Giovanni Spano

VOCABOLARIO ITALIANO-SARDO

a cura di Giulio Paulis

ILISSO

BIBLIOTHECA SARDA *GRANDI OPERE*

GIOVANNI SPANO

VOCABOLARIO ITALIANO-SARDO

a cura di Giulio Paulis

ILISSO

Indice

VOCABOLARIO ITALIANO-SARDO

9 Il compilatore a chi legge

12 Spiegazione delle abbreviature del Dizionario Italiano-Sardo

Edizione originale:
Vocabolario Italiano-Sardo,
Cagliari, Tipografia Nazionale, 1852.

I edizione 1998
in Bibliotheca Sarda, nn. 31-32

© Copyright 2004
ILISSO EDIZIONI - Nuoro
www.ilisso.it - e-mail ilisso@ilisso.it
ISBN 88-87825-96-3

VOCABOLARIO ITALIANO-SARDO

Per i criteri redazionali adottati nella presente edizione, nonché per le note bio-bibliografiche su Giovanni Spano, si rimanda al Vocabolariu Sardu-Italianu.

Il compilatore
a chi legge

Come nel *Vocabolario Sardo-Italiano* così in questo farò avvertito il lettore del modo da me tenuto nel compilarlo.
E primieramente dirò di non aver inteso registrare in questo *Vocabolario Italiano-Sardo* tutti ed i singoli vocaboli derivati da una radice, perchè non doveva scrivere un Dizionario di Lingua Italiana; ma essendo naturale che dall'infinito del verbo facilmente ognuno possa formare il passato ed il nome concreto coi suoi aggettivali, perciò ho notato solamente in molte voci l'infinito, come radicale, tralasciando le derivazioni per non accrescer di mole il libro, e perchè ognuno facilmente le può formare.[1] Diverso poi è il caso in cui occorresse qualche anomalia, oppure che i vocaboli non sono conosciuti da tutti, ed uniformi nell'Italiana, e nei dialetti Sardi.
Nella spiegazione ossia espositiva tanto delle definizioni dei vocaboli, come dei diversi significati che possono avere i medesimi, mi sono servito del dialetto Logudorese, perchè questo si è già abbracciato per primo dialetto, e per essere il più facile ed intelligibile. Non potei fare altrettanto degli altri, salvo che non avessi compilato un vocabolario separato per ogni speciale dialetto. Dopo le singole voci ridotte al rispettivo dialetto, ho soggiunto in Logudorese i diversi sensi che la voce italiana può abbracciare, e secondo il senso che l'adoperarono gli scrittori. Il Dizionario Italiano è principalmente per i Sardi: dunque in dialetto doveva essere la spiegazione; come il sardo essendo per gl'Italiani, in italiano dev'essere la spiegazione. Così pure ogni qual volta si è voluto riportare qualche modo di dire, *idiotismo* comunemente detto, questo per l'intelligenza si è rivoltato nel dialetto Logudorese, salvo che per qualche affinità non convenisse di riportarlo spiegato negli altri due dialetti Meridionale e Settentrionale. Non ho giudicato però conveniente di registrare tutte le maniere di dire italiane e riportarle in sardo, perchè non è il mio scopo, nè lo dev'essere di nessuno, di *sardizzare*, per così dire, la lingua italiana, che anzi tutto all'opposto fu il mio divisamento, cioè di far capire l'italiano al Sardo il quale deve italianizzare il suo dialetto. Dove poi il vocabolo italiano non ha il corrispondente in nessuno dei dialetti sardi, sebbene usato dai dotti, e che col tempo sarà patrimonio comune, ho adoperato una circonlocuzione, o descrizione dello stesso vocabolo in un sol dialetto, cioè nel principale Logudorese, e ciò per la retta sua intelligenza ch'è il primario scopo. Dove anche nella spiegazione logudorese si trovi un termine che non si capisca, sarà facile di cercarlo nel *Vocabolario Sardo-Italiano* al suo posto.
Per ultimo noterò quanto dissi nella prefazione al *Vocabolario Sardo-Italiano*, di non avermi io prefisso di dare un'opera perfetta: sarebbe stolta ed orgogliosa la mia pretensione. È quasi un abbozzo questo mio primo lavoro il quale non ha altra mira, oserò presumere, di tanto, e quindi altri porteranno al termine glorioso

1. Lo stesso ho praticato riguardo alle desinenze degli infiniti o participj dei verbi sardi. Per le desinenze dei verbi, che sono 3 nei Sardi Dialetti, vedi *Ortografia Sarda*, parte I, Cagliari, 1840, p. 88.

questa impresa. Per me basta di aver gettato le larghe fondamenta dell'edifizio, e tutti quelli cui appartiene devono porger la mano per innalzarlo al totale suo culmine. La mia opera non fu mossa da vil interesse, nè da gloria che a me solo ridondi, per cui spero di conseguire compatimento da Voi e dalla giusta posterità, se in lavoro di tanta lena e pericolo sarò caduto in difetti. Anzi non contento della Vostra indulgenza, mi fo coraggio di spingere più avanti la mia inchiesta. Un dizionario Universale, benchè in fronte porti il nome di un solo, dev'essere sempre l'opera di molti; prego quindi tutti quelli che nello svolgerlo riscontreranno qualche voce omessa, o spiegata con istorta significazione di volermene fare avvertito, perchè, avendone un buon numero, si formerà alla fine l'appendice, inseparabile sempre anche per le ripetute volte dalle opere Lessicografe. A Voi dunque, miei Connazionali, mi rivolgo per quanto vi è cara la gloria della vostra Patria onde ajutarmi, e illuminarmi dove io per il corto mio intelletto avrò fuorviato. Dolce e pietoso sarà l'uffizio, santa sarà l'opera, e gloria ne verrà a Voi ed alla Patria.

CUSTU VOCABOLARIU SARDU
AD TIE
O DILECTA PATRIA MIA
CUM AFFECTU SU PLUS VIVU
CONSACRO
TUE CONSERVESTI IN BUCCA DE SOS FIZOS
UNU THESORO MONUMENTALE
QUI HAT A DURARE
PLUS DE SOS CICLOPICOS NURAGHES
QUI SOS PRIMOS HABITADORES TUOS
COSTRUESINT
CUDDU PASSENDE SOS MARES
IN SAS CULTAS ET LONTANAS NATIONES
DET ESSER IN PRETIU
MENTRES CUSTOS IN SA SUPERFICIE TUA
RESTRINTOS
MARAVIZA DENT FORMARE
CONCURRANT SOS PRESENTES ET POSTEROS
AD ACCRESCHERE CUM SAS FORZAS IPSORO
SU FERTILISSIMU CAMPU
QUI
HEREDITESINT

Spiegazione delle abbreviature del Dizionario Italiano-Sardo

A

A. att.	Attivo
Abbrev.	Abbreviazione
Accr.	Accrescitivo, nome accrescitivo
Afferm.	Affermativo
Agg.	Aggettivo
Agric.	Agricoltura
Al.	Alemanno, voce alemanna
Alfab.	Alfabeto
Anat.	Anatomìa
Anom.	Anomalo
Ant.	Antiquato, disusato
Ap.	Aperta
Apostr.	Apostrofo
Ar.	Aramaico, voce aramaica
Arab.	Arabo, voce araba
Arald.	Araldico
Arao.	Araolla
Archit.	Architettura, architettonico
Aritm.	Aritmetica
Art.	Articolo
Artic.	Articolata
Asp.	Aspra
Ass.	Assoluto
Astron.	Astronomia, astronomico
Ausil.	Ausiliare
Avv.	Avverbio
Avverb.	Avverbiale
Avvil.	Avvilitivo

B

Bot.	Botanico
Burl.	Burlesco

C

Cald.	Caldaico, voce caldaica
Chim.	Chimica
Com.	Comune, sostantivo comune
Comun.	Comunemente
Comp.	Composto
Cong.	Congiunzione

Congiunt.	Congiuntiva
Conj.	Conjugazione
Conson.	Consonante
Contr.	Contrazione, contratto
Costellaz.	Costellazione

D

Dat.	Dativo
Decl.	Declinazione
Deriv.	Derivativo, derivazione
Desin.	Desinenza
Dial.	Dialetto
Difett.	Difettivo
Dim.	Diminutivo
Dis.	Disusato, antiquato
Disgiunt.	Disgiuntiva
Dol.	Dolce

E

Ebr.	Ebreo, voce ebraica
Erron.	Erroneo
Esclam.	Esclamazione, esclamativa, -o
Eter.	Eteroclito

F

F.	Femminile, sostantivo femminile
Fanciull.	Fanciullesco
Fig.	Figuratamente
For.	Forte
Franc.	Francese, voce francese, francesismo
Freq.	Frequentativo
Fut.	Futuro

G

Gall.	Gallurese
Geogr.	Geografia
Geom.	Geometria, geometrica, -o
Giur.	Giuridico
Goc.	Goceano
Gr.	Greco, voce greca
Gramm.	Grammaticale, grammatica

I

Id.	Idem
Imp.	Imperativo
Impers.	Impersonale
Imprec.	Imprecazione
Ind.	Indicativo
Indecl.	Indeclinabile

Indeterm.	Indeterminato
Ingl.	Inglese, voce inglese
Interj.	Interjezione
Interr.	Interrogativa
Irr.	Irregolare
Istrum.	Istrumento
Ital.	Italiano, voce italiana

L

Lat.	Latino, voce latina
Lar.	Larga
Leg.	Legale
Lett.	Lettera
Log.	Logudorese

M

M.	Mascolino, sostantivo maschile
Mar.	Marinaresco
Margh.	Marghine
Med.	Medicina, medico
Mer.	Meridionale
Metaf.	Metafora
Milit.	Militare
MSS. A.	Manoscritti antichi vergati in lingua Sarda
Music.	Musicale

N

N.	Neutro
N. ass.	Neutro assoluto
N. P.	Neutro passivo
Negat.	Negativa
Nott.	Notturno
Num.	Numero, numerale

O

Ornam.	Ornamento
[O. S.]	*Ortografia Sarda*, parte I e II

P

Pal.	Palatale
Part.	Participio
Partic.	Particella
Pass.	Passato
Past.	Pastorale
Pegg.	Peggiorativo
Per es.	Per esempio
Pers.	Persiano, voce persiana
Pers.	Persona, personale
Pl.	Plurale

Ploag.	Ploaghe
Poet.	Poetico
Pr.	Pronuncia
Prep.	Preposizione
Pres.	Presente
Pron.	Pronome
Propr.	Propriamente
Prov.	Proverbio
Provenz.	Provenzale, voce provenzale
Puer.	Puerile

R

Regol.	Regolare
Relat.	Relativo
Retor.	Retorica
Riemp.	Riempitiva

S

Sass.	Sassari, sassarese
Segnac.	Segnacaso
Sempl.	Semplice
Sett.	Settentrionale
Signif.	Significato
Sim.	Similitudine
Sin.	Sinonimo
Sinc.	Sincope, sincopato
Sing.	Singolare
Sost.	Sostantivo
Spagn.	Spagnuolo, voce spagnuola
Str.	Stretta
Strum.	Strumento
Superl.	Superlativo

T

T.	Termine
Ted.	Tedesco, voce tedesca
Temp.	Tempio, tempiese
Term.	Terminazione
Theol.	Teologia
Trasl.	Traslato

U

Ucc.	Uccello
Ult.	Ultima

V

V.	Verbo
Venez.	Veneziano
Verb.	Verbale

Vet.	Veterinaria
Vezzegg.	Vezzeggiativo
Voc.	Voce, vocabolo, *ad vocem*, alla voce
Vocab.	Vocabolario
Volg.	Volgare, volgarmente

La freccia (→) sostituisce l'abbreviazione V. (= Vedi) del testo originario.

A

a, prima litera de s'alfabetu. Signu de su dativu: a Dio, *a Deus*. Prep. a pochi giorni, *pustis de pagas dies*; mandare a Cielo, *mandare finzas ad Chelu*; a pena della vita, *subta pena de sa vida* → lett. *a* del Vocab. Sardo-Italiano.
àbaco, Dial. Com. *àbaco*, *contu*, *arimetica*. Arte de fagher contos.
abadessa, f. Dial. Com. *Abadessa*. Mer. *Badessa*. Sa superiora de sas monzas.
abadìa, f. Dial. Com. *abazìa*, *abadìa*, *badìa*. Abitatione de padres abates, o monzas.
ab antìco, avv. Dial. Com. *ab antico*. Dai tempus antigu.
abàte, m. Log. *abàte*. Mer. Sett. *abàti*. Su superiore de una badìa, de unu conventu.
abatìno, m. Dial. Com. *abatinu*. Mer. *preideddu*. Preìderu jovaneddu, o ordinadu; jovanu bestidu cum abidos de preideru.
abatòne, m. Log. *abatòne*. Mer. Sett. *-òni*.
abazìa, → abadia.
abaziàle, agg. Log. *abaziale*. Mer. Sett. *-ali*. Qui appartènit ad s'abazìa.
abbacàre, v. n. ass. Log. *calculare*, *fagher contos*. Mer. *calculai*, *fai contus*. Sett. *calculà*. Sim. → fantasticare.
abbacchiàre, v. a. Log. *iscùdere cum bertiga*, *mazare*. Mer. *scudiri*, *donai spertiadas*. Sett. *iscudì a bèltica*. Gall. *abbadalchià*.
abbachista, -chière, m. Dial. Com. *abbachista*, qui ischit de contos.
abbacinamento, m. Log. *azzegamentu*. Mer. *inzurpamentu*. Sett. *acceggamentu*.
abbacinàre, v. a. Log. *azzegare*. Mer. *inzurpài*. Sett. *acceggà*. Fig. *ingannare*.
àbbaco, m. Dial. Com. *abbacu*, *contu* → abaco.
abbadàre, v. n. Log. *ponner mente*. Mer. *pòniri a menti*. Sett. *ponì menti*.
abbadessa, → abadessa.
abbadìa, → abadìa.
abbagliamento, m. Log. Sett. *illuinamentu*. Mer. Sett. *alluinamentu*. Offuscamentu de vista.
abbagliàre, v. a. Log. *illuinare*, *leare sa vista*. Mer. *alluinai*. Sett. *alluinà*, *abbaglià*.
abbagliàto, agg. Log. *illuinadu*. Sett. *-addu*. Mer. *alluinàu*. Offuscadu, leadu a sa vista.
abbàglio, m. Dial. Com. *offuscamentu*. Fig. Log. *isbagliu*, *errore*. Mer. *sbagliu*. Sett. *errori*.
abbaìno, m. Log. Sett. *isperàgliu*. Mer. *trappa*, *lanterna de teulada*.
abbajamento, m. Log. *abbaulamentu*, *bàulu*, *appeddamentu* (*d* ingl.). Mer. *baulamentu*. Sett. *abbaggiamentu*, *abbàulu*.
abbajare, v. n. Log. *abbaulare*, *appeddare*. Mer. *baulài*. Sett. *abbaggià*. Baulare de sos canes.
abbàjo, m. Log. *bàulu*, *appèddidu*. Mer. *bàulu*, *zàulu*. Sett. *abbàggiu*.
abballàre, -allinare, v. a. Log. *abballonare*, *fagher ad ballas*. Mer. *fai ballas*, *fai collus*, *imballài*. Sett. *imballà*.
abbalordire, v. n. a. Log. *ammacchiare*. Mer. *ammacchiai*, *attontai*. Sett. *isbalordì*.
abbambagiàre, v. a. Log. *frunire de ambàghe*. Mer. *imbuttìri cotoni fruxiu*. Sett. *frunì di bambàzi*.
abbampare, → avvampare.
abbandonamento, m. Dial. Com. *abbandonamentu*.
abbandonare, v. a. Log. *abbandonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in abbandonu, laxare.
abbandonatamente, avv. Log. *abbandonadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
abbandòno, m. Dial. Com. *abbandònu*, *senza cura*.
abbarbagliàre, → abbagliare.
abbarbicamento, m. Log. *arraighinamentu*. Mer. *rexinamentu*. Sett. *abbarbicamentu*.
abbarbicàre, v. n. ass. e n. p. Log. *arraighinare*. Mer. *rexinài*, *pòniri rèxinis*. Sett. *radizinà*.
abbarcare, → ammucchiare, abbicare.
abbarràre, v. a. Log. *impedìre*. Mer. *serrai su passu*, *impedìri*. Sett. *abbarrà*, *impedì*. Impedire su passu cum qualqui cosa → barrare.
abbaruffamento, m. Log. Sett. *azzuffamentu*. Mer. *certu*, *acciuffamentu*.
abbaruffare, v. a. Log. *azzuffare*. Mer. *acciuffài*. Sett. *azzuffà*.
abbassamento, m. Dial. Com. *abbasciamentu*.
abbassare, v. a. Log. *abbassiare*. Mer. *abbasciai*. Sett. *abbascià*. Gall. *abbassà*. Abbattere, humiliare, reduire a minore pretiu.
abbasso, avv. Dial. Com. *abbasciu*, a parte de subta. Gall. *ingiò*.
abbastanza, avv. Log. *abbastanzia*, *meda*. Mer. *meda*. Sett. *bastanti*, *assai*. Bastante, bastat.
abbastonare, → bastonare.
abbatacchiàre, → battacchiare.
abbàte, → abate.
abbàttere, v. a. Log. *abbattìre*, *bettare a terra*. Mer. *abbàttiri*. Sett. *abbattì*.
abbattimento, m. Dial. Com. *abbattimentu*. Isfinimentu, depressione de forzas.
abbatuffolare, → rabbatuffolare.
abbazìa, → abadia.
abbaziàle, → abaziale.
abbecedàrio, m. Dial. Com. *abbeccedariu*, *gèsus*. Primu libru de sos piseddos.
abbellimento, m. Log. Mer. *abbellimentu*. Sett. *abbeddimentu* (*d* ingl.).
abbellìre, v. a. Log. *abbellire*, *imbellire*. Mer. *abbellìri*. Sett. *abbeddì*, *imbeddì*.
abbellitura, f. Log. Mer. *abbellidura*. Sett. *abbedditura*.
abbenchè, avv. Log. Sett. *mancàri*. Mer. *mancai*.
abbendare, → bendare.

abbeverare, v. a. Log. *abbare*. Mer. *aquai*. Sett. *abbà*. Dare a bìere ad sos animales.
abbeveratìccio, m., su restu de una bivanda.
abbeveràto, agg. Log. *abbadu*. Mer. *aquàu*. Sett. *abbaddu*, *-atu*.
abbeveratojo, m. Log. *abbadorzu*. Mer. *biberadòriu*. Sett. *abbaddòggiu* (*d* sempl.).
abbiadàre, v. a. Log. *approendare*. Mer. *pòniri a papài*, *donai sa provenda*. Sett. *ponì la prubenda*. Gall. *albià*.
abbicare, v. a. Log. *arremiarzare*. Mer. *abbigài*. Fagher muntones de mannas de trigu.
abbicè, abbiccì, Dial. Com. *abbiccì*, *abbeccedariu* → abbeccedario.
abbiettamente, avv. Log. *basciamente*. Mer. Sett. *-enti*.
abbiettàre, v. a. Log. *avvilire*, *abbasciare*. Mer. *avvilìri*. Sett. *abbascià*, *avvilì*. Pro accottare → imbiettare, bietta.
abbiettezza, f. Log. Mer. *vilesa*, *avvilimentu*. Sett. *vilèzia*.
abbietto, agg. Log. *vile*, *humile*. Mer. Sett. *vili*, *umili*.
abbieziòne, f. Log. Mer. *vilesa*. Sett. *vilèzia*. Gall. *vilesa*.
abbigliamento, m. Dial. Com. *abbigliamentu*. Ornamentu de sa persona.
abbigliàre, v. a. Log. *abbigliare*, *ornare*, *acconzàresi*. Mer. *abbigliài*. Sett. *abbiglià*, *acconzassi*.
abbinare, v. a. Log. *accoppiare*, *aggiobare*. Mer. *accrobai a pari*, *allobài*. Sett. *accoppià*, *acciubbà*.
abbindolamento, m. Log. *ingannu*, *ingrabugliamentu*. Mer. *imboddìcu*. Sett. *ingannu*.
abbindolàre, v. a. Log. *ingrangugliare*, *imbrogliare*, *ingannare*. Mer. *ingannài*. Sett. *ingrauglià*.
abbiocare, → chiocciare.
abbisognàre, v. n. Log. *abbisonzare*. Mer. *abbisongiai*. Sett. *abbisognà*.
abbiùra, f. Dial. Com. *abbjura*. Abbandonu de una falsa Religione, rinunzia de un'errore.
abbiurazione, → abbiura.
abboccamento, m. Dial. Com. *abbuccamentu*. Faeddu o discursu tentu a bucca a bucca.
abboccàre, v. a. Log. *abbuccare*, *ponner a bucca a terra*, *incontrare*. Mer. *abbuccài*. Sett. *abbuccà*. Faeddaresi cum pare.
abboccàto, agg. Log. *abbuccadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*, *-atu*.
abboccatòre, m. Log. *abbuccadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
abbocconàre, v. a. Log. *segare*, *fagher a biculos*. Mer. *arrogài*. Sett. *taglià*. Gall. *taddà*. Leare a buccones.
abbombarsi, → imbeversi.
abbominàbile, agg. Log. *abbominabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
abbominando, agg. Dial. Com. *abbominandu*.
abbominàre, v. a. Log. *abbominare*. Mer. *abbominai*. Sett. *abbominà*.
abbominazione, f. *abbominatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
abbominèvole, → abbominabile.
abbominevolmente, avv. Log. *abbominabilmente*. Mer. Sett. *-enti*.
abbomìnio, m. Dial. Com. *abbominiu*, *odiu*.
abbonacciamento, m. Log. Sett. *abbonacciamentu*. Mer. *abbonanzamentu*.
abbonacciàre, v. a. e n. Log. *abbonacciare*. Sett. *-à*. Mer. *abbonanzai*, *fai*, *ponirisì bonanza*. Ponner in calma, calmàresi.
abbonamento, m. Dial. Com. *abbonamentu*.
abbonàre, v. a. Log. *abbonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Approvare, reconnoschere, obbligàresi de unu pagamentu → calmare.
abbondantemente, avv. Log. *abbundantemente*. Mer. Sett. *-ènti*. Plus de su bisonzu.
abbondanza, f. Log. *abbundantia*. Mer. Sett. *-zia*.
abbondàre, v. n. Log. *abbundare*. Mer. *abbundài*. Sett. *-à*. Haer plus de su bisonzu.
abbondèvole, agg. Log. *abbundante*. Mer. Sett. *-anti*.
abbondevolezza, → abbondanza.
abbondevolmente, avv. Log. *abbundantemente*. Mer. Sett. *-enti*.
abbondòso, → abbondante.
abbonìre, v. a. Log. *fagher bonu*, *perfectionare*. Mer. *fai bonu*. Sett. *abbonà*, *fà bonu*. Calmare.
abbordàggio, m. Dial. Com. *abbordaggiu*.
abbordàre, v. a. Log. *abbordare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Accostàresi ad unu pro faeddare.
abbordo, m. Dial. Com. *abbordu*. Accostàresi de duos bastimentos. Fig. *de sos homines*.
abborracciare, v. a. Log. *cianfainare*, *imprabastulare*, *fagher male una cosa*. Mer. *azzaroddài*, *abburracciai*. Sett. *cianfainà*, *imprabastulà*.
abborrèvole, → abbominevole.
abborrimento, m. Dial. Com. *abborrescimentu*, *abborrimentu*, *odiu*.
abborrìre, v. a. Log. *abborrire*. Mer. *abborrèsciri*. Sett. *abborrì*. Haer in horrore, abbominare.
abbottàre, v. n. Log. *unfiàresi que cuba*, *pienaresi*.
abbottinamento, m. Dial. Com. *ammutinamentu*. Log. *rivolutione*, *sullevamentu*.
abbottinàre, v. a. Log. *fagher bottìnu*. Mer. *fai bottinu*. Sett. *fà bottinu*. Ammutinare.
abbottonare, v. a. Log. *abbuttonare*. Mer. *abbuttonài*. Sett. *-à*.
abbottonatùra, f. Log. Mer. *abbuttonadura*. Sett. *abbuttonaddura*, *-tura*.
abbozzamento, → abbozzo.
abbozzàre, v. a. Dial. Com. colle desin., dare sa prima manu ad una cosa.
abbozzàta, → abbozzo.
abbozzatùra, → abbozzo.
abbozzo, m. Dial. Com. *abbozzu*, *prima manu*. Prima forma de una cosa.
abbozzolare, v. n. p., formaresi su bòzzulu, osiat su lòromu de su berme de seda. Mer. *cocchetta*.
abbracciamento, m. Dial. Com. *abbrazzamentu*.
abbracciare, v. a. Log. *abbrazzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *abbraccià*. Istringher cum sos brazzos.
abbracciàta, f. Log. Mer. *brazzada*, *abbrazzada*. Sett. *abbrazzadda*. Quantu podet leare cum sos brazzos.
abbràccio, m. Log. Sett. *abbrazzu*. Mer. *abbràzzidu*.
abbracciòni, avv. Log. *abbrazzos*. Mer. *abbràzzidus*. Sett. *abbrazzi*.
abbracciàre, v. a. Log. *abbrajadu*, *factu a braja*. Mer. *fai a braxa*. Sett. *fa in braxa*.
abbrancàre, v. a. Log. *affranciare*. Mer. *aggaffai*. Sett. *affarrancià*. Gall. *aggancià*. Afferrare cum forza, accumonare → branco.
abbreviamento, m. Dial. Com. *abbreviamentu*.
abbreviàre, v. a. Log. *abbreviare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher plus breve, accurziare.
abbreviatamente, avv. Log. *abbreviadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
abbreviatìvo, agg. Dial. Com. *abbreviativu*.

abbreviatùra, f. Log. Mer. *abbreviadura*. Sett. *-addura*, *-tura*.
abbreviazìone, f. Log. *abbreviatione*. Mer. Sett. *abbreviazioni*.
abbrezzàre, → abbrividìre.
abbrivàre, v. n. ass. Mer. *abbrivài*. Su principiare a moversi una nae o bastimentu.
abbrividire, -dare, v. n. ass. Log. *astriare*. Mer. *tenniri striori de frius*, *o essiri amurau de su frius*, *o mortu de frius*. Sett. *tremà di freddu*. Tenner titerrìas, tremitos de frittu.
abbrìvo, m. Mer. *abrìvu*. Su primu movimentu de sa barca.
abbronzamento, m. Log. *abbrujamentu*. Mer. *accottilamentu*. Sett. *abbruxamentu*. Si narat de su sole.
abbronzàre, v. a. Log. *brujare*, *annieddigare*, *fagher in colore de brunzu*. Mer. *accottilài*. Sett. *bruxà*, *annieddiggà* (pr. ingl.), *abbrunzì*. Gall. *annieddighì*.
abbronzire, → abbronzare.
abbrostìre, → abbrostolire.
abbrostitùra, f. Log. *iscottadura*, *brujadura*. Mer. *azzicorradura*. Sett. *iscottaddura*.
abbrostolìre, v. a. Log. *assare*, *arridare*, *turrare*. Mer. *turrai*. Sett. *iscottà*, *assà*. Gall. *abbrustolì*.
abbruciacchiàre, v. a. Log. *brujare*, *brusiare*, *arridare*. Mer. *abbruschiài*. Sett. *bruxà*. Ponner a fogu una cosa qui siat appenas asciutta et non brujada.
abbruciamento, m. Log. *brujadura*. Mer. Sett. *abbruxamentu*.
abbrucìare, v. a. Log. *brujare*. Mer. *abbruxài*. Sett. *bruxà*.
abbruciatìccio, agg. Log. *brujadittu*, *arridu*. Mer. *abbruxau*. Sett. *bruxaddu*, *-atu*.
abbrunamènto, m. Dial. Com. *abbrunamentu*. Nieddu dai su sole → abbronzamento.
abbrunàre, v. a. Log. *annieddigare*. Mer. *fai nieddu*, *accotilai*. Sett. *essè brunu*, *abbrunì*, *fa brunu*. Iscurigare.
abbrunimento, → abbrunamento.
abbrunìre, → abbrunare.
abbrustiàre, v. a. Log. *usciare*. Mer. *abbruschiai*. Sett. *-uscià*. Abbrujare su pilu bastardu de unu puzone, pustis ispilidu.
abbrustolàre, v. a. Log. *assare appena*. Mer. *afflacchillài*, *abbruschiai pagu*. Sett. *assà poggu*.
abbrustolìre, → abbrustolare.
abbrutimento, m. Dial. Com. *abbrutimentu*, *istupidesa*.
abbrutìre, v. a. da bruto, *bèstia* → imbestiare.
abbruttìre, v. a. da brutto, *deforme* → deformare.
abbuccinàre, v. a. Log. *sonare cum sa trumba*.
abbucinàre, → bucinare.
abbujare, v. a. Log. *iscurigare*. Mer. *scurigài*. Sett. *iscuriggà*. Gall. *imbugià*. Fagher iscuru, esser nocte, azzegare, perder sa vista.
abburattàre, v. a. Log. *sedattare*, *chèrrere*, *fagher farina*. Mer. *burattai*, *cèrriri*. Sett. *zerrì*. Temp. *ciarrì*.
abdicàre, v. a. Log. *abdicare*, *renunziare*. Mer. *renunziai*, *addicai*. Sett. *addicà*.
abdicazione, f. Log. *abdicatione*, *renunzia*. Mer. Sett. *renunzia*, *addicazioni*.
a bell'agio, → agio.
a bella posta, → posta.
a bello studio, → studio.
aberrazìone, f., cambiamentu apparente de sos astros per mesu de sa lughe.
abetàja, f. Dial. Com., silva o buscu de abetes.
abète, m. Log. *abete*. Mer. Sett. *abeti*. Arvure alta et derecta qui servit pro sas naes.
abetella, f., s'abète segada. Mer. *abeti segau*.
abietìna, f., sa gomma de s'abete.
abigeato, m. Dial. Com. *abigeatu*. Fura de bestiamen in quantidade.
àbile, agg. Log. *àbile*, *aptu*, *idoneu*. Mer. Sett. *abili*, qui tenet abilidade.
abilità, f. Log. *abilidàde*, *aptitudine*. Mer. *abilidadi*. Sett. *abbiliddài*, *-litài*.
abilitàre, v. a. Log. *abilitare*. Mer. *abilitài*. Sett. *abilità*. Fagher abile, accordare facultade de una cosa.
abilitatìvo, agg. Dial. Com. *abilitativu*. Idoneu ad abilitare.
abilitaziòne, f. Log. *abilitatiòne*. Mer. Sett. *-òni*.
abilmente, avv. Log. *abilmente*. Mer. Sett. *-enti*.
a bisdosso, avv. Log. *ad sa nuda*, *senza sedda*. Mer. *a sa nua*. Sett. *a la nuda*.
abissare, v. a. Log. *abissare*, *subissare*, *isprofundare*. Mer. *sprofundai*. Sett. *isprofundà*.
abisso, m. Dial. Com. *abissu*, *profundidàde*. Logu senza fundu.
abitàbile, agg. Log. *abitàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet abitare.
abitàcolo, m. Dial. Com. *abitàculu*.
abitare, v. a. Log. *habitàre*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Tenner domiciliu, corrispondentia.
abitàto, m. Log. *habitàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*, *-atu*. Logu habitàdu.
abitaziòne, f. Log. *abitatiòne*. Mer. Sett. *abitazioni*.
abitìno, m. Log. Mer. *abideddu*. Sett. *abbiddeddu* (ult. *dd* ingl.).
àbito, m. Log. *àbidu*, *veste*, *bestimenta*, *abitu*, *costùmene*. Mer. *abidu*, *bestiri*, *esti*. Sett. *àbiddu*. Pro costumen o actu frequente, Dial. Com. *àbitu*.
abituale, agg. Log. *abituàle*. Mer. Sett. *abituali*.
abitualmente, avv. Log. *abitualmente*. Mer. Sett. *-enti*.
abituare, v. a. Log. *abituare*, *assuefagher*. Mer. *abituài*. Sett. *abituà*.
abitùdine, f. Log. *abitùdine*, *dispositiòne*. Mer. Sett. *-ùdini*, *disposizioni*.
abitùro, m. Log. *abitatione*. Mer. Sett. *abitazioni*.
abiùra, → abbiura.
ablatìvo, m. t. gramm. Dial. Com. *ablativu*. Sesto caso.
abluziòne, f. Log. *samunadura*. Mer. *isciaccuadura*. Sett. *labaddura*.
abolìbile, agg. Log. *abolìbile*. Mer. Sett. *abolìbili*.
abolìre, v. a. Log. *abolìre*. Mer. *abolìri*. Sett. *abolì*. Annullare, annientare.
aboliziòne, f. Log. *abolitione*, *annullamentu*. Sett. Mer. *abolizioni*.
abominare, → abbominare.
aborìgeni, m. pl., sos primos abitantes de una terra.
abortìccio, → abortivo.
abortìre, v. n. ass. Log. *aurtire*. Mer. *strumaisì*. Sett. *aultì*. Dicesi delle bestie, Log. *istrumare*.
abortìvo, agg. Dial. Com. *aurtìvu*.
aborto, m. Log. *aurtidùra*, *istruminzu*. Mer. *strumingiu*. Sett. *aultiddura*. Naschida innantis de su tempus.
a brani, → brani.
abrogare, v. a. Dial. Com. colle desin., revocare, annullare pro authoridade pubblica.

abrogaziòne, f. Log. *abrogatione*. Mer. Sett. *-oni*.
abstèmio, → astemio.
abusare, v. a. Dial. Com. colle desin., usare male, fagher mal'usu.
abusivamente, avv. Dial. Com. colle desin. *abusivamente*, *pro abùsu*.
abusìvo, agg. Dial. Com. *abusivo*, *male usadu*.
abùso, m. Log. Sett. *abusu*, *mal'usu*, *mala usantia*. Mer. *mal'usanza*.
a caso, avv. Dial. Com. *accasu*. Pro accidente, casualmente, accidentalmente.
acca (h), f. Dial. Com. *acca*. Litera aspirativa de s'alfab. Nudda, niente.
accadèmia, f. Dial. Com. *accademia*. Logu o adunantia de homines istudiosos.
accademicamente, avv. Dial. Com. colle desin., in modu accademicu.
accadèmico, m. Dial. Com. *accademicu*, appartenente ad s'accademia.
accademista, m. Dial. Com. *accademista*.
accadère, v. impers. Log. *accaìre*, *succèdere*, *avvènnere*. Mer. *accadèssiri*, *accontèssiri*. Sett. *accaggì*. Gall. *accadì*.
accadimento, m. Log. Dial. Com. *avvenimentu*, *successu*.
accaffare, → strappare.
accagionamento, m. Log. *accajonamentu*. Mer. Sett. *imputazioni*.
accagionàre, v. a. Log. *accajonare*, *imputare*. Mer. *imputai*, *incausài*, *inculpài*. Sett. *inculpà*.
accaglière, v. a. e n. p. Log. *giagare*. Mer. *callai*. Sett. *giaggà*. Gall. *caggià* → rappigliare.
accalapiàre, v. a. Log. *imbrogliare*, *imboligare*. Mer. *imbrogliai*, *imboddicai*. Sett. *imboliggà*. Fagher ruer in su lazzu.
accaldare, v. a. Log. *iscaldire*, *infiammare*. Mer. *calentai*. Sett. *iscaldì*.
accaloràre, v. a. Log. *accalorire*. Mer. *calentài*. Sett. *iscaldì*. Metaf. *sollicitare una cosa*.
accalorire, → accalorare.
accampamento, m. Dial. Com. *accampamentu*. Istatione in su campu.
accampàre, v. a. Dial. Com. colle desin., ponner in campu, leàresi su campu.
accanalàre, v. a. Dial. Com. colle desin., iscavare, o fagher a modu de canale.
accanàre, → accanire.
accaneggiare, v. a. Log. *aunzare* (*z* dol.) *su cane*. Mer. *inzulài su cani*, *pòniri is canis*. Sett. *aunzà lu cani*. Gall. *auccià*.
accanitamente, avv. Log. *accanidamente*. Mer. Sett. *-enti*.
accannare, v. a. Log. *leare ad bula*. Mer. *pigai a su gùturu*. Sett. *piglià a cannigghìni*.
accannellàre, v. a. Log. *imboligare filu in canneddos*. Sett. *fa canneddi*. Mer. *fai*, *o pleniri canneddus*.
accanto, prep. e avv. Log. *affacca*. Mer. *accanta*. Sett. *vizìnu*, *affacca*. Gall. *acculu*.
accantonamento, m. Dial. Com. *alloggiamentu*, *domiciliu*, *accantonamentu*.
accantonarsi, v. n. p. Log. *alloggiàresi*. Mer. *pigài domu*. Sett. *alloggià*, *accantonassi*.
accaparrare, → caparrare.
accapezzare, v. a. Log. *accabidare*, *concluire*. Mer. *accapezzài*, *concluìri*. Sett. *accabiddà*, *concluì*.
accapigliarsi, v. n. p. Log. *azzuffàresi*. Leàresi a pilos. Mer. *acciuffaisì*, *afferraisì a pilus*. Sett. *azzuffassi*.
accappatòjo, m. Mer. *pettonadòri*, mantu o telu pro si pectenare.
accappiàre, v. a. Log. *accappiare*, *ligare*. Mer. *accappiài*. Sett. *lià*.
accappiatura, f. Log. Mer. *accapiadura*, *ligadura*. Sett. *liaddura*.
accapponare, v. a. Dial. Com. *capponare* colle desin., crastare sos puddighinos.
accappricciare, v. n. ass. e n. p. → raccappricciare.
accappucciàre, Log. *accuguddare*. Mer. *accuguddài*. Sett. *accugguddà* → incappucciare.
accappucciato, → incappucciato.
accarezzamento, m. Log. *carissiamentu*, *carignu*. Mer. *lusinga*. Sett. *carignu*.
accarezzare, v. a. Log. *accarissiare*, *carignare*, *lusingare*. Mer. *carizièi*. Sett. *carignà*.
accarezzevole, agg. Log. *carissiosu*, *carignosu*. Mer. *cariziosu*. Sett. *carignosu*.
accarnàre, -ire, v. a. Log. *incarnire*, *penetrare in sa carre*. Mer. *incarnài*. Sett. *incarnà*.
accartocciare, v. a. Dial. Com. colle desin. *fai cartatuccias*. Imboligare ad modu de cartocciu.
accasamento, m. Dial. Com. *matrimoniu*, *coja*.
accasare, v. a. Log. *cojuare*. Mer. *cojài*. Sett. *cojubà*.
accasciare, v. n. Log. *indebolìresi*. Mer. *indebilitai*. Sett. *indebolì*.
accasermamento, m. Dial. Com. *quarteri*.
accasermare, v. a. Dial. Com. colle desin. Mer. *poniri in caserma*. Leare logu in quarteri, leare alloggiu.
accatarramento, m. Dial. Com. *accatarramentu*.
accatarrare, v. n. ass. Dial. Com. colle desin., benner catarrosu.
accatastare, v. a. Log. *ammuntonare*, *ammassare*. Mer. *ammuntonai*. Sett. *ammuntonà*.
accattabrìghe, agg. e com. Log. *brigadore*, *brigànzulu*. Sett. *brigadori*. Mer. *comparacertus*.
accattamento, → accoglienza, limosina.
accattamòri, Log. *amigu*, *-ga*. Mer. *fastigiadori*, *-ora*, *bagassu*, *-ssa*. Sett. *amiggu*, *-gga*.
accattapàne, com. Log. *pedidòre*, *poveru*. Mer. *pedidòri*, *pòberu*. Sett. *pòbaru*.
accattare, v. a. Log. *imprestare*, *pedire*. Mer. *dimandài*. Sett. *cherì*.
accattatura, f. Log. *prèstidu*, *dimanda* → accatto.
accatterìa, f. Log. *dimanda*, *pedidorìa*. Mer. Sett. *dimanda*. Su dimandare, su pedire.
accatto, m. Dial. Com. *limosina*.
accattone, m. Log. *pedidore*. Mer. *pedidòri*. Sett. *pòbaru*, *cheridori*.
accavalcare, v. a. Log. *accabaddare* (*d* pal.). Mer. *sèzziri a cuaddu*. Sett. *posà*.
accavalcìone, accavalcioni, avv. Log. *accaddigarone*, *banzigarone*, (Margh.) *coddighirone*. Mer. *a pala porceddu*. Sett. *a banziggaròni*.
accavallare, v. a. Log. *pònnere subra*, *ammuntonare*. Mer. *pòniri a suba*. Sett. *ponì sobbra*.
accaviglière, v. a. Log. *imboligare filu allorumadu*. Mer. *imboddicài*. Sett. *ingiummà*.
accecamento, m. Log. *inzegadura*. Mer. *inzurpadura*. Sett. *acceggaddura*.

accecare, v. a. Log. *inzegare*. Mer. *inzurpai*. Sett. *acceggà*.
accèdere, v. n. ass. Log. *accostare*. Mer. *-ai*. Sett. *accostà*.
acceffare, v. a. Log. *afferrare a murros*. Mer. *agganciài a murrus*. Sett. *agganzà a muzzigghìli*.
acceleramento, m. Dial. Com. *acceleramentu*.
accelerare, v. a. Log. *accelerare*. Mer. *-ai*. Sett. *azzelerà*. Mòvere cum velocidade.
acceleratamente, avv. Log. *acceleradamente*. Mer. Sett. *-enti*.
accelerativo, agg. Dial. Com. *accelerativu*.
accelerato, agg. Log. *acceleradu*. Mer. *-àu*. Sett. *azzeleraddu*, *-atu*.
accelerazione, → acceleramento.
accendere, v. a. Log. *azzendere*, *accendere*. Mer. *allùiri*. Sett. *alluzì*.
accendevole, accendìbile, agg. Log. *accendibile*, *allumadore*. Mer. *alluidori*. Sett. *alluzidori*.
accendimento, m. Log. *allughimentu*. Sett. *alluzimentu*. Mer. *alluimentu*.
accenditojo, m. Log. *allughinzu*. Canna o linna cum sa quale si accendet su fogu.
accennamento, m. Log. *azzinnamentu*, *zinnu*. Mer. *accinnamentu*. Sett. *signu*.
accennare, v. a. Log. *azzinnare*, *fagher de zinnu*. Mer. *accinnài*. Sett. *azzinnà*.
accenno, m. Dial. Com. *avvisu*, *avvertimentu*. Mer. *accinnu*.
accensare, v. a. Log. *ponner censu*. Mer. *pòniri censu*. Sett. *ponì censu*.
accensibile, → accendibile.
accensiòne, f. Log. *fiamma*, *accendimentu*. Mer. *pampa*. Sett. *fiamma*.
accentare, v. a. Dial. Com. colle desin. *ponner s'accentu*, *pronunziare*.
accento, m. Dial. Com. *accentu*. Pausa qui si faghet subra sa paraula.
accentrarsi, v. n. p. Log. *accentrare*. Mer. *ritirai a su centru*. Sett. *ritirà a lu centru* → incentrarsi.
accentuare, v. a. Dial. Com. colle desin. *pronunziare sas paraulas cum sos accentos*.
accerchiamento, m. Dial. Com. *recintu*.
accerchiare, v. a. Log. *circundare*. Mer. *attorniai*. Sett. *ponì in mezu*.
accerchiellare, v. a. Log. *attorniare cum chiscigheddos*. Mer. *incircài*, *ligai cum circu*. Sett. *lià cun cèlciu*.
accertamento, m. Dial. Com. *accertamentu*, *azzertamentu*.
accertare, v. a. Log. *accertare*, *assegurare*. Mer. *azzertai*. Sett. *azzertà*.
accertatamente, avv. Log. *accertadamente*. Mer. Sett. *azzertadamenti*.
accesamente, avv. Log. *accesamente*, *ardentemente*. Mer. Sett. *-enti*.
accèso, agg. Log. *accesu*, *azzesu*, *infogadu*. Mer. *infogau*. Sett. *azzesu*.
accessibile, agg. Log. *accessibile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
accessione, f. Log. *azzessione*, *accessione*, *accessu*, *azzessu*. Mer. Sett. *azzessioni*.
accèsso, m. Dial. Com. *accessu*, *azzessu*.
accessoriamente, avv. Log. *accessoriamente*, *segundariamente*. Mer. Sett. *-enti*.
accessòrio, m. Dial. Com. *accessoriu*, *azzessoriu*, *segundariu*.
accètta, f. Log. *bistràle*, *istrale*. Mer. *segùri*. Sett. *bistrali*, *istradizona*.
accettabile, → accettevole.
accettamento, m. Dial. Com. *accettamentu*, *azzettamentu*, *accoglientia*, *accogliènzia*.
accettante, m. Log. *accettante*, *acceptante*. Mer. Sett. *azzettanti*. Qui acceptat.
accettare, v. a. Log. *acceptare*, *accettare*. Mer. *azzettai*. Sett. *azzettà*.
accettaziòne, f. Log. *acceptatione*, *azzettassione*. Mer. Sett. *azzettazioni*.
accettevole, agg. Log. *acceptabile*. Mer. Sett. *azzettabili*. Qui si podet acceptare.
accettevolmente, avv. Log. *acceptabilmente*. Mer. Sett. *azzettabilmenti*.
accetto, agg. Log. *acceptu*, *azzettu*, *gratu*. Mer. Sett. *azzettu*, *gratu* → accettazione.
acchetare, v. a. Log. *appasare*, *aquietare*. Mer. *acchettaisì*. Sett. *achietà*. Istare in paghe.
acchiappare, v. a. Log. *acciappare*. Mer. *ciappài*. Sett. *piglià*, *acciapà*.
acchinare, → umiliare.
acchiocciolarsi, v. n. p. Log. *imboligàresi que giòga*, *abbassàresi*, *istare a muròtolu*. Mer. *atturai che sizzigorru*. Sett. *istà comu la giogga*.
acchiùdere, v. a. Log. *serrare*, *tancare*. Mer. *serrài*. Sett. *serrà*.
acchiuso, agg. Log. *serradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*. Serrada una cosa intro de s'attera.
àccia, f. Log. *linu*, *istuppa filada*. Mer. *linu filau*. Sett. *ràxula*, *istuppa filada*.
acciabattamento, m. Log. *cianfàina*, *accioroddamentu* (*d* ingl.). Mer. *acciappuzzamentu*. Sett. *cianfàina*.
acciabattare, v. a. Log. *cianfainare*. Mer. *acciappuzzài*. Sett. *cianfainà*. Fagher una cosa cum premura.
acciaccamento, m. Log. *abbulzonamentu*. Mer. *streccamentu*. Sett. *acciaccamentu*.
acciaccàre, v. a. Log. *pistare*, *abbulzonare*. Mer. *streccài*. Sett. *pistà*, *acciaccà*.
acciàcco, m. Log. *pistada*, *abbulzonamentu*, *injuria*, *acciaccu*. Mer. *pistadura*, *streccamentu*. Sett. *ciaccu*, *pistadda*.
acciàino, m. Log. *attarzu*, *ferifògu*. Mer. *azzàrgiu*. Sett. *azzàggiu*.
acciajare, v. a. Log. *attarzare*. Mer. *azzargiai*. Sett. *azzaggià*.
acciàjo, m. Log. *attarzu*. Mer. *azzargiu*. Sett. *azzaggiu*. Ferru raffinadu.
acciajuòlo, m. Log. *attajòlu*, *attarzu*. Mer. *azzargiu*. Sett. *azzaggiu*.
acciannare, → affannare.
acciappinare, → adirare.
acciare, → tritare.
acciarino, → acciaino.
acciaro, → acciajo.
acciarpare, → acciabattare.
accidentale, agg. Log. *accidentale*. Mer. *accidentali*. Sett. *azzidentali*.
accidentalità, f. Log. *accidentalidade*. Mer. *accidentalidadi*. Sett. *azzidentaliddài*.
accidentalmente, avv. Log. *accidentalmente*. Mer. *-enti*. Sett. *azzidentalmenti*.

accidentàto, agg. Log. *accidentadu*, *castigadu*. Mer. *-àu*. Sett. *azzidentaddu*, *-atu*.
accidente, m. Log. *accidente*, *casu*. Mer. *-enti*. Sett. *azzidenti*. Casu repentinu de maladia.
accidentòso, agg. Dial. Com. *repentinu*.
accìdia, f. Log. *preìtia*, *mandronìa*. Mer. *preìzza*, *mandronìa*. Sett. *mandronia*, *pigrizia*.
accidiàto, → accidioso.
accidiosamente, avv. Log. *preitiosamente*. Mer. *preizzosamenti*.
accidiòso, agg. Log. *preitiosu*, *mandrone*. Mer. *preizzosu*, *mandroni*. Sett. *mandroni*, *prizzosu*.
acciecàre, → accecare.
accigliamento, m. Log. *inchizamentu*. Mer. *incillimentu*. Sett. *malinconia*, *inchizadda*.
acciglìare, v. a. Log. *inchizare*. Mer. *incillìri*. Sett. *inchizà*.
accìgnere, v. a. anom. Log. *dare manu*, *ponner a fagher*. Mer. *donài manu*. Sett. *ponì manu*, *allestì*.
accignimento, m. Log. Mer. *principiadura*. Sett. *principiaddura*, *incominzamentu*.
accileccare, → beffare.
accincignare, → succignere.
accingere, → accignere.
acciò, acciocchè, cong. Log. *a tales qui*. Mer. Sett. *a tali chi*.
acciottolàre, v. a. Log. *impedrare*. Mer. *imperdài*. Sett. *impeddrà* → ciòttoli.
accipigliarsi, v. n. p. Log. *inchizare*, *abbaidare cum ojos tortos*. Mer. *incillìri*. Sett. *inchizà*.
accismare, → dividere, tagliare.
acciuffare, v. a. Log. *azzuffare*. Mer. *acciuffài*. Sett. *azzuffà*. Leare peri sos zuffos.
accivanzàre, → civanzare.
accivettàto, agg. Dial. Com. *cautu*, *attentu*.
accivire, v. n. Log. *azzivire*, *accivire*. Mer. *providiri*. Sett. *azzibì*, *provvidì*.
accivito, Log. *accividu*. Mer. *provvidìu*. Sett. *azzibiddu*.
acclamare, v. a. Log. *acclamare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Eligere cum generale applausu.
acclamaziòne, f. Log. *acclamatione*. Mer. Sett. *acclamazioni*.
acclimatare, v. n. Log. *avvesaresi ad su clima*. Mer. *avvesai*. Sett. *avezzà*.
acclive, agg. Log. Mer. *ràpidu*. Sett. *ràpidu*, *ripidu*.
acclività, f. Log. *rapidesa*, *pendiu*. Mer. Sett. *pendiu*.
acclùdere, → acchiudere.
accoccare, v. a. Log. *imbolare*, *dare*, *bettare*. Mer. *ghettài*. Sett. *gettà*. Fig. *fagher damnu*.
accoccolare, v. n. p. Log. *seere a cul'in pìpiri*. Mer. *appattai*, *coccoeddài*.
accodare, v. a. Log. *accoizare*. Mer. *sighiri a coa*. Sett. *coizà*. Sighire a coa de un'ateru.
accoglienza, f. Dial. Com. *accoglientia*, *accoglienzia*. Mustra de affettu. Mer. *acatu*.
accògliere, v. a. Log. *accoglìre*. Mer. *fai bonu acatu*, *arriciri beni*. Sett. *accoglì*. Rezzire cum affettu.
accoglimento, → accoglienza.
accogliticcio, agg. Log. *accoglidittu*. Qui est riunidu in presse.
accollare, v. a. Dial. Com. colle desin. → addossare.
accollatàrio, agg., quie si accollat pesos o depidos. Mer. *attrassàu*.
accolpare, → accusare.
accolta, → raccolta.
accoltellàre, v. a. Log. *abbulteddare*. Mer. *ferriri cun gorteddu*, *stocchiggiai*. Sett. *istoccazzà*.
accoltellàta, → coltellata.
accolto, agg. Log. *accoltu*, *rezzìdu*. Mer. *accasaggiau*, *accoltu*. Sett. *rezzebiddu*, *accoltu*.
accomandante, m. Log. *raccumandante*. Mer. Sett. *-anti*.
accomandàre, → raccomandare.
accomandatario, m. Dial. Com. *raccumandatariu*, qui rezzit in raccumanda.
accomàndita, f. Dial. Com. *consigna*, *depòsitu*.
accomiatàre, accommiatare, v. a. Log. *dispacciare*, *lissenziare*, *dispedire*. Mer. *dispacciài*. Sett. *dispaccià*, *dispidì*.
accomodàbile, agg. Log. *accomodabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
accomodamente, avv. Log. *accomodamente*. Mer. Sett. *-enti*.
accomodamento, m. Dial. Com. *accomodamentu*.
accomodàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *acconzare*, *rimediare*, *leare istadu*.
accomodatamente, avv. Log. *accomodadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
accomodativo, accomodatizio, agg. Log. *accomodàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet accomodare.
accompagnamento, m. Dial. Com. *accumpagnamentu*. Mer. *accumpangiamentu*.
accompagnàre, v. a. Log. *accumpanzare*, *accumpagnare*. Mer. *accumpangiai*. Sett. *accumpagnà*.
accompagnatùra, f. Log. Mer. *accumpagnadura*. Sett. *accumpagnaddura*, *-tura*.
accomunamento, m. Dial. Com. *accomunamentu*.
accomunàre, v. a. Log. *accumonàre*, *ponner in comune*. Mer. *accomunai*. Sett. *accomunà*. Ponner in comune, usare familiaridade.
acconcezza, f. Dial. Com. *ornamentu*. Comodu, oportunidade, aggiustadesa.
acconciàbile, agg. Log. *acconzabile*. Mer. *acconciabili*. Sett. *acconzabili*.
acconciamente, avv. Log. *ordinadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
acconciamento, m. Log. Sett. *acconzamentu*, *accomodamentu*. Mer. *acconciamentu*.
acconciàre, v. a. Log. *acconzare*, *accomodare*, *pacificare*, *riconciliare*. Mer. *acconciài*. Sett. *acconcià*. Acconciare la ragione, *arrangiare sos contos*. Mer. *arrangiai is contus*.
acconciatamente, → acconciamente.
acconciatura, m. Log. *acconzadùra*. Mer. *acconciadùra*. Sett. *acconzaddura*.
accòncio, m. Log. Sett. *acconzu*. Mer. *acconciu*. Agg. Log. *acconzadu*. Sett. *-atu*. Mer. *acconciau*.
accondiscendere, → condiscendere.
acconfarsi, → confarsi.
acconsentimento, m. Dial. Com. *acconsentimentu*, *consensu*.
acconsentìre, v. n. Log. *acconsentìre*. Mer. *acconsentìri*. Sett. *acconsentì*. Dare, prestare consensu.
acconsenziente, m. com. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Qui acconsentit.
accontentare, → contentare.
acconto, m. Log. *accontu*, *cabarra*. Mer. *caparru*. Sett. *cabbarra*, *accontu*.
accoppare, v. a. Log. *accabbare*. Mer. *accabbài*. Sett. *accabbà*. Bochire iscudende a conca.

accoppiàbile, agg. Log. *accumpagnabile*. Mer. Sett. *-abili*, *accoppiabili*.
accoppiamento, m. Dial. Com. *accoppiamentu*, *unimentu*, *unione*.
accoppiare, v. a. Log. *accoppiare*, *unire*. Mer. *accoppiài*. Sett. *accoppià*.
accoppiatùra, → accoppiamento.
accoramento, m. Dial. Com. *accoramentu*. Afflictione, tristesa.
accoràre, v. a. Dial. Com. *accorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Affligere, toccare su coro.
accorciamento, m. Log. Sett. *acculziamentu*. Mer. *abbreviamentu*, *accurzamentu*.
accorciàre, v. a. Log. *acculziare*, *inculziare*, *abbreviare*. Mer. *accurzài*, *incurzài*, *abbreviài*. Sett. *abbrevià*, *inculzià*.
accorciatamente, avv. Log. *acculziadamente*. Mer. *accurzadamenti*. Sett. *brevementi*.
accorciatìvo, agg. Log. *acculziativu*. Qui est aptu ad incurziare. Mer. *incurzabili*.
accorciatùra, → accorciamento.
accordamento, → accordo.
accordàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *concordare*, *pacificare*, *consentire*. Restare de accordu.
accordatamente, avv. Log. *accordadamente*, de accordu. Mer. Sett. *-enti*.
accordatura, m. Dial. Com. *accordadura*, *consonantia*.
accordo, m. Dial. Com. *accordu*. Consonantia de boghes, o istrumentos. Conventione.
accorellato, agg. Log., acconzadu in sas bestimentas, aggiustadu in su bestire. Assoloppadu.
accòrgersi, v. n. p. Log. *abbizàresi*. Mer. *accataisì*. Sett. *abbizà*.
accorgimento, m. Log. Sett. *abbizamentu*. Mer. *astuzia*.
accòrre, sinc. di → accogliere.
accòrrere, v. n. ass. Log. *accurrere*, *benner in succursu*. Mer. *accùrriri*. Sett. *accurrì*.
accorrimento, m. Dial. Com. *concursu*.
accortamente, avv. Log. *abbizadamente*. Sett. *-enti*. Mer. *astutamenti*.
accortèzza, f. Log. *attentione*, *sagacidade*. Mer. *abistesa*. Sett. *attenzioni*.
accorto, agg. Log. *abbistu*. Mer. *abistu*, *attentu*. Sett. *attentu*, *avvistu*.
accosciarsi, v. n. p. Log. *appispirinare*, seere a cambas a rughe, o a cul'in pìpiri. Mer. *appattaisì*. Sett. *posà a cul'in pipiri*.
accostamento, m. Dial. Com. *accostamentu*.
accostare, v. a. Dial. Com. colle desin. *acculziàresi*, pònnersi affacca.
accostèvole, agg. Log. *accostabile*. Mer. Sett. *-li*, qui si podet accostare.
accosto, prep. Log. *affacca*. Mer. *accanta*. Sett. *affacca*, *vizinu*.
accostumanza, → costumanza.
accostumare, v. a. Dial. Com. colle desin., dare costumen, ammaestrare, abituare.
accostumatamente, avv. Log. *accostumadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
accotonare, v. a. Log. *arrizzare su pilu ad su pannu*.
accovacciarsi, v. n. p. Log. *acculàresi*, *intanare*, (Margh.) *attappare*. Mer. *intanaisì*. Sett. *intanà*, *acculà*.
accovare, → nascondere, accovigliare → accovacciare.
accovonare, v. a. Log. *ammannare*, *fagher mannas*. Mer. *fai mànigas*.
accozzamento, m. Log. *accottamentu*. Mer. Sett. *accozzamentu*. Unione de medas cosas.
accozzàre, v. a. Log. *accottare*. Mer. *accozzài*. Sett. *accozzà*. Unire, ponner cum pare, benner a pare, uniresi, azzumbare.
accreditàre, v. a. Dial. Com. colle desin., tenner creditu, essere rinomadu, dare a imprestidu.
accrèscere, v. a. Log. *accreschere*. Mer. *accrèsciri*. Sett. *accrescì*. Aumentare, aggiunghere.
accrescimento, m. Log. *accreschimentu*. Mer. Sett. *accrescimentu*. Aumentu, mezoramentu.
accrescitivamente, avv. Log. *in modu creschente*.
accrescitivo, agg. Dial. Com. *accrescitivu*, qui accreschet.
accrespàre, → increspare.
accrespatùra, f. Log. *pija*. Mer. *pinnìca*. Sett. *pìggia*, difettu de su pannu pijadu.
accùbito, m. Log. *sezzidùra*, *corcadùra*, comente faghiant sos antigos mandighende corcados.
accudìre, v. n. Log. *accudire*. Mer. *accudìri*. Sett. *accudì*. Benner prestu, favorire, aggiuare.
accumulamento, m. Dial. Com. *accumulamentu*, *adunamentu*, *ammassamentu*.
accumulàre, v. a. Dial. Com. colle desin., accumulare, ammassare, adjungher cumulu a cumulu, o ad muntone medas cosas.
accumulatamente, avv. Log. *accumuladamente*. Mer. Sett. *-enti*. Unidamente, a cumulu.
accuorare, → accorare.
accupare, v. n. Log. *diventare cupu*, *malinconicu*.
accuratamente, avv. Log. *accuradamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum diligentia, cum cura.
accuratezza, f. Log. Mer. *accuradesa*, *cura*, *diligentia*. Sett. *accuraddèzia*, *prezisioni*.
accuràto, agg. Log. *accuradu*, *diligente*. Mer. Sett. *diligenti*, *premurosu*.
accùsa, f. Dial. Com. *accusa*. Su qui narat s'accusadore. Querela.
accusàbile, agg. Log. *accusabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
accusàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *accusare*. Manifestare in judiciu, inculpare, querelare, confessare.
accusativo, m. t. gramm. Dial. Com. *accusativu*. Qui exprimit sos nomenes in quartu casu.
accusatòre, m. Log. *accusadore*. Mer. Sett. *-òri*. Qui accusat, qui querelat.
accusatòrio, agg. Dial. Com. *accusatoriu*, qui contenit s'accusa.
acerbamente, avv. Log. *accerbamente*. Mer. Sett. *-enti*. Crudelmente, aspramente, leada sa metaf. dai su fruttu chervu, acerbu qui firmat in bula, coment'est ad qui hat dolore.
acerbare, v. a. Log. *affligere*. Mer. *affligiri*. Sett. *affligì*, *incrudelì*.
acerbetto, agg. Log. Sett. *agrittu*. Mer. *arghittu*.
acerbezza, acerbità, f. Log. *acerbidade*, *dolore*. Mer. Sett. *dolori*. Agresa, su contrariu a jompidura.
acerbo, agg. Dial. Com. *acerbu*, *aspru*, *agru*, *fieru*, *crudele*. Sett. *zervu*. Qui non est jompidu a maduridade.
àcero, m. Dial. Com. *àceru*. Arvure alta de sas Alpes qui tenet sa linna meda dura.
acerrimamente, avv. Log. *accerrimamente*, *fierissimamente*. Mer. Sett. *-enti*.

acèrrimo, agg. superl. Dial. Com. *accerrimu*, *fierissimu*, *crudelissimu*.
acervo, m. Log. *muntone*, *moderina*, *cùmulu*. Mer. Sett. *muntoni*. Cosa ammuntonada.
acetàre, e meglio acetìre, v. n. Log. *aghedare*. Mer. *axedai*. Sett. *azzeddà*. Benner aghedu, si narat de su binu.
acèto, m. Log. *aghèdu*. Mer. *axèdu*. Sett. *azeddu*. Binu guastu, agru, qui servit ad s'insalada.
acetòsa, f. erba Log. *miliagra*, *melagra*. Mer. *coraxèdu*, *acetòsa*. Sett. *melaggra*, *acetosa*.
acetòso, agg. Log. *aghedosu*. Mer. *axedau*. Sett. *azeddosu*. Qui hat sabore de aghedu.
acetùme, → acidità.
acidetto, m. Log. Sett. *agrittu*. Mer. *arghittu*.
acidezza, → acidità.
acidire, → acetire.
acidità, f. Log. *agriore*, *agresa*. Mer. *argòri*. Sett. *agrèzia*. Qui tenet sabore de aghedu.
àcido, agg. Log. *agru*. Mer. *argu*, *agru*. Sett. *agru*. Si narat de su suzzu de limone.
acìdulo, agg. Dial. Com. *agrittu*, *appenas agru*, *azzìdulu*.
acidùme, m. Dial. Com. *cosa agra*. Log. *agrumen*, *aghedumen*. Sett. *azeddumi*.
àcino, m. Log. *pupujone*, *ranu*. Mer. *pibioni*. Sett. *pupioni*. Si narat de su pupujone, de sa ua et de su ranu de su pupujone.
acinòso, agg. Log. *ranosu*. Mer. Sett. *granosu*, pienu de ranos.
àcqua, f. Log. *abba*. Mer. *acqua*. Sett. *eba*.
acquachiare, v. n. p. Log. *abbàtersi*. Mer. *ispossaisì*. Sett. *isposà*, *abbattissi*.
acquaforte, f. Log. *acquaforte*. Mer. Sett. *-ti*. Abba composta de drogas.
acquàjo, m. Log. *abbarzu*.
acquajuòlo, m. Dial. Com. *acquàticu*. Qui istat in s'abba.
acquare, → adacquare.
acquàrio, → aquario.
acquartieramento, m. Dial. Com. *alloggiamentu*.
acquartierarsi, v. n. p. Log. *alloggiare*, *leare domo*. Mer. *alloggiai*. Sett. *alloggià*.
acquaruòlo, agg. *qui istat in s'abba*. Dial. Com. *acquaticu*. Sost. Log. Sett. *carrajòlu*, qui bendet abba.
acquàtico, → acquajolo.
acquàtile, → acquatico.
acquattare, v. a. Log. *cuàresi*, *abbasciaresi*. Mer. *incrubaisì*. Sett. *incinassi* → appiattare.
acquavìte, f. Log. *abbardente*. Mer. *acquardenti*. Sett. *ebardenti*.
acquazzòne, f. Log. *ìrridu*, *tempesta*. Mer. *tempestadi*. Sett. *ìrritu*.
acque minerali, f. Log. *abbas minerales*. Mer. *aquas mineralis*. Sett. *ebi minerali*.
acquedotto, → acquidotto.
àcqueo, agg. Log. *abbòsu*. Mer. *acquòsu*. Sett. *ebosu*.
acquerèlla, f. Log. *moddina*. Mer. *arrosina*. Sett. *muddina*. Abba minudedda qui pìoet.
acquerellàre, v. a. Log. *pintare cum colores isoltos in s'abba*. *Dare s'acquarella*.
acquerèllo, m. Log. *abbadu*, *abbarolu*, *suppressadura*. Mer. *piricciolu*. Sett. *suppressaddura*.
acquerùgiola, → acquerella.
acquetàre, v. a. Log. *aquietare*, *placare*. Mer. *achietài*. Sett. *achietà*.
acquetta, acquicella, f. Log. *abbighedda*. Mer. *acquixedda*. Sett. *muddina*, *ebaredda*.
acquidòccio, → acquidotto.
acquidoso, → acquoso.
acquidotto, m. Log. *conductu*. Canale de abba, o logu ue passat s'abba trasportada. Mer. Sett. *cunduttu*.
acquiescènza, f., acquietamento m. Log. *aquietamentu*. Mer. Sett. *acchietamentu*, *reposu*, *assussègu*.
acquietare, → acquetare.
acquirente, m. Log. *acquistadore*. Mer. *acquistadori*. Sett. *achistadori*. Su qui comporat o acquistat qualqui cosa.
acquisire, → acquistare.
acquisìto, agg. Log. *aquistadu*. Mer. *acchirìu*, *aquistau*. Sett. *acchistatu*.
acquisitòre, m. Log. *acquistadore*. Mer. *acquistadori*. Sett. *achistatori*.
acquisiziòne, f. Log. Mer. *acquistu*. Sett. *achistu*. Balanzu, vantaggiu, utile.
acquistàre, v. a. Log. *acquistare*. Mer. *acquistài*. Sett. *achistà*, benner in possessione de una cosa.
acquistatòre, → acquirente.
acquisto, m. Log. Mer. *acquistu*. Sett. (Temp.) *achistu*. Conseguimentu de una cosa.
acquitrìno, m. Log. *abbadrinu*. Mer. *benazzu*. Sett. *abbaddrìnu*.
acquitrinoso, agg. Dial. Com. *paludosu*. Qui contenit meda abba.
acquivento, m. *ìrridu*, *tempesta* → acquazzone.
acquolìna, f. Log. *abbalèna*, *moddina*. Mer. *arrosìna*, *acqua sulena*. Sett. *ebaredda*. Venir l'acquolina in bocca, *fagher benner sa gana*.
acquosità, f. Log. *abbosidade*. Mer. *acquosidadi*. Sett. *ebosiddài*, meda humore de sa terra, de fructu et atera cosa.
acquòso, agg. Log. *abbosu*. Mer. *acquosu*. Sett. *ebosu*. Qui contenit, o produit meda abba.
acre, agg. Log. *aspidu*, *agru*. Mer. *argu*, *agru*. Sett. *agru*. Sabore piccante. Acre.
acremente, avv. Log. *agramente*. Mer. Sett. *-enti*. In modu agru, in modu aspru, cum rigore.
acrimònia, f. Dial. Com. *acrimonia*. Aspresa de su samben, de s'animu, rigore.
acromatico, agg. Dial. Com. *acromaticu*. Qui est senza colore. Voc. Gr.
acuìre, v. a. Log. *acutare*. Mer. *acuzzai*. Sett. *accutà* → aguzzare.
aculeàto, agg. Dial. Com. *armadu de punta*, qui tenet punta, comente s'abe, sa espe etc.
acùleo, m. Dial. Com. *punta*. Log. *puntorzu*. Mer. *strùmbulu*. Sett. *puntogliu*. De abe, Mer. *agu*.
acùme, f. Log. *acumen*, *acutesa*. Mer. *acutesa*. Sett. *acutezia*. Punta, summidade de una cosa.
acuminàto, agg. Log. *acutadu*. Mer. *acuzzau*, *accuzzu*. Sett. *acutaddu*. Qui faghet a punta.
acùstica, f. Dial. Com. *s'arte qui imparat su modu o sas maladias de s'orìja*.
acùto, agg. Dial. Com. *acutu*. Si narat de su sonu, de s'ingegnu, *abbistu*.
ad, prep. Log. *ad*. Mer. Sett. *a*. In s'ital. si usat quando sa paraula sighente principiat in vocale. In Log. ancora in consonante.

adacquamento, m. Log. Sett. *abbamentu*. Mer. *acquamentu*.
adacquare, v. a. Log. *abbare*. Mer. *acquai*. Sett. *abbà*. Dare s'abba ad unu campu, dare a biere ad un'animale.
adacquatòrio, m., qui si podet abbare, o dare s'abba.
adagiare, v. a. Log. *accomodare*. Mer. *sèzziri*. Sett. *accomodà*. Istare comodu, andare, fagher a pagu.
adàgio, avv. Log. Mer. *a pagu*. Sett. *a poggu*. Sost. Dial. Com. *proverbiu*, *diciu*.
adamante, → diamante.
adamantìno, agg. Dial. Com. *adamantinu*. In colore, et de forza de su diamante.
adarte, avv. Log. *ad arte*, *apposta*. Mer. Sett. *ad arti*, *apposta*. Factu cum artificiu.
adastare, v. n. p. Log. *firmare*, *tractennere*. Mer. *firmai*. Sett. *firmà*.
adastiare, → odiare, astio.
adattàbile, agg. Log. *adattabile*, *adaptabile*. Mer. Sett. *adattabili*.
adattacchiare, v. a. Log. *adaptare malamente*.
adattamento, m. Log. *adaptamentu*. Mer. Sett. *adattamentu*. Accomodamentu, appropriatione.
adattare, v. a. Log. *adaptare*. Mer. *adattài*. Sett. *adattà*. Applicare, adaptàresi, confaghere.
adatto, adattato, agg. Log. *adaptadu*. Mer. *adattau*. Sett. *adattatu*. Hàbile, conveniente, opportunu.
addare, → accorgere.
addaziare, v. a. Log. *ponner dàziu*. Mer. *ponniri taccias*. Sett. *ponì dazj*. Ponner impostas.
addebilìre, addebolìre → indebolire.
addecimàre, v. a. Log. *degumare*. Mer. *dezimài*. Sett. *dezimà*. Pagare de s'unu deghe.
addecimaziòne, f. Log. *dèguma*. Mer. *dèzima* (*z* for.). Sett. *dèzima* (*z* dol.). Su ponner a deguma.
addensamento, m. Dial. Com. *addensamentu*. Densidade, consistentia.
addensàre, v. a. Dial. Com. colle desin., faghersi densu, giagàresi, cazàresi, uniresi cumpare.
addentare, v. a. Log. *addentigare*. Mer. *addentài*. Sett. *addentiggà*. Leare, afferrare cum sas dentes.
addentàto, agg. Log. *addentigadu*. Mer. *addentàu*. Sett. *addentiggatu*.
addentellàre, v. a., fagher una cosa a dentes, qui est laxare pezzos in su muru pro l'unire cum àteru.
addentrarsi, v. n. p. Log. *intrare*, *internàresi*. Mer. *internaisì*. Penetrare, andare ad intro.
addèntro, avv. Log. *intro*. Mer. *a intru*, *inturu*. Sett. *dentru*. Internamente.
addestramento, m. Dial. Com. *addestramentu*, *ammaestramentu*.
addestràre, v. a. Dial. Com. colle desin. *rendere habile*, *ammaestrare*, *adcquistare habilidade*.
addetto, agg. Log. *dèditu*, *inclinadu*, *obbligadu*, *qui si est dadu*, *o postu cum unu*. Mer. *applicàu*.
addì, avv. Log. *sa die*, *in su die*. Mer. *in sa dì*. Sett. *in la dì*.
addiacciàre, → agghiacciàre.
addiacente, agg. Log. *qui est affacca*. Mer. *chi esti accanta*. Sett. *ch'è vizinu*.
addicàre, → abdicare.
addiètro, avv. Log. *addaisègus*. Mer. *a palas*, *avàtu*. Sett. *addareddu*.
addiettivamente, avv. Log. *adiectivamente*, *aggettivamente*. Mer. Sett. *aggettivamenti*.
addiettìvo, m. Log. *adiectivu*, *aggettivu*. Mer. Sett. *aggettivu*. Aggiuntu, si narat de sos nomenes qui si unint ad sos substantivos.
addimanda, → dimanda.
addimandare, → dimandare.
addimesticàre, v. a. Log. *ammasedare*. Mer. *ammasedai*. Sett. *ammaseddà*.
addimezzato, → dimezzato.
addimorare, → dimorare.
addimostrare, → dimostrare.
addìo, avv. Dial. Com. *adiu*, *adiòsu*. Dar l'ultimo addio, *dare s'ultimu adiu*, bidersi s'ultima bolta.
addìre, addirsi, v. impers. Log. *assuefàghersi*. Mer. *abituaisì*. Sett. *assuefà*. Confaghersi, andare bene.
addirimpetto, → dirimpetto.
addirizzamento, m. Log. *adderectamentu*. Mer. Sett. *adderezzamentu*. Riforma, directione.
addirizzàre, v. a. Log. *adderectare*. Mer. *adderezzài*. Sett. *addirizzà*. Curreggere, fagher andare derectu, riformare, reduire, aggiustare, incaminare.
addìscere, → imparare, addisciplinare.
addisiare, → desiare.
additamento, m. Dial. Com. *addittamentu*. Indiciu, ammaestramentu, zinnu.
additàre, v. a. Dial. Com. *additare* colle desin., mustrare cum su poddighe, cum su didu.
addivedere, → avvedere, accorgere.
addivenire, v. n. anom. Log. *devvenner*, *avvenner*. Mer. *avvènniri*. Sett. *avvenì*.
addiventare, → diventare.
addizionàle, agg. Log. *additionale*. Mer. Sett. *-àli*. Adiunctu, aggiuntu, de plus.
addiziòne, f. Log. *additione*, *summa*. Mer. Sett. *addizioni*.
addobbamento, m. Log. Dial. Com. *ornamentu*, *abbigliamentu*.
addobbàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *ornare*, *puliresi*, *ponnersi de festa*. Adornare una domo.
addobblàre, → addoppiare.
addòbbo, m. Dial. Com. *mobiglia*. Sos transtros de una domo, sos utensiles, sos mobiles.
addogàre, Log. ponner doas, ornare a modu de doas una cosa → doga.
addogliare, v. a. Log. *addolimare*. Mer. *addolimài*. Sett. *addolimà*. Patire, suffrire dolore.
addolcàre, → addolcire.
addolcimento, m. Log. *addulchimentu*, *addurchimentu*. Mer. *addurcimentu*. Sett. *addolzimentu*.
addolcìre, v. a. Log. *indulchìre*, *addulchìre*. Mer. *indurciri*. Sett. *indolzì*.
addolcitìvo, agg., qui tenet sa virtude de addulchire. Log. *calmante*. Mer. Sett. *-anti*.
addolorare, v. a. Log. *addolorare*. Mer. *addolorài*. Sett. *addolorà*. Dare pena, dare dolore.
addomanda, → dimanda.
addomandàre, v. a. Log. *pedire*. Mer. *domandai*. Sett. *dimandà*, *cherì* → interrogare.
addomesticare, → addimesticare.
addomestichèvole, agg. Log. Mer. *masèdu*. Sett. *masetu*. Tractabile, qui si podet ammasedare.
addoppiamento, → addoppiatura.

addoppiàre, v. a. Log. *addoppiare*. Mer. *addoppiai*. Sett. *addoppià*. Fagher doppiu, duplicare, ponner duas cosas cum pare, accreschere, adjunghere.
addoppiatùra, f. Log. Mer. *addoppiadura*.
addòppio, avv. Dial. Com. *addoppiu*. Doppiamente, duplicadamente.
addormentamento, m. Dial. Com. *dormidura*, *sonnu*.
addormentare, v. a. Log. *dormire*, *drommire*. Mer. *dormiri*. Sett. *dormì*. Leare sonnu, ammandroniresi, esser negligente, inoperosu.
addormentatìccio, agg. Log. *mesu dormidu*, *ingalenadu*. Mer. *mesu dormiu*. Sett. *ingalenatu*, *mezu dormitu*.
addormire, v. a. Log. *leare somnu*, *fagher sustu*. Mer. *pigài sonnu*. Sett. *piglià sonnu*. Esser mortu.
addornare, → adornare.
addossamento, m. Dial. Com. *addossamentu*, *incàrrigu*.
addossàre, v. a. Log. *addossare*, *garrigare*. Mer. *addossai*. Sett. *addossà*. Ponner subra su dorsu, accaionare, calunniare, faghersi propriu, learesi cura.
addosso, avv. Log. *indorsu*, *dai subra*. Mer. *a pizzus*, *a suba*. Sett. *da sobra*. Star addosso, *istare dai subra*, *ponner premura*.
addottòrare, v. a. Log. *addoctorare*. Mer. *addottorai*. Sett. *adduttorà*. Faghersi doctore.
addottrinamento, m. Dial. Com. *addoctrinamentu*, *addottrinamentu*, *ammaestramentu*.
addottrinare, v. a. Log. *addoctrinare*. Mer. *addottrinài*. Sett. *addottrinà*. Ammaestrare, instruire, pienare de doctrina, de bonos consizos, et de sientia.
addrappare, v. a. Log. *ornare de drappos*, *de pannu*. Mer. *ornai de drappus*. Sett. *ornà di drappi*.
addrizzare, → addirizzare.
adduare, → addoppiare.
addurare, → indurare.
addurre, v. a. anom. Log. *adduire*, *addughere* (Arao.). Mer. *adduxiri*. Sett. *adduzì* (*z* dol.). Allegare, *battire*, *attire*, ponner in campu una rejone.
adeguamento, m. Dial. Com. *aggualamentu*, *ugualamentu*, *uguaglianzia*.
adeguare, v. a. Log. *ugualare*, *aggualare*. Mer. *agualài*. Sett. *ugualà*. Istimare, paragonare, ponner a confrontu, confrontare.
adeguatamente, avv. Log. *ugualmente*. Mer. Sett. *-enti*. Perfectamente, complidamente.
adèmpiere, v. a. Log. *ademplire*, *complire*, *comprire*. Mer. *cumpliri*. Sett. *cumprì*. Effectuare, appagare, satisfagher, osservare sa promissa.
adempimento, m. Log. Mer. *cumplimentu*, *finimentu*.
adempìre, → adèmpiere.
adèntro, → addentro.
adequare, → adeguare.
adequatamente, avv. Log. *aggiustadamente*, *perfectamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
adequato, agg. Log. *cumpridu*. Mer. *cumpliu*. Sett. *cumpriddu*. *Perfectu*, *absolutu*.
adequazione, → adeguamento.
aderbare, v. a. Log. *herbare*. Mer. *pasciri*. Sett. *pascì*. Pascher de herva.
aderente, agg. Log. *acconsentidore*. Mer. Sett. *aderenti*. Fautore, parziale, parente, qui aderit, qui ubbidit.
aderenza, f. Dial. Com. *aderenzia*. *Acconsentimentu*, *appartenentia*, *inclinatione*, *amicitia*, *protectione*.
adèrgere, → innalzare, ergere.
aderimento, → adesione.
aderìre, v. n. Log. *aderire*, *acconsentire*. Mer. *acconsentìri*. Sett. *adirì*. Favorire, sighire una parte, su parrer de unu, ubbidirelu.
aderpicare, → inerpicare.
adescamento, m. Dial. Com. *addescamentu*. Allectamentu, ingannu.
adescàre, v. a. Log. *addescare*, *allectare*. Mer. *allettai*. Sett. *allettà*, *addescà*. Ponner s'esca in s'amu, insidiare, ingannare, lusingare, seduire.
adesiòne, f. Log. *unione*, *aderimentu*. Mer. Sett. *unioni*. Condiscendentia, qui si unit.
adesìvo, agg. Dial. Com. *adesìvu*. Qui si unit, qui si accostat.
adesso, avv. Log. *como*. Mer. *immòi*. Sett. *abà*, *abàli*. Presentemente, de tempus presente.
adiacente, → addiacente.
adiacènza, f. Log. *bighinadu*. Mer. *bixinàu*. Sett. *vizinàddu*. Dipendentia, appartenentia.
adimàre, v. a., mandare ad imo → abbassare.
àdipe, m. Log. *àbile*, *rassu*. Mer. *saginu*. Sett. *grassu*. Su rassu, s'ozu de sos animales.
a diporto, avv. Log. *a passizu*, *a divertimentu*. Mer. *a spassiu*. Sett. *a divertimentu*.
adipòso, agg. Log. *rassu*. Mer. *saginosu*. Sett. *grassu*. Pienu de ozu, de rassu, ozosu.
adiramento, m. Log. *arràbbiu*. Mer. *inquietudini*. Sett. *ràbbia*, *arràbbiu*. *Ira*, *isdignu*, *disdignu*, *rancore*.
adirarsi, v. n. p. Log. *arrabbiare*, *airare*. Mer. *inquietài*. Sett. *arrabià*. Moversi ad s'ira, disdignare.
adiratamente, avv. Log. *arrabbiadamente*. Mer. *inquietamenti*. Sett. *arrabbiaddamenti*.
adìre, v. a. e n., andare a leare possessu de un'heredidade. Voc. Lat.
adirittùra, avv. Log. *adderectura*. Mer. Sett. *adderettura*. Derectamente, senz'àteru.
adirosamente, → adiratamente.
adiròso, agg. Log. *arrabbiadittu*, *collerosu*. Mer. *inquietosu*. Sett. *inchietosu*, *arrabbiosu*. Inclinadu ad s'ira, ad s'arrabbiu.
àdito, m. Log. Mer. *porta*, *intrada*. Sett. *intrata*. Logu ue si intrat ad una tanca, domo, etc.
adiutòre, m. Log. *aggiudadore*, *aggiuadore*. Mer. *aggiudadori*. Sett. *aggiuddatori*.
adiutorio, m. Dial. Com. *adiutoriu*, *aggiutoriu* → ajuto.
adiuvàre, → giovare.
adizione, f., acceptatione de heredidade. Voc. Lat. → adire.
adizzamento, → aizzamento.
adizzàre, → aizzare.
adjungere, → aggiungere.
adocchiamento, m. Log. *aojamentu*, *aojada*. Mer. *oghiada*. Sett. *occiadda*.
adocchiàre, v. a. Log. *aojare*. Mer. *oghiai*. Sett. *occià*. Fixare s'oju ad una cosa. Riconnoschere una cosa.
adolescente, m. e agg. Log. Sett. *pizzinnu*. Mer. *piccinnu*. Jovaneddu.
adolescenza, f. Log. Sett. *pizzinnìa*. Mer. *piccinnìa*, *gioventudi*. Edade in sa quale ancora si creschet.
adombràbile, agg. Dial. Com. *umbrosu*, *aumbrosu*. De s'homine, Log. *timidu*. Mer. *azzicòsigu*.

adombrare, v. a. Log. *umbràre*. Mer. *umbrai*. Fagher umbra, obscuraresi. *Suspectare*, *tenner suspectu o paura*.
adonestare, → coonestare.
adontare, v. a. Log. *offendere*. Mer. *offendiri*. Sett. *offendì*. Injuriare, ingiuriare, learesilu a malu, a dispretiu, paràresi.
adoperàbile, agg. Log. *adoperabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet tractare, o qui sinde podet servire.
adoperàre, v. a. Dial. Com. colle desin., ponner in opera, procurare, occuparesi, inzegnare.
adoppiàre, v. a., dare s'oppiu, fagher dormire cum s'oppiu qui est unu sonniferu.
adoprare, → adoperare.
adoràbile, agg. Log. *adorabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
adoràre, v. a. Log. *adorare*. Mer. *adorai*. Sett. *adorà*. Honorare, pregare, amare, servire cum amore.
adoratòre, m. Log. *addoradore*, *adoradore*. Mer. Sett. *adoradori*. Quie adorat, qui pregat.
adorazione, f. Log. *adoratione*. Mer. Sett. *adorazioni*.
adorezzàre, v. impers. Log. *fagher umbra*, *esser umbrosu*. Mer. *fai umbra*. Sett. *fa umbra*, *frescu*.
adornamento, → ornamento.
adornàre, → ornare.
adornatamente, avv. Log. *adornadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum ornamentu, cum elegantia.
adorno, agg. Log. *adornadu*. Mer. *adornau*. Sett. *adornatu*. Abbigliadu, bene bestidu, bene pulidu. Sost. Dial. Com. *adornu*.
adottamento, m. Dial. Com. *adottamentu*.
adottare, v. a. Dial. Com. colle desin., leare unu pro fizu, approvare, admittere.
adottìvo, agg. Dial. Com. *adottivu*. Qui appartenit pro adoptione.
adoziòne, f. Log. *adoptione*, *adottazione*. Mer. Sett. *adottazioni*. Reggimentu in fizu.
adro, Dial. Com. *nieddu*. Obscuru, luctuosu, tristu → atro.
aduggiamento, m. Log. Mer. *umbra*. Umbra de sas arvures qui noghet ad sas plantas.
aduggiàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *umbrare*. Sett. *auggià*. Fagher umbra mala, de sas arvures, impedire sa vista.
adugnare, → adunghiare.
adulare, v. a. Dial. Com. colle desin., laudare fintamente ad unu, fingere, dissimulare.
adulatòre, m. Log. *aduladore*. Mer. Sett. *-adori*.
adulaziòne, f. Log. *adulatione*. Mer. Sett. *adulazioni*.
adulteramento, adulterazione → falsificazione.
adulterìno, agg. Dial. Com. *adulterinu*. Naschidu de adulteriu, falsificadu, non legittimu.
adulterio, m. Dial. Com. *adulteriu*, illicita corrispondentia de cojuados.
adùltero, agg. e m. Dial. Com. *adulteru*, qui committit adulteriu.
adulto, agg. Dial. Com. *mannu*. Creschidu bene, et bessidu dai sa pizzinnia.
adunamento, m. Log. *muntone*. Mer. Sett. *muntoni*.
adunanza, f. Dial. Com. *adunanzia*. Radunamentu o unione de persones.
adunàre, v. a. Log. *aunire*, *ammuntonare*. Mer. *ammuntonai*. Sett. *ammuntonà*. Unire ad unu logu.
adunata, → adunanza.
aduncàre, v. a. Log. *uncinare*. Mer. *uncinài*. Sett. *uncinà*. Intortigare, fagher ad un'uncinu.
adunco, agg. Log. *uncinadu*. Mer. *uncinàu*. Sett. *uncinatu*. Factu ad uncinu.
adunghiare, v. a. Log. *farrascare*, *raffiare*. Mer. *scarrafiai*, *toccai de unga*. Sett. *raffià*, *graffià*. Bettare, leare cum sas ungias.
adunque, cong. Log. *et ducas*, *edducas*, *anduncas*. Mer. *duncas*. Sett. *addunca*.
adustare, v. a. Log. *aridare*, *assare*. Mer. *arridài*. Sett. *arridà*, *assà*.
adusto, agg. Log. *aridadu*, *assadu*. Mer. *arridau*. Sett. *assatu*, *arritatu*.
adventiccio, → avventiccio.
aer, àere → aria.
aèreo, agg. Dial. Com. *aereu*. De s'aèra, *altu*, sublime, qui non hat fundamentu.
aeriforme, agg. *aeriforme*. Qui est de sa forma de s'aèra.
aeronàuta, m. Dial. Com., quie caminat, o navigat in s'aera.
aescamento, → adescamento.
aescare, → adescare.
afa, f. Log. *fastidiu*, *fastizu*. Mer. Sett. *affannu*. Voc. Arab., et propriamente cuddu affannu qui est causadu dai su caldu o dai sa curza respiratione.
afàto, agg. Log. *chervu*, *anneuladu*, *abbuadu*. Mer. *abbuau*. Sett. *zervu*, *anneuladdu*. Si narat de su trigu, fructales etc.
afelato, → trafelato.
affàbile, agg. Log. *affabile*. Mer. Sett. *affabili*. Amorosu, benignu.
affabilità, f. Log. *affabilidade*. Mer. *affabilidadi*. Sett. *affabilitài*. Bonu modu in su fagher, in su tractare ad unu.
affabilmente, avv. Log. *affabilmente*. Mer. Sett. *-enti*.
affaccendarsi, v. n. p. Log. *affazzendaresi*, *affaccendaresi*. Mer. *affaccendaisì*. Sett. *affazzendassi*. Tractare, occuparesi in affares.
affaccendato, agg. Log. *affaccendadu*. Mer. *affaccendàu*. Sett. *affazzendau*. Ocuppadu in medas cosas.
affaccettàre, v. a. Dial. Com. colle desin., trabagliare una cosa a punctas de diamante, o a faccettas.
affacchinàre, v. n. e n. p. Log. *trabagliare que carriarzu*. Mer. *traballài che bastaxu*. Sett. *traballà che carriaggiu*.
affacciare, v. a. e n. p. Log. *appianare*, *accherаresi*. Mer. *appranai*, *affacciaisì*. Sett. *appianà*, *accerassi*. Benner a facia in presentia.
affaitare, → addobbare. Ornaresi cum artificiu.
affaldare, → raggrinzare.
affaldellare, v. a. → sfaldellare. Reduire in azzolas.
affalsare, → falsare, falsificare.
affamare, v. a. Log. *battire*, *ponner famine*. Mer. *pòniri famini*. Sett. *ponì fami*.
affamato, agg. Log. *famidu*. Mer. *famìu*. Sett. *famiddu*, qui tenet famine.
affamiliarizzare, → addimesticare.
affamire, → affamare.
affangàre, v. a. Dial. Com. colle desin., pienare de ludu, fangu o bruttesa. Bettare in su ludu.
affannamento, Dial. Com. *affannu*, *affannamentu*. Difficultade de respiru, dolore, sentimentu, afflictione.
affannàre, v. a. Log. *affannare*. Mer. *affannai*. Dare affannu, learesi affannu.

affannosamente, avv. Log. *affannosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum affannu.
affannoso, agg. Dial. Com. *affannosu*. Pienu de affannu, qui portat affannu.
affantocciare, v. a., ligare sos sarmentos de una bide tot'in unu comente fascina, o puppìa.
affardellare, v. a. Log. *leare*, *unire sos transtros*. Mer. *fai fagottu*. Sett. *fa fagottu*.
affare, m. Log. *affàre*. Mer. Sett. *affari*. Negoziu, faccenda, occupatione.
affarsi, v. n. p. Log. *affaghersi*. Mer. *affaisì*. Sett. *affassi*. Confaghere, accomodare, adaptare.
affarùccio, m. Log. *affarigheddu*. Mer. *affarixeddu*. Sett. *affareddu*. Dim. di affare.
affasciare, v. a. Log. *affasciare*, *fagher a fascias*. Mer. *affasciai*. Sett. *affascià*.
affascinamento, m. Log. *majìa*, *brusceria*, *incantesimu*. Mer. *mazina*. Sett. *fattura*, *majìa*.
affascinare, v. a. Log. *ammajiarzare*, *incantare*. Mer. *affatturai*, *fai mazina*. Sett. *affatturà*.
affascinatòre, m. Log. *incantadore*, *majarzu*. Mer. *mazineri*. Sett. *majiagliu*, *incantadori*.
affascinazione, → affascinamento.
affastellare, v. a. Log. *ammisciare*. Mer. *ammisturai*. Sett. *ammiscià*. Ponner confusamente totu impare.
affastidire, v. a. Log. *infadare*. Mer. *arròsciri*. Sett. *infatà*. Tenner fastidiu, battire molestia.
affatappiare, → affascinare, incantare.
affatato, agg. Log. *fadadu*, *incantadu*. Mer. *affatturau*. Sett. *fatatu*.
affaticamento, m. Log. *fadiga*, *trabagliu*. Mer. *traballu*, *affatigamentu*. Sett. *trabagliu*.
affaticàre, v. a. Log. *affadigare*, *trabagliare*. Mer. *traballai*, *affatigai*. Sett. *trabaglià*. Operare, exercitaresi.
affaticòso, → laborioso.
affatto, avv. Log. *de su totu*, *affattu*. Mer. *de su totu*. Sett. *di lu tuttu*, *affattu*.
affatturamento, m. Log. *majia*, *majarzadoria*. Mer. *brusceria*. Sett. *majia*.
affatturare, v. a. Log. *majarzare*, *fagher majìas*. Mer. *affatturài*. Sett. *affatturà*. Fagher facturas, incantesimos, maleficiu, ligadura.
affatturato, agg. Log. *fadadu*, *incantadu*, *ammajarzadu*. Mer. *affatturau*. Sett. *-atu*.
affatturatore, m. Log. *majarzu*, f. *-arza*. Mer. *brusciu*, *mazineri*. Sett. *majagliu*.
affatturazione, → affatturamento.
affazzonamento, m. Dial. Com. *ornamentu*. Si narat de su modu comente si ornant sas feminas.
affazzonare, v. a. Log. *ornare*, *abbellire*. Mer. *ornai*. Sett. *abbellì*. Acconzaresi, adornaresi.
affè, t. giur. Log. *affide*. Mer. *in beridadi*. Sett. *a fedi meja*, *in veritai*.
affebrato, agg. Log. *qui portat sa febre*, *febrosu*. Mer. *chi portat sa calentura*. Sett. *chi porta la freba*.
affegatare, v. n. p. Log. *infidigare*, *accorare*. Mer. *accorai*. Sett. *accorassi*.
affeminato, → effeminato.
affermamento, → affermazione.
affermare, v. a. Log. *affirmare*. Mer. *affirmài*. Sett. *affirmà*. Approvare, declarare, assegurare.
affermatamente, avv. Log. *affirmadamente*, *affirmativamente*. Mer. Sett. *-enti*.
affermativa, f. Dial. Com. *affirmativa*, *affirmatione*, *confirmazione*, *asseguramentu*.
affermativamente, → affermatamente.
affermativo, agg. Dial. Com. *affirmativu*. Qui affirmat, qui assegurat.
affermazione, f. Log. *affirmatione*, *confirma*. Mer. Sett. *affirmazioni*.
afferrare, v. a. Log. *afferrare*. Mer. *agguantai*, *afferrai*. Sett. *afferrà*.
affettamento, → affettazione.
affettare, v. a. Dial. Com. colle desin., ornaresi troppu, usare artificiu faeddende, cum pompa, finesa etc. *Affittare*, *segare a fittas*.
affettatamente, avv. Log. *affectadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
affettato, agg. Log. *affectadu*. Mer. *affettau*. Sett. *affettatu*. Qui faeddat, qui tractat cum artificiu, finesa, ridiculesa. *Factu a fittas*.
affettatuzzo, m. Log. *affectadigheddu*. In modu affectadu, qui peccat de affectatione.
affettazióne, f. Log. *affectatione*. Mer. Sett. *affettazioni*. Artificiu, studiu de cumparrere.
affetto, m. Log. *affectu*, *affectione*. Mer. Sett. *affezioni*, *affettu*. Amore, benevolentia, disizu de fagher, de querer bene.
affettuosamente, avv. Log. *affectuosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
affettuòso, agg. Dial. Com. Mer. *amorosu*, *affectuosu*. Pienu de affectu, de benevolentia.
affezionamento, m. Log. *affectionamentu*, *amore*. Mer. *affezionamentu*. Sett. *amori*, *affezioni*.
affezionàre, v. n. p. Log. *affectionare*, *istimare*. Mer. *affezionài*. Sett. *affezionà*.
affezionato, agg. Log. *affectionadu*, *istimadu*, *amadu*. Mer. *affezionau*. Sett. *affezionaddu*.
affezióne, f. Log. *affectione*. Mer. Sett. *affezioni*. Amore, benevolentia. Qualidade o modu, istadu de su corpus.
affiammare, → infiammare.
affibbiàglio, m. Log. *attibbiadura*, *tibbia*. Mer. *affibbiadura*. Sett. *fibbia*. Cosa cum sa quale si attibiat.
affibbiare, v. a. Log. *attibbiare*. Mer. *affibbiài*. Sett. *affibbià*. Unire, attaccare. Pensare, ruminare de fagher, calunniare.
affibbiatura, f. Log. *attibbiadura*. Mer. Sett. *affibbiadura*. Su modu comente si attibbiat.
afficcare, → ficcare.
affidare, v. a. Dial. Com. colle desin., assegurare, consignare, raccumandare, daresi ad unu.
affievolare, → affievolire.
affievolimento, m. Log. Mer. *debilesa*. Sett. *debilezia*. Indebolimentu, mancantia de forzas.
affievolìre, v. a. Log. *indebolire*. Mer. *indebilitai*, *spoderai*. Sett. *indeboli*. Benner mancu, mancare de forzas.
affiggere, v. a. anom. Log. *ficchire*, *attaccare*. Mer. *attaccai*. Sett. *attaccà*. Fissare sos ojos.
affigurare, → raffigurare.
affilamento, m. Dial. Com. *affilamentu*. Acutamentu, assottiligamentu.
affilàre, v. a. Dial. Com. colle desin., acutare, assottigliare, bogare sa puncta, ponnersi in fila, in ordine.
affilatùra, f. Log. Mer. *affiladura*. Sett. *affilatura*. Puncta de un'arma, atta de sa resorza.
affiliazióne, f. Dial. Com. colle desin., aggregatione de unu ad unu corpus, o qui appartenit ad una congregatione.

affinamento, m. Dial. Com. *affinamentu*. Perfectione, raffinadura, raffinamentu.
affinàre, v. a. Log. *affinigare*, *acutare*, *isfinigare*. Mer. *affinai*. Sett. *affinà*. Purificare, portare ad perfectione, benner mancu, tenner fine.
affinchè, cong. Log. *ad tales qui*. Mer. *poita chi*. Sett. *parchì*, *palchì*. Affine, a fine qui.
affine, m. Log. *affine*, *parente*. Mer. Sett. *affini*. Parente de affinidade qui naschet dai coiuonzu. Simile, conveniente, de sa matepsi manera, qui si assimizat.
affinire, → affinare, finire.
affinità, f. Log. *affinidade*. Mer. *affinidadi*. Sett. *affinitài*. *Convenientia*, *similitudine*.
affiocamento, m. Log. *arrughimentu*, *sarragamentu*. Mer. *sarragamentu*. Sett. *arrugghimentu*.
affiocare, v. n. Log. *arrughire*, *sarragare*. Mer. *sarragai*. Sett. *arrugghì*.
affiochire, → affiocare.
affiorare, v. a. Log. *fagher fiores*. Mer. *fai floris*. Sett. *fà fiori*.
affirmare, → affermare.
affisare, → affissare.
affissamente, avv. Log. *fixamente*. Mer. Sett. *fissamenti*. Cum grande attenzione.
affissamento, m. Dial. Com. *affixamentu*. Abbaidadura cum fixione.
affissàre, v. a. Log. *affissare*, *fixare*. Mer. *affissai*. Sett. *fissà*. Abbaidare, fagher attentamente.
affissazione, f. Log. *fixatione*. Mer. Sett. *fissazioni*. Applicazione de sa mente.
affissiòne, f. Log. *attaccadura*, *ficchidura*. Mer. Sett. *attaccamentu*. Su attaccare, o ficchire una cosa ad su muru.
affisso, m. Log. *attaccadu*, *affixu*, *ficchidu*, *inferchidu*. Mer. *affissu*, *attaccau*. Sett. *affissu*, *ficchidu*, *infirchitu*.
affittajuòlo, m. Log. *allogadore*. Mer. *allogateri*. Sett. *affittavolu*, *pixionanti*. Su qui leat in allogu una domo, una tanca.
affittanzière, m. Log. *allogadore principale*. Mer. *su meri de s'allogu*, *qui donat in affitu*. Sett. *lu padronu chi affitta*.
affittare, v. a. Log. *allogare*. Mer. *affittai*, *allogai*. Sett. *affittà*. Dare a pejone, in allogu.
affitto, → fitto.
affittuàrio, affittuale → affittajuolo.
affliggere, v. a. anom. Log. *affrigìre*, *affligere*. Mer. *affligiri*. Sett. *affligì*. Molestare, learesi affannu, usare rigore, attristare.
afflitivo, affliggitivo, agg. Log. Mer. *afflictivu*. Qui affligit, qui portat affannu.
afflizione, f. Log. *adflictione*, *affrissione*. Mer. Sett. *afflizioni*. Affannu, tribulatione, dolore. Si narat de su corpus, et de s'anima.
affluentemente, avv. Log. *abbundantemente*. Mer. Sett. *-enti*.
affluenza, f. Log. *affluentia*. Mer. *affluenzia*. Sett. *abbundanzia*. Concursu de gente, ricchesa, eloquentia, facilitade in su faeddare.
affluìre, v. n. Log. *fluire*, *abbundare*, *bènnere*. Mer. *abbundài*. Sett. *abbundà*. Concurrere, iscurrere.
afflusso, m. Dial. Com. *refflussu*, *affluxu*. Concursu, abundantia de gente, de umore.
affocàre, v. a. Log. *irruiare*, *infogare*, *ponner fogu*. Mer. *abbrigai*. Sett. *arruià*, *infiammà*. Ponner fogu pro infiammare. Accendersi, infiammare.
affogamento, m. Log. *affogamentu*. Mer. *allupamentu*. Sett. *affogamentu*. Oppressione.
affogàre, v. a. Log. *affogare*. Mer. *allupai*. Sett. *affogà*. Morrer in s'abba, tenner abbundantia de una cosa. Truncare, laxare una cosa.
affogato, agg. Log. *affogadu*. Mer. *allupau*. Sett. *affogatu*. Disperadu, istrintu, senza comodidade.
affollamento, m. Log. *attruppamentu*, *truma*. Mer. *unioni*. Sett. *cantiddai*. Multitudine de gente.
affollàre, v. a. Log. *attruppare*, *attrumare*. Mer. *uniri*. Sett. *ammuntonà*. Concurrere meda gente, uniresi, ispinghersi.
affollatamente, avv. Log. *unidamente*. Mer. Sett. *-enti*. Totu cum pare, cum meda gente.
affoltamento, m. Log. *cuidadu*, *premura*, *celeridade*. Mer. *celeridadi*, *pressi precipitada*. Sett. *celeriddai*. Cum precipitanzia.
affoltàre, v. a. Log. *unire de presse*, *cum precipiziu*. Concurrere cum meda gente in presse. Faeddare troppu, trabagliare cum furia.
affondamento, m. Dial. Com. *affundamentu*. Affungamentu in s'abba, abbasciamentu.
affondàre, v. a. Log. *affungare*. Mer. *affundai*. Sett. *affungà*. Mandare a fundu, profundare, abbasciare.
affòndere, → versare.
affondo, avv. Dial. Com. *affundu*, *a fundu*.
afforcàre, v. a. Log. *impiccare*. Mer. *impiccai*. Sett. *impiccà*. Mandare ad sa furca.
affortificàre, → fortificare.
affortìre, v. n. ass. Log. *inforzare*, *affortigare*, *fagher forte*. Mer. *affortiai*. Sett. *inforzà*, *corroborà*.
affortunare, → fortunare.
afforza, avv. Dial. Com. *afforza*. Forzadamente, forzosamente, cum forza, per forza.
afforzamento, m. Log. Sett. *afforzamentu*. Mer. *affortiamentu*. Substegnu, fortificazione.
afforzàre, v. a. Log. *affortigare*. Mer. *affortiài*. Sett. *rifforzà*. Fagher forte, crescher in forza, fortificare.
affoscàre, → offuscare.
affossamento, m. Log. Sett. *isfossamentu*. Mer. *scavamentu*. Fossu, logu profundu, iscavadu.
affossàre, v. a. Log. *isfossare*. Mer. *scavài*. Sett. *isfossà*. Fagher fossu, inghiriare de fossu.
affossàto, agg. Log. *isfossàdu*. Mer. *scavàu*. Sett. *isfossaddu*. Inghiriadu de fossu, cunzadu cum muru fossu.
affràgnere, → frangere.
affralàre, affralire, v. a. Log. *indebilire*, *indebilitare*. Mer. *indebilitài*. Sett. *indebilità*, *indeboli*. Esser fragile, debile.
affrancàre, v. a. Dial. Com. colle desin., fagher francu, esser liberu. Arrimaresi, leare animu.
affrancàto, m. Dial. Com. colle desin. *affrancadu*, *affranchidu*. Liberu, esente.
affrancaziòne, f. Dial. Com., pagamentu de su pretiu pro si liberare da unu sensale, censu o canone. Liberamentu.
affrangere, → frangere.
affrappàre, → frappare, Log. *segare*. Mer. *segài*. Sett. *taglià*. Gall. *affittà*, *fa a pezzi*, *in pipiniti*.
affratellamento, m., affratellànza f. Log. *unione*, istima de frades. Mer. *unioni*. Sett. *fratellanzia*. Amore et istima comente frades. Gall. *fratiddhanza*.
affratellarsi, v. n. p. Log. *tractaresi que frades*. Mer. *trattaisì che fradis*. Sett. *trattassi che frateddhi*.

affreddàre, v. a. Log. *infritare*. Mer. *sfridài*. Sett. *infreddà*. Battire, o fagher friscu. Gall. *inghiilà*.
affrenamento, m. Dial. Com. *affrenamentu*. Quando s'istringhet una cosa.
affrenàre, v. a. Dial. Com. colle desin., moderare, comprimere, imbrigliare, ponner sa briglia, tractenner s'ira, s'arrabbiu.
affrescàre, v. n. ass. Log. *infriscare*. Mer. *infriscài*. Sett. *infriscà*. Fagher bentu friscu.
affrettamènto, m. Log. *coitamentu*, *pressamentu*. Mer. *accoitamentu*. Sett. *azzeleramentu*, *premura*. Gall. *prissichìna*.
affrettàre, v. a. Log. *pressare*, *sollicitare*. Mer. *accoitài*. Sett. *sollizzità*, *isbrigà*, *fa prestu*.
affrettatamente, avv. Log. *de presse*, *in presse*. Mer. *de pressi*. Sett. *in pressa*. Cum prestesa, coita coita.
affrettoso, agg. Dial. Com. *pressosu*, *lestu*. Pienu de presse, de premura.
àffrico, m. Dial. Com. *libecciu*. Nomen de bentu qui benit dai s'Affrica.
affricògna, f., nomen de una ispecie de ua qui est unu pagu agra.
affricògno, agg. Log. *chervu*, *agru*. Mer. *agru*, *argu*. Sett. *agro*. De sabore aspru.
affritellàre, v. a. Log. *cogher a frisciolas*. Mer. *coi a zippulas*. Sett. *cozì a frisciòli*. Propr. cogher sos oos in cassarola cum ozu.
affrontamento, m. Dial. Com. *affrontamentu*, incontru, affrontu, ingiuria, rinfacciu, limite, làcana.
affrontàre, v. a. Dial. Com. colle desin., incontrare, benner a fronte, abbojare, paragonare, limitare, finire.
affronto, m. Dial. Com. *affrontu*. Incontru, injuria, rinfacciu, confrontu.
affumàre, → affumicare.
affumicamento, m. Dial. Com. *affumigamentu*, *profumu*.
affumicàre, v. a. Log. *affumare*, *affumigare*. Mer. *affumai*. Sett. *affumà*, *affumiggà*.
affuocàre, → affocare.
affusiòne, f., su bettare unu liquore subra qualqui cosa, *infundidura*, *bettadura*.
affusolàre, v. a. Log. *abbellire*. Mer. *abbelliri*. Sett. *abbellì*. Fagher a modu de fusu, esser derectu.
affusolàto, agg. Log. *abbellidu*. Mer. *abbellìu*. Sett. *abbelliddu*. Giradu a modu de fusu.
a filo, avv. Dial. Com. *affilu*. A derectura, esactamente.
a fòggia, avv. Dial. Com. *in modu*, *a modu*.
aforismo, m. Dial. Com. *proverbiu*. Separatione o *sententia*. Voc. Gr.
a forza, avv. Log. Mer. *a forza*. Sett. *a folza*.
afrezza, f. Log. *aspidesa*, *aspresa*. Mer. *asprori*, *aspresa*. Sett. *asprèzia*, *aspresa*.
afro, agg. Log. *aspru*, *chervu*. Mer. *agru*. Sett. *zelvu*. Gall. *celvu*.
agà, m., nomen de dignidade in sos turcos.
a galla, avv. Log. *subra s'abba*. Istare subra sa superficie de unu liquidu. Mer. *asuba de acqua*. Gall. *nàica nàica*.
a gara, Dial. Com. *cum emulatione*. Unu ad invidia de s'ateru. Mer. *a trivas de pari*. Gall. *a ingarriu*, *a tirria di paru*.
àgata, f. Dial. Com. *agata*. Pedra pretiosa dura de colore biancastru.
agazzàre, v. n. Log. *disizare cum ardore*. Mer. *disigiai*. Sett. *disizà*. Gall. *disigià*.
agente, m. Log. *agente*. Mer. Sett. *-enti*. Quie operat, o tractat affares.
agenzàre, → abbellire, ornare.
agenzìa, f. Dial. Com. *agenzia*. Amministratione, commissione.
agevolamento, m. Dial. Com. *agevolamentu*. Facilitatione de operare, modu prontu.
agevolàre, v. a. Dial. Com. colle desin., facilitare, ispedire, fagher prontu, esser agile.
agèvole, agg. Dial. Com., fàcile, àgile, qui si podet fagher, o esighire facilmente.
agevolèzza, f. Log. Mer. *agevolesa*. Sett. *agevolezia*. Facilitazione, prontesa de faghere.
agevolmente, avv. Log. *senza difficultade*. Mer. *senza difficultadi*. Sett. *senza difficultai*.
aggaffàre, → accaffare.
aggangheràre, v. n. p. Log. *unire*. Mer. *uniri*. Sett. *unì*. Esser firmu, istare forte.
aggarbàre, → garbare.
aggavignàre, v. a. Log. *aggangullittare*, *ponner sas gangullittas*. Mer. *aggangai*. Sett. *ponì la poddhigadda*, *li jangulliti*. Leare peri sa bula, su coddu, et istringher cum sos poddighes.
aggecchìre, v. n. p. Log. *abbasciaresi*, *umiliaresi*. Mer. *abasciaisì*. Sett. *abbassassi*.
aggelàre, v. a. Log. *belare*. Mer. *gelài*. Sett. *gilà*. Congelaresi, unire a pare.
aggelaziòne, f. Log. *belamentu*. Mer. Sett. *gelamentu*, *gilamentu*.
aggentilìre, → ingentilire.
aggerminàre, → germinare.
aggessàre, → agguagliare.
aggettivamènte, avv. Log. *aggettivamente*. Mer. Sett. *-enti*. In modu aggettivu.
aggettìvo, → addiettivo.
aggètto, m. t. archit., su qui bessit foras de unu muru. Mer. *bùssola*.
agghermigliàre, v. a. Log. *agganzare*. Mer. *agganciai*. Sett. *agganzà*. Leare cum forza, cum violentia. Gall. *affrancà*, *acchiappà*.
agghiacciamento, m. Log. *belamentu*. Mer. *gelamentu*. Sett. *aggiazzamentu*.
agghiacciàre, v. a. Log. *belare*, *biddiare*. Mer. *gelai*. Sett. *aggiazzà*. Gall. *agghiaccià*. Faghersi a biddìa.
agghiàccio, m. Dial. Com. *mandra*. Logu o campu serradu ue si tenent sas berveghes congregadas.
agghiadamento, m. Dial. Com. *cancheramentu*, *cancaramentu*.
agghiadàre, agghiadire, v. n. ass. Log. *cancarare*. Mer. *-ài*. Sett. *cancarà*. Tenner sos membros mortos dai su troppu frittu.
aggiacente, agg. Log. *bighinu*. Mer. *bixinu*. Sett. *vizinu*.
aggiacenza, f. Log. *logu affacca*, *vicinanzia*. Mer. *bixinanza*. Sett. *vizinanzia*.
aggiacère, v. n. anom. Log. *esser affacca*. Mer. *essiri bixinu*. Sett. *esse vizinu*. Esser conveniente.
aggiardinàto, agg., logu pienu de giardinos, abbundante de giardinos.
agginocchiarsi, → inginocchiarsi.
àggio, m. Dial. Com. *àggiu*. Vantaggiu, utile qui si tenet in faghere un'affare, o in d'unu càmbiu.
aggiogàre, v. a. Log. *giunghere*, *junghere*. Mer. *giungiri*.

Sett. *giugnì*. Ponner su juale a sos boes. Accumpagnare, unire cumpare.
aggiogliàto, agg., pienu, mixturadu cum lozu.
aggiornamento, m. Dial. Com. *ritardu*. Assignamentu de sa die pro fagher una cosa.
aggiornàre, v. a. Log. *fixare sa die*. Mer. *fissai sa dì*. Sett. *fissà la dì*. Fagher die, illuminare.
aggiotàggio, m., trafficu usurariu bendende o comporende cedulas de commerciu a caru o barattu segundu s'opinione.
aggiotatòre, m., su qui exercitat cust'arte.
aggiramento, m. Dial. Com. *aggiramentu*. Movimentu in giru, pensamentu fantasticu.
aggirare, v. a. Log. *inghiriare*. Mer. *ingiriai*. Sett. *ingirià*. Moversi in giru, ingannare, tractare de una cojua.
aggirata, f. Log. *giràda*. Mer. *bortadura*. Sett. *giradda*, *voltadda*. Giru de paraulas, ingannu.
aggiudicàre, v. a. Dial. Com. colle desin., assignare per sentenzia, passare in giudicadu.
aggiudicaziòne, f. Dial. Com., assegnamentu per sententia.
aggiùgnere, v. a. Log. *adjunghere*, *aggiungere*. Mer. *aggiungiri*. Sett. *aggiugnì*. Accreschere, unire.
aggiugnimento, m. Log. *aggiunghimentu*, *aggiunta*. Mer. *aggiungimentu*. Sett. *aggiugnimentu*.
aggiùngere, → aggiugnere.
aggiunta, f. Log. *aggiunta*, *azunta*. Mer. Sett. *aggiunta*, *accrescimentu*, cosa de plus.
aggiunto, m. Dial. Com. *aggiuntu*, *unidu*. Cumpagnu qui si unit ad s'ateru pro fagher una cosa, o pro l'aggiuare in s'impleu.
aggiurare, → giurare.
aggiustàbile, agg. Log. *aggiustabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet accomodare, arrangiare.
aggiustamènto, m. Dial. Com. *aggiustamentu*. Accomodamentu, accordu, conventione.
aggiustàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *adaptare*. Serrare su contu, acconzare, trattare, esser in paghe.
aggiustatamènte, avv. Log. *aggiustadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum aggiustadesa.
aggiustatèzza, f. Dial. Com. *aggiustadesa*. Esattesa, puntualidade.
agglobàre, v. a., unire cumpare in forma tunda, in forma de globos.
agglomerarsi, v. n. p. Log. *aggiunghere*. Mer. *uniri*. Sett. *unì*. Misciare cumpare, confundere.
agglutinàre, v. a. Log. *attaccare*. Mer. *attaccai*. Sett. *attaccà*. Unire cum colla, incollare.
aggobbire, v. n. ass. Log. *benner zumbosu*. Mer. *essiri zumburudu*. Sett. *venì gobbu*.
aggolpacchiare, → avviluppare.
aggomitolàre, v. a. Log. *allorumàre*. Mer. *allomboràì*. Sett. *ingiumeddà*. Abbasciaresi, et faghersi a muròtulu.
aggottàre, v. a. e n. ass., bogare s'abba dai sa barca cum sa trumba.
aggradàre, v. impers. Dial. Com. colle desin., tenner aggradèssidu, leare cum piaghere.
aggradèvole, agg. Dial. Com. *gratu*. Qui lu aggradessit, qui est acceptabile, de gèniu.
aggradevolmente, avv. Log. *cum piaghère*. Mer. *cum praxèri*. Sett. *cum piazeri*.
aggradimènto, m. Dial. Com. *aggradimentu*. Favore, piaghère, cuntentesa.
aggradìre, v. a. Log. *aggradessìre*, *aggradìre*. Mer. *aggradèssiri*. Sett. *aggradessì*. Tenner in contu, piàghere.
aggraduire, v. n. p., procuràresi benevolenzia.
aggraffare, v. a. Log. *affranciare*, *agganzare*. Mer. *aggancièi*. Sett. *agganzà*. Leare cum ganzu una cosa, cum violentia.
aggrampàre, v. a. Log. *abbranchiare*, *affranciare*. Mer. *aggrippài*. Sett. *affrancià*. Istrazzare, leare cum sas ungias, cum violentia una cosa.
aggranàre, → granire.
aggranchiàre, v. n. ass. Log. *cancaràre*, benner su grancu. Mer. *cancarronài*. Sett. *aggrancà*, *cancarà*, venì lu crancu.
aggrancìre, → grancire, aggrampàre.
aggrandimento, m. Dial. Com. *aggrandimentu*. Creschimentu, extensione, mannesa.
aggrandìre, v. a. Log. *crèschere*, *immannire*, *ingrandire*. Mer. *ingrandèssiri*. Sett. *ingrandì*. Creschere, faghersi logu, faghersi mannu.
aggrappamènto, m. Dial. Com. *afferramentu*. Su leare cum sas ungias et cum violentia.
aggrappàre, v. a. Log. *afferrare*. Mer. *aggrippai*. Sett. *affrancià*. Istrazzare, leare a forza.
aggrassàre, → ingrassare.
aggratàre, → aggradare.
aggraticciàre, v. a., imboligare cum pare comente rezza, a giuncu, a bertighittas o ateru.
aggratiglìare, v. a. Log. *incadenare*. Mer. *incadenai*. Sett. *incaddenà*. Ponner in ferrada.
aggravamènto, m. Dial. Com. *aggravamentu*, *aggraviu*. Oppressione, cosa qui aggràvat.
aggravàre, v. a. Log. *aggravàre*. Mer. *aggravài*. Sett. *aggravà*. Garrigare, ponner pesos, abbattigare, fagher andare a subta, opprimere, esser perigulosu.
aggràvio, m. Dial. Com. *pesu*, *aggraviu*, *damnu*. Daziu, incomodu, gravesa, perigulu.
aggraziatamènte, avv. Log. *gratiosamente*. Mer. Sett. *graziosamenti*. Cum gratia, cum bona manera.
aggraziàto, agg. Log. *aggratiadu*. Mer. *aggraziàu* (*z* for.). Sett. *aggraziaddu* (*z* dol.). Graziosu, de bona manera, de bona gratia.
aggredìre, v. a. Log. *assaltare*, *assaltizare*. Mer. *assaltai*. Sett. *assaltà*. Principiare ad operare.
aggregamènto, m. Dial. Com. *aggregamentu*, *congregamentu*. Unione de cosas.
aggregàto, m., unione de plus cosas congregadas cum pare.
aggregaziòne, f. Log. *aggregatione*. Mer. Sett. *-oni*. Associazione ad unu corpus o cumpagnia.
aggreggiàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *immandrare*. Mer. *accorrai*. Sett. *immandrà*. Riunire sas amas ad unu logu segnaladu.
aggressiòne, f. Dial. Com. *assalimentu*, *assaltu*. Principiu de operatione.
aggressòre, m. Log. *assaltizadore*. Mer. Sett. *assalidori*. Su qui si bettat su primu ad opprimere.
aggricchiàre, → aggranchiare.
aggrinzàre, v. a. e n. p. Log. *attrippoddhire*, *apprigare*, *aggruncipìre*. Mer. *frunzìri*. Sett. *aggrucciupì*, *appiggià*. Reduire a pijas, esser siccu, fagher a pijas.
aggrinzàto, agg. Log. *attrippoddhìdu*, *apprigadu*. Mer. *frunzìu*. Sett. *aggrucciupiddu*.

aggrizzàre, → intirizzare.
aggromàre, → incrostare, aggrumare.
aggrondàre, → aggrottare.
aggroppàre, → aggruppare.
aggrottàre, v. a. e n. Log. *inchizare*. Mer. *incillìri*. Sett. *inchizà*. Alzare sos chizos pro maraviglia, arrabbiaresi, esser tristu.
aggrottescàto, agg., fagher a cappricciu una cosa, et si narat de pintura, iscultura, etc.
aggrovigliarsi, v. n. p. Log. *trobojare*, *imbojare*, *imbrogliare*. Mer. *trobeddài*. Sett. *imbroglià*.
aggrumarsi, v. n. p. Log. *giagare*, *cazare*. Mer. *callài*. Sett. *giaggà*. Condensaresi, incrostaresi, fagher, laxare sa crosta.
aggrumolàre, v. n. p. Log. *auppare*. Mer. *accupài*. Sett. *aupà*. Accumulare, poner cum pare.
aggruppamènto, m. Dial. Com. *nodu*. Cosa imboligada, intrigu, factu cum artificiu.
aggruppàre, v. a. Log. *annodare*. Mer. *annodài*. Sett. *annodà*. Gall. *imbulià*. Fagher nodu, imboligare, misciare confusamente medas cosas.
agguagliamènto, m. Dial. Com. *ugualamentu*. Ugualidade, similitudine.
agguagliàre, v. a. Log. *ugualare*, *egualare*. Mer. *ugualài*. Sett. *ugualà*. Gall. *aggalà*. Paragonare, esser simile, esser que pare.
agguagliatamente, avv. Log. *ugualadamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum ugualidade, que pare.
agguàglio, m. Log. *paridade*, *paragone*. Mer. Sett. *paridadi*, *paragoni*. Ugualidade.
agguantàre, v. a. Log. *affranciàre*. Mer. *aggrippai*. Sett. *affrancià*. Afferrare, tenner for., leare cum violentia.
agguardàre, → considerare, guardare.
agguatàre, → aguatare.
agguàto, m. Log. *cuadorzu*, *posta*, *matta*, *sezzidorzu*. Mer. *acuamentu*. Sett. *posaddoggiu*, *maccia*. Gall. *cuatògghiu*. Insidias, ingannos.
agguerrìre, v. a., ammaestrare in s'arte de sa gherra, esser abile in sa gherra.
agguindolàre, v. a. Log. *ghindulare*, *inghindulare*. Mer. *sciolliri in s'arculari*. Sett. *ingiumeddà*, *ghindulà*. Gall. *achindulà*. Ponner s'azzòla in su ghindulu.
aggustàre, → dilettare.
aghetto, m. Log. *cordonittu*, *cordone*. Mer. *cordonèra*. Sett. *cordonera*. Cordonittu de s'imbustu.
aghiaia, → ghiaia.
aghiforme, agg., qui est factu a modu o in forma de agu.
agiatamènte, avv. Log. *comodamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum aju, cum comodidade.
agiatèzza, f. Log. *commodidade*. Mer. Sett. *comodidadi*. Ricchesa, abbundantia.
agiàto, agg. Dial. Com. *commodu*. Benistante, riccu, qui si la passat bene.
agile, agg. Log. *àgile*. Mer. Sett. *àgili*. Lestru, prontu, facile, lezeri.
agilità, f. Log. *agilidàde*. Mer. *agilidadi*. Sett. *agiliddài*. Prestesa, o facilidade de si mòvere.
agilitàre, v. a. Log. *render agile*. Mer. *rendiri agili*. Sett. *rendì àgili*.
agilmente, avv. Log. *agilmente*, *prestamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum agilidade.
agìna, → fretta, prestezza.
àgio, m. Dial. Com. *comodu*. Gall. *àxiu*. Andare a bell'agio, *andare a pagu*, *cum attenzione*.
agìre, v. n. ass. Log. *faghere*. Mer. *fai*. Sett. *fà*. Operare, esighire, tractare affares.
agitamento, m. Dial. Com. *agitamentu*. Movimentu da una parte ad s'atera.
agitàre, v. a. Dial. Com. *agitare* colle desin., movere, tractare affares, negotios, etc.
agli, art. pl. Log. *ad sos*. Mer. *a is*. Sett. *a li* → O. S. I, p. 52.
agliàta, f. Log. *azada*. Mer. *agliada*. Sett. *agliadda*. Gall. *agiata*. Salsa facta cum azu, et aghedu, etc.
aglio, m. Log. *azu*. Mer. *allu*. Sett. *àgliu*. Gall. *agiu*. Esser verde come un aglio, *essere bene sanu*.
agna, → agnella.
agnascènza, f. Log. *derivatione*. Mer. Sett. *derivazioni*. Origine.
agnàto, m. Log. *parente*. Mer. Sett. *parenti*. Parente in sa linea masculina.
agnazióne, f. Dial. Com. *parentela*. Parentela in linea masculina.
agnella, f., agnello m. Log. *anzone*. Mer. *angioni*. Sett. *agnòni*.
agnellìno, dim. m. Log. *anzoneddu*. Mer. *angioneddu*. Sett. *agnoneddu*, *agnonareddu*.
agnellòtto, m. Log. *colunzòne*. Mer. *colungiòni*. Sett. *agnulotti*, *culignoni*. Gall. *pululgioni*.
agniziòne, f., agnimento m. Log. *connoschimentu*. Mer. *conoscimentu*. Sett. *cognoscimentu*. Gall. *cunniscimentu*.
àgnolo, → angelo.
agnòme, m. Log. *paralumene*. Mer. *nomingiu*. Sett. *ingiugliu*, *sobranòmu*. Temp. *stivignu*.
agnusdèi, m., chera benedicta cum s'immagine de s'anzone.
ago, f. Dial. Com. *agu*. Agu calamita, nasu de sa crae, sa punta de s'abe. Aver sempre ago e filo, *istare sempre preparadu*. Dare un ago per aver un palo di ferro, *dare pagu pro haer meda*.
agognàre, v. a. Log. *disizare*. Mer. *disigiài*. Sett. *disizà*. Bramare ardentemente.
agolànte, → agorajo.
agonàle, agg., appartenente ad sos jogos agonales qui si faghiant cum sa cursa.
agòne, m. accr. di ago, Dial. Com. *agumanna*. Cumbattimentu, campu ue si faghiant sos giogos agonales.
agonìa, f. Dial. Com. *agonia*. Articulu, puntu de morte, s'ultimu cumbattimentu de sa vida.
agonizzànte, agg. e com. Log. *agonizzante*. Mer. Sett. *-anti*, *moribundu*.
agonizzàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin., essere in agonia de sa morte, finire sas dies.
agoràjo, m. Log. *tùturu*, *aguzeri*. Mer. *stuggiu de agus*. Sett. *auzèri*. Gall. *achèri*. Fabbricante de agos.
agòsto, m. Dial. Com. *austu*. Su mese de austu.
agramente, avv. Log. *agramente*, *aspramente*. Mer. Sett. *-enti*.
agràrio, agg. Dial. Com. *agrariu*. Qui tractat o appartenit a s'agricoltura.
agrestamente, agrestemente, avv. Log. *rusticamente*. Mer. Sett. *-enti*.
agrestàre, → esacerbare, dimagrire.
agrestàta, f., refriscu factu cum d'unu fructu simile a unu ranu ruju, et cum tuccaru.

agreste, agg. Dial. Com. *agru*, *rusticu*. Areste, silvaticu, indomabile.
agrestezza, f. Log. Mer. *aspresa*, *agresa*. Sett. *asprezia*. Rustighesa.
agresto, → agreste.
agrestume, m. Log. *agrestumen*, *sabore agru*. Mer. *agrestumini*, *sabori argu*. Sett. *sabbori agru*, *agrestumi*.
agretto, agg. Log. *agrittu*, *agrigheddu*. Mer. *agrixeddu*. Sett. *agrareddu*. Dim. de agru.
agrezza, f. Log. Mer. *agresa*. Sett. *agrezia*. Severidade, intolleranzia.
agrìcola, agricoltòre, m. Dial. Com. *massaju*, *messaiu*. Qui coltivat o trabagliat sa terra.
agricoltùra, f. Dial. Com. *massaria*. S'arte de coltivare, o trabagliare sos campos.
agrigno, agg. Dial. Com. *agru*. Qui tenet de s'agru. Gall. *agrognu*.
agrimensòre, m. Log. *misuradore*. Mer. Sett. *-òri*. Su qui mesurat sos campos.
agro, agg. Log. Sett. *agru*. Mer. *argu*, fieru, crudele, rusticu. Sost. suzzu de su limone. Campu, territoriu.
agrodòlce, m. Log. *agrudulche*. Mer. *argudurci*. Sett. *agrudolzi*. Mandigu factu cum limone et tùccaru.
agrùme, m. Log. *agrume*. Mer. Sett. *-mi*. Nomen genericu qui si dat ad sos giardinos de limone, aranzu, etc.
aguagliàre, → agguagliare.
aguattàre, v. a. Log. *impostare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner insidias a unu.
agucchiàre, v. a. Log. *cosire*. Mer. *cosiri*. Sett. *cuxì*. Cosire cum s'agu.
agùglia, f. Dial. Com. *aquila*, *abile*. Piramide o punta de una fabbrica o campanile. Pro pische cum su biccu puntadu, *aguglia*.
agugliàre, → agucchiare.
aguzzamento, m. Log. *acutamentu*. Mer. *acuzzamentu*. Sett. *arrotamentu*.
aguzzàre, v. a. Log. *acutàre*. Mer. *acuzzài*. Sett. *acutà*. Gall. *arrutà*. Bogare sa punta, fagher tagliente. Aguzzarsi il palo in sul ginocchio, *fagher una cosa cum damnu propriu et perigulu*.
aguzzatùra, f. Log. *acutadura*. Mer. *acuzzadura*. Sett. *acutaddura*. Gall. *arrutatura*.
aguzzìno, m. Dial. Com. *arguzzinu*, *alguzzinu*, *alguzinu*. Dall'Arab. ministru de justitia, esecutore de sos ordines de sa justizia.
aguzzo, agg. Log. Sett. *acutu*. Mer. *acuzzu*. Appuntadu, factu a punta.
ah, interj. Dial. Com. *ah*, *ah!* Interj. qui exprimit diversos affectos de dolore, de affannu, de maraviglia, de allegresa, de eccitamentu, de beffe, et ateru. O. S. I, p. 177.
ahibò, avv. o partic. negat. Dial. Com. *oibò*, *non*, *no*.
ahimè, interj. Log. *ahi de me*. Mer. *ahi de mei!* Sett. *ahi di me*. Iscuru a mie, guai a mie!
ai, art. del dat. Log. *ad sos*. Mer. *a is*. Nel Log. e Mer. si unisce ai pron. ass. custu, cuddu, etc. *ai custos*, a questi, etc.
airàre, → adirare, odiare.
aissàre, → aizzare.
aìta, f. Log. Mer. *aggiudu*. Sett. *aggiuddu*. Succursu, o boghe de quie domandat succursu.
aitàre, v. a. Log. *aggiuare*, *azudare*. Mer. *aggiudai*. Sett. *aggiuddà*. Dimandare, dare aggiudu.
aizzamento, m. Log. *aunzamentu*, *inzerramentu*. Mer. *azzizzamentu*. Sett. *aunzamentu*. Gall. *aucciamentu*, *attizzamentu*.
aizzàre, v. a. Log. *aunzare*, *inzerrare* (*z* dol.). Gall. *attizzà*. Mer. *azzizzài*. Sett. *aunzà*. Provocare su cane a mossigare o incitare a fagher una cosa.
aizzatòre, m. Log. *inzerradore*. Mer. *azzizzadori*. Sett. *aunzadori*. Gall. *aucciadori*, *attizzadori*.
aja, f. Log. *arzola*. Mer. *argiola*. Sett. *aglìola*. Pagarsi in sull'aja, *pagaresi prontamente*. F. di ajo, Log. *guvernante*. Mer. Sett. *-anti*. Ajetta, *arzola minore*, *arzoledda* Sett. *aglioledda*.
ajàta, f., sa quantidade de trigu a mannas qui bastat pro fagher s'arzola. Gall. *vascaghiu*.
àjo, m. Log. *custode*. Mer. *-odi*. Sett. *custodiu*. Educatore, qui educat sos fizos, mastru de domo.
ajuòla, f. Log. *arzolighedda*. Mer. *argiolixedda*. Sett. *aglioledda*, dim. di *aja*. Fitta de terra inter duos sulcos, Sett. *pastera*. Mer. *testu*.
ajuòlo, m. Dial. Com. *rezza* de leare puzones. Tirar l'ajuolo, *ingannare*, *allectare* → rete.
ajutante, m. Log. *aggiudante*. Mer. Sett. *-anti*. Su qui aggiuat, o postu, o uffiziale de piatta.
ajutàre, → aitare. Ma custu est poeticu, cuddu est s'ordinariu.
ajùto, m. Log. *aggiudu*, *ajudu*. Mer. *aggiudu*. Sett. *aggiuddu* → aita.
ajutòrio, m. Dial. Com. *aggiutoriu*, *adjutoriu*, *succursu* → aita.
al, art. signu de casu dat. Log. Mer. *a su*, *ad su*, *assu*. Sett. *a lu*. Cum vocale si raddoppiat sa *l*, all'uomo, *ad s'homine*; al cielo, *ad su*, *a su Chelu*.
ala, f. Dial. Com. *ala*. Su ladus de su muru. Star in sulle ale, *esser promptu a partire*. Aver l'ali ai piedi, *currer meda*.
alabàrda, f. Dial. Com. *alabarda*. Specie de arma qui tenet sa punta, et una istrale innantis.
alabardière, m. Dial. Com. *alabarderi*. Soldadu armadu de alabarda.
alabastro, m. Dial. Com. *alabastru*. Qualidade de marmaru finissimu et trasparente.
alacrità, f. Log. Mer. *prontesa*. Sett. *prontezia*, *lestrèzia*. Lestresa, vivacidade. Gall. *pruntesa*, *listresa*.
alamàro, m. Dial. Com. *alamàru*. Cordonittos cum sos quales si abbuttonat unu bestire, cappa, etc.
alàno, m. Dial. Com. *alànu*. Razza de cane de s'Inghilterra.
alàre, m. Log. *alare*, pl. *alares*. Mer. Sett. *alari*, ferru de sa ziminea pro substenner sa linna accesa.
alàto, agg. Log. *alàdu*. Mer. *alàu*. Sett. *alàddu*. Qui tenet sas alas.
alazzàre, allazzare → allassare.
alba, f. Log. *albore*, *albeschida*. Mer. Sett. *alba*. S'hora tra su manzanu chito, et i sa pesada de su sole. Alba dei tafani, *su mesu die*. Dall'alba alle squille, *dai manzanu a sero*.
albagìa, f. Dial. Com. *vanagloria*. Superbia e troppa istima de ipsu matepsi.
albàgio, m. Dial. Com. *fresi*. Mer. *orbaci*. Pannu russu de lana qui si faghet in Sardigna.
albagiòso, agg. Dial. Com. *superbu*. Pomposu, pienu de boria, boriosu.

albeggiamento, m., albedine f. Log. Mer. *bianchesa*. Sett. *bianchezia*.
albeggiàre, v. n. ass. Log. *albeschere*, *arbeschere*. Mer. *obbresciri*. Sett. *fà dì*. Tendere ad su biancu, faghersi biancu.
alberàre, → inalberare.
alberatùra, f. Log. *arburedu*, *arvuredu*. Logu de arvures, o sas arveres de una nae o bastimentu.
alberèllo, m. Log. *arvuredda*, dim. de arvure. Vasu minore de terra, o de bidru.
alberèse, f., sa pedra dai sa quale si faghet sa calchina.
alberèta, f., alberèto m., logu pienu de arvures. Log. *arvuredu*. Mer. *arburedu*. Sett. *loggu d'alburi*, *fruttali*.
alberètto, m. Log. *arburizzolu*, *arberedda*. Mer. *matixedda*. Sett. *arburedda*.
albergàre, v. a. Log. *alloggiàre*, *allozzare*. Mer. *alloggiài*. Sett. *alloggià*. Leare posada, falare in domo.
albergatòre, m. Dial. Com. *locanderi*. Osteriarzu, su padronu de sa locanda, de s'osterìa.
albergo, m. Dial. Com. *locanda*, *osteria*. Alloggiu pro istranzos o passizeris.
albero, m. Log. *àrvere*, *albure*, *arbure*. Mer. *mata*, *arburi*. Sett. *alburu*. Arvere de su bastimentu. De parentela, o de famiglia.
albicco, albino, agg. Dial. Com. *bianchittu*. Qui tendet ad colore biancu. Metaf. *mesu cottu*, *imbreagu*.
albicòcca, f. Log. *barroccòco*. Mer. *piriccòcu*. Sett. *barraccòcu*. Su fructu.
albicocco, m., s'arvure de su barraccòco.
àlbio, m. Log. *conca*, *lacheddu*, *conculu*. Mer. *picca*. Sett. *concheddu*. Vasu ue si ponet a mandigare a porcos, puddas, a atteros animales → truògolo.
albòre, m. Log. *albòre*. Mer. Sett. *alba*. Sa prima lughe qui si bidet ad sa facta de sa die.
alborotto, m. Dial. Com. *commovimentu*. Agitazione, sullevamentu. Voc. Spagn.
albùgine, f. Log. *biancu de s'oju*. Sett. – *di l'occi*. Maladia de ojos.
albùme, m. Log. *giara de s'ou*. Mer. *biancu de s'òu*. Sett. *ciara di l'obu* → chiara.
albuscello, → arboscello.
alcaldo, m. Dial. Com. *ministru*. Voc. Spagn. Juighe o delegadu de justitia.
alcalescenza, → acrimonia.
àlcali, m. *sale*. Substantia chimica qui si extrait dai sa chijina de sas piantas. Voc. Arab.
alcalìno, agg., qui tenet o contenit de s'alcali.
alcanzo, m. Dial. Com. *currèu* → corriere.
alchìmia, f. Dial. Com. parte de sa chimica qui tractat de su cambiamentu de sos mettallos.
alchimista, m. Dial. Com. *alchimista*. Su chi faghet s'arte de s'alchimia. Impostore.
alcool, m., ispiritu de binu ratificadu. Voc. Arab.
alcoràno, m. Dial. Com. *alcoranu*. Libru de sa legge maumettana, cumpostu de Maumetto. Voc. Arab.
alcòva, f. Dial. Com. *alcòva*. Log. logu separadu ind'unu appusentu. Dall'Arab. alkobba.
alcùno, pron. Log. *alcunu*, *qualecunu*, *-na*. Mer. *algunu*. Sett. *chalchiunu*. Qualchiunu, unu.
alèggere, → eleggere.
aleggiàre, v. n. ass., mover sas alas, bolare, movere alcuna cosa a modu de ala.
alèna, → alito.
alenamènto, m. Log. *affannu*, *suffratta*. Mer. Sett. *affannu*. Mancanzia de respirare.
alenàre, v. a. Log. *alenare*, *suffrattare*. Mer. *affannài*, *respirài*. Sett. *affannà*. Gall. *sgalinà*.
alenòso, agg. Log. *ansante*, *suffrattòsu*. Mer. Sett. *affannòsu*.
alessifàrmaco, m., rimediu contra ad su velenu, rimediu in generale.
alfa, f., prima litera de s'alfab. gregu, et si leat pro *principiu*. Alfa ed Omèga, *principiu et fine*.
alfabetàre, v. a. Log. disponnere cum ordine alfabeticu. Mer. cumenzai a nai su gesus.
alfabeticamènte, avv. Dial. Com. *in modu alfabeticu*.
alfabètico, agg. Dial. Com. *alfabeticu*, qui est segundu s'ordine alfabeticu.
alfabèto, m. Dial. Com. colle desin. e Log. *jesus*, *gèsus*. Mer. Sett. *gèsus*. Sas literas elementares de una limba gasi nadu dai su gregu *alfabetu*, *α*, *β*.
alfière, m. Dial. Com. *porta bandela*, gradu in sa militia, su qui portat sa bandela.
alga, f. Dial. Com. *àliga*, *alga*. Alga marina, s'erba qui naschet in mare.
algarìa, algherìa, f. Dial. Com. *fastu*, *pompa*.
algaròso, algheroso, agg. Dial. Com. *fastosu*, *pomposu*.
algente, agg. Log. *frittu*, *biddiadu* (*d* ingl.). Mer. *fridu*, *fattu a cilixia*. Sett. *freddu*, *aggiazzaddu*. Gall. *tèttaru di frittu*.
àlgere, v. impers. Log. *infrittare*, *isfrittare*. Mer. *sfridai*. Sett. *raffreddà*. Gall. *inghiilà*.
algòre, m. Log. *frittu*. Mer. *frius*. Sett. *freddu*. Frittu generale e meda forte de sa persone.
algòso, agg. Dial. Com. *algosu*. Pienu de alga o de paza marina.
aliàre, -eggiare, v. n. Dial. Com. *bolàre*, colle desin. Girare, andare da una parte ad s'atera, in giru. Gall. *sbulazzà*.
alidìre, → inaridire.
àlido, → arido, secco.
alidòre, m. Log. Mer. *aridèsa*, *siccagna*. Sett. *siccagna*. Gall. *siccura*.
alienàbile, agg. Log. *alienabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui non si podet alienare.
alienamento, m. Dial. Com. *alienamentu*, *allontanamentu*.
alienàre, v. a. Dial. Com. colle desin., dare ad un'ateru una cosa, passarela in podere de àtere, allontanare, bogare foras, o de manos.
alienatamènte, avv. Log. *maccamente*. Mer. Sett. *-enti*. Fora de sentidu, de mente sua.
alienatòre, m. Log. *alienadore*. Mer. Sett. *-òri*. Qui aliènat.
alienaziòne, f., -amento m. Log. *bèndida*. Mer. *alienazioni*. Sett. *vèndua*. Donatione, traslatione de dominiu.
alièno, agg. Log. Sett. *anzènu*. Mer. *allènu*. Temp. *angènu*, *lontanu*. Esser alieno, *esser lontanu*.
aliga, → alga.
alìgere, -ro, agg., qui portat sas alas.
alimentàre, -tizio, agg. Dial. Com. *nutritivu*. Qui nutrit, substantiosu, qui appizzigat.
alimentàre, v. a. Dial. Com. colle desin., dare alimentu, dare a mandigare.
alimentatòre, m., -trice f., qui dat s'alimentu.

alimento, m. Dial. Com. *alimentu*. Su cibu, su mandigu qui si dat pro alimentare. Principiu de una cosa, de una sientia.
alimentòso, agg. Dial. Com. *alimentosu*, *nutritivu*, *substantiosu*.
aliòsso, m., ossu quadradu cum su quale jogant sos pizzinnos. Mer. *baralicu* → girlo.
aliòtto, m. Dial. Com. *aliottu*. Cappitta de sa zimarra.
alìpede, agg., qui portat sas alas a pes. Voc. Lat. Qui curret meda, legeri.
alisèi, agg. pl., bentos qui tirant periodicamente inter sos Tropicos.
aliso, m. → giglio. *Colore biaitu*.
alitàre, v. n. Log. *alenare*. Mer. *respirai*. Sett. *alenà*. Tirare su respiru ad intro, et poi bogarelu foras.
àlito, m. Log. *àlidu*, *alènu*. Mer. *respiru*. Sett. *alènu*. Vapore, fiagu. Conoscere all'alito, *connoscher ad s'alènu*. Riaver l'alito, *confortaresi*, *torrare a bida*.
alitòso, agg., qui tramandat alenu.
allaccèvole, agg., qui si podet annodare, o ligare. Log. *ligabile*. Mer. *qui si podit allacciai*.
allacciamento, → allacciatura.
allacciàre, v. a. Log. *ligare*, *annodare*. Mer. *accappiài*. Sett. *lià*. Ligare, assegurare cum fune o atera cosa.
allacciatùra, f. Log. *ligadura*. Mer. *accappiadura*, *allacciadura*. Sett. *liaddura*, *liatura*. Ligamen, bragalittu.
allagamento, m. Dial. Com. *allagamentu*. Inundatione, logu inundadu.
allagàre, v. a. Dial. Com. colle desin., coberrer de abba, inundare. Fig. *occupare*.
allagaziòne, → allagamento.
allampanàre, allampare, v. n. Log. *allampiare*, *morrer de sidis o famen*, *esser sididu*, *famidu*. Mer. *essiri allurpìu*.
allampanàto, agg. Log. *allampiadu*, mortu de sidis e de famen. Mer. *allurpìu*.
allapidàre, → lapidare.
allardàre, v. a. Log. *preutire*, *untinare*. Mer. *allardiai*. Sett. *preutì*. Unghere cum lardu alluttu petta o ateru.
allargamento, m. Dial. Com. *allargamentu*, *ampliamentu*.
allargàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *allargare*, *illargare*. Dilatare, ampliare, allontanaresi, iscartaresi. Allargare il cuore, *consolare*, *allegrare*. Mer. *discansaisì cun d'unu*.
allarmàre, v. a. Dial. Com. colle desin., dare ad sas armas, tenner suspectu, timore, moversi senza motivu veru e reale.
allàrme, avv., dare allarme → allarmare. Allarme, *ad sas armas*, boghe de sos soldados, quando presentant s'arma.
allassàre, → stancare, infievolire.
allatinàre, v. a., narrer, faeddare, o traduire in latinu → latinare.
allàto, avv. Log. *ad su fiancu*, *affacca*. Mer. *a su costau*, *accanta*. Sett. *a lu fiancu*, *vizinu*. Temp. *allatu*.
allattamento, m. Dial. Com. *allattamentu*.
allattàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin., sùere, leare, dare su lacte, dare sa titta.
allavoràre, → lavorare.
allazzàre, -ire → allassare.
alleanza, f. Dial. Com. *liga*. Unione, istare cumpare, tot'unidos.
alleàto, agg. Dial. Com. *unidu*. Qui hant factu unione, liga cumpare.
allegàbile, agg., qui si podet allegare, produire in proa. Mer. *allegabili*.
allegacciàre, v. a. Log. *alligazzare*, *ligare istrintu*. Mer. *alligazzai*. Gall. *alliacciulà*. Sett. *ligà*.
allegagiòne, → allegazione.
allegamento, m. Dial. Com. *accorriamentu*. Allegamentu, qui allegat.
allegàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *accorriare*. Allegare, adduire proas, proare, dare rejones.
allegàto, m. Dial. Com. *documentu*, *iscriptura*. Agg. *allegadu*, *produidu*, *dadu in proa*.
allegaziòne, f. Dial. Com. colle desin., autoridade, testimonianzia, difesa.
alleggerimènto, m. Log. Sett. *allezerimentu*, *sullievu*. Mer. *sullievu*, *confortu*, *alliggeramentu*.
alleggerìre, v. a. Log. *allezerigare*. Mer. *allebiai*, *alliggerài*. Sett. *allebià*, *allezerì*. Gall. *alligiricà*. Leare su pesu, sullevare, learesi sos pannos o bestire, fagher mancu grave.
allegorìa, f. Dial. Com. *allegoria*. Paraula qui pro una cosa s'intendet s'atera. Voc. Gr.
allegoricamènte, avv. Log. *allegoricamente*. Mer. Sett. *-enti*, *cum allegoria*.
allegòrico, agg. Dial. Com. *allegoricu*.
allegorìsta, m. Dial. Com., qui faeddat in allegorias, o a usu de allegorias.
allegorizzàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin., faeddare a usu de allegoria, cum allegoria.
allegràggio, → allegria.
allegramente, avv. Log. *allegramente*. Sett. *-enti*. Mer. *allirgamenti*. Cum allegria, cuntentesa.
allegramento, m. Log. Sett. *allegramentu*. Mer. *allirgamentu*.
allegràre, v. a. e r. Log. *allegrare*. Mer. *allirgai*. Sett. *alligrà*. Battire allegria, ravvivaresi, allegraresi, congratularesi.
allegrezza, f. Log. *allegria*. Mer. *allirghia*. Sett. *alligria*. Contentesa de animu.
allègro, agg. Log. Sett. *allegru*. Mer. *allirgu*. Contentu, bellu, vivace.
allelùja, f. Dial. Com. *alleluja*. Allegria, boghe de allegria. In Ebr. *Laudade a Deus*.
allelùjare, v. n. ass. Dial. Com. colle desin. *cantare allelujas*.
allenamènto, m. Log. Sett. *allenamentu*. Mer. *ritardamentu*, *mancamentu de forza*.
allenàre, v. a. Log. *allenàre*. Mer. *ammollài*. Sett. *amollà*, *allenà*. Diminuire, leare forza.
allenìre, v. a. Log. *applacare*, *abblandare*. Mer. *abblandài*. Sett. *abblandà*. Mitigare, fagher modde, alleviare.
allentamento, m. Log. *applacamentu*. Sett. *abblacamentu*. Mer. *affllusciamentu*.
allentàre, v. a. Log. *allenàre*, *allentàre*. Mer. *ammollài*. Sett. *ammollà*, *allentà*. Fagher lentu, trascurare, ritardare.
allenzàre, → fasciare.
allessamènto, m. Dial. Com. *buddhimentu*. Su cogher cum abba et cum sale de una cosa, sa petta, etc.
allessàre, lessare, v. a. Log. *buddhire*, *còghere*. Mer. *còiri*. Sett. *cozì*. Cogher in s'abba sola, buddire simplicemente, petta, o ateru.
allesso, agg. Log. *abbuddhidu*, *pitanzia*. Mer. *buddhiu*, *allissu*. Sett. *buddhitu*.
allestìre, v. a. Log. *allestrire*. Mer. *allestiri*. Sett. *allestrì*. Preparare, tenner in prontu.

alletamàre, → letamàre.
allettamènto, m. Dial. Com. *allettamentu*. Lusinga, ingannu, attraimentu.
allettàre, v. a. Dial. Com. colle desin., allectare, giamare cum lusingas, attraire.
allettàre, v. n. p. Log. *esser malaidu*, *ponnersi in lectu*, istare in lectu pro maladìa.
allettatìva, f. Dial. Com. *lusinga*.
allettatìvo, agg. Dial. Com. *allettativu*, qui portat piaghere.
alletteràre, v. a., insinzare sas litteras, istruire, istudiare, illuminàre. Mer. *allitteràri*.
allettèvole, agg. Dial. Com. *allettativu*, qui dat piaghere.
allevamènto, m. Dial. Com. *allevamentu*. Educatione, pesadura, avvesu.
allevàre, Dial. Com. colle desin. Gall. *allià*. Alzare, leare, nudrire, imparare, ammaestrare, allezerire. Allevarsi la serpe in seno, *fagher bene ad unu qui poi offendet*. Mer. *teniri su tiaulu in domu*.
allevatòre, m. Dial. Com. *mastru*. Custode, qui allevat, imparat, et dirigit.
allevatrìce, f. Log. *tadaja*. Mer. *dida*. Sett. *taddaja*. Mamatita. Mastra de partu. Mer. *allevadora*.
allevatùra, → allevamento.
alleviamento, m. Dial. Com. *alleggerimentu*, *alleviamentu*. Mer. *allebiamentu*.
alleviare, v. a. Log. *allezerire*, *allezerigare*. Mer. *allebiai*. Sett. *allezerì*. Diminuire, sublevare.
allezzàre, v. n. Log. *fiagare*. Mer. *fragài*. Sett. *fiaggà*. Dare fiagu malu, fagher fiagu.
allibbire, v. n. → impallidire. Ammutolire per stupore.
allibràre, v. a. Dial. Com. *registràre* colle desin. Ponner a libru, iscriere in registru.
allicenziàre, → licenziàre.
allichisàre, → lisciare, farsi liscio.
allietàre, v. a. Log. *cuntentare*. Mer. *allirgai*, *cuntentài*. Sett. *cuntentà*. Appagare, laxare allegru, et fagher cuntentu.
allievàre, v. n. p. Log. *creschere*. Mer. *cresciri*. Sett. *crescì*. Faghersi mannu creschende.
allièvo, m. Dial. Com. *allievu*, alumnu, dischente, imparadu, partu de sas bestias.
alligàre, → arrestare, unire.
allignamènto, m. Dial. Com. *allinnamentu*, qui li andat bene su logu, su clima.
allignàre, v. n. ass. Log. *allinnàre*. Mer. *allinnài*. Sett. *allignà*. Andare innantis, ponner raighinas.
allindàre, allindire, v. a. e n. Log. *pulire*. Mer. *puliri*. Sett. *pulì*. Acconzaresi, adornaresi, andare pulidu, bessidu da un'iscatula.
allineamento, m. Dial. Com. *allineamentu*, *affilamentu*.
allineàre, v. a. Log. *allineare*, *affilare*. Mer. *affilài*, *allineai*. Sett. *affilà*. Ordinare, ponner in linea deretta.
allingrosso, avv. Log. *assarussa*. Mer. *a sa grussa*. Sett. *alla grossa*. Rusticamente, russamente.
alliquidire, → liquidire.
allisciàre, → lisciare.
allistàre, → listare.
allitàre, v. n., arrivare ad s'ispiaggia (lito).
allivellàre, v. a. Dial. Com. colle desin., ponner a livellu, paris cum d'un ateru, in fila.
allividire, v. n. ass. Log. *fagher biaitu*, *pistàre*, *marcare*. Mer. *pistài*, *alligoraisì*. Sett. *marcà*.
allocàre, → allogare.
allòcco, m. ucc. nott. Log. *istria*. Mer. *stria*. Sett. *strea*. Temp. *stria*. Per sim. *maccu*, *balordu*.
allocuziòne, f. Dial. Com. *discursu*. Faeddada, arrejonamentu.
allodiàle, agg., benes liberos, et proprios non infeudados, non suggettos a pesos.
allòdola, f. Log. *chilandra*. Mer. *calàndria*. Sett. *calandra*. Gall. *tattalurìa*.
allodolìno, m. dim., su puzoneddu de sa chilandra (pulcino).
allogamento, m. Log. *allogamentu*. Mer. Sett. *affittamentu*. Affittu, allogu.
allogàre, v. a. Log. *allogàre*. Mer. *affittài*. Sett. *affittà*. Dare in allogu, leare a pejone, ponnere, collocàre in unu logu, cojuare, ponnersi a servire cum d'unu. Gall. *acculdà*.
allogaziòne, f. Dial. Com. *allogamentu*, *affittu*. Gall. *accoldu* (*o* lar.).
alloggiamènto, m., alloggeria f. Dial. Com. *alloggiamentu*, *alloggiu*. Abbruciare l'alloggiamento, *andare da unu logu pro non bi torrare pius*.
alloggiàre, v. a. Log. *alloggiare*. Mer. *alloggiài*. Sett. *alloggià*. Leare alloggiu, ponner in loggias.
allòggio, m. Log. *allozu*, *posada*, *alloggiu*. Mer. Sett. *alloggiu*. Logu ue si falat s'istranzu, ue leat posada.
allontanamènto, m. Dial. Com. *allontanamentu*, *discostamentu*. Mer. *stesiamentu*.
allontanàre, v. a. e n. p. Dial. Com. colle desin., allontanaresi, esser lontanu, discostaresi.
alloppiamènto, m., bidura acconzada cum oppiu pro battire somnu. Bibita cum oppiu.
alloppiàre, v. a., acconzare o misciare cum oppiu una cosa de biere pro fagher dormire.
allòppio, → oppio.
allòra, avv. Log. *tando*. Mer. *insara*, *intandu*. Sett. *tandu*, *allora*.
allorchè, Log. *quando*. Mer. Sett. *candu*.
allordàre, → lordare, imbrattare.
allorìno, m. dim. di alloro, Log. Mer. *lau nou*. Sett. *laru*. Agg. *factu de laru*.
allòro, m. Log. Sett. *laru*. Mer. *lau*. *Arvure de laru*.
alluciàre, v. a. Log. *abbaidare attentu*. Mer. *castiài attentu*. Sett. *abbaiddà*. Gall. *figghiulà*.
allucignolàre, v. a. Log. *attripoddhire*, *foscigare que lughinzu*. Mer. *fai a lusingiu*. Sett. *piggià*. Gall. *stuppignà*.
allucinàre, v. a. Log. *illuinare*, *alluinàre*, *alluzzinare*. Mer. *alluinài*. Sett. *illuinà*. Ingannàresi.
allucinaziòne, f. Dial. Com. Log. *alluinamentu*. Ingannu, errore, isbagliu. Gall. *abbagliu*.
allùdere, v. anom. Log. *arrumbare su discursu*, *referrere*. Mer. *allùdiri*, *refèrriri*. Sett. *referì*.
allumàre, v. a. Log. *accendere*, *allummàre*. Mer. *allùiri*, *allùi*. Sett. *fa luzi*, *alluzì*. Fagher lughe, allughere. Gall. *allumà*.
allùme, m. Dial. Com. *alume*. Alumen, o lumen de rocca, minerale. Mer. *allumi*, *allumu*.
alluminàre, v. a. Log. *allùghere*. Mer. *allùi*. Sett. *fa luzi*, *alluzì*. Brujare, tenner lustru, risplendere, dare su lumen de rocca ad su pannu, tinghere. Mer. *alluminai*, minai cun allumu.
allungamento, m. Dial. Com. *allungamentu*. Discostamentu, intervallu, distanzia.

allungàre, v. a. Log. *allongare*, *allonghiàre*. Mer. *allonghiai*. Sett. *allongà*. Gall. *allungà*. *Allontanare*, *distendere*, durare meda, fagher longu.
alluogàre, → allogàre.
allupàre, v. n. ass. Log. *tenner meda famine*. Mer. *allupaisì de su famini*. Sett. *abè fami*. Esser famidu que lupu, imitare su lupu.
allusingàre, → lusingare.
allusiòne, f. Dial. Com. *riferimentu*. Relatione o convenientia qui s'incontrat tra una cosa e s'atera. Allusione.
allusìvo, agg. Dial. Com. *allusivu*. Qui tenet riferimentu, o similitudine ad una cosa.
alluviòne, f. Dial. Com. *allagamentu*. Inundatione de abba, istroscia de abba.
alma, → anima. Su primu si usat poeticamente.
almanaccàre, v. n. ass., fagher almanaccos, ordinare calendariu, zaravagliu, lunariu.
almanàcco, m. Dial. Com. *almanaccu*. Voc. Arab. Diariu qui contenit die pro die sas festas, segundu s'ordine de sos pianetas.
almanco, almèno, avv. e cong. Log. Mer. *ad sumancu* (MSS. A. *ad minus*). Sett. *a lu mancu*.
almirante, → ammiraglio.
almo, agg. m. Log. *grande*, *eccellente*. Mer. *eccellenti*. Sett. *ezzellenti*.
aloè, m. Dial. Com. *àloe*, *àloes*. Log. *ziringa*. Pianta furistera qui in sa foza portat in fine una punza, et si estraet su suzzu meda ràngizu.
alòne, m. Log. *rudèu*, *giru*. Mer. *circulu*, *roèdu*. Sett. *zirculu*. Gall. *rutoni*. Circulu luminosu qui cumparit in sa luna, et in sos pianetas.
alòre, → odore.
Alpe, f., muntagna qui dividit s'Italia dai sa Franza. Quale si siat muntagna alta.
alpèstre, agg. Dial. Com. *montagnosu*, *altu*.
alpigiàno, agg. Dial. Com. *alpigianu*. Habitante de sas Alpes, de sas muntagnas.
alquanto, avv. Log. *a izu*, *appenas*, *unu pagu*. Mer. *appenas*. Sett. *a izzu*, *appena*, *un poggu*.
altalèna, f. Log. *banzigallella*. Mer. *sanzianedda*. Sett. *banziganenna*. Gall. *banzicaredda*, *banzicajòla*. Giogu de pizzinnos attacchende una fune subra sa quale si sezzint, et s'ispinghent.
altalèno, m. Log. *banzigallella*, et macchina pro umpire abba ponzende una trae subra s'atera a traversu.
altamente, avv. Log. *altamente*. Mer. Sett. *-enti*. Nobilmente, onoradamente.
altàna, f. Dial. Com. *terrazzu*. Gall. *tarrazzu*. Loggia subra un'edifiziu.
altàre, f. Log. *altare*, *artàre*. Mer. Sett. *altari*. Scuoprire un altare per ricoprire un altro, *pagare unu deppidu pro nde fagher un'ateru*.
altarìno, m. Dial. Com. *altareddu*. Dim. di altare.
altarizzàre, v. a., honorare, exaltare unu cum fagherli un'altare.
altazzoso, → superbo.
altèa, f. erba Dial. Com. *altea*. Unguentu de altea, herba qui naschet in sos lagos.
alteramente, avv. Log. *superbamente*. Mer. Sett. *-enti*. Superbamente, cum grandesa.
alteràre, v. a. Log. *cambiare*, *variare*. Mer. *alterai*, *cambiài*. Sett. *ciambà*. Alzaresi, turbaresi.
alteratamènte, avv. Log. *arrabbiadamente*. Mer. *inchietosamenti*. Sett. *arrabbiatamenti*.
alteraziòne, f. Log. *arrabbiu*. Mer. Sett. *alterazioni*. Cambiamentu, turbamentu.
altercamènto, → altercazione.
altercàre, v. n. Log. *brigare*, *chistionare*. Mer. *certai*. Sett. *brià*. Tenner ite bider, o narrer cum paraulas.
altercaziòne, f. Log. *briga*. Mer. *certu*. Sett. *brea*. Murrunzu, azzuffamentu.
alterèzza, f. Log. Mer. *superbia*. Sett. *supervia*. Gall. *supelvia*. Imperiosidade, fieresa, mannesa.
alterìgia, f. Dial. Com. *vanagloria*. Troppa istima de ipse matepsi.
alternàre, v. a. Log. *acchidare*. Mer. *alternai*, *accidài*. Sett. *acchiddà*. Operare, fagher unu pustis de s'ateru, a manu a manu.
alternatamente, avv. Dial. Com. *a manu manu*. Unu pustis de s'ateru. Mer. *a borta a borta*.
alternatìva, f. Dial. Com. *alternativa*. Una bolta ad unu, una bolta a s'ateru.
alternativamènte, avv. Dial. Com. colle desin., a vicenda, pustis de s'unu, s'ateru.
alternaziòne, f. Log. *acchidamentu*. Mer. *alternazioni*, *accidamentu*. Sett. *acchiddamentu*.
altèro, agg. Dial. Com. *maestosu*, *mannu*, *altu*. Fieru, superbu.
altezza, f. Log. Mer. *altesa*. Sett. *altezia*. Gall. *altura*. Distanzia da altu in basciu. Fortesa, generosidade de animu.
altìccio, agg. Mer. *allirghittu*. Mesu toccadu, mesu cottu dai su binu. Dim. de *altu*, unu pagu altu, unu pagu elevadu. Mer. *artittu*.
altieramente, → alteramente.
altierezza, → alterezza.
altièro, → altero.
altìre, → salire, montare.
alto, agg. Dial. Com. *altu*. Logu elevadu, perigulosu, caru, profundu, superbu, nobile, stranu, lontanu. Avv. altolà, Dial. Com. *olà*, *via*.
altoriàre, → ajutare. Altorio → ajuto.
altramente, → altrimenti.
altresì, avv. Dial. Com. *puru*. Log. *gasi puru*. Mer. *aici puru*. Sett. *cossì matessi*. Gall. *ancora*.
altrettàle, agg. Log. *atere et tale*. Mer. *ateretàli*. Sett. *attretàli*. Simile.
altrettanto, agg. e avv. Log. Mer. *atteretantu*. Sett. *altretantu*. Gall. *altrettantu*.
altri, pron. Log. *atere*, *ateru*. Mer. *ateru*. Sett. *altru*. Gall. *altu*. Atera persone, ater'homine.
altrìce, f. Log. *allactadora*, *tadaja*. Mer. *allattera*, *dida*. Sett. *mammatitta*. Qui alimentat.
altrièri, avv. Log. *jantèris*, *innanthèris*. Mer. *dinnanti eri seru a mangianu*, *a merì*. Sett. *innanzi d'arimani*. Como duas dies.
altrimenti, altrimente, avv. Log. *ateramente*. Mer. *diversamenti*. Sett. *altrimenti*. Gall. *altamenti*. In ateru modu, diversamente.
altro, agg. Log. *àteru*. Mer. *àturu*, *àteru*. Sett. *altru*. Gall. *altu*, *-a*. Diversu, restu, restante.
altronde, avv. Log. Mer. *de plus*, *a plus de custu*. Sett. *di più*, *a più di chistu*. Pro ateru, dai s'atera parte.
altròve, avv. Log. *aterùe*. Mer. *in ateru logu*. Sett. *in altru loggu*. In ateru logu.

altrùi, pron. Log. Sett. *anzenu*. Mer. *allenu*. Gall. *angenu*. De atera persona, de atere, ipsòro.
altùra, f. Dial. Com. *altùra*. Elevadesa, grandesa.
alunno, m. Dial. Com. *alumnu*. Discipulu, istudiante, convitore, pensionista.
alveàre, f. Dial. Com. *casiddu*. Bugnu de suerzu, o cascietta pro tenner sas abes. Temp. *bugnu*.
àlveo, m. Log. *adu*. Mer. *bau*. Sett. *badu*. Gall. *traghiettu*. Passazu de su fiumen, ue si passat.
alvìno, agg., de sa bentre, qui appartenit ad sa bentre. Mer. *brentescu*.
alvo, m. Log. *bentre*. Mer. *brenti*. Sett. *ventri*.
alzàja, f., fune cum sa quale s'attaccat su bastimentu pro lu tirare in su flumen.
alzamento, m. Dial. Com. *alzamentu*. Elevazione.
alzàre, v. a. Log. *alzare*, *arziare*. Mer. *arzai*. Sett. *alzà*. Sullevare, elevare, esaltare, creschere, pesare.
alzàta, f. Log. *alzada*, *arziada*. Mer. *arziada*, *arzàda*. Sett. *alzata*. Sollevazione, pesada.
amàbile, agg. Log. *amabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Dignu d'esser amadu.
amabilità, f. Log. *amabilidade*. Mer. *amabilidadi*. Sett. *amabilitai*.
amabilmente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum amabilidade, amorosamente.
amadòre, → amatore.
amàlgama, f. Log. *misciadura*. Mer. *amalgama*, *ammisturamentu*. Sett. *misciaddura*.
amalgamàre, v. a. Log. *misciare*. Mer. *amalgamài*, *ammisturai*. Sett. *miscià*. Confundere, ponner cum pare tantas cosas.
amalgamazione, → amalgama.
amàndorla, → mandorla.
a mano, avv. Dial. Com. *a manu*. In prontu, in podere, successivamente, a pagu a pagu, una cosa pustis de s'atera.
a mano a mano, avv. Dial. Com. *a manu a manu*. Prestu, incirca, successivamente, pustis de una cosa s'atera.
amante, com. Log. *amante*. Mer. Sett. *-anti*. Qui amat, amorosu, amadore, innamoradu, dilettante.
amanuense, m. Dial. Com. *copista*. Su qui copiat, o trascriet una cosa.
amaramente, avv. Log. *amaramente*. Mer. Sett. *-enti*. Aspramente, cum dolore.
amaranto, m. Log. *cagarantu*, *cagaranzu*. Mer. *amarantu*. Sett. *cagaranzulu*. Fiore de colore rujastru purpurinu simile ad sa margaritina.
amarasca, f. Log. *cariasa*. Mer. *cerexia niedda*, *ghinda*. Sett. *cariaxa*. Qualidade de cariasa niedda.
amarasco, m., s'alberu, arvure de sa cariasa (amarasca).
amàre, v. a. Dial. Com. colle desin. e deriv., querrer bene, disizare, esser innamoradu.
amareggiamento, m. Log. Mer. *amargura*, *amaresa*. Sett. *amarezia*. Afflictione, affannu.
amareggiàre, v. a. Dial. Com. *amareggiare* colle desin. Affligere, addolorare, fagher ràncigu, disgustare, attristare.
amarezza, f. Log. *amaresa*. Mer. *amaresa*, *marigosòri*, *amargura*. Gall. *malgura*. Sett. *amarezia*.
amarezzàre, → marezzare.
amaricante, agg. colle desin. Log. *ranzigu*. Mer. *marigosu*. Sett. *ranziggu*. Gall. *ràncigu*.
amaricàre, → amareggiare.
amàro, agg. Log. *ranchidu*, *ranzigu*. Mer. *marigosu*. Sett. *ràrziggu*. Crudele, salidu, caru.
amaròg nolo, agg., qui tenet de su ranzigu. Mer. *marigoseddu*. Metaf. *mesu arrabbiadu*.
amarulento, → amaro.
amatista, f. Dial. Com. *amatista*. Pedra pretiosa in colore biaittu claru.
amàto, agg. Log. *amadu*. Mer. *amàu*. Sett. *amaddu*, *amatu*. Gratu, amabile, caru.
amatòre, m. Log. *amadore*. Mer. Sett. *-ori*. Qui amat, dilettante de una cosa.
amatòrio, agg. Dial. Com. *amoròsu*.
amàzzone, amàzone, f. *femina coraggiosa*. Feminas de s'Asia gherreras. Voc. Gr.: senza tittas, proite dai minores lis brujaiant sa titta dextra.
ambascerìa, f., ufficiu de s'imbasciadore.
ambàscia, f. Dial. Com. *affannu*, *dolore*, *fastizu*. Difficultade de respirare.
ambasciadòre, m. Log. *imbassadore*, *imbasciadore*. Mer. Sett. *-ori*. Nunziu, ministru, mesanu, ruffianu.
ambasciàre, v. n. ass. Log. *affannare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Respirare cum pena, tenner respiru curtu, affannàresi.
ambasciàta, f. Log. *imbassada*. Mer. *imbasciada*.
ambasciatòre, → ambasciadore.
ambasciòso, agg. Dial. Com. *affannosu*.
ambedùe, ambe, ambi, pron. Log. *ambos*, *ambos duos*. Mer. *totus dus*. Sett. *tutti e dui*.
ambiadùra, f. Log. *portante*. Mer. Sett. *-anti*.
ambiàre, v. n., ambiante agg. Log. *andare a portante*, *portantare*. Mer. Sett. *portanti*. Gall. *pultanti*, *pultantà*.
ambidestro, agg. Log. Sett. *mancu et destru*. Su qui manizat sa manu manca et i sa derecta.
ambieggiare, v. n. Log. *andare a portante*. Mer. *apportantài*. Sett. *portantà*. Gall. *pultantà*.
ambiènte, m. Log. *ambiente*. Mer. Sett. *-enti*. S'aera qu'attorniat unu logu, appusentu, etc.
ambiguamènte, avv. Log. *dubbiosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum incertesa.
ambiguità, f. Log. Mer. *dubbiesa*, *incertesa*. Sett. *incertezia*.
ambìguo, agg. Dial. Com. *dubbiosu*, *irresolutu*.
àmbio, m. Log. *portante*. Mer. Sett. *portanti*. Dar l'ambio, *dispacciare*, *licenziare*. Lasciar il trotto per l'ambio, *perdere su chi si podiat tenner naturale, pro l'haer in ateru modu*.
ambìre, v. a. Log. *disizàre*. Mer. *ambìri*, *disiggiai*. Sett. *ambì*, *disizà*. Pregare ardentemente, disizare.
ambìto, agg. Log. *disizàdu*. Mer. *disiggiau*. Sett. *disizzaddu*.
àmbito, m. Dial. Com. *giru*, *imbrogliu*. Procurare a cua votos pro obtenner qualqui gradu.
ambizionàre, → ambire.
ambiziòne, f. Log. *ambitione*. Mer. Sett. *-izioni*. Disizu, bramosia, superbia.
ambiziosamente, avv. Log. *ambiziosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
ambiziosetto, ambiziosello, agg. Dial. Com. *ambizioseddu*.
ambiziòso, agg. Dial. Com. *ambiziosu*. Bramosu, disizosu, qui andat in quirca de honores.
ambo, pron. Log. *ambos*. Mer. *ambus*. Sett. *ambi*. Ambo due, *ambos duos*. Gall. *tutti e dui* → ambedue.

àmbra, f. Dial. Com. *ambra*, *ambria*. Pedra o bitumen odorosu in colore grogu. Esser chiaro come l'ambra, *esser claru que ambra*.
ambràre, v. a., dare su odore de s'ambra, fagher profumos cum ambra.
ambròsia, f., su mandigu de sos deos inventadu dai sos poetas.
ambrosìna, f., ispecie de fiore.
ambròstolo, m. Log. *bide areste*.
ambulànza, f., logu ue si ponent sos malaidos o feridos in tempus de gherra. Mer. *carretta*.
ambulàre, → camminare.
amen, Dial. Com. *amen*. Log. *gasi siat*. Mer. *aici siat*. Sett. *cussì sia*. Voc. Ebr.
amenamènte, avv. Log. *amenamente*. Mer. Sett. *-enti*. Deliziosamente.
amenàre, → menare.
amendùe, Gall. *amendui* → ambo.
amenità, f. Log. *amenidade*. Mer. *amenidadi*. Sett. *amaniddài*. Bellesa, logu amenu.
amenizzàre, v. a. Log. *render amenu*. Mer. *fai amenu*. Sett. *rendì amenu*. Gall. *amenizzà*.
amèno, agg. Dial. Com. *amenu*. Delissiosu, gratu, qui piaghet.
amente, agg. Dial. Com. *maccu* → demente.
amento, m., su primu pilu de sas arvures, et de sos homines.
amenza, → pazzia.
amfibio, agg. Dial. Com. *amfibiu*, *anfibiu*. Qui podet vivere in s'abba, et in terra. Dubbiosu, incertu.
amiàmo, agg., senza mancia, claru, si narat de su sole, luna, etc.
amiànto, m. Dial. Com. *amiantu*, minerale qui non brujat mai. Voc. Gr.
amicàbile, agg. Log. *amigàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Conveniente ad amigu.
amicabilmente, Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
amicàre, v. a. Log. *amigare*. Mer. *amigai*. Sett. *amiggà*. Fagher amigu, pacificare.
amichèvole, → amicabile.
amicìzia, f. Log. *amicitia*, *amicizia*. Mer. Sett. *amicizia*. Gall. *amistài*, istima, corrispondenzia.
amìco, m. Log. Mer. *amigu*. Sett. *amicu*, *amiggu*. Agg. *favorevole*, *gratu*, *ùtile*.
àmido, m. Log. *madòne*. Mer. *imbidoni*. Sett. *madoni*. Voc. Gr.: senza mola, proite su trigu da ue si faghet non si màrghinat.
amisìbile, agg., qui si podet perdere.
amistà, → amicizia.
ammaccamento, → ammaccatura.
ammaccàre, v. a. Log. *pistàre*, *cattàre*, *azzumbonare*. Mer. *pistài*. Sett. *ciaccà*, *ammaccà*, *pistà*. Propriamente si narat de vasos de ramine, istagnu qui hant qualqui colpu. Gall. *inchiaccà*.
ammaccatùra, f. Dial. Com. *pistadura*.
ammacchiarsi, v. n. p. Log. *ammataresi*, *arestaresi*. Mer. *arestaisì*, *ponirisì in sa mata*. Sett. *ammacciassi*. Cuaresi in sas matas.
ammaestràbile, agg. Log. *ammaestrabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui podet ammaestrare, imparare.
ammaestramento, m. Dial. Com. *ammaestramentu*. Su qui imparat su mastru.
ammaestràre, v. a. Dial. Com. colle desin., imparare, istruire, insinzare.
ammaestratìvo, agg. Dial. Com. *ammaestrativu*, *instruttivu*.
ammaestràto, agg. Log. *ammaestradu*, *istruidu*. Mer. *ammaestràu*. Sett. *-addu*, *-atu*.
ammaestratòre, Log. Sett. *mastru*. Mer. *maistu*. Istruidore, su qui imparat.
ammaestraziòne, → ammaestramento.
ammaestrevolmènte, → maestrevolmente.
ammagliàre, v. a. Log. *ligare a modu de maglia*, *a rughe*. Mer. *ammagliai*, *accappiai is collus a maglia*. Sett. *ligà a maglia*.
ammagrare, v. a. Log. *islanzare*, *illanzigare*. Mer. *islangiai*. Sett. *illagniggà*. Gall. *inniccià*, *allagnacà*. Benner lanzu (*z* dol.), torrare mancu.
ammagrìre, → ammagrare.
ammainàre, v. a. Log. *pijare sas velas*. Mer. *ammainài*, *pinnicai is velas*. Sett. *piggià li veli*.
ammajarsi, v. n. p., ornaresi cum fozas et fiores de *maju*, arbure simile ad su laru.
ammalàre, v. n. ass., ammalarsi, v. n. p. Log. *ammalaidare*. Mer. *ammaladiài*. Sett. *ammalà*. Ruer malaidu, corrumpere, contraìre maladia, intendersi male.
ammalatìccio, agg. Log. *malaidonzu*. Mer. *malaidongiu*. Sett. *maladdizzu*. Temp. *maladdeddu*.
ammalàto, agg. Log. *malaidu*. Mer. *maladiu*. Sett. *ammaladdu*. Infirmu.
ammalazzàto, agg. Log. *malaidizzu*. Dial. Com. *indispostu*.
ammaliamento, m. Dial. Com. *incantamentu*, *majìa*, *brusceria*. Mer. *mazina*. Sett. *majia*.
ammaliàre, v. a. Log. *majarzare*. Mer. *affatai*, *fai bruscerias*. Sett. *ammajà*. Fagher majias, incantare, ligare, fagher ligaduras.
ammaliatòre, m. Log. *majarzu*. Mer. *brusciu*. Sett. *majagliu*. Qui faghet majias.
ammaliatùra, → ammaliamento.
ammalizziàre, v. a. Log. *ammalitiare*, *immaliscire*. Mer. *ponniri in malizia*, *scramentai*. Sett. *immalizià*, *ponì in malizia* (*z* dol.).
ammaliziato, agg. Log. *malissiosu*. Mer. *maliziosu*, *scramentau*. Sett. *maliziosu* (*z* dol.), qui hat imparadu malizia.
ammandorlato, agg. e m., factu a modu de una rezza facta cum bertigas, o linna isperrada cum canna, a figura de mèndula.
ammandriàre, v. a. Log. *immandràre*. Mer. *accorrai*. Sett. *immandrai*. Reduire su bestiamen ad sa mandra.
ammanettàre, v. a. Dial. Com. colle desin., ponner sas manettas de ferru pro ligare, sas castanzettas.
ammanieràre, v. a. Log. *tenner bonas maneras*. Mer. *teniri bona manera*. Sett. *abè bona manera*. Esser troppu affectàdu, et quircadu operende, faeddende, etc.
ammanieràto, agg. Log. *de bonas maneras*, *cumplidu*, *civile*. Mer. *cumpliu*. Sett. *cumpriddu*.
ammaninconìre, → attristarsi.
ammanipolàre, v. a. Log. *regoglier mannas de trigu*. Mer. *fai manigas*.
ammannajàre, v. a. Log. *degogliare*, *segare sa conca a mannaja*. Mer. *segai sa conca cum mannaja*. Sett. *taglià lu cabu cum mannaja*.
ammannàre, → ammannire.

ammannìme, m. Log. *apparizzu*. Mer. Sett. *appariccio*, *preparamentu*.
ammannimènto, m. Dial. Com. *preparamentu*, *allestrimentu*.
ammannìre, v. a. Log. *preparare*. Mer. *preparài*. Sett. *preparà*. Tenner a manu, et propr. arregoglier sas mannas de su trigu.
ammansìre, ammansàre, v. n. ass. Log. *ammasettare*, *ammasedàre*. Mer. *ammasedài*. Sett. *ammasidà*. Fagher masedu, esser humile, mitigare.
ammantàre, v. a. Dial. Com. colle desin., ponnersi su mantu o manta, coberire, bestiresi, cuare.
ammantàto, agg. Log. Mer. *cobertu*. Sett. *cobbertu*. Qui s'hat postu su mantu, bettadu sa manta.
ammantellàre, v. a. Log. *ammanteddare*, *incappottare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponnersi sa cappa. Fig. *cuare ingegnosamente*, *palliare*.
ammanto, m., qualidade de bestire de persone manna, ispecie de bestire, beste.
ammarcimento, m. Log. *pudrigamentu*. Mer. *purdiamentu*. Sett. *puddriggamentu*.
ammarcìre, v. n. ass. Log. *malzìre*, *pudrigare*. Mer. *purdiài*. Sett. *puddriggà*. Benner pùdridu, materiadu.
ammarginarsi, v. n. p. Log. *saldare*, *cosìre o unire de sas feridas*. Mer. *saldai*, *unirisì*. Sett. *unì*. Unire sas extremidades de una cosa.
ammaricàre, → rammaricare.
ammarinàre, v. a., providire unu bastimentu de sas cosas necessarias. Equipaggiare.
ammartellàre, v. a. Log. *marteddàre*, iscùdere a colpos de marteddu. Mer. *marteddài*. Sett. *marteddà*. Metaf. *dare gelosia*, *affannu*.
ammascheràre, → mascherare.
ammassamènto, m. Log. *muntone*. Mer. Sett. *muntoni*. Remiarzu, adunamentu de cosas.
ammassàre, v. a. Log. *arremiarzare*, *ammuntonare*. Mer. *ammuntonài*. Sett. *ammuntonà*. Ponner cum pare, congregare tantas cosas.
ammassicciàre, v. a. Dial. Com. *accumulare* colle desin. Consolidare, esser postu a su trabagliu, fagher callu.
ammasso, m. Log. *muntone*. Mer. Sett. *muntoni*. Remiarzu, cùmulu, cosa unida.
ammatassàre, v. a. Log. *innaspare*, *faghere ad azzòla*, (Margh.) *bangazzu*. Mer. *fai a madassa*. Sett. *innaspà*, *fa azzòla*. Reduire, faghere una quantitade de filu in azzòlas.
ammattàre, → accennare.
ammattìre, v. n. ass. Dial. Com. *ammacchiare* colle desin. Benner maccu, boltulare su carveddu.
ammattonamènto, m. Dial. Com. *ammattonamentu*. Pavimentu factu a mattones.
ammattonàre, v. a. Log. *ammattonare*. Sett. *-à*. Mer. *arragiolai*, *ammattonai*. Fagher su pavimentu de mattones.
ammattonàto, m. Log. *ammattonadu*, *ismattonadu*. Mer. *ammattonàu*. Sett. *ammattonaddu*.
ammaturàre, → maturare.
ammazzamènto, m. Log. *bocchimentu*. Mer. *boccimentu*. Sett. *ammazzamentu*.
ammazzàre, v. a. Log. *bocchire*. Mer. *bocciri*. Sett. *ammazzà*. Bocchire cum colpos de mazza. Metaf. arruinare. Fagher màtulos de fiores.
ammazzatojo, → macello.
ammazzeràre, v. a. Log. *indurire*. Mer. *abbiddirizzai*, *induressiri*. Sett. *indurì*. Si narat de sa pasta, o terra quando dai modde si est facta dura, et tosta et appianada.
ammazzolàre, v. a. Log. *ammatulare*. Mer. *fai fascittus*, *arramalettus*. Sett. *ammazzulà*. Fagher a matulos.
ammelàre, v. a. Log. *ungher cum mele*. Mer. *ùngiri a meli*. Sett. *ungì a meli*. Spargher mele.
ammelàto, agg. *unctu cum mele*. *Melinu*, cavallo ammelato, *caddu mèlinu*.
ammenda, f. Dial. Com. *multa*, *riparu*. Rifaghimentu de damnu, cumpensu de su damnu. Far l'ammenda, *rifagher su damnu*. Emenda, cambiamentu morale.
ammendàbile, agg., qui si podet emendare, qui si podet corregere.
ammendamènto, m. Dial. Com. *emendamentu*. Mezoramentu, remediu, cambiamentu de costumenes.
ammendàre, v. a. Log. *multare*, *emendare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cambiare, mezorare, reparare su damnu, currègersi, rifagher su damnu.
ammendaziòne, → ammendamento.
ammentàre, → ricordare.
ammenticàre, → dimenticare.
ammèrgere, → sommergere.
ammèttere, v. a. ass. Log. *admittere*, *ammittire*. Mer. *accettai*, *ammittiri*. Sett. *ammittì*. Acceptare, recire, rezzire.
ammezzamènto, m. Log. Sett. *isperramentu*. Mer. *sperradura*. Divisione facta mesu mesu de una cosa.
ammezzàre, (*e* lar.) v. a. Log. *isperrare*. Mer. *sperrài*. Sett. *isperrà*. Dividere mesu per mesu.
ammezzàre, (*e* str.) → ammezzire.
ammezzìre, (*e* lar.) → ammezzare.
ammezzìre, (*e* str.) v. n. p. Log. *isfàghere*. Mer. *purdiài*. Sett. *isfà*, *essè puddriggatu*. Esser meda factu, isfactu.
ammiccàre, v. a. Log. *azzinnàre*, *fagher de zinnu*. Mer. *accinnai*, *fai de ogu*. Sett. *azzinnà*, *fà segnu*.
amminicolàre, v. a. Log. *arrumbare*. Mer. *accozzài*. Sett. *rinfurzà*. Rinforzare cum cosa.
amminicolo, m. Log. *arrumbu*. Mer. *accozzu*. Sett. *rinforzu*. Substegnu, rinforzu, authoridade.
amministràre, v. a. Log. *administrare*, *amministrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare cosa, manizare affares.
amministratòre, m. Log. *amministradore*. Mer. Sett. *-ori*. Qui administrat, guvernat.
amministraziòne, f. Log. *amministrassione*. Mer. Sett. *amministrazioni*. Guvernu, manizu.
amminutàre, v. a. Log. *isfarfaruzare*, *sfafaluzzàre*. Mer. *fai minudu*, *sfarinài*. Sett. *fà a pezzi*, *ispezzà*. Fagher a biculos, segare.
ammiràbile, agg. Dial. Com. *maravigliosu*. Log. *admirabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
ammirabilmènte, → mirabilmente.
ammiragliàto, m., s'ufficiu de s'ammiragliu.
ammiràglio, m. Dial. Com. *ammiragliu*. Titulu de su qui cumandat s'armada de mare.
ammiralità, f., su corpus de sos officiales qui cumandant in sa marina.
ammiràndo, agg. Dial. Com. *admirandu e maravigliosu*.
ammiràre, v. a. Log. *admirare*, *maravigliare*. Mer. *maravigliài*. Sett. *meraviglià*. Osservare cum maraviglia.
ammiratìvo, agg. Dial. Com. *admirativu*. Qui maravigliat. Punctu qui si ponet in s'iscriptura pustis de un'admiratione.

ammiratòre, m. Log. *admiradore*, *maravigliadore*, qui admirat, o restat maravigliadu, incantadu. Mer. Sett. *ammiradori*.
ammiraziòne, f. *admiratione*, *ammirassione*. Mer. Sett. *ammiraziòni*. Maraviglia, istupore.
ammiraziòne, f. Log. *admiratione*, *maraviglia*. Mer. Sett. *ammirazioni*.
ammiseràre, v. n. Log. *faghersi miseru*, *abbasciaresi*, *avviliresi*. Mer. *mischinaisì*.
ammissìbile, agg. Dial. Com. *qui si podet ammittire*, *acceptare*.
ammissiòne, f. Log. *admissione*. Mer. Sett. *ammissioni*. Acceptamentu, ricevimentu.
ammisuràre, → misurare.
ammitto, m. Dial. Com. *amittu*. Su pannu qui si ponet in conca su preideru quando narat missa.
ammoderàre, → moderare.
ammodernare, v. a. Log. *modernare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Reduire ad usu modernu.
ammodulàre, → modulare.
ammogliàre, v. a. Log. *cojuare*. Mer. *cojai*. Sett. *cojuà*. Dare muzere, leare muzere.
ammogliatòre, m. Log. *paraninfu*, *paralimpu*, *mezzanu*. Sett. *paralinfu*. Su qui cojuat o tractat su matrimoniu. Mer. *cojuadori*, *paralimpu*.
ammogliazzàto, agg., malamente cojuadu, o qui hat leadu gente bascia et vile.
ammoinamento, m. Dial. Com. *lusingu*, *lusinga*. Carissia, toccamentu pro jogare, allisciare, etc.
ammoinàre, v. a. Log. *carignare*, *lusingare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Carissiare, toccare lusinghende.
ammolestamento, → molestamento.
ammolestàre, → molestare.
ammollamento, m. Dial. Com. *ammollamentu*, *allenamentu*.
ammollàre, v. a. Log. *ammollare*, *ammoddigare*. Mer. *ammoddiai*, *ammollài*. Sett. *ammollà*. Bagnare, fagher umidu, allenare, dulcificare.
ammollatìvo, agg. Dial. Com. *ammollitivu*. Qui est aptu ad ammollare, e si fagher modde.
ammolliente, agg. Log. *ammolliente*. Mer. Sett. *-enti*. Qui ammoddigat, qui faghet modde.
ammollimento, m. Dial. Com. *ammollimentu*. Qui si ammòddigat.
ammollìre, v. a. Log. *ammollìre*. Mer. *ammoddiai*. Sett. *ammollì*. Fagher modde, cèdere, isolvere, rendere isoltu, benignu.
ammollitìvo, agg. Dial. Com. *ammollitivu*. Qui est aptu a fagher modde.
ammonimento, m. Log. *avvertimentu*, *ammonitione*. Mer. *ammonestamentu*. Sett. *ammonizioni*.
ammonìre, v. a. Log. *avvertire*, *ammonìre*. Mer. *ammonestài*. Sett. *ammonì*. Istruire, riprendere, curregere, consizare, avvisare.
ammonitòre, m. Log. *avvertidore*. Mer. *ammonestadori*. Sett. *ammoniddori*. Qui avvertit, qui ammònit et persuadit.
ammonitòrio, agg. Dial. Com. *ammonitoriu*. Qui servit ad ammonire, ad avvisare.
ammoniziòne, f. Log. *avvertimentu*, *ammonestatione*, *ammonitione*. Mer. *ammonestamentu*. Sett. *ammonizioni*.
ammontàre, v. a. Dial. Com. colle desin., fagher monta, ponner cum pare, montare, fagher sa monta, summare, arrivare.
ammonticàre, → ammontare.
ammonticellàre, ammonticchiàre, v. a. Log. *ammuntonare*, *arremiarzare*. Mer. *ammuntonài*. Sett. *ammuntonà*. Ammassare, ponner cum pare, fagher a muntone.
ammorbàre, v. a. Log. *impestare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*, *puzzinà*. Dare fragu malu, fragu pùdidu.
ammorbidìre, ammorbidare, v. a. Log. *ammoddigare*. Mer. *ammoddiài*. Sett. *ammoddiggà*. Fagher modde, tractabile.
ammorchiàto, agg. Log. *mulciosu*, *de mulcia*. Mer. *plenu de murga*. Sett. *chi ha di la mulcia*.
ammorsellàto, m., mandigu factu de bicculos de petta minuzzados cum oos isbattidos.
ammortàre, → ammorzare.
ammortimento, m. Log. Sett. *addurmentadura*. Mer. *informigadura*. Mancamentu de sensu in una parte de su corpus.
ammortìre, v. n. ass. Log. *addurmentàre*, *isvennere*. Mer. *informigài*. Sett. *addurmintà*, *svenì*, *venì mancu*. Rendere insensibile unu membru, isvanire.
ammortizzàre, v. a., bogare unu censu, unu depidu.
ammortizzaziòne, f. Log. *illuissione*. Mer. *luizioni*. Sett. *illoizioni* (*z* dol.).
ammorzàre, v. a. Log. *istudàre*. Mer. *studài*. Sett. *istuddà*. Mitigare, reprimere.
ammosciàre, ammoscìre, v. n. ass. Log. *diventare modde*, *ammoddigare*. Mer. *allaccanai*. Sett. *ammoddiggà*.
ammosfèra, → atmosfera.
ammostàre, v. a. Log. *cattigare*. Mer. *ammustiai*. Sett. *calziggà*. Cattigare sa ua pro fagher su mustu.
ammostatòjo, m. Log. Sett. *suppressa*. Mer. *prenza*. Strumentu pro ispremere o troppiare sa binatta.
ammotinàre, → ammutinare.
ammottamento, m. Log. *isteremada*, (Goc.) *tremuleu*. Mer. *smuronamentu*, *spaccadura*. Precipitiu, logu iscoscesu et malu.
ammottàre, v. n. ass. Log. *isteremàre*. Mer. *mòviri*, *smuronai*. Sett. *mobì*. Su moversi de sa terra in logu pendente.
ammottinàre, v. a. → abbottinare. V. n. p. → ammutinare, sollevare.
ammòvere, → muovere.
ammovimento, m. Log. Mer. *movimentu*. Sett. *mobimentu* (*b* dol.). Acculziamentu ad un'ateru.
ammozzamento, m. Dial. Com. *indurimentu de sa terra*.
ammozzicàre, v. a. Log. *segare*, *faghere a bicculos*. Mer. *arrogài*. Sett. *taglià*. Truncare, trucidare.
ammozzolàre, ammozzarsi, v. n. p. Log. *indurire*. Mer. *indurèssiri*, *faisì a ceas*. Sett. *indurì*. Faghersi sa terra dura a chervas mannas.
ammucchiàre, v. a. Dial. Com. *ammuntonàre*, colle desin. Ammassare, fagher a muntones.
ammuffàre, v. n. ass. Dial. Com. *ammuffàre* colle desin. Leare sa muffa, tenner sa muffa.
ammuinàre, → ammoinare.
ammunìre, → ammonire.
ammuricciàre, ammuricàre, v. a. Log. *ammuridinàre*, *ammoderinàre*. Mer. *ammuntonài perda*, *ammuridinai*. Sett. *ammuntonà*.
ammusarsi, v. n. p. Log. *incontraresi murru a murru*. Mer. *attoppai*, *ferriri is murrus impari*. Si narat de sas bestias.

ammutinamento, m. Log. *ribellione*. Mer. Sett. *-oni*. Alzada de su populu, rivolutione.
ammutinàre, v. a. Dial. Com. *ribellare*, *rebellare* colle desin. Alzàresi, fagher revolutione.
ammutìre, ammutolìre, ammutolare, v. n. ass. Log. *ammutìre*, *benner mudu*. Mer. *citìri*, *ammutìri*. Sett. *caglià*, *ammutì*. Cagliare, istare mudu.
amnistìa, f. Dial. Com. *perdònu*. Gratia qui faghet su Re ad sos ribelles. Dal Gr.
amo, m. Dial. Com. *amu*. Fig. *insidia*, *ingannu*.
amòmo, m. Dial. Com. *amòmo*. Àrvure aromatica.
amòre, m. Log. *amòre*. Mer. Sett. *amòri*. Benevolenzia, amicitia, affectione, rispectu. Amore non sente fatica, *s'amore non mirat fadiga*, si narat de sa prontesa quando est pro amore.
amoreggiamento, m. Log. Sett. *inamoramentu*. Mer. *fastiggiamentu*. Amore impudicu.
amoreggiàre, v. n. ass. Log. *inamorare*, *amorazzare*. Mer. *fastiggiài*. Sett. *inamorà*. Fagher s'amore.
amoretto, m. Log. *amorigheddu*. Mer. *amorixeddu*. Dim. di amore.
amorevòle, agg. Dial. Com. *amoròsu*. Cortesu, moderadu, civile.
amorevolèzza, f. Log. *amore*. Mer. Sett. *-ori*. Benevolenzia, cortesìa, istima.
amorevolmente, avv. Log. *amorosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum benevolenzia.
amorìno, m. Log. *amorigheddu*. Mer. *amorixeddu*. Sett. *amorinu*. Dim. de amore.
amorosamènte, avv. Log. *amorosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
amoròso, agg. Dial. Com. *amorosu*. Amante pienu de amore, bellu, galante.
amoròtto, m., amore appena naschidu.
amoscìre, → ammoscire.
a motivo, avv. Log. Mer. *a motivu*. Sett. *a mutibu* (*b* dol.), *parchì*, *palchì*.
amovìbile, agg. Log. *amovibile*. Mer. Sett. *-ibili*. Qui si podet movere o portare da unu logu ad s'ateru.
ampiamente, avv. Log. *ampiamente*, *amplamente*. Mer. Sett. *amplamenti*. Largamente.
ampiàre, → ampliare.
ampiezza, f. Log. Mer. *amplesa*, *larghesa*. Sett. *larghezia*. Ispatiosidade, logu amplu.
àmpio, agg. Dial. Com. *largu*, *ampru*, *amplu*. Mannu, ispatiosu, grande, magnificu.
amplamente, → ampiamente.
amplesso, m. Log. Sett. *abbrazzu*. Mer. *imprassidu*, *abbrazzu* e *abbrazzidu*. Abbrazzamentu. Gall. *abbracciu*.
ampliamento, m. Dial. Com. *illargamentu*, *dilatamentu*. Mer. *sciamplamentu*.
ampliàre, v. a. Log. *ampliare*, *illargare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *islalgà*. Dilatare, accreschere, benner amplu.
ampliatìvo, agg. Dial. Com. *ampliativu*. Aptu ad illargare, ad accreschere.
amplificàre, v. a. Dial. Com. colle desin., ingrandire, magnificare, esagerare cum paraulas.
amplificaziòne, f. Log. *amplificazione*. Mer. Sett. *-azioni*. Dilatazione, aumentu.
amplo, → ampio.
ampolla, f. Log. Sett. *ampulla*. Mer. *ampudda*. Gall. *àmbula*. Vasu de bidru. Aver il diavolo nell'ampolla, *previdire sas cosas cum astutia*.
ampolletta, f. Log. Sett. *ampullitta*. Mer. *ampudditta*. Gall. *ambulitta*. Dim. de ampulla.
ampollosamente, avv. Dial. Com. *cum ampollosidade*.
ampollosità, f. Log. *ampollosidade*. Mer. *-adi*. Sett. *ampollosiddài*.
ampollòso, agg. Dial. Com. *ampollosu*. Su faeddare meda et senza sensu, leada sa figura dai s'ampulla qui est unfiada et boida.
amputaziòne, f. Dial. Com. *truncamentu*. Tagliu, segadura de qualqui parte de su corpus.
amulèto, m. Dial. Com. *amuletu*. Mer. *contramazina*. Punga, superstitione de cosa pro non tenner male.
amùrcia, → morchia, morcia.
ana, prep. gr. de sa quale si servint sos meigos pro indicare cosas uguales de diversas substantias.
ànace, → anice.
anacorèta, m. Dial. Com. *solitariu*, *eremita*, *eremitanu*. Ritiradu dai su mundu pro fagher penitentia. Voc. Gr.
anacoretizzàre, v. n., viver de anacoreta.
anacreòntica, f., sorta de poesia, nada gasi dai s'autore Anacreonte.
anacronismo, m. Dial. Com. *anacronismu*. Isbagliu de data, o de tempus, contradictione. Voc. Gr.
anagràmma, f., cambiamentu de paraulas ind'unu nomen. Voc. Gr.
anàlisi, f. Dial. Com. *analisi*. Investigazione pro arrivare ad sas quales si componet una cosa. Voc. Gr.
analìtico, agg. Dial. Com. *analiticu*, risolutivu, qui appartenit ad s'analisi.
analizzàre, v. a. Dial. Com. colle desin., fagher s'analisi, investigare sos principios de una cosa, risolvere, benner a cabu de su totu per mesu de sas partes.
analogamènte, avv. Dial. Com. colle desin., cum analogia.
analogìa, f. Dial. Com. *analogìa*. Similitudine, corrispondenzia de una cosa cum s'atera. Voc. Gr.
analogicamente, avv. Dial. Com. colle desin., pro analogia, pro relazione.
analògico, agg. Dial. Com. *analogicu*. Qui appartenit ad sa matepsi cosa, simile.
analogismo, m. Dial. Com. *analogismu*. Corrispondentia, o relazione de duas cosas.
anàlogo, agg. Dial. Com. *analogu*. Corrispondente, relativu, de simile proportione.
anappo, → nappo.
anarchìa, f. Dial. Com. *anarchia*. Senza guvernu, senza re, o legitimu superiore, disordine, confusione. Voc. Gr.
anàrchico, agg. Dial. Com. *anarchicu*. Qui est senza guvernu, disordinadu, confusu.
anàtema, f. Log. *iscominiga*. Mer. *iscomuniga*. Sett. *iscomìnica*. Pena posta dai sa ecclesia.
anatemizzàre, anatematizzàre, v. a. Log. *iscomunigare*, *iscominigare*. Mer. *scomunigài*. Sett. *iscomuniggà*. Separare dai sos ateros, incurrer in s'iscomuniga.
anatomìa, f. Dial. Com. *anatomìa*. Abbertura de unu cadaver pro connoscher sa maladia. Voc. Gr.
anatòmico, agg. Dial. Com. *anatomicu*. Qui appartenit ad anatomia.
anatomista, m., qui faghet s'anatomia.
anatomizzàre, v. a., segare unu cadaver pro connoscher sa maladia. Fig. *esaminare*, *investigare cum diligentia una cosa*.

ànatra, → anitra.
anca, f. Log. *anca*, *lumbu*. Mer. Sett. *anca*.
ancella, f. Log. *teràca*, *anzilla*. Mer. *serbidòra*, *zeracca*. Sett. *serbidora*, *ziracca* → serva.
anche, cong. Dial. Com. *ancòra*, *puru*.
ancheggiàre, v. n. ass. Log. *ponner*, *mover sas ancas*. Gall. *anchià* → sgambettare. Mer. *andai scianca scianca*.
anchìna, f. Dial. Com. *anchina*. Tela fine gasi nada dai sa citade de Nankin.
ancìdere, → uccidere.
ancilla, → ancella.
ancìpite, agg. Log. *de duas attas*. Mer. *de duas azzas*. Sett. *di dui azzi*, *atti*. Fig. *dubbiosu*, *ambiguu*, *incertu*.
anco, cong. Dial. Com. *ancòra*. Plus, de plus. Ancorchè, *ancorasqui*. (MSS. A.) *etiamdeus*.
ancòra, → anche, anco.
àncora, f. Dial. Com. *àncora*. Istrumentu de ferru cum su quale si assegurant firmos sos bastimentos. Fig. *isperanzia*.
ancoràggio, m. Dial. Com. *ancoraggiu*. Paga qui si dat da unu bastimentu quando leat fundu ind'unu portu.
ancoràre, v. n. ass., ancorarsi v. n. p. Dial. Com. *ancoràre* colle desin. Bettare s'ancora in mare pro firmare su bastimentu. Rifugiare, isperanzare, assegurare.
ancorchè, cong. Dial. Com. *mancari*. Mancariqui, ancorasqui. Gall. *maccari chi*. Mer. *mancai*.
ancròja, f., femina fea, o brutta, et bezza.
ancùde, ancudine, Log. *incudine*. Mer. *incodina*. Sett. *incùddina*. Gall. *alcòtina*, *incotidina*. Istrumentu de ferru ue sos frailarzos iscudent su ferru pro lu trabagliare.
andamento, m. Log. *andamentu* (pr. ingl.). Sett. *andamentu*. Passu, manera de andare, avvenimentu, et circumstantias de cosas.
andàna, f. Mer. *andana*. Logu o fabbrica ue si faghent sas funes.
andànte, agg. Log. *andante*. Mer. Sett. *-anti*. Currente, ordinariu. Sost. → viandante.
andantemènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. In modu andante, senza interruptione.
andantìno, m. Dial. Com. *andantinu*, unu pagu plus vivace.
andàre, m. Log. *andanta*. Mer. *caminai*. Sett. *andà*.
andàre, v. n. ass. Log. *andare* (pr. ingl.). Mer. *andài*. Sett. *andà*. Movere, caminare, iscurrere. Lasciar andare, *trascurare*. Andarsene, *partiresique*. Andar alla piena, *sighire s'opinione comune*, *sa currente*.
andàta, f. Log. *andàda* (*d* pal.). Mer. *andada*. Sett. *andata*. Andata di corpo, *diarrèa*, *andada de su corpus*.
andàto, agg. Log. *andadu* (pr. pal.). Mer. *andau*. Sett. *andaddu*. Perdidu, mortu, guastu.
andatùra, f. Log. *andadura*, *andanzia*, *andanta*. Mer. *andai*, *andadura*. Sett. *andanta*. Gall. *andatura*. Modu de andare, de caminare.
andàzzo, m. Dial. Com. *usanzia*. Modu de bestire, de gustu, andamentu, influentia.
andirivièni, m. Log. Dial. Com. *giru*. Fagher caragolu, giru de paraulas. Gall. *andaraeni*.
àndito, m. Log. *andidu*, *passazu*. Mer. *passarissu*. Intrada, istrinta, uturinu, passazu istrintu. Gall. *stritta*, *passàgghiu*.
andrivièni, → andirivieni.
andròne, m. Log. *portigale*, *fundigu*. Mer. *passadissu*. Sett. *fondacu*. Gall. *pulticali*. S'intrada dai sa porta ad su cortile de sa domo. Ordine de binza, s'ispatiu. Mer. *giuali*, *prazza de unu giuali*.
anèddoto, m., raccontu particulare, successu curiosu, cosa noa, non divulgadu. Voc. Gr.
aneghittòso, agg. Dial. Com. *industriosu*. Diligente, contrariu a preitiosu.
anelànte, agg. Dial. Com. *bramosu*. Anelante, disizosu de una cosa cum bramosia.
anelantemente, anelatamente, avv. Log. *bramosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
anelàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin., respirare cum affannu, disizare vivamente.
anèlito, m. Log. Sett. *disizu*, *suffratta*. Mer. Gall. *affannu*. Respiru curzu, aleni curtu.
anellìno, anelletto, m. Log. *aneddigheddu*, *aneddittu*. Mer. *aneddixeddu*. Sett. *aneddareddu*. Gall. *anedducciu*.
anello, m. Dial. Com. *aneddu*. Gall. *rigòldia*. Fascietta, circulu. Dar l'anello, *isposare*, *affidare*.
anellòso, agg. Log. *aneddadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*. Factu a modu de aneddu.
anelòso, agg. Dial. Com. *affannosu*. Qui patit asma, difficultade de respiru.
anèmolo, anèmone, m. fiore Log. Sett. *nèmula*. Mer. *franzesiglia*.
anèto, m. Log. *anis*. Sett. *anas*. Mer. *matafaluga*. Gall. *anìciu*.
aneurisma, f., dilatamentu de arteria. Voc. Gr.
anfanàre, anfaneggiare, v. n. Log. *badalocare*, *ciarrare*. Mer. *ciarlài*, *badalocai*. Sett. *ciarrà*. Gall. *anfanà*. Faeddare senza cabu, fagher giru de paraulas.
anfanatòre, m., -trice f. Log. *ciarròne*, *-na*. Mer. *badalocu*. Sett. *barrosu*, *-sa*. Badaceri. Gall. *anfanagghiu*.
anfìbio, → amfibio.
anfibologìa, f. Dial. Com. *discursu ambiguu*. Qui si podet interpretare de una et de atera manera.
anfibologicamènte, avv. Log. *dubbiosamente*. Mer. Sett. *-enti*. De sensu equivocu.
anfiteàtro, m. Dial. Com. *anfiteatru*. Logu de ispettaculos da ue si podiat bider da ogni parte. Voc. Gr.
ànfora, f. Log. Sett. *brocca*, *brochitta*. Mer. *marighedda*. Voc. Gr. Gasi nada qua tenet duas manigas.
angarìa, → angherìa.
angariàre, angareggiare, v. a. Log. *angariare*, *aggravare*. Mer. *angariài*, *aggravài*. Sett. *angarià*, *aggravà*. Tractare cum violentia.
angelesco, angelico, agg. Dial. Com. *angelicu*. Bellu, gratiosu. Angelica farfalla, *anima*.
angelicamènte, avv. Log. *angelicamente*. Mer. Sett. *-enti*, in modu angelicu.
àngelo, m. Log. *anghelu*. Mer. *angelu*. Sett. *àgnilu*. Gall. *agnulu*. De costumenes bonos, de bona vida. Angeli neri, *sos dimonios*.
àngere, v. impers. Log. *affligire*. Mer. *affligiri*. Sett. *affligì*. Affannaresi, daresi pena.
angherìa, f. Dial. Com. *aggraviu*, *angaria*. Violentia, daziu, gravesa de dazios, pagamentu forzosu et injustu.
angheriàre, → angariare.
angìna, f. Dial. Com. *angìna*. Maladìa de sa bula qui affogat.
angiolìno, angioletto, m. Log. *angheleddu*. Mer. *angiuleddu*. Sett. *agnileddu*. Dim. di angelo.
àngiolo, → angelo.

anglicano, agg. e m., de s'Inghilterra.
anglicismo, m., modu de narrer inglesu.
angolàre, agg. Log. *factu a biccos*. Mer. *fattu a pizzus*, *angulari*. Sett. *fattu ad anguli*, *a bicchi*.
angolarmente, avv. *per mesu de angulos*.
angolàto, → angolare.
àngolo, m. Log. *chizòlu*, *cuzone*, *bicu*. Mer. *arrancòni*. Sett. *angulu*, *cuzolu*. Gall. *agnata*.
angonìa, → agonìa.
angòre, m. Log. *passione de animu*. Mer. Sett. *passioni*. Tristesa, affannu, angustia, disconsòlu.
angòscia, f. Dial. Com. *affannu*. Afflictione, tristesa.
angosciàre, v. a. Log. *affannare*. Mer. *-ài*. Sett. *affannà*.
angosciosamente, avv. Log. *affannosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
angosciòso, agg. Dial. Com. *affannosu*.
àngue, f. Log. *serpente*. Mer. Sett. *-enti*. Temp. *salpi*.
anguilla, f. Log. *ambidda*. Mer. *anguidda*. Sett. *anghidda*.
anguillàja, f. Log. *logu de ambidda*. Logu pantanosu ue s'incontrat ambidda.
anguillàre, m. Log. *ordine de binza*. Mer. *giuali de sarmentu*. Sett. *òrdini*.
anguinàja, f. Log. *imbena*, *sas imbenas*. Mer. *inguina*. Sett. *inguèni*. Gall. *angunàghia*.
anguria, f. Dial. Com. *sindria*.
angurìcola, f., qualidade de pische qui risplendet sa nocte.
angustare, → restringere.
angùstia, f. Dial. Com. *angustia*. Affannu, afflictione, miseria, brevidade.
angustiàre, v. a. Dial. Com. colle desin., affannare, affligere, dare angustia, affannu.
angustiòso, agg. Dial. Com. *angustiosu*. Affannosu, sollicitu, ansiosu.
angusto, agg. Dial. Com. *angustu*, *istrintu*, *pagu largu*.
ànice, m. Log. Sett. *anis*, *anas*. Mer. *matafaluga*. Anice in camiscia. Mer. *traggèa*, *anis cunfettadu*. Gall. *anìciu*.
anìle, agg. Log. *bezzu*. Mer. *becciu*. Sett. *vecciu*.
anima, f. Dial. Com. *anima*. Parte principale de una cosa. Sa parte interna de su truncu, o pianta. Render l'anima, *morire*, *morrere*. Due anime in un nocciolo, *si narat de duos amigos intrinsecos*, *carre et ungia*.
animadversione, → attenzione, considerazione.
animalàccio, m. Log. Sett. *animalàzzu*. Mer. *animalacciu*. Bestione, bestiazza, tontu, maccu.
animàlculo, m. Log. *animaleddu*. Animale minudissimu.
animàle, m. Log. *animale*. Mer. Sett. *-ali*. Corpus animadu, qui mancat de sa rejone. Agg. qui appartenit ad s'anima, brutale, bestiale.
animalèsco, agg. Dial. Com. *animalescu*. Brutale, bestiale.
animalino, animaletto, m. Dial. Com. *animaleddu*. Dim. de animale.
animalità, f. Log. *animalidàde*. Mer. *-adi*. Sett. *animaliddai*.
animalòne, m. Log. *animalone*. Mer. Sett. *-oni*. Animalazzu, bestia, tontu, maccu.
animaluzzo, animaluccio, m. Dial. Com. *animaleddu* → animalino.
animàre, v. a. Dial. Com. *animàre* colle desin. Incoraggiare, ponner animu, aunzàre, incitare.
animatamente, avv. Log. *animosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
animato, agg. Dial. Com. *animadu* colle desin.
animatòre, m. Log. *animadòre*. Mer. Sett. *animadori*.
animavversiòne, → animadversione.
animaziòne, f. Log. *animassione*. Mer. Sett. *animazioni*. S'attu de dare, o recire s'anima.
animella, f., parte modde de su corpus de un'animale. Mer. *carrisàpida*. *Bentosa*, (Margh.) *roffiana* o ingegnu pro intrare o bessire s'aèra.
animetta, f. Log. Mer. *animedda*. Vezzegg. de anima.
ànimo, m. Dial. Com. *animu*. Coraggiu, disizu, fortesa. Star di buon animo, *confortaresi*; aver animo, *tenner intenzione*. Ad animo riposato, *cum tota paccadesa*.
animosamente, avv. Log. *animosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum animosidade.
animosità, f. Log. *animosidade*. Mer. *-adi*. Sett. *animosiddai*. Passione, malevolentia.
animòso, agg. Dial. Com. *animosu*. Bramosu, appassionadu, temerariu, vindicativu.
animùccio, m., animùccia f. Log. Mer. *animedda*. Dim. ed avvil. de anima, et de animu.
ànitra, f. Log. Mer. *anàde*. Mer. *-i*. Sett. *anadda*. Gall. *nata*. Puzone de abba.
anitrella, f. Log. *anadiscu*, *anadighedda*. Mer. *anadedda*, *anadixedda*. Sett. *anaddiglia*.
anitrìno, m. Log. *anadiscu*, anade minore, su puzòne de s'anade. Mer. *pilloneddu de anadi*.
anitrìo, → nitrìto.
anitrìre, → nitrire.
anitrocco, -òccolo → anitrella.
annacquamènto, → innacquamento.
annacquàre, v. a. Log. *abbare*. Sett. *abbà*. Misciare abba in su binu → innacquare.
annaffiamènto, → innaffiamento.
annaffiàre, v. a. Log. *abbare*. Dare abba ad sos hortos → innaffiare.
annaffiatòjo, m. Log. *abbadore*. Mer. *arrusciadori*. Sett. *bagnadera*.
annàli, m. pl. Log. *annales*. Mer. *-alis*. Sett. *-ali*. Istoria de cosas distinctas per mesu de annos.
annalista, m., iscriptore de annales.
annarpicare, → inarpicare.
annasamènto, m. Dial. Com. *annasamentu*. Fiagadura facta cum su nasu.
annasàre, v. a. Log. *annasare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Fiagare cum su nasu.
annaspàre, v. a. Log. *innaspare*, *naspàre*. Mer. *annaspiài*, *innaspiài*. Sett. *innaspà*.
annàta, f. Log. Mer. *annàda*. Sett. *annadda*. S'ispatiu de un'annu. Paga de un'annu.
annebbiamento, m. Log. Sett. *anneulamentu*. Mer. *annuilamentu*. Gall. *fumacìna*.
annebbiàre, v. a. Log. *anneulàre*. Mer. *annebidài*, *annuilai*, *fai nebida*. Sett. *anneulà*. Buliaresi, esser mesu fertu de conca. Gall. *fumacinà*.
annebbiàto, agg. Log. *anneuladu*. Mer. *annebidàu*, *annuilau*. Sett. *anneuladdu*.
annegamento, m. Log. Dial. Com. *affogamentu*, *annegamentu*. Negatione, rinuntia.
annegàre, v. a. Log. *affogàre*, *annegàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imbèrghere, negare.

annegaziòne, f. Log. *annegatione*. Mer. Sett. *annegazioni*. Negamentu de sa voluntade.
anneghittìre, v. n. ass. Log. *ammandronire*, *amandronàre*. Mer. *-niri*. Sett. *ammandronì*. Benner mandrone, preitiosu, inoperosu, senza fagher nudda. Gall. *imprizzusì*.
anneramènto, m. Dial. Com. *annieddamentu*, *nieddura*.
anneràre, → annerìre.
annerìre, -are, v. n. p. Log. *innieddigare*, *annieddigàre*. Mer. *-ai*. Sett. *anniddiggà* (pr. ingl. nei tre dial.).
annervàre, v. a., dare forza, fagher robustu.
annesso, m. Dial. Com. *annessu*. Attaccadu, unidu.
annestamento, → innestamento.
annestàre, → innestare.
annetrìto, → nitrito.
annèttere, v. a. ant. Log. *unire*, *attaccare*. Mer. *unìri*. Sett. *unì*.
annevàre, v. a. *isfrittare*, *misciare cum su nie*.
annibbiàre, v. a., ponner in numeru, collocare.
annichilamènto, m. Dial. Com. *annichilamentu*, *annientamentu*.
annichilàre, annichilìre, v. a. Dial. Com. colle desin., annientare, annullare, reduire a nudda, abbasciaresi, umiliaresi.
annidàre, → annidolare.
annidiàre, v. a. Dial. Com. *annidàre* colle desin. Ponner, fagher su nidu, istare in su nidu. Metaf. *abitare*, *cuaresi*.
annientamento, m. Dial. Com. *annientamentu*. Distructione, annichilamentu.
annientàre, → annichilare, annullare.
annighittìre, → anneghittàre.
anninnàre, → cullare.
annitrìre, → nitrire.
anniversàrio, m. ed agg. Dial. Com. *anniversariu*. Annuale, die determinada qui si rinnovat ogni annu pro memoria de una cosa.
anno, m. Dial. Com. *annu*. A mezzo gli anni, *ad sa mesidade de sa vida*.
annobilìre, annobilitare, v. a. Log. *nobilitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher nobile, adornare, abbellire.
annodamento, m. Log. Sett. *annodamentu*. Mer. *annuamentu*.
annodàre, v. a. Log. *annodàre*. Sett. *-à*. Mer. *annuai*. Ligare, unire, istringher, fagher nodu.
annodatùra, f. Log. *annodadùra*. Mer. *annuadura*. Sett. *annoddaddura*.
annojamento, m. Log. *fastizu*, *infadu*. Mer. *arroscimentu*. Sett. *tediu*, *siccatura*, *infaddu*.
annojàre, v. a. Log. *infadàre*. Mer. *arròsciri*. Sett. *infaddà*. Infadàresi, siccàresi, attediare.
annolàre, → noleggiare.
annomàre, v. a. Log. *giuilare*, *lominare*, *nominare*. Mer. *nomenai*. Sett. *nominà*, *luminà*. Significare unu a nomen.
annòna, f., provvista, vittu de quantu abbisonzat unu populu. Voc. Lat.
annonàrio, agg. Dial. Com. *annonariu*, qui appartenit ad s'annona.
annòso, agg. Dial. Com. *annòsu*. Mer. *annòsigu*. Bezzu, mannu, qui tenet medas annos.
annotajàre, faghersi notariu.
annotàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *notare*, *fagher nota*. Connoschere.
annotatòre, m. Dial. Com. colle desin. *notadore*, qui notat, o faghet notas.
annotaziòne, f. Log. *annotazione*. Mer. Sett. *-oni*.
annottàre, annottìre, v. n. ass. Log. *iscurigare*. Mer. *scurigài*. Sett. *annottà*, *iscuriggà*. Gall. *intrinà*. Esser nocte, faghersi nocte.
annottolàre, v. a., serrare cum giòtula → nòttola.
annoveràre, → noverare, numerare.
annuàle, agg. Log. *annuale*. Mer. Sett. *-ali*. Qui ruet, o si rinnovat in s'annu.
annualità, f. Log. *annualidade*. Mer. *-lidadi*. Sett. *-liddài*. Rendita, paga de un'annu.
annualmènte, avv. Log. *annualmente*. Mer. Sett. *-enti*. De annu in annu, ogni annu.
annuàrio, → annuale.
annubilàre, → annuvolare.
annuenza, f. Dial. Com. *consensu*.
annugolare, → annuvolare.
annuìre, v. n. Log. *acconsentire*. Mer. *acconsentìri*. Sett. *annuì*, *acconsentì*. Prestare consensu. MSS. A. *annuire*.
annulàre, agg., qui est factu in forma de aneddu.
annulàrio, → anulario. De su poddighe de s'aneddu, innantis de su poddigheddu.
annullamènto, → annullazione.
annullàre, annullire, v. a. Log. *annullare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Annientare, reduire a nudda, abbasciare, destruire, umiliaresi.
annullazione, f. Dial. Com. *annullamentu*, *annientamentu*.
annumeràre, → annoverare.
annunciàre, → annunziàre.
annunziamènto, m. Dial. Com. *annùnziu*, *-amentu*.
annunziàre, v. a. Log. *annuntiàre*. Mer. *annunziài*. Sett. *annunzià*. Narrer, previdire.
Annunziàta, f. Log. Mer. *Annuntiada*. Sett. *Annunziadda*. Nostra Signora de s'Annuntiada.
annunziaziòne, f. Log. *predictione*. Mer. Sett. *predizioni*, *avvisu*, *annùnziu*. N. Segnora de s'Annuntiatione.
annunzio, m. Dial. Com. *annùnziu*, *avvisu*.
annuo, → annuale.
annuvolàre, v. a. e n. Log. *annuare*. Mer. *annuài*. Sett. *annuà*. Gall. *anniulà*. Pienare de nues. Fig. *turbare sa mente*.
annuvolìre, → annuvolare.
ano, m. Dial. Com. *culu*, *anus*. Propriamente s'abbertura, o istampa pro sa quale si mandant sos escrementos.
anodìno, agg. *calmante*, meighina qui mitigat su dolore. Voc. Gr.
anomalìa, f. Log. *irregularidàde*. Mer. *-adi*. Sett. *-riddài*. Qui non sighit sa regula comune.
anòmalo, agg. Log. *irregulare*. Mer. Sett. *-ari*. Qui est fora de regula.
anònimo, agg. Dial. Com. *anonimu*, qui est senza nomen, nen s'ischit s'autore.
anormàle, agg. Log. *-ale*. Mer. Sett. *-ali*. Senza norma, confusu, irregulare.
a notte, avv. Log. *a s'iscurigada*, *a nocte*, *a de nocte*. Mer. *a de notti*. Sett. *a di notti*.
anotomìa, → anatomia.
ansamènto, m. Log. *affannu*, *affannamentu*, (Margh.) *sufràta*. Mer. Sett. *affannu*. Dificultade de respiru.
ansàre, v. n. ass. Log. *ansiare*, *allaccanàre*, (Margh.) *sufratàre*. Mer. *patiri s'asma*, *affannai*. Sett. *affannà*. Respirare

cum affannu, et prestu. Fig. *tenner disizu de alcuna cosa*.
anseàtico, agg., si narat de certas citades commerciantes unidas cum pare cum leges.
ansietà, ansia, f. Log. *ansiedade*, *allaccanamentu*, (Margh.) *sufrata*. Mer. *affannu*, *ansiedadi*. Sett. *affannu*, *ansieddài*. Disizu, brama.
ansiosamènte, avv. Log. *anziosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum affannu, cum disizu.
ansiòso, agg. Dial. Com. *ansiosu*. Log. Sett. *disizosu*. Mer. *disiggiosu*. Sollicitu, bramosu.
antagonista, m. Dial. Com. *antagonista*. Oppostu, qui contraighet, inimigu, o contrariu in sa disputa.
antàrtico, agg., meridionale, qui est ad mesu die, oppostu de mesu nocte, o tramuntana.
anteatto, m., actu antecedente. Voc. Lat.
antecedente, agg. Log. *antecedente*. Mer. Sett. *anteze-denti*. Qui est innantis.
antecedentemente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. In tempus de innantis, o primu.
antecedenza, f. Dial. Com. *antecedenzia*. *Precedenzia*. Parentela, razza.
antecèdere, → precedere.
antecessòre, m. Log. *antecessore*. Mer. Sett. *-ori*. Su qu'est istadu innantis in su postu ad su successore. In pl. antenatos, parentes, mazores, antigos.
antedetto, → anzidetto.
antefatto, m., actione precedente, cosa facta innantis.
antemeridiàno, → antimeridiano.
antemuràle, m. Log. *antemuràle*. Mer. Sett. *-àli*. Muru de difesa. Fig. *protectione*, *difesa*.
antenàto, m. Log. *mazore*. Mer. *maggiori*. Sett. *maggiori*, *antenaddu*. Si usat in pl. sos mazores, sos antigos, qui sunt naschidos innantis nostru.
antenna, f. Dial. Com. *antenna*. Alvure de bastimentu ad sa quale si attaccat sa vela.
antepenùltimo, agg., qui esti innantis ad su penultimu, duos innantis de s'ultimu.
anteporre, v. a. anom. Log. *antepònnere*. Mer. *anteponi-ri*. Sett. *anteponì*. Preferire, ponner innantis.
anteriòre, agg. Log. *-ore*. Mer. Sett. *-ori*. Dial. Com. *primu*. Qui est su primu, o in sa parte innantis, qui tenet derectu su primu.
anteriorità, f. Log. *anterioridade*. Mer. Sett. *-adi*, *-oritai*. Preminenzia, prioridade de tempus.
anteriormente, avv. Log. *precedentemente*. Mer. Sett. *-enti*. Innantis, dae innantis.
anticàglia, anticaggine, f. Dial. Com. *antigàglia*, cosa antiga o bezza.
anticamènte, avv. Log. *antigamente*. Mer. Sett. *-enti*.
anticàmera, f. Dial. Com. *anticamera*. Appusentu ritiradu in s'appartamentu, o innantis de un'ateru ue si rezzit.
antichità, f. Log. *antighidàde*. Mer. *-adi*. Sett. *antighiddài*. Bezzesa, mazoridade.
anticipàre, v. a. Log. *antizipàre*. Mer. *anticipài*. Sett. *antizipà*. Andare innantis, colàresi.
anticipàta, f. Log. *antizipàda*. Mer. *anticipàda*. Sett. *antizipadda*. Cabarra, prevenzione.
anticipatamènte, avv. Log. *antizipadamente*. Mer. Sett. *anticipadamenti*. Innantis de su tempus.
anticipaziòne, f. Log. *antizipassione*. Mer. Sett. *anticipazioni*.
antico, agg. Log. Mer. *antigu*. Sett. *antiggu*. Passadu, de annos. Bezzu, disusadu.
anticonòscere, → antivedere.
anticòrrere, v. n. Log. *currere innantis*.
anticristiàno, agg. Dial. Com. *-nu*. Contrariu a christianu.
anticristo, m. Dial. Com. *antecristu*, *anticristi*, *anticristu*. (Ploag.) *malignu*, *tòrbidu*, *confusionista*.
antidàta, f., data anteriore ad sa vera data de una litera, etc.
antidetto, → anzidetto.
antìdoto, m. Log. Sett. Mer. *contravelènu*, *contravenènu*. Rimediu contra a su velenu. Confortu, alleviu.
antìfona, f. Dial. Com. *antifona*. Tonu innantis de cantare. Voc. Gr.
antifonàrio, m. Dial. Com. *antifonariu*. Libru ue sunt notadas sas antifonas.
antifosso, m., fossu innantis de un'ateru, fossu de foras.
antiguardare, → prevedere.
antilogìa, f., contradictione, oppositione de peraulas. Voc. Gr.
antimeridiàno, agg. Log. Sett. *manzanu*. Mer. *mangianu*. Su tempus innantis de mesudie, innantis de bustare.
antimèttere, → premettere.
antimonàrchico, agg. Dial. Com. *antimonarchicu*. Contrariu ad su re, repubblicanu.
antimònio, m. Dial. Com. *antimoniu*. Minerale compostu de sulfuru et mercuriu.
antimuràre, v. a., fagher unu muru innantis de s'ateru.
antimùro, m., muru innantis de s'ateru. Parapectus.
antipàpa, m. Dial. Com. *antipàpa*. Falsu paba, o contrariu ad su Paba.
antiparte, f., parte qui si dat innantis de distribuire sas ateras partes.
antipasto, m. Dial. Com. *antipastu*. Sos piattos, o vivandas qui si ponent in tàula innantis de sas ateras.
antipatìa, f. Dial. Com. *antipatia*, *contrageniu*, *malu geniu*. Avversione naturale de unu contra ad un'ateru.
antipàtico, agg. Dial. Com. *antipaticu*. Contrariu, adversu.
antipatizzàre, v. a., tennere antipatia.
antipensàre, v. a., pensare innantis, premeditare.
antipensato, agg. Log. *examinadu*. Mer. *esaminau*. Sett. *esaminaddu*, *-atu*. Pensadu innantis, consideradu.
antipenùltimo, → antepenultimo.
antìpodi, m. Log. *antipodos*. Mer. *antipodus*. Sett. *antipodi*. Sos qui sunt in sa terra subta a nois, o in s'atera parte de sa terra opposta a nois.
antipolìtico, agg. Dial. Com. *antipoliticu*. Contrariu ad sa politica, o ad sas leges de s'istadu.
antiporre, → anteporre.
antiporta, f., antiporto m. Dial. Com. *antiporta*. Spatiu tra una porta et s'atera, o sa janna prima.
antiprèndere, v. a. Log. *leare innantis*. Mer. *pigai innantis*. Sett. *piglià innanzi*. Anticiparesi a leare una cosa, prevènnere.
antiquària, f. Dial. Com. *antiquària*. Istudiu de sas cosas antigas, de sos costumenes, et de sa Religione de sos antigos populos.
antiquàrio, m. Dial. Com. *antiquàriu*. Professore o istudiosu de sas cosas antigas.
antiquàto, agg. Log. *disusadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*. Fora de moda, fora de usu.
antìquo, → antico.

antisapère, v. a. anom., ischire innantis, previdire, o qui podet previdìre.
antisignificàre, v. a., significare innantis, fagher ischire preventivamente.
antìtesi, f. Log. *contradictione*. Mer. Sett. *-dizioni*. Figura ue si opponent cosas diversas.
antivedère, v. a. anom. Log. *previdìre*. Mer. *previdìri*. Sett. *previdì*. Bìdere innantis, tènnere previdentia.
antivedimento, m. Dial. Com. *previdimentu*. Precautione, abbidimentu.
antiveggente, agg. Log. Mer. *abbìstu*. Sett. *avvistu*. Qui previdit, qui bidet innantis.
antivenìre, v. n. anom. Log. *prevènnere*. Mer. *prevènniri*. Sett. *prevenì*. Arrivare innantis, anticipare.
antivigìlia, f., sa die innantis de sa vigilia.
antivocàle, f., litera vocale qui est innantis de s'atera.
antologìa, f., regolta de flores, o de algunas partes de authores classicos. Voc. Gr.
antonomàsia, f. figura retor., quando si leat unu nomen generale o appellativu pro indicare su propriu, o unu pro excellentia, o distinctione. Voc. Gr.
antonomasticamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Pro excellentia.
antonomàstico, agg. Dial. Com. *antonomasticu*. Nadu pro antonomasia.
antro, m. Log. *grutta*, *pèlcia*, (Margh.) *calanca*. Mer. Sett. *grutta*. Logu subterraneu, ispelunca.
antropòfago, m. *antropofagu*, qui mandigat homines, o petta umana. Voc. Gr.
anulàre, agg. e m., su pòddighe quartu, innantis de su poddigheddu, in su quale si portat s'aneddu → annulario.
anzi, avv. Log. *prima*, *plus a prestu*, *innantis*, *antis*. Mer. *anzi*, *anzis*, *antis beni*. Sett. *anzi*, *prima*. Anzi tempo, *innantis de su tempus*.
anzianità, f. Log. *anzianidàde*. Mer. *anzianidàdi*. Sett. *anzianiddai*.
anziàno, agg. Log. *anziànu*, *ansianu*. Mer. Sett. *anziànu*. Mazore, innantis de sos ateros, bezzu.
anzichè, avv. Log. Mer. *antis de*, *prima qui*. Sett. *anzi di*. Anzi che no, *plus a prestu de no*.
anzidetto, agg. Log. *subranadu*. Mer. *-nau*. Sett. *sobbradittu*. Su qui si est nadu innantis.
anzinàto, agg. Dial. Com. *primogenitu*. Su qui est naschidu innantis.
anzivedère, → antivedere.
anzivenìre, → antivenire.
aocchiàre, → adocchiàre.
aoliàre, v. a. Log. *ispargher ozu subra una cosa*. Mer. *ghettai ollu*. Sett. *gettà ozu*.
aombràre, → adombrare.
aoncinàre, v. a. Log. *unchinàre*. Mer. *accancarronai*. Sett. *uncinà*. Pijare a punta una cosa.
a onde, avv. Log. *ad undas*. Mer. *a undas*. Sett. *a undi*. A modu de undas, in abbundantia.
aonestàre, → coonestare.
aoperàre, → adoperare.
aoppiàre, → adoppiare.
aoràre, → orare.
aorcàre, v. a. Log. *impiccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Infurcare, istrangugliare. Dallo Spagn. ahorcàr.
aormàre, v. a. Margh. *orminare*. Mer. *sighiri is passus*, *arrastai*. Sett. *ponì fattu*. Sighire sos passos de sa fera.
aorta, f., s'artèria manna qui est in su coro.
aortàre, → abortire.
apatìa, f. Log. *insensibilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *insensibiliddài*. Senza passione, senza motu.
apàtico, agg. Dial. Com. *apaticu*. Insensibile, senza passione, indifferente.
apatismo, m. Dial. Com. *indiferenzia*.
apatista, m. Log. *insensibile*, *indiferente*. Mer. Sett. *insensibili*.
apatìstico, → apaticu.
ape, f. Log. *abe*. Mer. *abi*. Sett. *abbi*. Temp. *abba*. Pl. le api, *sas abes*. Mer. *is abis*.
aperiente, agg., qui abbèrit, si narat de sas meighinas qui faghent a suerare et orinare.
aperitìvo, agg., qui tenet virtude de abberrer, ciò est de fagher suerare.
apertamente, avv. Log. *giaramente*, *claramente*. Mer. *claramenti*. Sett. *ciaramenti*. In modu claru, abbertu, manifestu.
apertùra, f. Log. *abberidùra*, *abbertura*. Mer. Sett. *abertura*. Ispaccadura, segadura, occasione, ingenuidade, libertade. Apertura di mente, *facilidade de memoria*, *comprensiva*.
a pezzi, avv. Log. *a bicculos*. Mer. *a rogus*. Sett. *a pezzi*.
apiàjo, m., su qui dat attentione ad sas abes, pastore de abes. Mer. *abiargiu*.
apiàrio, m. Log. Sett. *casiddu*. Mer. *casiddu de abis*. Temp. *bugnu*.
àpice, m. Log. *àpize*. Mer. Sett. *àpizi*. Punta, cùccuru, accentu. Summu gradu de felicidade.
apòcrifo, m. Dial. Com. *falsu*. De authore incertu, o de fide dubbia. Voc. Gr.
apologètico, agg. Dial. Com. *difensivu*. Voc. Gr.
apologìa, f. Log. *difesa*. Mer. *defensa*. Sett. *difesa*. Iscriptura giustificada.
apologista, m. Log. *difensore*. Mer. *defensori*. Sett. *difensori*. Su qui faghet s'apologìa.
apòlogo, m. Dial. Com. *contu*, *fola*. Fabula ue s'introdughent animales a faeddare.
apoplesìa, f. Log. *azzidente*. Mer. Sett. *-enti*. Voc. Gr.
apoplètico, agg. Dial. Com. *apopleticu*. Colpu apopleticu, azzidente.
apostasìa, f. Dial. Com. *apostasia*. Mancanzia dai sa religione vera.
apòstata, m. Dial. Com. *apostata*. Qui laxat sa religione vera et passat ad un'atera.
apostatàre, v. n. Dial. Com. colle desin., passare dai sa vera religione ad un'atera falsa.
apostèma, f. Dial. Com. *postèma*. *Tumòre*.
apostolàto, m. Log. *apostoladu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*. Gradu de apostolu, de Paba.
apostolicamente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Ad sa manera de sos apostolos.
apostòlico, agg. Dial. Com. *apostolicu*.
apòstolo, m. Dial. Com. *apòstolu*.
apòstolo, m. Dial. Com. *apostolu*. Apostolico, agg. Dial. Com. *apostòlicu*.
apostrofàre, v. a., fagher apostrofos, faeddare boltende su discursu ad un'ateru.
apòstrofe, f. figura retor., quando unu iscaldidu dirigit su faeddu ad un'ateru.
apòstrofo, m., si narat cudda virguledda o accentu qui si ponet in fine de sas literas.

apoteòsi, f., s'actu cum su quale sos gentiles poniant sos homines in su numeru de sos deos. Voc. Gr.
appaciàre, v. a. Log. *appasigare*, *appagare*, *acquietare*. Mer. *appaxiai*, *achietai*. Sett. *appazà* (*z* dol.). Calmaresi, placaresi.
appaciatòre, m., -trice f. Log. *pacificadore*, su chi faghet sas paghes. Mer. *appaxiadori*.
appagamento, m. Log. Mer. *cuntentu*, *appagamentu*. Soddisfassione, contentesa.
appagàre, v. a. Log. *appagare*, *cuntentare*. Mer. *appagai*. Sett. *contentà*. Cumpiaghere, placare.
appajamento, m. Log. *giobamentu*. Mer. *allobamentu*, *unioni*. Sett. *ciubbamentu*.
appajàre, v. a. Log. *giobàre*, *appajare*. Mer. *allobai*, *uniri*. Sett. *appaggià*, *ciubbà*. Acumpagnare.
appajatòjo, m. Dial. Com. *columbera*. Logu ue si faghet sa cria de sas columbas.
appalesamento, → palesamento.
appalesàre, → palesare.
appallidìre, → impallidire.
appallottolàre, v. a. Log. *alladdajonare*. Mer. *allumburài*. Sett. *alloddurà*.
appaltàre, v. a. Dial. Com. colle desin., dare in appaltu, concedere un'appaltu, pagàrende una determinada summa.
appaltatòre, m. Log. *appaltadore*. Mer. Sett. *appaltadòri*. Qui leat in appaltu.
appalto, m. Dial. Com. *appaltu*. Dare appalto, *appaltare*.
appaltonàre, v. n., fagher su vagabundu.
appaltòne, m., faccendone, qui faghet ogni cosa.
appanatòre, m. Log. *tintore*. Mer. Sett. *-ori*.
appanciollàre, → adagiarsi.
appannàbile, agg., qui si podet impannare.
appannàggio, m. Dial. Com. *assignamentu*. Patrimoniu qui si dat ad unu pro recognissione.
appannamento, m. Dial. Com. *inpannamentu*, *offuscamentu*, *annappamentu*.
appannàre, v. a. Dial. Com. *annappare* colle desin. Obscurare, imbruttare cum s'alenu una cosa lucida. Impedire sa mente. Fig. *ingannare*, *burlare*. *Misurare su pannu a cannas*.
appannàto, agg. Log. *appannadu*, *annappadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*, *-atu*.
appannocchiùto, agg., qui hat ispiga manna → mazzocchiuto.
apparagonàre, → paragonare.
apparàre, v. a. Log. *apparizzare*. Mer. *appariccìai*. Sett. *appariccià*. Imparare, apprendere, pararesi innantis.
apparàto, agg. Log. *apparizzadu*. Mer. *appariccìadu*. Sett. *appariccìaddu*. Sost. *apparizzu*, *preparamentu*. Mer. Sett. *appariccìu*.
apparatùra, f. Dial. Com. *ornamentu*, *addobbu*.
apparecchiamento, m. Log. *apparizzamentu*. Mer. Sett. *appariccìamentu*, preparamentu.
apparecchiàre, v. a. Log. *apparizzare*. Mer. *appariccìài*. Sett. *appariccià*. Preparare, esser prontu.
apparecchiatòjo, m., cascitta ue si preparant sas cosas pro si ornare, in Franc. toeletta. Mer. *mesa paradora*.
apparècchio, m. Log. *apparizzu*. Mer. Sett. *appariccìu*. Preparamentu, preparativu.
appareggiàre, → pareggiare.
apparentàrsi, → imparentarsi.
apparente, agg. Log. *apparente*. Mer. Sett. *-enti*. Visibile, qui si mustrat veru.
apparentemente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum adparentia, manifestamente.
apparenza, f. Log. Sett. *apparenzia*. Mer. *-iènzia*. Presenzia, ornamentu, finzione, ingannu.
apparimento, → apparizione.
apparìre, v. n. anom. Log. *appàrrere*. Mer. *apparriri*. Sett. *apparì*. Cumparrer, faghersi bider, fagher pompa, essere manifestu.
appariscente, agg. Dial. Com. *vistosu*. Visibile, considerabile, de bella presenzia.
appariscenza, f. Dial. Com. *vista*. Cumparsa, bonu aspectu.
apparitòre, m., qui cumparit. Ministru de polizia, qui cumparit pro connoscher su delictu, o su reu.
apparizióne, f. Log. *cumparfa*, *cumpàrfida*. Mer. Sett. *apparizioni*. *Su cumparrer*, *o faghersi visibile*.
appartamento, m. Dial. Com. *appartamentu*. Unione de plus appusentos.
appartàre, v. a. Log. *appartàre*. Mer. *appartài*, *arretirai*. Sett. *appartà*. Separare, ponner a disparte.
appartatamente, avv. Log. *appartadamente*, *separadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
appartenenza, f. Dial. Com. *appartenenzia*. Una cosa minore qui appartenit ad s'atera.
appartenère, v. n. anom. Log. *appartènnere*. Mer. *appartenniri*. Sett. *appartenì*. Cumbenner, dèvere.
appassàre, → appassire.
appassionamento, m. Dial. Com. *appassionamentu*. Passione, propensione.
appassionarsi, appassionare, v. n. p. Log. *appassionare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Proare, tenner passione, haer tendenzia.
appassionatamente, avv. Log. *appassionadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum passione.
appassionatezza, → appassionamento.
appassionàto, agg. Log. *appassionadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*. Afflictu, tristu.
appassìre, v. n. ass. Log. *siccare*, *pabassare*, *allizare*. Mer. *allaccanài*, *pabassai*, *panzìri*. Sett. *allizà*. Si narat de sas hervas.
appastàre, → impastàre.
appasticciàre, v. a., coghinare petta o ateru, et imboligare cum pasta in forma de pasticciu.
appatumàre, → rappatumare.
appellàbile, agg. Log. *appellabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet appellare.
appellabilità, f. Log. *appellabilidade*. Mer. Sett. *-adi*. Facultade de poder appellare.
appellàre, v. a. Dial. Com. *appellare* colle desin. Log. *giamare*, *clamare*. Mer. *zerriài*, *nài*. Sett. *ciamà*. Appellare, dimandare ateru giudiziu de una sententia da unu Tribunale superiore.
appellatìvo, agg. Dial. Com. *appellativu*. Nomen qui appartenit a cosas de sa propria ispecie, comente *homine*, contrariu a propriu.
appellazióne, f. Log. *appellatione*. Mer. Sett. *-azioni*. Dimanda de ateru giudissiu.
appello, m. Dial. Com. *appellu*. Dimanda de ateru judiciu ad ateru juighe superiore. Essere senza appello, *esser senza contradictione*.

appèna, avv. Dial. Com. *appena*. Appenas. Appena che, *appenas qui*.
appenàre, → penare, affliggere, molestare.
appèndere, v. a. anom. Log. *appiccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Attaccare, suspendere, pesare.
appendìce, f., cosa aggiunta ad un'atera de ue dipendet. Dial. Com. *supplementu*.
appendìcolo, → appiccagnolo.
appennecchiàre, v. a. Log. *fagher pubadas pro sa rucca*. Mer. *incannugài*. Sett. *appenniccià*.
appensàre, v. n., pensare innantis → pensare.
appèso, agg. Log. *appiccadu*. Mer. *-àu*. Sett. *appiccaddu*.
appestàre, v. a. Dial. Com. colle desin., impestare, infettare, esser leadu dai sa peste.
appetenza, f. Dial. Com. *appetenzia*, *appetessimentu* → appetito.
appètere, → appetire.
appetìbile, agg. Log. *appetibile*. Mer. Sett. *-ibili*. Cosa de appetire, disizare.
appetìre, v. a. Log. *appetèssere*, *disizàre*. Mer. *appetèssiri*. Sett. *disizà*. Bramare, tenner appetitu.
appetitivo, agg. Dial. Com. *appetitivu*, *desiderabile*.
appetìto, m. Dial. Com. *appetitu*. Disizu ardente de cosa. Appetito canino, *meda famine*.
appetitosamente, avv. Log. *appetitosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
appetitòso, agg. Dial. Com. *appetitosu*. Disizosu, bramosu.
appettàre, v. a., istare a pectus, *parare*, inculpare, appizzigare, ponner ad ingannu.
appètto, avv. Log. Mer. *a pettus*. Sett. *a pettu*. In confrontu, a paragone.
appezzàre, v. a. Log. *fagher a bicculos*. Mer. *arrogai*. Sett. *taglià*. Segare a biculos.
appiacère, v. n., cumpiagher, esser gratu → piacere.
appiacevolìre, v. a. Log. *compiagher*. Mer. *cumpràxiri*. Sett. *compiazì*. Fagher gratu, ammasedare.
appiallàre, → piallare.
appianàre, v. a. Log. *appianàre*. Mer. *apparixai*, *appranài*. Sett. *appianà*. Ispianare, aggualare, facilitare, reduire a pianu.
appiastricciamento, m. Dial. Com. *miscugliu*. Confusione de cosas cum pare, impiastru.
appiastricciàrsi, appiastràre, v. n. Log. *attaccaresi*, *impriastare*. Mer. *impriastaisì*. Sett. *attaccassi*. Attaccaresi subra.
appiattamento, m. Log. *cuadura*, *cua*, (Margh.) *ammatamentu*. Mer. *accuamentu*. Sett. *cuaddura*.
appiattàre, v. a. Log. *cuare*, (Margh.) *ammatàre*. Mer. *appattài*, *accuài*. Sett. *cuà*. Occultare.
appiattatamente, avv. Log. *cuadamente*. Mer. *accuadamenti*. Sett. *cuaddamenti*. Occultamente.
appiccàre, v. a. Log. *appiccàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Attaccàre, unire, impiccare, agganzaresi. Appiccàre un colpo, *iscùdere*. – fuoco, *ponner fogu*. Appiccarla, *burlare*.
appiccatìccio, agg. Log. *attaccadittu*. Mer. *appiccigosu*. Sett. *attaccadizzu*. Fig. *homine importunu*, *siccante*.
appiccatòjo, → appiccagnolo.
appiccatùra, f. Dial. Com. *appiccadura*, *attaccadura*.
appicciàre, v. a. Log. *appizzigare*. Mer. *attaccài*, *appiccigai*. Sett. *appizziggà* → attaccare.
appicciàgnolo, m. Log. *unchinu*. Mer. *cancarròni*, *appiccadroxu*. Sett. *unzìnu*. Punta, substegnu pro tenner appiccada una cosa.
appiccinìre, v. a. Log. *appizzinnare*, *-ire*. Mer. *appiccinìri*. Sett. *appizzinnà*. Faghersi minore, pizzinnu.
appiciolìre, appiccolare, v. a. Log. *imminorigare*. Mer. *impiticài*. Sett. *minoriggà*. Fagher minore, mancu, diminuire, sminuire.
appiccionarsi, v. n., faghersi a piccione.
appicco, m. Dial. Com. *pretestu*. Attaccamentu, occasione pro contraighere, isperantia.
appiccolìre, appiccolare → appicciolire.
appiè, avv. Log. *a pes*, *subta*. Mer. *a peis*. Sett. *a pedi*, *sottu*.
appiène, avv. Dial. Com. *appienu*, *applenu*, *apprenu*. Pienamente, de su totu.
appigionamènto, m. Log. *pejone*. Mer. *pesòni*. Sett. *pixoni*. Allògu, affittu.
appigionàre, v. a. Log. *appejonàre*. Mer. *affittài*, *appesonài*. Sett. *affittà*, *appixonà*.
appigliamènto, m. Dial. Com. *attaccamentu*. Unione de una cosa cum s'atera.
appigliarsi, v. n. p. Log. *attaccàresi*. Mer. *afferrai*, *attaccaisì*. Sett. *attaccassi*. Conformare, azzufaresi, ponner a raighina, sighire s'opinione, consizu.
appìglio, → appicco.
appigrìre, → impigrire.
appillottàre, v. n. p., firmaresi ind'unu logu oziosu, senza fagher nudda.
appinzàre, v. a. Log. *pùnghere*. Mer. *pùngiri*. Sett. *pugnì*. De sa musca o de su muscone.
appiombo, avv. Dial. Com. *in filu*, *a derectu*, *a perpendiculu*. A piumbinu. Sett. *appiombu*.
appitìto, → appetito.
applàudere, → applaudire.
applaudimènto, m. Dial. Com. *applaudimentu*, *aplausu*.
applaudìre, v. n. Log. *applaudire*. Mer. *applaudiri*. Sett. *applaudì*. Approvare, laudare.
applausìbile, → plausibile. Dignu de applausu.
applàuso, m. Dial. Com. *applàusu*. Laude, approvatione.
applicàbile, agg. Log. *applicabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
applicamènto, m. Dial. Com. *applicamentu*, *adaptamèntu*.
applicante, part. Log. *applicante*. Mer. Sett. *-anti*. Qui àpplicat.
applicàre, v. a. Log. *applicàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Assignare, attaccare, riferrere, concurrere, pònnersi cum attentione.
applicatamènte, avv. Log. *applicadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum applicatione.
applicazióne, f. Log. *applicatione*, *applicassióne*. Mer. Sett. *applicazioni*. Applicadesa.
appo, avv. Log. Sett. *affaca*. Mer. *accanta*. Pustis, dai pustis.
appòco, a poco, avv. Log. Mer. *a pagu a pagu*. Sett. *addàxu*, *a poggu*, *appoggu*. Addaju.
appodiàre, v. a., dare in fèudu.
appoggiamènto, m. Dial. Com. *appoggiamentu*. Substegnu, appoggiu pro sa manu, qui si ponet in sas iscalas.

appoggiàre, v. a. Log. *arrumbare*. Mer. *arrimai*, *accozzài*. Sett. *appoggià*, *arrumbà*. Dial. Com. *appoggiare* colle desin. Accostare, acculziare. Appoggiare un colpo, *iscudere*, *dare unu colpu*.
appoggiatòjo, m. Log. Sett. *substegnu*. Mer. *arrimadroxu*. Arrumbadorzu, ue s'appoggiant sas palas, ispallera.
appoggiatùra, f. Dial. Com. *appoggiadura*. Arrumbadura, accottadura.
appòggio, m. Dial. Com. *appoggiu*. Substegnu, aggiudu, favore, protectione.
appojàre, → appoggiare.
appollaiàrsi, v. n. p. Log. *accuilàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. S'andare qui faghent sas puddas a dormire.
Appòlline, m., deus de sos gentiles, deus de sa musica, et de sa poesia.
appomiciàre, v. a. Log. *dare sa pomice* (pedra de pulire). Mer. *allisài cum perda tosca*. Sett. *appomizà*. Gall. *allixià*.
apponimento, m., -nizione f. Dial. Com. *aggiunta*. Accreschimentu, attaccamentu.
appopolàre, → popolare.
apporre, v. n. p. Log. *appònnere*. Mer. *appònniri*. Sett. *apponì*. Ponner subra, adjungher, inculpare, ponner in logu. Leare portu, intrare in portu.
apportàre, v. a. Log. *battire*. Mer. *portài*. Sett. *arreggà*. Cajonare, produire, dare notitia.
appositamente, avv. Log. *appostadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Giustamente, bene.
appositìccio, → apposticcio.
appòsito, agg. Dial. Com. *appòstu*. Postu subra, adaptadu, conveniente.
apposizìone, f., apponimento m. Dial. Com. *applicamentu*. S'actu de accostare una cosa ad s'atera.
apposta, avv. Dial. Com. *apposta*. Appostadamente.
appostamènto, m. Dial. Com. *appostamentu*. Sezzidorzu, impostadura, impostamentu, cuamentu.
appostàre, v. a. Log. *impostare*, *appostare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Osservare, notare cum attentione, connoschere, manifestare. Leare postu. Firmare sa posta.
appostatamente, avv. Log. *a s'apposta*. Mer. *appostadamenti*. Sett. *apposta*.
appostìccio, agg. Dial. Com. *appostizzu*. Qui non est in su logu naturale.
apposto, agg. Dial. Com. *appostu*. Postu subra, attribuidu, garrigadu.
appratìre, v. a., reduire a padru unu terrinu, semenarelu ad herva pro lu messare.
apprèmere, → opprimere, angariare.
apprèndere, v. a. e n. Log. *apprèndere*. Mer. *apprèndiri*. Sett. *apprendì*. Imparare, reconnoschere, abbizàresi, timire, suspectare.
apprendimento, m. Dial. Com. *apprendimentu*. Intendimentu, timore, possessu.
apprendista, m. Log. *dischente*. Mer. *zeraccu*. Sett. *apprendista*, *dischenti*. Qui imparat una professione.
apprensìbile, apprendevole, agg. Log. *apprensibile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Aptu ad apprendersi.
apprensiòne, f. Log. *apprensione*. Mer. Sett. *-òni*. Suspectu, dubbiu, primu gradu de timore.
apprensìva, f. Dial. Com. *apprensìva*. Potentia de apprendere, de leare a mente.
apprensìvo, agg. Dial. Com. *apprensivu*. Timidu, paurosu, inclinadu a timire.
appresentàre, v. a. Log. *presentàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Battire a presènzia, innantis.
apprèso, agg. Log. *appresu*, *intesu*, *imparadu*. Mer. *apprèndiu*. Sett. *appresu*. Leadu a mente, timìdu.
appressamènto, m. Dial. Com. *accostamentu*. Accurziamentu.
appressàre, v. a. Log. *accostare*, *accurziare*. Mer. *accostai*. Sett. *accostà*, *accurzià*. Benner affacca.
appressimàre, → approssimare.
appresso, avv. e prep. Log. *affacca*, *pustis*. Mer. *accanta*. Sett. *affacca*, *poi*. In segus, addaisegus, cum.
appressochè, avv. Log. *pustis qui*. Mer. *pustis chi*. Sett. *poi chi*. Quasi, quasi qui.
apprestamento, m. Log. *apparizzamentu*. Mer. Sett. *apparicciamentu*. Preparativu, apparizzu.
apprestàre, v. a. Log. *apparizzàre*. Mer. *appariccià*. Sett. *appariccià*. Preparare, tenner a prontu.
appresto, apprestamento, m. Log. *apparizzu*. Mer. Sett. *appariccìu*, *preparamentu*.
apprezìare, → apprezzare.
apprezzàbile, agg. Log. *appretiabile*, *istimabile*. Mer. *stimabili*, *apprezzabili*. Sett. *appreziabili*.
apprezzamènto, m. Log. *appretiamentu*. Mer. *apprezziamentu*. Sett. *appreziamentu*. Istima.
apprezzàre, v. a. Log. *appretiare*, *appressiare*. Mer. *apprezziài* (*z* for.). Sett. *apprezià* (*z* for.).
apprezzatòre, m. Log. *istimadore*. Mer. Sett. *-ori*.
approbàre, → approvare.
approcciarsi, v. n. p. Log. *accurziaresi*. Mer. *accostaisì*. Sett. *accostassi*. Bennere affacca.
appròccio, m., sa parte de sa trinciera qui si faghet pro s'accurziare ad sa fortificatione de s'inimigu.
approdàre, v. n. Dial. Com. colle desin., bennere, arrivare ad sa ripa (proda), si narat de su bastimentu, e metaf. de unu, *bennère*, *arrivare*.
approfittàre, v. n. Log. *approfittàre*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Fagher profettu, gosare. Gall. *appruvittà*.
approfondàre, approfondìre, v. a. Log. *approfundare*, *profundare*. Mer. *approfundài*. Sett. *-à*. Iscavare, e fig. *internaresi*.
approntàre, v. a. Log. *approntàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Apparizzare, tenner prontu.
appropìare, → appropriare.
appropinquàre, → appressare, avvicinare.
appropòsito, avv. Dial. Com. *appropòsitu*, *a propositu*, *de propositu*, *a tinu*.
appropriàre, v. a. Log. *appropriàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Appobiddare, fagher propriu, assimizare, imitàre, adaptare. Appropriare una cosa, affirmarela senza dubbiu.
appropriatamente, avv. Log. *appropriadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
appropriazìone, f. Log. *appropriatione*. Mer. Sett. *appropriazioni*. Attribuzione.
approssimamento, → approssimazione.
approssimàre, v. a. Log. *accurziàre*. Mer. *approssimài*, *accostài*. Sett. *accustà*. Benner affacca, andare fattu, istare innantis.
approssimatìvo, agg. Dial. Com. *approssimativu*. Qui si acculziat.
approssimazìone, f. Log. *acculziamentu*. Mer. *approssimazioni*. Sett. *accostamentu*.
approvàbile, agg. Log. *approvabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet approvare.

approvàre, v. a. Log. *approvare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Confirmare, tenner pro veru.
approvatamente, avv. Log. *approvadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum approvatione.
approvaziòne, f. Log. *approvatione*, *approvassione*. Mer. Sett. *approvaziòni*. Confirma.
approvecciàre, → avvantaggiare.
approvedùto, → accorto.
approviginàre, v. a. Log. *approvistàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Providire, dare sos alimentos.
approvigionamento, m. Dial. Com. *provista*, *provedimentu*.
appuntàbile, agg. Log. *appuntabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet appuntare.
appuntamente, → appunto.
appuntamento, m. Dial. Com. *appuntamentu*. Pactu, conditione, salariu, paga.
appuntàre, v. a. Dial. Com. colle desin., unire, cosire cum punctos, firmare, riprendere, signare, cumbennere. Appuntare gli orecchi, *parare sas orijas*. Mer. *stai a su ascultu*.
appuntatamente, avv. Dial. Com. *appuntinu*. Cum misura, ordine, precisione.
appuntatòre, m. Log. *appuntadore*. Mer. Sett. *appuntadori*. Qui appuntat, attaccat, appuntellat.
appuntatùra, f. Log. Mer. *appuntadura*. Sett. *-addura*. Accordu, convenientia, critica, riprensione.
appuntellàre, → puntellare.
appunto, appuntino, avv. Dial. Com. *appuntu*, *appuntinu*. Pro s'appuntu, sì, gasi est. Mettersi in appunto, *ponnersi de tota punta*. Sost. qui appuntat ogni cosa, qui riprendet cum rigore.
appunto, m., su qui faghet una cosa finida, refinada de totu puntu. Star sull'appunto, *osservare ogni cosa*. Mer. *stai a castiu*.
appuramento, m. Dial. Com. *appuramentu*. Isclarimentu, verificamentu.
appuràre, v. a. Dial. Com. *appurare* colle desin. Ponner in claru unu contu. Verificare.
appuzzàre, apputidare, v. a. Log. *ispuzzare*, *impestàre*. Mer. *fragai*. Sett. *appuzzà*. Pudire, (Goc.) pudere, impudidare, fiagare, dare fiagu malu.
appuzzolàre, → puzzare.
aprìco, agg. Dial. Com. *soliànu*. Soladiu, espostu ad su sole, in logu abbertu.
aprìle, m. Log. *abrile*. Mer. *arbili*. Sett. *abbrili*. Fig. l'aprile dell'età, *in su fiore de sos annos*. Mer. *in su mellus flori de biviri*.
aprimento, m. Dial. Com. *abberidura*, *abberimentu*.
apriporta, → portiere.
aprìre, v. a. anom. Log. *abberrere*. Mer. *obèrriri*. Sett. *abbrì*. Ispaccare, declarare, ispiegare, dilatare, manifestare, crebaresi. Aprir la via, *dare logu*; aprir le mani, *dare*.
apritìvo, agg., qui tenet virtude de abberrer.
apritòre, m., -trice f. Dial. Com. *abberidore*, *-ra*.
apritùra, → apertura.
apro, → cignale, cinghiale.
aqua, → acqua.
aquàrio, m., signu de su Zodiacu.
aquidòccio, aquidotto → acquidotto.
àquila, f. Dial. Com. *àquila*. Àbile cang. il *q* in *b*. Sa reina de sos puzones, o aes. Gall. *àcula*. Qualidade de pische.
aquilìno, agg. Dial. Com. *aquilinu*. Naso aquilino, *nasu aquilinu*, *uncinadu*. Sost. dim. de aquila *abilastru*, *aquila minore*, *puzone de aquila*. Mer. *aquiledda*.
aquilonàre, agg., qui dat o appartenit ad parte de tramuntana.
aquilòne, m. Dial. Com. *tramuntana*. Bentu tramuntana, parte tramuntana.
aquilòtto, m. dim. de aquila → aquilino.
aquòso, → acquoso.
ara, f. Log. *altàre*. Mer. *artàri*, *altàri*. Sett. *altàri*. Altare minore de sos Gentiles.
arabescàre, v. a., formare ornamentos ad sa moda araba, fozas, giros, puzones, etc.
arabescàto, agg. Log. *arabescadu*. Ornadu ad sa moda araba, cum fregios arabos.
arabesco, m. Dial. Com. *arabescu*, *fregiu*. Ornamentu factu de fozas, fiores et ateru.
aràbico, agg. Dial. Com. *arabicu*. De s'Arabia, istranu, barbaru. Cifras arabicas.
aràbile, agg. Log. *arabile*. Mer. Sett. *aràbili*. Aptu ad esser aradu, lauradu.
arabismo, m. Dial. Com. *arabismu*. Modu particulare, o frase de sa limba àraba.
aràgna, → ragno.
aragnàre, → litigare (colle mani).
aràldica, f., arte o officiu de rappresentare su re, o su principe ind'una corte.
aràldo, m. Log. *imbasciadore*. Mer. Sett. *ambasciadori*. Su qui annuntiat, o portat imbasciada.
aramatizzare, → anatematizzàre.
aramento, → aratura.
arància, f. Log. Sett. *aranzu*. Mer. Gall. *aranciu*. Su fructu de s'aranzu.
aranciàto, agg. Log. Sett. *aranzinu*. Mer. *arancìnu*. De colore de aranzu.
arancìno, m. Log. Sett. *aranzeddu*. Mer. *aranceddu*. Dim. de aranzu.
aràncio, m. Log. Sett. *aranzu*. Mer. *aranciu*. S'arvure de s'aranzu. Agg. in colore de aranzu.
aràre, v. a. Log. *aràre*. Mer. *arài*. Sett. *arà*. Laurare, trabagliare sa terra cum sos boes.
arasinàre, v. n., arare cum s'ainu. Fig. Log. *affannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
aràtolo, m. Mer. *aràdulu* → aratro.
aratòre, m. Log. *aradore*, *lauradore*. Mer. Sett. *aradori*. Messaiu.
aratòrio, agg. Dial. Com. *aratoriu*. Qui est aptu ad arare.
aràtro, m. Log. *aradu*. Mer. *aràu*. Sett. *aratu*. Machina pro trabagliare sa terra.
aratùra, f. Log. Mer. *aradura*. Sett. *araddura*.
arazzàme, m., quantidade de *arazzos* → arazzo. Logu ue si tessent sos arazzos.
aràzzo, m. Dial. Com. *arazzu*. Specie de istoffa trabagliada a figuras, gasi nada proite si trabagliat in Arras, cittade de sa Fiandra.
arbàgio, albàgio, m. Log. Sett. *fresi*. Mer. *orbaci*.
àrbero, → albero.
arbitràgio, → arbitrio.
arbitramentàle, → arbitrario.

arbitramento, m. Dial. Com. *arbitramentu*. Actu cum su quale si remittit sa diferentia in atere.
arbitràre, v. a. Log. *arbitrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pensare, risolvere, judicare de arbitriu.
arbitrariamènte, avv. Log. *arbitrariamente*. Mer. Sett. *-enti*. De propriu arbitriu, senza rigore de lege.
arbitràrio, agg. Dial. Com. *arbitrariu*. Qui dipendet dai s'arbitriu.
arbitràto, agg. Log. *arbitradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*. Factu ad arbitriu. Sost. *arbitratu*, judiciu de sos arbitros.
arbìtrio, m. Dial. Com. *arbitriu*. Facultade de fagher o non fagher, libertade, boza, cappricciu. Dar arbitrio, *accordare facultade*.
àrbitro, m., -a f. Dial. Com. *arbitru*, *-a*. Su juighe de sas partes, su qui decidit una differentia.
àrbolo, → arboscello.
arboràre, v. a. *piantare arvures* → alberare.
arboràto, agg. Log. *arvuradu*. Mer. *arburau*. Sett. *alburaddu*. Piantadu, fornidu de arvures.
àrbore, → albero.
arbòreo, agg. Dial. Com. *arboreu*. De qualidade o forma de arvure.
arborescente, agg., qui creschet, et si attaccat ad sas arvures.
arborèto, m. Dial. Com. *arburedu*, *arvuredu*. Logu de medas arvures.
arborizzàto, agg. *arbu-*, *arvurizzadu*. Pedra in sa quale cumparit disignu de arvures.
arboròso, agg. Dial. Com. *arburosu*, fertile de arvures.
arbusco, -ùscolo, arbuscello, m. Log. *arvuredda*, *arbulizzolu*. Mer. *matixedda*. Sett. *albureddu*.
arbusto, m. Log. *pianta*, *mata*. Mer. *prantixedda*. Sett. *piantaredda*.
arbùto, → corbezzolo.
arca, f. Dial. Com. *arca*. Cascia facta de taulas. L'arca di Noè, *s'arca de Noè*.
arcàccia, pegg. Log. *arca bezza*.
arcadòre, → arciere.
arcaismo, m. Dial. Com. *anticaglia*. Paraula o manera de faeddare antiga et disusada.
arcàle, m., s'arcu de sa porta.
arcàme, → carcame.
arcanamènte, avv. Log. *arcanamente*. Mer. Sett. *-enti*. Segretamente, in modu segretu.
arcàngiolo, arcangelo, m. Log. *arcangelu*. Mer. *arcangilu*. Sett. *arcàgnilu*. Gall. *alcàgnulu*. Principe de sos anghelos.
arcàno, m. Dial. Com. *arcanu*. Misteriu, segretu. Agg. *arcanu*, *misteriosu*, *segretu*.
arcàre, v. n., tirare s'arcu. Mer. *arcai*, *inarcai*. V. a. metaf. *ingannare*, *imbrogliare*.
arcàta, f. Log. Mer. *arcada*. Sett. *arcadda*. Ispatiu quantu tirat s'arcu.
arcàto, agg. Log. *arcadu*. Mer. *arcàu*. Sett. *arcaddu*. Curvu, factu a modu de arcu.
arcatòre, → arciere. Fig. *ingannadore*, *imbroglione*.
arcatùra, f. Log. Mer. *arcadura*.
arcàvolo, m., -la f. Log., su babbu o sa mama de su bisaju.
arce, → rocca.
archeggiàre, v. a. Log. *arcàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Intonchinare, pijare a modu de arcu.
archeologìa, → antiquaria.
archeòlogo, → antiquario.
archetipamente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Pro primu modellu.
archètipo, m. Dial. Com. *archetipu*. Sa prima forma, s'originale, su primu modellu.
archetto, m. Log. *archittu*, *archigheddu*. Mer. *archixeddu*. Sett. *archittu*. Gall. *alchettu*.
archevolto, m., s'arcu de sa boveda.
archiatro, m. Dial. Com. *protomedicu*. Cabu de sos meigos. Su meigu de su re, o de su principe. Voc. Gr.
archibugiàre, v. a. Log. *fusilare*, *archibusare*. Mer. *scupettài*. Sett. *fusilà*, *irchibusà*. Bocchire cum tiru de archibusu.
archibugiàta, f. Log. *archibusada*. Mer. *scupetada*. Sett. *archibusadda*. Colpu de balla qui bessit dai s'archibusu.
archibùgio, m. Log. *iscuppetta*, *archibusu*. Mer. *scupetta*. Sett. *archibusu*, *iscopetta*.
archibuserìa, f., militia armada de archibusos.
archibusièra, f. Log. Sett. *columbera*. Mer. *archibusera*. Abbertura de sas muraglias pro poder tirare archibusadas.
archibusière, m. Log. *archibuseri*. Propr. soldadu armadu de archibusu. Su mastru, Dial. Com. *archibuseri*. Mer. *pattiglieri*.
archibuso, → archibugio.
archiepiscopàle, agg. Log. *archibiscamale*. Mer. *arciobispali*. Sett. *alzibescamali*.
archièra, arciera → feritoja.
archiginnàsio, m. Log. *universidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *universiddài*. Prima Universidade.
archìmia, → alchimia.
archipènzolo, m. Log. Sett. *lenza*. Mer. *livellu*. Istrumentu de piumu pro aggiustare su pianu de sos trabaglios.
architettàre, v. a. Dial. Com. colle desin., formare in mente idea de edificiu, o fabbrica. Fig. *immaginare*.
architètto, m. Dial. Com. *architettu*. Cabu mastru, o su primu mastru de s'opera.
architettonicamente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. In modu architettonicu.
architettònico, agg. Dial. Com. *architettonicu*. Qui tenet forma regulare.
architettòre, → architetto.
architettùra, f. Dial. Com. *architettura*. Arte pro costruire fabbricas.
architràve, m. Log. *liminarzu de susu*. Mer. *incroamentu*. Sett. *liminaggiu*. Su pezzu de subra de sas portas.
architriclino, m. Log. Sett. *cantineri*. Bendidore de binu, o qui distribuit binu. Voc. Gr.
archiviàre, v. a. Dial. Com. *archiviare*, *arciviare* colle desin. Ponner o registrare in s'archiviu.
archìvio, m. Dial. Com. *arcìvu*, *archiviu*. Logu ue si conservant sas iscripturas, o registros.
archivista, m. Dial. Com. *archivista*. Su custode de s'archiviu.
arci, partic. Dial. Com. *arci*, *archi*. Qui unida a nomenes significat gradu. Voc. Gr. *Arcidiaconu*, *arcibellu*, cioè *bellissimu*, etc.
arcidùca, m. Log. Mer. *arciduca*. Sett. *arziduca*.
arciduchessa, f. Log. Mer. *arciduchessa*. Sett. *arziduchessa*.
arcièro, arciere, m. Dial. Com. *accèri*, *arcieri*. Soldadu de guardia, o qui esighit sa justitia quando si degradat unu.

arcifànfano, m. Log. *bantadore*, *bravadore*. Mer. *vantaxeri*, *fanfarroni*, *bantadori*. Sett. *vantadori*. Gall. *vantaghiòlu*. Ridiculu.
arcignamènte, avv. Log. *aspramente*. Mer. Sett. *-enti*.
arcignezza, f. Log. Mer. *aspresa*. Gall. *inchigiatura*. Severidade, fieresa.
arcigno, agg. Dial. Com. *aspru*. *Chervu*, e fig. *fieru*. Gall. *inchigiatu*. Viso arcigno, *faccia fiera*.
arciòne, m. Log. *arcione*. Mer. Sett. *-òni*. S'arcu de innantis de sa sedda. Factu ad arcu.
arcipèlago, m. Dial. Com. *arcipelagu*. Mare pienu de isulas o iscoglios.
arcipresso, → cipresso.
arcipretàle, agg. Log. *archipedrale*. Mer. *arcipredali*. Sett. *arzipreddali*.
arcipretàto, m. Dial. Com. *arcipretura*. Sa dignidade de s'archipedra.
arciprète, m. Log. *archipedra*. Mer. *arcipreti*, *arcipredi*. Sett. *arzipreddi*.
arcivescovàdo, m. Log. *archipiscamadu*. Mer. *arciobisbadu*. Sett. *arzibiscamaddu*.
arcivescovo, m. Log. *archibiscamu*. Mer. *arciobisbu*. Sett. *arzibescamu*.
arco, m. Dial. Com. *arcu*. Strumentu pro tirare sas frizzas. Ogni cosa curva. Arco delle ciglia, *su chizu*. Mer. *cillu*. Star coll'arco teso, *esser semper intentu ad una cosa*. Aver l'arco lungo, *esser astutu*, *attentu*. Arcone, accr. *arcone*, *arcumannu*. Arconcello, archetto, dim. *archittu*, *arcu minore*.
arcobalèno, arcoceleste → iride.
arcolajàre, v. a. Log. *inghindulare*. Mer. *sciolliri sa trama*. Sett. *inghindulà*. Giraresi comente ghindalu.
arcolàjo, m. Log. Sett. *ghindalu* (pr. pal.). Mer. *arcolàriu*, *sciollitrama* → guindolo.
arconte, m., principe, console, cabu, dignidade de su Magistradu de Atene in sa Grecia. Voc. Gr.
arcoreggiàre, v. n. Log. *istroddiazzare* (*d* pal.). Mer. *troddiài forti*. Sett. *istroddiazzà*. Rutare fortemente, a boghe.
arcòva, → alcova.
arcovàta, f., serie de tantos arcos continuados ind'una fabbrica pro canale, o ateru.
arcuàto, agg. Log. *arcàdu*. Mer. *arcàu*. Sett. *arcaddu*. Pijadu in forma de arcu.
arcùccio, m. Log. *archigheddu*. Mer. *archixeddu*. Sett. *archittu*.
ardente, part. *ardente*. Mer. Sett. *-enti*. Qui brujat, vemente, eccessivu, animosu.
ardentèllo, dim. Log. *ardentigheddu* (*d* pal.).
ardentemènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum grande ardòre, fervòre, passiòne.
ardenza, f. Log. *ardòre*. Mer. Sett. *-òri*.
ardèola, f. ucc. Dial. Com. *cau marinu*.
àrdere, v. a. anom. Log. *brujàre*, *brusiare*. Mer. *allùiri*, *abbruxai*. Sett. *bruxà*. Accendere de disizu, de passione.
ardèsia, f. Log. *pedra bàina*. Mer. *bizarra*. Sett. *peddra bàina*. Specie de *schistu* qui si dividit in taulas o losas pianas.
ardiglióne, m. Dial. Com. *puntu*. Punta de ferru, qui substenet sa tibbia pro attibbiare. Mer. Sett. *puntali*.
ardimènto, m. Dial. Com. *ardimentu*, *coraggiu*. Ardire, temeridade, azza. Gall. *attrinimentu*.
ardimentòso, agg. Dial. Com. *coraggiosu*, *temerariu*. Gall. *attriinutu*.
ardìre, arditaggio → arditezza, ardimento.
ardìre, v. n. difett. Log. *azardare*. Mer. *azardài*. Sett. *azardà*. Gall. *attriinì*. Tenner faccia, haer faccia. In su pres. io ardisco, ardisci, ardisce, etc. pro non lu confundere cum *àrdere* → O. S. I, cap. IV.
arditamènte, avv. Log. *coraggiosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Arditamente, azardosamente.
arditezza, f. Dial. Com. *coraggiu*, *azardu*.
ardìto, agg. Log. *azardadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àddu*. Gall. *alditu*. Animosu, coraggiosu, temerariu.
arditòre, m., qui brujat, qui attaccat fogu.
ardòre, m. Log. *ardore*. Mer. Sett. *-ori*. Metaf. *disizu*, *affectu intensu*.
arduamènte, avv. Log. *difficilmente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum difficultade, cum pena.
arduità, f. Log. *difficultade*. Mer. Sett. *-adi*. Pena, trabagliu.
àrduo, agg. Log. *diffizzile*, *difficile*. Mer. Sett. *diffizzili*. Penosu, trabagliosu.
àrea, → aja.
arefatto, → inaridito.
arella, → canna, cannuccia.
arem, m., appartamentu de sas feminas in sos turcos. Voc. Arab.
arèna, f. Log. Sett. *arena*, *rena*. Mer. *arèna*. Ispatiu de s'anfiteatru de sos Romanos, ue daiant sos ispectàculos. Portar arena al lido, *fagher cosa inutile*.
arenàceo, agg., cumpostu de rena.
arenàle, m. Log. *arenarzu*. Mer. *arenargiu*, *arenaxu*. Cudda parte de sa ispiaggia, o fiumen qui istat in siccu.
arenamènto, → arrenamento.
arenànte, m., su qui jogat in s'arena, in s'anfiteatru → gladiatore.
arenàre, → arrenare.
arenària, f., cava de rena. Terra misciada cum rena. Pedra formada de arena.
arenàrsi, v. n. p. Log. *arenàresi*. Mer. *arenaisì*. Sett. *arenassi*. Isprofundaresi in sa rena.
arenosità, f. Dial. Com. Log. *arenosidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *arenositài*.
arenòso, agg. Log. Sett. *renòsu*. Mer. *arenòsu*. Pienu de rena.
arente, → arido.
arèola, → ajòla.
areopagìta, m., juighe in s'Areopàgu.
areopàgo, m., tribunale antigu in sa citade de Atene in sa Grecia. Voc. Gr.
areostàtico, agg. Dial. Com. *areostaticu*. Qui si regit in s'aèra.
areostàto, m. Log. *globu volante*. Mer. Sett. *pallòni volanti*.
aresta, → arista.
areticàre, → disperare, affligere.
arfassàtto, m. Log. *incurvu*. Mer. Sett. *miserabili*. Gall. *bichiri*, *bacchiri*. Homine de paga figura, et de niunu contu.
arganàre, v. a. Dial. Com. colle desin., passare in sa traffila filu de oro, o ateru pro l'isrussare, o fagher fine.
àrgano, m. Dial. Com. *àrganu*. Machina pro movere, o tirare in altu pesos. Fare una cosa coll'àrgano, *fagher una cosa pro forza*, senz'argano, *facilmente*.

argentàjo, → argentiere.
argentàle, → argenteo.
argentàre, → inargentare.
argentàrio, → argentière.
argènteo, agg. Dial. Com. *pràteu*. De prata, in colore de arghentu.
argenterìa, f. Dial. Com. *prateria*.
argentièra, f. Dial. Com. *cava*, o miniera de prata. Sett. *aglientera*.
argentière, m. Dial. Com. *pratèri*. Orifice, qui trabagliat prata et oro.
argentìno, agg. Dial. Com. *arghentìnu*. Sett. *aglientinu*.
argènto, m. Dial. Com. *prata*. Log. *arghentu*. Sett. *aglientu*. Argento vivo, *arghentu biu*.
argilla, argiglia, f. Log. Sett. *luzàna*. Mer. *argidda*. Terra forte qui servit pro fagher isterzu.
argillàceo, agg. Log. Sett. *luzanòsu*. Mer. *argiddazzu*, *argiddosu*.
argillòso, agg. Log. Sett. *luzanòsu*. Mer. *argiddosu*.
arginamènto, m. Dial. Com. *reparu*, *riparu*. Difesa cum argine.
arginàre, v. a. Dial. Com. colle desin., difendere, riparare, ponner reparu. Si narat de su flumen pro non bessire dai su adu.
arginatùra, → arginamento.
àrgine, m. Log. *àrgine*, *riparu*, (Margh.) *trema*. Mer. *margini*. Sett. *trema*, *argini*. Fig. *impedimentu*.
arginòso, agg., pienu de argine.
argnòne, → rognone.
argogliàre, → orgogliare.
argomentàre, v. a. Log. *argumentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Discurrere, indicare.
argomentaziòne, f. Log. *argumentassione*. Mer. Sett. *argumentazioni*.
argomento, argumento, m. Dial. Com. *argumentu*. Discursu, signale, movimentu.
argomentoso, agg. Dial. Com. *argumentosu*. Qui hat forza pro cumbinchere.
arguìre, v. n. ass. Dial. Com. *argumentare* colle desin. Inferrere, deduire, riprendere.
argutamente, avv. Log. *acutamente*, *ispiritosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum subtilesa, ispiritu.
argutezza, f. Log. Mer. *argudesa*, *acudesa*. Sett. *acuddezia*.
argùto, agg. Dial. Com. *acutu*. Promptu, vivace, penetrante, ispiritosu.
argùzia, f. Log. Mer. *acudesa*, *promptesa*. Sett. *acutezia*, *prontezia*.
ària, f. Log. *aèra*. Mer. Sett. *aria*. Adparentia, clima, vista, logu, musica. Render aria, *assimizaresi*. In aria, *senza fundamentu*. Intender per aria, *cumprender subitu*.
ariàccia, f. Log. *aerazza*, *aèra mala*. Mer. Sett. *ària mala*. Gall. *ariaccia*.
aribòcco, avv. Log. *abbundantemente*. Mer. Sett. *-enti*. A vòglia, *meda*.
aridamente, avv. Log. *aridamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum siccagna, aridesa.
aridità, f. Log. Mer. *aridèsa*, (Margh.) *arridesa*. Sett. *arridezia*, *arididdài*. Gall. *siccura*. Siccagna, asciuttesa, mancanzia de abba.
àrido, agg. Log. Mer. *aridu*, (Margh.) *àrridu*. Sett. *àrritu*. Gall. *siccu*. Siccu, asciuttu, isterile, siccadu.
aridòre, → aridità.
arieggiàre, v. n. Log. *aeràre*. Mer. *assimillài*. Sett. *arià*, *assimiglià*. Tenner qualecuna similantia.
ariento, → argento.
arietàre, v. a., iscudere ad sa muraglia cum sa macchina de s'ariete.
ariete, m. Log. *masciu*, (Margh.) *mascru*. Mer. *mascu*. Ispecie de macchina antiga de gherra.
arietta, f. dim. de aria. Log. *aeresita*. Mer. Sett. *ariedda*. Arietta musicale, Dial. Com. *arietta*.
arimmètica, → aritmetica.
arìnga, f., -amento m. Dial. Com. *aringa*. Discursu qui si faghet ad una persone manna in pubblicu. Pro qualidade de pische, Log. Sett. *arenga*. Mer. *arengu*. Gall. *rangata*.
aringàre, arringare, v. a. Dial. Com. colle desin., faeddare o declamare in laude de unu pubblicamente.
aringatòre, aringante, m. Log. *aringadore*. Mer. Sett. *-ori*. Qui aringat, o declamat unu discursu.
aringhièra, → ringhiera.
aringo, m. Dial. Com. *campu*. Chimentu, battaglia, ispatiu ue si gherrat, o si faeddat in publicu, o sa materia de sa quale si faeddat o si discurret. Gall. *ringu*.
arìolo, m. Dial. Com. *indovinu*. Falsu profeta, majarzu.
ariòso, agg. Dial. Com. *bentòsu*, *ariòsu*. Ispatiosu, vistosu, claru, bellu, serenu.
arìsta, f. Log. *s'ischìna de su porcu*. Pro sas puntas o filos de s'ispiga, Log. *reste*. Mer. *arista*. Sett. *resta* → resta.
aristàrco, m. Dial. Com. *criticu*. Aristarcheggiare, v. n. *criticare*, *narrer male*, pùnghere. Gasi nadu da unu filosofu de custu nomen qui criticaiat ogni opera.
aristàto, agg. Log. *aristadu*, (Margh.) *ristadu*. Mer. *aristàu*. Sett. *aristatu*.
aristocràtico, agg. e m. Dial. Com. *aristocraticu*. Qui appartenit ad sa classe de sos nobiles o magnates. Voc. Gr.
aristocrazìa, f. Dial. Com. *aristocrazia*. Guvernu politicu de sos nobiles, o mannos.
aristotelicamènte, avv., ad sa manera de Aristotele.
aristotèlico, agg., qui sighit su metodu de s'ischòla de Aristòtele.
aritmètica, f. Dial. Com. *arimetica*. Sa siènzia o arte de fagher contos. Voc. Gr.
aritmeticamènte, avv. Log. *arimeticamente*. Mer. Sett. *-enti*. In modu arimeticu.
aritmètico, m. Dial. Com. *arimeticu*. Contadore, abbachista, qui ischit de contos.
arlecchìno, m. Dial. Com. *arlicchinu*, *arrelichinu*. Buffone, qui faghet a rìere.
arlotto, m. Dial. Com. *goffu*. Homine inutile, isimpre, e pasteri, qui màndigat meda.
arma, f. Dial. Com. *arma*. Pl. le armi, arme, *sas armas* → arme.
armacollo, m. Log. *armigoddu*. Mer. *armugoddu*. Sett. *armiggoddu*.
armàdio, m. Dial. Com. *armariu*. Forzeri, logu serradu de taulas.
armadùra, f. Dial. Com. *armadura*. Guarnimentu de armas, modu de armare.
armajuòlo, m. Log. Mer. *armajolu*. Sett. *armaròlu*. Gall. *mastru casceri*. Archibuseri, qui faghet armas.
armamentàrio, → armerìa.

armamènto, m. Dial. Com. *armamentu*. Ogni qualidade de armas. Exercitu, gente armada.
armàre, v. a. Log. *armare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Leare sas armas, provvidìresi, fortificare, prepararesi ad un'impresa.
armàrio, → armadio.
armàta, f. Log. Mer. *armàda*. Sett. *armadda*. Exercitu, meda gente armada. Armata navale, *armada navale*, *naes de gherra*.
armatamènte, avv. Log. *armadamente*. Mer. Sett. *-enti*. A manu armada.
armatòre, m. Log. *armadore*. Mer. Sett. *-ori*. Qui armat, su capitanu de sa nae.
armatùra, f. Dial. Com. *armadura* → armadura.
arme, f. Dial. Com. *arma*. S'istema de familia. Istrumentos de professione. Arma da fuoco, *arma de fogu*. Arma bianca, *arma bianca*. Arme di pietà, *armas de Deus*, *Sacramenti*.
armeggiamento, m., armeggerìa f. Dial. Com. *armeggiamentu*. Jogu de armas.
armeggiàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin., fagher jogos de armas, dare festas de armas.
armeggiatòre, m. Log. *jogadore de armas*, manizadore de armas. Mer. *manovradòri*.
armèggio, m. Dial. Com. *armamentu*. Mer. *manovra*. Imbrogliu de faeddu o discursu.
armellìna, f. Log. *pedde de s'armellinu*. Mer. *peddi de s'armellinu*. Sett. *peddi di l'armillinu*.
armellìno, m. Dial. Com. *armellinu*. Animale biancu simile ad su assìle.
armentàrio, armentièro, m. Log. *pastòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui jughet masones de bestiamen russu, baccas, ebbas, etc.
armènto, m. Log. *masone*, *cumone*. Mer. Sett. *cumoni*. Quantidade de bestiamen russu.
armerìa, f. Dial. Com. *armerìa*. Logu ue si conservant sas armas.
armìgero, agg. Dial. Com. *armìgeru*. Qui portat o si dilectat de armas. Promptu, coraggiosu, inclinadu ad sas armas.
armilla, f. Dial. Com. *ismaniglia*. Ornamentu qui portant sas feminas in brazzos. Circulu astronomicu.
armillàre, agg. Log. *armillare*. Mer. Sett. *-ari*. Factu ad modu de armilla.
armista, m. Dial. Com. *armista*, *armigeru*. Qui portat o tractat armas. Liberu ue si registrant sas armas gentilizias de un'istadu.
armistìzio, m. Dial. Com. *armistiziu*. Suspensione de armas, tractenner sa gherra.
armonìa, f. Dial. Com. *armonia*. Concordantia de boghes o istrumentos. Proporzione, concordia, conformidade.
armònica, f. Dial. Com. *armonica*. Strumentu musicale.
armonicamènte, avv. Log. *armoniosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum armonia.
armònico, agg. Dial. Com. *armoniòsu*, *armonicu*.
armoniosamènte, Log. *armoniosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
armoniòso, agg. Dial. Com. *armoniòsu*. Plenu de armonia.
armonìsta, m. Dial. Com. *armonista*. Componidore de musica, qui componet armonias.
armonizzamènto, m. Dial. Com. *armonizamentu*. Dulchesa, bellesa de sonu.
armonizzàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin., dare armonia, ponner in armonia, conciliare, fagher paghes, proporzionare.
arnesàre, v. a. Log. *acconzare*. Mer. *acconciài*. Sett. *acconzà*. Gall. *algumignà*. Addobbare, ornare.
arnèse, m. Log. Mer. *aìna*, *trastru*. Sett. *attrezzu*. Gall. *algumignu*. Istrumentu, bagagliu, ordinzu. Esser bene in arnese, *andare bene bestìdu*.
àrnia, m. Dial. Com. *casiddu* (*d* pal.). Bugnu, cascietta de sas abes.
arniòne, m. Log. *runzòne*. Mer. *arrìgu*. Sett. *rugnoni* → rognone.
aromatàrio, m. Dial. Com. *drogheri*. Qui bendet cosas aromaticas.
aromatichezza, aromaticità, f. *sabore*, *e qualidade*, aromatica.
aromatizzàre, v. a. Dial. Com. colle desin., dare sabore o fiagu de aromatu. Confortare, iscaldire.
aròmato, aromatico, agg. Dial. Com. *aromatu*, *aromaticu*. Qui tenet fiagu de aromatu. Difficile, fantasticu.
aròmo, aròmato, m. Dial. Com. *aròmatu*, *profumu*. Substantia, et ogni vegetabile qui tramandat odore bonu.
arpa, f. Dial. Com. *arpa*. Istrumentu in forma de triangulu qui tenet medas cordas.
arpagonàre, v. a. Log. *agganzare*. Mer. *agganciai*. Sett. *agganzà*. Leare cun ganzu, furare.
arpagòne, m. Log. Sett. *ganzu*. Mer. *ganciu*. Metaf. *avaru*, *ladru*, *agganzadore*.
arpeggiamento, → arpeggio.
arpeggiàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin., sonare un'istrumentu tocchendelu cum sa punta de sos poddighes.
arpèggio, m. Dial. Com. *arpeggiu*, *accordu*, *sonu*.
arpèse, m. Log. *giàe*, *graffu*. Mer. *gaffa*, *crai*. Sett. *giabi*. Biculu de ferru cum su quale si tenent unidos sos pezzos ind'una fabrica.
arpìa, f. Dial. Com. *arpìa*. Mostru fabulosu. Fig. *ladru*, *avaru*, *interessadu*.
arpicàre, v. n. sinc. di arrampicàre → arpicare col cervello, *pensare cum grande applicazione*. Fig. *ruminare*.
arpicòrdo, m., istrumentu musicale simile ad s'arpa. Mer. *bonaccordu*.
arpignòne, m., machina militare antiga.
arpiòne, m. Log. *càncheru*. Mer. *grofàli*, *corrìa*. Sett. *càncaru*. Ferru in su quale si girant sos isportellos de una porta o balcone. Crau uncinadu ad ue si appiccant cosas. Appiccar le voglie all'arpione, *laxare su disizu de una cosa*, *o ismentigaresinde*.
arra, → caparra.
arrabbattàre, v. n. p. Log. *affatigaresi*. Mer. *affannaisì*. Sett. *affannassi*. Gall. *mattanà*. Ingegnaresi, quircare cum isforzu.
arrabbiamento, m. Log. *raiòlu*. Mer. *arrabbiamentu*. Sett. *raòlu*. Propr. de sos canes. Metaf. *inquietamentu*, *arrabbiu forte*.
arrabbiàre, v. n. ass. Log. *arrabbiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *imbriziulà*. Arrajolìre, arrajolare, de sos canes. Airaresi, infuriaresi, ingrogaresi de sas piantas dai sa siccagna. Arrabbiar dalla fame, *tenner meda famine*.
arrabbiatamente, avv. Log. *arrabbiadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum arrabbiu.

arrabbiosìre, arrabbire, arrabbicare → arrabbiare.
arraffiàre, arraffare, v. a. Log. *isfrancire*, *leare dae manos*. Mer. *pigai de manus*. Sett. *affrancà*, *piglià da manu*. Gall. *isfrappà*, *affrancà*. Isfrappare dai manus cum violentia.
arramacciàre, v. n., istrasinare cum istrumentu factu de naes de linna (ramaccia).
arramatàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *bastonare*. Propr. iscudere cum d'una balla bestida de bertighittas (ramata).
arrampicarsi, v. n. p. Dial. Com. *arrampicare* colle desin. Aganzaresi cum sas manos. Propr. de sos animales qui si attaccant cum sas raffias.
arrampignàre, → arraffare.
arrancàre, v. n. ass. Log. *andare topi topi*, (Margh.) *andare a ràngulu*. Mer. *ascianchittai*, *azzoppiai*. Sett. *zoppiggà*. Affannaresi, angustiaresi.
arrancàto, agg. Dial. Com. *tortu*. A voga arrancata, *de tota forza*.
arrancidìre, v. n. ass. Log. *esser tosconosu*. Mer. *attoscai*, *tenniri de toscu*. Sett. *essè fogosu*.
arrancidito, agg. Log. *ràncHidu*, *tosconosu*. Mer. *toscu*, *tosconosu*. Sett. *fogosu*.
arrandellàre, v. a. Log. *attrozzare*. Mer. *stringiri cum troccia*. Sett. *attrozzà*. Ligare cum trozza.
arranfiàre, → arraffare.
arrangolàre, → stizzire, arrabbiare.
arrantolàto, agg. Log. *accatarradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*. Gall. *arrughitu*. Arrughidu.
arrapinàre, → arrovellare.
arrappare, → arraffare. Arrappar la fuga, *dàresi a fuire*. Mer. *scapaisì*.
arraspàre, → raspare, raspa (lima).
arraunàre, → raunare.
arrecàre, v. a. Log. *portare*. Mer. *-ài*. Sett. *arreggà*, *portà*. Causare, eccitare, attribuire.
arredàre, → corredare.
arrèdo, m. Dial. Com. *frunimentu*. Guarnimentu, mobiglia.
arrembàggio, m., incontru de duas naes pro si attaccare. Mer. *arrembaggiu*.
arrembàre, v. n. ass., benner ad s'attaccu duas naes cum pare. Mer. *arrembai*.
arrenamento, m. Dial. Com. *arenamentu*. Fig. *istasimentu*, *abbarramentu*.
arrenàre, v. n. ass. Log. *arenare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Dare in siccu. Fig. *impedire de sighire in su plus bellu*.
arrendamento, m. Dial. Com. *arrendamentu*.
arrendatòre, m. Log. *-dore*. Mer. Sett. *-ori*. Voc. Spagn.
arrèndere, v. a. anom. Log. *arrendere*. Mer. *arrendiri*. Sett. *arrendì*. Abbandonaresi, cedere, rassegnaresi, daresi in manu o podestàde de unu.
arrendèvole, agg. Log. *arrendibile*. Mer. Sett. *-ibili*. Fig. *ubbidiente*, *docile*.
arrendevolezza, f. Log. *flexibilidade*. Mer. *-di*. Sett. *flessibiliddài*. Docilidade.
arrendevolmente, avv. Log. *arrendibilmente*. Mer. Sett. *-enti*. Senza difficultade.
arrendimento, m. Dial. Com. *arrendimentu*, *resa*.
arrendivilità, f. Log. *arrendibilidade*. Mer. *-adi*. Sett. *-iddai*. Aptitudine de poder flectere.
arrendùto, agg. Log. *arrendidu*. Mer. *arrendiu*. Sett. *arrendiddu*. Gall. *arresu*.
arrequiàre, → riposare. Quietarsi.
arrèso, → arrendùto.
arrestamento, m. Dial. Com. *arrestu*, *arrestamentu*, *cattura*.
arrestàre, v. a. Log. *arrestare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Firmare, trattennere, trattennersi.
arresto, m. Dial. Com. *arrestu*. Cattura, intervallu, trattenimentu.
arretàre, v. a., fagher in modu de rete, o rezza.
arretàto, → reticolàto.
arreticàto, agg. Log., leadu in mesu sa rezza.
arretrarsi, v. n. p. Log. *torrare in segus*. Mer. *torrai in palas*. Sett. *torrà in dareddu*.
arretràto, agg. Log. *torradu in segus*. Mer. *torrau in palas*. Sett. *torraddu in dareddu*. Sost. Dial. Com. *arretratu*, fructos non pagados in tempus depidu.
arrì, Log. Sett. *ptruu*. Mer. *haià*. Modu de truvare sos animales, caddu, ainu, etc.
arricchimento, m. Log. Mer. *arricchimentu*, *irricchimentu*.
arricchìre, v. a. Log. *arricchire*, *irrichire*. Mer. *arricchiri*. Sett. *arricchì*. Benner riccu.
arricciamento, m. Log. *astriamentu*, *arrizzamentu*, (Margh.) *atturtuddamentu*. Mer. *azzuzzuddamentu*. Sett. *arrizzamentu*.
arricciàre, v. a. Log. *astriare*, *arrizzare*, (Margh.) *atturtuddare*. Mer. *azzuzzuddai*. Sett. *arrizzà*, *arruffà*. Gall. *azzulzuddà*. Inaneddare cum arte sos pilos. Mer. *frisai*. Arrabbiaresi, inquietaresi. Arricciare il muro, *dare sa prima calchina*. Mer. *rebussai*.
arricciatùra, f. Log. *allorigadura*. Mer. *aneddadura*. Sett. *arruffatura*.
arricordo, → ricordo, memoria.
arrìdere, v. n. Log. *riere*. Mer. *arriri*. Sett. *ridì*. Mustraresi ridente, allegru, favorabile.
arriffàre, v. n., giogare ad sa riffa, ispecie de jogu. Fig. *exponner una cosa a perigulu*.
arringàre, → aringare.
arringo, → aringo.
arripàre, v. n., accostaresi ad sa ripa → approdare.
arrischiàre, v. a. Log. *arriscare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner a riscu, a perigulu, leare animu, azzardu.
arrischiatamente, avv. Log. *arriscadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum risigu, riscu.
arrischiàto, agg. Log. *arriscadu*. Mer. *arriscau*. Sett. *arriscaddu*. Temerariu, azzardosu.
arrischièvole, agg., qui arriscat.
arrisicàre, → arrischiare.
arrissàre, → rissare, azzuffare.
arristiàre, → arrischiare.
arrivàre, v. a. Log. *arrivare*. Mer. *arribbai*. Sett. *arribà*, *giugnì*, *venì*. Bennere, resessìre, sighire.
arrìvo, arrivamento, m. Log. *arrivu*. Mer. *bennia*, *arrivu*. Sett. *arribu*, *giunta*. Gall. *arriata*.
arrizzàre, → rizzare.
arrobbiàre, v. a., tingher cum sa rubbia, erba. Mer. *acciorixeddai* → ciorixedda.
arrobinàre, → arrubinare.
arrocàre, v. n. ass. Log. *arrughire*, (Margh.) *sarragare*. Mer. *sarragài*. Sett. *arrughì*.
arroccàre, v. n. ass. Log. *incannujare*, *incannugrare*. Mer. *incannùgai*. Sett. *impenniccià*.

arrocchiàre, v. a. Log. *fagher roccos*. Mer. *fai palus*. Sett. *fà rocci*. Fagher a biculos una cosa a modu de roccos. Metaf. *fagher senza precisione*, *a su qui bessit*.
arrogantàre, v. a. Log. *arrogantiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Tractare cum arrogantia.
arrogante, agg. Log. *arrogante*. Mer. *arroganti*.
arrogantello, dim., arrogantone accr. de arrogante. Dial. Com. *arroganteddu*, *-òni*.
arrogantemente, avv. Log. *arrogantemente*. Mer. Sett. *-enti*.
arroganza, f. Log. *arrogànsia*, *arrogàntia*. Mer. Sett. *arrogànzia*.
arrogàre, v. n. p. Dial. Com. *arrogàre*, *apoderare* colle desin. Attribuire arrogantemente, presumere, adottare per via de arrogatione.
arrogaziòne, f. Dial. Com. *attribuimentu*. Adozione de persona posta in libertade.
arrògere, v. difett. Log. *aggiùnghere*. Mer. *aggiùngiri*. Sett. *aggiugnì*. Ugualare, bilanciare.
arrogimento, m. Dial. Com. *aggiunta*, *supplementu*.
arrolàre, v. a. Dial. Com. *arrolàre* colle desin. Registrare, ponner in rolu, in registru.
arròmpere, → rompere, spezzare.
arroncamento, m. Log. *segamentu cum rustragliu*. Mer. *segamentu cum càvuna*. Sett. *tagliamentu culla rustaggia*.
arroncàre, v. a. Log. *bistrattàre*. Mer. *segài cum càvuna*. Sett. *rustaggià*, *sigà culla rustàggia*.
arroncigliàre, → roncigliàre. Arronciglìare la coda, Log. *allorighittàre de coa*. Mer. *pinnigài sa coa*. Sett. *uncinà*. Gall. *allulghiddà*.
arroràre, arrosàre, v. a. Log. *pispiàre*. Mer. *arrosiài*. Sett. *arruscià*.
arrossìre, arrossare, v. n. ass. Log. *arrujàre*. Mer. *arrubiài*. Sett. *arrossì*. Benner ruju.
arrostare, v. a., mover in giru, inhoghe et in cuddae, mover sos brazzos, coitare.
arrostìre, v. a. Log. *arrostire*. Mer. *arrostìri*. Sett. *arrustì*. Fagher arridu, cogher dai su sole.
arrosto, -imento, m., arrostitùra f. Dial. Com. *arrustu*. Coctu in sa braja, in s'ispidu, senza abba.
arrotamènto, m. Log. *arrodamentu*. Mer. *accuzzamentu*. Sett. *arroddamentu*.
arrotàre, v. a. Log. *arrodàre*. Mer. *accuzzài*. Sett. *arroddà*. Bogare su tagliu ad sas armas, bochire cum su tormentu de sa roda.
arrotìno, m. Log. *arroda fòscighe*. Mer. *accuzzaferru*. Sett. *arroda forbizzi*. Fig. *homine interessàdu*.
arrotolàre, v. a. Log. *allorumàre*. Mer. *arrotulài*. Sett. *roddulà*. Imboligare, pijare, o fagher in forma de volùmene pijadu. Gall. *imbaddunà*.
arrovellàre, v. a. Log. *arrabbiàresi*. Mer. *inquietaisì forti*. Sett. *arrabbiassi*. Gall. *incullarassi*. Fagher arrabbiare → stizzire.
arroventamento, m. Log. Sett. *irrujamentu*, *arrujamentu*. Mer. *arbigamentu*, *infogadùra*, *infogamentu*.
arroventìre, arroventàre, v. a. Log. *irrujàre*, *arrujàre*. Mer. *abbrigai*, *arbigài*. Sett. *irrujà*. Infogare, benner infogadu.
arrovesciàre, v. a. → rovesciare. Daresi bolta.
arrovesciatùra, → rovesciatura.
arrovèscio, avv. Log. *a su revessu*. Mer. *a s'arrovesciu*. Sett. *a lu rebessu*.
arrozzìre, arrozzàre, v. a. e n. p. Log. *fagher rùstigu*, *aspru*. Mer. *fai rùsticu*. Sett. *fà rùsticu*.
arrubinàre, *dare su colore de su bìnu*, *colore ruju*. Mer. *arrubinài*.
arruffàre, v. a. Log. *arrizzare*, (Margh.) *atturtuddàre*. Mer. *arruffai*, *azzuzuddài*. Sett. *arruffà*.
arruffianàre, v. a. Dial. Com. *arruffianare*, *ruffianàre* colle desin. Quircare s'honore de una femina pro un'atere. Metaf. *fagher male una cosa, e coberrer sos difectos pro la fagher cumparrer plus bella*.
arrugàre, v. a. Log. *attrippoddire*. Mer. *frunziri*. Sett. *attripoddì* (*d* pal.). Gall. *incrispì* → rugare.
arrugiadare, → arrorare, irrugiadare.
arruginìre, v. a. Log. *ruinzare*. Mer. *arruinài*. Sett. *irruginì*. Ponner su ruinzu.
arruotamento, → arrotamento.
arruotare, → arrotare.
arruotìno, → arrotìno.
arruotolàre, → arrotolare.
arruvidìre, arruvidàre, v. ass. Log. *diventare aspru*, *iscabrosu*. Mer. *èssiri aspru*. Sett. *essè aspru*. Qui non est bene apparizzadu in sa superficie.
arsenàle, m. Log. *arsenàle*. Mer. Sett. *-ali*. Logu ue si fabbricant sos bastimentos o armas de gherra, et ue si conservant sas armas, et istrumentos.
arsènico, m. Dial. Com. *arsenicu*. Substantia metallica corrosiva velenosissima.
arsìbile, agg. Log. *allughìbile*. Mer. *alluibili*. Qui est aptu a brujare.
arsicciàre, v. a. Log. *usciàre*, *uscràre*. Mer. *abbruschiài*. Sett. *uscià*. Ponner affacca ad su fogu qui non brujet.
arsìccio, agg. Log. *usciadu*, *uscradu*. Mer. *abbruschiàu*. Sett. *usciaddu*. Appenas postu ad su fogu. Candela arsiccia, *chera alluta*, *studada*.
arsiòne, f. Log. *brujadùra*, *brusiadùra*. Mer. *abbruxiadùra*. Sett. *abbruxaddùra*. Iscottadura, eccessivu calore, asciuttura de sa bucca.
arso, agg. Log. *brujàdu*, *brusàdu*. Mer. *abbruxiàu*. Sett. *bruxaddu*.
arsùra, f. Log. *asciuttura*, *ardore*. Mer. *arsura*, *ardori*. Sett. *asciuttura*, *ardori*.
artatamente, avv. Log. *cum arte*. Mer. *cum arti*. Sett. *cun arti*. Ingegnosamente.
arte, f. Log. *arte*. Mer. Sett. *arti*. Industria, valore, maestria, artificiu, astutia, ingannu.
artefatto, agg. Log. *factu cum arte*, *artefattu*. Mer. *fattu cum arti*. Sett. *artifattu*.
artèfice, m. Log. *artifice*, *artejànu*, *artesànu*. Mer. *artesànu*. Sett. *artixanu*. Qui faghet un'arte.
arteficiàto, → artefizìato.
artefizio, → artifizio.
artegiàno, → artigiàno.
artemìsia, f., ispecie de herva odorosa.
artèria, f. Dial. Com. *artèria*. Sa qui portat su sambene dai su coro ad sas partes.
arteriòso, agg. Dial. Com. *arteriosu*. Qui adpartenit ad s'arteria.
arteriuzza, f. *arteriedda*, dim. de arteria.
artètica, f., infirmidade qui battit dolores ad sas juncturas.
artètico, agg. Dial. Com. *arteticu*. Dolores arteticos, qui sunt de sas juncturas.
artichiòcco, → carciòfo.

àrtico, agg. Dial. Com. *articu*. Polu articu, contrariu ad antàrticu.
articolàre, v. a. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Formare sos articulos, pronuntiare. Sost. → articolo.
articolatamente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
articolazìone, f. Log. *articulatione*. Mer. Sett. *-azioni*.
articoletto, m. Dial. Com. *articuleddu*.
artìcolo, m. Dial. Com. *articulu*. Particella, nodu, giuntura, domma, instante, momentu, de tempus, merce o cosa de bendere.
artièra, agg., gente artiera, *sos artisanos*.
artière, → artefice.
artificiàle, agg. Log. *artifiziale*. Mer. Sett. *-ali*. Factu cum artificiu. Fuochi artifiziali, *isparatoriu*. Mer. *fogus artifizialis*.
artificialmente, → artifizialmente.
artificiàto, agg. Log. *artefactu*, *falsificadu*. Mer. Sett. *artefattu*.
artificio, artefizio, m. Log. *artificiu*, *artifissiu*. Mer. Sett. *artifiziu*. Ordignu, machina, invenzione.
artificiosamente, avv. Log. *artifissiosamente*. Mer. Sett. *artifiziosamenti*. Cum artificiu.
artificiosità, f. Log. *artificiosidade*. Mer. *artifiziosidadi*. Sett. *artifiziosiddài*.
artificiòso, agg. Log. *artifissiòsu*. Mer. Sett. *artifiziòsu*. Ingegnosu, astutu.
artifiziàle, → artificiàle.
artifizialmente, artifiziatamente → artificiosamente.
artifizio, → artificio.
artifiziòso, → artificioso.
artigianesco, agg. Log. *de artista*. Mer. *de artisanu*. Sett. *artixanu*.
artigiàno, m. e agg., qui exercitat arte, o faghet facultade → artefice.
artigliàre, v. a. Log. *afferrare cum ungias*, (Margh.) *ancorare*. Mer. *afferrai cun is ungas*. Sett. *aggraffà*, *affrancià*. Leàre cum sos artiglios.
artigliàto, agg. Log. *afferradu*, *ancoràdu*. Mer. *afferrau*. Sett. *aggraffaddu*, *affranciaddu*. Metaf. → allacciato.
artiglière, m. Dial. Com. *artiglieri*. Su mastru de artiglieria.
artiglierìa, f. Dial. Com. *artiglieria*. Totu su qui servit pro sas armas de gherra.
artìglio, m. Log. *franca*, (Margh.) *ancarone*. Mer. *farrunca*. Sett. *franca*. Sas ùngias de sos animales rapaces.
artigliòso, agg., armadu de artigliu, franca.
artimòne, m., sa vela manna de sa nae a sa quale si attaccat sa vela. Voc. Gr.
artista, m. Dial. Com. *artista*. Mastru, qui exercitat arte meccanica.
artìstico, agg. Dial. Com. *artisticu*, qui appartenit ad s'arte.
arto, agg. → stretto. Voc. Lat.
artrìtico, → artetico.
Artùro, m., istella fixa de tramuntana. Voc. Gr. *Orsa*.
aruspicàre, v. n. ass. Log. *indovinare* colle desin. Previdire su futuru per mesu de sas istentinas de sos animales, segundu sa superstizione de sos antigos.
arùspice, m. Dial. Com. *indovinu*. Su qui osservat su futuru.
aruspìcio, m. Dial. Com. *indovinamentu*, *auguriu*.
arzagògo, m. Log. *homine vile*. Incurvu.
arzanà, → arsenàle, dàrsena.
arzente, agg. Log. *ardente*. Mer. Sett. *-enti*. Acqua arzente, *abbardente*. Mer. *aquardenti*.
arzigogolàre, v. n. ass. Log. *fantasticare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Ischiribizzare, narrere cosas vanas et de pagu contu.
arzigògolo, m. Dial. Com. *bizzarrìa*, *capriciu*. Ischiribizzu, cosa ridicula, de pagu pesu.
arzillo, agg. Dial. Com. *robustu*, *fieru*.
àsaro, m. Mer. *spicu salvaticu*. Ispecie de erba odorosa.
asbesto, m., substantia minerale. Voc. Gr.
ascàride, àscaro, m., ascarèzza Log. *berme*. Mer. *bremmi*, *bremis*. Sett. *bermi*. Gall. *valmu*, *ghialmu*. Bermes qui causant dolore ad sas creaturas. Metaf. *tristesa*, *inquietudine*.
asce, f. Log. *ascia*, (Margh.) *aschiòlu*. Mer. Sett. *ascia*. Strumentu de ferru pro segare.
ascella, f. Log. *suiscu*, (Margh.) *suircu*. Mer. *suercu*. Sett. *suiscu*. Gall. *suilcu*. Su concavu qui est subta su brazzu. Ascellare, agg., qui appartenit ad su suiscu.
ascendentàle, agg. Log. *ascendentale*. Mer. Sett. *-ali*. Linea recta de persones dai sas quales unu est naschidu.
ascendente, agg., antenadu, qui alzat, superioridade, fortuna, o istella dai sa quale sos antigos previdiant sa nàschida de sa bona o mala fortuna.
ascendenza, f. Dial. Com. *ascendenzia*. Sos antenados, o mazores per linea deretta.
ascèndere, v. n. anom. Log. *alzare*, *arziàre*, *pigare*. Mer. *arziài*. Sett. *alzà*. Creschere in gradu, *ammontare*.
ascensiòne, ascesa, f., ascendimento m. Log. *alzada*, *arziàda*, *pigàda*. Mer. *arziàda*, *alzada*. Sett. *alzadda*. Festa de s'Ascensione.
ascèsa, → ascensiòne.
ascesso, m. Log. *tumore*. Mer. Sett. *-ori*. Tumore o bessìda qui contenit materia. Gall. *scita*.
ascèta, f., su qui si dat ad sa vida ispirituale et penitente. Voc. Gr. *meditante*.
ascètico, agg. Dial. Com. *contemplativu*. Qui est dadu ad sa vida ispirituale.
ascetismo, m., exercitiu de sa vida ispirituale.
aschiàre, → astiare.
aschieràre, → schierare.
àschio, → astio.
aschiòso, → astioso.
àscia, → asce.
asciàre, v. a. Log. *asciàre*, (Margh.) *aschiàre*. Mer. *asciài*. Sett. *ascià*. Disasciare, pulire sas traes o ateru cum s'ascia.
asciàta, f. Log. *asciàda*, (Margh.) *aschiàda*. Mer. *asciada*. Sett. *asciadda*. Colpu de ascia.
asciògliere, → sciogliere.
asciòlvere, v. n. ass. Log. *ismurzare*. Mer. *smurzài*. Sett. *ismulzà*. Dal Lat. solvere jejunium.
ascìso, agg. Dial. Com. *privu*.
ascìte, f. Log. *idropisia*, *de subta sa matta*.
ascìtico, agg. Log. *idropicu a subta sa matta* (al bassoventre). Mer. *asciticu*.
ascitìzio, agg. Log. *de àtere*. Mer. *de ateru*. Sett. *d'altri*. Non propriu, leadu dai atere.
asciugamento, m., asciugàgine f. Log. *asciuttamentu*, *assugamentu*. Mer. *asciugamentu*. Sett. *asciuttamentu*.
asciugàre, v. a. Log. *asciuttare*, *assugàre*. Mer. *asciugài*. Sett. *asciuttà*. Siccare.

asciugatòjo, sciugatojo, m. Log. *asciugamanu*, *assugamanu*. Mer. *tialla de facci*. Sett. *asciugamanu*. Pannu de frobbire sas manos et faccia.
asciuttamente, avv. Dial. Com. colle desin. *cum asciuttesa*, *frittamente*, brevemente.
asciuttezza, f. Log. *asciuttesa*. Mer. *sciuttori*. Sett. *asciuttezia*. Siccagna, arididade.
asciutto, agg. Log. *asciuttu*, *assutu*. Mer. Sett. *asciùttu*. Siccadu, aridu, lanzu, miseru, poveru.
asciuttòre, m. Log. *asciuttore*. Mer. Sett. *-ori*.
ascolta, f. Dial. Com. *iscuccia*. Gall. *sculta*. Sentinella, s'iscultare qui faghent sas monzas.
ascoltàre, v. a. Log. *iscultare*, *accultare*, *iscurtàre*. Mer. *ascurtài*. Sett. *iscultà*, *ascoltà*. Ponner mente, dare attentione.
ascoltatòre, m. Log. *iscultadore*. Mer. *ascurtadori*. Sett. *ascoltadori*.
ascoltatòrio, → uditorio.
ascolto, ascoltamento, m., ascoltazione f. Log. Sett. *iscultamentu*. Mer. *ascurtu*, *scurtamentu*.
ascòndere, → nascòndere.
ascondimento, → nascondimento.
ascosamente, → nascostamente.
ascosto, ascoso, agg. Log. *cuàdu*. Mer. *accuau*. Sett. *cuaddu*. Occultu.
ascritìzio, agg., iscriptu ad una colonia, servile.
ascritto, agg. Dial. Com. *ascrittu*. Computadu.
ascritturàre, v. a. Log. *ponner in iscriptu*.
ascrìvere, v. a. anom. Log. *ascriere*. Mer. *ascriri*. Sett. *ascribì*. Atribuire, appropriare, imputare.
ascriziòne, f., su ascriere o ponner in numeru, si narat de sas persones.
asèquio, → esequje.
asfalto, m., ispecie de bitumen nieddu comente pighe. Voc. Gr.
asfissìa, f., mancamentu de respiru repentinamente. Voc. Gr.
àsgio, → agio, comodo.
asiàtico, agg. Dial. Com. *asiaticu*. Qui appartenit ad s'Asia. De stile, *diffusu*, *ampullosu*.
asiatismo, m. Dial. Com. *asiatismu*. Su faeddare asiaticu, diffusu.
asìlo, m. Log. Dial. Com. *asìlu*. Rifugiu, ricoveru, logu de seguresa.
àsima, → asma.
asìmetro, agg., immensurabile, qui non si podet misurare.
àsina, f. Log. Sett. *àina*. Mer. *molenti*. Sa femina de s'ainu.
asinàjo, m. Log. *ainarzu*. Pastore de ainos. Mer. *molentraxu*. Gall. *asinaju*. Su qui conduit sos ainos.
asineggiàre, v. n. Log. *orriare*. Mer. *corruxinài*. Sett. *orrià*. Gall. *runcà*. Fig. *faeddare*, *operare que ainu*. Mer. *operai che molenti*.
asinerìa, asinità, asinaggine, f. Log. Sett. *aineria*. Mer. *molenteria*. Temp. *asineria*. Tonteria, goffaggine.
asinesco, agg. Log. *bestiale*, *ainiscu*, *ainescu*. Mer. *de molenti*, *molentinu*. Gall. *asininu*.
asinìle, agg., de ainu, qui appartenit ad s'ainu.
asinìno, agg. Log. Sett. *aininu*. Mer. *molentinu*. De razza ainina. Metaf. *rusticu*, *indiscretu*.
asinìre, → inasinire.
àsino, m. Log. Sett. *ainu*. Mer. *molenti*. Temp. *asinu*. Metaf. *rusticu*, *incivile*, *tontu*. Pezzo d'asino, Log. *biculu de ainu*. Sett. *pezzu d'ainu*. Asino risalito, *poveru alzadu*. Far la zuppa all'asino, *servire ad unu ingratu*.
asinòne, m. accr. Log. Sett. *ainazzu*. Mer. *molentazzu*. Gall. *asinacciu*.
àsio, → agio.
asma, f. Dial. Com. *asma*, *affannu*. Gall. *àsima*. Grande difficultàde de respirare. Voc. Gr.
asmàtico, agg. e m. Dial. Com. *asmaticu*. Qui patit s'asma.
àsola, f. Log. Sett. *baga*, *traucu*. Mer. *puntu de su trau*. Sett. *tràucu*. Gall. *trau*, *bacchiglia*. Istampa de su bestire ue intrat su buttone.
asolàre, v. n. ass., girare in d'unu logu frequentemente. Respirare, leare su friscu, istare in logu ariosu. Mer. *pigai su friscu*.
asolière, asuliere, m., corria o ligazzu pro ligare sas ragas o calzones.
àsolo, m., Dial. Com. *respiru*. Sulu, divertimentu, traucu.
aspàndere, → espandere, spandere.
aspàrago, → sparagio.
aspe, → aspide.
asperare, → esasperare, inasprire.
aspèrgere, v. a. anom. Log. *pispiare*. Mer. *arrusciai*. Sett. *bagnà*, *ispruzzà*. Gall. *sprinzulà*.
aspèrgine, → aspersione.
aspergitòre, m., qui aspergit, bagnat.
aspèrgolo, → aspersorio.
asperità, → asprezza.
àspero, → aspro.
aspersiòne, f. Log. *aspersione*. Mer. *arrusciamentu*. Sett. *aspersioni*, ispruzzamentu.
asperso, → spruzzato.
aspersòrio, m. Dial. Com. *aspersoriu*. Strumentu pro dare s'abba sancta.
aspettamento, m., aspettanza f. Log. *aspectamentu*, *isettamentu*. Mer. *aspettamentu*. Sett. *ispettamentu*.
aspettàre, v. a. Log. *ispectàre*, *expectàre*, *isettàre*. Mer. *aspettài*. Sett. *aspettà*. Attendere, intrattennersi, immaginaresi, figuraresi. Aspettar il porco alla quercia, *ispectàre s'opportunidade*. Aspettar il corbo, *ispectare in vanu*.
aspettatìva, f. Dial. Com. *aspettativa*. Isperantia, o asseguramentu de succedere ad unu postu.
aspettazìone, f. Log. *ispectu*, *isèttu*. Mer. *aspettu*. Sett. *ispettu*. Aspettativa, -amentu.
aspetto, m. Log. *aspectu*, *ispectu*. Mer. *aspettu*. Sett. *ispettu*. Tardanzia, ispettamentu. Log. Sett. *cara*, *faccia*. Mer. *facci*, *faccia*. Sett. *vista*. Ojada, facciada, fronte.
aspettòne, m., qui istat espettende tant'ora. Si usat in malu sensu.
àspido, m., aspide, aspida f. Dial. Com. *aspide*. Ispecie de serpente velenosu.
aspirante, m. Log. *aspirante*. Mer. Sett. *-anti*.
aspirare, v. n. Dial. Com. colle desin., disizare, pretendere de consighire. Diffunder, alenare, esalare, incoraggire → inspirare.
aspiratamente, avv. Log. *aspiradamente*. Mer. Sett. *-enti*.
aspiratìvo, agg. Dial. Com. *aspirativu*. Qui si pronuntiat cum aspiratione.

aspiràto, agg. Log. *aspiradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*.
aspiraziòne, f. Dial. Com. *respiru*. Alenu, forza cum sa quale si mandat s'alenu, actu de disizu, fervore.
aspìro, m. Log. Sett. *disizu*. Mer. *disigiu*. Pretesa, bramosia.
aspo, → naspo. Non fare nè un aspo nè un arcolàjo, *de duas cosas non nd'accabbare una*.
asportàbile, agg. Log. *trasportabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet jùghere.
asportàre, v. a. Log. *trasportare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Jughere, bogare foras sas mercanzias da unu istadu ad s'ateru.
asportaziòne, f. Log. *trasportassione*. Mer. *-azioni* (*z* for.). Sett. *-azioni* (*z* dol.).
aspòrto, → trasporto.
aspramènte, avv. Log. *aspramente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum aspresa.
aspramènto, → angustia, timore.
aspreggiamènto, → inasprimento.
aspreggiàre, v. a. Log. *inasprire*. Mer. *-iri*. Sett. *inasprì*. Propr. fagher sa bucca aspra quando si mandigant cosas chervas, o crefas, cruas.
asprezza, f. Log. Gall. *aspresa*. Mer. *aspresa*, *asprori*. Sett. *asprezia* (*z* dol.). Su sabore aspru de sas fructures cruas, austeridade, fieresa. Quando non est bene allisada una cosa.
asprigno, agg. Dial. Com. *aspru*. Qui tenet de s'aspru.
asprìno, m., specie de binu. Mer. *binu spuntu*.
asprità, aspritudine, asprume → asprezza.
aspro, agg. Dial. Com. *aspru*. Fig. *fieru*, *crudele*, *difficile*, *rigorosu*, *rigidu*, *non allisadu*.
assaccomannàre, → predare, saccheggiare.
assaggiamento, m. Log. *assazamentu*. Mer. *assaggiamentu*, *tastamentu*. Sett. *assaggiamentu*.
assaggiàre, v. a. Log. *assazare*. Mer. *assaggiai*, *tastài*. Sett. *assaggià*. Proare, tentare. Assaggiar l'oro, *fagher sa proa de sa liga*.
assaggiatòre, m., su qui faghet sa proa.
assàggio, m. Log. *proa*, *experimentu* → saggio.
assaglìre, → assalire.
assài, avv. Log. Mer. *meda*. Sett. *assai*. Assai bene, *meda bene*. Uomo d'assài, *homine valorosu*. Dal Lat. ad satis.
assaissimo, agg. e avv. Log. Mer. *medissimu*. Sett. *assaissimu*. Superl. de *assai*.
assalimento, m. Dial. Com. *assalimentu*. Assaltizamentu, assaltu, MSS. A. assalticciamentu.
assalìre, v. a. anom. Log. *assalire*, *assaltizare*. Mer. *assaltai*, *assalìri*. Sett. *assalì*. Azzuffare, investire, dare subra ad unu.
assalitòre, m. Log. *assalidore*, *assaltizadore*. Mer. Sett. *-ori*.
assaltamento, m. Dial. Com. *assaltamentu*. Assaltizamentu, assalimentu.
assaltàre, → assalire.
assalto, m. Dial. Com. *assaltu*, *assaltamentu*, *assalimentu*. Assalti dal demonio, *sas tentationes*.
assannàre, v. a. Log. *addentigare*, leare cum sas dentes de animales → azzannare.
assaporamento, m. Log. *assazamentu*. Mer. *assaggiamentu*, *tastamentu*. Sett. *assaggiamentu*.
assaporàre, v. a. Log. *assazare*. Mer. *assaggiai*, *tastai*. Sett. *assaggià*, *attastà*. Gustare pro distingher su sabore de una cosa.
assassàre, v. a. Log. *appedrigare*. Mer. *apperdiai*. Sett. *appeddriggà*. Iscudere a pedra.
assassinamento, m. Dial. Com. *assassinamentu*. Fura, distructione.
assassinàre, v. a. Log. *assassinare*. Mer. *-ai*. Sett. *assassinà*. Assalire in caminu pro bocchire, et furare. Per sim. *arruinàre*, fagher grande damnu.
assassinatòre, assassino, m. Log. *assassinadore*. Mer. Sett. *-ori*. Qui assassinat, assassinu.
assassinerìa, -atura, f., -amento m. Dial. Com. *assassiniu*.
assassìnio, m. Dial. Com. *assassiniu*.
assavoràre, → assaporare.
assaziàre, → saziare.
asse, f. Log. *asse*. Mer. Sett. *assi*. Pernu ue girat una cosa. Moneda romana, heredidade.
asseccàre, → disseccare.
assecondàre, → secondare.
assecuràre, → assicurare.
assedèrsi, assedere, v. n. p. anom. Log. *sèzzere*. Mer. *sezziri*. Sett. *posà*. Ponnersi a sezzere, accomodàresi.
assediàre, v. a. Dial. Com. colle desin., firmaresi cum s'exercitu contra una citade pro la leare. Esser semper fact'ad unu pro obtenner una cosa importunamente.
assediatòre, m., -trice f. Log. *assediadore*. Mer. Sett. *-ori*, *assediadora*.
assèdio, m. Dial. Com. *assediu*. Porre assedio, *importunare*. Voler per assedio, *querrer per forza*.
asseggiàre, → assidersi.
assegna, → assegnamento.
assegnàbile, agg. Log. *-abile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet assignare.
assegnamènto, m. Dial. Com. *assignamentu*, *assignu*. Intrada, rendita, renta, renda.
assegnàre, v. a. Dial. Com. *assignare* colle desin. Constituire, adduire, decretare, segnalare.
assegnatamente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Particularmente, segnadamente.
assegnatezza, f. Dial. Com. *risparmiu*. Economia, istrintesa.
assegnaziòne, f. Log. *assignazione*. Mer. Sett. *-zioni*. Asseguramentu, consigna.
assegno, m. Dial. Com. *assignu*. Intrada, rendita.
asseguìre, → conseguire.
asseguitàre, → seguitare.
assembiàre, assemblare → assembrare.
assemblèa, f. Dial. Com. *assemblea*. Pubblica giunta, unione. Voc. Franc.
assembràglia, f., incontru de exercitos.
assembramento, m. Log. Sett. *azzuffamentu*. Mer. *acciuffamentu*. Unione, riunione de gente.
assembràre, v. a. Log. *unire*. Mer. *uniri*. Sett. *unì*. *Congregare*, *ponner cumpare*, *ordinare*. Voc. Provenz.
assemplàre, assemprare → ritrarre, copiare.
assennàre, v. a. Log. *ponner giudissiu*, *judiciu*. Mer. *poniri giudiziu*. Sett. *ponì giudìziu*. Gall. *assodà*, *caghià*. Fagher attentu.
assennatamente, avv. Log. *judiciosamente*, *cum giudissiu*. Mer. *cum giudiziu*. Sett. *giudiziosamenti* (*z* dol.).
assennatezza, f. Log. *judiciu*, *giudissiu*. Mer. *giudiziu*. Sett. *giudiziu*. Prudentia, cautela.
assennàto, agg. Log. *judiciosu*, *giudissiosu*. Mer. *giudiziòsu*. Sett. *giudiziosu*.

assennìre, → assennare.
assensiòne, f., -timento m. Dial. Com. *assentimentu*, assensione.
assenso, m. Log. *aprovassione*. Mer. Sett. *aprovazioni*. Assensu, consensu, assensione.
assentamento, m. Dial. Com. *lontananzia*, *allontananzia*, *ausenzia*.
assentarsi, v. n. p. Log. *istesiare*, *ausentare*, *allontanaresi*. Mer. *ausentai*, *stesiài*. Gall. *ausà*. V. a. *allontanare*, *adulare*, *descriere*, *registrare*.
assentaziòne, → adulazione.
assente, agg. Log. *ausente*, *lontanu*, *istesiadu*, *allargadu*. Mer. *stesiau*, *lontanu*. Sett. *lontanu*. Gall. *ausenti*. Qui non est presente.
assentimento, m. Dial. Com. *assentimentu*, *assensu*.
assentìre, v. n. Log. *acconsentire*. Mer. *acconsentiri*. Sett. *acconsentì*. Consentire, approvare.
assento, → assenso, assentimento.
assentòre, → assentatore.
assenza, f. Log. *lontanansia*, *ausenzia*. Mer. Sett. *ausenzia*, *lontananzia*.
assenziàre, v. a., confettare cum infusione de attentu.
assènzio, m. Log. Sett. *attentu*. Mer. *senzu*. Pianta de sabore ranzigu. Fig. *dolore*, *pena*, *aflictione de animu*.
asserarsi, v. n. p. Log. *iscurigare*. Mer. *scurigai*. Sett. *iscuriggà*. Gall. *intrinà*. Faghersi nocte.
assercitàre, → esercitare.
asserella, f. dim. di asse → tavoletta.
asserenàre, v. a. Log. *serenare*, *asserenare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Ispallatare, si narat de sas aeras quando isparint sas nues.
asserimènto, m. Log. *affirmassiòne*. Mer. Sett. *affirmaziòni*.
asserìre, v. a. Log. *affirmàre*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Narrer de sì.
asseritòre, m., -trice f. Log. *affirmadore*. Mer. Sett. *-ori*. *Affirmadora*, f. Dial. Com.
asserragliàre, → sbarrare.
asserràre, serrare insieme → stivare.
assertìva, f. Log. *affirmassiòne*. Mer. Sett. *affirmaziòni*.
assertivamènte, avv. Log. *affirmadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
asserto, m., asserzione f. → asserimento, proposizione.
assessoràto, m. Log. *assessoràdu*. Mer. *assessoràu*. Uffiziu de s'assessore.
assessòre, m. Log. *assessòre*. Mer. Sett. *assessòri*. Postu de magistradu.
assestamènto, m. Dial. Com. *assestamèntu*.
assestàre, v. a. Log. *assestàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Aggiustare, adattare, adaptare.
assetàre, assetìre, v. a. Log. *sidìre*. Mer. *essiri sidìu*. Sett. *essè siddiddu*. Gall. *assitì*, *assitìtu*. Patire, o battìre sidis.
assetàto, agg. Log. *sididu*. Mer. *assidìu*, *sidìu*. Sett. *siddìddu*. Disizosu, avidu.
assettamènto, m. Dial. Com. *assestamentu*, *accomodamentu*.
assettàre, v. a. Log. *assestàre*, *assentàre*, *accomodàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *accuncià*. Ponner in ordine, acconzare, aggiustare, sèzzersi.
assettatamènte, avv. Log. *assentadamente*, *ordinadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
assettàto, assettatuzzo, agg. Log. *acconzadu* (*z* for.). Mer. *addobbàu*, *pulìu*. Sett. *acconzaddu*, *puliddu*.
assettatùra, f. Log. *assentadùra*, *acconzadùra*. Mer. *acconciadùra*. Sett. *acconzaddura*.
assetto, (*e* ap.) m. Dial. Com. *assentu*. Ordine, compostesa. Assetto, (*e* str.) dim. di asse, *tauledda*.
assevàre, v. n., faghersi a seu, gelaresi → rassegare.
asseveranza, f., asseveramento m. Dial. Com. *asseveranzia*. Log. *affirmatione*. Mer. Sett. *-oni*.
asseveràre, v. a. Log. *affirmare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Affirmare constantemente.
asseveratamènte, -antemente, avv. Log. *accertadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Affirmadamente.
asseveratìvo, agg. Dial. Com. *affirmativu*, *seguru*.
asseveraziòne, → asseveranza.
assibilàre, → sibilare, fischiare.
assicèlla, f., assicina dim. di asse Dial. Com. *tauledda*. Taula subtìle.
assicuramènto, m. Log. *asseguramèntu*. Mer. Sett. *assiguramentu*. Fidànzia, fide.
assicuràre, v. a. Log. *asseguràre*. Mer. *assiguràì*. Sett. *assigurà*. Ponner in seguru, in salvu, animare, esser certu, ponnersi in salvu, appuntellare, firmaresi, leare in seguresa.
assicuratòre, m. Log. *asseguradòre*. Mer. Sett. *assiguradòri*. Fidanzeri, qui faghet seguresa.
assicuraziòne, f. Log. *seguresa*, *assegurassiòne*. Mer. Sett. *assigurazioni*.
assidenza, f. Log. *sèzzida*. Mer. *sèzzia*. Sett. *posadda*. S'actu de sezzere. Assistentia, presentia.
assideràre, v. n. ass. Log. *cancarare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Esser mortu dai su grande frittu. Da sido (freddo eccessivo).
assideràto, agg. Log. *cancaradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*, *-atu*.
assideraziòne, f. Dial. Com. *cancaramentu*. Impedimentu de sos membros dai su frittu.
assìdersi, v. n. p. Log. *sèzzersi*. Mer. *sezzirisì*. Sett. *posassi*. Accomodare, istare comodu, sezzidu, corcaresi → sedere.
assiduamènte, avv. Log. *assiduamente*. Mer. Sett. *-enti*. Continuadamente.
assiduità, f. Log. *assiduidade*. Mer. *assiduidadi*. Sett. *assiduiddài*. Applicatione continuada.
assìduo, agg. Dial. Com. *assiduu*. Applicadu, diligente, exactu.
assième, avv. Log. *umpàre*. Mer. *impàri*. Sett. *umpari*. Gall. *insembi*. Unidamente, in compagnìa.
assiepàre, v. a. Log. *impronizzare*, *serrare a muju*, *ad annaju*. Mer. *serràì a spina*. Sett. *assibbà*. Gall. *assipià*. Serrare cum pronìzza, o rù, o cum atera cosa unu muru.
assillàre, v. n. ass. Log. *muscare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Infuriare pro punta de muscone.
assillo, m. Log. *muscone*. Mer. Sett. *muscòni*. Su qui punghet sos caddos o boes. Fig. *furia*, *arràbbiu*, *incitamentu*.
assimiglianza, → somiglianza.
assimigliàre, → assomigliare.
assimilàre, v. a. Log. *fagher simile*. Mer. *fai simili*. Sett. *fà simili*. Contrafaghere, imitare.
assimilaziòne, f. Log. *assimizànzia*. Mer. *assimillanza*. Sett. *assimiglianzia*. Gall. *simiddanza*, *sumiddanza*. Figura, forma.
assincopàre, → sincopare.

assindacàre, → sindacare.
assinghiozzàre, → singhiozzare.
assiòma, m. Dial. Com. *asioma*. Massima o propositione evidente, et incontrastabile.
assirocchiarsi, v. n. p., faghersi sorre, da siròcchia, *sorre*.
assìsa, f. Dial. Com. *livrèa*. Signu distinctivu in su bestire. Pro *imposta*, *tassa* chi si pagat a s'istadu. Assise, f. pl. Voc. Franc. Quando pro sistema unu juighe superiore faghet sas partes de unu inferiore.
assìso, agg. Log. *sezzidu*. Mer. *sèzziu*. Sett. *posaddu*. Corcadu, firmu, isterrujadu.
assistènte, agg. Log. *assistente*. Mer. Sett. *-enti*. Servidore, infirmeri, qui assistit.
assistenza, f. Log. *assistenzia*, *adsistentia*. Mer. Sett. *assistenzia*. Adjudu qui si dat cum sa persona, o medios.
assìstere, v. a. e n. Log. *assistere*. Mer. *assistìri*. Sett. *assistì*. Protegere, succurrere, adjuare, prestare adsistentia.
assistìto, agg. Log. *adsistìdu*. Mer. *assistìu*. Sett. *assistiddu*. Succurrìdu, protectu.
assìto, m. *muru de taulas* (assi), *intauladu*. Pavimentu factu a tàula. Sett. *intauladdu*.
assiuòlo, m. Log. *tonca*. Mer. Sett. *zonca*. Gall. *cionca*, volat. Capo d'assiuòlo, *ignorante*.
asso, m. Dial. Com. *assu*. Unidade in su jogu. Lasciare in asso, *laxare in abbandonu*.
assocciamènto, m. Dial. Com. *accumonamentu*. Sociedade de bestiamen.
assocciàre, v. a. Log. *accumonàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Unire o consignare su bestiamen, cum dividere su balanzu. Laxare a gàrrigu unu qui li siat de molestia. Firmaresi.
associàre, v. a. Log. *accumpagnare*, *accumpanzare*. Mer. *accumpangiài*. Sett. *accumpagnà*. Fagher sociedade o parte ind'unu negotiu, o atera cosa, rezzìre unu a cumpagnu.
associazióne, f. Log. Sett. *accumpagnamèntu*, *accumpanzamentu*. Mer. *accumpangiamentu*. Sociedade, unione.
assodamènto, m. Dial. Com. *induramentu*.
assodàre, v. a. Log. *indurire*. Mer. *induràì*, *indurèssiri*. Sett. *indurì*. Gall. *intustà*. Cazare, firmare, assegurare.
assoggettàre, assoggettìre, v. a. Log. *assuggettàre*. Mer. *assuggettài*. Sett. *-à*. Fagher sudditu, o suggettu.
assolatìo, agg. Dial. Com. *solianu*. Si narat de terra exposta ad su sole, ad mesu die.
assolàto, agg. Log. *assoliàdu*. Dial. Com. *soliànu*. Da assolàre, exponner ad su sole.
assolcàre, v. a. Log. *surcàre*, *sulcare*. Mer. *assulcài*. Sett. *sulcà*. Fagher sulcos, arare.
assoldàre, v. a. Log. *fagher soldàdos*. Mer. *ingaggiài sordàus*. Sett. *fa soldaddi*, *ingaggià*. Unire gente, ingaggiaresi.
assolfonìre, v. n. ass., leare qualidade de sulfuru.
assolidàre, → assodare.
assolinàre, v. a. Log. *assoliàre*. Mer. *assoliai*, *assolinai*, *poniri a su soli*. Sett. *assolià*. Tenner espostu ad su sole, assoliaresi.
assolto, agg. Dial. Com. *assoltu*. Isoltu, finidu, accabbadu, liberadu, disobbligadu.
assolutamènte, avv. Log. *assolutamente*. Mer. Sett. *-enti*. De su totu, senza exceptione.
assolùto, agg. Log. *liberadu*, *liberu*. Mer. *liberàu*, *assòlviu*. Sett. *assoltu*. Isoltu, ispresu, indipendente.
assoluziòne, f. Log. *absolutione*, *assolussiòne*. Mer. Sett. *assoluziòni*. Assoluzione sacramentale, absolutione qui dat su confessore.
assòlvere, v. a. anom. Log. *absòlvere*. Mer. *liberài*, *assòlviri*. Sett. *assolvì*. Isolvere, isprendere, liberare, dare s'absolutione, finire, accabbare.
assomàre, v. a., ponner soma → caricare.
assomiglianza, assomigliamento → somiglianza.
assomigliàre, v. a. Log. *assimizàre*. Mer. *assimillài*. Sett. *assomiglià*. Gall. *assimiddà*, *arià*. Aggualare, paragonare.
assommàre, v. a. Log. *concluire*. Mer. *poniri fini*. Sett. *concluì*. Jugher a fine, a termine.
assonànte, → discordante.
assonanza, f. Dial. Com. *assonànzia*, *dissonànzia*.
assonàre, → sonare.
assonnamènto, m. Dial. Com. *addormentamentu*. Somnu, ingalenamentu, sonnolenzia.
assonnàre, v. a. Log. *dormire*. Mer. *dormiri*. Sett. *dormì*. Riposare, leare sonnu. Fig. *trascurare*.
assopimènto, m. Dial. Com. *addormentamentu*, *sonnolenzia*. Fig. *mandronìa*, *trascuramentu*.
assopìre, v. a. Log. *calmare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *aggalinà*. Addormentare. Fig. *trascurare*.
assorbente, agg. Log. *assorbente*, *suspidore*. Mer. *assurbidòri*, *suspidòri*. Sett. *assorbenti*.
assorbìre, assòrbere, v. a. Log. *inciuppare*, *suspìre*. Mer. *assurbìri*, *suspìri*. Sett. *inciuppà*. Gall. *sulzì*, *acciuppà*. Ingullire, affungare.
assorbìto, assorto, agg. Log. *inciuppàdu*. Mer. *suspìu*. Sett. *inciuppaddu*.
assordàggine, f. Log. Mer. *surdesa*. Sett. *surdèzia*, *surdagini*.
assordamènto, m. Log. Mer. *surdèsa*. Sett. *surdagini*. Istordimentu. Gall. *suldaghjìna*.
assordàre, assordìre, v. a. Log. *insurdare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher surdu, benner surdu.
assorellarsi, v. n. p., faghersi sorres, esser comente sorres.
assòrgere, v. n. ass., alzaresi pro honore.
assortimènto, m. Dial. Com. *assortimentu*. Iscelta, qualidade, quantidade de cosas o de mustras.
assortìre, v. a. Log. *seberare*. Mer. *sceberài*. Sett. *scioberà*. Gall. *sciurà*. Distinghere, eligere.
assortìto, agg. Log. *seberadu*. Mer. *sceberàu*. Sett. *scioberaddu*. Isceltu, fornìdu, distintu.
assòrto, agg. Log. *acciupìdu*, *inciupìdu*, *suspìdu*. Mer. *assorbìu*, *inciupàu*. Sett. *inciupaddu*. Approfundadu, applicadu cum sa mente.
assottigliamento, m. Log. *isfinigamentu*. Mer. *assuttiligamentu*. Sett. *affiniggamentu*.
assottigliàre, v. a. Log. *assuttiligare*, *isfinigare*. Mer. *assuttiligài*. Sett. *infiniggà*, *affiniggà*.
assottigliatùra, f. Log. *isfinigadùra*, *assuttiligadura*. Mer. *assuttiligadùra*. Sett. *affiniggaddùra*.
assozzàre, v. a. Log. *imbruttare*. Mer. *imbruttài*, *sporcai*. Sett. *imbruttà*.
assuefàre, v. a. anom. Log. *assuefàghere*, *avesàre*. Mer. *avvezài*. Sett. *avvizzà*. Accostumaresi.
assuefaziòne, f. Log. Mer. *avvèsu*. Sett. *avvèzzu*. Gall. *avvizzu*. Usu, costumen.
assuetùdine, → consuetudine.
assuggettìre, → assoggettàre.

assùmere, v. a. anom. Log. *indossàre*. Mer. *incarrigài*. Sett. *addossà*. Leare, intraprendere.
assummàre, v. a. *alzare*, *sullevare in altu* → assumere.
assùnta, f. Dial. Com. *assumpta*, *assunta*. N. Segnora de s'assunta, de mesu Austu.
assùnto, m. Log. *impignu*. Mer. Sett. *impègnu*. Garrigu, cumandu, proa. Dare l'assunto, *impignare*, *raccumandare un'affare*. Pigliarne l'assunto, *ingarrigaresinde*.
assuntòre, m. Log. *qui si assumit*. Dial. Com. *impresariu*. Appaltadore.
assunziòne, → assunta.
assurdamente, avv. Log. *assurdamente*. Mer. Sett. *-enti*. Impropriamente.
assurdità, f. Dial. Com. *inconvenienzia*. Falsidade, improbidade.
assùrdo, m. Dial. Com. *assùrdu*. Falsu, contrariu ad su bonu sensu, ispropositu.
asta, f., aste pl. Dial. Com. *asta*. Punta subtile, o linna assuttiligàda. Specie de arma. Vendere all'asta, *bender ad s'incantu* → subastare.
astàdo, astato, m., soldadu armadu de asta.
astallàre, → alloggiare, stanziare.
astànte, agg. e m. Log. *presente*. Mer. Sett. *presenti*.
astèmio, agg. Log. *homine qui non biet binu*. Mer. *qui non buffat binu*. Sett. *qui non bizi binu*.
astenènte, → astinente.
astenèrsi, v. n. p. Log. *astènnere*. Mer. *astènniri*. Sett. *astenissi*. Contènnersi, istare lontanu.
astenimènto, → astinenza.
astèrgere, v. a. anom. Log. *frobbìre*, *samunàre*. Mer. *strèxiri*, *sciaquài*. Sett. *pulì*, *frobbì*. Gall. *sfrià*.
asteriscàre, v. a., segnalare un'iscrittura cum istelletta, o ateru signu.
asterìsco, m. Dial. Com. *istelletta*. Signale qui si ponet in s'iscriptura. Voc. Gr.
astersiòne, f. Log. *frobbidùra*, *samunadùra*. Mer. *strexidùra*. Sett. *frobbiddùra*, *labaddùra*. Gall. *laatùra*.
astersìvo, agg. Log. *samunadòre*. Mer. *strexidòri*. Sett. *labadòri*. Qui tenet virtude de frobbire.
astèrso, agg. Log. *frobbìdu*. Mer. *strèxiu*. Sett. *frobbìddu*. Gall. *sfriatu*.
astiàre, → invidiare, odiare.
astinènte, agg. Log. *astinente*. Mer. Sett. *-enti*. Temperante, continente.
astinènza, f. Dial. Com. *astinenzia*, *temperanzia*.
àstio, m. Dial. Com. *odiu*, *àstiu*. Invidia, avversione, contrariedade.
astiòso, agg. Dial. Com. *astiosu*, *invidiosu*.
astma, f. Dial. Com. *asma* → asma.
astrarre, astràere, v. a. anom. Log. *separare*, *tirare*. Mer. *tiràì*, *separài*. Sett. *separà*, *cabà*. Gall. *tirà*, *bucà*. Fagher astrassiòne, separende un'idea cum sa mente dai su totale.
astràtto, agg. Log. *distraìdu*, *disattèntu*. Mer. *distraìu*. Sett. *distrattu*. Separadu, segregadu, applicadu fixamente.
astrazióne, f. Log. *astrazione*. Mer. Sett. *-oni*. Separatione, applicatione fixa.
astretto, → costretto, sforzato.
astrìgnere, astrìngere, v. a. anom. Log. *costringhere*, *isforzàre*. Mer. *costringiri*. Sett. *costrignì*.
astringènte, part., qui hat virtude de istringhere o ligare.
astro, m. Dial. Com. *astru*, *istella*. In duro astro, *in malu puntu*.
astrolàbio, m. Dial. Com. *astrolabiu*. Istrumentu pro misurare sos astros.
astrologàre, v. a. Log. *astrologàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leger sa bona ventura, congetturare, fantasticare.
astrologìa, f. Dial. Com. *astrologìa*. Discursu de sos astros. Arte chimerica pro connoscher su futuru.
astrològico, agg. Dial. Com. *-ogicu*.
astròlogo, m. Dial. Com. *astròlogu*. Versadu in s'astrologìa.
astronomàre, v. n., professare s'astronomìa.
astronomìa, f. Dial. Com. *astronomìa*. Sientia de sos motos de sos astros.
astronomicamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. In modu astronomicu.
astrònomo, m. Dial. Com. *astrònomu*. Professore de astronomia.
astrùso, agg. Log. *difficile*, *diffizile*. Mer. Sett. *diffizili*. Segretu, cuadu, obscuru.
astùccio, m. Log. *istucciu*, *tùturu*, (Margh.) *aguzzeri*. Mer. *stugiu de agus*. Sett. *auzèri*. Gall. *achèri*.
astutamènte, avv. Log. *malissiosamente*. Mer. *maliziosamenti*.
astutàre, → attutare.
astùto, agg. Log. *astùtu*, *malissiòsu*, *furbu*. Mer. *maliziòsu*. Sett. *astùtu*.
astùzia, f. Log. *astùssia*, *malìssia*. Mer. *astùzia*, *malizia*. Sett. *astuzia* (*z* dol.).
asulière, → asoliere.
atabàllo, → nàcchera.
atarantàto, → tarantolàto.
atàre, → ajutare.
àtavo, m., su babbu de su bisaju.
ateìsmo, m. Dial. Com. *ateismu*. Sistema qui negat s'esistentia de Deus.
ateìsta, m. Dial. Com. *ateista*. Quie negat s'esistentia de Deus.
atellàne, f. pl., composizione satirica teatrale, gasi nada dai sa citade de Atella.
atenèo, m. Log. *universidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *universiddài*. Logu pubblicu de Atene, ue sos professores imparaiant.
àteo, → ateista.
atlànte, m., monte de Africa. Collectiones de cartas geograficas.
atlèta, m. Dial. Com. *gherreri*. Su qui cumbattiat in sos jogos publicos, o in s'anfiteatru.
atlètico, agg., qui appartenit ad s'atleta.
atmosfèra, m. Log. Dial. Com. *atmosfera*. S'aria qui inghiriat sa terra.
atmosfèrico, agg. Dial. Com. *atmosfericu*.
àtomo, m. Dial. Com. *àtomu*. Corpus minudeddu indivisibile. In un atomo, *ind'unu momentu*. Sett. *in un àtimu*.
atonìa, f. Log. Mer. *debilesa*. Sett. *debilezia*. Rilassamentu de fibra.
atrabilàre, agg. Log. *alteràdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*. Malinconicu, tristu.
atrabìle, m., humore malinconicu.
atrabiliàrio, → atrabilare.
àtrio, m. Dial. Com. *atriu*. Corte, vestibulu.

atro, agg. Dial. Com. *nieddu*. Funestu, tragicu.
atròce, agg. Log. *atroce*, *crudele*. Mer. Sett. *crudeli*. Dial. Com. *fieru*.
atrocemente, avv. Log. *crudelmente*. Mer. Sett. *crudelmenti*. Barbaramente.
atrocìre, → incrudelire.
atrocità, f. Log. *crudelidàde*. Mer. *crudelidàdi*. Sett. *crudeltài*, *crudeliddài*.
attaccàbile, agg. Log. *attaccabile*, *appizzigadòre*. Mer. *attaccadeddu*, *appiccigadòri*, *attaccadori*. Sett. *attaccabili*.
attaccàgnolo, → appiccagnolo.
attaccamènto, m. Dial. Com. *attaccamèntu*. Metaf. *affectu*, *istima*.
attaccàre, v. a. Log. *attaccàre*, *appizzigare*. Mer. *appiccigài*, *attaccài*. Sett. *attaccà*. Unire, ponner fattu, dare dai subra. Attaccare i cavalli, *giùnghere*. Attaccar campanelle, *calunniare*.
attaccatamente, avv. Log. *attaccadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
attaccatìccio, agg. Log. *attaccadittu*, *appizzigadore*. Mer. *appiccigadòri*, *attaccadòri*. Sett. *attaccaddittu*.
attaccàto, agg. Log. *attaccàdu*, *appizzigàdu*. Mer. *appiccigàu*, *attaccàu*. Sett. *attaccàddu*. Fig. *affectionàdu*.
attaccatùra, f. Log. *attaccadùra*, *appizzigadùra*. Mer. *appiccigadùra*, *attaccadùra*. Sett. *attaccaddùra*.
attàcco, m. Dial. Com. *attàccu*, *occasione*, *affectione*, *cumbatimentu*.
attaglìare, v. n. ass. *benner a tagliu*, *andare a geniu* → tagliare.
attalchè, avv. Log. *a tales qui*. Mer. *a tales chi*. Sett. *a tali chi*.
attalentàre, → talentare.
attalianàre, v. a., fagher ad s'usu italianu, modu, limba. Mer. *fai a s'italiana*.
attamènte, avv. Log. *convenientemente*. Mer. Sett. *-enti*. In modu aptu.
attamènto, m. Dial. Com. *adattamentu*.
attanagliare, v. a. Log. *attenazzàre*. Mer. *attanallài*, *attanagliài*. Sett. *attenaglià*. Gall. *stinaddà*. Turmentare cum tenazzas infogadas.
attapezzàre, → tapezzare.
attapinàre, v. n. ass. Log. *lamentaresi*. Mer. *lamentaisì*. Sett. *lamentassi*. Affligersi, angustiaresi.
attarantàto, → tarantàto.
attardàrsi, v. n. p. Log. *fàghersi tardu*. Mer. *faisì tardu*. Sett. *fassi tardu*. Gall. *intrinà*. Iscurigare, faghersi nocte.
attàre, → adattare.
attastàre, → tastare.
attecchìre, v. n. ass. Log. *creschere*. Mer. *cresciri*. Sett. *crescì*. Si narat de sas piantas qui andant innantis et creschent. Sim. de sos homines qui non hant fortuna.
attediàre, v. a. Dial. Com. *attediare* colle desin. Dare fastizu, esser tediosu, ammandronìresi.
atteggiamènto, m. Dial. Com. *atteggiamentu*. Movimentu, cumpostura de sa persona.
atteggiàre, v. a. Log. *dare su gestu*. Mer. *donai su gestu*. Sett. *dà lu gestu*. Esprimer cum su gestu de sa persona.
atteggiatamente, avv. Log. *atteggiadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum actu, cum su gestu.
atteggiatòre, m. Log. *atteggiadore*. Mer. Sett. *atteggiadori*.
attèggio, m., serie, o compilassione de actos.
attelàre, v. a. Log. *ponner in ordine s'esercitu*.
attempàrsi, v. n. p. Log. *imbezzare*. Mer. *imbecciài*. Sett. *inveccià*. Gall. *invicchià*. Benner bezzu, mannu.
attempàto, agg. Log. *imbezzàdu*, *mannu*. Mer. *imbecciàu*. Sett. *invecciàddu*. Gall. *invicchiàtu*.
attemperàre, → temperare.
attendamènto, m. Dial. Com. *accampamentu*.
attendarsi, v. n. p. Dial. Com. *accampare* colle desin. Ponner sas tendas in su campu. Firmaresi ind'unu logu.
attèndere, v. n. ass. Log. *attèndere*. Mer. *attèndiri*. Sett. *attendì*. Istare attentu, considerare, ispectare, applicaresi, occuparesi.
attendìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Qui si devet fagher casu de attenzione.
attenebràre, → tenebrare, ottenebrare.
attenente, agg., qui appartenit. Parente.
attenènza, f. Dial. Com. *parentèla*, *pertinenzia*.
attenère, v. a. anom. Log. *appartènnere*. Mer. *appartènniri*. Sett. *appartenì*. Osservare sa promissa, conformaresi, accostaresi, esser presente.
attentamènte, avv. Log. *attentamente*. Mer. Sett. *attentamenti*.
attentàre, Dial. Com. *azzardare* colle desin. Arriscare, leare animu.
attentàto, m. Dial. Com. *tentativu*, *azzardu*. Delictu non esighidu.
attènto, agg. Dial. Com. *attentu*. Diligente, operosu. Sost. → intento.
attenuàre, v. a. Log. *isfinigàre*. Mer. *assotigliài*. Sett. *isfiniggà*. Illanzigare, diminuire.
attenuazióne, f. Log. *diminussione*. Mer. Sett. *diminuzióni*.
attenùto, agg. Log. *attènnidu*. Mer. *attènniu*. Sett. *attenuddu*. Conformadu.
attenzióne, f. Log. *attenzióne*. Mer. Sett. *attenzióni*. Applicatione, ispectamentu.
attergàre, v. a. Log. *accoizàre*, *coizàre*, *laxàre in daisègus*. Mer. *accoài*. Sett. *coizà*. Iscriere addaisegus una providenzia.
attergàto, → rescritto, decreto.
atterramènto, m. Dial. Com. *atterramèntu*, *distruimèntu*, *abbattimèntu*.
atterràre, v. a. Log. *atterràre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Abbattire, humiliare, abbassare, bettàre a terra.
atterrenàre, v. a. Log. *ponnere in terra*. Mer. *poniri a terra*. Sett. *ponì a terra*.
atterrimènto, m. Log. *terròre*. Mer. Sett. *-òri*. Atterrimentu.
atterrìre, v. a. Log. *atterrìre*, *spauràre*. Mer. *aterrìri*. Sett. *atterrì*. Haer paura manna.
atterzàre, v. a., reduire, o dividere a sa terza parte, o a su terzu una cosa.
attèsa, f. Log. *ispèctu*. Mer. *aspèttu*. Sett. *aspettu*. Trattenimentu, tardanzia.
attèso, agg. Dial. Com. *attesu*. Atteso chè, avverb. *attèsu qui*. Mer. *stanti chi*.
attestàre, v. a. Log. *testificare*. Mer. *attestài*. Sett. *attistà*. Unire, azzuffare, ponner cosas a runcu a pare, o bestias a conca a pare.
attestàto, m. Log. *attestàdu*. Mer. *attestàu*. Sett. *attistàtu*. Agg. *attestadu*, postu a conca a pare.
attestatùra, f., positura de duas concas a pare.

attestaziòne, f. Log. Sett. *testimonìa*, *testimonianzia*. Mer. *testimonianza*. Attestadu.
attèzza, → attitùdine.
atticamènte, avv., a manera de sos atticos, cum pulidesa de limba.
atticìsmo, m., limbazu atticu, propriedade de limba, pulidesa, elegantia.
àttico, agg. Dial. Com. *aticu*, qui appartenit ad Atene. Sali attici, *manera de faeddare ingegniosa*.
attignère, v. a. anom. Log. *umpìre*, *umprìre*, *leàre*. Mer. *piscài*. Sett. *umpì*. Bogare, acquistare.
attignitòjo, m. Log. *upu*, *upuàle*. Mer. *carcìda*, *baddironi*. Sett. *upuali*, *upu*.
attìguo, agg. Log. *bighinu*. Mer. *bixinu*. Sett. *vizinu* (*z* dol.).
attillatamente, avv. Log. *adornadamente*. Mer. Sett. *-enti*.
attillàto, attillare, agg. e v. a. Log. *adornàdu*, *-are*. Mer. *adornau*, *-ai*. Sett. *adornaddu*, *adornà*. Abbellire, ornare, imbellettare.
attillatùra, f. Dial. Com. *adornamentu*, *abbellimentu*. Compostura.
àttimo, m. Dial. Com. *momentu*. Gall. *àtimu*. In un attimo, *ind'un'alzàda de oju*.
attinenza, → attenenza.
attìngere, → attignere.
attinto, agg. Log. *umpidu*. Mer. *piscàu*. Sett. *umpiddu*. Bogadu, extraidu, proadu.
attiràglio, m. → assortimento. Voc. Franc.
attiràre, v. a. e. n. p. Log. *tirare*, *attiràre*. Mer. *attiràri*. Sett. *attirà*. Procurare, meritare.
attitàre, v. a. Log. *prosighire una lite*. Mer. *prosighiri*. Sett. *prosighì*.
attitaziòne, f. Dial. Com. *prosighimentu*, *incaminamentu*, *de una lite*.
attitudinàre, v. a., disponner s'aptitudine de una figura.
attitùdine, f. Log. *attitudine*. Mer. Sett. *-ùdini*. Abilidade, dispositione.
attivamènte, avv. Log. *attivamente*. Mer. Sett. *-enti*.
attivàre, v. a. Dial. Com. colle desin., effectuare, esighire, mandare ad effectu.
attività, f. Log. *actividade*. Mer. *attividadi*. Sett. *attivitài*. Prontesa, efficacia.
attìvo, agg. Dial. Com. *activu*, *attivu*. Promptu, ispedìdu, efficace, diligente.
attizzamènto, m. Log. Sett. *acchicamentu*, *aunzamentu* (*z* dol.). Mer. *azzizzamentu*. Gall. *attizzamentu*.
attizzàre, v. a. Log. *acchicàre*, *aunzare*. Mer. *azzizzài*, *insuzzuligài*. Sett. *acchiccà*, *aunzà*, *azzizzà*, *attizzà*.
attizzatòjo, m. Log. *acchicadòre*. Mer. *azzizzadori*. Sett. *acchicaddòri*. Gall. *chiccaju*.
atto, m. Dial. Com. *attu*, *actu*, *actione*, *zinnu*, *gestu*, *movimentu*. Agg. Dial. Com. *aptu*, *attu*, *idoneu*.
attòllere, → innalzare.
attondàre, v. a. Log. *attundàre*. Mer. *attundài*. Sett. *attundà*. Fagher tundu.
attònito, agg. Log. *attònitu*, *maravigliàdu*, *ispantàdu*. Mer. *maravigliàu*, *spantàu*. Sett. *ispantatu*. Gall. *attuntunatu*, *attulditu*.
attòrcere, attorcigliare, v. a. anom. Log. *pijare*, *foscigare*, *pinnigàre*. Mer. *pinnigài*. Sett. *piggià*. Gall. *attulcichinà*. Imboligare, foscigare.
attòre, m. Log. *actore*, *attore*. Mer. Sett. *-ori*. Amministradore, difensore, qui faghet sa parte de dimandare, o accusare.
attorniàre, v. a. Log. *inghiriàre*. Mer. *ingiriài*. Sett. *ingirià*. Gall. *arruignì*.
attorno, avv. Log. Sett. *a inghìriu*. Mer. *a ingìriu*. Sett. *a giru*. Innantis, affacca.
attortigliàre, → attorcere.
attorto, agg. Log. *foscigadu*. Mer. *tòrciu*. Sett. *torziddu*. Temp. *tòltu*. Imboligadu, pijadu. Fig. *ingannadu*.
attoscàre, v. a. Log. *avvelenàre*. Mer. *avvelenài*. Sett. *avvilinà*. Gall. *attuscà*. Fig. *affligere*.
attòso, agg. Log. *imberriadu*, *appiseddadu*. Mer. *appiàu*, *dengosu*. Sett. *bìschitu*. Gall. *imbirriatu*, *liccatu*. Qui tenet sos modos de pizzinnu.
attossicamènto, m. Dial. Com. *avvelenamentu*.
attossicàre, → attoscare sinc.
attrabaccàre, → attendare.
attraente, agg. Log. *attraente*. Mer. Sett. *-enti*.
attràere, → attrarre.
attrappàre, v. a. Log. *cancherare*, *ingannare*. Mer. *-ai*, *siddìri*. Sett. *cancherà*. Gastigare, tenner sos nervios ritirados, senza si poder movere.
attrarre, v. a. Log. *attraire*, *tirare*. Mer. *attràiri*. Sett. *attraì*, *attirà*.
attrattìva, f. Dial. Com. *allettamentu*.
attrattìvo, agg. Dial. Com. *attrattivu*. Qui attirat o lusingat.
attraversamènto, m. Dial. Com. *attraversamentu*, *impedimentu*. Oppositione, contrariedade.
attraversàre, v. a. Log. *attraversare*, *impedìre*. Mer. *impidiri*. Sett. *impedì*. Metaf. *opponnersi*, *contraìghere*.
attraverso, avv. Dial. Com. *attraversu*.
attrazióne, f. Log. *attratione*. Mer. Sett. *-azioni*.
attrazzàre, v. a. Log. *providire*. Mer. *providìri*. Sett. *providì*. Forniresi de attrezzos, o istrumentos.
attrecciàre, attrezzare → intrecciare.
attrèzzo, m. Dial. Com. *instrumentu*, *aìna*, *attrezzos*, (Fonni) *làbaros*. Gall. *algumigni*.
attribuìre, v. a. Log. *attribuìre*. Mer. *-iri*. Sett. *attribuì*. Appropriare, usurpare.
attribuìto, m. Log. *attribuidu*. Mer. *attribuìu*. Sett. *attribuìddu*, *attribuitu*.
attribuzióne, f. Log. Mer. *appropriamentu*. Attributione.
attrìce, f. Dial. Com. *operadora*, sa qui agit o faghet sa parte de un'actu.
attristamènto, m. Dial. Com. *attristamentu*, *malinconìa*.
attristàre, attristire, v. a. Log. *attristare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
attristàto, attristito, Log. *attristadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-addu*.
attritamènto, m. Log. *finimentu*, *marghinamentu*. Mer. *macinamentu*. Sett. *mazinamentu*.
attritàre, → tritare.
attrìto, m. Log. *finidu*, *consumidu*, *razzigadu*. Mer. *finìu*. Sett. *finiddu*. Gall. *frustu*.
attriziòne, f. Dial. Com. *finimentu*. Segamentu. Dolore imperfettu de sos peccados.
attrovàre, v. a. Log. *agatare*, *incontràre*. Mer. *agatài*. Sett. *incontrà* → trovare.
attruppamento, m. Dial. Com. *attruppamentu*. Riunione de personas.

attruppàre, v. n. Log. *uniresi*, *attruppàre*, *reuniresi*. Mer. *attruppài*. Sett. *unissi*, *attruppà*.
attuàle, agg. Log. *actuale*, *attuale*, *presente*. Mer. Sett. *-ali*, *-enti*.
attualità, f. Log. *actualidade*. Mer. *-adi*. Sett. *attualiddài*, *attualitai*.
attualmènte, avv. Log. *attualmente*, *presentemente*. Mer. Sett. *attualmenti*.
attuàre, v. a. Dial. Com. *actuare*, *attuare* colle desin. Effectuare, reduire ad actu.
attuariàto, m. Dial. Com. *attuariadu*, *actuariadu*, su postu de actuariu.
attuàrio, m. Dial. Com. *actuariu*, *attuariu*. Su qui registrat, o tenet sos actos pubblicos.
attuffamènto, m. Dial. Com. *affungamentu*.
attuffàre, v. a. Log. *affungàre*. Mer. *affundài*. Sett. *affungà*.
attujàre, → offuscare.
attuòso, → attivo.
atturàre, → turare.
attutìre, attutare, v. a. Log. *tudàre*. Mer. *tudài*. Sett. *tuddà*, *istudà*. Gall. *ispignì*. Fig. *mitigare*.
aucchiàre, → agucchiare.
aucùpio, → uccellazione.
audàce, agg. Log. *audace*. Mer. Sett. *-aci*. Gall. *attriutu*. Azzudu, temerariu.
audacemènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
audàcia, f. Dial. Com. *audacia*. Azzardu, faccia, temerariedade.
audienza, f. Dial. Com. *audientia*, *audienzia*. Dar audienza, *iscultare*.
audìre, → udire.
auditòre, → uditore.
àuge, f. Log. *felicidade*. Mer. *felizidadi*. Sett. *felizziddài*. Summidade, altesa, honore.
augellàre, → uccellare.
augello, → uccello.
àugere, → accrescere.
auggiàre, → aduggiare.
augmentàre, → aumentare.
augnàre, v. a. Mer. *aungài*. Segare a modu de ungia, obliquamente, non a derectu.
auguràle, agg. Log. *augurale*. Mer. Sett. *-ali*. Qui appartenit ad s'augure, de auguriu, indovinu.
auguràre, -iare, v. a. Log. *augurare*, *disizàre*. Mer. *auguràì*, *disiggiài*. Sett. *augurà*, *disizà*. Previdire, vaticinare.
àugure, auguratòre, m. Dial. Com. *indovinu*. Auguradore, qui narat sos augurios.
augùrio, m. Dial. Com. *auguriu*. Indiciu, ventura, fortuna, disizu, isperantia.
augustàrsi, v. n. p. Log. *aggrandìresi*. Mer. *ingrandessiri*. Sett. *aggrandissi*. Gall. *prisumì*. Benner insigne, riveridu, mannu.
augusto, agg. Dial. Com. *augustu*. Log. *maestosu*, *eccellente*, *venerabile*. Mer. Sett. *maestòsu*, *veneràbili*.
àula, f. Dial. Com. *aula*. Corte, sala reale, logu gloriosu de su Chelu.
aulèdo, auleta, m., sonadore de flautu (aulo).
àulico, agg. Dial. Com. *aulicu*, *cortigianu*.
aulìre, olire → olezzare.
aulitòso, → odoroso.
aumentàbile, agg. Log. *aumentàbile*. Mer. Sett. *aumentabili*.
aumentamènto, m. Dial. Com. *aumentamentu*.
aumentàre, v. a. Log. *aumentàre*, *creschere*. Mer. *aumentai*, *cresciri*. Sett. *aumentà*, *crescì*.
aumentatìvo, agg. Dial. Com. *aumentativu*. Qui hat forza de aumentare.
aumentaziòne, f., aumento m. Dial. Com. *aumentu*, *aumentamentu*.
aumettàre, → umettare.
a una, avv. Dial. Com. *a una*, *ad una*. Cumpare → insieme.
àuna, f., misura de duos brazzos.
auncicàre, → uncicàre.
aunghiàre, → augnare.
àura, f. Dial. Com. *àura*. Bentu lezeri, alenu, vapore, favore, plausu, gratia.
auràre, → indorare.
àureo, agg. Log. *in colòre de oro*. Mer. Sett. *in colori de oru*. Dial. Com. *aureu*.
aurèola, f. Dial. Com. *corona*. Gradu de gloria qui tenent sos sanctos in Chelu.
auricolàre, auriculare, agg., qui appartenit ad s'orija. Si narat de sa confessione, proite si faghet ad s'orija. Voc. Lat.
aurìfero, agg. Dial. Com. *auriferu*. Qui contenit oro, o particulas de oro.
aurìga, m. Dial. Com. *carrozzèri*. Voc. Lat. → cocchiere.
aurìnu, agg., de oro o simile ad s'oro.
aurizzàre, v. n. Log., ponner s'orija pro iscultare su qui si faeddat in secretu, dal Lat. auris. Diventare oro, dal Lat. aurum.
àuro, → oro.
auròra, alba, f. Dial. Com. *aurora* → alba.
ausàre, v. n. p. Dial. Com. *ausare* colle desin. Avvesaresi, accostumaresi, tenner ad usu.
ausignòlo, → usignolo.
ausiliàre, agg., si narat dai sos Gramm. de sos duos verbos *hàere* et *èssere*.
ausiliàrio, agg. Dial. Com. *ausiliariu*. Qui servit de aggiudu.
ausìlio, m. Log. *auxiliu*, *aggiudu*. Mer. *aggiudu*. Sett. *aggiuddu*.
àuso, -sa → audace.
auspicàto, agg. Log. *ben avventuradu*. Mer. *pronostigàu*, *auguràu*. Sett. *auguraddu*. Gall. *benauràtu*.
aùspice, m. Dial. Com. *indovinu*. Propriamente su qui dat su bonu auguriu.
auspìzio, auspicio, m. Dial. Com. *pronòstigu*, *auguriu*. Signale de su futuru qui si faghiat dai sos antigos superstitiosos per mesu de sos puzones. Voc. Lat. avium inspectio.
austeramènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
austerità, f. Log. *austeridade*. Mer. *-adi*. Sett. *austeriddai*. Aspresa, severidade.
austèro, agg. Dial. Com. *austeru*, *aspru*, *severu*, *rigidu*, *rigorosu*.
austràle, agg. Log. *meridionale*. Mer. *-ali*. Qui dat ad mesu die.
àustro, m. Log. *mesu die*. Mer. *mesu dì*, *a parti de soli*. Sett. *mezza dì*. Bentu de mesu die.
autèntica, f. Dial. Com. *autentica*. Approvatione, testimonianzia.

autenticamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. In forma valida.
autenticàre, v. a. Dial. Com. colle desin., fagher fide, convalidare, legalizzare.
autenticaziòne, f. Log. *autenticatione*. Mer. Sett. *-aziòni*. Approvatione, fide.
autenticità, f. Log. *autenticidade*. Mer. *-adi*. Sett. *-ciddài*. Legalidade.
autèntico, agg. Dial. Com. *autenticu*. Legale, validu, seguru, dignu de fide.
autòcrate, → despota.
autocrazìa, f., qui si guvernat da ipsu matepsi indipendentemente. Voc. Gr.
autògrafo, agg. Dial. Com. *autografu*. Iscriptu de propria manu. Voc. Gr.
autòmato, autòma, m., machina qui hat in se sos principios de su motu. Voc. Gr.
autonomìa, f., qui si guvernat cum sas proprias leges. Voc. Gr.
autòre, m. Log. *autòre*. Mer. Sett. *autori*. Inventore, su qui iscriet o faghet un'opera.
autorèvole, agg. Log. *autorevole*. Mer. Sett. *autorevoli*. Qui tenet autoridade.
autorevolmènte, avv. Log. *autorevolmente*. Mer. Sett. *-enti*.
autorità, f. Log. *autoridàde*. Mer. *autoridàdi*. Sett. *autoriddai*. Facultade, riverentia.
autorizzàre, v. a. Dial. Com. colle desin., dare autoridade, facultade, autenticare.
autorizzaziòne, f. Log. *autorizzassiòne*. Mer. Sett. *autorizzaziòni*.
autrìce, f. Dial. Com. *autora*, sa qui faghet o iscriet operas.
àutro, autrùi → altro, altrui.
autunnàle, agg. Log. *attunzàle*, *de attùnzu*. Mer. *de attòngiu*. Sett. *di attùgnu*.
autùnno, m. Log. *attùnzu*. Mer. *attòngiu*. Sett. *attùgnu*.
auzzàre, → aguzzare.
auzzìno, → aguzzino.
avaccèzza, avaccianza, avacciamento → prestezza, fretta.
avacciàre, v. a. e n. p. Log. *pressàre*. Mer. *pòniri prèssi*. Sett. *pressà*. Gall. *suppillì*.
avàccio, → presto.
avàle, avv. Log. *como*. Mer. *immòi*. Sett. *abà*, *abalabà*, *avali*, *abàli*.
avallàre, → avvallare.
avàllo, m. Dial. Com. *fidanzia*. Seguresa.
avanguàrdia, → vanguardia.
avanìa, f. Dial. Com. *avanìa*. Imposta rigorosa. Metaf. *ingiustitia*, *affrontu*.
avannòto, m. *pischigheddu de riu*. Fig. *simplice*.
avante, avanti, prep. Log. *innanti*, *-is*, *prima*. Mer. *innantis*, *prima*. Sett. *innanzi*, *prima*. In presentia. Esser la cosa avanti, *esser pro finire*. Andar avanti, *avanzare*, *andare innantis*.
avantichè, avv. Log. *innanti qui*, *prima qui*. Mer. *innantis chi*, *prima chi*. Sett. *innanzi chi*.
avantiguàrdia, → antiguardia.
avanzamènto, m. Dial. Com. *avanzamentu*. Progressu. Superioridàde.
avanzàre, v. a. Log. *avansare*, *avanzare*. Mer. *avanzài*. Sett. *avanzà*. Aggrandire, mandare, superare, binchere, andare innantis, abbundare, restare, bessire innantis.
avanzàre, v. n. ass. Log. *andare bene*. Mer. *andài beni*. Sett. *andà beni*.
avanzatìccio, m. Log. *avanzu*. Mer. *avanzixèddu*. Sett. *abanzu* (*b* dol.) → rimasuglio.
avanzàto, agg. Log. *avansàdu*, *avanzàdu*. Mer. *avanzàu*. Sett. *abanzàddu*.
avanzo, m. Log. *avànsu*, *avànzu*, *restu*. Mer. *avanzu*, *arrestu*. Sett. *abanzu*, *restu*.
avanzùglio, → avanzaticcio.
avaramènte, avv. Log. *avaramente*. Mer. Sett. *avaramenti*.
avarìa, f. Dial. Com. *avarìa*. Damnu qui si contat in su bettu qui si faghet de sas cosas de una nae.
avarìzia, f. Log. *avarizia*, *avarissia*. Mer. *avarizia*.
avarizzàre, v. n. ass., exsercitare s'avaritia. Essere avaru, istrintu. Viver sordidu.
avàro, m. Dial. Com. *avàru*. Agg. *bramosu*, *istrintu*, *sordidu*.
avaròne, m. Log. *avaròne*. Mer. Sett. *avaròni*.
avellàna, f. Log. *linzòla*, *nuzzòla*. Mer. *nuxedda*. Sett. *linzòla*, *nizola*. Gall. *nuciòla*.
avellàno, m. Log. *arbure*, *arvure de nuzzòla*. Mer. *mata de nuxedda*. Sett. *l'àrburu di la linzòla*.
avèllere, → svellere.
avèllo, m. Log. *losa*, *tumba*. Mer. Sett. *tumba*. Propr. sa cascia sepulcrale. Voc. Ebr.
avemarìa, avemmarìa, f. Dial. Com. *avemarìa*. Sas orationes, sos globos de su Rosariu. Su toccu de sa campana.
avèna, f. Log. *aèna*, strum. past., (Margh.) *ena*. Mer. *launedda*. Sett. *trubeddi*. Pianta erbaccia, Log. Sett. *ena*, *aèna*, (Margh.) *fenarzu*. Mer. *saìna*, *ena*, *auena*.
avère, m. Log. Mer. *ricchesa*. Sett. *richezia*. Ricattu, patrimoniu, benes.
avère, v. ausil. anom. Log. *hàere*, *tennere*. Mer. *teniri*. Sett. *abè*. Gall. *aè*. Possedire, complire, faghere. Aver a male, *leare a male*. Aver che dire, *tenner ite narrer*. Aver cuore, *tenner animu*.
averno, m. Dial. Com. *inferru*. Temp. *infarru*. Propr. s'inferru de sos Gentiles.
avèrtere, → voltare, stornare.
aviàrio, m., logu ue si tenent sos puzones → uccelliera.
avidamènte, avv. Log. *lambridamente*, *avidamente*. Mer. Sett. *-enti*.
avidezza, avidità, f. Log. *ingurdonerìa*, *avididàde*. Mer. *abbramidura*. Sett. *avididdai*.
àvido, agg. Log. *abbramìdu*, *ingurdu*, *àvidu*. Mer. *abbramìu*, *allurpìu*. Sett. *àvidu*, *liccaldu*, *abbramiddu*.
a vista, avv. Log. *a vista*, *in vista*, *a ojos*. Mer. Sett. *a vista*, *in vista*.
avìto, agg. Dial. Com. *hereditariu*, *ereditariu*. De sos babbos, de sos antigos.
avo, m. Log. *giàju*, *babbài*. Mer. *jaju*, *nannài*. Sett. *jaju*. Temp. *minnannu*. Pl. mazores, passados, antenados.
avocàre, v. a. Log., leare una causa de unu tribunale pro la portare ad un'ateru.
avocolàre, → accecare.
avòcolo, → cieco.
avogàdo, → avvocato.
avòlio, → avòrio.
àvolo, → avo.
avolteràre, avoltero → adulterare, adultero.

avoltòjo, m. Log. Sett. *unturzu*. Mer. *bentrùxu*.
avòrio, m. Dial. Com. *avòriu*, dente de s'elefante. Fig. *bianchesa*.
avotàre, v. n. p., obbligaresi cum votu.
avrìre, → aprire.
avvalersi, → prevalersi.
avvallamènto, m. Log. *iscavamentu*, *abbasciamentu*. Mer. Sett. *abbasciamentu*.
avvallàre, v. a. Dial. Com. *abbasciare*, colle desin. Falare, iscavare, precipitare. Fig. *umiliare*, *avvilire*, *benner mancu*.
avvaloramènto, m. Dial. Com. *avvaloramentu*.
avvaloràre, v. a. Dial. Com. *avvaloràre*, colle desin. Dare valore, vigore, incoragire, raccumandare, leare forza.
avvampamènto, m. Dial. Com. *avvampamentu*.
avvampàre, v. n. ass. Dial. Com. *avvampare*, colle desin. Infiammare, accendere.
avvantaggiàre, v. a. Dial. Com. *vantaggiàre*, *avvantaggiare*, colle desin. Creschere, mezorare.
avvantàggio, → vantaggio.
avvantaggiosamènte, → vantaggiosamente.
avvantaggiòso, → vantaggioso.
avvanzàre, v. n. ass. Log. *andare bene*. Mer. *andài beni*. Sett. *andà beni*.
avvedèrsi, v. n. p. Log. *abbizare*, *abbizàresi*. Mer. *accataisì*. Sett. *abbizassi*. Gall. *avvidessi*.
avvedimènto, m. Log. Sett. *abbizamentu*. Mer. *accatamentu*.
avvedutamènte, avv. Log. *abbizadamente*. Sett. *-enti*. Mer. *attentamenti*.
avvedutèzza, f. Log. Mer. *abbistesa*. Sett. *previdenzia*. Previdimentu, astutia.
avvedùto, agg. Log. Mer. *abbistu*. Sett. *avvistu*. Gall. *speltu*. Attentu, ispiritosu, astutu.
avvegnachè, avv. Dial. Com. *mancàri*, (Barb. *mancai*). Sibbenes, non obstante qui.
avvegnente, → avvenente.
avvelenamènto, m. Dial. Com. *avvelenamentu*.
avvelenàre, -ire, v. a. Log. *avvelenàre*. Mer. *avvelenài*. Sett. *avvilinà*.
avvenènte, agg. Log. *bellu*, *dèchidu*, *grassiosu*. Mer. *bellu*, *graziosu*. Sett. *avvenenti*.
avvenentemènte, avv. Log. *grassiosamente*. Mer. *graziosamenti*. Sett. *graziosamenti* (*z* dol.).
avvenenza, f. Log. *gratia*, *grassia*, *bellesa*. Mer. *bellèsa*, *grazia*. Sett. *beddezia* (*d* pal.).
avveniènte, → futuro.
avvenimènto, m. Dial. Com. *avvenimentu*. Casu, successu, inalzamentu.
avvenìre, m. Log. *su tempus benidòre*. Dial. Com. *futuru*.
avvenìre, v. impers. Log. *succedere*, *suzzèdere*. Mer. *suzzèdiri*. Sett. *suzzedì*. Bènnere, derivare.
avvenitìccio, si narat de cosa qui benit de foras → avventiccio.
avventamènto, m. Dial. Com. *avventamentu*, *imbestimentu*.
avventàre, v. a. Log. *avventare*, *imbestire*, *bettàre*. Mer. *affraccaisì*, *avventài*. Sett. *avventà*. Precipitaresi cum violentia, senza riflexu.
avventatàggine, f. Log. *temeridade*. Mer. *abentadura*, *temeridadi*. Sett. *temeriddai*. Azardu, impetu, inconsideradesa. Gall. *intumbùghjni*.
avventatamènte, avv. Log. *impetuosamente*, *temerariamente*. Mer. Sett. *-enti*.
avventatèzza, → avventataggine.
avventàto, agg. Log. *avventadu*. Mer. *avventàu*. Sett. *avvintaddu*. Gall. *intumbitu*. Precipitosu, inconsideradu. Mer. *allampiau*.
avventìccio, agg. Dial. Com. *avventiziu*, *estraneu*. Qui benit de foras.
avventìzio, agg. e m. Dial. Com. *avventiziu*. Si narat de benes, sas cosas qui benint de regalu, o de industria.
avvento, m. Dial. Com. *avventu*. Su tempus qui precedit Pascha de Nadale.
avventòre, m. Log. *fittianu*. Mer. *parrocchianu*. Sett. *aventòri*, *fittianu*.
avventùra, f. Log. *avvenimentu*. Sorte, fortuna, accidente, perigulu, arriscu.
avventuràre, v. a. Log. *arriscare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fortunare, felicitare, chimentàresi.
avventuratamènte, avv. Log. *avventuradamente*, *prosperamente*. Mer. Sett. *-enti*.
avventurière, m. Dial. Com. *avventurèri*. In quirca de ventura, volontariu, soldadu de ventura.
avventurosamènte, → avventuratamente.
avventuròso, agg. Log. *avventuràdu*, *fortunàdu*. Mer. *fortunàu*. Sett. *fortunaddu*.
avvenùto, agg. Log. *succèdidu*. Mer. *suzzèdiu*. Sett. *suzzessu*.
avveramènto, m. Dial. Com. *averamentu*.
avveràre, v. a. Log. *averàre*. Mer. *averài*. Sett. *-à*. Confirmare, verificaresi, assegураresi, accertare.
avveràto, agg. Log. *averàdu*. Mer. *averàu*. Sett. *averaddu*.
avverbiàle, agg. Log. *avverbiàle*. Mer. Sett. *-ali*. Ad modu de avverbiu.
avverbialmènte, avv. Log. *avverbialmente*. Mer. Sett. *-enti*.
avvèrbio, m. Dial. Com. *avvèrbiu*. Una de sas partes de su discursu → O. S. I, p. 166.
avverdìre, v. a. Log. *imbirdigare*, *dare o fagher birde*. Mer. *imbirdigai*, *donai su birdi*. Sett. *dà lu verdi*. Gall. *invildì*.
avveritàre, → avverare.
avversamènte, avv. Log. *contrariamente*. Mer. Sett. *-enti*.
avversàre, v. a. Log. *adversàre*, *contrariàre*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
avversàrio, m. Dial. Com. *inimigu*, *avversariu*. Agg. *contrariu*, *avversu*.
avversière, → avversario.
avversiòne, f. Log. *contrariedàde*, *adversione*. Mer. Sett. *avversiòni*. Odiu, abbominatione.
avversità, f. Log. *adversidade*. Mer. *avversidadi*. Sett. *avversiddai*. Infortuniu, calamidade.
avverso, agg. Dial. Com. *contràriu*. Oppostu, infelice. Avv. Dial. Com. *contra*.
avvertentemènte, avv. Log. *avvertidamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cautamente.
avvertenza, f. Log. *avvertentia*, *avvertènsia*. Mer. Sett. *avvertènzia*.
avvertimènto, m. Dial. Com. *avvertimentu*. Avvisu, ammonitione.
avvertìre, v. a. Log. *avvertìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *avvertì*. Ammonestare, avvisare, considerare.

avvertitamènte, avv. Log. *avvertidamente*. Mer. Sett. *-enti*.
avvertìto, agg. Log. *avvèrtidu*. Mer. *avvèrtiu*. Sett. *avvertiddu*. Cautu. Gall. *avviltutu*.
avvezzamènto, m. Log. *avvesamentu*. Mer. *avvesu*. Sett. *avvezzamentu*. Usu, costumen.
avvezzàre, v. a. Log. *avvesàre*. Mer. *avvesai*. Sett. *avvezzà*. Abituare, accostumare.
avvezzo, agg. Log. Mer. *avvèsu*. Sett. *avvezzu*. Avvesadu, assuefactu, abituadu.
avviamènto, m. Dial. Com. *avviamentu*, *incaminamentu*.
avviàre, v. a. Dial. Com. *avviare*, *incaminàre* colle desin. Indirizzare, cominzare.
avvicendamènto, m. Dial. Com. *-entu*. Acchidamentu, cambiamentu a vicenda.
avvicendàre, v. a. Dial. Com. *avvicendare* colle desin. Mudare, acchidàre, fagher a muta muta.
avvicendèvole, → vicendevole.
avvicendevolmènte, → vicendevolmente.
avvicinamènto, m. Log. *accurziamentu*. Mer. *accostamentu*. Sett. *avvizinamentu* (*z* dol.).
avvicinàre, v. a. Log. *accurziare*. Mer. *accostài*. Sett. *avvizinà*. Temp. *accostà*.
avvignàre, v. a. Log. *pastinare*, *ponner a binza*. Mer. *pòniri a bingia*. Sett. *pastinà*, *ponì a vigna*.
avvilimènto, m. Dial. Com. *avvilimentu*. Abbattimentu, humiliatione.
avvilìre, avvilare, v. a. Log. *avvilìre*. Mer. *-iri*. Sett. *avvilì*. Humiliare, abbasciare, perdersi de animu, iscoraggire.
avvilitìvo, agg. t. gramm. Dial. Com. *avvilitivu*. Nomen avvilitivu.
avviluppamènto, m. Dial. Com. *imbrogliamentu*. Iscompigliu, confusione, attropogliu.
avviluppàre, v. a. Dial. Com. *imbrogliare* colle desin. Imboligare, confundere, attropogliare.
avviluppatamènte, avv. Log. *confusamente*. Mer. Sett. *-enti*.
avvinàre, v. a. Log. *bettàre binu a s'abba*, *abbare su binu*. Mer. *abbinai*.
avvinazzàre, -acciare, v. n. p. Log. *imbreagàresi*. Mer. *abbinaisì*, *imbriagaisì*. Sett. *imbreaggassi*.
avvìncere, v. a. anom. Log. *attrozzare*, *ligare*. Mer. *accappiài*. Sett. *lià*. Gall. *avvignì*.
avvinchiàre, avvinghiare, v. a. Log. *istringhere*. Mer. *stringiri*. Sett. *istrignì*.
avvinciglìare, v. a., ligare cum bertigas de salighe (vinciglio).
avvinto, agg. Log. *ligadu*. Mer. *accappiàu*. Sett. *ligàtu*.
avviotolàre, v. a. → avviare. Si usat pro burla.
avvisamènto, m. Log. Dial. Com. *avvisu*.
avvisàre, v. a. Log. *avvisàre*. Mer. *avvisài*. Sett. *avvisà*. Significare, avvertire, immaginàresi, abbizaresi.
avvisatamènte, avv. Log. *appostadamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum arte, cum avvisu.
avvìso, m. Dial. Com. *avvìsu*. Notitia, annunziu, avvertimentu. Essere avviso, *pàrrere*. Far avviso, *considerare*. A mio avviso, *a parrer meu*.
avvistàre, v. a. Log. *accumpagnare cum sa vista*, abbaidare cum diligentia. Gall. *uggiulà*.
avvisto, agg. Log. *abbizadu*. Mer. *accatau*. Sett. *avvistu*. Cautu, prudente, attentu.
avviticchiàre, v. a. Log. *imboligare*. Mer. *trobeddài*. Sett. *attaccassi*. Gall. *imbulià*. Istringhere fortemente comente sa bide ad s'arvure.
avvitìre, v. a. Log. *pastinare*. Mer. *prantài sermentu*. Sett. *pastinà*.
avvitolàre, v. a., fagher aspru comente est su fundu de sa bide (Mer. sermentu).
avvivamènto, m. Log. Mer. *abbivamentu*. Sett. *avvivamentu*.
avvivàre, v. a. Dial. Com. *avvivare* colle desin. Animare. Mer. *abbivai*.
avvizzàre, avvizzire, v. n. ass. Log. *allizàre*. Mer. *allaccanài*. Sett. *allizà*. Gall. *inghizzì*. Falaresi, siccare.
avvocàre, avvogadare, v. n., esercitare, fagher s'avvocadu. Pro ritirare una causa → avocare.
avvocàto, m. Log. *avvocàdu*. Mer. *-au*. Sett. *abocaddu*. Gall. *avvocatu*.
avvocatùra, f. Dial. Com. *avvocazia*. S'arte de s'avvocàdu.
avvocolàre, → avocolare.
avvoggolàre, → involgere.
avvòlgere, v. a. anom. Log. *imboligàre*. Mer. *imboddiài*. Sett. *imboliggà*. Gall. *imbulicà*. Fasciare, inghiriare, ingannare, ligare.
avvolgimènto, m. Log. *imboligamentu*. Mer. *imboddiamentu*. Sett. *imboliggamentu*, *imbolicu*.
avvollàre, → avvolgere.
avvolontàto, agg., trasportadu dai sa voluntade.
avvolpacchiàre, → avviluppare.
avvoltatamènte, avv. Log. *pijadamente*. Mer. *pinnicadamenti*. Sett. *piggiaddamenti*.
avvoltatùra, f. Log. *imboligadùra*. Mer. *pinnicadùra*. Sett. *piggiaddùra*.
avvolticchiàre, → attorcere, avvolgere.
avvòlto, agg. Log. *imboligàdu*. Mer. *pinnicàu*. Sett. *piggiaddu*. Gall. *imbolicatu*.
azienda, f. Dial. Com. *azienda*. Amministratione de affares. Voc. Spagn.
azionàre, v. a., aspirare, pretendere s'acquistu de una cosa.
azionàrio, → azionista.
aziòne, f. Log. *actiòne*, *assiòne*. Mer. *aziòni* (*z* for.). Sett. *aziòni* (*z* dol.). Factu, operazione, negoziu, dinari qui dat un'associadu.
azionìsta, m. Dial. Com. *azionista*. Qui dat una summa pro unu negoziu, o impresa.
a zonzo, avv., andare a zonzo, *andare inhoghe et in cuddae senza esser firmu*. Gall. *urioni*, *andà urioni*, *arrugghià*.
azòto, m., una de sas substantias simplices elementares.
azza, f., ispecie de arma antiga comente mazza.
azzampàto, agg., qui tenet francas, francudu.
azzannàre, v. a. Log. *assannàre*. Mer. *assannài*. Sett. *assannà*. Istringher cum sas dentes, si narat de sos animales.
azzardàre, v. a. Log. *azzardare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *attrì*. Arriscare, chimentaresi.
azzàrdo, m. Dial. Com. *azzàrdu*. Riscu, arriscu, perigulu.
azzardòso, agg. Dial. Com. *azzardòsu*. Gall. *attriutu*. Temerariu, arriscadu.
azzeccàre, v. a. Log. *colpìre*, *azzertare*, *indovinàre*. Mer. *indovinai*. Sett. *-à*. Gall. *inciltà*. Dare subra, dare in su veru.

azzicàre, v. a. Log. *movere*. Mer. *mòviri*. Sett. *movì*. Gall. *banzicà*, *zanzicà*.
azzimàre, v. a. Log. *acconzare*, *ornare*. Mer. *pulirisì*, *imbellettài*. Sett. *ornà*, *profumà*. Gall. *cumponissi*. Puliresi affectadamente.
azzimèlla, f. Log. *pane pùrile*, *còzzula*. Mer. *pani àzzimu*. Sett. *pani àgimu*. Gall. *coccu*.
àzzimo, agg. Log. *pùrile*. Mer. *àzzimu*. Sett. *àgimu*. Gall. *àghijmu*.
azziròne, m., istrumentu de trabagliare sa terra.
azzittàrsi, v. n. p. Log. *cagliaresi*. Mer. *citirisì*. Sett. *caglià*. Laxare de faeddare.
azzollàre, v. a. Log., iscudere a colpos de cherva (*zolle*). Sett. *chea*. Gall. *chèlvia*.
azzonzàre, v. n. ass. Log. *andare rodia rodia*, *arrodiàre*. Mer. *andai cerri cerri*. Sett. *andà ronza ronza*. Gall. *sisirinassi*.
azzoppàre, v. a. Log. *intoppigàre*. Mer. *inzoppài*. Sett. *zoppiggà*, *inzoppiggà*.
azzuffamènto, m. Dial. Com. *azzuffamentu*.
azzuffàrsi, v. n. p. Log. *azzuffàre*. Mer. *acciuffaisì*. Sett. *acciuffà*, *azzuffà*. Contrastare, leare a pilos.
azzuòlo, agg., de colore biaittu iscuru.
azzurreggiàre, v. n. ass. Log. *tender ad su biaittu*. Mer. *tendiri a s'asùlu*. Sett. *tendì a lu asùlu*, *a biaittu*.
azzurrìgno, azzurriccio, agg. Log. *biaittu*. Mer. *asùlu*. Sett. *biaittu*, *asùlu*.
azzurrìno, agg. Log. *biaittu*. Mer. *asùlu*. Sett. *biaittu*, *asùlu*.
azzùrro, agg. Log. *biaittu*. Mer. *asùlu*. Sett. *biaittu*, *asùlu*.
azzurròngnolo, agg. Log. *qui tendet ad colore biaittu*. Mer. *qui tenit de su asùlu*. Sett. *assulògnolu*. Gall. *biaittognu*.

B

b, segunda littera de s'alfab. Si cambiat in ital. cum su *p*, *v*, comente *banca*, *panca*; *nerbo*, *nervo*, etc.
babbèo, bàbbio, m., -a f. Log. *sìmplice*, *isimprottu*. Mer. *simpri*, *scimu*. Sett. *sìmplizi*. Gall. *maccarixoni*. Istolidu, pampalluchèri, fanfarrone, maccu.
babbiòne, agg. e m. → babbèo.
babbo, m. Dial. Com. *babbu*.
babbòccio, a babboccio, avv. Dial. Com. *a casu*, *in confusu*.
babbuassàggine, f. Log. *macchine*. Mer. *macchiori*. Sett. *macchini*, *-nu*.
babbuàsso, agg. Dial. Com. *maccu*.
babbuìno, m. Dial. Com. *babbuìnu*, ispecie de monìnca. Fig. Dial. Com. *maccu*.
babilònia, babèle, f. Dial. Com. *babèle*, *-li*, *babilonia*. Fig. Log. *confusiòne*. Mer. Sett. *-oni*.
bacàre, v. n. ass. Log. *imbermigare*. Mer. *imbermigai*. Sett. *bermizà*. Temp. *inghialmicà*, *ingialmì*. Ponner, fagher berme.
bacca, f. Log. *ranu*. Mer. *baga*, *bacca*. Sett. *graneddu*. Fructu de sa èdera, laru, etc. → còccola.
baccalà, m. Log. Sett. *baccaglià*. Mer. *baccagliàri*.
baccanàle, m. Log. *-ale*. Mer. Sett. *-ali*. Festas in honore de Baccu.
baccanèlla, f. Dial. Com. *ciarra*. Confusione de personas in divertimentu.
baccàno, m. Dial. Com. *fracassu*. Rumore qui si faghet joghende cum medas.
baccànte, com. Log. *baccante*. Mer. Sett. *-nti*. Qui imìtat ad Baccu.
baccàre, → baccheggiare.
bàccaro, m., bàcchera f., ispecie de erba odorifera.
baccellerìa, f., gradu in sas armas et in sas litteras. Pro *macchine* → babbuassaggine.
baccellière, m. Log. Sett. *baccalàureu*, *baccalàuru*. Mer. *baccellièri*. Gradu accademicu.
baccèllo, m. Log. *tega*, *tiliba*. Mer. *tega*. Temp. *currònciulu*. Voc. Arab. baquilla.
baccheggiàre, v. n. ass. Log. *ticchirriare*, *annijare*. Sett. *anniggià*. Mer. *bestirisì a maschera*. Dare boghes que baccantes, màscheras, etc.
baccheròzzo, -òzzolo, Log. *bermighèddu*. Mer. *bremixèddu*. Sett. *bermizzòlu*. Temp. *gialmiceddu*.
bacchètta, f. Dial. Com. *bacchetta*. Bèrtiga, bastone suttìle. Comandare a bacchetta, *cumandare a bacchetta*, cum authoridade.
bacchettàre, v. a. Log. *bastonàre*. Mer. *-ài*, *donai sa vergada*. Sett. *bastonà*. Dare sas virgadas.
bacchettàta, f. Log. Mer. *bacchettàda*. Sett. *-àta*. Colpu de bacchetta. Gall. *mazzittata*.
bacchettòne, m., -na f. Log. *bacchettòne*, *-na*. Mer. Sett. *-òni*, *-òna*. Ipocritòne, -òna.
bacchettonerìa, f. Dial. Com. *ipocrisìa*.
bacchiàre, → abbacchiàre.
bàcchico, agg. *de Baccu*.
bacchìfero, baccifero, agg., qui produit granos (bacche, còccole).
bàcchio, m. Log. *bèrtiga*, *trozza*. Mer. *pèrtia*. Sett. *bèltica*. Gall. *baccheddu*.
bacchiòne, m. Dial. Com. *maccu*.
baciamàno, m. Log. Mer. *basamanu*, *salùdu*. Sett. *salùtu*, *-ùddu*. Saludu cum sa manu.
baciapòlvere, baciapìle → bacchettone.
baciàre, v. a. Log. *basàre*. Mer. *basài*. Sett. *baxà*. Baciar la mano, *saludàre*, *basare sa manu*.
bacìno, bacìle, m. Dial. Com. *lavamanu*. Piàttu cupùdu, de metallu, de terra, etc. Tener il bacìno alla barba, *istare in faccia senza timore*, sustenner cum coraggiu.
bàcio, m. Log. *basu*. Mer. *bàsidu*. Sett. *baxu*.
bacìo, m., logu o terra qui dat ad tramuntana.
baciuccàre, -ucchiàre, v. freq. Log. *basittàre*. Dare basigheddos. Mer. *stai basa basa*.
baco, m. Log. *berme de seda*. Mer. *bremmi de seda*. Sett. *bermi di seta*. Quale si siat berme in genere. Aver i bachi, *esser tristu*.
bacucco, m. Dial. Com. *cubuddu*, *cuguddu*. Temp. *capucciu*. Voc. Ebr. habàq.
bada, avv. Dial. Com. *attentu*, *ritardu*. Tener a bada, *trattennere*, *ispectare*.
badaloccàre, -uccàre, v. n. ass. Log. *badaluccare*. Mer. *burlài*. Sett. *buglià*. Gall. *badaluccà*.
badalòne, → babbione.
badalùcco, m. Log. Gall. *appentu*. Mer. *gioghittu*, *giogu*. Sett. *gioggu*.
badàre, v. n. Log. *badare*, *attendere*. Mer. *badài*, *attèndiri*. Sett. *badà*, *attendì*. Haer cura, trattènnere, aspirare.
badèssa, → abadessa.
badìa, → abadia.
badiàle, agg. Dial. Com. *mannu*. Abbundante, riccu. De badia → abbaziale.
badigliàre, → sbadigliare.
badìle, m. Dial. Com. *pala de ferru*.
baffo, m. Log. Sett. *mustàzzu*. Mer. Temp. *mustàcciu*. Pl. baffi, *mustàzzos*.
bagàglia, f. sing., -glie pl., bagaglio m. Dial. Com. *bagàgliu*. Transtros, (Fonni) làbaros, nomen genericu de tota sa mobiglia. Gall. *alaxa*.
bagagliòne, m., qui portat sos bagaglios. Pro injuria, *incurvu*, *pagu de bonu*.
bagagliùme, m. Log. *bagagliùmen*. Mer. *quantidàdi de bagaglius*. Sett. *bagagliùmi*.
bagàscia, f. Dial. Com. *bagàssa*, *concubìna*.
bagàscio, m. Log. *amìgu*. Mer. *bagàssu*. Sett. *amìggu*, *-ìcu*.
bagatellàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin. *fagher bagatellas*, *andare in burlas*.

bagattèlla, -llleria, Dial. Com. *bagattella*, *-llerìa*. Cosa de pagu valore.
baggèo, → babbeo.
baggianàta, -gianeria, f. Log. *fanfarronia*, *coglioneria*. Sett. *coglionerìa*. Gall. *spampanata*, *sfanfarrunata*. Pampallucherìa, cosa macca. Mer. *bantàsciu*, *vantasciu*, *baggianeria*.
baggiàno, → baggèo.
baggiolàre, v. a., ponner su sustegnu subta su marmuru pro lu firmare.
bàggiolo, m. Dial. Com. *sustegnu*. Su qui si ponet subta su marmuru pro lu tenner forte.
bagiàna, f., pedde pro ligare liberos. Burla.
bagliàre, → abbagliare.
baglióre, m. Log. *risplendore*. Mer. Sett. *-ori*. Lughe forte et improvvisa qui illuìnat.
bagnajuòlo, m., qui tenet sos bagnos, o qui frequentat sos bagnos.
bagnàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *bagnare*. Infundere, bettare abba, leare bagnu.
bagnatùra, f. Log. Mer. *bagnadura*. Sett. *-atura*.
bagno, m. Dial. Com. *bagnu*. Bagnaròla. Galèra.
bagnomarìa, m., istuffa humida pro distillare.
bagnuòlo, m. Log. *bagnigheddu*. Mer. *-ixeddu*. Sett. *bagnareddu*. Bagnadura lezera.
bagordàre, v. n. ass. Log. *iscialare*, *festeggiare*, *ribottare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Divertiresi, disbarattare, dissipare. Gall. *scialà*.
bagordo, m. Dial. Com. *ribotta*. Gall. *sciala*. Divertimentu, allegria, festa, disbarattu.
bagottìno, m., moneda antiga veneziana de basciu valore.
bailìre, → governare, reggere.
bàilo, -la → balio, -a.
bàio, agg. Dial. Com. *baju*. Colore, manta de caddu.
baìre, sbaìre → sgomentare.
baja, f. Dial. Com. *burla*, *bùglia*. Badaloccu, beffa. Bajùcola, dim. *burlitta*.
bajàre, → abbajare, latrare.
bajocco, m. Mer. Sett. *bajoccu*. Mer. *bajocca*. Moneda romana, balet 8 dinaris sardos.
bajòne, m. Log. *buffone*. Mer. Sett. *-oni*. Burlanu, beffadore.
bajonètta, f. Dial. Com. *bajonetta*.
bajùca, bajùcola, f. dim. *burlitta*, *burlighedda*.
bàjulo, → facchino.
balaustràre, v. a. *ornare de balaustros*.
balaustràta, f. Log. Mer. *balaustrada*. Sett. *-ata*.
balaùstro, m. Dial. Com. *balaùstru*, *-ra*. Colunnettas pro ornamentu et parapectus.
balbettante, → balbo.
balbettàre, balbetticare, balbezzare, v. a. Log. *esser limbi tentu*. Mer. *balbettai*, *acchichiài*. Sett. *essè linghi tentu*. Temp. *intaltaddà*.
balbo, agg. Log. *limbi tentu*. Mer. *acchichiadori*. Sett. *linghi tentu*. Temp. *intaltaddatu*.
balbùzie, f. Log. Mer. *acchìchiu*. Difectu de sa limba.
balbuziente, agg. Log. *limbitentu*. Mer. *balbuzienti*, *acchichiadori*. Sett. *linghitentu*.
balbuzzàre, → balbettare.
balconàta, f. Log. *passizu*. Mer. *curridori*. Sett. *passiggiu*. Passizu in giru de unu palatu.
balcòne, m. Log. *balcòne*. Sett. *-òni*. Mer. *corridoriu*. Gall. *vintana*. Voc. Alem. balken.
baldàcca, → baldracca.
baldacchìno, m. Dial. Com. *baldachinu*.
baldanza, f. Dial. Com. *baldanzia*, *coraggiu*, *azzardu*. Franchesa, animu, confidentia.
baldanzeggiàre, v. n. *haer baldanzia*. Attrividu.
baldanzosamènte, avv. Log. *azzardosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Coraggiosamente.
baldanzòso, agg. Log. *azzardadu*. Mer. *azzardàu*. Sett. *azzardatu*. Gall. *acciutu*. Animosu.
baldigràro, m., mercante de pannu ad sa minuda. Log. *zanfarajòlu*.
baldòria, f. Log. *fogarone*, (Bosa) *bodas*. Mer. *fogaroni*. Sett. *foggaroni*.
baldracca, f. Dial. Com. *bagassa* → meretrice.
balèna, f. Dial. Com. *balena*.
balenamènto, m. Dial. Com. *lampu*.
balenàre, v. n. ass. Log. *lampare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
balèno, m. Dial. Com. *lampu*. In un baleno, *subitu*, *in d'unu momentu*.
balèstra, f. Dial. Com. *balestra*. Ispecie de arma antiga pro imbolare.
balestràre, v. a., tirare cum sa balestra, bettare. Affligere, ingannare, maltrattare.
balestràta, f., tiru de balestra. Lontananzia de unu colpu de balestra.
balestrièra, f. Log. Sett. *columbera*. Mer. *balestriera*. Abbertura pro tirare.
balestrière, m., soldadu, tiradore de balestra.
balestrùccio, m., puzoneddu simile ad sa rundine.
balì, bàlio, m. Log. *babbu de titta*, *tadaju*. Mer. *maridu de sa dida*. Sett. *taddaju*. Gall. *babbu di latti*. Mastru, guvernadore.
balìa, f. Log. *podestade*. Mer. *podestadi*. Sett. *podestà*. Gall. *balìa*. Authoridade, podere.
bàlia, f. Log. *tadaja*, *mama de titta*. Mer. *dida*. Sett. *taddaja*. Gall. *mamma di latti*.
baliàggio, m., gradu de sas Religiones militares.
baliàre, → soprastare, comandare.
baliàtico, m. Log. *tadajìu*, *-jorìu*. Mer. *didaticu*. Pretiu qui si dat ad sas tadajas.
balìre, voce dis. → allevare, nutrire.
balista, f., istrumentu antigu militare pro imbolare pedra, o ateru.
balìstica, f., sienzia qui imparat a misurare su motu de sos corpos ispintos ad s'aèra.
balla, f. Log. Mer. *balla*. Sett. *badda*. Quantitade de roba cumpare.
ballàbile, agg. Log. *ballabile*. Mer. *-àbili*. Sett. *baddabili*. Adaptadu ad su ballu.
ballàre, v. n. ass. Log. *ballare*. Mer. *-ài*. Sett. *baddà* (*d* pal.). Dansare, movere, non esser firmu.
ballàta, f. Log. Mer. *ballàda*. Sett. *baddata*. Cantone qui si cantat ballende.
ballatòjo, m. Log. *parapectus*, *riparu*. Mer. Sett. *riparu*, *parapettu*.
ballerìno, m., -na f. Dial. Com. *ballerinu*, *-na*. Ballerinu de corda → funàmbolo.
ballètto, m. Log. *balligheddu*. Mer. *-ixeddu*. Sett. *balletu*, *baddareddu*. Gall. *baddittu*. Ispecie de ballu figuradu.

ballo, m. Log. Mer. *ballu*. Sett. *baddu*. Andare al ballo, *ad su logu ue sunt sos ballos*.
ballòne, m. accr. Log. *ballone*. Mer. *-oni*. Sett. *baddoni*.
ballonzàre, -zolare, ballare confusamente, senza regula. Non ischire ballare.
ballòtta, f., castanza cocta in abba, o buddìda. Votu, suffragiu.
ballottàre, v. a. Log. *votare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Eligere a votos, a suffragios.
ballottazióne, f. Log. *votatione*. Mer. Sett. *votazioni*. Su mandare qui si faghet pro tenner sos votos.
ballovàrdo, → baluardo.
balneàrio, agg., qui appartenit ad sos bagnos. Voc. Lat.
baloardo, → baluardo.
baloccamènto, m., baloccaggine f. Log. Mer. *giogu*, *jogu*, *passatempus*. Sett. *trattenimentu*.
baloccàre, v. a. Log. *intratènnere*. Mer. *trattènniri*. Sett. *trattenì*. V. n. p. jogare, ispassiaresi.
balòcco, → baloccamento.
balògio, → balordo, scimunito.
balordàggine, balorderìa, f. Log. *macchine*. Sett. *-ni*. Mer. *macchiòri*. Iscempiagine.
balordamènte, avv. Log. *maccamente*. Mer. Sett. *-enti*. Inconsideradamente.
balòrdo, agg. e m. Dial. Com. *maccu*. Ismemoriadu, inconsideradu.
balsamazióne, → imbalsamazione.
balsàmico, agg. Dial. Com. *balsàmicu*. Qui hat virtude de balsamu.
balsamìno, m., arvure de su balsamu orientale.
balsamìte, f., ispecie de amenta, amenta romana.
bàlsamo, m. Dial. Com. *bàlsamu*. Ogni sorte de unguentu pretiosu.
balta, dar la balta → berteggiare.
bàlteo, m. Log. *bandulèra*, *armicoddu*. Mer. *armucoddu*. Sett. *armicoddu*, *bandulera*.
baluàrdo, m. Log. *bastione*. Mer. Sett. *-oni*. Metaf. *riparu*, *difesa*.
balusànte, agg. Log. *visticurzu*. Sett. *visticortu*. Mer. *de vista curza*.
balza, f. Log. *iscolladorzu*. Logu malu, iscoscesu. Fornidura de beste de feminas.
balzàna, f., ornamentu de beste de feminas. Logu iscoscesu.
balzàno, agg., -na f. Dial. Com. *balzanu*. Balzàno travato, *balzanu a pes de nantis*, *et in segus*; – calzato, *balzanu a benuju*. Cervello balzano, *maccu*, *istravagante*.
balzàre, v. n. ass. Log. *pesàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Alzare, andare prestu.
balzeggiàre, v. a. Log. *fagher pesare*.
balzellàre, v. n. ass. Log. *brinchittare*, *alzàre*, *a lezèri*. Mer. *andai a brìnchidus*. Sett. *brinchittà*. Ponner dazios, affoghizzàre gravemente.
balzèllo, m. Dial. Com. *dàziu*. Imposta grave, esorbitante.
balzo, m. Log. *iscolladòrzu*. Mer. *logu malu*. Sett. *iscoddaddoggiu*. Sàltiu de bestias. Alzada de sos corpos da' terra.
bambàgia, f., -agio, bambace m. Log. *ambàghe*, *bambàghe*. Mer. *cotòni*. Sett. *bambàzi*. Gall. *bambàcia*.
bambagiàro, m., bendidore de *ambàghe*.
bambinàta, bambinaggine, banbinerìa, f. Log. *pizzinnàda*. Mer. *pipiàda*. Sett. *pizzinnàdda*.
bambinèsco, → puerile.
bambìno, m. Log. *pizzìnnu*, *piccìnnu*. Mer. *pipìu*. Sett. *pizzìnnu*. Temp. *steddu*. Bambinuccio, bambolo, -lino, bambinello, bambinetto, dim. Log. *pizzinnèddu*. Mer. *pipièddu*. Sett. *pizzinnarèddu*.
bamboccìata, bamboccerìa, f., pintura de cosas bascias, et de pizzìnnos.
bambòccio, m. Log. Sett. *puppìa*. Mer. *pippìa de zappulu*. Gall. *puppa* → fantoccio. Simplize, abbauccadu.
bàmbola, f. Log. *puppìa*. Mer. *pippìa de zappulu*. Su bidru de s'ispiju.
bamboleggiamènto, → bambinaggine.
bamboleggiàre, v. n. ass. Log. *fagher cosa de pizzinnos*. Mer. *fai pippiàdas*. Sett. *fa pizzinnàddi*.
bambolità, bambolinàggine, f. → bambinata. Actione de pizzìnnos.
bàmbolo, → bambìno.
banca, f. Dial. Com. *banca*. Logu ue si descrient sos soldados, et si dat sa paga.
bancaròtta, f. Dial. Com. *bancarùta*.
banchellìno, esser più cattivo che banchellino, *esser malignu*.
banchettàre, v. a. Log. *cumbidàre*. Mer. *arrebbottai*. Sett. *-à*. Ribbottare, fagher pranzos.
banchètto, m. Dial. Com. *banchittu*. Cumbìdu, festa, pranzu, ribbotta.
banchi, m. pl. Log. *bancos*. Ue si unint et negotiant sos mercantes.
banchière, m. Dial. Com. *banchèri*. Qui tenet bancu pro dare dinaris.
banchìna, f. dim. de *banca*. Banchinas de istradone.
banco, m. Dial. Com. *bancu*. Taula affacca ad ue sezint sos juighes, mercantes, notarios.
banda, f. Dial. Com. *banda*. Parte, fitta, partìdu. Banda militare, *banda militàre*.
bandàto, agg., ornàdu de banda.
bandeggiàre, → bandire.
bandèlla, f. Log. *fitta minore*. Mer. *fitta piticca*. Sett. *fetta minori*. Dim. di banda.
banderàjo, m. Log. *bandelèri*. Mer. *banderaju*. Qui portat o faghet bandelas.
banderàto, m., ispecie de signoria de sos antigos feudatarios.
banderuòla, f. Log. Sett. *bandèla*. Mer. *bandèra*. Metaf. *instabile*, *mutàbile*. Gall. *bandiritta*.
bandièra, f. Log. Sett. *bandèla*. Mer. Gall. *bandèra*. Lista o drappu ligadu ad un'asta.
bandinèlla, f. Log. *abammànu*, *asciugamànu*. Mer. *asciugamànu*. Sett. *sciugamànu*.
bandìre, v. a. Log. *exilià re*. Mer. *exiliài*. Sett. *-à*. Dare bandu, publicare.
bandìta, f., logu in su quale est proibìdu de piscare, cazziare, etc. Logu inserràdu.
bandìto, m. Log. *bandìdu*. Mer. *bandìu*, *sbandìu*. Sett. *bandìtu*. Esiliàdu.
banditòre, m. Dial. Com. *missu*. Su qui publicat sos bandos. Gall. *bandiadori*.
bando, m. Dial. Com. *bandu*. Decretu, lege, edìttu, exiliu. Dal Ted. bann.
bandolièra, f. Log. Sett. *bandulera*. Mer. *bandulièra*.
bàndolo, m. Log. *cabu de s'azzòla*. Mer. *càbidu*. Sett. *cabbu*, *capu*. Principiu. Trovare il bandolo, *incontrare in principiu*, *superare sa difficultade*.

bandòne, m., istriscia larga de ferru.
bara, f. Log. *lettèra*. Mer. *lèttia*, *lettèra*. Sett. *lèttica*. Cadrea portatile. Aver la bocca sulla bara, *tenner su pè in sa tumba*.
barabuffa, f. Dial. Com. *tumultu*. Gall. *buddèu*, *tiffittànu*. Confusione, iscompigliu → scompiglio.
baracàne, m. Dial. Com. *barraganu*, *barracànu*. Mantu turcu de lana. Voc. Arab.
baràcca, f. Dial. Com. *barràcca*. Domo minore de linna, o facta cum tendas. Gall. *pinnetta*.
baràre, barrare, v. a. Log. *ingannàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → truffare.
bàratro, m. Dial. Com. *baratru*, *fossu*. Fossu profundu, inferru.
baràtta, → contrasto.
barattàre, v. a. Log. *cambiàre*. Mer. *-ài*. Sett. *ciambà*. Ingannàre, defraudare.
barattatòre, m., -trice f. *qui barattat*, *qui cambiat*, *qui ingannat*. Ingannadore, -ra.
baratterìa, f. Dial. Com. *ingannu*. Arte de su qui cambiat, barattat. Gall. *baratteria*.
barattière, m., -ra f. Log. *rivendjolu*. Mer. *arragatèri*. Sett. *rigatèri*, *bendjola*. Truffadore.
baràtto, m. Log. Gall. Mer. *cambiu*. Sett. *ciambu*. Ingannu, fraude.
baràttolo, m. Dial. Com. *vasu*. Botte, vasu de terra, o de bidru pro conservare cosa.
barba, f. Dial. Com. *barba*. Barva. Tiu, frade de su babbu o de sa mama.
barbabièlola, f. Dial. Com. *biaraba*.
barbacàne, m. Log. *isprone*. Mer. *lumbùra a scarpa*. Sett. *sproni*.
barbachèppo, barbalàcchio → babbuasso.
barbagiànni, m. Dial. Com. *istria*, *stria*. Puzone nocturnu. Metaf. *isìmpru*.
barbàglio, m. Dial. Com. *alluinamentu*. Gall. *baginedda*. Leamentu de ojos.
barbaramente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Crudelmente, rusticamente.
barbàre, → abbarbàre, barbicare.
barbareggiàre, v. n. ass. Log. *faeddàre barbaru*.
barbarescamènte, → barbaramente.
barbarèsco, agg. e m. Dial. Com. *barbarèscu*. Barbaru, de Barbaria.
barbàrie, f. Dial. Com. *barbàrie*. Crudelidàde, ignorantia, rustighidàde.
barbarìsmo, m., barbarità f. Dial. Com. *barbarismu*. Modu barbaru in su faeddare, o iscriere.
barbarizzàre, v. n. ass. Log. *narrer*, *o iscriere barbarismos*. Mer. *barbarisài*.
bàrbaro, barbàrico, bàrbero, agg. Dial. Com. *bàrbaru*. Crudele, rusticu, furistèri.
barbassòre, m. Log. *hominone*. Mer. Sett. *-oni*. Gall. *umazazzòni*. Homine adductoradu, qui presumit de ischire. Da *valvassor*, portinajo.
barbàta, f., totu sas raighìnas de una pianta.
barbatèlla, f. Log. *piantone*. Mer. *plantoni*. Pianta leada cum sas raighinas pro la traspiantare.
barbazzàle, m. Log. *arvùle*, *barvùle*. Mer. *arbùda*. Sett. *barbùli*. Gall. *balbùta*.
barberèsco, → barbaresco, barbaro.
bàrbero, m. Log. *caddu curridore*. Sett. *cabaddu curridòri*. Mer. *quaddu curridòri*. Gall. *caaddu di palu*. Gasi nados dai sos caddos de Barbaria.
barbicàja, f. Log. *rabazzòne*, sas raighinas unidas de unu truncu de àrvure. Mer. *cozzìna*.
barbicamènto, m. Log. *arraighinamentu*. Mer. *rexinamentu*. Sett. *radizamentu*.
barbicàre, v. n. ass. Log. *arraighinàre*. Mer. *rexinài*. Sett. *radizài*. Ponner raighinas.
barbicèlla, -icciuòla, Log. *raighinedda*. Mer. *rexinedda*. Sett. *radizedda*.
barbière, m. Dial. Com. *barbèri*. Su qui faghet barba. Flebotomu, soligianu.
barbierìa, f. Log. *buttega de su barbèri*.
barbìno, agg. Dial. Com. *avàru*. Sost., ispecie de cane → barbone.
barbitonsòre, → barbiere.
barbògio, m., faeddu comente pronunziant sos bezzos. Mer. *fueddu de becciu*.
barbòne, m. Dial. Com. *barbimànnu*. Isbirri, cane barbone. Mer. *barbòni*, *barbùdu*.
barbottàre, v. n. ass. Log. *buddìre*, et propr. fagher su rumore de sa padedda buddende.
barbòzza, f. Log. *sa barba de su caddu*. Mer. *sa barba de su cuaddu*. Sett. *la barba di lu cabaddu*. Sa parte de su cascu, qui cobèrit su cavanu, et passat subta s'arva.
barbugliamènto, m. Log. *faeddu confusu*. Mer. *fueddu confusu*. Gall. *bulbùtu*. A mesu limba.
barbugliàre, v. n. ass. Log. faeddare confusamente et disordinadu, comente quando unu est mesu dormidu. Gall. *balbuttà* → barbottare.
barbùto, agg. Log. Mer. *barbùdu*. Sett. *barbùtu*. Raighinàdu, factu mannu.
barca, f. Dial. Com. *barca*, *nae*. Ajutar la barca, *adjuare su cumpagnu*. Barcaccia, pegg. *barca mala et guasta*.
barcajuòlo, m. Dial. Com. *patrònu*, *barchèri*. Su qui guvernat sa barca.
barcàta, f. Log. Mer. *barcàda*. Sett. *-àta*. Su gàrrigu de sa barca.
barcheggiàre, v. n. ass. Log. *jugher sa barca*. Mer. *barchiggiai*, *portai sa barca*. Sett. *portà la barca*. Fig. *manizàre*, *ischire caminàre*.
barchèggio, m., su andare de sas barchittas de sa nae ad s'ispiaggia pro su trasportu de sas cosas. Mer. *barchiggiamentu*.
barcherèccio, m. Log. *quantidade de barcas*. Mer. *cantidadi de barcas*. Sett. *cantitài di barchi*.
barchètta, -chettìna, dim. Log. *barchighèdda*. Mer. *barchixèdda*. Sett. *barchitta*.
barcìle, m., trae o fuste longu qui si ponet in mesu sa paza pro la substenner.
barco, m., serragliu de feras.
barcollamènto, m. Dial. Com. *movimentu*. Ballamentu de sa persona.
barcollàre, v. n. ass. Log. *tremare*. Mer. *stontonai*. Sett. *baddà*. Gall. *saicassi*. Moversi.
barcollòne, -oni, andar barcolloni → barcollare. Gall. *sàica sàica*.
barda, f. Log. *frunimentu de su caddu*.
bardàre, bardamentare, v. a. Log. *inseddàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *algumignà*. Ordinzare su caddu cun totu su necessariu.
bardatùra, -damento → barda.

bardella, f. Log. Mer. *bardèlla*. Sett. *bardèdda*. Imbuttidùra de subta de sa sedda.
bardellàre, v. a. Log. *imbattilare*. Mer. *ghettai su battili*. Ponner sa tramazzetta ad su caddu pro non l'istropiare.
bardòsso, → bisdosso.
bardòtto, m. Dial. Com. *mulu*. Su qui portat a caddu su padronu. Su qui tirat sa barca in su flumen in vece de caddu.
barèlla, f. Dial. Com. *andia*. Carruzzu pro trasportare pedra.
barellàre, v. a., portare cum carruzzu, o in andias. Mer. *portai in andia*.
barerìa, → barrerìa, baratterìa.
barerìa, → barrerìa.
bargagnàre, v. n. ass., tractare de comporare qualqui cosa a mancu preziu. Mer. *fai scaràda*.
bargagno, → maneggio.
bargèllo, m. Log. Sett. *isbirri*. Mer. *sbirru*. Su capitanu de sos isbirris.
bargigliòne, m. Log. *cogorosta*. Mer. *barba de caboni*. Sett. *cresta*, *crista*.
bargigliùto, agg. Log. *cogorostàdu*. Mer. *barbùdu*. Sett. *cristatu*, *cristutu*.
barigliòne, m., vasu de linna o dogas pro ponner salumene, azzua, etc.
barìle, m. Log. *barrìle*. Mer. Sett. *barrili*.
barilòcco, agg. e m. Log. Mer. *bàsciu*. Sett. *bassu*. Gall. *grossu*. Contrabbasciu.
barilòtto, barlotto, m., -tta f. Dial. Com. *barrilèddu*, *barilòttu*.
barilòzzo, m. Log. *barrìle*. Mer. Sett. *-ìli*. Barrìle ad usu de burvera.
barìtono, agg. e m. Log. Mer. *basciu*. Sett. *bassu*. Gall. *grossu*. Contrabbàsciu.
barlàcchio, barbalàcchio, agg., si narat de sos oos istantìos. Mer. *frucìu*. Fig. *maccu*.
barlettàjo, → bottajo.
barlùme, m. Log. *lughighèdda*. Mer. *lampaluxi*, *luxixèdda*. Sett. *lampaluzi*. Lampalughe, lughe confusa.
barnèggio, → baronaggio.
baro, m. Log. *imbrogliòne*. Mer. Sett. *-òni*. Qui ingannat in su jogu.
barocciàjo, m. Dial. Com. *birocèri*. Qui conduit su birocciu.
baròccio, m. Dial. Com. *biròcciu*. Carrozza a duas rodas. Lat. bìrotum, -i → biròccio.
baronàccio, m., barone malu. Voce pegg. birbante, imbroglione.
baronàggio, m. Dial. Com. *signorìa*. Jurisdizione, dominiu. Fiottu, numeru de barones.
baronàle, agg. Log. *baronàle*. Mer. Sett. *-àli*. Qui appartenit a barone.
baronàre, v. n. ass. Log. *fagher su barone*. Mer. *fai su baroni*. Sett. *fa lu baroni*. Girandolare, andare vagabundu.
baronàta, f. Dial. Com. *baronada*, *birbanterìa*. Actione de barone.
barònzio, m. Log. *pizzìnnu isporcu*. Mer. *pipìu troiu*. Sett. *pizzinnu pizoni*.
baròne, m. Log. *barone*. Mer. Sett. *-oni*. Signore feudatariu. Birbu, vagabundu.
baronescamènte, avv., a modu de barone. Birbantescamente.
baronèsco, agg., a modu de barone. In modu vile.
baronèssa, f. Dial. Com. *barona*. Muzere de su barone.
baronètto, m. Dial. Com. *baronèddu*. Titulu de nobile sa inglese.
baronìa, f. Dial. Com. *baronìa*, *fèudu*, *signorìa*. Jurisdizione, dominiu.
barra, f. Log. Mer. *barriera*, *tramèsu*. Sett. *tramèzu*. Fitta qui si ponet pro separare.
barràre, → abbarrare, barare.
barrazzatòre, m., mercante de bestiamen, o cambiadore de animales.
barrerìa, f. Dial. Com. *ingannu*.
barricàre, v. a., impedire su passazu in caminu cum carros, mobiglia, et ateru. Mer. *barricai*.
barricàta, f. Dial. Com. *repàru*. Impedimentu qui si ponet in carrera pro non passare.
barrièra, f. Log. *jaga*. Mer. *barriera*, *ecca*. Sett. *jagga*, *canzèllu*. Confine, làcana.
barrìre, v. n. ass., mandare de boghe de s'elefante. Voc. Lat.
barrìto, m., sa boghe de s'elefante.
barro, → baro.
barùffa, f., -fo m. Dial. Com. *barùffa*. Gall. *parapidda*. Tumultu, confusione, azzuffamentu.
barùllo, m. Dial. Com. *locandèri*. Butteghèri, qui bendet cosas de màndigu a minudu.
barzellètta, f. Log. Mer. *burla*. Sett. *bùglia*. Buglitta.
barzellettàre, v. n. ass. Log. *burlàre*, *bugliàre*. Mer. *nai barzellettas*, *burlài*. Sett. *buglià*.
basa, → base.
basalìschio, → basilisco.
basamènto, m. Dial. Com. *imbasamèntu*.
basàre, v. a. Dial. Com. colle desin., fundare.
bascià, m. Dial. Com. *bascià*. Capitanu, guvernadore, dignidade de sos Turcos. Voc. Arab.
basciàre, → baciare.
base, f. Log. *base*. Mer. Sett. *basi*. Substegnu, fundamentu.
basèo, → goffo, balordo.
basètte, f. pl. Log. Mer. *faccettas*. Sett. *facetti*. Mustazzos. Ridere sotto le basette, *beffàre*.
basìlica, f. Dial. Com. *basìlica*. Sa Ecclesia principale.
basìlico, → bassìlico.
basilìsco, m. Dial. Com. *basilìscu*, serpente favulosu. Voc. Gr.
basimènto, → svenimento.
basìre, v. n. ass. Log. *isvènnere*. Mer. *dismajài*. Sett. *dismajà*, *isvenì*. Agonizzare, mòrrere.
basoffiòne, m., homine meda rassu si narat pro beffe.
bassà, → bascià.
bassamènte, avv. Log. *basciamente*. Mer. Sett. *basciamenti*.
bassamènto, → abbassamento.
bassàre, → abbassare.
bassètta, f., ispecie de jogu de cartas. Pedde de anzonèddu mortu appenas naschidu.
bassettàre, v. a., ponner a morte.
bassètto, m., istrumentu de battor cordas. Dim. di basso, *basciottu*, *de bàscia istatura*.
bassèzza, f. Dial. Com. *avvilimentu*. Bascesa de nàschida et de condizione. Basciùra.
bassìlico, m. Log. Sett. *basilicu*. Mer. *affàbica*.

basso, m. Dial. Com. *basciu*, *bassu*. Humile, avvilidu. Agg. vile, infimu. Basciu de sa musica. A basso, avv. *abbàsciu*, *de subta*.
bassòne, m., istrumentu de musica → fagotto.
bassòtto, agg. Dial. Com. *basciòttu*. Basciotteddu, de bascia istatùra.
bassùra, → bassezza.
basta, f. Log. *infelzidùra*. Mer. *imbastidùra*. Sett. *infelziddùra*. Avv. Dial. Com. *basta*. Bastante.
bastàgio, m. Log. *carriàrzu*. Mer. *bastàsciu*, *carriàggiu*. Voc. Gr. bastazo.
bastàjo, m. Log. Mer. *bastèri*. Mastru de imbastos.
bastànte, agg. Log. *bastànte*. Mer. Sett. *-anti*.
bastantemènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
bastànza, f. Dial. Com. *abbàstu* → sufficienza.
bastàrda, ispecie de bastimentu minore.
bastardàggine, → bastardìgia.
bastardàre, → bastardìre.
bastardèlla, f., vasu de ramine, o de terra pro cogher petta. Mer. *marmitta*.
bastardìgia, → bastardume.
bastardìre, v. n. ass. Log. *imbastardìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-tardì*. Degenerare, benner mancu.
bastàrdo, agg. e m. Dial. Com. *bastàrdu*. Imbastardìdu, tralignàdu.
bastardùme, m. Log. *bastardùmen*. Mer. Sett. *bastardùmini*.
bastàre, v. n. Dial. Com. colle desin. *esser bastante*, *esser sufficiente*.
bastàro, → bastajo.
bastèvole, agg. Log. *bastànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Sufficiente.
bastevolèzza, f. Dial. Com. *sufficiènzia*, *suffizienzia*.
bastevolmènte, → bastantemente.
bastìa, → bastita.
bastimènto, m. Dial. Com. *bastimentu*. Nae de ogni genere.
bastìna, f. Log. *imbastigheddu*. Ispecie de imbastu lezeri. Mer. *bastixeddu*.
bastìnga, f., ispecie de tenda ad s'usu de sos vascellos. Mer. *bastinga*.
bastionàre, v. a., fortificare cum bastiones.
bastiòne, m. Log. *bastione*. Mer. Sett. *-oni*. Forte, riparu de muraglia.
bastìta, f., riparu factu attornu ad una citade.
basto, m. Log. Sett. *imbàstu*. Mer. *bàstu*.
bastonàre, v. a. Log. *bastonàre*. Mer. *bastonài*. Sett. *bastonà*. Iscùdere cum bastone. Censurare. Bastonare i pesci, *remàre*.
bastonàta, f. Log. Mer. *bastonàda*. Sett. *bastonadda*, *-ata*. Colpu de bastone.
bastonatùra, f. Dial. Com. *bastonamèntu*. Bastonadùra, s'actu de bastonare.
bastòne, m. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Metaf. *appoggiu*, *substegnu*, *guvernu rigorosu*.
bastracòne, m., homine russu, robustu.
batacchiàre, v. a. Log. *mazàre*. Mer. *attrippài*. Sett. *mazà*. Gall. *isbattulà*. Iscuder cum bastone.
batàcchio, m. Log. *bastòne*, *mazu*. Mer. Sett. *bastòni*. Temp. *battàcchiu*.
batassàre, v. a. Log. *iscutinàre*. Mer. *scutulài*. Sett. *iscuzzulà*. Gall. *scuzzulà*. Iscutinare agitende.
batìsta, Dial. Com. *tela batìsta*. Qualidade de tela.
batòcchio, m. Log. *attarzu*. Mer. *trattàllu*. Sett. *battagliòlu*.
bàtolo, m., istriscia de pannu qui si portaiat subra sas palas pro signale de gradu.
batòsta, f. Log. *murrunzu*, *briga*. Mer. *batosta*, *certu*. Sett. *brea*.
batostàre, v. n. Log. *brigàre*. Mer. *certài*. Sett. *breà*. Cumbattere, tenner paraulas.
battadòre, m. Mer. *scravigadori*. Mazadore de su trigu in s'arzòla.
battàglia, f. Dial. Com. *battaglia*, *gherra*.
battagliàre, v. a. Log. *gherràre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Battagliare, fagher battaglia.
battagliatòre, → combattente.
battaglière, agg. Dial. Com. *gherrèri*.
battaglièsco, → marziale.
battàglio, m. Log. *attàrzu*. Mer. *battallu*, *trattàllu*. Sett. *battagliòlu* → battocchio.
battagliòne, m. Log. *battagliòne*. Mer. Sett. *-oni*.
battaglìsta, m., pintore de battaglias.
battagliuòlo, agg., qui est prontu ad sa battaglia, ad sa gherra.
battellante, → battelliere.
battellàta, f., su garrigu de unu schifu, o barchitta.
battellière, m. Dial. Com. *marinèri*. Su qui conduit sa barchitta.
battèllo, m. Log. Sett. *barchitta*. Mer. *battèu*. Ischifu, barca minore.
battènte, part. pres., qui iscudet. Sost. Log. *isportellittu*.
bàttere, v. a. Log. *mazàre*, *iscùdere*. Mer. *bàttiri*, *arropài*. Sett. *mazà*. Gall. *battì*, *culpà*. In un batter d'occhio, *in d'unu momentu*, *subitamente*.
batterìa, f. Dial. Com. *batterìa*. Batteria de cannones.
battesimàle, agg. Log. *battesimàle*. Mer. Sett. *-àli*.
battèsimo, m. Log. *baptìzu*. Mer. *battiàri*. Sett. *battiximu*.
battezzàre, v. a. Log. *baptizàre*. Mer. *battiàri*. Sett. *battixà*.
battibùglio, m. Dial. Com. *tumultu*. Gall. *ruirrù*. Briga, azzuffamentu.
batticuòre, m. Dial. Com. *pàlpitu*. Log. *palpitazione*. Mer. Sett. *palpitazioni*. Gall. *batticòri*. Battimentu de coro, paura, assustu.
battifuòco, m. Log. *attàrzu*. Mer. *foghèri*. Sett. *azzaggiu* → fucile.
battìgia, → mal caduco.
battilàno, m., artista qui iscùtinat et mazat sa lana.
battilòro, m., artista qui reduit s'oro a lamina o a foglios.
battimènto, m. Dial. Com. *battimentu*. Surra, iscùta, trempa.
battipàlo, m. Mer. *battipalu*. Macchina pro abbattigare sos palos.
battipòrto, m., parte de su bastimentu da ue s'intrat.
battisòffia, f. Dial. Com. *paùra manna*. Battisoffiola, dim. *pauritta*. Gall. *spamentu*.
battistèro, battistèrio, m. Log. *fonte*. Mer. Sett. *battistèriu*, *fonti*. Fonte battesimale.
battistràda, m. Dial. Com. *battistràda*. Qui andat innantis.
bàttito, m. Dial. Com. *pàlpitu*.

battitòja, f. Mer. *battitòja*. Istrumentu de sos istampadores pro aggualare sas literas.
battitòjo, m. Mer. *battènti*. Parte de su balcone qui battit ad sa taula de subta.
battitòre, m. Log. *mazadòre*, qui iscùdet. Mer. *attripadòri*. Sett. *mazadòri*. Gall. *battidòri*.
battitùra, f. Log. *mazzadùra*. Mer. *attripadùra*. Sett. *mazzadda*, *battuddùra*.
battòcchio, → batocchio.
battologìa, f., discursu redundante de paraulas vanas. Battologizzàre, discurrere cum paraulas inutiles.
battucchierìa, → sofisticheria.
battùffolo, battùffo, m., massa confusa de cosas. Gall. *marusèghju*.
battùta, f. Log. *mazàda*, *iscùta*, *trempa*. Mer. *attrippada*. Sett. *battùdda*. Gall. *mùngia*. Misura de su tempus in sa musica.
bau, avv. Dial. Com. *bau bau*, *bobbòi*, *bau*. Boghe pro fagher paura ad sos pizzinnos.
baùle, m. Log. *baùle*. Mer. *baùlu*. Sett. *baùli*.
baùtta, f., ispecie de maschera veneziana.
bava, f. Log. Gall. *baa*. Mer. *baula*, *baulàda*. Sett. *baba*. Seda qui non si podet filare. Superfluidade qui laxat su metallu fundidu.
bavàglio, m., pannu qui si ponet ad sos pizzinnos in coddu. Mucaloru o ateru qui si ponet in bucca pro no ticchirriare. Mer. *bavèri*, *bavèra*. Gall. *bialoru*.
bàvaro, → bavero.
bavèlla, f., su filu qui si tirat dai sos bermes de seda, innantis de sa seda.
bàvero, m. Log. *pàvaru*. Mer. *collarinu* de cappa, etc. Sett. *bàbaru*. Su collu de su bestire.
bavòso, m. Log. Sett. *baòsu*. Mer. *baulòsu*. Pienu de baa.
bazza, f. Dial. Com. *vasa*. Su numeru de sas cartas qui si pijant joghende.
bazzarràre, bazzarro → barattare, baratto.
bazzècole, f. pl. Dial. Com. *bagattèllas*. Cosas de nudda.
bàzzica, f. Dial. Com. *bàrziga*, *bàlziga*. Giogu de cartas. Homine comune, familiaridàde.
bazzicàre, v. n. Log. *habitare ad unu logu*. Mer. *abitài*. Sett. *abità*. Gall. *avità*. Praticàre.
bazzicatùra, -zzicherìa → bazzecole.
bazzotto, (*z* dol.) m., mesu coctu, si narat de sos oos. Mer. *cottu a melepruna*.
bazzuccàre, Log. *mazzuccàre*. Sett. *mazzuccà*. Gall. *macciuccà* → percuotere.
beàre, v. a. Dial. Com. *beare*, *beatificàre* colle desin. Gosare, esser contentu.
beatamente, avv. Log. *beatamente*. Mer. *beadamenti*. Sett. *beatamenti*.
beatificàre, Log. *beatificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Felicitare, fagher beatu, laudare, gloriare, magnificare.
beatificazióne, f. Log. *beatificatione*. Mer. Sett. *-cazioni*.
beatìfico, agg. Dial. Com. *beatìficu*.
beatitùdine, f. Log. *beatitùdine*. Mer. Sett. *beatitudini*.
beàto, agg. Dial. Com. *beatu*. Biadu, felice, contentu. Beato te, esclam. *biadu a tie!*
beca, f., istriscia militare qui si portat subra s'armadura ad armicoddu.
becca, f. *ligacamba*. Liga de sas calzettas.
beccàccia, f. ucc. Dial. Com. *beccaccia*, *biccaccia*.
beccaccìno, m. Dial. Com. *biccaccedda*, *beccaccedda*, *biccaccinu*.
beccafico, m. ucc. Mer. *biccafigu*. Sett. *puntèri*. Lat. ficedula.
beccàjo, Log. *maselladòre*. Mer. *carnazzèri*. Sett. *mazzeddàju*.
beccalìte, agg. Log. *brigajòlu*, *pretista*. Mer. *pletista*. Sett. *pretista*.
beccamorto, m. Log. *interradòre*, *interramortos*. Mer. *-us*. Sett. *interramorti*.
beccàre, v. a. Log. *biccare*. Mer. *biccài*. Sett. *biccà*. Beccarsi il cervello, *fantasticare*.
beccàro, → beccajo.
beccastrìno, m. Dial. Com. *marrapiccu*.
beccàta, f. Log. *isbiccada*, *biccada*. Mer. *spìzzulu*. Sett. *isbiccadda*, *isbiccata*. Gall. *sbitticata*.
beccatòjo, m., vasu ue si ponet a biccare ad sos puzones.
beccherìa, f. Log. *masellu*. Mer. *bocidroxu*. Sett. *mazzeddu*.
becchetto, m., sa fascia de su cubuddu. Prua de sa nae. Orijas de sas iscarpas.
becchìle, m. Log. *crabile*. Mer. Sett. *-ìli*.
becco, m. Dial. Com. *biccu*. Becco (*e* str.) Dial. Com. *beccu*, su masciu de sa craba.
beccùccio, m. Dial. Com. *biccu*. Su canale de sos vasos da ue bessit su liquore.
befàna, f. Log. *su bau*, *babbòi*, *babborcu*. Pro fagher paura ad sos pizzinnos. Voc. Gr.
beffa, beffe, f. Dial. Com. *beffa*, *beffe*.
beffardo, agg. Log. *beffadore*. Mer. Sett. *-adòri*. Beffanu.
beffàre, v. a. Log. *beffare*. Mer. *beffai*. Sett. *beffà*. Gall. *biffà*.
beffeggiamènto, m. Log. Sett. *imbeffamentu*. Mer. *beffamentu*.
beffeggiàre, v. a. freq. Log. *imbeffare*, *beffare*. Mer. *beffai*. Sett. *imbeffà*. Gall. *biffià*.
beffeggiatòre, → beffatore.
befferìa, → beffa.
bega, f. Log. *briga*. Mer. *certu*. Sett. *brea*.
bègole, f. pl. Log. Mer. *bagatellas*. Sett. *-elli*. Ciarra, cosas de nudda.
belamènto, m. Log. *bèlidu*, *belamentu*. Mer. *bèlidu*. Sett. *bèlitu*. Gall. *belu* (*e* lar.).
belàre, v. n. ass. Log. *belàre*. Mer. *belài*. Sett. *belà*.
belàto, m. Log. Mer. *bèladu*. Sett. *bèlitu*. Boghe de s'arveghe o craba.
belfusto, → fantoccio.
belladonna, f. Dial. Com. *belladonna*, fiore.
bellamènte, avv. Log. *bellamente*. Mer. *-enti*. Sett. *beddamenti*.
bellàre, Voc. Lat. → combattere, guerreggiare.
belleggiàre, v. n. ass., fagher bella mustra de una cosa, armas, etc.
bellètta, f. Log. Sett. *funduluza*. Mer. *fundurulla*. Gall. *fundariccia*.
belletto, m. Dial. Com. *bianchitta*. Materia cum sa quale sas feminas si allisant.
bellezza, f. Log. Mer. *bellesa*. Sett. *beddèzia*. Gall. *biddèsa*. Piaghère, consolatione.
bellìco, → ombellico, umbilìco.

bèllico, agg., de gherra. Voc. Lat.
bellicosamènte, avv. Log. *valorosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
bellicòso, agg. Dial. Com. *bellicosu*. De gherra, valorosu.
bellimbusto, m., homine de bella presentia, ma qui non balet a nudda.
bello, m. ed agg. Log. Mer. *bellu*. Sett. *beddu*. Bel bello, avv. *a pianu a pianu*.
bellòre, → beltà, bellezza.
bellumòre, m. Log. Mer. *bellumore*. Mer. *-ori*. Sett. *beddumori*. Allegru, burlanu.
belo, → belato.
beltà, → bellezza.
belva, f. poet. → bestia. Belvìno, agg. *bestìnu*, *de bestia*.
belzebù, m. Dial. Com. *belzebù*. Diaulu, dimoniu. Voc. Ebr.
benaffetto, agg. Log. *affectionadu*. Mer. *affezionàu*. Sett. *affezionàtu*.
benaugurato, agg. Log. *benauguradu*. Mer. *benaugurau*. Sett. *-atu*.
benavventuràto, agg. Log. *benavventuradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-atu*.
benchè, avv. Dial. Com. *puru*, *mancàri*. Ancoras qui, ja qui.
bencreàto, bencostumato, agg. Log. *beneaccostumadu*. Mer. *-au*. Sett. *-addu*, *-atu*.
benda, f. Dial. Com. *benda*.
bendàglio, m., drappu qui si ponet in sos Crucifixos quando si portant in processione.
bendàre, v. a. Log. *bendare*. Mer. *bendai*. Sett. *bendà*. Fasciare cum benda.
bendatùra, Log. Mer. *bendadura*. Sett. *bendaddura*.
bendèlla, -derella, dim. di benda. Log. *bendighedda*. Mer. *benditta*, *bendixedda*. Gall. *bindedda*.
bendòne, m. Dial. Com. *benda manna*. Qui pendet dai mitra, iscuffia, o ateru.
bene, avv. Log. *bene*. Mer. *beni*. Sett. *bè*. Justamente, appuntu, a propositu.
bene, m. Log. *bene*. Mer. *beni*. Sett. *bè*. Ricchesa, possessione, cosa bona.
benedètto, agg. Log. *benedictu*, *beneittu*. Mer. *benedittu*. Sett. *benedettu*. Gall. *benidittu*.
benedìre, v. a. Log. *beneìghere*. Mer. *benedìxiri*. Sett. *benedizì*. Gall. *binidizì*.
benediziòne, f. Log. *benedictione*. Mer. Sett. *-dizìoni*.
benefattìvo, agg., aptu a fagher bene o benificare.
benefattòre, m. Log. *benefactore*. Mer. Sett. *benefattori*.
beneficàre, v. a. Log. *beneficare*. Mer. *beneficai*. Sett. *benefichà*.
beneficatòre, m., -trice f. Log. *beneficadore*, *-ra*. Mer. Sett. *-ori*, *-ora*.
beneficenza, f. Log. *beneficentia*. Mer. Sett. *-ènzia*.
beneficiàre, → beneficare.
beneficiàta, f., si narat in sos lotos cudd'iscriptu qui balanzat su premiu.
beneficio, m. Dial. Com. *benefiziu*, *beneficiu*. Favore, aggiùdu, cura. Beneficio del corpo, *beneficiu de su corpus*.
benèfico, -ca, agg. Dial. Com. *beneficu*.
benefizio, → beneficio.
benemerènza, f. Dial. Com. *benemerenzia*.
benemèrito, m. Dial. Com. *benemeritu*. Qui hat bene operadu in favore de su publicu.
beneplàcito, m. Dial. Com. *beneplàcitu*. Piaghere, voluntade, commodidade.
benestànte, agg. e com. Log. *benestànte*. Mer. Sett. *benestanti*.
benevogliente, → benevolo.
benevoglièǹza, benevolenza, f. Log. *benevolentia*. Mer. Sett. *-ènzia*.
benevolènza, benevoglienza, Dial. Com. *benevolenzia*. Istima, amore. Gall. *benaulenzia*.
benèvolo, agg. Dial. Com. *benèvolu*.
benignamènte, avv. Log. *benignamente*. Mer. Sett. *-enti*. In modu benignu.
benignàrsi, v. n. p. Log. *dignàresi*. Mer. *dignaisì*. Sett. *dignassi*.
benignità, f. Log. *benignidàde*. Mer. *benignidàdi*. Sett. *benignitài*.
benìgno, agg. Dial. Com. *benignu*. Beneficu.
benintèso, agg. Log. *beneintèsu*. Mer. *benintèndiu*. Sett. *beintèsu*.
benmontato, agg. Log. *benemontàdu*. Mer. *benimuntàu*. Sett. *bemuntàddu*.
benservìre, v. a. Log. *beneservìre*. Mer. *serbiri beni*. Servire cum diligenzia et fidelidade.
benservìto, agg. Log. *beneservìdu*. Mer. *beniserbìu*. Sett. *benselvìddu*. Sost. attestadu qui si dat ad unu, comente hat bene servidu.
bensì, avv. afferm. Log. *benesì*. Mer. *benisì*. Sett. *bensì*.
bentenùto, agg. Log. *benetènnidu*. Mer. *benitènniu*. Sett. *betenùddu*, *betenutu*.
benvìso, → benvisto.
benvìsto, agg. Log. *beneìdu*. Mer. *benibìstu*. Sett. *benvìstu*.
benvolentièri, avv. Dial. Com. *benevolentèri*.
benvolère, → benevoglienza.
benvolùto, agg. Log. *benechèrfidu*. Mer. *benibòfiu*. Sett. *benvolùddu*.
beòne, m. Dial. Com. *biidòre*. Mer. *buffadòri*. Sett. *bidòri*.
bercilòcchio, -a, agg. Dial. Com. *bajoccu*. Qui tenet s'oju guastu.
bere, m. Log. Mer. *biidu*. Sett. *biddu*.
bere, v. a. anom. Log. *biere*. Mer. *biri*. Sett. *bii*. Contr. de → bevere.
berga, f., iscogliu de mare, o tèrema de unu fiumen.
bergamèsca, f., ispecie de ballu rusticu.
bergamòtto, agg. e m. Dial. Com. *bergamottu*.
berghinèlla, f., femina plebea, non de bona fama.
bergo, m., ispecie de bide.
bergolinàre, → motteggiare.
berìllo, m. Dial. Com. *berìllu*. Gemma preziosa trasparente de colore birde.
berlèngo, m., taula de mandigare.
berlic, berloc, avv. col verbo *fare* → ingannare.
berlìna, f. Dial. Com. *berlina*.
berlingàccio, m. Log. Mer. *lardajòlu*. Sett. *lardagiòlu*.
berlingàre, v. n. ass. Log. *ciarràre*. Mer. *ciarlài pappendu*. Sett. *ciarrà*. Ribbottare.
berlinghière, berlingatore, m. Log. *ciacciarrone*. Mer. Sett. *-oni*.
berlòcchi, m. pl. Log. *pendònes*, qui si portant attaccados ad sa cadena de s'horolozu.
bernèsco, agg. Dial. Com. *bernèscu*, *buffonicu*.

bernòcchio, bernòcolo, m. Log. *zuellu*, (Margh.) *cucurvèddu*. Mer. *bugnu*. Sett. *cuccuàu*. Gall. *bulbutzòni*.
berretta, f. Log. Mer. *berritta*. Sett. *barretta*.
berrettàjo, m. Log. Mer. *berrittàju*. Sett. *barrittàggiu*. Qui faghet berrittas.
berrettìno, m. Log. Mer. *berrettìna*. Sett. *barrettìna*.
berrètto, → berretta.
berrettòne, m. Log. *berrittone*. Mer. Sett. *barrittòni*.
berrovàglia, → sbirràglia.
berrovière, → masnadiere, birro.
bersagliàre, v. a. Log. *saettare*, *bersagliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Iscudere cum sas batterias.
bersàglio, m. Log. Sett. *mèria*. Mer. *mira*. Gall. *miria*. Metaf. *iscopu*, *oggettu*, *perigulu*.
bèrta, f. Log. Mer. *burla*. Sett. *buglia*. Beffa.
berteggiàre, v. a. Log. *burlare*. Mer. *-ài*. Sett. *buglià*. Imbeffare, deridere.
bertèsca, f., riparu subra sas turres. Alzàda perigulosa, precipiziu.
bertescàre, v. a., fortificare cum riparos (bertesche).
bertòne, m. Log. *amigu*. Mer. *bagassu*. Sett. *amiggu*. Gall. *fantu*. Amante dishonestu.
bertovèllo, m., ispecie de gabbia pro leare puzones, o piscare.
bertùccia, f. Log. Sett. *moninca*. Mer. *martinica* → scimia.
berza, → gamba.
bessàggine, besserìa → sciocchezza.
besso, bescio → sciocco.
bestèmmia, f. Log. Mer. *frastìmu*. Sett. *giastèma*. Gall. *ghjastima*. Friastimu.
bestemmiàre, v. n. ass. Log. *frastimare*. Mer. *frastimai*. Sett. *giastimà*. Gall. *ghjastimà*.
bestemmiatòre, m. Log. *frastimadòre*. Mer. *frastimadori*. Sett. *giastemadòri*. Gall. *ghjastimànciu*.
bèstia, f. Dial. Com. *bèstia*. Homine senza discursu et senza rejone.
bestiàle, agg. Log. *bestiale*. Mer. Sett. *-àli*. Crudele, mannu, ismisuradu.
bestialeggiàre, v. n. ass., narrer o fagher cosas bestiales.
bestialità, f. Log. *bestialidade*. Mer. *-idàdi*. Sett. *-iddài*.
bestialmente, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. A modu de bestia.
bestiàme, m. Log. *bestiamen*, *bestiamine*. Mer. *-amini*. Sett. *bestiami*, *bestiamu*.
bestiolìna, f., -lino m. Log. Mer. *bestièdda*. Sett. *bestiarèdda*, *bestiòla*.
bestiòne, m. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Bestia manna.
bestiuòla, f. Dial. Com. *animalèddu*.
bestiuòlo, m. Log. *bestiòlu*. Bestia minore.
bèttola, f. Log. *zillèri*. Mer. *buttèga*. Sett. *ziddèri*. Gall. *cidderi*. Osteria, bendjòlu.
bettolànte, agg. e com., qui frequentat sa buttega.
bettolàre, frequentare sa buttega.
bettolière, m. Log. Mer. *butegheri*. Sett. *vindiolu*.
bettònica, f. Dial. Com. *bettonica*. Qualidade de herva qui tenet medas virtudes.
bevànda, f. Dial. Com. *bevanda*. Materia de biere.
beveràggio, m. Dial. Com. *bevanda*. Sonniferu, velenu, donu, bonamanu.
beveratòjo, m. Dial. Com. *abbadòrzu*. Mer. *biberadòriu*, *aquadroxu*. Sett. *abbaddòggiu*.
bèvere, v. a. Log. *biere*. Mer. *buffai*. Sett. *bì*.
beverèccio, agg., gratu et bonu a biere.
beverìa, f. Log. *bidùra*, quasi ad imbreagamentu. Gall. *abbumbatùra*.
beveròne, m., bidura composta de farina et abba qui si dat ad sos caddos.
bevìbile, agg. Log. *biìbile*. Mer. *biibili*. Qui si podet bier, bonu a biere.
bevimènto, bevitura, f. Log. Mer. *bidura*. S'actu de biere.
bevitòre, m. Log. *bidore*. Mer. *bidori*, *buffadòri*. Sett. *bidori*.
bevòne, m. Log. *buffadore*, *bidore*. Mer. Sett. *bidori*. Qui biet meda, trincadore.
bevùta, f. Log. *biida*. Mer. *bibita*, *buffada*. Sett. *biidda*. Tirada in su biere.
bey, m., titulu de su guvernadore de Algeri → deì.
bezzicàre, v. a. Log. *biccare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Fig. *molestare*, *inquietare*.
bezzicàta, -atura, f. Log. *biccada*. Mer. *ispizzuladura*. Sett. *isbiccadda*. Gall. *sbitticata*.
bezzo, m., moneda venez. de pagu valore. Dinari in generale. Voc. Lat. bes.
biacca, f. Dial. Com. *biacca*. Materia bianchissima qui servit ad sos pintores.
biàda, f. Log. Mer. *trigu*. Sett. *triggu*. Totu su semineriu. Su fenu segadu qui si dat ad sos animales.
biadajuòlo, m., mercante de trigu o de fenu.
biadètto, m., materia de colore biaittu qui si servint sos pintores.
biancàre, → imbiancare.
biancàstro, agg. Dial. Com. *biancastru*.
biancheggiamènto, m. Log. Mer. *bianchesa*. Sett. *bianchezia*, *biancura*, *bianchesa*.
biancheggiàre, v. n. ass. Log. *tendere ad su biancu*. Mer. *tèndiri a biancu*. Sett. *tendì a biancu*.
biancherìa, f. Dial. Com. *biancherìa*. Ogni cosa de pannu de linu bianca.
bianchetta, f., qualidade de trigu curzu et meda biancu. Agg. dim. de *biancu*.
bianchèzza, f. Mer. Log. *biancura*, *bianchesa*. Sett. *bianchezia*, *biancura*. Candidesa.
bianchìccio, bianchiccia, agg., qui tendet ad su biancu.
bianchìre, v. a. Log. *imbianchire*. Mer. *-ìri*. Sett. *imbianchì*. Fagher benner biancu.
biancicàre, → biancheggiare.
bianco, m. Dial. Com. *biancu*. Di punto in bianco, *ad s'improvvisu*. Agg. *biancu*, *-ca*. Rimaner bianco, *istare isvirgonzadu*. Arma bianca, *arma bianca*.
biancolìno, -cuccio, agg. vezzegg. Log. Mer. *biancheddu*. Sett. *biancareddu*.
bianco mangiare, m. Log. Sett. *magnabiàncu*. Mer. *papaibiancu*.
biante, m. Dial. Com. *vagabundu*.
biascicàre, biasciare, v. a. Log. *mastigare*. Mer. *mazzulài*. Sett. *mastiggà*.
biasimàre, v. a. Log. *biasimare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Censurare, riprendere, rinfacciàre.
biasimatòre, m. Log. *biasimadore*, *censore*. Mer. Sett. *censori*.
biasimèvole, agg. Dial. Com. *ignominiosu*. Dignu de biasimu.

biasimevolmènte, avv. Log. *vituperiosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
biàsimo, m. Dial. Com. *biasimu*. Nota, infamia, ignominia.
biastèma, -emma, biastemare → bestemmiare.
bibàce, Voc. Lat. → beone.
Bìbbia, f. Dial. Com. *Bìbbia*, *Bìblia*. Libru de sa S. Iscrittura qui contenit sos Libros Sacros.
bìbbio, m., qualidade de puzone de abba.
bìbita, f. Dial. Com. *bibita*.
bìblico, agg. Dial. Com. *bìblicu*. Qui appartenit ad sa Biblia.
bibliòfilo, m., amante de sos libros. Voc. Gr.
bibliografìa, f., descriptione de sos libros. Indice de medas libros. Voc. Gr.
bibliògrafo, m., iscriptore de libros, et versadu in sa cognitione de sos libros. Voc. Gr.
bibliomanìa, f., trasportu ad sos libros, passione pro nde comporare. Voc. Gr.
bibliotèca, f. Dial. Com. *biblioteca*.
bibliotecàrio, m. Dial. Com. *bibliotecariu*.
bica, f. Log. *remiarzu*. Mer. *muntoni*. Sett. *remiaggiu*. Gall. *fascàghju*. Muntone de mannas de trigu.
bicchière, -ro, m. Log. Sett. *tazza*. Mer. *tassa*.
bicchierìno, dim. Log. *tazzitta*. Mer. *tassixeddà*.
bicciacùto, m., bistrale ad duos taglios.
bicciùghera, f., bestia rempelle.
bichiàcchia, → baja.
bicocca, f. Dial. Com. *bicocca*. Terrazzu, -za de domo. Rocca o casteddu in punta de unu monte.
bicòrne, → bicornuto.
bicòrnia, f., incùdine de duos corros.
bicornùto, agg., de duos corros.
bidello, m. Dial. Com. *bidellu*. Qui servit in s'Universidade.
bidènte, m. Log. Sett. *forchidda*. Mer. *furcidda*. Istrumentu de ferru cum duas dentes.
bidetto, m., caddu de campagna minoreddu.
bìduo, agg., de duas dies. Voc. Lat.
biecamènte, avv. Log. *ad ojos tortos*. Mer. *a ogus tortus*. Sett. *a occi torti*.
bièco, agg. Dial. Com. *tortu*.
biènnio, m. Dial. Com. *bienniu*. De duos annos.
bièrtola, f. Log. Sett. *zea*. Mer. *eda*.
bietolòne, agg. e m. Log. *isimprotto*. Mer. *simpli*. Sett. *balordu*, *macu*. Gall. *simplottu*.
bietta, f. Log. *cotta*. Mer. Sett. *cozza*.
biffa, f., bastone qui tenet in punta signale biancu pro misurare o livellare. Vestigiu qui si laxat in su piùere.
bifolco, m. Log. *aradore*. Mer. Sett. *-ori*. Su qui trabagliat sa terra cum boes.
bifonchiàre, v. n. ass. Log. *murrunzare*, *tunciare*. Mer. *zunchiài*. Sett. *tuncià*.
biforcàrsi, v. n. p. Log. *dividere*, *separare*. Mer. *separai*. Sett. *siparà*.
bifòrco, m. Log. *triutu* → forcina.
biforcùto, agg. Dial. Com. *divisu*. Separadu, diramadu.
biforme, agg., qui tenet duas formas, o faccias. Voc. Lat.
bifronte, agg., qui tenet duas frontes. Voc. Lat.
biga, f. Dial. Com. *carrozza*. Birocciu tiradu a duos caddos.
bigamìa, f. Dial. Com. *bigamìa*. Doppiu matrimoniu. Voc. Gr.
bìgamo, m., qui tenet duas muzeres viventes.
bigatto, -àttolo, m. Log. *berme de seda*. Mer. *bremmi de seda*. Sett. *belmi*, *ghialmu di seta*.
bighellòne, → bietolone.
bigheràjo, m., qui bendet (*bigheri*). Buffone.
bìghero, m., fornidura de filu factu a frangia.
bìgio, agg. Dial. Com. *canu*. In colore de chijina, chijinattu, mùrinu.
bigiòne, m., ispecie de puzone (beccafico).
bigiotterìa, f., officina de prateri. Trabagliu minudu de prateria. Voc. Franc.
bigiottière, m. Dial. Com. *pratèri*. Qui bendet cosas minudas de prata et de oro.
bìglia, f. Dial. Com. *bìglia*. Boccia de avoriu de su bigliardu. Voc. Franc. bille.
bigliàrdo, m. Dial. Com. *bigliardu*. Voc. Franc. billiard.
biglietto, → viglietto.
bigliòne, argento biglione, *prata cum liga*.
bigo, m., sepulcru, o cascia qui s'inserrat intro su muru.
bigòncia, f., -cio m. Dial. Com. *tina*. Vasu de linna factu a doas. Pulpitu, trona, cathedra. Voc. Lat. barb. bigoncium.
bigonciuòlo, m. dim. di *bigòncia*. Tinedda, tinozzu.
bigordàre, bigordo → bagordare, bagordo.
bigottìsmo, m. Dial. Com. *ipocrisìa* → bacchettonerìa.
bigòtto, agg. e m. Dial. Com. *ipocrita*. Dadu ad sa divotione, santìcu, falsu divotu.
bilància, f. Dial. Com. *bilancia*. Pesu, misura, equilìbriu, balanza (*z* for.).
bilanciàjo, m., qui faghet o bendet bilancias.
bilanciàre, v. a. Log. *pesàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bilanzare, bilanciare, aggiustare su pesu, esaminare, considerare.
bilancière, m., su pendulu de sos horolozos.
bilancìno, m., sos fustes de sa carrozza ad ue si attaccant sas corrias (*tirelle*).
bilàncio, m. Dial. Com. *bilanciu*. Ristrettu de contos. Porre in bilancio, *paragonare*.
bilateràle, → vicendevole, scambievole.
bile, f. Log. *fele*, *velenu*. Mer. Sett. *feli*. Humore qui si generat in su fidigu.
bilènco, sbilenco → storto.
bìlia, f. Log. Sett. *trozza*. Mer. *troccia*. Gall. *trocciu* (*o* lar.) → randello.
bilicàre, v. a. Log. *equilibrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Contrappesare, esaminare.
bìlico, m. Dial. Com. *equilibriu*, *contrapesu*.
bilìngue, agg. e com., de duas limbas, qui faeddat duos limbazos. Metaf. *doppiu*, *falsu*.
biliòne, m. Log. *bilione*. Mer. Sett. *-oni*.
biliòso, agg. Dial. Com. *iracundu*. Arrabbiadittu, istizzosu.
billèra, → burla.
billi, ispecie de jogu. Billi billi, Log. *ticca ticca*. Mer. *pia pia*. Metaf. → carezze.
bilùstre, agg., de duos lustros (deghe annos). Voc. Lat.
bimbo, m. Log. *pizzinnu*, *piseddu*, *criadùra*. Mer. *pipìu*. Sett. *pizzinnu*, *criatùra*. Gall. *steddu*.
bime, m., bestiamen porchinu.
bimèstre, agg., de duos meses. Voc. Lat.
bimòlle, bimmòlle, m. t. music. Log. *bemolle*. Mer. Sett. *-lli*. Mesu tonu de sa boghe.

binàre, v. n. ass., fagher duos fizos ad una bentre, fagher coppiolos.
binàrio, agg., qui est cumpostu de duos numeros.
binàto, agg. Log. Sett. *coppiòlu*, (Margh.) *loba*. Mer. *gemellu*. Gall. *cuppiùli*.
bindèllo, m. Log. Sett. *vetta*, *fetta*, *cordèdda*. Mer. *fetta de capiciòla*.
bindolerìa, → furberia.
bìndolo, m., istrumentu pro si girare. Metaf. *bindolo*, *-one* → aggiratore.
binòmio, agg., de duos nòmenes, qui tenet duos nomenes. Voc. Lat.
biòcca, → gallina.
biòccolo, m. Log. Sett. *fioccu de lana*. Mer. *froccu de lana*.
biòdo, m., giuncu de riu qui servit pro fagher istojas.
biografìa, f. Dial. Com. *biografia*. Descriptione de sa vida. Voc. Gr.
biògrafo, m. Dial. Com. *biografu*. Qui iscriet sa vida de una persone.
biondeggiàre, v. n. ass. Log. *ingroghìre*, *-àre*. Mer. *ingroghìri*. Sett. *ingroghì*.
biondètto, agg. Log. *grogànzulu*. Mer. *groganciu*. Sett. *groganzu*.
biondèzza, f. Log. *brundèsa*, *groghèsa*. Mer. *groghìmini*, *brundura*. Sett. *biondèzia*.
biòndo, m. Log. Mer. *brundu*. Sett. *brondu*.
biordàre, → bagordare.
biòscio, agg., qui appenas s'intendet pro mancanzia de dentes. Andare a bioscio, *caminare ad sa peius*.
biòtto, -tta, agg. Dial. Com. *meschìnu*. Miserabile. A biotto, *ad sa pejus*.
bipartìrsi, v. n. p., separaresi in duas partes.
bipartìto, part. pass., divisu in duas partes.
bìpede, m., qui tenet duos pes. Voc. Lat.
bipènne, f., bistrale, qui tenet duos taglios. Voc. Lat.
biquàdro, m. t. music., qui remittit su tonu ad su primu essere.
biràcchio, Dial. Com. *nudda*. Non ne saper biracchio, *non nd'ischire nudda*.
birba, f. Log. *fraude*, *malitia*. Mer. Sett. *malizia*. Andar alla birba → baronare.
birbantàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin. *birbantàre*. Fagher de birbu.
birbòne, birbante, m. Log. *birbante*. Mer. Sett. *-anti*. Birbu, truffadore.
birboneggiàre, v. n. ass. Log. *birbantare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → birbantare.
birbonerìa, f. Dial. Com. *birbanterìa*. Actione vile de birbu.
bìrcio, m. Log. Mer. *visticurzu*. Sett. *visti cortu*. Qui tenet paga vista, o difectu ad sos ojos.
biricchìno, m. Dial. Com. *birrichìnu*.
birìlli, m. pl., biribisso m. Mer. *imbrillus*, (Ogliastra) *ònzulus*. Ispecie de jogu.
biròccio, m. Dial. Com. *biròcciu*, *biroccìnu*.
birra, f. Dial. Com. *birra*.
birràcchio, m. Log. *biju*. Mer. *vitelleddu*. Sett. *biggiu*. Gall. *vìghju*.
birràjo, m., qui bendet sa birra.
birrarìa, f. Dial. Com. *birreria*. Logu ue si fabricat o bendet sa birra.
birrerìa, f. Log. Sett. *isbirràglia*. Mer. *sbirraglia*.
bìrro, sbirro, birrovière, m. Log. Sett. *isbirri*. Mer. *sbirru*. Birrone, accr. *isbirrone*.
bisàccia, f. Dial. Com. *bèrtula*. Pl. bisacce, *bèrtulas*.
bisànte, m., moneda antiga de Bisanziu o Costantinopoli.
bisarcàvolo, m., su babbu o sa mamma de su bisaju. Sett. *tribisaju*, tres boltas giaju.
bisàvolo, bisàvo, m. Dial. Com. *bisaju*. Su babbu o sa mamma de su giaju.
bisbètico, agg. e m. Dial. Com. *bisbeticu*. Istravagante, fantasticu.
bisbigliamènto, m. Dial. Com. *bisbigliamentu*.
bisbigliàre, v. n. ass. Dial. Com. *bisbigliare* colle desin. Faeddare pianu pianu.
bisbigliatòre, -glione, m. Log. *susurrone*. Mer. Sett. *-òni*. Bisbigliadore. Gall. *polta e arreca*.
bisbìglio, m. Dial. Com. *bisbigliu*. Susurru, mormorìu.
bìsca, f., logu ue si tenet su jogu publicu.
biscàccia, f. pegg. di bisca → ridotto.
biscajuòlo, m., qui frequentat su jogu publicu, jogadore.
biscantàre, biscanterellare → cantacchiare.
biscazza, → biscaccia.
biscazzàre, v. n. ass., andare ad su logu de su jogu, jogare.
biscazzière, → biscajuòlo.
biscàzzo, → scherno, ingiuria.
bìschero, m. Log. *ponte*. Mer. Sett. *ponti*. Su bìculu de sa linna ad ue si attacant sas cordas de sa chitàrra, etc. Mer. *claviglia o ponti de ghitarra*.
bischètto, m., su taulinu ue trabagliant sos calzolajos. Mesa. Mer. *bancu de sabateri*.
bischizzàre, v. n. ass. Log. *fantasticare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
bischìzzo, m. Log. *inventione*. Mer. Sett. *invenzioni*. Satira, faeddu acutu.
bìscia, f. Log. Sett. *colòra*. Mer. *colòru*. A biscia, *in quantidade*. Bisciuòla, dim. *coloreddu*.
bisciabòva, → turbine.
bìscio, m. Log. *caizzòlu*. Gall. *caicioni*. Berme qui si generat in sa pedde.
bisciòne, m. accr. de colora. Colora manna.
biscolòre, agg., de variu colore.
biscottàre, v. a. Log. *biscottàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cogher a modu de biscottu. Cavallo biscottato, *caddu ubbidiente*.
biscotterìa, f. Dial. Com. *biscotterìa*. Logu ue si coghent sos biscottos.
biscottìno, biscottello, m. Dial. Com. *biscottìnu*.
biscòtto, m. Log. Sett. *biscottu*. Mer. *bistoccu*. Duas boltas coctu.
biscròma, f., nota musicale. Voc. Lat.
bisdòsso, → bardosso.
bisestàre, → dissestàre.
bisestìle, agg. Dial. Com. *bisestìle*. Mer. *-i*. Die qui si adjunghet ogni 4 annos ad Frearzu. Anno bisestile, *annu bisestile*. Voc. Lat. Bis sexto Kal. mart. *Su 29 de frearzu*.
bisèsto, m. *bisestu* → bisestìle.
bisgènero, m., maridu de sa nepta.
bìsgio, → bigio.
bisguìzzo, → bisticcio.
bislàcco, agg. Dial. Com. *bisbeticu*.
bislaccòne, accr. Log. *istravagantone*. Mer. *-i*.

bislessàre, bislesso, troppu coctu, o mesu coctu, dare una bùddida.
bislùngo, agg. Dial. Com. *bislongu*. Qui tendet a longu.
bismùto, m., mesu metallu qui s'incorporat cum sos ateros metallos.
bisnipòte, m. Log. *bisnebòde*. Mer. *bisnebòdi*. Sett. *bisnipòddi*. Duas boltas nebode.
bisnonno, → bisavolo.
bisogna, f. Dial. Com. *fazzenda*. Affare, bisonzu, necessidade.
bisognànte, part. Log. *bisonzosu*, *-sa*. Mer. *bisongiòsu*, *-sa*. Sett. *bisognòsu*, *-sa*.
bisognàre, v. impers. Log. *abbisonzàre*. Mer. *abbisongiai*. Sett. *abbisognà*.
bisognèvole, agg. Dial. Com. *necessariu*, *nezzessariu*. Qui faghet de bisonzu.
bisògno, m. Log. *bisònzu*. Mer. *bisongiu*. Sett. *bisognu*. Occorrenzia, nezzessidade.
bisognòso, agg. Log. *bisonzòsu*. Mer. *bisongiòsu*. Sett. *bisognòsu*.
bissìlabo, agg. Dial. Com. *bissillabu*.
bìsso, m. Mer. *cambrai*. Linu finissimu de sos antigos.
bistànte, → intervallo.
bistentàre, v. n., istare in pena, disajàdu.
bisticciamènto, m. Dial. Com. *contrastu*. Gall. *raugnàta*.
bisticciàre, -cciarsi, bisticciccare, v. n. ass. Log. *contrastare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *raugnà*. Inzurzaresi, tenner faeddos cum injuria, arrogantàre.
bistìccio, m. Dial. Com. *sàtira*. Mutu, faeddu in poesia qui punghet. Lat. disticum.
bistìnto, agg., tintu duas boltas.
bistòndo, agg., qui tendet ad su tundu.
bìstori, m. Dial. Com. *bistorìnu*. Strumentu chirurgicu.
bistornàre, → distornare, distorre.
bistòrta, f. Log. *tortuosidàde*. Mer. *bistorta*.
bistòrto, → tortuoso, curvo.
bistrattàre, v. a. Log. *bistractare*. Mer. *trattài mali*. Tractare male, istrapazzare.
bisùlco, agg. Mer. *bisulcu*. Qui hat sas ungias divisas, comente su pe de boe, anzòne, etc.
bisùnto, agg., qui est meda unctu.
bisuterìa, bisutiere → bigiotteria, bigiottiere.
bitorzolàto, -zolùto, Log. *concheddòsu*. Mer. *bugnòsu*. Qui tenet prominenzias.
bitòrzolo, bitòrzo, m. Log. *prominenzia*, *tumòre* → bernòcchio, bernòccolo.
bitta, f., truncu quadràdu in sos bastimentos pro diversos usos.
bittumàre, v. a. Mer. *bittuminài*. Impiastrare de bittùmen.
bittùme, m. Log. *bittùmen*. Mer. Sett. *bittumini*.
bittuminòso, agg. Dial. Com. *bittuminòsu*.
biùta, f. Dial. Com. *impiastru*.
biutàre, → impiastrare.
bivaccàre, v. n. ass. t. milit., istare in su campu abbertu passende sa nocte a serenu.
bivàcco, m. t. milit., campu o chelu iscobertu.
bivàlve, agg., qui aberit in duas partes. Voc. Lat.
bìvio, m. Dial. Com. *bìviu*. S'imbuccadura a duos caminos.
bizza, f. Log. *ira*, *arràbbiu*. Mer. *feli*, *inchietudini*. Sett. *arràbbiu*. Gall. *ràbbia*.
bizzarramènte, avv. Log. *bizzarramente*. Mer. Sett. *-enti*.
bizzarrìa, f. Dial. Com. *bizzarrìa*. Cappricciu, invenzione, immaginazione.
bizzàrro, agg. Dial. Com. *bizzarru*. Cappricciosu, fantasticu, ispiritosu, vivace, fieru.
bizzeffe, (a) avv. Dial. Com. *a bizzeffa*, *-fe*. Abbondantemente, meda. Gall. *a bedd'a beddu*.
bizzòcco, m. Dial. Com. *bizzoccu*. Gall. *baxamattoni*. Ipocrita, falsu devotu. Bizzoccone, accr. → bacchettone.
bizzòchera, f. Log. *santìca* → bacchettona.
blandimènto, m. Dial. Com. *lusinga*. Mer. *blandimentu*. Carissia, carissiamentu.
blandìre, v. a. Log. *lusingare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Voc. Lat. → accarezzare.
blandizie, f. pl. Dial. Com. *lusingas*.
blando, agg. Dial. Com. *blandu*. Dilicadu, suave, lezèri, affabile.
blasfemia, → bestemmia. Blasfemo → bestemmiatore.
blasmàre, → biasimare.
blasòne, m. Mer. *blasoni*. Arte de fagher o connoscher sas armas gentilizias.
blasonìsta, m. Mer. *blasonista*. Qui faghet, pintat, attendet ad sos blasones.
bleso, → balbo, balbuziente.
blinde, f. pl. t. milit. Mer. *blindas*. Linna intrecciada pro substenner sas trinceas.
bloccàre, v. a. Log. *bloccare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Arroccare, assediare.
blocco, m., bloccatura f. Dial. Com. *bloccu*, *assediu*.
blondìna, → pannìna.
bo, → bue.
boàre, → muggire.
boarìna, f., puzoneddu minore → cutrettola.
boàro, m. Log. *boinarzu*. Mer. *boinargiu*. Sett. *boinaggiu*.
boàto, m. Voc. Lat. → muggito.
boattière, m., mercante de boes.
boba, → guazzabuglio.
bobolco, → bifolco.
bocàto, → bucato.
bocca, f. Log. Mer. *bucca*. Sett. *bocca*. Gustu, abbertura. Largo di bocca, *qui faeddat senza rispettu*. Stare a bocca aperta, *iscultare attentamente*.
boccaccèvole, boccaccesco, agg. Dial. Com. *boccaccianu*. De s'istile o manera de Boccacciu.
boccàccia, f. Log. *buccazza*. Mer. Sett. *buccaccia*. Pegg. di *bocca*.
boccalàro, m., fabbricante de broccales.
boccàle, m. Log. *broccale*. Mer. *pizzudu*. Sett. *broccàli*. Vasu de terra.
boccalètto, -calino, m. Log. Sett. *brocaleddu*. Mer. *cungialeddu*.
boccàta, f. Log. *uccada*, *buccada*. Mer. *buccada*. Sett. *bucata*.
boccatùra, f., sa larghesa mazore de sa nae. Bucca, o coberta de bastimentu.
boccètta, f. Log. *ampullìtta*. Mer. Sett. *ampuddìtta* (*d* pal.).
boccheggiamento, avv. Log. Mer. *bucchiada*. Sett. *bucchiadda*, *-ata*.
boccheggiàre, v. n. ass. Log. *fagher sas bucchiadas*. Mer. *fai is bucchiadas*. Sett. *fa li bucchiaddi*. Gall. *bucchià*.

bocchìna, bocchetta, Log. *buchighedda*. Sett. *boccaredda*. Mer. *bucchixedda*. Dim. di *bocca*.
bòccia, f. Log. *ampulla*. Mer. Sett. *ampudda*. Vasu de binu, *buscica*.
boccicàta, → buccicata.
boccìno, → vitello.
bòccio, m. Dial. Com. *cochitta*. Su bozzolu de su verme de seda.
bocciuòlo, m. *buttone*. Mer. Sett. *-oni*. Su fiore qui non est abbertu. Spatiu de sa canna da unu nodu ad s'ateru. Tutturu de canna.
bòccola, f. Log. *gaffa de tibia*. Mer. *gaffa de fibia*. Sett. – *fibia*. Chisciu de ferru pro fortificare.
boccòlica, f., si narat in suspu de su mandigare.
boccòne, m. Log. *buccone*. Mer. Sett. *-oni*. Bicculu, quantidade qui si leat in bucca. Bocconcino, -concello, dim. *bucchoneddu*. Boccone, -oni, *a bucca a terra*.
bociàre, v. a. Log. *pubblicare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Palesare una cosa segreta, giamare, giuilare.
bodrière, m. Dial. Com. *cinturinu*. Fascia ad ue si ligat s'ispada.
boffèria, f., padedda de sos bidrajos da ue leant su bidru iscazadu.
bòffice, → soffice.
bofonchiàre, → bifonchiare.
bofonchìno, → borbottone.
bòga, f. Dial. Com. *boga*, *sabboga*. Pesce. Pl. -ghe, *bogas*, *sabbogas*.
bogàra, f., rezza manna pro piscare.
bògia, f. Log. *abbajòla*, *runzighèdda*.
bòja, m. Log. Sett. *boja*. Mer. *bugginu*. Pl. *boj* → carnefice. Bojessa, *sa muzere de boja*.
bojàrdo, m., titulu de dignidade in sa Russia.
bojèra, f., barca minore de fiumen.
bolcionàre, bolcione → bolzonare, bolzone.
boldronàjo, m. Log. *fressadaju*. Mer. *cillonaju*. Sett. *fressaddaju*.
boldròne, m. Log. *fressada*. Mer. *cillòni*. Sett. *fressada*. Su pilu plus longu de sa pedde.
bolèto, m. Mer. *cardulinu boletu*. Ispecie de cugumeddu.
bòlgia, f., ispecie de bèrtula, o valigia. Fossu, ripostigliu.
bolino, → bulino.
bolla, f. Dial. Com. *bulla*. Patente, diploma. Buscicca, abbajola, runza → pustula.
bollàre, v. a. Log. *bullare*. Mer. *bullai*. Sett. *bullà*. Ponner bulla, sigillare.
bollàrio, m. Dial. Com. *bullariu*. Libru qui contenit sas bullas.
bollente, part. Log. *buddente*. Mer. Sett. *-enti*.
bollèro, m. Mer. *muriga*. Istrumentu pro isolvere sa calchina.
bollètta, → bulletta.
bollettìno, → bullettino.
bollicamento, bollichio, m. Dial. Com. *buddimentu*. Su motu de unu fluidu, abba, etc. qui paret qui buddat.
bollimento, m. Dial. Com. *buddimentu*, *buddidura*.
bollìno, m., òstia cum sa quale si sigillant sas literas.
bollìre, v. n. anom. Log. *buddire*. Mer. *buddiri*. Sett. *buddì*. Bollire il sangue, *buddire su samben*. Metaf. *agitaresi*, *commoversi*.
bollitìccio, agg. Log. *buddidizu*, sa cosa qui deponet su buddire.
bollitùra, bollizione → bollimento.
bollo, m. Dial. Com. *bullu*. Sigillu, impronta.
bollòre, m. Log. *bullore*. Mer. Sett. *buddidori*. Sullevamentu, infiammatione.
bòlo, m. Dial. Com. *bolu*. Ispecie de terra rassa, et meighinale.
bolsàggine, bolsina, f. Mer. *subentu*. Dificultade de respirare. Propr. maladia de sos caddos.
bolso, agg. Log. *alèni culzu*. Qui tenet su respiru culzu. Ismarrazzadu, de su ferru. Unfiadu, de su faeddu.
bolzonàre, → percuotere.
bolzonàta, → percossa.
bolzòne, m., istrumentu antigu militare.
bòm, interj. Dial. Com. *bom*, *bu*, *buff*.
bomba, f. Dial. Com. *bòmba*. Tornare a bomba, *torrare a carcanzòlu*, *a propositu*.
bombànza, → allegrezza, giubilo.
bombàrda, f. Dial. Com. *bombàrda*. Macchina militare cum sa quale si bettaiant sas pedras.
bombardàre, v. a. Log. *bombardàre*. Mer. *bombardài*. Sett. *bombaldà*. Bettare bombas ad una zittade.
bombardièra, f. Dial. Com. *bombardera*. Bucca de sa muraglia da ue si bettant sas bombas.
bombardière, -ro, su garrigadore de sas bombardas → artigliere.
bombàre, (voce fanciull.) → bevere.
bombàto, agg. Log. *cumbessu*. Mer. *accolembrau*. Sett. *curvu*. Voc. Franc.
bombettàre, freq. di bombare, *biere cum frequenzia*.
bòmbice, m. Log. *berme de seda*. Mer. *bremmi de seda*. Sett. *bermi di seta*. Voc. Lat.
bòmbo, m. Log. *bumbu*. Mer. *ambua*. Si narat de sos piseddos pro biere. Voc. Lat.
bòmbola, vasu de bidru a trugu tortu.
bòmere, → vomere.
bomicàre, bomìre → vomitare.
bomprèsso, m., s'albere de sa nae qui bessit foras de sa prua.
bonàccia, f. Log. Dial. Com. *bonaccia*. Tranquillidade, bona fortuna.
bonacciàre, v. n. ass. Log. *bonacciàre*. Mer. *bonacciài*. Sett. *bonaccià*. Calmare → abbonacciare.
bonàccio, agg. Dial. Com. *bonàcciu*, *bonàzzu*. De bonu naturale, de bon'indole, simplice.
bonacciòso, agg. Dial. Com. *tranquillu*. Placidu.
bonamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. De bonu, in modu bonu.
bonariamènte, avv. Log. Mer. *a sa bona*. Sett. *alla bona*.
bonarietà, f. Log. *bonidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *bonitài*.
bonàrio, m. Dial. Com. *bonu*.
boncìana, f. *pilòta*. Boccia piena de lana o de pilu.
boncinèllo, m., sa mànniga de su runzone pro frisciàre.
bòncio, m., qualidade de pische.
bonificamènto, m. Dial. Com. *bonificamentu*.
bonificàre, v. a. Log. *bonificàre*. Mer. *bonificài*. Sett. *bonificà*. Restaurare, acconzare, mezorare.
bonificaziòne, f. Log. *bonificatione*. Mer. Sett. *bonificazioni*. Compensu, mezoramentu.
bonìfico, → bonificazione.
bontà, f. Log. *bonidàde*. Mer. *bondadi*. Sett. *bonitài*. Cortesìa, clementia, virtùde.
bònzo, m., su sacerdote chinesu.

boòte, m., costellazione de tramuntana.
bòra, → borea.
borbìgi, indecl. Log. *limbitentu*. Mer. *achichiadòri*. Sett. *linghitentu*. Gall. *intaltaddatu*.
borbogliamènto, m., -glianza f. Log. *rumòre*. Mer. Sett. *-ori*, *barbugliamentu*.
borboglìo, m. *rumore*. Mer. Sett. *-ori*, *barbùgliu*. Chimentu, sonu.
borbottamènto, m. Log. *murmùtu*. Mer. *murrùngiu*, *burbutamentu*. Sett. *murrùgnu*.
borbottàre, v. n. ass. Log. *murmutàre*. Mer. *murrungiài*, *burbutài*. Sett. *mimulà*. Gall. *bulbutà*. Mormurare, faeddàre a subta boghe, su sonu qui faghet minuzos.
borbottìno, m., ispecie de brocchìnu cum su tuju pro biere. Mer. *marighedda turca*.
borbottìo, → borboglìo.
borbottòne, agg. Log. *memulòsu*. Mer. *murrungiadòri*. Sett. *mimulòsu*.
bòrchia, f. Mer. *scudettu de cumò*. Gall. *lolga*. Circulu de metallu qui si ponet in sos cantaranos o aterue. Borchiàjo, *su mastru*.
bordàglia, → plebaglia, canaglia.
bordàre, v. a. Log. *iscùdere*. Mer. *attrippài a spadula*. Sett. *battì*. Isciuccare in abba pro pulire.
bordàta, f. Log. Mer. *bordàda*, *bordeggiàda*. Sett. *-àdda*, *-ata*.
bordàto, agg. Log. *tela arrigàda*. Mer. *bordàu*. Sett. *tela arriggata*. Gall. *buldatu*.
bordatùra, f. Log. *oruladùra*, *orìzu*. Mer. *vorettadùra*. Sett. *orizatùra*, *orìzu*. Gall. *arici*.
bordeggiàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin. *bordegiàre*.
bordellàre, v. n. ass. Dial. Com. *burdellàre* colle desin. Vivere senza frenu, de malos costumenes.
bordellière, m. Dial. Com. *bagassèri*.
bordèllo, m. Log. Mer. *burdèllu*. Sett. *burdeddu*. Logu publicu de feminas de mundu, rumore. Andare in bordello, *andare in burdellu*, *in mal'hora*.
bordo, m. Dial. Com. *bordu*. Frangia pro orizare bestes, ispecie de tela arrigada.
bordòne, m. Log. *burdone*. Mer. Sett. *-oni*. Bastone de pelegrinu.
bòrea, m., bentu de tramuntana. Voc. Lat.
boreàle, agg. Mer. *-i*. De tramuntana.
borgàto, medas burgos unidos → borgo.
borghèse, m. Dial. Com. *burghèsu*. Habitante de burgu, cittadinu, segnore.
borghesìa, f. Dial. Com. *burghesìa*.
borghigiàno, → borghese.
bòrgo, m. Dial. Com. *burgu*. Unione de domos senza muraglias.
borgomàstro, m., su cabu de sa repubblica → gonfaloniere.
bòria, f. Dial. Com. *bòria*. Superbia, vanagloria.
boriàre, v. n. ass. Mer. *boriai*. Tenner boria, vanagloriaresi.
boriosamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. Superbamente.
boriosità, → boria.
boriòso, agg. Dial. Com. *boriòsu*, *superbu*.
bòrni, m. pl., sos contones qui bessint de una fabbrica non accabbada. Craes de muru.
bòrnio, agg. Log. *visticurzu*. Mer. *de vista curza*. Sett. *visticortu*.
bòrra, f. Log. *spilidura*. Mer. *spinniadura*. Su pilu de su pannu, o de sas peddes qui servit pro imbuttire.
borràccia, f. Log. *burrazza*. Mer. Sett. *burraccia*. Pegg. di borra → fiascu de pedde.
borràre, da borea → agghiacciare.
borràsca, f., borrascoso agg. Dial. Com. *burrasca*, *burrascòsu*.
bòrro, m., borrana f., logu iscoscesu et malu, ue si unint sas abbas.
borròne, m. Dial. Com. *precipiziu* pegg. di borro. Logu malu.
bòrsa, f. Log. *bùscia*. Mer. *bussa*. Sett. *bossa*. Logu ue si unint sos mercantes.
borsàjo, m., su qui faghet o bendet buscias.
borsajuòlo, m. Log. *segabuscias*. Mer. *tagliabussas*. Sett. *tagliabossi*. Ladru.
borsellìno, borsello, -setto, m. Log. *buscitta*. Mer. *bussixedda*. Sett. *bossaredda*. Gall. *bussedda*. Busciacchedda de horolozu.
borsuàle, agg., spesa borsuale, *ispesa minuda*.
borzacchìno, m. Dial. Com. *burzighìnu*, (Margh.) *estiàle* (stivale).
boscàglia, f. Dial. Com. *buscàglia*. Medas boscos unidos.
boscajuòlo, m., qui segat, habitat, frequentat o custodit su buscu.
boscarèccio, → boschereccio.
boscàta, f., logu piantàdu a modu de buscu.
boscàto, → boscòso.
boscherèccio, agg., de buscu, de silva.
boschètto, m. Dial. Com. *buschettu*, dim. de *buscu*.
boschìvo, agg., qui si tenet a buscu.
bòsco, m. Log. Sett. *buscu*. Mer. *boscu*. Silva, logu piantadu ad arvures silvaticas.
boscòso, agg. Log. Sett. *buscòsu*. Mer. *boscosu*. Logu pienu de buscu.
bòsso, bòssolo, m. alb. Dial. Com. *bùssulu*. Vasu de linna.
bossolàre, m. Log. Mer. *bussulaju*. Trabagliadore de bùssulu.
bossolòtto, m. Dial. Com. *bussolottu*. Vasu pro regoglier sos votos.
botànica, f. Dial. Com. *botànica*.
botànico, m. Dial. Com. *botànicu*.
botàre, → votare.
bòtola, f. Log. Mer. *grutta*. Sett. *grotta*. Gall. *spilonca*. Logu, abbertùra subterranea.
bòtro, → borro, burrone.
bòtta, f. Dial. Com. *colpu*, *botta*. Dare una botta, *frizzàre*, *faeddare frizzende*. Mer. *ghettai bottas*.
bottàccio, m. Dial. Com. *barrilèddu*.
bottacciòlo, → pedignone.
bottàglie, f. pl. Log. *bottes*. Mer. *bottas*. Sett. *botti*. Bottes de pedde pro diffender dai s'abba.
bottàjo, m. Dial. Com. *buttàju*. Acconzadore, o mastru de cubas.
bottàna, f., ispecie de tela, e tela bottana.
bottàre, → imbottare.
bottàrga, f. Dial. Com. *buttàriga*. Salumen factu da oos de pische.

bòtte, f. Log. Sett. *cuba*. Mer. *carrada*.
bottèga, f. Log. Mer. *buttèga*. Sett. *butrèa*.
bottegàjo, m. Log. *mercante*. Mer. *butteghèri*. Sett. *mercanti*. Qui bendet roba.
botteghìno, m. Dial. Com. *butteghìnu*. Propr. sos qui portant s'iscatula pro bendere cosas de galanteria.
botticèlla, -lo, botticcino, m. Log. *carradellu*. Mer. *carradedda*. Sett. *carratèddu*, *pippa*.
bottìglia, f. Dial. Com. *bottìglia*, *caraffina*. Voc. Franc.
bottiglierìa, f., logu ue si preparant sas bottiglias, o sos liquores.
bottigliòne, m. Log. *bottigliòne*. Mer. Sett. *-oni*. Biidore, buffadòre, imbreagone.
bottìno, m. Dial. Com. *bottìnu*. Presa de sos soldados in terra de sos inimigos.
bòtto, m. Dial. Com. *colpu*. Di botto, *de bottu*, *subitu*, *repentinamente*. Gall. *di rilànciu*.
bottonàjo, m. Dial. Com. *buttonàju*. Qui bendet buttones.
bottonatùra, → abbottonatùra.
bottoncìno, -oncello, m. Dial. Com. *buttonèddu*.
bottòne, m. Log. *buttone*. Mer. Sett. *-oni*. Quale si siat cosa facta a forma de buttone.
bottonièra, f. Dial. Com. *buttonèra*. Ordine de buttones de su bestire.
bòve, → bue.
bovìle, m., istalla de sos boes.
bovìna, f. Log. *carcasina*. Mer. *stercu de boi*. Sett. *bruttesa di boi*. Gall. *buìna*.
bovìno, agg. Dial. Com. *boìnu*. De su boe.
bòzza, f. Log. *unfiadùra*. Mer. *unfradùra*. Sett. *unfiatùra*. Faula, modellu, abbozzu.
bozzàcchio, -one, m. Log. *tegadia*, *cagadia*. Mer. *foddi*. Sett. *tichaddìa*. Gall. *tricatìa*.
bozzacchìre, → imbozzacchire, sbozzacchire.
bozzàre, → abbozzàre.
bozzètto, → abbozzo.
bòzzima, f. Log. *cadàssu*. Mer. *cola*.
bozzimàglia, f., petta de tunnu salìda.
bozzimàre, v. a. Log. *cadassàre*. Ungher sa tela cum cadassu.
bòzzo, m. Dial. Com. *corrùdu*. Bastardu, contone trabagliàdu a rustigu.
bozzolàjo, → ciambellajo.
bozzolàre, sbozzolare, v. a. Log. *isbicculàre*. Mer. *spizzulài*. Sett. *isbicculà*.
bòzzolo, m. Log. *unfiadùra* → bozzo. Su bozzolu de sos bermes de seda. Misura de sos mulinarzos cum sa quale leat sa molenda.
bràca, f. Log. *raga*. Mer. *braga*. Sett. *calzòni*. Gall. *braca*. Pl. *brache*.
bracca, f. Log. Dial. Com. *bracca*, *braccu*.
braccalòne, agg. e m. Log. *a ragas pende pende*, *iscalzonàdu*.
braccàre, braccheggiàre, v. a. Log. *buscàre*, *quircàre attentamente*. Mer. *circài*. Sett. *zercà*.
braccètto, m. Log. Sett. *brazzètta*. Mer. *-u*.
bracchèggio, m. Log. *buscamèntu*. Leàdu dai sos braccos qui quircant sa fera.
bràccia, f. pl. Log. *brazzos*. Sett. *-i*. Mer. *-us*. Misura.
bracciàle, m., sa parte de s'armadùra qui coberiat su brazzu. *Manighìle*, *manighittu*.
braccialètto, m. Log. *braccialèttu*, *braccialèddu*. Ornamentu de brazzu.
bracciànte, m. Log. *maniàle*, *zoronadèri*. Mer. *giornadèri*. Sett. *zorraddèri*. Gall. *maniàli*.
bracciàta, f. Log. Mer. *brazzàda*. Sett. *brazzàta*. Quantu podet istringhere cum sos brazzos.
braccière, m. Dial. Com. *brazzèri*. Qui servit de brazzu ad sas feminas.
bràccio, m. Dial. Com. *brazzu*. Gall. *bracciu*. Protectione, potentia, misura, facultade. Predicare a braccia, *preigare a brazzu*, senza esser preparadu. Bracciolino, dim. *brazzigheddu*. Mer. *brazzixeddu*.
bracciolàre, m., sa misura de unu brazzu.
bracciòtto, m. Log. *brazzòne*. Mer. Sett. *-oni*. Brazzu pienu et rassu.
bracciuòla, bracciale, m. Log. *manighìle*. Maniga de tela pro non guastare su bestire.
bracciuòlo, m. Log. *brazzu de sa cadrea*. Mer. – *de sa cadira*. Sett. – *di la cadrèa*. Gall. *bracciolu*. Sustegnu.
bracco, m. Dial. Com. *braccu*.
brace, bracia, bragia, brage, f. Log. *braja*. Mer. Sett. *braxa*. Cader dalla padella nelle brace, *bessire da unu male et ruere in pejus*.
brache, f. pl. Log. Mer. *bragas*, *ragas*, *mudandas*. Sett. *mutandi*. Cascar le brache, *dàresi bìnchidu*.
brachètta, f. Dial. Com. *braghètta*. Sa parte de sos calzones de nantis.
brachieràjo, m. *bragheraju*. Mastru de bragheris.
braciàjo, m., cascetta ue si ponent sas brajas istudadas.
braciajuòla, f., fossu ue ruent sas brajas dai su furreddu.
bracière, m., -ra f. Log. *brajeri*. Mer. *cuppa*. Sett. *braxeri*.
braciuòla, f., fitta subtile de petta qui si mandigat arrustu, cotta in braxa.
bracmàno, m., philosofu Indianu.
braco, brago, m. Dial. Com. *fangu*, *pantamu*.
brado, agg., bestiamen bàcchinu, male domada, areste.
braghètta, → brachetta.
brama, f. Dial. Com. *brama*. Boza, disizu. Voc. Gr. bremo (fremito).
bramangiàre, m., intingulu appettitosu.
bramàre, v. a. Log. *bramare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Disizare.
brameggiàre, v. n. ass. Log. *disizà*. Mer. *disigiài*. Sett. *disizà*. Tenner medas bozas.
bràmito, m. Log. *ùrulu*. Mer. Sett. *urlu*. Ticchirriu de sas feras.
bramosamènte, avv. Log. *bramosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
bramosìa, bramosità, f. Dial. Com. *bramosìa*. Avididade, disizu ardente.
bramòso, agg. Dial. Com. *bramosu*.
branca, f. Log. Sett. *franca*. Mer. *farrunca*. De sos animales. Metaf. *manu*. Branchino, dim. di branca *franchighedda*, *farrunchedda*.
brancàre, → abbrancare.
brancàta, f. Log. *francàda*. Mer. *farruncada*. Sett. *francatu*.
bránchie, f. pl. Dial. Com. *gangas*. Sas alas qui sunt affacca ad sa conca de su pische.
brancicamento, m. Dial. Com. *toccamentu*.
brancicàre, v. a. Log. *appalpuzàre*. Mer. *appalpài*. Sett. *palpà*. Gall. *palpuchià*, *mantrugià*. Manizare, toccare.
brancicatòre, m. Log. *appalpadore*. Mer. Sett. *-ori*.
brancicòne, → brancolone.

branco, m. Log. *masòne*. Mer. *gamàda*. Sett. *cumòni*. Gall. *sciolta*, *taddolu*. Gama, fiottu.
brancolàre, v. n. ass. Log. *andare a s'appàlpidu*. Mer. *andài a pràpidu*. Sett. *andà a l'appàlpitu*.
brancolòne, branconi, avv. Log. *ad s'appàlpidu*. Mer. *a pràpidu*. Sett. *palpa palpa*, *a l'appàlpitu*.
brandèllo, m. Log. *biculu*. Mer. *arrògu*. Sett. *pezzu*. Gall. *biccu*, *mossu*.
brandimènto, m. Log. *manizamentu*. Mer. *maniggiamentu*, de s'ispada, o lanza.
brandìre, v. a. Log. *manizare*. Mer. *maniggiài*. Sett. *manizà*. Mover s'ispada da una parte ad s'atera.
brando, m. Log. Sett. *ispàda*. Mer. *spada*. Voce poet.
brano, m. Log. *biculu*, *pezzu*. Mer. *arrògu*. Sett. *pezzu*. Restu, avanzu.
brasca, bràssica, f., ispecie de caula. Coromeddu de caule.
brasìle, m. Log. *brasìle*. Mer. Sett. *-ìli*. Linna de su brasìle qui tinghet a ruju.
bravàccio, -azzo, m. Log. Sett. *ismagliàzzu*. Mer. *bravàzzu*, *margiàzzu*.
bravamènte, avv. Log. *bravamente*. Mer. Sett. *-enti*.
bravàre, v. n. ass. Log. *bravare*, *ismagliazzàre*. Sett. *-à*. Mer. *fai de prepotenti*. Gall. *ghiabbà*. Minetare.
bravàta, f. Log. *bravada*. Mer. *bravanterìa*. Sett. *bravàta*. Gall. *ghiabba*.
braveggiàre, v. n. ass., fagher de bravu, ismagliazzare. Si narat propr. de sos caddos postos in briu.
braverìa, m. Log. *bravada*, *ismagliazzada*. Mer. Sett. *valentìa* → millanteria.
bravière, m. Dial. Com. *bravu*.
bravo, m. Dial. Com. *bravu*. Coraggiosu, forte. Bravissimo, superl. *-ìssimu*.
bravòne, m. accr. Log. *bravone*. Mer. Sett. *-oni*.
bravùra, -vurìa, Dial. Com. *bravura*. Valore, temeriedade.
breccetta, f. Log. Sett. *laddìa*, *ddiddìa*. Mer. *perda de sazzari*.
brèccia, f. Log. Sett. *istampa*. Mer. Gall. *stampu*. Abbertura, pedrigheddas de fiumen. Voc. Ted. brechen.
brenna, f. Dial. Com. *runzìnu*. Caddu malu et de pagu pretiu.
brenta, f., ispecie de tina pro misurare binu.
bretto, agg. Log. *isterile*. Sett. *-li*. Mer. *sterili*. Avaru, bruttu, mischinu.
brettònica, → bettonica.
breve, m. Log. *breve*. Mer. *scrittu*. Sett. *brevi*. Gall. *brei* (*e* str.).
brevemènte, avv. Log. *brevemente*. Mer. Sett. *-enti*.
breve pontificio, agg. Log. *breve*. Mer. Sett. *-vi*.
brevettàre, v. a. Log. *brevettare*. Mer. *-ai*. Dare un brevetto.
brevètto, m. Dial. Com. *brevettu*.
breviàre, → abbreviare.
breviàrio, -viale, m. Dial. Com. *breviariu*. Cumpendiu, summariu.
brevilòquio, m., discursu breve. Voc. Lat.
brevità, f. Log. *brevidade*. Mer. *-edadi*. Sett. *brevitai*.
brezza, f. Log. *frina*, *aeresìtta*. Mer. *araxi*, *bentixeddu fridu*. Sett. *azza*. Log. Mer. *tirantella*.
brezzeggiàre, v. n. ass. *andare aerighedda*. Mer. *fai araxi frida*. Sett. *andà un azza*.
brezzolina, dim. di brezza Gall. *frina*, *avrìna*. Mer. *araxixèdda frida*.
brezzòne, -zolone, m. Log. *aera fritta*. Mer. *araxi meda frida*. Sett. *bentu forti*.
bria, f. Dial. Com. *misura*, *regula*.
briacco, → ubbriaco.
briachèzza, → ubbriachezza.
bricca, brìccola, f. Log. *iscolladorzu*. Mer. *scollu*. Logu malu, et iscoscesu. Voc. Arab.
bricco, m. Log. Sett. *àinu*. Mer. *molenti*. Gall. *burricu*. Beccu, masciu.
briccolàre, v. a. da briccola, macchina militare antiga pro bettare pedra, etc.
bricconàta, -neria, f. Log. Mer. *bricconada*. Sett. *briccionadda*. Bricconeria.
bricconcèllo, agg. vezzegg. Dial. Com. *birrichineddu*. Gall. *straderi*, *malfacenti*. Malitioseddu.
briccòne, agg. e m. Log. *briccone*. Mer. Sett. *-oni*. De malos costùmenes.
bricconeggiàre, v. n. ass., fagher una vida de briccòne, de birrichinu.
bricconerìa, f. Dial. Com. *bricconerìa*.
brìcia, -ìciola, f. Log. *farfarùza*. Mer. *pimpirìna*. Sett. *pezzarèddu*. Gall. *carafuddula*.
briève, → buve.
brievemènte, → brevemente.
brìga, f. Dial. Com. *molèstia*. Fastìzu, affare, pretu. A gran briga, avv. *cum fadìga*.
brigadière, m. Log. Sett. *brigadièri*. Mer. *brigadèri*. Cumandante de una brigada.
brigànte, m. Log. *-ante*. Mer. Sett. *-anti*. Faccendèri, intrigadòre.
brigantìno, m. Dial. Com. *brigantìnu*. Ispecie de nae.
brigàre, v. a. Log. *intraprendere*. Mer. *circài*. Sett. *zercà*. Andare quirchende, procurare.
brigàta, f. Log. Mer. *brigàda*. Sett. *brigàta*. Gente unida cum pare.
brìglia, f. Log. Sett. *brìglia*. Mer. *frenu*. Gall. *bridda*. Metaf. *guvernu*, *Signorìa*.
brigliàjo, m., su mastru de briglias, o qui bendet briglias. Briglietta, dim.; -otto, -one, accr.
brigòso, agg. Log. *brigadòre*. Mer. *certadòri*. Sett. *briadòri*. Gall. *briànciu*.
brìlla, f., mola de marmaru pro purgare su risu.
brillamènto, m. Log. *risplendòre*. Mer. Sett. *risplendòri*, *brillamentu*.
brillantàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *segare una gemma a faccettas* → affaccettàre.
brillànte, m. Log. *brillante*. Mer. Sett. *brillànti*. Agg. Log. *risplendente*. Mer. Sett. *risplendenti*.
brillàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *risplendere*, *rutilàre*, *tremulàre de sa lughe*. Purgare, pulire su risu.
brillatòjo, m., istrumentu pro mudare su risu.
brìllo, agg. Log. Sett. *allegrùzzulu*. Mer. *alligrittu*, *allirghittu*.
brìna, f. Log. *lentòre*. Mer. *gelixìa*. Sett. *lentòri*.
brinàta, → brina.
brinàto, agg. Mer. *gelixiàu*. Pienu de lentore. Fig. *mesu canu*.
brìncio, -cia, agg., si narat de sa bucca quando iscanzat a pianghere. Gall. *ingrixutu*.

brìndisi, m. Dial. Com. *brìndisi*. Fare brindis, *fagher brindis*.
brinòso, → brinato.
brìo, m. Dial. Com. *briu*. Ispiritu, allegrìa, vaghèsa.
briòso, agg. Dial. Com. *briòsu*. Briosetto, vezzegg. *brioseddu*.
brisciamènto, m., tremore de sa frebba.
brivàre, → abbrivare.
brìvido, m. Log. *titirrìa*. Mer. *striòri*. Sett. *titillìa*.
brizzolàre, v. a. Mer. *incispiài*. Misciare duos colores cumpare, ispargherlos minudamente.
bròbrio, → obbrobrio.
bròcca, f. Log. Sett. *brocca*. Mer. *màriga*. Brocchetta, dim. Log. Sett. *brocchitta*. Mer. *marighedda*.
broccàre, -cciare, v. a. Log. *pùnghere*. Mer. *pùngiri*. Sett. *pugnì*. Ispronare, istimulare.
broccatèllo, m. Dial. Com. *broccadeddu*. Ispecie de drappu.
broccàto, m. Log. *brocàdu*. Mer. *brocàu*. Sett. *broccàddu*. Agg. Log. *arrizzàdu*, *pienu de rizzos*. Si narat de sos drappos.
brocchière, m., roda minoredda qui servit pro ornamentu.
bròcco, → intricato, aspro.
bròcco, m. Log. *rattu*, *meria*, *signale*, *nodu*. Mer. *broccu*, *stincu*, *mira*, *signàli*. Dar nel brocco, *dare ad su signale*. Metaf. *indovinare*.
bròccolo, m. Dial. Com. *bròcculu*. Puzone de sa càula. Gall. *rimpuddu*.
broccolòso, broccùto, agg. Log. Sett. *nodòsu*. Mer. *nuòsu*.
bròda, f. Mer. *fundurulla de minestra*. Brou qui avvanzat dai sa minestra, abba imbruttàda. Gall. *broda*. Andar in broda, o brodetto, *gosàre*, *cumpiaghersi di una cosa*.
brodàjo, m. Log. *broàju*. Mer. *brodaju*. Sett. *brodaju*. Amante de su brou.
brodètto, m., bivanda facta cum oos sbàttidos cum brou et abba. Gall. *brudittu*.
brodìglia, f. Dial. Com. *fangu*, *abba fangòsa*.
bròdo, m. Log. *bròu*. Mer. Sett. *bròdu*.
brodolòso, agg., imbruttadu de brou.
brodòso, agg. Log. *broosu*. Mer. Sett. *brodòsu*.
brogiòtto, m., ispecie de figu niedda. Log. *figu burdasciòtta*.
brogliàre, v. n. ass., girare pro si quircàre favores. Gall. *paltugnà*. Mer. *impegnaisì*. Sullevaresi, fagher rumore.
bròglio, m. Dial. Com. *susurru*. Quirca de favore.
bròllo, → brullo.
bròlo, bruolo, m. Log. *fructàle*. Mer. Sett. *fruttàli*.
bròncio, m. Log. Sett. *annùzu*. Mer. *annùgiu*. Gall. *ammùsciu*. Signale de ira in sa cara.
brònco, m. Log. *muzzigòne*. Mer. *muzziòni*. Sett. *muzzigòni*. Truncu mannu.
broncòne, m. Dial. Com. *palu*. Gall. *raica*. Rattu segadu de un'arvere, sida.
bronfiàre, → bufonchiàre.
brontolàre, v. a. Log. *murrunzàre*. Mer. *murrungiài*. Sett. *murrugnà*. Voc. Gr.
brontolìo, m. Log. *murrùnzu*. Mer. *pibìnca*, *murrùngiu*. Sett. *murrùgnu*, *mèmula*. Rumore confusu.
brontolòne, m. Log. *murrunzadòre*, *memulòsu*. Mer. *pibincòsu*. Sett. *pibinòsu*.
bronzìno, agg. Dial. Com. *bronzìnu*, *brunu*.
bronzìsta, m., mastru qui trabagliat de brunzu.
brònzo, m. Dial. Com. *brunzu*.
bròzza, f. Log. *isciòtta*. Mer. *bubullùca*, *busciùcca*. Sett. *buscicca*.
brucàre, v. a. Log. *isfozàre*. Mer. *sfollài*. Sett. *sfoglià*. Da → bruco.
bruciàre, v. a. Log. *brujàre*. Mer. *abbruxài*. Sett. *abbruxà*.
bruciàta, f., castanza arrustu.
bruciatìccio, m. Log. *mesu brujàdu*. Mer. *mesu bruxàu*. Sett. *mezzu bruxàddu*.
brùcio, -ùciolo → brùco.
bruciòre, m. Log. *brujòre*. Mer. Sett. *bruxori*.
bruco, m. Log. *ruga*, *mamarùgola*. Mer. *cugùrra*. Sett. *barrugga*. Gall. *bruca*. Voc. Gr.
bruìre, v. ass., si narat de rumore, su rumore de sas istentinas. Gall. *ributulà* → gorgogliare.
bruìto, m., su rumore de sas istentinas. Gall. *ribùtuli*.
brulicàme, → bulicame.
brulicàre, -llicare, v. ass. Log. *mòvere*. Mer. *mòviri*. Sett. *movì*. Gall. *bruddicà*.
brulichìo, m., movimentu de una multitudine de gente.
brullamènte, avv., poveramente, in malu istadu.
brullo, agg. Dial. Com. *privu*. Nudu, poveru, ispozadu.
brulòtto, m., barca incendiaria. Voc. Franc.
bruma, f., su coro de s'ierru. Berme qui tàrulat sos bastimentos. Voc. Lat.
brumàle, agg. Log. *ierrale*, *ierrìle*, *de s'ierru*. Voc. Lat.
brunàzzo, agg. Dial. Com. *brunòttu*.
brunèzza, f. Log. Mer. *brunèsa*. Sett. *brunezia*.
brunìre, v. a. Log. *brunìre*. Mer. *brunìri*. Sett. *brunì*. Lustrare, fagher claru, lustru.
brunitòjo, m., istrumentu de brunire.
brunitùra, f. Dial. Com. *brunidùra*.
brùno, agg. Dial. Com. *brunu*, *nieddu*. In colore nieddastru. Sost. *luctu*. Sa beste de su luctu.
bruòlo, → brolo.
brusàglia, f. Log. *esca*, *allughìnzu*. Mer. *esca de fogu*. Sett. *esca*. Gall. *cuscùgia*. Cosas de allumare su fogu.
brùsca, f. Log. Sett. *imbrustia*. Mer. *spumadòri de cuaddus*.
bruscamènte, avv. Log. *bruscamente*. Mer. Sett. *-enti*. In modu aspru.
bruscàre, → dibruscàre.
bruschèzza, f. Log. Mer. *asprèsa*, *bruschèsa*. Sett. *asprezia*.
bruschìno, agg., in colore de binu meda ruju.
brùsco, agg. Log. *fostiju*. Mer. *fustìgu*. Sett. *fostiggiu*. Temp. *sticcu*. Agg. Dial. Com. *aspru*.
brùscolo, m. dim. di brusco. Mer. *fustigheddu*.
bruscolòso, agg. Log. *manciàdu*. Mer. *plenu de bruscas*.
brustolàre, → abbrustolare.
brutàle, agg. Log. *brutàle*. Mer. Sett. *-ali*. Bestiale, ferinu.
brutalità, f. Log. *brutalidàde*. Mer. *brutalidàdi*. Sett. *brutalitài*. Bestialidade.
brutalmènte, avv. Log. *-mente*. Mer. Sett. *-enti*.
bruteggiàre, v. n. ass., committere bestialidades.
brùto, m. Dial. Com. *bèstia*, *brutu*. Animale senza rejone. Agg. → brutale.

bruttamènte, avv. Log. *-mente*. Mer. Sett. *-enti*.
bruttamènto, → bruttura.
bruttàre, v. a. Log. *imbruttàre*. Mer. *imbruttài*. Sett. *imbruttà* → lordare.
bruttèzza, f. Log. Mer. *bruttèsa*. Sett. *bruttèzia*, *bruttùra*.
brutto, agg. Log. Sett. *feu*. Mer. *leggiu*, *bruttu*. Gall. *suzzu*.
bruttùra, f., bruttore m. Log. Mer. *bruttèsa*. Sett. *bruttèzia*.
bruzza, -arella, f., bentighèddu frittu. Per → brozza.
bruzzàglia, f. Log. *zentàglia*. Mer. *gentàlla*. Sett. *gentàglia*.
bruzzo, brùzzolo, m. Log. *interighinadòrzu* → crepuscolo.
bùa, f. Log. Sett. *bua*. Mer. *bubùa*.
buàccio, m. pegg. di bue. Fig. *ignorantàzzu*. Buàcciolo, *ignoranteddu*.
buàggine, buasaggine → balordaggine.
bùbbola, f. ucc. Dial. Com. *pubùsa*. Faula, invenzione. Dar bubbole, *narrere fàulas*.
bubbolàre, v. a. Log. *ingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Tremer de su frittu.
bùbbolo, m., bicculu de canna.
bubbolòne, m. Log. *ciarrone*, *ciacciarrone*.
bubbòne, m. Log. *bubbone*. Mer. Sett. *-oni*. Tumore qui bessit in s'ìmbena.
bubùlco, → bifolco.
bùca, f., -co m. Log. Sett. *istampa*. Mer. *stampu*. Abbertura, pertusu.
bucàre, v. a. Log. *istampare*. Sett. *-à*. Mer. *stampai*. Bucacchiare, freq. di bucare.
bucàto, m. Log. *bogàda*. Mer. *lissìa*. Sett. *buggàta*. Voc. Ted. buken (lavare).
buccèlla, f. Voc. Lat. → bocconcino, boccone.
bùccia, f. Log. Sett. *bùccia*. Mer. *scroxu*. Iscorza, superficie, pizu.
buccicàta, Log. Sett. *bùcciga*. Mer. *nienti*. Non saper buccicata, *non nd'ischire bùcciga*.
bùccina, f., trumba militare. Voc. Lat.
buccinàre, v. a. Log. *trumbittàre*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Manifestare, publicare.
buccinèllo, -inetto, m., rezza minore.
buccintòro, m., barca destinada pro sa festa de s'isposoriu in Venezia cum su mare.
bucciòlo, m., su buttoneddu de sos flores.
bucciòso, agg. Log. *bucciòsu*, qui tenet iscorza.
bucciuòlo, m., sa parte de canna senza nodos.
bùccola, f. Log. Mer. *sutta barba*. Sa parte carnosa qui pendet subta sa barba.
buccòlica, f. Dial. Com. *buccòlica*. Poesia pastorale. Cosa de bucca o de mandigare. Voc. Gr.
bucèfalo, m. Dial. Com. *bucèfalu*. Su caddu de Alexandru. Per sim. *caddu*.
bucentòro, → buccintòro.
bucheràme, m., ispecie de tela de ambaghe.
bucheràre, v. a. Log. *istampare*. Sett. *-à*. Mer. *stampà*.
bucheràtola, f., -lo m. Log. *istampighèdda*.
bucherèllo, buchètto, bucolino, m. Log. *istampighèdda*.
buchìno, m. Dial. Com. *bucchìnu*.
bucicàre, v. n. ass. Log. *mòvere*. Mer. *mòviri*. Sett. *movì*. Moversi pianu pianu.
bucinamènto, m. Dial. Com. *susurru*. Muìna ad sas orijas.
bucinàre, v. n. ass. Log. *currer bòghe*, *intendersi*.
bucinètto, m., rezza minore → buccinèllo.
buco, m. Log. *istampa* → buca. Far buco nell'acqua, *affadigaresi senza fructu*.
budellàme, m. Log. Sett. *mattivuzu*. Mer. *mazzàmini*. Quantidade de istentinas.
budèllo, m. Log. Sett. *istentina*. Mer. *intestinu*.
budellòne, m. Log. *mandigadore*, *isbuddadu*.
budrière, m., cingulu de s'ispada → bodriere.
bue, m. Log. *boe*. Mer. Sett. *boi*. Aver del bue, *esser tontu*.
buèssa, f. Dial. Com. *bacca*. Metaf. *femina ignorante*, *tonta*, *incapace*.
bùfalo, → bufolo.
bufèra, f. Log. *istroscia*, *irridu*. Mer. *tempesta*. Sett. *ìrritu*.
buffa, f. Dial. Com. *bentu*. Beffe, burla.
buffàre, v. n. ass. Log. *fagher bentu*. Mer. *buffiài*. Narrer burlas, troddiare, fagher s'ispia.
buffàta, f., colpu de bentu non continuadu.
buffettàre, v. n. ass. Log. *sulare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Fagher bentu dai bucca.
buffètto, m. Log. *bistunculu*, *bistuccu*. Sett. *biddighittu*. Mer. *bistoncu*. Colpu de poddighe.
buffettòne, m. Log. *iscanterzada*. Mer. *mantulada*. Sett. *iscabbizzadda*.
buffo, m. Dial. Com. *sulu*. Buffone. Agg. *buffonicu*, de buffoneria.
buffonàre, → buffoneggiare.
buffòne, m., -na f. Log. *buffone*, *-na*. Mer. Sett. *-òni*, *-na*. Buffoncino, -oncello, dim. Dial. Com. *buffonèddu*.
buffoneggiàre, v. n. ass. Log. *buffonare*. Mer. *buffonai*, *fai su buffòni*. Sett. *buffonà*.
buffonerìa, f. Dial. Com. *buffonerìa*. Burla.
buffonescamènte, avv. Log. *buffonicamente*. Mer. Sett. *-enti*.
buffonèsco, agg. Dial. Com. *buffonicu*.
bufognàre, → bofonchiare, brontolare.
bùfolo, m. Dial. Com. *bufalu*.
bufonchièllo, -fonchino → borbottone.
bufòne, m. Dial. Com. *rana*.
bugànza, → pedignone.
bugìa, f. Log. Sett. *fàula*. Mer. *mincidiu*. Lucerna cum candela de chera. Mer. *busièra*.
bugiàno, → malcreato.
bugiardamènte, avv. Log. *falsamente*. Mer. Sett. *-enti*.
bugiàrdo, m. Log. *faularzu*. Mer. *mincidiosu*. Sett. *faulaggiu*.
bugiardòne, m. Log. *faularzòne*.
bugiàre, v. n. ass. Log. *narrer fàulas*. Mer. *nai mincidius*. Per → bucare.
bugigàtto, -gàttolo, m. Log. Sett. *istampa*. Mer. *stampu*. Pèlcia, appusenteddu.
bùgio, → buco.
bùglia, → zuffa, rissa.
bugliàre, v. a. → buttare. V. n. p. → imbrogliarsi.
bugliòlo, -iuòlo, m. Log. Sett. *bugliòlu*. Mer. *baddidòni*. Vasu de linna.
bugliòne, m. Voc. Franc. → brodo.
bugno, m. Log. *bugnu* → arnia.

bùgnola, f., -lo m., vasu cumpostu de cordones de paza.
bugnòne, → cespo, macchia.
bujàre, → gettare. Buìna → bovina.
bùjo, m. Log. *iscùru*. Mer. *scurìu*. Sett. *bùgiu*. Agg. obscuru, tenebrosu.
bujòre, m. Log. *obscuridade*. Mer. *scurìu*.
bujòse, f. pl., sas presones. In modu buffonescu.
bulbo, m. Log. *conca*. Sa conca de sas piantas. Agg. → bùrbero.
bulbòso, agg., qui produit conca, comente chibudda, aspridda, etc.
buldriàna, → baldracca.
bulèsia, -èsio, m., parte de su pè de su caddu tra s'ungia, et petta.
bulicàme, m. Log. *buglione*, *vena*. Mer. *mizza*. Sett. *vena*. Abba qui brottat → sorgente.
bulicàre, v. n. ass. Log. *buddire*, *brottare*. Mer. *buddìri*. Sett. *buddì* (*d* pal.). Si narat propr. de s'abba.
bùlima, f., frotta confusa. Mer. *calcatrìppa*.
bùlimo, m., fàmine meda, maladìa de famine.
bulinàre, v. a. Log. *bulinare*, *burinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Trabagliare cum bulìnu.
bulìno, m. Dial. Com. *bulìnu*, *burìnu*.
bulla, f. Voc. Lat. → bolla.
bullètta, f. Dial. Com. *bulletta*. Contrassignu. Log. *bullitta*. Mer. *taccìtta*. Sett. *buddetta*.
bullettàme, m., quantidade de bullittas.
bullettàre, v. a. Log. *bullittare*. Mer. *taccittai*. Sett. *buddittà*.
bullettìno, m. Log. Mer. *bullittinu* → pòlizza, scrittura. Sett. *buddittinu*.
bulsìna, -no → bolsaggine.
bùmbolo, → bufalo.
buonamènte, avv. Log. *bonamente*. Mer. Sett. *-enti*. Buonariamente → amorevolmente.
buondàto, m. Log. Mer. *meda*. Sett. *assài*. In bona quantidade.
buondì, avv. Log. *bonas dies*. Mer. *bonas dis*. Sett. *bondì*, *bon giorno*.
buòno, agg. Dial. Com. *bonu*. Buonaccio, Log. Mer. *bonazzu*. De bona pasta.
buonòra, avv. Dial. Com. *bonora*.
buon prò, avv. Log. *bonu proe*. Mer. *bonu proi*. Sett. *bon pro*.
buontempo, → bagordo, gozzoviglia.
buòva, f., ispecie de cadena.
buòvolo, bòvolo → chiocciola, lumaca.
bura, bure, f. Log. *timone*. Mer. *buri*, *agùri*. Sett. *timona*.
burattàre, → abburattàre.
burattèllo, m. Log. *sedattu minore*. Mer. *sedazzu pitticcu*. Sett. *siazzu*.
burattinàjo, m., su rappresentadore de sos burrattinos. Mer. *marionettèri*.
burattìno, m. Dial. Com. *burrattinu*.
buràtto, m. Log. *sedattu*. Mer. *burattu*, *sedazzu*. Sett. *siazzu*.
burbànza, → albagìa, superbia.
burbanzàre, v. n. ass. Log. *bantàresi*. Mer. *vantaisì*. Sett. *vantassi*.
burbanzosamènte, avv. Log. *superbamente*. Mer. Sett. *-enti*.
burbanzòso, -zèsco, -ziere, agg. Dial. Com. *superbu* → orgoglioso.
bùrbera, f., istrumentu pro sullevare grande pesu → fusèllo.
bùrbero, agg. Dial. Com. *rigidu*, *rigorosu*.
burchièllo, m., barca pro passare fiumene.
bùrchio, m., -a f., ispecie de barca coberta pro navigare in fiumenes, o lagos.
bure, m. Log. *istiva*. Mer. Sett. *steva*. Sa maniga de s'aradu. Voc. Lat.
burella, f. Dial. Com. *segreta*. Logu obscuru. Caddu de varios colores.
buriàna, f. Log. *nèula*. Mer. *bòrea*. Burièno. Ispecie de binu.
buriàsso, → millantatore.
burla, f. Log. Sett. *buglia*. Mer. *burla*.
burlàre, v. a. Log. *burlare*, *bugliare*. Mer. *burlai*. Sett. *buglià*. Buffonare.
burlatòre, m. Log. *burulanu*. Mer. *burlanu*. Sett. *buglianu*. Beffadore.
burlescamènte, avv. Dial. Com. *de burla*.
burlèsco, -lèvole, agg. Log. *burulànu*, *burulèri*. Mer. *burlanu*. Sett. *buglianu*.
burlètta, f. Log. *buglitta*, *buglighedda*. Mer. *burlitta*. Sett. *bugliaredda*. Farsa in cumedia.
burlevolmènte, → burlescamente.
burlòne, agg. e m. Log. *buffone*, *buglione*. Mer. *burloni*. Sett. *buffoni*.
burlòtto, → brulotto.
bùrneo, → eburneo.
buro, → bujo.
burò, m. Dial. Com. *burò*. Officiu, logu de istudiu. Voc. Franc.
burocràtico, agg. Log. *ministeriale*, qui appartenit ad officios.
burràjo, m. Log. *butiràju*. Qui bendet, o faghet butiru.
burràsca, f. Dial. Com. *burrasca*. Fig. *disgrazia*, *disaventura*, *perigulu*.
burrascòso, agg. Dial. Com. *burrascòsu*, *tempestosu*.
bùrro, → butìrro.
burròne, m. Log. *iscolladòrzu*. Mer. Sett. *precipiziu*. Logu malu, iscoscesu.
burròso, agg., pienu o cundidu cum butiru.
busàre, → bucare.
busbaccàre, → ingannare.
busberìa, -baccheria → inganno.
bùsbo, → truffatore.
bùsca, f. Dial. Com. *busca*. Su quircare de sos canes de cazza.
buscàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *quircare*, *procurare cum industria*. Buscacchiare, *andare buschende*. Voc. Spagn.
buschètta, buschètte → fuscellìno.
bùschia, → nulla.
bùscio, busso → romore.
busciòne, m. Log. Mer. *màtta*. Sett. *màccia*. Matta de pronizza.
bùsco, buscolìno → brùscolo.
busècchia, f., busecchio m. Log. Sett. *corda*. Mer. *cordula*. Tatallìu, fressùra, istentinas de animales.
busìno, -òne, ispecie de istrumentu antigu.
bùso, agg. → bucato, da bucàre, forare.

bùssa, f. Dial. Com. *affànnu*, causadu dai su trabagliu.
bussamènto, m. Dial. Com. *battimentu*, *palpitamentu*. Toccamentu.
bussàre, v. a. Log. *toccàre*, *iscùdere*. Mer. *toccài*. Sett. *-à*. Toccare sa janna.
busse, f. pl. Log. *mazàda*. Mer. *sùrra*. Sett. *battùdda*, *-ta*. Dar busse, *iscùdere*.
bussètto, m., istrumentu cum su quale sos calzolaios lustrant sas iscarpas. Mer. *bussèttu*.
bùsso, m. Dial. Com. *fracàssu*. Rumore, colpu, briga. Per → bossolo.
bùssola, f. Dial. Com. *bùssola*. Janna, battorporta, iscatuledda.
bùssolo, m., vasighèddu, cascetta.
bussolòtto, m. Dial. Com. *bussolòttu*. Vasu pro fagher su jogu de sos bussolòttos.
bustènca, f., drappu qui coberit su pectus.
bùsto, m. Log. Sett. *bùstu*, *imbùstu*. Mer. *bùstu*, *cossu*. Istatua, giubba.
butìrro, m. Dial. Com. *butìru*.
buttàghera, buttàgra, f. Dial. Com. *buttàriga*.
buttàre, v. a. Log. *bettàre*. Mer. *ghettài*. Sett. *gettà*.
buttàrga, f. Dial. Com. *buttàriga*.
butteràre, v. a. Log. *dare isgàbbos*. Mer. *fai fossus*. Sett. *fà fossi*.
butteràto, agg. Log. *arzolàdu*, *pigottòsu*. Mer. *pigottòsu*. Sett. *vagliulàddu*, *-tu*.
bùttero, m. Log. *isgàbbu*, *fòssu*. Mer. Sett. *fòssu*. Signu, signale de sa pigòtta.
butteròso, → butteràto.
bùturo, m., materia que bitumen.
buzzicàre, v. n. ass. Log. *moversi a pianu a pianu*. Mer. *movirisì*. Sett. *mobissi*.
buzzìcchio, m., -zicchello dim. Log. *movimèntu lezèri*.
bùzzo, m. Log. *aguzèri*. Mer. *stùgiu de agus*. Sett. *auzèri*. Bentre.
buzzòne, m. Log. *bentrùdu*, *panzùdu*. Voce plebea → bùzzo.

C

c, litera qui si pronuntiat cum su chelu de sa bucca. In numeros romanos, C *chentu*.
càbala, f. Dial. Com. *càbala*, *raggìru*. Voc. Ebr.
cabalìsta, m. Dial. Com. *cabalìsta*. Qui exercitat s'arte de sa càbala.
cabotàggio, m. Mer. *cabotaggiu*. Navigatione in sas costas de terra da unu portu ad s'ateru.
cabrèo, m. → catasto. Descriptione de sos poderes o intradas. Voc. Spagn.
cacafrètta, → affannone.
cacajòla, f. Log. Mer. *cagarèdda*. Sett. *caggarèdda* → soccorrenza. Scarpe a cacajòla, *iscarpas a patitta*. Mer. *crapittas a cazzola*.
cacamùschio, m. Log. *profumàdu*, *abbellitàdu*. Mer. *profumàu*. Sett. *profumàtu*.
cacapensièri, m., homine pensamentosu, qui tardat a faeddare. Mer. *caga dubius*.
cacàre, v. n. ass. Log. *cagàre*. Mer. *cagài*. Sett. *caggà*. Caca sangue, caca sentenze, *caga sententias*. Cacastecchi → sordido, spilorcio.
cacàta, f. Log. Mer. *cagàda*. Sett. *caggàta*. Facta de corpus.
cacatamènte, avv. → adagio. Voce bassa.
cacatòjo, m. Log. *cagadòrzu*. Mer. *cagadòrgiu*. Sett. *caggatòggiu*. Litrina.
cacatùra, f. Log. Mer. *cagadùra*. Sett. *caggatùra*. Cacatura di mosche, – *de muscas*.
cacavincìgli, → rustico.
cacazibètto, → cacamùschio.
càcca, f. Dial. Com. *càcca*.
caccào, m. Dial. Com. *caccàu*. Mendula indiana qui servit pro fagher su ciocculàtte.
cacchiòne, m. Log. *puddu*. Mer. *abuddu*. Berme de su mele da ue si generat s'abe.
càccia, f. Log. Sett. *càzza*. Mer. *cassa*. Dar caccia, *fagher fuire*.
cacciadiàvoli, → esorcista.
cacciaggiòne, f. Log. *càzza*. Mer. *càssa*. Sos pezzos de sa cazza.
cacciamènto, → discacciamènto.
cacciamòsche, f. Log. Sett. *cazzamùsca*. Mer. *cassamùsca*. Ventagliu pro cazzàre sa musca.
cacciàre, v. a. Log. *cazzàre*. Mer. *bogài*. Sett. *cazzà*. Andare a cazza. Cacciarsi dietro, *ponnersi addaisègus*.
cacciàta, f. Log. Sett. *cazzàda*. Mer. *bogàda* → espulsiòne.
cacciatòja, f., istrumentu de ferru pro mazare, et iscùder bene sos craos.
cacciatòra, (alla) avv. Log. Sett. *ad sa cazzadòra*, *a manèra de cazzadòre*.
cacciatòre, m. Log. *cazzadòre*. Mer. *cassadòri*. Sett. *cazzadòri*.
càccole, f. pl. Log. *zimìga*. Mer. *ziddìca*. Sett. *cimàgga* → cispa.
caccolòso, agg. Log. *zimigòsu*. Mer. *ziddicòsu*. Sett. *cimaggòsu*.
cacherèllo, m. Log. *cascasìna*. Istercu de sorighes, lepores, anzones in genere.
cacherìa, f. voce bassa → leziosaggine.
cachessìa, mala abitudine de su corpus, qui degenerat dai su colore naturàle. Voc. Gr.
cachèttico, agg., qui patit cachessia. Pallidu, tisicu, male sanu.
cachìnno, m. Log. *iscaccàgliu*. Mer. *scraccàliu*. Risu ismoderadu. Voc. Lat.
caciajòlo, m. *casaju*. Su qui bendet casu.
caciàre, v. a. Log. *cundìre*. Mer. *incasài*. Sett. *cundì*.
càcio, m. Log. Mer. *casu*. Sett. *caxu*.
caciòso, agg., a modu de casu.
cacità, f., maladia de sas tittas dai su lacte.
caciuòla, f. Log. Sett. *casizòlu*, *pischèdda*. Mer. *cocchitta de casu*. Caciolino, *id.*
cacivàcca, f., logu trascuràdu.
cacocèrdo, agg., qui faghet balanzos de malu acquistu.
cacofonìa, f. Dial. Com. *malu sonu*. Voc. Gr.
cacografìa, f., mala iscriptura, qui faghet errores in s'iscriere.
cacùme, m. Voc. Lat. → sommità.
cadaùno, → caduno.
cadàvere, -ro, m. Dial. Com. *cadavere*, *cadaveru*.
cadavèrico, agg. Dial. Com. *cadavèricu*. In colore de cadavere.
cadaveròso, agg., qui tenet su fiagu de su cadavere.
cadenàccio, → catenaccio.
cadènte, part. Log. *cadente*. Mer. Sett. *-enti*. Mancante, bezzu.
cadènza, f. Dial. Com. *cadenzia*.
cadère, v. n. ass. Log. *ruere*. Mer. *arrùiri*, *arrùi*. Sett. *caggì*, *cadì*. Incurrere, benner bene.
cadètto, agg. e m. Dial. Com. *cadettu*. Frade minore.
cadèvole, agg. Dial. Com. *caducu*. Aptu a ruere.
cadì, m., juighe de sos Turcos. Voc. Arab.
cadimènto, m. Log. *rutorza*. Mer. *arrutroxa*. Sett. *caggiuta*, *caduta*.
caducèo, m., su bastone de su deus Mercuriu.
caducità, f. Log. *caducidàde*, *fragilidade*. Mer. *-adi*. Sett. *-litai*.
cadùco, agg. Dial. Com. *caducu*. Fragile. Male caduco, *male caducu* → epilessia.
cadùno, pron. m. Dial. Com. *ogniunu*, *dogniunu*.
cadùta, f. Log. *ruta*. Mer. *arruta*. Sett. *caduta*.
caffa, f., -fo m., numeru disparu. Giuocare a pari o caffo, *giogare a paris o cuccu*.
caffaggiàre, v. n. ass., ciacciarare, faeddare sempre, *esser ciarròne*.
caffè, m. Dial. Com. *caffè*.
caffeìsta, m. Dial. Com. *caffeista*. Amante de caffè.

caffettièra, f. Dial. Com. *caffettèra*.
caffettière, m. Dial. Com. *caffetteri*.
càggere, caggente → cadere, cadente.
cagionamènto, m. Dial. Com. *causamentu*. Indispositione, maladìa.
cagionàre, v. a. Log. *causare*, *cajionare*. Mer. *causai*. Sett. *caxionà*. Causare, produire.
cagiòne, f. Dial. Com. *causa*. Cajone, pretestu, occasione.
cagionèvole, -gionoso, agg. Dial. Com. *indispostu*. Malaidizzu, de paga salude.
cagliàre, v. n. ass. Log. *cazare*. Mer. *callài*. Sett. *giaggà*. Gall. *caggià*. Mancare de animu, cagliaresi.
càglio, m. Log. *giagu*, *cazu* (*z* dol.). Mer. *callu*. Sett. *giaggu*. Gall. *caggiu*.
cagna, f. Log. *cane*. Mer. Sett. *-ni*. Cagnaccia, avvil. → meretrice.
cagneggiàre, v. n. ass., fagher su crudele, minatare.
cagnescamènte, avv. Dial. Com. *a malu garbu*.
cagnèsco, agg., a modu de cane. A mal'oju, a faccia fiera.
cagnolìno, -letto, cagnetto, dim. di *cane*. Log. *catteddu*, *canigheddu*. Mer. *canixeddu*. Sett. *canareddu*.
cagnòtto, agg. e m. Log. *ismagliazzu*, *isbìrri*. Favoridu, qui faghet sa corte.
caìcco, m. Mer. *caìcu*. Barca cum remos qui servit pro sos vascellos.
càide, f. pl. Log. *andajòlu*. Istriscias pro mantenner sos piseddos quando caminant.
caimacan, m., dignidade in sos Turcos. Voc. Arab.
cala, calanca, f. Dial. Com. *cala*. Logu pro ancorare sas barcas.
calabrèse, agg., caddu qui tenet orijas longas, et qui trambuccat.
calabrône, m. Log. *muscone*. Mer. Sett. *-oni*.
calafatàre, v. a. Log. *calafatare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Ponner istuppa ad sos bastimentos.
calafàto, calafào, m. Dial. Com. *calafatu*.
calamàjo, m. Dial. Com. *tenteri*. Ispecie de pische. Pl. Mer. *calamaris*.
calamàro, → calamajo.
calamènto, m. Log. *falada* → discesa.
calamìstro, m. Mer. *ferru pro frisai*. Istrumentu de ferru pro arrizzare sos pilos.
calamìta, f. Dial. Com. *calamìta*, *-ìda*.
calamità, f. Log. *calamidàde*. Mer. *-dàdi*. Sett. *-mitài*. Miseria.
calamitàre, v. a. Log. *calamidare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare sa calamìda.
calamitosamènte, avv. Log. *calamidosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
calamitòso, agg. Dial. Com. *calamitòsu*, *miseru*.
càlamo, m. Voc. Lat. → canna, penna.
calancà, m. Dial. Com. *calancà*. Tela istampada a fiores.
calandra, f., -dro m. Log. *chilandra*. Mer. *calandria*. Sett. *calandra*.
calàppio, m. Log. Mer. *lazzu*. Sett. *ciobbu*, *piatiga*. Ingannu.
calàre, v. a. Log. *calare*. Mer. *calài*. Sett. *calà*. Abbasciare, mancare.
calasciòne, colasciòne, m., istrumentu de sonare.
calàta, f. Log. Mer. *calada*. Sett. *faladda*.
calca, f. Log. *zentària*. Mer. *calca*, *cracca*. Sett. *gentòria*.
calcàbile, agg., qui si podet abbattigare.
calcagnàre, v. n. ass. Log. manizare su calcanzu, iscuder iscalcanzadas. Mer. *accarcangiai*.
calcàgno, m. Log. *calcanzu*. Mer. *carcàngiu*, *cracàngiu*. Sett. *calcagnu*.
calcagnòlo, m., iscarpeddu de sos iscultores.
calcamènto, m. Log. *abbattigadura*. Mer. *calcamentu*, *premidura*. Sett. *premitura*.
calcàra, f. Log. *furràghe*. Mer. *forru calcinatòriu*, *furraxi*. Sett. *furràzi*.
calcàre, v. a. Log. *abbattigàre*, *appeittigàre*. Mer. *appettigài*, *carcigài*. Sett. *calzigà*. Aggravàre, opprimere, calcare.
calcatamènte, avv. Log. *calcadamènte*. Mer. *-enti*.
calcatùra, f. Log. *calcadùra*. Mer. *appettigadùra*. Sett. *cazziggatùra*.
calce, f. Log. *carchìna*, *calchìna*. Mer. *carcìna*. Sett. *calzìna*. Gall. *calcina*.
calcedònio, m., pedra pretiosa in colore grogu.
calcestrùzzo, m. Mer. *bieròni*. Calchina admixtàda cum atera materia pro ligare.
calcètto, m., iscarpa de lana o de linu.
calcicàre, → calcitrare.
calcìna, → calce.
calcinàccio, m. Mer. *carcinàrxu*. Calchina asciutta de sas fabricas bezzas.
calcinàjo, m. Mer. *carcinaju*. Lacu pro tenner sos corzos in sa calchìna.
calcinàre, v. a. Log. *carchinàre*. Mer. *ridùxiri in carcìna*. Sett. *calzinà*. Ispargher calchìna.
calcinazióne, f. Log. *s'actu de ispargher sa calchìna*, *o de si reduer in calchina*.
càlcio, m. Log. *càlche*. Mer. *càrcinu*. Sett. *calzi*.
calcitrànte, agg. Log. *calchinadòre*. Mer. *carcinadòri*. Sett. *calzinatòri*.
calcitràre, v. n. ass. Log. *calchidàre*. Mer. *carcinài*. Sett. *calzinà*.
calcitròso, agg. Log. *carchinadòre*. Mer. *carcinadòri*. Sett. *calzinatòri*.
calco, m. Dial. Com. *calcu*, *premidùra*. Disignu factu a premidùra cum pabiru.
calcografia, f., s'arte de intagliare in ramine.
calcolàre, v. n. ass. Log. *calculàre*. Mer. *carculài*. Sett. *calculà*.
calcolatòre, m. *calculadòre*. Mer. Sett. *-dòri*.
càlcole, f. pl. Log. *peànas*. Mer. *peònis*. Sett. *piàtiga*. Sas taulas de pes de su telarzu.
càlcolo, m. Dial. Com. *càlculu*. Contu, male de su càlculu.
calcolòso, agg. Dial. Com. *calculòsu*. Qui suffrit maladia de calculos.
calda, → caldana.
caldàja, f. Log. *labìa*, *labiòlu*. Mer. *cardàxu*. Sett. *paggiòlu*.
caldajòla, dim., caldajòne accr. Log. *caldaròne*.
caldamènte, avv. Log. *caldamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
caldàna, f. Dial. Com. *caldàna*. S'hora plus calda de sa die.
caldàno, m., vasu pro tenner fogu a s'iscaldire.
caldarrostàro, m., bendidòre de castànza.
caldarròste, pl., castànza arrustìda.
caldeggiàre, → favorire.
calderàjo, m. Log. *raminàju*. Mer. *cardarèri*. Sett. *raminàggiu*.

calderòne, m. Log. *calderòne*, *labìa*. Mer. *cardàxu*. Sett. *labbìa*.
calderòtto, m. Log. *labiolèddu*. Mer. *cardaxeddu*. Sett. *paggiolèddu*.
calderùgio, carderùgio, m. Dial. Com. *cardellìna*. Puzonèddu qui cantat dulchemente.
caldèzza, → calore.
caldo, m. Log. Sett. *caldu*. Mer. *basca*. Agg. Log. Sett. *caldu*. Mer. *calènti*. Caldo di vino, *caldu de binu*, *mesu imbreagu*.
caldolòso, agg. Log. Sett. *caldòsu*. Mer. *bascòsu*. Qui timet meda su caldu.
caldùccio, → tiepido.
caldùra, f. Log. *calùra*, *caldùra* → calòre.
calefaciènte, agg., qui iscaldit. Voc. Lat.
calefatàre, → calafatàre.
calefazióne, f. Voc. Lat. → riscaldamento.
caleffàre, → beffare, burlare.
calendàrio, m. Dial. Com. *calendàriu*.
calènde, f. pl. Log. Mer. *calèndas*. Sett. *calendi*.
calère, → premere, importàre.
calessàbile, agg. Log. *carrozzàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
calèsso, -sse, m. Dial. Com. *calèsse*, *calèssu*.
calèstro, m., terrinu lanzu, isterile.
calettàre, v. a., unire su linnamen a dentes, incrastàre, incastràre.
càlia, f. Mer. *scubìglia*. Farfarùza de oro, limadura qui bessit quando si trabagliat.
càlibe, Voc. Lat. → acciajo.
calìbro, m. Log. *mollo*. Misura de sos cannones. Metaf. *caractere de sa persona*.
càlice, m. Log. *càlighe*. Mer. *càlixi*. Sett. *càlizi*. Caliciètto, dim. *calighèddu*. Mer. *calixèddu*. Caliciòne, accr. *càlighe mannu*.
calidità, → caldezza, calore.
càlido, agg. Dial. Com. *càlidu*.
calìffo, m., titulu de sos saracinos. Voc. Arab.
caligàre, Voc. Lat. → oscurarsi.
calìgine, f. Log. Mer. *tènebras*. Sett. *tenebri*, *bugiu*. Obscuridàde, nèula forte, ispìssa.
caliginòso, agg. Dial. Com. *caliginòsu*, *tenebròsu*.
calla, callàja, f. Log. *àidu*. Mer. *giàssu*. Sett. *àitu*. Ue s'intrat ad sas tancas.
calle, → strada, via.
callidità, f. Voc. Lat. → accortèzza.
càllido, → astuto, sagace.
calligrafia, f. Dial. Com. *calligrafia*. Arte qui tractat de iscrier bene.
callìgrafo, m. Dial. Com. *callìgrafu*. Qui iscriet, o dissignat bene.
callìsta, m., su qui bogat o sanat sos callos.
callo, m. Log. Mer. *callu*. Sett. *caddu*.
callòne, m., abbertura in sas pischeras pro passare sa barca.
callorìa, calorìa, f., alledaminamentu de sos campos.
callosità, f. Log. *callosidade*. Mer. *callosidàdi*. Sett. *caddositài*. Su male de sos callos.
callòso, agg. Log. Mer. *callosu*. Sett. *caddosu*. Pienu de callos.
calma, f. Dial. Com. *calma*.
calmànte, m. Log. *calmante*. Mer. Sett. *-anti*. Meighina pro calmare.
calmàre, v. a. Log. *calmare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Diminuire, cessare.
calmerìa, f., calma constante.
calmière, m., tariffa de sas provvistas.
calmùc, m. Dial. Com. *calmuc*. Ispecie de pannu russu.
calo, → calata, scesa.
calògna, calognare → calunnia, calunniare.
calonaco, calonico → canonico.
calòre, m. Log. *calore*. Mer. Sett. *-ori*. Premura, presse.
calorìa, → callorìa.
calòrico, m. Dial. Com. *caloricu*.
calorìfero, agg. Dial. Com. *caloriferu*. Qui produit calore. Voc. Lat.
calorosamènte, avv. Log. *calorosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
caloròso, agg. Dial. Com. *calorosu*.
calòscio, → tenero, debole.
calpestamènto, m. Log. Sett. *abbattigamentu*. Mer. *appetigamentu*.
calpestàre, v. a. Log. *abbattigare*. Mer. *appetigai*. Sett. *abbattiggà*.
calpestìo, m. Log. *appeittigamentu*. Mer. *appetigamentu*. Sonu de pès.
calpitàre, → calpestare.
calterìre, v. a. Mer. *raschiài*, *sgranài*. Intaccare, trappare sa corzola de sas àrveres.
calteritùra, f. *intaccadura*, *trappadura*.
calùco, → meschino, miserabile.
calùggine, f. Log. *pilu bastardu*. Su primu pilu qui ponent sos puzones → peluria.
calumàre, v. a. t. mar., tirare a pagu a pagu una barca, una rezza da unu logu ad s'ateru.
calùnnia, f. Dial. Com. *calunnia*, *calumnia*.
calunniàre, v. a. Log. *calumniare*. Mer. *calunniài*. Sett. *calunnià*.
calunniatòre, m. Log. *calunniadore*. Mer. Sett. *-ori*.
calunniosamènte, avv. Log. *calunniosamente*. Mer. Sett. *-enti*.
calunniòso, agg. Dial. Com. *calumniosu*. Dadu a calumniare.
calùto, agg. da calere, *importadu*, *premidu*.
calvàre, v. a. e n. p. Log. *ispilire in conca*, *esser conchi ispilidu*. Mer. *bèniri calvu*.
calvàrio, m. Dial. Com. *calvàriu*.
calvèzza, f. Log. *calvesa*. Mer. *calvèsa*, *calvìzia*. Sett. *calvezia*.
calvìzie, → calvezza.
calvo, m. Dial. Com. *calvu*. Cuccuri ispilidu.
calza, f. Log. Sett. *calza*, *calzetta*. Mer. *mìggia*, *calza*.
calzamènto, m. Dial. Com. *calzamentu*.
calzànte, part. Log. *calzante*. Mer. Sett. *-anti*. Penetrante.
calzàre, v. a. Log. *calzare*. Mer. *carzài*, *calzài*. Sett. *calzà*. Sost. *calzamentu*, *burzighìnu*.
calzarètto, Dial. Com. *bottinu*. Calzamentu a mesu gamba.
calzàto, agg. Log. *calzadu*. Mer. *carzàu*, *calzàu*. Sett. *calzaddu*.
calzatùra, → calzamento.
calzètta, f. Log. Sett. *calzetta*. Mer. *mìggia*.
calzettàja, f., -ajo m. Log. *calzettaja*, *-u*. Mer. *chi fait mìgias*. Sett. *calzettaggiu*, *-gia*.
calzolàjo, m. Log. *calzolaju*. Mer. *sabattèri*. Sett. *cazzolaggiu*.

calzolerìa, f., buttega de iscarpas.
calzòne, -ni, m. pl. Log. *calzòne*, *-nes*. Mer. *carzònis*. Sett. *calzòni*.
calzuòlo, m., puntale de bastone.
camàglio, m., istriscia o lamina de su cascu qui passat subta sa barba.
camaleònte, Log. *camaleonte*. Mer. Sett. *-onti*. Animale simile ad sa tiligherta.
camamìlla, f. Log. Sett. *cabonìglia*. Mer. *camamìlla*. Herba odorosa meighinale.
camangiàre, m. Log. Sett. *aunzu*. Mer. *ingaungiu* → companatico.
camarlìngo, m., nomen de dignidade.
camàrra, f., istriscia de pedde pro regulare sa conca de su caddu.
camàto, m., bacchetta longa et nodosa.
camàuro, m. Dial. Com. *camàuru*.
cambellòtto, m. Mer. *cammellòttu*. Drappu factu cum pilos de camelu.
cambiàbile, agg. Log. *cambiabile*. Mer. *-àbili*. Sett. *mutabili*, *ciambàbili*.
cambiàle, f. Log. *cambiale*. Mer. Sett. *-ali*.
cambiamènto, m. Dial. Com. *cambiamentu*.
cambiàre, v. a. Log. *cambiare*. Mer. *cambiai*. Sett. *ciambà*.
cambiàrio, agg., qui appartenit a cambiu mercantile.
càmbio, m. Dial. Com. *càmbiu*.
cambìsta, m. Dial. Com. *cambista*. Qui dat o leat dinari a cambiu → banchiere.
cambràgio, m., pannu de Cambrài.
cambràja, f. Dial. Com. *cambrè*. Tela fine de Cambrài.
camèo, → cammeo.
càmera, Dial. Com. *appusentu*.
cameràle, agg. Log. *cameràle*. Mer. Sett. *cameràli*.
cameràta, f., -erino m. Log. Mer. *cameràda*. Sett. *cameràdda*. Cumpagnu.
camerèlla, f. Dial. Com. *appusentèddu*.
camerièra, f. Dial. Com. *camarèra*.
camerière, m. Dial. Com. *camarèri*.
camerìsta, f. Dial. Com. *camerìsta*. Femina qui servit ad sa principèssa.
camerlìngo, → camarlingo.
cameròtto, m. Dial. Com. *appusentèddu*.
càmice, m. Dial. Com. *alba*. Beste de tela pro narrer missa.
camìcia, f. Log. *camìja*, *camìsia*. Mer. *camìsa*. Sett. *camìxa*. Camicètta, dim. *camisètta*.
camiciòla, f., camiciòtto m. Log. *gianchètta*. Mer. *camisòttu*. Bestìre finzas ad chintu.
cammèllo, camèllo, m. Dial. Com. *camèllu*.
cammellòtto, → cambellotto.
cammèo, m. Dial. Com. *camèu*. Pedra forte incisa. Voc. Arab.
camminacchiàre, v. n. ass., caminare a istentu pro debilèsa.
camminàre, v. n. ass. Log. *caminàre*. Mer. *caminài*. Sett. *caminà*.
camminàta, f. Log. Mer. *caminàda*. Sett. *caminàta*.
camminètto, m. Log. Sett. *ziminèa*. Mer. *giminèra*.
camo, m. Voc. Lat. → freno.
camomìlla, → camamìlla.
camòrro, m. Log. Sett. *camùrru* → villano.
camòscia, → camòzza.
camosciàre, v. a., conzàre a modu de camùsciu.
camòscio, m. Dial. Com. *camùsciu*. Su masciu de sa camùscia.
camòzza, f. Dial. Com. *camùscia*. Craba areste.
campacchiàre, v. n. ass. Log. *campizàre*. Viver male. Campare male.
campàgna, f. Dial. Com. *campàgna*.
campagniuòlo, agg. e m. Dial. Com. *campagnòlu*. De campagna.
campàjo, m., tentadòre de su campu.
campàle, agg. Log. *campàle*. Mer. Sett. *-àli*. De campu.
campamènto, m. Dial. Com. *campamèntu*. Iscampu.
campàna, f. Dial. Com. *campàna*.
campanàio, m. Log. Mer. *campanàju*. Sett. *campanaggiu*.
campanèlla, f. Dial. Com. *campanèdda*. Attaccare i pensieri alla campanella dell'uscio, *non tenner pensamentos*.
campanifòrme, agg., factu a modu de campana. Si narat de sos fiores.
campanìle, m. Log. *campanìle*. Mer. Sett. *-ìli*.
campanulàto, → campanifòrme.
campàre, v. a. Log. *campàre*. Mer. *campài*. Sett. *campà*. Liberàre, salvàre, bessire de perìgulu.
campeggiàre, v. n. ass., assedièare s'inimigu cum s'esercitu in su campu.
campèggio, m. Log. *linna iscabecciu*. Mer. *scabecciu*. Sett. *scabeccia*. Linna americana pro tinghere.
camperèccio, agg., de su campu.
campèstre, agg. Log. *campèstre*. Mer. Sett. *-stri*.
campidòglio, m. Dial. Com. *campidògliu*.
càmpio, agg., de campu, qui istat in sos campos.
campiòne, m., difensore in su campu. Sanctu, protectòre. Mustra, modellu, libru de contos.
campìre, v. n. ass., colorire sos campos de sa pintura.
campo, m. Dial. Com. *campu*.
camposànto, m. Dial. Com. *campusàntu*.
camuffàre, → imbaccucare, fingere.
camùso, agg. Log. *nasilàdu*. Mer. *nasu streccau*.
canàglia, f. Dial. Com. *canàglia*.
canàle, m. Log. *canàle*. Mer. Sett. *-àli*. Canaletto, dim. *canalèddu*.
canalièro, agg., de s'abba inserrada in canale.
cànapa, -pe, f. Log. Sett. *cannàu*. Mer. *cànniu*.
canapàja, f., logu semenàdu a cannau.
canapàjo, cannapàjo, -paro, m., qui arregoglit o bendet su cannàu.
canapàle, → capestro, cavezza.
canapè, m. Dial. Com. *canapè*.
cànapo, m., fune russa facta de cannàu.
canapùccia, f., semen de *cànnau*.
canàpulo, sa canna o ena de su cannau.
canarìno, m. Dial. Com. *canàriu*.
canàta, → rabbùffo.
canaterìa, Log. *canerìa*. Quantidade de canes.
canavàccio, m. Log. *tela russa*. Mer. *canavàcciu*, *truxù*. Sett. *tela grossa*.
canavàjo, → canovàjo.
cancellàbile, agg., qui si podet isburrare.
cancellamènto, m. Log. Sett. *isburramèntu*. Mer. *sburramèntu*.
cancellàre, v. a. Log. *isburrare*, *canzellàre*. Mer. *sburrài*. Sett. *isburrà*.

cancellàta, f. Log. *canzèllu*, *inferràda*. Mer. *inferriàda*. Sett. *inferràta*.
cancellazióne, cancellatùra, f. Log. *isburradùra*. Mer. *sburradùra*. Sett. *isburratùra*.
cancellerèsco, agg., de cancellerìa.
cancellerìa, f. Dial. Com. *cancellerìa*.
cancellieràto, m. Log. *cancelleràdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
cancellière, m. Log. *cancellèri*, *ganzellèri*. Mer. *cancellièri*. Sett. *ganziddèri*.
cancèllo, m. Log. *canzèllu*. Mer. *canzèllu*, *arrastèllu*. Sett. *canzèddu*.
canceròso, -cheroso, agg. Dial. Com. *canceròsu*. De su cancheru, maladia.
cànchero, m. Dial. Com. *càncheru*, *càncru*. Tumore malu.
cancrèna, cangrèna, f. Dial. Com. *cangrèna*.
cancrenàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin. *cangrenàre*. Faghersi cangrena. Voc. Gr.
càncro, m. Log. Sett. *càncru*. Mer. *càncuru* → granchio.
candèla, f. Dial. Com. *candèla*.
candelàbro, m. Log. Sett. *candelòtto*. Mer. *candelòbru*. Voc. Lat.
candelèra, -làra, Dial. Com. *candelèra*. Festa de sas candelas, de sa Purificazione.
candellière, m. Log. Sett. *candelòttu*. Mer. *candelòbru*.
candelòra, → candelera.
candènte, agg. Voc. Lat. → infuocato.
candidamènte, Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti* → schiettamente.
candidàre, → imbiancare.
candidàto, m. Dial. Com. *candidatu*. Bestidu de biancu.
candidèzza, f. Log. Mer. *candidesa*. Sett. *candidezia*. Gall. *candidesa*.
càndido, agg. Dial. Com. *càndidu*. Claru, puru, sinceru, naturale.
candidòre, → bianchezza.
candificàre, v. a. *infogare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
candìre, v. a. Log. *cunfettare*. Mer. *-ai*, *candìri*. Sett. *cunfittà*. Imbianchire.
candìto, m., canditi pl. Mer. *candìus*. Cunserva. Fructu cunfettadu cum tùccaru.
candòre, m. Log. *candore*. Mer. Sett. *-ori*. Voc. Lat. → candidezza.
cane, m. Log. *cane*. Mer. Sett. *cani*. Metaf. *bàrbaru*. Addrizzar le gambe ai cani, *tentare cosa impossibile*. Fatica da cani, *trabagliu mannu*.
canèstra, f., -stro m. Dial. Com. *paneri*, *canistru*. Canestrello, -strino, dim. *canistrèdda*.
cànfora, f. Dial. Com. *cànfora*. Gomma de àrvere indiana.
canforàto, agg. Log. *canforadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-atu*.
cangiàbile, agg. Log. *cambiabile*. Mer. *-àbili*. Sett. *ciambàbili*.
cangiànte, part. Log. *cambiante*. Mer. *-anti*. Sett. *ciambanti*.
cangiàre, → cambiare, mutare.
càngio, → cambio.
cangrèna, → cancrena.
canìbale, agg. e m., qui si cibat de petta umana. Fig. *crudele*.
canìccio, → canniccio.
canìcola, f. Dial. Com. *canìcula*. Nomen de costellatione. Sole de leone.
canicolàre, agg., qui appartenit ad sas caniculas.
canìle, m. Log. *canarzu*. Mer. *canìli*. Logu ue istat o dormit su cane. Fig. *lectu malu*.
caninamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*. A modu de cane.
canìno, agg. Dial. Com. *caninu*.
canìzie, f. Voc. Lat. → canutezza.
canna, f. Dial. Com. *canna*. Misura, canna de archibusu.
cannàjo, m. Log. *cannittu*. Mer. Sett. *cannizzu*.
cannamèle, f., canna de tùccaru.
cannàta, f., colpu de canna.
cannèlla, f. Dial. Com. *cannella*.
cannellàto, agg. Log. *cannelladu*. Mer. *-àu*. Sett. *cannellatu*.
cannellìna, f., -no m. dim. di cannella. Confettura de biculos de cannella tuccherada.
cannèllo, m. Dial. Com. *canneddu*.
cannerône, → usignuòlo.
cannèto, m. Dial. Com. *cannedu*.
cannìccio, → cannajo.
cannocchiàle, m. Log. *cannociale*. Mer. Sett. *-ali*.
cannòcchio, m., fundu, raighinas de canna.
cannonamènto, Dial. Com. *cannonamentu*.
cannonàre, v. a. Dial. Com. colle desin., tirare cum cannone.
cannonàta, f. Log. Mer. *cannonada*. Sett. *-ata*.
cannône, m. Log. *cannone*. Mer. Sett. *-oni*.
cannoneggiàre, → cannonàre.
cannonièra, f. Dial. Com. *cannonèra*.
cannonière, m. Dial. Com. *cannonèri*.
cannòso, agg. Dial. Com. *cannosu*. Logu pienu de cannas.
cano, → canuto.
canocchiàle, → cannocchiale.
cànone, m. Log. *cànone*. Mer. Sett. *-ni*. Voc. Gr.
canònica, f. Dial. Com. *canonica*. Domo ue habitant sos canonigos.
canonicàle, agg. Log. *canonicàle*. Mer. Sett. *-ali*.
canonicamènte, avv. Log. *canonicamente*. Mer. Sett. *-enti*.
canonicàto, m. Log. *canonicadu*. Mer. *canonigàu*. Sett. *canonicatu*.
canònico, m. Log. Mer. *canònigu*. Sett. *canònicu*.
canonìsta, m. Dial. Com. *canonista*.
canonizzàre, v. a. Dial. Com. colle desin., ponner in numeru de Sanctos. Authenticare.
canonizzazióne, f. Log. *canonizatione*. Mer. Sett. *canonizaziòni*.
canopè, → canapè.
canòro, agg. Dial. Com. *canoru*, *armoniosu*.
cànova, f. Dial. Com. *cantìna*, *dispensa*.
canovàccio, → canavaccio.
canovàjo, m. Dial. Com. *cantinèri*, *dispensèri*.
cansàre, → scansare, schivare.
cansatòja, → rifugio.
cantàbile, agg. Log. *cantàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
cantacchiàre, canticchiare → canterellàre.
cantafàvola, f., finctione frivola, ridicula.
cantafèra, → cantilena.
cantajòlo, Log. *cantadòre*. Mer. *cantaròlu*.

cantambànco, m. Dial. Com. *ciarlatanu*.
cantànte, part. Log. *cantànte*. Mer. Sett. *-anti*.
cantaràno, m. Dial. Com. *cantaràn*u. Voc. Lombarda.
cantàre, v. a. e n. ass. Dial. Com. colle desin. *poetàre*, *narrer claru*.
cantàride, f. Dial. Com. *cantàride*, *-da*. Muscone qui servit pro fagher sos buscicantes.
cantàro, m. *cantàre*. Mer. Sett. *-àri*. Pesu de chentu liberas.
càntaro, m. Log. Sett. *vasu*, *bazzìnu*. Mer. *siglièt*ta, *bassìnu*.
cantàta, f. Log. Mer. *cantàda*. Sett. *cantàta*.
cantatòre, → cantòre.
cantazzàre, Log. *cantare cum frequenzia*.
canterèlla, → cantàride.
canterellàre, v. n. ass. Log. *cantare a subta boghe*. Mer. *cantareddài*.
canterìno, m. Dial. Com. *cantarìnu*. Qui cantat meda, et volontariu.
càntero, → càntaro.
canterùto, fatto a canti, Log. *factu a bicos*.
càntica, f. Dial. Com. *càntica*. Cantone.
càntico, m. Log. Mer. *cantu*, *càntigu*. Sett. *cànticu*.
cantière, m., logu ue si fabricant sas naes.
cantilèna, f. Dial. Com. *cantilèna*.
cantilenàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin., fagher cantilenas.
cantìna, f. Dial. Com. *cantìna*.
cantinière, m. Dial. Com. *cantinèri*.
cantìno, m. Dial. Com. *cantìnu*.
canto, m. Log. Mer. *càntigu*. Sett. *cànticu*, *cantu*. Banda, parte, lados.
cantonàre, v. a. e n. p. → incantucciare.
cantonàta, f. Log. Mer. *cantonàda*. Sett. *cantonàta*. Su biccu esteriore de una fabrica.
cantonàto, agg., qui hat biccos, chizolos.
cantòne, m. Log. *cantòne*. Mer. Sett. *-òni*. Chizòlu. Mer. *arrinconi*.
cantonièra, f., femina de mundu.
cantonière, → ciurmatore.
cantòre, m. Log. *cantòre*. Mer. Sett. *-òri*.
cantorìa, f., logu de sos cantores in Cresia.
cantorìno, m., libru qui si adoperat pro cantare.
cantùccio, -toncello, m. Log. *chizolèddu*.
cantuzzàre, → canterellare.
canutamènte, avv., in modu canu. Metaf. *cautamente*, *cum sabiesa*.
canutèzza, Log. Mer. *bianchèsa*. Sett. *bianchèzia*. De pilos biancos pro bezzesa.
canùto, agg. Log. Mer. *canùdu*. Sett. *canùtu*.
canzonàre, v. a. Log. *cantonàre*. Mer. *canzonài*. Sett. *canzonà*. Cantare, ponner cantone.
canzòne, -na, f. Log. *cantone*. Mer. *canzòni*. Sett. *canzòna*.
canzonètta, f. Log. *cantonèdda*. Mer. Sett. *canzonèdda*.
canzonière, m., regolta de cantones, libru de cantones.
caos, m. Dial. Com. *caos*. Materia in confusione. Confusione de cosas. Voc. Gr.
capacchiòne, → errore.
capacchionerìa, → sciocchería.
capàce, agg. Log. *cappàzze*, *-ce*. Mer. Sett. *capàzzi*.
capacità, f. Log. *capazzidàde*, *-cidade*. Mer. *capazzidàdi*. Sett. *capazzitài*.
capacitàre, v. a. Log. *capazzitàre*, *-citàre*. Mer. *capazzitai*. Sett. *-à*.
capànna, f. Log. *cuìle*. Mer. *madàu*. Sett. *cuìli*.
capannèllo, m. Log. *lughìnzu*. Massa de linna pro accender fogu. Per → crocchio.
capannùccia, f. Log. Sett. *cuilèddu*. Mer. *madaèddu*.
caparbierìa, -bietà, f. Dial. Com. *superbia*. Obstinatione, arrogantia.
capàrbio, agg. Dial. Com. *supèrbu*. Arrogante.
capàrra, f. Dial. Com. *capàrra*. Pignu, proa.
caparràre, v. a. Dial. Com. colle desin., accaparrare, dare proa.
capassòne, → balordo.
capàta, f., colpu de conca, saludu de conca.
capècchio, m. Log. Sett. *lisca*. Mer. *ossu*.
capellamènto, m., quantidade de sumbreris.
capèllia, → accapigliamento.
capellièra, -pellatùra, f. Log. Sett. *capiglièra*. Quantidade et qualidade de sos pilos.
capellìno, agg., de colore simile ad sa castanza.
capèllo, m. Log. Mer. *pilu*. Sett. *pelu*. Pigliarsi a capelli, *azzuffàresi*. Durare i capelli, *fagher grande fadìga*.
capellùto, -lato, agg. Log. Mer. *pilùdu*. Sett. *pilùtu*. Qui tenet pilos meda.
capèrcio, → caparbio.
càpere, ant. → capire.
capestrerìa, → capriccio, bizzarrìa.
capèstro, m. Dial. Com. *crabìstu*. Degno di capestro, *malu*, *iscelleràdu*.
capèvole, → capace.
capezzàle, m. Log. *cabidàle*. Mer. *cuscìnu*. Sett. *cabbitàli*.
capèzzolo, m. Log. *cabiju*. Mer. *cimingiòni*. Sett. *capìggiu*.
capìbile, → intelligibile.
capicèrio, → primicèrio.
capifòsso, → acquidotto.
capifuòco, → alare.
capìglia, → zuffa.
capigliatùra, capigliaja, -gliàra, -gliatùra → capelliera, capellatùra.
capillàre, agg. Log. *capillàre*. Mer. Sett. *-làri*. Simile a pilu, subtile que pilu.
capillìzio, -ellìzio → capelliera.
capimènto, → ampiezza, spazio.
capinèra, f., -ro m. Log. *conca de moro*. Mer. *conca 'e moru*. Puzone.
capipàrte, capipòpolo, m., càbu de unu partìdu, de su populu → caporione.
capìre, v. a. Log. *cumprèndere*. Mer. *cumprèndiri*. Sett. *cumprendì*. Contènnere, istare.
capisòldo, → caposoldo.
capistèrio, -ro, m. Log. *conca de suìghere*, *o de purgare trigu*. *Vasu de linna*.
capitàle, m. Log. *capitale*. Mer. Sett. *-ali*. Fundu de dinari postu in negotiu. Agg. *principale*. Pena capitale, pena de morte.
capitalmènte, avv., in modu capitale, mortalmente.
capitàna, agg. e f. Mer. *capitana*. Nae capitana, de su capitanu de s'isquadra.
capitanànza, -tanerìa, f. Log. *capitanerìa*. Ufficiu de capitanu, *capitanìa*.
capitanàre, v. a. Log. *capitanare*. Mer. *capitanai*. Sett. *capitanà*. Cumandare que capitanu.

capitanàto, m. Log. Mer. *capitanadu*. Mer. *capitanau*. Sett. *-atu*. Dignidade de su capitanu.
capitaneàre, -taneggiare → capitanare.
capitàno, m. Dial. Com. *capitanu*.
capitàre, v. n. Dial. Com. colle desin., benner a pare, arrivare, resessire, accaire.
capitàto, agg. Log. *capitadu*. Mer. *capitàu*. Sett. *capitatu*. Bènnidu, arrivadu, accaìdu.
capitazióne, → testatico, imposta.
capitèllo, m. Dial. Com. *capitellu*. Sa parte de subra qui est in sa columna.
capìto, agg. Log. Sett. *cumpresu*. Mer. *cumprèndiu*. Contènnidu, leadu.
capitolànte, agg. Log. *capitulante*. Mer. Sett. *-anti*. Qui hat boghe in capitulu.
capitolàre, agg. Log. *capitulare*. Mer. Sett. *-lari*. De su capitulu.
capitolàre, -toleggiare, v. a. Dial. Com. *capitulare* colle desin. Iscriere in capitulos, cunvennere, obbligaresi, benner a conditiones.
capitolazióne, f. Log. *capitulatione*. Mer. Sett. *-zioni*. Contrattu, conventione.
capitolìno, agg. dim. di capitolo. De su Campidogliu, monte in Roma.
capìtolo, m. Dial. Com. *capitulu*. Aver voce in capitolo, *tenner authoridade*.
capitombolàre, v. n. ass. Dial. Com. *fagher su cucurumeddu*. Mer. *fai su cucurumbèddu*.
capitòmbolo, m. Log. *cucurumeddu*.
capitòne, m. *seda russa*.
capitòso, → testardo.
capitòzza, f. Log. *ismuzzurru*, *-rramentu*.
capo, m. Log. Mer. *conca*. Sett. *capu*. Principiu, origine, guida. Da capo, *dai principiu*. Capo all'ingiù, *a conca in basciu*. Romper il capo, *infastidire*, *infadare*.
capocàccia, f. Log. *cabu de sa cazza*. Mer. *capucassa*. Su qui dirigit sa cazza.
capocànio, (cinocèfalo), qui tenet sa conca de cane.
capòcchia, f. Log. *mazzocca*, *-ucca*. Mer. Sett. *-occa*. Sa conca de bastone, crau, o aguza.
capocchiùto, agg., qui tenet sa conca que mazzocca, comente azu, etc. Concudu.
capochìno, m. Log. *saludu cum sa conca*. *Signale o zinnu de conca*. Mer. *inchìnu*.
capocròce, → crocìcchio.
càpo d'anno, m. Log. *cabuannu*. Mer. *annu nou*. Sett. *capudannu*.
capo d'opera, m. Log. Mer. *cabu d'opera*. Sett. *capu d'opera*. Opera insigne.
capogìro, capogirlo, m. Log. *baddìne*. Mer. *vertìgini*. Sett. *bazinèdda* → vertigine.
capolavòro, m. Log. *trabàgliu perfectissimu*.
capolevàre, v. n. ass. Log. *rùere a conch'in basciu*. Mer. *arrùi a conch'in basciu*. Sett. *cadì*.
capolìno, m. dim. di capo. Far capolino, *accheràresi appena pro bider un'ateru*.
càpolo, m., maniga de s'aradu, o de ateros instrumentos. Voc. Lat.
capomaèstro, m. Log. *cabumastru*. Mer. *cabumaistu*. Sett. *capumastru*.
capomàndria, m. Log. *basone*, *asone*. Mer. Sett. *basoni*.
capomèse, m., cabu de mese, primu de su mese.
capomòrto, m. Log. *feghe*. Mer. *fexi*. Sett. *fezza* → feccia, sedimento.
capòna, f. Log. Mer. *ostinada*. Sett. *ostinata*.
caponamènte, → ostinatamente.
capòne, m., conchimannu, homine ostinadu.
caponerìa, avv., -onàggine f. Log. *ostinatiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*.
capopàgina, f., adornamentu a principiu de pàgina in sos libros.
capoparte, m. Log. Mer. *cabu de partidu*. Sett. *capu partìtu*.
capopàrto, m. Dial. Com. *secundìna* → secondina.
capopiède, capopiè, avv. *subta a subra*. Sost. → caduta, errore.
caporàle, m. Log. *caporale*. Mer. Sett. *-ali*. Agg. → principale.
caporàno, m., homine principale, et quasi caporale de sos ateros.
caporiòne, m. Log. Mer. *cabu*, *capu*. Sett. *capu*. Capitanu, signore, principale.
caporòtto, m., mesu conca, isconcadu.
caporovèscio, avv. Log. *subta a subra*. Mer. *sutta a susu*. Postu in confusu.
caposcuòla, m., qui tenet medas imitadores in sa pintura.
caposòldo, m. Log. Mer. *cabusoddu*. Sett. *capusoldu*.
caposquàdra, m. Dial. Com. *capu isquadra*. Cumandante de s'isquadra.
capostràda, f., cabu de carrera qui dat ad ateras vias.
caposventàto, → vanarello.
capotàsto, m. Log. Mer. *cabutàstu*. Biculu de linna qui tenent sos istrumentos musicales.
capotrùppa, m., cabu de truppa.
capovèrso, m., su principiu de su versu.
capovòlgere, -voltare, v. a. Log. *ponner subta a subra*. Mer. *pòniri sutta a susu*. Sett. *ponì sott'a sobbra*. Confundere, admisciare.
capovòlto, agg., postu subta a subra, confusu, in disordine.
cappa, f. Dial. Com. *cappa*. Sotto la cappa, *subta sa cappa*. Fig. *protectione*.
cappèlla, f. Dial. Com. *cappella*. Numeru de musicos pro cantare. Cappellètta, dim.
cappellàjo, m. Log. *cappellàju*. Mer. *cappeddèri*. Sett. *sumbreràggiu*. Mastru de sumbreris.
cappellanìa, f. Dial. Com. *cappellanìa*.
cappellàno, m. Dial. Com. *cappellanu*.
cappellètto, -ino, m. dim. di cappello. Log. *sumbrerèddu*. Mer. *capeddèddu*. Maladìa de sas cambas de sos caddos.
cappellièra, f. Log. *beste de sumbreri*. Mer. *besti de capeddu*. Sett. *vesti di sumbreri*.
cappellìna, f. dim. di cappello e di cappella.
cappellinàjo, m. Log. *appicca bestire*. Istrumentu ue si appiccant sos bestires.
cappèllo, m. Log. Sett. *sumbreri*. Mer. *cappeddu*.
cappellùto, m. Mer. *acciuffettàu*. Qui tenet unu zuffu. Si narat de sos animales.
càpperi, interj. Dial. Com. *càpperi*, *caspitìna*.
càppero, m. Dial. Com. *tàpara*, pianta.
capperùccio, m. Log. *cuguddu*. Mer. *cappucciu*. Parte de sa cappa qui coberit sa conca.

càppio, m. Log. *nodu currente*. Mer. *nuu currenti*. Sett. *nodu currenti*.
capponàja, f., festa de campagna, gasi nada pro si mandigare cappones.
capponàre, v. a. Log. *capponare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
cappòne, m. Log. *cappòne*. Mer. Sett. *-oni*. Puddighinu crastadu.
cappòtto, m. Log. *cappòtto*. Mer. Sett. *-ttu*.
cappuccìno, m. Log. Sett. *cappuzzìnu*. Mer. *-cìnu*.
cappùccio, m. Dial. Com. *cugùddu*, *cappùzzu*. Mer. *cappucciu*. Cavolo cappuccio, *càula auppàda*.
capra, f. Log. Mer. *craba*. Sett. *crabba*. Essere dove le capre non cozzano, *essere in presone*. Capretta, -tìna, dim. *craba minore*.
capràro, -prajo, m. Log. *crabàrzu*. Mer. *crabàxu*, *crabàrgiu*. Sett. *crabbàggiu*.
caprèsto, → capestro.
caprètto, m. Log. Mer. *crabìttu*. Sett. *crabbìttu*.
capricciàre, → raccapricciare.
capriccio, m. Dial. Com. *capricciu*. Bizzarrìa, tremore de frittu → brivido.
capricciosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-enti*. De propria fantasìa.
capricciòso, agg. Dial. Com. *capricciòsu*, *bizzàrru*, *fantàsticu*.
capricòrno, m. Dial. Com. *capricorno*. Unu de sos 12 signos de su Zodiacu.
caprifico, m. Log. *crabufigu*. Mer. *figu cràbina*. Sett. *caprufiggu*.
caprifòglio, m., pianta selvatica. Log. *mama silva*. Mer. *mammelinna*.
caprìgno, → caprìno.
caprìle, m. Log. *crabìle*. Mer. *-ìli*. (Bitti) *hedìle*. Sett. *crabbìli*.
caprìno, agg. Dial. Com. *cràbinu*, *de craba*.
capriòla, -vriòla, f. Log. *sàltiu*. Mer. *sàrtidu*, *sàrtiu*. Sett. *brìncu*, *saltu*. Crabola.
capriolàre, v. n. ass. Log. *crabiolàre*. Mer. *-ài*. Sett. *crabbiolà*. Dare seddadas, saltios.
capriuòlo, -vriuòlo, m. Log. Sett. *crabòlu*. Mer. *crabiòlu*. Bidighinzu.
caprizzàre, v. n. ass., imitare sas crabas.
capro, caprio, m. Log. Sett. *bèccu*. Mer. *cràbu*.
capròna, agg., lana caprona, *lana russa*.
caprône, m. Log. *beccòne*. Sett. *beccòni*. Mer. *crabu mannu*. Metaf. *luxuriosu*.
caprugginàre, capprùggine, Mer. *inginnài*, *inginna*. Sa riga de sas doas ue si collocat su fundu de sas cubas.
capùto, agg. da càpere → contenuto.
capziòso, → insidioso.
carabàttole, → bazzecole.
carabazzàta, f., miscugliu de màndigos.
carabìna, f. Dial. Com. *carabìna*.
carabinàta, f., colpu de carabìna.
carabinière, m. Dial. Com. *carabinièri*.
caraccollàre, v. n. ass., dare bolta, giraresi cum su caddu, manizàrelu, currere et boltaresi de unu logu ad s'ateru.
caraccòllo, m. Mer. *maniggiu de cuaddu*. Giru, boltàda in tundu cum su caddu. Voc. Spagn.
caràffa, f. Dial. Com. *carrafina*. Caraffina, -no, dim.; caraffone, accr.
caramènte, avv. Log. *caramènte*. Mer. Sett. *-enti*.
caramògio, m., contrafactu.
carangàre, Voc. Franc. → agire, operare.
caratànte, m., qui est interessàdu ind'una impresa.
caratàre, v. a., pesare minudamente, examinare, criticare, murmurare.
caratèllo, m. Log. *carradèllu*. Mer. *carràda*. Sett. *carratèddu*, *pippa*.
caràto, m., semen de sa carrubba. Porzione qui si dividit ind'una impresa sociale.
caràttere, m. Log. *carattere*. Mer. Sett. *-i*. Iscrittùra, signale, qualidade de animu, indole. Voc. Gr.
caratterìsmo, m. Dial. Com. *caratterìsmu*.
caratterìstica, f. Dial. Com. *caratterìstica*. Qualidade propria.
caratterìstico, agg. Dial. Com. *caratterìsticu*, *distintìvu*.
caratterizzàre, v. a. Dial. Com. *caratterizàre* colle desin. Qualificare, declarare.
caravèlla, f., vascellu minore et veloce.
carbonàja, f. Log. Sett. *chèa*. Mer. *carbonèra*. Fossu ue si faghet su carvone, o logu ue si conservat.
carbonàjo, m. Log. *carvonàrzu*, *-nàju*. Mer. *crabonàxu*. Sett. *carbonàggiu*.
carbonàta, f., petta porchìna salìda, cotta in sa braja.
carbonàto, m. Dial. Com. *carbonàtu*.
carbònchio, m. *carbuncu*. Gemma pretiosa in colore ruju. Tumore, bessida de còghere.
carbône, m. Log. *carvòne*. Mer. *crabòni*. Sett. *carbòni*.
carbonèlla, f. Log. *carvonèddu*. Mer. *pruinèddu de craboni*. Sett. *carbonèddu*.
carbònico, agg. t. chim., s'acidu de su carbonicu cum s'ossigenu.
carbonìgia, → carbonella.
carbònio, m. t. chim., sa parte accendibile de su carvone.
carbonizzàre, v. a. Dial. Com. *carbonizàre*, colle desin. Reduire in carvone.
carcàme, m. Log. Sett. *ischèletru*. Mer. *schèletru*. Sos ossos de un'animale mortu.
carcàssa, f., ispecie de bomba.
carcàsso, → turcàsso.
carceramènto, m. Log. Mer. *impresonamèntu*. Sett. *imprexonamentu*.
carceràre, v. a. Log. *impresonàre*. Mer. *-ài*. Sett. *imprexonà*. Ponner in presone.
carceraziòne, → carceramento.
càrcere, m. Log. *presòne*. Mer. *-oni*. Sett. *prexòni*. Carcere terreno, *corpus umanu*.
carcerière, m. Log. *canzillèri*. Mer. *carzelèri*. Sett. *canziddèri* (*d* pal.). Custode de presone.
carciofàja, f. Log. *iscarzoffera*. Logu de iscarzoffa.
carciòfo, -òfolo, m. Log. Sett. *iscarzòffa*. Mer. *cancioffa*.
carco, → carico, caricato.
carda, → cardo.
cardàjo, m. Mer. *cardaju*. Su qui faghet sos ispinazzos pro pectenare sa lana.
cardajuòlo, m., su qui ispinazzat, o pectenat sa lana. Mer. *cardadòri*. Sett. *graminatòri*.
cardamòmo, m., semen aromaticu de una pianta de s'Arabia.
cardàre, v. a. Log. *ispinazzàre*. Mer. *cardài*. Sett. *graminà*. Fig. *narrer male*, *murmurare*.

cardatòre, m., -trice f. Mer. *cardadòri*, *carderi*. Qui ispinazzat, o pectenat sa lana.
cardatùra, f. Log. *ispinazzadùra*. Mer. *cardadùra*. Sett. *graminatùra*.
cardeggiàre, v. a. Log. *ispinazzàre*. Mer. *cardài*. Sett. *graminà*. Fig. *narrer male*.
cardèlla, f., ispinazzu minore de lana.
cardellìno, m. ucc. Log. *cardellìna*. Mer. *cardanèra*. Sett. *caldeddìna*.
cardèto, m., logu, campu piantadu a bardos.
cardìaco, agg., corale, de coro. Voc. Gr.
cardialgìa, f., male, dolore ad su coro. Voc. Gr. Log. Mer. *antecòru*, *antrecòru*.
cardinalàto, m. Log. *cardinalàdu*. Mer. *cardinalàu*. Sett. *cardinalàtu*.
cardinale, m. Log. *cardinàle*. Mer. Sett. *-i*. Agg. *id*. Virtù cardinali, *virtudes cardinales*.
cardinalèsco, -lìzio, agg. Dial. Com. *cardinalìziu*. De cardinale, colore ruju.
cardinalizzàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *ornare de su titulu de Cardinale*.
càrdine, m. Log. *càncheru*. Mer. *cardini*, *frontissa*, *corrìa*. Sett. *cancaru*.
cardìno, m. Log. *ispinazzèddu fine pro pectenare sa lana*.
cardo, m. Log. *bardu*. Mer. *cardu*. Sett. *cardu*, *caldu*. Pecten, ispinazzu.
cardoncèllo, -uccio, m., puzone de su bardu.
cardòne, m. Log. *bardòne*. Mer. Sett. *cardòni*.
careggiàre, → carezzare, vezzeggiare.
carèllo, m., covaccu de sa bucca de sa litrina.
carèna, f., sa parte de subta de su bastimentu.
carenàggio, m. Mer. *carenaggiu*. Su fundu de su bastimentu. Acconzu de su fundu.
carenàre, v. a. Mer. *carenai*. Acconzare su fundu de su bastimentu.
carènte, carènzia, Voc. Lat. → mancante, mancanza.
carestìa, f. Dial. Com. *carestìa*. Penuria.
carestòso, agg. Dial. Com. *caru*. Qui costat.
carèzza, f. Log. *carìgnu*, *carìssia*. Mer. *carìzia*. Sett. *carìgnu*, *carèzza*. Lusinga.
carezzamènto, m. Log. *carissiamentu*. Mer. *carizziamentu*. Sett. *carezzamèntu*.
carezzàre, v. a. Log. *carignàre*, *carissiàre*. Mer. *cariziài*. Sett. *carignà*, *carezzà*.
carezzatòre, m. Log. *carissiadòre*. Mer. *cariziadòri*. Sett. *carezzadòri*.
carezzèvole, agg. Log. *amàbile*. Mer. Sett. *-àbili*, *cariziatìvu*.
carezzevolmènte, avv. Log. *cum carìssia*. Mer. *cum carìzia*. Sett. *cum carìgnu*, *carèzza*.
cariàrsi, v. n. p. Log. *tarulàre*, *purpuinàre*, *pubujonàre*. Mer. *cariai*, *arnaisì*. Sett. *tarulà*.
cariàtidi, f. pl., figuras pro substenner capitellos de columnas.
cariàto, agg. Log. *tarulàdu*. Mer. *arnàu*.
carìbo, m. Dial. Com. *ballu*, *armonìa*.
càrica, f. Dial. Com. *gàrriga*, *càrriga*. Implèu, pòstu, ufficiu.
caricamènto, m. Log. *garrigu*. Mer. *càrrigamentu*. Sett. *càrricu*.
caricàre, v. a. Log. *garrigàre*. Mer. *carrigài*. Sett. *carricà*. Aggravare, raccumandare. Barriare.
caricatamènte, avv. Log. *ridiculosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
caricàto, part. pass. Log. *garrigàdu*. Mer. *carrigàu*. Sett. *carrigàtu*.
caricatòre, m. Log. *garrigadòre*. Mer. *carrigadòri*. Sett. *carricatòri*. Su proprietariu, qui format su gàrrigu de su bastimentu. Cannonèri qui garrigat. Logu de garrigare.
caricatùra, f. Dial. Com. *caricatùra*, *carrigadura*. Ritractu ridiculu.
càrico, m. Log. *bàrriu*, *gàrrigu*. Mer. *càrrigu*. Sett. *bàrriu*, *càrricu*. Pesu, cura, odiu. Agg. *garrigàdu*, *aggravadu*. Carico d'anni, *bezzu*.
càrie, f. propr. corrumpimentu, frazigamentu de dentes, de sos ossos.
carièllo, m. → carello. Ispecie de ornamentu pro orizare.
carìna, → carena.
carìno, agg. vezzegg. di caro. Dial. Com. *carìnu*.
cariofillo, m. t. bot., nomen de su bascu in generale.
cariòso, agg., ossu guastu, fràzigu.
carìsma, m. Voc. Gr. → dono, grazia.
carìssimo, agg. superl. di caro, Dial. Com. *carissimu*. Istimadissimu.
carità, f. Log. *caridàde*. Mer. *caridàdi*. Sett. *caritài*. Affectu, cumpassione, limosina.
caritatèvole, caritativo, -ritòso, agg. Dial. Com. *caritatìvu*. Caridadòsu.
caritatevolmènte, avv. Log. *caritativamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
carivèndolo, m., -la f., qui bendet caru.
carìzia, → caristìa.
carlìno, m. Dial. Com. *carlìnu*. Moneda.
carlòna, (alla) avv. Log. *trascuradamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ciappinamente.
càrme, m., componimentu poeticu. Voc. Lat. e poet. → verso.
carmelitàno, carmellìto, m. Dial. Com. *carmelitànu*. De s'Ordine de su Carminu.
carminàre, v. a. Voc. Lat. Mer. *carminài* → cardare. Metaf. → strapazzare, bastonare.
carminatìvo, agg., t. med. → risolvente, dissipativo.
càrmine, m. Log. Sett. *càrminu*. Mer. *crammu*.
carmìnio, m., piuere in colore ruju pro miniare.
carnacciùto, -acciòso, agg. Log. Mer. *pulpùdu*. Sett. *pulpùtu*. De medas pettas, pienu.
carnàggio, m. Log. *petta*. Mer. *pezza*. Sett. *carri*. Ogni petta qui si mandigat.
carnagiòne, f. Log. *carniggiòne*. Mer. Sett. *-i*. Colore de sa carre de s'homine.
carnàjo, m. → sepoltura, cimiteriu. Logu ue sos maselllajos conservant sa petta.
carnajòlo, -juòlo → carniere.
carnàle, agg. Log. *carnàle*. Mer. Sett. *-ali*.
carnalità, f. Log. *carnalidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *carnalitài*. Luxuria.
carnalmènte, avv. Log. *carnalmente*. Mer. Sett. *-ènti*. Luxuriosamente.
carnàme, m. Log. *mortòrzu*. Mer. *mortoxu*. Massa de petta putrefacta. Quantidade de petta.
carnascialàre, v. n. ass. Log. *fagher carrasegàre*. Mer. *carnovalài*, *fai segarepezza*. Sett. *fa carrasciàli*. Divertiresi, daresi ad sos ispassios.

carnasciàle, → carnovale.
carnatùra, → carnagione.
carne, f. Log. *petta*. Mer. *pezza*. Sett. *carri*.
carnèfice, m. Log. Sett. *boja*. Mer. *bogìnu*.
càrneo, in colore de carre. Voc. Lat.
carnevàle, → carnovale.
carnevalèsco, → carnovalesco.
carnière, m. Log. Sett. *mucciglia*. Mer. *barsaca*.
carnificìna, f. Dial. Com. *carnificina*. Turmentu, martiriu.
carnìvoro, agg. Dial. Com. *carnìvoru*. Qui mandigat petta.
carnosità, f. Log. *carnosidàde*. Mer. *-sidàdi*. Sett. *-sitài*. Pienesa de carre.
carnòso, agg. Log. Mer. *pulpùdu*. Sett. *pulpùtu*.
carnovàle, m. Log. *carrasegare*. Mer. *carnovàli*, *segarepezza*. Sett. *carrasciàli*.
carnovaleggiàre, → carnascialàre.
carnovalèsco, agg., de carrasegare.
carnùme, m., escrescenzia de petta.
carnùto, → carnoso.
caro, agg. Dial. Com. *caru*. Istimàdu, gratu, amabile. Caru pretiu.
caròba, f. Dial. Com. *carrùbba*. Su fructu de sa carrubba.
caròbolo, m. Dial. Com. *carrubba*. S'arvure de carrubba.
caròg na, f. Dial. Com. *carròg na*. Mortorzu, animale mortu, pùdidu. Femina guasta.
caròla, f. Log. Mer. *ballu*. Sett. *baddu*. Ballu tundu, ballu ad sa sarda.
carolàre, v. n. ass. Log. *ballare*. Mer. *-ài*. Sett. *baddà*. Ballare in tundu.
caròlo, m., maladia de sa pianta de su risu.
carònte, m., barcheri favulosu de sos poetas.
carontolàre, v. a., appunzare, iscudere a punzos.
carosèllo, m., festeggiamentu cum jogu de caddos.
caròta, f. Log. *aligarza saligherèsa*, *fustinàja*. Mer. *pistinàga*. Sett. *aligàglia d'aliera*. Metaf. → menzogna.
carotàjo, m., qui bendet fustinàga. Faularzu.
carotàre, v. n. p., piantare fustinaga. Narrer faulas.
carovàna, f. Dial. Com. *carovàna*. Voc. Arab. Unione de mercantes o pelegrinos.
carovèlla, f., -lo m., ispecie de pira.
carpàre, → carpìre. Andar a carpone.
carpentière, m. Log. *mastru de carros*. Mer. *maistu de carrus*. Sett. *mastru di carri*.
carpènto, m. Voc. Lat. → carro.
càrpere, → carpìre.
carpètta, f., ispecie de munnedda de pannu.
carpìccio, → percossa, busse.
carpifòglio, m., ispecie de laru de muntagna.
càrpine, -no, m., ispecie de àrvere.
carpionàre, coghinare pische ad modu de s'arpione.
carpiòne, m., ispecie de pische dilicadu de istagnu.
carpìre, v. a. Log. *isfrappàre*, *leare dai manus*. Mer. *ciappài*, *strappài*. Sett. *isfrappà*.
carpìta, f., coberta russa de lectu.
carpo, m., sa giuntura de sa manu. Voc. Gr.
carpòne, -òni, accr. Log. *ad s'imbàtula*. Mer. *a pampàdas*. Sett. *imbranculòni*. Carpòn carponi, *ad s'imbàtula imbàtula*.
carradòre, m. *carradòre*. Mer. Sett. *-òri*. Mastru de carros → carpentiere.
carràja, f., camìnu qui podet passare su carru.
carràjo, → carradore.
carràta, f. Log. *carrada*, *carru*. Sett. *carrata*. Su bàrriu de unu carru.
carratèllo, → caratèllo.
carrattière, m., qui portat su carru de sas munitiones de gherra.
carreggiàbile, Log. *carrozzàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui podet passare su carru.
carreggiàre, v. n. ass. Log. *carrare*. Mer. *carriggiài*. Sett. *carrà*. Portare, battire cum carros.
carreggiatòre, → carradòre.
carrèggio, m., quantidade de carros.
carrètta, f. Dial. Com. *carretta*. Ispecie de carru minore, carrozzedda.
carrettàjo, → carrettiere.
carrettàre, v. n. ass., tirare o jugher su carru o carretta.
carrettàta, f. Log. Mer. *carrettàda*. Su carrigu de una carretta.
carrettière, m. Dial. Com. *carrettèri*. Portadòre de carru, o de carretta. Carrettonèri.
carrettòne, m. Log. *carrettòne*. Sett. Mer. *-oni*.
carriàggio, m., totu sos transtros qui si portant in s'exercitu o in gherra.
carrièra, f. Dial. Com. *cursu*, *carriera*.
carriuòla, f. Dial. Com. *carriòla*. Carrittu de una roda a duos brazzos.
carro, m. Dial. Com. *carru*. A carra, -ri, *a carros*, *in quantidade*. Metter il carro innanzi ai buoi, *fagher innantis su qui devet fagher pustis*.
carròccio, m. Dial. Com. *carrùcciu*, *carrùzzu*.
carròzza, f. Dial. Com. *carrozza*.
carrozzàbile, agg. Log. *carrozzàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
carrozzàjo, m. Log. Mer. *carrozzaju*. Sett. *carrozzàggiu*. Mastru de carrozzas.
carrozzàre, → scarrozzare.
carrozzàta, f. Log. Mer. *carrozzàda*. Sett. *carrozzàdda*. Passizzada in carrozza.
carrozzière, m. Dial. Com. *carrozzèri*.
carrozzìno, m. Dial. Com. *carrozzìnu*.
carrùba, -ùbio → caroba, caròbolo.
carrùca, -ùcola, f. Log. Sett. *tagliòla*. Mer. *tagliòra*. Carrucolètta, -colina, dim. *tagliolèdda*.
carrùccio, m. Log. *carrùzzu*. Istrumentu ue ponent sos pizzinnos pro imparare ad andare.
carrucolàre, v. a., tirare cum tagliolas. Metaf. *induire cum ingannu*.
carta, f. Log. Sett. *pabìlu*, *-bìru*. Mer. *papèri*. Iscrittura de obbligu, diploma. Far carta, *obbligare pro contractu*. Dar carta bianca, *dare arbitriu*. Far carta, *obbligaresi in iscriptu*.
cartabèllo, → scartabello.
cartàceo, agg. *de pabìru*. Voc. Lat.
cartaglòria, f. Dial. Com. *cartaglòria*, *cartas de gloria*.
cartàjo, → cartolàjo.
cartapècora, f. Dial. Com. *pergamìna*, *-gamena*.
cartapèsta, f. Dial. Com. *cartapìsta*.
cartàro, → cartolàjo.
carta sugànte, o sùcchia, pabiru ciuposu, qui servit pro inciuppire sa tinta, o pro filtrare.

cartàta, f., quantu abbrazzat unu pabiru, o una pagina.
carteggiàre, v. n. ass. Log. *carteggiàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Tenner corrispondenzia in literas.
cartèggio, m. Dial. Com. *cartèggiu*. Corrispondenzia. Fagher lìteras pari pari.
cartèlla, f. Dial. Com. *cartella* → polizza.
cartellàre, v. n. ass., pubblicare cartellos.
cartèllo, m. Log. Mer. *cartèllu*. Manifestu, libellu infamatoriu.
cartellòne, m. *cartellòne*. Mer. Sett. *-oni*.
cartèsimo, agg. e m., sa professione de sos giogadores de cartas.
cartièra, f. Dial. Com. *cartera*. Fabbrica de pabìru.
cartìglia, f. Dial. Com. *cartiglia*.
cartilàgine, f. Log. *-ne*. Mer. Sett. *-ni*. Sa parte tènera de su corpus → tenerume.
cartilaginòso, agg. Dial. Com. *cartilaginòsu*.
cartòccio, m. Log. *pabiròttu*. Mer. *paperòttu*. Sett. *pabbilòttu*.
cartolàjo, m., bendidore de pabìru.
cartolàre, -ro, m. Dial. Com. *quinternu*.
cartolàre, v. a., numerare, ponner sos numeros ad sos foglios.
cartòne, m. Log. *cartòne*. Mer. Sett. *-òni*. Modellu pro sa pintura.
cartùccia, f. Log. *pabirèddu*. Mer. *paperèddu*. Sett. *pabbilèddu*.
carùba, -bo → caroba, -bo.
carùncola, f., escrescenzia de petta.
casa, f. Log. *domo*. Mer. *domu*. Sett. *casa*. Istirpe, famiglia. Di casa, *de domo*, *intrinsecu*. Casaccia, *domo mala*.
casàcca, f. Dial. Com. *casàcca*. Voltar casacca, *cambiare opinione*.
casàle, m., muntone de domos. Biddizzolu.
casalìngo, agg. Dial. Com. *casalìngu*. Qui istat in domo. Pane casalingo, *pane factu in domo*. Pane pobidderi.
casamàtta, f., subterraneu in sas fortificationes.
casamènto, m. Dial. Com. *dominariu*. Domo manna. Unione de medas domos.
casàre, → accasare.
casatèlla, f., pezza minore de casu, casizòlu.
casàto, m. Log. *samben*, *sambenàdu*. Mer. *sanguinadu*. Sett. *sanghinatu*. Nomen de famiglia.
cascàggine, → sonnolenza.
cascamènto, → cascata, caduta.
cascamòrto, m. Log. *inamoràdu*. Mer. *innamoràu*. Sett. *inamoràtu*.
cascànte, m. Log. *dèbile*. Mer. Sett. *dèbili*.
cascàre, → cadere.
cascàta, → caduta.
cascatìccio, m., qui facilmente ruet.
caschètto, m. dim. di casco. Dial. Com. *caschìttu*, armadura de conca.
cascìna, f. Log. *bacchìle*. Mer. Sett. *-li*. Logu ue si tenent sas baccas pro fagher su casu.
cascìno, m. Log. Sett. *pischedda*, *aìscu*. Mer. *discua*. Forma de fagher casu.
cascu, m. Dial. Com. *cascu*, *elmu*.
caseggiato, m. Log. *dominariu*. Domos habitadas. Fabrica, domos unidas.
casèlla, f. Dial. Com. *casèlla*. Domighedda.
caseòso, agg. Log. Mer. *casosu*. Qui tenet de casu.
caserèccio, → casalingo.
caserèlla, -rellina, dim. → casella.
casèrma, f. Dial. Com. *casèrma*. Sinc. di casa d'arme. Quarteri.
casermamènto, → quartiere.
casermàre, → acquartierarsi.
casière, m., -ra f., guardianu de sa domo.
casimìr, m. Dial. Com. *casimìr*, ispecie de pannu de Cachemire.
casìno, m. Dial. Com. *casìnu*. Domitta. Domo de piaghere, et de delissia.
casìpola, f. Log. *domighèdda*. Mer. *domixèdda*. Sett. *casarèdda*.
casìsta, m. Dial. Com. *casìsta*. Perìdu in sa Theol. Morale, in casos morales.
caso, m. Dial. Com. *casu*. Sorte, destinu, fortuna, argumentu, propositu.
casòla, → casìpola.
casolàna, agg., de una qualidade de mela.
casolàre, m., domo, domo distructa.
casòso, agg. Dial. Com. *scrupulòsu*. Qui faghet casu de ogni cosa.
casòtta, -to, m. Dial. Com. *carìtta*. Domo minore, facta de linna pro fagher sentinella.
cassa, f. Dial. Com. *càscia*. Log. Sett. *forzèri*.
cassàjo, m. Mer. *casciàju*. Mastru de càscias.
cassapànca, f. Log. Sett. *casciabàncu*. Mer. *cassabàncu*.
cassàre, v. a. Log. *cassàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isburrare, annullare.
cassàto, part. pass. Log. *cassàdu*. Mer. *cassàu*. Sett. *cassàtu*. Annulladu, annientadu.
cassatùra, f. Log. *isburradùra*. Mer. *sburradùra*. Sett. *isburratùra*. Annulladura.
cassazióne, f. Log. *cassatione*. Mer. Sett. *-aziòni*. Annullamentu.
càssero, m. Dial. Com. *càscia*. Sa parte concava de su corpus. Fortesa minore. Sa parte superiore de sa puppa de su vascellu. Mer. *càsseru*. Voc. Arab.
casseròla, f. Dial. Com. *cassaròla*.
cassèse, m., bezzu mannu.
cassètta, f. Dial. Com. *cascìtta*, *cascietta*.
cassettàjo, m., mastru de cascittas.
cassettìno, m., -na f. Log. *cascighedda*. Mer. *cascionèddu*, *cascixedda*. Sett. *casciarèdda*.
cassettòne, m. Log. *casciòne*, *casciettòne*. Mer. Sett. *-òni*. Armariu. Cascione mannu.
càssia, f. Dial. Com. *càssia*. Pianta meighinale.
cassière, m. Dial. Com. *tesorèri*, *cascèri*. Qui tenet sa cascia de sos dinaris.
casso, m. Mer. *toràci*, *tuvu*. Sa parte concava de su corpus. S'abbertura de sa camija. Agg. *privu*, *annullàdu*. Voc. Lat.
cassòne, m. Log. *casciòne*. Mer. Sett. *-òni*.
càssula, f. Dial. Com. *cascettìna*. Buscia ue istat su semen de sas piantas. Mer. *càssula*. Membrana. Voc. Gr.
castàgna, f. Log. *castànza*. Mer. *castàngia*. Sett. *castàgna*. Castrar le castagne, *trappare sa castanza*. Mer. *pizziài sa castangia*. Cavar le castagne colle zampe altrui, *fagher una cosa cum utilidade propria et cum damnu de atere*.
castagnàccio, m. Log. *pane de castànza*.
castagnàjo, m. Mer. *castangiàju*. Su qui cultivat o bendet sa castanza.

castagnàto, agg. e m. Log. *castanzèra*. Logu piantàdu a castanzas.
castagnèto, m., buscu, vega de castanzas.
castagnìno, castàgno, agg. Log. *castànzu*. Mer. *castàngiu*. Sett. *castàgnu*. De colore castanzu.
castàgno, m. Log. *arvure de castanza*.
castagnòlo, -gnuòlo, agg., simile ad sa castànza. Bastone, frua de castànza.
castàlda, f. Dial. Com. *gastàlda*. Sa qui tenet in custodia sas cosas de su monasteriu.
castalderìa, f., ufficiu de su gastaldu ind'una possessione → fattorìa.
castàldo, m. Dial. Com. *gastàldu*. Guardianu, maggiordomo, isbirri, intendente de polizia.
castamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
castellanìa, castellanerìa, f. Mer. *castellanìa*. Ufficiu, o dignidade de su castellanu.
castellàno, m. Dial. Com. *castellànu*, *casteddàju*. Habitante de casteddu.
castèllo, m. Dial. Com. *castèddu*. Fortesa, rocca. Màchina de horolozu. Far castelli in aria, *fagher castèddos in aera*.
castellòtto, m., casteddu unu pagu mannu.
castellùccio, m. dim., casteddu minore.
castelvetràre, v. n. ass. → censurare, criticare.
castigàre, v. a. Log. *castigàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare castigu, punitione.
castigazióne, f., -stigamènto m. → punizione.
castìgo, m. Dial. Com. *castìgu*. Pena, punitione.
castimònia, f. Log. *castidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *castitài*. Voc. Lat.
castità, f. Log. *castidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *castitài*.
casto, agg. Dial. Com. *castu*. Pudìcu, puru.
castòne, m., parte de s'aneddu ue est incastrada sa gemma. Mer. *ogu de s'aneddu*.
castòre, -ro, m. Dial. Com. *castòro*. Ispecie de animale dai su pilu de su quale si faghent sos sumbreris plus fines.
castrafica, → fica.
castràre, v. a. Log. *crastare*. Mer. *-ài*, *castrài*. Sett. *crastà*.
castràto, m. e agg. Log. *crastàdu*. Mer. *crastau*, *castràu*. Sett. *crastatu*.
castratòjo, m., istrumentu pro crastare.
castraziòne, -atùra, f. Log. Mer. *castradùra*, *crastadùra*. Sett. *-atùra*.
castrènse, agg., propriedade dai su balanzu factu in gherra. Voc. Lat.
castrône, → castrato.
castronerìa, -nàggine → balordàggine.
casuàle, agg. Log. *casuàle*. Mer. Sett. *-ali*.
casualità, f. Log. *casualidàde*. Mer. *-dàdi*. Sett. *casualitài*.
casualmènte, avv. Log. *casualmènte*. Mer. Sett. *casualmenti*. Pro accasu.
casùpola, casùccia, -ùzza, -suòla → casipola.
cataclìsmo, m. Voc. Gr. → diluvio.
catacòlto, -ta, agg. Dial. Com. *surprèsu*. Acciappàdu, leàdu bene. Mer. *surprèndiu*.
catacòmba, f. Dial. Com. *catacùmba*. Logu subterraneu.
catafàlco, m. Dial. Com. *catafàlcu* → cataletto.
catafàscio, (a) avv. *senz'ordine*, *ad sa pejus*.
catalessìa, f. Dial. Com. *catalessìa*. Maladia, qui rendet su corpus immobile. Voc. Gr.
catalètto, m. Log. *lèttiga*. Mer. *lèttia*. Sett. *lèttica* → feretro.
catàlogo, m. Dial. Com. *catàlogu*. Lista in ordine de cosas. Voc. Gr.
cataplàsma, m. Dial. Com. *cataplasmu*. Impiastru pro risolvere sos humores.
catapùlta, f., màchina antiga de gherra.
cataràtta, → cateràtta.
catarràle, agg. Log. *catarràle*. Mer. Sett. *catarrali*.
catàrro, m. Dial. Com. *catàrru*. Voc. Gr.
catarròso, m. Dial. Com. *catarròsu*. Catarràdu.
catàrzo, m., sa seda russa, et de infima qualidade.
catàsta, f. Log. *remiàrzu de linna*. Mer. *muntòni de linna*. Sett. *muntòni*, *remiaggiu*.
catastàjo, m., qui bendet, o jughet sa linna de brujare.
catastàre, → accatastare.
catàsto, m. Dial. Com. *catastu*, *cadàstru*. Istima o descriptione de sos benes. Censu.
catàstrofe, m. Dial. Com. *catàstrofe*. Cambiamentu de fortuna. Voc. Gr.
cataùno, → cadauno, ciascheduno.
catechèsi, f. Dial. Com. *catechèsi*. Istructione elementare de sa doctrina. Voc. Gr.
catechìsmo, m. Dial. Com. *catechismu*.
catechìsta, m. Dial. Com. *catechìsta*. Ministru qui imparat su catechismu.
catechizzàre, v. a. Log. *catechizzàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imparare sa doctrina christiana. Fig. *ammonire*, *reduire cum rejones*.
catecùmeno, m. Dial. Com. *catecùmenu*. Su qui dimandat su baptizu. Voc. Gr.
categorìa, f. Dial. Com. *categorìa*. Classe, serie, ordine.
categoricamènte, avv. Log. *categoricamènte*. Mer. Sett. *-enti*.
categòrico, agg. Dial. Com. *categòricu*. Conforme, ordinàdu, precisu.
catelàno, m., ispecie de pruna.
catèllo, Voc. Lat. → cagnuòlo.
catèna, f. Dial. Com. *cadèna*. Ligamen, pena de sa galera. Pazzo da catena, *maccu de ligare*. Catenina, -tenuzza, dim. *cadenèdda*.
catenàccio, m. Log. *runzòne*, *passadòre*. Mer. *barcìoni* → chiavistello.
catenàre, → incantenare.
cateràtta, f. Dial. Com. *cateràtta*. Abbertùra pro leare, et mandare s'abba. Ispecie de maladia de sos ojos.
catèrva, f. Dial. Com. *carovana*, *caterva*, *cumpagnìa*. Multitudine de gente. Voc. Lat.
catinàccio, → catenaccio.
catinàjo, m., su qui faghet o bendet cadìnos.
catinèlla, f., -èllo, -ètto m. Log. *cadinèddu*, *cadinèdda*. (*d* pal.) Mer. *sciveddìtta*.
catìno, m. Log. *cadìnu*. Mer. *scivèdda*. Sett. *tina*. Vasu de linna, et de terra cocta.
catinòzza, f. Dial. Com. *tinòzza*. Vasu o barrile a doas pro conservare petta salida.
catòllo, m., metallu pro fagher monedas.
catòrcio, → chiavistello.
catrafòsso, m. Log. Sett. *calafossu* → burròne.
catragimòro, → capogirlo.
catramàre, → incatramare.
catràme, m. Dial. Com. *catràmu*.

catriòsso, m., s'ossadura de sas costas de sos puzones.
cattabrighe, → accattabrighe.
cattàre, → accattare.
càttedra, f. Dial. Com. *cattreda*. Voc. Gr.
cattedràle, agg. e f. Log. *cattredàle*. Mer. Sett. *-ali*.
cattedrànte, -draticu, m. Log. *cattredànte*. Mer. Sett. *-i*. Cattedraticu. Professore publicu.
cattivàggio, -vanza → cattività.
cattivamènte, avv. Log. *malamente*. Mer. Sett. *-enti*. Miseramente.
cattivàre, v. a. Log. *fàgher iscràu*. Subtammìttere, faghere ubbidiente. Procuraresi.
cattiveggiàre, v. n. ass. Log. *tribulare*, *affligìresi*. Tenner mala vida.
cattivèzza, -verìa → malvagità.
cattivìre, v. a., rendere iscrau, cautivu.
cattività, f. Log. *isciaitùdine*. Mer. *scravitudini*. Sett. *isciatùdini*. Gall. *isciaitù*.
cattìvo, agg. Log. *cauptivu*, *iscràu*, *isciàu*. Mer. *cautìvu*, *sclavu*. Sett. *isciàu*. Malu, miseru, infelice. Difectosu, mancante, vitiadu, vitiosu. Cattivo di nido, *malu*, *incorregibile*.
cattolicamènte, avv. Log. *cattolicamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
cattolicìsmo, -lichismo, m. Dial. Com. *cattolichismu*, *-cismu*.
cattòlico, agg. Dial. Com. *cattòlicu*. Universale, sanctu, religiosu. Voc. Gr.
cattùra, f. Dial. Com. *cattùra*, *arrestu*.
catturàre, v. a. Dial. Com. colle desin., fagher presoneri, arrestare.
catturatòre, m. Log. *arrestadòre*. Mer. Sett. *-ori*.
catùba, f., sos piattos de sa musica. Tamburu.
catùno, → cadauno, ciascheduno.
caudatàrio, m. Dial. Com. *codatàriu*, *caudatàriu*. Qui sustenet sa coa.
caudàto, agg. Log. Mer. *coùdu*. Sett. *coutu*. Gall. *cudùtu*. Qui portat sa coa.
cauponàrio, agg., de osteria. Voc. Lat.
càusa, f. Dial. Com. *causa*. Cajone, motivu, lite, culpa, questione.
causàle, agg. Log. *causàle*. Mer. Sett. *-ali*.
causalità, f. Log. *causalidàde*. Mer. *-adi*. Sett. *causalitài*.
causalmènte, avv., cum causa, cum rejone.
causànte, part. Log. *-ante*. Mer. Sett. *-anti*. Qui causat, qui cajonat.
causàre, v. a. Log. *causàre*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Cajonare, produire.
causatòre, -trice, f., qui causat, qui est cajone.
causìdico, m. Dial. Com. *causìdicu* → avvocato.
càustico, m. Dial. Com. *càusticu*. Substantia corrosiva, qui brujat. Voc. Gr.
cautamènte, avv. Log. *cautamènte*. Mer. Sett. *-enti*. Attentamente.
cautàre, → cautelare.
cautèla, f. Dial. Com. *cautèla*. Precautione, attenzione. A cautela, pro seguresa.
cautelàre, v. a. Dial. Com. *cautelàre*, colle desin. Assegurare. Pònnersi in seguru.
cautelatamènte, → cautamente.
cautelàto, -teloso, agg. Dial. Com. *cautelosu*. Cauteladu, seguru.
cautèrio, m. Dial. Com. *cautèriu*. Brujamentu de carre cum ferru, o fogu. Voc. Gr.
cauterizzàre, v. a. Dial. Com. colle desin., brujare cum ferru ruju.
cautèzza, → cautela.
càuto, agg. Dial. Com. *càutu*. Attentu, guardingu, astutu.
cauziòne, Log. *caussiòne*. Mer. Sett. *cauziòni*.
cava, f. Dial. Com. *cava*. Fossu, grutta.
cavadènte, → dentista.
cavàgno, → paniere, cesta.
cavalcàbile, agg. Log. *sezzìbile*. Mer. *-i*. Sett. *posabili*. Qui si podet sèzzere.
cavalcamènto, m. Log. Mer. *sezzimèntu*. Sett. *posamèntu*.
cavalcànte, part. pres. Log. *sezzidòre*. Mer. *-ori*. Sett. *posadòri*. Gall. *caalcadòri*.
cavalcàre, v. n. ass. Log. *sèzzere*, *caddigàre*. Mer. *cavalcài*, *sèzziri*. Sett. *posà*. Gall. *caalcà*.
cavalcàta, f., truppa de homines a caddu.
cavalcatòjo, m. Log. *sezzidòrzu*, *pezza*. Mer. *logu po sèzziri*. Sett. *posatòggiu*. Gall. *caalcatoghia*.
cavalcatùra, f. Log. *caddu*. Mer. *cuaddu*. Sett. *cabaddu*. Caddu inseddadu pro sezzere.
cavalcavìa, f., ponte, o passazu da una parte ad s'atera.
cavalcìoni, avv., a cavalcioni, Log. *a banzigaròne*. Sett. *-òni*. Mer. *a pala porcèddu*.
cavalieràto, m. Log. *cavaglieràdu*. Mer. *cavaglieràu*. Sett. *cabaglieràtu*.
cavalière, -ro, m. Log. Mer. *cavaglièri*. Sett. *cabaglieri*.
cavallàjo, m., amante de sos caddos.
cavallàro, m. Log. *biazànte*. Mer. *viaggianti*. Sett. *cabaddànti*.
cavalleggièro, -re, m. Dial. Com. *cavalleggeri*.
cavallerèccio, agg., de cosa qui si podet jùghere a caddu.
cavallerescamènte, avv. Log. *cavallerescamènte*. Mer. Sett. *-enti*. Nobilmente.
cavallerèsco, agg. Dial. Com. *cavallerèscu*. Alla cavalleresca, *de cavaglieri*.
cavallerèssa, -alieressa, -aliera, f. Dial. Com. *cavalerèsca*, *dama*. Muzere de cavaglieri.
cavallerìa, f. Log. Mer. *cavallerìa*. Ordine o militia a caddu.
cavallerìzza, f. Mer. *cavallerissa*. Logu destinadu ad s'esercitiu de s'arte cavallerizza.
cavallerìzzo, m. Dial. Com. *cavallerizzu*. Qui ammaestrat sos caddos, et imparat atere pro andare a caddu.
cavallètta, f. Log. *tilibische*, *-birche*. Mer. *pibizìri*. Sett. *tilibrìcu*. Gall. *zilibrìcu*. Metaf. *ingannu*.
cavallètto, m. Log. *caddighèddu*. Mer. *quaddèddu*. Sett. *cabbaddarèddu*. Istrumentu pro substenner pesos. Muntoneddu de trigu, innantis de arremiarzare.
cavallìna, f. Log. *puddèriga*. Mer. *cuaddèdda*. Sett. *puddèrica*, *ebbarèdda*. S'istercu o carcasina de sos caddos. Metaf. → dissolutezza.
cavallìno, agg. Log. *puddèrigu*. Mer. *cuaddèddu*. Sett. *puddèricu*, *cabaddarèddu*. Calarina, de caddu. Mosca cavallina, *musca caddina*.
cavàllo, m. Log. *caddu*. Mer. *cuaddu*. Sett. *cabaddu*. Cavalluccio, dim. → cavalletto.
cavallòne, m. Log. *caddòne*. Mer. *cuaddòni*. Sett. *cabaddòni*. Unda de mare.

cavallòtto, m. Log. *caddu forte*, *achettòne*. Mer. Sett. *achettòni*.
cavalòcchio, m., ispecie de espe, o muscone. Esactore, commissàriu.
cavamàcchie, m. Log. Mer. *bogamàncias*.
cavamènto, m. Dial. Com. *iscavamèntu*.
cavàna, f., logu ue si tenet sa barca.
cavàre, v. a. Log. *bogàre*. Mer. *-ài*. Sett. *cabà*, *buggà*. Iscavare, isfossare, eccettuare.
cavaròzzola, f., piàe in su fundu de sa bide.
cavastràcci, m. Log. *isgarrigadòre*. Istrumentu pro nde bogare s'iscabicciu.
cavàta, f. Log. Mer. *bogàda*. Sett. *cabàta*. Cavata di sangue, *segnia*, *sangrìa*.
cavatìna, f., arietta musicale.
cavatòre, m., cavatùra, cavaziòne f. Log. *bogadòre*. Mer. *-ori*, *bogadùra*.
cavèdio, Voc. Lat. → cortile.
cavèrna, f. Dial. Com. *grutta*. Logu iscavadu, subterraneu.
cavernosità, f. Dial. Com. *fossu*.
cavernòso, agg. Log. *bòidu*. Mer. *sboìdu*. Sett. *bioddu*. Gall. *bòitu*. Pienu de gruttas.
caveròzzola, f. Log. *gruttighedda*. Fossu o signale qui laxat sa bide boghende sos puzones.
cavèzza, f. Dial. Com. *crabìstu*. Fune cum sa quale si ligant sos caddos.
cavezzìna, f. Log. Sett. *traìglia*. Mer. *rèdina*, funighedda de sa briglia.
cavezzòne, m. Log. *crabistòne*. Sett. *-oni*. Mer. *cabessoni*. Briglione.
caviàle, m., salsa facta cum oos de pische.
cavìcchia, f., -chio m. Log. *punzòne*. Mer. *bucciòni*. Sett. *punzòni*. Gall. *brocu*. Roccu, sazu.
cavìglia, f. Log. *ossu de su rajosu*. Mer. *arrabbiòsu*. Sett. *rajosu*. Gall. *schincu*. Palu de ferru.
caviglière, v. a. Mer. *clavillài*.
cavigliòne, m., ispecie de busciacca.
cavillàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin. *sofisticare*, *inventare rejones falsas*.
cavillazziòne, f., cavìllo m. Dial. Com. *cavìllu*, *sofistichería*, *pretèstu*. Falsa rejone.
cavillosamènte, avv. Log. *sofisticamènte*. Mer. Sett. *-enti*.
cavillòso, agg. Dial. Com. *cavillòsu*. Qui addùit falsas rejones.
cavità, f. Log. *cavidàde*. Mer. *cavedadi*. Sett. *cavitài*. Profundidade, fossu.
cavo, m. Dial. Com. *cavu*, *incàvu*. Agg. cavu, còncavu, iscavadu, profundu.
càvolo, m. Log. Sett. *càula*. Gall. *fodda*. Mer. *càuli*. Portare il cavolo a legnaja, *portare cosa ad ue non bi hat bisonzu*.
cavriòla, cavriuolo → capriola, capriuolo.
cazza, f., vasu de ferru, o trudda de ferru.
cazzàre, v. a. Log. *istiràre*. Tirare una fune, oppostu de ammollare.
cazzaròla, → casserola.
cazzatèllo, m. voce bassa. Homine de istatura piticca, istruminzu.
cazzottàre, v. a. Log. *abbucciconàre*, *dàresi buccicones*. Mer. *cazzottài*. Sett. *cazzottà*.
cazzòtto, m. Dial. Com. *cazzòttu*. Bulzòne, buccicòne. Gall. *bulcióni*.
cazzuòla, f. Dial. Com. *palitta*. De sos fraigamuros pro leare sa calchìna. Gall. *cazzòla*.
ce, partic. Log. *que*. Mer. *ci*. Sett. *zi*. Non ce n'è, Log. *non que nd'hat*. Mer. *non ci'ndada*. Sett. *non zi n'è*. Affixu cum verbu, *nois* → ci.
cecàggine, → cecità.
cecàre, → accecare.
cecco, → cesso.
ceccosùda, m. Log. *fazzendòne* → faccendiere.
cece, m. Log. *basòlu tundu*. Mer. *cìxiri*. Sett. *faxòlu tondu*.
cecità, cechittà, cechezza, Log. *zeghidàde*. Mer. *zurpedadi*. Sett. *ceggh itài*. Offuscamentu.
cecolìna, f. Log. *filòstrigu*. Mer. *zingorra*. Ambidda minuda.
cedènte, m. Log. *zedènte*. Mer. Sett. *-enti* → arrendevole, pieghevole.
cedènza, → flessibilità.
cèdere, v. a. Log. *cèdere*, *zèdere*. Mer. *zèdiri*. Sett. *zedì*. Rinuntiare, laxare, arrendersi.
cedèvole, → pieghevole.
cedevolèzza, → pieghevolezza, flessibilità.
cediziòne, → cessione.
cèdola, f. Dial. Com. *zèdula*, *cedula*, *sèdula*.
cedolòne, m. Log. *zedulòne*. Mer. Sett. *-oni*.
cedràngolo, m., ispecie de agrume.
cedràre, v. a. Log. *cunfettare cum chidru*.
cedràto, m. e agg. Log. *chidràdu*. Sett. *chitràtu*. Mer. *sidràu*, *xidràu*.
cedro, m. Log. Sett. *chidru*. Mer. *sidru*.
cedronèlla, f., ispecie de herba qui tenet sabore de chidru.
cèduo, agg., qui si podet segare. Voc. Lat.
cedùto, agg. Log. *zedìdu*, *cèdidu*. Mer. *zèdiu*. Sett. *zedùtu*.
cefalalgìa, f., dolore de conca. Voc. Gr.
ceffàre, → acceffare.
ceffàta, f., -ffone m. Dial. Com. *ciàffu*.
ceffo, m. Dial. Com. *murru*. Muzzighìle.
ceffùto, agg. Log. *murrudu*. Qui tenet murru.
cèlabro, cèlebro → cerebro.
celamènto, m. Dial. Com. *occultamèntu*, *cuamèntu*.
celàre, v. a. Log. *cuàre*, *occultàre*. Mer. *-ài*. Sett. *cuà*, *occultà*.
celàta, f. → agguato. Per armatura → elmo.
celatamènte, avv. Log. *occultamènte*. Mer. Sett. *-enti*. Ad s'iscuja, a cua.
celatùra, → celamento.
celebèrrimo, agg. Dial. Com. *zelebèrrimu*, superl. di celebre.
celebràbile, agg. Log. *zelebràbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
celebramènto, m. Dial. Com. *zelebramèntu*.
celebrànte, part. pres., qui celebrat, qui exaltat.
celebràre, v. a. Log. *zelebràre*, *celebràre*. Mer. *celebrài*. Sett. *zelebrà*. Laudare, exaltare.
celebraziòne, f. Log. *zelebrassiòne*, *celebratiòne*. Mer. Sett. *celebraziòni*. Pompa, solemnidade.
cèlebre, agg. Log. *zèlebre*, *cèlebre*. Mer. *cèlibri*. Sett. *zèlebri*. Famosu, illustre.
celebrità, f. Log. *zelebridàde*. Mer. *celebridàdi*. Sett. *zelebritài*.
cèlere, → veloce.

celerità, f. Log. *lestresa*, *zeleridàde*. Mer. *lestesa*, *celeridàdi*. Sett. *zeleriddài*.
celèste, agg. Log. *zelèste*, *celèste*. Mer. *celèsti*. Sett. *zelèsti*.
celestiàle, agg. Log. *zelestiàle*, *celestiàle*. Mer. *celestiàli*. Sett. *zelestiàli*.
celestìno, celestrìno, m. Log. Sett. *biaìttu*. Mer. *celestinu*, *asùlu*.
cèlia, f. Log. Sett. *bùglia*. Mer. *bùrla*. Gall. *bùrrula*. Far celia, *burlàre*. Mer. *burlài*. Reggere alla celia, *agguantare bùrlas*.
celiàre, v. n. ass. Log. *buffonàre*, *bugliàre*. Mer. *donài maletta*, *burlài*. Sett. *buglià*. Gall. *burrulà*.
celiatòre, m. Log. *burulànu*. Mer. *burlànu*.
celibàto, m. Dial. Com. *celibàtu*.
cèlibe, m. Log. *bajànu*. Mer. *cèlibi*, *sortèri*, *bagadìu*. Sett. *sortèri*, *vaggiànu*.
cella, f. Log. *zella*. Mer. *cella*. Sett. *zedda*.
celleràio, celleràjo, cellàjo, m. Dial. Com. *dispensèri*, *cantinèri*.
celòne, m. Mer. *cilloni*. Ispecie de pannu russu pro tappettos. Fressada.
celsitùdine, f. Voc. Lat. → altezza.
cèmbalo, m. Dial. Com. *cèmbalu*, *cembulu*.
cementàre, v. n. ass. Log. *incalchinare*. Mer. *cementai*, *incarcinai*. Sett. *incalzinà*.
cementaziòne, f. Log. *incalchinamèntu*. Mer. *incarcinamèntu*. Sett. *incalzinamèntu*.
cemènto, m. Log. *calchìna*. Mer. *cementu*, *carcìna*. Sett. *calzìna*. Gall. *calcìna*.
cemmamèlla, → zampogna.
cempennàre, → inciampare.
cena, f. Log. *chena*. Mer. *cena*. Sett. *zena*.
cenàcolo, m., logu ue si chenat. Voc. Lat.
cenàre, v. n. ass. Log. *chenàre*. Mer. *cenai*. Sett. *zenà*. Gall. *cinà*.
cencerìa, f. Log. *tapulamine*. Massa de istrazzos.
cenciajuòlo, cenciàjo, m. Log. *bendidòre de istrazzos*. Mer. *zapulàju*.
cèncio, m. Log. Sett. *istràzzu*. Mer. *stràciu*. Uscir di cenci, *mezoràre de fortuna*.
cenciòso, agg. Log. *istrazzàdu*. Mer. *stracciulau*, *straciàu*. Sett. *istrazzàtu*. Gall. *stracciòni*.
ceneràcciolo, m. Mer. *sendrèri*. Pannu qui si ponet in sa lissìa. Gall. *sàcciula*.
ceneràta, f. Log. Sett. *lìscia*. Mer. *lissìa*.
cènere, f. Log. *chijina*. Mer. *cinìxiu*. Sett. *chisgìna*.
cenerògnolo, cenerìccio, cenerìno, m. Log. *chijinàttu*. Mer. *cinixali*, *in colori de cinixiu*. Sett. *in colori di chisgìna*.
cennàre, → accennare.
cènno, m. Log. Sett. *zìnnu*. Mer. Gall. *accinnu*.
ceno, m. Voc. Lat. → fango.
cenòbio, m. Dial. Com. *cunvèntu*, *cumbèntu*.
cenobìta, m. Log. *padre*. Mer. *cenobita*, *para*. Sett. *fraddi*. Voc. Gr.
cenotàfio, m., monumentu. Sepulcru senza su cadavere. Voc. Gr.
censo, m. Log. *zensu*, *censu*. Mer. Sett. *censu*.
censòre, m. Log. *zensòre*, *censòre*. Mer. Sett. *censòri*. Criticadore.
censuàle, agg., qui appartenit a censu.
censuàre, v. a. Log. *fincàre*, *ponner zensu*. Mer. *ipotecài*, *poniri a censu*. Sett. *ponì a zensu*.
censuàrio, m. Dial. Com. *censuàriu*. Qui pagat su censu.
censuaziòne, f. Dial. Com. *ipotecamèntu*. Subtaponimentu de sa cosa ad censu.
censùra, f. Dial. Com. *zensùra*, *censùra*. Iscomuniga. Critica.
censuràbile, agg. Log. *zensuràbile*. Mer. Sett. *censuràbili*.
censuràre, v. a. Log. *zensuràre*. Mer. *censuràri*. Sett. *censurà*. Criticare.
censuratòre, m. Dial. Com. *criticu*. Criticadore.
centàuro, m., mostru favolosu.
centellàre, v. a. Log. *biere a ticcu ticcu*. Mer. *biri zicchèddu a zicchèddu*. Gall. *bì a solpu*.
centèllo, -tellino, m. Log. *ticcu*. Mer. Sett. *ziccu*.
centenàrio, agg. Log. *chentenariu*. Mer. *centenàriu*. Sett. *zentenàriu*. De chent'annos.
centèsimo, agg. e m. Dial. Com. *centèsimu*.
cèntina, f. Dial. Com. *sìndria*. Arcu de linna qui substenet pro fagher sa boveda.
centinàjo, m. Log. *chentinàriu*. Mer. *centinàriu*. Sett. *zentinàriu*.
centinàre, v. a., ponner, fagher sas sindrias.
cento, agg. num. Log. *chèntu*. Mer. *cèntu*. Sett. *zèntu*. Cento volte, *chentu ias*.
centogàmbe, m. Log. *porchèddu de chentu pes*. Mer. *babballòti centucambas*. Gall. *centupedi*.
centòne, m., bestire de plus biculos. Poesia de varios authores.
centopèlle, f. Log. *pizadile*, *bentre de chentu pizos*. Mer. *centu pillonis*. Gall. *pigiata*.
centràle, agg. Log. *zentràle*. Mer. Sett. *centràli*.
centralizzàre, centràre, -treggiare, v. a., reduire, tendere ad su centru.
cèntrico, agg. Dial. Com. *cèntricu*. De su centru.
centrìfugo, agg. Dial. Com. *centrìfugu*. Qui fuit dai su centru. Voc. Lat.
centrìpeta, agg., qui tendet ad su centru.
cèntro, m. Dial. Com. *centru*, *zèntru*. Mesu.
centùmviri, m. pl., magistradu antigu de chentu homines.
centùpede, m. Mer. *centupeis* → centogambe.
centuplicàre, v. n. ass. Log. *chentuplicàre*. Multiplicare pro chentu.
cèntuplo, agg. Log. *chèntuplu*. Mer. *cèntuplu*. Sett. *zèntuplu*.
centùria, f., cumpagnia de chentu soldados.
centuriòne, m. Log. *centuriòne*. Mer. Sett. *-òni*.
ceppàja, f. Log. Sett. *cozzighìna*. Mer. *cozzìna*.
cèppo, m. Log. *zippu*. Mer. *cippu*. Sett. *zèppu*.
cera, f. Log. *chera*. Mer. *cera*, *xera*. Sett. *zera*.
cerajuòlo, m. Log. *cherèri*. Mer. *xerèri*. Sett. *zerèri*.
ceralàcca, f. Log. *chera de ispagna*, *cheralacca*.
ceràsa, → ciriegia.
ceràsta, f., serpente africanu. Voc. Gr.
cèrbero, m., cane a tres concas qui sos poetas ponent in s'inferru.
cerbiàtto, cerviatto, m. Dial. Com. *bitti*, *bitta*.
cèrbio, → cervo.
cerbottàna, f., ispecie de mazza. Canna pro faeddare in s'orija ad sos surdos.
cèrca, f. Log. *chirca*. Mer. *xirca*. Sett. *zerca*.
cercàre, v. a. Log. *chircàre*. Mer. *circai*, *xircài*. Sett. *zercà*. Examinare, investigare.

cercatòre, m. Log. *chircante*, *chircadòre*. Mer. *circanti*, *xircadòri*. Sett. *zercatòri*. Gall. *cilcadòri*.
cercatùra, → ricerca.
cerchiàjo, m. Log. *chilcèri*. Mer. *xirchèri*. Qui ponet o faghet chilcios.
cerchiàre, v. a. Log. Sett. *circundàre*, *arrodiàre*. Mer. *circhiài*, *incircài*. Ligare cum chilcios.
cerchiatùra, f., -chiamento m. Log. *chilciadùra*.
cèrchio, m. Log. *chìlciu*. Mer. *xìrcu*. Sett. *celciu*. Cerchièllo, cerchiellino, dim. Log. *chilcigheddu*. Sett. *celciareddu*. Mer. *circhixèddu*.
cèrcine, m. Log. *tedìle*. Mer. *tidìli*. Sett. *teddìli*.
cercòne, m. Log. *binu aghèdu*. Mer. *binu axedàu*. Sett. *vinu azètu*.
cereàle, agg. e m. Log. *laòre*. Mer. Sett. *-ori*.
cerèbello, m. Log. *attìle*. Sett. *tubbezzu*. Sa parte posteriore de su carvèddu.
cèrebro, → cervello.
ceremònia, → cerimonia.
ceremoniàle, m. Log. *zeremoniàle*. Sett. *-àli*. Mer. *ceremoniàli*.
ceremonière, m. Dial. Com. *zeremonièri*, *ceremonièri*.
ceremoniòso, cerimoniòso, agg. Dial. Com. *zeremoniòsu*, *ceremoniòsu*.
cèreo, m. Log. Sett. *àccia*, *sìriu*. Gall. *ziru*. Mer. *ciriu*, *xìriu*. Agg., de chera → ceroso.
cerfùglio, m., zuffu de pilos disordinàdos.
cerimònia, ceremònia, f. Dial. Com. *zeremònia*, *ceremònia*.
cerimoniàle, → ceremoniàle.
ceriuòlo, → ciurmatore, impostòre.
cèrna, f., iscelta, iscartu, separazione. Leva.
cernècchio, m. Mer. *burzera*, *purzera*. Zuffu de pilos dai su fronte ad s'orija.
cèrnere, → scernere.
cèrnida, f., milissia collettizia.
cèrnita, → cerna, scelta.
cernitòjo, m. Log. *sedattajòla*. Mer. *sedazzadòri*. Bastone pro manizare su sedattu.
cèro, → cèreo.
ceroplàsta, m., su qui trabagliat sas figuras de chera.
ceròso, agg. Mer. *cerosu*, qui tenet *de chera*.
ceròtto, m. Log. Sett. *ziròttu*. Mer. *ceròttu*.
cerpellìno, → scerpellìno.
cerpellòne, m., errore solenne. Ispropositu.
cerretàno, m. Dial. Com. *ciarlatànu*.
cerrèto, m., buscu de cerros, arvure.
cerro, m., ispecie de arvure ghiandifera. Frangia, o parte de sa tela non tessida. Bulza.
certàme, m. Voc. Lat. → combattimento.
certamènte, avv. Log. *zertamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Seguramente, de seguru.
certèzza, f. Log. Mer. *zertèsa*. Sett. *zertèzia*.
certificàre, v. a. Log. *zertificàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Assegurare, manifestare.
certificàto, m. Log. *zertificadu*. Mer. *certificau*. Sett. *zertificàtu*.
cèrto, m. Dial. Com. *cèrtu*, *zèrtu*. Avv. *de zèrtu*.
certùno, → alcuno.
cerùleo, agg. Dial. Com. *cerùleu*. Biaìttu.
cerùme, m., sa materia qui ponet in s'orija.
cerùsico, → chirurgo.
cervàto, agg. Log. *chèrvinu*. Mer. *cerbìnu*. Manta de caddu.
cervellàggine, f. Dial. Com. *cappràcciu maccu*.
cervellàta, f., ispecie de saltizza, o suppressada.
cervèllo, m. Log. *carvèddu*. Mer. *cerbeddu*, *xerbèddu*. Sett. *zalbèddu*.
cervicàle, agg., qui appartenit ad sa chervija.
cervìce, f. Log. *chervija*. Mer. *pistiddu*.
cervicòso, → pervicace, ostinato.
cervière, m., ispecie de lupu, de vista acuta.
cervièro, agg., qui tenet de su *cervière*.
cèrvo, m. Log. *chèrvu*. Mer. *cèrbu*. Sett. *zèlbu*.
cervògia, f., ispecie de birra.
cerzioràre, v. a. Log. *informare*, *fagher certu*, *azzertàre*. Mer. *avvèrtiri*, *accertài*. Sett. *azzeltà*.
cesàreo, agg. Dial. Com. *cesàreu*. Imperiale.
cesellàre, v. a. Log. *burinàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Piccare, isculpire, intagliare.
cesellatòre, m. Log. *burinadòre*. Mer. Sett. *burinadòri*.
cesèllo, m. Dial. Com. *burìnu*.
cesòje, f. pl. Log. *fòscighe*, *fortighe*. Mer. *is ferrus*. Sett. *forbiza*. Gall. *folvìgia*.
cespicàre, → inciampare.
cespùglio, cespo, m. Log. *mattighèdda*. Mer. *buschixèddu*. Muntone de herbas diversas.
cessànte, part. pres. Log. *zessànte*. Sett. *-ti*. Mer. *cessànti*. Cessazione de balanzu.
cessàre, v. n. ass. Log. *zessàre*. Sett. *-à*. Mer. *cessài*. Accabbare, finire.
cessazióne, f. Log. *cessassióne*. Sett. *-aziòni*. Mer. *cessaziòni*. Fine, accabbu.
cessionàrio, m. Dial. Com. *cessionàriu*. Cuddu ad su quale si faghet sa cessione.
cessióne, f. Log. Dial. Com. *rinunzia*. Cessione.
cesso, → latrìna, cloàca.
cesta, f. Log. Sett. *ispòrta*. Mer. *coffa*, *sporta*.
cestìno, m. Log. Sett. *isportìnu*. Mer. *coffinu*.
cestìre, v. n. ass. Log. *puzonàre*. Sett. *pizonà*. Mer. *pillonài*. Gall. *pugiunà*.
cesto, m. Log. Mer. *fundu*. Sett. *fondu*. De pianta, lattuca, etc.
cestòne, m. Log. *corve*. Sett. *colbi*. Mer. *cadìnu*.
cesùra, f. Voc. Lat. → tagliamento.
cetàceo, agg., de balena.
cètera, → cetra.
cetereggiàre, v. n. ass. Log. *sonare sa chiterra*.
ceterìsta, m. Log. *chiterrèri*. Sonadore de chiterra.
ceterizzàre, → cetereggiare.
ceto, m., nomen genericu de ogni pische mannu. Balena.
cetra, f. Dial. Com. *chiterra*. Mer. *cetra*.
che, pron. relat. Log. *qui*. Mer. Sett. *chi*. Un bel che, *unu bellu ite*, *una bella cosa*.
chèrere, v. a. anom. poet. → chiedere, volere.
chèrica, → chierica.
chericàle, agg. Dial. Com. *clericàle*, *-li*.
chericàto, agg. Dial. Com. *clericàdu*. Sett. *clericàtu*. Mer. *clericau*.
chericherìa, f. Log. *cherisìa*, *clerisìa*, *clericherìa*.
chèrico, m. Log. *ordinàdu*, *adscrìptu*. Mer. *ordinàndu*. Sett. *ascrìttu*. Gall. *iniziandu*.
chèrmes, m., ranu pro tingher a ruju.
chèrmisi, m. Dial. Com. *chermis*, *chèrmisi*.

chermisìno, agg. Dial. Com. *chermisìnu*.
cherubìno, m. Dial. Com. *cherubìnu*.
chetamènte, avv. Log. *cagliadamènte*. Mer. *chetamènti*. Sett. *zittamènti*. Segretamente.
chetàre, → acchetare, quietare.
chetèzza, f. Dial. Com. *silènziu*. Segretèsa.
chèto, agg. Log. Sett. *chiètu*. Mer. *acchiètu*.
chi, pron. relat., Log. *qui*. Mer. Sett. *chi*. Interr. Log. *quie*. Mer. *chini*. Sett. *eccà*.
chiàcchiera, f. Dial. Com. *ciàcciara*, *ciarra*.
chiacchieramènto, m. Dial. Com. *ciarlamèntu*.
chiacchieràre, v. n. ass. Log. *ciarràre*. Mer. *ciarlài*. Sett. *ciarrà*. Badaciare, faeddare meda.
chiacchieràta, f. Log. *ciarràda*, *ciacciaràda*, *ciarlàta*. Mer. Sett. *ciarràta*.
chiacchierìo, → cicaleccio.
chiacchierône, m. Log. *ciacciaròne*, *ciarlòne*. Sett. Mer. *ciacciaròni*, *ciarlòni*.
chiàma, → invito.
chiamàre, v. a. Log. *giuilàre*, *giamàre*. Mer. *zerriài*. Sett. *ciamà*. Gall. *chiamà*, dare boghe.
chiamàta, f. Log. *giamàda*. Mer. *zerriàda*. Sett. *ciamàta*. Gall. *chiamata*.
chiamòre, → clamore, romore.
chiàppa, f. Log. *nàdiga*. Mer. *nadia*. Sett. *natica*. Ciappa.
chiappàre, → acchiappàre.
chiappolerìa, f. Dial. Com. *gnegnerìa*, *nignerìa*.
chiàra, f. Log. Sett. *giara*. Mer. *biancu de ou*.
chiaramènte, avv. Log. *claramènte*, *giaramènte*. Sett. *-ti*. Mer. *claramènti*.
chiaràre, v. a. Log. *declaràre*. Mer. *avvereguai*.
chiaràta, f., meigamentu cum giara de ou.
chiarèllo, → vinello.
chiarèzza, f. Log. *clarèsa*, *giarèsa*. Mer. *claredadi*. Sett. *clarèzia*. Gall. *chiarèsa*.
chiarificàre, v. a. Log. *clarificàre*, *fagher claru*.
chiarìno, m., -na f. Dial. Com. *clarinètta*.
chiarìre, → chiarificare, dichiarare.
chiàro, m. Log. *giaru*, *claru*. Sett. *ciàru*. Gall. *chiaru*. Mer. *clàru*. Nettu, bellu.
chiaròre, m. Log. *splendòre*. Mer. Sett. *-òri*.
chiaroscùro, m. Log. Mer. *claroscùru*. De pintura.
chiassajuòlo, m. Log. *abbàrzu*. Sulcu a traversu pro passare s'abba in sos campos.
chiassàta, f. Log. *rumòre*. Mer. Sett. *rumòri*.
chiàsso, m. Dial. Com. *fracàssu*, *strèpidu*. Istrinta, uturinu, caminu istrintu.
chiassuòlo, m. Mer. *ùrbidu*. Camineddu istrintu.
chiavàccio, → chiavistèllo.
chiavaggióne, f., totu sos giaos de unu bastimentu.
chiavajuòlo, chiavajo, chiavaro, m. Log. *mastru de jaes*, *o craes*. Mer. *maìstu de crais*. Sett. *màstru di giabi*. Custòde de jaes.
chiavàre, v. a. Log. *serràre in jae*. Mer. *serrài in crai*. Sett. *serrà cum giabi*. Gall. *affriscià*.
chiàve, f. Log. *giàe*. Mer. *crài*. Sett. *giàbi*.
chiavellàre, v. a. Log. *giaittàre*. Mer. *cravài*.
chiavèllo, → chiodo.
chiàvica, f. Log. *canale*, *condùttu de immundissias*. Mer. *mara*.
chiavistèllo, → catenàccio.
chiàzza, f. Dial. Com. *neu*. Mancia in sa pedde.
chiazzàre, v. a. Log. *manciàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
chìcchera, f. Dial. Com. *cicchera*.
chicchessìa, pron. com. Log. *chiesisiat*. Mer. *chini si siat*, *chini si ollat*. Sett. *ca si sia*.
chicchirillàre, v. n. ass. → trastullare.
chièdere, v. a. Log. *dimandàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
chiedìbile, agg. Log. *dimandàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
chiedimènto, m. Dial. Com. *dimandamentu*.
chièrica, f. Log. *chìriga*. Mer. Sett. *chèrica*.
chiericàle, → chericàle.
chiericàto, → chericàto.
chièrico, → chèrico.
chierisìa, → chericherìa, clèro.
chièsa, f. Log. *chèjia*, *ecclèsia*. Mer. *crèsia*. Sett. *gexa* (*e* str.).
chiesòla, -suòla, f. Log. *chejighèdda*. Mer. *cresièdda*. Sett. *gexarèdda*.
chièsto, agg. Log. *dimandàdu*, *pedìdu*. Mer. *pedìu*, *dimandàu*. Sett. *dimandàtu*. Preguntadu.
chietìno, agg. Dial. Com. *santicu*. Su qui queret esser tènnidu pro sanctu.
chìglia, f., sa parte de subta de sa nae.
chilìade, f., ispatiu de milli annos. Voc. Gr.
chilificàre, v. n. ass. Log. *chilificàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
chilo, m. Dial. Com. *chilu*. Umore biancu qui s'istogamu ispremit dai sos cibos.
chimèra, Dial. Com. *chimèra*. Fantasìa.
chimèrico, agg. Dial. Com. *chimèricu*, *fantasticu*.
chimerizzàre, v. n. ass. Log. *chimerizàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher casteddos in aèra.
chìmica, f. Dial. Com. *chimica*. Voc. Gr.
chimicamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
chìmico, m. Dial. Com. *chimicu*.
chimo, m., massa de su cibu in s'istogamu.
china, f. Dial. Com. *china*. Per → scesa.
chinamènto, m. Log. Mer. *inchinamèntu*. Sett. *incinamèntu*. Abbasciamentu.
chinàre, v. a. Log. *inchinàre*. Mer. *inchinài*. Sett. *incinà*. Gall. *chiinà*. Incurvare, abbasciare.
chinàta, -atèzza, f. Gall. *baccu* → pendìo.
chinatùra, f. Log. *inchinadùra*. Mer. *incrubadùra*. Sett. *incinatùra*. Abbasciadura.
chincàglia, -aglierìa, f. Dial. Com. *chincaglieria*.
chinèa, f. Log. *caddu portantàju*. Mer. *cuaddu de portanti*. Sett. *acchetta portantàggia*.
chinèvole, → pieghevole.
chino, m. Log. *inclinàdu*, *incinàdu*. Mer. *incrubàu*. Sett. *incinàtu*. Gall. *chiinatu*.
chintàna, f., signale ue ferint sos giostradores.
chiòcca, f., chioccare → percossa, percuotere.
chiòccia, f. Log. Sett. *zozza*. Mer. *pudda chi frucidi*. Gall. *cioccia* (*o* ap.).
chiocciàre, v. n. ass. Log. *zozzìre*, *cascaràre*, *cracagliàre*. Mer. *frucìri*. Sett. *cascarà*, *ciucciulinà*.
chiòccio, → rauco.
chiocciola, f. Log. *giòga*. Mer. *zinzigòrru*. Sett. *ciògga*. Gall. *barracoccu*. Fatto a chiocciola, *factu a caragolu*.
chiocciolìna, -oletta, f. Log. *gioghìtta*. Mer. *mongètta*. Sett. *ciogga minuta*.
chiodagiòne, f., quantidade de jaos.
chiodajòlo, m. Log. *mastru de jaos*. Mer. *obbilàju*, *obbilèri*. Sett. *ciodàggiu*.

chiodàre, → inchiodare.
chioderìa, f. Log. *fabrica*, *o assortimentu de jaos*. *Buttega de craos*.
chiòdo, m. Log. *giàu*. Mer. *obbìlu*, *crau*. Sett. Gall. *ciòdu*.
chiòma, f. Log. *pilos*. Mer. *pilus*. Sett. *peli*.
chiomàto, agg., qui tenet pilos, piludu.
chiòsa, f. Log. *interpretaziòne*. Mer. Sett. *-aziòni*.
chiosàre, v. a. Log. *interpretàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Declarare, fagher explicationes.
chiosatòre, m. Log. *interpretadòre*. Mer. Sett. *-ori*. Interprete, esplicadore.
chiòstra, f., chiòstro m. Log. *inclàustru*. Mer. Sett. *clàustru*.
chiovàre, v. a. Log. *inzoàre*. Mer. *accioài*. Sett. *inciodà*. Gall. *inchiodà*.
chiovatùra, f. Log. *inzoadùra*. Mer. *accioadùra*.
chiòvo, Log. *zou*. Mer. *acciòu* → chiodo.
chiòvola, f. Log. *ruèddula de su benuju*.
chiòzzo, f., ispecie de pische de flumen.
chiràgra, f., gutta ad sas manos. Voc. Gr.
chiròmafo, m., iscriptura authentica. Voc. Gr.
chiromanzia, f., indovinamentu superstiziosu dai sas lineas de sas manos. Voc. Gr.
chirurgìa, f. Dial. Com. *chirurgìa*. Voc. Gr.
chirùrgico, m. Dial. Com. *chirùrgicu*.
chirùrgo, m. Dial. Com. *chirùrgu*.
chisciàre, → sarchiare.
chitàre, v. a. Voc. Provenz. → lasciare.
chitàrra, f. Log. Sett. *chitèrra*. Mer. *chitàrra*.
chiudènda, f. Log. *tanca*, *cunzàdu*. Mer. *cresùra*. Sett. *tanca*. Gall. *chiusu*.
chiùdere, v. a. anom. Log. *serràre*. Mer. *serrài*. Sett. *serrà*. Cunzare, tancare.
chiùnque, pron. indeterm. com. Log. *chiesisiat*. Mer. *chinisisìada*. Sett. *casisìa*.
chiùrlo, m. Gall. *chiùrrulu*. Orettu. Cazza cum sa tonca. Fig. *simplice*, *maccòtto*.
chiùsa, f. Dial. Com. *ripàru*.
chiùso, m. Dial. Com. *tanca*. Mer. *cungiàu*. Agg. *serràdu*, *cunzàdu*, *tancàdu*.
chiusùra, f. Log. *serradùra*, *tancadùra*. Mer. *serradùra*. Sett. *sarradùra*. Clausura.
ci, pron. Log. *a nois* → O. S. I, p. 75.
ciabàtta, f. Log. Sett. *iscarpa a pattita*. Mer. *cazzòla*, *cazzòla beccia*.
ciabatterìa, f., cosa de pagu contu. Ciappuzzerìa.
ciabattìno, -attière, m. Dial. Com. *ciabattinu*.
ciàlda, f. Log. Sett. *pastìcciu*. Mer. *nèula*.
cialdonàjo, m. Mer. *neulàju*. Qui bendet pastas dulches.
cialtròna, → baldracca.
cialtròne, → gaglioffo.
ciambèlla, f. Log. *trica*. Mer. *caschètta*. Sett. *trica*, *dolzi*. Pasta facta cum tuccaru.
ciambellàjo, m., qui bendet tricas o caschettas.
ciambellàno, -berlano, m. Dial. Com. *ciambellanu*. Voc. Franc. da chambre (camera).
ciambellòtto, m., drappu factu de pilos de craba.
ciammèngola, f. Dial. Com. *bagatella*. Cosa de nudda. Femina vile.
ciampicàre, → inciampare, intoppare.
ciància, f. Dial. Com. *badàcia*. Ciarla, burla.
cianciafrùscola, → ciammengola.
cianciàre, v. n. ass. Log. *badaciàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ciarrare. Gall. *chiacchierà*.
ciancicàre, → cinguettare, tartagliare.
ciancière, m. Log. *badacèri*. Gall. *ciaramèdda*.
cianciugliàre, → ciangottare.
cianfrusàglia, f., miscugliu de cosas.
ciangolàre, → ciarlare.
ciangottàre, v. n. ass., faeddare male una limba.
ciaramèlla, → cianciere.
ciaramellàre, → chiacchierare.
ciàrla, f. Log. Sett. *ciàrra*. Mer. *ciàrla*. Badàcia.
ciarlàre, v. n. ass. Log. *ciarrare*. Sett. *-à*. Mer. *ciarlài*.
ciarlatanerìa, f. Dial. Com. *ciarlatanerìa*.
ciarlatanìsmo, m. Dial. Com. *ciarlatanìsmu*.
ciarlatàno, m. Dial. Com. *ciarlatànu*. Impostore.
ciarlerìa, → ciarla.
ciarlière, -lièro, -lòne, m. Log. *ciarrone*. Sett. *-òni*. Mer. *ciarlòni*. Badaceri, impostore.
ciarlùme, cianciùme, m. Log. *badaciùme*.
ciàrpa, f. Dial. Com. *ciarpa*. Zintura de soldados.
ciarpàme, m., quantidade de ciarpas.
ciarpàre, → acciarpare, acciabattare.
ciarpière, -pone, m. Log. *cianfainadòre*.
ciaschedùno, ciascuno, pron. m. Dial. Com. *ognùnu*, *dognùnu*, (Margh.) *onzùnu*.
ciàto, m. Voc. Lat. → bicchiere.
ciausìre, v. a. Voc. Provenz. → riscegliere.
cibàre, v. a. Log. *mandigàre*, *cibàre*. Mer. *pappài*, *cibài*. Sett. *magnà*, *cibà*.
cibària, f. Dial. Com. *cibaria*, *alimèntu*.
cibàrio, agg., qui servit ad alimentu.
cìbo, m. Dial. Com. *cibu*, *alimèntu*. Màndigu.
cibòrio, m. Dial. Com. *cibòriu*. Tabernaculu.
cibrèo, m., ispecie de mandigu factu de tatalliu de puddas. Gall. *rivea*.
cicàda, cicàla, f. Log. *chìgula*. Mer. *cixigràxa*. Gall. *cilàca*. Fig. *ciarra*, *badàcia*, *bàrra*.
cicalamènto, m. Dial. Com. *badaciamentu*, *ciarlamèntu*.
cicalàre, v. n. ass. Log. *badaciàre*. Mer. *badaciài*. Sett. *badacià*. Ciarrare, ciacciareddare.
cicalàta, cicalerìa, f., cicalèccio m., discursu inutile, senza substanzia.
cicalière, cicalìno, m. Log. *ciarrone*. Sett. *-òni*. Mer. *ciarlòni*. Barrosu, badacieri.
cicalìo, → cicalata.
cicalòne, → chiaccherone, ciarlone.
cicatrìce, f. Log. *cosidùra*, *cordòne*. Gall. *vinìci*. Mer. *cicatrìci*, *màrgini*.
cicatrizzàre, v. n. ass. Log. *serràre*, *saldare sa ferìda*. Mer. *cicatrizài*. Sett. *-zà*.
cicatrizzaziòne, f. Log. Sett. *saldamèntu*. Mer. *cicatrizzazièni*.
ciccantòne, → ciurmatore.
cìccia, f. voce fanciull. → carne.
cicciolo, m. Log. *bèrda*. Mer. *gièrda*, *cèrda*. Gall. *ghièlda*.
cicciòne, m. Log. *bessìda*. Mer. *guròni*. Sett. *cicciòni*. Gall. *chiaèddu*.
cicèrchia, f. Log. Sett. *denti di bèccia*. Mer. *pisufà*, *pisèddu*.

cicisbèa, f. Log. *inamoràda*. Mer. Sett. *cicisbèa*.
cicisbeàre, v. n. ass. Log. *inamoràre*. Sett. *-à*. Mer. *cicisbeài*, *fastigiài*.
cicisbeatùra, f. Log. *inamorazzamèntu*. Mer. *cicisbeadùra*, *fastìgiu*.
cicisbèo, m. Log. *inamoradòre*. Sett. *-òri*. Mer. *cicisbèu*, *fastigiadòri*.
cìclico, agg. Dial. Com. *tundu*.
cìclo, m. Dial. Com. *cìrculu*. Voc. Gr.
ciclòpi, m. pl. Log. *gigàntes*. Mer. *-tis*. Sett. *-ti*.
cicògna, f. ucc. Dial. Com. *cicògna*.
cicòria, f. Log. Sett. *zicòria*. Mer. *cicòria*.
cicùta, f. Dial. Com. *cicùta*, herba velenosa.
ciecamènte, avv. Log. *zegamènte*. Mer. *zurpamènti*. Sett. *cieggamènti*.
ciecàre, → accecare.
ciècco, m. Log. *zègu*. Mer. *zùrpu*. Sett. *cèggu*.
cièlo, m. Log. *chèlu*. Mer. *cèlu*. Sett. *zèlu*.
cièra, → cera.
cìfera, → cifra.
ciferìsta, m. Log. *cifradòre*. Mer. Sett. *-òri*.
cìfra, f. Dial. Com. *cifra*. Abbreviadùra.
cifràre, v. a. Log. *cifràre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner cifra, abbreviare.
cìglio, m. Log. *chìzu*. Mer. *cìllu*. Sett. *chìzu*.
cigliòne, m. Log. *montiju*, *montighèddu*. Mer. *montixèddu*. Sett. *montarèddu*. Gall. *muntighiu*.
cigliùto, agg. Log. *chizùdu*. Mer. *cillùdu*. Sett. *chizùtu*. Chizimànnu.
cìgna, f. Log. Sett. *chìngia*. Mer. *cìngra*.
cignàle, m. Log. Sett. *porcàbru*. Mer. *sirbòni*.
cignàre, v. a. Log. *acchingiàre*. Sett. *-à*. Mer. *cingràri*. Gall. *cignì*.
cignatùra, f., istrintùra de una fabrica pro la tenner plus firma. Mer. *cingradùra*.
cìgnere, v. a. anom. Log. *istrìnghere*, *attorniare*. Mer. *strìngiri*. Sett. *istrignì*, *attrinzà*.
cìgno, m. ucc. Dial. Com. *cìgnu*.
cignòne, m. Mer. *cingròni*. Chìngia manna.
cigolamènto, m. Log. *ticchirriamèntu*.
cigolàre, v. n. ass. Log. *ticchirriàre*. Mer. *zicchirriài*. Sett. *zirrià*.
cigolìo, → stridòre.
cilècca, → lusinga, allettamènto.
cilèstro, -lestrìno, agg. Log. Sett. *biaìttu*. Mer. *cilèstri*, *asùlu*.
ciliàre, agg., qui appartenit ad sos chizos.
ciliccio, cilìcio, m. Dial. Com. *zilìziu*.
ciliègia, -gio → ciriègia, ciriègio.
cilìndrico, agg. Dial. Com. *cilìndricu*.
cilìndro, m. Dial. Com. *cilìndru*.
cilìzio, → cilicio.
cima, f. Dial. Com. *punta*, *altùra*. Chima, ramighèddu, ispuntadura.
cimàre, v. a. Log. *ischimàre*, *segàre sa punta*. Rasare su pilu de su pannu de lana.
cimatùra, f. Log. *ispilidùra*, *segadùra de su pilu*. Mer. *spilidùra*.
cìmbalo, → cèmbalo.
cimbellàre, -bottolàre, v. n. ass. Log. *rùere in truncu*. Mer. *donài una scartinàda*.
cimbòttolo, m. Log. *ruta*, *rutorza*. Mer. *sciottàda*, *scartinàda*.
cimentàre, v. a. Log. *chimentàre*. Mer. *cimentài*. Sett. *zimentà*. Arriscare.
cimènto, m. Log. *chimèntu*. Mer. *cimèntu*. Sett. *zimèntu*. Arriscu.
cimentòso, agg. Dial. Com. *perigulòsu*.
cimètta, f. Log. Sett. *ramighèddu*. Mer. *cimixèdda*, *ramixèddu*. Sett. *ramarèddu*.
cìmice, m. Log. *chìmighe*. Mer. *pinni*, *pìnnixi*, *cìmixi*. Sett. *zìmiza*. Gall. *cìmicia*.
cimiciàjo, m. Log. *chimigàrzu*. Logu pienu de chìmighe. Mer. *cria de pìnnixi*.
cimière, -èro, m. Dial. Com. *cascu*.
cimitèro, -èrio, m. Log. Sett. *zimitòriu*. Mer. *cimitòriu*. Gall. *cimitèriu*. Voc. Gr.
cimòssa, f. Log. Sett. *zimùsa*. Mer. *voravìva*.
cimùrro, m. Log. *resfrèu*. Gall. *antimùrru*. Maladia de caddos.
cina, → china.
cinàbro, m. Dial. Com. *cinàbru*. Materia de colore ruju. Voc. Gr.
cincìglio, m. Log. *pendòne*. Mer. Sett. *-òni*. De beste militare.
cincìnno, m. Log. Sett. *bùcculu*, *rizzu de pilos*. Mer. *bùcculu*, *bucculèddu*.
cincischiàre, v. a. Log. *segare male*. Propr. cum foscighes qui segant pagu. Mer. *segài a corrupezza*. Fig. *fagher lentamente*.
cincìschio, m. Log. *segadùra mala*.
cinèdo, m. Voc. Lat. → bagascio.
cineràrio, agg. Dial. Com. *cineràriu*.
cinericcio, agg. Log. *chijinàtu*. Sett. *chixinàtu*. Mer. *cinixàli*. De colore de chijina.
cinfolàre, v. n. ass., mandare dai bula unu sonu simile ad su frusciu.
cìngere, → cignere.
cìnghia, → cigna.
cinghiàja, f., sa vena de su caddu affacca ad sa chingia.
cinghiàle, → cignale.
cinghiàre, → cignare.
cinghiàta, f. Log. Mer. *inchingiàda*. Sett. *-àta*. Mer. *colpu de cingra*. Colpu cum sa chingia.
cinghiatùra, f. Log. sa bentre de su caddu ue s'acchingiat. Mer. *cingradùra*.
cìngolo, m. Dial. Com. *cìngulu*, *zìngulu*.
cinguettamènto, m., -etterìa f. → cicalèccio.
cinguettàre, → balbettàre.
cìnico, agg. Dial. Com. *cìnicu*. Severu, importunu, isporcu, qui non si curat.
cinìgia, f. Log. *chijina ruja*. Mer. *fari fari*. Sett. *chixìna ruja*.
cinìsmo, m. Dial. Com. *cinìsmu*.
cinnamòmo, m. Dial. Com. *cinnamòmu*. Ispecie de aròmu simile ad sa cannella. Voc. Gr.
cinocèfalo, m., ispecie de moninca. Voc. Gr.
cinoglòssa, f. erba Log. *limba de cane*. Mer. *lingua de cani*. Sett. *linga di cani*. Voc. Gr.
cinosùra, f. Log. *istella tramuntana*. Voc. Gr. Sa coa de su cane.
cinquànta, agg. num. Log. *chimbànta*. Mer. *cinquànta*. Sett. *zinquànta*.
cinquantèsimo, agg. num. Log. *chimbantèsimu*. Mer. *cinquantèsimu*. Sett. *zinquantèsimu*.

cinquantìna, f. Log. *chimbantìna*. Mer. *cinquantìna*. Sett. *zinquantìna*.
cinquantìno, m., ispecie de trigu india qui faghet in 50 dies.
cinque, agg. num. com. Log. *chìmbe*. Mer. Gall. *cìncu*. Sett. *zìncu*.
cinquènnio, → quinquennio.
cinquìna, f. Log. *chimbìna*. Mer. *cinquìna*. Sett. *zinquìna*.
cìnta, → cèrchio, cintura.
cìnto, m. Log. *chìntu*. Mer. *cìntu*. Sett. *zìntu*. Agg. *attorniàdu*, *istrìntu*.
cìntola, → cintura.
cìntolo, m. Log. *chintorzèdda*, *corrìa*. Mer. *cinturèdda*. Sett. *zìntula*.
cintùra, f. Log. *chintòrza*. Mer. *cinta*, *cintùra*. Sett. *zìnta*, *zìntula*.
cinturìno, m. Log. *orija*. Sett. *orèccia*. Mer. *origa de crapitta*. Sa parte de sos calzones, o iscarpas qui si attibbiant.
ciò, pron. com. Log. Mer. *custu*, *cuddu*. Sett. *chìstu*, *chìddu*.
ciòcca, f. Log. *pubusòne*. Sett. *pubbusòni*. Gall. *pumusòni*. Mer. *flòccu de pilus*.
ciocchè, pron. com. Log. Mer. *su chi*. Sett. *lu chi*.
ciòcco, m. Log. *muzzigòne*. Sett. *muzzigòni*. Mer. *cozzìna*. Truncu. Fig. *balòrdu*.
cioccolàta, -latte, f. Log. *ciocculatte*. Mer. Sett. *ciculatti*.
cioccolattièra, f. Dial. Com. *ciocculatèra*.
cioccolattière, m. Dial. Com. *ciocculatèri*.
cioccùto, agg. Log. *appubusonàdu*.
cioè, avv. Dial. Com. *cioè*. Ciò est, est a narrer.
ciòfo, ciòmpo, m., pectenadòre de *lana*. Mer. *scardadòri*. Homine isbrocciàdu, iscumpostu.
cioncàre, v. n. ass. Log. *traccannàre*, *inciummare*. Sett. *inciummà*. Mer. *ciumài*. V. n. p. *segàresi*.
ciònco, agg. Dial. Com. *ciòncu*. Imbreagu, isìmpre.
cioncolàre, v. n. ass. Log. *andare toppi toppi*. Mer. *andai stòntona stòntona*.
ciondolamènto, m. Log. *banzigamèntu*.
ciondolàre, v. n. ass. Log. *banzigàre*, *dondolàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → penzolare.
ciòndolo, m. Log. *pendulu*, cosa qui pendet.
ciondolòne, m. Log. *pendulòne*. Mer. Sett. *-oni*.
ciònno, → vile, dappoco.
ciòtola, f. Dial. Com. *iscudìglia*, o vasu pro biere.
ciòtto, → ciottolo.
ciottolàre, → acciottolare. Tirare ddiddias.
ciòttolo, m. Log. *laddìa*, *ddiddìa* (*d* pal.). Mer. *codula*, *perda de sazzeri*. Sett. *triddìa*.
cipiglièare, v. n. ass. Log. *inchizàre*. Sett. *-à*. Mer. *incillài*. Abbaidare cum chizos bascios.
cipìglio, m. Log. Sett. *chìzu*. Mer. *cilla*. Gall. *chigiu*. Chizu basciu, incrispàdu.
cipigliòso, → torvo, bieco.
cipòlla, f. Log. *chibùdda*. Mer. *cibùdda*. Sett. *ziòdda*. Gall. *ciùdda*.
cipollàta, f. Log. *chibuddàda*. Mer. *cibuddàda*. Sett. *zioddàta*. Gall. *ciuddàta*.
cìppo, m. Dial. Com. *truncu*.
ciprèsso, m. Dial. Com. *cipressu*, *ziprèssu*.
ciprìgna, f., nomen dadu ad sa dea Venere dai sos poetas.
ciprìgno, agg., qui appartenit a Venere.
ciràgra, → chiragra.
cìrca, prep. Log. Sett. *zirca*, *circa*. Mer. *circa*.
circènse, agg., qui appartenit ad sos giogos de su circu. Voc. Lat.
cìrco, m., logu ue si faghiant sos giogos dai sos Romanos.
circoìre, Voc. Lat. → circondare.
circoìto, → circondato.
circolàre, agg. Log. *circulàre*. Mer. Sett. *-àri*. Rotundu, litera circulare.
circolàre, v. n. ass. Log. *zirculàre*. Mer. *circulài*. Sett. *zilculà*. Girare attornu, circundare.
circolarmènte, avv. Log. *circularmènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Tundamente, in tundu.
circolaziòne, f. Log. *circulatiòne*. Mer. Sett. *circulaziòni*.
circollocuziòne, f., giru de paraulas.
cìrcolo, m. Dial. Com. *zirculu*, *cìrculu*. Unione de personas.
circoncìdere, v. a. anom., segare in giru.
circoncisiòne, f. Log. *circuncisiòne*. Mer. Sett. *circuncisiòni*. Festa della Circoncisione.
circonclùdere, Log. *serrare*. Mer. *serrài in giru*.
circondamènto, m. Dial. Com. *circundamèntu*, *attorniamèntu*. Log. Sett. *inghìriu*.
circondàre, v. a. Log. *inghiriàre*, *zircundàre*. Mer. *circundài*. Sett. *zircundà*. Serrare, attorniare.
circondàrio, m. Dial. Com. *circundàriu*.
circondòtto, agg. Log. *portadu a giru*.
circondùrre, v. a. Log. *portare in giru*.
circonferènza, f. Dial. Com. *circumferènzia*.
circonflessiòne, f. Log. *curvadùra de arcu*.
circonflèsso, agg. Dial. Com. *circumflèssu*. Accentu circumflessu, qui tenet de acutu et de grave.
circonflèttere, v. a. e n. Log. *pijare*, *curvare in giru*. Mer. *circunflettiri*.
circonfluènza, → affluenza.
circonfòndere, v. a., circonfuso agg. Log. *isparghere in giru* → attorniare.
circonlocuziòne, f. Log. *giru de paraulas*.
circonscrìvere, → circoscrivere, limitare, terminare.
circonspètto, → circospetto, accorto, cauto.
circonspeziòne, → circospezione.
circonvallàre, v. a., inghiriare, assediare una piatta o cittade.
circonvallaziòne, f., trincieramentu, assediu de una piatta.
circonvenìre, → insidiare, ingannare, sorprendere.
circonvenziòne, f. Dial. Com. *ingannu*, *insidia*.
circonvicìno, agg. Log. *bighìnu in giru*. Mer. *bixìnu*. Sett. *vizìnu* (*z* dol.).
circonvòlgere, v. a. Log. *attorniare da ogni parte*.
circonvoluziòne, f. Log. *attorniamèntu in giru*.
circoscrìvere, circonscrivere, v. a. anom. Log. *circundare*, assignare sos limites.
circoscriziòne, f. Log. *assignamentu de limites*.
circospètto, agg. Log. *astutu*, *guardìngu*. Mer. Sett. *astutu*.
circospeziòne, f. Dial. Com. *cautela*. Astuzia, attenzione, prudentia.
circostànte, agg. Log. *circustànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Bighìnu, confinante.

circostànza, f. Log. Mer. *circustànzia*. Sett. *zilcustànzia*.
circostanziàre, v. a. Log. *circustanziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Narrer, specificare.
circuimènto, m. Log. *inghiriamentu*. Sett. *attorniamentu*. Mer. *ingiriadùra*.
circuìre, v. a. Log. *andàre in giru*, *attorniare*. Mer. *ingiriài*. Sett. *inghirià*.
circuità, → giramento.
circùito, m. Log. Mer. *circùitu*. Sett. *zilcuitu*.
circuiziòne, → circondamento.
circulàre, → circolare.
circuncìdere, → circoncidere.
ciregèto, -iegèto, m., logu piantadu a cariasa.
ciridònia, f., ispecie de istrina.
ciriègia, f. Log. *cariàsa*. Mer. *cerèxia*. Sett. *cariaxa*. Gall. *chiriàxa*. Su fructu.
ciriègio, m. Log. *àlvure de cariàsa*. Mer. *arburi de cerèxia*. Sett. *alburu de cariàxa*.
cirimònia, → ceremonia.
ciriuòla, f. Log. *filòstrigu*. Mer. *zingòrra*. Ambidda minore et subtile.
cìrro, m. Mer. *cirru*. Voc. Lat. → zazzera.
cisalpìno, agg. Dial. Com. *cisalpinu*. Qui est ai custa parte de sas Alpes.
ciscrànna, f., cadrea o banchittu qui si pijat.
cìspa, f. Log. *zimìga*. Mer. *ziddìca*. Sett. *cimagga*. Umore de sos ojos.
cispità, f. Log. *zimigosidàde*. Mer. *ziddicosidàdi*. Malidia de sos ojos.
cispòso, agg. Log. *zimigòsu*. Mer. *ziddicòsu*. Sett. *cimagghòsu*.
cistèrna, f. Dial. Com. *cisterna*.
cìta, → zita, zitella.
cìtara, → cetra.
citàre, v. a. Log. *zitàre*. Mer. *citài*. Sett. *zità*. Portare in giudiciu, allegare, adduire.
citarizzàre, → cetereggiare.
citatòria, f. Log. *zitatòria*. Mer. Sett. *citatoria*.
citaziòne, f. Log. *zitassiòne*. Mer. *citaziòni*. Sett. *zitaziòni*. Intìma.
citeriòre, agg., qui est ai custa parte. Voc. Lat.
citerìsta, m. Log. sonadore de chitarra → ceterìsta.
citolètto, → bambino.
citornìto, m., ispecie de pastìcciu de mele.
citriàta, f., confettura de chidru.
citrìno, agg. Log. Sett. *zidrìnu*. Mer. *cidrìnu*.
citronièra, f., logu de piantas de chidru.
città, f. Log. *zittàde*. Mer. *cittàdi*. Sett. *zittài*.
cittadèlla, f. Log. Mer. *zittadèdda*. Citadella, rocca, fortesa.
cittadinamènte, → cittadinescamènte.
cittadinànza, f. Log. *zittadinànsia*. Mer. *cittadinànzia*. Sett. *zittadinànzia*.
cittadinescamènte, avv. Log. *zittadinamènte*. Sett. *-ènti*. Mer. *cittadinamènti*.
cittadinèsco, agg. Log. Sett. *zittadinèscu*. Mer. *cittadinèscu*.
cittadìno, m. Log. *zittadìnu*. Mer. *cittadìnu*. Sett. *zittadìnu*, *zitadìnu*.
ciùco, agg. e m. Log. Sett. *ainèddu*. Mer. *molentèddu*. Gall. *asinèddu*.
ciuffàre, → acciuffare.
ciùffo, m. Log. *zùffu*. Mer. *ciùffu*. Sett. *zùffu*. Dar di ciuffo, *azzuffàre*.
ciùlla, f., -lo m. → fanciulla, fanciullo. In senso di inesperto, o ignorante.
ciùrlo, m., su girare qui si faghet de sa persona cum d'unu pè → calzoppo.
ciùrma, f. Dial. Com. *ciurma*. Fiottu, multitudine, gente vile.
ciurmadòre, m. Log. *ciarlatànu*, *ingannadore*.
ciurmàglia, f. Dial. Com. *ciurmàglia*. Multitudine de gente vile.
ciurmàre, v. a. Log. *ingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare ad intendere una cosa pro atera.
ciurmatòre, → ciurmadore.
ciurmerìa, f. Dial. Com. *ingannu*. Giru de paraulas de sos ciarlatanos.
ciùschero, agg. Log. *allegrùzzulu*, *mesu imbreagu*.
civàja, f. Log. *legùmene*. Mer. Sett. *legumini*.
civanzàre, v. a. Log. *approfittare*. Mer. *approfittài*. Sett. *approfittà*. Provvidiresi.
civànzo, m., -za f. Log. *profittu*, *balanzu*. Mer. *guadàngiu*. Sett. *guadàgnu*. Vantaggiu.
civètta, f. Log. *tonca*. Mer. *cuccumèu*. Sett. *zònca*. Gall. *cionca*. Metaf. *femina isfacciàda*.
civettàre, v. n. ass., leare puzones cum sa tonca. Metaf. Log. *inamoràre*. Sett. *-à*. Mer. *fastigiài*. Propr. de sas feminas.
civetterìa, f., civettìsmo m., s'actu o modu de sas feminas pro incantare. Mer. *crocolèdda*.
civettòne, m., tonca manna. Metaf. *inamorazzàdu*, *qui inamorat pro vanidade*.
cìvico, agg. Log. Sett. *zivicu*. Mer. *cìvicu*.
civìle, agg. Log. *zivìle*. Mer. *civìli*. Sett. *zivìli*. Nobile, de bonu trattu.
civilizzàre, v. a. Log. *zivilizzàre*. Mer. *civilizzài*. Fagher zivile → incivilire.
civilmènte, avv. Log. *zivilmènte*. Mer. *civilmènti*. Sett. *zibilmènti*. Cortesemente.
civiltà, f. Log. *zivilidàde*. Mer. *civilidàdi*. Sett. *zibilitài*. Cortesia, bona manera.
civìre, → accivire.
cìzza, → poppa, mammella.
clàche, f. pl. Dial. Com. *cracas*. Voc. Franc. Propr. subra iscarpas pro reparu de su ludu.
clamàre, v. a. Voc. Lat. → gridare.
clàmide, f., mantu reale.
clamòre, m. Log. *clamòre*. Mer. Sett. *-òri*. Rumore, tichirriu, lamentu, istrepitu.
clamoròso, agg., de grande gridu. Voc. Lat.
clandestinamènte, avv. Log. *clandestinamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Accùa.
clandestìno, agg. e m. Log. Dial. Com. *clandestinu*. Occultu, segretu. Matrimoniu clandestinu.
clangòre, m. Dial. Com. *sonu de trumbas*.
clarètto, m., ispecie de binu claru.
clarificàre, → chiarificare.
clarìre, → chiarire.
clarità, → chiarezza.
classàre, → classificare, ordinare.
classaziòne, m. Dial. Com. *ordinamèntu*.
clàsse, f. Log. *classe*. Mer. Sett. *-i*. Ordine, armada, ischiera, conditione.

classicìsmo, m. Dial. Com. *classicìsmu*. Grave, de authoridade, oppostu a romanticismu.
clàssico, agg. Dial. Com. *classicu*. Perfectu, grave, de authoridade.
classificàre, v. a. Log. *classificàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
clàudere, v. a. Voc. Lat. → chiudere.
claudicàre, Voc. Lat. → zoppicare.
clàusola, f. Dial. Com. *clàusula*. Parte de su discursu qui tenet interu sentimentu.
claustràle, agg. Log. *claustràle*. Mer. Sett. *claustràli*.
clàustro, m. Dial. Com. *clàustru* → chiostro.
clàusula, → clausola.
clausùra, f. Dial. Com. *clausùra*. Logu serradu de sos Religiosos.
clàva, f. Dial. Com. *clàva*, *mazzòcca*. Gall. *macciòccu*. Bastone nodosu et a conca.
clavìcola, f. *clavicula*. Ossu de s'istogamu.
clavìgero, m., qui portat sas craes. Voc. Lat.
clàvo, m. Log. *giàu*, *jàu*, *cràu*. Mer. *cràu*. Sett. *ciòdu*. Gall. *chiòdu*.
clemènte, agg. Log. *clemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Benignu, indulgente.
clementemènte, avv. Log. *clementemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum clementia.
clemènza, f. Dial. Com. *clemènzia*. Benignidade.
clericàle, → chericàle.
clericàto, → chericàto.
clèro, m. Dial. Com. *clèru*. Su corpus universale de sos Preideros. Voc. Gr. *eredità*.
clèssidra, f., ispecie de orolozu de abba. Voc. Gr.
cliènte, -èntolo, m. Log. *cliènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Pro su quale si agitat sa causa.
clientèla, f. Dial. Com. *clientèla*. Patrociniu, protectione.
clìma, f. Dial. Com. *clìma*. Paesu, linea de terra, ispaziu separadu. Voc. Gr.
climatèrico, agg. Dial. Com. *climatericu*. Perigulosu, ogni septimu et nonu de sa vida umana qui sos antigos creiant perigulosu.
clìnica, f. Dial. Com. *clìnica*. Methodu de tractare sos malaidos. Voc. Gr. *letto*.
clìnico, agg., praticu de sa meighina.
clistère, -ro, m. Dial. Com. *lavatìvu*. Serviziale, ziringa. Voc. Gr.
clìvo, m. Log. *montiju*, *falàda*, *calàda*. Mer. *caladròxa*, *abbasciàda*. Sett. *falàta*, *calàta*.
cloàca, f. Log. Sett. *litrìna*, *comùna*. Mer. *bassa*. Gall. *litrìna*. Comodu.
coabitàre, v. n. Log. *abitàre cumpare*. Mer. *coabitài*. Vivere comente maridu et muzere.
coabitazìone, f. Log. *coabitazìone*. Mer. Sett. *-azìoni*. Su viver in sociedade.
coacervàre, v. a. Log. *ammuntonàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ammassàre, unire cumpare.
coadiutòre, m. Log. *coadiutòre*, *aggiuadòre*. Mer. *aggiudadòri*. Sett. *aggiuddatòri*.
coadiuvàre, v. a. Log. *aggiuàre*, *adjuàre*. Mer. *aggiudài*. Sett. *aggiuddà*.
coadunàre, v. a. Log. *unire*. Mer. *uniri impàri*. Sett. *unì*. Aunire, arregogliere cumpare.
coagolàre, → coagulàre.
coàgolo, → coàgulo.
coagulàre, v. a. Log. *giagàre*, *cazàre* (*z* dol.). Mer. *callài*. Sett. *ciaggà*. Gall. *caghià*.
coajutòre, → coadiutore.
coartàre, v. a. Log. *limitàre*, *restrìnghere*. Mer. *limitài*. Sett. *limità*. Istringhere.
coartaziòne, f. Log. *limitassiòne*. Mer. Sett. *limitazìoni*. Restrictione.
coattìvo, agg. Dial. Com. *obbligatòriu*.
coàtto, agg. Voc. Lat. → costretto, sforzato.
coaziòne, f. Voc. Lat. → costringimento.
cobàlto, m., ispecie de mesu metallu.
còbbola, f. Dial. Com. *gòbbula*. Componimentu poeticu, istroffa, mutu. Voc. Provenz.
còcca, f. Dial. Com. *punta*. Tacca de sa frizza. Amu de fusu. Far le cocche, *beffare*.
coccàre, → accoccare.
cocchiàta, → carrozzata.
cocchière, m. Log. Sett. *carrozzèri*. Mer. *carrossèri*.
cocchìglia, → conchìglia.
còcchio, m. Dial. Com. *còcciu*. Carrozza.
cocchiumàre, v. a. voce bassa → corbellàre.
cocchiùme, m. Dial. Com. *tappu*. Propriamente de sas cubas. Mer. *màssulu*, *màssu*.
cocciàto, → intestato, ostinato.
coccìneo, → vermiglio, purpureo.
coccinìglia, f. Dial. Com. *coccinìglia*. Tinta ruja qui bogat unu berme americanu.
còccio, m. Log. Sett. *zìnzulu*. Mer. *tistivìllu*. Gall. *cìnciaru*. Biculos de piattos o de vasos de terra cocta.
cocciuòla, còccia, f. Log. *zuèllu*. Mer. *unfradùra*, *maràndula*. Sett. *cuccuàu*. Gall. *chiaèddu*.
còcco, m., ranu cum su quale si tinghet su pannu a ruju. Pianta et frustu, *cacciùmbu*.
coccodrìllo, m. Dial. Com. *coccodrìllu*. Voc. Gr.
còccola, f., su fruttu de algunas arvures de cipressu, laru, etc. → bacca.
coccolòne, -òni, avv. mettersi, stare coccoloni, *stare a culi in pìpiri*, *sezzere subra sos carcanzos*.
coccoveggiàre, cuccuveggiàre → civettare. Coccoveggia → civetta.
cocènte, agg. Log. *ardènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Si narat de fogu, sole.
còcere, → cuocere.
Cocìto, m., fiumen fabulosu de sos poetas.
cocitòjo, m. Log. *de bonu cottu*. Mer. *de bona cottùra*. Si narat de sos legumenes.
cocitùra, f. Log. *coghidùra*. Mer. *coidùra*. Sett. *cozitùra*.
còclea, f. Log. Sett. *caragòlu*.
cocòlla, f., -lo m. Log. Mer. *cubùddu*, *cugùddu*. Sett. *cucùddu*, *cappùzzu*. Gall. *capùcciu*.
cocollàto, agg., bestidu de cuguddu.
cocomeràjo, m. Log. Mer. *ortu de sindria*. Logu piantadu a cugumere, o sindria.
cocòmero, m. Dial. Com. *sìndria*.
cocùzzo, cocùzzolo, m. Log. Sett. *cùccuru*. Mer. *pizzecùccuru*. Sa punta de mesu de conca, o de ateras cosas qui factant a punta, comente campaniles, montes, etc.
còda, f. Log. Mer. *còa*. Sett. *còda*. Far coda, *andare addaisègus*. Mangiare il porro dalla coda, *fagher ad su reversu*.
codacciùto, agg. Log. Mer. *coùdu*. Sett. *codutu*. Qui hat una coa manna.

codardamènte, avv. Log. *vilmènte*. Mer. Sett. *vilmènti*. Trascuradamente.
codardìa, f. Log. Mer. *mandronìa*, *vilèsa*. Sett. *vilèzia*.
codàrdo, agg. Log. *mandròne*. Mer. Sett. *-òni*. *Vile*, *timidu*, *pagu de bonu*.
codàzza, f. Log. Mer. *coàzza*. Sett. *codàzza*. Sa parte ultima de una cosa.
codàzzo, m., sa gente qui faghet corteggiu. Far codazzo, *fagher corte o corteggiu*.
codeàre, → codiare.
codèsto, Log. *cussu*, *custu* → cotesto.
codètta, f. Log. *coìtta*. Mer. *coixèdda*. Sett. *codarèdda*. Farina ordinaria et russa.
codiàre, v. a. Log. *codiàre*. Ponner fattu pro ispiare. Mer. *andài arrozza arrozza*.
codiatòre, m. *codiadòre*. Qui observat sos andamentos de un'ateru.
còdice, m. Log. *codice*. Mer. Sett. *codici*. Quinternu, libru manuscriptu. Regolta de leges.
codicillàre, agg., qui appartenit a codicìllu. V. a. *fagher codicillu*, *interpretare*.
codicìllo, m. Dial. Com. *codicìllu*. Aggiunta, o cambiamentu ad su testamentu factu.
codìglio, m. Dial. Com. *codìgliu*. Nomen de perdita in jogu de cartas. Voc. Spagn.
codilùngo, m., ispecie de puzone qui faghet su nidu cum meda industria.
codìno, m. Dial. Com. *codìnu*. Coa minore. Trizza de pilos qui pendet a parte palas. In sensu modernu, *retrogradu*, contrariu a *liberàle*.
codiròsso, m., ispecie de puzone a coa ruja.
codognàta, f., conserva de mela chidonza.
còdolo, m. Log. *mànniga*. Sa parte de su cocciàri o forchetta qui si portat in manus.
codùto, agg. Log. Mer. *coùdu*. Sett. *codutu*.
coeguàle, agg. Log. *uguàle*, *cumpàre*.
coercitìvo, agg. Log. *aptu a costrìnghere*.
coerciziòne, f. Log. *costringhimèntu*.
coerède, com. Log. *coerède*. Mer. Sett. *coeredi*. Cumpagnu in s'heredidade.
coerènte, agg. Log. *coerente*. Mer. Sett. *-ènti*.
coerentemènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
coerènza, f. Dial. Com. *coerènzia*. Unione, connessione.
coesiòne, f. Log. *unione*, forza pro sa quale sas partes de unu corpus si unint cum pare.
coesistènza, f. Dial. Com. *coesistènzia*. Esistenzia de plus cosas ad su matepsi tempus.
coesìstere, v. n. ass., esistere ad su matepsi tempus.
coetàneo, agg. e m. Dial. Com. *coetàneu*. Fedale, de sa matepsi edade, et tempus.
coeternità, f. Log. *coeternidade*. Existenzia eterna, attributu de sa SS. Trinidade.
coetèrno, agg. Dial. Com. *coetèrnu*. Qui existit cum atere dai s'eternidade.
coèvo, agg. Voc. Lat. → coetaneo.
cofàccia, → focaccia.
cofanàjo, m., qui faghet canistreddos.
cofano, m. Log. *canistrèddu*. Mer. *coffinu*.
coffa, f. Log. *còlvula*. Mer. *coffa*. Sett. *colbula*.
cogitabòndo, agg. Dial. Com. *cogitabùndu*. Pensamentosu → pensoso.
cogitàre, v. a. e n. ass. Voc. Lat. → pensare.
còglia, f. Log. *coza*. Mer. *colla*. Sett. *coglia*. Gall. *coghia* → scroto. Fig. *vanu*.
cògliere, v. a. anom. Log. *arregogliere*, *leàre*. Mer. *arregòlliri*, *pigài*. Sett. *piglià*. Gall. *piddà*.
còglio, m., sa beste qui laxat sa colora.
cogliòla, f., ispecie de pruna.
coglionàre, v. a. voce bassa → burlare.
coglionatùra, → burla.
cogliòne, m. Log. *cogliòne*. Mer. Sett. *-òni*. Balordu, maccu, inutile.
coglionerìa, f. Dial. Com. *coglionerìa*.
cognatìzio, agg., qui appartenit a parentadu.
cognàto, m. Log. *connàdu*. Mer. *connàu*. Sett. *cognàddu*, *cogniàtu*.
cognazìone, f. Dial. Com. *parentèla*. Mer. *cognaziòni*. Congiunsione de parentadu.
cògnito, agg. Log. *connòschidu*, *connòtu*. Mer. *connòtu*. Sett. *connoscìtu*. Gall. *cunnotu*.
cognitòre, m. Log. *connoschidòre*, *arbitru*.
cogniziòne, f. Log. *cognissìone*. Mer. Sett. *-zìoni*. Conoscimentu, notizia.
còngno, m. Log. *conzu*, *conzèddu*. Mer. *congiàli*. Sett. *ulzòlu*. Gall. *cognu*. Dal Lat. congius.
cognòme, m. Log. *cognomen*. Mer. *sangunàu*. Sett. *cognomu*. Gall. *sanguinìghiu*. Sambenàdu.
cognominàre, v. a. Log. *cognominàre*, *nominare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner subranomen.
cognòscere, v. a. Voc. Lat. → conoscere.
cògolo, m. Log. *còdulu*, *-a*, *ddiddìa*. Mer. *perda de sàzziri*. Sett. *triddìa*.
cògoma, f., ispecie de vasu de iscaldire vivandas.
coincidènza, f. Dial. Com. *coincidènzia*. Concursu de duas cosas ad su propriu tempus.
coincìdere, v. n. ass. Log. *coincìdere*. Mer. *coincìdiri*. Sett. *coincidì*. Bennere bene ad su propriu tempus.
coinquinàre, Voc. Lat. → lordare, bruttare.
coìre, uniresi carnalmènte. Voc. Lat.
còito, m. Dial. Com. *coitu*. Unione carnale de su masciu cum sa femina.
cojàjo, cojaro, m. Log. *conzadòre*. Sett. *-ori*. Mer. *conciadòri*. Si narat puru a quie bendet coramen, sola et pedde.
cojàme, → corame.
cojètto, m. Log. *cogliètto*. Sett. *-ttu*. Mer. *collèttu*. Giubba o bestire de pedde conzada.
col, prep. artic. Log. Mer. *cum*, *cun*. Sett. *cun*.
còla, (*o* str.) f. Log. *coladòre*. Mer. Sett. *-òri*. Istrumentu de colare binu. Gall. *colu*.
colà, avv. Log. *in cuddu logu*, *in cuddàe*. Mer. *inì*. Sett. *in chiddà*. Gall. *culà*, *culàndi*.
colafizzàre, Voc. Lat. → schiaffeggiare, molestare.
colaggiù, avv. Log. *incuddàe giòsso*. Mer. *inì a basciu*. Sett. *in chiddà a basciu*.
colamènto, m. Dial. Com. *colamèntu*.
colàre, v. a. Log. *colare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ispendere, dissipare, andare a fundu.
colasciòne, m., strumentu musicale de duas cordas qui usant in Napolis.
colassù, avv. Log. *incuddàe subra*. Mer. *inì a susu*. Sett. *inchiddà sobbra*. Gall. *culànd'in sù*.
colatòja, f., -òjo m. Log. *colu*, *coladòre*. Mer. Sett. *-òri*. Istrumentu pro colare. Gall. *colu*.

colatùra, f. Log. Mer. *coladùra*. Sett. *colatùra*. Sa chera qui iscolat dai sa candela.
colaziòne, → colezione.
colcàre, → coricare.
colèi, pron. f. Log. *issa*, *ipsa*. Mer. *issa*. Sett. *edda*. Gall. *idda*, *chidda*.
colendìssimo, agg. Dial. Com. *colendìssimu*, *rispettabilissimu*. Titulu a personas nobiles.
còlere, v. difett. Log. *veneràre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → rispettare, venerare.
coleziòne, f. Log. *collassiòne*. Mer. Sett. *collaziòni*. Ismurzu, mandigu de su manzanu, e de su nocte in vece de chenare.
còlica, f. Dial. Com. *còlica*. Voc. Gr. *intestinale*.
còlla, f. (*o* ap.), Dial. Com. *colla* (*o* str.). Fune cum sa quale si torturat. Prep. ed art. f. Log. Mer. *cum sa*, *cun sa*. Sett. *culla*.
collacrimàre, v. a. Log. *piangher cumpare*. Voc. Lat.
collàna, f. Dial. Com. *collàna*. Mer. *cannàca*.
collàre, collarìno, m. Dial. Com. *collarìnu*. Collare, v. a. Log. *torturàre*, da *colla*.
collata, f., colpu de punzu ad su tuju. Mer. *zugàda*. Log. *iscabittàda*. Gall. *scapizzàta*.
collateràle, agg. Log. *collateràle*. Mer. Sett. *-li*. Consanguineu, qui est affacca.
collatòre, m. Log. *collatòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui conferit, o hat derectu de conferrere.
collattàneo, m. Log. *frade de titta* (de latte).
collaudàre, v. a. Log. *laudàre*, *collaudàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Approvàre, dare s'assensu.
collazionàre, v. a., confrontare iscripturas o revìdere sos foglios. Mer. *collazionài*.
collaziòne, f. Log. *collatiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*. Conferimèntu, riscontru.
còlle, m. Log. *montighèddu*. Mer. *montixèddu*. Sett. *collìna*. Gall. *coddu*. Cùccuru.
collèga, (*e* lar.) m. Dial. Com. *collèga*. Cumpagnu de ufficiu, de gradu, etc.
collèga, (*e* str.) → alleanza.
collegànza, f., collegamènto m. Log. *collegamèntu*, *uniòne*. Mer. Sett. *uniòni*.
collegàre, v. a. Log. *collegàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Uniresi cumpare, in concordia.
collegàto, m. Log. *unìdu*. Mer. *unìu*. Sett. *unìtu*. Confederàdu.
collegiàle, agg. Log. *collegiàle*. Mer. Sett. *-àli*. Covittore de unu collegiu.
collegialmènte, avv. Log. *collegialmente*. Mer. Sett. *collegialmènti*.
collegiàre, v. n. ass. Log. *consultàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Si narat de sos meigos.
collegiàta, f. Dial. Com. *collegiàta*.
collègio, m. Dial. Com. *collègiu*.
colleppolàre, v. a. Log. *allegràre*. Riunire. Furare.
còllera, f. Log. *arràbbiu*, *ira*. Mer. *còllera*, *inchiètudini*. Sett. *còllera*, *rabbia*.
collericamènte, avv. Log. *arrabbiadamènte*. Sett. *arrabbiatamènti*. Mer. *collericamènti*.
collèrico, colleroso, agg. Log. *collèricu*, *arrabbiòsu*. Mer. *inchietòsu*. Sett. *rabbiòsu*.
collètta, f. Dial. Com. *collètta*. Arregoglimentu, regolta. Adunanzia, limosina.
collettàre, v. a. Log. *collettàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Regoglier, fagher collettas.
collettivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Totu cumpare.
collettìvo, agg. Dial. Com. *collettìvu*. T. gramm., nomen qui contenit medas individuos.
collettìzio, agg. Voc. Lat. → ragunaticcio.
collètto, m. dim. di colle, *montijèddu*. Pro ispecie de bestire de pedde → cojètto.
collettòre, m. Log. *collettòre*. Mer. Sett. *collettòri*.
colleziòne, f. Log. *regòlta*. Mer. *arregòrta*. Sett. *regòlta*. Unione de cosas.
collìdere, v. n. ass., attapparesi duos corpos duros cumpare. Voc. Lat.
colligàre, Log. *unire cumpare*. Voc. Lat.
collimàre, v. n. ass., tendere, o mirare ad una matepsi cosa, o fine.
collìna, f. Log. *montiju*, *cuccuru*, *sedda*.
colliquàre, v. a. Log. *isolvere*, *iscazàre* (*z* dol.). Mer. *iscallài*. Sett. *iscioglì*. Gall. *scaghià*.
colliquatìvo, agg. Log. *iscazadòre*. Mer. *scalladòri*. Sett. *iscioglitìvu*.
colliquaziòne, f. Log. *iscàzu*, *isolvidùra*. Mer. *scalladùra*. Gall. *scàghiu*.
collìrio, m., meigamentu de ojos. Voc. Gr.
collisiòne, f. Log. *attappamèntu de duos corpos duros cumpare* → collidere.
collìso, agg. Log. *attappàdu*, *cottàdu*.
collo, m. Log. *tuju*. Mer. *zugu*. Sett. *coddu*. Prep. unito coll'art. *lo*, Log. *cum su*. Mer. *cun su*. Sett. *cun lu*.
collocamènto, m. Dial. Com. *collocamèntu*, *accomodamèntu*.
collocàre, v. a. Log. *collocàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Accomodàre, ponner in ordine.
collocaziòne, f. Log. *collocaziòne*. Mer. Sett. *collocaziòni*.
collocutòrio, m. Dial. Com. *turnu*. Logu ue si faeddant sas monzas.
collocuziòne, f. Log. *arrejonamèntu factu cumpare*.
collòquio, m. Dial. Com. *abbuccamèntu*.
collottòla, f. Log. *attìle*. Mer. *tidìngiu*, *pistìddu*. Sett. *tupèzzu*. Gall. *tuppizzu*. Aver gli occhi nella collottola, *esser meda abbìstu*.
collusiòne, f., ingannu, intelligentia inter litigantes qui sila intendent cumpare. Voc. Lat.
collùvie, f. Voc. Lat. → moltitudine, calca.
colmàre, v. a. Log. *accuccuràre*, *pienàre*. Mer. *accuccuràri*. Sett. *prenài*, *pienà*. Umpire a còlumu. Colmar di beni, *arricchire*.
colmàta, f. Log. Sett. *alzamèntu*. Mer. *arziamèntu*.
colmatùra, f. Dial. Com. *còlumu*. Gall. *culmu*. Su qui avanzat piena sa mesura.
còlmo, m. Dial. Com. *còlumu*. Massa, muntòne, altesa, grandesa. Cùccuru, accuccuradùra.
còlo, m. Log. *sedàtu cola cola*. Gall. *siatzu*.
colombàccio, m. Log. *colùmbu*, *colùmba areste*.
colombàja, -bàra, f. Dial. Com. *columbàja*, *columbèra*, *columbèri*. Nidu de columbas.
colombàrio, m., sepulcru de sos Romanos cum niccias pro bi ponner sos vasos funerarios.
colombìna, f. Log. *istercu o ledamine de columbu*.
colòmbo, m. Log. *columbu*, *-ba*. Mer. Sett. *colòmbu*. Gall. *culùmbula*.

colònia, f. Dial. Com. *colònia*. Populu qui habitat una terra cum sas proprias leges de sa cittade.
colònna, f. Dial. Com. *colùnna*, *colùmna*. Appoggiu, protezione.
colonnàta, f., -ato m. Log. *colunnàdu*. Mer. *colunnàta*. Sett. *-àtu*. Ordine de columnas.
colonnèllo, m. Dial. Com. *colonellu*. Titulu et gradu militare. Gall. *curunèllu*.
colòno, m., habitadore de colonia. Trabagliadore de campagna.
coloramènto, m. Dial. Com. *coloramèntu*.
coloràre, v. a. Log. *tinghere*, *colorìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *colorì*, *tignì*. Rappresentare, fingere, dare diversu aspectu.
coloratamènte, avv. Log. *coloradamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Fintamente.
colòre, m. Log. *colòre*. Mer. Sett. *-òri*. Adparentia, ornamentu, finctione.
colorìre, → colorare.
colorìsta, m. Dial. Com. *colorìsta*. Qui intendet bene s'arte de colorire.
colorìto, m. ed agg. Log. *colorìdu*. Mer. *colorìu*. Sett. *colorìtu*.
colossàle, agg. Log. *colossàle*. Mer. Sett. *-àli*. Mannu, ispropositàdu.
Colossèo, m. Dial. Com. *Colossèu*. Anfiteatru de sos Romanos.
colòsso, m. Dial. Com. *colòssu*. Istatua manna. Homine altu, ispropositàdu.
còlpa, f. Dial. Com. *culpa*. Mancamentu, erru, motivu, errore, causa.
colpèvole, agg. e com. Log. *inculpàdu*, *fartòsu*. Mer. *incurpàu*. Sett. *inculpàtu*.
colpevolmènte, avv. Log. *faltosamènte*, *inculpadamènte*. Mer. Sett. *culpabilmènti*.
colpìre, v. a. Log. *dare*, *colpìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *colpì*. Ferrere, dare in su signale.
colpìto, agg. Log. *colpìdu*. Mer. *colpìu*. Sett. *-ìtu*.
còlpo, m. Log. Sett. *còlpu*. Mer. *corpu*. Iscutta, ferìda, colpu impensàdu. Colpo d'occhio, *colpu de oju*, *ojàda*. Di colpo, *ind'unu istànte*.
colpòso, → colpevole.
còlta, → raccolta, tributo.
coltàre, → coltivare.
coltellàro, -tellàjo, m. Log. *bulteddàju*. Sett. *culteddàju*. Qui fabbricat bulteddos.
coltellàta, f. Log. *bulteddàda*. Mer. *gorteddàda*. Sett. *culteddàta*, *gulteddàta*.
coltellièra, coltellèsca, f., baina de su bultèddu.
coltellinàjo, → coltellàjo.
coltèllo, m. Log. *bultèddu*, *urtèddu*. Mer. *gortèddu*. Sett. *cultèddu*. Gall. *cultèdda*.
coltivàbile, agg. Log. *coltivàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet coltivare.
coltivamènto, → coltivaziòne.
coltivàre, v. a. Log. *coltivàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Trabagliare su terrinu, ammaestrare.
coltivaziòne, f. Log. *coltivassiòne*. Mer. Sett. *coltivaziòni*.
coltìvo, agg., de terra qui si podet coltivare.
còlto, agg. Log. *coltivàdu*. Mer. *cortivàu*. Sett. *cortivàtu*. Da cògliere, *surpresu*. Leadu, arregortu, accortu.
coltra, coltre, f. Log. Sett. *còccia*. Mer. *corcia*. Coberta de lettu. Drappu nieddu pro baule.
coltràre, v. a., arare col → coltro.
coltrìno, m. dim. di *coltre*. Log. *coccitta*, *coccia minore*. Mer. *corcixèdda*.
còltro, m., ispecie de arvada a bulteddu.
coltùra, f. Dial. Com. *coltùra*. Logu coltivadu. Abitu, ammaestramentu.
colturàre, → coltivare.
colubrìna, f. Dial. Com. *colubrìna*. Pezzu de artiglieria.
còlubro, m. Log. *serpènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Voc. Lat.
colùi, pron. m. Log. *ipse*, *isse*, *cuddu*. Mer. *issu*, *cuddu*. Sett. *eddu*, *chiddu*. Gall. *iddu*.
columbàre, m., ispecie de olia pro confettare.
colùro, m. Voc. Gr. (coda tagliata). Nomen de duos circulos maximos.
còma, m. Dial. Com. *vìrgula*. Pro pilos → chioma, capigliatura.
comàdre, → comare.
comandamènto, m. Dial. Com. *cumandamèntu*.
comandànte, m. Log. *cumandante*. Mer. Sett. *-i*.
comandàre, v. a. Log. *cumandàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
comandàta, f. Dial. Com. *cumandu pubblicu*, *bàndu*.
comàndo, m. Dial. Com. *cumàndu*.
comàndolo, → bandolo.
comàre, f. Log. *comàre*. Mer. *gomài*. Sett. *cummari*. Comarina, f. dim., e vezzegg.
comàre, v. a. (dal Lat. como) → adornàre, ingannàre.
comàto, agg. (de *coma*, chioma) Log. *pilùdu*. Mer. *crinìu*. (Da comare) Log. *ingannàdu*.
combaciamènto, m. Log. *imbasamèntu*.
combaciàre, -bagiàre, v. n. ass. Log. *imbasàre*. Mer. *incasciài*. Sett. *imbasà*. Gall. *caxà*. Unire cumpare.
combattènte, m. Log. *gherradòre*. Mer. Sett. *gherradòri*.
combàttere, v. n. ass. Log. *cumbattere*, *gherràre*, *azzuffàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Contrastàre, suffrire, importunàre.
combattimènto, m. Dial. Com. *cumbattimèntu*, *azzuffamèntu*, *gherramèntu*.
combattùto, agg. Log. *cumbàttidu*. Mer. *cumbàttiu*. Sett. *cumbattìtu*.
combinàre, v. a. Log. *combinàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Accoppiare, cunfrontare.
combinaziòne, f., -namènto m. Log. *combinassiòne*. Mer. Sett. *combinaziòni*.
combrìccola, f. Dial. Com. *combriccula*. Cumpagnia de gente pro fagher male.
combustìbile, agg. Log. *combustìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Aptu a brujare.
combustibilità, f., propriedade de poder esser accesu.
combustiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Brujamentu, affannu, confusione.
combùsto, agg. Voc. Lat. → abbruciato.
come, avv. Log. *comènte*. Mer. Sett. *comènti*, *comu*. Comechè Log. *comente qui*. Mer. *comènti chi*.
comèdia, → commedia.
comendatìzia, f. Log. Dial. Com. *commendatìzia*. Littera de raccumandassiòne.
comentàre, → commentàre.
comentàrio, → commentàrio.
comènto, → commento.
còmere, v. a. Voc. Lat. → ornare, abbellìre.
comèta, f. Dial. Com. *comèta*.
comiàto, → commiato.
còmica, f., femina qui recitat in cumedia.

comicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
còmico, m. Log. *còmicu*, *cumediànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Qui iscrìet cumedias.
comìgnolo, m. Log. *summidàde*, *punta sa plus alta de sa domo*, *o de una cosa*.
cominciamènto, comìncio, m. Log. Sett. *cominzamèntu*, *cominzu*, *prinzìpiu*. Mer. *cumènzu*, *princìpiu*. Gall. *cumìnciu*.
cominciàre, v. a. Log. *prinzipiare*, *cominzàre*. Sett. *-à*. Mer. *principiài*. Gall. *cumincià*.
comìno, m., pianta erbacea. Mer. *comìnu*.
comitànte, part. Log. *comitànte*, qui sighit, qui accumpagnat.
comitìva, f. Dial. Com. *comitìva*, *cumpagnia*.
còmito, m. Log. Sett. *gòmitu*, *còmitu*. Mer. *gòmitu*. Qui cumandat sa ciurma.
comiziàle, agg., qui appartenit ad su comiziu.
comìzio, m. Dial. Com. *comìziu*. Adunanzia de su populu Rom. pro eligere su magistradu.
còmma, f. Dial. Com. *virgula*. Voc. Gr. (tagliamento).
commacolàre, → macchiare.
commàndita, → accomandita.
commeàto, m.→vettovaglia. Voc. Lat.
commèdia, f. Dial. Com. *cumèdia*.
commediànte, m. Log. *cumediànte*. Mer. Sett. *cumediànti*.
commediàre, v. n., iscriere cumedias.
commediògrafo, m., iscriptore de cumedias.
commediòla, m. dim. Dial. Com. *cumedièdda*.
commemoràbile, agg. Log. *commemoràbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
commemoràre, v. a. Log. *commemoràre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Reduire a memoria, ammentàre.
commemorazìone, f. Log. *commemoratìone*. Mer. Sett. *-aziòni*.
commènda, f. Dial. Com. *commenda*.
commendàre, v. a. Log. *laudàre*, *approvàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Raccumandare.
commendatàrio, m. Dial. Com. *commendatàriu*. Su qui fundat o possedit commenda.
commendatòre, m., commendatrice f. Log. *commendadòre*. Mer. Sett. *-dòri*, *-òra*.
commendazìone, f. Log. *laude*. Mer. *laudi*. Sett. *lodi*.
commendèvole, commendàbile, Log. *dignu d'essere laudadu*.
commensàle, agg. e com. Log. *cumpagnu de mesa*. Mer. Sett. *commensàli*.
commensuràbile, agg., qui hat una misura comune.
commensurabilità, f., proporzione tra su qui hat una misura comune.
commensuràre, v. a., mesurare cumpare una cosa cum s'atera.
commentàre, v. a. Log. *commentàre*, *interpretàre*. Mer. *commentài*. Sett. *commentà*.
commentàrio, m. Dial. Com. *commentàriu*.
commènto, m. Dial. Com. *commèntu*. Espositione, interpretatione de unu libru.
commerciànte, m. Log. *commerciante*. Mer. Sett. *commerciànti*. Negossiante.
commerciàre, v. n. Log. *commerciàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher commerciu, negossiare.
commèrcio, m. Dial. Com. *commerciu*. Negotiu, negùsciu, trafficu.
commessàrio, → commissario.
commèsso, m. Dial. Com. *commìssu*. Persona ad sa quale si committit un'affare. Agg. commissu, committidu, incrastadu, imbasadu.
commessùra, f. Log. *incrastadùra*, *imbasadùra*. Gall. *incàsciu*. Mer. *incàsciu*, *incastramèntu*.
commestìbile, m. Log. *commestìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Cibu, vivanda, màndigu. Agg. bonu a mandigare. Mer. *chi si podit pappài*.
commestiòne, → comistione.
commèttere, v. a. anom. Log. *mandàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cumandare, ordinare, operare, raccumandare. Imbasare, incrastàre.
commettitùra, → commessura.
commezzamènto, → divisione, spartimento.
commiàto, m. Log. *lissènzia*. Sett. *lizènzia*. Dare commiato, *dispacciàre*, *lissenziàre*.
commilitòne, m. Log. *cumpàgnu*, propr. de milissia. Per sim. cumpagnu, condiscipulu.
comminàre, v. a. Voc. Lat. → minacciare.
comminatòria, f. Log. *intimassiòne*. Mer. Sett. *camminatòria*, *intimazìòni*.
comminazìone, f. Log. *minetassiòne*. Mer. Sett. *comminazìòni*. Minetta giudiziale.
commischiàre, v. a. Log. *admisciare*, *misciàre cum pare cosas diversas*. Mer. *ammesturài*.
commiseramènto, -aziòne → compassione.
commiseràre, v. a. Log. *commiseràre*, *compassionàre*. Mer. *lastimài*. Tenner cumpassione.
commissarìa, -sserìa, f., commissariato m. Log. *commissarìa*, *commissariàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Ufficiu de su commissariu.
commissàrio, m. Dial. Com. *commissàriu*.
commissionàre, v. a. Log. *commissionàre*. Mer. *-ài*. Sett. *commissionà*. Dare commissione.
commissionàrio, m. Dial. Com. *commissionèri*. Su qui faghet sas commissiones pro un'ateru.
commissiòne, f. Log. *commissiòne*, *incumbenzia*, *raccumandizia*. Mer. Sett. *commissiòni*.
commistiòne, f. Dial. Com. *ammistùra*, *miscùgliu*.
commìsto, agg. Voc. Lat. → mischiato.
commisturàre, → commischiàre.
commisuràre, → commensurare.
commodàre, → comodare, accomodare, adattare, acconciare.
commoràntе, agg., qui dimorat, abitat.
commoràre, v. n. Voc. Lat. → dimorare.
commòsso, agg. Log. *commòvidu*. Mer. *commòviu*. Sett. *commovìtu*.
commovimènto, m. Dial. Com. *commovimèntu*.
commoziòne, f. Log. *commotione*. Dial. Com. *commovimèntu*.
communìre, → corroborare, rinforzare.
commuòvere, commovere → muovere.
commutàbile, agg. Log. *commutàbile*, *movìbile*. Mer. Sett. *commutàbili*.
commutàre, v. a. Log. *cambiàre*. Mer. *-ài*. Sett. *ciambà*. Cambiare una cosa cum s'atera.
commutazìone, f. Log. Mer. Gall. *cambiamèntu*. Sett. *ciambamentu*.
comodamènte, avv. Log. *comodamènte*. Mer. Sett. *comodamènti*.

comodàre, v. a. Log. *imprestàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
comodatàrio, m., su qui rezzit s'imprestidu.
comodàto, m. Log. Mer. *imprèstidu*. Sett. *imprèstitu*. Gall. *imprestu*. Agg. *imprestàdu*.
comodità, comodezza, f. Log. *comodidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *comoditài*.
còmodo, m. Dial. Com. *còmodu*. Esser comodu, esser bene istànte. Agg. *comodu*, *opportunu*, *conveniente*.
compàdre, → compàre.
compadròne, m. Log. *padrònu*, *uguàle*.
compaginàre, v. a. Log. *compaginàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Unire, formare paginas.
compaginatùra, f. Log. *compaginadùra*, *unione*.
compagnàre, → accompagnàre.
compagnèvole, agg. Log. *accumpagnàbile*. Mer. Sett. *accumpagnàbili*, *de cumpàgnu* → sociabile.
compagnìa, f. Log. Sett. *compagnìa*, *cumpagnìa*. Mer. *cumpangìa*. Soziedade.
compàgno, m. Log. *cumpàgnu*, *cumpànzu*. Mer. *cumpàngiu*. Sett. *cumpàgnu*. Agg. *sìmile*, *uguale*.
compagnòne, m. Log. *cumpagnòne*, *cumpanzòne*. Mer. Sett. *cumpagnòni*.
companàtico, m. Log. Sett. *aùnzu*. Gall. *cumpànicu*. Mer. *gaùngiu*.
comparàbile, agg. Log. *comparàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet paragonare.
comparàggio, comparatico, m. Log. *comparìa*. Parentela ispirituale. Mer. *goparàggiu*.
comparàre, v. a. Log. *paragonàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Confrontare, assimizare.
comparativamènte, avv. Log. *comparativamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
comparatìvo, agg. Dial. Com. *comparatìvu*.
comparaziòne, f. Log. *paragòne*, *comparassiòne*. Mer. Sett. *comparazìòni*, *paragòni*.
compàre, m. Log. *compàre*. Mer. *gopài*. Sett. *cumpàri*.
comparìre, v. a. Log. *comparìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*. Manifestaresi, mustraresi.
compariscènte, agg. Log. *qui faghet bella cumpàrfida*.
compariscènza, f. Log. *cumpàrfida*, *cumparsa*. Mer. *bella cumparsa*. Sett. *cumpàrsa*.
comparìto, comparso, agg. Log. *cumpàrfidu*. Mer. *cumpàrtu*. Sett. *cumparsu*. Gall. *cumparùtu*.
compariziòne, f. Log. *adpariziòne*. Mer. Sett. *-zìòni*. Cumpàrfida.
compàrsa, f. Dial. Com. *cumparsa*. Arrivu.
compartecipàre, v. n. Log. *partizipare cum pare*.
compartècipe, agg. Log. *partezipadu cum pare*. Mer. *cumpartècipi*.
compartimènto, m., compartitùra f. Log. *divisiòne*, *distributiòne*. Mer. Sett. *divisiòni*.
compartìre, v. a. *partire*, *dividere*. Mer. *spartiri*. Sett. *partì*. Distribuìre, dividere in duos.
compàrto, → compartimento.
compassàre, v. a. Log. *misurare cum iscumpàssu*. Proporzionare bene una cosa. Mer. *cumpassài*.
compassionàre, v. a. Log. *cumpassionare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Tenner cumpassione.
compassiòne, f. Log. *cumpassiòne*, *làstima*. Mer. Sett. *cumpassiòni*.
compassionèvole, agg. Log. *cumpassionèvole*. Mer. *compassionàbili*. Sett. *cumpassionèvoli*.
compassìvo, agg. Dial. Com. *compassìvu*. Piedosu.
compàsso, m. Dial. Com. *cumpàssu*. Iscumpassu, cumpartimèntu.
compastòjo, m. Log. *cumpostòre*. Mer. *pertighìtta*. Gall. *cumpustìli*. Sa bacchetta de su telarzu.
compatìbile, agg. Log. *cumpatìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Dignu de cumpatimentu.
compatibilità, f. Log. *cumpatibilidàde*. Mer. *-adi*. Sett. *cumpatibilitài*.
compatibilmènte, avv. Log. *cumpatibilmènte*. Mer. Sett. *-enti*.
compatimènto, m. Dial. Com. *cumpatimèntu*.
compatìre, v. a. anom. Log. *cumpatìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *cumpatì*. Tenner compassione, iscujare.
compatìto, agg. Log. *cumpatìdu*. Mer. *cumpadèssiu*. Sett. *cumpatìtu*. Gall. *cumpatùtu*.
compatriòtta, -òta, -otto, com. Dial. Com. *cumpatriòtta*, *cumpatriòtto*.
compàtto, agg. Log. *cumpàttu*, *unìdu*, *istrìntu*. Mer. Sett. *cumpàttu*. Sost. → convenzione.
compèllere, v. a. anom. Log. *costrìnghere*. Mer. *costrìngiri*. Sett. *costrignì*. Obbligare, forzare.
compendiàre, v. a. Log. *cumpendiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Abbreviare, reduire.
compèndio, m. Dial. Com. *cumpèndiu*, *summariu*.
compendiòso, compendiario, agg. Dial. Com. *compendiòsu*, *compendiàriu*.
compensàre, v. a. Log. *compensare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ricumpensare, retribuire.
compensazìone, f. Log. *compensassiòne*, *ricompensa*. Mer. Sett. *recumpènsa*, *cumpensazìòni*.
compènso, m. Dial. Com. *cumpènsu*. Riparu, soddisfassione.
còmpera, → compra.
comperàre, → comprare.
competènte, agg. Log. *cumpetente*, *competènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Confaghente, opportunu.
competentemènte, avv. Log. *competentemènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
competènza, f. Dial. Com. *cumpetènzia*.
compètere, v. n. ass. Log. *cumpetere*. Mer. *compètiri*. Sett. *cumpetì*.
competitòre, m. Log. *cumpetitòre*, *emulu*. Mer. *competidòri*. Sett. *-etitòri*.
compiacènte, agg. Log. *cumpiaghènte*. Mer. *cumpraxènti*. Sett. *cumpiazènti*.
compiacènza, f. Log. *cumpiaghènzia*, *dilèctu*. Mer. *cumpraxènzia*. Sett. *cumpiazènzia*.
compiacère, v. n. p. Log. *cumpiàghere*, *dilectaresi*. Mer. *cumpràxiri*. Sett. *cumpiazì*.
compiacèvole, → dilettevole.
compiacimènto, Log. *cumpiaghimèntu* → compiacenza.
compiaciùto, agg. Log. *cumpiàghidu*. Mer. *cumpràxidu*. Sett. *compiazùtu*.
compiàngere, compiagnere, v. a. anom. Log. *cumpiànghere*. Mer. *cumpràngiri*. Sett. *cumpiagnì*.
compiànto, m. Dial. Com. *cumpiàntu*, *lamèntu*. Agg. *cumpiàntu*, *cumpianghìdu*.
compiegàre, v. a. Log. *cumpiegare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pijare cum atera cosa.
còmpiere, v. a. Log. *cumplìre*, *finire*, *ultimare*. Mer. *cumprìri*. Sett. *cumprì*. Accabbare.

compièta, f. Log. Mer. *compietas*, *cumplètas*. Sett. *cumpièti*, *cumplèti*. S'ultima de sas horas canonicas.
compiglìare, v. a. → abbracciare. V. n. p. → rappigliare.
compilàre, v. a. Log. *compilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Componnere, ordinare, unire cumpare.
compilatòre, m. Log. *compiladòre*, *regoglidòre*. Mer. Sett. *compiladòri*.
compilaziòne, f. Log. *compilassiòne*. Mer. Sett. *compilazióni*.
compimènto, m. Dial. Com. *finimèntu*, *cumplimèntu*. Perfectione, accabbu.
compìre, → compiere.
compitamènte, avv. Log. *complidamènte*, *interamènte*. Mer. Sett. *-i*. Civilmente, perfectamente.
compitàre, v. a. Log. *confuggere*, *compitare*. Mer. *-ài*. Sett. *configgì*. Contare, ponner a contu.
compitèzza, f. Dial. Com. *cortesìa*. Cumplidesa, finimentu, accabbu.
compìto, agg. Log. *cumplìdu*. Mer. *cumprìu*. Sett. *cumplìtu*. Finidu, perfectionàdu.
còmpito, m. Log. *trabagliu*, *opera*. Mer. *posta*. Trabagliu assignàdu. Contu, calculu.
compitùra, f., su semen de s'animale.
compiutamènte, avv. Log. *complidamènte*, *interamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
complanaziòne, f. Log. Sett. *appianamèntu*.
complessionàre, v. a., formare sa complessione.
complessiòne, f. Log. *cumplessiòne*. Mer. Sett. *-i*.
complessìvo, agg. Dial. Com. *cumplessìvu*.
complèsso, m. Dial. Com. *cumplèssu*. Benefactu, bene formadu.
completàre, → compiere.
completaziòne, f., -pletamento m. → compimento, finimento.
complèto, agg. Log. *cumplètu*, *cumplìdu*, *ultimàdu*. Mer. Sett. *cumplètu*.
complicàre, Voc. Lat. → piegare, avvolgere.
complicàto, agg. Log. *complicàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Imbrogliadu, unidu cumpare.
complicaziòne, f. Log. *complicaziòne*. Mer. Sett. *-azióni*. Imbrogliu.
còmplice, com. Log. *complize*. Mer. Sett. *-plizi*.
complicità, f. Log. *complizidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *complizitài*.
complimentàre, v. a. Log. *complimentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher complimentos.
complimentàrio, m., su primu ministru de una domo de commerciu. Secretariu.
complimènto, m. Dial. Com. *cumplimèntu*. Finimentu, perfectionamèntu.
complimentòso, agg. Dial. Com. *cumplimentosu*.
complìre, v. n. Log. *cumplìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
complìto, → compito, leggiadro, grazioso.
complottàre, v. n. ass. Log. *fagher complottos*, *congiurare*, *conspirare*. Mer. *fai cumplòttus*.
complòtto, m. Dial. Com. *cumplòttu*.
componènte, part. pres. Log. *cumponente*. Qui componet. Sost. → ingrediente.
compònere, → comporre.
componimènto, m. Dial. Com. *cumponimèntu*.
componitòre, compositore, m. Log. *componidòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui componet.
componocchiàre, v. a., cumponner pagu et cum istentu un'opera.
compòrre, v. a. anom. Log. *cumpònnere*. Mer. *-pòniri*. Sett. *-nì*. Immaginare, fingere, pacificàre.
comportàbile, -ortevole, agg. Log. *comportabile*, *supportabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
comportamènto, m. Dial. Com. *portamèntu*, *comportamèntu*.
comportàre, v. a. Log. *comportare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Supportare, tollerare, procedere.
comportevolmènte, avv. Log. *cumportabilmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
compòsito, → composto.
compositòjo, m. Log. *composidòre*. Mer. Sett. *-òri*. Strumentu cum su quale si cumponent sas literas.
compositòre, m. Log. *cumponidòre*, *qui cumponet*.
composiziòne, f. Log. *compositiòne*. Mer. Sett. *-osiziòni*. Accordu, mixtura de cosas.
compossìbile, agg., qui podet existere cumpare cum atera cosa.
compostamènte, avv. Log. *cumpostamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
compostèzza, f. Log. Mer. *cumpostèsa*. Sett. *cumpostèzia*. Modestia.
compòsto, m. Dial. Com. *cumpòstu*. Ordinadu, aggiustadu, pattuìdu, determinàdu.
còmpra, f., -amènto m. Log. Mer. *còmpora*. Sett. *còmpra*. Gall. *còmpara*.
compràre, v. a. *comporare*. Mer. *-ài*. Sett. *comprà*.
comprèndere, v. a. anom. Log. *cumprendere*. Mer. *-èndiri*. Sett. *cumprendì*. Leare, contennere, abbrazzàre.
comprendìbile, → comprensibile.
comprendimènto, m. Dial. Com. *cumprendimèntu*, *intendimèntu*, *intelligènzia*.
comprendònio, m. voce bassa → intelligenza, giudizio.
comprensìbile, agg. Log. *cumprensìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
comprensibilità, f. Log. *cumprensibilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *cumprensibilitài*.
comprensiòne, f. Dial. Com. *comprendimèntu*.
comprensìva, f. Dial. Com. *comprensìva*. Facultade de cumprendere.
comprensòre, m. pl. *cumprensores*. Sos Sanctos de su Chelu. Beatos.
compresamènte, avv. Log. *cumpresamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
comprèso, agg. Dial. Com. *cumprèsu*. Mer. *comprèndiu*. Contennidu, intendidu, agitadu, invasadu.
compressibilità, f., propriedade de su corpus qui si podet pijare o comprimere.
compressiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Actione cum sa quale si restringhet unu corpus.
comprìmere, v. a. anom. Log. *comprìmere*, *istrìnghere*. Mer. *comprìmiri*. Sett. *comprimì*. Raffrenare, forzare.
compromèsso, m. Dial. Com. *cumpromìssu*. Arriscu.
compromettere, v. n. anom. Log. *cumpromìttere*. Mer. *-iri*. Sett. *cumpromittì*. Ponner in arriscu.
compromissàrio, m., cuddu ad su quale si remittit pro decidere una lite, un'affare, etc.
comproprietà, f., propriedade comune ad diversas personas.
comproprietàrio, m., qui possedit una cosa comune cum ateros.

comprovàre, v. a. Log. *cumprovàre*. Mer. *-ài*. Sett. *comprubà*. Proare, cumproare, approvare.
comprovaziòne, f. Log. *cumprovassiòne*. Mer. *-zióni*. Sett. *cumprobazióni*.
compùgnere, v. n. ass. Log. *pentìre*, *tenner pentimèntu*. Mer. *pentirisì*. Sett. *pentìssi*.
compugnimènto, → compunzione.
compulsàre, v. a. Log. *zitàre*, *costrìnghere in giudiciu*. Mer. *citài*. Sett. *zità*.
compulsòria, f., litera cum sa quale si forzat a pagare sos derectos regios.
compùngere, → compugnere.
compùnto, agg. Dial. Com. *compùntu*. Contritu, affligìdu, addoloradu.
compunziòne, f. Log. *compunziòne*. Mer. Sett. *-òni*. Pentimentu, dolore, afflictione de animu.
computàre, v. a. Log. *computare*, *calculare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
computìsta, f. Dial. Com. *computìsta*, *contabilìsta*. Qui faghet contos → abbachista.
computisterìa, f., arte de fagher contos, o bancu de computista.
còmputo, m. Dial. Com. *càlculu*. Si narat de su tempus.
comunàle, agg. Log. *comunale*. Mer. Sett. *-ali*. De comunidade, usitàdu.
comunalmènte, avv. Log. *comunalmènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ordinariamente.
comunànza, f. Dial. Com. *comunànzia*, *accomunamèntu*.
comunàre, ponner in comune → accomunare.
comùne, m. → comunità. Agg. Log. *comùne*. Mer. Sett. *cumuni*. Generale, ordinariu, usuale, affabile.
comunella, f. Dial. Com. *comunèlla*. Usu de benes in sociedade inter medas. Convito di comunella, *quando ognunu de sos cumbidados ponet sa parte sua*. Dial. Com. *rangiu*.
comunemènte, avv. Log. *comunemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ordinariamènte, generalmente.
comunicàbile, agg. Log. *comunicàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
comunicànza, → comunicazione.
comunicàre, v. a. Log. *comunigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Participare, cunferrere, dare, leare su sacramentu de s'Eucharistia.
comunicatìva, f. Log. *comunicatìva*. Facilidade de s'isplicare quando unu imparat.
comunicatìvo, agg., aptu ad faghersi comune.
comunicaziòne, f. Log. *comunicaziòne*. Mer. Sett. *-nicazióni*. Participatione.
comunichìno, m., sa particula consegrada qui si dat in sa Comunione.
comuniòne, f. Log. *cumuniòne*. Mer. Sett. *-òni*.
comunità, f. Log. *comunidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *comunitài*.
comunitatìvo, agg. Dial. Com. *comunitatìvu*. Qui est de sa comunidade.
comùnque, avv. Log. *comente si siat*. Sett. *comu si sia*. Mer. *comenti si siat*.
con, prep. congiunt. Dial. Com. *cum*, *cun*. Cum sos pron. *me*, *te*, *se* si unit senza s'*n*, meco, teco, seco, *cummegus*, *cumtegus*, *cumipse*. Con esso voi, vosco, *cum bois*.
conàto, m. Voc. Lat. → sforzo.
cònca, f. (*o* str.), Log. *cònca*, *vasu*, *lebrèri*. Mer. *scivèdda*. Sett. *conca*. Conca (*o* lar.) → conchiglia. Conchetta, dim. *conchèddu*.
concàmbio, → contraccambio.
concatènamento, → concatenazione.
concatenàre, v. a. Log. *aggiungher cum pare*. Mer. *unìri*. Sett. *unì*. Incadenare.
concatenaziòne, f. Log. *uniòne*. Mer. Sett. *-òni*. Connexione, relatione de cosas.
concàusa, f., causa in compagnia de un'atera.
concavità, f. Log. *profundidàde*, *concavidàde*. Mer. *profundidàdi*. Sett. *profunditài*.
còncavo, m. → concavità. Agg. Dial. Com. *concavu*, *profundu*.
concèdere, v. a. Log. *conzèdere*, *concedere*. Mer. *concèdiri*. Sett. *cunzedì*. Permittere, dare, accordare.
concedìbile, -essìbile, agg., qui si podet concedere. Accordabile.
concènto, m. Dial. Com. *armonia*. Concertu de boghes, e de istrumentos.
concentramènto, → concentrazione.
concentràre, v. a. Log. *cunzentràre*. Mer. *concentràri*. Sett. *conzentrà*. Per simil. *internaresi*, *pensare profundamente*.
concentraziòne, f. Log. *concentrassiòne*. Mer. *concentrazióni*. Sett. *-zentrazióni*.
concèntrico, agg. Dial. Com. *concentricu*. Qui hat su matepsi centru.
concepìbile, agg. Log. *cunzepìbile*, *immaginàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
concepimènto, m. Dial. Com. *concepimèntu*.
concepìre, Log. *concepìre*, *conzepìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-pì*. Apprendere, ideare, ispiegare.
concepìto, agg. Log. *conzebìdu*, *concepìdu*. Mer. *concebìu*. Sett. *conzipìtu*.
concèrnere, v. n. Log. *appartènnere*. Mer. *-ènniri*. Sett. *appartenì*. Riguardare.
concertàre, v. a. Log. *concordare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dispònnere, combinare, ordinare.
concèrto, m. Log. Dial. Com. *accordu*. Concertu, armonia, unione.
concessionàrio, m. Dial. Com. *concessionàriu*, ad su quale si faghet sa concessione.
concessiòne, f., -edimènto m. Log. *concessiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Facultade, permissione.
concèsso, agg. Log. *concèdidu*, *concèssu*. Mer. *concèdiu*. Sett. *conzèssu*. Accordàdu, dadu.
concettàre, -ttizzàre, v. n. ass., formare concettos.
concettìno, m., faeddu argutu. Arguzia.
concètto, agg. Log. *conzebìdu*, *concebìdu*. Mer. *concettu*, *concebìu*. Sett. *conzebìtu*.
concètto, m. Dial. Com. *conzèttu*, *concèttu*. Pensamentu, idea, stima, opinione.
concettòso, agg. Dial. Com. *concettòsu*, *pienu*, *formadu de concettos*.
conceziòne, f. Log. *conceziòne*. Mer. Sett. *-òni*. Pensamentu, fedu, animale concebidu.
conchìglia, f. Dial. Com. *conchìglia*.
conchilifòrme, formadu a modu de conchiglia.
conchiùdere, v. a. anom. Log. *finìre*, *ultimare*, *concluire*. Mer. *concluìri*. Sett. *concluì*. Decidere, deliberare, serrare, istringhere cumpare.
conchiusiòne, → conclusione.
conchiùso, agg. Log. *concluìdu*. Mer. *urtimàu*, *concluìu*, *urtimàu*. Sett. *concluìtu*.

còncia, f. Log. Sett. *cònza*. Mer. Gall. *còncia*. Accomodamentu, profumamentu, condimentu.
conciàre, → acconciare.
conciatòre, m. Log. *conzadòre*. Sett. *-òri*. Mer. *conciadòri*.
conciatùra, → acconciatura.
concìdere, v. a., segare a bicculos. Voc. Lat.
conciliàbile, agg. Log. *conziliàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
conciliàbolo, m. Dial. Com. *conciliàbulu*. Congressu, adunanzia pro malu fine.
conciliàre, v. a. n. p. Log. *conziliàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Unire, pacificare.
conciliatìvo, agg. Dial. Com. *conciliatìvu*.
conciliatòre, m. Log. *conziliadòre*. Mer. *-òri*. Sett. *conciliatòri*.
conciliazìone, f. Log. *conciliazìone*. Mer. Sett. *-azìoni*. Accomodamentu, concordia.
concìlio, m. Dial. Com. *concìliu*, *conzìliu*. Adunanzia.
concimàre, v. a. Log. *alledaminare*. Mer. *-ài*. Sett. *allitaminà*. Gall. *litaminà*.
concìme, m. Log. *ledamine*. Mer. *-àmini*. Sett. *litàmini*.
concìnno, agg. Voc. Lat. → galante, grazioso.
còncio, → concime. Per → conciliazione, belletto.
conciofossechè, conciossiachè, cong. Log. *proite qui*, *essende qui*. Mer. *stanti chi*.
concionàre, v. n. ass. Voc. Lat. → preigare.
conciòne, f. Log. *prèiga*. Mer. Sett. *predica*.
concisamènte, avv. Log. *brevemènte*, *concisamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
concisìone, f. Log. *brevidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *brevitài*.
concìso, agg. Log. *conzìsu*, *breve*. Mer. *concìsu*. Sett. *brevi*. Concisu, istrintu.
concistoriàle, agg. Log. *concistoriàle*. Mer. Sett. *concistoriàli*.
concistòro, -storio, m. Dial. Com. *concistòriu*. Adunanzia de sos Cardinales cum su Paba.
concitamènto, m. Dial. Com. *commovimèntu*.
concitàre, v. a. Log. *agitàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Turbare, istimulare.
concitatòre, m. Log. *concitadòre*. Mer. *-òri*.
concitazìone, → concitamènto.
concittadìno, m. Log. *de sa propria zittade*.
conclàve, m. Log. l*ogu ue si serrant sos Cardinales pro fagher su Pontifice*.
conclàvio, m., sa parte plus ìntima et segreta de una domo.
conclavìsta, m., assistente de su Cardinale in su Conclave.
concludènte, agg. Log. *concludènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
concludentemènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-i*.
conclùdere, → conchiudere. Concluso, agg. → ristretto, abbreviato.
conclusìone, f. Log. *conclusìone*. Mer. Sett. *-òni*. Fine, *termine*. In conclusìone, in fine.
concomitànte, agg., qui accumpagnat necessariamènte.
concomitànza, f. Dial. Com. *concomitànzia*.
concordànte, agg. Log. *concordànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Simile, cunforme.
concordànza, f. Dial. Com. *concordànzia*. Accordu, conveniènzia.
concordàre, v. a. Log. *concordare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Accordare, benner de accordu.
concordàto, m. Log. *concordàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Convenzione. Agg. Log. *cunforme*. Mer. Sett. *cunformi*.
concòrde, agg. Log. *concòrde*. Mer. Sett. *-di*. Cunforme, uniforme.
concordemènte, -devolmente, avv. Log. *concordemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. De concordia.
concòrdia, f. Dial. Com. *concòrdia*. Paghe, amore.
concorporàre, → incorporàre.
concorrènte, m. Log. *concurrènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Competidore, emulu.
concorrènza, f. Dial. Com. *concurrènzia*.
concòrrere, v. n. ass. anom. Log. *concùrrere*. Mer. *concùrriri*. Sett. *concurrì*.
concòrso, m. Dial. Com. *cuncùrsu*. Agg. Dial. Com. *cuncùrsu*, *concùrsu*.
concoziòne, m. Log. *coghimèntu*, *digestione*. Su cogher de sos cibos in s'istogamu.
concretàre, v. a. Log. *finìre*, *benner ad sa conclusiòne*.
concrèto, agg., qualidade unida ad su suggettu, contraria de astrattu.
concreziòne, f., unione de substanzias qui formant unu corpus.
concubìna, f. Dial. Com. *concubìna*. Gall. *fanta*. Amante dishonesta.
concubinàrio, m. Dial. Com. *concubinàriu*.
concubinàto, m. Log. *concubinàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Gall. *affantàtu*.
concubìno, m. Dial. Com. *concubìnu*. Gall. *fàntu*. Amante dishonestu, amigu.
concùbito, m. Dial. Com. *concùbitu*. Su corcare cumpare, s'homine cum sa femina.
conculcamènto, m. Log. *appeittigamèntu*.
conculcàre, v. a. Log. *appeittigàre*, *cattigàre*. Mer. *calpestài*. Sett. *cazzicà*. Gall. *calcicà*. Opprimere.
conculcatòre, m. Log. *cattigadòre*.
conculcazìone, → conculcamènto.
concuòcere, v. a. anom. Log. *concòghere*. Mer. *concòiri*. Digerire sos cibos in s'istogamu.
concupìre, Voc. Lat. → desiderare.
concupiscènza, f. Dial. Com. *concupiscènzia*. Affectu internu ad sa sensualidàde.
concupiscìbile, agg. Log. *concupiscìbile*. Mer. Sett. *-li*. Qui naschet dai sa concupiscenzia.
concussàre, v. a. Log. *iscuotere cum forza*.
concussionàrio, m., qui usat angarìas.
concussiòne, f. Dial. Com. *iscòssa*. Angarìa, prepotenzia.
condànna, f. Dial. Com. *cundanna*. Pena, castigu.
condannàbile, agg. Log. *cundannàbili*. Mer. Sett. *-àbili*.
condannagiòne, -aziòne, f. Log. *cundennassione*, *condemnatione*. Mer. Sett. *condannazìoni*.
condannàre, v. a. Log. *condennàre*. Mer. *-ai*. Sett. *cundannà*. Condemnare.
condebitòre, m., qui est obbligadu cum atere ad unu depidu. Mer. *condepidori*.
condegnamènte, avv. Log. *condignamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
condègno, agg. Dial. Com. *condìgnu*. Proporzionàdu ad su premiu et meritu.
condennàre, → condannare.
condensàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *condensàbili*.
condensabilità, f. Log. *condensabilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-abilitài*.

condensamènto, → condensazione.
condensàre, v. a. Log. *condensàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *caghià*. Restringhere, cazare, unire.
condensaziòne, f. Log. *-aziòne*. Mer. Sett. *-òni*. Restringhimentu, cazadura. Gall. *caghiatùra*.
condescèndere, → condiscendere.
condimènto, m. Dial. Com. *cundimèntu*.
condiminiàre, v. a., reduire, assuggettare subta su dominiu.
condìre, v. a. Log. *cundìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *condì*. Confettare, misciare, providire.
condiscendènza, f. Dial. Com. *condiscendènzia*, *indulgènzia*.
condiscèndere, v. a. anom. Log. *condiscèndere*. Mer. *-scèndiri*. Sett. *condiscendì*. Acconsentire, bennere ad s'opinione de unu.
condiscensiòne, f., -scendimento m. → condiscendènza.
condiscèpolo, m. Dial. Com. *condiscìpulu*. Cumpagnu de ischola.
condìto, agg. Log. *condìdu*. Mer. *condìu*. Sett. *conditu*.
conditòre, → facitore.
conditùra, → condimento.
condizionàle, agg. Log. *condizionàle*. Mer. Sett. *condizionàli*.
condizionalmènte, → condizionatamente.
condizionàre, v. a. Log. *conditionàre*. Mer. *condizionài*. Sett. *-à*. Abilitare, disponnere.
condizionatamente, avv. Log. *conditionadamente*. Mer. *-dizionadamènti*. Sett. *condizionatamènti*.
condizionàto, agg. Log. *cundizionàdu*. Mer. *condizionàu*. Sett. *-atu*. Bene ordinadu, cunfettadu.
condiziòne, f. Log. *condiziòne*. Mer. Sett. *-zìoni*. Gradu, istadu de persone. Propriedàde, qualidade. Perigulu.
condoglièanza, f. Dial. Com. *lamèntu*. Dolore, pèsamu, tristesa.
condolèrsi, v. n. p. Log. *accunortàre*, *dare su pesamu*. Gall. *accunultà*.
condomìnio, m., dominiu qui si tenet cum atere.
condonàbile, agg. Log. *perdonàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
condonàre, v. a. Log. *perdonàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
condòtta, f. Dial. Com. *condutta*. Guida, salariu. Modu de vivere.
condottàre, v. a., portare s'abba per mesu de conduttos.
condottière, m. Dial. Com. *capitanu*, qui conduit.
condòtto, m. Log. *cunduttu*, *condùttu*. Agg. Log. *conduìdu*, *trasportàdu*. Mer. *condùxiu*. Sett. *condùzitu*. Giutu, portadu.
conducìbile, agg., aptu, opportunu, favorabile.
conducibilità, f., propriedade de sos corpos qui conduint s'elettricidade.
condùrre, v. a. anom. Log. *giùghere*. Mer. *portài*. Sett. *pultà*. Movere, reduire. Determinaresi. Condurre ad effetto, *perfectionare*. Condurre un servo, *leare a servire*.
conduttòre, m. Log. *conduttòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui ghiat, o portat. Qui leat in affittu.
conduzìone, f., -ducimento m. → condotta.
conestàbile, m., gradu in sa milizia antiga, qui corrispondet a colonellu.
confabulàre, v. n. Log. *confabulàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Arrejonare cumpare.
confabulazìone, f. Log. *arrejonamèntu*, *ciacciaràda*.
confacèvole, -facènte, agg. Log. *cunfaghènte*, *conveniènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
confàre, confarsi, v. n. p. impers. Log. *confàghere*. Mer. *cunfài*. Sett. *cunfà*. Combennere, istare bene, andare bene.
confastidiàre, → infatidire, annojarsi.
confederàrsi, v. n. p. Log. *unìresi cumpàre*.
confederazìone, f. Log. *uniòne*. Mer. Sett. *-òni*. Pactu solenne → lega.
conferènza, f. Dial. Com. *conferènzia*. Paragone, cunfrontu. Abbuccamentu.
conferìre, v. a. Log. *conferìre*, *conferrere*. Mer. *cunferriri*. Sett. *cunferì*. Faeddare cumpare.
conferìto, agg. Log. *cunferìdu*. Mer. *cunferìu*. Sett. *cunferìtu*.
confèrma, → confermazione.
confermàre, v. a. Log. *confirmàre*. Mer. *-ài*. Sett. *cunfirmà*. Cresimare.
confermazìone, f. Log. *confirmatiòne*. Mer. Sett. *confirmazìoni*. Cresima.
confessàre, v. a. Log. *confessare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Manifestare, declarare.
confessionàrio, -ssionale, m. Dial. Com. *confessionariu*, *cunfessionàriu*. Gall. *cunfissiunàli*.
confessiòne, f. Log. *confessiòne*. Mer. Sett. *-òni*.
confèsso, agg. Log. Mer. *cunfessu*, *cunfessàdu*. Mer. *cunfessu*. Sett. *confessàtu*.
confessòre, m. Log. *cunfessòre*. Mer. Sett. *-òri*.
confettàre, v. a. Log. *cunfettàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
confettièra, f., vasu o logu ue si tenet sa confettura.
confettière, m. Dial. Com. *cunfettèri*. Qui faghet o bendet confettura.
confètto, m. Dial. Com. *confettùra*. Agg. Log. *confettàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
confettùra, f. Dial. Com. *confettùra*.
confezionàre, → confettàre.
confeziòne, f., compositione meighinale, o de fructure cum tuccaru, etc.
conficcàre, v. a. Log. *ficchìre*. Mer. *cravài*. Sett. *ficchì*. Gall. *infilchì*. Cravàre, incravàre.
conficcàto, agg. Log. *ficchìdu*, *cravàdu*. Mer. *ficchìu*, *cravàu*. Sett. *ficchìtu*. Gall. *infilcùtu*.
confidànza, → confidenza.
confidàre, v. n. ass. Log. *confidàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fidare, isperare.
confidènte, m. Log. *confidènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
confidènza, m. Dial. Com. *confidènzia*.
confidenziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *confidenziali*.
configere, → conficcare.
configuràre, v. a., rappresentare a similanzia de un'atera figura.
configuraziòne, f., conformatione de un'atera figura.
confinànte, m. Log. *confinànte*. Mer. Sett. *-anti*.
confinàre, v. a. Log. *confinàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner confine, esser affacca.
confinaziòne, f. Log. *làcana*. Mer. *trèmini*. Sett. *confini*, *lìmiti*. Gall. *treminìli*.
confine, m. Log. *confine*. Mer. Sett. *-ni*. Lacana.
confingere, → contraffare.
confirmàre, → confermare.
confiscàre, v. a. Log. *confiscàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Applicare ad su fiscu.

confiscaziòne, f., -fiscamento m. Dial. Com. *sequèstru*, *confisca*.
confitto, → conficcato.
conflagràre, Voc. Lat. → abbruciare, ardere.
conflìtto, m. Dial. Com. *conflìttu*. Cumbattimentu.
confluènte, m. Log. *confluènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
confluènza, f. Dial. Com. *confluènzia*. Concursu.
confluttuaziòne, → perplessità, ambiguità.
confondere, v. a. anom. Log. *confundere*. Mer. *-iri*. Sett. *-dì*. Misciare, isperdere. Humiliare.
confondìbile, agg. Log. *confundìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
confondimento, → confusione.
conformàre, v. a. Log. *conformàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Concordare, fagher conforme.
conformaziòne, f. Log. *conformatiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*. Modu, istructura.
confòrme, agg. Log. *confòrme*. Mer. Sett. *confòrmi*. Cunforme.
conformemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
conformità, f. Log. *conformidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *conformitài*.
confortamènto, → conforto.
confortàre, v. a. Log. *confortàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Consolare, ricreare, leare forza.
confortatòre, m. Log. *confortadòre*. Mer. Sett. *confortadòri*. Consoladore.
confortatòrio, m. Dial. Com. *cunfortatòriu*. Cappella ue si cunfortat su patiente.
confòrto, m. Dial. Com. *confòrtu*, *cunfòrtu*.
confràte, confratello, m. Log. *cunfràde*. Mer. *germanu*, *cunfràdi*. Sett. *cunfràddi*, *cunfràti*.
confratèrnita, f. Log. Sett. *cunfrarìa*. Mer. *cunfrarìa*, *germendàdi*.
confredìglia, → combriccola.
confricàre, v. a. Log. *frigàre*. Mer. *-ài*. Sett. *freà*, *frià*. Razzigare, frigare cumpare.
confricaziòne, m. Log. Mer. *frigamèntu*. Sett. *fregaziòni*.
confrìngere, → rompere.
confrontàre, v. a. Log. *confrontàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Paragonare, riscontrare.
confrònto, m. Dial. Com. *confròntu*.
confùggere, confuggìre → rifuggire.
confusamènte, avv. Log. *confusamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Disordinadamente.
confusiòne, f. Log. *confusiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Disordine, turbamentu, birgonza.
confùso, agg. Dial. Com. *confùsu*.
confutàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
confutàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *confutare*. Isolvere sos argumentos de s'adversariu.
confutaziòne, f. Log. *confutatione*. Mer. Sett. *-aziòni*.
congedàre, v. a. Log. *cungedàre*. Mer. *cungedài*. Sett. *cungidà*. Lissenziare, dispacciare.
congèdo, m. Dial. Com. *congèdu*. Lissenzia, dispidida.
congegnàre, v. a., unire, attaccare cum ingegnu algunas cosas.
congelamènto, m. Log. *belamèntu*. Mer. Sett. *gelamèntu*.
congelàre, v. n. ass. Log. *gelàre*, *belàre*. Mer. *gelài*. Sett. *gelà*. Gall. *cunghjilà*.
congelaziòne, → congelamento.
congèneo, agg., generadu cumpare.
congènere, agg., qui est de su matepsi genere, consimile.
congènito, agg. Log. *connaturàle*. Mer. Sett. *connaturàli*.
congentùra, → congiuntura.
congèrie, f. Dial. Com. *massa*. Adunamentu.
congestiòne, f. Log. *congestiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Ammassu de humores.
congettura, → conghiettura.
congetturàre, → conghietturare.
conghiettùra, f. Dial. Com. *congettura*. Indiciu.
conghietturàre, v. a. n. ass. Log. *congetturàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher congetturas.
còngio, congiàto → congedo.
congiugàle, → conjugale.
congiùgnere, → congiungere.
congiugnimènto, m. Log. *unimèntu*, *giunghimèntu*. Mer. Sett. *uniòni*.
congiùngere, v. a. anom. Log. *giunghere*, *unire*. Mer. *uniri*. Sett. *unì*. Attaccare.
congiungimènto, → congiugnimento.
congiùnta, f. Log. *muzère*. Mer. *mullèri*. Sett. *muglièri*. Gall. *muddèri*.
congiuntamènte, avv. Log. *unidamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
congiuntìvo, m. Dial. Com. *congiuntìvu*.
congiùnto, m. Log. *parènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Agg. Log. *unìdu*, *attaccàdu*.
congiuntùra, f. Dial. Com. *congiuntùra*. Occasiòne, circustànzia.
congiunziòne, f. Log. *congiunziòne*. Mer. Sett. *-òni*. T. gramm., parte de su discursu.
congiùra, f. Dial. Com. *congiùra*. Ribellione.
congiuràre, v. a. Log. *congiuràre*. Mer. *-ài*. Sett. *congiurà*. Fagher complottos segretos.
congiuratòre, m. Log. *congiuradòre*. Mer. Sett. *congiuradòri*.
conglobàre, v. a. Log. *ammuntonàre*, *ammassàre*. Mer. *ammassài*. Sett. *-à*.
conglobàto, agg. Log. *ammassàdu*. Mer. *ammuntonàu*. Sett. *-àtu*.
conglomeràre, v. a. Voc. Lat. → aggomitolare, avvolgere. Log. *ammurotulàre*.
conglomeràto, agg. Log. *ammurotulàdu*.
conglutinàre, → agglutinare, attaccare.
congratulàrsi, v. n. p. Log. *congratulàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Allegràresi, cumpiàghersi.
congratulaziòne, f. Log. *congratulatiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*.
congrèga, -gaziòne, -gamènto, m. Log. *congregassiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*. Uniòne, adunanzia.
congrèsso, agg. e m. Dial. Com. *congrèssu*. Adunanzia, giunta.
congruamènte, avv. Log. *convenientemènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
congruènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Corrispondente, proporzionadu.
congruentemènte, → congruamente.
congruènza, f. Log. *conformidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *conformitài*.
còngruo, agg. Dial. Com. *congruu*. Opportunu, adaptàdu, proporzionàdu.
conguagliàre, → agguagliare, pareggiare.
conguàglio, → agguaglio, pareggiamento.

coniàre, v. a. Log. *coniàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Improntare, batter monedas.
cònico, agg. Dial. Com. *cònicu*. In figura de conu → cono.
conìglio, m. Log. Sett. *conìgliu*. Mer. *conìllu*. Aver i conigli in corpo, *esser timidu*, *paurosu*.
còmio, m. Log. Dial. Com. *coniu*. Impronta, istrumentu de improntare.
conjettùra, f., conjetturare v. a. → congettura, congetturare.
conjugàle, agg. Log. *matrimoniàle*. Mer. Sett. *-àli*.
conjugàre, v. a. Log. *conjugàre*. Mer. *congiugài*. Sett. *-à*. Unire cumpare. T. gramm., reduire sos tempos et personas de unu verbu.
conjugàto, m. Log. *conjugàdu*. Mer. *congiugàu*. Sett. *-àtu*. Sost., unidu in matrimoniu.
conjugaziòne, f. Log. *conjugaziòne*. Mer. Sett. *conjugaziòni*.
còmjuge, com. Log. *muzère*, *marìdu*. Mer. *mullèri*, *marìdu*. Sett. *muglièri*, *marìtu*.
conjùgio, m. Dial. Com. *matrimoniu*. Cojuonzu.
conjùngere, → congiungere.
connaturàle, agg. Log. *connassionale*, *de su propriu naturale*. Sett. Mer. *connaturàli*.
connaturalizzàre, v. a. Log. *connaturalizzàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
connaturàre, v. a., esser, o fagher de simile natura.
connazionàle, agg. Log. *de sa propria natiòne*. Mer. Sett. *connazionàli*.
connessiòne, -nessità, f. Log. *connessiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Attaccamentu.
connèsso, agg. Dial. Com. *connèssu*. Unidu, attaccàdu.
connèttere, v. a. anom. Log. *connettere*. Mer. *unìri*. Sett. *unì*. Attaccare.
connivènte, part., qui dissimulat.
connivènza, f. Dial. Com. *condiscendènzia*. Dissimulaziòne.
connotàto, m. Log. *connotàdu*. Mer. Sett. *segnali*.
connùbio, m. Dial. Com. *matrimoniu*.
connumeràre, → annumerare.
cono, m. Dial. Com. *cònu*. Corpus de forma tunda qui diminuit ad parte de subra.
conòcchia, → pennecchio.
conoscènte, m. Log. *connoschènte*. Mer. Sett. *conoscènti*.
conoscènza, f. Log. *connoschènzia*. Mer. Sett. *conoscènzia*. Notizia, amicizia. Gall. *cunniscènzia*.
conòscere, v. a. Log. *connòschere*. Mer. *conòsciri*. Sett. *conoscì*. Separare, haer pratica. Farsi conoscere, *faghersi connoschere*, *manifestàresi*.
conoscìbile, agg. Log. *connoschìbile*. Mer. Sett. *conoscìbili*.
conoscimènto, m. Log. *connoschimèntu*. Mer. Sett. *conoscimèntu*.
conosciùto, agg. Log. *connòschidu*. Mer. *conotu*, *conòsciu*. Sett. *conoscìtu*. Gall. *cunnisciutu*.
conquassàbile, agg. Log. *conquassàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
conquassamènto, → conquasso.
conquassàre, v. a. Log. *isconquassàre*. Mer. *isconquassài*. Sett. *isconquassà*. Gall. *iscuncascià*. Fracassare, arruinare.
conquasso, m. Log. Sett. *isconquàssu*. Mer. *sconquàssu*. Gall. *iscuncàsciu*. Ruina, fracassu.
conquestiòne, → lamento, querela.
conquìdere, → abbattere, maltrattare, importunare.
conquìso, agg. Log. *abbàttidu*. Mer. *abbàttiu*. Sett. *abbatùtu*. Atterradu, conbìnchidu.
conquìsta, f. Dial. Com. *conquìsta*. Acquistu.
conquistàre, v. a. Log. *conquistàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
consacràre, -ecrare, v. a. Log. *cunsacràre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Destinare, dedicare, render celebre.
consacraziòne, m. Log. *consecratiòne*, *cunsagrassiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
consanguìneo, agg. Log. *parènte*. Mer. Sett. *-ènti*. De su propriu sambene, o stirpe.
consanguinità, f. Dial. Com. *parentèla*.
consapèvole, agg. Log. *informàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Avvisadu, complice.
consapevolèzza, → notizia, cognizione.
consciènza, → coscienza.
cònscio, → consapevole.
conscrìtto, → annoverato, arrolato.
conscrìvere, → registrare, arrolare.
consecràre, → consacrare.
consecutivamènte, avv. Log. *consecutivamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
consecutìvo, agg. Dial. Com. *consecutìvu*.
consecuziòne, → conseguimento.
consègna, f. Dial. Com. *consìgna*.
consegnàre, v. a. Log. *consignàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Intregare, dare in custodia.
consegnatàrio, m., su qui ricevit sa consigna.
consegrare, → consacrare.
consegraziòne, → consacrazione.
conseguènte, m. Log. *conseguènte*. Mer. Sett. *-ènti*. In conseguenzia, a pustis.
conseguènza, f. Dial. Com. *conseguènzia*.
conseguìbile, agg. Log. *consighìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Qui si podet consighire.
conseguimènto, m. Dial. Com. *conseguimèntu*.
conseguìre, v. a. Log. *conseguìre*, *consighìre*. Mer. *consighìri*. Sett. *consighì*.
conseguitàre, v. n. ass. Log. *sighìre*, *provennere*. Mer. *provèniri*. Sett. *provenì*. Gall. *pruvinè*.
conseguito, agg. Log. *consighìdu*, *obtènnidu*. Mer. *consighìu*, *ottènniu*. Sett. *ottenùtu*, *ottèntu*.
consènso, m. Dial. Com. *consènsu*. Accordu, approvassione.
consentàneo, agg. Dial. Com. *consentàneu*.
consentimènto, m. Dial. Com. *acconsentimèntu*.
consentìre, → acconsentìre.
consenziènte, part. pres. Log. *consenziènte*. Mer. Sett. *consenziènti*.
consèrto, m., consertàre → concerto, concertare. Agg. *unidu cumpàre*, *istrintu*, *fittu*.
consèrva, m. Dial. Com. *consèrva*, *cunsèrva*.
conservàre, v. a. Log. *conservàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mantènnere, custoire.
conservatòrio, m. Dial. Com. *conservatòriu*.
conservaziòne, f., -amento m. Log. *arribbamèntu*, *conservaziòne*. Mer. Sett. *-vaziòni*.
consèrvo, m., teràccu qui servit cum atere ad su matepsi padrònu.
consèsso, m. Dial. Com. *adunànzia*.
consideràbile, agg. Log. *consideràbile*. Mer. Sett. *-àbili*.

considerabilmènte, avv. Log. *considerabilmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
consideràre, v. a. Log. *consideràre*. Mer. *-ràri*. Sett. *-à*. Osservare attentamente, notare.
considerazióne, f. Log. *consideratióne*. Mer. Sett. *-zióni*. Riflexione, meditatione.
considerèvole, → considerabile.
consigliàre, v. a. Log. *consizàre*. Mer. *consillài*. Sett. *-glià*. Gall. *considdà*.
consigliatamènte, avv. Log. *consizadamènte*. Mer. *consilladamènti*. Sett. *consigliatamènti*. Apposta.
consiglière, m. Log. *consizèri*. Mer. *consillèri*. Sett. *consiglièri*.
consiglio, m. Log. *consìzu*. Mer. *consìllu*. Sett. *consìgliu*. Gall. *cunsìddu*, e per consiglio municipale, *cunsìgliu*. Avvisu, consultu.
consignàre, → consegnare.
consìmile, agg. Log. *consìmile*. Mer. Sett. *consìmili*. Simizante.
consìro, m. Voc. Provenz. → angoscia.
consistènte, part. pres. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Spissu, cazadu, tenace.
consistènza, f. Dial. Com. *consistènzia*.
consìstere, v. n. anom. Log. *consistere*. Mer. *-tiri*. Sett. *consistì*. Durare, istare cumpare.
consistòro, → concistoro.
consobrìno, m., -na f. Voc. Lat. → cugino, -na.
consòcio, m., cumpàgnu de negotiu.
consolàre, v. a. Log. *consolàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Confortare, contentare. Agg. *consulàre*. Qui appartenit ad gradu, o officiu de Cònsolu.
consolàto, m. Log. *consulàdu*. Mer. *consulàu*. Sett. *consulàddu*. Agg. Log. *consolàdu*, *cunfortàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
consolazióne, f. Log. *consolatióne*. Mer. Sett. *consolazióni*.
cònsole, -lo, m. Dial. Com. *cònsulu*.
consolidàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *consolidàre*, *confirmàre*, *saldàre*.
consòlo, m. Log. *consòlu* → consolazione.
consomigliàre, → assomigliare.
consonànte, m. Log. *consonànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Uniforme. Littera consonante.
consonantemènte, → concordemente.
consonànza, f. Dial. Com. *consonànzia*. Accordu, uniformidade.
consonàre, v. a. Log. *consonàre*, *concordàre*. Mer. *consonài*. Sett. *-à*.
cònsono, agg. Dial. Com. *cònsonu*. Qui faghet consonanzia. Uniforme.
consòrte, com. Log. Sett. *cumpàgnu*, *-a*. *Maridu*, *muzère*. Mer. *marìdu*, *mullèri*.
consorterìa, f. Dial. Com. *cumpagnìa*. Unione, cricca, sociedade.
consòrzio, m. Log. Sett. *cumpagnìa*. Mer. *cumpangìa*. Conversatione.
conspàrgere, conspicuo, conspirare → spargere, cospicuo, cospirare.
constànza, → costanza.
constàre, v. n. Log. *constàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
consternàre, constipare, constituire → costernare, costipare, costituire.
constrìngere, → costringere.
construìre, → costruire, fabbricare.
consuèto, agg. Dial. Com. *consuètu*, *solitu*. Avvesadu, assuefactu. Gall. *avvizzatu*.
consuetùdine, f. Log. *consuetùdine*, *costumen*. Mer. Sett. *consuetùdini*. Usanzia.
consulènte, agg. Log. *consizànte*. Mer. *consillànti*. Sett. *consigliànti*.
consùlta, f. Dial. Com. *consùlta*.
consultàre, v. n. ass. Log. *consultàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher consultu, dimandare consizu.
consùlto, m. Dial. Com. *consùltu*. Pàrrere.
consumàre, v. a. Log. *consumìre*, *consumàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Frazare, destruire, guastare. Impiegare, occupare. Gall. *frazà*, *consumì*.
consumaziòne, f. Log. *consumassiòne*. Mer. Sett. *consumazióni*.
consùmo, m. Dial. Com. *consùmu*. Usu, ispazzu de sas merces.
consuntìbile, agg., qui est suggettu a consumire.
consuntìvo, agg. Dial. Com. *consuntìvu*. Qui est aptu a consumire.
consùnto, agg. Dial. Com. *consùntu*. Consumadu, consumìdu, finidu.
consunzióne, f. Log. *consunziòne*. Mer. Sett. *-òni*. Finimentu, estenuatiòne.
consuonàre, → consonare.
consustanziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-ali*. De sa matepsi substanzia.
consustanzialità, f., unidade de sa matepsi substanzia. Attributu de sas tres Personas Divinas.
consustanzialmènte, avv., in modu consubstantiale. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
contàbile, → computista, ragioniere.
contabilità, f. Log. *contabilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *contabilitài*.
contadinèsco, agg. Log. *massajinu*. Ad s'usu de massaju.
contadìno, m., -na f. Dial. Com. *massàju*, *-a*, *contadìna*. Zappadore. Qui trabagliat sa terra.
contàdo, m., campagna ad inghiriu de sa Citade. Mer. *contau*.
contàgio, m., -giòne f. Log. Mer. *contagiu*, *maladìa*. Sett. *malatìa*. Influenzia de male o de peste qui attaccat.
contagiòso, agg. Log. *appizzigadìttu*. Mer. *contagiòso*. Gall. *appiccicatìciu*.
contamènto, m. Dial. Com. *raccontu*, *contu*.
contaminàbile, agg. Log. *contaminabile*. Mer. Sett. *-nàbili*.
contaminàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *manciàre*, *imbruttàre*, *disonoràre*, *communicàre su male*. Fig. *corrùmpere*.
contaminaziòne, f. Log. *contaminatione*. Mer. Sett. *-aziòni*. Mancia, offesa ad s'honestàde.
contànte, m. Log. *contànte*. Mer. Sett. *-anti*. Dare per contanti, *bèndere cum prontu dinari*.
contàre, v. a. Log. *contàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pagare, raccontare, fagher contu.
contastàre, → contrastare.
contàtto, m. Dial. Com. *contàttu*, *toccamentu*.
cònte, m. Log. *conte*. Mer. Sett. *conti*.
contèa, f. Dial. Com. *contèa*. Dominiu de conte.
conteggiàre, v. n. Dial. Com. colle desin. *fagher contos*, *ponner in contu*.

contègno, m. Dial. Com. *sussègu*, *portamèntu*.
contegnòso, agg. Dial. Com. *contegnòsu*. Qui mustrat cuntegnu, gravidade.
contemperàre, → mitigare, temperare.
contemplàbile, agg. Log. *cuntemplàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
contemplàre, v. a. Log. *contemplàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fixare sa mente. Considerare.
contemplatìva, f. Dial. Com. *contemplatìva*.
contemplatìvo, agg. Dial. Com. *contemplatìvu*.
contemplaziòne, m. Log. *contemplatiòne*. Mer. Sett. *-plaziòni*. Riguardu, rispectu.
contemporaneamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ad su matepsi tempus.
contèndere, v. n. ass. Log. *contrastàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Chistionare, resistere.
contenènza, f. Log. *contènnidu*. Modu, costumen, portamentu → contegno.
contenère, v. a. Log. *contènnere*. Mer. *contèniri*. Sett. *contenì*. Gall. *cuntinè*. Raffrenare, astennere.
contentamènte, avv. Log. *cuntentamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
contentàre, v. a. Log. *cuntentàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher contentu, appagare.
contentatùra, f., -tamento m. → contentezza.
contentèzza, f. Log. Mer. *cuntentèsa*, *allegrìa*. Sett. *contentèzia*. Piaghère, consolazione.
contentìbile, agg. Voc. Lat. → disprezzàbile.
contentìvo, agg. Dial. Com. *contentìvu*. Aptu a contennere.
contènto, m. Dial. Com. *contèntu*. Satisfactu.
contenùto, m. Log. *contènnidu*. Mer. *contèniu*. Sett. *contenùtu*. Su qui si cuntenit.
contenziòne, → contesa, contrasto.
contenziosamènte, avv., in modu contenziosu.
contenziòso, agg. Dial. Com. *contenziòsu*, *litigiòsu*.
conterminàle, agg., qui terminat cumpare. A lacana a pare → limitrofo.
conterminàre, v. n. Log. *confinàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Esser a lacana a pare.
contèrmine, m. Log. *làcana*. Mer. Sett. *confini*.
conterràneo, agg. Dial. Com. *paesànu*.
contèsa, f. Log. *brìga*, *litìggiu*. Mer. *contienda*, *certu*. Sett. *brèa*. Disputa, questione.
contèssa, f. Dial. Com. *contèssa*.
contèssere, v. a., tessere cum pare diversas materias.
contestàbile, m., gradu antigu militare.
contestàre, v. a. Log. *contestàre*, *intimàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Notificare.
contestaziòne, f. Dial. Com. *intìma*.
contèsto, m. Dial. Com. *tèstu*, *contèstu*. Agg. da contèssere, *tessidu cumpare*.
contestùra, f. Dial. Com. *contestùra*. Tessidura.
contèzza, f. → notizia. Dare contezza, *fagher ischìre*, *informare*.
contìgia, f., ispecie de calzettas cum sa sola attaccada attornu ad su pè.
contiguità, → contatto, vicinanza.
contìguo, agg. Log. *accùlzu*, *unidu*. Mer. *unìu*. Sett. *vizìnu*, *accòltu*. Gall. *accultu*.
continènte, m. Dial. Com. *terrafirma*.
continènza, f. Dial. Com. *continènzia*, *temperanzia*.
contingènte, part. Log. *contingènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui accadit. Sost. *rata*, *porzione* qui toccat.
contingènza, → accadimento, occorrenza.
contingìbile, agg., qui podet accaire.
contingibilità, f. Log. *possibilidàde qui accadat*.
contìnovo, → continuo.
continuamènte, -novamente, avv. Log. *continuamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Semper.
continuàre, v. a. Log. *sighìre*, *continuare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Prosighire.
continuatamènte, avv. Log. *de continuu*, *continuadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
continuatòre, m. Log. *-adòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui sighit opera cominzada.
continuaziòne, f. Log. *continuassiòne*. Mer. Sett. *-nuaziòni*. Proseguimentu.
continuità, f. Dial. Com. *permanènzia*, *perseveràntzia*. Continuidade.
contìnuo, agg. Dial. Com. *continu*, *contìnuu*.
contìsta, m. Dial. Com. *contìsta*, qui faghet o ischit fagher contos.
cònto, m. Dial. Com. *còntu*, *càlculu*. Istima, modu, memoria. A buon conto, *a bonu contu*, avv. *intantu*. Al far dei conti, *ad s'ultimu*. Agg. *claru*, *manifestu*.
contòrcere, v. a. anom. Log. *foscigàre*, *inchingiàre*, (Margh.) *trofizàre*. Mer. *tròciri*. Sett. *torzì*. Gall. *tulcì*.
contorcimènto, → contorsione.
contornàre, -orniare, v. a. Log. *fagher sos contornos*, *contornàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
contòrno, m. Dial. Com. *contòrnu*.
contorsiòne, f. Log. *inchingiamèntu*. Mer. *contorsiòni*, *trocimèntu*. Sett. *torzitùra*.
còntra, prep. Dial. Com. *còntra* → contro.
contrabbandière, m. Dial. Com. *contrabandìsta*.
contrabbàsso, m. Dial. Com. *-bàssu*, istrumentu.
contrabbatterìa, f., batteria opposta.
contrabbilanciàre, v. a. Log. *contrapesàre*. Mer. *contrabilanciài*, *contrapesài*. Sett. *-à*.
contraccambiàre, v. a. Log. *torràre a cambiàre*, *recumpensàre*. Mer. *contracambiai*. Sett. *-à*.
contraccàmbio, m. Dial. Com. *contracàmbiu*, *recumpènsa*.
contracchiàve, f. Log. *contragiàe*, *giàe falsa*. Mer. *contracràì*. Sett. *contraciàbi*.
contraccòlpo, m., colpu oppostu a colpu.
contràda, f. Log. Sett. *carrèra*, *carrèla*. Mer. *contrada*, *arrùga*.
contradànza, f. Dial. Com. *contradànsa*, *-za*.
contraddistìnguere, v. a. Log. *distìnghere a confròntu*. Mer. *distìnghiri*. Sett. *distinghì*.
contraddittòrio, m. Dial. Com. *contradittòriu*, *contràriu*.
contraddiziòne, f. Log. *contradissiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*. Oppositione.
contradìcco, → contràrgine.
contradìre, contraddìre, v. n. anom. Log. *contraìghere*. Mer. *contradìxiri*, *contronài*. Sett. *contradizì*.
contradòte, f. Log. Mer. *contradòda*. Donu qui faghet su maridu ad sa muzere in cumpensu de sa doda.
contraènte, m., qui contrait, o faghet contractu.
contràere, → contrarre.
contraffacitòre, -attore, contraffacènte, m., qui contrafaghet. Falsificadore.

contraffàre, v. a. anom. Log. *istròchere*. Mer. *contraffai*, *stròciri*. Sett. *istrochì*. Gall. *biffà*. Contrafaghere, falsificare, imitare unu in su gestu, o faeddu.
contraffaziòne, f. Dial. Com. *contraffattura*. Contravenzione.
contraffòdera, f. Dial. Com. *contrafforru*.
contrafforte, m. Dial. Com. *ripàru*.
contrafforza, f., forza opposta a forza.
contraffòsso, m., segundu fossu qui si faghet pro fortificassione militare.
contraffràse, f., modu contrariu de narrer.
contraggènio, m. Dial. Com. *contragèniu*.
contràlto, m. Dial. Com. *contràltu*. Boghe de musica.
contrammandàre, v. a. Log. *cumandàre contra su primu cumàndu*, *rivocàrelu*.
contrammandàto, m. Log. *contròrdine*. Mer. Sett. *-ni*. Rivocamentu de su primu cumandu.
contrammàrcia, f. Dial. Com. *contramàrcia*. Marcia opposta ad sa prima.
contrammìna, f. Dial. Com. *contrammìna*. Mina facta contra atera mina.
contramminàre, v. a. Metaf. *quircare de interrumpere su designu de unu*.
contrammiràglio, m. Dial. Com. *contrammiràgliu*.
contrammòlla, f. Dial. Com. *contrammòlla*.
contrannaturàle, agg. Log. *contrannaturàle*. Mer. Sett. *-li*.
contrappèlo, m. Log. Mer. Gall. *contrapìlu*. Sett. *-trappèlu*. Dare il contrappelo, *fagher su repilu*.
contrappesàre, v. a. Log. *contrappesàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Equilibrare, esaminare.
contrappèso, m. Dial. Com. *contrappèsu*. Pirone, pesu de sos horolozos.
contrapponimènto, → contrapposiziòne.
contrappòrre, v. a. Log. *contrappònnere*. Mer. *contrapponiri*. Sett. *contrapponì*.
contrapposiziòne, f. Log. *contrariedàde*. Mer. *-àdi*, *contraposizióni*. Sett. *contrarietài*.
contrappòsto, Dial. Com. *contrappòstu* → antitesi.
contrappotènza, f., su qui impedit sa potenzia.
contrappuntìsta, m., qui faghet su contrappuntu de sa musica.
contrappùnto, m. Dial. Com. *contrappùntu*.
contràrgine, m., terra tirada contra s'argine.
contrariamènte, avv. Log. *contrariamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
contrariàre, v. a. Log. *contrariàre*. Mer. *-ài*. Sett. *contrarià*.
contrarietà, f. Log. *contrariedàde*. Mer. *-edàdi*. Sett. *contrarietài*.
contràrio, contrarioso, m. Dial. Com. *contràriu*, *oppòstu*, *divèrsu*. Ripugnante, damnosu. A contrario, avv. *ad su contràriu*.
contràrre, v. a. anom. Log. *contraìre*. Mer. *contràiri*. Sett. *contraì*. Fagher unu cuntrattu, unire, distinghere, faghersi a pijas.
contrascrìvere, v. n., iscriere contra.
contrassegnàre, v. a. Log. *contrassignàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Notare contra.
contrassègno, m. Dial. Com. *contrassìgnu*. Marca pro connoschere.
contrassigìllo, m. Mer. *contrassègliu*. Sigillu postu affacca, o subra ad un ateru.
contrastàbile, agg. Log. *contrastabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
contrastàre, v. a. Log. *cuntrastare*. Mer. *cuntrastài*. Arrogantare.
contràsto, m. Dial. Com. *cuntrastu*.
contrattàre, v. a. Log. *contractàre*, *contrattàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
contrattazióne, → contratto, convenzione, accordo.
contrattèmpo, m. Log. Mer. *contratèmpus*. Sett. *contrattèmpu*. Ostaculu, disgrassia.
contràttile, agg., qui hat virtude de si poder contraere, ritiraresi.
contràtto, m. Dial. Com. *cuntràttu*. Agg. Log. *contraìdu*. Mer. *contraìu*. Sett. *contràttu*.
contravvalère, → equivalere, agguagliare.
contravvedère, v. n. ass. Log. *bider de mal'oju*.
contravvelèno, m. Dial. Com. *contravelènu*.
contravvenìre, v. a. Log. *contravènnere*. Mer. *contravènniri*. Sett. *contravenì*. Gall. *cuntravvinè*. Disubbidire, mancare.
contravventòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui mancat ad sa lege.
contravvenziòne, f. Log. *contravenziòne*. Mer. Sett. *-òni*. Trasgressione, mancanzia.
contravversità, → contrarietà.
contravvòglia, → malvolentieri.
contraziòne, f. Log. *contratiòne*. Mer. Sett. *-zioni*. Ritiramentu.
contrettazióne, f. Dial. Com. *toccamèntu*.
contribuìre, v. a. Log. *contribuìre*. Mer. *contribuìri*. Sett. *contribuì*. Concurrere.
contribùto, m. Dial. Com. *contribùtu*. Quota, affoghizu, imposta.
contribuziòne, f. Log. *contributiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
contristamènto, m. Dial. Com. *contristamèntu*, *tristùra*. Afflictione.
contristàre, → attristare.
contritàre, → sminuzzare, stritolare.
contrìto, agg. Dial. Com. *contrìtu*. Compunctu, pentidu. Arrepentìdu.
contriziòne, f. Log. *contritiòne*. Mer. Sett. *-zióni*.
còntro, prep. Dial. Com. *contra*. Dare contro, *contraighere*, *opponnersi*. Mer. *donai contra*.
controllàre, v. a. Log. *riscontrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Collassionare. Mer. *controlorai*.
controllerìa, f. Dial. Com. *confròntu*, *riscòntru*.
controllòre, m., su qui revìdit sos contos.
contròrdine, m. Log. *contròrdine*. Mer. Sett. *contròrdini*. Ordine in contrariu.
controsènso, m. Dial. Com. *contrasènsu*. Sensu contrariu.
controstòmaco, avv. Log. *a malaòza*. Mer. *a maròlla*. Sett. *a malagana*.
controvàre, v. a., inventare una falsidade.
controvèrsia, f. Dial. Com. *controvèrsia*. Briga, disputa, questione.
controversìsta, m. Dial. Com. *controversìsta*. Theologu peridu in sas controversias.
controvèrso, agg. Dial. Com. *controvèrsu*. Contrastàdu, disputàdu.
controvèrtere, v. a. anom. Log. *disputare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in questione.
controvertìbile, agg. Log. *disputàbile*. Mer. Sett. *-àbili*, *controvertìbili*.

controvolontà, avv. Log. Sett. *a malagàna*. Mer. *a maròlla*. Contra voluntade.
contubernàle, agg. Voc. Lat. Qui vivet cumpare.
contumàce, agg. Log. *contumàce*. Mer. *-ci*. Sett. *contumàzzi*. Disubbidiente.
contumàcia, f. Dial. Com. *contumacia*. Disubbidienzia. Barantena.
contumaciàle, agg. Log. *contumaciale*. Mer. Sett. *-àli*.
contumèlia, f. Dial. Com. *contumèlia*. Ingiuria, offensa, villania.
contumeliòso, agg. Dial. Com. *contumeliòsu*.
contundènte, agg., arma qui ferit pistende.
conturbamènto, m. Dial. Com. *conturbamèntu*.
conturbàre, v. a. Log. *conturbare*, *interrumpere*. Mer. *conturbài*. Sett. *-à*.
contusiòne, f. Log. Mer. *pistadùra*. Sett. *pistatùra*.
contùso, → ammaccato.
contutòre, m., cumpagnu in s'officiu de tutore.
contuttocciò, contuttochè, avv. Log. *niente de mancu*, *cun totu custu*. Mer. *non ostànti*. Sett. *cun tuttu chistu*.
convalescènte, agg. e m. Log. *convalescente*. Mer. Sett. *-ènti*.
convalescènza, f. Dial. Com. *convalescènzia*.
convalidàre, v. a. Log. *convalidare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Corroborare, leare forza.
convàlle, f. Log. *badde*. Mer. *valli*. Sett. *baddi*.
convègno, m. Dial. Com. *-vègnu* → convenzione.
convèllere, v. a. Voc. Lat. → storcere.
convenèvole, m. Log. *cumbenìbile*, *cumbeniènte*. Mer. Sett. *conveniènti*.
convenevolèzza, → convenienza.
conveniènte, → convenevole.
convenientemènte, avv. Log. *cumbenientemènte*. Mer. *-ènti*. Sett. *cunvenientemènti*.
conveniènza, f. Log. Mer. *cumbeniènzia*. Sett. *conveniènzia*. Proporzione, decoro.
convenìre, v. n. p. Log. *cunvenìre*, *cumbènnere*. Mer. *cumbènniri*. Sett. *convenì*. Gall. *cunvinè*.
conventàre, → addottorare.
conventìcola, f., -lo m., arrejonamèntu segretu.
conventìgio, → patto, convenzione.
convènto, m. Log. *cunvèntu*. Sett. *convèntu*. Mer. *guvèntu*. Adunanzia. Contrattu.
conventuàle, agg. Log. *cunventuàle*. Mer. Sett. *-ali*.
convenzionàre, → convenìre, accordarsi.
convenziòne, f. Dial. Com. *accòrdu*. Pactu, convenzione.
conversàre, v. n. Log. *cumversàre*, *conversàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Arrejonare, praticare.
conversaziòne, f. Log. *conversassiòne*. Mer. Sett. *-zióni*. Arrejonamèntu.
conversiòne, f. Log. *conversiòne*, *mudamèntu*. Mer. Sett. *conversióni*.
convèrso, m. Dial. Com. *legu*. Agg. → convertito.
convèrtere, m. Log. *convertire*. Mer. *-vèrtiri*. Sett. *-ì*. Cambiare, mudare.
convertìto, agg. Log. *convèrtidu*. Mer. *convèrtiu*. Sett. *convertìtu*. Gall. *cunviltùtu*.
convessità, f. Mer. *convessidadi*. Sa superficie de unu corpus factu ad arcu.
convèsso, agg. Dial. Com. *convèssu*. Factu ad arcu. Mer. *cuccurùcciu*.
convicìno, agg. Log. *bighìnu*. Mer. *bixìnu*. Sett. *vizìnu*. A muru a pare.
convincentemènte, avv., in modu combinchènte.
convìncere, v. a. anom. Log. *conbìnchere*. Mer. *convìnciri*, *cumbìnciri*. Sett. *convinzì*.
convincimènto, m. Log. *combinchimèntu*. Mer. *convincimèntu*. Sett. *convinzimèntu*.
convìnto, agg. Dial. Com. *convintu*. Cumbinchidu.
convinzióne, f. Log. *cumbinchimèntu*. Mer. *convincimèntu*. Sett. *convinzióni*.
convitàre, v. a. Log. *cumbidare*. Mer. *cumbidài*. Sett. *cumbiddà*. Gall. *cunvità*.
convitàto, m. Log. *cumbidàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *cumbiddàtu*. Gall. *cunvitatu*, *cunvitu*.
convìto, m. Log. Mer. *cumbìdu*. Sett. *cumbìddu*.
convìtto, m. Dial. Com. *convìttu*. Logu ue vivent cumpare medas personas.
convittòre, m. Log. *convittòre*. Mer. Sett. *-òri*.
convìva, m. Voc. Lat. → convitato.
convivàre, v. n. ass., qui mandigat cum pare.
convivènte, part., qui vivit cum atere.
convìvere, v. n. ass. Log. *viver cum pare*. Mer. *convìviri*, *conbìviri*.
conviziàre, → villaneggiare.
convocàre, v. a. Log. *convocare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
convocaziòne, f. Dial. Com. *adunanzia*. Unione, riunione.
convogliàre, v. a., accumpagnare ite si siat pro mazore seguresa.
convòglio, m. Dial. Com. *accumpagnamèntu*.
convolàre, v. n., bolare cumpare. Convolare ad altre nozze, *passare ad ateru matrimoniu*.
convòlgere, v. a. anom. Log. *morigare*, *bortulare*. Mer. *bortulai*. Sett. *voltulà*. Gall. *bulià*.
convulsiòne, f. Log. *convulsiòne*. Mer. Sett. *-òni*.
convulsìvo, agg. Dial. Com. *convulsìvu*.
convùlso, agg. Log. *convùlsu*, *istiràdu*, da convellere.
coobligàrsi, v. n. p. Log. *obligaresi cum atere*.
coonestamènto, m. Dial. Com. *coonestamèntu*.
coonestàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare colore de justu ad ite si siat. Cumponnere.
cooperàre, v. n. Log. *aggiuare*, *cuncurrer ad un opera*. Mer. *cooperai*. Sett. *cooperà*.
cooperaziòne, f. Log. *cooperatiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*.
coordinàre, v. a. Log. *coordinare*, *riordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in ordine.
coordinaziòne, f. Log. *riordinassiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*. Ordine de una cosa cum ateras.
coorte, f., quantidade de soldados, battaglione. Voc. Lat.
coperchiàre, v. a. Log. *covaccare*. Mer. *pòniri su cobercu*. Sett. *covaccà*. Gall. *culpalchià*.
copèrta, f. Log. Mer. *cobèrta*. Sett. *copèrta*. Gall. *cupàlta*, *frassàta*. Fressada, fauna.
copertamènte, avv. Log. *segretamènte*, *occultamènte*. Sett. *-enti*. Mer. *cobertamènti*.
copèrto, m. Log. Mer. *cobèrtu*. Sett. *copèrtu*. Gall. *cupàltu*. Agg. serradu, reparadu, seguru. Metaf. *ambìguu*, *veladu*, *fintu*.
copertòjo, m. Log. *cobertòrzu*. Mer. *cobertoxu*. Sett. *cobertòggiu*. Gall. *cupaltòri* → coperta.
copertùra, f. Log. Sett. *cobertùra*, *cobèrta*. Mer. *cobèrta*. Metaf. *pretestu*, *apparènzia*.

còpia, f. Dial. Com. *còpia*. Esemplare, abundanzia.
copialèttere, m. Log. Mer. *copialìtteras*. Sett. *copialètteri*.
copiàre, v. a. Log. *copiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Trascriere, imitare.
copìglio, → compìglio, arnia.
copiosamènte, avv. Log. *abbundantemènte*. Mer. *copiosamènti*. Sett. *-ènti*.
copiosità, f. Dial. Com. *abbundànzia*.
copiòso, agg. Log. *abbundànte*, *suffiziènte*. Sett. *-ènti*. Mer. *copiòsu*, *abbundànti*.
copìsta, copiatore, m. Log. *copìsta*, *copiadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
copolùto, agg. Log. *cupulùdu*. Factu ad arcu, a modu de cupula.
còppa, f. Log. *attìle*. Mer. *tidìngiu*. Sett. *tupèzzu*. Gall. *tupìzzu*. Fundu de calighe, o piattu. Pl. coppe, *cuppas*. Arma de cartas.
coppàja, f., camasinu de ozu → oliaro.
còppano, f. Log. *barchìtta*. Voc. Venez.
coppèlla, f., vasu pro proare sa prata. Argento di coppella, *prata fina*, *raffinada*.
coppellàre, v. a., proare sa prata, raffinare.
coppètta, f. Dial. Com. *bentòsa*. Dim. di coppa, *vasittu*.
còppia, f. Dial. Com. *còppia*. Mer. *bìlla*, *parìga*. A coppia coppia, *a duos a duos*.
coppière, m., qui servit cum sa tazza pro biere.
còppo, m., ispecie de vasu pro conservare ozzu.
coppòni, m. pl. Dial. Com. *àstulas*. Gall. *isciàppa*, *-ppi*. Asciuza de una trae o truncu.
coprimènto, m. Log. Mer. *coberimèntu*. Sett. *cobrimèntu*.
coprìre, v. a. anom. Log. *cobèrrere*, *ammantare*. Mer. *cobèrriri*. Sett. *coprì*.
copritùra, covridura → coprimento.
copulatìvo, agg. Dial. Com. *copulatìvu*. Copulare, v. a. → congiuntivo, unire.
coràggio, m. Dial. Com. *coraggiu*. Vigore, grandesa de animu, voluntade.
coraggiosamènte, avv. Log. *coraggiosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Valorosamente.
coraggiòso, agg. Dial. Com. *coraggiòsu*. Animosu, ardìdu, intrepidu.
coràle, agg. Log. *coràle*. Mer. Sett. *-àli*. De coro, intimu.
corallàjo, m., su qui trabagliat su corallu.
corallìna, f. Dial. Com. *corallìna*. Corallino, agg. Dial. Com. *corallìnu*.
coràllo, m. Dial. Com. *coràllu*, *coràddu*.
corallùme, m., quantidade de coraddu.
coràme, Log. *coràmen* → cojame.
coràta, f. Log. Mer. *coràda*. Sett. *coradda*. Gall. *pricogghj*. Sas partes attornu de su coro.
coratèlla, f. Log. Sett. *fressùra*. Mer. *frisciùra*.
coràzza, f. Dial. Com. *corazza*. Armadura antiga.
corazzàre, v. a., armare de corazza.
còrba, f. Log. *còrbula*, *còrvula*, *isportinu*. Mer. *còbi*. Sett. *còlbula*.
corbàme, m., ossadura de su bastimentu.
corbàre, v. a. → gracchiare. Da corbo, corvo.
corbellàre, v. a. Log. *buffonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
corbellatùra, → derisione.
corbellerìa, f. Log. → bagatella, balordaggine.
corbèllo, m. Log. *corve*. Mer. *crobi*. Sett. *corbi*.
corbèzzola, f. Log. *olidòne*. Mer. *olìoni*. Sett. *oliddòni*, su fructu. Gall. *ulìoni*.
corbèzzolo, m. Log. *olidòne*. Mer. *olìoni*. Sett. *oliddòni*, s'arvure.
corbìna, f., specie de ua niedda.
còrbo, → corvo.
corcàre, → coricare.
còrda, f. Log. *fune*. Mer. Sett. *funi*. Cannàu.
cordàggio, m., quantidade de funes.
cordajuòlo, -dajo, m., qui faghet o bendet funes.
cordàme, → cordaggio.
cordeggiàre, v. n. ass., esser a livellu.
cordellièra, f. Log. *filèra*, *cadèna de montes*.
cordellìna, f. Dial. Com. *cordèdda*, *cordoneddu*.
corderìa, f., logu ue si faghent sas funes.
cordìaco, agg., qui appartenit ad su coro.
cordiàle, m. Log. *cordiàle*. Mer. Sett. *-àli*. Agg. *coràle*, *affectuòsu*.
cordialità, f. Log. *cordialidàde*. Mer. *-dàdi*. Sett. *-litài*. Affectuosidade.
cordialmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. De totu coro.
cordicìna, f. Log. *funighèdda*. Mer. *funixèdda*. Sett. *funarèdda*. Gall. *funicèdda*.
cordièra, f., su situ ue si assentant sas cordas de su violinu.
cordìglio, m. Log. *cordòne*. Mer. Sett. *cordòni*.
cordoglièare, cordoglio → rammarico, -ricare.
cordonàre, v. a. Log. *cordonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
cordonàta, f., iscala a bastones. Mer. *cordonada*.
cordòne, m. Log. *cordòne*. Mer. Sett. *-òni*. Cordoncino, dim. Log. *cordonèddu*, *cordonzìnu*.
còre, → cuore.
corèggia, f. Dial. Com. *corrìa*. Istriscia de pedde. Coreggiuòla, dim. *corrièdda*.
coreggiàto, m., istrumentu de duos bastones pro iscutinare o mazare su trigu.
coricàre, v. a. Log. *corcàre*. Mer. *crocài*. Sett. *colcà*.
corifèo, cabu de una setta, de unu partidu.
corìmbo, m., budrone de edera. Voc. Gr.
corìsta, m. Dial. Com. *corìsta*.
corlàja, f., sas fibras in su coro → corata.
cornàcchia, f. Log. *corrònca*, *corriònca*. Mer. *carròga*. Sett. *corraccia*. Gall. *curràcchia*.
cornacchiàre, → gracchiare.
cornamènto, m. Log. *muìna* → zufoli.
cornamùsa, f., istrumentu de sonu simile ad sas leoneddas. Gall. *carramùsa*.
cornàta, f. Log. Mer. *incorràda*. Sett. *-àta*.
cornatùra, f. Log. Mer. *corradùra*. Qualidade o modu de corros.
còrnea, f., una de sas partes de s'oju.
corneggiàre, v. n., ispuntare sos corros.
còrneo, agg., de corru, de natura de su corru.
cornètta, f., istrumentu musicale.
cornìce, f. Log. *guarnìzza*, *cuarnìcia*. Mer. *guarnìssa*. Sett. *guarnìza*.
corniciòne, m. Log. *corniciòne*. Mer. Sett. *-òni*. Guarnissione. Parte de architettura.
cornìgero, cornìfero, m. Log. Mer. *corrùdu*. Sett. *-ddu*. Armadu de corros.
corniòla, f. Dial. Com. *corniòla*. Pedra preziosa.

corniòlo, m., ispecie de arvere. Corniòla, f. Su fructu.
còrno, m. Dial. Com. *corru*. Pl. corna, *corros*.
cornucòpia, f., abbundanzia de cosas. Voc. Lat.
cornùto, agg. Log. Mer. *corrùdu*. Sett. *-ùtu*.
coro, m. Dial. Com. *coru*. In Log. e Sett. *o* str.
corogràfia, f., descriptione de unu paesu.
coròlla, f., sa parte de su flore plus colorida.
corollàrio, → aggiunta.
coròna, f. Dial. Com. *coròna*. Rosariu.
coronàjo, m., qui faghet o bendet rosarios.
coronàre, v. a. Log. *coronare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
coronaziòne, f. Log. *coronassiòne*. Mer. Sett. *coronaziòni*. Incoronassione.
corpacciàta, → scorpacciata.
corpacciùto, agg. Log. Mer. *corpacciùdu*. Russu de corpus. Gall. *infulmàtu*.
corpètto, m. Dial. Com. *curpètte*, *corpèttu*.
còrpo, m. Log. Mer. *corpus*. Sett. *corpu*.
corpolènto, agg. Log. *rassu*. Mer. Sett. *grassu*.
corporàle, m. Log. *corporàle*. Mer. Sett. *-li*.
corporalmènte, avv. Log. *corporalmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
corporatùra, f. Dial. Com. *corporatùra*.
corporaziòne, f. Log. *corporassiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*. Cumpagnia de personas.
corpòreo, agg. Dial. Com. *corporeu*. Materiale.
corpulènto, → corpacciuto, corpolento.
corpùscolo, corpicello, m. dim. di corpo, Log. *corpighèddu*. Mer. *corpixèddu*. Corpus minore.
còrre, → cogliere.
corredàre, v. a. Log. *frunìre*. Mer. *frunìri*. Sett. *frunì*.
corrèdo, m. Dial. Com. *frunimèntu*, *corrèdu*.
correggere, v. a. anom. Log. *correggere*. Mer. *-iri*. Sett. *currigì*. Riprendere.
correlatìvo, agg., qui hat relatione.
correlaziòne, f. Log. *correlatiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*.
corrènte, agg. Log. *currènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ispedidu, comune.
corrènte, f. Log. *currente*. Mer. Sett. *-ti*. Opinione comune.
correntemènte, avv. Log. *currentemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ordinariamente.
correntìa, correnzìa, f. Log. *currènte*. Mer. Sett. *-ènti*. De sos fiumenes.
correntìno, m. Log. *currènte*, *traizèllu*. Mer. *crabiòla*. Sett. *trabizzèddu*.
corrèo, m. Log. Dial. Com. *corrèu*, *còmplize*. Mer. Sett. *-zi*, ind'unu delictu.
còrrere, v. n. ass. anom. Log. *cùrrere*. Mer. *cùrriri*. Sett. *currì*. Fagher prestu.
correrìa, → scorreria.
correspettività, f. Dial. Com. *corrispondènzia*.
correspettìvo, agg. Dial. Com. *corrispettìvu*. Log. *corrispondènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
correttamènte, avv. Log. *curregidamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
corrètto, agg. Log. *corregìdu*. Mer. *corrìgiu*. Sett. *corregìtu*. Gall. *currighiùtu*, *currèttu*.
correttòre, m. Log. *currigidòre*. Mer. Sett. *-òri*.
correziòne, f. Log. *curressiòne*, *correctiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
corridòjo, m. Log. Sett. *passìzu*. Mer. *curridòriu*.
corridòre, m. Log. *curridòre*. Mer. Sett. *-ri*.
corrièra, f. Dial. Com. *posta*. Barca qui portat sos dispaccios.
corrièro, corriere, m. Dial. Com. *currèu*.
corriggìbile, agg., qui si podet emendare.
corrispondènte, m. Log. *corrispondènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
corrispondènza, f. Dial. Com. *corrispondènzia*.
corrispòndere, v. n. anom. Log. *currispòndere*. Mer. *-spòndiri*. Sett. *-spondì*.
corrisponsàle, agg., qui si rendet garante in totu cum atere.
corrisponsiòne, f., reciproca risponsabilidade.
corrìvo, agg. Dial. Com. *crèdulu*. Inconsideradu. Fazile a crère.
corroboràre, v. a. Log. *corroborare*. Mer. *-orài*. Sett. *-à*. Avvalorare, fortificare.
corroboratìvo, agg. Dial. Com. *corroboratìvu*.
corroborazìone, → vigore, gagliardìa.
corròdere, v. a. anom. Log. *frazare*, *consumare*. Mer. *-ài*. Sett. *magnulà*. Razzigare.
corrodimènto, → rodimento.
corròmpere, v. a. anom. Log. *corrùmpere*. Mer. *-iri*. Sett. *-i*. Guastare, violare.
corrompitòre, m. Log. *corrumpidòre*. Mer. Sett. *corrumpidòri*.
corrosiòne, f. Dial. Com. *consùmu*. Finimentu.
corrosìvo, agg. Log. *corrosìvu*. Qui razzigat, finit.
corrottamènte, avv. Log. *corrumpidamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
corròtto, m. Dial. Com. *corrùttu*, *attìtidu*. Agg. Dial. Com. *guastu*. Corrumpidu.
corruciàrsi, v. n. p. Log. *arrabbiare*. Sett. *-à*. Mer. *primmai*. Annuzaresi. Gall. *incurinàssi*.
corruciatamènte, → sdegnosamente.
corrùcio, m. Log. → ira, còllera, stizza.
corruciòso, agg. Log. Sett. *arrabbiòsu*. Mer. *primmòsigu*, *inchietòsu*. Dal Lat. crucio.
corrugàre, v. a. Log. *incrispare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*, *incrispì*. Attripoddire → aggrinzare.
corrugaziòne, f. Dial. Com. *incrispamèntu*.
corruttèla, corruzione, f. Log. *corrussiòne*, *corruptiòne*. Mer. Sett. *-ruziòni*.
corruttìbile, agg., facile a corrumpere.
corruttòre, m., qui corrumpit. Corruttore.
còrsa, f. Log. Gall. *palu*. Mer. Sett. *cursa*. Dare una corsa, *andare currende*.
corsalètto, → corazza.
corsàro, corsàle, m. Log. *corsale*. Mer. *corsariu*. Sett. *corsàli*. Ladru de mare.
corseggiàre, v. n. ass., fagher s'arte de corsale.
corseggiatòre, → corsale.
corsìa, f. Log. *currènte*. Mer. Sett. *-ènti*, de sos flumenes. S'ispatiu de su bastimentu.
corsièro, corsiere, m. Log. *curridòre*. Caddu curridore. Mer. *cuàddu curridòri*.
corsìvo, agg. e m. Dial. Com. *corsìvu*.
còrso, m. Dial. Com. *cursu*. Aver corso, *tenner ispazzu*. Agg. Log. *cùrridu*. Sett. *currìtu*. Curtu.
corsòjo, → scorsojo.
cortamènte, avv. Log. *curzamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
còrte, f. Log. *corte*. Mer. Sett. *corti*. Uomo di corte, *cortigiano*.

corteàre, v. n. ass. Log. *corteggiàre*. Mer. *-ài*, *corteài*. Sett. *corteggià*. Fagher corteggiu.
cortèccia, f. Log. *iscòrza*. Mer. *scròxu*. Sett. *bùccia*.
cortèggio, m. Dial. Com. *cortèggiu*.
cortegianèsco, → cortigianesco.
cortegiàno, → cortigiano.
cortèo, m. Dial. Com. *cortèggiu*, *cortèu*, *accumpagnamèntu*, qui si faghet ad s'isposa.
cortèse, agg. Log. *cortèse*, *-su*, *gentile*. Mer. Sett. *gentìli*. Civile, ceremoniosu.
cortesemènte, avv. Log. *cortesemènte*, *gentilmènte*. Mer. Sett. *-ti*. Garbadamente.
cortesìa, f. Dial. Com. *cortesìa*, *garbu*.
cortèzza, f. Log. Mer. *curzèsa*. Sett. *coltèzia*.
còrtice, → corteccia, scorza.
cortigianerìa, f. Dial. Com. *cortegianìa*.
cortigianèsco, agg. Dial. Com. *cortegianèscu*.
cortigiàno, m. Dial. Com. *cortegiànu*.
cortìle, m. Log. *cortìle*. Mer. Sett. *-li*.
cortìna, f. Dial. Com. *cortìna*.
cortinàggio, m. Dial. Com. *cortinàggiu*.
còrto, agg. Log. *culzu*, *curzu*. Mer. *curzu*. Sett. *coltu*. Gall. *cultu*.
còrtola, f., marteddu de sos raminajos.
coruscàre, → risplendere.
corvàta, → cravatta.
corvètta, m. Dial. Com. *corvètta*. Ispecie de bastimentu. Seddada, o giagu de su caddu.
corvettàre, v. n. ass. Log. *saltiare*. De su caddu.
corvo, m. Log. *corvu*. Mer. *cròbu*. Sett. *còrbu*.
cosa, f. Dial. Com. *cosa*. Roba, affare. Cosarèlla, -erella, dim. *cosuccia*, *cosighèdda*.
còscia, f. Dial. Com. *coscia*.
cosciàle, m., armadura antiga de sas coscias. In pl. cosciàli, biculos de linna de sa timona in sa carrozza.
cosciènza, f. Dial. Com. *cussiènzia*, *consienzia*.
coscienzièso, agg. Dial. Com. *consienziòsu*.
coscrìtto, → conscritto.
coscrìvere, → conscrivere.
così, avv. Log. *gòi*, *gài*. Mer. *aìcci*. Sett. *cossì*.
cosmogonìa, f., creatione de su mundu. Voc. Gr.
cosmografìa, f., descriptione de su mundu.
cosmopolìta, m., habitante de su mundu.
cospèrgere, → spruzzare.
cospètto, m. Dial. Com. *presènzia*.
cospicuamènte, avv. Log. *giaramènte*. Mer. *claramènti*. Sett. *ciaramènti*.
cospìcuo, agg. Log. *visìbile*. Mer. Sett. *-li*.
cospiràre, v. a. Log. *cospirare*, *congiurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Esser de accordu.
cospiratòre, m. Log. *congiuradòre*. Mer. Sett. *congiuradòri*. Qui tendet ad unu fine.
cospirazièone, f. Dial. Com. *congiùra*.
cosso, m., unfiaduredda qui benit in facia. Gall. *bruxòla* (*o* str.).
costà, avv. Log. *incuddàe*. Mer. *innìa*, *inguddèni*. Sett. *inchiddà*. Gall. *culandi*.
costa, f. Dial. Com. *costa*. Falada. Di costa, *de costàzu*. Costa costa, *costa costa*.
costànte, agg. Log. *costante*. Mer. *-ànti*.
costantemènte, avv. Log. *costantemènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
costànza, f. Dial. Com. *costànzia*. Firmesa.
costanzìna, f. ispecie de tela → costanza.
costàre, v. n. Log. *costare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
costàto, m. Log. *costàzu*. Mer. *costau*. Sett. *costàggiu*. Gall. *custàgliu*.
costeggiàre, v. a. Log. *costeggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Andare de costazu.
costèi, pron. f. Log. Mer. *ìssa*, *ìpsa*. Sett. *èdda*. Gall. *ìdda*. Cussa.
costellazièone, f. Log. *costellassiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*. Unione de istellas.
costerèlla, f. Log. *costighèdda*. Mer. *costixèdda*. Sett. *costarèdda*. Faladedda, alzadedda.
costernàrsi, v. n. p. Log. *costernàre*, *perder de animu*. Mer. *costernaisì*. Gall. *tarravinassi*.
costernazièone, f. Log. *costernassiòne*. Mer. *-ziòni*. Gall. *tìsigu*, *disispèru*.
costì, avv. Log. *incuddae*. Mer. *innìa*. Sett. *inchiddà*. Incue, in cussu logu. Gall. *culàndi*.
costièra, f. Dial. Com. *costèra*. Ispiaggia.
costipàre, v. a. Log. *costipare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
costipaziòne, f. Log. *costipassiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
costituìre, v. a. anom. Log. *constituìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *constituì*. Fundare, deliberare.
costitùto, m., examen de su reu. Costituto, -uito, agg. Log. *costituìdu*, *ordinàdu*.
costituzièone, f. Log. *costitussiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*. Lege, istatutu.
còsto, m. Dial. Com. *spesa*, *costu*.
còstola, f. Dial. Com. *costa*. Gall. *saldìscu*. Su dolu de bulteddu.
costòro, pron. pl. Log. Mer. *issos*, *issus*, *ipsos*. Sett. *èddi*. Gall. *iddi*.
costretto, agg. Log. Gall. *costrìntu*. Mer. *costrìngiu*. Sett. *custrèttu*.
costrìgnere, costringere, v. a. anom. Log. *costrìnghere*. Mer. *-giri*. Sett. *custrignì*.
costrittìvo, agg. Dial. Com. *istrìntu*.
costriziòne, f. Dial. Com. *restringimèntu*. Sett. *istrignimentu*.
costruìre, v. a. Log. *costruìre*. Mer. *-iri*. Sett. *-ì*.
costrùtto, m. Dial. Com. *costrùttu*. Idea, sentimentu. Agg. *costruidu*, *fabbricadu*.
costruzièone, f. Log. *costrussiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
costùi, pron. m. Log. Mer. *custu*, *ipse*, *cuddu*. Sett. *chìddu*.
costumànza, f. Log. *costumen*, *costùmene*. Mer. *costumànzia*, *costùmini*. Sett. *costumu*. Usanzia.
costumàre, v. n. ass. Log. *costumare*. Mer. *-ài*. Sett. *costumà*. Ausare, praticare.
costumatèzza, f. Log. Mer. *costumadèsa*. Sett. *costumatèzia*.
costumàto, agg. Log. *costumadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
costùme, f. Log. *costùmene*. Mer. *-ini*. Sett. *-mu*.
costùra, f. Mer. *costùra*. Cosidura a costa.
cotàle, pron. com. Log. *fulànu*, *bodàle*. Mer. *fulanu*. Sett. *cuddàlu*. Gall. *cutàlu*.
cotanto, avv. e pron. de quantidade. Log. Dial. Com. *tantu*.
còte, f. Log. *pedra d'affilare*. Mer. *codi*.
cotènna, f. Log. *corzòlu*. Mer. *croxòlu*. Sett. *còggiu*, *cugliòlu*, *cròsta*. De lardu o de porcu.

cotennòso, agg. Log. *pizòsu*. Mer. *incroxolìu*.
cotèsto, pron. di pers. Log. Mer. *cuddu*, *custu*. Sett. *eddu*, *chistu*.
còtica, → cotenna.
cotidianamènte, avv. Log. *cotidianamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ogni die, cada die.
cotidiàno, agg. Dial. Com. *cotidianu*.
cotògna, f. Log. *mela*, *o pira ghidònza*. Mer. *mela tidòngia*, *piròngia*. Sett. *mela chitògna*.
cotognàta, f., -àto m., conserva de chidonza. Mer. *mermelàda*.
cotògno, m. Log. *mela chidònza*. S'arvure.
cotòne, m. Log. *cotòne*. Mer. Sett. *-òni*. Voc. Arab.
cotonìna, f., tela russa de cotone. Mer. *cotonina*.
còtta, f. Dial. Com. *cotta*.
cotticchiàre, v. a. Log. *dare unu bùddidu*.
cottìccio, agg. Log. *mesucòttu*. Caldu de binu.
còttimo, m. Mer. *scaràda*. Dare a cottimo, *dare a pretiu fissu*. Ad aggiustu.
cotto, m. Dial. Com. *cottu*. Imbreagu.
cottòjo, agg., de bona cottùra.
cottùra, f. Dial. Com. *cottùra*.
coturnìce, f. Log. *trespodrès*. Mer. *quagliola*, *circuri*. Sett. *quàglia* → quaglia.
cotùrno, m., bottinu a mesu gamba qui si serviant sos antigos in sas tragedias.
cova, → covo.
covàccio, -àcciolo, Log. *cuìle*. Mer. Sett. *-ìli*.
covàre, v. a. e n. ass. Log. *ciochìre*, *esser in ciocca*, *crochìre*. Mer. *furcìri*, *frucìri*. Gall. *ciuccì*.
covàta, f. Log. *zozzada*. Mer. *niada*, *frucinàda*. Sett. *zozzàta*. Gall. *ciucciàta*.
covatìccio, agg., qui est prontu a bogare.
covatùra, f. Log. *bogadùra*. Mer. *frucidùra*.
covèrchio, coverchiare → coperchio, -àre.
covèrta, covertura → coperta, copertura.
covidàre, covidìgia → desiderare, cupidigia.
covièllo, m., maccu, ispaccone.
covigliàre, v. n. p. Log. *umiliaresi*. Mer. *fai su bovu*. Intanàresi, rifugiare.
covìglio, m. Log. Sett. *casìddu*, *bùgnu*. Mer. *caìddu*, *casiddu*. Cascia de abes.
covìle, m. Log. *cuìle*. Mer. Sett. *-ìli*.
covo, m. Dial. Com. *tana*, *nidu*. Mer. *niu*.
covòne, m. Log. Sett. *manna de trigu*. Mer. *maniga de trigu*, *orgiu*. Gall. *mannèddu*.
covrìre, → coprire.
coziòne, f. Dial. Com. *cottùra*. Mer. *coziòni*.
cozzàre, v. a. Log. *incorrare*, *attumbare*. Mer. *attumbai*. Sett. *incorrà*.
còzzo, m. Log. *incorràda*. Sett. *incorràta*. Mer. *attumbàda*, *attùmbidu*, *attùmbu*. Gall. *attumbàta*.
cozzòne, m., domadòre, o sensalista de caddos.
crabròne, → calabrone.
cràmio, m. Log. Mer. *conca de mortu*. Voc. Gr.
cràpola, cràpula → gozzoviglia.
crapulàre, v. n. ass. Log. *iscialare* Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
crapulòne, → ghiottone, mangione.
crassèzza, f. Log. *rassèsa*. Sett. *grassùra*, *grassèzia*. Mer. *crassèsa*, *crassitùdini*.
càsso, agg. Log. *rassu*. Mer. Sett. *crassu*.
cratère, m. Voc. Gr. → coppa, tazza.
cratìcola, f. Log. *cadrija*. Sett. *grabiglia*. Mer. *cardìga*. Gall. *catrighia*, *graìglia*.
cravàtta, f. Dial. Com. *corbàtta*, *curbàtta*.
creànza, f. Dial. Com. *creànzia*, *criànzia*.
creanzàre, v. a. Log. *educare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
creanzàto, -zuto, agg. Log. *bene educadu*. Mer. *creanzàu*. Sett. *ben educàtu*.
creàre, v. a. Log. *creare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Criare dai su nudda, dare principiu, cominzare.
creàto, agg. e m. Log. *creàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
creatòre, m. Log. *creadòre*. Mer. *-òri*. Sett. *-tòri*.
creatùra, f. Dial. Com. *creatùra*. Criadura.
creaziòne, f. Log. *creassìone*. Mer. Sett. *-àzioni*.
credènza, f. Log. *credènzia*. Mer. *creenzia*. Creditu, opinione.
credenziàle, agg., de litera, sa qui presentant sos imbasciadores pro los riconnoschere.
credenzièra, f. Dial. Com. *armàriu*, *armàdiu*.
credenzière, m. Dial. Com. *dispensèri*. Segretariu, confidente.
credenzòne, m., armariu mannu. Unu qui si creet totu.
crèdere, v. a. e n. ass. Log. *crere*. Mer. *creiri*. Sett. *credì*. Tennere opinione, fidare.
credìbile, agg. Log. *credìbile*, *creìbile*. Mer. Sett. *credìbili*.
credibilità, f. Log. *credibilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *credibilitài*.
credibilmènte, avv. Log. *credibilmènte*. Mer. Sett. *credibilmènti*.
crèdito, m. Dial. Com. *crèditu*. Fama, opiniòne.
creditòre, m. Log. *credidòre*. Mer. *-òri*. Sett. *creditòri*. Accreadore.
crèdo, m. Log. *creo*, *credo*. Mer. Sett. *credu*.
credulità, f. Log. *credulidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-dulitài*. Falsa credenzia.
crèdulo, agg. Dial. Com. *crèdulu*. Facile a creere.
crèma, f. Dial. Com. *crèma*.
cremàre, v. a. Voc. Lat. → abbruciare.
crèmisi, m. Dial. Com. *crèmisi*. Colore ruju.
cremisìno, agg. Dial. Com. *cremisìnu*. Ruju.
cremòre, m., s'extractu de algunas materias.
crèn, m., ispecie de pianta.
crèna, f. Dial. Com. *giua* → criniera.
crepàccia, f., -àccio m. → fessura, apertura.
crepacuòre, m. Log. Sett. *arràbbiu*. Mer. *crepacòru* → cordoglio.
crepàre, v. n. ass. Log. *crebàre*, *crepàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *chiprà*.
crepatùra, f. Log. Mer. *crebadùra*, *crepadùra*. Sett. *-atùra*.
crepitàcolo, m. Dial. Com. *matràcca*.
crepitàre, → strepitare, scoppiettare.
crepolàre, v. n. ass. Log. *zaccàre*, *chinnire*, *filare*. Mer. *schinnìri*. Sett. *filà* → screpolare.
crepòre, → odio, dispetto.
crepùscolo, m. Dial. Com. *crepùsculu*.
crescènza, f. Log. *creschidùra*. Mer. *crescìna*. Sett. *cresciddùra*. Aumentu.
crèscere, v. a. Log. *crèschere*. Mer. *crèsciri*. Sett. *crescì*. Avanzare, andare innantis.

crescimènto, → accrescimento, aumento.
cresciòne, m. Log. *asciòne*. Sett. *-òni*. Mer. *martuzzu de riu*.
crèsima, f. Log. Sett. *crèsima*, *grìsima*. Mer. *crèsima*.
cresimàre, v. a. Log. *grisimàre*, *cresimàre*. Mer. *cresimài*, *cunfirmài*. Sett. *cresimà*.
crèspa, f. Log. *pija*. Mer. *pinnìca*. Sett. *pìggia*.
crespàre, → increspare, raggrinzare.
crèspo, -oso, agg. Log. *crìspu*, *attrippoddìdu* → rugoso, grinzoso. Fig. *brusco*.
crespòne, m., ispecie de pannu.
crèsta, f. Log. *cogoròsta*. Mer. *chighirìsta*. Sett. *crèsta*. Gall. *crista*.
crestàja, f., sa mastra qui trabagliat ornamentos de femina. Mer. *scoffiottèra*.
crèta, → argilla.
cretàceo, cretoso, agg. Log. Sett. *luzanòsu*. Mer. *argiddòsu*.
cribràre, v. a. Voc. Lat. → crivellare, vagliare.
crìcca, f. Dial. Com. *crica*. Unione, compagnia.
crìcchio, → capriccio, ghiribizzo.
criminàle, agg. Log. *criminàle*. Mer. Sett. *criminàli*.
criminalìsta, m. Dial. Com. *criminalista*.
criminalmènte, avv. Log. *criminalmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
crìmine, → delitto, colpa.
criminòso, agg. Dial. Com. *malu*. Criminosu.
crìne, m. Log. *crini*. Mer. *pilu*. Sett. *pelu*.
crinièra, f. Dial. Com. *giùa*. Mer. *crinèra*.
crinìto, -nuto, agg. Dial. Com. *pilùdu*. De sas istellas, *coudu*, *barbùdu*. Mer. *crinìu*.
crisàlide, f. Log. *berme de seda*.
crìse, crisi, f. Dial. Com. *crisi*. Cambiamentu.
crìsma, → cresima.
crisòlito, m., ispecie de pedra preziosa.
cristallìno, agg. Dial. Com. *cristallìnu*. Claru, limpidu.
cristallizzàre, v. n. Dial. Com. colle desin. *faghersi a sale*, *congelare*.
cristàllo, m. Dial. Com. *cristàllu*.
cristàto, → crestato, crestoso.
cristère, m. Dial. Com. *lavatìvu*.
cristianamènte, avv. Log. *cristianamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
cristianèsimo, -nismo, Dial. Com. *cristianèsimu*.
cristianità, f. Log. *cristianidàde*. Mer. *-dàdi*. Sett. *cristianitài*.
cristiàno, m. Dial. Com. *cristiànu*.
Crìsto, m. Dial. Com. *Christu*, *Cristu*, *Cristos*.
critèrio, m. Dial. Com. *critèriu*. Regula, norma.
crìtica, f. Dial. Com. *crìtica*, *censura*.
criticàre, v. a. Log. *criticàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
criticatòre, m. Log. *criticadòre*. Mer. *-òri*.
criticìsmo, agg., s'arte de criticare.
crìtico, m. Log. *criticu*. Dadu a criticare.
crivellàre, v. a. Log. *chèrrere*. Mer. *cèrriri*. Sett. *cerrì*. Fagher in chiliru. Gall. *ciulìru*.
crivèllo, m. Log. Sett. *chilìru*. Mer. Gall. *ciulìru*.
croccàre, → cigolare.
crocchiàre, v. a. → battere. V. n. ass. → chiocciare.
cròcchio, m. Log. *uniòne*. Sett. *-òni*. Mer. *boddèu* de personas. Conversassiòne. Cumplottu.
crocciàre, → chiocciare.
cròce, f. Log. *rughe*. Mer. *grùxi*. Sett. *crozi*. Gall. *gruci*. Pena, affannu, turmentu.
cròceo, agg., in colore de zafferanu.
crociàre, v. a. Log. *signare cum sa rughe*. *Fagher sa rughe*. Mer. *fai sa gruxi*. Sett. *fà la cròzi*.
crociàta, f. Dial. Com. *crociàta*.
crocìcchio, m., logu ue si attraversant sas vias.
crocidàre, v. n. ass. Log. *fagher sa boghe de su corvu*. Fagher cro cro.
crocièra, f. Log. *logu factu a rughe*.
crocìfero, agg., qui portat sa rughe.
crocifiggere, crocificcare, v. a. anom. Log. *cruzzificare*. Mer. *crucificài*. Sett. *crozificà*.
crocifissiòne, f. Log. *cruzzifissiòne*. Mer. *crucifissiòni*. Sett. *crozifissiòni*.
crocifisso, part. pass. e m. Log. Mer. *crucifissu*, *cruzzifissu*. Sett. *crozifissu*. Gall. *grucifissu*. Su Crucifixu, Rughifixu.
crociòne, m. accr. di croce. Log. *rughe manna*.
crogiolàre, v. a., ponner sos vasos de bidru, appenas factos pro isfrittare.
crogiuòlo, crociuolo, m. Log. Sett. *grixòlu*, *grisòlu*. Mer. *crisòlu*.
cròjo, → duro, crudo. Imbronciato.
crollamènto, m. Log. *banzigamentu*. Sanziu.
crollàre, v. a. Log. *banzigare*. Sett. *banzicà*. Mer. *sanziài*. Movere, ballare.
cròllo, m. Dial. Com. *ruìna*, *motu*, *iscossa*.
croma, f., nota musicale.
crònica, cronaca, f. Dial. Com. *crònaca*. Voc. Gr.
crònico, agg. Dial. Com. *crònicu*. De tempus.
cronìsta, m. Dial. Com. *cronìsta*. Iscriptore de cronicas, de historias.
cronologìa, f. Dial. Com. *cronologìa*. Scienzia de epocas. Voc. Gr.
cronologicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-i*.
cronològico, agg. Dial. Com. *cronològicu*.
cronologìsta, cronòlogo, m., professore de cronologia. Dial. Com. *cronologìsta*.
cronòmetro, m., istrumentu pro misurare su tempus.
cròsciare, v. n. ass. Log. *istrosciàre*. Mer. *scutulai*. Pioer cum violenzia.
croscio, m. Log. *istròscia*. Mer. *scutulada de acqua*. Rumore qui faghet s'abba.
cròsta, f. Dial. Com. *cròsta*. Corzolu, araddu.
crostàceo, agg. Dial. Com. *crostàceu*. De sos pisches qui tenent crosta, o iscorza.
crostìno, m. Log. *pane arridadu*. Mer. *turràdu*. Sett. *crustìnu*.
crostùto, agg., qui tenet corzola. Corzoludu.
crovàtta, → cravatta.
crucciàre, v. a. Log. *arrabbiàre*. Sett. *-à*. Mer. *arrennegài*, *inchietài*. Gall. *incullarà*.
crùccio, m. Log. Sett. *arràbbiu*. Mer. *inchietùdini*.
crucciosamènte, avv. Log. *arrabbiosamente*. Mer. *inchietosamènti*.
cruccìoso, agg. Log. Sett. *arrabbiòsu*, *velenòsu*. Mer. *arrennegòsu*, *inchietòsu*.
crucèvole, agg. Log. *arrabbiadìttu*. Mer. *inchietosu*. Busticosu.
cruciàre, v. a. Voc. Lat. → tormentare.
crudamènte, avv. Log. *crudelmènte*. Mer. Sett. *crudelmènti*.
crudèle, agg. Log. *crudèle*. Mer. Sett. *-èli*.

crudeltà, f. Log. *crudelidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *crudelitài*.
crudèzza, f. Log. Mer. *asprèsa*. Sett. *asprèzia*.
crudo, agg. Log. Mer. *cruu*, *cru*. Sett. *crudu*. Aspidu, chervu. Crudele.
cruentàre, v. a. Voc. Lat. → insanguinare.
cruènto, agg. Voc. Lat. → sanguinoso.
crùna, f. Log. Sett. *culu de agu*. Mer. *ogu de agu*.
crùsca, f. Log. *fùrfure*. Sett. *fùrfaru*. Mer. *pòddini*. Gall. *brinnu*.
cruscàjo, m., qui bendet furfure.
cruscànte, agg., accademicu de sa Crusca.
cruscàta, f., misciadura de furfure.
cruscheggiàre, v. n. ass., usare vocabulos isceltos de sa Crusca.
cruscherèlla, f., ispecie de jogu cun su furfure factendelu a muntoneddos.
cruschèttо, m. Log. *cola cola*. Sett. *tintùra*. Mer. *civràxu*. Pane nieddu.
cruscòso, agg., pienu de furfure, farina qui hat meda furfure. Mer. *poddinosu*.
cubàre, v. n. p. Voc. Lat. → giacere.
cubàttolo, m., piadiga pro leare puzones in tempus de nie. Mer. *lazzu a pèrtias*.
cùbico, agg. Dial. Com. *cùbicu*.
cubìcolo, m. Voc. Lat. → camera.
cubitàle, agg., de cuidu.
cubitàre, → covidare, desiderare.
cùbito, m. Log. Mer. *cuìdu*. Sett. *cùitu*. Gall. *ùitu*. Cubitu. Misura.
cùbo, m. Dial. Com. *cubu*. Figura solida de sex faccias o lados uguales.
cuccàgna, f. Dial. Com. *cuccàgna*.
cucchiàja, f. Log. Sett. *trudda*. Pala de ferru pro isboidare o pro travasare unu liquidu.
cucchiajata, f. Log. *cocciaràda*. Sett. *-àta*. Mer. *cuglieràda*.
cucchiàjo, m. Log. Sett. *cocciàri*. Mer. *cuglièra*.
cucchiajone, m. Log. *cocciaròne*. Mer. Sett. *-òni*. Cucchiarino, dim. Dial. Com. *cocciarìnu*.
cucchiàra, → cucchiaja.
cùccia, f. Log. *corcadòrzu*. Mer. *canili*. Gall. *culcatoghju*. Voc. Franc. couche.
cucciàre, v. n. ass. Log. *corcàresi*. Mer. *corcaisì*. Sett. *colcàssi*. Comente i sos canes.
cuccìno, m., cabidaleddu ue cosint sas feminas.
cùccio, cùcciolo, m. Log. Sett. *cucciùcciu*, *cattèddu*. Mer. *cazzèddu*. Cucciuccieddu.
cùcco, → cuculo.
cùccuma, → cogoma.
cuccurrìre, v. n. ass., su cantare de su puddu.
cuccuveggiàre, → civettare.
cucìna, f. Log. *coghìna*. Mer. *cuxìna*. Sett. *cuzìna*.
cucinàre, v. a. Log. *coghinare*. Mer. *coxinài*. Sett. *cuzinà*. Fagher sa coghina.
cucinière, m. Log. *coghinèri*. Mer. *cuxinèri*. Sett. *cuzinèri*.
cucìre, v. a. Log. *cosìre*. Mer. *cosìri*. Sett. *cuxì*.
cucìto, m. Log. *cosìdu*. Mer. *cosìu*. Sett. *cuxìtu*.
cucitùra, m. Log. Mer. *cosidùra*. Sett. *cuxitùra*.
cuculiàre, v. n. ass. Log. *burlare*. Mer. *-ài*. Sett. *buglià*. Gall. *burrulà*. Ischertiare.
cucùllo, m., cucullato agg. → coccòlla, -àto.
cùculo, m. Dial. Com. *cùcu*.
cucùrbita, f. Voc. Lat. → zucca.
cucùzza, f. Dial. Com. *zucca*. Per sim. *conca*.
cucùzzolo, m. Dial. Com. *cùccuru*. Punta, summidade.
cùffia, f. Dial. Com. *iscoffia*, *scòffia*. Gall. *scùffia*.
cuffiàre, v. n. ass., mandigare prestu, lambridu, et meda. Mer. *attaffiai*, *scatusciai*.
cugìno, m. Log. *fradìle*. Mer. *-ìli*. Sett. *fratìli*.
cùi, pron. relat. Log. *ad su quale*. Mer. Sett. *càli*.
cuitàre, v. a., cùito m. → pensare, pensiero.
culàccio, m. Dial. Com. *culàzzu*. Gall. *culàcciu*.
culattàre, Log. *isculazzàre*, *fagher s'attappa a culu*. Jogare a isculazzadas. Mer. *sculacciai*.
culattàta, culata, f. Log. Mer. *isculazzàda*. Mer. *sculacciàda*. Sett. *isculazzàta*.
culeggiàre, v. n. ass. Log. *isculiare*. Mer. *andai cerri cerri*. Gall. *culià*. Mover su culu caminende.
cùlice, f. Voc. Lat. → zanzara.
Culisèo, → Colosseo.
cùlla, f. Log. Sett. *bànzigu*, *jògulu*. Mer. *barzòlu*, *brassòlu*. Sett. *jògulu*. Gall. *viculu*.
cullàre, v. a. Log. *ninnare*. Mer. *sanziài*. Sett. *ninnà*. Gall. *atzicà*.
cùlmine, m. Voc. Lat. → sommità, cima.
cùlo, m. Dial. Com. *culu*. Fare il cul lappe lappe, *fagherli su culu pupu*. Mer. *lappi lappi*, *haer paùra*.
cultellièra, f., cultello m. → coltelliera, coltello.
cultivàre, → coltivare.
cultòre, m. Log. *cultòre*, *coltivadòre*. Mer. *-òri*. Sett. *coltivaddòri*.
cultrice, f. Dial. Com. *coltivadòra*. Cultora.
cultùra, → coltura.
cumulàre, → accumulare.
cumulatamènte, avv. Log. *cumuladamènte*.
cumulativamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
cumulatìvo, agg. Dial. Com. *cumulatìvu*.
cùmulo, m. Log. *muntòne*. Mer. Sett. *-òni*.
cùna, → culla.
cùneo, m. Log. *cotta*. Mer. Sett. *cozza*.
cunìcolo, m., via, o passazu subterraneu.
cuòcere, v. a. anom. Log. *còghere*. Mer. *còiri*. Sett. *cozì*. Gall. *cucì*.
cuòco, m. Log. *coghinèri*. Mer. *cuxinèri*. Sett. *cuzinèri*. Gall. *cucinèri*. Cuoca, f. *coghinèra*.
cuojàjo, m. Log. *conzadòre*. Sett. *-òri*. Bendidore de peddes. Mer. *conciadòri*.
cuojètto, m. Dial. Com. *coglietto*, *-ètte*, *-llèttu*.
cuòjo, m. Log. *còrzu*. Mer. *cròxiu*. Sett. *cògliu*.
cuoprìre, → coprire.
cuòre, m. Log. *coro*. Mer. *coru*. Sett. *cori*. Animu, mente, coraggiu. Toccare il cuore, *commovere*, *cumbìnchere*.
cùpere, v. a. Voc. Lat. → desiderare.
cupèzza, → profondità.
cupidamènte, → avidamente.
cupidità, cupidigia, f. Dial. Com. *bramosìa*.
cùpido, agg. Dial. Com. *bramòsu*.
Cupìdo, m., numen fabulosu, su deus de s'amore de sos poetas.
cùpo, m. Log. Dial. Com. *cupu*, *profundu*. Satturnu, silenziosu. De colore, *oscuru*.
cùpola, f. Dial. Com. *cùpula*. Zimboina.
cùpolo, m. Dial. Com. *bùgnu*. Casiddu.
cùra, f. Dial. Com. *cura*. Impresa, premura.
curàbile, agg. Log. *curàbile*. Mer. Sett. *curàbili*.

curadènti, → stuzzicadenti.
curajòlo, m., qui adjuat a curare.
curànte, agg. Log. *curànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
curànza, f. Dial. Com. *cura*, *premura*.
curàre, v. a. Log. *curàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Tenner cura, guvernare, meigare.
curasnètta, f. Log. *incastru*. Ferru pro ugualare s'ungia de su caddu quando si ferrat.
curatìvo, agg. Dial. Com. *curatìvu*.
curàto, m. Log. *curàdu*. Mer. *curàu*. Sett. *-àtu*. Sost. Dial. Com. *pàrrocu*. Cura.
curatòre, m. Log. *curadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
curerìa, f. Dial. Com. *procùra*.
cùria, f. Dial. Com. *curia*.
curiàle, m. Log. *curiàle*. Mer. Sett. *-àli*.
curiàndolo, m. pianta Dial. Com. *coriàndru*.
curiosamènte, avv. Log. *curiosamènte*. Mer. Sett. *curiosamènti*.
curiosità, f. Log. *curiosidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *coriositài*.
curiòso, agg. Dial. Com. *curiòsu*.
currare, v. a., manizare su truncu.
cùrro, m., truncu tundu qui si ponet subta unu pesu pro lu movere.
cursòre, m. Dial. Com. *missu*. Qui portat sas notificationes. Giuradu.
curùle, f., cadrea de sos magistrados antigos romanos.
cùrva, f. Dial. Com. *curva*.
curvàre, f. Log. *curvare*, *tonchinare*. Mer. *attrotiài*. Mujare, intonchinare.
curvatùra, curvità, -vèzza, f. Log. Mer. *curvadùra*. Sett. *-atùra*. Intonchinadura.
cùrvo, agg. Dial. Com. *curvu*. Arcadu, tònchinu.
cuscìno, m. Log. *cabidàle*. Mer. *cuscìnu*. Sett. *cabbiddali*. Cuscinetto, m. dim. *cubidalèddu*.
cuscìre, cuscito → cucire, cucito.
cusòffiola, → battisoffia.
custòde, m. Dial. Com. *custòdiu*. Guardia.
custòdia, f. Dial. Com. *custòdia*.
custodìre, v. a. Log. *arribbare*, *custoìre*. Sett. *arribbà*. Mer. *custodiai*, *stuggiài*. Gall. *adducà*.
cutàneo, agg., de su pizu de sa pedde.
cùte, f. Log. Mer. *cutis*, *pizu de pedde de s'homine*. Voc. Lat.
cuticàgna, f. Log. *attile*. Mer. *pistìddu*. Sett. *tupèzzu*. Su pilu qui est in su attile.
cutìcola, f., su pizu suttile de sa pedde.
cuticùgno, m. Log. *beste de domo*.
cutrètta, -trèttola, f. Log. *culisàida*. Sett. *culisàita*. Mer. *marixèdda*. Gall. *coisàica*.
cutter, ispecie de bastimentu inglesu.
Czàr, m., titulu de s'imperadore de Russia.

D

d, quarta litera de s'alphabetu, si pronuntiat *di*, *de*. Pro numeru romanu, *500*.
da, art. indeterm. Log. *dae*, *de*, *da*. Significat sa patria. Da Cagliari, *de Karalis*.
dabbàsso, avv. Log. *dae bassu*, *dae basciu*, *dai subta*. Mer. *da sutta*. Sett. *da sottu* (*o* lar.).
dabbenàggine, f. Log. *bonidàde*, *simplesa*, *macchine*. Mer. *bonidàdi*, *machiòri*. Sett. *boniddài*, *machìni*, *simpliziddài*.
dabbène, agg. Dial. Com. *honestu*, *bonu*, *sìmple*. Si usat in pl. dabbeni uomini, *bonos homines*.
daccànto, avv. e prep. Log. *affacca*, *a una parte*. Mer. Sett. *a parti*.
dacchè, avv. Log. *da qui*. Mer. Sett. *da chì*.
daddovèro, avv. Log. *deabbèru*, *in veridàde*. Mer. *de beraderu*, *de beridàdi*. Sett. *di beru* (*b* dol.) → davvero. Gall. *didièru*.
dàdo, m. Dial. Com. *dadu*. Biculu de ossu de sex faccias cum punctos pro jogare.
dàga, f. Dial. Com. *daga*. Ispecie de ispada curza. Daghetta, dim. *daghìtta*.
dàino, m. Log. *crabòlu*. Mer. *-biòlu*. Sett. *-bbòlu*.
dalmàtica, f. Dial. Com. *dialmàtica*. Su bestire de su Diaconu et Suddiaconu.
dama, f. Dial. Com. *dama*. Femina nobile. Giuoco della dama, *giogu de sa dama*.
damàggio, m. → danno. Voc. Franc.
damàre, v. a. Dial. Com. *damare* colle desin. Damare una pedina.
damascàre, v. a. Dial. Com. *damascare* colle desin. Tesser a damascu. Gall. *intomascà*.
damàsco, → dammasco.
dameggiàre, v. n. ass. Log. *appizzinnare*. Mer. *essiri effeminàu*. Sett. *essè effeminàddu*. Fagher su galante, andare cum sas damas.
damerìa, f. Dial. Com. *damerìa*. Dignidade, impompadura de dama.
damerìno, m. Dial. Com. *damerìnu*. Qui faghet s'amore, effeminadu, inamoradittu.
damigèlla, f. Dial. Com. *damigella*. Dama jovanedda.
damigèllo, m., cavaglieri jovaneddu.
damigiàna, f. Log. *temejàna*. Mer. *damigiàna*. Sett. *damisgiàna*. Ampulla manna de bidru bestìda de juncu, o de bertigas.
damìna, f. Dial. Com. *damìna*. Damighedda, dim. de dama.
damma, f. Log. *crabòlu*. Mer. *crabiòlu*. Sett. *-bbòlu*.
dammàggio, m. → damaggio. Voc. Franc.
dammàsco, m. Dial. Com. *tommàscu*, *damascu*, *tamascu*. Ispecie de drappu de seda a fiores.
danàro, danàjo, m. Log. *dinàri*. Mer. *dinài*. Sett. *dinà*. Abbruciato di danaro, *bisonzòsu*.
danaròso, agg. Dial. Com. *dinaròsu*, *riccu*.
danarùzzo, danarino, dim. Dial. Com. *dinarèddu*.
dannàbile, agg. Log. *dannàbile*. Mer. Sett. *dannàbili*.
dannajuòlo, agg. Log. *dannàrzu*. Sett. *dannàggiu*. Gall. *malfacènti*. Qui faghet damnu.
dannàre, v. a. Log. *cundennare*. Mer. *cundennài*. Sett. *dannà*. Sententiare, guastare, proibire.
dannàto, agg. e m. Log. *cundennàdu*. Mer. *cundennàu*. Sett. *cundennàddu*, *cundennàtu*.
dannazióne, f. Log. *condemnatiòne*, *cundennassiòne*. Mer. *cundennaziòni*. Sett. *cundannaziòni* (*z* dol.).
danneggiamènto, m. Dial. Com. *damnu*, *dannu*.
danneggiàre, v. a. Log. *fagher damnu*, *offendere*. Mer. *fai dannu*, *offèndiri*. Sett. *danneggià*.
dannèvole, agg. Dial. Com. *dannòsu*. Qui faghet damnu, nocivu.
dannevolmènte, avv. Dial. Com. *cum damnu*.
dannificàre, v. a. Dial. Com. *dannificàre* colle desin., *fagher damnu*, *pregiudicare*.
dannìo, agg., qui est aptu a fagher, o recire qualqui damnu.
danno, m. Dial. Com. *damnu*. Discapitu, offesa.
dannosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum damnu, cum pregiudìssiu, o prejudiciu.
dannòso, agg. Dial. Com. *damnòsu*. Qui battit, o faghet damnu.
dànte, m. Log. *dante*. Mer. Sett. *danti*. Pedde de crabolu, o cherva conzada. Gall. *anta*.
dantèsco, agg. Dial. Com. *dantèscu*. Da sa manera, o istile de Dante.
dantìsta, m. Dial. Com. *dantìsta*. Qui istudiat, o imitat in sas frases a Dante.
dànza, f. Log. *dànsa*. Mer. Sett. *danza*. Ballu.
danzàre, v. n. ass. Log. *dansare*. Mer. *danzài*.
dappiè, -ède, avv. Log. *a pes*, *a bàsciu*. Mer. *de peis*, *a pei*. Sett. *a pedi*, *a bàsciu*.
dappocàggine, dappochèzza, Log. *incapacidàde*. Mer. *bovèsa*, *incapazidàdi*. Sett. *incapaziddài*.
dappòco, -cùccio, -àccio, agg. Log. *incapàce*. Mer. *bovu*. Sett. *incapàzi*, *dipòggu*. De niuna abilidade → infingardo.
dappòi, avv. Log. *de pòi*, *pustis*, *de pustis*. Mer. *depùstis*. Sett. *dapoi*, *dabbòi*.
dappoichè, avv. Log. *pustis*, *de pustis qui*. Mer. *poscìndi chi*. Sett. *poi chi*, *dopu chi*.
dapprèsso, avv. Log. *affàcca*, *accùrzu*. Mer. *accànta*. Sett. *vizìnu*, *da vizìnu*.
dardeggiàre, v. n. ass., iscùdere, tirare frizzas, o saettas. Armas antigas qui s'imbolaìant.
dàrdo, m. Dial. Com. *dàrdu*, *saetta*. Frizza, qualidade de arma offensiva antiga.
dare, v. a. Log. *dare*. Mer. *donài*. Sett. *dà*. Concedere, iscùdere, assignare, importare, attribuire, assimizàresi, dedicaresi. Dare morte, *bocchìre*. Mer. *boccìri*. Sett. *ammazzà*.
dàrsena, f. Dial. Com. *dàrsena*. Logu de riparu po sas naes in portu. Voc. Arab.

dassài, avv. Log. Mer. *meda*. Sett. *assài*.
dassajèzza, → sufficienza, attitudine.
dassèzzo, avv. Log. *in ùltimu*, *in ùrtimu*, *finalmènte*. Mer. Sett. *finalmenti*.
dàta, f. Dial. Com. *data*. Tempus signadu in sa litera.
daterìa, f. Dial. Com. *daterìa*. Ufficiu de Roma ue si spedint sos breves.
datìvo, m. Dial. Com. *datìvu*. Terzu casu de sos nomenes. Qui dat.
dato, agg. Log. *dadu*. Mer. *donàu*. Sett. *daddu*.
datòre, m. Log. *donadòre*. Mer. *-òri*. Sett. *donaddòri*. Qui donat, qui dat.
dàttilo, dàttero, m. Log. *lindàtteru*. Mer. *dàttili*. Sett. *lindàttili*. Fructu de sa palma.
dattòrno, avv. Log. *dattòrnu*, *de inghìriu*. Mer. *a ingìriu*, *de accànta*. Sett. *dattornu*, *d'innànzi*.
davànti, avv. Log. *addainnàntis*. Mer. *denàntis*, *innàntis*. Sett. *dinànzi*.
davanzàle, m., sa pedra qui servit de guarnice ad su balcone. Su frontale de s'altare.
davànzo, avv. Log. Mer. *de avànsu*, *de avanzu*. De subra pius. Gall. *di suprapiù*.
davvantàggio, avv. Log. *de piùs*, *de plùs*. Mer. *de prus*, *de plus*. Sett. *di più*. De avvantaggiu.
davvèro, → daddovèro.
daziàre, → addaziàre.
dazière, m., guardia de sos dazios.
dàzio, m. Dial. Com. *daziu*. Paga qui si dat pro sas cosas qui introduint o si bogant.
daziòne, f. Log. *donatiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*.
dèa, f. Dial. Com. *dea*. Nomen de sas divinidades feminas. Inamorada, poet.
deambulàre, Voc. Lat. → camminare.
deauràre, → indorare.
debaccàre, → infuriare.
debellàre, v. a. Log. *destruìre*. Mer. *destruìri*. Sett. *destruì*. Bìnchere, annullare.
dèbile, → debole.
debilitamènto, m. Log. Mer. *debilitamèntu*, *debilèsa*. Sett. *debilèzia*. Gall. *dibilèsa*.
debilitàre, v. a. Log. *debilitàre*. Mer. *debilitài*. Sett. *debilità*. Crastare, castrare.
debilitaziòne, → debilitamento.
debitamènte, avv. Log. *debitamènte*, *comente si devet*. Decentemènte, convenientemènte.
dèbito, m. Log. Mer. *dèpidu*. Sett. *debitu*. Obbligatione. Agg. Log. *dèvidu*. Mer. *dèpiu*. Sett. *debìddu*. Gall. *diùtu* → dovuto.
debitòre, m. Log. *depidòre*. Mer. Sett. *-òri*. Sost. debitrice, Log. Mer. *depidòra*. Sett. *debiddòra*.
dèbole, agg. Log. *dèbile*. Mer. Sett. *dèbili*. De pagu valore.
debolèzza, f. Log. Mer. *debilèsa*. Sett. *debilèzia*.
debolmènte, avv. Log. *debilmènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum paga forza, et vigore.
debolùzzo, agg. dim. Dial. Com. *debilèddu*.
debosciàto, agg. Voc. Franc. → dissoluto.
dècade, f. Mer. *dècade*, *dexìna*. Qui contenit deghe partes, o numeros. Voc. Gr.
decadènza, f. Log. *derruimèntu*, *iscadènzia*. Mer. *decadènzia*. Sett. *iscadènzia*.
decadère, v. n. ass. Log. *derrùere*, *rùere*. Mer. *decaìri*. Sett. *cadì*. Diminuire, benner mancu.
decadimènto, → decadenza.
decàgono, m. t. geom. de deghe lados o partes.
decàlogo, m. Dial. Com. *decàlogu*. Sos deghe cumandamentos. Voc. Gr.
decalvàre, v. a. Log. *ispilìre*. Mer. *ispinnìài sa conca*. Sett. *ispilì*. Andàreli sos pilos dai conca.
decampamènto, m. Log. *alzamèntu de su campu*.
decampàre, v. n. ass. Log. *alzare su campu*. Metaf. *rinuntiare*, *cèdere*, *laxare*.
decanàto, m. Log. *deganàdu*. Mer. *deganàu*. Sett. *deganàddu*.
decàno, m. Log. Mer. *degànu*. Sett. *deggànu*. Dignidade Ecclesiastica in Capitulu, o Collegiata. Voc. Gr.
decantàre, v. a. Log. *bantare*. Mer. *decantài*, *vantài*. Sett. *vantà*. Celebrare in fama. Travasare, cambiare da unu vasu ad s'ateru.
decapitàre, v. a. Log. *isconcare*, *iscabittare*. Mer. *degogliai*, *segai sa conca*. Sett. *iscabizzà*.
decapitaziòne, f., -tamènto m. Log. *iscabittamèntu*. Mer. *decapitaziòni*, *degogliadùra*. Sett. *iscabbizzamèntu*.
decasìllabo, agg., de deghe sillabas.
decèmbre, → dicèmbre.
decèmpeda, f., nomen de misura de deghe pes.
decèmviri, m., magistradu romanu cumpostu de 10 homines.
decennàle, agg., de deghe annos.
decennàrio, agg., de su numeru de deghe.
decènnio, m. Log. *ispatiu de deghe annos*. Mer. *spaziu de dex'annus*. Sett. *spaziu di dezi anni*.
decènte, agg. Log. *decènte*, *dezzènte*. Mer. Sett. *dezzènti*. Proporzionàdu, cumbeniente.
decentemènte, avv. Log. *dezzentemènte*. Mer. Sett. *dezzentemènti*. Cum decenzia.
decènza, f. Log. *decènzia*, *zivilidàde*. Mer. *-àdi*, *decènzia*. Sett. *dezènzia* (*z* for.).
decèsso, m. Log. *morte*, *andàda*. Mer. Sett. *morti*. Partìda, dispidìda. Voc. Lat.
decètto, -cezione, Voc. Lat. → inganno.
decèvole, agg. Log. *cumveniènte*, *lìcitu*. Mer. Sett. *lìzitu*, *cumveniènti*.
dechinàre, → declinare.
decìdere, v. a. anom. Log. *decìdere*, *dezzìdere*. Mer. *dezzìdiri*. Sett. *dezzidì*. Segare, truncare.
decifràre, -ciferàre, v. a. Log. *decifrare*, *declarare*. Mer. *declaràì*. Sett. *declarà*. Ispiegare, fagher claru.
dècima, f. Log. *dèguma*. Mer. *dèzzima*. Sett. *dèzima* (*z* dol.). Sa decima parte. Tributu de sa decima parte de sos fructos pro sa Ecclesia.
decimàle, agg. Log. *decimàle*. Mer. Sett. *decimàli*. De sa deguma.
decimàre, v. a. Log. *degumare*. Mer. *degumài*, *dezzimài*. Sett. *dezimà*. Diminuire, leare.
decimatòre, m. Log. *degumadòre*. Mer. *dezzimadòri*. Sett. *dezimaddòri*.
decimaziòne, f. Log. *degumatiòne*, *degumamèntu*. Mer. *dezzimaziòni*. Sett. *dezimaziòni*.
dècimo, m. Log. *dècimu*, *dèzzimu*. Mer. *dècimu*, *dezzimu*. Sett. *dèzimu*.
decìna, f. Log. *deghìna*. Mer. *dexìna*. Sett. *dezìna*.

decipiènte, Voc. Lat. → ingannatore.
decipula, Voc. Lat. → làccio, tràppola.
decisiòne, f. Log. *dezzisiòne*, *decisiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Definitione, sentenzia.
decisivamènte, avv. Log. *decisivamente*, *dezzisivamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
decisìvo, agg. Dial. Com. *decisìvu*, *dezzisìvu*. Qui decidit.
decìso, agg. Log. *decìsu*, *dezzìsu*. Mer. Sett. *dezzìsu*. Definidu, declaradu.
declamàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin. *declamàre*. Abboghinare, tractare difesas.
declamatòrio, agg. Dial. Com. *declamatòriu*.
declamaziòne, f. Log. *declamaziòne*. Mer. Sett. *declamaziòni*.
declinàbile, agg. Log. *declinàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
declinàre, v. a. Log. *declinare*, *decrinare*. Mer. *declinài*. Sett. *-à*. Abbasciare, fuire, mancare.
declinaziòne, f. Log. *declinatiòne*, *decrinassiòne*. Mer. *declinaziòni* (*z* for.). Sett. *declinaziòni* (*z* dol.).
declìve, agg. Log. *pendènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui est in falada.
declìvio, m. Log. *faladòrzu*, *faladòrza*. Mer. *caladròxa*, *abbasciàda*. Sett. *faladdòggia*.
declìvo, → declìve.
decollàre, v. a. Log. *istestare*, *isconcare*. Mer. *degogliai*, *istestài*. Sett. *iscabbizzà*.
decollaziòne, f. Log. *isconcadùra*, *iscabittadùra*. Mer. *decollaziòni*. Sett. *iscabbizzaddùra*.
decoràre, v. a. Dial. Com. colle desin. *decorare*. Ornare, abbellire, fagher bellu.
decoraziòne, f. Log. *decoratiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*. Ornamentu.
decòro, m. Log. *decòro*. Mer. Sett. *decòru*. Honore, convenientia.
decorosamènte, avv. Log. *decorosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum decoro.
decoròso, agg. Dial. Com. *decoròsu*.
decorrènza, f., -corrimento m. → corso.
decòrrere, v. n. ass. Log. *passare*, *trapassare*. Mer. *passài*. Sett. *passà*.
decòrso, m. Dial. Com. *cursu*. Agg. Log. *passàdu*, *trapassàdu*. Mer. *passàu*. Sett. *passàddu*.
decòtto, m. Log. Mer. *decòttu*. Sett. *dicòttu*. Bancarrutèri, indepidadu.
decoziòne, f. Log. Mer. *decòttu*. Sett. *dicòttu*.
decremènto, m. Dial. Com. *diminuimèntu*.
decrepitèzza, f. Log. *bezzèsa*. Mer. *beccèsa*. Sett. *veccièsa*.
decrèpito, agg. Log. *bèzzu*. Mer. *decrèpitu*, *bècciu*. Sett. *vècciu*. Gall. *vecchiu caùccu*.
decrèscere, v. n. ass. Log. *diminuìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *diminuì*. Abbasciare, benner mancu.
decrescimènto, → decremènto.
decretàle, f., una parte de sas leges canonicas, o totu su corpus de sas leges.
decretalìsta, m., peridu de sas leges canonicas.
decretàre, v. n. ass. Dial. Com. *decretare*, *ordinare* colle desin.
decrèto, m. Dial. Com. *decrètu*. Cumandamentu, ordinazione.
decùbito, m. Log. *corcàda*. Mer. *decùbitu*, *crocàda*. Sett. *colcàdda*.
decumàno, agg. Dial. Com. *dècimu*.
dècuplo, agg. Dial. Com. *dècuplu*. Duplicàdu deghe boltas.
decùria, f., isquadra de deghe soldados.
decuriòne, m. Log. *decuriòne*. Mer. Sett. *-òni*. Su cabu de deghe homines.
decursiòne, f., cursa qui si faghiat in su Circu dai sos antigos → corsa.
dedaleggiàre, v. n. ass., bolare troppu in altu que Dèdalu. Bolare troppu in altu pro ruere.
dèdica, f. Dial. Com. *dèdica*. Offerta, cosa qui si offerit o presentat.
dedicàre, v. a. Log. *dedicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Offerrer, dare, presentare.
dedicatòria, f. Dial. Com. *dedicatòria*. Litera cum sa quale si dedicat.
dedicaziòne, f. Log. *dedicatiòne*. Mer. Sett. *dedicaziòni*. Offerta, consagrazione.
dèdito, agg. Log. *incrinàdu*, *inclinàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àddu*. Affectionadu.
dediziòne, f. Dial. Com. *arrendimèntu*. S'actu de si arrèndere.
dedòtto, agg. Log. *deduìdu*. Mer. *dedùxiu*. Sett. *deduzìddu*.
dedùrre, v. a. anom. Log. *deduìre*. Mer. *dedùxiri*. Sett. *deduzì*. Inferrere, bogare.
deduziòne, f. Log. *dedutiòne*. Mer. Sett. *deduziòni*. Iscontu.
defalcàre, → difalcare.
defatigàre, v. a. Log. *istraccare*. Mer. *-ài*. Sett. *istraccà*. Fig. *infastidire*, *molestare*, *esser siccadu*, *infadadu*.
defèndere, → difendere.
deferènte, agg. Log. *deferènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui si conformat ad s'opinione de un'ateru.
deferènza, f. Log. *deferènsia*. Mer. Sett. *-ènzia*.
deferìre, -ferito, v. n. Log. *deferìre*, *deferrere*. Mer. *deferìri*. Sett. *deferì*. Conformare s'opinione sua ad sa voluntade de un'ateru pro istima o rispettu.
defèsso, agg. Dial. Com. *istràccu*. Voc. Lat.
defettàre, → difettare.
deficiènte, agg. Log. *mancànte*, *bisonzòsu*. Mer. Sett. *mancànti*.
deficiènza, f. Dial. Com. *mancànzia*.
definìbile, agg. Log. *definìbile*. Mer. Sett. *definìbili*.
definìre, -ffinìre, Dial. Com. colle desin. *definìre*, *decìdere*, *risòlvere*.
definitivamènte, avv. Log. *definitivamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
definitìvo, agg. Dial. Com. *definitìvu*.
definitòre, m. Log. *-dòre*. Mer. Sett. *-òri*.
definiziòne, -ffiniziòne, Log. *definitiòne*. Mer. Sett. *definiziòni*.
deflèttere, → piegare.
defloràre, v. a., propr. guastare su fiore. Mer. *sfloràì*. Fig. *leare sa virginidade*.
deflorazìone, f., s'actu de leare sa virginidade ad una bajana virgine.
deformàre, -fformàre, Log. *imbruttare*, *fagher deòrme*. Mer. *imbruttài*, *sformài*.
deformaziòne, f. Dial. Com. *imbruttamèntu*.
deòrme, agg. Dial. Com. *mostruòsu*. Bruttu, deforme, isproporzionàdu.

deformemènte, avv. Log. *mostruosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Deformemente.
deformità, f. Log. *deformidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *deformiddài*.
defraudàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *defraudare*, *non dare su qui toccat*.
defùnto, agg. e m. Log. *defunctu*, *mortu*. Mer. *defuntu*, *mortu*. Sett. *difuntu*.
degeneràre, v. n. Dial. Com. colle desin. *degeneràre*, *imbastardìre*, *benner mancu*.
degènere, agg. Log. *dissimile*. Mer. Sett. *dissìmili*. Discorde, de mancu.
deglutizióne, f. Log. *ingullimèntu*. Mer. *ingurtimèntu*. Sett. *inguddimèntu*.
degnamènte, avv. Log. *dignamènte*. Mer. Sett. *dignamènti*. Meritamente, in modu dignu.
degnàre, v. n. Log. *dignare*. Mer. *-ài*. Sett. *dignà*. Fagher, render dignu.
degnazióne, f. Log. *dignatióne*. Mer. *dignazióni* (*z* for.). Sett. *dignazióni* (*z* dol.).
degnèvole, agg. Log. *affàbile*. Mer. Sett. *affàbili*. Cortese, civile.
dègno, agg. Dial. Com. *dìgnu*. Conveniente, proporzionadu, eccellente.
degradamènto, → degradazione.
degràdo, m. Dial. Com. *damnu*, *dannu*. Avvilimentu, abbasciamentu.
deh, interj. Dial. Com. *deh*. Qui exprimit affectu, maraviza, cumpassione, etc. → O. S. I, p. 177.
deì, nomen de su Guvernadore de Tunis.
deicìda, m., bocchidore de Deus, si narat de sos Hebreos. Perversu, peccadore, sacrilegu.
deicìdio, m., sa morte facta ad Deus. Voc. Lat.
deificàre, v. a. Mer. *deificài*. Pònnere in su numeru de sos deos. Beatificare, glorificare.
deifòrme, agg., qui tenet sa forma divina.
deìsmo, m. Dial. Com. *deismu*.
deìsta, m. Dial. Com. *deìsta*. Quie creet in Deus, comente authore de sa Religione naturale.
deità, f. Log. *deidàde*. Mer. *-àdi* → divinità.
dejètto, agg. Log. *avvilìdu*. Mer. *avvilìu*. Sett. *avvilìddu*. Humiliadu, abbasciadu. Voc. Lat.
dejeziòne, f. Dial. Com. *avvilimèntu*.
delatòre, m. Log. *riferidòre*. Mer. Sett. *-òri*. Ispìa, rapportador, relatadore.
delaziòne, f. Dial. Com. *accusa*. Relatione segreta.
delèbile, agg. Log. *isburràbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet destruire.
delegàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *delegare*, *deputare*, *mandare un'ateru*.
delegàto, m. Log. *delegàdu*. Mer. *delegàu*, *giùgi de mandamentu*. Sett. *giùdizi*.
delegazióne, f. Log. *delegatióne*. Mer. *delegazióni* (*z* for.). Sett. *-azióni* (*z* dol.).
delettàre, → dilettare.
delfìno, m. pesce Dial. Com. *delfinu*.
dèlia, f. Dial. Com. *luna*. Voce poet.
delibàre, v. a. Log. *assazare*. Mer. *tastai*, *assaggiài*. Sett. *assaggià*. Assaborare.
deliberàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *deliberare*, *accordare*, *determinare*, *concedere*.
deliberatamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*. Cum animu risolutu.
deliberatàrio, m. Dial. Com. *deliberatàriu*, cuddu ad su quale si deliberat una cosa.
deliberazióne, f. Dial. Com. colle desin. *deliberatióne*, *risolutione*.
delibràre, v. n. p., bessire da equilibriu.
delicatamènte, avv. Log. *dilicadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
delicatèzza, f. Log. Mer. *dilicadèsa*. Sett. *dilicatèzia*. Pulidesa, complessione.
delicàto, agg. Log. *delicàdu*. Mer. *delicàu*. Sett. *dilicàddu*. Gentile, nettu, dìligu, pulidu.
delicazióne, → deliquio.
delimàre, → limare.
delineamènto, m. Dial. Com. *-amèntu*. Sa prima forma. In pl. sa forma de sa cara.
delineàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *delineàre*, *descriere*, *designare*.
delinquènte, agg. e com. Dial. Com. *reu*. Qui mancat, qui faghet unu delictu.
delìnquere, v. n. ass. Log. *mancare*. Mer. *dilìnquiri*, *mancài*. Sett. *mancà*. Committere delictu.
deliquescènza, f., propriedade de si risolvere. Log. *inciuppidùra*. Mer. Sett. *assorbimèntu*.
delìquio, m. Dial. Com. *dismàju*. Isvenimentu.
deliràre, v. n. ass. Log. *dilliriare*. Mer. *deliriài*. Sett. *dillirià*. Bessire dai sinnu.
delìrio, m. Log. Sett. *dillìriu*. Mer. *delìriu*.
delìro, agg. Log. *dilliriàdu*, *diliriàdu*. Mer. *deliràu*. Sett. *dilliriàddu*.
delìtto, m. Log. *delìctu*. Mer. *dilìttu*. Sett. *dilìttu*. Mancamentu, peccadu.
delìzia, f. Log. *delìssia*. Mer. *delìzia*. Sett. *dilìzia* (*z* dol.). Dilectazione, suavidade.
deliziàre, v. a. Log. *gosare*. Mer. *-ài*, *deliziài*. Sett. *godì*. Gosare delissias, piagheres.
deliziosamènte, avv. Log. *delissiosamènte*. Mer. Sett. *deliziosamènti*. Cum dilissia, piaghere.
deliziòso, agg. Log. *delissiòsu*. Mer. Sett. *deliziòsu*. Amenu, allegru, bellu.
delùbro, m. Log. *chèja*, *crèsia*. Mer. *crèsia*. Sett. *cèsgia*. Propr. su tempiu de sos deos.
delùdere, v. a. Log. *beffare*, *ingannàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imbeffare, ponner in ridiculu.
delùso, agg. Log. *ingannàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àddu*. Beffadu, postu in ridiculu.
demandàre, v. a. → commettere, ordinare.
demarcàre, agg. Log. *limitàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner su termine, sa làcana. Voc. Franc.
demarcazióne, f. Log. *làcana*. Mer. *trimini*, *mullòni*. Sett. *limiti*. Gall. *trèmini*. Termine, accabbamentu.
dementàre, dimentàre → impazzire.
demènte, m. Dial. Com. *maccu*. Leadu de mente.
demènza, f. Log. *macchìne*. Mer. *macchìori*. Sett. *machìni*.
demèrgere, v. a. anom. Log. *affungare*, (Margh.) *imèrgere*. Mer. *acciuvài*, *affundài*. Sett. *affungà*.
demeritàre, v. n. ass. Dial. Com. colle desin. *rendersi indìgnu*, *contrariu de meritare*.
demeritèvole, → immeritevole.
demèrito, m. Dial. Com. *demèritu*, *culpa*. Pena, mancanzia, gastigu meritadu.

demersione, f. Log. Sett. *affungamèntu*, (Margh.) *imerghimèntu*. Mer. *affundamèntu*.
demissiòne, → dimissione.
democraticamènte, avv., in modu populare.
democràtico, agg., qui appartenit ad su populu.
democrazìa, f., guvernu populare, qui guvernat su populu per mesu de personas dai ipsu eligidas. Voc. Gr.
demolìre, v. a. Log. *atterrare*, *bettare de fundamèntu*. Mer. *sciusciài*. Sett. *attirrà*.
demoliziòne, f. Dial. Com. *atterramèntu*.
dèmone, → demonio.
demonìaco, agg. Log. *indimoniàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *indimoniàddu*. De su dimoniu.
demònio, m. Dial. Com. *dimòniu*. Ribelle, inimigu a Deus.
demoralizzàre, v. a. Log. *iscostumare*. Mer. *-ài*. Sett. *iscostumà*. Corrumper sos costumenes.
demoralizzaziòne, f. Dial. Com. *corruttèla*.
demòrdere, v. n. ass. Log. *cèdere*, *zèdere*. Mer. *demòrdiri*, *cèdiri*. Sett. *zedì*. Voc. Franc.
denàro, → danaro.
dendrìte, f., pedra qui tenet impressos filos de àlbere, o de filighe. Voc. Gr.
denegàre, v. a. Log. *dennegare*, *negare*. Mer. *negài*. Sett. *nigà*. Ricusare, non dare.
denigràre, v. a. Log. *innieddigare*. Metaf. Log. *denigrare*. Mer. *denigràri*. Sett. *denigrà*. Leare sa fama.
denigraziòne, v. a. Log. *innieddigamèntu*. *Infamassiòne*. Mer. Sett. *infamaziòni*.
denodàre, → snodare, sciogliere.
denominàre, v. a. Log. *luminare*. Mer. *denomenài*. Sett. *ciamà*. Ponner, leare su nomen.
denominatìvo, m. Dial. Com. *-atìvu*. Qui exprimit su nomen.
denominatòre, m. Log. *lumenadòre*. Mer. *nomenadòri*. Sett. *nominaddòri*. Qui nominat.
denominaziòne, f. Log. *nomen*, *lumen*. Mer. *nòmini*. Sett. *nomu*. Nomen dadu, o postu.
denonziàre, → dinunziare.
denotàre, v. a. Log. *denotare*, *mustrare*. Mer. *denotài*, *ammostràri*. Sett. *ammustrà*.
densàre, → condensare.
densità, f. Log. *russèsa*. Mer. *densidàdi*, *grussàmini*, *grussùra*. Sett. *grossèzia* (*z* dol.). Unione.
dènso, agg. Dial. Com. *dènsu*. Unidu, istrintu, cascu, cumpattu.
dentàle, m. Log. *bentàle*, *dentàle*. Mer. Sett. *-àli*.
dentàta, f. Log. *addentigàda*, *mossu*. Mer. *dentàda*. Sett. *addentiggàdda*. Colpu de dente.
dentàto, agg. Log. *dentàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *dentàddu*. Qui tenet dentes.
dentatùra, f. Log. Mer. *dentadùra*. Sett. *dentaddùra*. Ordine de dentes.
dente, m. Log. *dente*. Mer. Sett. *dènti*. Metaf. *forza*, *invidia*. Mostrare i denti, *mustrare sas dentes*, *esser coraggiosu*. Dir fra denti, *narrer inter dentes*, *oscuramènte*.
dentecchiàre, -ellare, -icchiare, v. n. ass. Log. *rozzigare*. Mer. *arrosigài*. Sett. *rozziggà*. Mandigare appagu, senza appetitu. Gall. *runzicà*.
dentèllo, m., ornamentu de fabrica subta sa guarnice a modu de dentes. A dentelli, *a modu de dentes*.
dèntice, m. pesce Log. *dèntighe*. Mer. *dènti*, *dèntixi*. Sett. *dèntizi*.
denticèllo, -tìno, -tèllo, Log. *dentighèdda*. Mer. *dentixèdda*. Sett. *dentarèdda*.
dentièra, f. Log. *dentadùra postìza*. Mer. *dentèra*.
dentifrìcio, m., piùere pro frigare sas dentes.
dentiziòne, f., s'ispuntadura de sas dentes.
dèntro, avv. e prep. Log. *intro*. Mer. *intru*. Sett. *dentru*. Nel mio dentro, *in s'internu meu*.
denudàre, v. a. Log. *ispozare*. Mer. *denudài*, *spollài*. Sett. *spoglià*. Gall. *spuddà* → dinudare.
denùnzia, → dinùnzia.
denunziàre, → dinunziare.
depauperàre, v. a. Log. *impoverìre*, *impoberare*. Mer. *-ài*. Sett. *impoberì*.
depelàre, → dipelare.
dependènza, → dipendenza.
depèndere, → dipendere.
depennàre, v. a. Log. *isburrare*. Mer. *sburràri*. Sett. *isburrà* → dipennare.
deperimènto, -perdimento, m. Log. *pèrdua*, *peoramèntu*. Mer. *pèrdita*, *dannu*. Sett. *pèldua*.
deperìre, v. n. ass. Log. *peorare*, *guastàresi*. Mer. *pèrdiri*. Sett. *guastà*, *perdì*.
depilatòrio, m., medicamentu pro fagher ruer o isparire sos pilos. Mer. *depilatòriu*.
depilaziòne, f. Log. *rasamèntu*. Mer. *depilaziòni*, *rasadùra*. Sett. *rasaddùra*.
deploràbile, -ploràndo, agg. Log. *deploràbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Deplorandu, dignu de cumpassione.
deploràre, v. a. Dial. Com. *deplorare* colle desin., *compassionare*, *compiànghere*.
deplorazióne, f. Log. *compassióne*. Mer. Sett. *compassióni*.
deponènte, agg., qui deponet. T. gramm. qui hat sa term. passiva, ma signif. attiva.
depopulatòre, m., -populazione f. Voc. Lat. → devastatore, devastamento.
depòrre, v. a. Log. *depònnere*. Mer. *depòniri*. Sett. *deponì*. Laxare, depositare, privare.
deportàre, v. a. Log. *disterrare*, *esiliare*. Mer. *esilià*. Sett. *-à*.
deportaziòne, f. Dial. Com. *disterramèntu*. Mer. *deportazióni*, *esiliamèntu*.
depositàre, v. a. Log. *depositare*. Mer. *-ài*. Sett. *deposità*. Consignare, affidare su depositu.
depositàrio, m. Dial. Com. *depositàriu*. Su qui tenet su depositu.
depòsito, m. Dial. Com. *depositu*. Sepultura, tumba.
deposiziòne, f. Log. *deposiziòne*. Mer. Sett. *deposiziòni*, (colla differenza del *z*). Depositu, consigna, privazione de officiu.
depòsto, m., su qui deponet su testimonzu. Agg. di deporre, *depòstu*, *nadu*, *privadu*.
depravamènto, → depravazione.
depravàre, v. a. Log. *corrùmpere*, *avvissiare*. Mer. *avizià*. Sett. *corrumpì*. Pervertire, guastare, infamare.
depravatòre, m., corrumpidòre de sos costumenes.
depravaziòne, -pravità, f. Dial. Com. *corruttèla*, *corrumpimèntu*.
deprecaziòne, f., deprecare, Voc. Lat. → pregare, preghiera.
depredamènto, → depredazione.

depredàre, v. a. Log. *furare*, *leare*, *arrampionare*. Mer. *furài*. Sett. *furà*. Saccheggiare.
depredaziòne, f. Dial. Com. *fura*. Saccheggiu, assaltizzamentu, assalimentu.
deprèmere, → deprimere.
depressiòne, f. Dial. Com. *abbassamèntu*. Oppressione, avvilimentu.
deprìmere, v. a. anom. Log. *abbasciare*, *deprimere*, *avvilìre*. Mer. *deprimiri*, *avvilìri*. Sett. *deprimì*.
depuramènto, → depurazione.
depuràre, v. a. Log. *purgare*, *fagher claru*. Mer. *purgài*. Sett. *-à*. Fagher puru, nettu, isclarire.
depuraziòne, f. Log. *purificatiòne*. Mer. Sett. *purificaziòni*. Isclarimentu.
deputàre, v. a. Dial. Com. *deputàre* colle desin., *eligere*, *destinare*, *determinare*.
deputàto, m. Log. *deputàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àddu*. Agg. Log. *-àdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àddu*. Determinadu, assignadu, stabilidu.
deputaziòne, f. Log. *deputaziòne*. Mer. Sett. *-ni*. Missione de deputados.
deredàno, → deretano.
derelìtto, agg. Log. *abbandonàdu*. Mer. *abbandonàu*. Sett. *abbandonàddu*. Non curadu totalmente.
derelizìone, f. Dial. Com. *abbandònu*.
deretanamènte, avv. Log. *insàra*, *ipsàra*. Mer. *immòi immòi*. Sett. *anzòra*, *anzorèdda*. De addaisegus, a parte de palas.
deretàno, -retàno, m. Dial. Com. *ùltimu*. De addaisegus, sa parte de segus.
derìdere, v. a. Log. *beffare*, *vituperare*. Mer. *beffai*. Sett. *beffà*. Imbeffare, leare a risu, ponner in derisione, in ridiculu.
derisìbile, agg. Log. *beffàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Meressidore de beffe.
derisiòne, f. Log. *derisiòne*, *beffe*, *vitupèriu*. Mer. Sett. *beffa*, *derisiòni*.
derìso, agg. Dial. Com. *derìsu*. Imbeffadu, burladu.
derisòre, m. Log. *beffànu*, *beffiànu*. Mer. *beffadòri*. Sett. *beffànu*.
derisòrio, agg., qui mustrat derisione, beffe.
derivàre, v. n. ass. Log. *depèndere*. Mer. *depèndiri*. Sett. *derivà*. Derivare, deduire, procedere.
derivaziòne, f. Log. *dependènsia*, *derivatiòne*. Mer. Sett. *derivaziòni*. Etimologia, origine.
derivièni, → andirivieni.
dermologìa, f., trattadu subra sa cudis, o pedde (cute). Voc. Gr.
derobàre, Log. *irrobbare* → derubare.
derogàre, v. a. Log. *leare*, *diminuire*. Mer. *pigai*. Sett. *piglià*. Leare forza ad sa lege.
derogatòrio, agg., qui derogat, diminuit sa authoridade.
derogaziòne, f. Dial. Com. *diminuimèntu*.
derràta, f. Log. *derràta*. Intrada, o su qui si comporat cum dinari, quasi da *denarata*.
derubamènto, Dial. Com. *fura*, *furtu*. Irrobbatoriu.
derubàre, -robare, v. a. Log. *irrobbare*, *furare*. Mer. *sdorrobài*. Sett. *irrobà*, *furà*.
descèndere, → discendere.
descherìa, f. Dial. Com. *bancu ue si bendet sa petta*. Mer. *bangu*.
dèsco, m. Dial. Com. *mesa*. Sa taula ue si mandigat. Desco molle, *màndigu*, *o chena senza apparìzzu*.
descrittìvo, -crittibile, -ivìbile, agg. Dial. Com. *descrittìvu*. Qui si podet descriere.
descrìvere, v. a. anom. Log. *descrìere*. Mer. *descrìri*. Sett. *describì*. Figurare, rappresentare, registrare.
descriziòne, f. Log. *descrissiòne*. Mer. Sett. *descriziòni*.
desèrere, Voc. Lat. → abbandonare.
desertàre, → disertare.
desèrto, m. Dial. Com. *desèrtu*. Logu solitariu. Agg. deserto, *abbandonàdu*.
desertòre, → disertore.
deserziòne, f. Dial. Com. *abbandònu*, *disertadùra*, fua de soldadu dai sa militia.
desiàbile, → desiderabile.
desiàre, → desiderare.
desideràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*. De esser desideradu, bramadu.
desideràre, v. a. Log. *disizàre*. Mer. *disiggiài*. Sett. *disizà*. (Temp. *disiccià*). Bramare.
desiderèvole, → desideràbile.
desidèrio, m. Log. Sett. *disìzu*. Mer. *disìggiu*. (Temp. *disìcciu*).
desiderosamènte, avv. Log. *-amènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum grande disizu.
desideròso, agg. *desideròsu*, *disizòsu*. Mer. *disiggiòsu*. Sett. *disizòsu*. Bramosu, qui bramat.
desìdia, f. Dial. Com. *mandronìa*. Preitia. Voc. Lat.
designàre, v. a. Dial. Com. *designàre* colle desin. *descriere*, *deputare*, *azzinnare*.
designaziòne, f. Dial. Com. *designamèntu*. Descriptione, designu.
desinàre, m. Log. *màndigu*, *bùstu*. Mer. *pràngiu*. Sett. *gùstu*, *gustà*. Gall. *gustàri*.
desinàre, v. n. ass. Log. *bustare*. Mer. *pràndiri*. Sett. *gustà*. Io dèsino, etc.
desinènza, f. Log. *terminatiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*, *desinenzia*. Cadensia de sas paraulas.
desìo, m. Log. Sett. *disizu*. Mer. *disìggiu*. Desideriu.
desiòso, → desideroso.
desìstere, v. n. ass. Log. *laxare*, *lassare*. Mer. *desìstiri*. Sett. *lassà*. Laxare de fagher, finire.
desolamènto, → desolazione.
desolàre, v. a. Log. *abbandonare*. Mer. *-ài*. Sett. *abbandonà*. Destruire, esser solitariu.
desolaziòne, f. Log. *desolatiòne*, *abbandònu*. Mer. Sett. *abbandònu*, *desolaziòni*.
desortaziòne, f. voce disusata → sconforto.
desperàre, → disperare.
dèspota, m. Dial. Com. *dèspota*, *dispòticu*. Qui inspirat terrore, qui cumandat cum dominiu absolutu.
despotìsmo, → dispotìsmo.
despumaziòne, f. Log. Sett. *ispùma*. Mer. *spùma*. S'alzare qui faghet s'ispuma.
dèsso, -sa, pron. Log. *ipsa*, *ipse*. Mer. *ìssu*. Sett. *èddu* (*d* pal.). Gall. *ìddu*, *ìdda*. Si usat cum sos verbos ital., *essere*, *parère*.
destàre, v. a. Log. *ischidare*. Mer. *scidài*. Sett. *isciddà*. Eccitare, ravvivare.
desterità, → destrezza.
destinàre, v. a. Log. *destinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Deputare, istabilire, assignare.
destinatàrio, m., cuddu ad su quale si destinat una cosa, litera, o mercanzia.

destinaziòne, f. Log. *destinassiòne*. Mer. Sett. *destinaziòni*. Cosa o logu destinadu.
destìno, -istìno, m. Dial. Com. *destìnu*, *distìnu*. Necessidade, effectu, ordine, indirizzu, ricapitu.
destituìre, v. a. anom. Log. *privare*, *destituìre*. Mer. *privài*. Sett. *privà*. Deponnere, degradare.
destituziòne, f. Log. *destituziòne*. Mer. Sett. *destituziòni*. Privatione, degradatione.
dèsto, agg. Log. *ischìdu*, *abbìstu*. Mer. *iscìdu*. Sett. *isciddàtu*. Activu, abbizadu.
dèstra, f. Log. Sett. *dèxtra*, *dèstra*, *dèltra*. Mer. *derètta*. Sa parte qui est ad sa manu dextra.
destràle, → braccialetto.
destramènte, avv. Log. *lestramènte*. Mer. *-ènti*. Malitiosamente, cum promptesa.
destreggiàre, v. n. ass. Mer. *fai de pressi*. Usare promptesa, andare attentu.
destrèzza, f. Log. *abbilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *abilitài*. Promptèsa, lestresa.
destrière, -ro, m. Log. *càddu*. Mer. *cuàddu*. Sett. *cabàddu*. Caddu nobile.
dèstro, m. Log. *opportunidàde*. Mer. *-tunidàdi*. Sett. *opportunità*. Agg. *agile*. Mer. Sett. *agili*, *promptu*, *astùtu*.
destrùggere, → distruggere.
desùmere, v. a. anom. Log. *deduìre*, *infèrrere*. Mer. *dedùxiri*. Sett. *deduzì*. Voc. Lat.
desviàre, → disviare.
detenère, v. a. anom. Log. *trattènnere*. Mer. *trattènniri*. Sett. *trattenì*. Ritardare.
detentòre, m., qui tenet qualqui cosa. Log. *possessòre*. Mer. Sett. *-òri*.
detenziòne, f. Dial. Com. *trattenimèntu*. Su ritènnere una cosa. Mer. *detenziòni*.
detèrgere, v. a. anom. Log. *frobbìre*. Mer. *strèxiri*. Sett. *frobbì*. Innettiare, purgare. Gall. *sfrià*.
deterioramènto, m. Log. Mer. *pejoramèntu*, *peoramèntu*. Sett. *peggioramèntu*.
deterioràre, v. a. Log. *andare de male in peus*, *peorare*. Mer. *deterioràri*, *peoràri*. Sett. *peggiorà*.
determinàre, v. a. Log. *determinare*. Mer. *-nài*. Sett. *-nà*. Assignare, individuare, risolvere.
determinatamènte, avv. Log. *determinadamènte*. Mer. *-ènti*. Sett. *determinatamènti*.
determinaziòne, f. Log. *determinassiòne*, *-tiòne*. Mer. Sett. *determinaziòni*.
detèrrimo, agg. Voc. Lat. → pessimo.
detersìvo, agg. Log. *frobbidòre*. Mer. *detersìvu*, *strexidòri*. Qui samunat, qui frobbit.
detèrso, agg. Log. *frobbìdu*. Mer. *strèxiu*. Sett. *frobbìddu*. Gall. *sfriàtu*.
detestàbile, -testando, agg. Log. *detestàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Abbominevole.
detestabilmènte, avv. Log. *detestabilmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
detestàre, v. a. Dial. Com. *detestare* colle desin., *abominare*, *aborrìre*, *haer in odiu*.
detestaziòne, f. Log. *detestatiòne*. Mer. *detestaziòni*. Abominiu, odiu.
detonaziòne, f. Dial. Com. *tronu*. Sonu o rumore de su tronu.
detràrre, v. a. anom. Log. *subtraìre*. Mer. *detraìri*, *suttràiri*. Sett. *suttràì*. Bogare, leare.
detràtto, agg. Log. *detràctu*, *subtraìdu*. Mer. *detraìu*, *suttraìu*. Sett. *suttraìtu*.
detrattòre, m. Dial. Com. *malìgnu*. Qui narat male. Isfamadore.
detraziòne, f. Log. *diffamatiòne*. Mer. Sett. *diffamaziòni* → maldicenza.
detrimènto, m. Dial. Com. *detrimèntu*, *dannu*, *damnu*. Pregiudissiu, prejudiciu. Voc. Lat.
detroncàre, → troncare.
detronizzàre, v. a. Dial. Com. *detronizare* colle desin. Bogare, cazzare dai su tronu unu Re.
detrùdere, v. a. Log. *bettare*, *ispinghere a basciu cum violentia*. Voc. Lat.
dètta, f., sorte principale de su depidu. Sa summa qui si devet.
dettagliàre, v. a. Dial. Com. colle desin. *descriere*, *riferire cun totu sas circumstantias*. Voc. Franc.
dettagliatamènte, avv. Log. *dettagliadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Distintamente, in dettagliu.
dettàglio, m. Dial. Com. *dettàgliu*. Contu, relatione distinta et circumstanziada.
dettàme, m. Log. *dictàmen*. Suggerimentu intrinsecu de sa rejone, et de sa cunsientia.
dettàre, v. a. e n. ass. Log. *dictare*, *dittare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dictare a qui iscriet, imparare.
dettàto, m. Log. *compositiòne*. Mer. *dittàu*. Sett. *composizìoni*. Paràula, proverbiu, sententia.
dettatùra, f. Log. Mer. *dictadùra*. Sett. *dittatùra*. S'actu de dittare, istile, tessidura de cumponner, o de narrer.
dètto, m. Dial. Com. *paràula*, *peràula*. Agg. Log. *nadu*. Mer. *nau*. Sett. *dittu*.
deturpàre, v. a. Log. *imbruttare*. Mer. *isporcài*. Sett. *imbruttà*.
deuteronòmio, m., su quintu liberu de Moyses. Voc. Gr. (Seconda legge).
devastamènto, → devastazione.
devastàre, v. a. Dial. Com. *devastare* colle desin., *bastare*, *guastare*, *arruinare*.
devastaziòne, f. Log. *devastatiòne*. Mer. *guastamèntu*. Sett. *devastaziòni*.
devenìre, v. n. ass. Log. *bènnere*. Mer. *bènniri*. Sett. *venì*. Benner ad s'actu de una cosa.
deviamènto, Dial. Com. *deviamèntu*, *scansamèntu*.
deviàre, v. n. Log. *deviare*, *iscansiare*, *scansare*. Mer. *deviài*. Sett. *devià*.
deviaziòne, → deviamento.
devolùto, agg. Log. *passàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Bennidu, passadu in podere.
devoluziòne, f. Dial. Com. *passu*, *passamèntu*.
devòlvere, v. a. anom. Log. *passare*. Mer. *passài*. Sett. *passà*. Fagher passare su dominiu. Voc. Lat.
devotamènte, avv. Log. *devotamènte*. Mer. Sett. *divotamènti*.
devòto, → divoto.
devoziòne, f. Log. *devotiòne*, *devossiòne*. Mer. Sett. *divoziòni*. Affectu, ubbidienzia, istima.
di, art. o segnac. Log. Mer. *de*. Sett. *di*.
dì, m. Log. *die*. Mer. Sett. *dì*. Tempus, vida. Al dì d'oggi, *ad dies de hoe*. Mer. *a dis de hoi*. Viver di dì in dì, *non pensare ad su futuru*. In sul dì, *ad sa facta de sa die*.
diabète, f., maladia de quie non ritenit s'orina. Voc. Gr.
diabolicamènte, avv. Log. *diabolicamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Perversamente.

diabòlico, agg. Dial. Com. *diabolicu*. Malignu.
diacciàja, -acciare, -accio → ghiacciaja, etc.
diaconàto, m. Dial. Com. *diaconàtu*. Su segundu ordine sacru.
diàcono, m. Dial. Com. *diàconu*. Ordine de Diaconu.
diadèma, m. Dial. Com. *diadèma*, *corona*. Voc. Gr.
diàfano, agg. Log. *trasparènte*. Mer. Sett. *-ti*.
diaforètico, agg., qui faghet suerare. Voc. Gr.
dialèttica, f., parte de sa logica qui imparat ad bene argumentare. Voc. Gr.
dialèttico, m., dialetticu, professore de dialettica.
dialètto, m. Log. *lìmba*, *faèddu*, *limbàzu*. Mer. *dialèttu*, *linguàgiu*. Sett. *lingàggiu*.
dialogìsmo, m., arrejonamentu in dimanda, et risposta. Voc. Gr. colle seguenti.
dialogìsta, m., cumponidore, authore de dialogos.
diàlogo, m. Dial. Com. *diàlogu*. Arrejonamentu de duas o tres personas.
diamante, m. Log. *diamànte*. Mer. Sett. *-ànti*. A punta di diamante, *acutu*.
diamantìno, agg. Log. *diamantìnu*, *de diamànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Metaf. *fortìssimu*.
diametralmènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ti*. De sas cosas de su totu oppostas.
diàmetro, m. Dial. Com. *diàmetru*. Misura qui leat sa linea de mesu.
diàna, f. Dial. Com. *diàna*. Pianeta, istella.
diànzi, avv. Log. *como como*, *issàra*, *ipsàra*. Mer. *immòi immòi*. Sett. *anzorèdda*.
diàrio, m. Dial. Com. *diàriu*. De sa die → giornale.
diarrèa, f. Dial. Com. *diarrèa*. Evacuazione liquida et frequente. Voc. Gr.
diàspro, m. Dial. Com. *diàspru*. Pedra dura de diversos colores, ruja, birde, etc.
diàstole, f. Dial. Com. *diàstole*, *dilatamèntu de su coro*, *o de sos pulmones*. Voc. Gr.
diàtriba, f. Dial. Com. *diàtriba*, *dìsputa*.
diavoleggiàre, v. n. ass., fagher a modu de su diàulu. Mer. *fai su tiàulu*.
diavolerìa, f. Dial. Com. *malignidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *malignitài*. Cosa diabolica.
diavolìni, → diavoloni.
diàvolo, m. Log. Sett. *diàulu*. Mer. *tiàulu*. Malu, pessimu, malignu. Far il diavolo, *fagher su diàulu*, *infuriare*. Diavolo!, *diaulu!* esclam.
diavolòni, m., ispecie de dulches de sabore unu pagu agru.
dibarbàre, -barbicare → svellere, sradicare.
dibassàre, → abbassare.
dibastàre, → sbastare.
dibàttere, v. a. Log. *isbattere*. Mer. *sbàttiri*. Sett. *isbattì*. Gall. *sbattulà*. Agitare, disputare.
dibattimènto, m. Dial. Com. *dibattimèntu*. Agitatione, disputa, controversia.
diboccàre, v. a., bogare dai bucca.
dibonarietà, → bontà.
diboscàre, v. a. Log. *segare matta*. Mer. *sboscai*. Sett. *disbuscà*. Gall. *dipià*. Innettiare unu buscu.
dibrancàre, → sbrancare.
dibruscàre, v. a. Log. *ischimare*, *ispuligàre*. Mer. *bruscagliai*, *sbruscagliai*, *innettiài*. Sett. *innettià*, *paddà*. Segare sos ramos inutiles.
dibucciàre, → sbucciare.
dicacità, f. Voc. Lat. → garrulità.
dicadère, v. n. anom. Log. *decaìre*, *dirrùere*. Mer. *decaìri*, *arrùiri*. Sett. *dicadì*. Ruere dai bonu istadu in pejus.
dicadimènto, m. Log. *derruimèntu*. Mer. Sett. *decadimèntu*.
dicadùto, agg. Log. *decaìdu*. Mer. *decaìu*, *arrutu*. Sett. *decadùtu*. Bènnidu mancu.
dicalvàre, → decalvare.
dicapitàre, → decapitare.
dicastèro, m. Log. *ufficiu*, *tribunale*. Mer. Sett. *tribunali*. Ufficiu de pubblicos affares. Voc. Gr.
dìcco, → diga.
dicèmbre, m. Log. *nadàle*. Mer. *nadali*, *decembri*, *mesi de paschixèdda*. Sett. *naddàli*, *natali*.
dicerìa, f. Log. *loròddu*, *lerèdda*, *contu*. Mer. *dicerìa*, *contu*. Sett. *contu*. Cosa qui si narat.
dicèrnere, → discernere.
dicervellàre, v. a. Log. *iscarveddàre*. Mer. *sciorbeddài*. Sett. *isciarbiddà*. Segare sos carveddos.
dicèvole, agg. Log. *conveniènte*. Mer. *cumbenièntì*. Sett. *convenièntì*.
dicevolmènte, avv. Log. *convenientemènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
dichiaràre, v. a. Log. *cunfessàre*, *relatare*, *declaràre*. Mer. *declaràì*. Sett. *-à*. Sentenziare, definire. Manifestare, explicare.
dichiaraziòne, f. Log. *relatamèntu*, *declaratione*. Mer. Sett. *declaraziòni*.
dicìbile, agg., qui si podet narrer. Log. *naràbile*, *narràbile*. Mer. *narràbili*.
dicifràre, diciferare → deciferare.
dicitòre, m. Log. *naradòre*. Mer. *naradòri*. Sett. *dizitòri*. Faeddadore, preigadore.
dicitùra, f. Log. Mer. *dicitùra*, *naradùra*. Sett. *dizitùra*. Modu de narrer, contu.
diclinàre, → declinare.
dicollàre, → decollare.
dicòrrere, → decòrrere.
dicrèscere, → decrescere.
dicrollàre, → crollare.
dicrudàre, → disacerbàre.
didascàlico, agg. Dial. Com. *didascàlicu*. Doctrinale, qui imparat.
dièci, agg. num. com. Log. *deghe*. Mer. *dexi*. Sett. *dezi*. Gall. *deci*.
diecimìlla, agg. num. com. Log. *deghemìza*. Mer. *deximìlla*. Sett. *dezimìla*. Gall. *decimìddi*.
diecìna, → decina.
dièresi, f. figura gramm. Log. *divisione*. Mer. *-òni*. Separatione. Voc. Gr.
dièsi, m., segno come una scaletta che accresce d'un mezzo tono la nota musicale.
dièta, f. Dial. Com. *dieta*. Abstinentia, privatione. Ispatiu de una die. Assamblea.
dietàre, v. a. Log. *tenner a dièta*. Mer. *tèniri a dièta*. Sett. *tenì a dièta*.
dièt̀ico, dietetico, agg., appartenente ad sa dieta.
dietreggiàre, v. n. Log. *torrare in segus*. Mer. *torrai in palas*. Sett. *torrà in darèddu*.
dièt̀ro, prep. contr. Log. *addaisègus*, *a dasègus*. Mer. *a segus*, *a palas*. Sett. *a darèddu*.
dietroguàrdia, → retroguàrdia.
difalcàre, → diffalcare.

difàlta, → diffalta.
difèndere, v. a. anom. Log. *difendere*. Mer. *difendiri*. Sett. *difensà*, *difendì*. Reparare, custoire, proibire, conservare, allontanare, preservare.
difensìvo, agg. Dial. Com. *difensìvu*.
difensòre, m. Log. *protettòre*, *avvocàdu*. Mer. *protettòri*, *defensòri*, *abogàu*. Sett. *difensòri*.
difèsa, f. Log. *difèsa*, *difènsa*, *protectiòne*. Mer. *difèsa*, *protezioni*. Sett. *difèsa*.
difèso, agg. Dial. Com. *difèsu*. Mer. *difèndiu*. Difensàdu, riparàdu, protettu.
difettàre, v. n. ass. Log. *mancare*, *tenner difectu*. Mer. *tèniri difèttu*. Sett. *diffettà*, *mancà*.
difettìvo, agg. Log. *difectòsu*. Mer. Sett. *difettòsu*. Difectivu, imperfectu, mancante.
difètto, m. Log. *defèctu*. Mer. Sett. *difèttu*. Vitiu, mancanzia, imperfectione, damnu.
difettòso, agg. Log. *defectòsu*. Mer. Sett. *difettòsu*. Imperfectu, mancante.
diffalcàre, v. a. Log. *detraìre*. Mer. *dettràiri*. Sett. *detraì*. Diminuire, bogare, mancare.
diffàlco, m. Log. *deductiòne*. Mer. Sett. *deduziòni*. Gall. *sfalcu*. Diminuimentu, bogadura.
diffallàre, → fallare.
diffaltàre, → mancare.
diffamàre, v. a. Log. *diffamàre*, *infamàre*. Mer. *diffamài*. Sett. *diffamà*. Gall. *sfamà*.
diffamatòre, m. Log. *infamadòre*. Mer. *-òri*. Sett. *infamatòri*.
diffamatòrio, agg. Dial. Com. *diffamatòriu*. Qui infamat.
diffamaziòne, f. Log. *infamamèntu*, *infamatiòne*. Mer. *diffamaziòni*.
differènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
differentemènte, avv. Log. *differentemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Variamente.
differènza, -ènzia, f. Log. *differènsia*, *differèntia*. Mer. Sett. *differènzia*. Diversidade.
differenziàre, v. a. Log. *differensiàre*. Mer. *differenziài*. Sett. *-à*.
differìre, v. a. Log. *differrere*, *differìre*. Mer. *differriri*. Sett. *differì*. Portare a longu.
differitòre, m., qui allongat, o tirat a longu.
difficile, agg. Log. *difficile*, *diffizile*. Mer. Sett. *-ili*. Ostinadu, bisbeticu, superbu.
difficilmènte, avv. Log. *difficilmente*, *diffizilmènte*. Mer. Sett. *diffizilmenti*.
difficoltà, f. Log. *difficultàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-ài*.
difficoltàre, v. a. Log. *render difficile*. Mer. *rèndiri diffizili*. Sett. *rendì diffizili*.
difficoltòso, agg. Dial. Com. *difficultòsu*. Qui hat difficultade.
difficultà, → difficoltà.
difficultàre, → difficoltare.
diffìda, f. Log. *diffida*, *suspectu*. Mer. Sett. *diffida*. Avvisu, suspectu.
diffidàre, v. n. Log. *diffidàre*, *suspectàre*. Mer. *diffidài*. Sett. *diffidà*. Suspettare, diffidare. V. a. *disingannare*, *disanimare*.
diffidènte, agg. Dial. Com. *suspectòsu*. Diffidente, qui diffidat.
diffidènza, f. Dial. Com. *diffidènzia*. Suspectu, paga fide.
diffìgnere, diffingere → dissimulare.
diffinìre, v. a. Log. *diffinìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *deffinì*. Finire, declarare, accabbare.
diffinitivamènte, → definitivamènte.
diffinitìvo, → definitivo.
diffiniziòne, → definizione.
diffòndere, v. a. anom. Log. *ispàrghere*. Mer. *spràxiri*. Sett. Gall. *spaglì*. Dilatare, islargare, faeddare a longu, durare meda faeddende.
difformàre, → deformare.
difforme, → deforme.
difformità, → deformità.
diffràngere, v. a. Log. *flèctere*. Mer. *inflèttiri*, *flèttiri*. Sett. *flettì*. Si narat de sa lughe.
diffrazìone, f. Log. *inflexione*. Mer. Sett. *inflessìoni*. Cambiamentu de sa lughe.
diffusamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*. Largamente, abbundantemente.
diffusiòne, f. Log. *diffusiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Isparghimèntu.
diffùso, agg. Dial. Com. *diffùsu*. Mer. *diffùndiu*. Ispartu, longu, mannu.
dificàre, → edificare.
difilàre, v. a. Log. *infilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Movere cum prestesa.
difilatamènte, avv. Log. *derectamènte*. Mer. *-ènti*. Sett. *drittamènti*. Cum prestesa.
difinìre, → definire.
difòrme, → deforme.
dìga, f. Log. *trèma*. Mer. *màrgini*. Sett. *trema*. Riparu, anta, sustegnu.
digerènte, agg. Log. *digirènte*, *deziridòre*. Mer. Sett. *digiridòri*. Qui digirit.
digerìre, v. a. Log. *digerìre*, *dizirìre*. Mer. *digirìri*. Sett. *digirì*. Fig. *disaminare*, *discutere*.
digerìto, agg. Log. *digerìdu*. Mer. *digirìu*.
digestiòne, f. Log. *digestiòne*, *digistiòne*. Mer. Sett. *digestiòni*.
digestìre, → digerìre.
digestìvo, agg. Dial. Com. *digestìvu*. Qui facilitat sa digestione.
digèsto, m. Dial. Com. *digèstu*, *digerìdu*. Fig. *dispostu*, *bene ordinadu*, *factu bene*.
dighiacciàre, v. n. ass., isolversi sa biddìa. Mer. *disgelai*, *scallai sa cilixìa*.
digiogàre, v. a. Log. *disgiùnghere*. Mer. *isgiùngiri*, *sciòlliri*. Sett. *isgiungì*. Isolvere sos boes.
digitàle, agg., qui appartenit ad su didu.
dìgito, m. Voc. Lat. → dito.
digiunàre, v. n. ass. Log. *dejunare*, *zeunare*. Mer. *giaunai*, *digiunài*. Sett. *dijunà*. Gall. *diunà*.
digiùno, m. Log. *dejùnu*, *zeùnu*. Mer. *digiùnu*. Gall. *diùnu*. Sass. *dijùnu*.
dignità, f. Log. *dignidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *dignitài*. Qualidade, postu, gradu.
dignitòso, agg. Dial. Com. *dignitòsu*. Maestosu, grandiosu, stimadu.
digocciolàre, → gocciolare.
digozzàre, → sgozzare.
digradàre, dividere in grados, peorare, diminuire → degradare.
digradaziòne, f. Log. *diminutiòne*. Mer. Sett. *-uziòni* → degradaziòne.

digranàre, → sgranare.
digrassàre, v. a. Log. *leare su pinguu*. Mer. *sgrassai*, *pigai su grassu*. Sett. *piglià lu pinguu*.
digredìre, v. n. ass. anom. Log. *iscansiàre*, *scansàre*. Mer. *deviài*. Sett. *iscansà*. Iscostare.
digredìto, digresso, agg. Log. *iscostàdu*. Mer. *scostàu*. Sett. *iscostàtu*.
digressiòne, f. Dial. Com. *discostamèntu*. Faeddada lontana, o foras de s'argumentu.
digressìvo, agg. Dial. Com. *disgressivu*. Qui hat de iscostamentos.
digrignàre, v. a. e n. ass. Log. *arrinzàre*. Mer. *zicchirriài*. Sett. *accorrià*. De sas dentes.
digrossamènto, m. Log. *isfinigamèntu*. Mer. *insuttiligamèntu*. Sett. *isfiniggamèntu*.
digrossàre, v. a. Log. *assuttiligàre*, *isfinigàre*. Mer. *squadriggiai*, *insuttiligài*. Sett. *isfiniggà*.
digrumàre, v. a. Log. *remuzare*. Mer. *grumiài*. Sett. *remuzà*. Gall. *rumià* → ruminare.
diguazzàre, v. a. Log. *isciuccàre*, *assuccare*. Mer. *sciaculài*. Sett. *isciuccà*. Andare isciucca.
diguisàre, → divisare.
digusciàre, → sgusciare.
dilaccàre, → stracciare.
dilacciàre, → slacciare.
dilaceràre, Log. *iscorriolare*, *istrazzàre*. Mer. *iscorriài*. Sett. *istrazzà* → lacerare.
dilagàre, → allagare.
dilamàre, v. a. Log. *isteremàre*. Su mover de sa terra in logu pendìu. Gall. *strimà* → smottare.
dilanàre, v. a. Log. *iscorriàre*, *istrazzulàre*. Mer. *iscorriài*. Sett. *istrazzà*.
dilapidàre, v. a. Log. *dissipàre*. Mer. *-ài*, *isperdiziài*. Sett. *dissipà*. Gall. *spaldizià*.
dilapidaziòne, f. Dial. Com. *dissipamèntu*. Isperdissiamentu.
dilargàre, → allargare, diradàre.
dilàta, f. Log. *mora* → proroga.
dilatàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet allargare.
dilatamènto, m. Dial. Com. *islargamèntu*, *distendimèntu*, *dilatamèntu*.
dilatàre, v. a. Log. *islargare*, *illargare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ampliare, dilatare, differrere.
dilataziòne, → dilatamento.
dilatòrio, agg. Dial. Com. *differimèntu*. Qui importat tardanzia.
dilavamènto, m. Dial. Com. *finimèntu*. Qui si faghet samunende.
dilavàre, v. a. Log. *finire samunende*. Mer. *finiri sciaquèndu*. Sett. *finì labendi*. Consumare.
dilazionàre, v. n. ass. Log. *ritardàre*. Mer. *-ài*, *tirai a longu*. Sett. *ritardà*.
dilaziòne, f. Dial. Com. *ritardu*. Ispatiu de tempus dadu. Dilatione, moratoria.
dilegàre, → slegare, sciorre.
dileggiamènto, m. Log. Mer. *beffamèntu*, *beffadùra*. Sett. *beffa*.
dileggiàre, v. a. Log. *beffare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Learesi giogu, imbeffare, leare a risu.
dilègine, agg., de pagu nerviu, facile a flectere.
dileguamènto, m. Dial. Com. *isparimèntu*.
dileguàre, v. n. p. Log. *dissipàresi*, *ispàrrere*. Mer. *sparèssiri*, *dissipài*. Sett. *isparì*. Fuire, andaresique. Voc. Lat. deliquare.
dilèguo, m. Log. Sett. *isparimèntu*. Mer. *sparessimèntu*. Allontanamentu, andada lontana.
dilèmma, m., specie de argumentatione qui leat de ambas partes. Voc. Gr.
dileticàre, → solleticare.
dilètico, → solletico.
dilettamènto, m. Log. *dilectu*, *piaghere*. Mer. *praxèri*. Sett. *dilèttu*. Dilectamentu.
dilettànte, agg. Log. *dilectante*. Mer. Sett. *-ànti*. Qui si dilectat de una cosa, non pro professione ma pro passatempus.
dilettàre, v. a. e n. ass. Log. *dilectàre*. Mer. *dilettài*. Sett. *-à*. Cumpiàghersi, leare dilectu.
dilettaziòne, → dilettamento.
dilettèvole, agg. Log. *dilectàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui dilectat.
dilettevolmènte, avv. Log. *dilectosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum dilectu, cum piaghere.
dilètto, m. Log. *dilectu*, *piaghère*, *contèntu*. Mer. *praxèri*. Sett. *dilèttu*. Agg. Log. *amàdu*. Mer. *amàu*. Sett. *amàtu*. Benequèrfidu.
dilettòso, agg. Dial. Com. *dilectòsu*, *dilettosu*. Amadu, aggradìdu, benequerfidu.
dileziòne, f. Log. *affectiòne*, *amòre*. Mer. *stima subèrca*. Sett. *affeziòni*, *amori*.
diliberàre, → deliberare.
dilicatèzza, → delicatezza.
diligènte, agg. Log. *diligènte*. Mer. Sett. *diligènti*. Qui operat cum diligentia. Amorosu, qui amat de coro.
diligentemènte, avv. Log. *diligentemènte*. Mer. Sett. *diligentemènti*. Cum cura, esattesa.
diligènza, f. Log. *diligèntia*. Mer. Sett. *diligènzia*. Amore, cura, assiduidade.
dilìgere, Voc. Lat. → amare.
dilimàre, v. n. p., calare a basciu, in profundu.
diliquidàre, v. n. p. Log. *fàghersi liquidu*.
diliscàre, v. n. p., leare s'ispina de su pische (lisca).
diliticàre, → solleticare.
dilivràre, -liverare → liberare. Voc. Provenz.
diloggiàre, → sloggiare.
dilombarsi, v. n. p. Log. *islumbàresi*. Mer. *slumbaisì*. Sett. *illumbà*. Esser offesu ad sos lumbos.
dilombàto, agg. Log. *islumbàdu*. Mer. *slumbàu*. Sett. *illumbàddu*. Metaf. *debile*, *senza forza*.
dilucidàre, v. a. Log. *isclarìre*, *illughidàre*. Mer. *illucidài*. Sett. *isciarì*. Gall. *acchiarì*. Explicare.
dilucidaziòne, f. Log. *ispiegatiòne*. Mer. *ispiegaziòni*. Sett. *isplicazìoni*. Illustraziòne.
dilùcido, → lucido.
diluènte, agg., aptu ad isolvere sos humores.
diluìre, v. a. Log. *isòlvere*. Mer. *diluiri*, *sciòlliri*. Sett. *isciolì*. Isolvere sos humores.
dilungamènto, m. Dial. Com. *allungamèntu*. Allontanamentu.
dilungàre, v. a. Log. *allongàre*, *allonghiàre*, *illonghiàre*. Mer. *allonghiài*. Sett. *allongà*. Allargare, mandare a longu, allontanàresi.
dilùngo, avv. Dial. Com. *lontànu*. A dilungo, *de sighìdu*, *senza firmàresi*. Mer. *a longu*.

dilùso, → delùso.
diluviàno, agg. Dial. Com. *diluviànu*. Qui ispectat ad su diluviu.
diluviàre, v. n. ass. Log. *pióere*, *pròere a dilluviu*. Mer. *pròiri a dilluviu*.
dilùvio, m. Dial. Com. *dillùviu*, *dilùviu*. Diluviu universale. Abba forte.
dimagramènto, m. Log. *illanzigamentu*. Mer. *islangiamèntu*. Sett. *illagniggamèntu*. *Nicciùra*.
dimagràre, dimacrare, v. a. e n. ass. (poet.) Log. *illanzigàre*. Mer. *islangiài*. Sett. *illagniggà*. Gall. *inniccià*. Benner lanzu, falàrende.
dimagraziòne, → dimagramento.
dimandàre, → domandare.
dimàni, avv. Log. *cras*. Mer. *càsi*. Sett. *dumàni*. Diman l'altro, *barigadu*, *pustis cras*. Sett. *poi dumani*. Gall. *daretu*.
dimembràre, → smembrare.
dimenàre, v. a. Log. *agitàre*, *attappàre*. Mer. *agitài*. Sett. *agità*. Isbàttere, mòversi, misciare, ammisciare, morigare. Gall. *bulicà*.
dimenìo, m., dimenazione f. Dial. Com. *agitamèntu*. Agitatione, attappamentu.
dimensiòne, f. Dial. Com. *misùra*.
dimenticànza, f. Log. *orvidamèntu*, *ismèntigu*. Mer. *iscarescimèntu*. Sett. *ismènticu*.
dimenticàre, v. a. n. ass. e n. p. Log. *ismentigàre*, *olvidàre*, *orvidàre*. Mer. *scarèsciri*. Sett. *ismentiggà*. Gall. *olvidà*. Bessire dai mente.
dimentichèvole, agg. Log. *ismemoriàdu*. Mer. *smemoriàu*. Sett. *ismemoriàtu*.
dimèntico, agg., de paga memoria, qui si olvidat prestu. Log. *ismentigadìttu*.
dimentìre, → smentìre.
dimèrgere, → demergere.
dimergolàre, v. n. ass., bogare su jau furriendelu de una parte ad s'atera.
dimessiòne, → dimissione.
dimèsso, agg. Log. *abbandonàdu*. Mer. *abbandonàu*. Sett. *-àtu*. Laxadu, humiliadu, perdonadu. Abbassadu, avvilidu.
dimesticàre, → domesticare.
dimestichèzza, → domestichezza.
dimèttere, v. a. anom. Log. *abbandonàre*. Mer. *abbandonài*. Sett. *-à*. Laxàre, rinuntiare, privare de impleu, humiliàresi.
dimezzamènto, m. Log. *ismesamèntu*. Mer. *smesamèntu*. Sett. *ismezamèntu*.
dimezzàre, v. a. Log. *ismesàre*. Mer. *smesài*. Sett. *ismezà*. Fagher mesu mesu, in perras.
dimidiàre, Voc. Lat. → dimezzare.
diminuìre, v. a. Log. *diminuìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *diminuì*. Torrare a mancu.
diminutìvo, agg. t. gramm. Dial. Com. *diminutivu*.Qui diminuit pro bellesa.
diminuziòne, f. Dial. Com. *mancamèntu*. Diminutione, minuimentu. Mer. *diminuziòni*.
dimissiòne, f. Dial. Com. *rinunzia*. Dimissione, actu de renunzia.
dimissòria, f. Dial. Com. *dimissòria*. Litera de su Piscamu ad sos ordinandos.
dimissoriàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*. Qui appartenit ad sas dimissorias.
dimòra, f. Log. *istàda*, *istallìna*. Mer. *bìviri*. Sett. *istàta*. Permanenzia, firmàda, tardanzia.
dimorànte, agg. Log. *bivènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Dimorante, abitante.
dimoràre, v. n. Log. *bivere*. Mer. *-iri*. Sett. *vivì*. Istare, fagher permanenzia.
dimorsàre, v. a., laxare de mossigare, tenner in bucca una cosa.
dimostràbile, agg. Log. *ammustràbile*. Sett. *-àbili*. Mer. *demostràbili*. Qui si podet dare a bidere.
dimostràre, v. a. Log. *dimostràre*. Mer. *-ài*. Sett. *ammustrà*. Manifestare, declarare, ammustrare, fagher bidere.
dimostratìvo, agg. t. gramm. Dial. Com. *dimostrativu*. Qui ammustrat.
dimostraziòne, f. Log. *dimostraziòne*. Mer. Sett. *-ziòni*. Argumentu, signale, prova.
dimozzàre, dimozzicare → mozzare, smozzicare.
dimùgnere, → smugnere.
dinàmica, f., scienzia de sas forzas, o movimentos de sos corpos. Voc. Gr.
dinànzi, -ànti, prep. e avv. Log. *innantis*, *addainantis*, *a cara*, *a faccia*. Mer. *dinanti*, *a facci anànti*. Sett. *innanzi*.
dinasàre, v. a., segare su nare. Isnasare.
dinàsta, m. Log. *potènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Re, Segnore de unu istadu. Voc. Gr.
dinastìa, f. Dial. Com. *potènzia*. Dignidade signorile de una famiglia qui guvernat.
dinderèo, m. Log. *pendòne*. Mer. Sett. *-òni*. Ornamentu de bestire → cinciglio.
dindonàre, v. n. ass. Log. *fagher dindalò*. Mer. *dindonài*. Su sonare qui faghet sa campana da una parte ad s'atera.
dinegàre, → denegare.
dinegràre, → denigrare.
dinervàre, → snervare.
dinocciolàre, → snocciolare.
dinoccolàre, v. a. Log. *ischervijàre*. Mer. *segai su zugu*. Sett. *truncà lu coddu*. Islogare sas giunturas.
dinodàre, → disnodare.
dinominàre, → denominare.
dinotàre, → denotare.
dintornamènto, m. Dial. Com. *lineamèntu*.
dintornàre, v. a., marcare sos lineamentos.
dintòrno, m. Dial. Com. *contornu*, *linea*. Avv. d'intòrno, Dial. Com. *in giru*, *a giru*.
dinudàre, → denudare.
dinumeràre, → numerare.
dinumeraziòne, → numerazione.
dinùnzia, f. Log. *denùntia*. Mer. Sett. *dinùnzia*. Intìma, accusa, notificatìone.
dinunziàre, v. a. Log. *denuntiàre*. Mer. *dinunziài*. Sett. *-à*. Intimare, notificare, declarare, accusare, manifestare.
Dio, m. Log. Mer. *Deus*. Sett. *Deju*. Gall. *Deu*. Deus Criadore et Conservadòre, prima causa de s'universu. Dio del Cielo, *Deus de su Chelu*. Per Dio, *per Deus*, interj. esclam.
diocesàno, agg. Dial. Com. *diozesànu*, *diocesànu*. De sa Diocesi. Voc. Gr.
diòcesi, f. Dial. Com. *diòcisi*, *diozisi*, *diòcesi*. Extensione de sa jurisdictione ecclesiastica.
diòttrica, f., scienzia qui tractat de sa refractione de sa lughe.
dipanàre, v. a. Log. *allorumàre*, *inghindulare*. Mer. *allomborai*, *sciòlliri*. Sett. *dippanà*, *ingiumà*, *inghindulà*. Fagher su filu a lòrumos.
diparère, → parere, sembrare.

dipartènza, f. Dial. Com. *partènzia*. Far la dipartenza, *dispidìre* → congedare.
dipartimènto, m. Dial. Com. *separamèntu*. Gall. *dispidita*. Allontanamentu, divisione.
dipartìre, v. a. Log. *ispartìre*, *divìdere*, *dividìre*. Mer. *sparzìri*. Sett. *ispartì*. Partire, allontanare, separare.
dipartìta, f. Log. Sett. *partènzia*. Mer. *partènza* → dipartenza.
dipàscere, v. a., consumare su pasculu.
dipelàre, v. a. Log. *ispilìre*. Mer. *spinniai*, *ispignài*. Sett. *ispilì*. Tirare, razzigare su pilu.
dipellàre, v. a. Log. *iscorzàre*. Mer. *scroxiài*. Sett. *iscoglià*. Temp. *scuggià*. Bogare sa pedde.
dipendènte, m. Log. *dipendènte*. Mer. *-ènti*. Qui dipendet, qui derivat.
dipendènza, f. Dial. Com. *dipendènzia*. Origine, pendìu, attaccamèntu.
dipèndere, v. n. Log. *depèndere*. Mer. *depèndiri*. Sett. *dependì*. Derivare, procedere.
dipendùto, agg. Dial. Com. *dipèsu*. Dipèndidu.
dipennàre, v. a. Log. *isburràre*. Mer. *sburrài*. Sett. *isburrà*. Annientare, abolire.
dipìngere, -ìgnere, v. a. anom. Log. *pintare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Figurare, descriere, rappresentare.
dipìnto, agg. Log. *pintàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Sost. *quadru*, *figura pintàda*.
dipintòre, m. Log. *pintòre*, *pintadòre*. Mer. Sett. *-òri* → pittore.
dipintorèssa, -pintrìce → pittrice.
dipintùra, f. Log. *pintùra*, *pintadùra*. Mer. Sett. *pintùra*. Grattare i piedi alle dipinture, *ipocrita*.
diplòma, m. Dial. Com. *diplòma*. Patente cum sa quale si conferit unu derettu.
diplomàtica, f. Dial. Com. *diplomàtica*. Qui appartenit ad sa diplomazia, comente sunt sos ministros.
dipòco, avv. Log. Mer. *de pagu*. Sett. *di poggu*.
dipòi, avv. Log. *dai poi*, (Bosa) *poschìnde*. Mer. *depustis*, *deposcìndi*. Sett. *dipòi*. Gall. *dapòi*.
dipopolàre, → spopolare.
dipòrre, → deporre.
diportamènto, → portamento.
diportàrsi, v. n. p. Log. *ispassàresi*, *divertìresi*. Mer. *spassiaisì*. Sett. *dibertìssi*. Portaresi bene o male.
dipòrto, m. Log. *ispàssu*, *divertimèntu*, *passatèmpus*. Mer. *spassiu*. Sett. *divertimèntu*. Ricreatione. Modu de procedere.
dipositàre, → depositare.
dipòsito, → deposito.
diradàre, v. a. Log. *innettiàre*, *ispallattare*. Mer. *spaniai*, *rarefai*, *sclarèssiri*. Sett. *isciarì*, *innettià*. Gall. *spannà*. Cessare sa nèula.
diradazióne, f. Log. Sett. *innettiamèntu*. Mer. *spaniamèntu*. Sett. *isciarimèntu*.
diradicàre, → sradicare.
diramàre, v. a. Log. *ischirràre*, *ischimàre*, *segare sos ramos*. Mer. *scirrai*. Sett. *ischimà*, *spuntà*. Temp. *iscimà*. Diramare, distribuire, ispàrghere.
diramazióne, f. Log. *ischirramèntu*, *diramatióne*. Mer. Sett. *diramazióni*.
dirancàre, → svellere. Voc. Provenz.
dirangolàto, agg. Dial. Com. *disattèntu*.
dire, m. Log. *faeddare*, *faèddu*. Mer. *fuèddu*. Sett. *paràula*.
dìre, v. a. anom. Log. *nàrrere*. Mer. *nai*. Sett. *dì*. Faeddare, nominare, confessare, significare, riferire. Dire a bocca, *faeddàre a presènzia*. Dire pulito, *faeddàre bene*. Dirsi con alcuno, *essere cum amigu*.
diredàre, -editàre → diseredare.
direnàre, → slombare.
diretàno, → deretano.
direttamènte, avv. Dial. Com. *inderectùra*. Log. *direttamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
direttòre, m. Log. *directòre*. Mer. Sett. *direttòri*.
direttòrio, agg. Dial. Com. *direttòriu*, *directòriu*. Calendariu de sos Prèideros.
direttrìce, f. Dial. Com. *direttòra*.
direzióne, f. Log. *directióne*. Mer. Sett. *direzióni*.
dirìdere, → deridere.
dirìgere, v. a. anom. Log. *dirìgere*, *regulàre*. Mer. *dirìgiri*. Sett. *dirigì*. Regulare, condùrre.
dirimènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui annullat. Impedimentu dirimènte.
dirìmere, Voc. Lat. → dividere.
dirimpètto, avv. Dial. Com. *in faccia*. Gall. *dananzi*. In faccia in faccia, *ad ojos*.
dirittamènte, avv. Log. *direttamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. A dirittura, justamente.
dirìtto, m. Dial. Com. *derèttu*, *tassa*, *tributu*. Agg. *derèttu*, *justu*. Stare diritto, *istare erèctu*.
dirittùra, f. Dial. Com. *tribùtu*. Justitia, rejone, actióne. A dirittura, avv. → dirittamente.
dirivièni, → andirivieni.
dirizzàre, v. a. Log. *adderectàre*. Mer. *adderezzài*. Sett. *addrizzà*. Avviare, incaminare.
dirizzatòjo, m., istrumentu pro separare sos pilos de conca.
dirizzatùra, f. Dial. Com. *gringèra*. Gall. *via*.
dìro, agg. Log. *crudèle*. Mer. Sett. *-èli*.
dirobàre, → dirubare.
diroccamènto, m. Dial. Com. *atterramèntu*. Bettadura, destruimentu, destructione.
diroccàre, v. a. Log. *diroccàre*, *atterrare*. Mer. *-ài*, *sciusciai*. Sett. *atterrà*. Dilabare, destruìre, isfaghere, bettare a terra.
dirocciàre, v. a. Log. *irroccàre*. Mer. *sdorroccai*, *arrùi dai rocca*. Sett. *irrocà*.
diròmpere, v. a. anom. Log. *ammoddigàre*. Mer. *ammoddiài*. Sett. *ammoddiggà*. Istraccare, guastare, disordinare, benner in furia.
dirótta, f. Log. *stròscia*, *ìrridu*. Mer. *stròssa*. Sett. *ìrritu*, *-ta*. Abba forte et repentina. A dirotta, avv. *meda*.
dirottamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*. Ismoderadamente. A longu.
dirottamènto, m. Log. Mer. *cambiamentu de caminu*.
dirottàre, v. n. ass. t. mar. Log. *allontanaresi de una nae dai su caminu in su navigare*.
dirótto, agg. Dial. Com. *diròttu*. Istrabocchevole, iscoscesu, pistadu, segadu.
dirovinàre, → rovinare, atterrare.
dirozzamènto, m. Log. *irruzzamèntu*. Mer. *scussamentu*. Ammaestramentu, disciplina.
dirozzare, v. a. Log. *irruzzare*. Mer. *scussai*. Sett. *diruzà*. Ammaestrare, disciplinare.
dirubàre, → derubare, rubare.
diruginìre, -àre, v. a. Log. *leare su ruinzu*. Mer. *pigai s'arruinu*. Sett. *piglià la rugini*.

dirupamènto, m. Log. *spentumadòrzu*, *logu malu*. Mer. *spèntumu*. Sett. *loggu malu*.
dirupàre, v. a. Log. *spentumàre*, *irroccare*. Mer. *sperrumài*. Sett. *irroccà*. Gall. *dirrucà*. Precipitare. Ruere de una rocca.
dirupàto, agg. Log. Sett. *iscoscèsu*. Mer. *sderrutu*. Pienu de iscameddos.
dirùpo, m. Log. *spèntumu*, *iscamèddu*. Mer. *spèntumu*. Logu iscoscesu, malu.
dìruto, agg. Voc. Lat. → rovinato, abbattuto.
dis, partic. qui unida a principiu de paraula tenet sensu contrariu.
disabbellìre, -abbigliare, v. a. Log. *leare sa bellesa*. Mer. *pigai sa bellesa*. Disabbigliaresi.
disabilità, f., mancanzia de abilidade.
disabitàre, v. a. Log. *disabitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ispobulàresi.
disabitàto, agg. Log. *disabitàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Ispopuladu, solitariu.
disaccàre, v. a. Log. *isgavantare*. Mer. *bogai de su saccu*, *sboidài*. Sett. *sgabantà*. Gall. *svacà*.
disaccèrto, → incertezza.
disaccolàre, v. a. e n. p., moversi comodamente in sa beste comente ind'unu saccu.
disacclòncio, → sconcio.
disaccordàre, → scordare.
disaccreditàre, → screditare.
disacerbàre, v. a. Log. *mitigàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare s'acerbidade, addulchire.
disadattamènte, → sconciamènte.
disadàtto, agg. Dial. Com. *incòmodu*. Qui non si podet manizare.
disadornàre, v. a. Log. *leare sos ornamèntos*. Mer. *disadornài*. Sett. *-à*.
disadòrno, agg. Dial. Com. *disadòrnu*. Privu de ornamentos.
disaduggiàre, v. a. *isumbràre*. Leare s'umbra a tales qui colet su sole.
disaffezionàre, v. a., leare s'affectione.
disaffezionàto, agg. Log. *disaffectionàdu*. Mer. *disaffezionàu*. Sett. *-àtu*.
disagèvole, agg., fadigosu, pienu de penas et de istentos. Trabagliosu.
disagevolèzza, f. Log. *difficultàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *difficultài*. Penuria, istentu.
disaggradàre, → dispiacere.
disaggradèvole, agg. Dial. Com. *disgustòsu*.
disagguaglìanza, f., -àglio m. → disparità.
disagiare, v. n. ass. Log. *incomodàre*. Mer. *-ài*, *scomodai*. Sett. *incomodà*.
disagiatamènte, avv. Log. Mer. *cum incomodu*. Sett. *incomodamènti*.
disagiatòre, m., qui incomodat, qui perturbat.
disàgio, m. Dial. Com. *incòmodu*. Istentu, pena, mancamentu, carestia.
disagiòso, agg. Dial. Com. *incòmodu*.
disagràre, -sacràre, v. a. Dial. Com. colle desin. *profanare*, contrariu a consagrare.
disajùto, m. Log. Mer. *istròbbu*. Sett. *impedimèntu*. Disajutare, v. a., portare incomodu.
disalberàre, disarborare, Log. *leare dai s'arvere*. Mer. *smatai*. Disarmare unu bastimentu.
disalbergàre, v. n. ass., laxare sa locanda (albergo), partire. Mer. *sloggiai*.
disalboràre, → disalberare.
disalloggiàre, v. n. ass. Log. *isloggiàre*, *islozàre*. Mer. *sloggiài*. Sett. *-à*. Laxàre s'alloggiu, bogareque, bessire dai s'alloggiu.
disamàbile, agg. Log. *disamàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui non est amabile.
disamàre, v. a. Log. *disamàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Laxare de amare, odiare.
disamèno, agg. Dial. Com. *disamènu*, *disgustòsu*. Qui non est amenu → spiacevole.
disamicìzia, → inimicizia.
disàmina, f., disàmino m. Log. *examen*, *isaminu*. Mer. *esaminu*. Sett. *esàmu*.
disaminàre, v. a. Log. *esaminare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Examinare attentu, discurrere, considerare. Pensare bene.
disamistà, f. Log. *disamistàde*. Mer. *disamistadi*. Sett. *disamistai*, *inimicizia*. Gall. *nimistai*.
disammaestràre, → disimparare.
disammiraziòne, f. Dial. Com. *indifferènzia*. Noncuranzia.
disamoràre, v. a. e n. ass. Dial. Com. colle desin. *leare s'amore*, *allontanare*.
disamoràto, agg. Log. *disamoràdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Privu de amore, qui non hat affectu.
disamòre, m. Log. *disamòre*. Mer. Sett. *-òri*. Mancanzia de amore, odiu.
disamorèvole, -moroso, agg. Dial. Com. *disamoròsu*. Qui non hat amore, nè affectiòne.
disamorevolèzza, f., privatione de affectu, contrariu de amorevolèsa.
disancoràre, v. n. ass., leare, alzare sas ancoras → salpare.
disanimàre, v. a. Log. *bocchìre*. Mer. *boccìri*. Sett. *ammazzà*. Leare s'animu, perder coraggiu.
disapparàre, v. a. Log. *disimparare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Perdere, ismentigare su imparàdu.
disappassionatamènte, avv. Log. *disappassionadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
disappassionatèzza, f. Dial. Com. *indifferènzia*.
disappestàre, v. a., purgare dai sa peste.
disapplicàre, v. n. Log. *disapplicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Contrariu de applicare.
disapplicatèzza, f. Log. Mer. *trascuradèsa*. Sett. *trascuratèzia*. Gall. *trascuratesa*.
disapplicaziòne, f. Log. *disapplicatiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*. Negligenzia, mandronìa.
disapprèndere, v. a. anom. Mer. *disapprèndiri*. Perdere quantu si est appresu.
disapprensiòne, → disistìma.
disapprovàre, v. a. Log. *disapprovare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Riprendere cum paraulas.
disapprovaziòne, f. Log. *disapprovatiòne*. Mer. Sett. *disapprovazióni*.
disappùnto, m. Dial. Com. *disappuntu*. Damnu, pregiudiziu.
disarboràre, → disalberare.
disarginàre, v. a. Log. *isteremare*. Mer. *sciusciai is margìnis*. Leare sas teremas, privare de argines.
disarmamènto, m. Dial. Com. *disarmamèntu*.
disarmàre, v. a. Log. *disarmare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ispozare, privare, leare.

disàrmo, m. Dial. Com. *disàrmu*.
disarmonìa, f. Dial. Com. *disarmonìa*, *discòrdia*.
disarmònico, agg. Log. *discordànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Disarmonicu.
disarticolàre, v. a., isolvere sas articulationes.
disascòndere, → palesare.
disascòsto, → palese.
disasperàre, v. a. Log. *disisperàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare, segare s'isperantia.
disasprìre, v. a. Log. *mitigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Addulchire, fagher mite. Gall. *indulcà*.
disassedìare, v. a., leare s'assediu.
disassuefàre, v. a. Log. *isvizzàre*. Sett. *-à*. Mer. *scramentài*, *sbizzài*. Gall. *svizzà*.
disastràre, v. a. Log. *battìre disastros*. Mer. *portai disastru*, *disastrai*. Sett. *arreggà disastri*.
disàstro, m. Log. *disàstru*, *disgràtia*. Mer. Sett. *disgrazia*, *disastru*.
disastròso, agg. Dial. Com. *disastròsu*.
disattàto, → disadatto.
disattènto, agg. Dial. Com. *disattèntu*.
disattenziòne, f. Log. *disattenziòne*. Mer. Sett. *-i*.
disattristàre, → rallegrare.
disautoràre, v. a., privare, ispozare de s'autoridade. Mer. *disautorisai*.
disavantàggio, → svantaggio.
disavanzàre, → scapitare.
disavànzo, → perdita.
disavvedimènto, → inavvertenza.
disavvedutamènte, avv. Log. *inconsideradamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
disavvedutèzza, f. Log. *inadvertèntia*. Mer. Sett. *inavvertènzia*. Paga attentione.
disavvedùto, agg. Log. *inconsideràdu*. Mer. *inconsideràu*. Sett. *-àtu*.
disavvenènte, → spiacevole.
disavvenènza, f. Dial. Com. *isgarbadèsa*, *mala grazia*. Mer. *leggèsa*.
disavvenèvole, → sconvenèvole.
disavvenìre, v. n., benner male, incontrare male, non cumbennere.
disavventùra, f. Dial. Com. *disavventùra*. Disgrazia, malannu.
disavventuràto, → infelice.
disavvezzàre, → divezzare, svezzare.
disbadìre, v. a., adderectare sa punta de su clau pro ndelu bogare. Mer. *sderremacciai*.
disbandàre, -dìre, v. a. Log. *exiliare*, *disterrare* → esiliare, mandare in bando.
disbaragliàre, → sbaragliare.
disbarattàre, → sbaragliare, disperdere.
disbarazzàre, → sbarazzare.
disbarbàre, v. a. Log. *bogare dai raighinas*, *fagher sa barba*. Sett. *irradizinà*. Mer. *sderrexinai*.
disbarcàre, bogare dai sa barca → sbarcare.
disbassàre, → abbassare.
disbàttere, → dibattere, agitare.
disbendàre, v. a. Log. *isbendare*. Mer. *sbendài*. Bogaresi sa benda.
disborsàre, v. a. → sborsare. Cavar dalla borsa, pagare in contanti.
disbòrso, → sborso.
disboscàre, v. a. → diboscare. Tagliar il bosco.
disbracciare, → sbracciare. Scuoprir le braccia. Affaccendare.
disbramàre, v. a. Log. *passare su disizu*. Mer. *passai su disiggiu*. Sett. *passà lu disìzu*. Gall. *sbramà*. Attatare, saziare, soddisfaghere.
disbranàre, → sbranare.
disbrancàre, v. a., separare dai su masone. Segregare, ponnere a banda. Mer. *stallai*.
disbrandàre, v. a., leare s'ispada dai manus.
disbrigàre, v. a. Log. *isbrigàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Accabbare, finire prontamente.
disbrìgo, m. Dial. Com. *disbrìgu*. Accabbu, finimentu, determinatione, conclusione.
disbrunàre, v. n. → lustrare, levar il bruno.
disbuffàre, v. n. → sbuffare.
discacciàre, v. a. Log. *cazzàre*. Mer. *discacciai*, *scacciài*. Sett. *cazzà*. Gall. *caccià*, *bucà*. Bogare foras, giagarare. Allontanare.
discadère, v. n. ass., discaggere, poet. → scadere, scemare, diminuire.
discalzàre, → scalzare.
discàlzo, → scalzo.
discameràre, v. a., bogare dai s'erariu, dai su fiscu. Mer. *scamerai*.
discànso, → scampo, schermo, salvezza.
discapellàre, v. a., learesi su sumbreri de conca.
discapezzàre, → scapezzare, tagliare.
discapigliàre, → scapigliare.
discapitàre, → scapitare.
discàpito, m. Dial. Com. *discapitu* → scapito.
discarceràre, → scarcerare.
discaricàre, → scaricare.
discàrico, → scarico, discolpa, giustificazione.
discarnàre, → scarnare, assottigliare.
discàro, agg. Dial. Com. *discàru*. Pagu gradidu, odiosu, tediosu.
discatenàre, → scatenare.
discavalcàre, → scavalcare.
discendènte, agg. e com. Log. *discendènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
discendènza, f. Dial. Com. *discendènzia*. Origine, naschida, successione.
discèndere, v. n. anom. Log. *calare*, *falare*, *abbassare*. Mer. *descèndiri*, *abbasciài*. Sett. *falà*. Dipendere, procedere, bennere a narrere, tenner origine. Voc. Lat. descèndo.
discendimènto, m., discensione, discesa f. Log. *falàda*, *faladòrza*. Mer. *caladròxa*. Sett. *falàta*. Il Discendimento, Dial. Com. *iscravamèntu*, *isclavamèntu*.
discènte, part. Log. *dischènte*. Sett. *-ènti*. Mer. *zeràccu*. Apprendista, discipulu.
discentràto, → eccentrico.
discepolàto, m., su tempus qui s'istat subta de unu mastru imparende.
discèpolo, m. Log. *discìpulu*, *dissìpulu*. Mer. Sett. *discìpulu*. Qui imparat, qui apprendet.
discernènte, agg. Log. *connoschidòre*. Mer. *conoscidòri*. Sett. *connoscidòri*.
discernènza, → segno, indizio.
discèrnere, v. a. Log. *connòschere*. Mer. *conòsciri*. Sett. *connoscì*. Gall. *cunniscì*. Differenziare, distinghere, separare. Annotare.

discernimènto, m. Log. *connoschimèntu*. Mer. Sett. *connoscimèntu*. Distinctione, separatione.
discernùto, agg. Log. *connoschìdu*, *separàdu*. Mer. *connòtu*. Sett. *connoscìtu*.
discèrpere, v. a. Voc. Lat. → lacerare.
discèrre, scerre → scegliere, separare.
discervellàre, → dicervellare, sbalordire.
discèsa, f. Log. *calàda*. Mer. *abbasciàda*. Sett. *falàta* → discendimento.
discettàre, → disputare.
discettaziòne, → disputa, contesa.
disceveràre, → sceverare, segregare.
dischiaràre, → dichiarare, spiegare.
dischiavàre, v. a. Log. *isfrisciare*. Mer. *scriai*. Abberrere cum crae. Bogare de isclaitudine.
dischièdere, v. a. anom., non esser cumbeniente, importunu, fora de tempus, de hora.
dischieràre, v. a. Log. *disordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isfagher una fila.
dischiodàre, → schiodare.
dischiomàre, v. a. → schiomare. Spogliare delle chiome.
dischiùdere, v. a. anom. Log. *abbèrrere*. Mer. *abèrriri*. Sett. *abrì*.
dischiumàre, → schiumare.
dischiùso, agg. Log. *abbèrtu*. Mer. *abèrtu*. Sett. *abbèltu*. Gall. *apàltu*. Liberu, non impedidu.
discìgnere, -ìngere, v. a. anom. Log. *isòlvere*. Mer. *iscioglìri*. Sett. *scioglì*. Gall. *sciuddì*.
discìndere, v. a. Voc. Lat. → spiccare, troncare.
discìnto, → sciolto.
disciògliere, v. a. anom. Log. *isvoligare*, *isboligare*. Mer. *sboddiài*. Gall. *isbulicà*.
discioglimènto, m. Log. *isboligamèntu*. Mer. *sboddiamèntu*. Sett. *scioglimèntu*.
disciòlto, agg. Log. *isprèsu*, *isòlvidu*, *isòltu*. Mer. Sett. *sciòltu*.
disciòrre, → disciogliere.
discipàre, → dissipare, disperdere.
discipìto, → scipito, sciocco.
disciplìna, f. Dial. Com. *disciplìna*. Regula, penitentia, correctione, ammaestramentu.
disciplinàbile, -nèvole, agg., aptu ad haer o rezzire disciplina, correctione.
disciplinàre, v. a. Log. *disciplinare*, *ammaestrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Iscuder a disciplina.
disciplinàto, agg. Log. *disciplinàdu*. Mer. *-àu*. Ammaestradu, versadu.
dìsco, m. Log. Sett. *àiscu*. Mer. *dìscu*. Gall. *disca*. Cosa tunda comente piattu. Voc. Gr.
discoccàre, → scoccare.
dìscolo, agg. Dial. Com. *dìsculu*. Voc. Gr. Difficile a contentare nella nutritura, o che rigetta gli alimenti. Per sim. *fastidiòsu*, *immorigeràdu*, *insopportàbile*.
discoloràre, v. a. Log. *iscolorìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *iscolorì*. Perder su colore.
discòlpa, f. Dial. Com. *discùlpa*, *iscùsa*. Iscùja, giustificatiòne, disculpa.
discolpàre, v. a. Log. *disculpàre*, *iscusàre*. Mer. *scusài*. Sett. *-à*. Giustificare, dare rejone.
discòmbere, v. n., sezzersi a taula. Voc. Lat.
discomodàre, → incomodare, scomodare.
discòmodo, → incomodo, disagio.
discompagnàre, → scompagnare, separare.
discompòrre, → scomporre, disordinare, confondere.
disconcertàre, → sconcertare, disordinare.
disconciàre, → sconciare, guastare.
disconclùdere, Log. *non concluire*, *non portare a fine*. Mer. *non concluìri*.
disconcòrde, → discorde.
disconcòrdia, → discordia.
disconfidàre, → sconfidare, diffidare.
disconfiggere, → sconfiggere.
disconfortàre, → sconfortare.
disconfòrto, → sconforto.
discongiùngere, → disgiungere, separare.
disconocchiàre, → sconocchiare, Log. *falare sa pubàda*.
disconoscènte, → sconoscente.
disconoscènza, → sconoscenza.
disconòscere, v. a. anom. Log. *disconnòschere*. Mer. *disconòsciri*. Sett. *disconòsci*. Gall. *discunnuscì*.
disconseguìre, non consighire, non ottènnere.
disconsentìre, v. n. Log. *isconsentire*. Mer. *disconsentìri*, *sconsentìri*. Sett. *isconsentì*.
disconsideràre, v. n., non considerare, laxare de considerare. Mer. *non considerai*.
disconsigliàre, → sconsigliare.
disconsolànte, agg. e part. Log. *isconsolànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
disconsolàre, v. a. Log. *disconsolare*. Mer. *-ài*, *sconsolai*. Sett. *disconsolà*.
discontènto, agg. Dial. Com. *discuntèntu*. Disgustadu, afflictu.
discontinuàre, v. a. Log. *interrùmpere*. Mer. *interrùmpiri*. Sett. *interrumpì*.
disconvenèvole, → sconvenevole, disdicevole.
disconveniènza, → sconvenienza, inconvenienza.
disconvenìre, v. n. Log. *non cumbènnere*. Mer. *non cumbènniri*. Sett. *no cunvenì*. Esser indecente.
discoprimènto, m. Log. Mer. *iscoberimèntu*. Sett. *iscobrimèntu*. Iscoberta.
discoprìre, v. a. anom. Log. *iscobèrrere*. Mer. *scobèrriri*. Sett. *iscobrì* → scoprire.
discoraggiàre, → scoraggiare.
discoràre, → disanimare, avvilire.
discordànte, agg. Log. *discordànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
discordànza, f. Log. *discordàntia*. Mer. Sett. *discordànzia*. Dissonanzia, mancanzia de accordu. Fig. Dial. Com. *discordia*.
discordàre, v. n. ass. Log. *discordàre*, *dissonare*. Mer. *discordai*. Sett. *discordà*.
discòrde, agg. Log. *discòrde*. Mer. *discòrdu*, *-di*. Sett. *-di*. Contrariu, de diversu parrer.
discordèvole, agg. Log. *dissimile*. Mer. Sett. *-li*. Litigiosu, qui amat sas discordias.
discòrdia, f. Dial. Com. *discòrdia*. Disunione, contrariedade.
discordiatòre, m., discordioso agg. Log. *litigiòsu*, *pretadòre*. Mer. *discordiòsu*.
discòrrere, v. n. Log. *discùrrere*. Mer. *discùrriri*. Sett. *discurrì*. Cùrrere, faeddare, esaminare. Via discorrendo, *et gasi via via*, *et gasi narende*, modu pro abbreviare su discursu.
discorrimènto, m. Dial. Com. *discurrimèntu*. Cursu de sos fluidos, et de su tempus.

discòrso, m. Dial. Com. *discùrsu*. Intendimentu, arrejonamentu.
discortèse, agg. Log. Sett. *discortèsu*. Mer. *discortèsu*, *scortèsu*. Incivile, rustigu.
discortesìa, → scortesia.
discorticàre, → scorticare.
discorzàre, → scorzare.
discoscèndere, → scoscendere.
discoscèso, → scosceso, dirupato.
discosciàre, → scosciare.
discostamènto, m. Dial. Com. *iscostamèntu*.
discostàre, v. a. Log. *iscostare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → allontanare, dimuovere.
discòsto, agg. Dial. Com. *lontànu*, *attesu*. Prep. *a lontanu*. Esser discosto, *esser lontanu*.
discostumàre, → scostumare.
discovrìre, → palesare, manifestare.
discozzàre, → scozzare, disgiungere.
discrèdere, v. a. Log. *non crere*. Mer. *discrèiri*, *non crèiri*. Sett. *discredì*.
discredèvole, → rustico, zotico.
discreditàre, v. a. Log. *iscreditàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare su creditu, diffamare, disonorare.
discrèdito, m. Dial. Com. *discrèditu*.
discrepànza, f. Dial. Com. *discrepànzia*, *differènzia*, *divàriu*.
discrepàre, v. n. ass. Voc. Lat. Log. *discordare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → discordare, dissentire.
discrèscere, v. n. Log. *minimare*, *diminuìre* → decrescere, scemare, diminuire.
discretamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
discretèzza, f. Log. *discretèsa*, *moderatiòne*. Mer. Sett. *moderazìoni*.
discrèto, agg. Dial. Com. *discrètu*. Moderadu, conveniènte.
discretòrio, m. Dial. Com. *discretoriu*. Logu ue si unint sos Padres pro tractare sos affares.
discreziòne, f. Log. *discretiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*. Discretesa, moderatione. A discrezione, avv. *cum discreziòne*. Darsi a discrezìoni, *daresi senza pactos*, *liberamènte*.
discrollare, → crollare.
discucìre, Log. *iscosìre* → scucire.
discuojàre, v. a. Log. *iscorzare*. Mer. *scroxài*. Sett. *iscoglià*.
discusàre, → scusare, discolpare.
discussiòne, f. Dial. Com. *dibattimèntu*.
discùsso, agg. Dial. Com. *discùssu*. Log. *discùtidu*. Mer. *discùtiu*. Disaminadu.
discùtere, → esaminare, considerare.
disdebitàre, v. n. ass. → sdebitare, uscir dai debiti.
disdegnàre, v. a. e n. ass. Log. *disdegnare*, *infadare*. Mer. *disdegnài*. Sett. *infaddà*, *infatà*. Gall. *infadà*. Abborrire, arrabbiaresi.
disdegnatòre, m. Log. *dispretiadòre*. Mer. Sett. *dispreziadòri*.
disdègno, m. Log. Mer. *infàdu*. Sett. *còlera*. Arràbbiu, disdignu. Gall. *sdègnu*, *infàdu*.
disdegnòso, agg. Log. *disdegnòsu*, *arrabbiàdu*. Mer. *inchietu*. Sett. *arrabbiàtu*.
disdètta, f. Log. *negatiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*. Essere in disdetta, *essere in disgrazia de unu*.
disdètto, agg. Mer. *smincìu* → negato.
disdicciàto, agg. Log. *disdicciàdu*. Mer. *desdiciau*, *sfortunàu*. Sett. *disdicciàtu*.
disdicèvole, agg. Log. *non cumbeniènte*. Mer. *-ènti* → sconvenevole.
disdicevolèzza, → sconvenevolezza.
disdìre, v. a. anom. Log. *denegàre*, *ricusare*. Mer. *smincìri*, *denegài*. Sett. *-à*. Gall. *disdì*. Retractare sa paraula dada.
disdoràre, v. a., bogare, leare s'oro da una cosa indorada. Infamare, disonorare.
disdòro, m. Log. *birgònza*, *disonòre*. Mer. *disdòru*, *desdòru*. Sett. *disonòri*. Infamia, disdòro.
disebbriàre, v. n. ass. Log. *isventiàre*. Mer. *sfexiai*. Sett. *isventià*. Bessire de s'imbreaghera.
diseccamènto, m. Dial. Com. *siccamèntu*, *arridamèntu*.
diseccàre, v. a. Log. *siccare*, *arridare*. Mer. *dissiccài*. Sett. *-à*. Asciuttare, fagher siccu.
disecìa, f., surdimine incompletu, qui intendet pagu, maladia. Voc. Gr.
disegnàre, v. a. Log. *designare*, *disignàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Descriere, ordinare, destinare.
disegnatòre, m. Log. *designadòre*. Mer. Sett. *designadori*, *disignadori*.
disègno, m. Dial. Com. *dissignu*, *designu*, *disìgnu*. Ornamentu, pensamentu, proposta.
diseguàle, → disuguale.
disellàre, v. a. Log. *isseddàre*, *bogare sa sedda*. Mer. *disseddai*.
disembriciàre, leare sas teulas dai sa cobertura.
disenfiàre, Log. *disunfiare*, *abbasciare s'unfiadùra*. Gall. *disunfià*.
disennàto, agg. → forsennato. Gall. *dissinnàtu*. Foras de sensu, de sentidu.
disensàto, → insensato.
disenterìa, → dissenteria.
diseppellìre, v. a. Log. *dissutterrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bogare dai sa sepultura.
diserbàre, v. a. Log. *isargare* → sarchiare.
diseredàre, v. a. Log. *diseredare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Privare de s'heredidade.
diseredaziòne, f. Log. *diseredatiòne*. Mer. Sett. *deseredaziòni*.
disereditàre, privare de s'heredidade.
diserràre, → disserrare, aprire.
disertàre, v. a. Log. *disertare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Guastare, ispobulare, arruinare, fuìre dai sa militia, abbandonare.
disertatòre, m. Log. *distruidòre*. Mer. *-òri*. Sett. *distrugidòri*.
disèrto, m. → deserto. Agg. Log. *abbandonadu*, *arruinàdu*. Mer. *abbandonàu*. Sett. *-àtu*.
disertòre, m. Log. *disertadòre*, *disertòre*. Mer. Sett. *disertòri*, *disertadòri*. Soldadu qui abbandonat a cua sa militia.
diservìre, → nuocere, offendere.
disfacciàto, → sfrontato, audace.
disfacimènto, m. Log. *disfaghimèntu*, *distrutiòne*. Mer. *-zìoni*. Destruimentu, damnu, ruina.
disfàllo, m. Dial. Com. *pentimèntu*.
disfamàre, → sfamare, diffamare.
disfamiàre, v. a., liberare dai s'infamia.
disfàre, v. a. Log. *disfàghere*. Mer. *disfài*. Sett. *disfà*. Guastare, devastare, isolvere, istemperare, dismittire. Gall. *sfà*. Disfarsi delle risa, *riere de totu coro*. Mer. *arriri de gana*.
disfasciàre, → sfasciare.

disfàtta, → rotta, sconfitta.
disfàtto, agg. Log. *disfactu*, *isfactu*. Mer. *disfattu*, *destruìu*. Sett. *distrùttu*. Gall. *sfàttu*. Guastu, devastàdu.
disfavillàre, → sfavillare.
disfavorìre, → sfavorire, contrariare.
disfìda, f. Dial. Com. *sfida*, *isfida*.
disfidàre, v. a. Log. *isfidare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Diffidare, disperare, disisperare.
disfiguràre, v. a. Log. *isfriguràre*, *isfigurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Guastare sa figura.
disfìngere, → dissimulare.
disfioràre, → sfiorare.
disfogàre, → sfogare.
disfogliàre, → sfogliare.
disformàre, → difformare.
disfratàre, → sfratare.
disgarbàto, → sgarbato.
disgiugnimènto, m. Log. *isgiunghimèntu*. Mer. *disgiungimèntu*. Sett. *separaziòni*.
disgiùngere, -giùgnere, v. a. Log. *isgiùnghere*, *iszùnghere*. Mer. *isgiùngiri*. Sett. *disgiugnì*. Separare, disunire, distaccare.
disgiuntamènte, avv. Log. *separadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
disgiuntivamènte, avv. Dial. Com. *in modu disgiuntìvu*.
disgiuntìvo, agg. Dial. Com. *disgiuntìvu*. Aptu a separare.
disgiùnto, agg. Log. *separàdu*. Mer. *separàu*. Sett. *separàtu*. Distaccadu, bogadu de pare.
disgiunziòne, f. Dial. Com. *separamèntu*.
disgocciolàre, → sgocciolare, gocciolare.
disgombràre, → sgombrare.
disgorgàre, v. a. Mer. *sbruffulai meda*. Isparghere abbundantemente.
disgradàre, → digradare, disgradire.
disgradèvole, agg. Log. *qui non piàghet*. Mer. *chi no plàxidi*. Sett. *dispiazèvoli*.
disgradìre, v. a. e n. ass. Log. *disaggradessire*, *non andare a geniu*. Mer. *disaggradèssiri*.
disgranellàre, → sgranellare.
disgràto, → discaro.
disgravàre, v. a. e n. p. → sgravare.
disgravidàre, → spregnare.
disgràzia, f. Log. *disgràtia*. Mer. Sett. *disgràzia*. Disavventura, damnu.
disgraziatamènte, avv. Log. *disgratiadamènte*. Mer. Sett. *disgraziadamènti*.
disgraziàto, agg. Log. *disgratiadu*. Mer. *disgraziàu*. Sett. *-àtu*. Senza gratia, isfortunadu.
disgregàre, → disunire.
disgroppàre, → sgroppare.
disgrossàre, → digrossare, abbozzare.
disgustàre, v. a. Log. *disgustare*, *dispiàghere*. Mer. *disgustài*. Sett. *-à*. Battire disgustu.
disgustèvole, agg. Log. *qui non piàghet*. Mer. *chi no plàxidi*. Sett. *chi no piazi*.
disgùsto, m. Dial. Com. *disgùstu*, *dispiaghère*. Contrariu de gustu.
disgustòso, agg. Dial. Com. *disgustòsu*.
disiàre, v. a. poet. → desiderare.
disideràre, → desiderare, appettire.
disiecoràre, v. a. Log. *isfidigare*. Bogaresi su fidigu. Sviscerare. Dal Lat. *jecur*.
disièvole, agg. Log. *disizabile*. Sett. *-àbili*. Mer. *disigiabili*. Pienu de disizu.
disigillàre, → dissigillare.
disiguàle, → disuguale, diseguale.
disimbarazzàre, v. a. e n. p. Log. *isbarrazzare*. Mer. *disimbarazzai*, *allichidìri*. Sett. *isbarrazzà*.
disimpacciàre, → sgombrare.
disimparàre, v. a. Log. *ismentigàre*. Mer. *iscarèsciri*. Sett. *ismentichà*. De sas cosas imparadas.
disimpedìre, v. a. Log. *disimpedìre*, *leare s'impedimèntu*. Mer. *disimpedìri*. Sett. *-dì*.
disimpegnàre, v. a. e n. p. Log. *disimpegnàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bogare de s'impignu.
disimpègno, m. Log. *disimpignu*. Mer. Sett. *disimpègnu*.
disimpiegàto, agg. Log. *disimpreàdu*. Mer. *disimpleau*. Leadu, bogadu dai s'impleu.
disimprèndere, v. a. Log. *laxare de imprèndere*.
disinàre, → desinare, pranzare.
disinfettamènto, m. Log. Sett. *ispurgamèntu*. Mer. *spurgamèntu*.
disinfettàre, v. a. Dial. Com. *purificare*, *ispurgare* colle desin.
disinfettaziòne, -fezione, f. Log. *ispurgatiòne*. Mer. *spurgaziòni*. Sett. *purificaziòni*.
disinfiammàre, v. a., reprimere, abbasciare s'infiammassione.
disinfìngere, -fignere → dissimulare.
disingannàre, v. a. Log. *disingannare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Bogare dai s'ingannu, dai s'errore.
disingànno, m. Dial. Com. *disingannu*. Connoschimentu de s'ingannu.
disinnamoràrsi, v. n. p. Log. *disinamorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Laxare s'amore, abbandonare s'affectione de una cosa amada.
disintèndere, v. a. Log. *laxare de intendere*.
disinteressàre, v. n. p. Log. *disinteressare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Laxare de tenner, o sinde leare interesse.
disinterèsse, m. Log. *disinteresse*. Mer. *disinterèssu*. Sett. *-èssi*. Disistima, non curanzia de s'utilidade.
disinvitàre, v. a. Log. *discumbidàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Revocare su cumbidu factu.
disinvòlto, agg. Dial. Com. *disinvòltu*. Francu, liberu, intrèpidu, coraggiosu.
disinvoltùra, f. Dial. Com. *disinvoltura*. Franchesa, coraggiu.
disìo, → desidèrio.
disiòso, → desideroso.
disìre, -ro → desiderio.
disistìma, f. Log. *disprètiu*. Mer. Sett. *disprèziu*. Disistima, paga istima.
disistimàre, v. a. Log. *dispressiare*, *disprezzare*. Mer. *dispreziai* (*z* for.). Sett. *disprezià* (*z* dol.).
dislacciàre, → slacciare.
dislagàre, v. n. Log. *bessire dai sa paule* (lago).
disleàle, agg. Log. *infidele*. Mer. Sett. *disleàli*. Perfidu, senza fide, traitore.
dislealtà, -leanza, f. Dial. Com. *perfidia*. Mancanzia de fide.
dislècito, → illecito.
dislegàre, → slegare.
dislogamènto, m. Log. Sett. *islogamèntu*. Mer. *slogamèntu*.

dislogàre, v. n. p. Log. *islogare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bessire, bogare dai su propriu logu.
disloggiàre, → sloggiare.
dislungàre, → dilungare.
dismagliàre, → smagliare.
dismalàre, → guarire.
dismantellàre, → smantellare.
dismarrìre, → smarrire.
dismembràre, → smembrare.
dimenticàre, → dimenticare.
dismeritàre, → demeritare.
dismèsso, agg. Log. *dismìttidu*. Mer. *dismìttiu*. Sett. *dismìssu*. Laxadu s'usu.
dismèttere, → dimettere.
dismidollàre, → smidollare.
dismisùra, f. Dial. Com. *dismisùra*. Eccessu, superfluidade.
dismisuràre, v. a. Log. *ecceder sa misura*.
dismodàre, → smodare.
dismonacàre, v. n., bogare dai padre, o laxare su monasteriu.
dismontàre, → smontare.
dismorbàre, → smorbare.
dismuòvere, → smuovere.
disnamoràrsi, → disinnamorarsi.
disnaturàle, agg., qui non est segundu s'ordine naturale.
disnaturàre, → snaturare.
disnebbiàre, → snebbiare, rischiarare.
disnervàre, → snervare.
disnidàre, → snidare.
disnodàre, v. a. Log. *isnodare*, *isòrvere*. Mer. *sciògliri*. Sett. *isnodà*. Isolvere su nodu. Metaf. *manifestare*, *explicare*.
disobbedièn̄za, → disubbidienza.
disobbedìre, → disubbidire.
disobbligànte, agg. Log. *-ante*. Mer. Sett. *-anti*.
disobbligare, v. a. Log. *disobbligare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Bogare de obbligu, essere iscortesu. Non querrer obbligatione.
disoccupàre, v. a. Log. *disoccupare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Esser liberu, senza occupatione.
disolàre, → desolare.
disonestà, f. Log. *disonestade*. Mer. *disonestidadi*. Sett. *disonestai*. Impuresa.
disonèsto, -sonestoso, agg. Dial. Com. *disonèstu*. Impudìcu, sensuale, ismoderadu, eccessivu.
disonoràre, v. a. Log. *disonorare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Vituperare, infamare, leare s'honore.
disonòre, m. Log. *dishonore*, *disonòre*. Mer. Sett. *-òri*. Infamia, birgonza, vituperiu.
disonorèvole, agg. Log. *disonoràbile*. Mer. *-àbili*. Qui battit disonore.
disoppilàre, v. a., contrariu de → oppilare.
disòpra, avv. Log. *subra*, *de subra*. Mer. *de susu*. Sett. *sobbra*, *di sobbra*. Gall. *supra*.
disoprapiù, Log. *de subraplùs*. Mer. *de subra prus*. Sett. *di sobbrapiù*.
disorbitànte, → esorbitante.
disorbitànza, → esorbitanza.
disorbitàre, → eccedere.
disordinànza, f. Log. *confusiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Disordine, perturbamentu.
disordinàre, v. a. Log. *disordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Confundere, turbare s'ordine.
disordinatamènte, avv. Log. *disordinadamènte*, *senz'ordine*. Mer. Sett. *disordinadamènti*.
disòrdine, m. Log. *disòrdine*, *cumfusiòne*. Mer. Sett. *disòrdini*. Guastu, confusione, difectu, irregularidade.
disorganizzàre, v. a. Log. *disorganizare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Alterare, iscunsertare una cosa ordinada. Disordinare.
disorganizzaziòne, f. Dial. Com. *disordinamèntu*.
disorientàre, v. a., perder sa tramuntana. Iscunsertare, disordinaresi → orientare.
disornàre, disadornare, v. a. → disabbellire.
disorpellàre, v. a., leare s'orpellu (oropedde), o s'oro dai su mettallu indoradu. Iscobèrrer s'internu, o sas intragnas de unu.
disorràre, → disonorare.
disorrèvole, agg. Log. *vile*. Mer. Sett. *vili*. De pagu istima, de pagu honore.
disossàre, v. a. Log. *isossigare*. Sett. *disossà*. Bogare sos ossos.
disotterràre, v. a. Log. *insutterrare*. Mer. *-ài*. Sett. *dissotterrà*. Bogare dai sutta terra.
disòtto, avv. Log. *de subta*. Mer. *de sutta*. Sett. *di sottu*. Di sotto in su, *de sutta a subra*.
disovolàto, agg., bessidu s'ossu dai logu sou → slogato, slogare.
dispaccàre, → spaccare.
dispacciàre, → spacciare, sbrigare.
dispàccio, m. Dial. Com. *dispacciu*. Litera de istadu pro affares.
dispajàre, v. a. Log. *iscumpagnare*, *iscumpanzare*. Mer. *scumpangiài*. Sett. *iscumpagnà*.
dispantanàre, v. a., bogare dai su pantamu.
disparàre, → disimparare.
disparàto, agg. Dial. Com. *diversu*, *contrariu*. Qui non cunservat sa paridade.
disparecchiàre, → sparecchiare.
disparère, m. Log. *disparère*. Mer. Sett. *-èri*. Discordia, contrariedade de opinione.
disparère, v. n., parrer male, iscumparire, tenner mala adparenzia. Non istare bene.
dispàrgere, → spargere, versare.
dìspari, agg. Dial. Com. *dìsparu*, *dìspari*. Disuguale, dissimile.
disparìre, → sparire.
disparità, f. Log. *disparidàde*. Mer. *-idàdi*. Sett. *disparitài*. Disuguaglianzia.
dispàrso, → sparito.
dispàrte, avv. Log. *a disparte*. Mer. Sett. *-ti*. Separadamente.
dispartìre, → spartire, dividere.
dispastojàre, → spastojare.
dispègnere, → spegnere, estinguere.
dispendiòso, agg. Dial. Com. *dispendiòsu*.
dispennàre, v. a. Log. *ispilire* → spennare.
dispènsa, f. Dial. Com. *dispènsa*. Logu de cosas de mandigare. Concessione. Distributione.
dispensàbile, agg. Log. *dispensàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet dispensare.
dispensàre, v. a. Log. *dispensare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Distribuire, concedere, ordinare, accordare. V. n. p. *dispensaresi*, *astènnersi*.

dispensatòre, m. Log. *dispensadore*. Mer. Sett. *-òri*. Distribuidore. Amministradore.
dispensière, m. Dial. Com. *dispensèri*. Propostu ad sa cura de sas dispensas, qui dispensat.
disperàbile, agg. Log. *disperabile*. Mer. Sett. *-abili*. Perder s'isperanzia.
disperatamènte, avv. Log. *disperadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum disperatione.
disperatèzza, → disperazione.
disperàto, agg. Log. *disperàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Ismoderadu, eccessivu, furibundu.
disperaziòne, f. Log. *disisperu*, *disisperatiòne*. Mer. Sett. *disisperazìoni*.
dispèrdere, v. a. anom. Log. *dispèrdere*. Mer. *-iri*. Sett. *disperdì*. V. n. p. *istrumare* → abortire.
dispèrgere, v. a. anom. Log. *ispàrghere*. Mer. *ispargiri*. Sett. *ispaglì*. Gall. *spaglì*.
dispersiòne, f. Log. *dispersiòne*, *isparghimèntu*. Mer. *ispargimentu*. Sett. *ispaglimèntu*. Destructione. Dissipamentu.
dispèsa, → spesa, costo.
dispettàre, → dispregiare. Dispettar in parole, *narrer vituperios*. Mer. *nai vitupèrius*.
dispètto, m. Log. *dispèctu*. Mer. Sett. *dispèttu*. Offesa, dispiaghere. Agg. → abbietto.
dispettosamènte, avv. Log. *dispectosamènte*. Mer. Sett. *dispettosamènti*.
dispettòso, agg. Log. *dispectòsu*. Mer. Sett. *dispettòsu*. Vile, aspru, intractabile.
dispezzàre, → spezzare, troncare.
dispiacènte, agg. Log. *dispiaghènte*. Mer. *dispraxènti*. Sett. *dispiazènti*. Qui dispiaghet.
dispiacère, -cimento, m., dispiacenza f. Log. *dispiaghère*, *disgustu*. Mer. *displaxèri*. Sett. *dispiazèri*. Fastidiu, insultu.
dispiacère, v. n. ass. *dispiàghere*, *disgustare*. Mer. *displàxiri*. Sett. *dispiazì*.
dispiacèvole, → spiacevole.
dispianàre, v. a. → spianare. Distendere.
dispiccàre, → spiccare, staccare.
dispicciàre, → spicciare, spedire.
dispiegàre, → spiegare, distendere.
dispietàto, agg. Log. *ispietadu*. Mer. *spietàu*. Sett. *crudèli*. Qui non tenet piedade.
displicàre, → spiegare.
dispodestàre, -gliare → spodestare, spogliare.
dispolpàre, → spolpare.
disponìbile, agg. Log. *disponìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
disponsàre, → sposare.
dispopolàre, → spopolare.
dispòrre, v. a. anom. Log. *ordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Disponnere, induire, preparare.
disposiziòne, f. Log. *dispositiòne*. Mer. Sett. *disposiziòni*. Intentione, pensamentu, risolutione.
dispossessàre, v. a. Log. *ispossessare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ispozare de su possessu.
dispostèzza, f. Log. Mer. *cumpostèsa*. Bellesa de sa persona, cumplexu de membros.
dispòsto, agg. Dial. Com. *dispostu*. Ordinadu.
dispoticamènte, avv. Log. *dispoticamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum authoridade absoluta.
dispòtico, agg. Dial. Com. *dispoticu*, *absolutu*, *assolutu*. Voc. Gr.
dispotìsmo, m. Dial. Com. *dispotìsmu*. Absoluta authoridade.
dispregèvole, agg. Log. *dispressiabile*, *dispretiabile*. Mer. Sett. *dispreziabili*.
dispregiàre, v. a. Log. *dispretiare*, *avvilìre*. Mer. *dispreziài*. Sett. *disprezià* → disprezzare.
disprègio, m. Log. *disprètiu*. Mer. Sett. *disprèziu* → disprezzo, scherno, avvilimento.
dispregnàre, → spregnare.
disprezzàre, → dispregiare.
disprèzzo, → dispregio.
disprigionàre, → sprigionare.
disproporziòne, → sproporzione.
disprovvedère, disprunare → sprovvedere, sprunare.
dispumàre, v. n. ass. Log. *fagher isciuma*, *o produire ispuma* → spumare.
dìsputa, f. Dial. Com. *dìsputa*. Lite, questione, contesa. Briga.
disputàbile, agg. Log. *disputàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui si podet ponner in disputa.
disputàre, v. n. Log. *disputàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Contrastare, esaminare, discurrere. Disputar dell'ombra dell'asino, *disputare pro cosas de nudda*.
disputaziòne, → disputa.
disquillàre, → squillare, risuonare.
disquisiziòne, f. Log. *exàmen*, *chirca*. Mer. *esàminu*. Sett. *esàmu*. Gall. *ixiàminu*.
disradicàre, → sradicare.
disragionàre, → sragionare.
disramàre, v. a., segare sos ramos inutiles → diramare.
disredàre, → diseredare.
disregolàre, → sregolare.
disròmpere, → dirompere, rompere.
disrugginàre, → diruginire.
disruvidàre, v. a. Log. *isruzare*. Mer. *indulciài*. Sett. *isruzà*. Leare s'aspresa, sa ruzesa.
dissagràre, → disacrare.
dissalàre, v. a. Log. *dissalare*. Sett. *-à*. Mer. *-ài*, *dissalìri*. Bogare su sale dai sos salumenes.
dissaldàre, v. a. Log. *issaldare*, *dissaldare*. Mer. *-ài*. Disfagher sa saldadura.
dissanguàre, v. a. Log. *dissanguare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bogare, privare de su sambene.
dissanguinàre, v. a., ammoddigare sa pedde pro nde bogare su samben.
dissapòre, m. Log. *dissapòre*. Mer. Sett. *-òri*. Inimicizia minore, indifferenzia de istima.
dissavoròso, agg. Log. *isàpidu*. Mer. *sciàpidu*. Qui non hat niunu sabore.
dissecare, → diseccare, seccare.
disseminàre, v. a. Log. *ispàrghere*. Mer. *spràxiri*. Sett. *ispaglì*. Divulgare, narrer peri su logu.
dissennàre, v. a. Log. *ammacchiare*, *leare su judiciu*, *bogare foras de tinu*. Mer. *nai disattìnus*.
dissennàto, → pazzo.
dissensàto, → insensato.
dissensiòne, f. Log. *dissensiòne*, *discordia*, *contrariedade*. Mer. *-adi*. Sett. *dissensiòni*, *discordia*.
dissenterìa, f. Dial. Com. *dissenterìa*. Prèmidas. Fluxu de sambene de sas istentinas. Voc. Gr.
dissentìre, v. n. ass. anom. Log. *dissentìre*, *contrariare*. Mer. *dissentìri*. Sett. *dissentì*. Discordare.

dissenziente, qui dissentit.
disseparàre, → separare, dividere.
disserràre, v. a. Log. *abbèrrere*. Mer. *abèrriri*. Sett. *abbrì* → schiudere.
dissertaziòne, f. Log. *disertatiòne*. Mer. Sett. *-zióni*. Tractadu, discursu.
disservìre, v. a. Log. *servire male*, *infastidire*, *dare fastìzu* → diservire.
dissestàre, v. a. Log. *iscordare*, *iscuncordare*. Mer. *-ài*. Sett. *discordà*. Discumpònnere.
dissèsto, m. Log. Mer. *iscuncòrdu*, *isconcèrtu*. Sett. *dissèstu*. Damnu, pregiudissiu.
dissetàre, v. a. Log. *bogare su sìdis*. Mer. *bogai su sidi*. Sett. *cabà la seti*. Gall. *bucà la siti*.
disseziòne, → incisione.
dissìdio, → dissensione, litigio.
dissigillàre, v. a. Log. *issizigliare*. Mer. *dissigillài*. Gall. *-à*. Sett. *issiziglià*. Segare su sizigliu.
dissìllabo, agg. Log. Mer. *de duas sillabas*. Dial. Com. *dissìllabu*.
dissìmbolo, agg., differente. Contrariu a ital. sìmbolo, qui non est analogu.
dissimigliàre, v. n. Log. *dissimizare*. Mer. *dissimbilài*. Gall. *dissimiddà*. Non tenner assimizu.
dissìmile, agg. Log. *dissìmile*. Mer. Sett. *dissìmili*. Variu, diversu, qui non est simile.
dissimilitùdine, → dissomiglianza.
dissimulàre, v. a. Log. *fingere*. Mer. *fingiri*. Sett. *fingì*. Cuare cum astutia su pensamentu.
dissimulaziòne, f. Dial. Com. *fingimèntu*, *ingannu*.
dissipamènto, m. Dial. Com. *dissipamèntu*.
dissipàre, v. a. Log. *dissipare*. Mer. *dissipài*. Sett. *dissipà*. Destruire, disperdere, consumare, arruinare. Isperdissiare.
dissipatòre, m. Log. *dissipadòre*. Mer. Sett. *-òri*. Prodigu, ispendidore, arruina domos.
dissipaziòne, f. Log. *dissipatiòne*. Mer. Sett. *-zióni*.
dissipìto, → insipido.
dissodàre, v. a. Log. *barvattare*, *barbattare*, *narbonare*. Mer. *brabattài*. Gall. *balbattà*.
dissolàre, → desolare, distruggere.
dissolùbile, agg., aptu ad isolvere.
dissolutèzza, f. Log. *dishonestàde*. Mer. *disonestidàdi*. Sett. *disonestài*.
dissolutìvo, agg., qui est aptu ad isolvere.
dissolùto, agg. Dial. Com. *dissolùtu*. Guastu, isoltu, dishonestu, irreguladu.
dissoluziòne, f. Log. *dissolutiòne*. Mer. Sett. *dissoluziòni*. Isolvimentu, impedimentu.
dissolvènte, agg. Log. *isfaghidòre*, qui isolvet, qui isfaghet.
dissòlvere, v. a. Log. *isfaghere*. Mer. *dissòlviri*, *isfai*. Sett. *isfà*, *disfà*. Disunire, istemperare.
dissomigliànte, agg. Log. *dissimizànte*. Mer. *dissimbilànti*, qui non si assimizat.
dissomigliànza, f. Dial. Com. *differènzia*.
dissomigliàre, v. n. ass. Log. *dissimizàre*, *esser differènte*. Mer. *dissimbilài*. Non assimizaresi.
dissonànte, agg. Log. *dissonànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Qui discordat, non corrispondet.
dissonànza, f. Dial. Com. *dissonànzia*. Discordanzia, diversidade.
dissonàre, v. n. ass. Log. *dissonare*, *discordare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher diversu sonu.
dissonnàre, v. n. p. Log. *ischidaresi*. Mer. *iscidaisì*. Sett. *scitassi*. Gall. *sciutassi*.
dissonnàrsi, v. n. p. Log. *ischidaresi*, *abbizaresi*. Mer. *iscidaisì*. Sett. *iscità* → svegliare, destare.
dissotterrare, → disotterrare.
dissovvenìre, v. n. p. Log. *ismentigàresi*. Mer. *scarèsciri*. Sett. *ismentiggà*. Olvidare.
dissuadère, v. a. anom. Log. *isvortàre*. Mer. *storràri*. Sett. *isvoltà*. Disturbare, isvoltare.
dissuasiòne, f. Log. Mer. *isvòrtu*, *isvòltu*. Mer. *stòrru*. Sett. *disturbu*.
dissuetùdine, f. Dial. Com. *disusànzia*.
dissuggellàre, v. a. Log. → dissigillare.
distaccamènto, m. Dial. Com. *distaccamèntu*. Log. *ispizzigamèntu*. Mer. *ispiccigamèntu*. Sett. *ispizziggamèntu*. Gall. *spicicatùra*.
distaccàre, v. a. Log. *distaccare*, *ispizzigàre*. Mer. *ispiccigài*, *distaccài*. Sett. *distaccà*. Disunire, separare.
distàcco, m. Dial. Com. *distaccu*. Separazione, allontanamentu, isgiunghimentu.
distagliàre, → dividere, separare.
distànte, agg. Log. *distànte*, *aillàrgu*, *attèsu*. Mer. Sett. *distanti*, *aillargu*.
distànza, f. Dial. Com. *distànzia*, *ispàziu*, *intervàllu*. Lontananzia.
distàre, v. n. anom. Log. *distàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Esser lontanu. Voc. Lat.
distasàre, v. a., abberrere sas cosas inserradas (intasate) → intasare, stasare.
distegolàre, v. a., leare sas tèulas dai sa cobertura, iscoberrere.
distemperàre, v. a. Log. *istemperare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isolvere, destruire, disfaghere.
distèndere, v. a. anom. Log. *distèndere*, *islargare*. Mer. *distèndiri*, *allargai*. Sett. *distendì*. Allentare, isterrujare, cumpònnere.
distenditùra, f., -tendimento m. → estensione.
distenebràre, v. a. Log. *iscrarìre*, *isgiarìre*. Mer. *isclarèssiri*, *isclarìri*. Sett. *isciarì*. Bogare, cazzare sas tenebras. Gall. *acchiarì*.
distenère, → ritenere.
distensiòne, f. Log. *istiramèntu*, *illargamèntu*. Mer. *allargamèntu*. Sett. *lalgùra*, *lunghèzia*.
disterminàre, → sterminare, esterminare.
distèsa, f. Dial. Com. *distèsa*. Extensione, allungamentu. Suonare alla distesa, *sonare a bolu*. Gall. *sunà di longu*.
distesamènte, avv. Log. *distesamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. A longu.
distèso, agg. Dial. Com. *distèsu*. Prolungadu, continuadu, isterrujadu, ispaziosu, affiladu.
distèssere, v. a. Log. *istèssere*. Gall. *istissì*. Isfagher su tessidu → stessere.
dìstico, m. Dial. Com. *dìsticu*. Componimentu de duos versos. Voc. Gr.
distillamènto, m. Dial. Com. *distillamèntu*.
distillàre, v. a. Log. *distillare*, *limbiccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → lambiccare. Metaf. *pensare*, *considerare*.
distillatòrio, m. Dial. Com. *distillatòriu*, *limbìccu*. Istrumentu de distillare.
distillaziòne, f. Dial. Com. *limbiccamèntu*. Distillassione, fluxu, ruta de sos umores.
distinàre, → destinare.

distìnguere, v. a. anom. Log. *distìnghere*. Mer. *distìnghiri*. Sett. *distinghì*. Annotare.
distinguìbile, agg. Log. *distinghìbile*. Mer. Sett. *-ghìbili*. Qui si podet distingher.
distìnta, f. Dial. Com. *distìnta*. Nota clara, circumstanziada.
distintamènte, avv. Log. *distintamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ispecificadamènte.
distintìvo, m. Dial. Com. *distintìvu*, *nota*. Agg. Dial. Com. *distintìvu*, aptu a distinghere.
distìnto, agg. Dial. Com. *distintu*. Separadu, divisu, diversu, claru, eminente, bellu, eximiu.
distinzìone, f. Log. *distinctiòne*. Mer. Sett. *distinziòni*. Preferenzia, divisione, singularidade.
distirpàre, → estirpare, sradicare, schiantare.
distivalàre, stivalare, v. a., bogare sas bottas.
distògliere, → distorre, distornare.
distonàre, v. n. ass. Log. *distonàre* → stuonare.
distòrcere, → storcere, svolgere.
distornàre, v. a. Log. *istorràre*. Mer. *storràri*. Sett. *isvoltà*. Gall. *isturrà*. Disturbare, isvoltare.
distòrre, v. a. anom. Log. *distraìre*. Mer. *distraìri*. Sett. *distraì*. Allontanare, iscostare, isturbare.
distòrto, agg. Log. *tònchinu*. Mer. *sguèrciu*. Sett. *toltu*. Ingiustu, illicitu.
distracciàre, → stracciare, squarciare.
distràrre, v. a. anom. Log. *distraìre*. Mer. *distraìri*. Sett. *distraì*. Istirare, distendere, dissipare.
distrattamènte, avv. Log. *distraidamènte*, *distrattamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
distrazìone, f. Log. *distratiòne*. Mer. Sett. *distraziòni*. Divagamentu, dissipamentu.
distrètta, f. Log. *grande necessidade*.
distrètto, m. Dial. Com. *distrèttu*, *territòriu*. Agg. istrintu, bisonzosu, severu, rigorosu.
distrettuàle, agg. Log. *distrettuàle*. Mer. Sett. *distrettuàli*. De su matepsi logu, o territoriu.
distribuìre, v. a. Log. *distribuìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *distribuì*. Partire, dividere, dispensare.
distributìvo, agg. Dial. Com. *distributìvu*. Justitia distributiva, qui est segundu sos meritos distribuida.
distribuzìone, f. Log. *distributiòne*. Mer. Sett. *distribuziòni*.
distrigàre, districare, v. a. Log. *isbrigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isvoligare, isolvere, clarire, isclarire, liberare.
distrìngere, v. a. Log. *istrìnghere*. Mer. *strìngiri*. Sett. *istrignì* → stringere.
distrùggere, v. a. anom. Log. *destruìre*, *destrùere*. Mer. *destruìri*. Sett. *distruì*. Isfaghere, dissipare, iscazare, annullare.
distrùtto, agg. Log. *destruìdu*, *destrùttu*. Mer. *destruìu*. Disfactu, exterminadu.
distruttòre, -truggitore, m. Log. *distruidòre*. Mer. *-òri*, *distruggidòri*. Sett. *distruidòri*.
distruzìone, f. Log. *distrutiòne*. Mer. Sett. *distruziòni*. Annientamentu, ruina totale.
disturàre, v. a. Log. *isturazzàre* → sturare.
disturbàre, v. a. Log. *disturbàre*, *istrobàre*. Mer. *disturbài*. Sett. *disturbà*. Isconzare, impedire.
distùrbo, m. Dial. Com. *distùrbu*, (Margh.) *istròbu*. Impedimentu, molestia.
disubbidiènte, agg. Log. *disubbidiènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Arrogante, molestu.
disubbidiènza, f. Log. *disubbidièntia*. Mer. Sett. *disubbidiènzia*.
disubbidìre, v. n. Log. *disubbidìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *disubbidì*. Contravenner, violare.
disuggellàre, → dissuggellare.
disùgnere, v. a., leare s'unctura dai resolza, bulteddu, etc.
disumanàre, v. a. Log. *incrudelìre*. Mer. *incrudelìri*. Sett. *incrudelì*. Ispozare de s'humanidade.
disumàno, agg. Dial. Com. *disumànu*. Qui non hat sensos de humanidade.
disumàre, → dissotterrare, diseppellire.
disunìbile, agg. Log. *separàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
disuniòne, f. Log. *disuniòne*. Mer. *-òni*.
disunìre, v. a. Log. *disunire*, *separare*, *chirriare*, *chirrare*. Mer. *disunìri*, *separai*. Sett. *disunì*.
disusànza, f. Dial. Com. *disusànzia*, *disùsu*. Mancamentu de usu.
disusàre, v. a. Log. *disusare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Laxare s'usu, perder s'usu.
disusàto, agg. Log. *disusadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Insolitu, andadu in disusu.
disùso, → disusanza.
disùtile, agg. Log. *inùtile*. Mer. Sett. *-i*. Dannosu, qui non portat utile.
disvalère, Log. *baler pagu*. Peorare, baler mancu, nòghere.
disvantàggio, → svantaggio, scapito.
disvariàre, Log. *variare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Esser diversu → svariare.
disvedère, Log. *laxare de bider* → trascurare.
disvegliàre, → svegliare.
disvègliere, -verre → sradicare.
disvelamènto, m. Log. Mer. *disvelamèntu*.
disvelàre, v. a. Log. *disvelare*, *isvelare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Palesare, narrer, iscoberrere.
disvèllere, → svellere, sradicare.
disvenìre, Log. *isvènnere*, *dismajare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mancare, benner mancu, indebolire.
disventuràto, → sventurato.
disvestìre, v. a. Log. *ispozare*. Mer. *spollai*. Sett. *ispoglià*. Gall. *spuddà*. Privare, istare senza.
disvezzàre, → svezzare.
disviamènto, → deviamento.
disviàre, → deviare.
disviluppàre, → sviluppare.
disvisceràre, → sviscerare.
disvischiàre, → spaniarsi, svilupparsi.
disviziàre, v. a. Log. *isvizzare*, *isbizzare*. Mer. *sviziài*, *bogai su viziu*. Sett. *isvizzà*.
disvogliàre, v. a. Log. *isbozare* → svogliare.
disvògliere, -vòlgere → svolgere.
disvolère, v. a. Log. *iscusare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Contrariu de querrere.
ditàle, m. Log. *didàle*. Mer. *didàli*. Sett. *ditàli*.
dìte, m. Dial. Com. *riccu*. Voc. Lat. e poet. *inferru*.
ditèllo, m. Log. Sett. *suiscu*. Mer. *suèrcu*. Su fossu qui est subta su suiscu.
ditenère, → detenere, rattenere.
ditenùto, → detenuto.
diterminàre, → determinare, deliberare.
ditiràmbo, m., subranomen de Baccu, et poesia in laude de ipsu. Voc. Gr.

dìto, m. Log. *pòddighe*. Mer. *didu*. Sett. *ditu*. Mostrare a dito, *annotare*. Non saper quante dita si ha nelle mani, *non ischire nudda*. Mordersi il dito, *mossigaresi sos pòddighes*, *pentiresi*, *minatare*.
ditràrre, → detrarre, usurpare.
dìtta, f., sociedade de negossiu inter medas personas qui tenent sa matepsi firma.
dittàre, v. a. dis. → dettare.
dittatòre, m. Log. *dittadòre*. Mer. Sett. *-òri*. Gradu supremu ind'una Repubblica.
dittatùra, f., sa dignidade de su dictadore.
dìtto, m. dis. → detto, motto, parola.
dittòngo, m. Dial. Com. *dittòngu*. Unione de duas vocales pronuntiadas cumpare. Voc. Gr.
dituffàre, → tuffare, attuffare.
diturpàre, → deturpare, imbrattare.
diurètico, agg. Dial. Com. *diurèticu*. Qui hat virtude de fagher orinare. Voc. Gr.
diùrno, m. Dial. Com. *diùrnu*. Libru de sas horas diurnas. Agg. *quotidianu*, *de ogni die*.
diuturnità, f. Dial. Com. *tardanzia*. Longhesa de tempus.
diutùrno, agg. Log. Mer. *de dura*. Sett. *di dura*, *longu*. Tempus longu.
dìva, f. Dial. Com. *dea*. Innamorada, amiga.
divagamènto, m. Dial. Com. *divagamèntu*. Distractione, interrumpimentu.
divagàre, v. a. Log. *divagare*, *distraire*. Mer. *divagai*. Sett. *divagà*. Distrairesi, andare vagabundu, andare feri feri.
divampàre, v. a. Log. *avvampare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Infiammare, accendere, allughinzare.
divàmpo, -amènto, m. Dial. Com. *avvampamèntu*.
divàno, m., consizu de sos ministros, decretu in su guvernu de sos Turcos. Voc. Arab.
divanzàre, v. n. Log. *coitare*, *colàresi*. Mer. *coitai prus*. Prevennere unu in s'andare.
divariàre, → variare, svariare.
divàrio, m. Dial. Com. *divàriu*. Differenzia. Divertimentu, ispassiu.
divastàre, → devastare.
divecchiàre, v. a. Log. *renovare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bogareque sas cosas bezzas → svecchiare.
divedère, v. n., si unit cum su verbu dare. Dare a divedere Log. *mustrare*, *dare ad intèndere*. Non voler dare a divedere, *non querrer fagher bider*.
divèllere, → svellere.
divèlto, -èlso → sradicato.
divenìre, v. n. ass. anom. Log. *devvènnere*. Cambiare, avvènnere, arrivare, accaire. Mer. *bèniri*.
diventàre, v. n. ass. Log. *diventare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mudare, trasformare. Diventar rosso, *benner ruju pro birgònza*.
diventilàre, → ventilare, discutere, esaminare.
divèrbio, m. Log. *briga*. Mer. *cèrtu*. Sett. *brea*. Paraulas inter duas personas. Voc. Lat.
divergènte, agg. Log. *divergènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui deflectit, et andat in diversu punctu.
divèrre, → disvellere, sradicare.
diversamènte, avv. Log. *diversamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. In ateru modu.
diversàre, v. n. ass. Log. *esser divèrsu*, *differènte*.
diversificàre, v. a. Log. *diversificàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Variare, differenziare, esser diversu.
diversiòne, f. Log. *isvoltadùra*, *boltuladùra*. Mer. Sett. *diversiòni*.
diversità, f. Log. *diversidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *diversitài*. Variedade, differenzia, adversidade.
diversìvo, m. Dial. Com. *diversivu*. Qui deviat, qui isvoltat. Si narat de sas abbas.
divèrso, agg. Dial. Com. *divèrsu*. Differente, variu, istranu.
divertìcolo, m. Mer. *scappatoriu* → viottolo, pretesto, sutterfugio. Voc. Lat.
divertimènto, m. Dial. Com. *divertimèntu*.
divertìre, v. a. anom. Log. *divertìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *divertì*. Gall. *diiltì*. Ispassiaresi, impedire.
divettàre, v. a., batter sa lana cum fuste (vetta, camato) → scamatare.
divettìno, m., su qui scudet o mazat sa lana.
divezzàre, v. a. Log. *ischeddare*, *isbizzare*. Mer. *sbizzài*. Sett. *isvizzà* → svezzare.
divèzzo, agg. Log. *isbizzadu*. Mer. *sbizzàu*. Laxadu s'usu de una cosa. Islattadu, istittadu.
diviàre, → deviare, distornare.
dividèndo, m. Dial. Com. *dividèndu*. In s'arimetica si narat su numeru qui si dividit.
divìdere, v. a. anom. Log. *divìdere*, *dividìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *dividì*. Disunire, separare, partire, distinghere. Dividere una questione, *tramesare*. Non aver da divider con alcuno, *non haer ite bider cum niune*.
divietàre, v. a. Log. *proibìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *proibì* → vietare, proibire.
divieto, -tamento → proibizione, interdetto.
divimàre, v. a., isolversi dai sos legames (vimini) → dislegare.
divinamènte, avv. Log. *divinamente*. Mer. Sett. *-ènti*. In modu divinu. Perfectamente.
divinamènto, → divinazione.
divinàre, v. a. Log. *divinare*, *indovinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Previder su futuru.
divinatòre, m. Dial. Com. *indovìnu*.
divinaziòne, f. Log. Mer. *indovinamèntu*. Predictione, cosa qui s'indovinat.
divincolamènto, m. Log. *inchingiamèntu*, *forfigamèntu*. Mer. *trottoxamèntu*.
divincolàre, v. a. Log. *forfigare*, *foscigàre*, *inchingiare*. Mer. *trottoxài*. Sett. *tolzì* → torcere.
divinità, f. Log. *divinidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tài*.
divinizzàre, v. a. Log. *divinizare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher divinu.
divìno, agg. Dial. Com. *divìnu*. Indovinu.
divìsa, f. Dial. Com. *divìsa*. Divisione, ordine, segnale, livrea.
divisamènto, m. Dial. Com. *divisamèntu*. Ordine, tractadu, pensamentu, disignu.
divisàre, v. a. Log. *pensare*. Mer. *-ai*. Sett. *pensà*. Immaginare, disignare, ordinare, separare.
divisìbile, agg. Log. *divisìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Aptu ad esser divisu.
divisibilità, f. Log. *divisibilidade*. Mer. *-àdi*.
divisiòne, f. Log. *divisiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Separatione, disunione, ispartimentu.
divìso, m. → divisamento. Agg. Dial. Com. *divìsu*. Separadu, disunidu.

divisòre, m. Log. *divisòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui dividit.
divisòrio, agg. Dial. Com. *divisòriu*. Qui hat virtude de dividere. Muro divisorio, *muru divisoriu*, qui separat appusentu.
diviticchiàre, → sviticchiare, distrigare.
divìzia, dovizia → copia, abbondanza.
divo, agg. Dial. Com. *divinu*. Sost. → dio, nume.
divolgàre, → divulgare.
di vòlo, avv. Log. Mer. *de bolu*. Sett. *di volu*.
divoràre, v. a. Log. *devorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Consumare, destruire. Divorar libri, *legger cum prestèsa et piaghere unu libru*.
divoratòre, m. Log. *devoradòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui divorat, mandigat meda.
divòrzio, m. Dial. Com. *divòrziu*. Separatione tra maridu et muzere.
divotamènte, → devotamente.
divòto, agg. Log. Mer. *devòtu*.
divoziòne, → devozione.
divulgamènto, m. Log. *divulgamèntu*, *pubblicatione*. Mer. Sett. *pubblicaziòni*, *divulgamèntu*.
divulgàre, v. a. Log. *divulgare*, *pubblicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Narrer, fagher connoscher ad su pubblicu.
divùlso, agg. → divelto, distaccato, staccato con violenza.
dizionàrio, m. Dial. Com. *dizionàriu*. Vocabulariu.
diziòne, f. Log. *paràula*, *peràula*. Mer. Sett. *paràula*. Voc. Lat. → vocabolo, parola.
do', avv. poet. → dove.
doàna, → dogana.
dòccia, f. Log. *canàle*. Mer. Sett. *-ali*. Gall. *dùcia*. Tubu, canaleddu. Ispecie de iscarpeddu.
docciàre, v. n. ass. Log. *buttiare* → versare.
docciòne, m. Mer. *tùvulu*. Istrumentos de terra cotta pro fagher canales.
dòcile, agg. Log. *dozzile*, *docile*. Mer. Sett. *dozzili*.
docilità, f. Log. *docilidàde*, *dozzilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *dozzilitai*.
documènto, m. Dial. Com. *documèntu*. Ammaestramentu, iscriptura.
dodicèsimo, dodècimo, agg. num. Dial. Com. *dodicesimu*, *dodizèsimu*. Su de doighi.
dòdici, agg. num. Log. *dòighi*. Mer. *dòxi*. Sett. *dodizi*.
dodicìna, → dozzina.
doga, f. Log. Sett. *doa*. Mer. *doga*.
dogàna, f. Log. Sett. *doàna*, *duàna*. Mer. *duàna*, *dogàna*. Logu ue si ponent et si marcant sas mercanzias.
doganàle, agg. Log. *doganàle*. Mer. Sett. *-àli*. De sa duana.
doganière, m. Log. Sett. *duanèri*. Mer. *duanèri*, *doganèri*.
dogàre, v. a. Log. *indoare*, *doare*. Mer. *dogài*. Sett. *doà*. Ponner sas doas.
dòge, m., titulu de su capu de sa Repubblica de Venezia.
dòglia, f. Log. *dolore*. Mer. Sett. *-òri*. Adflictione, propr. dolores de partu. Dogliuzza, dim.
dogliànza, -gliènza, Dial. Com. *chèscia*, *lamèntu*. Menar doglianza, *lamentaresi*, *chesciare*.
dòglio, m. Log. Sett. *tinu*, *tina*. Vasu de linna pro bi ponner binu, aghedu, liquores, etc.
dogliosamènte, avv. Log. *penosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum lamentu.
dogliòso, agg. Dial. Com. *doloròsu*. Dispiaghidu, qui dat signale de dolores.
dògma, domma, m. Dial. Com. *domma*. Decretu, decisione.
dogmàtico, agg. Dial. Com. *dommàticu*. Qui appartenit ad su domma.
dògo, m. Log. *cane de mossa*. Mer. – *de porcu*.
dolàre, v. a. Log. *appianare*. Mer. *appranai*. Sett. *appianà*. Allisciare cum sa piana.
dòlce, agg. Log. *dùlche*, *dùrche*. Mer. *dùlci*. Sett. *dòlzi*. Fig. *gratu*, *amabile*, *affabile*.
dolcemènte, avv. Log. *dulchemènte*. Mer. *durcemènti*. Sett. *dolzemènti*. Suavemènte.
dolcèzza, f. Log. *dulchèsa*, *durchèsa*. Mer. *durciòri*. Sett. *dolzèzia*. Gall. *dulciùra*.
dòlcia, f. Log. *sàmben de porcu*. Mer. *sanguini de porcu*. Sett. *sangùlu*.
dolcificàre, v. a. Log. *indulchìre*, *indurchìre*. Mer. *indurcìri*. Sett. *dolzificà*.
dolcìgno, agg. Log. *dulchìttu*, *dulchìnu*. Mer. *dulcixèddu*. Qui tenet de su dulche.
dolciòre, → dolcezza.
dolciùme, m. Log. *dulchìmen*. Nomen generale qui comprendet totas sas cosas dulches.
dòlco, dolca → dolce.
dolènte, agg. Log. *addoloràdu*. Mer. *-àu*. Sett. *dolènti*. Miseru, infelice, qui hat dolore.
dolènza, → doglianza.
dolère, v. n. ass. Log. *dòlere*. Mer. *-iri*. Sett. *dolì*. Lamentare, intender dolore, proare affannu.
dòlo, m. Dial. Com. *dolu*, *ingannu*. Voc. Lat.
doloràre, → addolorare.
dolòre, m. Log. *dolòre*. Mer. Sett. *-òri*. Affannu, dispiaghere → rammarico.
dolorosamènte, avv. Log. *dolorosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum dolore, afflictione.
doloròso, agg. Dial. Com. *doloròsu*. Affannosu, afflictu, isconsoladu, tristu.
dolosamènte, avv. Log. *ingannosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Dolosamente.
dolosità, f. Dial. Com. *ingànnu*.
dolòso, agg. Dial. Com. *dolòsu*, *ingannòsu*. Ingannadore, imbroglione.
dolùto, agg. Log. *dòlfidu*. Mer. *dòliu*, *dòrfiu*. Sett. *dolùtu*, *dispiazùtu*. Gall. *dulùtu*.
domàbile, agg. Log. *domàbile*. Mer. Sett. *-ili*. Qui si podet domare.
domànda, f., domando m. Log. Sett. *dimanda*. Mer. *domanda*.
domandàre, v. a. Log. *dimandare*. Mer. *domandai*. Sett. *dimandà*. Pedire.
domàni, avv. Log. *cras*. Mer. *crasi*. Sett. *dumàni*. D'oggi in domani, *dai hoe in cras*.
domaniàle, agg. Log. *demaniàle*. Mer. Sett. *-àli*. Qui est de su Regiu patrimoniu.
domàre, v. a. Log. *domare*. Mer. *-ài*. Sett. *domà*. Humiliare, ammoddigare.
domattìna, avv. Log. *cras a manzànu*. Mer. *crasi a mangianu*. Sett. *dumani a manzanu*, *a mani*.
domènica, f. Log. *domìniga*. Mer. *domìnigu*. Sett. *domènica*. Gall. *duminica*.
domenicàle, agg. Log. *dominicale*. Mer. Sett. *-àli*. Orazione domenicale, *su Babbu nostru*.
domesticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-i*.

domesticàre, → addimesticare.
domestichèvole, agg. Log. *domàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui est de su viver civile.
domestichèzza, f. Log. *familiaridàde*. Mer. *-adi*. Sett. *familiaritai* → intrinsichezza.
domèstico, agg. Log. *familiare*. Mer. Sett. *-àri*. Masèdu, benignu, tractabile.
domiciliàrio, agg. Dial. Com. *domiciliàriu*. Qui appartenit a domiciliu.
domicìlio, m. Dial. Com. *domicìliu*, *domizìliu*. Logu ue si habitat.
dominànte, agg. Log. *dominante*. Mer. Sett. *-anti*. Qui cumandat.
dominàre, v. a. Log. *dominare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Istare subra, cumandare.
dominatòre, m. Log. *dominadòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui dominat.
dominazióne, f. Log. *dominatióne*. Mer. Sett. *-azióni*. Signorìa, cumandu absolutu.
dòmine, m. Voc. Lat. → signore.
dominicàle, → domenicale.
domìnio, m. Dial. Com. *domìniu*. Signoria, propriedade.
dominò, m. Dial. Com. Voc. Franc. Ispecie de maschera.
dòmito, domato, agg. Log. *domadu*. Mer. *-àu*.
domma, → dogma.
dommàsco, → dammasco.
dommàtico, → dogmatico.
dommeàre, v. n. ass. voce bassa, discurrer cumpare, fagher cunfànfara.
dòmo, agg. Log. *domadu*. Mer. *-àu*. Sett. *domàtu*. Soggiogadu, ammasettadu.
don, m. Dial. Com. *don*. Titulu de segnore, de Preideru, etc.
donamènto, → dono, regalo.
donànte, agg. Log. *donadòre*. Mer. *-òri*.
donàre, v. a. Log. *donare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Dare, regalare, somministrare.
donatàrio, m. Dial. Com. *donatàriu*. Cuddu qui rezzit, o ad quie si faghet su donu.
donatìvo, m. Dial. Com. *donatìvu*. Log. *regalu*. Mer. Sett. *rigàlu*. Comun. offerta de dinari qui si faghet ad su Re.
donatòre, m. Log. *donadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
donazióne, f. Log. *donatióne*. Mer. Sett. *-zióni*.
dònde, avv. Log. *da inue*, *da ue*, *da ube*. Mer. Sett. *da undi*. Dai quale logu.
dondolàre, v. a. Log. *banzigàre*. Mer. *sanziai*. Sett. *dondolà*. Movere, girare da una parte ad s'atera. Gall. *banzicà*.
dòndolo, m. Log. *dindalò*. Giogu, appentu. Burla, buglia. Star a dondolo, *perder su tempus*.
dondolòne, m. Log. *pende pende*. Mer. *pendi pendi*, *sànzina sànzina*. Sett. *dondolòni*. Movendo il capo, *cullu capu dondoloni*.
donna, f. Dial. com. *femina*. Mama, muzere, padrona, segnora. Titulu de segnora.
donnàcchera, donnicciuola, f. Log. *feminazza*, *femina vile*.
donnajuòlo, m. Log. *feminarzu*. Mer. *feminargiu*. Sett. *feminaggiu*. Qui quircat feminas.
donneàre, → amoreggiare.
donneggiàre, → signoreggiare.
donnescamènte, avv., a modu de femina. Cum gratia et gentilesa.
donnèsco, agg., conveniente a femina. Signorile.
donno, m. Log. *segnòre*. Mer. Sett. *-òri*.
dònnola, f. Log. *tana de muru*, *anaemèle*, *annaemèle*. Mer. *buchemèli*. Sett. *tana de muru*. Gall. *bèddula*.
dono, m. Log. Mer. *donu*. Regalu. In dono, avv. Log. *ad s'indonu*, *gratis*.
dònora, f. pl. Log. *donos*. Su regalu qui si dat ad s'isposa → corredo.
donzèlla, f. Log. *bajàna*, *baghiàna*. Mer. *donzella*, *bagadìa*. Sett. *sortèra*, *vaggiana*.
donzèllo, m. Log. *bajànu*, *sortèri*, *baghianu*. Mer. *bagadìu*. Sett. *vaggianu*. Gall. *vaghiànu*.
dopo, prep. e avv. Log. *pustis*, *posca*. Mer. *de pustis*. Sett. *poi*, *di poi*. Addaisegus.
doppia, f. Dial. Com. *doppia*.
doppiamènte, avv. Log. *doppiamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Fintamente, ateretantu.
doppiàre, → addoppiare.
doppière, -ro, Log. *siriu*, *accia*. Mer. Sett. *accia*.
doppièzza, f. Log. Mer. *doppièsa*. Sett. *doppiezia*. Finctione, fingimentu.
dòppio, m. Dial. Com. *dòppiu*. Agg. *doppiu*, *duplicadu*, *fintu*, *fingìdu*.
doràre, → indorare.
doratùra, → indoratura.
dorerìa, f. Dial. Com. *orerìa*. Quantidade de oro trabagliadu.
dòrico, agg. Dial. Com. *doricu*. Unu de sos 5 ordines de s'architettura.
dormicchiàre, v. n. Log. *ingalenare*. Mer. *dormitài*. Gall. *aggalinà*. Dormire lezeramente.
dormiènte, agg. Log. *dormiènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui dormit.
dormigliòne, agg. Log. *drommicciòsu*, *sonnigròsu*. Mer. *sonnigòsu*. Sett. *sonnicciòsu*.
dormigliòso, agg. Log. *somnigòsu*, *sonnigròsu*. Mer. *sonnigòsu* → sonnacchioso.
dormìre, m. Dial. Com. *sonnu*. Somnu.
dormìre, v. n. ass. Log. *dormìre*, *drommìre*. Mer. *dromìri*. Sett. *drommì*. Leare sonnu, riposare.
dormitànte, agg. part., qui dormit appena.
dormitòrio, m. Log. *drommitoriu*. Mer. *dormitoriu*. Su curridoriu de sos cunventos.
doròne, m., crau de ramine indoradu.
dorsàle, agg. Log. Mer. *de su dorsu*. Sost. sa taula innantis de s'altare. Mer. *denantaltari*.
dorso, m. Dial. Com. *dòrsu*, *dòssu*. Ischina, parte rilevada.
dosàre, v. a., proporzionare sas dosis in sos rimedios. Mer. *poniri sa dosi*.
dose, f. Log. *quantidàde*. Mer. Sett. *quantidàdi*. Dial. Com. *dosi*.
dossière, -ro, m., cobertura de lectu, manta.
dòsso, → dorso.
dotàle, agg. Log. *dotale*. Mer. Sett. *-àli*.
dotàre, v. a. Log. *dodàre*. Mer. *dodài*. Sett. *-à*.
dotazióne, f. Log. *dotatióne*. Mer. Sett. *-zióni*.
dote, f. Log. Mer. *doda*. Sett. *dota*.
dòtta, f., occasione opportuna, tardanzia. Paura, timore. Rimetter le dotte, *aquistare su tempus perdidu*.
dottamènte, avv. Log. *sabiamènte*. Mer. *saviamènte*. Sett. *dottamènti*, *sabiamènti*.
dottàre, → temere, sospettare.

dotto, agg. Log. *sàbiu*, *dòctu*. Mer. *sàviu*, *dòttu*. Sett. *dottu* (*o* lar.).
dottoràle, agg. Log. *doctorale*. Mer. Sett. *dottoràli*.
dottoràre, → addottorare.
dottoràto, m. Log. *gradu de doctore*. Mer. *gradu de dottòri*. Sett. *dottoràtu*.
dottòre, m. Log. *doctòre*. Mer. Sett. *dottòri*, *duttòri*. Mastru.
dottorèssa, f. Log. Mer. *dottorìssa*. Sett. *dottorèssa*. Femina qui si creet docta.
dottrìna, f. Dial. Com. *dottrina*, *doctrìna*. Sienzia, sapienzia.
dottrinàle, agg. Dial. Com. *instruttìvu*.
dottrinàre, → addottrinare.
dottrinàrio, m. Dial. Com. *dottrinàriu*. Qui isparghet doctrina, o falsa doctrina.
dove, avv. Log. *ue*, *ube*, *inùe*, *in quale logu*. Mer. *aùndi*. Sett. *innùi*. Dove che sia, *innue si siat*. Gall. *und'è*.
dovère, m. Log. *obbligatióne*, *dovère*. Mer. Sett. *-èri*. Aver il suo dovere, *haer sa parte sua*.
dovère, v. a. anom. Log. *dèvere*. Mer. *dèveri*. Sett. *debì*. Esser obbligadu, abbisonzare, esser utile. Dovere avere, *dèvere hàere*.
doveròso, agg. Dial. Com. *doveròsu*.
dovìzia, f. Log. *deìscia*, *ricchèsa*. Mer. *arricchèsa*. Sett. *dibìzia*. Abbundanzia. Gall. *diizia*.
doviziosamènte, avv. Log. *abbundantemènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
doviziòso, agg. Log. *riccu*, *abbundante*. Mer. *arrìccu*, *abbundanti*. Sett. *dobiziosu*.
dovùnque, avv. Log. *ue si siat*, *in quale si siat logu*. Mer. *aundi si bollat chi siat*. Sett. *inùi si sia*, *in ca si sia loggu*. Gall. *undi si sia*.
dovutamènte, → meritamente.
dovùto, agg. Log. *dèvidu*, *obbligàdu*. Mer. *dèpidu*. Sett. *dèbiddu*. Gall. *diutu* → convenevole.
dozzìna, f. Dial. Com. *dozìna*. Quantidade de 12. Star in dozzina, *esser in cumpagnia*. Star a dozzina, *viver in taula comune paghende unu tantu*. Da dozzina, *de pagu valore*.
dozzinàle, agg. Log. *dozinàle*. Mer. Sett. *-àli*. Comune, ordinariu.
dozzinànte, m. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-anti*. Su qui istat a dozina, a pensione.
draghètto, m. Log. *su pecten de s'archibusu*, *o su cane*. Mer. *pettini de sa scuppetta*.
dràgo, → dragone.
dragomànno, m. Dial. Com. *dragumannu*. Interprete. Voce Cald. ed Arab.
dragòne, m. Log. *dragòne*. Mer. Sett. *-òni*. Animale favulosu. Soldadu a caddu.
dràmma, f. Dial. Com. *dramma*. Componimentu poeticu. Ispecie de moneda. Voc. Gr.
drammàtico, agg. Dial. Com. *drammàticu*, *rappresentatìvu*.
drappèlla, f., su ferru de sa lanza.
drappellàre, v. n. ass., manizare sa lanza.
drappèllo, m. Log. Mer. *briga*. Sett. *brigata*. Gall. *trupeddu*. Multitudine de personas.
drapperìa, f., quantidade de drappos de seda.
drappière, -ro, m., su qui faghet sos drappos.
drappo, m. Dial. Com. *drappu*. Pannu, palu, premiu pro sos caddos curridores.
dringolamènto, -golare → tentennìo, tentennare.
drìtto, → dirìtto.
drizzàre, → dirizzare.
dròga, f. Dial. Com. *droga*.
drogherìa, f. Dial. Com. *drogherìa*. Quantidade, o logu de drogas.
droghière, m. Dial. Com. *droghìsta*, *droghièri*. Mercante de drogas.
dromedàrio, m. Dial. Com. *dromedàriu*. Animale de s'Asia, comente i su camèllu.
drùda, f. Log. *amiga*. Mer. *fancedda*. Amante dishonesta. Concubina. Gall. *fanta*.
druderìa, f., jogu, o tractu amorosu.
drùdo, m. Log. *amigu*. Mer. *fanceddu*. Gall. *fantu*. Amante dishonestu. Agg. flòridu, vivace.
druido, m. Dial. Com. *drùidu*. Sacerdote de sos antigos populos de su Settentrione.
duale, agg., de duos, qui appartenit a duos.
dubbiamènte, avv. Log. *dubbiamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Incertamente, cum dubbiesa.
dubbiàre, → dubitare, temere.
dubbièzza, f. Log. Mer. *dubbiesa*. Sett. *dubbièzia*.
dùbbio, m. Dial. Com. *dùbbiu*. Timore, paura, dimanda, problema. Agg. Dial. Com. *dùbbiu*, *incèrtu*, *dubbiòsu*.
dubbiosamènte, avv. Log. *dubbiosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
dubbiòso, agg. Dial. Com. *dubbiòsu*. Incertu, ambiguu, perigulosu, difficile, equivocu.
dubitamènto, -tazióne → incertezza.
dubitàre, v. n. ass. Log. *dubitare*. Mer. *dubitài*. Timire, suspectare, haer paura.
dubitativamènte, avv. Log. *dubitativamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
dubitatìvo, agg. Dial. Com. *dubitatìvu*.
dubitazióne, f. Log. *duda*, *dubitatióne*. Mer. *duda*, *dubitazióni*.
dubitèvole, → dubbioso, incerto.
dubitòso, → dubbiòso.
duca, m. Dial. Com. *duca*. Ghia, capitanu, dugone. Titulu de Principe.
ducàle, agg. Log. *ducàle*. Mer. *-àli*. Appartenente a duca.
ducàto, m., ducèa f. Dial. Com. *ducàdu*. Dignidade de duca. Qualidade de moneda. Ducatone.
duce, m. Dial. Com. *ghia*, *capitànu* → duca.
dùcere, v. a. Voc. Lat. → menare, condurre.
duchèssa, f. Dial. Com. *duchèssa*. Muzere de duca.
due, agg. num. com. Log. *duos*. Mer. *duus*. Sett. *dui*. Restare infra due, *istare inter duos*, *essere dubbiosu*, *suspesu*.
duecènto, → dugento.
duellàre, v. n. ass. Log. *duellare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cumbatter a corpu a corpu cum armas uguales. Fagher duellu.
duellìsta, m. Dial. Com. *duellìsta*.
duèllo, m. Dial. Com. *duèllu*. Cumbattimentu pro isfida.
duemìla, agg. num. com. Log. *duamìza*. Mer. *duamìlla*. Sett. *duimìla*. Gall. *duimìdda*.
duennàle, agg., de duos annos.
duètto, m. Dial. Com. *duèttu*. Cantigu de duas boghes.
dugàja, f., terrinu ue passaiat abba de iscolu.
dugènto, agg. num. com. Log. *dughèntos*. Mer. *duxèntus*. Sett. *duizèntu*.
duìno, m., puntu de duos numeros.
duìsmo, → manicheismo.

dulcificàre, dulcurare → addolcire, e fig. → mitigare.
dulìa, f., cultu de sos Sanctos. Voc. Gr.
dumo, m. Log. Sett. *prunizza*. Mer. *prunixèdda*.
dumòso, agg., pienu de prunischedda et de pronizza, o ateras piantas ispinosas.
duna, f., montigheddu o bancu de rena.
dùnque, partic. cong. Log. *ducas*, *et ducas*, *adducas*. Mer. *dùncas*. Sett. *dùnca*, *addùnca*.
duodenàrio, agg., de numeru doighi. Voc. Lat.
duodèno, m. Dial. Com. *duodenu*. Su primu intestinu pustis de s'istogamu.
duòlo, m. Log. *dolu*, *dolòre*. Mer. Sett. *dolu*, *dolòri*. Lamentu, piantu.
duòmo, m. Log. *cattedràle*. Sett. *-àli*. Mer. *seu*.
duplicàre, v. a. Log. *addoppiare*. Mer. *duplicài*. Sett. *-à*. Duplicare, fagher doppiu.
duplicatamènte, avv. Log. *doppiamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Duplicadamente.
duplicàto, agg. Log. *addoppiadu*. Mer. *-àu*. Sett. *dupplicàtu*.
dùplice, agg. Dial. Com. *dòppiu*.
dùplo, m. Dial. Com. *dòppiu*, *dùplu*.
dùra, → durata.
duràbile, → durevole.
durabilità, f. Log. *durabilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *durabilitài*.
durabilmènte, → durevolmente.
duràcine, agg., duru. De sas fructuras duras o addosas, comente cariasa, etc.
duràcla, f., ispecie de ua niedda.
duramènte, avv. Log. *duramènte*. Mer. Sett. *-ti*.
duràre, v. n. ass. Log. *durare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bastare, continuare, resistere, suffrire.
duràta, f. Log. Mer. *duràda*. Sett. *durata*. Istabilidade, perseveranzia.
duratìvo, agg. Dial. Com. *duratìvu*. Istabile, permanente.
duraziòne, f. Log. *duratiòne*. Mer. Sett. *-aziòni* → durata.
durètto, agg. dim. Log. *durigheddu*. Mer. *durixèddu*. Sett. *durèttu*. Addosu.
durèvole, agg. Log. *durabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Permanente, istabile.
durevolmènte, avv. Log. *durabilmènte*. Mer. Sett. *durabilmènti*.
durèzza, -rità, f. Log. Mer. *durèsa*, *fortalèsa*. Sett. *durèzia*. Aspresa, ostinatione, superbia.
dùro, m. Dial. Com. *duru*. Forte, crudele, robustu, dolorosu, aspru, difficile.
duròtto, agg. accr. Dial. Com. *duròttu*. Meda duru. Tostu, tostadeddu.
dùttile, agg. Log. *flessìbile*. Mer. Sett. *dùttili*. Qui rendet, et si reduit a formas.
duttilità, f., qualidade de su qui si rendet comente sunt sos metallos.
dùtto, m., vasu de sos fluidos in su corpus, comente sunt sas venas. Agg. → condotto.
duumviràto, m., dignidade de sos duumviros, signoria de duas personas. Voc. Lat.
duùmviro, m. Voc. Lat. Nomen qui sos Romanos daiant ad su magistradu cumpostu de duas personas.

E

e, segunda litera vocale, tenet in ital. et sardu duos sonos *largu*, et *istrìntu*. Si confundet cum s'*i*. Cong. Log. *et*, *e*. Cum s'apostr. *e'*, Log. *ipse*. Mer. *issu*. Sett. *èddu* → ei. Cum s'accentu grave *è*, Log. *est*. Mer. *esti*. Sett. *è*. Partic. svegliativa, ti svegli e? *t'ischidas e?*
ebanìsta, m. Dial. Com. *ebanìsta*. Qui trabagliat ebanu.
èbano, m. Dial. Com. *èbanu*. Arvure de sas Indias pesante et nieddu.
ebbrèzza, ebbrietà, f. Log. *imbreagùmine*, *imbreagùmen*. Mer. *imbriaghèra*. Sett. *imbriagghèra*. Passione.
èbbro, ebbriaco, agg. Dial. Com. *imbriàgu*. Disizosu, commovidu. Ebbro di amore, *inamoradu*. Ebbro di stizza, *arrabbiàdu*.
ebdòmada, → settimana.
ebdomadàrio, m., cabu de coru, qui faghet sa chida. Dial. Com. *ebdomadariu*. Voc. Gr.
ebetaziòne, f. → ottusità. Debilesa de intellectu, tontesa.
èbete, agg. Voc. Lat. → fiacco, debole, pigro.
ebollìre, → bollire.
ebolliziòne, f. Dial. Com. *buddimèntu*. Ebollizione di sangue, *movimèntu de samben*.
ebraicamènte, avv. Log. *ebraicamènte*. Mer. Sett. *ebraicamènti*.
ebràico, agg. Dial. Com. *ebràicu*.
ebraizzàre, v. n. Log. *ebraizare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Imitare sos ritos de sos ebreos.
ebrèo, m. Dial. Com. *ebrèu*. Judeu. Metaf. *avaru*, *istrintu*, *usurèri*.
ebrietà, ebrezza → ebbrezza.
èbro, èbrio → èbbro.
ebulliziòne, → ebollizione.
ebùrneo, agg. Dial. Com. *de avòriu*. Simile ad s'avoriu, càndidu, biancu.
ecatòmbe, f., sacrificiu de chentu victimas, qui faghiant sos Gentiles. Voc. Gr.
eccedènte, agg. Log. *eccedènte*. Mer. *-ènti*. Sett. *ezzedènti*.
eccedentemènte, avv. Log. *ezzessivamènte*, *eccessivamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
eccedènza, f. Dial. Com. *eccedènzia*, *eccèssu*.
eccèdere, v. n. ass. Log. *eccèdere*, *ezzèdere*. Mer. *eccèdiri*. Sett. *ezzedì*. Avanzare, bessire dai modu, ismodare, peccare.
eccellènte, agg. Log. *eccellènte*, *excellènte*, *ezzellènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Bonu, magnificu.
eccellentemènte, avv. Log. *eccellentemente*, *ezzellentemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Optimamente.
eccellentìssimo, agg. superl. Dial. Com. *eccellentissimu*, *ezzellentissimu*.
eccellènza, f. Dial. Com. *ezzellènza*, *eccellènzia*. Titulu de grandes segnores. Per eccellenza, avv. *a maraviglia*.
eccèllere, v. n. Log. *alzare*, *avanzare*. Passare in altesa. Voc. Lat.
eccèlso, agg. Dial. Com. *magnìficu*. Eccelsu, altu, elevadu, eminente, sublime.
eccèntrico, agg. Log. *excèntricu*. Mer. Sett. *eccèntricu*. Foras dai su centru.
eccepìre, → eccettuare.
eccessivamènte, avv. Log. *eccessivamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
eccessìvo, agg. Log. Dial. Com. *eccessìvu*, *ezzessìvu*, (Margh.) *ismodìdu*, ismoderàdu.
eccèsso, m. Dial. Com. *eccèssu*, *ezzèssu*. Ingrandimentu, delictu.
eccètera, f. Dial. Com. *ezzètera*, *eccètera*. Dal Lat. et cètera, modu de abbreviare.
eccettàre, → eccettuare.
eccètto, avv. Dial. Com. *eccèttu*, *ezzèttu*, *salvu*. Eccettochè Log. *foras qui*. Mer. Sett. *salvuchì*.
eccettuàre, v. a. Log. *exceptuare*, *ezzettuàre*. Mer. *eccettuài*. Sett. *ezzettuà*.
eccettuatìvo, agg. Dial. Com. *ezzettuatìvu*. Aptu de ecceptuare.
eccezionàbile, agg., suggettu ad eccezione.
eccezionàre, → eccettuare.
eccezióne, -tuaziòne, f. Log. *ecceziòne*. Mer. Sett. *-òni*. Exclusione.
eccheggiàre, v. n. ass. Log. *eccheggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher eco, resonare.
eccìdio, m. Log. *istràge*. Mer. Sett. *-àgi*. Ruina, eccìdiu, distructione.
eccitamènto, m. Dial. Com. *eccitamèntu*. Provocamentu, instigamentu.
eccitàre, v. a. Log. *eccitare*, *ezzitare*, *inzidare*, *inzitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ischidare, istimulare, provocare.
eccitatìvo, agg. Dial. Com. *eccitatìvu*.
ecclesiàste, -siasticu, m., duos libros Sanctos de s'iscriptura. Voc. Gr.
ecclesiàstico, agg. Dial. Com. *ecclesiasticu*. Qui appartenit ad sa Ecclesia.
ecclissàre, → eclissare.
ecco, avv. Dial. Com. *eccu*. Sost. → eco.
echeggiàre, → eccheggiare.
ecletìsmo, m., libertade de eligere su qui est conforme ad sa rejone in materia de arte, o de sienzia. Voc. Gr.
eclissàre, v. a. Log. *grisare*, *ecclissare*. Mer. *ecclissài*. Sett. *ecclissà*. Obscurare. Voc. Gr.
eclìsse, -ssi, m. Dial. Com. *ecclìsse*, *-si*. Obscuramentu, privatione de sa lughe de unu corpus celeste pro s'interposizione de un'ateru.
eclìttica, f. Dial. Com. *ecclìtica*, unu de sos circulos de s'isfera.
eco, m. Dial. Com. *ecu*, *eco*. Sa ripetitione qui faghet sa boghe. Rimbombu. Voc. Gr.
economàto, m. Dial. Com. *economàtu*. Uffiziu de s'economo. Voc. Gr.
economìa, f. Dial. Com. *economìa*. S'arte de ben'amministrare sas cosas de domo. Risparmiu. Bonu guvernu.

econòmica, f. Dial. Com. *econòmica*. Qui tractat de su guvernu de sa famiglia.
economicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
econòmico, agg. Dial. Com. *econòmicu*.
economizzàre, v. a. Log. *economizàre*, *risparmiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ecònomo, m. Dial. Com. *ecònomu*, *ecònomo*. Administradore.
ecùleo, m., ispecie de istrumentu de sos antigos pro martirizare. Voc. Gr.
ecumènico, agg. Dial. Com. *ecumènicu*. Universale. Voc. Gr.
ed, Dial. Com. *et*, *e* → e.
edàce, agg. Log. *divoradòre*. Mer. Sett. *-òri*.
eddomadàrio, → ebdomadario.
èdera, f. pianta Dial. Com. *èdera*, *èllera*. Gall. *candilàghiu*. Ederoso, *pienu de èdera*.
edìcola, f. Voc. Lat. → tempietto.
edificamènto, m. Log. *fraigamèntu*. Mer. Sett. *fabbricamèntu*.
edificàre, v. a. Log. *fraigare*. Mer. *fabbricài*. Sett. *fabricà*. Edificare, dare bonu exemplu.
edificazióne, f. Log. *edificatiòne*. Mer. Sett. *edificazióni*. Bonu exemplu.
edificio, -difizio, m. Dial. Com. *edifiziu*, *edificiu*. Fabrica, machina. Metaf. *fraude*.
edìle, m., magistradu de sos Romanos qui attendiat ad sas fabricas publicas.
èdito, agg. Log. *istampadu*, *pubblicàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Voc. Lat.
editòre, m. Log. *editòre*. Mer. *-òri*. Qui publicat per mesu de s'istampa.
edìtto, m. Dial. Com. *edìttu*. Lege publicada, bandu. Pregone.
edìtuo, m. Log. Gall. *jàganu*. Mer. *scolànu*. Sett. *sagristànu*. Voc. Lat.
edizióne, f. Log. *editióne*, *pubblicatióne*. Mer. Sett. *edizióni*, *pubblicazióni*.
edòtto, agg. Log. *informadu*, *istruìdu*. Mer. *informàu*, *istruìu*. Sett. *informàtu*.
educànda, f. Dial. Com. *educànda*. Jovana qui si educat in su monasteriu.
educàre, v. a. Log. *educare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Istruire, dirigere, accostumare.
educazióne, f. Log. *educatióne*. Mer. Sett. *educazióni*. Guvernu, istructione.
èdulo, agg., bonu a mandigare. Si narat de sas piantas. Voc. Lat.
efemèridi, → effemèridi.
efèmero, -ra → effimera.
effàbile, agg., qui si podet exprimere.
èffe, f. Dial. Com. *èffa*. Litera de s'alfabetu.
effemèridi, f. Dial. Com. *diàriu*. Voc. Gr.
effeminàre, v. n. ass., benner effeminadu, delicadu.
effeminatamènte, avv. Log. *effeminadamènte*, *dilicadamènte*. Mer. Sett. *dilicadamènti* → mollemente.
effeminatèzza, f. Log. Mer. *effeminadèsa*. Sett. *effeminatèzia*. Delicadesa.
effeminàto, agg. Log. *effeminadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Delicadu, molle.
effemminatamènte, → effeminatamente.
effemminatèzza, → effeminatezza.
effemminàto, → effeminato.
efferatèzza, -rità, f. Log. *fierèsa*, *crudelidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *crudeltài*.
efferàto, agg. Log. *crudèle*. Mer. Sett. *-èli*.
effervescènza, f. → bollore, fervore.
effettivamènte, avv. Log. *effectivamènte*, *realmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
effettìvo, agg. Dial. Com. *effectìvu*, *effettìvu*.
effètto, m. Log. *effèctu*. Mer. Sett. *effèttu*. Successu, effectu, causa finale.
effettualmènte, → effettivamente.
effettuàre, v. a. Log. *effectuare*. Mer. *effettuai*. Sett. *effettuà*. Mandare ad effectu, eseguire.
efficàce, agg. Log. *efficace*, *efficazze*. Mer. *efficaci*. Sett. *efficazzi*. Qui hat forza.
efficacemente, avv. Log. *efficacemènte*, *potentemènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
efficàcia, f. Dial. Com. *efficàcia*. Forza, virtude.
efficiènte, agg. Log. *efficiènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui operat, qui produit effectu.
efficiènza, f., s'effectu seguru, su factu matepsi.
effigiàre, v. a. Log. *pintare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher sa figura, figurare, ritractare.
effigie, f. Log. *immàgine*, *màzine*. Mer. *màgini*. Sett. *immàgina* → sembianza, aspetto.
effimera, f. Dial. Com. *effimera*. Frebba qui durat una sola die. Voc. Gr.
effimero, agg. Dial. Com. *effimeru*. Qui appartenit o durat una sola die.
efflorescènza, f., alzamentu de buscicheddas subra sa pedde, o sa cude.
efflùsso, → flusso.
efflùvio, m. Log. *efflùviu*. Voc. Lat. → evaporazione, esalazione.
effòndere, → spandere, spargere.
effrenatamènte, → sfrenatamente.
effrenàto, → sfrenato.
effumazióne, f., exalatione de fumu, o de vapore.
effusióne, f. Log. *effusióne*. Mer. Sett. *-òni*. Isparghimentu de unu fluidu.
efìmero, efimera → effimera, effimero.
èforo, m., primu magistradu de sos Ispartanos.
egènte, part. Voc. Lat. → bisognoso.
ègida, f., s'iscudu de Minerva. Fig. *protectióne*, *cappa*, *ampàru*.
egìra, f., epoca de sos Arabos dai sa quale contant sos annos (622) pro sa fuida dai sa Mecca de Maometto. Voc. Arab. (fuga).
èggloga, f. Dial. Com. *èggloga*. Ispecie de poesia. Voc. Gr. (scelta).
eggloghìsta, m., componidore, qui faghet eglogas.
egoìsmo, m. Dial. Com. *egoìsmu*. Amore propriu.
egoìsta, m. Dial. Com. *egoìstu*. Qui mirat solu ad su bene de ips'et totu.
egramènte, → malvolentieri.
egregiamènte, avv. Log. *egregiamènte*. Mer. Sett. *egregiamènti*.
egrègio, agg. Dial. Com. *egrègiu*.
egrèsso, m. Log. *bessida* → uscita.
ègro, agg. Log. *malàidu*. Mer. *malàdiu*. Sett. *ammalàtu*. Ispossadu, languidu, afflictu.
egròto, m. Voc. Lat. → infermo, ammalato.

eguaglièare, → uguaglièare.
eguàle, → uguale, simile, conforme.
egualìre, v. a. Log. *ugualare*. Mer. *-ài*. Sett. *ugualà*. Fagher uguales sas partes.
egualmènte, avv. Log. *ugualmente*. Mer. Sett. *-i*.
eh, interj. esclam. Dial. Com. *eh*. Ehime! *ahi de me*, *iscuru a mie!* Mer. *ahi de mei*.
ei, pron. sing. e pl. Log. *ipse* → egli.
elà, Dial. Com. *olà* → olà.
elaboràre, v. a. Log. *affatigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher una cosa cum applicatione.
elaboratèzza, f. Log. *fadìga*. Mer. *fatìga*, *trabagliu*. Diligenzia in su cumponner.
elargìre, v. a. Log. *dispensare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare, usare liberalidade.
elasticità, f. Log. *elasticidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *elasticitài*. Propriedade de sos corpos.
elàstico, agg. Dial. Com. *elàsticu*.
elatèrio, → elasticità.
elàto, agg. Voc. Lat. → sollevato.
elaziòne, f. Voc. Lat. → superbia.
èlce, f. alb. Log. *èlighe*. Mer. *èlixi*. Sett. *èlizi*.
elciàrio, m., su qui tirat sa fune de sas barcas in su flumen → alzaja.
elefànte, m. Log. *elefante*. Mer. Sett. *-ànti*. Elefantessa, f. Far di una mosca un elefante, *fagher de una musca unu boe*.
elefantìasi, f. Dial. Com. *elefantiasi*. Ispecie de lepra, qui si narat puru *lepra araba*.
elegànte, agg. Log. *elegante*. Mer. Sett. *-i*.
elegantemènte, avv. Log. *elegantemente*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum eleganzia.
elegànza, f. Log. Dial. Com. *eleganzia*. Bellesa, gratia in narrer, isquisitesa.
elèggere, v. a. Log. *eligere*, *seberare*. Mer. *sceberai*, *elegiri*. Sett. *eligì*.
eleggìbile, agg. Log. *eligìbile*. Mer. Sett. *-ili*.
eleggibilità, f. Log. *elegibilidàde*. Mer. *-ài*. Sett. *eligibilitài*.
elegìa, f. Dial. Com. *elegia*. Ispecie de poesia.
elegìaco, agg. Dial. Com. *elegìacu*. Qui appartenit ad s'elegia.
elementàre, agg. Log. *elementare*. Mer. Sett. *-àri*. Elementariu.
elemènto, m. Dial. Com. *elemèntu*. Principiu.
elemòsina, f. Log. *elemosina*, *limòsina*, *limùsina*. Mer. *limusina*. Sett. *lemòsina*. Voc. Gr.
elemosinièro, m. Log. *lemusinèri*. Mer. Sett. *limosinèri*. Qui faghet limosinas.
elencàre, v. a. Log. *registrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in elencu, in registru.
elènco, Dial. Com. *registru*, *elèncu*. Voc. Gr.
elettivamènte, avv. Log. *electivamente*, *elettivamènte*. Mer. Sett. *elettivamènti*.
elettìvo, agg. Dial. Com. *elettivu*. Electivu. Qui si podet eligere.
elettoràle, agg. Log. *elettorale*. Mer. Sett. *-li*.
elettòre, m. Log. *electore*. Mer. Sett. *elettori*. Qui eligit, qui hat votu in eligere.
elettricamènte, avv. Log. *elettricamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
elettricìsmo, m., elettricità f. Log. *elettricidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *elettricitài*. Voc. Gr.
elèttrico, agg. Dial. Com. *elèttricu*. Fuoco elettrico, *fogu elettricu*.
elettrizzamènto, m. Dial. Com. *elettrizzamèntu*.
elettrizzàre, v. a. Log. *elettrizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare sa virtude elettrica.
elettrizzaziòne, → elettrizzamento.
elèttro, m. Dial. Com. *elettru*, *àmbra*. Bitumen odorosu. Voc. Gr.
elettuàrio, m. Dial. Com. *elettuàriu*. Meighina.
elevamènto, → elevazione.
elevàre, v. a. Log. *alzare*, *arziare*, *pesare in altu*. Mer. *elevài*. Sett. *alzà*. Exaltare, sullevare.
elevatèzza, f. Log. Mer. *altèsa*, *elevadèsa*. Sett. *altezia*. Gall. *altesa*, *elevatèzia*.
elevaziòne, f. Dial. Com. *inalzamèntu*. Elevazione, exaltatione. Mer. *elevazioni*.
eleziòne, f. Log. *electione*. Mer. Sett. *elezioni*. Iscelta, facultade de eligere.
èlice, → èlce.
elìcere, Voc. Lat. → cavare, estrarre.
elicèto, m., logu piantadu ad elighes.
Elicòna, m. Dial. Com. *Elicòna*. Monte dedicadu ad sas musas dai sos Poetas.
elìdere, v. a. anom. Log. *truncare*. Mer. *elidiri*, *segai*. Sett. *truncà*. Rimovere, leare.
eligìbile, -ligibilità → eleggibile, eleggibilità.
eliminàre, v. a. Voc. Lat. → togliere, rimuovere.
elimòsina, → elemosina.
elìngue, agg., senza limba → mutolo.
Elìsio, m., campo elisio. Logu ue sos antigos poetas creiant qui sas animas goserent su premiu de sas virtudes.
elisióne, f., truncamentu de vocale qui finit o principiat in sa paraula. Mer. *elisioni*.
elisìre, m. Dial. Com. *elisìr*. Liquore qui si extrait dai plus substantias pro meighina.
elissaziòne, → allessamento, lessatura.
ella, pron. f. Log. *ipsa*. Mer. *issa*. Sett. *edda*.
elle, Dial. Com. *ella*. Litera de s'alfab.
ellèboro, m., pianta cum sa quale sos antigos creiant de poder sanare su macchine.
èllera, → èdera.
ellerìno, agg., simile ad sas fozas de s'edera.
ellìssi, f. figura retor. Dial. Com. *ellissi*, *mancamentu*, *difectu*. Voc. Gr.
èlmo, m. Dial. Com. *elmu*. Armadura de sos soldados pro difender sa conca et tuju.
elocuziòne, f., collocamentu, ordine de paraulas o modu de exprimere sos sentimentos.
elògio, m. Dial. Com. *elògiu*. Componimentu in laude de unu. Voc. Gr.
elogìsta, m., iscriptore de elogios.
eloquènte, agg. Log. *eloquente*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui faeddat bene et prontu.
eloquentemènte, avv. Log. *eloquentemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum eloquentia.
eloquènza, f. Log. *eloquèntia*. Mer. Sett. *eloquènzia* → facondia.
elòquio, m. Voc. Lat. → ragionamento.
èlsa, -se, f. Log. Mer. *sa maniga de s'ispada*.
elucubraziòne, f., trabagliu diligente. Voc. Lat.
elùdere, v. a. anom. Log. *dispretiare*, *ingannare*, *beffare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ingannare cum astuzia. Laxare in bòidu.
elungaziòne, f. → allontanamento.

elusiòne, f. Dial. Com. *ingannu* coloridu cum qualqui pretestu. Mer. *elusioni*.
elusòrio, agg., ingannosu, cum astutia.
èlza, → elsa.
emaciàre, v. a. Voc. Lat. → dimagrare.
emaculàre, v. a., levar le macchie → nettare.
emanàre, v. n. Log. *emanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Derivare, haer origine.
emanaziòne, → promulgazione, pubblicazione.
emancipàre, v. a. Log. *liberare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Liberàresi, bessire dai s'authoridade paterna.
emancipaziòne, f., actu cum su quale unu fizu bessit dai s'authoridade paterna.
emblèma, m. Dial. Com. *emblema*. Figura simbolica, sententia. Voc. Gr.
emblemàtico, agg. Dial. Com. *emblemàticu*.
embricàto, agg. Log. *curvadu*. Factu a modu de teula. Curvu, a ischina.
èmbrice, m. Log. *teula manna*, et lada qui usaant sos antigos. Mer. *embrici*.
embriòne, m. Log. *embriòne*. Mer. Sett. *-òni*. Fetu quantu creschet in s'uteru. Voc. Gr.
embroccàre, v. a., frigare sas partes infirmas cum pannu bagnadu de liquore (embrocca).
emènda, f. Dial. Com. *emenda*, *amenda*.
emendàbile, agg. Log. *emendàbile*. Mer. *-àbili*. Facile ad si emendare.
emendàre, v. a., *currèggere*, *emendare*. Mer. *curriggiri*, *emendai*. Sett. *emendà*.
emendaziòne, f. Log. *curregimèntu*, *emendatione*. Mer. Sett. *curriggimèntu*, *emendazioni*.
emergènte, m. Log. *casu impensadu*. Qui derivat, qui naschet pro accidente.
emergènza, f. Log. *casu impensadu*, *accidènte*.
emèrgere, v. n. ass. anom. Log. *accadèssere*. Mer. *accadèssiri*. Sett. *accadì*. Occurrere, avvenire.
emètico, agg. Dial. Com. *emeticu*, *vomitìvu*. Voc. Gr. emeo (vomito).
emicrània, f. Dial. Com. *migràgna*. Dolore de conca a mesidade de su craniu.
emigràre, v. n. Log. *passare*, *laxare*, *abbandonare* una terra pro andare a viver in un'atera.
emigraziòne, f. Log. *emigratiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*. Passazu da una terra ad s'atera.
eminènte, agg. Log. *eminènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Altu, elevadu.
eminentemènte, avv., in supremu gradu.
eminentìssimo, agg. superl. Dial. Com. *eminentissimu*. Titulu de sos Cardinales.
eminènza, f. Log. Gall. Mer. *eminènzia*, *altesa*. Sett. *altèzia*. Titulu de sos Cardinales.
emìro, m., nomen qui si dat in Turchia ad sos discendentes de Maometto. Voc. Arab. (*signore*).
emisfèro, -pero, m. Dial. Com. *emisferiu*. Sa mesidade de s'isfera, o de unu corpus tundu.
emissàrio, m. Log. *messàrzu*, *nessàrzu*, *mandante*. Mer. *emissariu*, *stallòni*. Sett. *ammissagliu*. Persona qui si mandat a connoschere, o iscoberrer una cosa. Ispia.
emistìchio, m. Dial. Com. *emistichiu*, *mesu versu*. Sa mesidade de unu versu. Voc. Gr.
èmme, Dial. Com. *emma*. Litera de s'alfab.
emolliènte, agg. e m. Log. *emolliènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui ammòddigat.
èmolo, → èmulo.
emolumènto, m. Log. *emolumentu*, *balànzu*. Mer. *guadàngiu*. Sett. *guadàgnu*. Profettu.
emorragìa, f. Dial. Com. *emorragìa*. Proflùviu, iscolu de sambene. Voc. Gr.
emorròide, f. Dial. Com. *murèna*, *murènas*. Voc. Gr.
emoziòne, f. Dial. Com. *movimentu*. Entusiasmu.
empetìggine, f. Log. *iscarpìnzu*, (Margh.) *iscraffinzu*, *papa farre*. Mer. *zerra*. Ispecie de runza.
empiamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
empiastrare, → impiastrare.
empiàstro, m. Log. *impiàstru*. Mer. Sett. *impriàstu* → impiastro.
èmpiere, v. a. Log. *umpìre*, *pienare*, *prenare*.
empietà, -pièzza, f. Log. *impiedàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *empietài*. Fieresa, crudelidade.
empimènto, m., -pitura f. Log. *umpidùra*, *umpimentu*. Mer. *umprimentu*.
èmpio, agg. e m. Log. Mer. *ìmpiu*. Sett. *èmpiu*. Irreligiosu, malu, fieru, crudele.
empìre, → èmpiere.
empìreo, m. Dial. Com. *empìreu*. Chelu. Sede celeste ue sunt sos Beatos.
empiricamènte, avv. Log. *praticamente*. Mer. Sett. *praticamenti*.
empìrico, agg. Dial. Com. *empiricu*, *praticu*. Voc. Gr. Qui curat sas maladias cum s'experientia. Sost. *ciarlatanu*.
empirìsmo, m. Dial. Com. *esperiènzia*. Meighina pratica, contraria a *razionale*.
empitìggine, → empetiggine.
empìto, -iùto, agg. Log. *umpìdu*, *postu intro*.
èmpito, m. Dial. Com. *ìmpetu*.
empòrio, m. Log. *piàta*, *mercàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *mercatu*. Voc. Gr.
emùgnere, → smùgnere.
emulàre, v. n. Log. *emulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Concurrere, querrer consighire.
emulaziòne, f. Log. *emulatione*. Mer. Sett. *emulaziòni*. Disizu de superare un'ateru.
emùlgere, → smugnere.
èmulo, agg. e m. Dial. Com. *èmulu*. Cumpetidore, inimigu, adversariu.
emulsiòne, f. Log. *emulsiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Meigamentu isprèmidu.
emùngere, → smungere.
emùnto, → smunto.
emuntòrio, → smoccolatojo.
enarràre, Voc. Lat. → narrare.
encènia, f. Log. *dedicatiòne*. Mer. *dedicaziòni*.
enceniàre, v. a. Mer. *incingiai*. Log. *istrinare*. Sett. *-à* → incingiai Mer.
encìclico, agg., -a f. Log. *enciclicu*, *circulare*. Mer. Sett. *circulari*. Voc. Gr.
enciclopedìa, f. Dial. Com. *enciclopedìa*. Liberu universale, qui tractat de totu sas scienzias.
enciclopèdico, agg. Log. *universale*. Mer. Sett. *universali*. Dial. Com. *enciclopedicu*.
encomiàre, v. a. Log. *laudare*. Mer. *lodài*. Sett. *-à*.
encomiatòre, encomiaste, m. Log. *laudadòre*. Mer. *lodadòri*. Sett. *lodatòri*.
encòmio, m. Log. *làude*, *lode*. Mer. Sett. *lodi*.
endecasìllabo, agg. e m. Log. Mer. *endecasillabu*, versu de ùndighi sillabas.

èndica, f., magasinu, logu ue si cunservant sas mercanzias. Voc. Gr. (entheca).
èndice, m. Log. *nidale*, *niàle*. Mer. *-ali*. Sett. *nidali*. Signu, signale, memoria.
endìvia, → indivia.
èneo, agg., brunzinu, de brunzu. Voc. Lat.
energìa, f. Dial. Com. *energia*, *efficacia*.
energicamènte, avv. Log. *energicamènte*. Mer. Sett. *energicamènti*.
enèrgico, agg. Dial. Com. *enèrgicu*.
energùmeno, agg. e m. Log. *indimoniàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Voc. Gr. → indemoniato.
enervàre, → snervare.
ènfasi, f. Dial. Com. *ènfasi*. Forza, expressione in su faeddare.
enfaticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
enfàtico, agg. Dial. Com. *enfàticu*, *espressivu*.
enfiamènto, m., enfiagione f. Log. Mer. *unframèntu*, *unfradura*, *unfiadura*. Sett. *unfiatura*.
enfiàre, v. a. e n. ass. Log. *unfiare*, *unfrare*. Mer. *unfrài*. Sett. *unfià*. Insuperbire.
enfiatìccio, agg., mesu unfiadu. Unfiadeddu.
enfiàto, agg. e m. Log. *unfiadu*, *unfradu*. Mer. *unfrau*. Sett. *unfiatu*.
enfiatùra, -fiòre, enfiazione, Log. *unfiadùra*. Mer. *unfradùra*. Sett. *unfiatùra*.
ènfio, → enfiato.
enfitèusi, m. Dial. Com. *enfitèusi*. Voc. Gr. Affittu de terra in perpetuu.
enfitèuta, m., su qui leat sa terra, et pagat su censu, o livellu.
enìgma, enimma, f. Dial. Com. *indovinellu*. Paraula obscura qui tenet sensu cuadu. Voc. Gr.
enigmaticamènte, avv., in modu obscuru.
enigmàtico, agg. Dial. Com. *oscuru*, *obscuru*.
ènne, Dial. Com. *enna*. Litera de s'alfab.
enòrme, agg. Log. *enorme*, *ismisuràdu*. Mer. Sett. *enòrmi*.
enormemènte, avv. Log. *enormemènte*. Mer. *-ènti*.
enormità, m. Log. *enormidade*. Mer. *-àdi*.
ènte, m. Log. *ente*. Mer. Sett. *enti*. Dial. Com. *cosa*. Totu cuddu qui esistit.
entimèma, m. Dial. Com. *entimèma*. Voc. Gr. Argumentu de duas proposiziones.
entità, f. Log. *entidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *entitài*. Essenzia, capacidade.
entràmbi, pron. com. Log. *ambosdùos*. Mer. *totisdùs*. Sett. *tutti e dui*.
entrànte, agg. *intradòre*. Mer. Sett. *-òri*.
entràre, v. n. Log. *intrare*. Mer. *intrai*, *bintrai*. Sett. *intrà*. Penetrare, ficchire.
entràta, f. Log. Mer. *intrada*. Sett. *entrata* → ingresso.
entratùra, f. Log. *intradùra*. Sett. *entratura*.
èntro, prep. e avv. Log. *ìntro*. Mer. *ìntru*, *ìnturu*. Sett. *dentru*.
entromèttere, → intromettere.
entusiàsmo, m. Dial. Com. *entusiàsmu*. Trasportu, estru, fervore.
entusiàsta, -siaste, Dial. Com. *entusiasta*. Qui operat cum entusiasmu. Fanaticu, visionariu.
enucleàre, Voc. Lat. → snocciolare, spianare.
enumeràre, → numerare.
enumeraziòne, f. Log. *numeratione*. Mer. Sett. *numerazioni*.
enunciàre, v. a. Log. *nominare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Allegare.
enunciatìva, f., expositione de sos motivos de unu cuntractu, o atera cosa simile.
enunciaziòne, f. Log. *allegatione*, *expositione*. Mer. Sett. *allegatu*, *allegazioni*.
eòo, agg. poet. Log. *orientàle*. Mer. *-àli*.
èpa, f. Dial. Com. *trippa*. Matta, panza.
epàtta, f. Dial. Com. *epatta*. Aggiunta de 11 dies ad s'annu lunare pro esser uguale ad su annu solare. Voc. Gr.
èpico, agg. Voc. Gr. → eròico.
epicurèo, agg. Dial. Com. *epicurèu*. Gulosu, dadu ad sos piagheres de su corpus.
epidemìa, f. Dial. Com. *epidemia*. Mortalidade, attaccu generale de maladias. Voc. Gr.
epidèmico, agg. Dial. Com. *epidemicu*.
epifanìa, f. Dial. Com. *epifanìa*. Voc. Gr.
epìgrafe, f., iscriptione qui si ponet in sas monedas, edificios, etc. Voc. Gr.
epigràmma, m. Dial. Com. *epigramma*. Iscriptione simplice.
epilessìa, f. Log. *malecadùcu*. Mer. Sett. *malicadùcu*, *epilessia*. Voc. Gr.
epilèttico, agg. e m. Dial. Com. *epilèticu*. Qui suffrit su male caducu.
epilogàre, v. a. Log. *epilogare*, *cumpendiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Restringhere cum brevidade.
epìlogo, m., s'ultima parte de unu discursu.
episcopàle, → vescovile.
episcòpio, m. Log. *palàtu de sos Piscamos*.
episòdio, m. Dial. Com. *episòdiu*. Digressione, deviamentu dai su raccontu principale. Voc. Gr.
epìstola, f. Log. Mer. *littera*. Sett. *lettera*. Epistola.
epistolàre, agg. Log. *epistolare*. Mer. Sett. *epistolari*. Qui appartenit ad litteras.
epistolàrio, m., libru qui contenit litteras.
epitàffio, m. Dial. Com. *epitaffiu*. Iscriptione sepulcrale. Voc. Gr.
epitalàmico, agg., qui appartenit ad nuntas.
epitalàmio, m., ispecie de poesia in occasione de còjua, de nuntas. Voc. Gr.
epitetàre, v. a. e. n. ass., iscriere cum propriedade de aggiuntas ad sas paraulas.
epìteto, m. Dial. Com. *epitetu*. Aggiuntu, aggettivu qui declarat sa qualidade. Voc. Gr.
epitomàre, v. a. Voc. Gr. → compendiare.
epìtome, m. Dial. Com. *summàriu*, *cumpèndiu*.
epizoozìa, f., maladia epidemica de su bestiamen.
època, f. Dial. Com. *època*, (Margh.) *simana*. Avvenimentu, punctu de historia.
epulòne, m. Log. *epulòne*. Mer. Sett. *epulòni*. Nomen propriu. Fig. *gulosu*, *qui quircat cibos delicados*.
equàbile, agg. Log. *paris*, *uguale*. Mer. Sett. *uguali*. Motu equabile.
equabilità, f., conformidade inter sas cosas.
equabilmènte, avv. Log. *equabilmente*, *ugualmènte*. Mer. Sett. *ugualmènti*, *equabilmènti*.
equamènte, avv. Log. *giustamènte*. Mer. Sett. *-enti*.
equanimità, f., moderatione de animu. Voc. Lat.
equànimo, agg., moderadu de animu.
equàre, Voc. Lat. → agguagliare, adeguare.
equatòre, m., circulu qui dividit s'isfera in duas partes uguales dai levante a ponente.

equaziòne, f. Log. *ugualidade*. Mer. *-àdi*, *equaziòni*. Sett. *ugualitài*.
equèstre, agg. Log. *equestre*. Mer. Sett. *-stri*. De cavaglieri, de caddu.
equiàngolo, agg., de àngulos uguales.
equidistànte, agg., distante ugualmente.
equidistànza, f., distanzia uguale.
equilàtero, agg., qui tenet sos lados uguales.
equilibràre, v. a. Log. *equilibrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher, ponner in equilibriu.
equilìbrio, m. Dial. Com. *equilìbriu*.
equìno, agg. Log. *caddinu*. Mer. *quaddìnu*. Sett. *cabaddinu*, (*d* pal.). De caddu.
equinòzio, m. Dial. Com. *equinoziu*. Ugualesa de sas dies cum sas noctes. Voc. Gr.
equipaggiamènto, m. Dial. Com. *equipàggiu*.
equipaggiàre, v. a. Log. *equipaggiare*, *equipazare*. Mer. *equipaggiài*. Sett. *equipaggià*.
equipàggio, m. Log. *equipaggiu*, *equipazu*. Mer. Sett. *equipaggiu*. Fornimentu.
equiparàre, v. a. Log. *paragonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in confrontu.
equiponderànza, f. Log. *pesu uguale*.
equiponderàre, v. a., pesare ugualmente.
equìsono, agg., qui est de uguale sonu.
equità, f. Log. *equidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *equitai*. Rejone, justitia, dovere.
equitàre, v. n. Log. *andare a caddu*. Voc. Lat.
equitaziòne, f., s'arte de andare a caddu.
equivalènte, agg. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
equivalènza, f., ugualesa de valore.
equivalère, v. n. anom., esser de valore uguale.
equivocamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
equivocare, v. n. ass. Log. *leare isbagliu*. Mer. *equivocai*. Sett. *-à*. Isbagliare. Cambiare o leare una cosa pro s'atera.
equìvoco, m. Dial. Com. *equìvocu*, *isbagliu*. Agg. ambiguu, dubiu.
èquo, agg. Log. *justu*. Mer. Sett. *giustu*. Voc. Lat.
equòreo, agg. poet. Dial. Com. *marinu*.
era, f. Dial. Com. *era*, *època*.
eradicàre, → sradicare.
eràrio, m. Dial. Com. *tesoreria*, *erariu*.
èrba, f. Dial. Com. *erba*. *Herba*. Esser in erba, *non esser bennidu a perfectione*. Esser conosciuto più che la mal'erba, *connoschidu dai totu*. Erbuccia, erbolina, dim. *tuddu*, *ervighedda*.
erbàceo, agg., qui est, o adpartenit ad s'herba.
erbàggio, m. Log. *hervàzu*, *herbazu*. Mer. *birdura*. Sett. *erbàzu*. Ogni ispecie de herva de mandigare. Mer. *erbaggiu*.
erbàjo, m. Log. *ervarzu*. Logu de herba.
erbajuòlo, m. Mer. *erborista*, *erbajòlu*, *erbulàriu*. Su qui bendet sas herbas meighinales.
erbàrio, m., libru qui contenit sas herbas.
erbaròlo, m. Log. *herbadore*, *hervàju*. Qui bendet herba. Mer. *erbaju*.
erbeggiàre, v. n. ass. Log. *crescher que herba*.
erbìre, v. n., coberrersi de herba.
erbìvoro, agg. e m. Dial. Com. *erbìvoru*. Qui mandigat herba, qui si paschet de herba.
erbolàjo, → erbajuolo.
erboràre, -lare, v. n. ass., quircare herbas medicinales pro nde fagher istudiu.
erbòso, agg. Dial. Com. *erbòsu*. Pienu de herba, cobertu de herba.
erbùcce, f. Log. Mer. *insalàda*. Sett. *insalata*. Propr. herbas odoriferas pro mandigare.
ercùleo, agg. Dial. Com. *erculeu*. De Ercule. Fig. *robustissimu*, *de forzas de Ercule*.
erède, com. Log. *herède*, *erede*. Mer. *eredèru*. Sett. *eredi*.
eredità, f., -ditaggio, Log. *eredade*, *heredidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *ereditai*.
ereditàre, eredare, v. a. Log. *eredare*, *ereditare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
ereditàrio, agg. Dial. Com. *ereditariu*. Qui benit pro heredidade.
erèggere, èrgere → innalzare.
eremìta, m. Dial. Com. *eremitànu* → romito.
èremo, m. Log. *solitudine*. Mer. Sett. *-tùdini*. Log., domo ue vivet s'eremitanu. Voc. Gr.
eresìa, Dial. Com. *eresia*. Propositione contraria ad sa fide. Voc. Gr.
eresiàrca, m. Dial. Com. *eresiarca*. Cabu o fundadore de una setta.
ereticàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
ereticamènte, -calmènte, avv. Log. *hereticamènte*, *ereticamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ereticàre, v. n. ass. Dial. Com. *ruere in heresias*, *diventare hereticu*. *Narrer heresias*.
erètico, m. Dial. Com. *erèticu*, *incrèdulu*.
ereziòne, f. Log. *fundassione*. Mer. Sett. *-aziòni*. S'actu qui si alzat una cosa.
ergàstolo, m. Dial. Com. *galèra*. Voc. Gr.
erìgere, èrgere, v. a. anom. Log. *pesare* → rizzare.
erimitàggio, → romitaggio. Voc. Gr.
erìnni, f., furias infernales, de sos poetas.
ermafrodìto, agg. e m., persona qui participat de s'unu et de s'ateru sessu. Voc. Gr.
ermellìno, → armellino.
ermenèutica, f., s'arte de interpretare. Voc. Gr.
ermesìno, m. Dial. Com. *armesìnu*. Ispecie de drappu, gasi nadu dai sa citade de *Ormus*.
ermeticamènte, avv. Log. *sizigliadamente*. Mer. *ermeticamente*. Sett. *-ènti*. Bene serradu.
èrmo, agg. Log. *solitariu* → eremo.
èrnia, f. Dial. Com. *èrnia*, *erniòsu*. Maladia in sa quale bessint sas istentinas foras de sa cavidade. Voc. Gr.
erniòso, agg. Log. *mattifaladu*.
eròe, m. Log. *eròe*. Mer. Sett. *eròi*. Valorosu.
erogàre, v. a. Log. *distribuire*. Mer. *-ìri*. Sett. *distribuì*. Voc. Lat.
erogaziòne, f. t. leg. Log. *distributiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*. Ispesa.
eroicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
eròico, agg. Dial. Com. *eròicu*. Valorosu, forte.
eroicòmico, agg. Dial. Com. *eroicòmicu*. Parte seria, et parte buffonica.
eroìna, f. Dial. Com. *eroina*.
eroìsmo, m. Dial. Com. *eroìsmu*. Su caractere de unu eroe de una grand'impresa.
eròmpere, → prorompere.
erosìvo, → corrosivo.
èrpete, m. Log. *umore salsu*. Maladia. Voc. Gr.
erpètico, agg. Dial. Com. *erpèticu*.
erpicàre, v. a. Log. *apparizare sa terra*. Pro si attaccare ad sas arvures → inerpicare.

erpicatòjo, m., ispecie de rezza pro puzones.
èrpice, m. Mer. *tragu*. Istrumentu de agricoltura.
errabòndo, agg. Log. *vagabundu*, *fainèri* → ramingo, profugo.
erramènto, m., erranza f. → errore.
errànte, agg. Dial. Com. *vagabundu*.
erràre, v. n. ass. Log. *errare*, *isbagliare*. Mer. *sbagliài*. Sett. *isbaglià*. Faddire, ingannaresi.
erràta, f., confrontu de sos errores de unu libru. Voc. Lat. Per rata → porzione.
erratamènte, avv. Log. *erradamènte*.
erràto, agg. Log. *isbagliadu*. Mer. *sbagliàu*. Sett. *isbagliàtu*. Faddidu, ingannadu.
èrre, Dial. Com. *èrra*. Litera de s'alfab. Perder l'erra, *imbreagaresi* (voce bassa).
erro, m. → errore. Ferru o ganzu in sa cisterna pro attaccare s'istagnale.
erroneamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Faddidamente, cum errore.
errònneo, agg. Dial. Com. *erròneu*. Falsu.
erròre, m. Log. *errore*. Mer. Sett. *-òri*. Isbagliu, aerru, ingannu, mancamentu.
erta, f. Log. *alzàda*. Mer. *arziàda*. Sett. *alzata*.
ertèzza, f. Log. *alzàda* → rapidezza.
èrto, agg. Log. *iscoscèsu*, *ispentumadu*. Mer. *sderrutu*. Logu altu.
erubescènza, f. Log. *birgònza*. Mer. *brigùngia*. Sett. *valgogna*.
erudimènto, → dirozzamento, insegnamento.
erudìre, v. a. Log. *imparàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ammaestrare, istruire.
erudìto, agg. e m. Log. *istruìdu*, *imparadu*. Mer. *imparau*. Sett. *-àtu*.
erudizióne, f. Dial. Com. *dottrina*. Eruditione, sienzia, cognitione de medas cosas.
erùmpere, → erompere.
erùnna, Voc. Lat. → angustia, affanno.
eruttàre, v. a. e n. ass. Log. *ruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mandare fora, bogare.
eruttaziòne, f. Log. *ruttamèntu*, *bogamèntu*.
eruziòne, f., bessida repentina et violenta.
esacerbamènto, m. Dial. Com. *arrennegamèntu*, *irritamèntu*.
esacerbàre, v. a. Log. *irritare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
esacerbaziòne, f. Log. *exacerbatione*, *irritatione*. Mer. *esacerbazióni*. Sett. *irritazióni*.
esageràre, v. a. Log. *esagerare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ingrandire. Exaltare una cosa.
esagitàre, → agitare, commuovere.
esàgono, m., de sex àngulos o puntas. Voc. Gr.
esalamènto, m. Dial. Com. *esalamèntu*.
esalàre, v. a. Log. *esalare*. Mer. *esalài*. Sett. *-à*. Evaporare, bessire fora, respirare.
esalaziòne, f., esàlo m. Log. *esalatione*. Mer. Sett. *esalazioni*. Vapore, isvaporamentu.
esaltamènto, → esaltazione.
esaltàre, v. a. Log. *esaltare*. Mer. *esaltài*. Sett. *-à*. Ingrandire, alzaresi, accreschere.
esaltaziòne, f. Log. *exaltatione*. Mer. Sett. *esaltazióni*. Alzamentu, ingrandimentu.
esàme, m. Log. *exàmen*, *esàminu*. Mer. *azàminu*. Sett. *esàmu*. Quirca, discussione exacta.
esàmetro, m. e agg. Dial. Com. *esametru*. De sex pes. Versu de ses pes. Voc. Gr.
esàmina, f. Dial. Com. *pensamèntu*. Consideratione.
esaminàre, v. a. Log. *esaminàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dimandare, considerare, discurrere.
esaminatòre, m. Log. *examinadòre*. Mer. Sett. *esaminadòri*.
esàngue, agg. Log. *senza samben*. Mer. *dissanguau*. Mortu, languidu, pallidu.
esanimàre, v. a. Log. *leare sa vida*. Mer. *pigai sa vida*. Morrer, perder sa vida.
esanimàto, agg. Log. Mer. *mortu*. Quasi senza anima.
esànime, agg. Log. Mer. *mesu biu*. Atterridu, isturdidu.
esaràre, Voc. Lat. → comporre, scrivere.
esasperàre, v. a. Log. *inasprire* → inasprire.
esattamènte, avv. Log. *esattamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
esattèzza, f. Log. Mer. *esattesa*. Sett. *esattèzia*.
esàtto, agg. Dial. Com. *esàttu*. Esigìdu.
esattòre, m. Log. *esattòre*. Mer. Sett. *-òri*.
esaudìre, v. a. Log. *exaudire*. Mer. *esaudiri*. Sett. *esaudì*. Cumpiaghere, obtennere, appagare.
esaurìbile, agg., qui si podet isboidare.
esaurimènto, m. Log. *isboidamèntu* → definizione, risoluzione.
esaurìre, v. a. Log. *finire de isboidare*, *de consumare*. Mer. *esaurìri*, *consumài*. Sett. *-à*.
esàusto, agg. Log. *bòidu*, *consumadu*. Mer. *sboìdu*, *consumàu*. Sett. *isboiddatu*.
esautoràto, → degradato.
esaziòne, f. Log. *esassiòne*. Mer. Sett. *esazioni*.
esbòrso, → sborso.
èsca, f. Dial. Com. *èsca*. Pedde de lucchette. Mer. *peddi cotta*. Cibu cum su quale si leant sos pisches. Fig. *ingannu*.
escajòlo, m., qui bendet sa pedde de lucchette.
escandescènza, f. Log. Sett. *arrabbiu*. Mer. *inquietùdini*. Ira, isdignu.
escàndola, f., appusentu de su comitu in galera.
èscara, f. Dial. Com. *crosta*.
escavaziòne, f. Log. *iscavassione*. Iscavu.
esclamàre, v. n. ass. Log. *exclamare*, *isclamare*. Mer. *esclamài*. Sett. *esclamà*.
esclamatìvo, agg. Dial. Com. *esclamatìvu*.
esclamaziòne, f. Log. *isclamatióne*. Mer. Sett. *esclamazióni*. Boghe de allegria, e de dolore.
esclùdere, v. a. anom. Log. *exclùdere*, *refudare*. Mer. *esclùdiri*, *rifiutài*. Sett. *escludì*. Privare.
esclusióne, f. Log. *exclusióne*. Mer. Sett. *esclusioni*. Allontanamentu.
esclusìva, f. Dial. Com. *esclusìva*. Refudu de una cosa, de una persona.
esclusivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. In modu eccettuadu.
esclusìvo, agg. Dial. Com. *esclusìvu*.
esclùso, agg. Log. *exclusu*, *refudàdu*. Mer. *esclusu*, *rifiutàu*. Sett. *esclusu*. Privadu, eccettuadu.
escogitàre, Voc. Lat. → investigare.
escomunicàre, → scomunicare.
escoriaziòne, f., escorticamento m. Log. *iscorzadùra*. Mer. *scroxoladura*.
escorporàre, → scorporare.
escreàto, m. Log. *iscarràsciu*, ispurga de su catarru. Mer. *sdarràsciu*. Voc. Lat.

escrementìzio, agg., qui appartenit ad s'escrementu, ad sas materias. Escrementosu.
escremèntо, m. Dial. Com. *escremèntu*, materia.
escrementòso, agg. Dial. Com. *escrementòsu*.
escrescènza, f. Log. *creschimèntu*. Mer. *escrescènzia*. Sett. *crescimèntu*. Unfiamentu.
escreziòne, f. Log. separatione de sos umores dae su corpus, et de sas materias inutiles.
escùbie, f. pl. Voc. Lat. → sentinella.
Esculàpio, m. Dial. Com. *Esculàpiu*. Deus de sa meighina.
esculènto, agg., bonu a mandigare, si narat de sas piantas.
escursiòne, → scorreria.
escusàre, → scusare coi deriv.
escussiòne, f., actu forzadu pro pagare unu depidu in tribunale.
escùtere, v. a. Log. *costrìnghere*. Mer. *costrìngiri*. Sett. *costrignì*. Voc. Lat.
esecràbile, agg. Log. *detestabile*, *esecràbile*. Mer. Sett. *esecràbili*.
esecràndo, agg. Dial. Com. *esecràndu*.
esecràre, v. a. Log. *esecràre*, *maleìghere*. Mer. *esecrài*, *maledìxiri*. Sett. *esecrà*. Detestare.
esecràto, agg. Log. *esecràdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Detestadu, abborridu.
esecraziòne, f. Log. *execratiòne*, *maledictiòne*. Mer. Sett. *malidizièni*.
esecutàre, -toriàre, v. a. t. leg. Log. *esecutare*, *issucutare*. Mer. *scicutài*. Sett. *isicutà*.
esecutivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
esecutìvo, agg. Dial. Com. *esecutìvu*. Qui si esighit s'actu de su ministru de justitia.
esecutòre, m. Log. *esecutore*, *missu*. Boja, (Margh. *boje*). Mer. *missu*, *bugginu*. Sett. *missu*.
esecutòria, esecutoriale → esecutivo.
esecuziòne, f. Log. *esecutione*. Mer. Sett. *esecuzioni*. Effectu, cundanna, actu juridicu.
eseguìbile, agg. Log. *eseguìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Qui si podet eseguire.
eseguimènto, m. Dial. Com. *eseguimèntu*.
eseguìre, v. a. Log. *esighire*, *eseguìre*. Mer. *eseguìri*. Sett. *esighì*. Ponner in executione.
esèmpio, m. Dial. Com. *exèmplu*, *esèmpiu*. Exemplare, modellu, operatione.
esemplàre, m. ed agg. Log. *esemplàre*. Mer. *-àri*. Qui est de bonos costumenes.
esemplarità, f. Log. *esemplaridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *exemplaritài*. Bonidade de costumenes.
esemplarmènte, avv. Log. *esemplarmente*, *ottimamènte*. Mer. *ottimamènti*.
esemplificàre, v. a., explicare una cosa cum exemplos. Battire exemplos, assimizare.
esempligràzia, → verbigrazia, per esempio.
esèmplo, → esempio.
esentàre, v. a. Log. *esentare*. Mer. *esclùdiri*, *esentai*. Sett. *-à*. Fagher esente, liberare.
esènte, agg. Log. *esènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Francu, liberu, exclusu, privilegiadu.
esenteraziòne, f. Voc. Lat. → svisceramento.
esentìvu, agg., bonu a fagher esente.
esenzionàre, v. a. Log. *esenzionare*. Mer. *-ai*.
esenziòne, f. Log. *privillègiu*. Mer. *privilegiu*. Sett. *esenziòni*, *privilègiu*.
esequiàre, v. n., fagher sos funerales.
esèquie, f. Log. *funerales*. Mer. *-àlis*. Sett. *-àli*.
esercènte, agg. e com. Log. *unu qui exèrcitat*.
esèrcere, → esercitare.
esercitàbile, esercìbile, agg. Log. *exerzitàbile*. Mer. Sett. *esercitàbili*. Mer. Sett. *-àbile*.
esercitàre, v. a. Log. *exercitare*, *exerzitare*. Mer. *esercitài*. Sett. *esercità*. Proare, praticare, operare.
esercitaziòne, f. Log. *exercitatiòne*. Mer. Sett. *esercitaziòni*. Eserciziu.
esèrcito, m. Log. Sett. *exèrcitu*. Mer. *esèrcitu*.
esercìzio, m. Log. *exercìtiu*. Mer. Sett. *esercìziu*. Fadiga, motu, actu repetidu.
eseredàre, → diseredare.
esèrgo, m., sa parte, o iscriptura, linea de subta de sa moneda. Voc. Gr.
esibìre, v. a. Log. *esibìre*. Mer. *esibìri*. Sett. *esibì*. Offerrere, presentare.
esibìta, f. t. leg., presentatione de un'iscriptura.
esibìto, m. → supplica, memoriale. Agg. esibìto, Log. *exibìdu*. Mer. *esibìu*. Sett. *esibìtu*.
esibitòre, m. Log. *exibidòre*. Mer. Sett. *-òri*.
esibiziòne, f. Log. *exibitione*. Mer. Sett. *-zièni*.
esigènte, agg. Log. *esigènte*, *incontentàbile*. Mer. Sett. *esigenti*.
esigènza, f. Log. *bisònzu*. Mer. *bisòngiu*. Sett. *bisògnu*. Pagamentu, esactione.
esigère, v. a. anom. Log. *exìgere*. Mer. *coberài*, *esìgiri*. Sett. *esigì* → riscuotere.
esigìbile, agg. Log. *esigìbile*. Mer. Sett. *esigìbili*. Facile ad esigere.
esìglio, → esìlio.
esìguo, agg. Log. *tènue*, *minòre*, *picòcu*. Mer. *pittìcu*. Sett. *minorèddu* → tenue.
esilaràre, v. a. Log. *allegràre*. Mer. *allirgài*. Sett. *alligrà*. Esser allegru, sullevaresi.
èsile, → tenue, sottile.
esiliàre, v. a. Log. *disterrare*, *exiliare*. Mer. *esiliai*. Sett. *esilià*. Dal Lat. exulo, -as.
esìlio, m. Log. *distèrru*, *exìliu*. Mer. Sett. *esìliu*.
esilità, → tenuità.
esìmere, v. n. difett. Log. *esentare*, *isfranchìre*. Mer. *-ìri*. Eccettuare, bogare, dispensare.
esìmio, agg. Voc. Lat. → eccellente, singolare.
esimiziòne, → esenzione.
esinanìre, v. a. n. p. Log. *umiliàresi*. Mer. *umiliaisì*. Sett. *umiliàssi*. Annichilare, reduire a niente.
esinanìto, → annichilito.
esistènza, f. Log. *existèntia*. Mer. Sett. *esistènzia*. S'essere, o istadu de su qui esistit.
esìstere, v. n. ass. Log. *exìstere*. Mer. *esìstiri*. Sett. *esistì*. Vivere, essere.
esistimàre, → stimare, pensare.
esitàre, v. n. ass. Log. *dubitare*. Mer. *-ài*. Sett. *dubità*. Bendere, ismerciare, ispazzare.
esitaziòne, f. Dial. Com. *dubbiu* → dubitazione.
èsito, m. Log. *èxitu*, *essìda*. Mer. *esitu*, *bessìda*. Sett. *uscìta*. Fine, bèndua, ispazzu.
esiziàle, -zièso, agg. Dial. Com. *dannòsu*, *damnosu* → pernicioso, mortifero.

esìzio, → eccidio, rovina.
èsodo, m. Dial. Com. *èsodu*. Su segundu libru de su Pentateucu, iscriptu dai Moyses.
esòfago, m. Log. *arghentòlu*, *arguèna*. Mer. *gannaròzza*. Su canale de sa bula. Voc. Gr.
esondàre, v. n. → traboccare, uscir dalle sponde.
esoneràre, v. a. Log. *esoneràre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Esentare, disgarrigare, liberare.
esoràbile, → benigno, arrendevole.
esoràre, → pregare.
esorbitànte, agg. Log. *esorbitànte*. Mer. *-ànti*. Eccedente.
esorbitantemènte, avv. Log. *esorbitantemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Subrabbundantemente.
esorbitànza, f. Dial. Com. *esorbitànzia*. Eccessu.
esorcìsmo, m. Dial. Com. *iscongiùru*. Voc. Gr.
esorcìsta, m. Dial. Com. *esorcìsta*.
esorcizzàre, v. a. Log. *esorcizàre*, *iscongiurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → scongiurare.
esordiàre, -ìre, Voc. Lat. → cominciare.
esordiènte, com. Log. *principiànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Qui est nou in s'arte.
esòrdio, m. Dial. Com. *esòrdiu*. Principiu de unu discursu oratoriu.
esornaziòne, f., ornamentu de su discursu.
esortàre, v. a. Log. *esortare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Consizare, persuadìre.
esortatòrio, agg. Dial. Com. *esortatòriu*.
esortaziòne, f. Log. *exortatiòne*. Mer. Sett. *-zioni*.
esòso, agg. Dial. Com. *odiòsu*. Abbominabile.
esòtico, agg. e m. Dial. Com. *esòticu*, *furistèri*. Si narat de sas piantas propriamente.
espàndere, → spandere.
espansiòne, f. Log. *espansiòne*, *dilatatione*. Mer. Sett. *espansiòni*, *dilatazièni*.
espansìvo, agg. Dial. Com. *espansìvu*.
espediènte, m. Log. *ispediènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Agg. → utile.
espedìre, v. a. coi deriv. → spedire.
espèllere, v. a. anom. Log. *cazzare*. Mer. *iscacciài*. Sett. *cazzà*. Voc. Lat. → scacciare.
Espèria, f. Dial. Com. *Itàlia*.
esperìbile, agg., qui si podet experimentare.
esperiènza, f. Log. *esperièntia*. Mer. Sett. *esperiènzia*. Pratica, exerciziu.
esperimentàle, agg. Log. *experimentale*, *isperimentàle*. Mer. Sett. *isperimentali*.
esperimentàre, v. a. Log. *experimentare*, *isperimentàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Connoscher per mesu de s'usu o pratica.
esperimènto, m. Dial. Com. *isperimèntu*.
espèrio, agg., occidentale. Voc. Gr.
èspero, m., istella de Venere. Voc. Gr. (sero).
espertamènte, avv. Log. *ispertamènte*. Mer. *-ènti*.
espèrto, agg. e m. Log. *ispèrtu*. Mer. *spertu*. Sett. *ispèltu*. Praticu, attentu, versadu.
espettaziòne, espettatìva → aspettativa.
espettoràre, v. a. Log. *ispettorare*. Mer. *spettorài*. Sett. *ispetturà*. Ispurgare, mandare foras dai su pectus.
espettoraziòne, f. Dial. Com. *ispettoramèntu*. Ispurgu de su pectus.
espianàre, → spianare.
espiàre, v. a. Log. *purgare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Per spiare → esplorare.
espiatòrio, agg. Dial. Com. *espiatòriu*.
espiaziòne, f. Dial. Com. *purgamentu*. Leare, o isburrare sa mancia de su peccadu.
espilàre, v. a., furare cum ingannu.
espilaziòne, f. Dial. Com. *fùrtu*. Propriamente dai una heredidade.
espiràre, → spirare, esalare.
espiraziòne, f. Log. *respiratiòne*. Mer. Sett. *-zioni*.
esplanaziòne, → dichiarazione.
esplèto, → compiuto, ultimato.
esplicàbile, agg. Log. *explicàbile*.
esplicàre, v. a. Log. *ispiegare*. Mer. *-ài*. Sett. *isplicà*. Declarare, manifestare.
esplicitamènte, avv. Log. *esplicitamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Espressamente.
esplìcito, → espresso, formale.
esplòdere, v. n. ass. Voc. Lat. → scoppiare.
esploràre, v. a. Log. *ispiàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Explorare, tentare, investigare.
esploratòre, m. Dial. Com. *ispìa*. Exploradore.
esplorazìone, f. Log. *exploratiòne*. Mer. Sett. *esplorazioni*.
esplosiòne, f. Dial. Com. *iscòppiu*. Colpu, motu subitaneu et fragorosu.
espoliziòne, → pulimento.
espòrre, v. a. anom. Log. *expònere*. Mer. *espòniri*. Sett. *esponì*. Declarare, bogare, ponner foras.
esportàre, v. a., bogare foras de s'istadu una cosa, sos productos, etc.
esportaziòne, f., s'actu de bogare foras una mercanzia.
espositòre, m. Log. *exposidòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui exponet, o interpretat una cosa.
esposiziòne, f. Log. *expositione*. Mer. Sett. *esposiziòni*. Declaratione, interpretatione.
espressamènte, avv. Log. *espressamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Claramente, formalmente.
espressiòne, f. Log. *espressiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Forza, valore, significadu.
espressìvo, agg. Dial. Com. *espressìvu*.
esprèsso, agg. Dial. Com. *esprèssu*. Claru, manifestu, firmu, determinadu.
esprimènte, agg. Log. *exprimènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Qui exprimit, explicat bene.
esprìmere, v. a. anom. Log. *exprìmere*. Mer. *esprimiri*. Sett. *esprimì*. Manifestare cum claresa.
esprobràre, Voc. Lat. → rinfacciare, rimproverare.
esprofèsso, avv., pro professione. Voc. Lat.
espròmere, v. difett. Voc. Lat. → trarre.
espromissòre, m., fidanzia qui si obbligat non a dinari, ma a fagher qualecuna cosa.
espugnàbile, agg. Log. *expugnàbile*. Mer. Sett. *espugnàbili*.
espugnàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare per forza unu logu forte, isfaghere.
espulsiòne, f. Log. *espulsiòne*, *cazzàda*. Mer. *espulsiòni*, *scacciàda*. Sett. *espulsiòni*. Qui bessit a foras, comente runza, etc.
espulsìvo, agg. Dial. Com. *espulsìvu*. Qui ispinghet foras.
espùlso, agg. Log. *cazzàdu*. Mer. *scacciàdu*. Sett. *cabàtu*. Bogadu foras.
espùngnere, v. a. Log. *isburrare*, *razzigare*, *bogare*. Mer. *sburrài*. Sett. *isburrà*. Voc. Lat.
espùnto, → cancellato, rimosso.
espurgàre, → spurgare.

esquisitèzza, → squisitezza.
esquisìto, → squisito, perfetto.
essalàre, → esalare.
essaltàre, essaudire → esaltare, esaudire.
èsse, Dial. Com. *èssa*. Litera de s'alfab.
essènza, f. Log. *essèntia*. Mer. Sett. *essenzia*. S'essere de totu sas cosas, realidade.
essenziàle, agg. Log. *essenziàle*. Mer. Sett. *essenziàli*. Necessariu, qui importat.
essenzialità, f. Log. *essenzialidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *essenzialitài*.
essenzialmènte, avv. Log. *essenzialmènte*. Mer. Sett. *essenzialmènti*.
essèquio, → esequie.
èssere, m. Dial. Com. *essènzia*. Essere, existentia positiva e reale, conditione, istadu.
èssere, verbo ausiliario Log. *èssere*. Mer. *èssiri*. Sett. *essè*. Ben essere, *ben essere*, *in bonu istadu*. Non esser nè in riga nè in ispazio, *in niunu logu*. Esser d'animo, *pàrrere*.
essiccànte, agg., qui siccat, qui asciuttat.
essiccàre, → disseccare.
essilaràre, → esilarare.
èsso, pron. pers. m. Log. *ipse*, *ipsu*. Mer. *ìssu*. Sett. *èddu*. Gall. *ìddu*.
èstasi, f. Dial. Com. *èstasi*. Voc. Gr. Elevamentu de s'anima ad cuntemplationes. Rapito in èstasi, *bessidu dai sensos*.
estasiàre, v. n. ass. Log. *esser alzadu in èstasi*.
estàte, f. Mer. *stàdi*. Log. Sett. *istìu*, *istadiàle*.
estàtico, agg. Dial. Com. *estàticu*. Leadu dai sensos. Fora de sensos.
estemporaneamènte, avv. Log. *estemporaneamente*, *improvisamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
estemporàneo, agg. Dial. Com. *improvìsu*.
estèndere, → distendere, stendere.
estendìbile, agg. Log. *estendìbile*. Mer. Sett. *estendìbili*.
estensiòne, f. Log. *estensiòne*. Mer. Sett. *-siòni*. Allongamentu, dilatamentu.
estensivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
estensìvo, agg. Dial. Com. *estensìvu*. Qui si estendet.
estensòre, m. Log. *extensòre*. Mer. Sett. *estensori*. Qui distendet, qui cumponet.
estenuàre, v. a. Log. *extenuare*. Mer. *estenuài*. Sett. *-à*. Indebolire, islanzigare.
estenuaziòne, f. Log. *islanzigamèntu*. Mer. *slangimèntu*, *estenuazìoni*. Sett. *-òni*.
esteriòre, agg. Log. *exteriòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui est de parte de foras.
esteriorità, f. Log. *adparèntia*, *exterioridàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *esteriorìtai*.
esteriormènte, avv. Log. *esteriormènte*. Mer. Sett. *-ènti*. A parte de foras.
esterminàre, → sterminare, disterminare.
estermìnio, m. Log. *estermìniu*, *distructiòne*. Mer. Sett. *distruzìoni*. Ruina, destruimentu.
esternamènte, avv. Log. *externamènte*. Mer. Sett. *esternamènti*.
esternàre, v. a. Log. *externare*. Mer. *esternài*. Sett. *-à*. Manifestare, fagher connoschere.
estèrno, agg. Dial. Com. *estèrnu*. De ateru logu, furisteri, de foras.
esterrefàtto, esterrito → atterrito, spaventato.
estersìvo, agg., qui hat virtude de asciuttare.
estesamènte, avv. Log. *estesamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Distesamente, diffusamente.
estìma, → stima, pregio.
estimàre, → stimare, pensare, riputare.
estimaziòne, f. Log. *istimatiòne*. Mer. Sett. *istimazìoni*. Concettu, opinione.
èstimo, m. Log. Mer. *istìmu*, *èstimu*. Sett. *istìma*. Istima qui si faghet in sos benes.
estìnguere, v. a. anom. Log. *istudare*. Mer. *-ài*. Sett. *istuddà*. Annientare, destruìre. Estinguere un debito, *bogare unu dèpidu*, *cazzare*.
estinguìbile, agg. Log. *qui si podet istudare*, *annientare*.
estìnto, agg. Log. *istudadu*. Mer. *-àu*. Sett. *istudàtu*.
estinziòne, f. Log. *istudadùra*. Mer. *estinzioni*, *studadùra*. Sett. *istudatura*.
estirpàre, v. a. Log. *israighinare*. Mer. *sderrexinài*. Sett. *irradizinà*. Destruire, dissipare.
estirpaziòne, f. Log. *israighinamèntu*. Mer. *sderrexinamèntu*. Sett. *irradizinamèntu*.
estìvo, -vàle, agg. Log. *istadiàle*, *de s'istìu*. Mer. *de su stàdi*. Sett. *di l'istìu*.
esto, pron. sinc. di → questo.
estollènza, → superbia.
estòllere, v. a. anom. Log. *alzare*. Mer. *arziài*. Sett. *alzà*. Elevare.
estòrcere, -òrquere, v. a. anom. Log. *troffizare*. Mer. *tròciri*. Sett. *tolzì*. Leare pro forza.
estòrre, → eccettuare, esenzionare.
estorsiòne, f., esazione violenta.
estòrto, agg., leadu a forza, cum violenzia.
estradotàle, agg., de sos benes qui non intrant in sa doda.
estragiudiziàle, agg., non expostu ad sos ojos de juighe, de judiciu de su tribunale.
estraneamènte, avv. Log. *-mènte*. Mer. Sett. *estraneamènti*.
estràneo, -ànio, agg. e m. Dial. Com. *furistèri*, *estràneu*, *istrànzu*.
estraordinàrio, → straordinario.
estràrre, v. a. anom. Log. *estraìre*. Mer. *estràiri*. Sett. *estraì*. Bogare foras, jugher foras.
estràtto, m. Dial. Com. *estràttu*, *essènzia*. Substantia de una cosa. Agg. Log. *estraìdu*. Mer. *estraìu*. Sett. *estraìtu*.
estravagànte, → stravagante.
estraziòne, f. Log. *estratiòne*. Mer. Sett. *-zìoni*.
estremamènte, avv. Log. *istremamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Eccessivamente, ad s'estremu.
estremàre, → stremare, scemare.
estremità, f. Log. *estremidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *estremitài*. Eccessu, calamidade, miseria.
estrèmo, m. Log. Mer. *estrèmu*. Estremo della vita, *sos ultimos momentos de sa vida*.
estrinsecamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Esternamente, de parte de foras.
estrìnseco, agg. Dial. Com. *estrìnsecu*, *esternu*.
èstro, m. Dial. Com. *èstru*. Log. *agitatiòne*. Mer. Sett. *agitazìoni*. Furore, impetu.
estrovèrtere, v. n., reduire a parte de foras.
estrùdere, estruso → scacciare, scacciato.
estuànte, → fervente, bollente.
estuberànza, → gonfiezza.
esturbàre, v. a., cazzare cum violentia.

esuberànte, agg. Log. *abbundànte*. Mer. Sett. *abbundànti*. Subrabbundànte.
esuberànza, f. Log. *abbundàntia*. Mer. Sett. *abbundànzia*. Subrabbundantia.
esulàre, v. n. ass. Log. *exiliare*. Mer. *esiliài*. Sett. *-à*. Andare in exiliu.
esulceràre, v. a. Log. *ulzeràre*. Mer. *agliagài*. Sett. *ulzerà*. Gliagare, piagare.
esulceraziòne, f., -ramento m., formamentu de s'ulzera, piae maligna.
èsule, m. Log. *èsule*. Mer. Sett. *-li*. Bandidu, disterradu, qui est in exiliu.
esultàre, v. n. ass. Log. *exultare*. Mer. *esultài*. Sett. *-à*. Manifestare s'allegrìa.
esultaziòne, f. Log. Sett. *allegrìa*. Mer. *allirghia*.
esumàre, → dissotterrare.
esurìre, v. n. ass., esser famidu. Voc. Lat.
esùsto, agg. Log. *brujàdu*. Mer. *abbruxàu*.
età, f. Log. *edàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *etài*. Di mezza età, *tra bezzu et jòvanu*.
ètere, m., sa parte plus sutile de s'aèra. Voc. Gr.
etèreo, agg. Log. *celèste*. Mer. Sett. *-èsti*.
eterizzàre, v. a., reduire ad sa puresa de s'etere, de s'aèra. Purificare estremamente.
eternàle, agg. Log. *eternàle*. Mer. Sett. *-àli*.
eternamènte, -nalmènte, avv. Log. *eternamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Semper, continuu.
eternàre, v. a. Log. *eternare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Perpetuare, immortalaresi.
etèrno, agg. Dial. Com. *etèrnu*. Perpetuu, senza principiu, et senza fine.
eteròclito, agg., de differente sonu, si narat de sos nomenes qui si declinant foras de sa regula generale. Voc. Gr.
eterodòsso, agg. Dial. Com. *eterodossu*. De diversa opinione o fide, ereticu. Voc. Gr.
eterogèneo, agg. Dial. Com. *eterogeneu*. De differente genere. Voc. Gr.
ètica, f. Dial. Com. *ètica*. Sientia de sos costumenes. Voc. Gr.
etichètta, f. Dial. Com. *etichètta*. Formalidade de sas cortes. Bigliette o marca.
ètico, agg. Dial. Com. *èticu*. Qui studiat ètica. Tisicu, malaidu de frebbe tisi.
etimologìa, f. Dial. Com. *etimologìa*. Su veru sensu et origine de sas paraulas. Voc. Gr.
etimològico, agg. e m., qui istudiat sas etimologias.
etimologìsta, m., istudiante de etimologias.
ètnico, agg. e m. → gentile, pagàno, idolatra.
ètra, → ètere.
ettàgono, m. figura geom., de sept'àngulos.
ètte, m. Dial. Com. *ette*. Un'ette, *un'ètte*, *nudda*, *minima parte*.
eucaristìa, f. Dial. Com. *eucaristìa*. Ringratiamentu. Su Sacram. de s'Eucaristia. Voc. Gr.
eucarìstico, agg. Dial. Com. *eucarìsticu*.
eufemìsmo, m. figura retor., in colorire una paraula pagu honesta cum paraulas innocentes.
eumènidi, f. pl., furias infernales de sos poetas.
eunùco, m. Log. *crastàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Qui non hat facultade de generare.
èuro, m., bentu orientale, o sirocco. Voc. Gr.
evacuamènto, m. → evacuazione.
evacuàre, v. a. Log. *evacuare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher de su corpus → votare.
evacuaziòne, f. Log. *evacuatiòne*. Mer. Sett. *evacuazìoni*. Isgravamentu de su corpus.
evàdere, v. n. anom., bessire foras, liberaresi. Voc. Lat.
evagaziòne, → svagamento, distrazione.
evangèlico, agg. Dial. Com. *evangèlicu*. Conforme ad s'Evangèliu.
evangèlio, m. Dial. Com. *evangèliu*. Voc. Gr.
evangelìsta, m. Dial. Com. *evangelìsta*.
evangelizzàre, v. a. e n. ass. Log. *evangelizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Preigare s'Evangeliu.
evaporamènto, → evaporazione.
evaporàre, → svaporare.
evaporaziòne, f. Log. Sett. *isvaporamèntu*. Mer. *svaporamèntu*. Esalatione, dissipatione.
evasiòne, f. Log. Mer. *iscappàda*. Sett. *iscapàta*. Definitione de un'affare.
evèllere, → svellere.
eveniènza, → emergenza, occorrenza.
evenimènto, → evento, riuscita.
evènto, m. Dial. Com. *eventu*, *suzzèssu*. Casu, accidente, resessida, effectu, fine.
eventuàle, agg. Log. *eventuàle*. Mer. Sett. *-ali*. Casuale, futuru.
eventualità, f. Log. *eventualidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *eventualitài*.
eversiòne, → rovina.
eversòre, → distruggitore.
evidènte, agg. Log. *evidènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Claru, distìnctu.
evidentemènte, -tissimamente, avv. Log. *evidentemènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Evidentissimamente.
evidènza, f. Dial. Com. *evidènzia*. Claridade, claresa. Ad evidenzia, avv. *ad evidènzia*.
evìncere, repitere, dimandare sa cosa sua possedida dai atere. Voc. Lat.
eviràre, evirato → castrare, castrato.
eviraziòne, f. Dial. Com. *crastadùra*.
evitàbile, agg. Log. *evitàbile*. Mer. Sett. *-ili*. Qui si podet evitare.
evitàre, v. a. Log. *evitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → scansare, sfuggire.
eviziòne, f., actione de repiter su sou da un'ateru. Voc. Lat.
èvo, m. Log. *edàde*, *sèculu*. Mer. *edadi*, *sèculu*. Sett. *seculu*, *etài*.
evocàre, v. a., giamare, clamare foras. Si narat de sos ispiritos. Voc. Lat.
evoluziòne, f., eserciziu militare.
evùlso, agg. Voc. Lat. → svelto, sbarbato.
ex abrùpto, avv. Voc. Lat. → improvvisamente.
ex profèsso, → esprofesso.
eziandìo, avv. Dial. Com. *ancòra* → ancòra.

F

f, lettera labiale → Vocab. Sard.-Ital.
fa, m. Dial. Com. *fa*. Nota music.
fabbisògno, m., contu antizipadu, o preventivu.
fàbbrica, f. Dial. Com. *fabbrica*.
fabbricàre, v. a. Log. *fabbricare*, *fraigare*. Mer. *fabbricai*. Sett. *fabbricà*.
fabbricàto, m. ed agg. Log. *fraigadu*. Mer. *fabbricàu*. Sett. *-àtu*. Edificiu, fabbrica.
fabbricatòre, m. Log. *fraigadòre*. Mer. Sett. *fabbricadòri*.
fabbricaziòne, f., -amènto m. Dial. Com. *fabbricamèntu*.
fabbricière, m. Dial. Com. *fabbricièri*. Su qui attendet ad sas fabbricas.
fabbrìle, agg., de maestranzia.
fàbbro, m. Log. *frailàrzu*. Sett. *-àggiu*. Mer. *ferrèri*. Mastru, inventore.
fabulàre, Voc. Lat. → cianciare.
faccènda, f. Dial. Com. *fazzènda*, *faccènda*. Affare, negotiu, negusciu.
faccenderìa, f. Log. *affazzènda*.
faccendière, m. Dial. Com. *fazzendèri*, *faccendèri*. Faccendone, m. *faccendòne*.
faccètta, f. Dial. Com. *faccètta*.
facchinàre, → affacchinare.
facchinerìa, f. Log. *trabagliu de carriarzu*.
facchìno, m. Log. *carrialzu*, *carriàrzu*. Sett. *-àggiu*. Mer. *bastàsciu*.
fàccia, f. Log. Sett. *faccia*, *cara*. Mer. *facci*. Coraggiu, isfrontadesa.
facciàta, f. Log. *fazzàda*. Mer. *facciàda*. Sett. *fazzàta*.
faccidànno, facidànno, m. Log. *dannàrzu*.
face, f. Log. *fache*, *isplendòre*. Mer. Sett. *-òri*.
facetamènte, avv. Log. *buffonescamènte*. Mer. Sett. *-ti*. Lepidamente.
facèto, agg. Dial. Com. *lèpidu*.
facèzia, f. Dial. Com. *facèzia*. Lepidesa.
facibène, m. Log. *bonu fizu*. Mer. *bonu fillu*.
fàcile, agg. Log. *fàzile*. Mer. Sett. *-ili*.
facilità, f. Log. *facilidade*, *fazilidade*. Mer. *-dàdi*. Sett. *fazilitài*.
facilitàre, v. a. Log. *fazilitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
facilitaziòne, f. Log. *agevolèsa*, *facilitassiòne*. Mer. Sett. *facilitaziòni*.
facilmènte, avv. Log. *fazilmènte*. Mer. Sett. *-ti*.
facimènto, m. Dial. Com. *fattu*. Operassione.
facinoròso, agg. Log. *isceleràdu*. Mer. *sceleràu*. Sett. *-àtu*.
facitòre, m. Log. *faghidòre*, *operadòre*. Mer. Sett. *operadòri*.
facitùra, → fattura, opera.
facoltà, f. Log. *facultàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *facultài*. Impleu, arte.
facoltatìvo, agg. Dial. Com. *facultatìvu*.
facoltizzàre, v. a., dare facultade.
facoltòso, agg. e m. Dial. Com. *riccu*.
facondamènte, avv. Log. *facundamènte*. Mer. Sett. *facundamènti*.
facòndia, f. Dial. Com. *facùndia*, *eloquènzia*.
facòndo, agg. Dial. Com. *facùndu*. Eloquente.
fac-sìmile, m. Dial. Com. *copia*, *impronta*.
faggèto, m., logu piantadu a faggios.
faggio, m. Dial. Com. *faggiu*. Àrvure.
fagiàno, m. Dial. Com. *fagiànu*. Puzone.
fagiuolàta, → sciocchezza.
fagiuòlo, m. Log. *basòlu*. Mer. *fasòlu*. Sett. *faxolu*.
fàglio, m. Dial. Com. *fàgliu*, de giogu de cartas.
fagnòne, m. Dial. Com. *astutu*, unu qui si finget bovu, o balordu.
fagòtto, m. Dial. Com. *fagòttu*. Imbòligu. Ispecie de istrumentu armoniosu.
faìna, f., animale simile ad s'attu, contrariu ad sas puddas.
falànge, f. Dial. Com. *esèrcitu*. Multitùdine de gente. Voc. Gr.
falbalà, f. Mer. *prefàgliu*. Ornamentu de sos bestires de feminas.
falcàre, v. a. Log. *uncinare*. Mer. *crubai*. Sett. *uncinà*. Intonchinare, arcare.
fàlce, f. Log. *falche*, *messadòrza*. Mer. *fàrci*. Sett. *messaddòggia*.
falchètto, m. Log. *astorèddu*. Mer. *storixèddu*.
falciàre, v. a. Log. *messare s'herva de sos campos*.
falciàta, f. Log. *colpu de falche*.
falcìdia, f., detrassione de sa quarta parte de sos legados in favore de s'erede. Lege rom. far la falcidia, *iscontare*.
falcidiàre, v. a. Log. *diffalcare*. Mer. Sett. *-ai*.
falciòne, m. Log. *rustràgliu*. Mer. *farci manna*.
fàlco, -òne, m. ucc. Log. *astòre*. Sett. *-òri*. Mer. *stori*.
falconàre, v. a., cazziare cum s'astoreddu.
falda, f. Dial. Com. *falda*. Falda della montagna, *pendìu*, *costa*.
faldèlla, f. Log. *isfilamèntu*. Quantidade de filu isfiladu.
faldistòro, m., cadreone de Cheja pro usu de sos Piscamos.
faldòso, -dàto, agg. Dial. Com. *iscattòsu*. Qui si dividit in iscattas, propr. de sas pedras.
falegnàme, m. Log. Sett. *mastru de àscia*. Mer. *fustèri*.
falèrno, m. Log. *binu isquisìtu*.
falimbèllo, m., ispecie de puzone.
falla, f., abbertura, o istampa ue intrat s'abba.
fallàce, agg. Dial. Com. *falsu*.
fallacemènte, avv. Log. *falsamènte*. Mer. Sett. *-ti*.
fallàcia, f. Log. *falsidàde*. Mer. *-àdi*, *fallacia*. Sett. *falsitài*. Ingannu.
fallànza, → errore, mancanza.
fallàre, v. n. ass. Log. *faddire*, *isbagliare*. Mer. *faddìri*. Sett. *faddì*. Mancare, errare.
fallìbile, agg. Log. *faddìbile*, *fallìbile*. Mer. Sett. *fallibili*.
fallibilità, f. Log. *fallibilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *fallibilitài*.

fallimènto, m. Dial. Com. *bancarrùta*, *fallimèntu*. Errore, mancànzia.
fallìre, v. n. ass. Log. *faddìre* → fallare.
fallo, m. Log. *isbàgliu*, *errore*. Mer. *errori*.
falò, m. Log. *fogaròne*. Mer. Sett. *-òni*. Fogos de allegria.
falòtico, → fantastico.
falpalà, → falbalà.
falsamènte, avv. Log. *falsamènte*. Mer. Sett. *-ti*.
falsàrdo, → maliardo, stregone.
falsàre, → falsificare, contraffare.
falsàre, → falsificare.
falsarìga, f. Dial. Com. *falsarìga*.
falsàrio, m. Dial. Com. *falsàriu*.
falseggiàre, → falsificare.
falsètto, m. Log. *tìppiri*, *falzìttu*. Boghe acuta, de conca.
falsificàre, v. a. Log. *falsificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
falsificaziòne, f., -camento m. Log. *falsificassiòne*. Mer. Sett. *-zièni*. Falsificamentu.
falsità, f. Log. *falsidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tài*.
fàlso, m. Log. Sett. *falzu*. Mer. *fàlsu*.
fàlta, f. Dial. Com. *fàlta*. Errore, culpa.
faltàre, → diffaltare.
fama, f. Dial. Com. *fama*.
fame, f. Log. *famen*, *famine*. Mer. *-ni*. Sett. *fami*.
famèlico, agg. Log. *famidu*. Mer. *-ìu*. Sett. *-ìtu*.
famigeràto, agg. Dial. Com. *famòsu*.
famìglia, f. Log. Sett. *famìlia*. Mer. *-glia*.
famiglière, m. Log. *servidòre*. Sett. *-òri*. Mer. *serbidòri*. Agg. Dial. Com. *domesticu*, *intrìnsecu*.
famigliarità, f. Log. *familiaridàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *familiaritài*. Confidenzia.
famigliarizzàre, v. n. p. Log. *familiarizzàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Tenner confidenzia.
famigliarmènte, avv. Log. *familiarmènte*. Mer. Sett. *-enti*. Confidentemente.
famìglio, → famigliare.
familiàre, → famigliare.
familiarità, → famigliarità.
familiarmènte, → famigliarmente.
famosamènte, avv. Log. *famosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum grande fama.
famosità, f. Log. *famosidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *famositài*. Celebridade.
famòso, agg. Dial. Com. *famosu*.
famulènto, → famelico.
fàmulo, Voc. Lat. → servo.
fanàle, m. Log. *lampiòne*, *fanàle*. Mer. *lantiòni*. Sett. *fanàli*.
fanàtico, agg. e m. Dial. Com. *fanàticu*.
fanatìsmo, m. Dial. Com. *fanatìsmu*.
fancèlla, f., -èllo m. → fanciulla, -ullo.
fanciùlla, f. Log. Sett. *pizzìnna*. Mer. *pippia*.
fanciullàggine, f. Log. *pizzinnada*. Sett. *-àta*. Mer. *pippiada*.
fanciulleggiàre, v. n. ass., fagher actos de pizzinnu.
fanciullèsco, agg. Log. *de pisèddu*. Mer. *de pippiu*.
fanciullèzza, f. Log. Sett. *pizzinnìa*. Mer. *piccinnìa*.
fanciùllo, m. Log. *pizzinnu*, *piseddu*. Mer. *pippiu*, *picciocheddu*. Sett. *pizzìnnu*.
fandònia, f. Dial. Com. *fàula*. Falsidade.
fanèllo, m., ispecie de puzoneddu.
fanfalùca, f., cosa nada senza fundamentu.
fànfano, m., -na f. Dial. Com. *vanu*. Ciarrone.
fànfera, (a) avv. Dial. Com. *a casu*.
fanghìglia, f. Dial. Com. *fangu*. Log. *tremulèu*.
fango, m. Dial. Com. *fangu*. Log. *ludu*.
fangòso, agg. Dial. Com. *fangòsu*.
fantaccìno, m., simplize soldadu.
fantàjo, m., amorosu de servidoras.
fantasìa, f. Dial. Com. *fantasia*. Immaginassione.
fantasiàre, → fantasticare.
fantàsima, -tasma, m. Dial. Com. *fantàsma*, *fantasima*. Voc. Gr.
fantasiòso, agg. Dial. Com. *fantàstigu*.
fantasmagorìa, f. Dial. Com. *fantasmagorìa*. Lanterna magica.
fantasticàre, v. n. ass. Log. *fantasticàre*. Mer. *fantasticài*. Ruminare, immaginare.
fantasticherìa, f. Dial. Com. *fantasticheria*.
fantàstico, m. Dial. Com. *fantasticu*.
fante, m. Log. *pedòne*. Mer. Sett. *-òni*. Servidore, -ra. Caddu, arma de cartas.
fanterìa, f. Dial. Com. *fanterìa*.
fantèsca, f. Log. Sett. *servidòra*. Mer. *serbidòra*.
fantìno, m. Log. *curridòre*. Mer. Sett. *-òri*.
fantòccio, m. Log. Sett. *puppia*. Mer. *pippia de zappulu*. Fig. *simplice*, *balòrdu*.
fantòne, m. Log. *fanfarrone*. Mer. Sett. *-òni*.
faonàre, v. n. Log. *fedare* → figliare, propr. de sos animales. Voc. Franc.
faraòne, m. Dial. Com. *faraòne*, ispecie de giogu.
fàrda, f. Log. *bruttèsa*, o materia pro imbruttàre.
fardèllo, m. Log. *imbòligu*. Mer. *fardellu*.
fàrdo, m., ballone de pedde qui contenit saccu de tela pienu de cosas aromaticas.
fare, v. a. anom. Log. *faghere*. Mer. *fai*. Sett. *fà*. Formare, eseguire, operare. Far alto, *firmaresi*. Far frode, *ingannare*. Far galloria, *allegràresi*. Far pressa, *sollicitare*, *importunare*.
farètra, f. Dial. Com. *turcassu*. Baina, osiat custodia de sas frizzas.
faretràto, agg., armadu de turcassu.
farfàlla, f. Log. *mariposa*, (Bosa) *faghe farina*. Mer. *papagàllu*. Sett. *parabàtula*.
farfallòne, m. Log. *mariposòne*. Mer. *papagalloni*. Fig. *errore*, *ispropositu*.
farìna, f. Dial. Com. *farina*.
farinàceo, agg. Log. Sett. *farinàtu*, *farinosu*.
farinajuòla, f. Log. Sett. *farinèra*.
farinèllo, → furfante.
farìnge, f. Log. *bula*. Sett. *gola*. Mer. *gùturu*. Su principiu de sa bula.
farinòso, agg. Log. Sett. *farinòsu*.
farisèo, m. Dial. Com. *farisèu*. Ipocrita.
farlingòtto, m., qui faeddat male una limba.
farmacìa, f. Dial. Com. *butecharìa*.
farmacìsta, m. Dial. Com. *butecchàriu*. Mer. *potecarìa*, *potecariu*.
fàrmaco, m. Log. *rimèdiu*. Meigamentu. Voc. Gr.
farneticàre, → freneticare, vaneggiare.
farnètico, → frenetico.
fàro, m. Dial. Com. *faru*. Fanale de mare pro indicare s'intrada de su portu. Voc. Gr.
farràgine, farràggine, f. Log. *farràgine*. Mer. Sett. *farràgini*. Confusione de cosas.

farraginòso, agg. Dial. Com. *confusu*. Misciadu.
fàrro, m. Log. *farre*. Mer. *farri*. Sett. *farru*.
farsa, f. Dial. Com. *farsa*. Voc. Franc.
farsètto, m. Log. Sett. *imbùstu*. Mer. *còssu*.
fascètta, f., -to m. Log. Sett. *fascitta*. Mer. *fascìttu*. Fascitta de linna, mannuju.
fàscia, f. Dial. Com. *fascia*, *benda*.
fasciàre, v. a. Log. *fasciare*. Mer. *fasciài*. Sett. *-à*.
fasciatùra, f. Log. Mer. *fasciadùra*. Sett. *-ddùra*.
fascìcolo, m. Dial. Com. *fascìculu*.
fascìna, f. Dial. Com. *fascìna*.
fascinàre, v. a. → affascinare. Per far fascine, Log. *fagher fascinas*. Mer. *fai fascinas*.
fascinaziòne, f., fàscino m. Log. Sett. *majìa*. Mer. *mazina*. Fattura, ligadura.
fàscio, m. Dial. Com. *fasciu*. Far d'ogni erba fascio, *fagher male*, *tenner una vida mala*.
fasciùme, → sfasciume.
fase, fasi, f. Log. *fase*. Mer. Sett. *fasi*. Diversa apparenzia de sos pianetas. Voc. Gr.
fastèllo, m. Dial. Com. *fasciu*.
fastellòne, m. Log. *mannàzzu*, *hominazzu*.
fàsti, m. pl. Log. *annales*, *memorias*.
fastidiàre, v. a. Log. *molestare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
fastìdio, m. Dial. Com. *fastidiu*, *molestia*.
fastidiosità, -diosàggine → fastidio.
fastidiòso, agg. Dial. Com. *fastidiòsu*, *nojòsu*.
fastidìre, → infastidire.
fastìgio, → sommità, altezza.
fàsto, m. Dial. Com. *fastu*, *gloria*, *pompa*.
fastosamènte, avv. Log. *pomposamente*, *arrogantemente*. Mer. Sett. *-ènti*.
fastòso, → altero, arrogante.
fata, f. Dial. Com. *fada*. Incantadora, accisadora.
fatàle, agg. Log. *fatale*. Mer. Sett. *-àli*.
fatalìsmo, m. Dial. Com. *fatalìsmu*.
fatalìsta, m. Dial. Com. *fatalìsta*. Qui attribuit totu ad su destinu.
fatalità, f. Log. *fatalidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-litài*.
fatalmènte, avv. Log. *fatalmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
fatàre, v. n. ass. Log. *fadare*. Mer. *fatài*. Sett. *-à*. Indovinare. Affatturare.
fatàto, agg. Log. *fadàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *fatatu*. Fortunadu, benefadadu.
fatatùra, f. Log. Mer. *fadadùra*. Sett. *fatatùra*.
fatìca, f. Log. Sett. *trabàgliu*. Mer. *traballu*. Fadiga, pena, fastizu.
faticàre, → affaticare.
faticatòre, f. Log. *trabagliadòre*. Sett. *-òri*. Mer. *traballadòri*.
faticosamènte, avv. Log. *trabagliosamènte*. Sett. *-ènti*. Mer. *traballosamènti*.
faticòso, agg. Log. Sett. *fadigòsu*, *trabagliòsu*. Mer. *traballòsu*. Difficile.
fatìdico, agg. Dial. Com. *indovìnu*. Voc. Lat.
fatigàre, → faticare, travagliare.
fàto, m. Dial. Com. *fatu*, *destìnu*. Voc. Lat.
fatta, f. Dial. Com. *manera*. Ispecie, qualidade.
fattamènte, avv. Log. *in tale modu*.
fattèzza, f. Log. Mer. *fattèsa*. Sett. *fattèzia*.
fattìa, → malìa.
fattibèllo, → belletto.
fattìbile, agg. Log. *fattìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
fattìccio, agg. Dial. Com. *complèssu* → atticciato. Homine russu, benefactu.
fattìzio, agg. Log. *artificiale*. Mer. Sett. *-àli*. Factu a manu, cum arte.
fatto, m. ed agg. Dial. Com. *fattu*, *factu*. Di fatto, *de factu*, *in fattis*.
fattojàno, m., su qui trabagliat in su molinu de s'ozu.
fattòjo, m., molinu de ozu. Ue si faghet s'ozu.
fattòre, m. Log. *factore*, *fattore*. Mer. Sett. *-òri*. Autore, criadore.
fattorèssa, f. Log. Sett. *mandatària*. Sa qui faghet sos cumandos in sas monzas.
fattorìa, f. Dial. Com. *fattorìa*.
fattorìno, m. Log. *dischènte*. Sett. *-ènti*. Mer. *fattorinu*, *zeraccu*.
fattucchierìa, f. Log. *majarzerìa*, *bruscierìa*. Mer. *mazìna*. Sett. *bruscierìa*.
fattùra, f. Dial. Com. *fattùra*.
fatturàre, v. a. Log. *falsificare*, *fatturare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fatuità, f. Voc. Lat. → stolidezza.
fàtuo, → stolto, sciocco.
fàuci, f. Log. *bula*. Mer. *gùturu*. Sett. *gola*.
faustamènte, avv. Log. *faustamènte*, *felizemènte*. Mer. Sett. *felizemènti*.
fàusto, agg. Log. *felize*. Mer. Sett. *felizi*.
fautòre, m. Dial. Com. *partigiànu*.
fava, f. Log. Mer. *fà*. Sett. *fàba*.
favàta, f. Log. mandigu factu cum fà. Fig. *bravàda*, *ispacconàda*.
favèlla, f. Log. *limbàzu*. Mer. Sett. *linguàggiu*.
favellamènto, → discorso.
favellàre, v. n. ass. Log. *faeddàre*. Mer. *fueddài*. Sett. *fabeddà*.
favìlla, f. Log. Sett. *istinchìdda*. Mer. *ciccìdda*.
favillàre, → sfavillare.
favìllo, → splendore.
favo, m. Log. *bresca*, *pane*. Mer. *bresca*.
fàvola, f. Dial. Com. *fabula*. Log. *fola*, *invenziòne*.
favoleggiamènto, m. Log. *parhistòria*. Raccontu de fabulas.
favoleggiàre, favolare, v. n. ass. Log. *raccontare fabulas*, *narrer parhistorias*.
favoleggiatòre, m. Log. *impostore*. Mer. *-òri*.
favolosamènte, avv. Log. *fabulosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
favolòso, agg. Dial. Com. *fabulòsu*, *favolòsu*.
favomèle, m. Log. *pane de mele*. Mer. *bresca*.
favòne, m. *fà manna*. Fig. *superbu*.
favònio, m., bentu de ponente.
favoràre, → favoreggiare, favorire.
favòre, m. Log. *favore*. Mer. Sett. *-òri*.
favoreggiàre, v. a. Log. *favorìre*. Mer. *favorèssiri*. Sett. *favorì*. Protegere, adjuare.
favoreggiatòre, m. Log. *favoridòre*, *proteggidòre*. Mer. Sett. *-òri*.
favorèvole, agg. Log. *favorevole*, *favorabile*. Mer. Sett. *favorabili*.
favorìre, v. a. Log. *favorìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-rì*.
favorìto, m. ed agg. Log. *favorìdu*. Mer. *favorèssiu*. Sett. *favorìtu*. Protectu, proteggìdu.
favùle, m. Log. *canna de fa*. Mer. *stula de fa*.
faziòne, f. Log. Mer. *fattèsa*. Sett. *fattèzia*. Setta.

faziòso, agg. e m. Dial. Com. *faziòsu*.
fazzolètto, m. Log. *muccadòre*, *muccalòru*. Sett. *muccalòru*. Mer. *mucadòri*.
fè, f. poet. → fede.
febbràjo, m. Log. *frearzu*, *frealzu*. Mer. *fiàrgiu*. Sett. *friàggiu*. Mese de frearzu.
fèbbre, f. Log. Sett. *frèbba*. Mer. *calentura*. Febbretta, dim. *frebbìtta*.
febbricità, f., maladia de frebba.
febbricitànte, agg. e com. Log. *frebbòsu*.
febbricitàre, v. ass. Log. *tenner sa frebba*. Mer. *teniri sa calentura*.
febbrìfico, -brìfero, agg. Log. Sett. *frebbosu*.
febbrìfugo, m. Dial. Com. *febbrifugu*.
febbrìle, agg. Log. *frebbìle*. Mer. Sett. *-ìli*.
febèo, agg. *de febu* (Apollo).
fecàle, m. Log. Sett. *istrunzu*. Mer. *cagalloni*.
fèccia, f. Log. *feghe*. Mer. *fexi*. Sett. *fezza*.
fecciàja, f., istampa pro nde bogare sa feghe dai sas cubas.
fecciòso, agg. Log. *fegosu*. Mer. *fexòsu*.
feciàle, m., nomen de Sacerdotes antigos.
fecondàbile, agg. Log. *fecundàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
fecondànte, agg. Log. *fecundante*.
fecondàre, v. a. Log. *fecundare*. Mer. *-ài*. Sett. *fecundà*. Fertilizare, fagher fecundu.
fecondaziòne, f. Log. *fecundassiòne*. Mer. Sett. *fecundaziòni*.
fecondità, f. Log. *fecundidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *fecunditài*.
fecòndo, agg. Dial. Com. *fecùndu*.
fede, f. Log. *fide*. Mer. *fidi*. Sett. *fedi*.
fedecommissàrio, → fidecommissario.
fedèle, m. Log. *fidele*. Mer. *-èli*. Sett. *fedèli*.
fedelmènte, avv. Log. *fidelmènte*. Mer. *-ti*. Sett. *fedelmènti*.
fedeltà, f. Log. *fidelidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *fidelitài*.
fèdera, federètta, f. Log. *cabidalèra*. Mer. *cuscinera*. Beste de cabidale.
fedìfrago, agg., qui non mantenet sa fide. Voc. Lat.
fedità, → bruttura, sporcizia.
fegatèllo, m. Log. *fidighèddu*. Mer. *figadèddu*.
fègato, m. Log. *fidigu*. Mer. *figàu*. Sett. *figgatu*.
fèlce, f. Log. *filighe*. Mer. *filixi*.
fele, → fiele.
felìce, agg. Log. *felize*. Mer. Sett. *-izi*.
felicemente, avv. Log. *felizemènte*. Mer. Sett. *-i*.
felicità, f. Log. *felizidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tài*.
felicitàre, v. a. Log. *felicitare*, *felizitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher felize, diventare felize.
felicitatòre, m., qui faghet felize.
felicitaziòne, → congratulazione.
fèllo, agg. Log. *ribèlle*. Mer. *rebellu*, *felloni*. Sett. *ribèlli*. Impiu, scelleradu. Contumace.
fellòne, agg. Log. *ribèlle*. Mer. Sett. *ribelli*.
fellonescamènte, avv. Log. *rebelladamente*, *iniquamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
fellonèsco, agg. Dial. Com. *ribellionèri*.
fellonìa, f. Log. *ribelliòne*. Mer. Sett. *-òni*.
fellonòso, felloso → fello.
fèlpa, f. Dial. Com. *felpa*.
feltràre, v. a. Log. *filtrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
feltratùra, f. Dial. Com. *filtradùra*.
feltraziòne, f. Log. *filtrassiòne*, *coladùra*.
fèltro, m. Dial. Com. *filtru*. Pannu de lana comprimidu senza tessere. Mer. *fèltru*.
felùca, m. Dial. Com. *filùca*. Mer. *feluga*.
fèlze, f., logu de sa barca cobertu.
fèmmina, femina, Dial. Com. *femina*.
femmìneo, agg. Dial. Com. *femineu*.
femminièra, f. Log. logu de feminas.
femminièro, -ère, agg. Log. *feminàrzu*. Sett. *feminaggiu*. Mer. *feminàrgiu*.
femminìle, agg. Log. *feminìle*. Mer. Sett. *-ìli*.
femminilmente, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
femminìno, agg. Dial. Com. *feminìnu*.
fèmore, m. Dial. Com. *coscia*.
fendènte, m., colpu de ispada per tagliu.
fèndere, v. a. Log. *ispaccare*, *isperrare*, *dividere*. Mer. *divìdiri*. Sett. *dividì*.
fendimènto, → fenditura.
fenditòjo, m., istrumentu pro ispaccare.
fenditùra, f. Log. *isperradura*, *crebadùra*. Mer. Sett. *spaccadùra*.
feneratòre, → usurajo.
fenìce, f. Log. *fenice*. Mer. Sett. *-ci*. Puzone fabulosu.
fenìle, f., logu ue si cunservat su fenu.
fenòmeno, m. Dial. Com. *fenòmenu*.
fèra, → fiera, bestia.
feràce, → fèrtile, fecondo.
feracità, f. Log. → fertilità, fecondità.
feràle, m. Dial. Com. *funèstu*. Fatale, mortiferu.
fèrcolo, -culo, fèrgulo, m., cibu o màndigu qui si portat in taula. Voc. Lat.
fèretro, m. Log. *lettèra*. Mer. *lèttia*. Voc. Gr.
fèria, f. Dial. Com. *fèria*, *vacànzia*. Voc. Lat.
feriàle, agg. Log. *feriale*. Mer. Sett. *-àli*.
ferialmènte, avv. Log. *ordinariamente*. Mer. Sett. *ordinariamenti*.
feriàre, v. n. ass. Log. *feriare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Fagher feria, tenner vacanzia.
feriàto, agg. Log. *-adu*. Mer. *-au*. Sett. *-àtu*.
ferìgno, agg. *nieddu*, de pane → inferigno.
ferìno, agg. Dial. Com. *ferìnu*. Fieru.
ferìre, v. a. Log. *ferrere*. Mer. *ferri*. Sett. *ferì*.
ferìta, f. Log. Mer. *ferìda*. Sett. *ferìta*.
ferità, f. Log. Mer. *fierèsa*. Sett. *fierèzia*. Crudelidade, barbaridade.
feritòja, f. Log. Sett. *columbèra*.
feritòjo, m., istrumentu pro ferire.
feritòre, m. Log. *feridòre*. Mer. Sett. *-òri*.
fèrma, f. Dial. Com. *firma*, *accordu*. Durada in su serviziu, o accordu → condotta.
fermàglio, m. Log. *tìbbia*. Mer. Sett. *fibbia*.
fermamènte, avv. Log. *firmamènte*. Mer. Sett. *-i*.
fermàre, v. a. Log. *firmare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Assegurare, collocare.
fermàta, f. Dial. Com. *firmada*. Pausa.
fermentàre, v. a. e n. ass. Log. *fermentare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
fermentaziòne, f. Log. *fermentassiòne*. Mer. Sett. *fermentaziòni*.
fermènto, f. Log. *fermèntu*, *madrighe*. Sett. *maddrigga*. Mer. *farmentu*.
fermèzza, f. Log. Mer. *firmèsa*. Sett. *fermèzia*.
fèrmo, m. Log. Mer. *firmu*. Sett. *felmu*, *fermu*. Istabile, forte, costante.

fèro, → fiero, crudele.
feròce, agg. Log. *feroce*, *feròzze*. Sett. *-zi*. Mer. *feroci*.
ferocemènte, avv. Log. *ferozzemènte*. Sett. *-ènti*.
feròcia, ferocità, f. Log. *ferozzidàde*, *fierèsa*. Mer. *ferocidàdi*. Sett. *ferozzitai*.
ferragòsto, m., su primu die de austu. Quasi contratto da Ferie di Augusto.
ferràjo, m. Log. *frailarzu*. Mer. *ferrèri*.
ferrajuòlo, m. Dial. Com. *cappa*. Pelegrina.
ferramènto, m. Dial. Com. *ferramenta*.
ferràna, f. Dial. Com. *ferràina*.
ferràre, v. a. Log. *ferrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ferrarèccia, f. Dial. Com. *ferramènta*.
ferrarìa, f., fabbrica de ferros.
ferràta, → inferriata.
ferratòre, m. Log. *ferradòre*. Mer. Sett. *-òri*.
ferratùra, f. Dial. Com. *ferradùra*.
ferravècchio, m., qui comporat et bendet ferros, et ateras cosas bezzas.
fèrreo, agg. Log. *ferreu*, de ferru, forte.
ferrerìa, f., massa de ferramentas.
ferrètto, -ino, m. Log. *ferrìttu*. Mer. *bùsa*.
ferriàta, → inferriata.
ferrièra, f., bùscia pro tenner sos istrumentos de ferrare.
ferrìgno, agg., qui tenet de ferru. Metaf. *aspru*, *rigidu*, *forte*, *robustu*.
fèrro, m. Dial. Com. *ferru*. Ferro per distendere, Log. Sett. *prancia*. Mer. *ferros de pranciai*.
ferruginòso, agg. Dial. Com. *qui contenit particulas de ferru*.
ferruminàre, v. a. Log. *saldare*, *cardiare*. Mer. *saldài*. Sett. *-à*.
ferrùzzo, → ferretto.
fèrtile, agg. Log. *fèrtile*. Mer. Sett. *-li*.
fertilità, -èzza, f. Log. *fertilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *fertilitài*.
fertilizzàre, v. a. Log. *fertilizzare*. Mer. *-ai*. Sett. *fertilizzà*.
fertilmènte, avv. Log. *abbundantemente*.
fèrula, f. Log. *férula*. Mer. *feurra*, pianta.
fervènte, agg. Dial. Com. *intensu*, *ansiòsu*.
ferventemènte, avv. Log. *fervidamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ardentemente.
fervènza, fervezza, f. Log. *fervòre*, *ardòre*. Mer. Sett. *-òri*.
fèrvere, v. difett. impers. Log. *buddìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *buddì*. Metaf. *esser vemente*.
fervidamènte, avv. Log. *-mènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
fervidèzza, f. Log. Mer. *fervidèsa*. Ardore, affectu ardente.
fèrvido, agg. Dial. Com. *fèrvidu*.
fervòre, m. Log. *ardòre*, *fervòre*. Mer. Sett. *-òri*.
fervoròso, agg. Dial. Com. *fervoròsu*.
fèrza, ferzare → sferza, sferzare.
ferzo, m., tela de sa vela.
fèsso, m. Log. *filadu*. Mer. *schinnìu*.
fessùra, f. Log. *crebadùra*, *filadùra*. Mer. *schinnidùra*. Fessurino, dim. *filadurèdda*.
fèsta, f. Dial. Com. *fèsta*. Allegria. Festa comandata, *festa cumandada*.
festajòlo, m., amante de sas festas. Festeggiante.
festeggiamènto, m. Dial. Com. *festeggiamèntu*.
festeggiànte, part. Log. *festeggiànte*. Mer. Sett. *-ti*.
festeggiàre, v. a. Log. *sollennizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Festeggiare, fagher festa.
festèggio, → festeggiamento.
festerèccio, agg. Dial. Com. *festìvu*.
festèvole, agg. Dial. Com. *allègru*.
festevolmènte, avv. Log. *allegramènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Festivamente, burlescamente.
festinànza, f. Gall. *pressa* → affrettamento.
festinàre, Voc. Lat. → affrettare, sollecitare.
festìno, m. Dial. Com. *festìnu*.
festivamènte, → festevolmente.
festività, f. Log. *festividàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *festivitài*. Festa, solemnidade.
festìvo, agg. Dial. Com. *festìvu*. Solemne.
festòccia, → rizzevimentu allegru.
festòne, m. Log. *festòne*. Mer. Sett. *-òni*. Ornamentu de birdura in sas partes de s'Ecclesia.
festosamènte, avv. Log. *festosamènte*, *allegramènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
festòso, → festevole.
festùca, f., -ùco m. → bruscolo.
fetàre, v. a. Log. *fedare*. Mer. *fai fedu*. Affizare. Si narat de sos animales.
fetènte, agg. Log. *fiagòsu*, *pùdidu*. Mer. *fragòsu*, *pudèsciu*. Sett. *puzzinòsu*, *puzzolènti*.
fètere, v. n. ass. Voc. Lat. → puzzare.
feticàre, v. n. ass. Log. *ingenerare*. Mer. *ingendràì*. Formare su fedu.
fetidamènte, avv. Log. *pudidamènte*, *cum fiàgu*.
fètido, agg. Log. *pùdidu*. Mer. *pudèsciu*. Sett. *puzzinòsu*, *fetènti*.
fèto, m. Log. *fedu*. Mer. Sett. *fetu*.
fetòre, m. Log. *fiàgu pudidu*. Mer. *fragu*, *pudexòri*. Sett. *puzza*. Fiagu malu.
fètta, f. Log. Mer. *fitta*. Sett. *fetta*.
fettùccia, f. Log. *gallòne*, *cordèdda*. Gall. *galloni* → nastro. Per dim. di fètta, *fittighèdda*.
fettucciàjo, m., fabbricante de cordedda.
feudàle, agg. Log. *feudàle*. Mer. Sett. *-àli*.
feudalìsmo, m. Dial. Com. *feudalìsmu*.
feudatàrio, m. Dial. Com. *feudatàriu*.
feudìsta, m., qui tractat de sos feudos.
fèudo, m. Dial. Com. *feudu*.
fia, f. Log. *via* → volta, fiata, via.
fiàba, → fàvola, fandonia, menzogna.
fiàcca, f. Dial. Com. *fracàssu*. Debilesa, ispossadesa. Mer. *fiacca*. Per → fiacchezza.
fiaccamènte, avv. Log. *fiaccamènte*. Mer. Sett. *-ènti* → spossatamente.
fiaccamènto, m. Log. Sett. *istraccamèntu*. Mer. *cansamèntu*. Gall. *istracchitù*.
fiaccàre, v. a. (da fiacca) Log. *fracassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. (da fiacco) Log. *istraccare*. Sett. *-à*. Mer. *cansài*.
fiacchèzza, f. Log. *fiacchèsa*. Mer. *debilèsa*. Sett. *debilèzia*. Istracchidùdine.
fiàcco, m. Log. *dèbile*. Mer. *cansàu*. Sett. *dèbili*. Istraccu, ispossadu.
fiàccola, f. Log. Sett. *fiàmma*. Mer. *flamma*.
fiàla, f. Log. Sett. *ampùlla*. Mer. *ampùdda*. Gall. *àmbula*. Propr. de sos butecarios.
fiàle, m. Log. Mer. *brèsca* → favo.
fiàmma, f. Log. Sett. *fiamma*. Mer. *flamma*.
fiammànte, agg. Log. *fiammante*, *ardènte*. Mer. Sett. *-enti*. Metaf. *vemente*.

fiammeggiànte, agg. Log. *fiammeggiante*, *risplendènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
fiammèlla, -ètta, f. Log. *fiammighèdda*. Mer. *flammixèdda*. Sett. *fiammarèdda*.
fiammìnga, f., piattu ovale de taula.
fiammòre, → infiammamento.
fiancàre, → fiancheggiare.
fiancàta, f. Dial. Com. *fiancàda*. Ispronada.
fiancheggiamènto, m. Log. *fiancamèntu*.
fiancheggiàre, v. a. Log. *fiancare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Favorire, dare aggiudu.
fiànco, m. Dial. Com. *fiàncu*. Ladu, parte, banda.
fiancùto, agg. Log. Mer. *fiancùdu*. Sett. *-ùtu*.
fiandròne, → millantatore.
fiàsca, f. Log. Sett. *fiàscu*. Mer. *fràscu*.
fiascàjo, m., qui faghet o bendet fiascos.
fiascherìa, f., quantidade de fiascos.
fiaschètta, → giberna. Per dim. di fiasca, Log. *fiaschìttu*. Mer. *fraschìttu*.
fiàsco, m. Dial. Com. *fiàscu*. Mer. *fràscu*.
fiàta, f. Log. *bòlta*. Mer. *bòrta*. Sett. *volta*. Lunga fiata, *meda tempus*. Alle fiate, *ad sas boltas*. Mer. *a is bortas*. Sett. *alli volti*.
fiatamènto, m. Dial. Com. *respiramèntu*, *respiru*.
fiatàre, v. n. ass. Log. *respirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fiàto, m. Dial. Com. *respìru*. Alenu, forza, vigore.
fiatòso, agg. Log. *fiagòsu*. Mer. *fragòsu*.
fibbia, f. Dial. Com. *fibbia*, *tibbia*.
fibbiàjo, m., qui faghet o bendet tibbias.
fibbiàre, → affibbiare.
fìbra, f. Dial. Com. *fibra*.
fibrosità, f. Log. *fibrosidàde*. Mer. *-àdi*.
fibròso, agg. Dial. Com. *fibròsu*.
fìbula, f. Voc. Lat. → fibbia.
fìca, f. Dial. Com. *fica*. Far le fiche, *fagher sas ficas*. Actu vile et injuriòsu.
ficàja, f. Log. *figu*, *alvure de figu*. Gall. *ficu*.
ficcamènto, m. Log. *ficcamèntu*.
ficcàre, v. a. Log. *ficchìre*. Mer. *ficchìri*. Sett. *ficchì*.
ficcatòjo, m., terrinu paludosu. Tremulèu.
fichèto, m., logu piantadu a figos.
fico, m. Log. Mer. *figu*. Sett. *figga*. Gall. *fica*. Non vàler un fico, *non baler una figu*, *nudda*.
ficosècco, m. Log. *càriga*. Sett. *carica*. Mer. *figu siccàda*. Gall. *ficasiccu*. Metaf. *bagatèlla*.
ficòso, → nojoso, stucchevole.
fidanzàre, v. a. Log. *fidanzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Assegurare, fagher fidanzia.
fidanzàto, agg. e m. Log. *fidanzàdu*. Mer. *affidau*. Aseguradu, promissu in matrimoniu.
fidànzia, f. Dial. Com. *fidanza*, *fidanzia*.
fidàre, v. a. Log. *fidare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fidatamènte, avv. Log. *fidadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
fidàto, agg. Log. *fidadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
fidecommessàrio, m. Dial. Com. *fidecommissariu*.
fidecommèsso, m. Dial. Com. *fidecommìssu*.
fidejussiòne, f. Voc. Lat. → mallevadoria.
fidejussòre, → mallevadore.
fidèle, agg., fidelità f. → fedele, fedeltà.
fidùcia, f. Dial. Com. *confidènzia*, *fiducia*.
fiduciàle, agg. Log. *confidenziàle*. Mer. Sett. *-àli*. Gall. *fidùcia*.
fiducialmènte, avv. Log. Mer. *cum fiducia*.
fiduciariamènte, avv., in modu fiduciariu.
fiduciàrio, agg., su qui devet consignare sa cosa laxada in testamentu. Mer. *fiduciariu*.
fiduciàrsi, v. n. p. Log. *isperare*. Sett. *-à*. Mer. *sperai*. Lusingaresi, haer isperanzia.
fièbole, → fievole.
fièdere, poet. → ferire, colpire.
fièle, f. Log. *fele*. Mer. Sett. *feli*.
fienàja, agg., de falche de segare fenu.
fienìle, → fenile.
fièno, m. Dial. Com. *fenu*. Herba siccada.
fièra, f. Dial. Com. *fera*. Per mercato, Log. *festa*, *mercàdu*. Mer. *mercàu*, *fièra*.
fieràle, → brutale.
fieramènte, avv. Log. *fieramènte*. Mer. Sett. *fieramenti*. Crudelmente.
fierèzza, f. Log. Mer. Gall. *fierèsa*. Sett. *-èzia*.
fièro, agg. Dial. Com. *fieru*. Crudele, orribile, insupportabile.
fierùcola, f. dim. di fiera. Log. *ferighedda*.
fièvole, agg. Log. *dèbile*. Mer. Sett. *debili*.
fievolèzza, f. Log. Mer. *debilèsa*. Sett. *debilèzia*.
fievolmènte, avv. Log. *debilesamènte*.
figgere, → ficcare.
figliàre, v. a. Log. *affizare*, *anzare*, *fedare*. Mer. *angiài*, *affillai*. Sett. *affiglià*. Gall. *fiddà*.
figliàstro, m. Log. *fizastru*. Mer. *fillastru*. Sett. *figliastru*. Gall. *fiddàstru*.
figliatìccio, agg., aptu a fedare.
figliatùra, f. Dial. Com. *fedu*. Mer. *angiadùra*. Anzadura. Su tempus de fedare.
figliazióne, → figliolanza.
figlio, m. Log. *fizu*. Mer. *fillu*. Sett. *figliòlu*. Gall. *fiddòlu*.
figliòccio, m. Log. *fizòlu*. Mer. *filiòlu*, *figliòru*. Sett. *figliòzzu*. Gall. *fiddòzzu*.
figliolànza, f. Dial. Com. *figliolànzia*.
figliuolàre, v. n. ass. Log. *affizare*, si narat de sas piantas bulbosas. Mer. *fai tìttulas*.
figliuòlo, → figlio.
fignolàre, v. n. ass., attristaresi pro dolore.
fignolo, → furuncolo.
figolo, m. Voc. Lat. → vasellajo.
figùra, f. Dial. Com. *figura*. Immagine, signale.
figurànte, agg. e m. Log. *-ante*. Mer. Sett. *-anti*.
figuràre, v. a. Log. *figurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher cumparta, assimizare.
figuratamènte, avv. Log. *figuradamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
figuratìvo, agg. Dial. Com. *figuratìvu*.
figuràto, agg. Log. *figuràdu*. Mer. *-àu*.
figurazióne, f. Log. *figurassióne*. Mer. Sett. *figurazioni*.
figureggiàre, v. n. ass. Log. *fagher figuras*. Mer. *fai figuras*. Sett. *fà figuri*.
figurìno, m. Dial. Com. *figurìnu*.
figurìsta, m., pintore de figuras.
fila, f. Dial. Com. *fila*. In fila, avv. *in fila*.
filàccia, f. Log. *filazzu*, *isfilàdu*, *filu segadu*. Mer. *sfilàu*. Gall. *filàccichi*.
filalòro, m., su qui filat s'oro cum sa seda.
filamènto, m. Dial. Com. *filamèntu*. Sas enas de su linu, o de atera pianta.

filàndra, f., ispecie de bermigheddu. S'erba qui si attaccat subta sos bastimentos.
filantropìa, f. Dial. Com. *filantropìa*. Voc. Gr.
filàntropo, m. Dial. Com. *filàntropu*. Amante de s'homine, qui faghet bene. Voc. Gr.
filàre, m. Log. Sett. *filèrina*. Mer. *filàri*.
filàre, v. a. Log. *filare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
filarètto, m., pedra renosa qui bessit a iscaglias.
filarmònico, m. Dial. Com. *filarmònicu*. Dilectante de musica.
filastròcca, f. Dial. Com. *filastròcca*.
filatamènte, avv. Log. *affiladamènte*, *ordinadamènte*. Mer. Sett. *ordinadamènti*.
filatèra, f. Log. *filateria*. Quantidade, arrejonamentu longu.
filatìccio, m. Log. *isfiladu de seda istrazzada*.
filàto, m. Log. *filadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
filatòjo, m. Log. *filadèra*. Mer. *filatòriu*. Istrumentu pro filare.
filatòra, f. Log. Sett. *filonzàna*. Mer. *filongiàna*.
filattèra, → filatera.
filatùra, f. Log. Mer. *filadùra*. Sett. *filatùra*.
filèllo, m. Log. *su filu de sa limba*.
filettàre, v. a., ornare cum filettos de oro, o cum atera materia.
filètto, m. Dial. Com. *filèttu*. Tener in filetto, *tenner a dieta*. Tenner a retentu.
filfilo, avv. Dial. Com. *filu filu*, *successivamènte*.
filiàle, agg. Log. *filiàle*. Mer. Sett. *-àli*.
filialmènte, avv. Log. *filialmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
filiazióne, → figliazione, figliolanza.
filièra, f. Log. *madrevide*. Mer. *filièra*.
filìggine, → fuliggine.
filigràna, f. Log. *filugràna*. Mer. *filegrana*.
filo, m. Dial. Com. *filu*. In sul filo, avv. *appuntinu*. A filo, *a filu*, *derettu*. Essere filo, *essere prontu pro fagher una cosa*.
filologìa, f. Dial. Com. *filologìa*. Amante de sas literas o paraulas. Voc. Gr.
filològico, agg. Dial. Com. *filològicu*.
filòlogo, m. Dial. Com. *filòlogu*.
filomèna, -mèla, f. ucc. Log. Sett. *filumèna*.
filòne, m. Log. *filòne*. Mer. Sett. *-òni*.
filòso, agg. Dial. Com. *filòsu*, *pienu de filu*.
filosofàre, v. n. ass. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
filosofàstro, m., filosofu de pagu valore.
filosofèssa, -òsofa, f. Dial. Com. *filosofèssa*.
filosofìa, f. Dial. Com. *filosofia*. Voc. Gr.
filosoficamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
filosòfico, agg. Dial. Com. *filosòficu*.
filtro, m. Dial. Com. *filtru*. Majìa, incantesimu. Bivanda superstiziosa. Voc. Gr.
filùca, -ga, f. Dial. Com. *filùca*. Barca minore.
filugèllo, m. Log. *berme de seda*.
filza, f. Log. Mer. *infilàda*. Sett. *infilàta*.
finàle, agg. Log. *finale*. Mer. Sett. *-àli*.
finalmènte, avv. Log. *finalmènte*. Mer. Sett. *-ti*.
finamènte, avv. Log. *finamènte*. Mer. Sett. *-ti*.
finànze, f. pl. Log. Mer. *finànzias*. Sett. *finànzi*.
finanzière, m. Dial. Com. *finanzièri*.
finàre, v. n. ass., accabbare. Finire de operare.
finca, → spartimento, divisione.
finchè, avv. Log. *finzas qui*. Mer. Sett. *finza chi*.
fine, m. com. Log. *finis*, *fine*. Mer. Sett. *fini*. In fine, *in finis*, *finalmènte*. Fine, agg. → fino.
finemènte, avv. Log. *finemènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
finèstra, f. Log. *balcòne*. Sett. *-òni*. Mer. *ventàna*.
finestràjo, -àro, m. Log. *bidrèri*. Mer. *birdièri*.
finestràta, f. Log. *ispallattadùra de sas aeras*.
finestràto, m., ordine de balcones.
finèzza, f. Log. Mer. *finèsa*. Sett. *-zia*. Favore.
fingere, v. a. anom. Log. *finghere*. Mer. *-giri*. Sett. *-ì*.
fingimènto, m. Log. *finzióne*. Mer. Sett. *-òni*.
fingitòre, m. Log. *fingidòre*. Mer. Sett. *-òri*.
finimènto, m. Dial. Com. *finimèntu*.
finimòndo, Log. Mer. *finimùndu*. Sett. *finimòndu*.
finìre, v. a. Log. *finìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-nì*.
finitèzza, f. Log. Mer. *finèsa*, *finidèsa*. Sett. *-èzia*.
finìtimo, agg. Log. *confinànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
finìto, m. Log. *finìdu*. Mer. *-ìu*. Sett. *finìtu*.
finitùra, f. Dial. Com. *finimèntu*.
fino, agg. Log. *fine*. Mer. Sett. *fini*. Perfectu.
finòcchio, m. Log. *fenùju*, (Margh.) *fenugru*. Mer. *fenùgu*. Sett. *finòcciu*.
finòra, avv. Log. *ai como*, *finzas ai como*. Mer. *finza a immòi*. Sett. *fin'abà*.
finta, f. Dial. Com. *finta*. Finzione.
fintamènte, avv. Log. *fintamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
fintantochè, avv. Log. *finzas a tantu qui*. Mer. Sett. *fina a tantu chi*.
finterìa, f., birdura, o fozas aggiuntas ad unu màttulu de fiores.
finto, agg. Dial. Com. *fintu*. Doppiu, traitore.
finziòne, f. Log. *finsiòne*, *finziòne*. Mer. Sett. *-òni*.
fio, m. Dial. Com. *pena*, *cumpènsu*. Tributu.
fiocàggine, f. Log. *arrughidùra*, *sarragadùra*. Mer. *accatarradùra*. Sett. *arrugghiddùra*.
fioccàre, v. n. ass. Log. *fioccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher fiocca.
fiòcco, m. Log. Sett. *fiòccu*. Mer. *fròccu* → bioccolo. Per neve, Dial. Com. *fiòcca*.
fiochèzza, → fiocaggine.
fiòcina, f. Dial. Com. *frùscina*. Istrumentu cum puntas pro leare su pische.
fiòcine, m. Log. *buccia de sa ua*. Mer. *fodde*.
fiòco, agg. Log. *arrughìdu*, *sarragàdu*. Mer. *sarragau*. Sett. *arrughìddu*.
fiònda, → frombola.
fioràglia, f., sa vampa qui faghet sa paza, o istuppa accesa.
fioràjo, m., -àja f., qui bendet fiores.
fioralìso, m., fiore campestre.
fioràme, m. Log. *fioràmen*. Sett. *fioramini*. Mer. *floràmini*. Ogni genere de fiores.
fiordalìso, m. Log. Sett. *lizu*. Mer. *lìllu*.
fiòre, m. Log. *flore*, *fiore*. Mer. *flòri*. Sett. *fiori*. Di giuoco di carte, *bastos*.
fioreggiàre, → fiorire.
fiorèllo, fioretto, m. Log. Sett. *fiorèddu*. Mer. *florixèddu*.
fiorènte, agg., qui est in fiore.
fiorentìna, f., ispecie de ballu.
fiorentinìsmo, m., manera propria de faeddare de sos Fiorentinos.
fiorescènte, agg. Log. *fiorìdu*. Mer. *florìu*. Sett. *fioritu*. Qui principiat a fiorire.

fiorètto, m. Log. Sett. *fiorèddu*. Mer. *florixèddu*. Spada senza punta pro imparare a tirare.
fiorìfero, agg., qui produit fiores.
fiorìno, m., ispecie de moneda oro, o prata.
fiorìre, v. n. ass. Log. *fiorìre*. Mer. *florìri*. Sett. *fiorì*.
fiorìsta, m., pintore de fiores, o qui si dilectat de fiores.
fiorìta, f. Log. *fozàtta*. Sos fiores qui si ponent in sas festas. Mer. *arramadùra*.
fiorìto, agg. Log. *fiorìdu*. Sett. *fiorìtu*. Mer. *florìu*.
fioritùra, f. Log. *fioridùra*. Sett. *-tùra*. Mer. *floridura*. Su tempus, o s'istajone.
fiòsso, m., sa parte inferiore subta su calcanzu.
fiòtta, f. Dial. Com. *frotta* → frotta.
fiottàre, v. n. ass. Log. *aundare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Per sim. Log. *murrunzare* → borbottare.
fiòtto, m. Dial. Com. *ùnda*. Impetu, furia.
fiottòne, → brontolone.
fiottòso, agg. Dial. Com. *tempestòsu*.
fìrma, f. Dial. Com. *firma*. Sottiscrissione autentica.
firmamènto, m. Dial. Com. *firmamèntu*.
firmàre, v. a. Log. *firmare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fisàre, v. a. Log. *fissare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fiscàle, m. Log. *fiscale*. Mer. Sett. *-àli*.
fiscaleggiàre, v. n. ass. Log. *fiscalizare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Observare attentamente.
fìsce, m. pl., biculos de avoriu qui servint pro signale in su giogu.
fiscèlla, f. Log. *pischedda*. Mer. *piscèdda*.
fischiamènto, → fischio.
fischiàre, v. n. ass. Log. *frusciare*. Sett. *-à*. Mer. *sulittai*. Fischiar gli orecchi, *muinare*.
fischiarèlla, f., cazza qui si faghet cum su frusciu, et cum sa tonca.
fischiàta, f. Log. *fruscios*. Mer. *arrèula*.
fischiètto, m. Log. *fruscìttu*. Sett. *frusciarèddu*. Mer. *fischièttu*. Istrum. pro fagher su frusciu.
fìschio, m. Log. Sett. *frùsciu*. Mer. *sulìttu*.
fisciù, fissù, muccaloru de sas feminas qui coberit su pectus et palas. Voc. Franc.
fìsco, m. Dial. Com. *fiscu*. Voc. Gr.
fisica, f. Dial. Com. *fisica*. Voc. Gr.
fisicamènte, avv. Log. *fisicamènte*. Mer. Sett. *-i*.
fisicàre, → fantasticare, ghiribizzare.
fisico, m. Dial. Com. *fisicu*.
fisicòso, → fantastico, scrupoloso.
fisiologìa, f., parte de sa fisica qui indagat sas causas de su corpus in istadu sanu. Voc. Gr.
fisiomànte, m., indovinu de sa fisonomia. Voc. Gr.
fisionomìa, → fisonomia.
fisionomìsta, -ònomo → fisonomista.
fìso, agg. Dial. Com. *fissu*, *intèntu*, *firmu*.
fisolèra, f., ispecie de barchitta lezera.
fisonomìa, f. Dial. Com. *fisonomìa*. Voc. Gr.
fisonomìsta, m. Dial. Com. *fisonomìsta*.
fissamènte, avv. Log. *fissamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
fissàre, v. a. Log. *fixare*, *fissare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Istabilire, determinare.
fissaziòne, Log. *fissaziòne*. Mer. Sett. *-òni*.
fissèzza, f. Log. Mer. *firmèsa*. Sett. *firmèzia*.
fissìpede, agg., qui tenet s'ungia divisa → bisulco.
fìsso, agg. Dial. Com. *fìssu* → fiso.
fissù, → fisciù.
fissùra, → fessura.
fistiàre, → fischiare.
fìstio, → fischio.
fìstola, f. Dial. Com. *fistula*. Piae. Ispecie de istrumentu musicale.
fistolàre, v. n. ass., fagher fistula → infistolire.
fistolòso, agg. Dial. Com. *fistulòsu*. Pienu de fistulas.
fistulàre, v. n., sonare sas fistulas (istrumentu).
fitonìssa, fitonessa → pitonissa, indovina.
fitta, f. Log. *cananzàda*. Terrinu qui isfundat.
fittajuòlo, m. Log. Mer. *affitàvulu*, *allogatèri*.
fittamènte, → fintamènte.
fitteràccio, agg., proveniente dai affittu.
fittìzio, fittìvo, agg. Dial. Com. *fittìziu*, *fintu*.
fìtto, m. Dial. Com. *affittu*. Allogu. Agg. da figgere, *ficchidu*, *densu*. *Ispissu*, *imprimidu*.
fittòne, m., sa raighina unica, o principale de una pianta.
fittuàrio, → fittajuolo.
fiumàna, -màja, f. Log. *piena*. Mer. *ùnda*. Allagamentu de medas abbas.
fiùme, m. Log. *riu*, *fiumene*, *flumen*, *flumene*. Mer. *arrìu*, *flumini*. Sett. *riu*.
fiutafàtti, m. Log. *loroddosu*. Mer. *affroddieri*. Qui ispiat sos factos anzenos.
fiutàre, v. a. Log. *odorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fiùto, m. Log. *fiàgu*. Mer. *fragu*. Sett. *fiàggu*.
flacidèzza, -cidità, f. Log. *attripoddidùra*. Mer. *frunzidùra*.
flàcido, agg. Dial. Com. *lànguidu*. Ispossadu.
flagellàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*, *flagellazióni*.
flagèllo, m. Dial. Com. *flagèllu*, *fragèllu*. A flagello, *a bizzeffa*, *in quantidàde*.
flagiziòso, agg. Voc. Lat. → scellerato.
flagràre, v. n. ass. Voc. Lat. → ardere, avvampare.
flanèlla, f. Dial. Com. *franèlla*, *frenèlla*.
flàto, m. Dial. Com. *flàtu*.
flatuosità, -tulènza, f. Log. *flatosidàde*. Mer. *flatosidàdi*. Sett. *flatositài*.
flatuòso, agg. Dial. Com. *flatòsu*.
flautìsta, m. Dial. Com. *sonadòre de flàutu*.
flàuto, m. Dial. Com. *flàutu*. Flautino, dim. *flautìnu*, *ottavìnu*.
flàvo, agg. Voc. Lat. → biondo.
flèbile, agg. Log. *flèbile*. Mer. Sett. *flèbili*. Piedosu, lagrimosu.
flebilmènte, avv., in modu piedòsu, flebile.
flebotomìa, f. Dial. Com. *flebotomìa*. Voc. Gr.
flebòtomo, agg. e m. Dial. Com. *flebòtomu*.
Flegetònte, m., fiumen fabulosu de s'inferru.
flèmma, f. Dial. Com. *flèmma*. Iscarràsciu. Gall. *ràscia*. Fig. *lentesa*, *fiàcca*, *patienzia*.
flemmàtico, agg. Dial. Com. *flemmaticu*.
flenèlla, f. Dial. Com. *franella* → flanella.
flessìbile, agg. Log. *flettìbile*, *flessìbile*. Mer. Sett. *flessìbili*.
flessibilità, f. Log. *flessibilidàde*. Mer. *-àdi*.
flessióne, f. Log. *flessióne*. Mer. Sett. *-òni*.
flessuòso, flesso, agg. Dial. Com. *flessuòsu*.
flèttere, v. a. Log. *flèctere* → piegare.
flòccido, → flaccido, floscio.
flògosi, m. Voc. Gr. Infiammassione de su samben. Mer. Sett. *infiammazioni*.
florescènza, → fioritura.

floridamènte, avv. Log. *fioridamènte*. Sett. *-ènti*. Mer. *floridamènti*.
floridèzza, f. Log. *fioridèsa*. Mer. *floridèsa*. Sett. *fioritèzia*.
flòrido, agg. Log. *fiorìdu*. Sett. *fiorìtu*. Mer. *flòridu*, *florìu*.
florilègio, m., regolta de fiores. Fig. *regolta de cosas isceltas de authores*.
floscèzza, → languidezza, fievolezza.
flòscio, agg. Dial. Com. *flusciu*, *lànguidu*.
flòtta, f. Dial. Com. *flòtta*. Armada navale.
flottàre, → fluitare.
flottazióne, f. Dial. Com. *galleggiamèntu*. Gallizamentu.
flottìglia, f. Dial. Com. *flottìglia*. Flottighedda.
fluènte, agg., qui fluit, qui iscurret.
fluidìta, -dezza, f. Log. Mer. *fluidèsa*.
flùido, m. Dial. Com. *flùidu*, *lìquidu*.
fluìre, → scorrere, esalare.
fluitàre, v. n. ass. Log. (Margh.) *gallizare*. Trasportare dai sa currente.
fluòre, m. Log. *fluxu de humores*, *iscolu*. Mer. *fluori*, *iscolu*.
flussiòne, f. Log. *flussiòne*. Mer. Sett. *-òni*.
flùsso, m. Dial. Com. *flùssu*, *flùxu*. Agg. *caducu*, *transitoriu*.
flùtto, m. Log. *cadarìda*. Mer. *marètta*, *ùnda*. Sett. *cabaddata*, *onda*.
fluttuànte, agg. Dial. Com. *dubbiòsu*.
fluttuàre, v. n. ass. → ondeggiare. Com. *esser dubbiòsu*.
fluttuazióne, f. Log. *instabilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-bilitài*.
fluttuòso, agg. Dial. Com. *burrascosu*.
fluviàle, -àtile, agg., de fiùmene, de flumen.
flùvio, m. Voc. Lat. → fiume.
fòca, m. Log. *bitèllu marinu*. Sett. *vitèddu marinu*. Mer. *vitellu de boi marinu*.
focàccia, f. Log. *còzzula*. Sett. *cuazza*, *cocca*. Mer. *fogazza*. Gall. *coccu* (*o* ap.).
focàja, agg., de pedra Log. *pedra de cazzare fogu*. Mer. *perdafogu*.
focajòlo, agg., de terrinu càlidu, qui battit fructu primadìu.
focàra, f., ispecie de brajeri.
focaròne, m. Log. *fogaròne* → focone.
focàtola, f. Log. *cozzulèdda*. Sett. *cuazzedda*. Mer. *fogazzedda*. Gall. *coccareddu*.
foce, f. Log. Sett. *foga*. Mer. *foxi*. Gall. *foci*.
fochètolo, m. Log. *foghìle* → focolare.
focìle, → acciarino.
foco, → fuoco.
focolàre, m. *foghìle*. Mer. *foxìli*.
focòne, m. Log. *fogaròne*. Mer. *-òni*. Sett. *foggaròni*. Fogone de s'archibusu.
focosamènte, avv. Log. *fogosamènte*. Mer. *-ènti*. Sett. *foggosamènti*.
focòso, agg. Log. Mer. *fogòsu*. Sett. *foggòsu*. Infogadu, ardente.
fòdera, f. Dial. Com. *affòrru*.
foderàre, v. a. Log. *afforrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fòdero, m. Dial. Com. *bàina*. Per → fòdera.
foga, f. Dial. Com. *foga*, *ìmpetu*, *furia*.
fogàre, v. n. ass., bolare cum necessidàde.
fòggia, f. Dial. Com. *modu*, *manèra*, *usànzia*.
foggiàre, v. a. Log. *figurare*, *formare*. Mer. *-ài*.
fòglia, f. Log. *foza*. Mer. *folla*. Sett. *foglia*.
fogliàme, m. *fozàmine*. Mer. *follàmini*. Sett. *fogliami*. Quantidade de foza.
fogliatùra, f. Log. *fozadùra*. Mer. *folladùra*. Sett. *fogliatùra*.
fogliètta, f. dim. di foglia, Log. *fozìtta*. Misura de liquidos. Daziu de sos liquidos.
fogliètto, m. Dial. Com. *foglina*.
fòglio, m. Log. Sett. *fogliu*. Mer. *fogliu*, *follu*.
fogliùto, agg. Log. *fozùdu*. Mer. *follòsu*. Sett. *fogliùtu*.
fògna, → chiavica.
fognàre, v. a., fagher conduttos. Laxare, o mandigaresi paraulas faeddende.
fognatùra, f. Log. *attripoddidùra*. Mer. *frunzidura*.
fòja, fojoso → libidine, libidinoso.
fola, f. Dial. Com. *fola* → baja, ciància.
fòlaga, f. ucc. Dial. Com. *pùliga*.
folàta, f. Log. *bentulàda*. Quantidade de cosas qui benint in abbundanzia et passant prestu.
folcìre, v. a. Voc. Lat. → puntellare.
folgoràre, v. n. ass. Log. *lampàre*, *tronare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher rajos.
folgoràto, agg., colpìdu dai fulmine. Ràpidu, repentinu.
folgòre, → fulgore, splendore.
fòlgore, m. Log. Sett. *raju*. Dial. Com. *tronu*.
folgoreggiàre, v. a. e n. ass. Log. *falare raju*, *atterrare dai su raju*.
folla, f. Log. *zentàmine*. Mer. Sett. *gentàmi*.
follàre, v. a., abbattigare su pannu senza esser cosidu → feltro.
follatòjo, → ammostatojo.
follatòre, m. Log. *catigadòre*. Sett. *cazziggatòri*. Mer. *cracadòri*.
follatùra, f. Log. *calcadùra*. Mer. *craccadùra*.
fòlle, agg. Dial. Com. *maccu*. Sost. *fòdde* → màntice.
folleggiamènto, → follia.
folleggiàre, v. n. ass. Log. *narrer macchines*.
follemènte, avv. Log. *maccamènte*. Mer. Sett. *-i*.
follètto, m. Log. *pantàsima*. Mer. *follettu*.
follìa, f. Log. *màcchine*. Sett. *-ini*. Mer. *macchiòri*.
follìcola, f., -lo m. Log. *bùscia de su semen de sas piantas*.
follòne, m. Log. *tintore de pannos*. Mer. Sett. *tintòri*.
fòlta, → folla, calca.
foltèzza, f. Log. *russèsa*. Mer. *tippidùra*. Sett. *grossèzia*. Gall. *calcùra*.
fòlto, agg. Dial. Com. *ispissu*. Mer. *tippìu*.
fomentàre, v. a. Log. *fomentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fig. *incitare*, *aunzare*, *inzerrare*.
fomentatòre, m. Log. *fomentadore*, *aunzadòre*. Mer. Sett. *fomentadòri*.
fomènto, m. Dial. Com. *fumèntu*.
fòmite, m. Log. *fòmite*. Mer. Sett. *-ti*. Incentivu.
fònda, f. Log. Sett. *frunda*. Buscia, profundidade.
fondàccio, m. Log. *funduluza* → fondigliuolo.
fòndaco, m. Log. *fundigu*. Mer. *intràda*, *basciu*. Sett. *fondacu*. Gall. *fundacu*.
fondamentàle, agg. Log. *fundamentale*. Mer. Sett. *fundamentali*.
fondamentàre, v. a. Log. *bettare sos fundamèntos*, *fundare*. Mer. *-ài*. Sett. *fondà*.

fondamènto, m. Dial. Com. *fundamèntu*.
fondàre, v. a. Log. *fundare*. Mer. *-ai*. Sett. *fondà*.
fondatamènte, avv. Log. *fundadamènte*. Mer. Sett. *fundadamènti*.
fondatòre, m. Log. *fundadòre*. Mer. *fundadòri*. Sett. *fondaddòri*.
fondazióne, f. Log. *fundatione*, *fundassiòne*. Mer. *fundaziòni*. Sett. *fondaziòni*.
fondeggiàre, v. n. ass. Log. *dare fundu*. Mer. *donai fundu*. Sett. *dà fondu*.
fòndere, v. a. anom. Log. *fundere*. Mer. *-iri*. Sett. *fondì*.
fonderìa, f. Log. Mer. *funderìa*. Sett. *fonderìa*.
fondigliuòlo, m. Log. Sett. *funduluza*. Mer. *fundurìlla*. Gall. *fundariccia*. Posadura.
fòndita, → fusione, liquefazione.
fòndo, m. Log. Mer. *fundu*. Sett. *fondu*.
fondolùto, agg. Log. *fundulùdu*, *fungùdu*. Mer. *fundùdu*. Sett. *profundu*.
fondùra, f. Dial. Com. *basciùra*.
fontàna, f. Log. Mer. *funtana*. Sett. *fontana*.
fontanière, m., custode de sa funtana.
fontàno, -àneo, agg., de funtana.
fònte, com. Log. Mer. *funtàna*. Sett. *fontàna*. Origine, principiu, originale.
fonticèlla, -ticina, f. Log. Mer. *funtanèdda*. Sett. *fontanarèdda*.
foracchiàre, v. a. Log. *pertùnghere*, *istampare*. Mer. *stampai*. Sett. *istampà*. Gall. *paltusà*.
foraggiàre, v. a. Log. *approendare*.
foràggio, m. Log. *foraggiu*, *proènda*. Mer. *foraggiu*. Sett. *pruvènda*.
foràme, m. Log. Sett. *istampa*. Mer. *stàmpu*.
foramèllo, m. Dial. Com. *presuntuosu*.
foràneo, agg. Dial. Com. *foraneu*. De su foru.
foràno, → estraneo.
foràre, v. a. Log. *istampare*. Sett. *-à*. Mer. *stampai*.
forasièpe, m., ispecie de puzoneddu. Log. *nanni*.
foràstico, agg., qui fuit ogni cumpagnia.
foratòjo, m., istrumentu pro istampare.
fòrbici, f. pl. Log. *fòscighes*. Sett. *fòrbizi*. Mer. *ferrus*.
forbiciàro, m., qui bendet, o faghet foscighes.
forbìre, v. a. Log. *innettiare*. Sett. *-à*. Mer. *pulìri*.
forbitezza, f. Log. Mer. *pulidèsa*. Sett. *pulitèzia*.
forbìto, part. pass. Dial. Com. *nettu*. Pulidu, elegante.
forbitòjo, m. Log. *frobbidòrzu*. Strumentu pro frobbire.
forbottàre, v. a. da botta → percuotere.
fòrca, f. Log. Mer. *furca*. Sett. *forca*. Furcarzu, bastone cum puntas pro attaccàre. Forchidda.
forcàta, f. Log. Mer. *furcàda*. Quantidade de paza, o pronizza leada cum sa forchidda.
forcèlla, f. Log. *forchìdda*. Mer. *furcìdda*.
forchètta, forcina, f. Log. Sett. *forchètta*. Mer. *furchitta*.
forchiùdere, v. a., serrare foras. Excludere.
fòrcipe, m. Voc. Lat. → tanàglia.
fòrcola, f. Log. *roccu ad su quale appoggiat su remu*. Mer. *scarmu*.
fòrcola, m. Log. *pudajòla*. Mer. *pudazza*.
forcòne, m., asta ad sa quale est attaccadu unu ferru cum tres puntas.
forcùto, agg. Log. *furcàdu*, in forma de furca.
forènse, → foraneo.
forèse, → contadino.
foresètto, -èllo → villanello.
forèsta, f. Dial. Com. *forèsta*. Silva, muntagna.
foresterìa, f. Log. *istranzera*. Mer. *strangìa*. Quantidade de furisteris.
forestière, -ro, agg. e m. Dial. Com. *furistèri*. Istranzu, extraneu.
forèsto, agg. Log. *disabbitàdu*. Mer. *-au*.
forètto, m. dim. di foro. Log. *istampighedda*.
forfècchia, f. Log. *forchiddàdule*. Mer. *cugùrra*. Sass. *isparracàsci*. Gall. *codifolvìcia*.
fòrfice, f. Gall. *folvìcia* → fòrbici.
fòrfora, -foràggine, f. Dial. Com. *crosta*. Iscatta de sos pilos de conca. Gall. *òxiu*.
forgòne, m. Log. *carrettòne*. Mer. Sett. *-òni*.
forière, m. Dial. Com. *furrièri*. Qui precedit.
fòrma, f. Dial. Com. *forma*. Regula, ordine, modu, immagine, qualidade.
formàggio, m. Log. Mer. *casu*. Sett. *caxu*.
formàjo, m., qui faghet formas de iscarpas.
formàle, agg. Log. *formàle*. Mer. Sett. *-ali*.
formalìsta, m., qui istat ad sas formalidades.
formalità, f. Log. *formalidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tài*.
formalizzàrsi, v. n. ass. p. Log. *formalizàresi*. Mer. *-lizaisì*. Sett. *formalizàssi*.
formalmènte, avv. Log. *formalmènte*. Mer. Sett. *formalmènti*.
formàre, v. a. Log. *formare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Produire, ordinare. Dare figura.
formazióne, f. Log. *formassiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
formèlla, f. Log. *formighèdda*. Mer. *formixèdda*. Sett. *formaredda*. Tumore qui benit ad sos caddos in sos pes de addaisegus.
formentàre, → fermentare.
formènto, → frumento.
formentòne, m. Log. Sett. *triguindia*. Mer. *trigu moriscu*, *sizilianu*.
formìca, f. Log. *formìga*, *formìgula*. Mer. *formiga*. Sett. *formìggula*, *frommiggula*.
formicàjo, m., tana, o muntones de formigulas.
formicàre, v. n. ass., mòversi de cosas numerosas a modu de formiga. Gall. *frummiculà*.
formicolàjo, → formicajo.
formicolamènto, m. Log. Sett. *addurmentadùra*. Mer. *formigamèntu*. Gall. *infrummiculamèntu*.
formicolàre, → formicare.
formicolìo, → formicolamento.
formidàbile, agg. Log. *formidabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Terribile.
fòrmola, f. Dial. Com. *fòrmula*.
formolàrio, m. Dial. Com. *formulariu*.
fòrmula, → formola.
fornàce, f. Log. *furràghe*. Mer. *furràxi*. Sett. *fornazi*.
fornaciàjo, m., qui faghet s'arte de cogher in sos furraghes.
fornàjo, m. Dial. Com. *panateri*.
fornàta, → infornata.
fornèllo, m. Dial. Com. *furreddu*.
fornìre, v. a. Log. *frunìre*, *provvidìre*. Mer. *furnìri*, *provvidìri*. Sett. *provvidì*, *frunì*.
fornitòre, m. Log. *fornidòre*. Mer. *furnidòri*.
fornitùra, f. Log. *frunidura*, *fornidùra*. Mer. *furnidùra*. Sett. *frunitùra*.

fòrno, m. Log. Mer. Gall. *furru*. Sett. *forru*.
fornuòlo, m., ispecie de gabbia pro leare puzones su nocte.
foro, m. Log. Sett. *istampa*. Mer. *stampu*.
forosètta, → foresetta.
forse, avv. Log. *chissà*, *forsis*. Mer. Sett. *forsi*.
forsennàre, → vaneggiare, delirare.
forsennatamènte, avv. Log. *foras de giudissiu*.
forsennatèzza, f. Log. *màcchine*. Sett. *-ni*. Mer. *macchiòri*.
forsennàto, agg. Log. *bortuladu de carveddu*. Mer. *maccu*. Sett. *zalbèddi voltatu*. Foras de se.
forte, m. ed agg. Log. *forte*. Mer. Sett. *forti*. Robustu, firmu, sanu, coraggiosu.
fortemènte, avv. Log. *fortemènte*. Mer. Sett. *-i*.
fortèzza, f. Log. Mer. Gall. *fortèsa*. Sett. *fortèzia*.
fortificamènto, m. Dial. Com. *fortificamèntu*.
fortificàre, v. a. Log. *fortificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fortificaziòne, f. Log. *fortificassiòne*. Mer. *-òni*. Sett. *-zióni*.
fortìgno, agg. Log. *fortighèddu*, qui principiat ad haer sabore forte.
fortilìzio, m. Log. Mer. *fortèsa*. Sett. *fortèzia*.
fortìno, m. Dial. Com. *fortinu*.
fortòre, m. Log. *sabore forte*. Mer. Sett. *sabòri forti*. Si narat de binu o cosas agras.
fortuitamènte, avv. Log. *casualmente*. Mer. Sett. *-enti*. Accidentalmente.
fortùito, agg. Log. *casuale*. Mer. Sett. *-àli*.
fortùme, m. Log. Mer. *asprèsa*. Sett. *asprezia*.
fortùna, f. Dial. Com. *fortùna*.
fortunàle, m. Dial. Com. *burrasca*.
fortunàre, -neggiare, v. n., patire disgratias.
fortunatamènte, avv. Log. *fortunadamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
fortunàto, agg. Log. *fortunadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Diciosu, assortadu.
fortunòso, → fortuito, burrascoso.
forviàre, Log. *bessire foras de caminu*. Gall. *schilvià* → traviare.
fòrvici, → forbici.
forza, f. Dial. Com. *forza*. Vigore, efficacia.
forzamènto, m. Dial. Com. *forzamèntu*, *violènzia*.
forzàre, v. a. Log. *forzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
forzatamènte, avv. Log. *forzosamènte*, *forzadamènte*. Mer. Sett. *forzadamènti*.
forzàto, m. Log. *forzàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-atu*. Agg. *forzàdu*, *violentadu*.
forzière, m. Log. Sett. *forzèri*. Mer. *cascia*.
forzòre, → fortore.
forzosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
forzùto, -òso, agg. Log. Mer. *forzùdu*. Sett. *forzùtu*. Robustu.
foscamènte, avv. Log. *fuscamènte*, *iscurosamènte*. Mer. *fuscamenti*.
fòsco, agg. Log. *iscuru*, *fuscu*, *anneuladu*.
fòsforo, m. Dial. Com. *fòsforu*. Voc. Gr.
fòssa, f. Dial. Com. *fossu*, *fossa*. Sepultura.
fossajòlo, m. Log. *isfossadòre*. Mer. *fossaju*.
fossàto, m. Dial. Com. *fossu*. Rieddu, abbarzu. Fossatello, dim. Log. *fossighèddu*.
fossicìna, f. Log. *fossighèddu*. Mer. *fossixèddu*. Sett. *fossarèddu*.
fòssile, agg. Log. *fossile*. Mer. Sett. *-li*. Totu sas substantias petrificadas, animales, o ateras cosas qui si bogant dai subta terra.
fòsso, m. Dial. Com. *fossu*. Fossone, accr. fossu mannu, Log. *fossone*.
fotòmetro, m. Voc. Gr. Strumentu pro misurare sa lughe.
fottivènto, m. Log. *futtibèntu*, *tilibriu*. Mer. *zerpedderi*. Sett. *tilibriu*. Gall. *futtientu*.
fra, prep. Log. *inter*, *tra*. Mer. Sett. *tra*. Per parola accorciata di Frate, Dial. Com. *fra*.
fracassàre, v. a. Log. *fracassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fracassìo, m. Dial. Com. *fracassamèntu*.
fracàsso, m. Dial. Com. *fracassu*, *ruina*. Rumore.
fracidàre, v. n. ass. Log. *frazigare*. Sett. *-à*. Mer. *purdiài*. Imputridire.
fracidèzza, f. Log. Sett. *frazigamèntu*. Mer. *purdiamèntu*.
fràcido, agg. Log. Sett. *fràzigu*. Mer. *purdiau*. Guastu, corrumpidu.
fracidùme, m. Log. Sett. *frazigamèntu*. Mer. *purdiadùra*. Frazigumen.
fràdicio, -ciùme → fracido, fracidume.
fragària, f. Log. pianta de fràula.
fragellàre, → flagellare.
fràgile, agg. Log. *fragile*. Mer. Sett. *-gili*.
fragilità, -gilezza, f. Log. *fragilèsa*, *fragilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *fragilitài*.
fragilmènte, avv. Log. *fragilmènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Debilmente.
fràgnere, → frangere.
fràgola, f. Dial. Com. *fràula*.
fragòre, m. Log. *fragòre*, *rumore*. Mer. Sett. *rumori*. Fracassu, istrepitu.
fragoròso, agg. Log. *fragoròsu*, *rimbombante*. Mer. Sett. *-ànti*.
fragrànte, agg. Dial. Com. *odorosu*.
fragrànza, f. Log. *fiagu*, *odore bonu*. Mer. *bellu fragu*. Sett. *odori*.
fràle, agg. Log. *fragile* → fragile.
fralèzza, → fragilità, debolezza.
framescolàre, v. a. Log. *misciare cumpare*.
framezzàre, → tramezzare.
frammassòne, m. Log. *frammasòne*. Mer. Sett. *frammasòni*.
frammènto, m. Log. Gall. *bìculu*. Mer. *arròg*u. Sett. *pezzu*. Farfaruza, biculeddu.
frammèttere, v. a. anom. Log. *ponner in mesu*.
frammischiàre, → framescolare.
fràna, f. Log. *calpidùra*. Mer. *smuronamentu*.
franàre, v. n. ass. Log. *isteremare*. Mer. *smuronai*.
francamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
francàre, → affrancare.
francatrìppe, m. Log. *incurvu*, *isbritiadu*. Mer. *scaccia fatiga*. Pagu de bonu.
francatùra, f. Log. Mer. *affranchidùra*.
francesìsmo, m., modu de narrer franzesu.
francheggiàre, → affrancare, assicurare.
franchèzza, f. Log. Mer. *franchèsa*. Sett. *-zia*.
franchìgia, f. Dial. Com. *affranchimèntu*.
frànco, m. Dial. Com. *francu*, *moneda*. Agg. Dial. Com. *francu*, *liberu*.
frangènte, m. propr. Dial. Com. *tempesta*. Com. *perigulu*, *accidènte*, *casu difficile*.

fràngere, → rompere, spezzare.
fràngia, f. Mer. Sett. *fràngia*. Log. *frànza*.
frangiàre, v. a. Log. *ornare de franza*. Mer. *ornai de frangia*. Contornare de franza.
frangìbile, agg., facile ad si segare.
frangibilità, f. Log. *frangibilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *fragilitài*, *frangibilitài*.
frantèndere, v. n. ass., non intender bene, o su contrariu de su qui si est nadu.
frànto, → rotto, spezzato.
frantòjo, m. Dial. Com. *molinu*. Molinu de olia.
frantùme, m. Log. *firchinida*, *biculèddu*. Mer. *arrogàlla*. Sett. *pezzareddu*.
franzesàto, agg. Log. *affranzesadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Attaccadu de male franzesu.
franzeseggiàre, v. n., usare paraulas franzesas.
franzesìsmo, → francesismo.
fràppa, f., ritagliu de bestires.
frappàre, v. a. Log. *tagliuzzare*. Segare minudamente. Fig. *ingannare*, *incatramare*.
frappatòre, m. Log. *imbrogliòne*, *ingannadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
frappeggiàre, v. a., disignare fozas de arveres.
fràppola, f. Dial. Com. *inezia*, *bagatella*.
frapponerìa, → ciancia.
frappòrre, v. a. anom. Log. *interponnere*. Mer. *interpòniri*. Sett. *interponì*. Ponner in mesu.
frasàrio, m. Dial. Com. *frasàriu*. Regolta de frases. Numeru de frases.
fràsca, f. Dial. Com. *frasca*, *sida*. Saltare di palo in frasca, *passare da una cosa ad s'atera senza ordine*.
frascàto, m., cobertura de frascas, fasciu de frasca, o quantidade de sida. Gall. *frascata*.
frascheggiàre, v. n. ass., muinare de sas frascas. Fig. *burlare*, *ciaccotare*, *ciasconare*.
fraschèggio, m. Log. *mùuida de sas frascas*.
frascherìa, f. Dial. Com. *bagatella*.
fraschètta, com. Dial. Com. *fraschetta*. Jovanu, o jovana vana. Fraschettuòla, dim.
fraschière, m., jovanu vanu et lezeri.
frasconàja, f. Log. *bellèi*, *fràsca*, *vanidàde*. Piantas pro ponner sas bertigas de su biscu.
frascòne, m. Log. *nae*, *sìda de linna*. Mer. *nai*.
fràse, f. Log. *frase*. Mer. Sett. *fràsi*.
fraseggiàre, v. n. ass. Log. *usare frases*.
fraseologìa, f. Dial. Com. *fraseologìa*.
frassinèlla, f., ispecie de pianta.
fràssino, m. Dial. Com. *frassu*. Arvere.
frastagliàre, v. a. Log. *intazzare*, *segare male*. Mer. *segai a pimpirìnas*. Gall. *intazzà*.
frastàglio, -agliàme, m. Mer. *retagliu*. Log. *segadùra*.
frastornàre, v. a. Log. *istornare*, *isvoltare*. Mer. *istorrai*, *sturbai*. Sett. *disturbà*, *isvoltà*.
frastuòno, -tornìo, m. Log. *confusiòne*, *rumore*.
fratàjo, m. ed agg., amante de sos Padres.
fràte, m. Log. *padre*. Mer. *para*. Sett. *fràddi*, *fràti*. Religiosu.
fratellànza, f. Dial. Com. *fratellanzia*. Concordia et unione de frades. Mer. *de fradi*.
fratellèvole, agg. Log. *de frades*.
fratello, m. Log. *frade*. Mer. *-di*. Sett. *fratèddu*.
fraterìa, f. Log. *padràza*, quantidade de padres.
fraternàle, agg. Log. *fraternàle*. Mer. *-ali*.
fraternamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
fraternità, → fratellanza.
fratèrno, agg. Dial. Com. *fraternu*.
fratèsco, agg. Log. *fratescu*, *de padre*.
fratricìda, m. Log. Mer. *fratrizìda*.
fratricìdio, m. Log. Mer. *fratrizìdiu*.
fràtta, f. Log. *pronizzàrzu*, logu pienu de mattas de pronizza, rù, etc. Mer. *spinarxu*.
frattàglie, f. pl. Log. *minuzos*. Sett. *minuzi*. Mer. *budellàmini*, *mazzamini*.
frattànto, avv. Dial. Com. *fratàntu*, *intertàntu*.
frattèmpo, avv. Log. Mer. *fratèmpus*. Sett. *frattempu*. Nel frattempo, *in su mentres*.
frattòjo, → frantojo.
frattùra, -razione, f. Dial. Com. *frattùra*.
fratturàto, agg. Log. *fratturadu*, *segadu*. Mer. *-àu*. Sett. *tagliàtu*.
fraudàre, fraude → defraudare, frode.
fraudatòre, m. Log. *ingannadore*. Mer. Sett. *-òri*.
fraudolentemènte, avv. Dial. Com. *-ènte*.
fraudolènto, agg. Dial. Com. *fraudolèntu*.
fraudolènza, → frode.
fràvola, → fragola.
fraziòne, f. Log. *frazione*. Mer. Sett. *-òni*.
freccia, f. Log. Sett. *frizza*. Mer. *freccia*.
frecciàre, v. a. Log. *frizzàre*, *tirare frizzas*.
frecciàta, f. Log. *colpu de frizza*.
frecciatòre, → saettatore.
freddamènte, avv. Log. *frittamènte*. Mer. *fridamènti*. Sett. *freddamenti*.
freddàre, → raffreddare. Freddare uno, *bocchìrelu* → ammazzare.
freddèzza, f. Log. *frittesa*. Mer. *fridura*. Sett. *freddezia*.
freddìccio, agg., unu pagu frittu.
frèddo, m. Log. *frìttu*. Mer. *fridu*. Sett. *freddu*.
freddolòso, agg. Log. *frittulìdu*, *frittulòsu*. Mer. *frioròsu*. Sett. *freddulòsu*. Gall. *infrittulitu*.
freddùra, f. Log. *frittùra*. Mer. *fridùra*. Sett. *freddùra*.
frèga, f. Log. *assuadùra*. Mer. *insuadura*. Andar in frega, *esser assuàdu*. Mer. *sciovai*. Si narat de sos animales.
fregamènto, m. Dial. Com. *frigamèntu*.
fregàre, v. a. Log. *frigare*. Mer. *-ài*. Sett. *freà*.
fregàta, f. Dial. Com. *fregata*. Frigada.
fregatùra, → fregamento.
fregaziòne, f. Log. *frigassiòne*. Mer. Sett. *-zióni*.
fregiàre, v. a. Log. *infiorizàre*, *affiorizare*. Mer. *ornai*, *afflorigiai*. Sett. *affiorizà*. Gall. *adornà*.
frègio, m. Dial. Com. *fregiu*, *ornamentu*.
frègo, m. Log. Mer. *isburradùra*. Linea facta cum sa pinna pro isburrare. Fig. *isfregiu*.
frègola, f., -lo m., su frigaresi de sos pisches quando laxant sos oos. Mer. *sciovai*. Andare in fregola, *andare in amore* → frega.
fregòna, f., servidora qui guvernat s'isterzu.
frèmere, v. n. ass. Log. *frèmere*. Mer. *frèmiri*. Sett. *fremì*. Trèmere.
fremitàre, v. n. Log. *trèmere* → frèmere.
frèmito, m. Dial. Com. *fremitu*.
frenàre, v. a. Log. *frenare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
frenèlla, → flenella.
frenèllo, m. Log. Mer. *crabìstu*, *murrale*, qui si ponet ad sos animales pro non mossigare.

frenesìa, f. Dial. Com. *frenesìa*, *delìriu*.
freneticàre, v. n. ass. Log. *deliriare*. Mer. *-ài*.
frenètico, agg. Dial. Com. *freneticu*. Delirante.
frèno, m. Log. Sett. *briglia*. Mer. *frenu*.
frequentàre, v. a. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
frequentatìvo, agg. Dial. Com. *frequentatìvu*.
frequènte, agg. Log. *frequente*. Mer. Sett. *frequenti*. Usuale.
frequentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
frequènza, f. Dial. Com. *frequenzia*.
frescamènte, avv. Log. Mer. *friscamènte*. Sett. *frescamènti*.
freschètto, m. Log. Mer. *frischèttu*. Sett. *freschèttu*.
freschèzza, f. Dial. Com. *frischura*. Vivacidade.
frèsco, m. e agg. Log. Mer. *friscu*. Sett. *frescu*.
frescùra, f. Dial. Com. *friscura* → freschezza.
frètta, f. Log. *presse*. Mer. Sett. *pressi*.
frettolosamènte, avv. Log. *pressosamente*, *prestamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
frettolòso, agg. Dial. Com. *pressòsu*.
friàbile, agg. Log. *isfarinadìttu*.
friabilità, f. Log. Mer. *isfarinamèntu*.
fricassèa, f. Dial. Com. *fricassè*. Voc. Franc.
frìggere, v. a. anom. Log. *friere*. Mer. *frìri*. Sett. *frigì*.
friggìo, m. Log. *friimèntu*, su rumore de friere.
frigidèzza, f. Log. *frittèsa*, *frittuolosidàde*. Mer. *frigidùmini*.
frigidità, f. Log. Mer. *frigidèsa*. Sett. *frigitèzia*.
frìgido, agg. Dial. Com. *frìgidu*. Frittulosu.
frigiòne, m., caddu mannu et de rispettu.
fringuèllo, m., ispecie de puzoneddu.
friscèllo, m. Log. *boladìa*. Sa farina qui bolat in su molinu → fuscello.
frittàta, f. Log. *catta de oos*, *frittàda*. Mer. *frittàda*. Sett. *frittàdda*, *fritàta*.
frittèlla, f. Log. *cattas*, *frisciolas*. Mer. *zipulas*. Sett. *frisciòli*.
frìtto, agg. Log. Sett. *frixu*, *frissu*. Mer. *frittu*.
frittùme, m. Log. Sett. *cosa frixa*. Mer. *cosa fritta*, *frittùra*.
frittùra, f. Dial. Com. *frittùra*.
frivolèzza, f. Log. Mer. *friolèra*.
frìvolo, agg. Log. *frìvolu*. De pagu valore.
friziòne, f. Log. *friimèntu*. Su rumore quando si friet → friggio.
frizzamènto, m. Log. *friimentu*. Puntura in sa pedde causada dai brujadura.
frizzànte, agg. Log. *frizzànte*. Mer. Sett. *-ti*.
frizzàre, v. n. ass. Log. *frizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
frìzzo, m. Dial. Com. *frizzu*.
frizzòre, m. Log. *brujòre* → bruciòre.
frodàre, v. a. Log. *fraudare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
frodatòre, m. Log. *defraudadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
fròde, f. Dial. Com. *fura*. Fraude, ingannu.
frodo, m. Dial. Com. *cuadìura*, *cuamèntu*.
frodolènto, → fraudolento.
frollamènto, m. Log. *ammoddigamentu*. Si narat de sa petta.
frollàre, v. a. Log. *ammoddigare*, *fagher tèneru*. Mer. *ammoddiai*. Sett. *ammoddiggà*.
fròllo, agg. Log. *modde*. Mer. Sett. *moddi*. Gall. *moddu*. Teneru. Fig. *indebolidu*, *ispossadu*.
fròmba, -bola, f. Dial. Com. *frunda*.
fròmbo, → strepito, fragore.
frombolière, m. Log. *tiradore de frunda*.
frònda, -de, f. Log. *foza*. Mer. *folla*. Sett. *foglia*.
frondatòre, m. Log. *isfozadòre*.
frondeggiàre, frondìre, -onzìre, principiare a produire, o fagher fozas. Mer. *infollìri*.
frondòso, -dito, agg. Log. *fozùdu*. Mer. *infollìu*, *follùdu*. Sett. *fogliùtu*.
frondùra, f. Log. *fozàmen*. Mer. *follamini*.
frontàle, m. Log. *frontàle*. Mer. Sett. *-àli*.
frontalètto, m., ornamentu de su fronte.
frònte, f. Log. *fronte*. Mer. Sett. *fronti*. Fronte incallita, *isfrontàdu*. Faccimannu.
fronteggiàre, v. a., istare, o essere a fronte.
frontespìcio, → frontispizio.
frontezzuòlo, m. Log. *conchiminore*.
frontièra, f. Dial. Com. *frontiera*. Confine.
frontispìzio, -pìcio, Dial. Com. *frontispìziu*.
frontìsta, m., qui tenet possessos a filu de unu fiumen.
frontòne, m. Log. *frontone*. Mer. Sett. *-òni*.
fronzìre, → frondeggiare.
fronzùto, agg. Log. *fozùdu*. Mer. *follùdu*.
frosòne, m. ucc. → fringuello.
fròtta, f. Dial. Com. *frotta*. Multitudine.
fròttola, f. Dial. Com. *fàula*. Mer. *mincìdiu*.
frottolàre, v. n. ass. Log. *nàrrer fàulas*, *burlas*. Mer. *nai mincidius*. Sett. *dì fauli*. Gall. *pastuchià*.
frugacchiàre, v. a. Log. *istare quirchende*. Mer. *andai circhendi*. Gall. *sfurricunà*.
frugàglia, f., pische cottu et marinadu.
frugàle, agg. Log. *moderàda* → parco.
frugalità, f. Log. *frugalidàde*, *sobriedàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *sobrietài*.
frugalmènte, avv. Log. *moderadamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
frugàre, v. a. e n. ass. Log. *chircare*. Mer. *circài*. Sett. *zercà*. Boltulare, ispunzonare, morigare.
frugatòjo, m., istrumentu cum su quale si quircat una cosa.
frugìfero, m. Dial. Com. *frugìferu*. Voc. Lat.
frugìvoro, agg., qui si cibat de trigu. Si narat de sos animaleddos.
frugnolàre, -gnuolare, v. a. Mer. *flaccài*.
frugnòlo, -uòlo, m. Log. *lanterna*, fogu pro piscare, o cazziare. Mer. *flacca*. Gall. *fiaca*.
frugolàre, → frugare.
frùgolo, m. Log. *pibìnca*. Pizzinnu impertinente.
frugòne, m. Log. *bulzone*. Mer. *crispesu*.
fruìre, v. n. Log. *gosare* → godere.
fruizióne, f. Voc. Lat. → godimento.
frullàre, v. n. ass. Log. *muizare*, *muidare*. Mer. *zumiài*. De su rumore de sas alas de sos puzones, o de sa pedra iscutta cum violenzia.
frullìno, m. Log. Mer. *fusu de cioculàtte*.
frùllo, m. Log. *mùida*. Nudda, niente.
frullòne, m., màcchina pro sedattare.
frumentàceo, agg., pianta qui produit ispigas.
frumènto, m. Log. Mer. *trigu*. Sett. *triggu*.
frumentòso, agg., fertile de trigu.
frummiàre, → vagare.
frusciàre, → nojare, importunare.
fruscolare, v. a., quircare cum diligenzia.
frùscolo, m. Log. *fustiju*. Mer. *fustìgu*. Ramu siccu de sas arvures.

frusòne, → frosone.
frùsta, f. Dial. Com. *frusta*. Per → sferza.
frustàgno, m. Mer. *fustàni*. Ispecie de tela cotonina.
frustàre, v. a. Log. *frustare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Iscudere cum fuettu. Finire, consumare.
frustìno, m., propr. sa punta de su fuèttu pro lu fagher zoccare.
frùsto, m. Log. *bìcculu*. Mer. *arrogu*. Sett. *pezzu*. Gall. *mossu*. Agg. Log. *finìdu*, *ispianadu*.
frustràneo, agg. Dial. Com. *vanu*. Inutile.
frustràre, v. a. Log. *render vanu*, *privare*.
frùtice, m. Dial. Com. *pianta* → arbusto.
frùtta, f. Log. Sett. *frùttura* → frutto.
fruttàglia, f. Log. *fruttaglia*. Mer. *fruttariu*. Ogni genere de fructu.
fruttajòlo, m. Log. *bendidòre de frùtture*.
fruttàre, v. a. Log. *fructare*, *fruttàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rendere, dare utile.
fruttèvole, → fruttifero.
fruttièra, f. Mer. *fruttera*. Vasu de fructos.
fruttìfero, agg. Dial. Com. *fruttìferu*.
fruttificàre, v. a. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fruttìvoro, agg., qui divorat sa fructure. Si narat de sos bermigheddos.
frùtto, m. Dial. Com. *frùttu*, *frùctu*. Intrada, profittu, vantaggiu, utile.
fruttuàre, → fruttare.
fruttuosamènte, avv. Log. *fruttuosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
fruttuosità, f. Log. *fruttuosidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *fruttuositài*. Fertilidade.
fruttuòso, agg. Dial. Com. *fruttuòsu*.
fucàto, agg. Voc. Lat. → finto, palliato.
fucilàre, v. a. Log. *fusilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
fucilàta, f. Log. Mer. *fusilàda*. Sett. *-àta*.
fucìle, m. Log. *fusìle*. Mer. Sett. *-ìli*. Attarzu. Mer. *fogheri*. Sett. *azzàggiu*.
fucilière, m., soldadu armadu de fusile.
fucìna, f. Log. *fraìle*. Sett. *-li*. Mer. *foxìna*.
fucinàta, f., quantidade manna de ite si siat.
fuco, m. Log. *abe masciu*, qui non faghet mele.
fuga, f. Dial. Com. *fua*. Fuga di stanze, *filerina de appusentos*.
fugàce, agg. Log. *fugàce*. Mer. Sett. *-ci*. Transitoriu.
fugacità, f. Log. *prestesa*, *velozidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *velozitài*.
fugàre, v. a. Log. *fuire*, *fagher fuire*. Mer. *fuiri*. Sett. *fuggì*, *fa fuggì*.
fuggiacchiàre, v. n. ass., quircare de fuire.
fuggiascamènte, avv. Log. *fui fui*, *ad s'isfuìda*. Mer. *fuis fuis*.
fuggiàsco, agg. e m. Dial. Com. *fuggitìvu*. Bandidu.
fuggìbile, -ggèvole, agg. Log. *de fuire*.
fuggìre, v. n. ass. Log. *fuìre*. Mer. *fuìri*. Sett. *fuggì*.
fuggìta, f. Log. Mer. *fuìda*. Sett. *fuggidda*.
fuggitivamènte, avv., in modu fuggitivu.
fùjo, fuio, agg. → ladro. Dal Lat. fur. Per buio → oscuro, occulto.
fulgènte, part. Log. *risplendente*. Mer. Sett. *-ènti*.
fùlgere, → rilucere, splendere.
fulgidèzza, f. Log. *lughèsa*, *luzzighèsa*.
fùlgido, agg. Dial. Com. *fùlgidu*. Lùzzigu.
fulgoràre, → folgorare, balenare.
fulgòre, m. Log. *splendòre*. Mer. Sett. *-òri*.
fulicètta, f. Dial. Com. *pulighèdda*, uccello.
fulìggine, f. Log. *fumàdigu*. Mer. *mascàra*.
fuligginòso, agg. Log. *pienu de fumàdigu*.
fulminànte, agg. Log. *fulminànte*. Mer. Sett. *-ànti*. Repentinu.
fulminàre, v. a. Log. *fulminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fulminare la scomunica, *bettare s'iscomuniga*. Mer. *ghettai sa scomùniga*.
fùlmine, m. Log. *fulmine*, *tronu*, *raju*. Mer. Sett. *tronu*, *raju*.
fulmìneo, -nòso, agg. Dial. Com. *fulmìneu*. Qui bocchit comente i su fulmine.
fùlvo, agg. Log. *rujàstru*, *castanzìnu*. Mer. *arrubiàstu*. Sett. *rujàstru*.
fumàcchio, → fumigio.
fumajuòlo, m. Log. Sett. *ziminea*. Mer. *fumajòlu*, *gimenèra*. Propr. s'ispiragliu de sa ziminèa.
fumàre, v. n. ass. Log. *fumare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. V. a. *fumare*, *pippare*.
fumàta, f. Log. Mer. *fumàda*. Sett. *-àta*. Signale factu cum su fumu.
fumeggiàre, v. a., isparger a pianu sos colores de sa pintura.
fumicàre, v. n. Log. *fumigare* → affumicare.
fumigazióne, -cazione, f. Log. *fumigamèntu*. Su fumigare lezermente.
fumìgio, → suffumigio.
fummàre, → fumare.
fùmo, fummo, m. Dial. Com. *fumu*.
fumosità, f. Log. *fumosidàde*. Mer. *-àdi*.
fumòso, agg. Dial. Com. *fumòsu*. Metaf. *superbu*, *presumìdu*, *vanagloriòsu*.
funàjo, -jòlo, m., qui faghet o bendet funes.
funàmbolo, m. Dial. Com. *funàmbulu*. Qui ballat o caminat subra sa fune.
funàme, → cordame.
funàta, f. Log. Mer. *funàda*. Sett. *-àta*. Medas ligados ad una fune.
funditòre, → fromboliere.
fune, f. Log. *fune*. Mer. Sett. *-ni* → corda.
fùnebre, agg. Log. *funebre*. Mer. Sett. *-bri*.
funeràle, m. Log. *funerale*. Mer. Sett. *-àli*.
funèreo, agg. Dial. Com. *funèreu*.
funestàre, v. a. Log. *funestare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
funèsto, agg. Dial. Com. *funèstu*.
fungàja, f. Log. *logu*, *o mola de cugumeddu*.
fùngere, v. a. Voc. Lat. → fare, esercitare.
funghèto, m., logu qui abbundat de cugumeddu.
fùngo, m. Log. Sett. *cugumeddu*. Mer. *cardulinu*. Su buttone de su lughinzu de sa candela. Mer. *pibillu*.
fungòso, agg., pienu de cugumeddu.
funicèllo, m., -la f. Log. *funighèdda*. Mer. *funixèdda*. Sett. *funaredda*. Dim. di fune.
funzionàrio, m. Dial. Com. *funzionariu*.
funziòne, f. Log. *funzione*. Mer. Sett. *-òni*.
fuocàto, agg. Dial. Com. *baju*.
fuochìsta, m. Log. *isparatorieri*. Mer. *foghista*. Qui trabagliat isparatorios.
fuòco, m. Log. Mer. *fogu*. Sett. *foggu*, *focu*. Fuoco artificiale, *isparatoriu*.
fuocòso, → focoso.

fuorchè, avv. Log. Mer. *forasquì*. Sett. *fora chi*. Salvu quì, ecceptu.
fuòri, -ra, avv. e prep. Log. Mer. *foras*, *inforas*. Sett. *fora*.
fuormisùra, avv. Log. *foras misura*.
fuoruscìto, m. Log. *bandìdu*. Mer. *bandìu*. Sett. *bandìtu*.
furàre, → rubare.
furbacchiòtto, m. Log. *malissiosone*.
furberìa, f. Log. *mazzoneria*, *astuzia*. Mer. Sett. *furberìa*, *astuzia*.
furbescamènte, -bamente, avv. Log. *furbamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Astutamente.
furbèsco, agg. Log. *malissiòsu*. Mer. Sett. *furbèscu*, *maliziòsu*.
fùrbo, m. Dial. Com. *furbu*, *astutu*.
furènte, agg. Dial. Com. *furibùndu*.
furètto, m. Dial. Com. *furittu*.
furfantàre, v. n. ass. Log. *birbantare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ingannare.
furfànte, m. Log. *birbànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
furfanterìa, f. Dial. Com. *birbanterìa*.
furfantìno, -tone, m. Dial. Com. *birbanteddu*, *birbantone*.
fùria, f. Dial. Com. *fùria*. In furia, avv. *furiosamènte*, *in furia*, *in presse*.
furiàre, → infuriare.
furibòndo, agg. Dial. Com. *furiòsu*, *furibundu*.
furière, → foriere.
furiosamènte, avv. Log. *furiosamente*. Mer. Sett. *furiosamènti*. Arrabbiadamente.
furiòso, agg. Dial. Com. *furiosu*.
fùro, furone → ladro, ladrone.
furòre, m. Log. *furòre*. Mer. Sett. *-ori*. Impetu.
furtivamènte, avv. Log. *cuadamente*, *segretamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
furtìvo, agg. Dial. Com. *occultu*, *segretu*.
fùrto, m. Dial. Com. *fura*, *furtu*.
furùncolo, m. Log. *ciccione*, *bessida*. Mer. *guroni*. Sett. *ciccioni*.
fusajòlo, m. Log. *ruèddula*, (Margh.) *pesu*. Mer. *ortieddu*. De su fusu.
fuscèllo, m. Log. *chiccàju*. Mer. *fustigu*. Pro sa farina qui bolat, Log. *podda*, *boladia*.
fusciàcco, m., drappu qui si ponet in sos Crucifixos in processione.
fuscìnola, → forchetta.
fusellìno, fusetto, m. dim. Log. *fusighèddu*.
fusìbile, agg., qui si podet iscazare.
fusibilità, f. Log. *iscazamèntu*. Mer. *fusibilidadi*, *iscallamèntu*.
fusiòne, f. Log. *fusiòne*. Mer. Sett. *-òni*.
fùso, m. Dial. Com. *fusu*. Agg. Log. *iscazàdu*. Mer. *scallau*. Sett. *iscioltu*.
fùsolo, m. Log. *cambèdda*. S'ossu de sa gamba.
fusòne, f., chervu de duos annos.
fùsta, f. Dial. Com. ispecie de barca. Torcia.
fustàgno, m. Dial. Com. *frustànu*.
fusto, m. Log. *tenàghe*. Mer. *tenàxi*. Sett. *tenàgliulu*. Colunna senza capitellu et base. Truncu.
futùro, agg. Dial. Com. *futùru*. Tempus futuru, benidore.

G

g, septima litera de s'alfabetu, et qui tenet affinidade cum su *c*.
gabàrra, f., ispecie de barca cum su fundu largu.
gabbadèo, → bacchettone, ipocrita.
gabbamènto, m. Dial. Com. *gabbamèntu*, *ingannu*.
gabbamòndo, m. Log. Mer. *gabbamùndu*.
gabbanèlla, f. Log. Sett. *cappotto*, *cappòttu*, *gabbànu*. Mer. *gabbanella*.
gabbàno, m. Dial. Com. *gabbànu*.
gabbapensièri, m. Dial. Com. *divagamento*. Si narat de ogni cosa qui distrait sa mente.
gabbàre, v. a. Log. *ingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
gabbasànti, → gabbadeo.
gabbatòre, m. Log. *gabbadòre*, *ingannadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
gàbbia, f. Dial. Com. *gàbbia*.
gabbiàjo, m., su qui faghet, o bendet gabbias.
gabbiàno, m. Log. Mer. *cau*. Puzone acquaticu.
gabbiàta, f. Log. Mer. *gabbiàda*. Quantitade de puzones quantu istant ind'una gabbia.
gabbiòne, m., gabbia manna. Ispecie de gabbia piena de pedras pro riparu de sos fiumenes.
gabbo, m. Dial. Com. *beffa*. A gabbo, avv. *pro jogu*. Mer. *po beffa*.
gabèlla, f. Dial. Com. *gabella*, *daziu*.
gabellàre, v. a. Log. *gabellare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Sugettare a gabella.
gabellière, m. Log. *gabellèri*. Mer. *tacciaju*, *tacceri*. Esattore.
gabellòtto, m. Dial. Com. *gabellottu*.
gabinètto, m. Dial. Com. *gabinettu*. Appusenteddu.
gaètta, garetta, f., su primu filu de oro qui bessit dai sa trafila.
gaggìa, f., sa gabbia de su bastimentu. Fiore.
gàggio, m. Log. Mer. *pignus* → ostaggio. Pegno. Per ricompensa, Log. Mer. *gàggiu*.
gagliardamènte, avv. Log. *fortemente*. Mer. Sett. *gagliardamenti*.
gagliardìa, f. Dial. Com. *forza*. Vigore.
gagliàrdo, agg. Dial. Com. *gagliàrdu*. Forte.
gàglio, → caglio.
gaglioffàggine, -offeria, f. Log. *màcchine*. Sett. *-ni*. Mer. *macchiori*.
gagliòffo, agg. e m. Dial. Com. *maccu*. Inutile, isimpre.
gagliuòlo, m., buccia de sa tiliba de su basolu.
gàgno, m., logu ue si ricoverat su bestiamen.
gagnolàre, v. n. ass. Log. *orulare*. Mer. *zunchiài*. Gall. *ghiagnulà*. Su bàulu de su cane quando si dolet, e de sa boghe de su mazzone.
gagnolìo, m. Log. *bàulu*, *òrulu*. Mer. *zùnchiu*. Gall. *ghiàgnulu*.
gajamènte, avv. Log. *allegramènte*. Mer. Sett. *allegramenti*.
gajèzza, f. Dial. Com. *allegrìa*.
gàjo, agg. Dial. Com. *cuntentu*, *allegru*.
gala, f. Dial. Com. *gala*.
galàna, f. Log. *tostòine de mare*. Tartaruga.
galàno, m. Log. Sett. *fiòccu*. Mer. *froccu*. Ornamentu de fioccu.
galànte, agg. Log. *galante*. Mer. Sett. *-ànti*.
galantemènte, avv. Log. *galantemente*, *garbadamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
galanterìa, f. Dial. Com. *galanterìa*.
galantiàre, -anteggiare, v. n. ass., fagher su bellu, su galante.
galantuòmo, m. Log. *galantòmine*. Mer. *-òmini*. Sett. *galantòmu*.
galàppio, → calappio.
galàssia, f. Log. *caminu de sa paza*. Mer. *bia de sa palla*. Costellazione. Voc. Gr.
galèa, → galera.
galeàre, → ingannare.
galeàto, agg., qui tenet s'elmu in conca.
galeffàre, → beffare.
galeòne, m., ispecie de barca. Fig. *homine mannazzu*, *et disutile*.
galeòtta, f. Mer. *galeòtta*. Ispecie de barca.
galeòtto, m. Dial. Com. *galeòttu*.
galèra, f. Dial. Com. *galèra*.
galigàjo, m. Log. *conzadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
galigàre, → appannare, abbagliare.
galla, f. Log. *làddara*, *làddera*.
gallàre, → galleggiare.
gallàto, agg. Log. *ciocchidu*. Mer. *frocìdu*. Gall. *ciuccitu*. Si narat de sos oos.
galleggiànte, m., Margh. *chi gallizat*.
galleggiàre, v. n. ass. Log. (Margh.) *gallizare*. Mer. *galliggiai*. Istare subra s'abba.
gallerìa, f. Dial. Com. *gallerìa*.
gallètta, f. Dial. Com. *galletta*. Ispecie de ua.
gallètto, m. Log. *puddighinu* → pollastro.
gallicàno, m. Dial. Com. *franzesu*.
gallicìnio, m. Log. *puddîle*. Mer. *càntidu*. S'hora de manzanu quando cantat su puddu.
gallicìsmo, → francesismo.
gàllico, agg. Dial. Com. *franzesu*.
gallìna, f. Log. Mer. *pudda*. Sett. *giaddina*.
gallinàccio, m. Log. *pudda d'India*. *Dindu*.
gallinàjo, m. Log. *puddîle*, *cannittu*.
gallinèlla, f. Log. *puddighìna*. Mer. *-ixèdda*.
gallo, m. Log. *puddu*. Mer. *caboni*. Sett. *giaddu*.
gallonàre, v. a. Log. *gallonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ornare cum gallone.
gallòne, m. Log. *gallone*. Mer. Sett. *-òni*.
gallòria, f. Log. *allegria eccessìva*.
galloriàre, v. n. Log. *fagher allegrias*. Mer. *galloriai*.

gallòzza, -òzzola → galla.
galluzzàre, → ringalluzzare.
galoppàre, v. n. ass. Log. *galoppare*. Mer. *galoppài*. Sett. *galoppà*.
galoppàta, f. Log. Mer. *galoppada*. Sett. *-ata*.
galòppo, m. Dial. Com. *galoppu*.
galòscia, f. Log. *subriscarpa*. Voc. Franc.
galùppo, m. Log. *homine incurvu*, *istrazzulàdu*.
galvanìsmo, m. Dial. Com. *galvanìsmu*.
gàmba, m. Log. Mer. *anca*, *gamba*. Sett. *jamba*.
gambàle, m. Log. *gambàle*. Mer. *cambèra*. Truncu de s'arvere → pedale.
gambaruòlo, -eruòlo, m., armadura de sa gamba.
gàmbero, m. Log. Sett. *càmbaru*. Mer. *càvuru*.
gambettàre, v. n. ass. Mer. *accambitai*. Log. *iscuder cum s'anca*. Mover sas ancas.
gambièra, f. Log. *burzighìnu*, (Margh.) *estiàle*.
gàmbo, m. Log. *tenàghe*. Mer. *cambu*. Gall. *picciolu*. Sass. *tenàgliulu*. Canna de sas piantas.
gambùto, agg. Log. Mer. *gambùdu*. De gambas mannas. Anchilongu.
gamèlla, f., cadinu de linna de sos soldatos o marineris. Mer. *pingiattinu*.
gamùrra, f., ispecie de bestire antigu de femina.
ganàscia, f. Dial. Com. *barra*.
ganasciòne, m. Log. *iscanterzàda*. Mer. *scantulada*. Sett. *iscapizzata*. Gall. *iscantigghiata*.
gàncio, m. Log. Sett. *gànzu*. Mer. *gànciu*.
gangàme, m., s'incavu de s'imbiligu.
gangàmo, m., ispecie de rezza de piscare.
gangheggiàre, v. n., istare mossighende sa briglia. Si narat de su caddu.
gangheràre, v. a. Log. *ponner sos cancaros*.
gànghero, m. Log. Mer. *gàngheru*, *càncaru*.
gangola, f., ràndula qui bessit subta sa limba. Gall. *ghiangula*.
gangrèna, → cancrena.
Ganimède, m., in sa mitologia, su qui dat a bier ad sos deos. Fig. → zerbinotto, cicisbeo.
gannìre, v. n. Voc. Lat. → gagnolare.
ganzo, → amante, innamorato.
gara, f. Dial. Com. *gara*. Disputa, concurrenzia.
garabullàre, v. a. Log. *ingrabugliare*. Ingannare.
garagollàre, → caracollare.
garànte, agg. e m. Log. *garante*. Mer. Sett. *-ànti*.
garantìre, → guarentire.
garbàre, -beggiare, v. n. ass. Log. *garbare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Piàghere, gustare.
garbatamènte, avv. Log. *garbadamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Cortesemente.
garbatèzza, f. Log. Mer. *garbadèsa*. Sett. *-èzia*.
garbàto, m. Log. *garbàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Graziosu, cortese, gentile, civile.
garbìno, m. Dial. Com. *libecciu*.
gàrbo, m. Dial. Com. *garbu*. Manera, grazia.
garbùglio, m. Log. *confusione*. Mer. Sett. *-òni*.
gareggiamènto, → gara.
gareggiàre, v. n. ass. Log. *emulare*. Mer. *-ài*. Sett. *emulà*. Fagher ad invidia.
garètta, f. Dial. Com. *garitta*, de sentinella.
garètto, -rretto, m. Log. *aschile*. Mer. *piscioni*. Gall. *ghiaretta*. Sa parte subta su benuju.
gargagliàre, → gorgogliare.
gargantìglia, f., ispecie de collana. Voc. Spagn.
gargarìsmo, m. Dial. Com. *gargarìsmu*.
gargarizzàre, v. n. ass. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
gargaròzzo, gargata → gorgozzule.
gargherìsmo, → gargarismo.
garìglio, m. Log. *chiu de sa nughe*. Mer. *pappu de sa nuxi*.
garizzàjo, → ciarliero, garrulo.
garontolàre, v. a. Log. *bucciconare*.
garòntolo, m. Log. *buccicòne*. Sett. *-òni*.
garòso, agg. Log. *pretista*. Mer. *pizzicorradori*.
garrètto, → garetto.
garrimènto, m. Log. *abboghinamentu*, *riprensione*. Mer. Sett. *-òni*.
garrìre, v. n. ass. Log. *abboghinare*. Mer. *abboxinài*. Sett. *abbozinà*. Contrastare, arrogantare.
garrìto, m. Log. Gall. *pìulu*. Mer. *schiùlu*. Propr. su cantare, o piulare de sos puzones.
garrulàre, → cianciare, ciarlare.
garrulità, f. Log. Sett. *ciarra*, *ciarla*. Mer. *ciarla*. Badàcia.
gàrrulo, agg. Log. *ciarrone*. Sett. *-òni*. Mer. *ciarloni*. Badaceri.
garza, f., ispecie de puzone, et ispecie de trina de sos pannos. Mer. *garza*.
garzàre, v. a., trabagliare sos pannos a garza, o trina, o bogare su pilu. Mer. *sfloccai*.
garzo, m., su bogare su pilu ad sos pannos.
garzòne, m. Log. *garzone*. Mer. Sett. *-òni*.
garzoneggiàre, v. n., crèschere, faghersi mannu.
garzuòlo, m. Log. *corizòne*. Sett. *-òni*. Mer. *cirroni*. Se di erba, *corumèddu*. Gall. *curugioni*.
gas, m. Dial. Com. *gas*. Sa parte volatile de sa substantias alcalicas. Voc. Ted.
gastigamènto, m. Log. Mer. *gastigamèntu*.
gastigàre, v. a. Log. *gastigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Riprendere, curreggere, ammonire.
gastigatèzza, f. Log. Mer. *esattèsa*. Sett. *-èzia*.
gastigàto, agg. Log. *gastigadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Represu, mortificadu.
gastìgo, m., -gazione f. Dial. Com. *gastigu*.
gàstrico, agg., appartenente ad s'istogamu.
gattàjo, m., su qui bendet sa petta pro sas battos. Mer. *gattaju*.
gattajuòla, f., s'istampa de sas portas pro intrare s'attu. Mer. *gattera*.
gatto, m., gatta f. Log. *battu*, *attu*. Mer. *gattu*. Sett. *giatta*. Gattino, -ùccio, dim. Log. *battulinu*. Mer. *gattixèdda*. Gall. *ghiattulina*.
gaudère, -deare → godere.
gàudio, m. Log. Mer. *gosu*. Cuntentesa.
gaudiòso, agg. Log. *gaudiosu*. Mer. *gosòsu*.
gavaìna, f., tenazza manna pro afferrare su ferru quando si trabagliat.
gavardìna, f., beste de domo.
gavàzza, → gavazzo.
gavazzamènto, → tripudio, gavazzo.
gavazzàre, v. n. Log. *iscialare*, *allegràresi ismoderadamente*. Mer. *scialai*. Sett. *-à*.
gavazzière, m. Log. *iscialadòre*. Mer. Sett. *-ori*.
gavàzzo, m. Dial. Com. *iscialu*, *allegrìa*. Istrepitu de allegria.
gavètta, f., màtulu de cordas.

gavìgne, f. pl. Log. *gàngulas*. Sas partes subta de sas orijas. Mer. *gangas*.
gavillàre, → cavillare, coi deriv.
gavìne, f. pl. Log. *iscròfolas*. Mer. *porceddanas*.
gavinòso, agg. Dial. Com. *iscrofolòsu*.
gavòcciolo, m. Log. *bubbòne*. Mer. Sett. *-òni*.
gavònchio, m., razza de ambidda.
gavòtta, f., ispecie de pische.
gavòzza, f. Dial. Com. *misura*. Propr. misura de vena de ferru pro regulare su furraghe.
gaz, → gas.
gazofilàccio, m. Dial. Com. *tesorerìa*. Voc. Pers.
gazza, f. ucc. Dial. Com. *piga*.
gazzàrra, f., sonu de istrumentos bellicos.
gazzèlla, f., bestia simile ad sa crabola.
gàzzera, → gazza.
gazzeròtto, m. Log. *ciarrone*. Sett. *-òni*. Mer. *ciarloni*. Badaceri.
gazzètta, f. Dial. Com. *gazzetta*.
gazzettière, m. Dial. Com. *gazzettèri*.
gazzettìno, m. Dial. Com. *gazzettìnu*.
gazzolòne, m. Log. *ciarrone* → gazzerotto.
gecchimènto, → aggecchimento.
geènna, f. Dial. Com. *inferru*. Voc. Ebr.
gelamènto, m. Log. *belamèntu*. Mer. Sett. *gelamentu*. Cundensamentu.
gelàre, v. n. Log. *belare*. Mer. *gelai*. Sett. *-à*.
gelàta, → ghiaccio.
gelatìna, f. Log. *beladìna*. Mer. Sett. *geladìna*.
gelatinòso, agg., qui tenet de sa geladìna.
gelàto, m. Log. Sett. *carapigna*. Mer. *sorbettu*.
gèldra, f., multitudine de zentaglia.
gelicìdio, m., istajone fritta, et de biddia.
gelidèzza, f., frischettu eccessìvu.
gèlido, agg. Log. *frìttu*. Mer. *frìdu*. Sett. *frèddu*.
gèlo, m. Log. *biddìa*. Sett. *giàzza*. Mer. *cilixìa*.
gelòne, m. Log. *maninzòne*, *pedinzòne*. Mer. *pedingiòni*. Sett. *manignòni*.
gelosamènte, avv. Log. *belosamènte*. Mer. Sett. *gelosamènti*. Dilicadamente.
gelosìa, f. Log. *belosìa*. Mer. Sett. *gelosìa*.
gelòso, agg. Log. *belòsu*. Mer. Sett. *gelòsu*.
gèlso, m. Log. Sett. *murighèssa*. Mer. *muragèssa*.
gelsomìno, m. Dial. Com. *gesmìnu*.
gemebòndo, agg. Log. *gemebùndu*. Qui pianghet, qui tunciat, qui suspirat.
gemellìparo, agg., qui faghet coppiolos. Voc. Lat.
gemèllo, m. Log. Gall. *coppiolu*, (Margh.) *loba*. Mer. *gemellu*. De una bentre.
gemènte, agg. Log. *suspiràntе*.
gèmere, v. a. e n. p. Log. *suspirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Lagrimare, tunciare. Gall. *tunchià*.
geminàre, v. a. Voc. Lat. → duplicare.
geminazìone, → raddoppiamento.
gèmini, gemelli, m. pl., costellazione.
gèmino, agg. Voc. Lat. → doppio.
gemìre, v. n. Log. *piànghere* → gemere.
gemitìo, m. Log. Mer. *sumidùra*.
gèmito, m. Log. Sett. *piantu*. Mer. *pràntu*.
gèmma, m. Dial. Com. *gemma*.
gemmàjo, m., logu ue s'incontrant sas gemmas.
gemmàre, v. n., fagher, bogare s'oju. Si narat de sas bides.
gemmàto, agg. Log. *-àdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
gèmmeo, agg., de gemma.
gemmièro, → orefice.
gena, f. Voc. Lat. → guancia.
gendàrme, m. Log. *gendàrme*. Mer. Sett. *-àrmi*.
genealogìa, f. Dial. Com. *genealogìa*. Voc. Gr. (*discorso di stirpe*).
genealògico, agg. Dial. Com. *genealogicu*.
generàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
generabilità, f., potentia de generare.
generalàto, m. Log. *-adu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
generàle, agg. Log. *generale*. Mer. Sett. *-àli*.
generaleggiàre, v. n., faeddare in genere.
generalità, f. Log. *generalidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *generalitài*.
generalizzàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
generalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
generamènto, m. Dial. Com. *generamèntu*.
generàre, v. a. Log. *generare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
generatìvo, agg. Dial. Com. *generatìvu*.
generatòre, m. Log. *generadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
generaziòne, f. Log. *generassiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
gènere, m. Log. *gènere*. Mer. Sett. *gèneru*.
genericamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
genèrico, agg. Dial. Com. *genèricu*.
gènero, m. Log. *bènneru*. Mer. *gènneru*. Sett. *jènnaru*, *gènnaru*.
generosamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
generosità, f. Log. *generosidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *generositài*.
generòso, agg. Dial. Com. *generòsu*.
gènesi, f. Dial. Com. *genesi*. Primu libru de sa S. Iscriptura. Origine, generassione.
genètliaco, agg., nativu, nataliziu. Voc. Gr.
gènga, f., femina iscumposta in sa persone.
gengìa, -gìva, f. Log. *zinzìa*. Mer. *sìnzia*.
genìa, f. Log. *zenìa*. Mer. *genìa* → razza.
geniàle, agg. Log. *geniale*. Mer. Sett. *-àli*.
genialità, f. Log. *genialidade*. Simpatìa.
genialmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
genicolàto, agg. Dial. Com. *nodosu*.
genìcoli, m. pl. Dial. Com. *nodos*, *nodu*.
gènio, m. Dial. Com. *geniu*.
genitàle, agg., qui appartenit ad sa generatione.
genitìvo, m. Dial. Com. *genitivu*.
gènito, m. → figlio. Agg. → generato.
genitòre, m. Dial. Com. *babbu*.
genitrìce, f. Dial. Com. *mama*, *mamma*.
genitùra, f. Log. *naschimèntu*. Mer. Sett. *nascimèntu*.
gennàjo, -àro, m. Log. *bennarzu*. Mer. *gennargiu*. Sett. *gennaggiu*. Mese.
gentàccia, -tàglia, f. Log. Sett. *zentaglia*. Mer. *gentàlla*. Gente vile, gente bascia.
gentàme, m. Log. *zentàmine*. Mer. *gentalla*.
gènte, f. Log. *zente*. Mer. Sett. *genti*.
gentildònna, f., signora nobile.
gentìle, agg. Log. *cortese*, *gentile*. Mer. Sett. *-li*. Sost. *gentile*, *idolatra*.
gentilèsco, agg. Dial. Com. *gentilèscu*.
gentilèsimo, m. Dial. Com. *gentilèsimu*.
gentilèzza, f. Log. Mer. *gentilèsa*. Sett. *-èzia*.
gentilìre, → ingentilire.

gentilità, → gentilesimo.
gentilìzio, agg. Dial. Com. *gentiliziu*. De sa familia. Qui appartenit ad familia.
gentilmènte, avv. Log. *gentilmènte*. Mer. Sett. *gentilmènti*. Cortesemente.
gentiluòmo, m. Log. *nòbile*. Mer. Sett. *nòbili*.
gentùccia, f. dim. di gente. Zente vile.
genuflessiòne, f. Log. *genuflessiòne*. Mer. Sett. *genuflessioni*.
genuflèsso, agg. Log. *imbenujadu*. Mer. *ingenugau*. Sett. *ingenucciaddu*.
genuflèttersi, v. n. p. Log. *imbenujàresi*. Mer. *ingenugaisì*. Sett. *ingenucciassi*.
genuìno, agg. Dial. Com. *genuìnu*, *sinzeru*.
genziàna, f. Dial. Com. *genziàna*, erba.
geodesìa, f., sienzia pratica de dividere et misurare sa terra. Voc. Gr.
geografia, f. Dial. Com. *geografia*. Voc. Gr.
geogràfico, agg. Dial. Com. *geogràficu*.
geògrafo, m. Dial. Com. *geògrafu*.
geologìa, f., sienzia de sas partes qui costituint sa terra. Voc. Gr.
geòmetra, m. Dial. Com. *geòmetra*. Voc. Gr.
geometrìa, f. Dial. Com. *geometria*. Voc. Gr.
geometricamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
geometricàre, v. a., inventare medios pro obtenner unu fine. Ischiribizzare.
geomètrico, agg. Dial. Com. *geomètricu*.
geometrizzàre, v. n., fagher de geometra. Fagher esattamente una cosa.
geopònico, → agrario.
geòrgica, f. Dial. Com. *geòrgica*. Poesia in sa quale si dant sos preceptos de s'agricoltura.
georgòfilo, m., amante de s'agricoltura. Voc. Gr.
gerànio, m., ispecie de pianta botanica.
geràrca, m. Dial. Com. *gerarca*. Voc. Gr.
gerarchìa, f. Dial. Com. *gerarchìa*. Ordine de sos diversos grados.
geràrchico, agg. Dial. Com. *geràrchicu*.
gerardìna, f., ispecie de erba.
gèrbola, agg. e m., homine vanu.
gergo, m. Dial. Com. *gergu*. Suspu.
gerla, f., ispecie de isporta pro portare pane.
gerlìno, m. Log. *misura de carvone*.
germàna, f. Log. *sorre*. Mer. *-ri*. Sett. *soredda*.
germanità, → fratellanza.
germàno, m. Log. *fràde*. Mer. *-àdi*. Sett. *fratèddu*.
gèrme, m. Log. *germe*. Mer. Sett. *-mi*.
germinàre, v. n. Log. *tuddìre*, *fiorire*. Mer. *floriri*. Sett. *fiorì*. Gall. *zirì* → germogliare.
germinatìvo, agg., aptu a fiorire.
germinazìone, f., su primu isviluppu de sas piantas.
gèrmine, → germe.
gèrmini, m. pl., ispecie de jogu de cartas.
germogliamènto, m. Log. *isviluppamentu de sas piantas*.
germogliànte, agg., qui puzonat, isviluppat.
germogliàre, v. n. Log. *fiorire*, *puzonare*. Mer. *pillonài*. Bogare su puzone.
germòglio, m. Log. *puzòne*. Mer. *pilloni*.
germogliòso, agg. Log. *puzonadu*. Mer. *pillonadu*.
geròfila, f., ispecie de fiore de tantos colores.
geroglìfico, agg. Dial. Com. *oscùru*, *misteriosu*.
geroglìfico, m. Dial. Com. *geroglìficu*. Voc. Gr. (sacro intaglio).
gèrsa, f., ispecie de bellettu.
gerùndio, m. Dial. Com. *gerùndiu*.
gesmìno, m. Dial. Com. *gesminu* → gelsomìno.
gessajuòlo, m., formadore de istatuas in ghiju.
gessàto, agg. Log. *inghijàdu*. Mer. *inghixau*, frigadu cum ghiju.
gèsso, m. Log. *ghiju*. Mer. Sett. *ghìxu*.
gessòso, agg., de ghiju, de sa natura de su ghìju.
gèsta, → impresa, azione.
gestaziòne, f., su modu de si fagher portare. Su tempus qui sa femina est raida. Voc. Lat.
gesteggiàre, -ticolare, v. n. Log. *gestire*. Mer. *-ìri*. Sett. *gestì*. Fagher de manos.
gesticulatòre, m., qui gestit meda, et movet sas manos senza zivilidade.
gesticulaziòne, f., su gestire.
gestiòne, f. Voc. Lat. → amministrazione.
gestìre, v. n. Log. *gestìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *gestì*.
gèsto, m. Dial. Com. *gestu*.
Gesù, m. Dial. Com. *Gesù*, *Gesùs*, *Jèsus*.
gesuìta, agg. e m. Dial. Com. *gesuìta*.
gèto, m., corrìa qui si prendet ad sos pes de sos puzones de rapina.
gettajòne, m., ispecie de pianta.
gettàme, f. Log. *frundiadùra*. Mer. *scavuladùra*.
gettamènto, m. Log. *bettamèntu*. Mer. *ghettamèntu*. Sett. *gettamèntu*.
gettàre, v. a. Log. *bettare*. Mer. *ghettài*. Sett. *gettà*. Imbolare, vomitare, isparghere.
gettàta, f. Log. *bettada*. Mer. *ghettada*. Sett. *gettàdda*, *gettàta*.
gettatòre, m. Log. *bettadòre*. Mer. *ghettadòri*. Sett. *gettadori*. Funditore de metallu.
gèttito, m. Dial. Com. *gèttidu*. *Vòmitu*.
gètto, m. Log. *bettamèntu*. Mer. Sett. *gettu*. Impronta de metallu, o de ghiju. Primo getto, *primu gettu*, *s'originale de ite si siat*.
gettòne, m., moneda de jogu.
ghèppio, m. Log. *tilibrìu*. Mer. *zerpeddèri*. Sett. *tilibrìcu*. Gall. *falchìttu*.
gherbìno, → garbino.
gherìglio, → gariglio.
gherminèlla, → barratterìa, inganno.
ghermìre, v. a. Log. *affranciare*. Sett. *affrancià*. Mer. *affarruncai*. V. n. p. *afferràresi*, *chintare*, *azzuffaresi*.
ghermitòre, m. Log. *affranciadore*.
gheròne, m. Log. *tàpulu*. Mer. *gaja*. Sett. *zàppulu*. Ala, o biculu de su bestire.
ghètto, m. Dial. Com. *ghettu*. Carrela ue vivent sos ebreos. Fig. *confusione*.
ghèzzo, m., ispecie de corvu. Agg. nieddu.
ghìa, f. t. mar., cànnau cum sa tagliòla.
ghiabaldàna, f., cosa de niunu valore.
ghiaccèsco, agg., de qualidade de biddìa.
ghiacciàre, v. n. Log. *biddiare*. Mer. *cilixiai*, *attitirigai*. Sett. *giazzà*.
ghiacciàto, agg. Log. *ferràdu*, *biddiadu*. Mer. *cilixiau*. Sett. *giazzaddu*. Gall. *agghiacciàtu*.
ghiàccio, m. Log. *biddìa*. Mer. *ghiàcciu*, *cilixìa*. Sett. *giazza*. Gall. *ghiacciu*.

ghiacciòso, agg., pienu de biddìa.
ghiacciuòlo, m. Log. *candelòtto de biddìa*.
ghiàdo, m., frittu eccessìvu.
ghiàja, f. Dial. Com. *ghiàia*. Iscaza, pedra minuda misciada cum rena.
ghiajàta, f., isparghimentu de ghiaja.
ghiajòso, agg. Log. *renòsu*, *pedròsu*.
ghiànda, f. Log. *lande*. Mer. *làndiri*. Sett. *giànda*.
ghiandàja, f., ispecie de puzone. Mer. *piga*.
ghiandìfero, agg. Log. *landìferu*. Qui produit lande. Mer. *ghiandìferu*.
ghiàndola, f. Log. Sett. *ràndula* → glandula.
ghiandolòso, agg. Log. *randulòsu*.
ghiandòne, m., hominazzu inutile.
ghiàra, → ghiaja.
ghiarèto, m. Log. *arenàrzu*. Mer. *arenàrxu*. Terrinu renosu, pedrosu.
ghiaròtto, m. Log. *laddìa*. Mer. *perda de sàzzeri*. Sett. *triddìa*.
ghiattìre, v. n. Log. *abbaulare*, *azzannettare*. Mer. *zunchiài*. Sett. *tuncià*. Gall. *tunchià*.
ghibellìno, m., partigianu de s'imperadore.
ghièra, f. Log. *lòriga*, *anèddu*. Mer. *circhìgliu*.
ghierabaldàna, → ghiabaldana.
ghieràto, agg., ornadu de loriga.
ghièva, → ghiova, zolla.
ghignàre, v. n. Log. *beffare* → sogghignare.
ghignàta, f. Log. *beffada*. Risu beffulanu.
ghignatòre, m. Log. *beffadore*. Mer. *beffiànu*.
ghignazzàre, v. n. Log. *beffare*, *faghersìnde sa cionfra*. Mer. *beffai*.
ghìgno, m. Log. *ciònfra*, *beffe*. Risu de beffe.
ghignòso, agg. Dial. Com. *dispettosu*, *beffànu*.
ghinèa, f., ispecie de moneda antiga.
ghiòmo, → gomitolo.
ghiòtta, f., ispecie de ischiscionera.
ghiottamènte, avv. Log. *lambridamènte*, *suridamente*. Mer. Sett. *abbramadamènti*.
ghiottèzza, f. Log. *lambridèsa*. Sett. *lambritèzia*. Mer. *abbramidura*.
ghiòtto, m. Log. *lambrìdu*. Mer. *abbramìu*.
ghiottòne, m. Log. *buddòne*. Mer. *gulosu*, *buddoni*.
ghiottoneggiàre, v. n. Log. *abbuddonare*.
ghiottonerìa, f. Log. *licanzadorìa*, *gulosidade*. Mer. *-àdi*, *gutturrènzia*. Sett. *gulositài*.
ghiottornìa, → golosità, ingordigia.
ghiova, f. Log. *chesva* → zolla, gleba.
ghiòzzo, m. Log. Gall. *biculèddu*. Mer. *arrogheddu*. Sett. *pezzarèddu*.
ghiribizzamènto, m. Dial. Com. *ghiribizzamèntu*.
ghiribizzàre, v. n. Log. *ghiribizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fantasticare, indagare.
ghiribìzzo, m. Dial. Com. *ghiribìzzu*.
ghiribizzòso, agg. Dial. Com. *capricciòsu*.
ghirigòro, m. Dial. Com. *zighizàga*. Cosa facta a capricciu cum sa pinna. Andebèni.
ghirlànda, f. Dial. Com. *ghirlanda*. Corona.
ghirlandàre, v. n. Log. *ghirlandare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Incoronare cum ghirlanda.
ghiro, m., animale simile ad su sorighe.
ghirònda, f., istrumentu musicale.
già, avv. Dial. Com. *già*, *jà*.
giacchè, avv. Log. *jà quì*. Mer. Sett. *già chì*.
giàcchera, → burla, beffa.
giàcchio, m., rezza tunda pro piscare.
giàcco, m., ispecie de moninca.
giacènte, agg. Log. *isterrujadu*. Mer. *giacenti*, *sterrinau*. Sett. *istraxinatu*.
giacère, v. n. Log. *isterrujare*, *sèzzersi*. Mer. *corcaisì*. Sett. *straxinassi*, *posassi*. Istare cum su corpus distesu.
giacìglio, m. Log. *corcadòrzu*. Gall. *culcatoghiu*. Logu ue si sezzit, o si corcat.
giacimènto, m. Dial. Com. *positura* → giacitura.
giacintìno, agg., in colore de giazintu, biaittu.
giacìnto, m. Dial. Com. *giazìntu*. Fiore. Pedra.
giacitòjo, m. Log. *sezzidòrzu*. Mer. *sezzidròxu*. Sett. *posatoggiu*, *sezzitòggiu*.
giacitòre, m. Log. *sezzidòre*. Mer. *sezzidòri*. Sett. *posatori*.
giacitùra, f. Log. Mer. *sezzidùra*. Sett. *posatùra*.
giàco, m., arma de dossu facta de maglia.
giaculatòria, f. Log. *breve pregadorìa*.
giajètto, m., bitumen misciadu cum ferru.
giàlda, f., ispecie de arma antiga.
giàldo, → giallo.
gialdonière, m., soldadu armadu de *gialda*.
giallàstro, agg. Log. *grogastu*, *grogànzulu*.
gialleggiàre, v. n. Log. *ingrogare*, *ingroghìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *ingroghì*.
giallètto, agg. Log. *groghighèddu*. Mer. *groghixèddu*. Mer. *grogarèddu*. Gall. *grugànciu*.
giallèzza, f. Log. Mer. *groghèsa*. Sett. *groghèzia*.
giallìccio, -llìgno, agg. Log. *groghìttu*, *groghigheddu*. Mer. *groghixèddu*.
giallo, m. Dial. Com. *gròga*, *pàllidu*.
giallògnolo, → gialletto.
giallòre, → giallezza.
giallosànto, m., ispecie de colore grogu.
giallosmòrto, agg., grogu biancu.
giallòso, m., qui tendet ad grogu.
giallùme, → giallore.
giambàre, -beggiare → motteggiare, deridere.
giàmbo, m., pè de versu. Dar il giambo → giambare. Giambo per baja → burla.
giammài, avv. Dial. Com. *mai*. Mai plus.
giammèngola, f. Dial. Com. *bagatèlla*.
giannètta, f., ispecie de arma antiga.
giannettàrio, m., soldadu armadu de giannetta.
giannètto, m., caddu de Ispagna.
giannìzzero, m., soldadu turcu de pè.
giansenìsta, m. Dial. Com. *giansenìsta*.
giàra, f., vasu de cristallu pro biere. Voc. Spagn.
giàrda, f., maladia qui benit ad su caddu in sa giuntura subra s'ungia.
giardinièra, f., giardiniere, -ro, m. Dial. Com. *giardinèra*, *giardineri*.
giardìno, m. Dial. Com. *giardìnu*.
giardòne, → giarda.
giargòne, m., ispecie de pedra dura.
giàro, m., ispecie de pianta.
giàrra, f. Log. Sett. *giorra*, *zorra*. Mer. *zìru*.
giarrettièra, → gerrettiera.
giattànza, → jattanza, millanteria.
giattùra, → jattura, danno, perdita.
giàva, f., logu de sa barca pro sos attrezzos.

giavàzzo, m., ispecie de bitumen nieddu.
giavellòtto, m., ispecie de frizza.
gibbòne, m., ispecie de moninca.
gibbòso, gibbuto, Log. *gobbudu*, *rumbosu*, *zumbòsu*. Mer. *zumburùdu*. Sett. *zurumbulòsu*.
gibèrna, f. Dial. Com. *giberna*.
gibètto, m. Log. *furca*. Voc. Franc. Guliotina.
gìcaro, gìchero → giaro.
gielàre, → gelare, agghiacciare.
gielòne, m., specie de cugumeddu.
gìga, f., specie de istrumentu musicale. Ballu.
gigànte, m. Log. *gigànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
giganteggiàre, v. n. Log. *giganteggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cumparrer mannu.
gigànteo, agg. Dial. Com. *gigantèscu*.
gigantescamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
gigantèsco, agg. Dial. Com. *gigantèscu*.
gigliàceo, agg. Log., simile ad su lizu.
gigliàto, agg., semenadu a lizu. Sost. moneda.
giglièto, m., logu semenadu a lizu.
giglièttо, m. Log. *lizighèddu*.
gìglio, m. Log. *lizu*. Gall. *ligiu*. Mer. *lillu*.
gigliòne, m., parte de su remu.
gìna, → forza, lena.
ginecèo, m., appartamentu de sas feminas. Voc. Gr.
ginèpra, f. Log. *nìbaru*, *zinìbaru*. Mer. *zinìbiri*. Gall. *niparu*. Su fructu de su ginepru.
ginepràjo, -preto, m., logu de ginepros.
ginèpro, -èpre, m. Dial. Com. *ginèpru*.
ginèstra, f. Log. *binistra*, (Margh.) *martigusa*. Mer. *ginestra*. Sett. *ginestra*.
ginestrèto, m., logu de binistra. Fig. *intrigu*.
ginestrìno, m., ispecie de pannu.
gingellàre, v. n. Log. *fruschinare*. Su mover qui faghet su caddu sas groppas, o sa coa.
gingìa, → gengiva.
gingillàre, v. n., fagher casteddos in aera.
gingillo, m., ispecie de crae falsa.
ginnarèmo, m., ispecie de ua.
ginnàsio, m. Voc. Lat. → scuola.
ginnàstica, f. Dial. Com. *ginnàstica*.
ginnètto, m., caddu de Ispagna.
ginocchiàre, v. a., abbrazzare sos benujos de unu in actu supplichevole.
ginocchièllo, m., arma difensiva de su benuju.
ginòcchio, m. Log. *benuju*. Mer. *genùgu*. Sett. *ginocciu*. Gall. *ghinòcchiu*.
ginocchiòne, -nocchiòni, avv. Log. *imbenujàdu*. Mer. *ingenugàu*. Sett. *ingenucciàtu*.
giocàre, → giuocare.
giocatòre, → giuocatore.
giochètto, agg. Log. *gioghigèddu*. Mer. *gioghixèddu*. Sett. *giocareddu*.
giochèvole, agg. Log. *buglìsta*. Mer. *ingiogazzàu*.
giochevolmènte, avv. Log. *pro jogu*. Mer. *po giogu*. Sett. *pal gioggu*.
giòco, → giuoco.
giocolàre, v. n. Log. *fagher jogos*, *giogos*.
giocolàrio, → buffonesco.
giocolatore, m. Log. *giogadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
giocondamènte, avv. Log. *jucundamènte*, *allegramènte*. Sett. *-ènti*. Mer. *allirgamènti*.
giocondàre, v. n. Log. *esser allegru*.
giocondèvole, agg. Log. Sett. *allegru*.
giocondità, -dèzza, f. Log. Sett. *allegrìa*. Mer. *allirghìa*.
giocòndo, agg. Log. *allegru*, *jucundu*. Mer. *allirgu*.
giocosamènte, avv. Log. *de jogu*. Mer. *de giogu*. Sett. *di gioggu*.
giocòso, → scherzoso, faceto.
gioculerìa, f., arte de sos jogadores.
giogàja, f. Log. *angùle*. Continuatione de montes. Mer. *filera de montis*.
giogàle, agg. Log. *de su jùu*. Mer. *de giù*.
giogàto, → aggiogato.
giogliàto, agg., misciadu cum lozu.
giòglio, m. Log. *lozu* → loglio.
giògo, m. Log. Sett. *jùu*. Mer. *giù*. Juàle, giuale.
giogòso, → montuoso.
gioìre, v. n. Log. *allegrare*, *gosare*. Mer. *-ài*.
giòja, f. Dial. Com. *gioja*. Pedra preziosa. Allegria, jùbilu.
giojàre, → gioire.
giojellàre, v. n., ornare de gioja.
giojellière, m., mercante de giojas.
giojèllo, m. Dial. Com. *giojèllu*. Gioja.
giojosamènte, avv. Log. *allegramente*. Mer. Sett. *allegramènti*.
giojòso, agg. Dial. Com. *allegru*, *cuntentu*.
giòlito, m. Dial. Com. *gosu*, *reposu*.
giomèlla, → giumella.
giorgerìa, → millanteria.
giornàle, m. ed agg. Log. *giornale*. Mer. Sett. *giornali*. Liberu ue si notat die pro die.
giornalière, m. Log. *zoronadèri*. Mer. *giornaderi*. Sett. *zorrateri*. Gall. *giurratèri*.
giornalièro, agg. Dial. Com. *quotidiànu*, *cotidiànu*.
giornalìsta, m. Dial. Com. *giornalìsta*.
giornalmènte, avv. Log. *ogni die*. Mer. *dògnia dì*.
giornàta, f. Log. *die*. Sett. *dì*, *zorràta*. Mer. *giornàda*. Gall. *giurrata*. Zoronada.
giornèa, f., ispecie de subra bestire, o zimarra.
giornèllo, m. Mer. *gavetta*.
giòrno, m. Log. *die*. Mer. Sett. *dì*, *dii*. Tempus, termine. Tutto il giorno, *tota die*, *semper*, *sempre*. Di giorno, *a de die*.
giòstra, f. Dial. Com. *giostra*.
giostràre, v. n., armeggiare cum lanza e caddu. Per sim. Log. *cuntrastare*.
giostratore, m., jogadore de giostra.
giovamènto, giovàme → utilità, profitto.
giovanàglia, f. Dial. Com. *giovanàglia*. Multitudine de jovanos.
giovanàstro, m. Dial. Com. *giovanazzu*.
giòvane, giòvine, m. ed agg. Dial. Com. *giòvanu*, *jòvanu*.
giovaneggiàre, v. n. Log. *operare de pizzinnu*.
giovanètto, agg. e m. Log. Sett. *giovanèddu*. Mer. *giovuneddu*, *picciocheddu*.
giovanèzza, -vinezza, f. Log. *pizzinnìa*, *juventùde*. Mer. *gioventùdi*. Sett. *giobentù*.
giovanìle, -venìle, agg. Log. *juvenìle*, *giovanìle*. Mer. Sett. *giovanìli*.
giovanòtto, -vinotto, m. Dial. Com. *giovanèddu*.
giovàre, v. a. Log. *bàlere*, *juare*, *servire*, *abbisonzare*. Mer. *giuai*. Sett. *abbisognà*.
giovatìvo, agg. Log., qui abbisonzat, qui servit.

Giòve, m. Dial. Com. *Giove*. Su babbu de sos Deos, segundu sos Gentiles.
giovedì, m. Log. *giòja*, *jòbia*. Mer. *giòbia*. Sett. *giobi*. Sa quinta die de sa chida.
giovènca, f. Log. *seddalitta*, *bitèlla*. Mer. *vitèlla*. Sett. *bitèdda*. Gall. *siddalizza*.
giovènco, m. Log. *bitellu*, *seddalittu*. Mer. *vitèllu*. Sett. *bitèddu*. Gall. *manzu*.
gioventù, f. Log. *joventùde*, *gioventùde*. Mer. *-ùdi*. Sett. *giobentù*. Gall. *giuintura*.
gioverèccio, agg., qui si podet bogare utile.
giovèvole, agg. Log. *ùtile*. Mer. Sett. *ùtili*.
giovevolèzza, f. Log. *vantaggiu*, *utilidàde*. Mer. *utilidàdi*. Sett. *utilitài*.
giovevolmènte, avv. Log. *utilmènte*. Mer. *-ènti*.
gioviàle, agg. Log. Sett. *allègru*. Mer. *allirgu*, *gioviali*. Benignu, de bon'umore.
giovialità, f. Log. Sett. *allegrìa*. Mer. *allirghìa*.
giovinàstro, -vanàstro, m. Log. *giovanazzu*.
giòvine, → giovane.
giovinèzza, → giovanezza, gioventù.
giracàpo, m. Log. *vertìgine*. Mer. Sett. *vertìgini*.
giràffa, f., animale africanu.
giramènto, m. Dial. Com. *giramèntu*.
giramòndo, m. Log. *andalièni*, *currimùndu*. Mer. Sett. *vagabùndu*. Gall. *bacamundu*.
giràndola, f. Dial. Com. *isparatòriu*.
girandolàre, v. n. Log. *girare*, *inghiriare*. Mer. *ingiriai*. Sett. *inghirià*.
girandolàta, → capriccio, ghiribizzo.
girandolìno, m. Log. *conchilezèri*. Bandèla.
giranio, m., ispecie de fiore.
giràre, v. n. p. Log. *giràre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
girarròsto, m. Log. *coghepetta*, *caddu*. Istrumentu pro cogher sa petta arrustu.
girasòle, m. Log. *girasòle*. Mer. Sett. *girasòli*.
giràta, f. Dial. Com. *giràda*.
giratàrio, m. Mer. *giratàriu*. Cuddu ad su quale si cedit una cambiale.
giratìvo, agg., qui si movet in giru.
giratòjo, m., màniga de istrumentu pro girare.
giravòlta, f. Log. Mer. *furriàda*. Sett. *-àta*.
giravoltàre, v. n. Log. *furriare*. Mer. *-ài*. Andare ad inghiriu. Gall. *fa vultulicini*.
gire, v. n. anom. Log. *andare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
girèlla, f. Log. *tagliòla*. Mer. *tagliora*, *girella*. Sett. *tagliòla*. Gall. *taddola*. Dar nelle girelle, *bènner maccu*, *boltulare su carveddu*.
girellàjo, m., qui faghet o bendet tagliolas.
girèllo, m. Log. *chiscighèddu*, cosa fatta in modu de chisciu, o de roda.
girèvole, agg., qui girat. Metaf. Log. *volùbile*. Mer. Sett. *volùbili*.
girevolmènte, avv. Dial. Com. *in giru*.
girigògolo, → ghirigòro.
girimèo, m. Log. *giògu*, *sàltiu in giru*.
gironàjo, agg., qui piaghet de andare in giru.
gironda, → ghironda.
gironе, m. Log. *gironе*, *giru mannu*. Gironi, andar gironi, Log. *girandolare*, *vagare*.
gironzàre, v. n. Log. *girandolàre*. Mer. *ingiriài*.
girovago, agg. Dial. Com. *vagabundu*.
gita, f. Log. Mer. *andàda*. Sett. *andata*. Giterella, f. dim. → viaggetto.
gìto, agg. Log. *andato*. Mer. *-àu*. Sett. *andàtu*.
gittamènto, → gettamento.
gittàre, → gettare.
giù, giùe, avv. Log. *giòsso*. Mer. *abbasciu*. Sett. *giossu*. Gall. *inghiù*.
giùbba, f. Dial. Com. *giùbba*. Voc. Arab. aliuba (veste). *Giua*, de su caddu.
giubbètto, -ettino → farsetto, farsettino.
giubbòne, m. Log. *giubbone*, *giuppone*. Mer. Sett. *-òni*. Gall. *ghiiponi*.
giubilànte, agg. Log. *allegru*. Mer. *allirgu*.
giubilàre, v. n. Log. *giubilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dispensare da unu postu. Allegraresi.
giubilazióne, f. Log. *giubilassione*. Mer. Sett. *giubilazióni*.
giubilèo, m. Dial. Com. *giubilèu*. Voc. Ebr.
giubilìo, giùbilo, m. Log. Sett. *giùbilu*, *jùbilu*, *allegrìa*. Mer. *giùbilu*, *allirghìa*.
giudàico, agg. Dial. Com. *giudàicu*, *ebràicu*.
giudaìsmo, m. Dial. Com. *giudaìsmu*.
giudaizzàre, v. n. Log. *giudaizare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imitare sos ritos de sos Judeos.
giudèo, m. Dial. Com. *giudèu*, *judeu*.
giudicamènto, m. Dial. Com. *giudicamèntu*.
giudicàre, v. n. Log. *zudigare*, *giudicare*, *judicare*. Mer. *giudicai*. Sett. *giudicà*.
giudicatòre, m. Log. *zudigadore*. Mer. Sett. *giudicadòri*.
giudicatùra, f., officiu de su juighe.
giudicazióne, f. Log. *giudicazione*. Mer. Sett. *-òni*.
giùdice, m. Log. *zuighe*, *juighe*. Mer. *giùgi*. Sett. *giudizi*. Qui judicat sas cosas de factu.
giudichevolmènte, avv. Log. *giudissiosamente*. Mer. Sett. *giudiziosamènti*.
giudiciàle, -ziàle, agg. Log. *giudiziàle*. Mer. Sett. *-àli*.
giudicialmènte, -zialmènte, avv. Log. *giudizialmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
giudiciària, -ziària, f., tribunale de su juighe.
giudiciàrio, -ziàrio, agg. Dial. Com. *giudiziariu*.
giudìcio, -ìzio, m. Log. *judìciu*, *giudìssiu*. Mer. Sett. *giudiziu*. Sententia, parrere, decisione.
giudiciosamènte, avv. Log. *giudissiosamènte*. Mer. Sett. *giudiziosamènti*.
giudiciòso, agg. Log. *judiciosu*, *giudiziosu*. Mer. Sett. *giudiziòsu*.
giùggiola, f. Log. Sett. *zìnzula*. Mer. *zìnzulu*. Su fructu.
giuggiolìno, agg., de colore de zìnzula.
giùggiolo, m., s'arvure.
giùgnere, giùngere, v. n. Log. *bennere*. Mer. *bènniri*. Sett. *giugnì*. Unire, accostare, junghere.
giugnimènto, m. Log. *riuniòne*. Mer. Sett. *-òni*.
giùgno, m. Log. *làmpadas*. Sett. *làmpata*. Mer. *mesi de làmpadas*, *giùgnu*.
giùgnola, f., pira qui benit in làmpadas.
giugulàre, agg. e f., de sa bula.
giulàtro, → giullare, giocolatore.
giulè, m., ispecie de jogu de cartas.
giulebbàre, v. a., coghere a modu de giulebbo.
giulèbbo, m., bivanda composta de tuccaru, suzzu de herbas, et giara de ou. Voc. Arab.
giulècca, f., -cco m., bestire de sos iscraos.
giulèone, m., simizànzia de tres cartas in su jogu.

giuliàna, f., ispecie de pianta.
giulìo, → giulìvo, allegro.
giùlio, m., ispecie de moneda.
giulivamènte, avv. Log. *allegramente*. Sett. *-ènti*. Mer. *allirgamènti*.
giulivìtà, f. Log. Sett. *allegrìa*. Mer. *allirghìa*.
giulìvo, agg. Log. Sett. *allègru*. Mer. *allìrgu*.
giullàre, agg. Log. *buffone*. Mer. Sett. *-òni*.
giullarèsco, agg. Dial. Com. *buffonèscu*.
giullerìa, f. Dial. Com. *buffonerìa*.
giumèlla, f. Log. Sett. *giùnta*. Mer. *farruncàda*.
giumènta, f., -to m. Log. Sett. *èbba*, *caddu*. Mer. *ègua*. Ogni bestia de barriu.
giumentière, m. Log. *trumàrzu*. Qui paschet o tenet in custodia sas bestias. Mer. *basoni*.
giunàre, → digiunare.
giuncàja, f. Log. *logu de juncu*, *giunchedu*.
giuncàre, v. a., ispargher de juncu.
giuncàta, f. Log. *giagàdu*, *fozàta*. Mer. *callàu*, *casu axèdu*. Sett. *giaggàtu*. Gall. *ghiuncata*.
giunchèto, m. Log. *benazzu*, *giuncàrzu*, logu de juncu. Mer. *benàzzu*.
giunchìglia, f., fiore grogu de odore gratu.
giùnco, m. Dial. Com. *giùncu*. Cercare il nodo del giunco, *ponner difficultade senza b'essere*.
giuncòso, agg. Dial. Com. *giuncòsu*.
giùngere, → giugnere.
giuniòre, agg. Log. *minore*. Su plus jovanu.
giunìpero, → ginèpro.
giùnta, f. Dial. Com. *giùnta*. Arrivu, bennida, aggiunta. Di prima giunta, *sùbitu*.
giuntàre, v. a. Log. *ingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
giuntatòre, m. Log. *ingannadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
giunterìa, f. Dial. Com. *ingannu* → frode.
giùnto, agg. Log. *bènnidu*. Mer. *bènniu*. Sett. *giuntu*. Aggiuntu, unidu.
giuntùra, f. Dial. Com. *giuntùra*. Unione.
giuocacchiàre, v. n., giogare de pagu, raramente.
giuocàre, v. a. Log. *giogare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
giuocatòre, m. Log. *giogadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
giuochèvole, → scherzevole.
giuòco, m. Log. Mer. *giogu*. Sett. *gioggu*. Trattenimentu, passatempus. Burla, beffe.
giuocofòrza, avv. col verbo essere. È giuoco forza, *est necessariu*, *bisonzat*.
giuocolàre, Log. *gioghittare* → giuocolare.
giuppòne, → giubbone.
giuracchiamènto, m., juramentu senza necessidade, et cum frastimos.
giurafàlso, m. Gall. *jurafàlzu* → spergiuro.
giuramentàle, -mentàto, agg., factu cum giuramentu.
giuramènto, m. Dial. Com. *giuramèntu*.
giuràre, v. a. Log. *jurare*, *giurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Promittere cum juramentu.
giuratamènte, -antemènte, avv. Log. Mer. *cum giuramèntu*.
giuràto, agg. Log. *giuràdu*. Mer. *giuràu*. Donna giurata, *promissa in matrimoniu*.
giuratòre, m. Log. *giuradòre*. Mer. Sett. *-òri*.
giuratòrio, agg. t. leg. Dial. Com. *giuratoriu*.
giùre, → gius.
giureconsùlto, m. Dial. Com. *giurisconsùltu*.
giuridicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
giurìdico, agg. Dial. Com. *giurìdicu*.
giurisconsùlto, → giureconsulto.
giurisdizionàle, agg. Log. *giurisdizionàli*.
giurisdiziòne, f. Log. *jurisdictiòne*, *giurisdissiòne*. Mer. Sett. *-diziòni*.
giurisperìto, m. Dial. Com. *giurisperìtu*.
giurisprudènte, m., versadu in sa sienzia legale.
giurisprudènza, f. Dial. Com. *giurisprudènzia*.
giurìsta, m. Dial. Com. *giurìsta*. Doctore in leges. Iscriptore de leges.
giuro, → giuramento.
gius, m. Dial. Com. *gius*, *derettu*.
giusàrma, f., ispecie de arma antiga.
giusdicènte, m. Log. *juighe*. Amministradore de justitia. Sett. *jùdizi*.
giùso, avv. poet. Log. *giòsso* → giù.
giùsta, giùsto, prep. Dial. Com. *giùsta*, *-u*. Segundu, conforme.
giustacòre, m. Log. *bestire*. Mer. *giustacòru*.
giustamènte, avv. Log. *justamènte*, *giustamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
giustèzza, f. Log. Mer. *giustèsa*. Sett. *-èzia*.
giustificàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-li*.
giustificànte, agg. Log. *giustificànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
giustificànza, f. Log. Mer. *giustificànzia*.
giustificàre, v. a. Log. *giustificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Provare, mustrare sa veridade.
giustificatìvo, agg. Dial. Com. *giustificatìvu*.
giustificatòre, m. Log. *giustificadòre*. Mer. Sett. *giustificadòri*.
giustificaziòne, f. Log. *justificaziòne*, *giustificassiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*.
giustìzia, f. Log. *justitia*, *giustissia*. Mer. Sett. *giustizia*.
giustiziàre, v. a. Log. *cundannare*, *impiccare*. Mer. *-ài*, *giustiziai*. Sett. *-à*.
giustiziàto, m. Log. *impiccàdu*. Mer. *-àu*.
giustizière, m. Log. Sett. *boja*. Mer. *bugginu*.
giùsto, m. Dial. Com. *giùstu*. Agg. *giustu*, *rectu*.
giuvènca, → giovenca.
glàba, f. Log. *piantòne*. Mer. *plantoni*. Nae de arvere pro piantare.
glàbro, agg. Log. *lisciu*. Voc. Lat.
glaciàle, agg. Mer. *glaciàli*. De biddia.
gladiatòre, m., su qui combattiat in sos pubblicos ispettaculos. Mer. *gladiatòri*.
gladiatòrio, agg. Dial. Com. *gladiatoriu*.
glàdio, m. Dial. Com. *spada*. Pugnale. Voc. Lat.
glànca, f. Log. *cimiga*, *zimìga*. Mer. *ziddìca*. Sett. *cimagga*.
glandìfero, agg. Log. *landìferu*. Mer. *glandìferu*. Qui produit lande.
glàndola, -dula, f. Log. *ràndula*.
glandulàre, agg. Mer. *glandulàri*. A modu de ràndula. Maladia glandulare.
glandulòso, agg., qui tenet randulas.
glarèola, f., ispecie de puzone.
glàuco, agg. Log. *biaittu*, *colore de aera*.
glèba, f. Log. *chesva* → zolla.
gli, art. m. pl. Log. *sos*. Mer. *is*. Sett. *li*. Pron. m. sing. Log. Sett. *li*. Mer. *ddi* (*d* pal.).
glìttica, f., s'arte de incidere in pedra dura.
glòbo, m. Dial. Com. *globu*. Corpus rotundu.

globosità, f. Log. *tundèsa*. Mer. *globosidàdi*.
globòso, agg. Dial. Com. *globosu*, *isfèricu*.
globulàre, formadu a modu de globu.
globulòso, agg., cumpostu de globettos.
glògga, f. voce ant. → campana.
glò glò, su rumore qui faghet unu fluidu bessende dai su fiascu.
glòria, f. Dial. Com. *glòria*. Honore, majestade, grandesa. Vida eterna.
gloriàre, v. a. e n. Log. *gloriare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gosare, exaltare, laudare.
gloriazìone, f. Dial. Com. *gloria*. Su gloriàresi.
glorificamènto, m. Dial. Com. *glorificamentu*. Exaltamèntu.
glorificàre, v. a. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *glorificà*.
gloriosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
gloriòso, agg. Dial. Com. *gloriòsu*.
glòsa, f., interpretazione. Voc. Gr. → chiosa.
glosàre, v. a. Log. *interpretare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
glosatòre, → interprete.
glossàrio, m. Dial. Com. *glossàriu*. Vocabulariu de paraulas explicadas o interpretadas.
glòttide, → ugola.
glùtine, m. Dial. Com. *colla*. Una parte de sas qui component su samben.
glutinosità, f., facultade de si attaccare.
glutinòso, agg. Log. *attaccadìttu*. Qui attaccat.
gnafàglio, m., ispecie de herba.
gnàffe, Log. *affide*. Ispecie de giuramentu.
gnào, m. Dial. Com. *miàu*. Sa boghe de sa battu.
gnarèsta, f., ispecie de ua aspra.
gnaulàre, v. n. Log. *miaulare* → miagolare.
gnaulìo, m. Log. Sett. *miàulu*. Mer. *mèulu*.
gnòcco, m., ispecie de pasta. Metaf. *homine goffu*.
gnòme, m. Log. *sentenzia*, *dìciu*. Voc. Gr.
gnòmi, m. pl. Mer. *duendus*. Ispiritos qui si crènt existere in sos siddados.
gnomologìa, f., arte de su faeddare sentenziosu.
gnomòne, m., horolozu de sole. Voc. Gr.
gnomònica, f., s'arte de fagher sos horolozos.
gnòri, → gnorri.
gnòrri, far lo gnorri, Log. *fingersi ignorante*, *fagher de su tontu*.
gòbba, f. Log. Sett. *gobba*, *zumba*. Mer. *zùmburu*.
gobbìccio, agg., unu pagu gobbu, mesu zumbudu.
gòbbo, m. Dial. Com. *gobbu*. Gobbo rugginoso, m. Ispecie de puzone de abba.
gòccia, f. Log. *buttìu*. Mer. *stìddiu*. Sett. *guttèggiu*.
gocciamènto, m. Log. *buttiamèntu*. Mer. *istiddiamèntu*. Sett. *gutteggiamèntu*. Gall. *guttighiu*.
gocciàre, v. n. Log. *buttiare*. Mer. *stiddiai*. Sett. *guttià*. Gall. *guttighià*.
gòcciola, -olìna, f. Log. *buttièddu*. Mer. *istiddieddu*. Sett. *gutteggiareddu*.
gocciolamènto, m. Log. *buttiamèntu*. Mer. *istiddiamèntu*. Sett. *gutteggiamèntu*.
gocciolàre, v. n. e a. Log. *buttiare*. Mer. *stiddiai*. Sett. *guttià*. Gall. *guttighià*.
gocciolàto, agg. Log. *buttiàdu*. Mer. *stiddiàu*.
gocciolatòjo, m. Log. *buttiadòrzu*.
gocciolatùra, f. Log. *buttiadùra*. Mer. *istiddiadùra*. Sett. *gucciulatùra*. Mancia qui faghet su buttìu mortu.
gòcciolo, → goccia.
gocciolòne, m. Log. *bùttiu mannu*. Mer. *stìddiu mannu*. Sett. *gucciuloni*.
godendàrdo, m., bastone armadu de ferru.
godènte, agg. Log. *gosànte*. Qui gosat.
godère, v. n. Log. *gosare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dilettaresi, cumpiàghersi.
goderèccio, agg., aptu a gosare.
godèvole, -dibile, agg. Log. *gosàbile*.
godilàcqua, agg. Log. *chi istat in s'abba*.
godimènto, m. Log. Mer. *gosamèntu*, *godimèntu*.
goditòre, m. Log. *gosadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
godùta, f. Log. Mer. *gosàda*.
goffàggine, f. Log. *goffàggine*. Mer. Sett. *-ini*.
goffamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
goffeggiàre, v. n., operare goffamente.
gofferìa, -èzza, f. Log. Mer. *goffèsa*. Sett. *-èzia*.
gòffi, m., specie de jogu de cartas.
gòffo, agg. Dial. Com. *goffu*, *maccu*.
gògna, f. Dial. Com. *berlina*.
gòla, f. Log. *bùla*. Mer. *gutturu*. Sett. *gola*.
goleggiàre, golare, v. n. Log. → agognare.
golètta, f., -ètto m. Dial. Com. *bàvaru*. Su coddu de su bestire.
gòlfo, m. Dial. Com. *golfu*. Abbundànzia.
golosamènte, avv. Log. *appetidamènte*, *gulosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
golosità, golosia, f. Log. *abbramidura*, *gulosidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *gulositài*.
golòso, agg. Dial. Com. *gulosu*.
golpàto, agg. Log. *fertu*, *anneulàdu*. Sett. *-atu*. Mer. *annebidàu*. Gall. *abbampàtu*.
gòlpe, f. Log. Sett. *nèula*. Mer. *nèbida*. Maladìa de su trigu. Golpe per volpe → volpe.
gomberùto, agg. Log. *zumburùdu* → gobbo.
gombìna, f. Log. *sisùja*. Mer. *loru*.
gomèa, gomèra → vomere.
gòmena, gòmona, f. Dial. Com. *gòmina*. Sa fune russa de su bastimentu.
gomitàta, f. Log. *iscuidada*. Mer. *sguidàda*. Colpu de su cuìdu.
gòmito, m. Log. *cuìdu*. Mer. *guìdu*. Sett. *cuìtu*.
gomitolàre, → aggomitolare.
gomìtolo, m. Log. *lòrumu*. Mer. *lòmburu*. Sett. *giumèddu*. Gall. *ghiumèddu*.
gomitòne, -omitoni, avv. Log. *arrumbàdu cum su cuìdu*. Mer. *inguidau*.
gomma, f. Dial. Com. *gomma*.
gommaràbica, f. Dial. Com. *gommaràbica*.
gommàto, agg. Log. *gommàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *gommàtu*.
gommìfero, -mòso, agg. Dial. Com. *gommìferu*, *gommòsu*. Qui produit gomma.
gòmona, → gomena.
gòndola, f. Dial. Com. *gòndola*, *ischìffu*. Barchitta.
gondolière, m. Dial. Com. *barchèri*.
gonfalòne, m. Log. *gonfalòne*. Mer. Sett. *-òni*. Istendardu, bandela.
gonfalonière, m., su qui portat sa bandela. Titulu de dignidade.
gònfia, → gonfiavetri.
gonfiàggine, -aggiòne, m. Log. *unfiadùra*.

gonfiagòte, m., homine vanu et superbu.
gonfiamènto, m. Log. Sett. *unfiamentu*.
gonfianùvoli, → vanagloriosu.
gonfiàre, v. a. Log. *unfiare*. Sett. *-à*. Mer. *unfrai*. Fig. *insuperbìre*.
gonfiatòjo, m., istrumentu pro sulare.
gonfiatóre, m. Log. *unfiadòre*. Mer. *unfradori*.
gonfiatùra, f. Log. *unfiadìura*. Mer. *unfradùra*. Sett. *unfiatùra*.
gonfiavètri, agg. e m., su qui sulat sos bidros in sa fabrica.
gonfièttо, m. Log. *unfiadeddu*. Mer. *unfradèddu*.
gonfièzza, f. Log. *unfiadùra*. Sett. *-atùra*. Mer. *unfradùra*.
gònfio, m. e agg. Log. *unfiàdu*. Sett. *-àtu*. Mer. *unfràu*. Fig. *superbu*, *vanagloriosu*.
gonfiòre, → gonfiezza.
gonfiòtto, → vescica, otricello.
gònga, -òngola, f. Log. *bessìda*. Tumore qui benit subta sa bula.
gongolàre, → giubilare, rallegrarsi.
gòngolo, m., allegria interna.
gongòne, m. Log. *barri unfiadu*. Colpu ad sas barras qui causat unfiadùra.
gonìglia, f., ispecie de collarinu antigu ad s'ispagnola.
gònna, gonnella, f. Log. *munnèdda*. Sett. *faldetta*. Mer. *gunnèdda*, *fardetta*.
gonnellìno, m. Log. *munnèdda minòre*.
gonorrèa, f. Voc. Gr. Dial. Com. *gonorrea*. Iscolu qui benit ad sas partes.
gònzo, → goffo, rozzo.
gora, f. Log. Mer. *cora*. Canale pro irrigare.
gòrbia, f. Log. *puntale de bastone*. Mer. Sett. *puntàli*. Pro isgorbia → sgorbia.
gordiàno, m., nodo gordiano, *nodu imbrogliàdu*.
gòrga, f. Log. *arguène*. Mer. *gorguèna*, *cannarozza*. Gall. *valgastòlu*. Canna de sa bula.
gorgàta, f. Log. *respìru*. Mer. *ingùrtidu*.
gorgheggiàre, v. n., modulare sa boghe.
gorghèggio, m., modulamentu de sa boghe.
gòrgia, f. Log. *arguène*. Mer. *cannarozza*.
gorgièra, f., collarinu qui si portat in tuju, o de sa bula. Armadura antiga.
gorgiòne, m. Log. *imbreagòne*. Mer. *imbriagoni*. Sett. *imbriaggòni*.
gòrgo, m. Mer. *garroppu*. Logu de s'abba inue est sa plus profunda.
gorgogliamènto, m. Log. *buddimèntu*.
gorgogliàre, v. n. Log. *gargarizare*. Mer. *gargarisài*. Fagher su rumore dai sa bula, o de sas abbas quando bessint dai logu istrintu.
gorgoglìo, m. Log. *rumore*, *buddimentu*.
gorgòglio, m. Mer. *gargarìsmu*.
gorgogliòne, m. Log. *isgurzone*. Mer. *grugulloni*. Gall. *gulguddoni*. Animaleddos de sos legumenes → tonchio.
gorgozzùle, -zuòlo, m. Log. *bula*. Mer. *gutturu*.
gòrna, f. Log. *canale* in sas fabricas pro sas abbas pioanas. Mer. *guttera de gurnissa*.
gòrra, f. Log. ispecie de salighe pro fagher gabbias. Ispecie de berritta.
gòrro, m., rezza manna pro piscare in sos lagos.
gota, f. Log. *càvanu*. Mer. *trempa* → guancia.
gotàta, f. Log. *iscavanàda*. Mer. *bussinàda*.
gòtico, agg. Dial. Com. *gòticu*.
gòtta, f. Dial. Com. *gutta*.
gotto, m. Log. Sett. *tazza*. Mer. *tassa*.
gottòso, agg. Dial. Com. *guttosu*. De gutta.
governàle, m. Log. *timone*. Mer. Sett. *-òni*.
governamènto, m. Log. Mer. *guvernamèntu*. Sett. *gubernamèntu*.
governànte, agg. e com. Log. *guvernànte*. Mer. *-ànti*. Sett. *gubernànti*. Criada, camarera.
governatóre, m. Log. *guvernadòre*. Mer. *-òri*. Sett. *gubernadòri*.
gòzza, → gozzo.
gozzàja, f. Log. *sas materias de s'iscarzu*.
gozzìna, f. Log. *iscarzu minore*. *Arrabbiu*, *odiu*.
gòzzo, m. Log. *iscàrzu*. Mer. *scraxu*. Sett. *gobba*.
gozzovìglia, f., -vìglio m. Dial. Com. *ribbòtta*.
gozzovigliàre, v. n. Log. *ribbottare*. Sett. *-à*. Mer. *arribottài*, *picchettài*.
gozzovigliàta, → stravizzo.
gozzùto, agg., qui tenet iscarzu.
gràcchia, → cornacchia.
gracchiamènto, m. Log. *carcagliamèntu*. Sa boghe de sa corrionca. Mer. *cantu de carroga*.
gracchiàre, v. n. Log. *carcagliare*, *cracagliare*.
gracchiàta, f. Log. *carcagliàda*. Mer. *cracagliada*.
gracchiatóre, m. Log. *carcagliadòre*.
gracchiòne, agg. Log. *ciarròne*. Sett. *-òni*. Mer. *ciarlòni*. Qui faeddat senza cabu.
gràccio, gràcco → gracchia.
gracidàre, v. n. Log. *cascaràre* de sa pudda, o de sas ranas. Mer. *cracallài*.
gracidòso, agg., qui càscarat.
gràcile, → magro, sottile.
gracilità, → sottigliezza, magrezza.
gracimolamènto, m. Log. *iscaluzamèntu*.
gracìmolo, m. Gall. *scalùghia* → racimolo.
gradàre, v. n. Log. andare per grados.
gradatamènte, avv. Log. *gradatamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Gradu gradu.
gradaziòne, f. Log. *gradassiòne*. Mer. Sett. *-zióni*.
gradèlla, f. Dial. Com. *nassa*. Nassarzu, obiga.
gradèvole, agg. Log. *aggradèssidu*, *-adàbile*.
gradevolmènte, avv. Log. *aggradessidamènte*. Mer. Sett. *aggradessidamènti*.
gradimènto, m. Dial. Com. *aggradessimèntu*.
gradìna, f., ferru pianu que iscarpeddu.
gradinàre, v. a., trabagliare cum iscarpeddu.
gradinàta, f. Log. *iscalinàda*. Mer. *gradinàda*.
gradìno, m. Log. Sett. *scalina*. Mer. *scalìnu*.
gradìre, aggradire, v. a. Log. *appressiàre*. Mer. *appreziài*. Sett. *apprezià*. Aggradèssere.
gradìvo, → spontaneo, gratuito.
gràdo, m. Dial. Com. *gradu*. Modu, misura, obbligu. Saper grado, *esser gratu*.
graduàle, agg. e m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
gradualmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
graduàre, v. a. Log. *graduare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Distingher in grados, conferire grados.
graduatamènte, avv. Log. *graduadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum grados, per via de grados.
graduatòria, f., giudissiu pro sa graduassione de sos creditores ind'unu pagamentu.

graduazióne, f. Log. *graduassiòne*. Sett. *-zióni*.
graffiamènto, m. Log. *rattamèntu*. Mer. *scarraffiamentu*. Sett. *grattamèntu*.
graffiàre, v. a. Log. *iscarraffiàre*, *raffiàre*. Sett. *raffià*. Mer. *scarraffiài*.
graffiasànti, m. Dial. Com. *ipòcrita*.
graffiatùra, f. Log. *raffiadùra*. Mer. *scarraffiadùra*. Sett. *raffiatùra*.
graffiètto, m., istrumentu de linna pro segnalare sa russesa in sa linna, metallos, et ateru.
gràffio, m. Log. Sett. *ràffiu*. Mer. *scarràffiu*. Istrumentu de ferru cum dentes uncinadas.
gràfico, agg. Dial. Com. *graficu*, *descrittivu*.
gràfio, m., istilette de ferru o brunzu cum su quale soliant iscriere sos antigos.
grafite, f. Dial. Com. *lapis nieddu*.
gragnòla, -uòla, f., -lo m. Log. *ràndine*. Mer. *làndiri*. Sett. *gràndina*.
gragnolàta, f. Log. *ispecie de carapigna*.
gragnolòso, agg., factu a nodos.
gramàglia, f. Log. *luctu*, *corruttu*. Mer. Sett. *luttu*.
gramàre, → attristare.
gramàtica, -ammatica, f. Dial. Com. *gramatica*.
gramaticàle, agg. Log. *gramaticàle*. Mer. Sett. *-àli*.
gramaticalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
gramaticherìa, f., minuzia gramaticale.
gramàtico, m. Dial. Com. *gramàticu*.
gramèzza, f. Dial. Com. *malinconia*.
gramìgna, f. Log. *ramine*. Mer. *cannajoni*.
gramignàto, agg., nudridu de ramine.
gramìgno, m., ispecie de olia.
gramignòso, agg., pienu de ramine.
graminàceo, agg., de s'ispecie de su ramine.
gràmma, f. Dial. Com. *gramma*. Pesu.
grammàtica, → gramatica.
gràmo, → mesto, malinconico.
gràmola, f. Log. *àrgada* → maciulla.
gramolàre, v. a. Log. *argadare*. Mer. *organài*.
gràmpa, → branca.
gramùffa, f., paraula de gergu pro gramatica.
gramuffastrònzolo, m. voce bassa → saccentùzzo, saccentone.
gran, voce sinc. di → grande.
gràna, f., raneddu de una pianta pro tingher ad rubiu iscarlattu. Sett. *graneddu*.
granàglia, f. Dial. Com. *trigu*. Laore. Raneddos de oro o prata pro trabagliu.
granaglièare, v. a., reduire sa prata, o oro in raneddos.
granàja, f., ispecie de chìgula.
granàjo, m. Log. *granàriu*. Dial. Com. *camasinu*.
granajuòlo, m., bendidore de trigu.
granàre, -ìre, v. n., ingranire. Fagher su ranu.
granàta, f., màttulu de iscobas. Balla de ferru piena de bùlvera. Ispecie de pedra pretiosa.
granatàjo, m., bendidore de iscobas.
granatière, m. Dial. Com. *granatèri*. Soldadu.
granatìglia, f. Dial. Com. *èbanu*. Linnamen subtile pro afforrare sos mobiles.
granàto, m., pedra pretiosa. Per frutto, Log. *mela granada*. Mer. *arenàda*.
granatùzza, f. Log. *iscobìtta*. Mer. *scovìtta*.
grancèlla, f., cambaru minore de mare.
grancèvola, f., ispecie de cambaru marinu.
granchiàjo, m., qui piscat, o bendet cambaru.
granchierèlla, f., ispecie de pianta.
granchièssa, f., su cambaru femina.
gràncio, m. Log. *càmbaru*. Mer. *càvaru*. Grancu, ritiramentu de musculos. Pigliare un granchio, *leare un'errore*. Aver il granchio nella scarsella, *esser avaru*.
grància, f., nomen qui dant sos Religiosos ad sa fattoria, o ad unu campu allogadu.
grancìa, f., ulzera, qui si format in bucca.
grancière, agg. e m., su qui attendet ad sa fattorìa, o ad su campu.
grancipòrro, m., ispecie de cambaru marinu.
gràndе, agg. e m. Dial. Com. *mannu*. Log. *grande*. Mer. *-di*. Sett. *gran*.
grandeggiàre, v. n. Log. *benner*, *o faghersi mannu*.
grandemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
grandèzza, f. Log. Mer. Gall. *grandèsa*. Sett. *-èzia*.
grandicciuòlo, -dicello, agg. Dial. Com. *mannittu*.
grandìgia, → grandezza, superbia.
grandìglia, f., collarinu ad s'ispagnola.
grandiloquènza, manera grandiosa de faeddare.
grandìloquo, agg., exprimidu cum meda forza.
grandinàre, v. anom. Log. *randinare*. Mer. *landirai*, *fai làndiri*. Sett. *grandinà*.
grandinòso, agg. Log. *randinòsu*. Mer. *landiròsu*.
grandiosità, f. Log. *grandiosidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *grandiositài*.
grandiòso, agg. Dial. Com. *grandiòsu*.
grandisonànte, m., qui faghet grande sonu.
grandiùscolo, → grandicello.
grandùca, m. Dial. Com. *grandùca*. Titulu.
granducàto, m. Log. *granducàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Provincia de su duca.
granduchèssa, f. Dial. Com. *granduchèssa*.
granèlla, f., su situ, o logu de sos ranos.
granellerìa, → corbelleria.
granèllo, m. Log. *ranu*, *raneddu*. Mer. *granu*. Sos ranos de sa ua. Pl. buttones de masciu.
granellòso, agg. Log. *ranòsu*. Mer. Sett. *granòsu*. Pienu de raneddos. Raspinòsu.
granfàrro, → farro.
granfàtto, avv. Log. Mer. *meda*. Sett. *assai*.
grànfia, f. Log. *ràffia*, *frànca*. Mer. *farrùnca*. Sett. *franca*.
granifero, agg. Dial. Com. *granìferu*. Qui produit meda trigu.
granimènto, m. Dial. Com. *ingranimèntu*.
granìno, m. Log. *refinu*. Bulvera minudissima.
granìre, → granare.
granitèlla, f., ispecie de pedra dura pintirinàda.
granìto, agg. Log. *ingranidu*. Mer. *-iu*. Sett. *-ìtu*.
granìto, m. Dial. Com. *granitu*. Pedra dura.
granitòjo, m., iscarpeddu de sos prateris pro formare sos ranos.
granitóre, m., prateri qui format sos ranos.
granitùra, f. Dial. Com. *ingranimèntu*.
granmaèstro, granmastro, m., titulu.
granmercè, partic. Log. *ammessèdes*. Paraula de ringraziamentu. Mer. *mercedis*, *grazie*.
gràno, m. Log. Mer. *trigu*. Sett. *triggu*. Ranu, semen de sas piantas.
granòne, m., ispecie de filadu de oro.

granòso, → granìfero.
grantùrco, m. Log. Mer. *trigu moriscu*, *trigu de India*. Sett. *triggudindia*.
granulàre, agg., factu a forma de trigu.
gràppa, f., tenaghe de sa cariasa. Lastra de ferru uncinada de ambas partes.
grappàre, → aggrappare.
grappèlla, f., ispecie de ua.
grappìno, m., àncora minore.
gràppo, m. Dial. Com. *afferramèntu*. Iscaluza, budrone. Mer. *gurdoni*.
gràppolo, m. Log. *budròne*. Sett. *-òni*. Mer. *gurdòni*. Grappolino, *budroneddu*.
grappòsa, f., ispecie de ua bianca.
grascèta, f., logu umidu de herba, et rassu.
gràscia, f., nomen genericu de totu sas cosas necessarias ad su vittu.
grascìno, m. Log. *gastàldu*. Mer. *mustazaffu*.
gràspo, m. Log. *carena de sa ua*. Mer. *scovìli*. Sett. *iscabbazzulu*. Gall. *scapàcciula*.
grassamènte, avv. Log. *rassamènte*. Mer. Sett. *grassamènti*.
grassatòre, m. Dial. Com. *assassìnu*.
grassaziòne, f. Dial. Com. *assassìniu*.
grassèllo, m., bicculu de ozu de petta rassa.
grassèzza, f. Log. *rassèsa*. Mer. Gall. *grassèsa*. Sett. *grassèzia*.
gràsso, m. ed agg. Log. *rassu*. Mer. Sett. *grassu*.
gràssula, f., ispecie de figu modde.
grassùme, m., grassùra f. Log. *grassumen*, *rassùra*. Cosa, o materia rassa. Mer. *grassùmini*, *grassòri*.
gràta, f. Log. *cadrija*. Mer. *cardìga*. Sett. *grabìglia*. Ferrada, canzellu de ferru.
gratamènte, avv., cum gratitudine.
gratèlla, → graticola.
gratìccia, f., ispecie de gabbia facta cum binchizas. – del Confessionario, Mer. *recitta*.
graticciàta, f. Log. riparu factu a canzellu, de ferru o de atera cosa. Mer. *recciada*.
gratìccio, m., istrumentu de varias formas factu a modu de canzellu.
gratìcola, f. Log. Gall. *cadrija*. Mer. *cardìga*. Sett. *grabìglia*.
graticolàre, → ingraticolare.
graticolàto, m., tancadura facta a modu de rezza.
gratificàre, v. a. Log. *gratificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher cosa grata, recumpensare.
gratificaziòne, f. Log. *gratificassione*. Mer. Sett. *gratificaziòni*.
gràtis, avv. Dial. Com. *gratis*. In de badas.
gratisdàto, agg. Log. *dadu in de badas*.
gratitùdine, f. Log. *gratitùdine*. Mer. Sett. *-ni*.
gràto, agg. Dial. Com. *gratu*. Cortese, amorosu.
grattabugìa, m., istrumentu de prateri pro pulire ogni genere de metallu.
grattacàpo, m. Log. *rattamentu de conca*. Metaf. *pensamentu*.
grattagrànchio, m. Log. *dolore de orija*.
grattamènto, m. Log. *rattinzu*, *rattamèntu*. Mer. *scraffimentu*, *scraffidura*. Gall. *gratta*.
grattàre, v. a. Log. *rattare*. Mer. *trattai*, *scraffiri*, *grattai*. Sett. *grattà*.
grattatùra, f. Log. *rattadùra*. Mer. *trattadùra*. Sett. *grattaddùra*.
grattonàta, f., cosa rattada.
grattùgia, f. Log. *rattacàsu*. Mer. *trattacasu*. Sett. *gràtula*.
grattugiàre, v. a. Log. *rattare*. Mer. *trattai*. Sett. *grattà*. Rattare su casu, o ateru.
grattugiatòre, m. Log. *rattadòre*. Mer. *trattadòri*. Sett. *grattaddòri*.
gratuìre, → gratificare.
gratuitamènte, avv. Log. *de badas* → gratis.
gratùito, agg. Dial. Com. *gratuitu*. Dadu de badas.
gratulàrsi, → congratularsi.
gratulatòrio, agg. Dial. Com. *gratulatòriu*.
gratulaziòne, → congratulazione.
gravafògli, m., pedra, o ateru qui si ponet subra sos pabiros pro istare firmos.
gravàme, m. Dial. Com. *aggràviu*. Log. *gravamen*.
gravamènto, m. Log. Mer. *aggravamèntu*.
gravàre, v. n. Log. *aggravare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Accusare, inculpare.
gravatìvo, agg. Log. *gravatìvu*. Qui aggravat.
gravatòrio, agg. Log. *aggravànte*. Mer. Sett. *-anti*.
gravaziòne, f. Dial. Com. *aggravamèntu*.
grave, agg. Log. *grave*. Mer. *grai*, *gravi*. Pesante, tardu, maestosu, molestu, importante, difficile.
gravèdine, f. Log. *gravèsa de maladia*.
gravemènte, avv. Log. *gravemente*. Mer. Sett. *-ti*. Summamente, perigulosamente.
graveolènte, agg., qui dat fiagu malu.
gravèvole, agg. Dial. Com. *gravòsu*.
gravèzza, f. Log. Mer. *gravèsa*. Sett. *gravèzia*. Aggraviu, incomodu, fadiga.
gravicèmbalo, m., istrumentu musicale.
gravidànza, -dèzza, f. Log. *raidesa*. Mer. *impringiu*. Sett. *grabiddànzia*.
gràvido, agg. Log. *ràidu*. Mer. *prìngiu*, *impringiàu*. Sett. *gràbitu*. Gall. *gràidu*.
gravità, f. Log. *gravidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-bitài*.
gravitàre, v. n. Log. *gravitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Premere de su propriu pesu.
gravitaziòne, f., gravesa, su pesu naturale de sos corpos. Mer. *gravitazioni*.
gravosamènte, avv. Log. *gravosamènte*. Mer. Sett. *gravosamènti*.
gravosità, f. Log. *gravosidàde*. Mer. *-àdi*.
gravòso, agg. Dial. Com. *gravòsu*. Penosu.
gràzia, f. Log. *gratia*, *grassia*. Mer. *grazia* (*z* for.). Sett. *grazia* (*z* dol.).
graziàbile, agg. Log. *aggrassiàbile*, dignu de grassia. Mer. *graziàbili*.
grazianàta, f., appunziadura de quie faghet su bellu et grassiosu.
graziàre, v. a. Log. *grassiare*. Mer. *graziài*. Sett. *-à*. Fagher grassia.
graziàto, agg. Log. *grassiàdu*. Mer. *aggraziàu*. Sett. *graziatu*.
graziosità, f. Log. *grassiosidade*. Mer. *graziosidàdi*. Sett. *graziositài*.
graziòso, agg. Log. *grassiòsu*. Mer. Sett. *graziosu*. Gratu, benignu, bellu.
grèbani, m. pl., pedras mannas qui formant sa spiagia de su mare.
grecajuòlo, m., bendidore de binos gregos.
grecàle, m. Log. *gregàle*. Mer. *-gàli*. Nomen de bentu.

grecamènte, avv. Log. *gregamènte*. Ad sa grega.
grecàstro, m., hebreu naschidu in sa Grecia.
grechizzàre, → grecizzare.
grecìsmo, m., manera, o faeddu ad sa grega.
grecìsta, m. Dial. Com. *grecista*. Peridu in sa limba grega.
grecizzàre, v. n., narrer o faeddare in sa grega.
greco, m. Log. Mer. *gregu*. Sett. *grecu*. De sa Grecia.
grecolevànte, m., nomen de bentu.
grècolo, -eciuolo, agg., cuddu qui tenet una tintura, o superficiale notizia de su gregu.
gregàrio, agg., de ordinaria condizione, comune, dozzinale. Voc. Lat.
gregge, m., greggia f. Log. *ama*, *gama*. Mer. *gama*, *cumoni*. Sett. *cumòni*. Greggiuola, Log. *tagliu*, *masoneddu*.
grèggio, (*e* str.) agg. Dial. Com. *bruttu*. Non pulidu, si narat de metallos, et de lana.
grègna, f. Log. *remiarzeddu de trigu*.
gregoriàno, agg. Dial. Com. *gregoriànu*. Cantu.
grembialàta, f., quantu si podet contenner in s'antedda, o panneddu.
grembiàle, → grembiule.
grembiàta, → grembialata.
grembiùle, m. Log. *pannu de innantis*, *antedda*. Mer. *devantàli*. Sett. *panneddu*.
grèmbo, m. Dial. Com. *sinu*. Mesu, coa.
gremignòla, f. Log. *iscaccu*, tela pro tiazas et frebbeuccos.
gremìto, → folto, spesso.
grèppia, f. Log. *mandigadòrza*. Mer. *pappadròxa*. Sett. *magnaddòggia*.
grèppo, m. Log. *iscolladòrzu*, *tèrema*. Logu iscoscesu. Altura de terrinu.
grèppola, f. Log. *araddu de cubas* → tartaro.
gressìbile, grèssile, agg., aptu a caminare.
grèto, m. Log. *renarzu*. Terrinu pienu de rena affacca ad sos fiumenes.
grètola, f. Log. *fostiju de sas gabbias*. Fig. *pretestu*, *iscuja*.
gretòso, agg., de rena, qui tenet rena.
grettamènte, avv. Log. *meschinamènte*. Mer. Sett. *meschinamènti*.
grettèzza, -ttitùdine, f. Dial. Com. *spilorceria*. Meschinidade.
grètto, agg. Dial. Com. *meschinu*. Miseru.
grève, grieve, agg. Log. *grae*, *grave*. Mer. *grai*. Sett. *grabi*. Pesante.
grevemènte, avv. Log. *graemènte*. Mer. *graimènti*. Sett. *grabemènti*.
grèzzo, → greggio.
grìccia, f. Gall. *greccia* → cipiglio.
grìcciolo, → capriccio, ghiribizzo.
gricciòne, m., ispecie de puzone de abba.
grìda, f. Log. *boghe*, *ticchìrriu*. Mer. *grida*, *boxi*, *gridu*. Sett. *bozi*. Gall. *gridu*.
gridacchiàre, v. n. Log. *abboghinare*, *ticchirriare*. Mer. *gridài*. Sett. *abbozinà*. Gall. *bucià*.
gridamènto, m. Log. *abboghinamèntu*, *ticchirriamèntu*. Mer. *abboxinamèntu*. Sett. *abbozinamèntu*. Confusione.
gridàre, v. n. Log. *ticchirriàre*, *abboghinare*. Mer. *zerriài*. Sett. *bozià*, *zicchirrià*.
gridàta, f. Log. *ticchìrriu*. Mer. *zèrriu*.
gridatòre, m. Log. *ticchirriadore*. Log. Mer. *missu*.
gridellìno, agg., colore tra ruju et murru.
gridìo, m., ticchirrios de plus personas.
grìdo, m. Log. *ticchirriu*, *boghe*. Mer. *gridu*, *zèrriu*. Sett. *bozi*. Gall. *gridu*.
gridòre, → grido, clamore.
griève, → greve.
grifàgno, → rapace.
grifàre, v. a., frigare o leare cum su murru.
grìfo, m. Log. *muzzighìle*. Mer. *bruncu*. Sett. *murru* → grugno.
grifolàre, → grufolare.
grifòne, m. Log. *ismurràda*. Mer. *smurrada*. Gall. *smurrata*. Animale fabulosu.
grìgio, agg. Dial. Com. *murru* → bigio.
grigioférro, agg., ispecie de colore.
grigiolàto, agg., pintirinadu a murru, o a mancias biancas.
grìglia, → cancello, inferriata.
grìlla, f., ispecie de ua.
grillàja, f., terrinu isterile. Domo, possessione o campagna male tenta.
grillàre, v. n. Log. *prinzipiare a buddire*, si narat de sos liquores. Fagher sa boghe de su grigliu, ispecie de carrabusu.
grillètto, m. Dial. Com. *puntu*. Su puntu de su cane de s'archibusu.
grìllo, m. Dial. Com. *grillu*, *grigliu*. Pro buccìnu de jogu de boccias → lecco.
grillolìno, -lletto, m. *capriccieddu*, *fantasia*.
grimaldello, m. Log. *crae falsa*. Passa per totu.
grimo, → grinzo, rugoso.
grìnza, f. Log. Gall. *pija*. Mer. *frunza*.
grinzèllo, m. Log. *cosa attrippoddida*.
grìnzo, -òso, -uto, agg. Log. *attripoddìdu*. Mer. *frunziu*.
grìppo, m., ispecie de barca, o brigantinu.
grisatòjo, m., terra pro atturundare sos bidros.
grisòlita, f., pedra pretiosa de colore ruju tendente ad s'oro.
grisopàzio, m., pedra preziosa de colore birde tendente ad grogu.
grispìgnolo, m. Log. *bardu binzone*. Mer. *camingioni*.
grociolàre, v. n. Log. *bantaresi*. Mer. *discansaisì*.
grollàre, → crollare.
gròmma, f. Dial. Com. *crosta*. Araddu.
grommàre, v. a., formare sa crosta, s'araddu.
grommòso, agg. Log. *incrostàdu*, pienu de araddu.
grònda, f. Dial. Com. *grunda*. Gall. *grundàghia*.
grondàja, f. Dial. Com. *grunda*. S'abba qui falat dai sas grundas.
grondàre, v. a., ruer dai sa grunda, si narat de s'abba et de sas cosas liquidas.
grondatòjo, m., guarnice de architettura in sos frontispizios.
gròngo, m. Dial. Com. *gròngu*, pesce.
gròppa, f. Dial. Com. *groppa*.
groppàta, f. Log. *seddàda*, *giagu*. Mer. *sèddida*. Saltiu de su caddu a tres pes.
groppièra, f. Log. *latrànga*. Mer. *retrànga*.
gròppo, (*o* str.) m. → nodo, viluppo.
groppòne, m. Log. *groppòne*. Sa groppa de totu sos animales.
groppòso, agg. Dial. Com. *nodosu*.
gròssa, f. → quantità. Alla grossa, avv. *ad sa russa*. Mer. *a sa grussa*. Sett. *a la grossa*.

grossacciuòlo, agg., minore et male factu.
grossàggine, f. Log. *russesa* → grossezza.
grossagìana, f., ispecie de pannu factu cum seda et pilu de craba.
grossamènte, avv. Log. *russamènte*. Mer. *grussamènti*. Sett. *grossamènti*.
grosseggiàre, v. n. Log. *bravazzare*, *ismagliazzare*. Mer. *spacconai*.
grosserìa, f., trabagliu de oro e prata in russu. Per → gofferia.
grossèzza, f. Log. *russesa*. Mer. *grussària*, *grussèsa*. Sett. *grossèzia*. Ignoranzia.
grossière, grossiero, agg. Log. *materiale*. Mer. Sett. *-ali*. Gall. *grusseri*. Ignorante, rusticu.
gròsso, agg. Log. *russu*. Mer. *grussu*. Sett. *grossu*. Materiale, goffu, ignorante.
gròsso, m. Log. *mannesa*, *russesa*. Mer. *grussu*.
grossòccio, → corpacciuto.
grossolanamènte, avv. Log. *grussulanamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
grossolanità, f. Mer. *grussolanidadi* → rozzezza.
grossolàno, agg. Dial. Com. *grussulànu* → rozzo.
grossòne, m., ispecie de moneda.
grossùme, m., sa parte plus russa, et plus densa.
gròtta, f. Log. Mer. *grutta*. Sett. *grotta*.
grottàglia, f. Log. *logu pienu de gruttas*.
gròttago, m., ispecie de zafferanu.
grottèsca, f., ornamentu de pinturas a capricciu.
gròtto, m., ispecie de puzone de palude.
gròttola, -otticina, f. Log. *gruttighedda*. Mer. *gruttixèdda*. Sett. *grottaredda*. Gall. *spilonca*.
grottòso, agg. Log. *pienu de gruttas*, *cavernosu*.
grovìgliola, f. Log. *foscigadùra*. Su girare qui faghet su filu quando est troppu foscigadu.
gru, grua, grue, f. Dial. Com. *grù*, puzone.
gruàle, m., vasu de bidru pro limbicu.
grùccia, f. Log. Gall. *bacchèddu*. Mer. *bacceddu*. Baculu de subta sos suiscos.
grufolàre, v. n. Log. *isforrojare de su porcu cum su murru*. Mer. *scorrovonai*. Gall. *tarrà*.
grugnàre, -gnire, v. n. Log. *murrunzare* de su porcu. *Fagher zò zò*.
grugnìto, m. Log. *murrunzu*. Sa boghe de su porcu. Mer. *zèrriu de porcu*.
grùgno, m. Log. *muzzighìle*. Mer. Sett. *murru*.
grullàre, → crollare, muovere.
grùllo, agg. Log. *ingalenadu*, *mesu dormiu*. Mer. *indormiscàu*. Gall. *aggalinàtu*.
grùma, → gromma.
grumàta, f. Mer. *grumàda*. Araddu de cuba temperadu cum abba.
grumàto, m., ispecie de cugumeddu.
grumerèccio, agg. e m., fenu qui si segat in su mese de cabidanni.
grumètto, m. Log. *ceppetta de sambene*. Mer. *grumixèddu*.
grùmo, m. Log. *ceppa de sambene*, (Margh.) *preta*. Gall. *ghieppa*. Mer. *ghieppu*.
grumolètto, m. Log. *trunchigheddu*.
grùmolo, m. Log. *corizone*, *truncu*. Gall. *trùnsciu*. Su siriu tèneru de sas piantas.
grumolòso, agg. Log. *auppàdu*. Gall. *agghjipàtu*.
grumòso, agg. Dial. Com. *crostòsu*.
grùngo, m., ispecie de herba.
gruògo, m., ispecie de zaffaranu.
gruppàre, v. a., fagher gruppos de pinturas.
grùppo, → groppo, mùcchio.
grùzzo, m. Log. *massa de cosas*. Propr. de dinaris. Mer. *muntoni de dinai*.
grùzzolo, m. Log. *massa de dinari facta a pagu*.
guàda, f., ispecie de pianta.
guadagnàbile, agg. Log. *balanzàbile*.
guadagnàre, v. a. Log. *balanzare*. Mer. *guadangiài*. Sett. *guadagnà*.
guadagnàta, f. Log. *balanzàda*, *balànzu*. Mer. *guadangiàda*. Sett. *guadàgnu*.
guadagnatòre, m. Log. *balanzadòre*. Mer. *guadangiadori*. Sett. *guadagnadòri*.
guadagnerìa, f. Log. *balanzadorìa*. Negoziu.
guadagnèvole, -gnòso, agg. Dial. Com. *lucròsu*.
guadàgno, m. Log. *balànzu*. Mer. *guadàngiu*. Sett. *guadàgnu*. Lucru, utile, interesse.
guadagnùzzo, m. Log. *balanzighèddu*. Mer. *guadangèddu*. Sett. *guadagnareddu*.
guadàre, v. a. Log. *giampare*. Mer. *passài su bau*. Sett. *giampà*. Gall. *ghiumpà*. Passare su riu.
guadarèlla, -derèlla, f., ispecie de beda.
guàdo, m. Log. *badu*. Mer. *bau*, *au*, *badu*.
guadòso, agg., qui si podet giampare.
guài, esclam. Dial. Com. *guai*. Iscuru!
guaìme, m. Log. *tuddu*. S'herba tenera qui rinaschet pustis segada.
guaìna, f. Dial. Com. *bàina* → fodero, vagina.
guainàjo, -nàro, m., qui faghet o bendet bàinas.
guainèlla, f. Dial. Com. *carrubba* → carrubo.
guaìre, v. a. Log. *baulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Orulare. Gall. *urrulà*.
guaitàre, → guatare.
guajàco, m., ispecie de pianta.
guàjo, m. Dial. Com. *bàulu*. Gall. *ùrrulu*.
guajolàre, v. n., istare orulende. De su cane.
gualcàre, v. a. Log. *calcare*, *catigare*. Mer. *cracai*, *appittigai*. Sett. *calcà*.
gualchièra, f. Log. Sett. *calchèra*, (Margh.) *cattighera*. Mer. *crachera*. Gall. *valchera*.
gualchieràjo, m. Log. *calcadòre*. Qui attendet ad sa calchera.
gualchìre, v. a. Log. *appoddigare*, *attrippoddìre*. Mer. *frunzìri*. Gall. *mantrugià*.
gualdàna, f., truppa de gente a caddu armada.
guàldo, → vizio, magagna.
gualdràppa, f. Dial. Com. *gualdràppa*.
gualèrchio, → sporco, schifoso.
gualìvo, → eguale.
gualoppàre, → galoppare.
guància, f. Log. Sett. *càvanu*. Mer. *trempas*.
guancialàta, f., colpu de cabidale.
guanciàle, m. Log. *cabidale*. Mer. *cuscìnu*. Sett. *cabiddali*. Gall. *capitali*.
guancialìno, m. Log. *cabidaleddu*. Mer. *cuscinettu*. Gall. *capitaleddu*.
guanciàta, f. Log. *iscavanàda*. Mer. *bussinàda*. Sett. *ciàffu*. Gall. *scavanata*.
guanciòne, m., iscavanàda forte. Mer. *scantrexada*.
guantàjo, m., qui faghet o bendet guantes.

guantàto, agg. Log. *inguantadu*, qui portat guantes. Mer. *a guantus*.
guantièra, f., logu pro ponner guantes.
guànto, m. Log. *guànte*. Mer. Sett. *-àntu*.
guaràgno, → stallone.
guarantìre, → guarentire.
guarda, → guardia.
guardabòschi, m. Log. Sett. *guardabùscu*. Mer. *guardaboscu*.
guardacàsa, m. f., qui attendet ad sa domo.
guardacòrpo, m. Dial. Com. *guàrdia de corpu*.
guardacòste, com., bastimentu destinadu a difender sas costas de su mare.
guardacuòre, m. Log. Mer. *giustacòre*.
guardadònna, f., femina qui assistit ad sas ateras pustis de su partu.
guardamàcchie, agg. e m. Dial. Com. *guardamànu*.
guardamagazzìni, m. Log. Sett. *camasinèri*, *gamasinèri*. Mer. *magasineri*.
guardamàno, m. Log. Mer. *guardamànu*.
guardamènto, → sguardo, ripostiglio.
guardanfànte, -dinfànte, m., ordinzu de sas feminas pro cumparrer russas et bene factas.
guardanìdo, m. Log. *nidàle*. Mer. *niàli*. Gall. *nidicàli*. Ou de nidu.
guardapètto, m., biculu de linna pro su pectus quando si tractat su trapanu.
guardapìnna, m., ispecie de granchiu.
guardapòlli, m., su qui tenet in custodia sas puddas.
guardapòrto, m., su qui attendet ad su portu.
guardaportòne, m. Dial. Com. *portèri*. Portinàju.
guardàre, v. a. Log. *abbaidàre*. Sett. *fuggiulà*. Mer. *castiài*. Custoire, procurare, providire.
guardaròba, f. Dial. Com. *guardaròba*.
guardasigìlli, m., ministru qui sigillat sas patentes de su re.
guardastìnco, m., afforru de su botte pro guardia de s'istincu de sa camba.
guardàta, f. Log. *abbaidada*. Sett. *fuggiulata*, *abbaiddata*. Mer. *castiada*. Gall. *vistata*.
guardatòre, m. Log. *abbaidadòre*. Sett. *-ddòri*. Mer. *castiadòri*. Conservadòre.
guardatùra, f. Log. *abbaidadùra*. Mer. *castiadùra*.
guardavivànde, → moscajola.
guàrdia, f. Dial. Com. *guardia*. Difesa, riparu. Cura, diligenzia. Custode.
guardianàto, m., -ianerìa f. Log. *guardianàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Guardianìa.
guardiàno, m. Dial. Com. *guardiànu*. Pastore, su qui tenet in custodia sos masones.
guardinfànte, → guardanfante.
guardingamènte, → cautamente.
guardìngo, agg. Dial. Com. *cautu* → càuto.
guardiòlo, m. Log. *tentadòre*. Mer. *castiadòri*. Su qui tentat su nocte.
guardiòne, m. Log. *attòza*. Su biculu de sola qui andat in giru de sos taccones.
guàrdo, m. Log. *abbaidàda* → sguardo.
guarentìgia, guarentia, f. Dial. Com. *garanzìa*.
guarentìre, guarantìre, Log. *garantìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *garantì*. Difendere, salvare.
guàri, avv. Log. Mer. *meda*. Sett. *assai*. Non guari, *dai pagu*, *non meda*. Voc. Provenz.
guarìbile, agg. Log. *sanàbile*, *guarìbile*.
guarigiòne, f. Log. *guarissiòne*. Mer. *guarigiòni*.
guarimènto, m. Dial. Com. *guarimèntu*.
guarìre, v. a. Log. *guarìre*, *sanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
guarnàcca, -àccia, f., ispecie de bestire longu.
guarnèllo, m., ispecie de pannu.
guarnigiòne, -ernigiòne, f. Log. *guarnigiòne*. Mer. Sett. *-òni*.
guarnimènto, m. Log. *addobbamèntu*. Reparu.
guarnìre, -ernìre, v. a. Log. *addobbare*. Mer. *-ài*, *guarnìri*. Sett. *dobbà*. Fornire, adornare.
guarnitùra, f. Log. *ornamentu*, *addobbadùra*. Mer. *guarnidùra*, *guarnitùra*.
guarniziòne, f. Dial. Com. *ornamèntu*.
guascherìno, agg. Log. *puzonèddu de nidu*.
guasconàta, → millanterìa.
guascòne, → millantatore.
guascòtto, agg. Log. Mer. *mesu cottu*.
guastàda, m. Dial. Com. *carraffina*.
guastamènto, m. Dial. Com. *guastamèntu*.
guastamestièri, m. Dial. Com. *ciappìnu*. Cianfainadòre, ciappuzzu.
guastàre, v. n. Log. *guastare*, *bastare*. Mer. *guastài*. Sett. *guastà*. Gall. *gastà*. Corrumpere.
guastatòre, m. Log. *guastadòre*. Mer. Sett. *-òri*, *zerpenteri* (*z* dol.).
guastatùra, f. Dial. Com. *guastadùra*, *guastu*.
guàsto, m. e agg. Dial. Com. *guastu*. Guastadùra.
guatamènto, → sguardo.
guatàre, v. a. Log. *mirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Abbiadare cum maraviza.
guatatùra, f. Log. Mer. *miràda*.
guàto, → agguato, insidia.
guàttero, m. Dial. Com. *muzzu*. Servidore de coghina.
guattìre, v. n. Log. *appeddare*, *orulare*. Mer. *baulài*. Gall. *urrulà*.
guàzza, f. Log. *lentòre*. Sett. *-òri*. Mer. *arròsu*.
guazzabugliàre, v. n. Log. *admisciare*, *confundere*. Mer. *confundiri*, *ammesturai*. Sett. *confundì*.
guazzabùglio, m. Log. *confusiòne*. Mer. Sett. *-ì*.
guazzamènto, m. Log. Mer. *sciacculamèntu*.
guazzàre, m. Log. *sciacculare*. Mer. *sciacculài*. Per → guadare.
guazzatòjo, m. Log. *pantàmu*, *abbadòrzu*. Mer. *sciampuladròxu*. Sett. *abbaddòggiu*.
guazzeròne, → gherone.
guazzètto, m. Dial. Com. *succhìttu*, *fricassè*.
guàzzo, m. Log. *infustùra*, *lazu*. Mer. *luzzìna*. Gall. *lazzu*. Per → guado.
guazzòso, agg. Log. *pienu de lazu*. Mer. *prenu de luzzìna*. Pienu de lentore.
gùcchia, → agùcchia, àgo.
guèffo, m., parte de sa fabbrica qui isporget dai su muru.
guèlfo, m., nomen qui si daiat ad sos qui si daiant ad sa parte de su Paba.
guèrcio, agg. Dial. Com. *bajòccu*. Ojitortu.
guerìre, → guarire.
guernigiòne, → guarnigione.
guernimènto, → guarnimento.
guernìre, → guarnire.
guèrra, f. Dial. Com. *gherra*. Discordia.
guerreggèvole, agg., aptu ad sa gherra.

guerreggiamènto, m. Dial. Com. *gherramèntu*.
guerreggiàre, v. a. e n. Log. *gherrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Azzuffaresi, cuntrastare.
guerreggiatòre, m. Log. *gherradòre*. Mer. Sett. *gherradòri*.
guerrèsco, agg. Dial. Com. *gherrèri*, *de gherra*.
guerriàre, → guerreggiare.
guerrièro, -ère, m. Dial. Com. *gherrèri*. Agg. *aptu ad sa gherra*.
gufàre, v. a. Log. *beffare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
gufeggiàre, v. n., fagher modos de tonca, Log. *buffonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
gùffolo, m., berme qui ponet in sa zucca.
gufo, m. Log. *tònca*. Mer. Sett. *zònca*.
gùglia, → piramide.
gugliàta, agugliata, agàta, f. Log. *cabu de filu*. Mer. *soga*, *agugliàda*.
guìda, f. Dial. Com. *ghia*, *guìda*.
guidàggio, → pedaggio.
guidajòla, f. Log. *batticorru*. Mer. *ghia*. Su pegus de su masone qui guidat sos ateros.
guidalèsco, m. Log. *malandra*, *armu*, *pittigada*. Mer. *friadura*.
guidamènto, → guìda.
guidàre, v. a. Log. *guidàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
guidarmènti, m. Log. *pastore*. Mer. Sett. *-òri*.
guidatòre, m., qui guidat. Mer. *ghiadòri*.
guiderdonamènto, m. Dial. Com. *prèmiu*.
guiderdonàre, v. a. Log. *premiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Recumpensare.
guiderdonatòre, m. Log. *premiadòre*. Mer. Sett. *premiadòri*.
guiderdòne, m. Dial. Com. *prèmiu*.
guiderdonerìa, → furfanteria.
guidòne, m. Log. *bugòne*. Mer. *bugòni*. Cabu de quadriglia, birbante.
guìggia, f., corria de corzu.
guinàre, v. n. t. mar., andare a orza.
guìndolo, m. Log. Sett. *chìndalu*. Mer. *arcolàri*.
guinzàglio, m. Log. *collana de cane*. Mer. Sett. *collana de cani*.
guirminèlla, → gherminella.
guìsa, f. Dial. Com. *modu*, *manèra*. A guisa, avv. *a modu*. Voc. Provenz.
guitterìa, f. Log. Mer. *vilesa*, *sordidèsa*.
guìtto, agg. Log. *vile*. Mer. Sett. *vili*. Sordidu.
guizzamènto, m. Log. *iscoittamèntu de su pische*.
guizzàre, v. n. Log. *iscoittare de su pische*.
guizzèvole, agg., qui scoittat comente pische.
guìzzo, → vizzo, floscio, molle.
guizzòso, agg., qui iscoittat et si movet comente frùjinat su pische.
gulòso, → goloso.
gùmina, → gòmona.
gùrgite, → gorgo, profondità.
gùscio, m. Log. *iscòrza*. Mer. *scròxu*. Sett. *bùccia*.
gustàbile, agg. Log. *assazàbile*. Mer. *gustàbili*, *tastàbili*. Sett. *assaggiàbili*.
gustamènto, m. Log. *assazamèntu*. Mer. *tastamèntu*. Sett. *assaggiamèntu*.
gustàre, v. a. Log. *attastare*, *assazàre*. Mer. *gustài*, *tastài*. Sett. *assaggià*, *attastà*.
gustatìvo, agg., qui hat virtude de assazare.
gustatòre, m. Log. *assazadòre*. Mer. *tastadòri*. Sett. *assaggiadòri*.
gustaziòne, f. Dial. Com. *gustu*. Assazu.
gustèvole, agg., qui piaghet ad su gustu.
gusto, m. Log. *sabòre*. Mer. Sett. *-òri*. Gustu, piaghere, dilectassione.
gustosamènte, avv. Log. *gustosamènte*. Mer. Sett. *-enti*.
gustòso, agg. Dial. Com. *gustòsu*. Saboridu, suave.
gùtto, m., ispecie de vasu pro falare su liquidu a buttieddos.
gutturàle, agg. e com. Log. *gutturàle*, *de sa bula*. Mer. Sett. *gutturàli*.
gutturalmènte, avv., cum sa bula, per mesu de sa bula.

H

h, littera de s'alfab. qui non tenet sonu particulare nè in ital. nè in sardu, sibbenes antigamente haperet unu sonu aspirativu forte; est però caractere distinctivu de medas paraulas pro non las confundere inter pare, comente anno, *annu*; hanno, *hant*, etc.
hàlo, → alone.
hàra, f. Log. *àrula*. Màndra de porcos.
harem, haremme, m. Voc. Turca → arem.
hi, interj. de nausea et de dispressiu.
hiàto, m. Voc. Lat. → iato.
hieràcia, f., ispecie de lattuca areste.
ho, hu, interj. de maraviza.
hoi, interj. de dolore, *hoi*, *ohi*.
hoja, hohi, hui, huja, interj. Dial. Com. *hoja*, *huhi*, *huja*, de maraviza, de dolore.
huc, hac, sonu qui si faghet quando si tussit.
huòmo, → uomo.

I

i, litera vocale. Art. m. pl. Log. *sos*. Mer. *is*. Sett. *li*. Coll'apostr. i', *io*.
iàto, m., abbertura, ispalancadura de bucca.
ibèrno, agg. Voc. Lat. Del → verno.
ibrido, agg. e m., su qui naschet dai duas in ispecies differentes, contra a natura. Voc. Gr.
icnografìa, f. Log. Mer. *disìgnu*. Pianu de una fabbrica. Voc. Gr.
iconòclasta, m., ereticu qui dispretiat o atterrat sas Immagines. Voc. Gr.
iconografìa, f., descriptione de immagines, pinturas, etc. Voc. Gr.
iconologìa, f., interpretatione de sos emblemas antigos. Voc. Gr.
iconòmica, → econòmica.
Iddìo, m. Log. Mer. *Deus* → Dio.
idèa, f. Dial. Com. *idèa*. Mente, pensamentu, forma, immaginazione, manera, fantasìa.
ideàle, agg. Log. *ideàle*. Mer. Sett. *-àli*. Chimericu, fantasticu.
idealìsmo, m., sistema falsu qui ponet Deus ind'unu mundu immaginariu.
idealìsta, m., su qui sighit su sistema de su idealismu.
idealmènte, avv. Log. *immaginariamènte*. Mer. Sett. *-i*.
ideàre, v. a. Log. *ideàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Immaginare, figurare.
identicamènte, avv. Log. *de su matepsi modu*.
idèntico, agg. Log. *su matepsi*, *su propriu*. Mer. *su propiu*. Sett. *lu matessi*. Sa matepsi cosa.
identificàre, v. a., faghersi sa matepsi cosa.
identità, f. Log. *identidàde*. Mer. *-àdi*. Quando duas cosas benint subta sa matepsi idea.
idìllio, m., ispecie de componimentu poeticu pastorale. Voc. Gr.
idiòma, m. Log. *limbazu*. Mer. *linguagiu*. Sett. *lingàggiu*. Faeddu de una provincia.
idiopatìa, f., maladia de qualqui parte de su corpus. Voc. Gr.
idiòta, -oto, agg. e m. Log. *ignoràntе*. Mer. Sett. *-ànti*. Homine illiteradu. Voc. Gr.
idiotàggine, f. Log. *ignoràntia*. Mer. Sett. *ignoràntzia*. Privamentu de literas.
idiotìsmo, m. Dial. Com. *idiotìsmu*. Manera propria de faeddare.
idiotizzàre, v. n. ass., iscriere o faeddare idiotismos.
idolàre, → idolatrare.
idolàtra, m. Dial. Com. *idolàtra*. Adoradore de sos idolos. Voc. Gr.
idolatràre, v. n. ass. Log. *idolatrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Adorare sos idolos. Fig. *amare cum meda passione una persona*.
idolatrìa, f. Dial. Com. *idolatrìa*. Cultu de sos idolos, o falsos Deos. Amore ismoderadu.
idolètto, dim. Dial. Com. *idolèttu*.
idolo, m. Dial. Com. *ìdolu*. Simulàcru, figura, immagine. Persona ad sa quale si tenzat amore ismoderadu.
idoneamènte, avv. Log. *adattadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. In modu idoneu.
idoneità, f. Log. *idoneidàde*, *abilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *idoneitài*. Capacidade.
idòneo, agg. Dial. Com. *idòneu*. Habile, capace.
idra, f., serpente fabulosu de septe concas qui creschiant quando ndelas segaiant. Voc. Gr.
idràulica, f., sienzia qui misurat sas abbas.
idria, f., ispecie de vasu de àbba, *mesina*, *tina*.
idrocèfalo, m., idropisìa ad sa conca. Voc. Gr.
idrodinàmica, f., sienzia de su motu o forza de sas abbas. Voc. Gr.
idrofobìa, f. Log. Sett. *rajòlu*. Mer. *arràbbiu*. Qui hat orrore ad s'abba. Voc. Gr.
idròfobo, agg. e m. Log. *arraiolìdu*, *arrajolàdu*. Mer. *arrabbiau*. Sett. *arrajolàtu*.
idròmetro, m., istrumentu cum su quale si misurat su pesu de sas abbas. Voc. Gr.
idrope, → idropisìa.
idròpico, agg. Dial. Com. *idròpicu*. Malaidu de idropisia.
idropisìa, f. Dial. Com. *idropisìa*. Quantidade de abba regolta in sa parte de su corpus.
idrostàtica, f., scienzia qui tractat de s'equilibriu de sas abbas. Voc. Gr.
Igèa, f. Log. *sanidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *sanitài*. Sa dea de sa salude. Voc. Gr.
igiène, f., scienzia qui tractat de sos medios pro conservare sa salude. Igienico, agg.
ignàro, agg. Log. *ignorante*. Mer. Sett. *-ànti*. Qui non ischit.
ignàvia, f. Dial. Com. *mandronìa*. Vilesa de animu in su operare → infingardaggine.
ignàvo, agg. Log. *mandròne*. Mer. Sett. *-òni* → codardo.
igne, m. poet. Voc. Lat. → fuoco.
igneo, agg. Dial. Com. *ìgneu*. De fogu. Metaf. de persone, *fogosu*, *ardente*, *arrabbiosu*.
ignìcolo, m., particula de fogu existente ind'ogni corpus.
ignìfero, agg., qui portat fogu, infogadu.
ignìto, agg., de natura ignea, infiammadu, ruju, risplendente.
ignìvomo, agg., qui buttat fogu. Si narat de sos vulcanos.
ignòbile, agg. e com. Log. *vile*. Mer. Sett. *vili*. Contrariu a nobile. Basciu de conditione.
ignobilità, f. Log. Mer. *vilèsa*. Bascesa de condizione.

ignomìnia, f. Dial. Com. *infàmia*, *ignominia*. Vituperiu, dishonore.
ignominiosamènte, avv. Log. *ignominiosamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ignominiòso, agg. Dial. Com. *ignominiòsu*.
ignoràntе, agg. e com. Log. *ignoràntе*. Mer. Sett. *ignoranti*. Tontu, imperidu, rusticu.
ignorantemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ignoràntza, f. Log. *ignoràntia*. Mer. Sett. *ignoràntzia*. Imperizia, rustighesa.
ignoràre, v. a. Log. *ignorare*, *non ischire*. Mer. *ignoràі*, *no isciri*. Sett. *ignorà*.
ignòscere, Voc. Lat. → perdonare.
ignòto, agg. Dial. Com. *ignòtu*. Non connotu.
ignudàre, → snudare, spogliare.
ignudità, → nudità.
ignùdo, agg. Log. *nudu*. Mer. *ispollìncu*, *nudu*.
igròmetro, m., istrumentu pro misurare s'humididade de s'aera.
iguàle, → eguale.
il, art. m. sing. Log. Mer. *su*. Sett. *lu*. Il Signore, *su Segnore*. Sett. *lu Segnori*.
ilare, agg. Log. Sett. *allegru*. Mer. *allirgu*.
ilarità, f. Log. Sett. *allegrìa*. Mer. *allirghìa*. Contentesa abituale.
Ilìade, f. Dial. Com. *Ilìade*. Poema de Homeru. Metaf. *serie*, *muntone de males*.
illacciàre, → allacciare.
illacrimàbile, agg., insensìbile, qui est incapace de dare lagrimas.
illaidìre, → imbrattare, lordare.
illanguidìre, v. a. e n. ass. Log. *illanguidìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *illanguidì*. Indebolire, istraccare.
illapso, m. Voc. Lat. → scorrimento, caduta.
illaqueàre, v. a. Log. *allazzare*. Leare cum su jobu, ruere in su lazzu.
illascivìre, → lascivire, esser lascivo.
illatìvo, agg., aptu ad inferrere, a nde sighìre pro conseguenzia.
illàto, agg. t. leg., causadu, factu.
illaudàbile, agg., non laudabile. Illaudato, agg. *indignu de laude*.
illauràre, v. a. Log. *coronare*, *attorniare de laru*.
illazìone, f. Dial. Com. *conseguenzia*.
illècebra, f. Voc. Lat. → lusinga, allettamento.
illecitamènte, avv. Log. *illizitamènte*. Mer. Sett. *illizitamènti*. Dishonestamente.
illècito, agg. Dial. Com. *illèzitu*, *illìzitu*.
illegàle, agg. Log. *illegàle*. Mer. Sett. *-àli*. Qui est contra sa lege.
illeggiadrìre, v. a. Log. *imbellìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *imbeddì*. Render bellu, galanu.
illegittimità, f. Log. *illegittimidàde*. Mer. *-àdi*.
illegìttimo, agg. e m. Dial. Com. *illegìttimu*. Non legittimu, bastardu, adulterinu.
illèso, agg. Dial. Com. *illèsu*. Intattu, non danneggiadu.
illetarghìto, agg., oppressu de somnu.
illetteràto, agg. Log. *illitteradu*, *legu*. Ignorante, qui non ischit legere.
illibatèzza, f. Log. *puresa*, *puridàde*. Mer. *puridadi*. Sett. *purezia*. Gall. *puresa*.
illibàto, agg. Dial. Com. *puru*.
illiberàle, agg. Log. *illiberàle*. Mer. Sett. *-àli*. Contrariu a liberale.
illibitamènte, → illecitamente.
illìcito, → illecito.
illimitatamènte, avv. Log. *senza lìmite*. Mer. *-iti*.
illimitàto, agg. Log. *illimitàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Qui non hat limites.
illiquidìre, v. a., esser, diventare liquidu.
illìquido, agg., non liquidu, non claru. Si narat de contu.
illitteràto, → illetterato, idiota.
illividìre, → inlividire, far livido.
illodàbile, → illaudabile.
illùdere, v. a. Log. *ingannàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Burlare, imbeffare, beffare.
illujàre, v. impers. *intrare in ipsu* (lui). Dante.
illumàre, → allumare, dar lume.
illuminàre, v. a. Log. *illuminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare lughe, risplendere, isvelare.
illuminaziòne, f. Log. *illuminatiòne*. Mer. Sett. *illuminaziòni*.
illusiòne, f. Log. *illusiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Ingannu, beffe, chimera, pensamentu vanu.
illùso, agg. Log. *ingannadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-atu*. Beffadu, derisu.
illusoriamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
illusòrio, agg. Dial. Com. *illusoriu*.
illustràre, v. a. Log. *illustrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Illuminare, ponner in claru.
illustratòre, m. Log. *illustradòre*. Mer. Sett. *-òri*.
illustraziòne, f. Log. *illustrazione*. Mer. Sett. *-aziòni*. Isclarimentu, declarazione.
illùstre, agg. Log. *illùstre*. Mer. Sett. *-stri*. Claru, luminosu, famosu, rinomadu.
illustrèzza, f. Log. *isplendòre*. Mer. Sett. *-òri*. Lughe, nobilesa.
illustrìssimo, agg. superl. Dial. Com. *illustrissimu*. Titulu ad sas personas mannas.
illùvie, f. Voc. Lat. → bruttura, sordidezza.
illuviòne, f. Log. *inundatiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*. Allagamentu de abbas.
imaginatìva, → immaginativa.
imaginaziòne, → immaginazione.
imàgine, → immàgine.
imaginòso, → immaginoso.
imàgo, → immagine.
imbaccàrsi, v. n. p. Log. *imbreagaresi* (da Bacco, *binu*) → imbriacare.
imbacuccàre, v. n. p. Log. *accuguddare* (pr. ingl.). Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponnersi su cuguddu.
imbagnamènto, → aspersione, innaffiamento.
imbagnàre, v. a. *ispargher abba* → bagnare.
imbalconàta, agg., de sa rosa, *in colore de carre*.
imbaldanzìre, v. n. Log. *leare alabànza*. Mer. *pigai alidanza*, *faisì attrivìu*.
imbaldìre, v. n. Log. *benner temerariu*, *ardìdu*.
imballàggio, m. Log. Mer. *imballadùra*.
imballàre, v. a. Log. *imballare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pijare a modu de ballone.
imbalordìre, → sbalordire.
imbalsamàre, v. a. Log. *imbalzamare*, *imbalsamare*. Mer. *imbalsamài*. Sett. *-à*.

imbalsamaziòne, f. Log. *imbalsamatiòne*. Mer. Sett. *imbalsamazioni*.
imbalsamìre, v. n., diventare balsamu.
imbambaccolàrsi, → imbacuccare.
imbambagellàto, agg. Log. *mòrbidu*, *delicàdu*. Mer. *delicàu*. Sett. *-àtu* (da bambagia).
imbambagiàre, v. a., pienare o imboligare de bambaghe. Mer. *incotonai*.
imbambolàre, v. n., jugher sos ojos mesu infustos comente dende principiu de lagrimare.
imbandieràto, agg. Log. *imbandelàdu*. Si narat de naes quando alzant sas bandelas.
imbandigiòne, f., -andimento m. Log. *apparìzzu*. Mandigu preparadu pro lu ponner in taula.
imbandìre, v. a., ponner in ordine sas vivandas in taula. Apparizzare. Mer. *pòniri sa mesa*.
imbanditòre, m. Log. *apparizzadòre*. Qui preparat sas vivandas.
imbarazzàre, v. a. Log. *imbarrazzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imbrogliare, dare affannu.
imbaràzzo, m. Dial. Com. *imbarrazzu*, *imbarazzu*. Impedimentu, impicciu, disturbu.
imbarazzòso, agg. Dial. Com. *imbarazzòsu*.
imbarbarescàre, v. a., rendere barbara una limba cum paraulas furisteras.
imbarbarimènto, m. Log. Mer. *imbarbaramèntu*.
imbarbarìre, v. n. ass. e p., diventare barbaru.
imbarberescàre, voce bassa → rammentare.
imbarberìre, v. n. Log. *faghersi bàrbaru*.
imbarbogìre, v. n. Log. *iscadroddàre*, *iscasciolare*. Mer. *stenteriai*. Perder su sentidu pro bezzesa.
imbarbogìto, agg. Log. *iscasciolàdu*. *Scassolau*.
imbarcamènto, m. Dial. Com. *imbarcamèntu*.
imbarcàre, v. a. Log. *imbarcare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Intrare in barca, ponnersi in barca.
imbarcatòre, m. Log. *imbarcadòre*. Mer. Sett. *imbarcadòri*.
imbarcaziòne, f. Log. *-ziòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
imbàrco, m. Dial. Com. *imbàrcu*.
imbardàre, → bardare, bardamentare.
imbarràre, v. a., impedire s'intrada. Fig. *intrigare*, *attropogliare*.
imbasamènto, m. Log. *imbasamèntu*.
imbasciàta, f. Log. *imbasciàda*, *imbassàda*. Mer. *imbasciàda*. Sett. *-àta*.
imbasciatòre, → ambasciadore.
imbastardimènto, m. Dial. Com. *imbastardamèntu*.
imbastardìre, v. n. Log. *imbastardare*, *imbastardìre*. Mer. *-ai*, *-ìri*. Sett. *imbastardì*. Degenerare.
imbastàre, v. a. Log. *imbastare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner s'imbastu.
imbastimènto, m. Log. *imbastimentu*, *inferzimentu*. Mer. *imbastidùra*. Sett. *infelzimèntu*. Cosidura a puntos mannos. Gall. *infilza*.
imbastìre, v. a. Log. *inferzìre*, *imbastìre*. Mer. *imbastìri*. Sett. *infelzì*. Pro cumponner sa mesa → imbandire.
imbastìto, agg. Log. *inferzìdu*. Mer. *imbastìu*. Sett. *infelzìtu*.
imbastitòjo, m., istrumentu pro unire sas doas de sa cuba.
imbastitùra, f. Log. Mer. *imbastidùra*. Sett. *infelzidùra*.
imbàsto, m. Dial. Com. *imbàstu*.
imbàttersi, v. n. p. Log. *imbàttersi*. Mer. *imbattirisì*. Sett. *imbattissi*. Incontraresi, abbojare.
imbàtto, → incontro, avvenimento.
imbaulàre, v. a. Log. *imbaulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner, serrare in baule.
imbavagliàre, v. a. Log. *bendare*. Coberrersi sa facia e conca pro non connoschere.
imbavàre, v. a. Log. *pienare de bà*. Mer. *prèniri de baulada*. Sett. *pienà di bàba*.
imbeccàre, v. a. Log. *addescàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fig. *ammaestrare*, *ponner paraula in bucca*.
imbeccàta, f. Log. *addescàda*. Mer. *biccada*. Fig. *suggerimentu*, *avvisu occultu*.
imbeccheràre, → subornare.
imbecìlle, agg. e com. Log. *imbecìlle*. Mer. Sett. *-li*. Debile, pagu de bonu.
imbecillità, f. Log. Mer. *debilèsa*. Sett. *debilèzia*.
imbèlle, agg. Log. *vile*. Mer. *imbelli*. Sett. *vili*. Timidu, bonu a nudda.
imbellettamènto, m. Log. *allisciamèntu*, *abbellimèntu*. Mer. *imbellettamèntu*.
imbellettàre, v. a. Log. *imbellìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *imbellì*. Gall. *imbillità*. Da belletto.
imbellettìrsi, v. n. p. Log. *allisciarèsi*, *imbellìresi*. Mer. *-risì*. Sett. *imbellettàssi*.
imbellìre, v. a. Log. *imbellìre*. Mer. *-ìri*, *imbellettai*. Sett. *imbellì*. Faghersi bellu, cumponnersi.
imbendàre, → abbendare, bendare.
imbendatùra, f. Log. Mer. *bendadùra*. Sett. *-atùra*. Acconzadura de benda.
imbèrbe, agg. Dial. Com. *senza barba*.
imberciàre, v. a. Log. *ammeriàre*. Mer. *ammeriài*. Sett. *-à*. Imberciar nel segno, *dare ad sa meria*.
imberciatòre, m. Log. *ammeriadòre*.
imbèrcio, m. Log. Sett. *meria*. Mer. *mira*. Signale, s'actu de ammeriare.
imbère, v. a. sinc. di imbevere → assorbire.
imberrettàre, v. a. Log. *imberrittare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponnersi sa berritta.
imbertescàre, v. a., fortificare cum riparos una muraglia (bertesche).
imbertonàrsi, imbertonìre, v. n. p. Log. *inamorare*. Mer. *fastigiài*. Sett. *inamorà* (bertone, *amante*).
imbestialìre, v. n. Log. *imbestialìre*. Mer. *imbestiài*. Sett. *imbestialì*. Arrabbiaresi, benner bestia.
imbestiàre, v. n. Log. *imbestialìre*. Mer. *imbestiài*. Sett. *imbestià*. Fagher actos de bestia.
imbeveràre, v. a. Log. *abbàre*, *dare a biere*. Mer. *donài a buffài*. Sett. *abbà* → abbeverare.
imbèvere, v. n. p. Log. *surzìre*. Mer. *acciupai*. Sett. *imbebì*, *sulzì* → inzuppare, assorbire.
imbevùto, agg. Log. *surzìdu*, *suspìdu*. Mer. *acciupau*. Sett. *sulzìtu*.
imbiaccamènto, m. Dial. Com. *imbiaccamèntu*.
imbiaccàre, v. a. Dial. Com. *imbiaccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Coberrer de biacca.
imbiaccàto, agg. Log. *imbiaccàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Cobertu de biacca.
imbiadàre, v. a. Log. *seminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Semenare, bettare trigu.

imbiancàre, -bianchìre, v. a. e n. Log. *imbianchìre*. Mer. *imbiancai*. Sett. *imbiancà*. Fagher biancu, impallidire. Metaf. *isclarire*, *declarare*.
imbiancatòre, m. Log. *imbianchidòre*. Mer. *-òri*.
imbiancatùra, f. Dial. Com. *imbianchidura*.
imbianchimènto, m. Dial. Com. *imbianchimentu*.
imbianchìre, → imbiancare.
imbicoccàrsi, v. n. p., istare ind'una *bicocca*, rocca o casteddu in punta de unu monte.
imbiecàre, v. a., adderectare una cosa curva, comente trae, taula, etc. → sbiecare.
imbietolìre, v. n. Log. *intenerire*. Mer. *-ìri*. Sett. *intenerì*. Moversi in bider una cosa amada.
imbiettàre, v. a. Log. *accottare*. Mer. *accozzài*. Sett. *accozzà*. Ponner cottas (biette).
imbiettàto, agg. Log. *accottàdu*, *firmadu cum cottas*. Sett. *accozzatu*. Mer. *accozzau*.
imbigiàrsi, v. n. p., diventare murru (bigio).
imbiodàre, v. a., caravattare sas cubas cum uda, giuncu (biodo).
imbiondàre, imbiondire, v. a. Log. *fagher brundu*, *diventare brundu*. Mer. *faisì brundu*.
imbiondìto, agg. Log. *factu*, *diventadu brundu*.
imbisacciàre, v. a. Log. *imbertulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner sas robas in bertulas.
imbisognàto, agg. Log. *affaccendàdu*. Mer. *-àu*.
imbitumàre, v. a. Log. *impiastrare de bitumen*.
imbiutàre, v. a. Log. *impiastrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cum materia russa et tenace (biuta).
imbizzarrimènto, m. Dial. Com. *ira*.
imbizzarrìre, v. n. Log. *arrabbiaresi fieramente*. Mer. *inquietaisì*. Sett. *arrabbiassi*.
imbizzìrsi, → stizzirsi, sdegnare.
imbizzochìre, v. n., esser pagu tractabile, diventare rusticu, isoladu (bizzoco).
imboccacinàto, m., ispecie de drappu antigu.
imboccàre, v. a. Log. *imbuccàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imparare su qui devet nàrrere.
imboccatùra, f. Log. Sett. *morsa*. Mer. *imbuccadùra*. Abbertura de caminu, flumen, etc.
imbociàre, → bociare, biasimare.
imbolàre, v. a. Gall. *imbolà* → involare.
imbolìo, m. Gall. *imbòlu* → involamento.
imbollicamènto, m. Log. *abbusciccamèntu*.
imbollicàre, v. n. Log. *abbusciccare*. Mer. *abbucciucài*. Sett. *abbuscicà*. Faghersi a busciccas.
imbolsimento, m. Dial. Com. *affànnu*. Difficultade de respirare.
imbolsìre, v. n. ass. Log. *affannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Respirare cum molestia. Ammandronire.
imbolsìto, agg., qui patit asma, culzu respiru.
imbonciàre, → imbronciare.
imbonìre, v. a. Log. *abbonàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Placare, appagare, accarissiare.
imborbottàto, agg., factu a modu de *borbotta*, ispecie de bastimentu.
imborgàrsi, v. n. p., pienàresi de burgos.
imboriàrsi, v. n. p. Log. *vanagloriaresi*. Mer. *vanagloriaisì*. Sett. *vanagloriassi*.
imborsacchiàrsi, v. n. p. Log. *faghersi a tegadia*.
imborsàre, v. a. Log. *imbusciare*, *imbussiare*. Mer. *imbussài*. Sett. *imbossà*. Ponner in buscia.
imborsatùra, -sazione, f. Log. Mer. *imbussadùra*. Sett. *-atùra*.
imboscamènto, m. Log. Sett. *imbuscamèntu*. Mer. *imboscamentu*. Cuamentu → agguato.
imboscàrsi, v. n. p. Log. *imbuscàresi*. Mer. *imboscaisì*. Sett. *imbuscà*. Cuaresi, impostaresi, imbrogliare.
imboscàta, f. Log. *imbuscàda*. Sett. *-àta*. Mer. *imboscàda*. Insidia, impostadura.
imboschìre, v. n. Log. *imbuschìre*. Mer. *imboschiri*. Sett. *imbuschì*. Diventar buscu.
imbossolàre, v. a., ponner sas cottas ad sos palcos. Imbussulare, ponner in bussula, in sa bursa.
imbottàre, v. a. Log. *incubare*. Mer. *incubai*. Sett. *incubbà*. Ponner su binu in sas cubas.
imbottatòjo, m. Log. Mer. *imbùdu*. Sett. *imbùtu*.
imbottigliàre, v. a. Log. *imbottigliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in bottiglias.
imbottìre, v. a. Log. *imbuttire*. Mer. *-ìri*. Sett. *imbuttì*. Pienare cocce, bestire, etc. de lana o de ambaghe.
imbottìta, f., specie de giubba imbuttida.
imbottitùra, f. Log. Mer. *imbuttidùra*.
imbozzacchìre, v. n. Log. *astenare*, (Margh.) *pressare*, *aurtire*. Mer. *bènniri ortizu*, *ortìri*. Sett. *aultì*. Non benner maduru.
imbozzimàre, v. a. Log. *cadassare*. Mer. *incolai tela*, *imbidonai*. Ungher sa tela cum furfure.
imbozzimatòre, m., su qui dat su cadassu.
imbozzimatùra, f. Log. *cadassadùra*.
imbozzolàre, v. a., reduire in bozzulu.
imbràca, f., parte de su frunimentu de sos caddos.
imbracàre, v. a., istringhere cum sas ragas.
imbracatùra, f., s'actu de istringher sas ragas.
imbracciàre, v. a., ponner subra sos brazzos.
imbracciatòje, f. pl., tenazza de sos orifices.
imbracciatùra, f., sa parte de s'iscudu qui si leat cum su brazzu.
imbragacciàre, → infangare, impantanare.
imbragàre, v. a., fortificare unu fogliu segadu cum istriscia de pabiru incolladu.
imbramàbile, agg., non disizabile.
imbramàrsi, v. n. p. Log. *imbozare*. Mer. *passai sa gana*. Sett. *invoglià*. Gall. *invoddà*. Tenner brama.
imbrancàre, v. n. e n. p. Log. *intrare in su masone* (da branco). Fig. de sas persones.
imbrandìre, v. a. Log. *afferrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Impugnare s'ispada.
imbrattamènto, m. Dial. Com. *imbruttadùra*, *imbruttamentu*.
imbrattamòndo, m. Log. *imbrogliòne*, *ingannadòre*. Mer. Sett. *imbrogliòni*.
imbrattàre, v. a. Log. *imbruttare*, *isporcare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
imbrattatòre, m. Log. *isporcadòre*, *imbruttadòre*. Mer. Sett. *imbruttadòri*.
imbratterìa, f. Dial. Com. *imbruttadùra*.
imbràtto, m. Log. *imbruttu*, *imbruttadùra*. Cianfaina, cosa male facta.
imbrecciàre, → imberciare.
imbrentìna, m., ispecie de pianta. Fig. *intrigu*.
imbriacàggine, f. Log. *imbreagùmene*. Mer. *imbriaghèra*. Sett. *imbreagghèra*.
imbriacamènto, m. Log. *imbreagamèntu*. Mer. Sett. *imbriaggamèntu*.

imbriacàre, -àrsi, v. n. p. Log. *imbreagaresi*, *imbriagaresi*. Mer. *imbriagaisì*. Sett. *imbriagassi*.
imbriacatùra, f. Log. Sett. *imbreagadùra*. Mer. *imbriaghèra*.
imbriachèzza, f. Log. *imbriagùmene*. Mer. *imbriaghera*. Sett. *imbreagghèra*.
imbriàco, -acòne → briaco, ubbriacone.
imbricconìre, v. n., diventare bricone, malu.
imbrigamènto, → trambusto, intrigo.
imbrigànte, → brigante.
imbrigàre, → intrigare, brigare.
imbrigliàre, v. a. Log. *ponner sa briglia*, *imbrigliare*. Sett. *-à*. Mer. *infrenài*. Gall. *imbriddà*.
imbrigliatùra, f. Log. *imbrigliadùra*. Mer. *infrenadùra*. Sett. *imbrigliatura*. Gall. *imbriddatùra*.
imbrigòso, agg. Log. *brigajòlu*. Mer. *trambustèri*.
imbroccàre, v. n. Log. *dare ad sa meria*, *segare sa meria*. Fig. *leare de mira contrariende*.
imbroccàta, f., colpu de ispada qui benit dai altu in basciu.
imbrodolàre, v. a. Log. *imbroàre*. Mer. *imbrodulài*. Sett. *imbrodà*. Imbruttare a brou. Fig. *bantàresi*.
imbrodolatùra, f. Log. *imbroadùra*. Imbruttadura de brou.
imbrogliamènto, m. Log. *imboligamèntu*. Mer. *imboddicamèntu* (pr. ingl.). Sett. *imbrogliamèntu*.
imbrogliàre, v. a. Log. *imbrogliare*, *imboligare*. Mer. *imboddicài* (pr. ingl.). Sett. *imbroglià*.
imbrogliatòre, m. Log. *imbrogliòne*, *imboligòsu*. Mer. Sett. *imbroglióni*.
imbròglio, m. Dial. Com. *imbòligu*, *imbrògliu*.
imbrogliòne, m. Log. *imbroglione*. Mer. Sett. *-òni*.
imbroncìare, v. n. Log. *annuzare*, *annicare*. Mer. *annugiài*. Sett. *anuzà*. Gall. *ammusciassi*.
imbrottàre, → rimprocciare, rimproverare.
imbrucàre, v. a. Log. *isfozàre*. Mer. *isfollài*. Sett. *isfoglià*. Gall. *sfrundà* → sfrondare.
imbrunàre, -unìre, m. Log. *imbrunìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *imbrunì*. Fagher brunu.
imbrunàta, f. Log. *imbrunìda*. Iscuru, tenebras.
imbrunitòre, m. Log. *imbrunidòre*. Mer. Sett. *-òri*. Artista qui imbrunit.
imbrunitùra, f. Dial. Com. *imbrunidùra*.
imbruschìre, v. n. Log. *benner fieru*, *bruscu*.
imbrutìre, v. n. Log. *imbestialìre*. Mer. *imbestiài*.
imbruttàre, v. a. Log. *imbrattare*, *isporcare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
imbruttìre, v. n. Log. *impasticciare*, *imbruttare*, *isporcare*. Mer. *-ài*. Benner bruttu.
imbubbolàre, v. a. Log. *imbuccare fàulas*. Mer. *bendiri candòngas*.
imbucàre, v. a., ponner ind'una istampa → buca.
imbucatàre, v. a., bogare sa bruttesa de sos pannos per via de sa bogada.
imbudellàre, v. a. Log. *imbudellàre*. Intrare sa petta in s'intestina pro fagher saltizza.
imbufonchiàre, → borbottare, brontolare.
imbuìre, v. n., diventare boe, ignorante.
imbuìto, → istupidito, imbevuto, inzuppato.
imbullettàre, v. a. Log. *imbullittare*. Mer. *taccittai*. Sett. *imbuddettà*. Ponner bullittas.
imbuonìre, v. a. Log. *abbonàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Placare, appasigare.
imburchiàre, → rimburchiare, rimorchiare.
imburiassàre, → ammaestrare, addestrare.
imburraschìto, agg. Log. *imburrascàdu*. Mer. *-àu*. Factu burrascosu.
imbusecchiàre, v. a. Log. *imbudellare*. Mer. *plèniri mocca*. Fig. *fagher cosa senza ordine*.
imbùsto, m. Dial. Com. *bùstu*, *imbùstu*.
imbùto, m. Log. Mer. *imbudu*. Sett. *imbùtu*.
imbuzzicchiàre, → imbudellare.
imbuzzìre, v. n. Log. *annuzàresi*. Mer. *primaisì*.
imène, m., poesìa pro isposoriu.
imenèo, m. Dial. Com. *isposòriu*. Affidu.
imitàbile, agg. Log. *imitabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
imitamènto, m. Log. *imitatiòne*. Mer. Sett. *-zióni*.
imitànza, f. Log. *imitatiòne*. Mer. Sett. *-zióni*.
imitàre, v. a. Log. *imitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
imitatìvo, agg. Dial. Com. *imitatìvu*.
imitatòre, m. Log. *imitadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
imitatòrio, agg. Dial. Com. *imitatòriu*.
imitaziòne, f. Log. *imitaziòne*. Mer. Sett. *-zióni*.
immacchiàrsi, v. n. p. Log. *ammagàresi*, *intuppàresi*, *ammattaresi*. Mer. *intuppaisì*. Sett. *ammacciassi*.
immacolàto, agg. Log. *immaculàdu*. Mer. *-àu*.
immàge, → immagine, somiglianza.
immaginàbile, agg. Log. *immaginàbile*. Mer. Sett. *immaginàbili*.
immaginamènto, m. Dial. Com. *immaginamèntu*.
immaginàre, v. a. e n. *immaginare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
immaginàrio, agg. Dial. Com. *immaginàriu*.
immaginativa, f. Dial. Com. *immaginativa*.
immaginatìvo, agg. Dial. Com. *immaginatìvu*.
immaginatòre, m., qui immaginat, suspectat.
immaginaziòne, f. Log. *immaginatiòne*. Mer. *-zioni*.
immàgine, f. Log. *immàgine*. Mer. Sett. *immàgini*. Figura, apparenzia, simizànzia.
immaginèvole, agg., qui podet immaginare.
immaginòso, agg. Dial. Com. *immaginòsu*. Pienu de immagines fantasticas.
immàgo, f. Log. *immagine*. Mer. Sett. *immàgini*.
immagrìre, v. n. Log. *illanzigàre*. Mer. *slangìri*, *benniri làngiu*. Sett. *illagnicà*. Gall. *inniccià*.
immalgamàre, → amalgamare.
immalinconicàre, -chìre, v. a. e n., causare malinconia, benner malinconicu.
immalsanìre, v. a., render male sanu.
immalvagìre, v. a. e n. ass., corrumpere, fagher malu, benner malu. Mer. *faisì malu*.
immancàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
immancabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
immàne, agg. Log. *crudèle*. Mer. Sett. *crudeli*.
immaneggiàbile, agg., qui non si podet manizare.
immanènte, → permanente.
immanicàre, v. a., guernire de manigas.
immanifèsto, agg. Dial. Com. *occultu*. Cuadu.
immanità, → crudeltà, fierezza.
immansuèto, agg. Log. *rude*, *areste*. Mer. Sett. *aresti* → indomito, intrattabile.
immantinènte, avv. Dial. Com. *sùbitu*. Subitamente.
immarcescìbile, agg., qui non si podet marzire, o corrumpersi.
immarginàre, → rammarginare.
immarinescàto, agg., avvesadu ad su mare.

immarmoràre, v. n., diventare marmaru o pedra.
immascheramènto, → travisamento.
immascheràrsi, v. n. p. → mascherarsi. Fig. *fingere*.
immascheronàre, v. a. Log. *isfigurare*. Render deforme comente mascherone.
immateriàle, → incorporeo.
immattìre, v. n. Log. *ammacchiare*. Mer. *-ài*. Benner maccu. Sett. *voltulà lu zalbeddu*.
immaturamènte, avv., prima de su tempus.
immaturità, f., istadu de sas frùttures senza esser giompidas.
immatùro, agg. Log. *chervu*, (Margh.) *crefu*. Mer. *cruu*. Sett. *crudu*.
immedagliàre, v. a. Log. *ammedagliare*. Mer. *-ài*. Effigiare in medaglia.
immedesimàre, v. a. Log. *internare*. Fagher de duas o plus cosas una sola cosa.
immediatamènte, avv. Log. *luegamènte*, *subitamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
immediàto, agg. Dial. Com. *immediàtu*. Qui sighit senza interposizione.
immedicàbile, agg. Log. *incuràbile*. Mer. Sett. *incuràbili*.
immeditàto, agg. Log. *impensàdu*, *ispensàdu*.
immegliàrsi, v. n. p. Log. *mezorare*. Mer. *megliorài*.
immelàre, v. a. Log. *immelare*. Mer. *-ài*. Dare su sabore de su mele.
immelatùra, f., infusione de mele.
immemoràbile, agg. Log. *-abile*. Mer. Sett. *-abili*. Qui non est a memoria de homines.
immèmore, agg. Log. *ismemoriàdu*. Mer. *scarèsciu*. Qui non si ammentat.
immensamènte, avv. Log. *-amènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
immensità, f. Log. *immensidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *immensitài*.
immènso, agg. Dial. Com. *immensu*. Senza misura, senza limite.
immensuràbile, agg. Log. *immesuràbile*. Mer. *-bili*. Qui non si podet misurare.
immèrgere, v. a. Log. *affungare*, *imberghere*, *immerghere*. Mer. *attuffai*.
immergìbile, agg., qui non podet affungare o andare a fundu.
immergimènto, m. Log. *imberghimèntu*. Mer. *attuffamentu*.
immeritàmente, avv. Log. Mer. *senza meritu*.
immeritàto, agg. Log. *non meritàdu*.
immeritèvole, agg. Dial. Com. *indignu*.
immeritevolmènte, avv. Dial. Com. *senza meritu*.
immèrito, agg. Log. *non meritàdu*. Mer. *-àu*.
immersiòne, f. Log. *imberghimèntu*, *immerghimentu*. Mer. *attuffamentu*.
immèrso, agg. Log. *imbèrghidu*, *immèrghidu*. Mer. *attuffau*. Affungadu.
immèttere, v. a. Log. *pònnere*. Mer. *pòniri*. Sett. *ponì*. Ponner intro, fagher intrare.
immezzàre, (*z* asp.) v. n. e n. p. Log. *isfàghere*. Mer. *sfai*. Frutture isfatta, pira troppu fatta.
immiàre, v. n., esser cummegus una matepsi cosa.
immillàre, v. n., creschere a migliaias.
imminènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
imminènza, f., qualidade de su qui est imminente.
immirràto, agg., cundidu cum mirra.
immischiàre, v. a. Log. *ammisciare*, *ammeschiare*. Mer. *ammesturài*. Sett. *ammiscià*.
immisericordiòso, agg., crudele. Qui non est misericordiosu.
immissàrio, m., abbertura pro sa quale intrant sas abbas ind'unu lagu.
immissiòne, f. t. leg., actu de ponner in possessu.
immissìvo, agg., qui hat facultade de intrare in possessu.
immistiòne, → mescolamento.
immìsto, agg., senza esser misciadu.
immisuràbile, agg. Log. *immesuràbile*. Mer. *-bili*. Qui non si podet mesurare.
immìte, agg. Dial. Com. *severu*.
immiteràre, → miterare.
immitigàbile, agg. Log. *implacàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
immitriàre, v. a. Log. *mitrare*. Ponner sa mitra.
immòbile, agg. Log. *immòbile*. Mer. Sett. *-li*.
immobilità, f. Log. Mer. *firmèsa*. Sett. *fermèzia*.
immobilitàre, v. n. p., rendersi immobile.
immobilìto, agg., resu, factu immobile.
immobilmènte, avv. Log. *saldamènte*. Mer. Sett. *saldamènti*.
immoderànza, → incontinenza.
immoderatamènte, avv. Log. *ismodidamènte*, *ismoderadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
immoderàto, agg. Log. *ismodìdu*, *ismoderàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
immodestamènte, avv. Dial. Com. *senza modestia*.
immodèstia, f. Log. *disonestàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *disonestài*.
immodèsto, agg. Dial. Com. *immodestu*.
immolàre, v. a. Voc. Lat. → sacrificare.
immollamènto, m. Dial. Com. *bagnamèntu*.
immollàre, v. a. Log. *bagnare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
immondèzza, f. Log. Sett. *àrga*. Mer. *àliga*. Bruttesa, porcherìa, disonestade.
immòndo, agg. Dial. Com. *bruttu*. Imbruttadu.
immoràle, agg. Log. *immoràle*. Mer. Sett. *-li*. Contrariu ad sa bona morale.
immoràre, → ritardare, indugiare.
immorbidìre, -àre, v. a. Log. *ammoddigare*. Mer. *-ài*. Sett. *ammoddiggà*.
immorsàre, v. a., firmare cum sa dente.
immortalàre, v. a. Log. *esternare*, *perpetuare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
immortàle, agg. e com. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
immortalità, f. Log. *immortalidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *immortalitài*.
immortalizzàre, → immortalare.
immortificàto, agg., qui non si queret mortificare.
immoscadàre, v. a., profumare de muscadu.
immòto, → immobile.
immundìzia, → immondezza.
immùne, agg. Log. *esènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
immunità, → esenzione, franchigia.
immutàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
immutabilità, f. Log. *immutabilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-litài*. Firmesa, istabilidade.
immutabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
immutàre, v. a. Log. *cambiare*. Mer. *-ài*. Sett. *ciambà*.
immutaziòne, f. Log. Mer. *cambiamentu*. Sett. *ciambamentu*.

imo, m. Voc. Lat. → basso, fondo.
imoscàpo, m., sa parte bascia de sa colunna.
impacchettàre, v. a. Log. *impacchettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher pacchettos.
impacciamènto, m. Dial. Com. *impacciamèntu*.
impacciàre, v. a. Log. *impacciàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Impedire, infastidire.
impacciatòre, m. Log. *impacciadòre*. Mer. Sett. *impacciadòri*.
impàccio, m. Dial. Com. *impàcciu*, (Margh.) *impazzu*.
impacciucàre, → imbrattare, insudiciare.
impadronìre, v. a. e n. p. Log. *impadronìre*. Mer. *fai meri*. Sett. *impadronì*. Appobiddare.
impadulàre, → impaludare.
impagàbile, agg. Log. *impagàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
impaginàre, v. a., formare sas paginas cum sas litteras postas in ordine.
impagliacciàta, f., su lettu de sos animales.
impagliàre, v. a. Log. *impazare*. Mer. *impallai*. Sett. *impaglià*.
impagliàta, f. Log. *impazàda*. Mer. *impallàda*. Paza e furfure, nutrimentu de bestiamen.
impagliolàta, f., femina qui est in puerperiu.
impalandranàre, v. a. e n. p., incabbanare, bestiresi de pastranu.
impalàre, v. a. Log. *impalare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
impalcamènto, m. Log. *intaulamèntu*, *intaulàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
impalcàre, v. a. Log. *intaulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
impalcatùra, f. Log. *intauladùra*.
impalizzàre, v. a., guarnire un'opera de palones.
impallidìre, v. n. Log. *impallidìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-dì*.
impalmamènto, m., unione de sas manos dextras.
impalmàre, v. a., istringher sa manu pro promissa reciproca, et si narat de sos isposos.
impalpàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
impaltenàrsi, v. n. p., imbrossinaresi in su fangu.
impaludamènto, m. Log. *impaulamèntu*. Mer. *appiscinamèntu*.
impaludàre, v. n. Log. *appaulàre*. Mer. *appiscinài*. Affungare ind'una paule.
impampinarsi, v. n. p., ornaresi de pampinos de bide.
impancàrsi, v. n. p., sèzzersi a banca o in taula.
impaniamènto, m. Log. Sett. *imbiscamèntu*.
impaniàre, v. a. Log. *imbiscare*. Sett. *-à*. Mer. *inviscài*. Leare cum biscu.
impaniatòre, m., qui pronunziat male certas paraulas. Mer. *inviscadòri*.
impanicciàre, v. a. Log. *impastissare*, *impiastrare*. Mer. *impiastrai*. Sett. *impiastrà*.
impànio, → impaccio, viluppo.
impannàre, v. a., incollare su pannu subra sa taula.
impannàta, f., difesa de tela o pabiru in sos balcones pro su sole.
impantanàre, v. a. e n. Log. *impantamare*, *faghersi pantamu*. Ruer in su pantamu.
impanzanàre, → infinocchiare.
impappolàre, v. a. Log. *impiastrare*, *imbruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
imparacchiare, v. a., imparare pagu.
imparadisàre, v. a. Log. *beatificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Render beatu, fagher felice.
imparagonàbile, agg. Log. *-abile*. Mer. Sett. *-àbili*.
imparagrafàre, v. a., impacciare in sos paragrafos de sas causas.
imparamènto, m. Dial. Com. *imparamentu*.
imparàre, v. a. Log. *imparare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
imparatìccio, agg. Log. *imparadizzu*. Opera de principiante qui imparat.
imparàto, agg. Log. *imparàtu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Non preparadu.
imparatòre, m. Log. *imparadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
impare, agg., inferiore de forzas et de meritu.
impareggiàbile, agg., qui no hat uguale, singulare.
impareggiabilmènte, avv., in modu impareggiabile.
imparentàrsi, v. n. p., diventare, benner parente. Faghersi familiare.
impari, agg. Log. *disuguàle*. Mer. Sett. *disuguàli*.
imparità, f. Dial. Com. *disuguaglianzia*.
imparnassàre, v. n. e n. p., faghersi poeta.
imparolàto, agg., qui hat, o faghet medas paraulas.
impartecipàto, agg., non partecipadu.
impartìbile, agg. Log. *indivisìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
impartìre, v. a. Log. *fagher parte*, *dispensare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
imparziàle, agg. Log. *-ale*. Mer. Sett. *-àli*.
imparzialità, f. Log. *imparzialidàde*. Mer. *imparzialidàdi*.
impassìbile, agg. Log. *impassìbile*. Mer. Sett. *impassìbili*.
impassibilità, f. Log. *impassibilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *impassibilitai*.
impassionabilità, → insensibilità, apatìa.
impassionàre, → appassionare, passionare.
impastamènto, m. Dial. Com. *impastamèntu*.
impastàre, v. a. Log. *impastare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
impastatòre, m. Log. *impastadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
impasticciàre, v. n. Log. *impastissare*, *impasticciare*. Mer. *-ài*. Arrangiare a modu de pasticciu.
impasto, m. Dial. Com. *impastu*.
impastocchiàre, → avviluppare, raggirare.
impastojàre, v. a. Log. *aschilare*, *archilare*, *trobeire*. Mer. *trobìri*.
impastojàto, agg. Log. *archilàdu*, *trobeìdu*.
impastùra, f. Log. *carrone*. S'innojadorzu de su caddu ue si ligat sa trobea.
impasturàre, v. a., tenner a pastura sos animàles pustis trobeidos.
impatìbile, → incomportabile.
impatriàre, → rimpatriare.
impattàre, v. n. Log. *esser a patta* → pattare.
impàtto, m., su lectu o isternitu cum paza o fenu qui si faghet ad sos caddos.
impaurìre, -àre, Log. *assustare*, *impaurare*. Mer. *impaurai*. Sett. *impaurì*.
impavidamènte, avv. Log. *intrepidamènte*. Mer. Sett. *intrepidamènti*. Senza paùra.
impàvido, agg. Dial. Com. *intrepidu*, *coraggiosu*.
impazientàre, v. n. Log. *perder sa patièntia*. Mer. *perdiri sa passienzia*. Sett. *perdì la pazienzia*.
impaziènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
impazientìre, v. n. e n. p., dare in impazienzia, arrabbiaresi, inchietaresi unu pagu.
impaziènza, f. Dial. Com. *impaziènzia*.
impazzamènto, m. Dial. Com. *ammacchiamèntu*.

impazzàre, -ìre, v. n. Log. *ammacchiare*. Mer. *-ài*. Sett. *ammacchià*. Benner maccu.
impazzàta, (alla) avv. Log. *a sa macconaza*.
impeccàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
impeccabilità, f. Log. *impeccabilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *impeccabilitai*.
impeciare, v. a. Log. *impigare*. Mer. *impixai*. Sett. *impizà*.
impeciatùra, f. Log. *impigadùra*. Mer. *impixadùra*. Sett. *impezatùra*.
impecorìre, v. n., faghersi anzone, istolidu.
impedalàrsi, v. n. p., formare su truncu, ingrussaresi.
impedantàre, -tire, v. n., diventare pedante.
impedìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
impedicàre, v. a. Log. *travare* → impastojare.
impedimentàre, → impedire.
impedimènto, m. Dial. Com. *impedimèntu*.
impedìre, v. a. Log. *impedìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-dì*.
impeditìvo, agg. Dial. Com. *impeditìvu*.
impeditòre, m. Log. *impedidòre*. Mer. Sett. *-òri*.
impeggioràre, v. n. Log. *peorare*, *impeorare*. Mer. *-ài*. Sett. *peggiorà*. Benner pejus.
impegnamènto, m. Log. Sett. *impìgnu*. Mer. *impègnu*.
impegnàre, v. a. Log. *impignare*. Sett. *-à*. Mer. *impegnai*.
impegnatìvo, agg., qui ezzitat a leare impignu.
impègno, m. Log. Sett. *impìgnu*. Mer. *impègnu*.
impegnòso, agg. Log. Sett. *impignòsu*. Mer. *impegnòsu*.
impegolàre, v. a. Log. *impigare*. Mer. *impixai*. Sett. *impizà*. Impiastrare.
impelagàre, v. a. e n. p., intrare ind'unu pelagu. Imbrogliaresi de non nde poder bessire.
impelàre, v. a. Log. *impilìre*. Ponner pilu, pienaresi de pilu su bestire.
impellènte, agg. Log. *ispinghidòre*. Mer. *ispingidòri*. Sett. *ispignitori*.
impèllere, v. a. Log. *ispìnghere*. Mer. *ispìngiri*. Sett. *ispignì*.
impellicciàre, v. a., ponner sa pellizza.
impendènte, agg. Dial. Com. *dubbiòsu*.
impèndere, v. a. Log. *impiccàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
impenetràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
impenetrabilità, f. Log. *impenetrabilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *impenetrabilitài*.
impenetrabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
impenitènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
impenitènza, f. Dial. Com. *impenitènzia*.
impennacchiàrsi, v. n. p. Log. *ornaresi de piumazzu*.
impennamènto, m., isparghimentu de pinnas.
impennàre, v. a. Log. *impinnìre*. Mer. *-ìri*. Pienare de pinnas. Alzaresi derettu de su caddu.
impennàta, f. Log. *pinnada*. Quantu podet leare de tinta sa pinna.
impennellàre, v. a. Log. *dare pinzelladas*.
impensatamènte, avv. Log. *impensadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ad s'ispensada.
impensierìrsi, v. n., intrare in pensamentu.
impensierìto, agg. Dial. Com. *pensamentòsu*.
impepàre, v. a. Log. *impiberare*, *cundire cum pìbere*. Mer. *impibirìri*.
imperadòre, -drice → imperatore, -trice.
imperànte, agg. Log. *cumandànte*. Mer. Sett. *cumandànti*.
imperàre, v. n. Log. *imperare*, *cumandare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
imperatìvo, m. Dial. Com. *imperatìvu*.
imperatòre, m. Log. *imperadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
imperatòrio, agg. Dial. Com. *imperatòriu*.
imperatrìce, f. Dial. Com. *imperadòra*. Regina.
impercettìbile, agg., qui non si podet cumprendere.
impercettibilità, → incomprensibilità.
impercettibilmènte, avv., in modu incomprensibile.
imperciò, imperciocchè → perciocchè.
imperdonàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
imperfettamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
imperfètto, agg. Dial. Com. *imperfèttu*.
imperfeziòne, f. Log. *imperfectiòne*. Mer. Sett. *imperfezióni*.
imperforàto, agg., senza pertuntu.
imperiàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-ali*.
impericolosìre, v. n. Log. *currer perigulu*, *perigulare*. Mer. *-ài*. Sett. *periggulà*.
impèrio, m. Dial. Com. *impèriu*.
imperiosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
imperiosità, f. Log. *imperiosidade*. Mer. *-àdi*.
imperiòso, agg. Dial. Com. *imperiòsu*.
imperitamènte, avv. Log. *imperidamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ciappinamente.
imperìto, agg. Dial. Com. *inespèrtu*.
imperìzia, f. Dial. Com. *imperìzia*, *ignoràmzia*.
imperlàre, v. a. Log. *imperlare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ornare cum perlas.
impermeàbile, agg. Log. *impenetràbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
impermìsto, agg. Log. *senza misciadu*.
impermutàbile, agg. Log. *immutàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
impermutabilità, f. Log. *immutabilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *immutabilitài*.
impernàre, v. a., ponner in pernu pro regere o fagher girare una cosa.
impèro, → imperio.
imperò, → però, imperciò.
imperscrittìbile, agg., qui non podet prescriere.
imperscrutàbile, agg., qui non si podet intender, nè quircare.
imperseverànte, agg. Log. *incostànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
imperseveràmza, f. Dial. Com. *inconstanzia*.
imperseveràre, v. n. ass., esser incostante, non durare in su propositu.
impersonàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*. Verbu impersonale.
impersonalmènte, avv., in casu impersonale.
impersonàto, agg. Dial. Com. *complessu*.
impersuasìbile, agg., qui non si podet persuadire.
impertànto, avv. Dial. Com. *impertantu*, *pertantu*.
impertèrrito, agg. Dial. Com. *imperterritu*, *intrèpidu*.
impertinènte, agg. e com. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
impertinentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
impertinènza, f. Dial. Com. *impertinenzia*.
imperturbàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
imperturbabilità, f. Log. *tranquillidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *tranquillitai*.
imperturbàto, agg. Dial. Com. *tranquillu*.
imperturbaziòne, → imperturbabilità.
imperversamènto, m. Dial. Com. *ismania*.
imperversàre, v. n. Log. *infuriàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Benner malu.
impervertìre, v. n. Log. *prevaricare*, *depravaresi*.

impèrvio, agg., qui non dat passu, qui non si podet penetrare. Voc. Lat.
impèso, agg. Log. *appiccadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
impestàre, appestare, Log. *appestare*, *impestare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
impetìggine, -tìgine, f. Log. *boladiga*.
impetigginòso, agg., qui portat, o suffrit bolàdiga.
impetìre, v. a. Log. *zitare*. Mer. *citài*. Sett. *zità*. Giamare in tribunale.
impeto, m. Dial. Com. *impetu*, *violènzia*.
impetràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
impetrànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
impetràre, v. a. Log. *impetrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Obtennere.
impetratòrio, agg. Dial. Com. *impetratòriu*.
impetraziòne, f. Log. *impetratiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*.
impetricàre, v. n., benner duru comente pedra.
impettàre, -ìre, v. n. Log. *impompare*. De su caddu qui si ponet sa conca in pectus.
impettàto, agg. Log. *derectu de persona*.
impettorìre, v. n. Log. *insuperbire*, *alzare sa conca*, *o su pectus*.
impetuosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
impetuosità, f. Dial. Com. *violènzia*.
impetuòso, agg. Dial. Com. *impetuòsu*.
impeveràre, impeperàre → impepare.
impiacevolìre, → appiacevolire.
impiagàre, v. a. Log. *appiagare*. Fagher piae.
impiagatòre, m. Log. *appiagadòre*.
impiagatùra, f. Log. *appiagadùra*.
impiallacciàre, v. a., afforrare de linna subtile et rara tau-las de linna ordinaria.
impiallacciatùra, f. Log. *afforradùra*.
impianellàre, v. a. Log. *immattonare*. Sett. *-à*. Mer. *arreggiolai*.
impiantàrsi, v. n. p. Log. *collocàresi*. Mer. *collocaisì*. Sett. *collocassi*.
impiànto, m. Dial. Com. *impiantu*. Primu istabilimentu.
impiastrafògli, m., qui iscriet cosas inutiles.
impiastràre, v. a. Log. *impriastare*, *impiastrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
impiastriccìare, v. a. Log. *impriastare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imbruttare, accioroddare.
impiastrìccico, m., cosa impiastrada.
impiàstro, m. Dial. Com. *impiastru*, *impriàstu*.
impiatòso, → spietato.
impiattàre, v. a. Log. *appiattare*, *ammagare*, *cuare*. Mer. *accuai*. Sett. *cuà*. Gall. *piattà*.
impiccare, v. a. Dial. Com. *impiccare* colle desin. e coi deriv.
impicciàre, v. a. Log. *impicciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Impedire, imbrogliare, intrigare.
impìccio, m. Log. *impìzu*. Mer. Sett. *impìcciu*.
impiccolìre, v. n. Log. *imminorigare*. Mer. *impiticai*.
impidocchiàre, -docchire, v. n. Log. *ponner piogu*. Mer. *impriogaisì*. Fig. *esser oziosu*.
impiegamènto, → impiego, occupazione.
impiegàre, v. a. Log. *impleare*, *impreare*, *impiegare*. Mer. *-ài*. Sett. *impreà*.
impiègo, m. Log. Mer. *impiègu*. Impreu, impleu.
impietà, → empietà.
impietosìre, v. a. Log. *appiedare*, *cumpassionare*. Mer. *appiedaisì*. Mover a compassione.
impietramènto, m. Dial. Com. *induramèntu*.
impietràre, impietrire, v. n., diventare pedra.
impigliàre, v. a. Log. *intrigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fig. *confundere*, *imbrogliare*. Gall. *incatapiccià*.
impigliatòre, m. Log. *intrigante*, *imbrogliadòre*. Sett. *-òri*. Mer. *pizzicorradòri*.
impìglio, m. Dial. Com. *impìcciu*, *intrigu*.
impignere, → impingere.
impigrìre, v. n. Log. *ammandronìre*, *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Diventare preittiosu.
impigro, agg. Log. *diligente*. Mer. Sett. *-ènti*.
impillaccheràre, v. a. e n. Log. *alladdajonare*, *pienare de ludu*. Mer. *stricchiddai de ludu*.
impìngere, v. a. Log. *ispìnghere*. Mer. *ispìngiri*. Sett. *ispignì*.
impinguàre, v. a. Log. *ingrassare*. Mer. *ingrassai*. Sett. *-à*. Fig. *render abbundante*.
impinguatòre, m. Log. *ingrassadòre*. Mer. *ingrassadòri*. Sett. *-atòri*.
impinguaziòne, f. Dial. Com. *ingrassamèntu*.
impinzàre, v. a. e n. p. Log. *pienare*. Mer. *prenai*, *plèniri*. Sett. *pienà*. Attataresi.
impiolìre, v. n. ass., prinzipiare a puzonare.
impiombàre, v. a. Log. *impiumbare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
impiombatùra, f. Dial. Com. *impiumbadùra*.
impiumàre, v. a., coberrer, o bestire de pumas.
implacàbile, agg. Log. *implacabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
implacabilità, f. Log. *implacabilidàde*. Mer. *-àdi*.
implacabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
implausibilmènte, avv., senza plausu, senza laude.
implicànza, → ripugnanza.
implicàre, → avviluppare, intrigare.
implicaziòne, → avviluppamento.
implicitamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
implìcito, agg. Dial. Com. *implìcitu*. Intrigadu.
imploràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
imploràre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dimandare humilmente.
imploratòre, m. Log. *imploradòre*. Mer. Sett. *-òri*.
implorazìone, f. Log. *imploratiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*. Supplica.
impoderàrsi, v. n. p. Log. *appoderare*, *impoderaresi*. Mer. *impossessaisì*. Sett. *impadronìssi*.
impoetàrsi, v. n. p., faghersi, diventare poeta.
impoetichìre, v. a., render poeticu.
impoggiàre, v. n. e n. p., alzare subra montijos.
impolitamènte, → rozzamente.
impoliticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
impolìtico, agg. Dial. Com. *impolìticu*.
impolìto, agg. Dial. Com. *bruttu*, *senza pulidu*.
impollùto, agg. Log. *illibadu*. Mer. *-àu*.
impolminàto, agg., qui tenet sa faccia groga pro maladia de sos pimones.
impolpàrsi, v. n. p. Log. *ingrassare*, *ponner a pulpas*. Mer. *ingrassai*. Sett. *-à*.
impoltronìre, v. n. Log. *ammandronire*, *esser oziosu*.
impolveràre, v. a. Log. *impiuerare*, *impruinare*. Mer. *impruinai*. Sett. *impiuarà*. Bettare piùere.
impomiciàre, v. a. Log. *impomizare*. Sett. *-à*. Mer. *impumiciai*, *invernisai*.
imponderàbile, agg. Log. *cosa qui non si podet pesare*.
imponderàto, agg. Log. *non pesadu*. Mer. *-àu*.
imponènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.

impònere, → imporre.
imponimènto, → imposizione.
imporcàre, v. a. e n. Log. *fagher sulcos pro regoglier s'abba*. Assulcare.
imporporàre, v. a., tingher cum purpura, o in colore ruju.
imporràre, -porrìre, v. n., bessire porros o escrescenzias in sas arveres.
impòrre, v. a. Log. *impònnere*. Mer. *impòniri*. Sett. *imponì*. Garrigare, ordinare.
importàbile, agg. Log. *insupportabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
importànte, agg. Log. *-tante*. Mer. Sett. *-ànti*.
importànza, f. Dial. Com. *importanzia*.
importàre, v. a. Log. *importare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
importaziòne, f. Log. *introductione*. Mer. Sett. *-zièoni*. S'actu de introduire mercanzias.
importèvole, → insopportàbile.
impòrto, m. Dial. Com. *costu*. Ispesa.
importunamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
importunàre, v. a. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
importunità, -nezza, f. Log. *importunidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tunitai*. Fastìzu, fastidiu.
importùno, agg. Dial. Com. *importùnu*, *molestu*. Qui portat fastidiu.
importunòso, agg. Dial. Com. *molestu*, *tediosu*, *fastidiòsu*. Siccante.
importuòso, agg., qui non tenet portu.
impositòre, m., qui ponet su nomen.
impositùra, f., impedimentu qui accadit in su adu, o lettu de sos flumenes.
imposiziòne, f. Log. *impositiòne*. Mer. Sett. *imposiziòni*. Imposta, gravesa.
impossessàrsi, v. n. p. Log. *impossessàresi*. Mer. *-ssaisì*. Sett. *impossessassi*. Appobiddare.
impossìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
impossibilità, f. Log. *impossibilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-bilitài*.
impossibilitàre, v. a. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
impòsta, (*o* str.) f. Log. *affoghìzu*. Mer. Sett. *daziu*; (*o* lar.), portellittu de balcones.
impostàre, v. a., ponner a liberu una partida. Ponner sos primos chiscios ad sa cuba.
impostemìre, v. n. Log. *impostemare*, *fagher postema*. Sett. *impostemà*. Mer. *impostemai*.
impostòre, m. Log. *impostòre*. Mer. Sett. *-òri*.
impotènza, f. Dial. Com. *impotènzia*.
impottinicciàre, v. a. e n. p., acconzaresi poveramente. Si narat de sas feminas poveras et bruttas pro poder cumparrere.
impoverimènto, m. Mer. Sett. *impoberamèntu*. Log. *impoverimèntu*.
impoverire, v. n. Log. *impoverìre*, *impoberare*. Mer. *-ai*. Sett. *impobarà*.
impraticàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
impraticàto, agg. Log. *non praticadu*. Mer. *-àu*.
impratichìre, v. a. Log. *praticare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
impratichìto, agg., resu praticu.
imprecàre, v. a. Log. *frastimare*. Mer. *-ài*. Sett. *giastemà*. Maleighere.
imprecatìvo, agg. Dial. Com. *imprecatìvu*. Qui denotat frastimu.
imprecatòre, m. Log. *frastimadòre*. Mer. *-òri*. Sett. *giastemadòri*.
imprecaziòne, f. Log. *maledictiòne*. Mer. Sett. *maledizièoni*. Friastimu, irrocu.
impregnamènto, m. Log. *inraidamèntu*. Mer. *impringiamèntu*.
impregnàre, v. a. Log. *ingraidare*, *inraidare*. Mer. *impringiài*. Sett. *ingrabiddà*. Pienare una cosa de diversas substantias. Gall. *ingraidà*.
impregnatùra, f. Log. *ingraidadùra*, *inraidadùra*. Mer. *impringiadùra*. Sett. *ingrabiddatùra*.
impremeditàto, agg. Log. *non premeditadu*.
imprèndere, → imparare, intraprendere.
imprendimènto, m. Dial. Com. *impresa*.
imprenditòre, m., qui assumit un'impresa.
impreparàto, agg. Log. *non preparadu*.
imprèsa, f. Dial. Com. *impresa*.
impresàrio, m. Dial. Com. *impresariu*.
imprescìare, → impressare.
imprescindìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
imprèso, agg. Dial. Com. *intrapresu*.
imprèssa, → impronta.
impressàre, → pressare.
impressionàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher impressione.
impressiòne, f. Log. *impressiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Forma, imprenta, opinione, impressa.
impressìvo, agg. Dial. Com. *impressìvu*.
impressòre, m. Log. *istampadòre*. Mer. Sett. *stampadòri*. Imprimidore.
imprestànza, → prestanza, prestito.
imprestàre, v. a. Log. *imprestare*, *prestare*. Mer. *imprestài*. Sett. *-à*.
imprestatàrio, su qui hat rezzidu s'imprèstidu.
imprestatòre, m. Log. *imprestadòre*, *prestadòre*.
imprèstito, impresto → prestito.
impretàrsi, v. n. p. Log. *faghersi prèideru*.
impreterìbile, agg., qui non si podet laxare.
impreteribilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Immancabilmente.
impreziàbile, imprezzàbile, agg. Log. *inestimabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui est senza pretiu.
impreziosìre, v. n. Log. *diventare pretiosu*. Mer. *diventai preziòsu*.
imprigionamènto, m. Log. Mer. *impresonamèntu*. Sett. *imprixonamèntu*.
imprigionàre, v. a. Log. *impresonare*. Mer. *-ài*. Sett. *imprixonà*. Ponner, bettare in presone.
imprigionatòre, m. Log. *impresonadòre*. Mer. *-òri*. Sett. *imprixonaddori*. Qui impresonat.
imprìma, avv. Log. *prima de totu*, *in primis*. Mer. *innantis*. Sett. *in prima*.
imprimamènte, → primamente.
imprìmere, v. a. Log. *imprìmere*. Mer. *imprìmiri*. Sett. *imprimì*. Improntare, istampare.
imprimìbile, agg. Log. *imprimìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
imprìmis, → primieramente.
imprimitùra, f. Dial. Com. *imprimidùra*.
imprincipiàto, agg., non principiadu.
improbàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
improbabilità, f. Log. *improbabilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-bilitai*.
improbità, f. Log. *malignidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *malignitài*.
improbo, agg. Dial. Com. *malìgnu* → malvagio.

improcciàre, v. a. Log. *impedire* → impedire.
improdòtto, agg. Log. *non produidu*.
improfanàbile, agg., qui non si podet profanare.
impromèssa, → promessa.
impromèttere, → promettere.
impronta, f. Dial. Com. *impronta*, *imprenta*.
improntamènte, → importunamente.
improntamènto, m. Log. Mer. *imprentamèntu*. Impressione, importunidade.
improntàre, v. a. Log. *imprentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imprimere. Imprestare, leare a imprèstidu.
improntatòre, m. Log. *imprentadòre*. Mer. Sett. *imprentadòri*.
improntèzza, f. Log. *importunidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *importunitài*.
impròntо, → impronta.
impronto, agg. Dial. Com. *importunu*, *molestu*.
improperàre, v. a. Log. *azzantarare*, *avvilire*. Mer. *avvilìri*. Sett. *avvilì*. Vituperiare.
impropèrio, m. Log. *zantara*, *avvilimèntu*. Mer. *avvilimentu*. Sett. *zantara* (*z* dol.).
improperiòso, agg. Log. *vile*. Mer. Sett. *vili*.
impropìzio, agg. Dial. Com. *contrariu*.
improporzionàle, agg., senza proporzione.
improporzionàto, agg. Log. *improporzionadu*.
impropriamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-enti*.
improprietà, f. Log. *impropriedade*. Mer. *-àdi*. Sett. *improprietài*.
impròpriu, agg. Dial. Com. *impròpriu*.
improsperìre, v. n. Log. *prosperare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Benner in prosperidade.
impròspero, agg. Log. *disgratiadu*. Mer. *disgraziàu*. Sett. *-àtu*.
improvàre, v. a. e n. Log. *disapprovare*. Mer. *-ài*.
improvaziòne, f. Log. *riprovatione*. Mer. Sett. *riprovazioni*.
improvedènza, improvidenza, f. Dial. Com. *improvidenzia*. Mancanzia de reflexione, inconsideradesa.
impròvido, agg. Log. *imprudente*. Mer. Sett. *imprudènti*. Incautu.
improvvedutamènte, → inavvertentemente.
improvvisamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
improvvisàre, v. a. e n. Log. *improvvisare*. Mer. *-ài*. Sett. *improvvisà*.
improvvisàta, f. Log. Mer. *improvvisàda*. Sett. *improvvisàta*.
improvvisatòre, m. Log. *improvvisadòre*. Mer. Sett. *-òri*. Cantonarzu, poeta.
improvvìso, agg. Dial. Com. *improvvisu*. All'improvviso, *ad s'improvvisu*.
improvvìsto, agg. Log. *isprovvistu*, *sprovvedìdu*. Mer. *-ìu*. Sett. *isprovistu*.
imprudènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
imprudentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
imprudènza, f. Dial. Com. *imprudènzia*.
imprunàre, v. a. Log. *impronizzare*, *imprunizzare*, *serrare a prunizza*. Mer. *spinai*.
impùbe, impùbere, agg. e com., qui non est bennidu ad sa pubertade, gioventude.
impudènte, agg. Log. *isbirgonzadu*, *isfacciadu*.
impudentemènte, avv. Log. *isfacciadamènte*.
impudènza, → sfacciataggine.
impudicamènte, avv. Log. *disonestamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Impuridade.
impudicìzia, f. Log. *disonestade*. Mer. *-àdi*. Sett. *disonestài*.
impudìco, agg. Dial. Com. *disonèstu*.
impugnàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
impugnàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-à*. Leare cum su punzu, contrariare.
impugnatùra, f. Log. Mer. *impugnadùra*. Sa parte de una cosa qui si leat cum su punzu.
impulitèzza, f. Log. *impulidèsa* → rozzezza.
impulìto, → impolito, rozzo.
impulsiòne, f., impulso m. Dial. Com. *ispìnta*.
impulsìvo, agg. Dial. Com. *impulsìvu*.
impulsòre, m., qui ispinghet, ispinghidore.
impunemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
impunità, f. Log. *impunidade*. Mer. *-àdi*. Esenzione de pena.
impunitamènte, → impunemente.
impunìto, agg., senza esser punidu, gastigadu.
impunizìone, → impunità.
impuntàre, v. n., dare de punta a ite si siat. Firmaresi, turbaresi narzende.
impuntìre, v. a. Log. *appuntare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Unire cum puntos una cosa.
impuntuàle, agg., qui non est puntuale.
impuntualità, f., difectu de puntualidade.
impuntùra, f. Log. Mer. *repuntadùra*.
impuramènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
impurità, f. Log. *impuridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *impuritài*. Dishonestade.
impùro, agg. Dial. Com. *impùru*, *disonèstu*.
impusillanimìrsi, v. n. Log. *iscoraggìresi*, *perder s'animu*. Mer. *scoraggiài*.
imputàbile, agg. Log. *imputabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
imputamènto, m. Dial. Com. *imputamèntu*.
imputàre, v. a. Log. *imputare*, *accusare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Garrigare, attribuire.
imputatìvo, agg. Dial. Com. *imputatìvu*.
imputatòre, m. Log. *accusadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
imputaziòne, f. Log. *accusa*, *imputatione*. Mer. Sett. *-ziòni*.
imputridìre, v. n. Log. *frazigare*, *impudìre*. Mer. *pudèsciri*. Sett. *frazziggà*, *essè puzzinosu*.
imputtanìre, v. n. e n. p., inamoraresi de bagassas. Metaf. *guastàresi*, *corrumpersi*.
impuzzàre, -puzzolìre, v. n., diventare pudidu.
in, prep. Dial. Com. *in*. S'usat cum sos verbos de istadu, et de motu.
inàbile, agg. Log. *inhabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inabilità, f. Log. *incapazidade*. Mer. *-àdi*, *inabilidadi*. Sett. *incapazitai*.
inabilitàre, v. a., render inabile.
inabilitatìvo, agg. Dial. Com. *inabilitatìvu*.
inabilitaziòne, → inabilità.
inabissàre, v. a. Log. *abissare*, *profundare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bettare ind'unu abissu.
inabitàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inabitànte, agg. Log. *abitante*. Mer. Sett. *-ànti*.
inabitàre, → abitare.
inabitàto, agg. Log. *disabitadu*. Mer. *-àu*.
inabolìbile, → indelebile.

inaccessìbile, inaccesso, agg. Log. *impenetrabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Mer. *inaccessìbili*.
inacciajàre, v. a. Log. *attarzare*. Mer. *azzargiai*. Sett. *azzaggià*.
inaccordàbile, agg. Log. *inaccordabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui non si podet accordare.
inaccòrto, → incauto, inconsiderato.
inacerbàre, -bìre, v. a. Log. *inasprire*. Mer. *-ìri*. Sett. *inasprì*. Incrudelire.
inacetàre, v. a., bagnare cum aghedu.
inacetìre, v. n. Log. *aghedare*. Mer. *axedai*. Sett. *azeddà*. Faghersi aghedu, leare puntu.
inacidìrsi, v. n. p. Log. *agriaresi*, *faghersi agru*.
inacquàre, → innacquare.
inacquòso, agg. Log. *senza abba*, *siccu*. Mer. *senza acqua*, *siccau*. Sett. *seccu*.
inacutìre, v. a. Log. *acutare*. Mer. *acuzzai*. Sett. *-à*. Fagher plus acuta una cosa.
inadattàbile, agg., qui non si podet adaptare.
inadeguatamènte, avv. Log. *disugualmènte*, *inegualmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
inadeguàto, agg., qui non est proporzionale.
inadempìbile, agg., qui non si podet cumplire.
inadempimènto, m. Dial. Com. *inadempimèntu*.
inadombràbile, agg., qui non si podet figurare.
inadulàbile, agg., qui non si podet adulare.
inaffettàto, agg., qui non est affettadu.
inaffiamènto, m. Log. *bagnadùra*, *pispiamèntu*. Mer. *arrusciamèntu*. Sett. *bagnaddùra*.
inaffiàre, v. n. Log. *abbare*, *bagnare*, (Margh.) *pispiare*. Mer. *arrusciai*. Sett. *bagnà*.
inaffiatòjo, m. Log. *abbadòre*. Mer. *arrusciadòri*.
inaffiatùra, f. Log. *pispiadùra*. Mer. *arrusciadùra*. Sett. *bagnatùra*.
inagguaglìanza, → ineguaglianza.
inagitàto, agg. Log. *non agitadu*. Mer. *-àu*.
inagràre, v. n. Log. *agriare*, *diventare agru*.
inagrestìre, inagrìre, v. n. Log. *agriare*.
inajàre, v. a. Log. *isterrere*. Mer. *ispargiri*. Isterrere su trigu, sos mannujos in s'arzola.
inalàre, v. a., attraire s'humidesa.
inalbamènto, m. Dial. Com. *imbianchimèntu*.
inalbàre, v. a. Log. *imbianchìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *imbianchì*. Fagher biancu.
inalberàre, v. a. Log. *arvurare*. Mer. *arburai*. Sett. *-à*. Ponner sas arveres. Fig. *arrabbiaresi*, *insuperbire*, *alzaresi derettu*.
inalberìre, v. n., diventare, benner arvure.
inalidàre, -dìre → inaridire.
inalienàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inalteràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inalterabilità, → immutabilità.
inalterabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inalteràto, agg. Log. *inalteradu*, *constante*. Mer. Sett. *-ànti*.
inalveàre, v. a., iscavare unu canale pro bi fagher passare o deviare unu fiumen.
inalzàre, → innalzare.
inamàbile, agg. Log. *inamabile*. Qui non si podet amare.
inamàre, v. a., leare cum s'amu. Inamorare.
inamarìre, v. a. e n. Log. *benner ranzigu*, *inranchidare*. Mer. *benniri marigòsu*, *amargaisì*.
inambràre, v. a., esser in colore de ambra.
inamèno, agg. Dial. Com. *inamènu*.
inamidàre, v. a. Log. *immadonare*, *madonare*. Mer. *imbidonai*. Sett. *immaddonà*.
inamistàrsi, v. n. p. Log. *amigaresi*. Mer. *amigaisì*. Sett. *amiggassi*. Fagher amicizia.
inammendàbile, → incorreggibile.
inammissìbile, agg. Log. *inammisìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Qui non si podet admittere.
inanellàre, v. a. Log. *aneddare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inanimàto, agg. Dial. Com. *senza anima*.
inanimatòre, m. Log. *incoraggidòre*. Mer. *-òri*.
inànime, → esanime.
inanimìre, v. a. Log. *animare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inanimìto, agg. Log. *incoraggiadu*, *incorazadu*. Mer. *incoraggiau*. Sett. *-giàtu*.
inanità, → vanità, vacuità, inutilità.
inantennàre, v. a., ponner sas velas ad sas arveres de su bastimentu (antenne).
inànti, avv. Log. Mer. *innantis*. Sett. *innanzi*.
inapannàbile, agg., qui non si podet offuscare.
in apparènza, avv. Dial. Com. *in apparènzia*.
inappellàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inappellabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
inappetènte, agg. Log. Mer. *privu de appettìtu*.
inappetènza, f. Dial. Com. *inappetènzia*.
inappetìre, v. n. Log. *inapetire*. Mer. *-ìri*. Sett. *inapetì*.
inapprensìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
inappuntàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
in appùnto, avv. Log. *in ordine*. Mettersi in appunto, *prepararesi*, *esser ad s'ordine*.
inappuràbile, agg., non si poder ponner in claru.
inarboràre, → inalberare, inalberìre.
inarcamènto, m. Log. Mer. *arcamèntu*.
inarcàre, v. a. Log. *arcare*. Mer. *-ài*. Curvare.
inarcatùra, f. Log. Mer. *arcadùra*.
inarenàre, v. a. Log. *arenare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Coberrer de rena, dare in siccu.
inargentàre, v. a. Log. *imprateare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inargentatòre, m. Log. *impratеadòre*. Mer. *-òri*.
inargùto, → insulso, insipido.
inariàre, v. n. p., alzaresi in aera, sullevaresi.
inaridìre, v. a. Log. *arridare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Siccare. Fig. *diminuire*.
in ària, avv. Log. *in aèra*. Mer. Sett. *in aria*.
inarientàre, → inargentare.
inarpicàrsi, v. n. p. Log. *arrampicare*. Sett. *-à*. Mer. *appiculaisì* → aggrappare.
inarràre, → narrare, raccontare.
inarrendèvole, agg., qui non si arrendet nen si piegat. Inflexibile.
inarrivàbile, agg., qui non si podet consighire.
inarsicciàre, v. a. Log. *assare*, *turrare*. Mer. *arrubiai*. Sett. *turrà*.
inarticolàto, agg., qui non si podet articulare.
inartificiàle, -cioso, agg., senza artifiziu.
inartigliàre, v. a., armare de francas, de artiglios.
inasinìre, v. n. Log. *faghersi ainu*. Mer. *faisì molènti*. Sett. *fassi ainu*. Benner ignorante.
inaspàre, → annaspare, naspare.
inasperàre, → inasprire.
inaspettatamènte, avv. Log. *inaspettadamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Ad s'improvvisu.

inaspettàto, agg. Dial. Com. *improvvisu*.
inaspettazióne, f., arrivu de cosa non ispectada.
inasprìre, v. a. Log. *aspriare*, *inasprire*. Mer. *-ìri*. Sett. *inasprì*. Alterare.
in assètto, avv. Log. *in ordine*, *in cumpostura*. Mer. Sett. *in ordini*.
inastàre, v. a., ponner sas armas in s'asta.
in astratto, avv. Dial. Com. *in astrattu*. Separadamente.
inattaccàbile, agg., qui non si podet attaccare.
inattendìbile, agg., qui non meritat attenzione.
inattenziòne, f. Log. *disattentiòne*. Mer. *-ziòni*.
inattitùdine, → inabilità, incapacità.
inattività, f. Dial. Com. *inefficacia*.
inattìvo, → inefficace.
inattutìbile, agg. Log. *indomàbile*. Mer. *-abili*.
inaudìto, agg. Dial. Com. *maravigliòsu*. Incredìbile.
inaugurare, v. a. Log. *inaugurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inauràre, v. a. Log. *indorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inauspicàto, agg. Log. *malauguradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
inavarìre, v. n., diventare avaru.
inaveràre, v. a. Log. *infirchìre in s'ispidu*.
inavvedutamènte, avv. Log. *inavvertidamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inavvedutèzza, f. Dial. Com. *inavvertènzia*.
inavvedùto, agg. Dial. Com. *disattèntu*.
inavvertentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inavvertènza, f. Dial. Com. *inavvertènzia*.
inavvertitamènte, → inavvertentemente.
inavvertìto, → inavveduto.
inaziòne, f., suspensione de s'operare.
in bando, avv. Dial. Com. cum su verbu andare, *in esìliu*. Exiliare, andare in exiliu.
in barba, avv. Dial. Com. *a dispettu*.
in bilico, avv. Dial. Com. *in equilibriu*.
in brève, avv. Log. *in breve*, *finalmente*. Mer. Sett. *-ènti*. Ind'una paraula.
in buon punto, avv. Log. *opportunamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
in busca, avv. Log. *in chirca*, *in busca*.
incacàre, v. a. Log. *imbruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Impiastrare cum istercu.
incacciàre, v. a. Log. *cazziare*. Mer. *cassai*. Dare cazza, persighire.
incaciàre, v. a. Log. *incasare*. Mer. *-ài*. Sett. *incaxà*. Cundire cum casu.
incaciàto, agg. Log. *incasadu*. Mer. *incasau*.
incadaverìre, -àre, v. n. Log. *benner cadavere*, *imputridire*, *pudrigare*. Mer. *beniri cadavèricu*.
incadère, v. n. Log. *rùere*. Mer. *arrùi*. Sett. *cadì*. Precipitare, ruere in peccadu.
incagionàre, v. a. Log. *occasionare*, *dare occasione*. Mer. *donai occasiòni*. Sett. *dà occasioni*.
incagliàre, v. n. Log. *incagliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incàglio, m. Dial. Com. *incagliu*, *ostaculu*.
incagnàre, v. n. p. Log. *arrinzare*, *fagher malu murru*.
in cagnèsco, avv., cum su verbu guardare, *abbaidare a modu de cane*, ad ojos imbesse.
incagnìre, v. n. ass., arrabiaresi que cane.
incalappiàre, v. a. Log. *ligare*, *attrozzare*. Mer. *accappiai*. Sett. *ligà*.
incalcàre, → calcare, aggravare.
incalciàre, → incalzare.
incalcinàre, v. a. Log. *incarchinare*. Mer. *incarcinai*. Sett. *incalzinà*. Illattare.
incalcinatùra, f. Log. *incarchinadura*. Mer. *incarcinadùra*. Sett. *incalzinaddùra*.
incalcitràre, v. n. Log. *carchidare*. Mer. *carcinai*. Sett. *calzità* → calcitrare.
incalescènza, f. Log. *iscaldimentu internu*. Mer. *scalentamèntu*.
incaliginàre, v. a. e n. → annebbiare, offuscare.
incallimènto, m. Log. Mer. *incallimèntu*.
incallìre, v. n. Log. *incallìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *incallì*. Fagher callu, formare àbitu.
incalmare, → innestare.
incalmo, → innesto.
incalorìre, v. a. Log. *incalorìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *incalorì*.
incalvìre, v. n. Log. *ispilìre*. Mer. *spignai*. Sett. *ispilì*.
incalzamènto, m. Dial. Com. *incalzamèntu*.
incalzàre, v. a. Dial. Com. *incalzare*, colle desin. Incitare, istimulare.
incàlzo, → incalzamento.
incalzonàre, v. a. e n. p. Log. *accalzonare*. Mer. *incarzonaisì*. Ponnersi sos calzones.
incamato, agg. Log. *accamadu*.
in càmbio, avv. Log. *in cambiu*. Sett. *in ciambu*.
incameramènto, m. Dial. Com. *incameramèntu*.
incamerare, v. a. Dial. Com. *incamerare*, colle desin. Regoglier sos benes ad sa Regia Camera. Istringher su fundu de sas armas de fogu.
incamiciàre, v. a. e n. p. Log. *ponnersi sa camija*. Mer. *incamisai*. Coberrer de unu pizu una cosa.
incamiciàta, f., iscelta de soldados qui pro si connoscher poniant sa camija subra s'arma.
incamiciatùra, f. Log. *illattamèntu*. Mer. *imbarchinamèntu*. Incalchinamentu.
incamminamènto, m. Dial. Com. *incamminamèntu*, *avviamèntu*. Incaminada.
incamminàre, v. a. Log. *incaminare*. Mer. *-ài*. Sett. *incamminà*. Ponner in caminu, dirigere.
incamuffàto, agg. Log. *accappottadu*.
incamutàto, incamurato, agg. Log. *imbuttìdu*, *trapuntadu*. Mer. Sett. *trapuntu*.
incanagliàrsi, v. n. p., imparentaresi, cojuaresi cum gente vile (canaglia).
incanalàre, v. a. Log. *incanalare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incanalatùra, f. Dial. Com. *incanaladùra*.
incanàre, v. n. p. Log. *arrabbiaresi*, *infuriare* comente cane. Inasprire. Mer. *infuriaisì*.
incancellàbile, → indelebile.
incancheràre, -cherìre, v. n., benner cancheru, render insanabile unu male.
incandescènte, agg. Log. *infogadu*. Mer. *-àu*. Sett. *infocatu*.
incandidìre, v. n. e n. p. Log. *incandidìre*, *diventare candidu e biancu*. Mer. *faisì càndidu*.
incandìre, v. a. Log. *imbiancare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incanìre, v. n., arrabbiaresi que cane.
incannàre, v. a. Log. *fagher canneddos in s'ispoladore*.
incannàta, f., intrizzadura de cariasa ind'una canna trappada in battoro.
incannatòjo, m. Log. *ispoladòre*. Sett. *-òri*. Mer. *fai canneddus*.

incannucciàre, v. a. Log. *incannittare*. Mer. *incannizzai*.
incannucciàta, f. Log. *incannittadùra*.
incàno, m., colore biancastru.
incanovàre, v. a. Log. *incantinare*, *ponner in cantina*. Mer. *incantinai*.
incantagiòne, f. Dial. Com. *incantu*. Magìa.
incantàre, v. a. Log. *incantare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Maravizare, fagher incantos, bender ad s'incantu.
incantatòre, m. Log. *incantadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
incantatòrio, agg. Dial. Com. *incantadoriu*. Qui hat forza de incantare.
incantèsimo, m. Dial. Com. *incantèsimu*.
incantèvole, agg. Log. *incantadòre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui incantat.
incantinàre, v. a. e n. p. Log. *incantinare*. Sett. *-à*. Ponner in cantina.
incànto, m. Dial. Com. *incantu*. All'incanto, avv. *ad s'incantu*.
incantonàrsi, v. n. p. Log. *inchizolaresi*. Mer. *arrincunaisì*. Appartaresi, ponnersi ad una parte.
incantucciàrsi, v. n. p. Log. *inchizolaresi*.
incanutimènto, m. Log. Mer. *incanimèntu*.
incanutìre, v. n. Log. *incanire*. Mer. *incanudaisì*, *faisì canùdu*. Benner canu.
incapàce, agg. e com. Log. *incapace*, *incapaze*. Mer. Sett. *incapaci*. Inabile, ineptu.
incapacità, f. Log. *incapazidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *incapazitai*.
incapacitàbile, agg. Mer. *incapacitabili*. Qui non si podet ideare o immaginare.
incapamènto, → caparbietà, ostinazione.
incaparbìre, -ìrsi, v. n. p. Log. *ostinaresi*, *arrogantare*. Mer. *abbettiai*. Ponnersi in conca.
incaparramènto, m. Dial. Com. *accaparramèntu*.
incaparràre, → caparrare.
incapàrsi, → incaparbire.
incapàto, agg. Log. *ostinadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
incapestràre, v. a. Log. *incrabistare*. Mer. *-ài*.
incapestratùra, f. Dial. Com. *incrabistadùra*. Signale qui laxat su crabistu.
incapitolàre, v. a., inserire in sos capitulos.
incapocchìre, v. n. Log. *acconcare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fixare, ponnersi in conca una cosa.
incaponìrsi, → incaparbire.
incappàre, v. n. Log. *incappare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Incurrere, imbattere, inciampare.
incappellàre, v. a. Log. *incappellare*. Mer. *incappeddai*. Ponner su sumbreri.
incapperucciàre, v. a. e n. Log. *accuguddare*, *accappuzzare*. Mer. *accappucciài*.
incappiàre, v. a. Log. *annodare*, *fagher a nodu currente*. Mer. *accappiai*.
incàppo, → intoppo, impedimento.
incappucciàre, v. a. Log. *accappuzzare*. Mer. *accappucciài*. Accuguddare, affianzare.
incapricciàrsi, v. n. p. Log. *incapricciaresi*. Mer. *incapricciaisì*. Sett. *incapricciassi*.
incaràre, → rincarare.
incarbonchiàre, v. n. e n. p., leare su colore de su carbonchiu (gemma risplendente).
incarbonchìre, v. n. ass. Log. *anneulare*, de su trigu.
incarbonìre, v. n. Log. *incarbonare*, *diventar carvone*.
incarcàre, → incaricare.
incarceràre, → carcerare.
incàrco, → incarico.
incaricàre, v. a. Log. *ingarrigare*. Mer. *raccumandai*. Sett. *-à*. Incumbenzare.
incàrico, m. Log. *ingarrigu*. Mer. Sett. *incumbènzia*.
incarnàre, v. a. Log. *incarnare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incarnatìno, agg., qui hat su colore de sa carre.
incarnàto, agg. Log. *-adu*. Mer. *-àu*. Sett. *-atu*.
incarnazióne, f. Log. *incarnatione*. Mer. Sett. *-zióni*.
incarnìrsi, v. n. p. Log. *incarnìresi*. Mer. *incarnirisì*. Sett. *incarnissi*. Incastraresi in sa carre bia.
incarnìto, agg. Log. *incarnìdu*. Mer. *incarnìu*. Metaf. *abituadu in su vitiu*.
incarognàre, -ìre, v. n., inamoraresi malamente. Benner carogna, puzzolente.
incarrozzàrsi, v. n. p., ponnersi, andare, impomparesi in carrozza.
incarrucolàre, v. a., intrare su cannau in tagliola.
incartàre, v. a., imboligare in pabiru.
incartocciàre, v. a. Log. *fagher a pabirotto*.
incasciàre, → incaciare.
incasellàre, → riporre, nascondere.
incassàre, v. a. Log. *incasciare*, *incassiare*. Mer. *incasciai*. Sett. *-à*.
incassatùra, f. Log. *incasciadùra*, *incassiadùra*. Mer. *incasciadùra*. Sett. *-atùra*.
incàsso, m. Dial. Com. *incasciu*. Incastru.
incastagnàre, v. a., armare de linna de castanza.
incastellàre, v. a., fortificare cum casteddos.
incastità, → incontinenza, impudicizia.
incàsto, → impudico.
incastonàre, v. a. Log. *incastrare*, *ligare una gemma*. Mer. *incastrai pedras preziosas*.
incastonatùra, f. Log. *incastradùra*, *ligadùra*.
incastràre, v. a. Log. *incastrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incastratùra, f. Dial. Com. *incastradùra*.
incàstro, m. Dial. Com. *incastru*, *incasciu*. Istrumentu pro ugualare sas ungias de sos animales.
incatarramènto, m. Log. Mer. *accatarramentu*.
incatarràre, -rrìre, v. n. Log. *accatarrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Arromadiare.
incatenacciàre, v. a. e n. p. Log. *incadenittare*. Mer. *incadenazzai*. Ponner su runzone.
incatenamènto, m. Dial. Com. *incadenamèntu*.
incatenàre, v. a. Log. *incadenare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incatenatamènte, avv. Log. *incadenadamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
incatenatùra, f. Dial. Com. *incadenadùra*.
incatorbiàre, → imprigionare.
incatorzolìre, v. n. e n. p., astenare. Andare male, si narat de sas fructures. Mer. *demaisì*.
incatramàre, v. a. Log. *incatramare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Impiastrare cum catramu.
incattivìre, v. n. Log. *benner*, *diventare malu*.
incautamènte, avv. Log. *incautamènte*, *imprudentemènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incàuto, agg. Log. *imprudente*. Mer. Sett. *-ènti*. Incautu, disattentu.
incavalcàre, → accavalcare.
incavalcatùra, f. Log. *accabaddadùra*.
incavallàrsi, v. n. p. Log. *accaddare*, *ponnersi in caddu*. Mer. *ponirisì a cuaddu*.

incavàre, v. a. Log. *incavare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incavatùra, f. Log. *ischeadùra*. Mer. *incavadùra*.
incavernàrsi, v. n. p. Log. *incalancaresi*, *intanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incavezzàre, v. a. Log. *infunare*, *incrabistare*.
incavicchiàre, v. a. Log. *sazare*, unire una cosa cum giaos de linna.
incàvo, m. Dial. Com. *incavu*, *incavadùra*.
incèdere, v. n. Log. *caminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incelebràto, agg. Log. *inonoradu*, *non laudadu*.
incèlebre, → oscuro, ignoto.
incèndere, → accendere, abbruciare.
incendèvole, agg. Log. *accendìbile*.
incendiamènto, → incendio.
incendiàre, v. a. Log. *affoghizare*, *foghizare*, *incendiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incendiàrio, agg. Dial. Com. *incendiariu*.
incendìbile, agg., facile ad accendere.
incendimènto, incendio, m. Dial. Com. *incendiu*.
incendiòso, agg. Dial. Com. *incendiòsu*.
incenditòre, m. Log. *inzendiadòre*, *affoghizadòre*.
incendòre, → ardore.
incenerìre, v. a. Log. *inchijinare*. Mer. *faisì a cinixu*. Reduire in piùere, in chijina.
incensamènto, m. Dial. Com. *incensamèntu*.
incensàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *incensà*.
incensàta, f. Log. Mer. *incensada*. Sett. *-àta*.
incensatòre, m. Log. *incensadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
incensaziòne, f. Log. *incensaziòne*. Mer. Sett. *incensaziòni*.
incensière, m. Dial. Com. *incensèri*. Inzenseri.
incensiòne, f. Log. *ardòre*. Mer. Sett. *-òri*.
incensìvo, agg., aptu ad accendere.
incènso, → inceso.
incènso, m. Log. Sett. *inzènsu*. Mer. *incènsu*.
incensuràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
incentìvo, m. e agg. → stimolo, incitamento.
incentòre, m., qui dat incentivu.
incentràrsi, v. n. p. Log. *penetrare*. Intrare in centru.
inceppàre, v. a. Log. *ponnere in su zippu*. Mer. *pònniri in su xippu*. Confundere, impedire.
inceràre, v. a. Log. *incherare*. Mer. *incerai*. Sett. *inzerà*. Frigare cum chera.
inceràta, f. Log. *incherada*. Mer. *incerada*. Sett. *inzerata*.
inceràto, m. Log. *tel'incherada*. Mer. *tel'incerada*. Sett. *tel'inzerata*. Agg. *incerato*.
inceratùra, f. Log. *incheradùra*. Mer. *inceradùra*. Sett. *inzeratura*.
incerberàrsi, v. n. p., benner crudele, fieru.
incerchiàre, v. a. Log. *inchisciare*. Mer. *incircai*.
incercinàre, v. a. Log. *ponner su tedile*.
incerconìre, v. n. e n. p. Log. *aghedare*. Mer. *axedai*. Sett. *azeddà*. Si narat de su binu.
incerfugliàre, v. a., acconzare cum pubusones de pilu disordinadu.
incerràre, v. a. Log. *imbasare*. Istrighere a imbasidu. Appaltare, accabarrare.
incertamènte, avv. Log. *incertamènte*. Mer. *-ènti*.
incertitùdine, f. Log. Mer. *incertèsa*. Sett. *incertezia*. Dubbiu.
incèrto, agg. Log. Mer. *incèrtu*. Sett. *inzeltu*.
incèso, agg. Log. *brujadu*, *brusiadu*. Mer. *abbruxau*. Sett. *bruxatu*.
incespàre, incespicare, v. n. ass. Log. *trambuccare*, *azzuppare*. Sett. *-à*. Mer. *imburchinai*.
incessàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
incessabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incessànte, agg. Dial. Com. *perpetuu*.
incessantemènte, avv. Log. *continuamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incessànza, f. Log. *continuazione*. Mer. Sett. *-ziòni*.
incessìbile, agg., qui non si podet cedere.
incèsso, m. Voc. Lat. → andamento.
incestàre, v. a. Log. *ponner in coinzòlu*.
incèsto, m. Dial. Com. *incèstu*. Peccadu de luxuria cum parente.
incestuàre, v. n. Log. *committere incestu*. Mer. *commìttiri incestu*. Sett. *committì incestu*.
incestuosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incètta, f. Log. *incùnza*. Mer. *incùngia*. Sett. *incùgna*. Balanzu, regolta, acquistu.
incettàre, v. a. *incunzare*. Mer. *incungiai*. Sett. *incugnà*. Arregògliere.
incettatòre, m. Log. *incunzadòre*.
inchèsta, → inchiesta.
inchiavardàre, v. a., ingiaittare, attaccare, serrare cum giau mannu (chiavarda).
inchiavàre, v. a. Log. *serrare subta giae*. Mer. – *sutta crai*. Sett. – *sott'a ciabi*.
inchiavellàre, → inchiodare, conficcare.
inchiavistellàre, v. a., serrare cum runzone.
inchièdere, inchierere, v. a., dimandare minudamente. Quircare cum diligenzia.
inchièsta, f. Dial. Com. *dimanda*.
inchinamènto, m. Dial. Com. *inchinamèntu*.
inchinàre, v. a. Log. *inchinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Inchinarsi, *abbasciaresi*, *humiliaresi*.
inchinàta, f. Log. Mer. *inchinada*. Sett. *-àta*.
inchinatùra, f. Log. Mer. *inchinadùra*. Sett. *-atura*.
inchinaziòne, f. Log. *humiliatiòne*. Mer. Sett. *umiliaziòni*. Abbasciamentu.
inchinèvole, → pieghevole.
inchinevolmènte, avv. Log. *cum inchinadùra*, *cum profundu inchinu*.
inchìno, agg. Log. *inchinadu*, *incinadu*.
inchìno, m. Dial. Com. *inchinu*. Far inchino, *fagher reverenzia*.
inchiòda Crìsti, m. Log. Sett. *ispina santa*. Mer. *spina Christi*, *pruna Christi*.
inchiodacuòre, → rubacuori.
inchiodamènto, m. Log. *ingiaittamèntu*.
inchiodàre, v. a. Log. *ingiaittare*, (Margh.) *incraittare*. Mer. *incravai*. Sett. *inciodà*. Inzoare.
inchiodatùra, f. Log. *ingiaittadùra*, *inzoadùra*. Mer. *incravadùra*. Sett. *inciodatùra*.
inchiomàre, v. n. e n. p. Log. *ponner pilu*.
inchiostràre, v. a. Log. *imbruttare cum tinta*.
inchiòstro, m. Dial. Com. *tinta*.
inchiovàre, v. a. Log. *ingiaittare*, (Margh.) *incraittare*, *inzoare*. Mer. *serrai cum crai*.
inchiovatùra, f. Log. *inzoadùra*. Mer. *accioadùra*.
inchiùdere, v. a. Log. *inserrare* → inchiudere.
inchiusùra, f. Log. *serradùra*, *tancadùra*.
incialdàre, v. a., imboligare cum pasta subtilissima (cialda).

inciambellàre, → ciambellare, rabescare.
inciampàre, inciampicare, v. n. Log. *trambucare*. Sett. *-à*. Mer. *imburchinai*.
inciàmpo, m. Log. *trambucada*. Mer. *imbùrchinu*. Sett. *trambuccadda*. Impedimentu.
incibreàre, v. a., cundire cum tattalliu de puddighinos (cibreo).
incicatrizzàbile, agg., qui non cosit o cicatrizat.
incicciàre, v. a., tenner, fagher disizu de petta.
incidènte, agg. Log. *incidènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incidentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incidènza, f. Dial. Com. *incidènzia*.
incìdere, v. a. Log. *segare*. Mer. *-ài*. Sett. *taglià*. Intagliare, piccare, isculpire.
incielàre, v. a., ponner in Chelu, esaltare a Chelu.
inciferàto, agg., factu in cifra, abbreviadu.
incignatùra, f. Log. *ingraidadùra*. Mer. *impringiadùra*. Sett. *ingrabiddatùra*.
incimàre, v. n. ass. Log. *andare in altu*.
incìngere, v. n. Log. *ingraidare*, *inraidare*. Mer. *impringiai*. Sett. *ingrabiddà*.
incinghiàre, → cinghiare.
incìnta, f. Log. *ràida*. Mer. *prìngia*. Sett. *gràbita*.
incioccàre, v. a., iscudere o attappare cosa dura cum cosa dura.
inciottolàre, v. a. Log. *impedrare*. Mer. *imperdai*. Sett. *impeddrà*. Fagher a impedradu.
incipiènte, agg. Log. *prinzipiante*. Mer. Sett. *prinzipianti*.
incipriàre, v. a. Log. *inciperare*. Mer. *impruinai*. Ispargher de piuer de Cipru.
inciprignìre, v. n. e n. p. Log. *incrudelìre*. Mer. *incrudelìri*. Sett. *incrudelì*. Metaf. *annuzaresi*.
incìrca, in cerca, avv. Log. *inzìrca*. Mer. *incirca*. Sett. *inzerca*.
incirconcìso, agg. Dial. Com. *incircumcìsu*.
incirconscrìtto, agg. Dial. Com. *immensu*.
incircospètto, agg. Log. *inconsideradu*.
incisamènte, avv. Dial. Com. *cum tagliu*.
incischiàre, → cincischiare.
incisiòne, -sùra, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
incisìvo, agg., qui hat forza de segare.
incisòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*. Intagliadore.
incisùra, f. Dial. Com. *incisura*, *tagliu*.
incitàbile, agg. Log. *inzitabile*, *provocabile*.
incitabilità, f. Log. *inzìdu*, *inzìtu*, *provocatiòne*. Mer. Sett. *provocazìoni*.
incitamènto, m. Log. *inzidamèntu*, *inzitamentu*. Mer. *incitamentu*. Sett. *provocamèntu*.
incitàre, v. a. Log. *inzidare*, *inzitare*, *incitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Inzerrare.
incitatìvo, agg. Dial. Com. *incitatìvu*.
incitatòre, m. Log. *inzidadòre*, *aunzadòre*, *occasionìsta*, *instigadore*. Mer. Sett. *-òri*.
incitaziòne, f. Dial. Com. *provocamèntu*. Inzìdu.
incitrullìre, v. n., diventare maccu, istolidu.
incittadàrsi, v. n. p., domiciliaresi in cittade.
incittadinàre, v. n. e n. p. Mer. *incittadinaisì*. Imitare sos costumenes de sos cittadinos.
inciuscheràre, v. a. e n. Log. *imbreagare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incivettàre, -ìre, v. n. e n. p., diventare tonca.
incivìle, agg. Log. *inzivile*. Mer. Sett. *inzivìli*.
incivilìre, v. n. e n. p., diventare civile → ingentilire.
incivilìto, agg. Log. *inzivilìdu*. Mer. *inzivilìu*.
incivilmènte, avv. Log. *inzivilmènte*. Mer. Sett. *-ti*.
inciviltà, f. Log. *inzivilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *inzibilitài*. Rustighesa.
inclaustràre, v. a., serrare in su claustru.
inclemènte, agg. Dial. Com. *severu*.
inclemènza, f. Dial. Com. *inclemènzia*. Rigore de s'istajone.
inclinàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inclinamènto, m. Log. *inclinamèntu*, *ingruziamèntu*. Mer. *incrubamèntu*. Sett. *abbasciamèntu*.
inclinàre, v. a. Log. *ingrusciare*, (Margh.) *ingruziare*. Mer. *incrubai*. Sett. *inchinà*, *abbascià*.
inclinàto, agg. Log. *ingrusciàdu*, *ingruziàdu*. Mer. *incrubàu*. Sett. *inchinàtu*.
inclinaziòne, f. Log. *inclinatione*. Mer. Sett. *inclinazìoni*.
inclinèvole, → pieghevole.
inclito, agg. Log. *illustre*. Mer. Sett. *illùstri*.
inclùdere, → inchiudere, comprendere.
inclùsa, f., litera serrada intro de un'atera.
inclusiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
inclusìva, f. Dial. Com. *inclusìva*.
inclusivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inclusìvo, agg. Dial. Com. *inclusìvu*.
inclùso, agg. Log. Sett. *inclusu*. Mer. *incluìu*, *inclusu*. Serradu intro de s'ateru.
incoatìvo, agg., qui incominzat.
incoàto, agg. Log. *cominzadu*. Sett. *prinzipiàu*.
incoccàre, → accoccare.
incocciàre, v. n. e n. p. Log. *arrogantare*, *intestaresi*. Mer. *intestaisì*. Sett. *intestàssi*.
incodardìre, v. n. Log. *avviliresi*, *diventare vile*.
incoerènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incoerènza, f. Dial. Com. *incoerènzia*.
incogitàbile, agg., qui non si podet pensare.
incògliere, incorre, v. a. Log. *acciappare*, *incontrare*. V. n. → accadere, succedere.
incognitamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incògnito, m. Dial. Com. *incògnitu*. Non connotu.
incognoscìbile, qui non si podet connoschere.
incoinquinàto, → immacolato, incontaminato.
incola, incolo, m. Log. *abitadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
incolàto, m., abitatione in algunu logu fora de sa patria. Voc. Lat.
incollamènto, m. Dial. Com. *incollamèntu*.
incollanàre, v. a. Log. *incollanare*. Sett. *incuddanà*.
incollàre, v. a. Log. *incollare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incolleràrsi, -llerìrsi, v. n. p. Log. *affuttarèsi*, *airaresi*. Mer. *inchietaisì*. Sett. *arrabbiàssi*.
incolmàre, → colmare.
incolonnàre, v. a., ponner subra de columna.
incoloràrsi, v. n. p. Log. *incolorìresi*. Mer. *incoloraisì*. Benner coloridu, leare colore.
incolpàbile, agg. Log. *inculpabile*. Mer. Sett. *inculpabili*.
incolpamènto, m. Dial. Com. *inculpamèntu*.
incolpàre, v. a. Log. *inculpare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incolpàto, agg. Log. *inculpadu*. Mer. *inculpau*. Sett. *inculpatu*.
incolpatòre, m. Log. *inculpadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
incolpaziòne, f. Dial. Com. *inculpamèntu*.
incolpèvole, agg. Log. *innozènte*. Mer. Sett. *-ènti*.

incoltamènte, avv. Log. *senza arte*. Mer. Sett. *senza arti*. Rusticamente.
incoltivàto, incolto, agg. Log. *non coltivadu*.
incòlto, agg. (da incogliere) Log. *afferradu*, *sighidu*. Mer. *incocciàu*. Incocciadu.
incòlume, agg. Dial. Com. *sanu e salvu*.
incolumità, → sanità.
incomandàto, agg. Log. *non cumandadu*.
incombattìbile, agg. Log. *incontrastabile*.
incombènza, → incumbenza.
incòmbere, v. impers. Log. *appartènnere*. Mer. *-èniri*. Sett. *appartenì*.
incombinàbile, agg., qui non si podet combinare.
incombustìbile, agg. Mer. *incombustìbili*. Log. *qui non si podet brujare*.
incombùsto, agg., illesu dai sas fiammas, non brujadu. Voc. Lat.
incominciàglia, f., incominzu tediosu, cum pena.
incominciamènto, m. Log. *incominzamèntu*. Mer. Sett. *prinzipiamèntu*.
incominciàre, v. a. Log. *cominzare*. Mer. *prinzipiai*. Sett. *-à*.
incominciàta, f. Log. *incominzada*. Mer. *prinzipiada*. Sett. *-àta*.
incominciatòre, m. Log. *incominzadòre*. Mer. Sett. *prinzipiadori*.
incommendàre, v. a., dare o reduire in commenda.
incommensuràbile, qui non si podet mesurare.
incommessìbile, agg., qui non si podet unire.
incommiscìbile, agg., qui non si podet mixturare.
incommodità, incommodo → incomodità.
incommutàbile, agg. Log. *istabile*, *firmu*. Mer. *stabili*, *firmu*. Sett. *fermu*.
incommutabilità, f. Log. Mer. *firmèsa*. Sett. *fermèzia*.
incomodamènte, incommodamente, avv. Log. *incomodamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incomodàre, incommodare, Log. *incomodare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incomodàto, agg. Log. *incomodadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Malaidu, indispostu.
incomodità, f. Log. *incomodidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *incomoditai*.
incòmodo, m. Log. Dial. Com. *incòmodu*.
incomparàbile, agg. Log. *incumparabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Senza paragone.
incomparabilmènte, avv. Log. *senza paragone*. Mer. Sett. *senza paragòni*.
incomparàrsi, v. n. p. Log. *faghersi compares*. Mer. *faisì gopais*. Sett. *fassi cumpàri*.
incompartìbile, agg., qui non est divisibile.
incompassiòne, f. Log. *incumpassiòne*. Mer. Sett. *-òni* → crudeltà.
incompassionèvole, agg., senza cumpassione.
incompatìbile, agg. Log. *incompatìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
incompatibilità, f. Log. *incompatibilidade*. Mer. *incompatibilidadi*. Sett. *-tibilitài*.
incompensàbile, agg., qui non si podet compensare.
incompetènte, agg. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
incompetènza, f. Dial. Com. *incompetènzia*.
incompiùto, agg., incompiere v. a., non complire, laxare un'opera imperfecta.
incomplèsso, agg., non cumpostu → semplice.
incomplèto, agg. Dial. Com. *incumpletu*.
incomportàbile, agg. Log. *insupportabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
incomportabilmènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
incomportèvole, → incomportabile.
incompositamente, avv. Log. *senza cumpostesa*.
incompossìbile, agg., qui non podet existere cumpare → incompatibile.
incomprensibilità, f. Log. *incumprensibilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-sibilitai*.
incomprensiòne, f., insuficienzia a cumprendere.
incomprèso, agg. Log. *non cumpresu*. Mer. *non cumprendiu*. Sett. *nò cumpresu*.
incomunicàbile, agg. Log. *-abile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inconcepìbile, agg. Log. *inconzepìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Qui non si podet conzibire.
inconcepibilità, f., difficultade a poder conzebire.
inconciliàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inconcludènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inconclùso, agg., non conclusu.
inconcòtto, agg., non digeridu.
inconcùsso, agg., non movidu. Voc. Lat.
incondìto, agg. Voc. Lat. → disordinato, confuso.
inconfidènza, f., mancanzia de cunfidenzia.
inconfiguràbile, agg., qui non si podet figurare.
inconformàbile, qui non si podet conformare.
in confùso, avv. Log. *confusamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
incongiungìbile, agg., qui non si podet unire.
incongruènte, agg. Log. *inconveniènte*, *repugnante*. Mer. Sett. *-ànti*.
incongruentemènte, avv. Dial. Com. *senza congruènzia*. Senza bi andare bene.
incongruènza, -congruità, f. Dial. Com. *incongruènzia*.
incòngruo, → incongruente.
inconocchiàre, v. a. Log. *ponner sa pubada in sa rucca*. Mer. *incannugai*.
inconosciùto, agg. Dial. Com. *incognitu*.
inconquassàbile, agg., qui non si podet truncare.
inconsapèvole, agg., non informadu.
inconseguènte, agg., qui in sas paraulas non si cunformat ad sos principios.
inconseguènza, f. Dial. Com. *falsa conseguenzia*.
inconsideràbile, agg., qui non si podet considerare.
inconsideratamènte, avv. Log. *inconsideratamènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inconsideratèzza, f. Log. *inconsideradesa*. Mer. Sett. *inavvertènzia*.
inconsideràto, agg. Log. *inconsideràdu*. Mer. *-àu*.
inconsistènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inconsistènza, f. Dial. Com. *inconsistènzia*.
inconsolàbile, agg. Log. *-abile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inconsolàto, agg. Log. *isconsoladu*. Sett. *-àtu*. Mer. *sconsolau*. Affligidu.
inconsolaziòne, f. Log. *disconsolu*. Mer. *sconsolu*.
inconstànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
inconstànza, f. Dial. Com. *inconstanzia*.
inconsuèto, agg. Dial. Com. *insòlitu*, *straordinariu*. Contra ad su solitu.
inconsultamènte, avv., senza leare consizu.
inconsumàbile, agg., qui non podet consumare. Senza poder finire.
inconsùtile, agg., qui non est cosidu.

incontaminàbile, agg. Log. *incontaminabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
incontaminatèzza, → illibatezza, purità.
incontaminàto, agg. Dial. Com. *puru*.
incontanènte, -tenente, avv. Dial. Com. *sùbitu*.
in contànti, avv., in effectiva moneda.
incontentàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
incontentabilità, f. Log. *incuntentabilidade*. Mer. *incuntentabilidadi*. Sett. *-abilitài*.
incontestàbile, agg. Log. *incuntestabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui non podet esser contraighidu.
incontestabilmènte, avv., in modu incuntrastabile.
incontinènte, agg. Dial. Com. *disonestu*. Qui non si podet cuntenner o frenare sas passiones.
incontinènza, f. Dial. Com. *incontinènzia*.
incònto, agg. Voc. Lat. → disadòrno.
incòntra, prep. Dial. Com. *incontra*, *contra*.
incontraffattìbile, agg., qui non si podet contraffagher.
incontramènto, m. Log. *incontramentu*, *abbojamentu*. Mer. Sett. *abbuccamèntu*.
incontràre, v. a. Log. *incontrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Abbojare, attoppare, benner abboja.
in contràrio, avv. Log. *ad s'oppostu*.
incontrastàbile, agg. Log. *-abile*. Mer. Sett. *-àbili*.
incontrastabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Senza cuntrastu.
incontrastàto, agg. Log. *incontrastàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
incontravertìbile, -trovertibile, incontroverso, qui non podet ruer in controversia.
incòntro, m. Dial. Com. *incontru*. Attoppu. Avv. *contra* → incontra.
inconturbàbile, agg., qui non si podet conturbare.
inconvenèvole, agg. Log. *qui non cumbenit*.
inconvenevolèzza, f. Log. *discunveniènzia*.
inconveniènte, agg. Log. *incombeniènte*. Mer. Sett. *inconveniènti*.
inconveniènza, f. Log. *incombenièntia*. Mer. *incumbenienzia*. Sett. *inconvenienzia*.
inconversàbile, agg. *impraticàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inconvincìbile, agg., qui non si podet cumbinchere.
in còpia, avv. Dial. Com. *in abbundanzia*.
in coppia, avv. Log. *a paris*, *a giobas*.
incoraggiamènto, -ggimento, m. Log. *incoraggiamèntu*, *incorazimèntu*. Mer. Sett. *incoraggimèntu*.
incoraggiàre, -aggìre, v. a. Log. *incorazare*, *incoraggiare*. Mer. *incoraggiai*. Sett. *-à*. Animare.
incoràre, v. n. Log. *animare*. Mer. *incoraggiai*. Sett. *-à*. Ponnersi in mente, in coro.
incoràto, agg. Log. *animadu*. Mer. *animau*.
incordamènto, m. Dial. Com. *incordamèntu*.
incordàre, v. a. Log. *incordare*, *ritiraresi sos nervios*, *iscontriare*. Mer. *incordai*. Ponner cordas.
incordàto, agg. Log. *iscontriadu*. Sett. *-àtu*.
incordatùra, f. Log. *iscontriadura*.
incorezzàto, agg., armadu de corazza. Àrridu.
incornàre, v. a. Log. *incorrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incornatùra, → ostinazione.
incorniciàre, v. a. Log. *ponner in guernice*.
incoronàre, v. a. Log. *incoronare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incoronaziòne, f. Log. *-atiòne*. Mer. Sett. *-aziòni*.
incorporàbile, agg. Mer. *-àbili*. Qui si podet incorporare, o ammisciare cum atera cosa.
incorporalità, f. Log. *incorporalidade*. Mer. *-àdi*.
incorporamènto, m. Dial. Com. *incorporamèntu*.
incorporàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incorporaziòne, f. Log. *incorporassione*. Mer. Sett. *-ziòni*.
incorporeità, → incorporalità.
incorpòreo, agg. Dial. Com. *incorpòreu*.
incòrporo, → incorporazione.
incòrre, → incogliere.
incorreggìbile, agg. Log. *incorrezìbile*, *incurreggìbile*. Mer. Sett. *-zìbili*.
incorreggibilità, f. Log. *incorreggibilidade*.
incorrentìrsi, v. n. p., pònnersi in cursu.
incòrrere, v. n. Log. *incùrrere*. Mer. *incùrriri*. Sett. *incurrì*. Rùere.
incorrètto, → scorretto.
incorròtto, agg. Log. *incorruptu*, *non currumpidu*. Mer. *incorrùmpiu*.
incorruttìbile, agg. Log. *incorruptìbile*. Mer. Sett. *incorruttìbili*.
incorruziòne, f. Log. *incorruptiòne*, *incorrussiòne*. Mer. Sett. *incorruziòni*.
incòrso, agg. Log. *incursu*, *incurtu*, *incùrridu*. Mer. *incùrriu*. Sett. *incortu*. Rutu.
incortinàre, v. a., ornare, arrodiare de cortina.
incostànte, agg. Log. *incostante*. Mer. Sett. *incostanti* → inconstante.
incoticàre, v. a. Log. *incorzolare*, *reduire a corzolu*.
incòtto, agg. Log. Mer. *mesu cottu*. Mesu buddidu.
incòtto, m. Log. *puddèrigu*, *puddedru*. Isciottas qui faghet su fogu ad sas feminas in s'ierru.
increànza, f. Log. *incivilidade*, *incrianzia*. Mer. *incrianzia* → inciviltà.
increàto, agg. Dial. Com. *eternu*. Increadu.
incredìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
incredibilità, f. Log. *incredibilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *incredibilitài*.
incredibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
incredulità, f. Log. *incredulidade* → miscredenza.
incrèdulo, agg. Dial. Com. *incredulu*.
incremènto, m. Log. *creschimentu*. Mer. *accrescimèntu*. Sett. *crescimentu*.
increpàre, → sgridare, riprendere.
increpaziòne, f. Log. *riprensiòne*. Mer. Sett. *-òni*.
increscènte, agg. Dial. Com. *fastidiòsu*.
increscènza, → noja, tedio.
increscere, v. n. p. Log. *increschere*. Mer. *incresciri*. Sett. *increscì* → rincrescere.
increscèvole, agg. Log. *infadòsu*, *pistighinzòsu*. Mer. *fastidiòsu*. Sett. *infaddòsu*.
increscevolèzza, f. Log. *infadu*, *pistighìnzu*. Mer. *fastidiu*. Sett. *infaddu*.
increscìòso, Log. *increscòsu* → increscevole.
increspamènto, m. Log. *incrispamentu*.
increspàre, v. a. Log. *incrispare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
increspatùra, f. Log. *incrispamèntu*.
incretàre, v. a., coberrer de luzana, terra.
incrinàre, v. n. e n. p. Log. *filare*. Mer. *schinnìri*. Sett. *filà*. Principiare a si segare.
incrinatùra, f. Log. Sett. *filadùra*. Mer. *schinnidùra*.
incrisalidàre, v. n. e n. p., faghersi berme. Si narat de sos bermes de seda et de ateros.

incristallàre, v. n., faghersi a biddia. De s'abba quando si format in bidru.
incriticàbile, agg., qui non si podet criticare.
incrocchiàre, → incrociare.
incrociamènto, m. Log. *inrugamèntu*. Mer. *ingruxamèntu*. Sett. *ingrozamèntu*.
incrociàre, v. a. Log. *rujare*, *inrugare*. Mer. *ingruxai*. Sett. *ingrozà*.
incrociatòre, m. Log. *inrugadòre*.
incrociatùra, f. Log. *rujadùra*, *inrugadùra*. Mer. *ingruxadùra*. Sett. *ingrozatura*.
incrojàre, v. a. Log. *aridare*, *indurìre* comente corzu bagnadu, et siccadu. Mer. *intostai*.
incrollàbile, agg. Mer. *immovibili*, *forti*.
incrostamènto, m. Log. *incrostamèntu*. Mer. *incrostadùra*, *accrostadùra*.
incrostàre, v. a. Log. *incrostare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incrostatùra, f. Dial. Com. *incrostadùra*.
incrostaziòne, f. Log. *incrostatiòne*.
incrosticàto, agg. Log. *incrostàdu*. Mer. *-àu*.
incrostolàre, v. a., bestire o forrare de crosta.
incrudelimènto, m. Log. Mer. *incrudelimèntu*.
incrudelìre, v. n. Log. *incrudelìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *incrudelì*.
incrudìre, v. a. Log. *fagher cruu*, *aspru*. V. n. p. *inasprire*, effectu de sas piaes. Mer. *incruai*.
incruènto, agg. Dial. Com. *incruèntu*. Senza sambene, non sanguineu. Voc. Lat.
incruscàre, v. a. Log. *barriare*, *pienare de furfure*.
incubaziòne, f. Log. *ciochidùra*, *crochidura*. Mer. *frucidùra*. Voc. Lat.
incubo, m. Log. *ammutadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
incùdine, incùde, f. Log. *incùdine*. Mer. *incòdina*. Sett. *incùdini*.
inculcàre, v. a. Log. *avvertire*. Mer. *-ìri*. Sett. *avvertì*. Replicare cum premura.
inculcatamènte, avv. Log. *repplicadamènte*.
inculcatòre, m. Log. *ammonidòre*, *avvertidore*. Mer. Sett. *-òri*.
inculcaziòne, f. Dial. Com. *avvertimèntu*.
incùlto, → incolto.
incumbènza, f. Dial. Com. *incumbènzia*.
incumbenzàre, v. a. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incuneàre, v. a. Log. *accottare*. Ficchire pedra o linna ind'una fabbrica cum forza.
incuòcere, v. a. anom. Log. *còghere*. Mer. *còiri*. Sett. *cozì*. Coghere appena.
incuojàre, → incrojare.
incuoràre, → incorare.
incuràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
incurabilità, f. Log. *incurabilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *incurabilitai*.
incuràto, agg. Log. *negligente*. Mer. Sett. *-ti*.
incùria, f. Dial. Com. *incuria*, *negligenzia*.
incuriosamènte, avv. Log. *senza curiosidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *senza curiositai*.
incuriosità, f. Dial. Com. *trascuranzia*.
incursiòne, f. Log. *incursiòne*. Mer. Sett. *-òni*. Iscurreria. Allagamentu.
incurvàbile, agg., qui non si podet curvare.
incurvamènto, m. Log. *incurvamèntu*, *-adùra*.
incurvàre, v. a. Log. *ingrusciare*, *incurvare*. Mer. *incrubai*. Sett. *incinà*. Mujare. Intonchinare.
incurvatùra, f. Log. *incurvadùra*. Mer. *incrubadùra*. Mujadura.
incurvaziòne, f. Log. *mujadùra de arcu*.
incùrvo, agg. Log. *arcadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
incusàre, v. a. Log. *accusare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
incustodìto, agg., senza custoidu.
incùtere, v. a., fagher cum forza. Voc. Lat.
indaco, m. Log. *ìndigu*. Materia de colore biaittu.
indagàbile, agg., qui si podet indagare.
indagamènto, m. Dial. Com. *indagamèntu*.
indagàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
indagatòre, m. Log. *indagadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
indagaziòne, f. Dial. Com. *indagamèntu*.
indanaiàre, v. a. Log. *iscaccare*. Mer. *strichiddai*.
indàrno, avv. Log. *de badas*, *inutilmènte*. Mer. Sett. *inutilmenti*.
indebellàbile, agg. Log. *invincìbile*. Mer. Sett. *invincìbili*.
indebilìre, v. n. Log. *indebilitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
indebitamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
indebitàrsi, v. n. p. Log. *indepidaresi*. Mer. *-aisì*. Sett. *indebitàssi*.
indèbito, agg. Dial. Com. *indebitu*, *ingiustu*.
indebolimènto, m. Dial. Com. *indebilimèntu*.
indebolìre, v. n. Log. *indebilire*, *indebilitare*. Mer. *indebolìri*. Sett. *indebolì*.
indecènte, agg. Log. *indezènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
indecentemènte, avv. Log. *indezentemente*. Mer. Sett. *-ènti*.
indecènza, f. Dial. Com. *indezènzia*.
indecìso, agg. Dial. Com. *indezìsu*, *irresolutu*.
indeclinàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
indecòro, indecoroso → indecente.
indefessamènte, avv., senza s'istraccare.
indefèsso, agg. Log. *infaticàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
indefettìbile, agg., qui non podet benner mancu.
indefettìvo, → indefettibile.
indeficiènte, agg., qui non benit mancu.
indeficientemènte, avv., senza fine.
indeficiènza, f. Dial. Com. *abbundanzia*.
indefinìbile, agg., qui non si podet definire.
indefinìto, agg., non determinadu.
indegnabòndo, → iracondo, sdegnoso.
indegnamènte, avv. Log. *indignamènte*. Mer. Sett. *-ti*.
indegnàrsi, v. n. p. Log. *arrabbiaresi*. Mer. *inchietaisì*. Sett. *arrabbiassi*.
indegnatìvo, agg., aptu a movere ad ira.
indegnaziòne, f. Log. *indignatione*. Mer. Sett. *-ziòni*.
indegnità, f. Dial. Com. *cosa indegna*.
indègno, agg. Dial. Com. *indignu*.
indelèbile, agg., qui non si podet isburrare.
indelebilmènte, avv., senza si poder isburrare.
indeliberàto, agg. Log. *indeliberadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
indeliberaziòne, → perplessità.
indelicatìrsi, v. n. p. Log. *faghersi dilicadu*. Mer. *faisì dilicau*.
indemoniàre, v. n. Log. *indimoniare*, *esser indemoniadu*. Mer. *indimoniai*.
indemoniàto, agg. e m. Log. *indimoniadu*.
indènne, agg., esente de damnu.
indennità, f. Dial. Com. *risarcimèntu de damnu*.
indennizzamènto, m., esenzione de damnu.

indennizzàre, v. a. Log. *indennizare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pagare su damnu.
indentàre, v. n. Log. *indentare*. Mer. *fai is dentis*. Unire cum dentes.
indèntro, avv. Log. *intro*. Mer. *intru*. Sett. *dentru*.
independènte, agg. Log. *indipendènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
independentemènte, f. Dial. Com. *indipendentemènte*. Mer. Sett. *-ènte*.
independènza, f. Dial. Com. *indipendènzia*.
indescrivìbile, agg., qui non si podet descriere.
indesideràbile, agg., qui non est de disizare.
indesinènte, agg., qui non accabbat mai.
indestinàre, v. a., conduire per mesu de destinu.
indeterminàbile, agg. Log. *indeterminàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
indeterminàto, agg. Log. *indeterminadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
indeterminaziòne, f. Log. *-tiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
indettàre, v. a. e n. p., istare de accordu in segretu.
indevòto, agg. Log. *senza divotiòne*. Mer. Sett. *-oziòni*.
indevoziòne, f. Log. *mancanzia de devozione*.
indi, avv. Dial. Com. *poi*. *Dai custu*. Indi a poco, *pustis de pagu*.
indiademàre, v. a. Mer. *cingiri de diadema*.
indiamantàre, v. a., reduire a modu de diamante.
indiàna, f. Dial. Com. *indiana*. Calancà.
indiàno, agg. e m. Dial. Com. *indiànu*. De sas Indias.
indiàre, v. a. e n. p. Log. *indeosare*. Mer. *-ài*.
indiascolàto, → indiavolato.
indiavolamènto, m. Dial. Com. *indiaulamèntu*.
indiavolàre, v. n. Log. *indiaulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
indiavolìo, m., actu vituperosu et indecente.
indicamènto, m. Dial. Com. *indicamèntu*.
indicàre, v. a. Log. *indicare*. Mer. *indicai*. Sett. *-à*.
indicatìvo, agg. Dial. Com. *indicativu*.
indicatòre, m. Log. *indicadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
indicaziòne, f. Log. *indicassione*. Mer. Sett. *-ziòni*.
indice, m. Log. *ìndice*, *ìndize*. Mer. Sett. *ìndizi*.
indìcere, → intimare.
indicìbile, agg. Log. *indicìbile*, *inexplicabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
indicibilmènte, avv., senza si poder narrer.
indìcio, → indìzio.
indietreggiàre, v. n. Log. *torrare in segus*. Mer. *torrai in palas*. Sett. *turrà in dareddu*.
indiètro, avv. Log. *in dasegus*, *addaisègus*. Mer. *a palas*. Sett. *dareddu*.
indifendìbile, agg., qui non si podet difendere.
indifèso, agg. Dial. Com. *non difesu*.
indifferènte, agg. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
indifferentemènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
indifferènza, f. Log. *indifferèntia*. Mer. *-ènzia*.
indifferìbile, agg., qui non si podet differire.
indìgeno, agg. Dial. Com. *natìvu*, *naturale*, de su propriu paesu.
indigènte, agg. e com. Log. Mer. *poberittu*.
indigènza, f. Log. *povertade*, *poberesa*. Mer. *poberitadi*, *poberesa*. Sett. *pobertai*. Bisonzu.
indigestìbile, agg., difficile a digerire.
indigestiòne, f. Log. *indigestiòne*. Mer. Sett. *-òni*.
indigèsto, agg. Dial. Com. *indigèstu*.
indignàrsi, v. n. p. Log. *indignaresi* → sdegnare.
indignaziòne, → sdegno, ira.
indignità, → indegnità.
in digròsso, avv. Log. *russamènte*. Mer. *grussamènti*. Sett. *grossamènti*.
indilatamènte, avv. Log. *subitamènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Luegamente.
indiminuìre, → diminuire.
indimostràbile, agg., qui non si podet ammustrare.
indipendènte, → independente.
indipendentemènte, → independentemente.
indipendènza, → independenza.
indìre, v. a. Log. *intimare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
indirettamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-enti*.
indirètto, m. Log. *indirectu*. Mer. Sett. *indirettu*.
indirìgere, → dirigere, indirizzare.
indirìtto, agg. Log. *dirigìdu*. Mer. *dirigìu*. Sett. *dirigìtu*.
indirizzamènto, m. Dial. Com. *avviamentu*.
indirizzàre, v. a. Log. *dirigere*, *avviare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
indirìzzo, m. Dial. Com. *indirizzu*, *avviamèntu*.
indiscernìbile, agg., qui non si podet separare.
indisciplinàto, agg. Log. *indisciplinadu*. Mer. *-àu*.
indiscretèzza, f. Log. Mer. *indiscretèsa*.
indiscrèto, agg. Dial. Com. *indiscretu*.
indiscreziòne, f. Log. *indiscressiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
indiscùsso, agg., senza examinadu.
indisiàre, v. a., ponner disizu. Fagher benner boza.
indispensàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
indispensabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
indispettìto, agg. Log. *indespettìdu*. Mer. *-ìu*.
indisposiziòne, f. Log. *indispositiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
indìvia, f. Log. Sett. *indìria*. Mer. *indìvia*.
individuàle, agg. Log. *individuale*, *indivisionale*.
individualmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
individuàre, v. a. Log. *individuare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Singularizare.
individuaziòne, → specificazione.
individuità, f. Log. *indivisibilidade*. Mer. *-àdi*.
indivìduo, m. Dial. Com. *individuu*. Persona.
indivìno, indivinare → indovino, indovinare.
indivisamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
indivisìbile, agg., qui non si podet dividere.
indivìso, agg. Dial. Com. *indivìsu*, *non divisu*.
indivòto, → indevoto.
indiziàre, v. a. Log. *indissiare*. Mer. *indiziai*. Sett. *-à*.
indìzio, m. Log. *indìciu*, *indìssiu*. Mer. Sett. *indìziu*.
indiziòne, f., nota de tempus qui cambiat ogni annu finzas ad su numeru 15.
indòcile, agg. Log. *indòzzile*, *indòcile*. Mer. *indòcili*. Sett. *indòzzili*.
indocilìre, v. a. Log. *render dòzzile*.
indocilità, f. Log. *indozzilidade*. Sett. *-litài*. Mer. *indocilidadi*.
indocilìto, agg., factu dozzile, persuadidu.

indogliàre, v. a. Log. *dolimare* → indolenzìre.
indolcàre, indolciare, indolcinire, indolcire, v. a. Log. *indulchìre*. Mer. *indulcìri*. Sett. *indolzì*.
indole, f. Log. *ìndole*. Mer. *ìndula*. Sett. *ìndoli*.
indolènte, agg. Log. *indolènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Senza dolore, senza passione. Trascuradu.
indolentìre, -zìre, v. a. Log. *addurmentare*, *addolimare*. Mer. *addolorai*. Tenner dolores.
indolènza, f. Dial. Com. *indolènzia*.
indolèrsi, v. n. p. Log. *lamentaresi*. Mer. *lamentaisì*. Sett. *lamentassi*.
indolimènto, m. Dial. Com. *indolimèntu*.
indolìto, agg. Log. *addolimadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *addolimau*, *indolìu*.
indomàbile, agg. Log. *indomàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
indomandàto, → spontaneo.
indomàto, indòmito, indòmo, agg. Log. *rude*. Mer. Sett. *arèsti*.
indonnàrsi, v. n. p. Log. *impadronìresi*. Faghersi padronu, Mer. *appoderaisì*, *faisì meri*.
indopàrsi, v. n. p., faghersi pustis, cedere.
indoramènto, m. Dial. Com. *indoramèntu*.
indoràre, v. a. Log. *indorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
indoratòre, m. Log. *indoradòre*. Mer. Sett. *-òri*.
indoratùra, f. Dial. Com. *indoradùra*.
indormentàre, v. a. e n. p. → intormentire.
indormentimènto, m. Log. *addurmentadùra*.
indormentìre, → intormentire.
indormìre, v. a. e n. p., non curare, disappressiare.
indossàre, v. a. e n. p. Log. *indossare*. Mer. *-ài*. Sett. *indossà*.
indosso, in dosso, avv. Dial. Com. *indòssu*.
indotàto, agg., senza dode.
indottìvo, agg. Dial. Com. *persuasìvu*.
indòtto, (*o* lar.) agg. Log. *ignorante*. Mer. Sett. *ignoranti*.
indòtto, (*o* str.) agg. Log. *induìdu*, *persuadìdu*. Mer. *persuadìu*. Sett. *persuasu*.
indottrinare, → addottrinare, ammaestrare.
indovarsi, v. n. p. Log. *collocaresi*. Mer. *collocaisì*. Sett. *collocassi*. Gall. *sduassi*. Accomodaresi.
indoverosamènte, avv. Log. *indevidamènte*. Mer. *indepidamènti*. Sett. *indebitamènte*.
indovìna, f. Log. *indovinadòra*. Mer. Sett. *indovìna*.
indovinàglia, f. Dial. Com. *indovinamèntu maccu*.
indovinamènto, m. Dial. Com. *indovinamèntu*.
indovinàre, v. a. Log. *indovinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
indovinatòre, m. Log. *indovinadòre*. Mer. Sett. *indovinadori*, *inzertadòri*.
indovinaziòne, f. Dial. Com. *indovinamèntu*.
indovinèllo, m. Dial. Com. *indovinellu*, *indovinu*.
indovutamènte, avv. Log. *indevidamènte*. Mer. *indepidamènti*. Sett. *indebitamènti*.
indovùto, agg. Log. *indèvidu*. Mer. *indepidu*, *indèpiu*. Sett. *indebìtu*.
indòzza, f. Log. *astriamèntu*, *male*. Mer. Sett. *mali*. Propr. de sas bestias.
indozzamènto, m. Log. Mer. *malesa*. Indispositione morbosa. Fattura, majìa.
indozzàre, v. n. Log. *astriare*. Si narat de sos animales quando tenent male. Affatturare.
indracàrsi, indragare, v. n. Log. *incrudelire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*. Inferozire.
indragonìto, agg. Log. *airadu que dragu*.
indrappàre, v. a., fabbricare drappos.
indrappellàre, v. a. Log. *ordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in ordine, in filerina.
indrizzàre, indrizzo → indirizzare, indirizzo.
indrudìre, v. a. Log. *amigare*, *fagher amante dishonèstu*. Mer. *affanceddai*. Da drudo.
induàrsi, v. a. e n. p. Log. *isperrare*, *dividere in duos*. Mer. *isperrai*. Sett. *isperrà*. Faghersi in duos.
indubitàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
indubitabilità, f. Log. *indubitabilidade*. Mer. *-adi*.
indubitabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
indubitàto, agg. Log. *indubitadu*, *certu*. Mer. *indubitau*. Sett. *indubitatu*.
inducàre, v. n. p., faghersi duca.
inducimènto, m. Log. *persuasiòne*. Mer. Sett. *-òni*.
inducitìvo, agg. Log. *aptu ad induire*.
indugèvole, agg., qui ritardat.
indugiamènto, m. Dial. Com. *ritardu*.
indugiàre, v. a. Log. *tardare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
indugiatòre, m. Log. *tardadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
indùgio, m. Log. *ritardu*. Tardanzia.
indulgènte, agg. Log. *indulgente*. Mer. Sett. *-ènti*.
indulgènza, f. Dial. Com. *indulgènzia*.
indùlgere, v. a. Log. *perdonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Concedere benignamente.
indultàrio, m., cuddu qui rezzit s'indultu.
indùlto, m. Dial. Com. *indùltu*.
indumèntu, m. Voc. Lat. → vestito.
induramènto, m. Dial. Com. *induramèntu*.
induràre, v. a. Log. *indurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher duru, intostare.
indurimènto, m. Dial. Com. *indurimèntu*.
indurìre, v. a. Log. *indurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. V. n. p. arrogantare, ostinaresi.
indùrre, inducere, v. a. Log. *indùsere*, *induìre*. Mer. *indùsiri*, *induìri*. Sett. *induzì*.
indùstre, agg. Log. *àbile*, *ingeniòsu*. Mer. *àbili*.
indùstria, f. Log. Mer. *industria*.
industriàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
industriàrsi, v. n. p. Log. *industriaresi*, *ingegnaresi*. Mer. *ingegnaisì*. Sett. *inzegnassi*.
industriosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
industriòso, agg. Dial. Com. *industriòsu*.
induttìvo, agg. Dial. Com. *induttìvu*.
induttòre, m. Log. *indusidòre*. Mer. Sett. *-òri*.
induziòne, f. Log. *indussiòne*. Mer. Sett. *-ziòni*.
inebbriamènto, m., inebbrianza f. Log. Mer. *imbriagamèntu*. Metaf. *allegria*, *cuntentesa*.
inebbriàre, v. a. Log. *imbreagare*. Mer. *-ài*. Sett. *imbriaggà*. Metaf. *gosare*, *fagher allegria*.
ineccitàbile, agg., qui non si podet ischidare.
ineclissàre, → eclissare.
inèdia, f. Voc. Lat. Dial. Com. *astinènzia*. Privatione de mandigare et de bìere. Bisonzu.
inèdito, agg., qui non est istadu stampadu.
ineffàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui non si podet exprimere.
ineffeminìre, v. n. p., diventare effeminadu.
ineffettuaziòne, f., su non reduire ad effectu.
inefficàce, agg. Log. *inefficace*. Mer. Sett. *-àci*.
inefficàcia, f. Dial. Com. *inefficacia*.
ineguaglièanza, f. Dial. Com. *disugualanzia*.

ineguàle, agg. Log. *disuguale*. Mer. Sett. *disuguali*.
inegualità, f. Log. *disugualidade*. Mer. *-àdi*.
inegualmènte, avv. Log. *disugualmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inelegànte, agg. Log. *inelegante*. Mer. Sett. *-ànti*.
inelegànza, f. Dial. Com. *ineleganzia*.
ineleggìbile, agg. Log. *ineligìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
ineloquènte, agg., qui non hat eloquenzia.
ineluttàbile, agg. Log. *inevitabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inemendàbile, agg. Log. *incorregìbile*. Mer. Sett. *-li*.
inenarràbile, agg., qui non si podet raccontare.
inequàbile, → ineguale.
inequivalènte, agg., ineguale in su valore.
ineradicàbile, → irradicabile.
inerbàre, v. a., coberrer de herba.
inerènte, agg. Log. *unìdu*. Mer. *unìu*. Sett. *unìtu*.
inerènza, f. Dial. Com. *attaccamèntu*. Da inerire, *esser attaccadu*, *unire*.
inèrme, agg. Log. *disarmadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
inerpicàre, v. a. e n. p. Log. *arrampicare*, *agganzaresi cum manos et pes*. Mer. *appicculai*.
inerràbile, agg., qui non errat, isbagliat.
inerrànte, agg. Dial. Com. *firmu*. Fixu.
inèrte, → pigro, infingardo.
inerudìto, agg., senza eruditione.
inèrzia, f. Dial. Com. *mandronìa*. Preittia.
inesattèzza, f. Log. Mer. *inesattèsa*. Sett. *-èzia*.
inesàtto, agg. Dial. Com. *inesattu*. Non esigidu.
inesaudìto, agg., qui non est esaudidu.
inesaurìbile, agg., qui non si podet esaurire, perenne, continuu.
inesàusto, agg., qui non mancat o benit mancu.
inescamènto, m. Log. *addescamèntu*, *lusinga*.
inescàre, v. a., allettare cum lusinga → adescare.
inescogitàto, agg. Log. *impensadu*. Mer. *-àu*.
inescrutàbile, → imperscrutabile.
inescusàbile, agg. Log. *inescusabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inescusabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ineseguìbile, agg. Log. *ineseguìbile*. Mer. Sett. *-li*.
ineseguìto, agg. Log. *ineseguidu*. Mer. *ineseguìu*. Sett. *ineseguitu*. Laxadu, senza factu.
inesercitàto, agg., non exercitadu, inexpertu.
inesigìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
inesigibilità, f. Log. *inesigibilidade*. Mer. *-adi*. Sett. *inesigibilitai*.
inesiòne, f. Dial. Com. *attaccamèntu*.
inesoràbile, agg. Log. *inesorabile*, *implacabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inesorabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inesperièenza, f. Dial. Com. *inesperienzia*.
inespèrto, agg. Dial. Com. *inespertu*. Qui non hat pratica. Imperidu.
inespiàbile, agg., qui non si podet espiare.
inesplicàbile, agg. Log. *inexplicabile*. Mer. Sett. *inesplicabili*.
inesprimìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
inespugnàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inessiccàbile, agg., qui non si podet siccare.
inestimàbile, agg., qui superat ogni istima.
inestinguìbile, agg., qui non si podet istudare.
inestìnto, agg. Dial. Com. *inestintu*. Non istudadu.
inestirpàbile, qui non si podet israighinare.
inestricàbile, agg., qui non si podet isolvere.
inestricàto, agg., non isoltu. Confusu.
ineternàre, v. a. Log. *eternare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
in etèrno, avv. Log. *in eternu*, *eternamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Sempiternamenti.
inetichìre, v. n. Mer. *intisichìri*. Diventare tisicu.
inettamènte, avv. Log. *incapacemente*. Mer. *-ènti*.
inettèzza, inettibilità, f. Log. *incapacidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *incapazitai*.
inètto, agg. Log. *incapace*, *incapàzze*, *inabile*, *inùtile*. Mer. *incapaci*. Sett. *incapazzi*.
inevitàbile, agg. Log. *inevitabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inevitabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inèzia, f. Dial. Com. *bagatella*, *inezia*.
infaccendàrsi, v. n. p. Log. *infazzendare*.
infacèto, → insipido, insulso.
infacòndo, agg. Dial. Com. *infacùndu*.
infagottàrsi, → inviluppare.
infallantemènte, → infallibilmente.
infallìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
infallibilità, f. Log. *infallibilidade*. Mer. *-adi*. Sett. *infallibilitài*.
infallibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
in fàllo, avv. Dial. Com. *in vanu*.
infamamènto, m. Dial. Com. *infamamèntu*.
infamàre, v. a. Log. *infamare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Diffamare, vituperare, disonorare.
infamatòre, m. Log. *infamadòre*. Mer. Sett. *-òri*.
infamatòrio, agg. Dial. Com. *infamatoriu*.
infamaziòne, f. Log. *infamatiòne*. Mer. *-aziòni*.
infàme, agg. Log. *infame*. Mer. Sett. *-mi*.
infamemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
infàmia, f. Dial. Com. *infamia*.
infamigliàrsi, v. n. p. Log. *cojuàresi*, *benner in familia*.
infamìre, v. n. Log. *infamigare*, *haer famine*. Mer. *teniri famini*. Sett. *abè fami*.
infamità, f. Log. *infamidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *infamitai*. Vituperiu.
infanciullìre, v. n. Log. *impizzinnìre*. Mer. *appipiai*. Sett. *appizzinnà*. Torrae a criadura.
infàndo, agg. Log. Sett. *ìmpiu*. Mer. *èmpiu*.
infangàre, v. a. Log. *alludare*, *imbruttare de ludu*. V. n. p. *affungare*. Mer. *infangaisì*.
infantàre, v. a. e n. Log. *illierare*, *issindigare*. Mer. *sfindiai*. Sett. *illierassi*. Gall. *liarassi*.
infantastichìre, v. n. Log. *infantasticare*, *benner fantasticu*. Mer. *beniri fantasticu*.
infantàta, agg. e f. Log. *partorza*. Mer. *partèra*. Sett. *partòggia*. Gall. *paltugghiana*.
infànte, m. Log. *criadura*, *pizzinneddu*. Mer. *pipieddu*. Sett. *criatura*. Gall. *isteddu*.
infanterìa, f. Dial. Com. *infanteria*, *fanteria*.
infantescàre, v. n. Log. *esser innamoradu de teraccas*. Andare fattu de servidoras.
infanticìda, m. Dial. Com. *infanticida*. Qui bocchit su pizzinnu appenas naschidu.
infanticìdio, m. Dial. Com. *infanticìdiu*.
infantìle, agg., de pizzinnu.
infantilità, → infanzia.
infànzia, f. Log. Sett. *pizzinnìa*. Mer. *infanzia*. Per sim. *principiu*, *su naschere*.
infaonàto, agg. Log. *ruju*. Si narat de tumore quand'est incrudelidu.

infarcìre, v. a. Log. *pienare*. Mer. *prèniri*. Sett. *pienà*. Imbuttire, insaccare.
infardàre, v. a. Log. *imbruttare*. Imbellettare.
infardellàre, v. a. Log. *infagottare*. Mer. *infagottài*. Sett. *infagottà*.
infaretràto, agg., armadu de faretra.
infarfallàre, -ìre, v. a. e n. Log. *faghersi mariposa*.
infarinàre, v. a. Log. *infarinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pienare de farina.
infarinàto, agg. Log. *infarinadu*. Metaf. *qui tenet cognitione de una cosa*.
infasciàre, v. a. Log. *fasciare*, *fascare*. Mer. *fasciai*. Sett. *fascià*.
infascinàre, v. a. Log. *affascinare*, *affaschinare*. Mer. *affascinai*. Ponner ad sa confusa.
infastidiàre, -stidire, v. n. Log. *infadare*. Mer. *arròsciri*. Sett. *infaddà*.
infastidimènto, m. Log. *infàdu*. Mer. *arroscimentu*. Sett. *infaddu*.
infaticàbile, -gàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
infaticabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
infatti, avv. Log. *infatti*, *infactis*. Mer. Sett. *infatti*.
infatuàre, v. a. Voc. Lat. → impazzare.
infàusto, agg. Dial. Com. *infaustu*. Infelice.
infecòndo, agg. Dial. Com. *infecundu* → sterile.
infedèle, agg. e com. Log. *infidele*. Mer. *-èli*. Sett. *infedeli*.
infedeltà, f. Log. *infidelidade*. Mer. *-àdi*.
infederàre, v. a., ponner su cabidale intro s'afforru, Mer. *in sa cuscinera*.
infelìce, agg. e com. Log. *infelize*. Mer. Sett. *-ìzi*.
infelicemènte, avv. Log. *infelizemente*. Mer. Sett. *-ti*.
infelicità, f. Log. *infelizidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *infelizitài*. Infelicidade, miseria.
infelicitàre, v. a., render infelize.
infellonìre, v. n. Log. *incrudelire*. Mer. *-ìri*. Sett. *incrudelì*. Arrabbiare, benner fieru.
infeltràto, agg., imboligadu in su pannu.
infeltrìto, agg., de terrinu reduidu que feltru cum bruncos de piantas.
infemminìre, v. a. e n. Log. *infemminare*. Mer. *-ài*. Esser de animu et modos que femina.
infènso, → nemico, avverso.
inferi, m. pl. Dial. Com. *inferru* → inferno.
infèrie, f., offertas qui sos antigos faghiant ad sos mortos in sas tumbas.
inferìgno, agg. e m. Log. *chivarzu*. Mer. *civraxu*. Sett. *tintura*. Gall. *cuàgliu*.
inferiòre, agg. Log. *inferiore*. Mer. Sett. *-òri*.
inferiorità, f. Log. *inferioridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *inferioritài*.
inferìre, v. a. Log. *inferrere*. Mer. *infèrriri*.
infermàre, v. n. Log. *ammalaidare*. Mer. *ammaladiai*. Sett. *ammalaiddà*. Gall. *ammalà*.
infermazìone, → invalidazione.
infermerìa, f. Dial. Com. *infirmerìa*.
infermìccio, agg. Log. *malaidonzu*. Mer. *malaidongiu*. Sett. *malaiddògnu*.
infermière, m. Dial. Com. *infirmeri*.
infermìre, v. a. Log. *ammalaidare*. Mer. *ammaladiai*. Sett. *ammalaiddà*.
infermità, f. Log. Mer. *maladia*. Sett. *maladdìa*.
infèrmo, agg. e m. Log. *malàidu*. Mer. *malàdiu*. Sett. *ammaladdu*, *-àtu*.
infernàle, agg. Log. *infernale*. Mer. Sett. *-àli*.
infèrno, m. Dial. Com. *inferru*. Gall. *infarru*.
inferocìre, v. n. Log. *inferozire*. Mer. *inferociri*. Sett. *inferozì*. Incrudelire.
inferrajuolàto, agg. Log. *accabbanadu*.
inferràre, -ferriare, v. a. Log. *incadenare*. Mer. *incadenai*. Ponner in ferros.
inferràta, f. Log. *inferrada*. Mer. *inferriada*.
inferrucciàre, → inferrare.
infèrtile, → sterile.
infertilità, f. Log. *sterilidade* → sterilità.
infervoramènto, m. Dial. Com. *infervoramentu*.
infervoràre, -vorìre, v. a. Log. *infervorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Animaresi pro un'opera.
inferzàto, agg., factu a modu de istaffile.
infestamènto, m. Dial. Com. *molestia*, *fastidiu*.
infestàre, v. a. Log. *importunare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Infastidire, siccare.
infestatòre, m. Log. *molestadore*. Mer. Sett. *-òri*.
infestazìone, → infestamento.
infestèvole, infesto, agg. Dial. Com. *molestu*.
infestùco, infestuto, m. Log. *iscordamentu*. Maladia de sos caddos.
infettàre, v. a. Log. *infettare*, *contaminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Impestare.
infètto, m. Log. *infettadu*, *contaminadu*. Mer. *contaminàu*. Sett. *-àtu*.
infeudàre, v. a. Log. *infeudare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
infezìone, f. Log. → corruzione, contagione.
infiacchimènto, m. Dial. Com. *indebolimentu*.
infiacchìre, v. a. e n. Log. *indebolire*, *debilitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Render debile.
infiammàbile, agg. Log. *infiammabile*. Mer. Sett. *-li*.
infiammamènto, m. Dial. Com. *infiammamentu*.
infiammàre, v. a. Log. *infiammare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
infiammatìvo, agg. Dial. Com. *infiammativu*.
infiammatòre, m. Log. *infiammadore*. Mer. Sett. *-òri*.
infiammatòrio, agg. Dial. Com. *infiammatoriu*.
infiammazìone, f. Log. *-ziòne*. Mer. Sett. *-zìoni*.
infiascàre, v. a. Log. *infiascare*, *infrascare*. Mer. *infrascài*. Sett. *infiascà*.
infidamènte, avv. Log. *isfidadamente*. Mer. *-ènti*. Sett. *infedelmenti*.
infido, agg. Log. *infidele*. Mer. *-èli*. Sett. *infedeli*.
infielàre, v. a. Log. *infelare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Amargurare de fele.
infierìre, v. n. Log. *infierire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-erì*.
infievolimènto, m. Dial. Com. *indebolimentu*.
infievolìre, v. a. Log. *indebilitare*. Mer. *-ài*. Sett. *indebilità*.
infiggere, v. a. Log. *ficchìre*, *ficcare*. Mer. *sticchiri*. Sett. *ficchì*. Attaccare.
infiguràbile, agg., qui non si podet figurare.
infiguràrsi, v. n. Log. *figurare*, *leare figura*.
infilacàppio, m., agu cum sa quale s'infilat.
infilàre, v. a. Log. *infilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
infilatùra, f. Log. Mer. *infiladura*. Sett. *-atura*.
infilzàre, v. a. Log. *infilzàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pertunghere, ponner in s'ispidu.
infilzàta, f. Log. Mer. *infilzada*. Sett. *infilzata*.

infilzatùra, f. Log. Mer. *infilzadura*. Sett. *-atura*.
infimamènte, avv. Log. *basciamente*. Mer. *-ènti*. Sett. *bassamenti*.
infimità, f. Log. Mer. *basciesa*. Sett. *bassezia*.
infimo, agg. Dial. Com. *ìnfimu*. Ultimu.
infinattànto, infino a tanto, avv. Log. *infina a tantu qui*. Mer. Sett. *fin a tantu chì*.
infine, avv. Log. *finalmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
infinestràre, v. a., fagher sos oros ad unu fogliu de libru qui siat maltrattadu.
infingardàggine, infingardezza, f. Log. *preìttia*. Mer. *preizza*, *mandronia*. Sett. *mandronìa*.
infingardamènte, avv. Log. *preittiosamente*. Mer. *preizzosamenti*.
infingardìa, -garderia, Log. *preittia*. Mer. *preizza*.
infingardìre, v. a. Log. *ammandronìre*. Mer. *-ìri*.
infingàrdo, agg. Log. *preittiosu*. Mer. *preizzosu*. Sett. *mandroni*.
infingere, v. n. Log. *fingere*. Mer. *fingiri*. Sett. *fingì*.
infingimènto, m. Log. *finzione*. Mer. Sett. *-òni*.
infingitòre, m. Log. *finghidore*. Mer. Sett. *fingidori*. Qui operat cum finzione.
infinità, f. Log. *infinidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *infinitài*. Immensidade.
infinitamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
infinitìvo, infinito, m. Dial. Com. *infinitu*.
infinitùdine, f. Log. *infinitudine*. Mer. Sett. *-ùdini*.
infino, prep. Log. *fina*, *finzas*, *finas*. Mer. Sett. *fina*. Infino ad ora, *finzas ai como*.
infinocchiàre, v. a. Log. *imbrogliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ingannare, aggirare.
infinta, → finzione, doppiezza.
infintamènte, avv. Log. *fintamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
infintèzza, f. Log. *finzione*. Mer. Sett. *finzioni*.
infìnto, agg. Log. *fingìdu*. Mer. *fingìu*, *fintu*. Sett. *fingitu*, *fintu*.
infioccàre, v. a. Log. *infioccare*. Mer. *infroccai*. Sett. *infioccà*. Ornaresi de fioccos.
infioràre, -rìre, v. a. Log. *ispargher fiores*. Fagher bellu, abbelliresi.
infirmàre, v. a. Log. *ammalaidare*. Mer. *ammalaidài*. Sett. *ammalaiddà* → infermare.
infiscàre, → confiscare.
infisimìre, v. n. Log. *intrare in fantasia*. Incappriciaresi.
infisso, agg. Log. *ficchidu*. Mer. *cravau*.
infistolìrsi, v. n. p., convertiresi in fistula.
inflacidìre, → infiacchire, appassìre.
inflammatòrio, agg. Dial. Com. *inflammatoriu*.
inflessìbile, agg. Log. *inflexìbile*. Mer. Sett. *-ssìbili*.
inflessibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inflessiòne, f. Voc. Lat. → piegamento.
inflèttere, v. a. Voc. Lat. → piegare.
infligìggere, v. a. Log. *infligere*. Mer. *infligiri*. Sett. *infligì*. Dare in gastigu.
inflìttu, agg. Dial. Com. *inflìttu*.
infliziòne, f., *s'*actu de su gastigu.
influènte, agg. Log. *influente*. Mer. Sett. *-ènti*.
influènza, f. Dial. Com. *influenzia*.
influìre, v. n. Log. *influire*. Mer. *-ìri*. Sett. *influì*.
influssiòne, f. Log. *influxione*. Mer. *influssioni*.
inflùsso, m. Log. *inflùxu*. Mer. Sett. *influssu*.
infocamènto, m. Log. Mer. *infogamentu*.
infocàre, v. a. Log. *infogare*. Mer. *-ài*. Sett. *infoggà*, *infocà*. Accendere, ponner fogu.
infoderàre, infodrare, v. a. Log. *ponner in sa bàina*. Torrare in bàina.
infogliàrsi, v. n. p. Log. *infozare*. Mer. *infollai*.
infognàrsi, v. n. p. Log. *affungare in logu de immundissias*. Ponnersi in affare ispinosu.
infognìto, agg., de depidu inesigibile, o de benes qui non s'ischit su padronu.
infola, f. Dial. Com. *benda*. Benda sacra, bendas de sa mitra. Voc. Lat.
infolgoràre, v. a. Log. *lampare* → folgorare.
infollìre, v. a. Log. *ammacchiare*. Mer. *-ài*. Sett. -à.
in fòlta, → affollatamente.
infoltàrsi, v. n. p., infoltire v. n. Log. *faghersi ispissu*.
infoltìto, agg. Log. Sett. *ispissu*. Auppadu, unidu.
infòndere, v. a. Log. *infundere*. Mer. *infundiri*. Sett. *infundì*. Bagnare.
infondimènto, m. Dial. Com. *infundimentu*.
inforàbile, agg., qui non si podet pertunghere.
inforcàre, v. a. Log. *infurcare*, *impiccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inforcàta, f., sa parte de su corpus humanu ue finit su bustu → forcata.
inforcatùra, f. Log. *furcadura*.
inforestieràrsi, v. n. p., imitare sos usos furisteris.
informamènto, m. Log. *informamentu*, *informatione*. Mer. Sett. *informazioni*.
informatìvo, agg. Dial. Com. *informativu*.
informàto, agg. Log. *-adu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
informazìone, f. Log. *informatione*. Mer. Sett. *-zìoni*. Informu.
infòrme, agg. Log. *informe*. Mer. Sett. *-mi*.
informentàre, → fermentare, levitare.
informicolamènto, m. Log. *addurmentadura*, *informigamentu*. Mer. *addormentamentu*.
informicolàre, v. n. Log. *addurmentare*, *informigare*. Mer. *addormentai*. Sett. *addulmentà*.
informità, f. Log. *informidade*. Mer. *-àdi*.
infornapàne, m. Dial. Com. *pala*.
infornàre, v. a. Log. *infurrare*. Mer. *inforrai*.
infornàta, f. Log. *infurrada*. Mer. *inforrada*.
inforsàre, v. a. Log. *ponner in dubbiu*, *in duda*.
infortàre, v. n. Log. *infortigare*. Mer. *affortiai*. Sett. *inforticà*. Benner forte, robustu.
infortìre, v. n. Log. *rinforzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare puntu, faghersi aghedu, de su binu.
infortunàre, v. n., tenner burrasca, naufragare.
infortùnio, m. Log. *disgratia*. Mer. Sett. *-zia*.
inforzàre, → afforzare, infortire.
infoscamènto, m. Dial. Com. *offuscamentu*.
infoscàrsi, v. n. p. Log. *offuscare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
infossàre, v. a. Log. *infossare*, *ponner in fossu*.
infra, prep. Log. *inter*, *tra*, *sutta*. Mer. Sett. *tra*.
infracidamènto, m. Log. Sett. *frazigamentu*. Mer. *purdiamentu*. Guastamentu.
infracidàre, -dìre, v. n. Log. *frazigare*. Mer. *purdiài*. Sett. *fraziggà*, *frazicà*. Corrumpersi.
infracidàto, agg. Log. *fràzigu*, *pudrigu*. Mer. *purdiàu*. Sett. *frazicu*.
infracidatùra, → putrefazione.

infràgnere, → infrangere, spezzare.
infragrànti, avv. Log. *in fragranti*, *in factu*.
infralimènto, m. Dial. Com. *indebolimentu*.
infralìre, v. n. Log. *indebolire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-lì*. Perder forzas, perder de animu.
inframmèssa, f., -mmesso m. Log. *intramesa*.
inframmèttere, v. a. Log. *intramettere*, *ponnere in mesu*. Mer. *frapòniri*. Sett. *fraponì*.
inframmischiàre, v. a. Log. *ammisciare*. Mer. *ammisturai*. Sett. *ammiscià*.
infrancesàrsi, v. n. p., benner franzesu.
infranciosàto, -ìto, agg. Log. *affranzesadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Qui hat male franzesu.
infràngere, v. a. Log. *segare*. Mer. *-ài*. Sett. *taglià*.
infrangìbile, agg., qui non si podet segare.
infrangimènto, m. Log. Mer. *segamentu*. Sett. *tagliamentu*. Tagliu, segadura.
infrangitòre, m. Log. *segadore*. Mer. *segadori*. Sett. *tagliadori*.
infrànto, agg. Log. *segàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *tagliatu*, *fattu a pezzi*.
infrantojàta, f. Log. *marghinada*. Sett. *mazinata*.
infrantòjo, m. Dial. Com. *molinu*.
infrantùra, f. Log. Mer. *segadura*. Sett. *tagliatura*.
infrascàre, v. a. Log. *coberrer de sida*. Mer. *arramai*. Metaf. *intrigare*, *imbrogliare*.
infrasconàre, v. a. e n. Log. *probainare*. Mer. *sterriri*. Sutterare una pianta de sarmentu.
infrascrìtto, agg. Dial. Com. *infrascrittu*, *suttascrittu*. Iscriptu subta.
infrascrìvere, → sottoscrìvere.
infratàre, v. a. Log. *faghersi padre*. Mer. *faisì para*. Sett. *fassi frati*. Leare s'abidu.
infrattànto, avv. Log. *intertantu*, *impertantu*. Mer. Sett. *trattantu*.
infrattòre, m. Log. *segadore*. Mer. *-òri*. Violadore, contravventore.
infrazìone, f. Log. *contravvenzione*. Mer. Sett. *-òni*.
infreddàggine, -ddagione → infreddamento.
infreddamènto, m. Log. *infrittamentu*. Mer. *sfridamentu*. Sett. *infreddamentu*.
infreddàre, v. n. Log. *infrittare*. Mer. *sfridài*. Sett. *infreddà*. Accatarrare, resfreare.
infreddazìone, -ddatura → infreddamento.
infrèmere, → fremere.
infrenàre, v. a. Log. *frenare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Reprimere, contènnere.
infrenellàre, v. a., firmare o tennere su remu cum sa pala in altu.
infrenesìre, v. n. Log. *imbozire*, disizare comente freneticu una cosa. Mer. *infrenesiaisì*.
infreneticàre, v. n. Log. *delirare*, *delliriare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Benner freneticu.
infrequènte, agg. Log. *non frequente*. Mer. Sett. *-enti*.
infrequènza, f. Dial. Com. *infrequenzia*.
infrescamènto, m. Log. *infriscamentu*.
infrescàre, v. a. Log. *infriscare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
infrescatìvo, agg. Dial. Com. *rinfriscativu*.
infrètta, avv. Log. *de presse*. Mer. *de pressi*. Sett. *in pressa*. Coitende.
infrigidàre, v. a. Log. *infrizidare*. Mer. *sfridai*. Sett. *infreddà*. Fagher benner frittu.
infrigidimènto, m. Log. *infrizidamentu*. Si narat de sas terras incapaces de cultura.
infrigidìre, v. n. Log. *infrizidare*, *benner frittu*.
infrìgno, agg. Log. *attripoddìdu* → grinzoso.
infrollìre, v. n. Log. *diventare modde* (frollo).
infrondàre, v. a. Log. *infozare*, *ponner fozas*. Mer. *infollìri*. Si narat de sas piantas.
in fròtta, avv. Log. *a fiottu*. Sett. *in cumpagnia*. Mer. *a cambarada*.
infrunìto, agg. Log. *isfrenadu*. Mer. *ingrillìu*, *sfrenau*. Sett. *-àtu*. Voc. Lat.
infruscàre, v. a. Log. *misciare*. Mer. *ammesturai*. Sett. *ammiscià*. Confunder cum pare cosas in modu de non si poder separare.
infruttìfero, agg. Dial. Com. *infruttiferu*.
infruttuosamènte, avv. Log. *infruttuosamènte*. Mer. Sett. *-enti*. Inutilmente.
infruttuòso, agg. Dial. Com. *infruttuosu*.
infugàre, v. a. Log. *giagarare*. Mer. *strattallai*. Sett. *fa fuggì*. Fagher fuire. Allontanare.
infula, infola, Dial. Com. *benda* → infola.
infulàto, agg. Log. *mitradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
infumàre, v. a. Log. *fumentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
infunàre, v. a. Log. *affunare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ligare, attrozzare cum fune.
infunatùra, f. Log. Mer. *affunadura*.
infundìbolo, m. Log. *imbudu*. Mer. *imbudeddu*.
infuocàre, → infocare.
infuòri, avv. Log. Sett. *fora*, *foras*. Mer. *inforas*.
infurbìre, v. n. Log. *diventare astutu*, *furbu*.
infurfantìre, v. n. Log. *diventare birbante*.
in fùria, avv. Dial. Com. *in furia*.
infuriamènto, m. Dial. Com. *infuriamentu*.
infuriàre, v. n. Log. *infuriare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
infuscàre, v. a. Log. *render oscuru et confusu*.
infuseràre, v. a., tenner a modde una cosa pro pagu tempus. Mer. *pòniri a moddi*.
infusìbile, agg., qui non si podet fundere.
infusìone, f. Log. *infusione*. Mer. Sett. *infusioni*.
infùso, agg. Dial. Com. *infusu*.
infuturàrsi, v. n. p. Log. *estendersi ad su futuru*.
ingabbiàre, v. a. Log. *ingabbiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in gabbia, inserrare.
ingabellàre, v. a. Log. *suttaponner a gabella*.
ingaggiàre, v. a. Log. *ingaggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ingaggiatòre, m. Log. *ingaggiadore*. Mer. Sett. *-òri*.
ingàggio, m. Dial. Com. *ingàggiu*.
ingagliardamènto, m. Dial. Com. *ingagliardamentu*.
ingagliardìre, v. a. e n. Log. *ingagliardìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *ingagliardì*. Rinforzaresi.
ingalappiàre, → accalappiare.
ingalluzzàrsi, v. n. p. Log. *appuddighinare*. Mer. *inchighiristai* → ringalluzzare.
ingambàre, v. n. Log. *learesi sas cambas*, *fuire*. Mer. *fuiri*. Sett. *fuggì*.
inganciàre, v. a. Log. *agganzare*. Mer. *agganciài*. Sett. *agganzà*, *afferrà*.
ingangheràre, v. a. Log. *incancarare*, *ponner sos cancaros*. Mer. *incancarai*.
ingannamènto, m. Dial. Com. *ingannu*.
ingannàre, v. a. Log. *ingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ingannatòre, m. Log. *ingannadore*. Mer. *-òri*.

ingannèvole, agg. Log. *pienu de ingannos*.
ingannevolmènte, avv. Log. *ingannosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Cum ingannu.
ingànno, m. Dial. Com. *ingannu*.
ingannòso, agg. Dial. Com. *ingannosu*, *fradulentu*.
ingarbàre, v. a. Log. *aggiustare*, *dare garbu*, *acconzare*. Mer. *aggiustai*. Sett. *-à*.
ingarbugliàre, v. a. Log. *ingrangugliare*. Mer. *ingannài*. Sett. *ingannà*.
ingarzullìto, agg. Log. Sett. *allegru*.
ingastàda, ingastara, f. Log. *vasu de bidru*.
ingastigàto, → impunito.
ingattìrsi, v. n. Log. *innamoraresi comente battos*.
ingavignàre, v. a. Log. *tenner iscrofolas in su tuju*.
ingazzullìto, agg. Log. *allegru*, *avvivadu*. Mer. *abbivau*. Sett. *allegrùzzulu*.
in gazzùrro, avv., esser in gazzurro, *esser in festa*, *iscialare*. Mer. *essiri in ispàssiu*.
ingegnamènto, m. Log. Mer. *ingeniamentu*. Sett. *inzegnamentu*.
ingegnàrsi, v. n. p. Log. *inzegnare*, *ingeniaresi*. Mer. *ingeniaisì*. Sett. *inzegnassi*.
ingegnère, m. Dial. Com. *inzegneri*.
ingegnètti, pl. Log. *sas bardias de sa crae*.
ingegnètto, m. Dial. Com. *astuzia*.
ingègno, m. Log. *ingeniu*, *inzegnu*. Mer. *ingeniu*. Sett. *inzegnu*. Talentu, abilidade.
ingegnosamènte, avv. Log. *ingeniosamente*. Mer. Sett. *-enti*. Inzegnosamente.
ingegnòso, agg. Dial. Com. *ingeniosu*.
ingelàre, v. n. Log. *faghersi a biddia*. Mer. – *a gelu*.
ingelosìre, v. n. Log. *imbelosìre*. Mer. *ingelosìri*. Sett. *ingelosì*.
ingemmàre, v. a. Log. *ingemmare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ornare cum gemma.
ingeneràre, v. a. Log. → generare.
ingènere, avv. Log. *generalmente*. Mer. Sett. *-enti*.
ingeneròso, agg. Dial. Com. *ingenerosu*.
ingeniosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-enti*.
ingènito, agg. Log. *naturale*. Mer. Sett. *-àli*.
ingènte, agg. Voc. Lat. → grande, enorme.
ingentilìre, v. a. Log. *ingentilire*. Mer. *ingentilìri*. Sett. *-lì*. Benner, esser gentile.
ingenuamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
ingenuità, → sincerità, schiettezza.
ingènuo, → sincero, schietto.
ingerènza, f. Dial. Com. *ingerenzia*.
ingerìrsi, v. n. p. Log. *ingerìresi*. Mer. *ingeririsì*. Sett. *ingerìssi*. Impicciare, ponnersi in affares.
ingessàre, v. a. Log. *inghijare*. Mer. *inghisciai*. Sett. *inghixà*. Dare su ghiju.
ingèsto, agg. Log. *postu a intro*. Mer. *ingestu*.
ingheronàre, → ghermire.
inghiaràre, v. a. Log. *ponner sa giarra*, *sa pedra segada*, *o laddìa subra s'istradone*.
inghiottimènto, m. Log. *ingullimentu*. Mer. *ingurtimentu*.
inghiottìre, v. a. Log. *ingullìre*, *ingùllere*. Mer. *ingùrtiri*. Sett. *inguddì*. Gall. *inghiuttì*.
inghiottitòjo, m. Log. *ingullidòrzu*.
inghiottitòre, m. Log. *ingullidore*. Mer. *ingurtidori*. Sett. *inguddítori*.
inghiottonìre, v. a. Log. *render ingurdu*, *àvidu de cibos*. Mer. *pappai a lurpidura*.
inghirlandàre, v. a. Log. *inghirlandare*. Mer. *-ài*. Sett. *inghirlandà*. Incoronare.
ingiacàre, v. a. e n. Log. *incorazzare*, *pònnersi sa corazza*. Arma difensiva facta a maglia.
ingiallàre, -ìre, v. a. Log. *ingroghire*. Mer. *-ìri*. Sett. *ingroghì*. Fagher grogu.
ingiardinàre, v. a. Log. *piantare a giardinu*.
ingiavettàre, v. a. Log. *impernare*, *firmare sos pernos*. Mer. *impernai*.
ingiglìare, v. a. Log. *ornaresi cum lizos*.
inginestràta, f., ispecie de vivanda.
inginocchiàrsi, v. n. p. Log. *imbenujaresi*. Mer. *ingenugaisì*. Sett. *ingenucciassi*.
inginocchiàta, f. Log. *imbenujàda*. Mer. *ingenugada*. Sett. *ingenucciata*.
inginocchiatòjo, m. Log. *imbenujadorzu*. Mer. *ingenugadori*.
inginocchiòne, -genocchiòni, avv. Log. *imbenujàdu*. Mer. *ingenugau*. Sett. *ingenuccioni*.
ingiocòndo, agg. Dial. Com. *tristu*, *ingiucundu*.
ingiojellàre, v. a. Log. *ornare de gioja*.
ingiovanìre, → ringiovanire.
in gìro, avv. Log. *a inghìriu a inghiriu*. Mer. *a ingiriu a ingiriu*. Sett. *a giru*.
in giù, avv. Log. *giòsso*, *in bàsciu*, *in bassu*. Mer. *in basciu*. Sett. *in bassu*.
ingiudicàto, agg., qui non est istadu judicadu.
ingiùgnere, v. a. Log. *giùnghere*, *zunghere*. Mer. *giungiri*. Sett. *giugnì*. Unire, ordinare.
ingiuncàre, v. a., coberrer cum giuncu.
ingiùnto, agg. Log. *giùntu*, *zùntu*. Mer. *giùngiu*. Sett. *giuntu*.
ingiùria, f. Log. *injùria*. Mer. Sett. *ingiùria*.
ingiuriàre, v. a. Log. *inzuriare*, *injuriare*. Mer. *ingiuriai*. Sett. *ingiurià*.
ingiuriatòre, m. Log. *inzuriadore*, *injuriadore*. Mer. Sett. *ingiuriadori*.
ingiuriosamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
ingiuriòso, agg. Log. *injuriosu*, *inzuriosu*. Mer. Sett. *ingiuriosu*.
in giùso, avv. Dial. Com. *in bàsciu*, *a bàsciu*.
ingiustamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-enti*.
ingiustificàbile, qui non si podet giustificare.
ingiustìzia, f. Log. *injustitia*, *ingiustissia*. Mer. Sett. *ingiustizia*.
ingiùsto, agg. Log. *injustu*, *ingiustu*. Mer. Sett. *ingiustu*.
inglesàre, v. a., segare certos muscolos ad su caddu pro jugher sa coa plus in altu.
ingloriòso, agg. Dial. Com. *ingloriosu*, *senza gloria*.
inglùvie, f. Voc. Lat. → voracità.
ingobbiàre, → imboccare, trangugiare.
ingobbìre, m. Log. *fagher sa zumba*. Mer. *fai sa gobba*. Sett. *fa la gobba*.
ingoffàre, v. a. Log. *dare istuturradas*, *ismurrare*.
ingòffo, m. Log. *istuturrada*. Mer. *ismurrada*.
ingojàre, v. a. Log. *ingullire* → inghiottire.
ingolfamènto, m. Dial. Com. *ingolfamentu*.
ingolfàrsi, v. n. p. Log. *ingolfare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ingollàre, v. a. Log. *ingullire*. Mer. *ingùrtiri*, *inguddì*. Tragare, suvrusciare.

ingomberàre, ingombrare, v. a. Log. *imbarrazzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ingòmbero, ingòmbro, m. Dial. Com. *imbarrazzu*.
ingommàre, v. a. Log. *ingommare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ingonnellàrsi, v. n. p. Log. *immunneddare*, (Margh.) *ingunneddaresi*. Mer. *infardettaisì*. Sett. *infaldettà*. Ponnersi in munnedda.
ingorbiàre, v. a. Log. *ponner su puntale*.
ingordàggine, f. Log. *ingurdoneria*, (Margh.) *orgògliu*. Mer. *allurpidìura*.
ingordamènte, avv. Log. *avidamente*, (Margh.) *orgogliosamènte*. Mer. Sett. *avidamenti*.
ingordàrsi, v. n. p. Log. *faghersi ingurdone*.
ingordèzza, ingordìgia, f. Log. *ingurdoneria*, (Margh.) *orgògliu*. Mer. *avididàdi*. Sett. *avidità*.
ingordìna, f. Dial. Com. *raspa*, lima pro linna.
ingòrdo, agg. Dial. Com. *àvidu*, (Margh.) *orgogliosu*.
ingorgamènto, m. Log. *currente*. Mer. *garropu*. Logu ue s'abba qui curret si firmat et girat.
ingorgàre, v. n. ass. Log. *fagher sa currente*.
ingorgiamènto, m. Log. *avididàde manna de mandigare o de biere*. Mer. *allurpimentu*.
ingorgiàre, v. a. e n. → trangugiare.
ingòrgo, → ingorgamènto.
ingozzàre, v. a. Log. *ingullire*. Mer. *ingùrtiri*.
ingradàre, v. n. Log. *andare de gradu in gradu*.
ingramignàre, v. n. Log. *fagher comente aligadorza*.
ingrandimènto, m. Dial. Com. *ingrandimentu*.
ingrandìre, v. n. Log. *ingrandìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-dì*. Benner mannu, magnificare, esagerare.
ingrappàto, agg. Log. *ingaffadu*, *attaccàdu cum rampas*. Mer. *ingaffau*.
ingrassamènto, m. Dial. Com. *ingrassamentu*.
ingrassapòrci, m. Log. *erba de porcos*.
ingrassàre, v. a. Log. *ingrassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ingrassatìvo, agg. Dial. Com. *ingrassatìvu*.
ingrassatòre, m. Log. *ingrassadore*. Mer. Sett. *ingrassadòri*.
ingràsso, m. Dial. Com. *ingràssa*, *ingrassu*.
ingratamènte, avv. Log. *ingratamente*. Mer. *-ti*.
ingraticchiàre, ingraticolare, v. a. Log. *unire istrintamente comente rezza*. Mer. *incardigai*.
ingraticolamènto, m., tancadura facta a rezza.
ingratitùdine, f. Log. *-ùdine*. Mer. Sett. *-ùdini*.
ingràto, agg. Dial. Com. *ingratu*.
ingravescènte, agg., qui diventat plus grave.
ingravidamènto, m. Log. *ingraidamentu*. Mer. *impringiamentu*. Sett. *ingrabiddamentu*.
ingravidàre, v. a. e n. Log. *ingraidare*, *inraidare*. Mer. *impringiai*. Sett. *ingrabiddà*.
ingravìrsi, v. n. p. Log. *tenner aera de gravidade*.
ingraziàrsi, v. n. p. Log. *intrare in gratia*.
ingrazionàrsi, v. n. p., usare modos affettados pro si ponner in gratia de atere.
ingrecàre, v. n. Log. *arrabbiaresi*. Mer. *arrabbiaisì*. Sett. *arrabbiàssi*. Benner fieru.
ingrediènte, m. Log. *ingrediente*. Mer. Sett. *-ènti*.
ingremìre, v. a. Log. *infrappare* → ghermire.
ingrèsso, m. Log. Mer. *intràda*. Sett. *-àta*.
ingriffàre, → afferrare.
ingriffàto, agg. Log. *afferradu*. Mer. *-àu*. Metaf. *afflictu*, *turmentadu*.
ingrognàre, v. n. Log. *annuzare*. Mer. *incillirisì*. Principiare ad inquietaresi.
ingrommàrsi, v. n. p. Log. *fagher a crosta*.
ingroppàre, v. a. Log. *annodare*, *fagher nodos*.
ingrossamènto, m. Log. *ingrussamentu*, *inrussamentu*. Mer. Sett. *ingrussamentu*.
ingrossàre, v. a. Log. *ingrussare*, *inrussare*. Mer. *ingrussai*. Sett. *-à*. Fagher russu.
ingrossatòre, m. Log. *inrussadore*. Mer. *ingrussadori*. Sett. *ingrossadori*.
in gròsso, ingrosso, avv. Log. *in russu*. Mer. *in grussu*. Sett. *in grossu*.
ingrottàre, v. a. Log. *ingruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ingrumìto, agg. Log. *giagadu*, *condensadu*.
inguainàre, v. a. Log. *imbainàre*. Mer. *inguainai*. Sett. *inguainà*. Ponner in sa baina.
inguantàrsi, v. n. p. Log. *pònnersi in guantos*. Mer. *ponirisì is guantus*. Sett. *ponissì li guanti*.
inguazzàrsi, v. n. p. Log. *bagnaresi de lentore*.
ingubbiàre, v. a. voce bassa → trangugiare.
inguidalescàrsi, v. n. p. Log. *appittigare*, *pienaresi de pittigadas*. Mer. *friaisì*.
inguiderdonàto, agg. Log. *senza esser remuneradu*.
inguiggiàre, v. a. Log. *incorriare*, *ligare bene*.
inguinàglia, f., sa parte de sas imbenas.
inguinàle, agg. Log. *inguinale*. Mer. Sett. *-àli*.
inguine, m. Log. *ìmbena*. Mer. *inguina*.
in guìsa, avv. Dial. Com. *in modu*.
inguistàra, f., vasu de bidru → ingastada.
ingurgitamènto, → ingordigia.
ingurgitàre, → ingorgare.
ingusciàre, v. n. Log. *intrare in s'iscorza* (guscio).
ingustàbile, agg. Log. *ingratu ad su gustu*.
inibìre, v. a. Log. *inibire*. Mer. *proibìri*. Sett. *inibì*.
inibitòria, f. Dial. Com. *inibitoria*, *proibimentu*.
inibitòrio, agg. Dial. Com. *inibitoriu*, *proibitivu*.
inibiziòne, f. Log. *inibizione*. Mer. Sett. *inibizioni*.
inidoneità, f. Log. *inabilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *inabilitài*.
inimaginàbile, agg., qui non si podet immaginare.
inimicàre, v. a. Log. *inimigare*. Mer. *-ài*.
inimichèvole, agg. Dial. Com. *avversariu*.
inimicìzia, f. Dial. Com. *inimicizia*. Inimistade.
inimìco, agg. Log. Mer. *inimigu*. Sett. *inimìggu*.
inimitàbile, agg., qui non si podet imitare.
in infinìto, avv. Log. *inifinitamente*. Mer. Sett. *inifinitamènti*. In infinitu, in eternu.
inintelligìbile, agg., qui non si comprendet.
ininvestigàbile, agg., qui non si podet investigare.
iniquamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
iniquità, f. Log. *iniquidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *iniquitài*. Injustitia, ingiustizia.
iniquitìre, v. n. Log. *diventare iniquu*. Incrudelire.
iniquitòso, agg., pienu de iniquidade.
inìquo, agg. Dial. Com. *iniquu*.
in isbièco, avv. Log. *tortamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
in ischìsa, avv. Dial. Com. *a traversu*.
iniziàle, agg. Log. *iniziale*. Mer. Sett. *iniziàli*.
iniziàre, v. a. Log. *prinzipiare*, *cominzare*. Mer. *principiài*. Sett. *prinzipià*. Dare prinzipiu.
iniziatìvo, agg. Dial. Com. *iniziativu*.
iniziaziòne, f., celebratione de misterios qui si faghiant dai sos Gentiles.

inìzio, m. Dial. Com. *prinzipiu*, *principiu*.
inizzamènto, m. Log. *inzerramentu*, *aunzamentu*.
inizzàre, v. a. Log. *inzerrare*, *aunzare*. Mer. *aizzai*.
inizzatòre, m. Log. *provocadore*. Mer. Sett. *-òri*.
injettàre, v. a. Log. *bettare intro*. Mer. *sciringai*.
injeziòne, f., introductione de unu fluidu.
in là, avv. Log. *cuddàe*, *incuddàe*. Mer. *ingùni*. Sett. *inchiddà* (*d* pal.).
inlacciàre, illacciàre, v. a. Log. *ligare*, *alligazzare*, *intrare in su lazzu*. Mer. *intrai in lazzu*.
inlanguidìre, v. a. e n. → illanguidire.
inlappolàrsi, v. n. p., pienaresi de certu fructu de piantas (làppole) qui si attaccat ad su pannu.
inlargàrsi, v. n. p. Log. *allargare*, *distendersi*.
in lealtà, avv. Log. *affide*, *in veridade*. Mer. *in beridàdi*. Sett. *in veritài*.
inleàre, v. n. p. Log. *intrare in ipsu*. Da in, e lei.
inlibràre, → adeguare, bilanciare.
inlividìre, → illividire.
in luògo, avv. Log. Mer. *in logu*. Sett. *in loggu*.
inmalinconìre, -linconicare → immalinconire.
in mal'ora, avv. imprec. *in horas malas*, *in hora mala*. Mer. Sett. *in ora mala*.
in mal pùnto, avv. Log. *in malu punctu*. Mer. Sett. *in malu puntu*.
inmalvagìre, → immalvagire.
in mèno, avv. Dial. Com. *in mancu*.
innabissàre, → inabissare, nabissare.
innacerbìre, → inacerbire, inasprire.
innacquàre, v. a. Log. *abbare*. Mer. *acquài*. Sett. *abbà*, *dà l'eba* → inacquare.
innalzamènto, m. Dial. Com. *alzamentu*.
innalzàre, v. a. Log. *alziare*, *alzare*. Mer. *arziài*. Sett. *alzà*.
innamàre, v. a. Log. *leare cum s'àmu*.
innamicàre, v. n. Log. *diventare amigu*.
innamidàre, v. a. Log. *immadonare*. Mer. *imbidonai*. Sett. *immaddonà*.
innamistàrsi, v. n. p. Log. *intrare in amistade*.
innamoracchiamènto, m. Log. Sett. *inamorazzamentu*, *amorazzamentu*.
innamoracchiàrsi, v. n. p. Log. *inamorazzare*. Sett. *-à*.
innamoramènto, m. Log. Sett. *inamoramentu*. Mer. *fastigiu*.
innamoràre, v. a. Log. *inamorare*. Sett. *-à*. Mer. *fastigiai*. Fagher s'amore.
innamoràta, f. Log. *amorada*. Mer. *inamoràda*. Sett. *inamorata*. Amorosa.
innamorazzamènto, m. Log. *amorazzamentu*.
innamorazzàre, v. n. p. Log. *inamorazzaresi*.
innamorbàrsi, v. n. p. Log. *inamoraresi malamente*.
innanellàre, v. a. Log. *allorighittare*. Mer. *arruffai*. Gall. *allulghiddà* → inanellare.
innanimàre, innanimire → inanimare.
innànte, innanti, avv. Log. *innanti*. Mer. *innantis*. Sett. *innanzi*.
innànzi, avv. e prep. Dial. Com. *prima*.
innappassionàre, → appassionare.
innarboràre, → inalberare.
innarenàrsi, v. n. p. Log. → inarenare.
innàrio, m., libru de Innos.
innarràre, → narrare, raccontare.
innaspàre, → annaspare, naspare.
innasprìre, → inasprire.
innàto, agg. Dial. Com. *innatu*. Connaturale.
innaturàle, agg., contrariu ad sa natura.
innaveràre, → inaverare.
innavigàbile, agg., qui non si podet navigare.
innebbriàre, → inebbriare.
inneggiàre, v. a. e n., cumponnere o cantare innos.
innessiòne, f. Dial. Com. *ligamentu*.
innestàbile, agg., qui si podet inferchire.
innestamènto, m. Log. Sett. *inferchimentu*.
innestàre, v. a. Log. *inferchire*. Sett. *inferchì*. Mer. *inferriri*, *scudettai*.
innestatòjo, m. Log. *istìcu*. Istrumentu cum su quale s'inferchit. Mer. *sticu*.
innestatòre, m. Log. *inferchidore*.
innestatùra, f. Log. *zippu*, *infertura*, *inferchidura*. Logu de s'infertura de sa pianta.
innèsto, m. Log. *infertura*, *inferchidura*. Sett. *inferchiddura*. Mer. *scudettadura*, *infertura*.
innèttere, → inserire.
innìto, m. Log. *ninniju*. Voc. Lat. → nitrito.
inno, m. Dial. Com. *innu*.
innocènte, agg. e com. Log. *innocente*, *innozènte*. Mer. Sett. *innozènti*.
innocènza, f. Dial. Com. *innocènzia*, *innozènzia*.
innòcuo, agg., qui non noghet, qui non offendet.
innodìa, f., cantu de innos.
innodiàre, v. a. Log. *odiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Tenner in odiu.
innoliàre, v. a. Log. *ungher cum ozu*. Mer. *oliai*.
innoltràrsi, → inoltrare.
innomàre, innominare → nominare.
innominatamènte, avv. Log. *senza nominare*.
innominàto, agg. Log. *innominadu*. Mer. *-àu*.
innondàre, → inondare.
innovàre, v. a. Log. *innovare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
innovatòre, m. Log. *innovadore*. Mer. Sett. *-òri*.
innovaziòne, f. Log. *innovatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
innubidiènza, → disubbidienza.
innumeràbile, -merevole, agg. Log. *innumerabile*. Mer. Sett. *innumeràbili*.
innumerabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
innuzzolìre, innuggiolire → inuzzolire.
inobbediènte, agg. Log. *disubbidiente*. Mer. Sett. *-ènti*.
inobbediènza, f. Dial. Com. *disubbidiènzia*.
inobbedìre, v. n. Log. *disubbidìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *disubbidì* → disubbidìre.
inoccultàbile, agg., qui non si podet occultare.
in occùlto, avv. Log. *secretamente*. Mer. Sett. *-ti*.
inoculàre, innocchiare, v. a. Log. *inferchire sa pigotta*, *su arzolu*. Mer. *scudettai*.
inoculaziòne, f. Log. *inferchidura*.
inodoràbile, agg., qui non tenet odore.
inodoràre, v. a. Log. *dare odore*. Mer. *donai odori*. Sett. *dà odori*.
inodòre, agg. *senza odore*, qui non dat fiagu.
inodorìfero, agg. Dial. Com. *inodoriferu*. Qui non dat odore. Mer. *senza fragu*.
inoffensìbile, agg., qui non podet esser offesu.
inofficiòso, agg., de Testamentu pro su quale unu est privadu de s'heredidade.

inoliàre, v. a. Log. *ùngher cum ozu*, *unctare*. Mer. *ùngiri cun òllu*. Sett. *ugnì cun ozu*.
inoltràre, v. n. Log. *andare innantis*, *inoltrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Intrare.
inòltre, in oltre, avv. Log. *de piùs*, *de plus*. Mer. *de plus*. Sett. *di più*.
inombràre, v. a. Log. *umbrare*, *fagher umbra*.
inondamènto, m. Log. *aundamentu*.
inondàre, v. a. Log. *aundare*. Mer. *undai*. Sett. *inundà*.
inondaziòne, f. Log. *inundatione*. Mer. Sett. *-ziòni*.
inonestà, f. Dial. Com. *indecènzia*, *indezènzia*.
inonestamènte, avv. Log. *indecentemente*. Mer. Sett. *-ènti*. Senza honestade.
inonèsto, agg. Log. *indecente*. Mer. Sett. *-ènti*.
inonoràto, agg. Log. *disonoradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu* → disonorato.
inope, agg. Voc. Lat. → povero.
inoperànte, agg. Dial. Com. *oziosu*.
inoperòso, agg. Dial. Com. *inoperosu*, *oziosu*.
inòpia, f. Log. *povertade*, *bisonzu*. Mer. *poberitadi*, *bisongiu*. Sett. *pobertài*, *bisognu*.
inopinatamènte, avv. Log. *impensadamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Ad s'ispensada.
inopinàto, agg. Log. *ispensadu*, *impensadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
inopportunità, f. Log. *inopportunidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *inopportunitài*.
inopportùno, agg. Dial. Com. *inopportunu*.
inoràre, v. a. Log. *indorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inorcàre, v. n. p., faghersi bruttu que un'orcu. Metaf. *alteraresi fieramente*.
inordinatamènte, avv. Log. *disordinadamente*, *senza ordine*. Mer. Sett. *senza ordini*.
inordinatezza, f. Log. *confusione*. Mer. Sett. *-òni*.
inordinàto, agg. Log. *disordinadu*. Mer. *-àu*. Sett. *disordinatu*. Confusu, attropogliadu.
inorgànico, agg. Dial. Com. *inorgànicu*.
inorgoglìre, inorgogliare, v. a. e n. Log. *insuperbire*. Mer. *-ìri*. Sett. *insuperbissi*.
inornàto, agg. Dial. Com. *disadornu*.
inorpellàre, v. a., coberrer cum oropedde. Metaf. *coberrer cum arte una cosa*.
inorpellatùra, f. Dial. Com. *apparènzia*.
inorribilìre, v. a. Log. *render*, *fagher orribile*.
inorridìre, v. a. Log. *inorridire*, *atterrire*. Mer. *atterriri*. Sett. *atterrì*.
inosculamènto, m. Log. *unione*, *attaccamentu cumpare de duos canales*.
inosculàre, v. a. e n. Log. *unire*. Mer. *-ìri*. Sett. *unì*. De duos canales quando si unint cumpare.
inospitàle, agg., qui non dat o rezit posada.
inospitalità, f. Log. *inospitalidade*. Mer. *-àdi*.
inòspite, inospito, agg. Dial. Com. *solitariu*.
inossàre, v. n. Log. *aossare*, propr. de sas dentes.
inosservàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inosservànza, f. Dial. Com. *inosservànzia*.
inosservàto, agg. Log. *inosservadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Senza sinde abbizare.
inossìre, v. a. e n. Log. *aossare*, *faghersi ad ossu*.
inostràre, v. a. Log. *adornare cum purpura*.
inottusìre, v. n., diventare materiale, grussulanu.
in palèse, avv. Dial. Com. *in publicu*.
in pàrte, avv. Log. *in parte*. Mer. Sett. *in parti*.
in perpètuo, avv. Dial. Com. *in perpetuu*.
in pìccolo, avv. Log. *in minore*. Mer. *in piticu*. Sett. *in minori*.
in presènte, avv. Log. *presentemente*. Mer. Sett. *-ti*.
in proporziòne, avv. Log. *in proporzione*. Mer. Sett. *in proporzioni*.
in pubblico, avv. Log. *pubblicamente*. Mer. Sett. *-ti*.
in quà, avv. Log. *inoghe*, *inhoghe*. Mer. *innoi*. Sett. *inoghi*. In custu logu.
in quantità, avv. Log. *in cantidàde*. Mer. *-àdi*.
inquartàre, v. a., dividere un'istemma o arma gentilizia in battoro o plus partes.
inquerìre, v. a. Log. *chircare*. Mer. *circai*. Sett. *zercà* → cercare.
inquietamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inquietamènto, m. Log. Mer. *inquietamentu*, (Margh.) *airamentu*. Mer. Sett. *inchietamentu*.
inquietàre, v. a. Log. *inquietare*, *inchietare*. Mer. *-ài*. (Margh.) *airare*.
inquietatòre, m. Log. *inquietadore*, *inchietadore*. Mer. *-òri*. Molestadore, arrogante.
inquietèzza, → inquietudine.
inquièto, agg. Log. Mer. *inquietu*, *inchietu*.
inquietùdine, f. Log. *inquietudine*, *inchietudine*. Mer. *-ùdini*. (Margh.) *aìru*, *airamentu*.
inquilìno, m. Log. *pejonante*. Mer. *allogateri*. Sett. *pixionanti*, *affitabolu*.
inquinamènto, m. Voc. Lat. → lordamento.
inquinàre, v. a. Log. *imbruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inquisìre, v. a. Log. *examinare*, *perseguitare*. Mer. *-ài*. Prozessare.
inquisìto, agg. Log. *inquisidu*. Mer. *processau*.
inquisitòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
inquisiziòne, f. Log. *inquisitione*. Mer. Sett. *-zioni*.
inradiàre, → irradiare.
inrancidamènto, m. Log. *tosconosidade*.
inrarìrsi, v. n. p. Log. *faghersi raru*, contrariu a spissu. Isparghersi.
inremeàbile, → irremeàbile.
inremuneràto, agg. Log. *incumpensadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
inretàre, inretire, v. a. Log. *leare cum rezza*. Fig. *ingannare*, *imbrogliare*.
inricchìre, → arricchire.
in ridìcolo, avv. Dial. Com. *in ridiculu*.
inrigidìre, v. a. e n. → irrigidire.
inriservàto, agg., qui non tenet riserva.
inritrosìre, v. n. Log. *esser redossu*, *resistente*. Mer. Sett. *-ènti*. Non poder accansare.
inromitàrsi, v. n. p. Log. *faghersi eremitanu*, *ritiraresi in solitudine*.
inrugàre, v. a. Log. *incrispare*, *attripoddìre*. Mer. *incrispai*. Sett. *incrispà*. Gall. *incrispì*.
inrugginìre, v. a. Log. *ruinzare*. Mer. *arruinai*. Sett. *arruginì*. Pienaresi de ruinzu.
inrugiadàre, v. a. Log. *allentoriare*. Mer. *arrosiài*.
inruvidìre, v. a. Log. *fagher ruvidu*, *aspru*.
insaccàre, v. a. Log. *insaccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
insalàre, v. a. Log. *salire* → salare.
insalàta, f. Log. Mer. *insalada*. Sett. *-àta*.
insalatàjo, m. e agg., bendidore de insalada.

insaldàre, v. a., dare sa colla (salda) ad sos drappos. Fagher saldu, firmu.
insalsàrsi, v. n. p. Log. *diventare salsu*.
insalseggiàre, v. a. Log. *salire*. Mer. *-iri*. Sett. *salì*. Salire appena, a rebisale.
insalùbre, agg. Log. *malesànu*. Mer. Sett. *insalubri*.
insalubrità, f. Log. *insalubridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *insalubritai*.
insalutàto, agg., non saludadu.
insalvàbile, agg., qui non si podet salvare.
insalvaticàrsi, -tichìre, v. n. Log. *arestare*. Mer. *arestaisì*, *benniri aresti*. Sett. *arestassi*.
insanàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
insanabilmènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
insanamènte, avv. Log. *maccamente*. Mer. Sett. *maccamenti*.
insanguinamènto, m. Log. *insambenamentu*. Mer. Sett. *insanguinamentu*.
insanguinàre, v. a. Log. *insambenare*. Mer. *insanguinai*. Sett. *insanguinà*.
insània, f. Voc. Lat. → pazzia, stoltezza.
insanìre, → impazzare.
insàno, agg. Dial. Com. *maccu*, *stolidu*.
insapiènza, f. Dial. Com. *insapiènzia*.
insaponàre, v. a. Log. *insabonare*. Mer. *-ài*.
insaporàre, v. a. Log. *dare sabore*, *benner saboridu*. Mer. *donai sabori*.
insapùta, (all') avv. Log. *a cua*. Mer. *a scusi*.
insassàrsi, v. n. p. Log. *appedrare*, *diventare de pedra*.
insatanasìto, agg. Log. *indiauladu*. Mer. *intiaulau*.
insatollàbile, insaturabile, insaziabile, agg. Log. *insaziabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
insaziabilità, → insazietà.
insaziabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
insazietà, f. Log. *insaziedade*. Mer. *-àdi*. Sett. *insazietai*. Incuntentesa.
inschiavìre, v. a. Log. *render isclau*, *cauptivu*.
inschidionàre, v. a. Log. *infilzare*, *infilare in s'ispidu*. Mer. *schidonai*. Gall. *ispitunà*.
insciènte, inscio, agg. Log. *ignorante*. Mer. Sett. *-ànti*.
inscogliàre, v. a. Log. *fagher*, *ispingher a iscoglios*.
inscrittìvo, agg., qui appartenit ad iscrizione.
inscrìvere, v. a. Log. *iscrier subra*. Mer. *scriri a susu*. Sett. *iscribì sobbra*. Gall. *scrì supra*.
inscriziòne, f. Log. *iscriptione*. Mer. Sett. *-iziòni*.
inscrutàbile, → imperscrutabile.
inscusàbile, agg. Log. *inescusabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui non si podet iscusare.
insecàbile, agg. Log. *indivisìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*. Qui non si podet segare.
insecchìre, v. a. Log. *siccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
insediàre, v. a. Log. *ponner in cadrea*. Fig. *ponner in possèssu*.
insègna, f. Dial. Com. *insegna*. Signale, bandela.
insegnàbile, agg., qui non si podet imparare.
insegnamènto, m. Dial. Com. *imparamentu*.
insegnàre, v. a. Log. *imparare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inseguìre, v. a. Log. *persighire*. Mer. *persighìri*. Sett. *pessighì*. Ponner fattu, giagarare.
inselciàre, v. a. Log. *impedrare*. Mer. *imperdài*. Sett. *impeddrà*. Fagher impedradu.
insellàre, v. a. Log. *inseddare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inselvàrsi, v. n. p. Log. *imbuscaresi*. Mer. *imboscài*.
inselvaticàre, → insalvaticare.
insemitàre, -àrsi → instradare.
in sempitèrno, avv. Log. *eternamente*. Mer. Sett. *-ti*.
insempràrsi, → eternarsi, perpetuarsi.
insenàre, v. a. Log. *ponner in sinu*.
insenàta, f. Dial. Com. *golfu*. Sinu de mare.
insenatùra, f., curvidade de unu flumen o mare qui faghet sinu intro de terra.
insensataggine, insensàggine, f. Log. Mer. *insensadesa*. Sett. *insensatezia*.
insensatamènte, avv. Log. *insensadamente*. Mer. Sett. *insensadamenti*.
insensatèzza, → stoltezza.
insensàto, agg. Log. *insensadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
insensìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
insensibilità, f. Log. *insensibilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *insensibilitai*.
insensibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inseparàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inseparabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
insepòlto, agg. Log. *non sepultadu*, *o interràdu*.
inserenàre, → rasserenare, serenare.
inserimènto, m. Dial. Com. *inserimentu*.
inserìre, v. a. Log. *inserire*. Mer. *-ìri*. Sett. *inserì*.
inserpentìre, v. n. Log. *arrabbiare a modu de serpente*, *haer velenu*. Mer. *infelai*.
inserpìre, v. n., diventare serpente.
inserràre, v. a. Log. *inserrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
insertàre, → inserire, intessere.
insèrto, agg. Log. *inseridu*. Mer. *-ìu*. Sett. *inserìtu*.
inserviènte, agg., qui servit a qualecuna cosa.
inservìre, v. a. e n. Log. *servire*. Mer. *serbìri*. Sett. *servì*, *selvì*. Abbisonzare.
inserziòne, f. Log. *inserzione*. Mer. Sett. *inserzioni*.
insèsso, m. Log. Mer. *mesu bagnu* a sa persona.
insetàre, v. a. Log. *insedare*, *coberrer de seda*.
insetatùra, -tazione, f. Log. *inferchidura de sas bides*.
insètto, m. Log. Sett. *babbaùzzu*. Mer. *babballotti*.
inseverìre, v. a., render, fagher severu.
insìdia, f. Dial. Com. *insidia*. Ingannu.
insidiàre, v. n. Log. *insidiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
insidièvole, insidioso, agg. Dial. Com. *insidiosu*.
insidiosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
insième, -siememente, avv. Log. *umpare*, *cumpare*. Mer. *impari*. Sett. *cumpari*.
insiepàrsi, v. n. p. Log. *incresurare*. Mer. *incresurai*.
insìgne, agg. Log. *insigne*, *illustre*, *famosu*. Mer. Sett. *insigni*.
insignificànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
insignìre, v. a. Log. *decorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
insignorìre, v. n. p. Log. *insignorire*. Mer. *-ìri*. Sett. *insignorì*. Impadroniresi.
insincerità, → doppiezza, finzione.
insiniciàre, → selciare, inselciare.
insìno, avv. Log. Sett. *finas*, *fina*. Mer. *finzas*.
insinuànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
insinuàre, v. a. Log. *insinuare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
insinuativamènte, avv., cum modu insinuante.
insinuatìvo, agg. Dial. Com. *insinuativu*.
insinuaziòne, f. Log. *-zione*. Mer. Sett. *-zioni*.
insipidèzza, f. Log. *isapidoriu*. Mer. *sciapidoriu*.

insipidìre, v. n. Log. *isaboriare*, *diventare insipidu*.
insìpido, agg. Log. *isàpidu*. Mer. *isciàpidu*. Sett. *isciàpitu*. Fig. *bambu*, *maccu*.
insipiènte, agg., maccu, senza tinu. Voc. Lat.
insipiènza, → sciocchezza.
insipillàre, v. a. voce bassa. Pregare instantemente, instigare, importunare.
insistènza, f. Dial. Com. *insistènzia*.
insìstere, v. n. Log. *insistere*. Mer. *insìstiri*. Sett. *insistì*. Incalzare, arrogantare.
insitàre, → inserire, annestare.
insito, → innato, ingenito.
insoàve, agg. Log. *insuave*. Mer. Sett. *-vi*.
insoccòrso, agg., privu de succursu.
insociàbile, agg. Log. *insociàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
insociàle, agg. Log. *insociale*. Mer. Sett. *-àli*.
insoddisfàtto, agg. Dial. Com. *non soddisfattu*.
insofferènza, → intolleranza.
insoffrìbile, agg. Log. *insuffrìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
insoffribilità, f. Log. *insuffribilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *insuffribilitài*.
insoggettàbile, agg. Log. *insuggettabile*, *indomabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
insognàrsi, v. n. p. Log. *bizare*, *isionaresi*. Mer. *sonnaisì*. Sett. *sognassi*.
insolàre, v. a. Log. *assoliare*. Mer. *pigai su soli*.
insolcàre, v. a. Log. *sulcare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
insolcatùra, f. Dial. Com. *sulcadùra*.
insolènte, agg. Log. *insolente*. Mer. Sett. *-ènti*.
insolentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
insolentìre, v. n. Log. *diventare insolente*.
insolènza, f. Dial. Com. *insolènzia*.
insolfàre, v. a. Log. *impiastrare de sulfuru*.
in solido, avv. Dial. Com. *in solidu*, *interamente*.
insolitamènte, avv. Dial. Com. *in modu insolitu*.
insòlito, agg. Dial. Com. *insolitu*.
insollàre, v. n. Log. *ammoddigare* → ammorbidire. Fig. *indebolire*, *allentare*.
insollìre, → infollire.
insolùbile, → indissolubile, insolvibile.
insolùto, agg. Dial. Com. *insolutu*. Non pagadu.
insolvìbile, agg. Log. *insolvìbile*, qui non podet pagare. Mer. Sett. *-ìbili*.
insolvibilità, f., impotenzia a pagare.
in somma, avv. Log. *in summa*, *finalmente*. Mer. Sett. *finalmenti*. In finis, finis.
insonnàre, v. a. Log. *induire*, *battire sonnu*.
insònne, agg. Log. *ischidadu*. Mer. *scidu*. Sett. *isciddatu*. Sett. *sciutatu*.
insònnio, m. Log. *biza*, *insòmniu*, privatione de somnu.
insopportàbile, insopportevole, agg. Log. *insupportabile*. Mer. *-àbili*.
insordescènza, → imbrattamento.
insordìre, v. n. Log. *insurdare*, *diventare surdu*. Mer. *insurdai*. Sett. *-à*.
insòrgere, v. n. Log. *sullevare*, *alzare*. Mer. *sullevai*. Sett. *alzà*.
insorgimènto, → insurrezione, sollevazione.
insormontàbile, agg. Log. *insurmontabile*, *insuperabile*. Mer. Sett. *insuperabili*.
insospettìre, v. a. e n. Log. *suspettare*. Mer. *-ài*.
insostenìbile, agg., qui non si podet substennere.
insozzàre, -zzìre, v. a. e n. Log. *imbruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Diventare bruttu.
insperàbile, agg., qui non si podet isperare.
insperanzìre, v. n. Log. *isperansiare*, *tenner*, *cunzibire isperanzia*. Mer. *speranzaisì*.
insperatamènte, → inaspettatamente.
insperàto, agg. Log. *non isperadu*.
inspèrgere, v. a. Voc. Lat. → aspergere.
inspessàre, -ìre, v. a. Log. *fagher fittu*, *ispissu*. Faghersi fissu, cundensaresi. Gall. *infittì*.
inspettòre, m. Log. *ispettore*. Sett. *-òri*. Mer. Gall. *spettori*.
inspeziòne, ispezione, f. Log. *inspectione*. Mer. Sett. *inspezioni*. Vigilantia.
inspiràre, v. a. Log. *inspirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inspiratòre, m. Log. *inspiradore*. Mer. Sett. *-òri*.
inspiraziòne, f. Log. *inspiratione*. Mer. Sett. *inspirazioni*. Alènu.
inspontàneo, agg. Dial. Com. *involontariu*.
instàbile, agg. Log. *instabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
instabilità, f. Log. *instabilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *instabilitài*. Inconstanzia.
instaffàrsi, v. n. p., ponnersi in istaffas. Fig. *fundaresi subra una cosa*.
installàre, v. a. Log. *installare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in possessu.
instancàbile, agg. Log. *infatigàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui non s'istraccat.
instancabilmènte, avv. Log. *infatigabilmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
instantàneo, agg. Dial. Com. *improvisu*.
instànte, istante, m. Log. *istante*, *momentu*. Mer. Sett. *momentu*, *instanti*.
instantemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
instànza, f. Dial. Com. *instanzia*.
instàre, v. n. Log. *instare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
instauràre, → ristaurare, rinnovare.
instellàrsi, v. n. p., ornaresi de istellas.
insterilìre, v. n. Log. *insterilire*. Mer. *-ìri*. Sett. *isterilì*. Benner isterile.
instigamènto, m. Dial. Com. *instigamentu*.
instigàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Gall. *auccià*. Inzitare, aunzare, acchiccare.
instillàre, v. a. Log. *instillare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
instìnto, istinto, m. Dial. Com. *instintu*. Inclinatione, propensione.
institòre, m. Dial. Com. *agente*. Qui negossiat a nomen de atere.
instituìre, v. a. Log. *instituire*. Mer. *-ìri*. Sett. *instituì*. Principiare, fundare, ordinare.
institùto, m. Dial. Com. *institutu*. Ordine.
institutòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
instituziòne, f. Log. *institutione*. Mer. Sett. *instituzioni*. Fundazione.
instivalàto, agg. Log. *calzadu*, *carzadu*. Mer. *-àu*. Sett. *calzatu*. Qui portat bottes.
instolidìre, v. n. Log. *diventare istolidu*, *isbalordidu*.
instradàre, v. a. Log. *incaminare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
instruìre, v. a. Log. *istruire*. Mer. *-ìri*. Sett. *istruì*.
instrumentàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
instrumentàre, v. a. Log. *fagher istrumentu*.
instrumènto, m. Log. Sett. *istrumentu*. Mer. *strumentu*. Autu de notariu.

instruttìvo, agg. Dial. Com. *istruttivu*.
instrùtto, istrutto, agg. Log. *istruidu*. Mer. *instruiu*. Sett. *instruitu*.
instruttòre, m. Log. Sett. *mastru*. Mer. *maìstu*. Instruttore, qui ammaestrat.
istruziòne, f. Log. *istrussione*, *instructione*. Mer. Sett. *instruzioni*. Imparamentu.
instupidìre, v. n. Log. *diventare istupidu*.
in sù, avv. Log. Mer. *in altu*, *in subra*. Sett. *in sopra*, *sobbra*. A puntu in altu.
insuavìrsi, v. n. p. Log. *abblandare*. Mer. *-ai*.
insucidàre, -cidìre → imbrattare, lordare.
insudàre, v. n. Log. *suerare*, *operare cum fadiga*.
insuèto, agg. Dial. Com. *insolitu*.
insufficiènte, agg. Log. *insufficiente*, *mancante*. Mer. Sett. *mancanti*.
insufficiènza, f. Dial. Com. *insufficiènzia*.
insuflàre, → inspirare, soffiare.
insulsamènte, avv. Log. *maccamente*. Mer. Sett. *-ti*.
insulsità, → insipidezza, sciocchezza.
insùlso, → insipido, sciocco.
insultàre, v. a. Log. *insultare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
insultatòre, m. Log. *insultadore*. Mer. Sett. *-òri*.
insùlto, m. Dial. Com. *insultu*. Beffe.
insuperàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
insuperabilità, f. Log. *insuperabilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-bilitài*.
insuperbimènto, m. Log. Mer. *insuperbimentu*.
insuperbìre, v. a. e n. Log. *insuperbiare*, *insuperbire*. Mer. *-ìri*. Sett. *insuperbì*.
insùrgere, → insorgere.
insurreziòne, f. Log. *rivolutione*. Mer. Sett. *-zioni*.
insusàrsi, v. n. p. Log. *andare in subra*. Mer. *assusai*.
in sùso, avv. Log. Mer. *sùsu*. Sett. *in sobbra*.
insussistènte, agg. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
insussistènza, f. Dial. Com. *insussistènzia*.
insusurràre, v. a. Log. *susurrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
intabaccàrsi, v. n. p. Log. *arriaresi de tabacu*. Mer. *carrigaisì de tabacu*. Fig. *inamoraresi*.
intabarràrsi, v. n. p. Log. *incappottare*, *accabbanàresi*. Mer. *-aisì*. Sett. *incappottà*. Gall. *ingabbanassi*.
intaccàre, v. a. coi deriv. Log. *intaccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fig. *offendere*, *pregiudicare*.
intàcco, m. Dial. Com. *intaccu*.
intagliuzzàre, v. a. Log. *intagliare minudamente*.
intalentàre, → talentare.
intamàto, → guasto, putrefatto.
intamburàre, → querelare, denunziare.
intanagliàre, v. a. Log. *attenazzare*. Mer. *attanagliài*. Sett. *-à*. Gall. *stinaddà*.
intanàrsi, v. n. p. Log. *intanaresi*. Mer. *intanaisì*.
intangìbile, agg. Log. *intangìbile*. Mer. Sett. *intangìbili*. Qui non si podet toccare.
intànto, avv. Dial. Com. *intantu*. In su mentres.
intarlamènto, m. Log. *tarulamentu*.
intarlàre, v. n. Log. *intarulare*, *purpuinare*. Mer. *arnai*. Sett. *tarulà*.
intarsiàre, v. a. Log. *intarsiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
intarsiatòre, m. Log. *intarsiadore*. Mer. Sett. *-òri*.
intarsiatùra, f. Dial. Com. *intarsiatura*.
intartarìre, v. n. Log. *faghersi araddu* (tartaro).
intasàre, v. a., pienare de araddu (taso). Gall. *intasà*. Fig. *serrare sas fixuras cum diligenzia*.
intascàre, v. a. Log. *imbusciaccare*. Sett. *-à*, (Margh.) *imbuzacare*. Mer. *imbucciaccài*.
intassàre, v. a., distèndere, si narat de s'arcu.
intàtto, agg. Dial. Com. *intattu*. Puru, incontaminadu. Non toccadu.
intavolàre, v. a. Log. *intaulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
intavolàto, m. e agg. Log. *intauladu*. Mer. *intaulau*. Sett. *intaulatu*.
integamàre, v. a. Log. *ponner in su diànu*.
integèrrimo, agg. superl. Dial. Com. *integerrimu*.
integràle, agg. Log. *integrale*. Mer. Sett. *-àli*.
integramènte, avv. Log. *interamente*. Mer. *-enti*.
integrità, f. Log. *integridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *integritài*. Rectitudine.
integro, agg. Log. Sett. *intrèu*. Mer. *sinzèru*.
integumènto, m. Voc. Lat. → coprimento.
intelajàre, v. a. Log. *intelarzare*, *ponnere in su telarzu*. Mer. *intelargiai*. Gall. *attilagghià*.
intelàre, v. a., ponner in ordinanzia s'esercitu.
intellettìvo, agg. Dial. Com. *intellettivu*. Dotadu de grand'intellettu.
intellètto, m. Dial. Com. *intellettu*, *intelligènzia*.
intellettuàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
intelleziòne, → intelligenza.
intelligìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
intelligibilità, f. Log. *intelligibilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *intelligibilitài*.
intelligibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
intelucciàre, v. a. Log. *fortificare una beste cum tela*.
intemeràta, f. Dial. Com. *intrigu*. Actione longa.
intemerato, agg. Log. *intemeradu*. Mer. *-àu*.
intempellàre, v. a. Log. *intrattènnere*, *allungare*.
intemperànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
intemperànza, f. Dial. Com. *intemperanzia*.
intemperàre, → mitigare.
intempèrie, f. Dial. Com. *intempèriu*, *intemperie*.
intempestivamènte, avv. Dial. Com. *a distempus*.
intempestìvo, agg. Dial. Com. *intempestivu*.
in tèmpo, avv. Log. Mer. *in tempus*. Sett. *in tempu*. Opportunamente.
intendacchiàre, v. a., intender pagu, appena.
intendènte, m. e agg. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ti*.
intendènza, f. Dial. Com. *intendenzia*.
intèndere, v. a. Log. *intèndere*. Mer. *-diri*. Sett. *intendì*. Iscultare, haer intenzione. Cumprendere.
intendimènto, m. Dial. Com. *intendimentu*.
intenditòre, m. Log. *intendidòre*. Mer. Sett. *-òri*.
intenebràre, → offuscare, oscurare.
intenebrìre, v. n. Log. *pienaresi de tenebras*.
intenerimènto, m. Dial. Com. *intenerimentu*.
intenerìre, v. a. e n. Log. *intenerire*. Mer. *internèssiri*. Sett. *intenerì*.
intensamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
intensiòne, f. Log. *intensione*. Mer. *intensioni*.
intensità, f. Log. *intensidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *intensitai*. Forza.
intensìvo, agg. Log. *vemente*, *penetrante*. Mer. Sett. *penetranti*.
intènso, agg. Dial. Com. *intensu*.

intentamènte, avv. Log. *attentamente*. Mer. Sett. *attentamenti*. Cum grande attenzione.
intentàre, v. a. Log. *tentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
intentaziòne, f. Log. *intentatione*. Mer. Sett. *-zioni*. Suggestione.
intentìvo, agg. Dial. Com. *intentivu*. Applicadu.
intènto, m. ed agg. Dial. Com. *intentu*. Disizu.
intenzionàre, v. a. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
intenzionàto, agg. Log. *intenzionadu*. Mer. *-zionau*. Sett. *-àtu*.
intenziòne, f. Log. *intenzione*, *intentione*. Mer. Sett. *intenzioni*. Pensamentu.
intepidìre, → intiepidìre.
interàme, m. Log. *mativuzu*, *mazzamine*, (Margh.) *mattimen*. Mer. Gall. *mazzamini*.
interamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
intercalàre, m. Log. *intercalare*. Mer. Sett. *-àri*. Interpostu. Torrada de cantone. V. a., usare interpostos, o ripetitiones.
intercapèdine, f. Dial. Com. *intervallu*. Voc. Lat.
intercedènza, f. Log. *intercessione*. Mer. Sett. *-òni*.
intercèdere, v. n. Log. *intercèdere*, *interzèdere*. Mer. *-èdiri*. Sett. *interzedì*. Accansare.
interceditòre, m. Log. *intercessore*. Mer. *-òri*.
intercessiòne, f. Log. *intercessione*. Mer. Sett. *-òni*.
intercessòre, m. Log. *intercessore*. Mer. Sett. *-òri*.
intercettàre, v. a. Log. *intercettare*, *firmare literas* pro iscoberrer qualqui dissignu.
intercètto, agg. Log. *proibidu*, *impedidu*. Mer. *intercettau*, *impedìu*. Surpresu.
interceziòne, f. Dial. Com. *surpresa*, *firmada*.
interchiùdere, v. a. Log. *serrare in mesu*.
intercìdere, v. a. Log. *serrare in mesu*, *a mesidade*.
intercisamènte, → interrottamente.
intercisiòne, f. Log. *segadura per mesu*.
interclùdere, → interchiudere.
intercolònnio, ispaziu de una columna a s'atera.
intercostàle, agg., de sos musculos qui sunt tra una costa et s'atera. Tra costa et costa.
intercutàneo, agg., qui est tra carre e pedde.
interdètto, agg. Log. *proibidu*. Mer. *interdixiu*. Sett. *proibitu*.
interdètto, m. Dial. Com. *interdittu*.
interdìre, v. a. Log. *proibire*. Mer. *-ìri*. Sett. *proibì*.
interdiziòne, f. Log. *proibitione*. Mer. Sett. *-zióni*.
interessamènto, m. Dial. Com. *interessamentu*.
interessànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ti*.
interessàre, v. a. Log. *interessare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner a parte ind'unu affare.
interessàto, agg. e m. Log. *interessadu*. Mer. *-àu*.
interèsse, m. Log. Mer. *-essu*, *-èssi*. Sett. *-èssi*.
interèzza, f. Log. *interesa*, *integridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *integritài*. Sinceridade.
interinàle, interìno, agg. Dial. Com. *temporaneu*.
interinàre, v. a. Log. *fagher temporaneu*.
interiòra, f. pl. Log. *interiores*. Mer. *-òris*.
interiòre, m. Log. *interiore*. Mer. Sett. *-òri*.
interiormènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
interjeziòne, f. Log. *interiectione*. Mer. Sett. *interiezioni*.
interlìnea, f. Dial. Com. *interlìnea*.
interlineàre, v. a. Log. *signare sa linea*. Ponner distanzia tra riga et riga. Mer. *interlineai*.
interlocutòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
interlocutòrio, agg. Dial. Com. *interlocutoriu*.
interlocuziòne, f. Log. *-zione*. Mer. Sett. *-zióni*.
interloquìre, v. n. Log. *intervennere pro faeddare*.
interlùnio, m., su tempus qui non si bidet sa luna pro sa congiunzione cum su sole.
intermediàrio, → mediatore, intercessore.
intermediàrsi, → frapporre.
intermèdio, → intermezzo.
intermèzzo, m. Log. *intramesu*. Sett. *intramezu*.
interminàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
interminàto, agg. Log. *interminàdu*, senza termine.
intermissiòne, f. Dial. Com. *interrumpimentu*.
intermìsto, agg. Log. *tramisciadu*. Mer. *mesturàu*.
intermittènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
intermittènza, f. Dial. Com. *intermitènzia*.
intermìttere, v. a. Log. *tramesare*. Mer. *-ài*. Sett. *tramezà*. Laxare, cessare de fagher.
internamènte, avv. Log. *internamente*. Mer. Sett. *-ti*.
internàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Penetrare in sa parte interiore.
intèrno, m. ed agg. Dial. Com. *internu*.
internòdio, m., ispaziu tra nodu et nodu.
intèro, m. e agg. Log. Sett. *intrèu*. Mer. *sinzèru*.
interpellàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
interpellaziòne, f. Log. *-zione*. Mer. Sett. *-òni*.
interpetramènto, m. Dial. Com. *interpretamentu*.
interpetràre, v. a. Log. coi deriv. *interpretare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Indovinare.
interpolàre, v. a. Mer. *intreveràì*. Aggiungher cosa in sas operas o iscriptos de atere.
interpolatamènte, avv. Dial. Com. *a intervallu*.
interpòrre, v. a. Log. *interpònnere*. Mer. *interpòniri*. Sett. *interponì*. Ponnersi mediatore.
interposiziòne, → spazio, intervallo.
interpòsto, → interjezione.
interpretare, → interpetrare.
intèrprete, m. Log. *-te*. Mer. Sett. *-ti*.
interpunziòne, f. Dial. Com. *punteggiadura*. Modu de ponner sos punctos o virgulas.
interramènto, m. Dial. Com. *interramentu*.
interràre, -terriare, v. a. Log. *interrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imbruttare, coberrer de terra.
interrègno, m. Dial. Com. *interregnu*.
interribilìre, v. a. e n. Log. *atterrire*. Fagher terribile, diventare terribile.
interrimènto, m., iscolamentu de terra factu dai sas abbas ind'unu canale.
intèrro, m., rena trasportada dai sas abbas.
interrogàre, v. a. Log. *interrogare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
interrogatòre, m. Log. *interrogadore*. Mer. *-ri*.
interrogatòrio, m. Dial. Com. *interrogatoriu*.
interrogaziòne, f. Log. *interrogatione*. Mer. *-zioni*.
interròmpere, v. a. Log. *interrùmpere*. Mer. *-ùmpiri*. Sett. *interrumpì*. Abbuccare, segare.
interrompimènto, m. Dial. Com. *interrumpimentu*.
interrompitòre, m. Log. *-pidòre*. Mer. Sett. *-òri*.
interrottamènte, avv. Log. *interrumpidamente*. Mer. Sett. *-ènti*. A impasàdas.
interruziòne, f. Log. *interrussione*. Mer. Sett. *interruzioni*, *interrumpimentu*.
interscapolàre, agg., postu tra ambos coddos.

intersecàre, v. a. Log. *segare per mesu*. Mer. *segai in mesu*. Sett. *taglià par mezzu*.
intersecaziòne, f., su punctu ue sas duas lineas si segant et si dividint.
interserìre, → inserire.
interseziòne, → intersecazione.
interstìzio, m. Dial. Com. *interstiziu*. Intervallu qui passat da un'ordine ad s'ateru.
intertenère, v. a. Log. *intrattènnere*, *trattènnere*. Mer. *-ènniri*. Sett. *trattenì*. Gall. *intrattinè*.
intervàllo, m. Dial. Com. *intervàllu*.
intervenìre, v. n. Log. *intervènnere*. Mer. *-ènniri*. Sett. *intervenì*. Accudire, leare parte.
interzàre, v. a., intrare in terzu. Arare sa terza manu una terra. Redòrchere. Mer. *retròciri*.
intèsa, f. Dial. Com. *intesa*. Intendimentu.
intèso, → sentimento, concetto.
intèso, agg. Log. Sett. *intèsu*. Mer. *intèndiu*.
intèssere, v. a. Log. *intèssere*. Mer. *-èssiri*.
intessitùra, f. Dial. Com. *intessidura*.
intestàre, v. a. Log. *ismuzzurrare un'arvere*. Gall. *smuzzicunà*. V. n. p. *intestaresi*, *ostinaresi*.
intestàto, agg. Log. *ostinadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
intestaziòne, f. Log. *intestazione*. Mer. Sett. *-zióni*.
intestinàle, agg. Log. *intestinale*. Mer. Sett. *-àli*.
intestìno, m. Log. Sett. *istentina*, *istentinu*. Mer. *stintina*, *intestinu*, *mocca*. Gall. *stintinnu*. Agg. Dial. Com. *intestinu*, *internu*.
intèsto, agg. Log. *intèssidu*, *intrecciadu*. Mer. *intèssiu*. Sett. *intessitu*.
intiepidìre, -àre, v. a. e n. Log. *intebidare*, *tebidare*. Mer. *calentai*. Metaf. *diminuire de fervore*.
intièro, Log. *intrèu* → intero.
intignàre, v. n. Log. *tarulare*. Mer. *arnai*, sa lana.
intignatùra, f. Log. *taruladura*, *-amentu*.
intìgnere, v. a. Log. *imberghere*, *infundere*. Mer. *bagnai*, *sfundiri*. Gall. *affungà* → tuffare.
intignosìre, v. a. Log. *fagher*, *benner tinzosu*.
intimamènte, avv. Log. *intimamente*. Mer. Sett. *-ti*.
intimàre, v. a. Log. *intimare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
intimidìre, v. n. Log. *diventare timidu*. Mer. *tìmiri*.
intimo, m. ed agg. Dial. Com. *ìntimu*, *internu*.
intimorìre, v. a. e n. Log. *intimorire*. Mer. *-orìri*, *fai timiri*. Sett. *intimorì*. Ponner timore.
intìngere, → intignere.
intìngolo, m. Dial. Com. *intingolu*. Istuffadu.
intìnto, agg. Log. *imberghidu*. Mer. *bagnau*.
intirannìre, v. a. n. Log. *fagher de tirannu*.
intirizzamènto, -zzimento, m. Log. *atteterigamentu*. Mer. *striori de frius*.
intirizzàre, intirizzire, v. n. Log. *atteterigare*, *cancarare*. Mer. *attettirigai*.
intisicàre, intisichire, v. a. e n. Log. *intisicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Benner tisicu.
intitolàre, v. a. Log. *intitulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
intitolaziòne, f. Log. *intitulatione*. Mer. Sett. *intitulazioni*. Dedica, titulu de unu libru.
intolleràbile, agg. Log. *-abile*. Mer. Sett. *-àbili*.
intollerabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
intolleràrte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
intolleràrza, f. Dial. Com. *intolleranzia*.
intombàre, v. a. Log. *mandare ad sa tumba*.
intonacàre, v. a. Log. *illattare*, *incalchinare*. Mer. *rebussai*. Sett. *incalzinà*.
intonacatùra, f. Log. *impalizzadura*.
intònaco, m. Log. *incalchinamentu*. Mer. *rebussamentu*. Sett. *incalzinamentu*.
intonàre, v. a. Log. *intonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Metaf. *dare princìpiu*.
intonatòre, m. Log. *intonadore*. Mer. Sett. *-òri*.
intonaziòne, f. Log. *intonatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
intonchiàre, v. n. Log. *pertùnghere*. Mer. *-tùngiri*. Propr. de sos legumenes dai su pedru fà.
intònso, agg., qui non est tusu.
intoppàre, v. a. e n. p. Log. *attoppare*. Mer. *-ài*.
intoppicàre, v. n. Log. *trambuccare*. Sett. *-à*. Mer. *imburchinai*. Attoppare frequente.
intòppo, m. Dial. Com. *intoppu*, *impedimentu*.
intoràre, v. n. Log. *inchiberare*, istare superbu comente trau (toro).
intorbàre, -orbiare, -orbidare, -orbidire, v. a. e n. p. Log. *abbuluzare*, *abbolotare*. Sett. *-à*. Mer. *intrullài*. Turbare, confundere. Gall. *abbulluttà*.
intòrcere, v. a., imboligare una cosa tra ipsa.
intormentìre, v. n. Log. *addurmentare*. Sett. *-à*.
intòrno, prep. Dial. Com. *intornu*, *circa*. Avv. Dial. Com. *in giru*.
intorpidìre, v. n. Log. *render istupidu*, *privare de sensu*. Mer. *ammortoxinaisì*.
intorriàre, v. a. Log. *fortificare cum turres*.
intorticciàre, → avvolgere, attortigliare.
intorzàre, v. n. Log. *fagher truncu* (torzo).
intoscanìre, v. a. Log. *reduire in limbazu toscanu*.
intossicàre, → attossicare.
intostìre, v. n. Log. *intostigare*, *intostare*. Mer. *-ài*.
intozzàre, v. n. Log. *intrusciare*, *diventare tundu et russu*. Mer. *intrussirisì*. Sett. *intruscià*.
intra, prep. Dial. Com. *tra*. Intra due, *ambiguu*, *dubiu*, *tra sì e nò*.
intraccìglio, m. Log. *ispaziu da unu chizu a s'ateru*.
intrachiùdere, → interchiudere.
intralasciàre, v. a. Log. *interrùmpere*. Mer. *-ùmpiri*. Sett. *interrumpì*.
intralciàre, → avviluppare, intrigare.
in tràlice, → obliquamente.
intramèssa, f. Log. *intrammesu*.
intramèsso, m., vivanda qui si ponet tra una portada et s'atera de sos piattos.
intramèttere, v. a. Log. *intrapònnere*. Mer. *-òniri*. Ponnere s'ateru, intrare in mesu, ponnersi in mesu. Ingerìresi.
intramezzàre, -ammezzare, v. a. Log. *intramesare*. Mer. *intramesai*. Sett. *intramezzà*.
intramischiàre, v. a. Log. *intramisciare*, *misciare cumpare*. Sett. *miscià*. Mer. *ammisturai*.
intransgredìbile, → inviolabile.
intransitìvo, agg. Dial. Com. *intransitivu*.
intrapòrre, → apporre, interporre.
intraprendènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
intraprèndere, v. a. Log. *intraprèndere*. Mer. *-èndiri*. Sett. *-dì*. Leare a faghere.
intraprendimènto, m. Dial. Com. *-prendimentu*.
intraprenditòre, -prensore, m. Log. *intraprendidore*. Mer. Sett. *-òri*.
intraprèsa, → impresa, affare.

intràre, → entrare.
intrattàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
intrattànto, avv. Log. *intertantu*. Mer. Sett. *intrattantu*, *in su mentris*.
intrattenère, v. a. Log. *trattènnere*, *intrattènnere*. Mer. *-èniri*. Sett. *intrattenì*, *intrattinì*.
intrattenimènto, m. Dial. Com. *intrattenimentu*.
intraversàre, → attraversare.
intravestìre, → travestire.
intravvenìre, → intervenire, accadere.
intreàre, v. n. p. Log. *faghersi in tres*.
intrecciamènto, m. Log. Sett. *intrizzamentu*.
intrecciàre, v. a. Log. *intrizzare*. Mer. *intricciài*.
intrèccio, m. Log. *intrizzu*. Mer. Sett. *intrecciu*.
intrefolàre, v. n. ass., imbrogliaresi pro paura essende preguntadu. Gall. *imbulià*.
intrementìre, v. n. Log. *trèmere pro paura*.
intremìre, v. n. Log. *intimorizare*, *pienaresi de tremore*. Mer. *intimoriggiai*.
intrepidamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
intrepidèzza, f. Log. Mer. Gall. *intrepidesa*. Sett. *intrepidezia*. Coraggiu, indifferenzia.
intrèpido, agg. Dial. Com. *intrèpidu*.
intrescàre, v. a. e n. Log. *intrigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imbrogliare.
intricàre, intrigare, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
intrìdere, v. a. Log. *imbruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
intrigatòre, m. Log. *intrigadore*. Mer. Sett. *-òri*.
intrìgo, m. Dial. Com. *intrigu*.
intrinsecamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
intrìnseco, agg. Dial. Com. *intrinsecu*.
intrinsicàrsi, v. n. p. Log. *familiarizzaresi*. Mer. *familiarizzaisì*. Sett. *familiarizzàssi*.
intrinsichèzza, f. Log. Mer. *intrinsichèsa*. Sett. *intrinsichèzia*. Amicizia istrinta.
intrìso, agg. Log. *imbruttadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Infustu, impastadu.
intristàre, intristire, v. n. Log. *intristare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. De sas piantas, *allizare*.
introdòtto, agg. Log. *introduidu*. Mer. *introdùsiu*. Sett. *introduzìtu*.
introdùrre, v. a. Log. *introduìre*, *introdùghere*. Mer. *introdùsiri*. Sett. *introduzì*.
introduttòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
introduzióne, f. Log. *introductione*. Mer. Sett. *introduzione*. Incominzamentu.
intròito, m. Log. Mer. *intrada*. Sett. *entrata*.
intromèttere, v. a. Log. *intromittere*, *introduire*. Mer. *introdùsiri*. Sett. *introduzì*.
intronàre, v. a. Log. *intronare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
intronatàggine, → balordaggine.
intronciàre, voce dis. → adirare.
intronfiàre, v. n. Log. *diventare airadu*, *superbu*.
intronizzàre, v. a. Log. *pònner in tronu*.
intrùdere, v. a. Voc. Lat. → introdurre.
intruglìare, v. a. Mer. *calabriai*. Misciare binu.
intrùso, agg. Dial. Com. *intrusu*. Introduidu.
intuàrsi, v. n. p. Log. *internaresi cum tegus*.
intuitìvo, agg. Dial. Com. *intuitivu*.
intùito, → guardo, intenzione, rispetto.
intuizióne, f., visione beatifica.
intumescènza, f. Log. Sett. *unfiamentu*. Mer. *unfrori*, *unframentu*, *unfradura*.
intumidìrsi, v. n. p. Log. *unfiare*. Sett. *-à*. Mer. *unfrai*.
intuonàre, → intonare.
inturgidìre, v. n. Log. *intrusciare*. Mer. *unfraisì*.
inubbriacàre, v. a. Log. *imbreagare*. Mer. *-ài*.
inuggiolìre, → inuzzolire.
inùlto, agg. Log. *invindicadu*, *non vindicadu*.
inumanamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inumàno, agg. Log. *inumanu*, *crudele*. Mer. *-èli*.
inumàre, v. a. Log. *sutterrare*, *sepultare*. Mer. *interrai*. Sett. *-à*.
inumidìre, inumorare, v. a. Log. *umidare*. Mer. *-ài*. Sett. *umiddà*. Bagnare appena.
in ùna, in uno, Log. *cumpare*. Mer. *impàri*. Sett. *umpari*. In cumpagnia.
inùngere, v. a. Log. *unctare*, *ùnghere*. Mer. *ùngiri*, *untài*. Sett. *ugnì*.
inurbanamènte, avv. Log. *rusticamente*. Mer. Sett. *rusticamenti*.
inurbanità, f. Log. *inzivilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *inzivilitài*.
inurbàno, agg. Log. *discortèsu*, *inzivìle*. Mer. Sett. *rusticu*, *inzivili*.
inurbàrsi, v. n. p., intrare in cittade.
inusitatamènte, avv. Log. *disusadamente*. Mer. Sett. *disusadamenti*. Foras de usu.
inusitàto, agg. Dial. Com. *insolitu*.
inùsto, agg. Log. *brujàdu*. Mer. *bruxau*. Sett. *-xàtu*.
inùtile, agg. Log. *inùtile*. Mer. Sett. *-tili*.
inutilità, f. Log. *inutilidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tài*.
inutilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
inuzzolìre, v. a., fagher benner disizu.
invàdere, → assalire.
invaghimènto, m. Dial. Com. *inamoramentu*.
invaghìre, v. a. Log. *inamorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
invajàre, v. n., diventare iscaccadu. Mer. *imbraxai*.
invalidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
invalidàre, v. a. Log. *invalidare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
invalidità, f. Log. Mer. *invalidesa*. Sett. *invalezia*.
invàlido, agg. e m. Dial. Com. *invàlidu*.
invaligiàre, v. a. Log. *inballizàre*, *invaligiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in valigia.
invalorìre, → avvalorare.
invàlso, agg. Log. *leadu pè*, *intràdu*. Invalèssidu.
invanìre, v. a. Log. *invanire*. Mer. *-ìri*. Sett. *invanì*. Render vanu, diventare vanagloriosu.
invàno, in vano, avv. Dial. Com. *invanu*.
invarcàbile, agg., qui non si podet passare.
invariàbile, agg. Log. *invariàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
invariabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
invasàre, v. a., ponner in vasu. Metaf. *ispiridare*, *esser invasadu dai su demoniu*. Mer. *invasai*.
invasàto, agg. Log. *ispiridadu*, *indemoniadu*.
invasellàre, v. a. Log. *ponner in vasittu*.
invasiòne, f. Log. *invasione*. Mer. Sett. *-òni*.
invecchiàre, v. n. Log. *imbezzare*. Mer. *imbecciai*. Sett. *inveccià*. Benner bezzu.
invèce, avv. Log. *in cambiu*. Mer. Sett. *in veci*.
invedovàto, -ìto, agg. Log. *imbattiàdu*. Sett. *-àtu*.
inveggiàre, → invidiare.

invèire, v. n. Log. *narrer contra*, *declamare*.
invelàrsi, v. n. p. Log. *aberrere sas velas*.
invelenìre, v. n. Log. *invelenire*, *incrudelire*. Mer. *-ìri*. Sett. *invelenì*.
invendicàto, agg. Log. *non vindicadu*.
invènia, f. Log. *humile dimostrassione de affectu*.
invenìre, v. a. Log. *agatare*, *incontrare*. Mer. *agatai*. Sett. *agatà* → trovare.
inventàre, v. a. Log. *inventare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inventariàre, v. a. Log. *inventariare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inventàrio, m. Dial. Com. *inventariu*.
inventìva, → invenzione.
inventòre, f. Log. *inventore*. Mer. Sett. *inventori*.
invenùsto, agg. Log. *feu*. Mer. *lègiu*. Non bellu.
invenziòne, f. Log. *inventione*. Mer. *-zioni*.
inveràrsi, v. n. p. Log. *assimizzaresi ad su veru*.
inverdìre, v. n. Log. *inbirdigare*. Mer. *-ài*.
inverecòndia, → impudenza, sfacciataggine.
inverecòndo, agg. Log. *isfacciadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *isfacciau*. Senza birgonza.
invergognàre, v. a. Log. *isvirgonzare*, (Margh.) *brigonzare*. Mer. *brigungiài*. Sett. *isvalgugnà*.
inverisimiglièanza, f. Dial. Com. *inverissimiglièanzia*.
inverisìmile, agg. Log. *inverisimile*. Mer. Sett. *-li*.
in verità, avv. Log. *in veridade*, *a fide*. Mer. *in beridadi*. Sett. *in veritài*.
invermiglìare, v. a. Log. *fagher rujastru*. Mer. *arrubiai*, *incaboniscai*.
inverminàre, -nìre, v. n. Log. *imbermigare*. Mer. *imbremigai*. Sett. *imbelmizà*. Gall. *injalmicà*.
invernàre, v. n. Log. *jerrare*, *passare s'jerru*.
invernàta, f. Log. *jerràda*. Mer. *invernàda*, *ierrada*. Sett. *inverrata*.
invernicìare, v. a. Log. *bernizare*. Sett. *-à*. Mer. *invernissai*.
inverniciatùra, f. Log. Sett. *bernizadura*. Mer. *invernissadura*.
invèrno, m. Log. Mer. *jerru*. Sett. *inverru*.
invèro, avv. Log. Mer. *a beru*. Sett. *a veru*.
inversamènte, avv. Log. *ad su reversu*.
inversióne, f. Log. *boltamentu*. Sett. *voltamentu*. Mer. *furriadura*. Cambiamentu de ordine.
invèrso, agg. Log. *boltadu*, *boltuladu*. Mer. *furriau*. Sett. *voltatu*.
invèrso, prep. Log. *pro contra*. Mer. *po –*. Sett. *pa –*.
invèrtere, → volgere, stravolgere.
inverzicàre, v. n. e n. p. → inverdire.
invescàre, -schiare, -viscare, v. a. Log. *imbiscare*. Sett. *-à*. Mer. *inviscai*.
invescatòre, m. Log. *imbiscadore*, qui parat su biscu. Mer. *inviscadori*.
investigàre, v. a. coi deriv. Log. *investigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Penetrare.
investimènto, m., -stitura f. Dial. Com. *investidura*. Imbestidura.
investìre, v. a. Log. *investire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
inveteràre, v. n. Voc. Lat. → invecchiare.
inveteràto, agg. Log. *imbederadu*.
invetriàre, invetrare, v. a. Log. *imbidriare*, *reduire a bidru*. Mer. *invernissai strèxiu*.
invetriàta, f. Log. *bidriera*. Mer. *birdiera*.
invetriatùra, f. Log. *imbidriadura*, qui si dat ad sos vasos de terra. Mer. *invernissadura*.
invettìva, f. Log. *riprensione*. Mer. Sett. *-òni*.
invettìvo, agg., qui cuntenit invettivas.
invezzàrsi, v. n. p. Log. *avvesaresi*. Mer. *avvesaisì*. Sett. *avvezzassi*.
inviàre, v. a. coi deriv. Log. *inviare*, *incaminare*. Mer. *-ài*. Sett. *invià*, *incaminà*.
invìdia, f. Log. Mer. *inbìdia*, *invidia*. Sett. *invidia*.
invidiàre, v. a. e n. Log. *inbidiare*, *invidiare*. Mer. *-ài*. Sett. *invidià*.
invidiòso, invido, agg. e m. Log. Mer. *imbidiosu*, *invidiosu*. Sett. *invidiosu*.
invietìre, v. n. Log. *istantire*, *benner istantìu*.
invigilàre, v. n. Log. *vigilare*, *invigilare*. Mer. *-ài*.
invigliacchìre, → impoltronire.
invigorìre, v. a. e n. Log. *-ire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-rì*.
invilìre, v. a. e n. Log. *avvilire*. Mer. *-ìri*. Sett. *avvilì*. Benner vile, iscoraggiare.
inviluppàre, v. a. Log. *imboligare*. Mer. *imboddicai*. Sett. *imboliggà*. Gall. *imbolià*.
invilùppo, m. Log. *imboligu*. Mer. *imbarazzu*.
invincìbile, agg. Log. *invincibile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
invincibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
invincidìre, v. a. Log. *ammoddigare*.
invìo, m. Log. *imbìu*. Mer. Sett. *indirizzu*.
inviolàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inviolènto, agg., non violentu, mite, pasadu.
inviperìre, v. n. Log. *impiberire*. Mer. *piberai*. Incrudelire a modu de pibera.
inviscàre, -vischiare → invescare.
invisceràrsi, v. n. p. Log. *internaresi*. Mer. *intragnai*, *internai*, *intragnai*. Sett. *internà*.
inviscidìre, v. n. Log. *imbischidare*, *benner bìschidu*.
invisìbile, agg. Log. *invisìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
invisibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
in vista, avv. Dial. Com. *in vista*, *a vista*.
invitàre, v. a. coi deriv. Log. *cumbidare*. Mer. *-ài*. Sett. *cumbiddà*. Allettare, lusingare.
invìto, m. Log. Mer. *cumbìdu*. Sett. *cumbiddu*. Agg. Log. *forzàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
invìtto, agg. Log. *invincibile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
invizièare, v. a. Log. *invissiare*, *vitiare*. Mer. *avviziai*. Sett. *invizià*.
invizzìre, v. n. Log. *allizare*, *benner flosciu*.
invocàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
invòglia, f., -òglio m., tela russa cum sa quale s'imboligant sos ballones. Mer. *imboddiu*.
invogliàre, v. a. Log. *imbozare*. Mer. *disigiài*.
involamènto, m. Dial. Com. *fura*, *furtu*.
involàre, v. a. Log. *furare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
involatòre, m. Log. *ladru*, *ladrone*. Mer. Sett. *-ni*.
invòlgere, v. a. Log. *imboligare*. Mer. *imboddicài*. Sett. *imboliggà*. Attropogliare.
involgìme, -volgimento, m. Log. Sett. *imboligamentu*, *imboligu*. Mer. *imboddiu*. Fagottu.
involìo, → involamento.
invòlo, m. Dial. Com. *fura*, *furtu*.
involontariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
involontàrio, agg. Dial. Com. *involontariu*.
involpàre, v. n. Log. *anneulare*. Sett. *-à*. Mer. *annebidai*, de su trigu.

involpìre, v. n. Log. *ammazzonare*, *benner maliziosu*.
in vòlta, avv., esser in volta, *boltendesi*. Metter in volta, *fagher fuire*. Mer. *fai fuiri*.
involtàre, -voltigliare → invòlgere.
involtìno, m. Log. *pacchettu*, *imboligheddu*.
invòlto, m. Log. *imbòligu*, *fagottu*. Mer. *fangottu*, *imboddicàmini*. Sett. *fagottu*.
involtùra, → involgime.
invulneràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
inzaccheràrsi, v. n. p. Log. *imbruttaresi*, *pienaresi de ludu*. Mer. *stricchiddaisì de ludu*.
inzaffàre, v. a. Log. *tappare cum su turazzu* (zaffo). Mer. *tappai*. Abbattigare, istivare.
inzaffiràrsi, v. p., ornaresi de zaffiros, de gemmas.
inzampagliàrsi, v. n. p. Log. *imbrogliaresi in sas cambas*, *in sos pes* (zampa). Mer. *trobirisì*.
inzampognàre, v. a. Log. *sonare sas aenas*. Mer. *sonai is launeddas*. Fig. *incatramare*, *imbrogliare*.
inzavardàre, → insozzare, imbrattare.
inzeppàre, v. a. Log. *accottare*, *istringher cum cottas*. Mer. *arribìri*, *accozzai*. Sett. *-à*.
inzibettàre, v. a. Log. *profumare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
inzigàre, inzipillare → instigare, stimolare.
inzoccolàrsi, v. n. p. Log. *ponnersi sos zocculos*. Iscarpas cum sas solas de linna.
inzolfàre, v. a. Log. *impiastrare de sulfure*.
inzotichìre, v. n. ass., diventare rusticu, incivile.
inzuccheràre, v. a. Log. *intuccherare*, *tuccorare*. Mer. *inzuccherai*. Sett. *inzuccherà*.
inzuppàre, v. a. Log. *infundere*. Mer. *acciupai*.
in zùrlo, inzurro, avv. Log. Sett. *in allegria*. Mer. *a urru*, *in allirghia*, *in festa*.
io, pron. m. f. Log. *eo*. Mer. *deu*. Sett. *eju*.
ipecaquàna, f. Dial. Com. *ipecocuanna*.
ipèrbole, f. Log. *iperbole*. Mer. Sett. *-li*.
iperboleggiàre, v. a. Log. *esagerare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
iperbolicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
iperbòlico, agg. Dial. Com. *iperbolicu*, *esagerativu*.
ipocondrìa, f. Dial. Com. *ipocondria*. Voc. Gr.
ipocondriacàre, v. n. Log. *daresi ad s'ipocondria*.
ipocondrìaco, ipocòndrico, agg. Dial. Com. *ipocondricu*. Malinconicu.
ipocrisìa, f. Dial. Com. *ipocrisia*.
ipòcrita, ipocrito, m. Dial. Com. *ipocrita*.
ipogèo, Log. *altesa*, *summidade*. Voc. Gr.
ipotèca, f. Dial. Com. *ipoteca*. Voc. Gr.
ipotecàre, v. a. Log. *ipotecare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ipotecàrio, agg. Dial. Com. *ipotecariu*.
ipòtesi, f. Dial. Com. *ipòtesi*, *suppostu*.
ipoteticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ipotètico, agg. Dial. Com. *ipoteticu*.
ippogrìfo, f., animale immaginariu.
ippopòtamo, m. anim. Dial. Com. *ippopotamu*.
ira, iracondia, f. Dial. Com. *ira*. Arràbiu, odiu.
iracòndo, agg. Dial. Com. *iracundu*.
iràre, v. n. Log. *arrabbiare*. Sett. *-à*. Mer. *inchietai*.
irascìbile, agg. Log. *irascìbile*. Mer. Sett. *-ibili*.
iratamènte, avv. Log. *airadamente*.
iràto, agg. Log. *arrabbiadu*, *airadu*. Mer. *inchietu*. Sett. *arrabbiatu*.
irco, m. Log. Sett. *beccu*. Mer. *crabu*.
ire, v. n. Log. *andare*. Mer. *-ài*. Sett. *-andà*.
iride, iri, f. Log. *arcu de donnu deu*, (Margh.) *arcu de sole*. Mer. *arcu balenu*. Gall. *alcu*.
ironìa, f. Dial. Com. *ironia*. Voc. Gr.
ironicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
irònico, agg. Dial. Com. *ironicu*.
iròso, agg. Dial. Com. *iracundu*. Mer. *inchietosu*.
irrabbiosìre, v. n. ass. Log. *arrabbiare*. Mer. *-ài*.
irracontàbile, agg., qui non si podet raccontare.
irradiàre, v. a. Log. *illuminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
irradicàbile, agg. Log. *irraighinabile*.
irrafrenàbile, agg., qui non si podet raffrenare.
irraggiàre, → irradiare.
irragionèvole, -rrazionabile, agg. Log. *irrazionale*, *irragionevole*. Sett. *-èvoli*. Mer. *srexonau*.
irragionevolèzza, f. Log. *irrazionabilidade*.
irrazionàle, agg. Log. *irrazionale*. Mer. Sett. *-àli*.
irreconciliàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
irreconoscìbile, qui non si podet reconnoschere.
irrecuperàbile, agg. Log. *irrecuperabile*. Mer. Sett. *-àbili*. Qui non si podet recuperare.
irredimìbile, agg., qui non si podet riscattare.
irrefragàbile, agg. Log. *irrefragàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Certu, qui non si podet confutare.
irregolàre, agg. Log. *irregulare*. Mer. Sett. *-àri*.
irregolarità, f. Log. *irregularidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *irregularitai*.
irreligiòne, f. Log. *irreligione*. Mer. Sett. *-oni*. Mancanzia de religione.
irreligiosità, f. Log. *irreligiosidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *irreligiositài*.
irreligiòso, agg. Dial. Com. *irreligiosu*.
irremeàbile, agg., qui non si podet istorrare.
irremediàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
irremediabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
irremissìbile, agg. Log. *irremissibile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
irremissibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Senza remissione.
irremuneràbile, qui non si podet recumpensare.
irremuneràto, agg. Log. *non premiadu*. Mer. *non premiau*. Sett. *non premiatu*.
irreparàbile, agg. Log. *irreparabile*. Mer. *-àbili*.
irreparabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
irreperìbile, agg., qui non si podet incontrare.
irreprensìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
irreprensibilità, f. Log. *irreprensibilidade*. Mer. *irreprensibilidadi*. Sett. *irreprensibilitai*.
irreprensibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
irreprobàbile, qui non si podet disapprovare.
irrepugnàbile, agg., qui non si podet cuntrastare.
irrequièto, agg. Dial. Com. *irrequietu*, *inquietu*.
irresistìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
irresistibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
irresolùbile, agg., qui non si podet risolvere.
irresolutèzza, → irresoluzione.
irresolùto, agg. Dial. Com. *irresolutu*, *dubbiosu*.
irresoluzióne, f. Log. *-tione*. Mer. Sett. *-zioni*.
irretamènto, m. Dial. Com. *insidia*, *ingannu*.
irretìre, v. a. Log. *leare cum rezza*. Fig. *ingannare*, *imbrogliare*.
irretrattàbile, qui non si podet retractare.
irreverènte, agg. Log. *irreverente*. Mer. Sett. *-ti*.
irreverentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.

irreverènza, f. Dial. Com. *irriverenzia*.
irrevocàbile, agg. Log. *irrevocabile*. Mer. Sett. *-li*.
irrevocabilità, f. Log. *irrevocabilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *irrevocabilitai*.
irrevocabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
irricchìre, v. a. e n. → arricchire.
irrìdere, v. a. Log. *beffare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
irriflessióne, f., mancanzia de riflexione.
irriflessìvo, agg. Log. *inconsideradu*. Mer. *inconsiderau*. Sett. *inconsideratu*.
irriformàbile, agg., qui non si podet riformare.
irrigàre, v. a. Log. *abbare*. Sett. *-à* → innaffiare.
irrigatòrio, agg. Dial. Com. *irrigatoriu*.
irrigazióne, f. Log. *abbamentu*, *irrigatione*. Mer. Sett. *-azioni*.
irrigidìre, v. a. e n. Log. *attetterigare*, *fagher benner tetteru*. Mer. *attittirigài*.
irrìguo, agg. Log. *abbosu*, *qui si podet abbare*.
irrilevànza, f. Dial. Com. *insussistènzia*.
irrimediàbile, → irremediabile.
irrisarcìbile, agg., qui non si podet cumpensare.
irrisìbile, irrisìvo, agg. Log. *dignu de irrisione*.
irrisióne, f. Log. *derisione*, *beffa*. Mer. *cogliunamentu*, *beffa*. Sett. *derisioni*.
irrisolùto, agg. Dial. Com. *irresolutu*, *dubbiosu*.
irrisòre, m. Log. *beffadore*. Mer. Sett. *-òri*.
irrisòrio, agg. Dial. Com. *irrisòriu*.
irritàre, v. a. Log. coi deriv. *irritare*, *provocare*. Mer. *provocai*. Sett. *provocà*.
irrito, agg. Dial. Com. *nullu*, *vanu*. Voc. Lat.
irritrosìre, v. n. Log. *benner redossu*, *arrogante*.
irriuscìbile, agg. Log. *irresessibile*.
irriverènza, → irreverenza.
irròmpere, v. a. Log. *irrùmpere*. Mer. *rumpiri*.
irroràre, v. a. Log. *bagnare de lentore*. Mer. *arrosiai*.
irrugiadàre, v. a. Log. *allentoriare*. Mer. *arrosiai*.
irruginìre, v. n. Log. *ruinzare*. Mer. *arruinai*.
irruvidìre, → dirozzare.
irruzióne, f. Dial. Com. *assaltu* → incursione.
irsùto, agg. Dial. Com. *aspru* → orrido.
ischio, m., ispecie de alvere ghiandifera.
iscivàre, v. a., separare s'arghentu vivu dai sos diversos metallos.
isola, f. Dial. Com. *ìsola*, *isula*.
isolamènto, m. Dial. Com. *isolamentu*.
isolàno, m. Dial. Com. *isulanu*.
isolàre, v. a. Log. *isolare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Distaccare, separare, ponner a solu.
isolàto, m. Log. *dominariu*, *distaccadu*.
isònne, a isonne, avv. Log. *a bizzeffa*, *abbundamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
isòpo, m. Dial. Com. *isopu*, pianta.
ispettòre, → inspettore.
ispidèzza, → ruvidezza.
ispido, → peloso, ruvido.
ispiràre, → inspirare.
issofàtto, avv. Log. *subitamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
istànte, m. Log. *istante*. Mer. Sett. *-ànti*.
istànza, → instanza.
istèrico, agg. Dial. Com. *istericu*. Qui appartenit ad s'uteru. Voc. Gr.
isterìsmo, istericismo, m., maladia de s'uteru.
istigàre, → instigare.
istituìre, → instituire.
istmo, m., linea de terra qui unit una penisola ad sa terrafirma.
istòria, → storia.
istradàre, v. a. coi deriv. Log. *istradare*, *avviare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dirigere, incaminare.
istriòne, m. Voc. Gr. → commediante.
istruìre, → instruire.
istupidìre, → instupidire.
italianamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
italianàre, v. a. Log. *italianare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
italianeggiàre, v. n., faeddare italianamente.
italiàno, agg. e m. Dial. Com. *italianu*.
italicìsmo, m., manera de faeddare italianu.
itàlico, italo, agg. e m. Mer. *italianu*.
item, avv. Dial. Com. *item*, *puru*.
iteràre, v. a. Voc. Lat. → ripetere, replicare.
iteratamènte, avv. Log. *replicadamente*. Mer. *-ti*.
iterazióne, f. Log. *ripetitione*. Mer. *repetizioni*. Sett. *repitizioni*.
itineràrio, m. Dial. Com. *itinerariu*.
ittèrico, agg. Dial. Com. *ittericu*.
itterìzia, f. Dial. Com. *itterizia*.
ivi, avv. Log. *incùe*, *inque*. Mer. *innì*. Sett. *inchìbi*.
izza, → ira, stizza.

J

j, com. Dial. Com. *jota* → O. S. I, p. 18.
jacìnto, → giacinto.
jàcolo, → dardo, freccia.
jàculo, m., ispecie de serpente.
jàlappa, → gialappa.
jalìno, agg., de colore de bidru.
jàmbo, m., ispecie de versu gregu.
jàto, m. Log. *abbertura de bucca*.
jattànza, → millanteria, vanagloria.
jattùra, → danno, perdita.
jemàle, agg. Log. *ierrale*. Mer. *de s'jerru*.
jèna, Dial. Com. *jena*, animale.
jerarchìa, → gerarchia.
jèri, avv. Log. *heris*. Mer. *eriseru*. Sett. *arimani*.
jerlàltro, avv. Log. *giantèris*, *antèris*. Mer. *dinanterisèru*. Sett. *innanzarimani*. Gall. *inanzaderi*.
jermattìna, avv. Log. *heris manzanu*. Mer. *eriser'a mangianu*. Sett. *arimani a manzanu*.
jernòtte, avv. Log. *herinocte*, *erinotte*. Mer. *eriser'a notti*. Sett. *arimani a notti*.
jeroglìfico, → geroglifico.
jersèra, avv. Log. *herisero*, *erisera*. Mer. *eriser'a merì*. Sett. *arimani a sera*.
jòdio, m., ispecie de materia metallica.
jonadàttico, agg., de certu faeddare in suspu.
jònico, agg. Dial. Com. *jonicu*, de sa Jonia.
jòsa, a josa, avv. Dial. Com. *a bizeffa*.
jòta, m. Log. *niente*, *zero*. Mer. Sett. *nienti*.
jugàle, → giogale.
jùgero, m., misura de campu quantu ind'una die podet arare unu juu.
jugulàre, agg. Log. *de sa bula*. Mer. *jugulari*, *de su gutturu*. Sett. *di la gola*.
junìore, agg. Log. *plus jovanu*. Mer. *giuniori*.
jùre, giure, jus, Dial. Com. *jus* → diritto.
juspatronàto, m. Dial. Com. *giuspatronatu*.
jusquìamo, m. Log. *suzzamele*. Mer. *succiameli*. Ispecie de erba qui hat fiore grogu.
jussiòne, → comando, precetto.

K

k, littera grega chi non s'usat in s'italianu.
kirie, m. Voc. Gr. → signore.
kirieleisònne, m., cumpostu de Kirie (Segnore) ed elèison (hapas misericordia). Voc. Gr.

L

l, f. *ella*, litera de s'alfab. consonante.
la, art. f. Log. Mer. *sa*. Sett. *la*. Là, avv. Log. *incuddae*. Mer. *innì*. Sett. *in chiddà*. Gall. *culà*.
labàrda, → alabarda.
labardàta, f., colpu de alabarda.
làbaro, m. Dial. Com. *vessillu*. S'insigna militare de Constantinu.
làbbia, f. pl. Log. Sett. *laras*, (Margh.) *lavras*. Mer. *labbius*, *larvas*. Sett. *labri*.
labbiàle, agg. Mer. *labbiale*. De sas laras.
labbreggiàre, v. n. Log. *fagher de laras*.
labbricciuòlo, m. Log. Sett. *larighedda*, (Margh.) *lavrighedda*. Mer. *larvixedda*.
làbbro, m. Log. Sett. *lara*, (Margh.) *lavra*. Mer. *larva*, *murru*. Sett. *labra*.
làbe, f. Voc. Lat. → macchia.
labefàtto, → indebolito, guasto.
laberìnto, labirinto, m. Dial. Com. *laberintu*. Metaf. *imbrogliu*, *confusione*.
làbile, agg. Log. *fragile*. Mer. Sett. *fragili*.
labìna, → valanga.
laboratòrio, m. Dial. Com. *laboratoriu*.
laboriosamènte, avv. Log. *fadigosamente*, *cum fadiga*. Mer. *cum traballu*.
laboriosità, f. Log. Sett. *trabagliu*. Mer. *traballu*.
laboriòso, agg. Dial. Com. *laboriosu*. Fadigosu.
labràce, m., ispecie de pische, nadu puru *Luccio*.
làbro, → labbro.
làcca, f. Dial. Com. *lacca*. Gomma orientale.
laccètto, m. Log. *ligazzulu*, *ligazzu*. Mer. *liga*. Sett. *liàzzulu*. Piàdiga. Fig. *ingannu*.
lacchè, m. Dial. Com. *laccaju*. Servidore.
lacchètta, f. Log. *pè cum sa coscia de unu pegus*.
lacchèzzo, m. Log. *buccone de petta saboridu*.
lacciàre, v. a. Log. *allazzare*. Mer. *allacciai*.
làccio, m. Log. Mer. *lobu*, *lazzu*, (Margh.) *lattu*.
lacciuòlo, -iòlo → laccetto.
laceràre, v. a. coi deriv. Log. *istrazzare*, *iscorriare*. Mer. *scorriai*. Sett. *istrazzà*.
làcero, agg. Log. *iscorriadu*, *istrazzadu*. Mer. *scorriau*. Sett. *istrazzatu*. Istrazzuladu.
lacèrto, m. → braccio. Per → lucertola.
lacìnia, f., extremidade inferiore de sa toga.
làco, m. poet. → lago.
laconicamènte, avv. Log. *brevemente*. Mer. Sett. *-ti*.
lacònico, agg. Log. *breve*. Mer. Sett. *brevi*.
laconizzàre, v. n., usare faeddos breves comente sos Laconios de sa Grecia. Faeddare succintu.
làcrima, → lagrima.
lacùna, f. Log. *abba morta*. Mer. *lurzina*.
lacunòso, agg., pienu de vacuos et de abba.
làdano, m., ispecie de gomma.
laddòve, là dove, avv. Log. *ogni bolta qui*, *bastet qui*. Mer. *aundi chi*. Mentras.
ladìno, agg. Log. *ladinu*, *sollicitu*. Mer. *spicciu*.
ladramènte, avv. Log. *isgarbadamente*. Mer. *-ti*.
làdro, m., ladra f. Log. *ladru*, *ladra*. Mer. *ladroni*, *furoni*. Sett. *laddru*. Furone.
ladroncèllo, m. Log. *ladronigheddu*, *ladroneddu*.
ladròne, m. Log. *ladrone*. Mer. Sett. *-òni*.
ladronèccio, -neggio, m. Log. Sett. *fura*, *ladroneria*. Mer. *fura*.
ladroneggiàre, v. n., fagher sa vida de ladrone.
lagèna, f., misura antiga de binu. Voc. Lat.
laghètto, m. Log. *pauledda*, *paulazza*.
lagnamènto, m. Dial. Com. *lamentu*.
lagnàre, -àrsi, v. n. p. Log. *lamentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dòlersi, addoloraresi.
lagnèvole, -gnòso, agg. Dial. Com. *lamentosu*.
lagnìo, m. Log. *lamentu continuadu*, *càntara*.
làgno, m. Dial. Com. *chescia*, *lamentu*.
làgo, m. Dial. Com. *lagu*. Paùle.
lagonàre, lagòro → lavorare, lavoro.
làgrima, f. Dial. Com. *lagrima*.
lagrimàre, v. a. e n. Dial. Com. *lagrimare* colle desin. Pianghere.
lagùna, → lacuna.
laicàle, agg. Log. *laicale*. Mer. Sett. *laicali*.
làico, m. Dial. Com. *legu*. Illitteradu. Voc. Gr.
laidamènte, → disonestamente.
laidàre, -ìre, v. a. Log. *imbruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
laidezza, → bruttezza, disonestà.
làido, agg. Dial. Com. *bruttu*, *guastu*, *disonestu*.
laldìre, → laidare.
làma, f. Dial. Com. *lama*. Fiamma de ispada. Badde paludosa (Dante).
lambènte, agg. Log. *linghidore*. Mer. *lingidòri*.
lambiccàre, v. a. Log. *limbiccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
lambìcco, limbicco, m. Dial. Com. *limbiccu*.
lambìre, v. a. Log. *lìnghere*. Mer. *lìngiri*. Sett. *lignì*.
lambrùsca, f., -sco m. Log. *zimpina*, (Margh.) *spòrula*. Mer. *spurra*.
lambruscàre, v. n. Log. *diventare zimpina*.
lamellàto, agg. Log. *cumpostu de pizos comente laminettas*. Mer. *lamettau*.
lamentàre, coi. deriv. v. n. e n. p. Log. *lamentare*. Mer. *lamentai*. Sett. *lamentà*. Chesciare.
lamènto, m. Dial. Com. *lamentu*.
lamentòso, agg. Dial. Com. *lamentosu*.
lamètta, f. Dial. Com. *lametta*. Mer. *lamixedda*.
làmia, lamio, m. Log. *sùrvile*. Mer. *coga*. Fantasima qui creiant qui suzzeret su samben de sas criaduras.
lamicàre, v. n. voce poco usata → pioviginare.
lamièra, f., armadura de lama de ferru.
làmina, f. Dial. Com. *lama*.
laminàre, v. a., reduire in lama unu metallu.
laminatòio, agg., istrumentu de istirare filos de metallu → filiera.

laminòso, agg., factu, o cumpostu a lamas.
lampadàrio, m. Dial. Com. *lampadariu*.
làmpana, f. Dial. Com. *lampana* → lampada.
lampanàjo, m., su qui faghet sas lampanas.
lampànte, agg. Log. *lampante*. Mer. Sett. *-ànti*.
lampàre, → lampeggiare.
lampàsso, m., drappu de seda de sas Indias.
lampeggiamènto, m. Dial. Com. *lampamentu*.
lampeggiàre, v. n. Log. *lampare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Risplendere, fagher lampos.
lampèggio, m. Log. Mer. *lampamentu continuadu*.
lampiòne, m. Log. *lampione*. Sett. *-òni*. Mer. *lantioni*, *làntia*.
làmpo, m. Dial. Com. *lampu*.
lampòne, m., fructu simile ad sa murighessa.
lamprèda, f., pische simile ad sa murena.
lana, f. Dial. Com. *lana*.
lanaiuòlo, m., fabbricante de pannos de lana.
lanàta, f. Mer. *scovulu*. Ispecie de cilindru pro pulire sos cannones internamente.
lànce, f. Voc. Lat. → bilancia.
lancètta, f. Log. Sett. *lanzetta*. Mer. *lanzìtta*.
lancettàre, v. a. Log. *lanzettare*. Sett. *-à*. Mer. *lanzittai*, *sangrai*.
lancettàta, f. Log. *lanzettada*. Sett. *-àta*. Mer. *lanzittada*. Colpu de lanzetta.
lancettière, m., istugiu de sas lanzittas.
lància, f. Dial. Com. *lanza*. In marin. Log. Sett. *ischiffu*. Mer. *schiffu*, *lancia*.
lanciàre, v. a. Log. *imbolare*, (Margh.) *lanzare*. Mer. *ghettai*. Sett. *gettà*. Gall. *lampà*.
lanciàta, f. Log. Mer. *lanzada*.
lancièro, -ère, m., soldadu armadu cum lanza. Su qui fabricat sas lanzas.
lancinànte, agg., qui penetrat comente lanza, dolore qui benit a toccos.
làncio, m. Log. *lànziu*. Sett. *saltiu*. Mer. *sàrtidu*.
lancionière, m., tiradore de lanza.
lanciottàre, v. a., ferrere cum lanza.
lanciottàta, f. Log. *lanzada*. Colpu de lanza.
lanciòtto, m. Log. Sett. *lanza* de bettare.
lanciuòla, f. Log. Sett. *lanzetta*. Mer. *lanzitta*.
lànda, f. Log. Sett. *pianura*. Mer. *pranura*.
lande, f. pl., cadenas de ferru ad usu de marina.
landra, → puttana.
làneo, agg. Log. Mer. *de lana*. Sett. *di lana*.
lanètta, f., persona malitiosa ed astuta.
lànfa, nànfa, f., abba de flores de aranzu.
languènte, agg. Log. *languente*. Mer. Sett. *-ènti*.
languidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
languidèzza, f. Log. Mer. *languidesa*. Sett. *languidezia*. Debilesa.
lànguido, agg. Dial. Com. *languidu*. Debile.
languimènto, m. Log. Mer. *debilesa*. Sett. *-èzia*.
languìre, v. n. Log. *mancare de forzas*, *isvènnere*. Mer. *benniri languidu*. Sett. *isvenì*.
languòre, m. Log. *languòre*. Mer. *languòri*.
laniàre, v. a. Log. *iscorriolare*, *istrazzare*. Mer. *stracciai*. Sett. *istrazzà*.
lanière, agg., de astore qui s'imparat pro cazziare puzones.
lanìfero, lanigero, agg. Dial. Com. *lanosu*.
lanificio, m. Dial. Com. *lanificiu*. Logu ue si trabagliat sa lana.
lano, m., pannu de lana.
lanòso, agg. Dial. Com. *lanosu*.
lantèrna, f. Dial. Com. *lanterna*.
lanternàjo, m. Mer. *lanterneri*.
lanternìno, m. Log. *lanternighedda*.
lanternùto, agg. fig. *lanzu*, *siccu que lanterna*.
lanùgine, -ùggine, f. Log. Mer. *pilu bastardu*.
lanùto, agg. Log. Mer. *lanùdu*, *lanosu*.
lanùzza, f. dim. Log. *lanighèdda*. Mer. *lanixedda*.
lanzichenècco, m., soldadu armadu de lanza.
là oltre, avv. Log. *plus incuddae*. Mer. *prus a innantis*, *prus innì*. Sett. *più inchiddà*.
laònde, avv. Log. *pro sa quale cosa*. Mer. *po sa cali cosa*. Sett. *pa lu cali*.
lapàzio, m. erba Log. *alabatu*. Mer. *lampazzu*.
lapàzza, f., istrumentu marinarescu pro rinforzare sas àrvures.
làpida, -de, f. Log. *losa*, *lapide*. Mer. *làpida*.
lapidàre, v. a. Log. *lapidare*. Sett. *-à*. Mer. *apperdiai*.
lapidària, f., sienzia de sas iscriptiones antigas.
lapidàrio, m. Dial. Com. *antiquariu*. Qui attendet ad s'istudiu de sas iscriptiones antigas.
lapidazióne, f. Log. *lapidatione*, *appedrigamentu*. Mer. *apperdiamentu*. Sett. *lapidazioni*.
lapidefàtto, agg. Log. *pedrificadu*. Mer. *pietrificau*. Sett. *peddrificatu*.
lapìdeo, agg. Dial. Com. *lapideu*, de pedra.
lapidòso, agg. Log. *pedrosu*. Mer. *perdosu*. Sett. *peddrosu*.
lapìllo, m. Log. *pedruscheddula*, *pedrischèddula*. Mer. *perdixedda*.
lapis, m. Log. *appis*, *lapis*. Mer. Sett. *lapis*.
lapislàzzoli, m. Dial. Com. *lapislazzuli*.
làppa, f., ispecie de insettu qui furat su mele.
lappe làppe, avv., fare il cul lappe lappe, Log. *fagher su culu pù pù*. Mer. *lappi lappi*.
làppola, f. Log. *isprone*. Mer. *bardana*. Fructu de una pianta qui si attaccat ad sos bestires.
laqueàto, Log. *factu a chelu rasu*. Voc. Lat.
lardaiòlo, agg., de figu qui benit in cabidanni.
lardàre, → lardellare.
lardaruòlo, m., qui bendet lardu.
lardatùra, f., cundimentu factu cum lardu.
lardellàre, v. a. Log. *preutire*, *unctinare*. Mer. *allardiai*. Sett. *preutì*.
lardèllo, m. Log. *fitta o biculu de lardu*.
lardìngo, m. Log. Sett. *berda*, *erda*. Mer. *gerda*.
lardìte, f., pedra qui usant sos trapperis.
làrdo, m. Dial. Com. *lardu*.
lardòso, agg. Dial. Com. *lardosu*, *de lardu*.
làre, m. Log. *lares*. Sos Deos lares de sos gentiles qui adoraiant intro de domo.
largamènte, avv. Log. *largamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
largàre, → allargare, ampliare.
largheggiàre, v. n. Log. *abbundare*, *allargare*. Mer. *allargai*. Sett. *allargà*.
larghèzza, f. Log. Mer. *larghesa*. Sett. *larghezia*.
largimènto, m. Log. *liberalidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *liberalitai*. Generosidade.
largìre, v. a. Log. *dare*, *donare*. Mer. *-ài*. Sett. *donà*. Dare gratis.

largità, → larghezza, liberalità.
largiziòne, f. Log. *liberalidade*, *generosidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *generositài*.
làrgo, m. Dial. Com. *largu*. Ispaziu, larghesa. Agg. *largu*. Amplu, extesu. Avv. Log. *largamente*. Mer. Sett. *largamenti*.
largùra, f. Log. Mer. *largura*. Sett. *lalgura*.
làrice, m., ispecie de arvure altissima.
làrimo, m., ispecie de pische.
larìnge, f. Log. *nodu de sa bula*, *pomu de Adamu*.
làrva, f. Dial. Com. *fantàsima*, *pantasima*.
larvàto, agg. Dial. Com. *occultu*.
larveggiàre, v. n. Log. *velare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Descriere, narrer velende su veru cum su falsu.
lasàgna, f. Log. *lisanzas*. Mer. *lisagnas*.
lasagnàjo, m., qui fabbricat, o bendet lisanzas.
lasagnòne, m. Log. *maccarione*. Homine mannu et isapidu. Mer. *maccarroni*.
làsca, f., pische de abba dulche.
lascàre, v. a. Log. *allentare*, *allenare*. Mer. *ammollai*. Sett. *ammollà*.
lasciàre, v. a. Log. *laxare*, *lassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Abbandonare, laxare in testamentu.
làscito, làscio, m. Dial. Com. *lassa*, *làssida*.
lascivamènte, avv. Log. *disonestamente*. Mer. *-ti*.
lascìvia, -scivezza, f. Log. *disonestade*. Mer. *disonestadi*. Sett. *disonestai*.
lascivìre, v. n. Log. *operare disonestamente*.
lascìvo, agg. Dial. Com. *impudicu*, *disonestu*.
làsco, agg. Mer. *gliascu* → pigro, vile.
làssa, làscio → guinzaglio.
lassàre, v. a. Log. *istraccare*. Sett. *-à*. Mer. *cansai*.
lassatìvo, agg. Dial. Com. *lassativu*. Qui hat virtude de purgare, o abblandire.
lassèzza, -ssitùdine, -ssazione → stanchezza.
làsso, agg. Log. Sett. *istraccu*. Mer. *straccu*.
lassù, lassùso, avv. Log. *incuddàe subra*. Mer. *innì in susu*. Sett. *inchiddà sobbra*. Gall. *culandisù*.
làstra, f. Dial. Com. *lastra*, *lamina*.
lastràre, v. a., ispianare trabaglios ismaltados.
lastricamènto, làstrico, -cato, m. Log. *impedradu*. Mer. *imperdau*. Sett. *impeddratu*.
lastricàre, v. a. Log. *impedrare*. Mer. *imperdai*. Sett. *impetrà*, *impeddrà*.
lastrône, m. Log. Mer. *losa*. Pedra lada manna.
làtebra, f. Voc. Lat. → nascondiglio.
latebròso, agg. Log. *obscurosu*.
latènte, agg. Log. *secretu*, *cuadu*. Mer. *accuau*. Sett. *cuatu*. Invisibile.
lateràle, agg. Log. *laterale*. Mer. Sett. *laterali*.
lateralmènte, avv. Log. *-te*. Mer. Sett. *-ti*. A fiancu.
laterìna, → latrina, cesso.
laterìzio, agg. e m., trabagliu factu a mattone.
latìbolo, → nascondiglio.
latifòndo, m. Dial. Com. *tanca manna*.
latinamènte, avv. Log. *latinamente*. Mer. Sett. *-ti*.
latinìsmo, m., manera de narrer latinu.
latinìsta, m. Dial. Com. *latinista*.
latinità, f. Log. *latinidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *latinitài*.
latinizzàre, -eggiare, v. n. Log. *latinizzare*. Mer. *-ài*.
latìno, agg. e m. Dial. Com. *latinu*.
latitàre, v. n. ass. Voc. Lat. Log. *cuàresi*. Mer. *accuaisì*. Sett. *cuassi*. Rèndersi invisibile.
latitùdine, → larghezza.
lato, m. Log. *lados*. Mer. *ladus*. Sett. *latu*. Parte, ala, banda, logu. Agg. → largo, spazioso.
latomìa, f. Log. *pedraja*. Mer. *perdera*.
latòre, m., -trice f. Log. *portadore*, *-ra*. Mer. Sett. *-òri*. Su qui portat una cosa.
latràre, v. n. Log. *attoccare*, *appeddare* (*d* pal.). Mer. *baulai*. Sett. *baulà*. Gall. *abbaghià*.
latràto, m. Log. *appeddidu*. Mer. Sett. *bàulu*.
latratòre, agg. Log. *appeddadore*, *attocadore*. Mer. Sett. *bauladori*. Gall. *abbaghiadori*.
latrìna, f. Dial. Com. *litrina*. Còmodu.
latrocìnio, m. Log. Mer. *ladronerìa*, *fura*.
làtta, f. Log. *latta*, *lama*. Mer. *liàuna*.
lattàjo, m. Log. Sett. *lattaju*. Mer. *liauneri*.
lattajuòla, f. Log. *lattaredda*, specie di erba.
lattajuòlo, m., sa prima dente qui si ponet quando sa criadura est suende.
lattànte, agg. e com. Log. *allattante*. Mer. Sett. *-ànti*. Qui dat o leat su latte.
lattàre, v. a. Log. *allattare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
lattaruòlo, m., sa losa posta a pes de su furru.
lattàta, refriscu factu cum semen de melone.
lattatrìce, f. Log. *tadaja*. Mer. *dida*. Sett. *taddàja*. Mama de titta.
làtte, m. Log. *lacte*, *latte*. Mer. Sett. *latti*.
latteggiàre, v. n. ass. Log. *produire lacte*.
lattemèle, m., bivanda dulche tirada dai su fiore de su lacte.
làtteo, agg. Log. *làcteu*. Mer. Sett. *làtteu*. Via lattea, *caminu de sa paza*. Mer. *sa ia de palla*.
latteruòlo, m., bivanda facta cum lacte.
latticinòso, lattìfero, agg. Log. *lattighinosu*. Qui portat lacte. Si narat de sas piantas.
lattièra, f., fabbrica de lastras de latta.
lattìfago, agg. e m., qui vivet de lacte.
lattifìcio, m., latte de figu, crabione.
lattìme, m. Log. *lattimine*. Mer. *brent'e mama*.
lattimòso, agg., qui portat lattimine.
lattònzo, -ònzolo, m. Log. *bitellu*. Mer. *vitellu*.
lattovàro, -vàrio → elettuario.
lattùga, f. Log. Sett. *lattùca*. Mer. *làttia*.
làuda, f. Log. *làude*, *gosos*. Mer. *gòccius*.
laudàbile, agg. Log. *laudàbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
laudàre, coi deriv. → lodare.
làude, f. Log. *làude*. Mer. *lodi*. Sett. *laudi*.
làurea, f. Dial. Com. *làurea*.
laureàre, v. a. Log. *laureare*. Mer. *-ài*.
laureàto, agg. e m. Log. *laureadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
laurèola, f., ispecie de pianta semper birde.
laurèto, m. Log. *buscu de laru*. Mer. – *de lau*.
lautamènte, avv. Log. *isplendidamente*. Mer. *-ènti*.
lautèzza, f. Dial. Com. *magnificenzia*.
làuto, agg. Dial. Com. *làutu*, *magnificu*.
làva, agg. Dial. Com. *lava*. Pedra vulcanica.
lavàcro, m. Log. *samunadorzu*. Lavacru.
lavàgna, f. Log. *pedra bàina*. Mer. *bizarra*.
lavamàni, m. Log. Mer. *lavamanu*. Sett. *labamàni*.
lavànda, f. Dial. Com. *lavanda*.
lavandàja, f. Log. *samunadora*. Mer. *sciaquadrixi*.
lavàre, v. a. colle desin. e deriv. Log. *samunare*. Mer. *sciaquai*. Sett. *labà*.

lavascodèlle, m. Log. *muzzu de coghina*.
lavatècca, f., coinzolu pro ponner su pische.
lavatìvo, m. Log. *servissiale*. Mer. Sett. *lavativu*.
lavatòjo, m. Log. *samunadorzu*. Mer. *sciaquadròxu*. Sett. *labaddòggiu*.
lavatòre, m., -trice f. Log. *samunadore*, *-ra*. Mer. Sett. *lavandara*.
lavatùra, f. Log. *samunadura*. Mer. *sciaquadura*.
lavèggio, m. Log. *labiòlu*. Mer. *cardàxu*. Sett. *paggiòlu*. Vasu a iscaldire, o cogher bivandas.
lavèndula, f. Log. *qualidade d'erba*.
lavinàre, v. n. Log. *isteremare* → ammottare.
lavoracchiàre, v. n., trabagliare a mala boza.
lavorànte, m. Log. *-ànte*. Mer. *-ti*. Sett. *lauranti*.
lavoràre, v. a. e n. coi deriv. Log. *lavorare*, *trabagliare*. Mer. *traballai*. Sett. *trabaglià*.
lavorìo, m. Log. *trabagliu*, *opera*. Mer. *traballu*.
lavòro, m. Log. *trabàgliu*. Mer. *traballu*.
lazeggiàre, lazzeggiare, v. n. Log. *fagher gestos*.
làzo, m. e agg. → lazzo.
làzza, f., terra fangosa. Mer. *benazzu*.
lazzarètto, m. Dial. Com. *lazzarettu*.
lazzaròne, m. Log. *lazzarone*. Mer. Sett. *-òni*.
lazzeruòlo, m., arvere simile a cariasa.
lazzèzza, f. Log. *aspresa de sabore*.
làzzo, -a, Dial. Com. *aspru*.
làzzo, m. Dial. Com. *giogu*, *gestu*, *burla*, *risu*.
le, art. f. pl. Log. *sas*. Mer. *is*. Sett. *li*.
leàle, agg. Log. *reale*. Mer. Sett. *-àli*.
lealmènte, avv. Log. *realmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
lealtà, f. Log. *realidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *realtai*.
leàrdo, -da, agg. Dial. Com. *biancu*. De caddu.
lèbbra, lebra, f. Dial. Com. *lepra*, *lebbra*.
lebbròso, -sa, agg. Dial. Com. *lebbròsu*.
lebète, m. Log. *labiòlu* → laveggio.
leccamènto, m. Log. *linghimentu*. Mer. *-gimentu*.
leccapiàtti, m. Log. *linghe piattos*. Mer. *lingi pratus*. Sett. *lignipiàtti*.
leccàrda, f., ischiscionera longa qui si ponet in su fogu sutta de s'arrustu.
leccardìa, → ghiottoneria, golosità.
leccàrdo, agg. Log. *liccardu*, *gulosu*. Mer. *gulosu*.
leccàre, v. a. Log. *lìnghere*. Mer. *lìngiri*. Sett. *lignì*.
leccascodèlle, m. Log. *liccardu*, *lambridu*.
leccàta, f. Log. *linta*. Mer. *lingidura*.
leccàto, agg. Log. *lìnghidu*, *lintu*. Mer. *lintu*.
leccatòre, m. Log. *linghidòre*. Mer. *lingidori*.
leccatùra, f. Log. *linghidura*. Mer. *lingidura*.
leccèto, m. Log. *buscu de elighes*. Gall. *liccettu*.
lecchèggiare, v. n., balanzare qualqui cosa plus de su salariu pattuidu. Mer. *tèniri grangèus*.
lecchètto, m. Log. *lichisittu*. Mer. *isquisitu*.
lèccia, f., ispecie de pische de mare.
lèccio, m. *èlighe*. Mer. *ìlixi*. Sett. *elizi*.
lècco, m. Log. *mastru de giogu*. Pedrale.
leccòne, m. Dial. Com. *gulosu*.
lecconerìa, -ornìa, f. Log. *gulosidade*. Mer. *-àdi*.
leccùme, m. Log. *liccardùmen*. Appititoja.
lècere, → licere.
lecitamènte, avv. Log. *lizitamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
lècito, lìcito, -ta, agg. Dial. Com. *lizitu*.
lèdere, v. a. Log. *offèndere*. Mer. *-iri*. Sett. *offendì*.
lèga, f. Log. *unione*. Mer. Sett. *-òni*. Liga.
legàccia, -àccio, m. Log. Mer. *ligazzu*.
legàcciolo, m. Log. Mer. *ligazzeddu*, *ligazzulu*.
legàggio, → inventario, nota.
legàle, m. ed agg. Log. *legale*. Mer. Sett. *-àli*.
legalità, f. Log. *legalidade*. Mer. *-àdi*.
legalizzàre, v. n. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
legalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
legàme, m. Log. *ligàmen*. Mer. *accappiamentu*.
legàre, v. a. coi deriv. Log. *ligare*. Mer. *-ài*.
legatàrio, m. Dial. Com. *-àriu*.
legàto, m. Log. *legadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
legatòre, m., -trice f. Log. *ligadore*. Mer. *-òri*.
legazìone, → ambasceria.
lègge, f. Log. *lege*, *legge*. Mer. *lei*. Sett. *leggi*.
leggènda, f. Dial. Com. *leggenda*.
leggendàrio, m. Dial. Com. *leggendariu*.
lèggere, v. a. Log. *lèggere*. Mer. *liggiri*. Sett. *liggì*.
leggerèzza, -gierezza, f. Log. *lebiesa*, *lezeresa*. Mer. *leggieresa*.
leggermènte, avv. Log. *lezermente*. Mer. *legermenti*.
leggèro, → leggiero.
leggiadramènte, avv. Log. *garbadamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Amorosamente.
leggiadrìa, f. Log. Mer. *bellesa*. Sett. *beddèzia*.
leggiàdro, m. e agg. Log. Mer. *bellu*. Sett. *beddu*.
leggìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
leggicchiàre, v. a. Log. *legger male*.
leggière, -èro, agg. Log. Sett. *lezeri*. Mer. *lebiu*.
leggiermènte, → leggermente.
leggìo, m. Dial. Com. *leggìu*.
legìone, f. Log. *legione*. Mer. Sett. *legioni*.
legislatìvo, agg. Dial. Com. *legislativu*.
legislatòre, m. Log. *legisladore*. Mer. Sett. *-òri*.
legìsta, m. Log. *legale*. Mer. Sett. *-àli*.
legìttima, f. Dial. Com. *leggìttima*.
legittimamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
legittimàre, v. a. Log. *legittimare*. Mer. *-ài*.
legittimità, f. Log. *leggittimidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *legitimitai*.
legìttimo, -ma, agg. Dial. Com. *leggìttimu*.
lègna, f. Log. Mer. *linna*. Sett. *legna*.
legnàggio, → lignaggio.
legnàja, f. Log. *domo de linna*. Mer. *linnargiu*.
legnajuòlo, m. Log. *linnajolu*.
legnàme, m. Log. *linnàmene*. Mer. *linnamini*.
legnàre, v. n. Log. *linnare*. Mer. *-ài*. Sett. *legnà*.
legnàta, f. Log. Mer. *bastonada*. Sett. *-àta*.
lègne, f. pl., sa linna de su fogu.
lègno, m. Log. Mer. *linna*. Sett. *legna*. Carrozza.
legnòso, agg. Log. Mer. *linnosu*. Sett. *legnosu*.
legulèjo, m., legale, pro dispressiu.
legùme, m. Log. *legùmene*. Mer. *-ni*. Sett. *-ùmi*.
lèi, pron. Log. Sett. *vostè*. Mer. *fosteti*.
lellàre, v. n., tenner fiacca in su operare.
lemàre, v. a., fagher ispectare. Differire.
lèmbo, m. Log. *chirriu*, parte de sa beste.
lèmme lèmme, avv. Dial. Com. *pianu pianu*.
lemòsina, → limosina.
lemosità, f. Log. *zimiga*. Mer. *ziddìca*.
lèna, f. Dial. Com. *alenu*, *respiru*, *reposu*.
lenàre, v. a. Log. *allenare*. Mer. *allentai*.

lèndine, m. Log. *lèndine*. Sett. *-ni*. Mer. *lindiri*.
lendinèlla, f. Log. *pettene de illendinare*.
lendinòso, -sa, agg. Log. Sett. *lendinosu*. Mer. *lindirosu*. Pienu de lendine.
lène, agg. Log. Sett. *lenu*. Suave, delicadu.
lenèzza, f. Log. *suavidade*. Mer. *-àdi*.
leniènte, agg. Log. *alleviativu*. Lenitivu.
lenificàre, v. a. Log. *alleviare*, *abblandare*.
lenificatìvo, -va, agg. Log. *mitigante*.
lenimènto, m. Log. *mitigamentu*.
lenìre, v. a. Log. *mitigare*. Sett. *-à*. Mer. *-ài*.
lenitìvo, -va, agg. Log. *mitigante*. Mer. Sett. *-ànti*.
lèno, agg. Dial. Com. *lenu*. Dulche, debile.
lenocìnio, → allettamento.
lenòne, agg. e m. → ruffianu.
lentamènte, avv. Log. *lentamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
lentàre, v. n. Log. *allentare*. Mer. *ammollai*. Sett. *-à*.
lènte, -ticchia, f. Log. Sett. *lentiza*. Mer. *gentilla*.
lenteggiàre, v. n. Log. *ammollare*. Calmare.
lentèzza, f. Dial. Com. *fiacca*.
lentìggine, f. Mer. *piga*. Mancia. Lentiza.
lentigginòso, -sa, agg., qui portat lentizas.
lentìschio, -tìsco, m. Log. *chessa*. Mer. *moddizzi*.
lènto, -ta, agg. Dial. Com. *tardu*. Debile.
lentòre, m. Dial. Com. *pausa* → lentezza.
lènza, f. Dial. Com. *lenza*. Mattulu de linu.
lenzuòlo, m. Log. *lentòlu*. Mer. Sett. *lenzolu*.
leòne, lione, m. Log. *leòne*. Mer. Sett. *-òni*.
leonèssa, f. Dial. Com. *leonessa*.
leonìno, -na, agg. Dial. Com. *leoninu*.
leopàrdo, m. Dial. Com. *leopardu*.
lepidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
lepidèzza, f. Log. Mer. *lepidesa*. Sett. *-èzia*.
lèpido, -da, agg. Dial. Com. *lepidu*.
leporàjo, leporario, m., logu de tenner leperes.
lepòre, m. Voc. Lat. → grazia, garbo.
leppàre, v. n. Log. *fuire prestu*, *leare a cua*.
lèppo, m., fiagu de candela azzesa. Sett. *luzarda*.
lepràtto, lepròtto, m. Log. Sett. *lepereddu*.
lèpre, f. Log. *lèpere*. Mer. *lèpori*. Sett. *lèparu*.
leprìno, -na, agg. Dial. Com. *leperinu*.
lepròso, agg. Dial. Com. *lebbrosu*.
leprótto, → lepratto.
lercìare, → imbrattare, contaminare.
lèrcio, agg. Log. *imbruttadu*. Sett. *-àtu*.
lerciòso, → sordido.
lèsina, f. Dial. Com. *sula*.
lesinàjo, m. Dial. Com. *avàru*, *spilòrciu*.
lesiòne, f. Dial. Com. *damnu*, *dannu*.
lesìvo, -va, agg. Dial. Com. *lesivu*.
lèso, agg. Dial. Com. *offesu*. Offensu.
lessàre, v. a. Log. *cogher cum abba et sale*.
lessatùra, f., coctura cum abba.
lèsso, m. Log. *buddìdu*. Mer. *buddìu*. Sett. *-ìtu*.
lestamènte, avv. Log. *lestramente*. Mer. Sett. *-ti*.
lestèzza, f. Log. Mer. *lestrèsa*. Sett. *lestrezia*.
lèsto, agg. Dial. Com. *lèstru*, *prontu*. Ispicciu.
letàle, agg. Log. *mortale*. Mer. *mortali*.
letamàjo, m. Log. *muntonarzu*. Mer. *muntonargiu*. Sett. *muntonàggiu*.
letamàre, v. a. e n. Log. *ledaminare*. Mer. *-ài*. Sett. *letaminà*.
letàme, m. Log. *ledamen*. Mer. Sett. *ladamini*.
letamière, m., logu ue si ponet su ledamine.
letaminàre, v. a. coi deriv. Log. *ledaminare*. Mer. *-ài*. Sett. *letaminà*. Alledaminare.
letaminòso, agg. Dial. Com. *ledaminosu*.
letàne, letanie, f. Dial. Com. *letanias*.
letàrgo, m. Dial. Com. *letargu*. Sonnu profundu.
letificàre, → rallegrare.
letìzia, f. Log. *allegria*. Mer. *allirghia*, *prexiu*.
letiziàre, → gioire.
letiziòso, agg. Log. Sett. *allegru*. Mer. *allirgu*.
lèttera, f. Log. Mer. *litera*, *littera*. Sett. *lettera*.
letteràle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
letteralmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
letteràrio, agg. Dial. Com. *-àriu*.
letteràto, agg. e m. Log. *litteradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
letteratùra, f. Dial. Com. *letteratura*.
letticciòlo, letticello, m. Log. *lettigheddu*. Mer. *-ixeddu*. Sett. *lettareddu*.
lettièra, f., linnamen de lettu. Isterrimentu.
lettìga, f. Log. *cadrea portatile*. Mer. *portantina*.
lettighière, m. Log. *portantinaju*.
lètto, m. Dial. Com. *lettu*. Agg. Log. *lèggidu*. Mer. *lìggiu*. Sett. *liggìtu*.
lettóre, m. Log. *lectore*. Mer. Sett. *lettori*.
lettorìa, f. Dial. Com. *lettorìa*.
lettuccio, m. Log. *lettigheddu*.
lettùra, f. Dial. Com. *lettura*.
lèva, f. Dial. Com. *leva*. Palu.
levànte, m. Log. *levante*. Mer. Sett. *levanti*.
levàre, v. a. coi deriv. *pesare*, *arziare*. Mer. *pesai*. Sett. *alzà*, *pesà*.
levàta, f. Log. Mer. *pesada*, *alzada*.
levatrìce, f. Log. *mastra de partu*. Mer. *levadora*.
leve, agg. Log. Sett. *lezeri*. Mer. *lebiu*.
levigàre, v. a. coi deriv. Log. *appianare*. Sett. *-à*. Mer. *applanai*. Apparizare.
levitàre, lievitare, v. n. Log. *pesare*, de sa pasta.
levrière, m. Log. *cane leperinu*, *lebreriscu*.
lèzio, m. Log. *denghe*. Mer. *denghi*.
leziòne, f. Log. *lectione*. Mer. Sett. *lezioni*.
leziosàggine, f. Log. *bischidura*, *denghe*.
leziosamènte, avv. Log. *dengosamente*.
leziòso, agg. Log. *bischidu*. Mer. *dengosu*.
lezzàre, v. n. Log. *pudire*. Sett. *essè puzzinosu*.
lèzzi, m. pl. Log. *carignos*, *carissias*. Denghes.
lèzzo, m. Log. *fiagu*, *fragu malu*. Mer. *fragu malu*. Sett. *puzza*, *fiaggu*. Gall. *puzzina*.
lezzòso, agg. Log. *fiagosu*, *pudidu*. Mer. *fragosu*.
lezzùme, m. Log. *fiagu malu*. Mer. *fragu*.
li, art. m. pl. Log. *sos*. Mer. *is*. Sett. *li*. Lì, avv. Log. *incùe*. Mer. *innì*. Sett. *inchìbi*.
libagiòne, -zione, f., -bamento m., isparghimentu de liquore. Offerta.
libàre, v. a. Log. *assazare*. Mer. *assaggiai*, *tastai*.
lìbbia, f., frasca de olia pudada.
libecciàta, f. Log. Mer. *libecciada*. Sett. *-àta*.
libèccio, m. Dial. Com. *libecciu*. Bentu.
libellìsta, m. Log. *infamadore*. Mer. Sett. *-òri*.
libèllo, m. Dial. Com. *libellu*.
liberàle, agg. e com. Log. *liberale*. Mer. Sett. *-àli*.
liberalità, f. Log. *liberalidade*. Mer. *liberalidàdi*. Sett. *liberalitai*. Isplendidesa.

liberalmènte, avv. Log. *liberalmente*. Mer. *-ènti*.
liberamènte, avv. Log. *liberamente*. Mer. Sett. *-ti*.
liberàre, v. a. coi deriv. Log. *liberare*. Mer. *-ài*.
libèrcolo, m. Log. *libereddu*. Mer. *liberculu*.
lìbero, agg. Dial. Com. *liberu*.
libertà, libertade, libertate, f. Log. *libertade*. Mer. *-àdi*. Set *libertai*. Gall. *libaltai*.
libertinàggio, m. Dial. Com. *libertinàggiu*.
libertìno, agg. Dial. Com. *libertinu*.
libèrto, m., iscrau factu liberu.
libìdine, f. Log. *disonestàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *disonestài*. Disizu malu.
libidinosamènte, avv. Log. *disonestamente*. Mer. *-ènti*. Sett. *-ènte*.
libidinòso, agg. Dial. Com. *libidinosu*, *disonestu*.
lìbito, m. Voc. Lat. → volontà.
lìbra, libbra, f. Log. *libera*. Mer. Sett. *libra*.
libràjo, m. Dial. Com. *libraju*.
libramènto, m. Dial. Com. *equilibriu*.
libràre, v. a. Log. *pesare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Equilibrare, giudicare, ponderare.
librerìa, f. Dial. Com. *libreria*.
librètto, librettino, -briccino, m. Log. *libereddu*. Mer. *libureddu*. Sett. *librettu*.
lìbro, m. Log. *liberu*. Mer. *liburu*. Sett. *libru*.
licciaruòlo, m. Log. *canna de littos*. Mer. *licciarolu*, *canna de lizzu*. Gall. *cumpustìli*.
licciatòrio, m. Log. *subbiu*, *insùlu*. Mer. *ùnzulu*, *surbiu*.
lìccio, m., licciata f. Log. *littos*. Mer. *lizzu*.
licènza, f. Log. *lissensia*. Mer. *lissenzia*.
licenziàre, v. a. coi deriv. Log. *licenziare*, *lissensiare*. Mer. *lissenziài*. Sett. *lizenzià*.
licenziòso, agg. Log. *licenziosu*. Mer. *lissenziosu*. Isfrenadu, libidinosu, disonestu.
licèo, m. Log. *universidade*. Mer. *-àdi*.
lìcere, v. n. Log. *esser licitu*, *cunvènnere*.
lichène, -no, m. Log. *herva de pedra*, *de arvere*.
licitazióne, f. Dial. Com. *incantu*.
lìcito, agg. Dial. Com. *licitu*, *lizitu*.
lido, m. Dial. Com. *ispiàggia*.
lietamènte, avv. Log. *allegramente*. Sett. *-ènti*. Mer. *allirgamenti*.
lietèzza, f. Log. Sett. *allegria*. Mer. *allirghia*.
lièto, agg. Log. Sett. *allegru*. Mer. *allirgu*.
liève, agg. Dial. Com. *lèbiu*. Lezeri.
lievemènte, avv. Log. *lezermente*. Mer. *lebiamenti*.
lievèzza, f. Log. Mer. *lebiesa*. Gall. *leggieresa*.
lievitàre, v. n. Log. *pesare*, *fermentare*. Mer. *-ài*.
lièvito, m. Log. *fermentarzu*. Mer. *fermentu*.
ligiàre, v. a. coi deriv. Log. *allijare*, *allisare*. Mer. *lisài*. Sett. *allisgià*.
lìgio, agg. Log. *subordinadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
lìgneo, agg. Dial. Com. *ligneu*, de linna.
ligùstro, m., ispecie de pianta.
lìma, f. Dial. Com. *lima*.
limàccio, m. Dial. Com. *fangu*.
limacciòso, agg. Dial. Com. *fangosu*.
lìma lima, Log. *acuta acuta*, *inzerra inzerra*. Mer. *arrenèga arrenèga*. Modu de inzerrare.
limàre, v. a. coi deriv. Log. *limare*. Mer. *-ài*.
limbèllo, m., ritagliu de sas peddes.
limbìco, → lambico.
lìmbo, m. Dial. Com. *limbu*.
limièro, m. Log. *cane de frata*, *o tratta*. Mer. *cani de arrastu*.
limitàre, m. Log. *liminarzu*. Mer. *liminargiu*.
limitàre, v. a. coi deriv. Log. *limitare*. Mer. *-ài*.
lìmite, m. Log. *lacana*. Mer. *limiti*.
limìtrofo, agg. Log. *a làcana appàre*.
lìmo, m. Dial. Com. *fangu*. Gall. *limu*.
limonàjo, m. Log. Mer. *limonaju*.
limonàta, f. Log. Mer. *limonada*.
limoncèllo, -cino, m. Log. Mer. *limoneddu*.
limòne, m. Log. *limone*. Mer. Sett. *limoni*.
limonèa, f. Log. Mer. *limonàda*.
limosina, f. Log. *limusina*. Mer. Sett. *limòsina*.
limosinànte, m. Log. *pedidore*. Mer. *-òri*.
limosinàre, v. n. Log. *limosinare*, *pedìre*. Sett. *cherì*. Mer. *limosinai*. Dimandare.
limosità, f. Dial. Com. *fangu*.
limòso, agg. Dial. Com. *fangosu*.
limpidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
limpidèzza, -piditàa, Log. *nettesa*. Mer. *limpiori*.
lìmpido, agg. Dial. Com. *lìmpiu*. Nettu.
linajuòlo, linaruolo, m., qui bendet linu.
lindamènte, avv. Log. *nettamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
lindèzza, f. Log. *nettezza*. Sett. *nettezia*.
lìndo, agg. Log. *nettu*, *pulidu*. Mer. *puliu*.
lindùra, → lindezza.
lìnea, f. Dial. Com. *linea*. Riga.
lineamènto, m. Dial. Com. *lineamentu*.
lineàre, agg. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-àri*.
lineàre, v. a. coi deriv. Log. *arrigare*, *lineare*. Mer. *arrigai*. Sett. *lineà*.
linearmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
linèto, m., logu piantadu a linu.
lìnfa, f. Log. *abba*. Mer. *aqua*, *linfa*.
linfàtico, agg. Dial. Com. *linfaticu*.
lingerìa, → biancheria.
lìngua, f. Log. *limba*. Mer. *lingua*. Sett. *linga*.
linguacciùto, agg. Log. *limbudu*, *illimbadu*. Mer. *lingùdu*. Sett. *lingutu*. Limbimannu.
linguàggio, m. Log. *limbazu*. Mer. *linguàggiu*. Sett. *lingàggiu*. Faeddu, limba.
linguàrdo, → linguacciuto.
linguèggiare, v. n. Log. *ciarrare*, *badaciare*. Mer. *ciarlai*. Sett. *ciarrà*, *ciarlà*.
linguèlla, f. erba Log. *limbatta*. Mer. *sociri*.
linguètta, f. Log. *limbighedda*. Mer. *linguixedda*.
linguìsta, m. e agg. Dial. Com. *linguista*. Qui faeddat bene una limba, o medas limbas.
linguùto, → linguacciuto.
linimènto, → ammollimentu.
lìno, m. Dial. Com. *linu*.
linodèlla, f., ispecie de ua.
linsème, m. Log. *semen de linu*. Mer. *semini de linu*. Sett. *semenza di linu*.
lìnteo, agg. Log. *de linu*.
liofànte, lionfante, m. Log. *elefante*. Mer. *-ti*.
lìppa, f. Log. *zimìga*. Mer. *ziddica*. Sett. *cimagga*.
lippitùdine, f. Log. *zimigosidade*.
lìppo, lipposo, agg. Log. *zimigosu*. Sett. *cimaggòsu*. Mer. *ziddicosu*. Pienu de zimiga.
liquefàre, v. a. coi deriv. Log. *isolvere*, *iscazare*. Mer. *scallai*. Sett. *iscioglì*. Gall. *iscagghià*.

liquefàtto, agg. Log. *isoltu*, *iscazadu*. Mer. *scallàu*. Sett. *scioltu*. Gall. *scagghiatu*.
liquidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
liquidàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher liquidu, ponner in claru.
liquidire, v. n., diventare liquidu, isoltu.
lìquido, m. ed agg. Dial. Com. *liquidu*.
liquirìzia, f. Log. *licarissu* → ligorizia.
liquòre, m. Log. *liquòre*. Mer. Sett. *liquori*.
lìra, f. Dial. *lira*. Moneda. Istrumentu music.
lìrico, agg. Dial. Com. *liricu*, de poesia.
lìsca, f. Log. *lisca*, *suttàrgada*. Mer. *ossu de linu*.
liscèzza, → morbidezza.
lisciamènto, m. Log. *lisamentu*. Mer. *allisamentu*, *apparixamentu*.
lisciardièra, lisciarda, f., femina qui s'allisat.
lisciàre, v. a. Log. *lisare*. Mer. *allisài*. Sett. *lisgià*.
lisciatòjo, m., istrumentu pro allisare.
lisciatùra, f. Log. *lisadura*. Mer. *allisadura*. Sett. *lisgiadura*. Appianadura.
liscìno, m., bulteddu pro pulire sos caracteres de istampa.
lìscio, m. Log. *lisu de feminas*. Mer. Sett. *bellettu*. Agg. *lisu*, *lìsgiu*. Mer. Sett. *lisu*.
liscìva, v. a. Log. Sett. *lìscia*. Mer. *lissìa*.
liscivàre, v. a. Log. *ponner in liscia*. Mer. *lissivai*.
liscòso, agg. Dial. Com. *liscosu*.
lìso, agg. Log. *usadu*, *mandigadu*. Mer. *spappau*.
lìspo, → cicisbeo, damerino.
lissiviòso, agg. Log. *de liscia*. Mer. *lissiosu*.
lìsta, f. Dial. Com. *lista*, *listra*.
listàre, v. a. Log. *ornare de listras*.
listèlla, -starella, f. Dial. Com. *striscia*.
listòne, m. Log. *riga de linna*. Mer. *listroni*.
litanìe, → letanie.
litàre, v. a., fagher sacrificios.
litargìa, → letargo, sonnolenza.
litargìrio, m., ispecie de minerale.
lìte, f. Log. *lite*, *controversia*. Mer. Sett. *liti*.
litigàre, v. n. coi deriv. Log. *pletare*, *pretare*. Sett. *pretà*. Mer. *pretai*. Gall. *pritià*.
litìgio, m. Dial. Com. *pletu*, *pretu*. Lite.
litigiòso, -tigoso, agg. Dial. Com. *pretista*.
lìto, lido, m. Log. *oru de mare*. Ispiaggia.
litografìa, f. Dial. Com. *litografia*. Iscriptura, o pintura subra sa pedra. Voc. Gr.
litoràle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
litoràno, agg., qui habitat in sos lidos.
lìtro, m. Dial. Com. *litru*.
litteràle, → letterale.
lìtuo, m., bachetta sacra.
litùra, f. Log. *razzigadura in su iscriere*.
liturgìa, f. Dial. Com. *liturgia*. Voc. Gr.
liùto, m. Mer. *liutu*. Istrumentu musicale.
livàrda, f., fune de istuppa cum filu.
livellàre, v. a. coi deriv. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Aggiustare, ponner a livellu.
livèllo, m. Dial. Com. *livellu*. Censu.
lividamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
lividàstro, agg. Log. *biaittu*, *de colore lividu*.
lividèzza, f. Log. *lividesa*. Marcu.
lìvido, m. e agg. Dial. Com. *lividu*. Biaittu.
lividòre, -vidume, m. Log. *marcu biaittu*.
lividùra, → lividezza.
livòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
livoròso, agg. Dial. Com. *invidiosu*.
livrèa, f. Dial. Com. *livrea*.
lìzza, f., reparu, o rastrellu. Entrare in lizza, *intrare in discussione*. Disputare.
lo, art. m. Log. Mer. *su*. Sett. *lu*.
lòbo, m., parte de su fidigu o ala de pimone.
locàle, m. Log. *locale*. Mer. Sett. *-àli*.
località, f. Log. *localidade*. Mer. *-àdi*.
localmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
locànda, f. Dial. Com. *locànda*.
locandière, m. Dial. Com. *locanderi*.
locàre, v. a. Log. *allogare*. Sett. *-à*. Mer. *affittài*.
locatòre, -atàrio, m. Log. *allogateri*. Mer. *affittadori*. Sett. *affittabolu*.
locazióne, f. Dial. Com. *affittu*. Situ.
lòchii, m., purgationes pustis de su partu.
lòco, m. poet. Log. Mer. *lògu* → luogo.
locomotìvo, agg., aptu a mover de unu logu.
locùsta, f. Log. *tilibìsche*. Mer. *alegùsta*. Sett. *tilibricu*. Gall. *zilibricu*. Tilibirche.
locustèlla, f., ispecie de chilandra.
locutòrio, m. Dial. Com. *locutoriu*.
locuzióne, f. Log. *faeddu*. Mer. *fueddu*. Sett. *fabeddu*. Faeddada.
lodàre, laudàre, v. a. coi deriv. Log. *laudare*. Mer. *lodai*. Sett. *-à*. Alabare, bantare.
lòde, làude, loda, f. Log. *làude*. Mer. Sett. *lodi*.
lòdola, allodola, f. Log. *chilandra*, *chilandria*, (Margh.) *ungrilonga*. Mer. *calandria*.
lòffa, f. Log. *pìsina*. Mer. *pidu*. Troddiu a sulu.
lòggia, f. Log. *loggia*, *loza*. Mer. *lolla*, *loggia*.
loggiàto, m., porticu factu ad arcos.
lògica, f. Dial. Com. *logica*.
logicàre, v. n. coi deriv. Log. *logicare*. Mer. *-ài*. Suttilizare, fantasticare. Argumentare.
lòglio, m. Log. *lozu*. Mer. *lollu*.
loglièla, f. Log. *fenarzu*. Mer. *saina*.
loglièso, agg. Log. *lozosu*, *pienu de lozu*.
logogrìfo, → indovinello.
logoràre, v. a. Log. *consumare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
logorìzia, liquirìzia, f. Log. Sett. *licarissu*.
lògoro, agg. Log. *consumadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
lòja, → lordura.
lòjola, f. Log. *ischinditta*, *istinchidda*. Mer. *frarìa*. Istinchiddada de su carvone.
lòlla, f. Log. *pula*, beste de su trigu.
lollìgine, f., ispecie de pische.
lombàggine, f. Log. *seatica*. Male a lumbos.
lombàle, -àre, agg., de sos lùmbos.
lombàrda, f., ispecie de ballu.
lombàta, f. Log. *pè de masciu*, *coscia de bitellu*, etc. Mer. *lumbada*. Su quartu.
lòmbo, m. Log. Mer. *lumbu*. Gall. *carruca*.
lombrìco, m. Log. *tilingione*. Mer. *ziringoni*.
lòmia, f. Log. *limone dulche*. Mer. *lima*.
londrìno, m., ispecie de pannu.
longanimità, f. Dial. Com. *sufferenzia*.
longànimo, agg. Log. *sufferente*. Mer. Sett. *-ènti*.
longevità, f. Log. *vida longa*.
longèvo, agg. Log. *de vida longa*.

longìnquo, agg. Dial. Com. *lontanu*.
longitùdine, f. Log. Mer. *longhèsa*. Sett. *longhezia*.
lontanànza, f. Log. Sett. *lontanànzia*. Mer. *-ànza*.
lontanàre, v. a. Log. *istrejare*, *attesiare*, *istesiare*. Mer. *stesiài*, *allontanai*. Sett. *-à*. Margh. *insurzere*.
lontàno, avv. Log. *attesu*, *aillargu*. Mer. *lontanu*.
lontàno, m. e agg. Dial. Com. *lontanu*.
lònzo, → floscio, snervato.
lòppa, f. Log. *tipidìu*, beste de su trigu.
loppòso, agg., qui hat meda tipidìu.
loquàce, agg. Log. *ciarlone*, *barrosu*. Mer. Sett. *ciarloni*. Badaceri.
loquacemènte, avv. Log. *barrosamente*.
loquacità, f. Dial. Com. *ciarla*. Barra.
loquèla, f. Log. *faeddu*. Mer. *fueddu*.
lordàggine, → lordura, lordezza.
lordamènte, avv. Log. *bruttamente*. Mer. *-ènti*.
lordàre, v. a. Log. *imbruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
lòrdo, agg. Dial. Com. *bruttu*.
lordùra, f. Log. Mer. *bruttèsa*. Sett. *bruttezia*.
lorìca, f., corazza antiga. Armadura.
lòrnio, → guercio.
lòro, pron. pers. Log. *ipsos*. Mer. *issus*. Sett. *èddis*.
lòsco, agg. Log. *visticurzu*. Mer. *gliuscu*.
lotàre, v. a. Log. *imbruttare de ludu*. Mer. *stricchiddài de ludu*. Abbaunzare.
lòto, m. Dial. Com. *fangu*, *lùdu*. Gall. *lozzu*.
lotolènto, lotoso, agg. Log. *fangosu*.
lòtta, f. Dial. Com. *cuntrastu*, *disputa*.
lottàre, v. n. Log. *cuntrastare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
lottatòre, m. Log. *ghintadore*.
lotterìa, f., lotto m. Dial. Com. *lotteria*.
lòtto, m. Dial. Com. *lottu*. Giogu.
loziòne, → abluzione.
lubricàre, v. a. coi deriv. Log. *lassinzare*, *iscadriare*. Mer. *liscinai*. Sett. *illiscinà*.
lùbrico, agg. Dial. Com. *disonestu*.
lucarìno, m., ispecie de puzone.
lucchètto, m. Log. Sett. *frisciu moriscu*.
lùccia, f., ispecie de herba.
luccicànte, agg. Log. *lughente*. Mer. *luxenti*. Sett. *luzenti*. Risplendente. Gall. *lucicanti*.
luccicàre, v. n. Log. *lughidare*, *risplendere*. Mer. *risplèndiri*. Sett. *risplendì*.
luccicchìo, m. Log. *risplendore*. Mer. Sett. *-òri*.
lùccio, m., pische de abba dulche.
lùcciola, f. Log. *culilùghe*. Mer. *ogulucidu*.
luce, f. Log. *lùghe*. Mer. *lùxi*. Sett. *luzi*.
lucènte, agg. Log. *lughènte*. Mer. *luxenti*.
lùcere, v. n. Log. *lughere*. Mer. *lùxiri*. Sett. *luzì*.
lucèrna, f. Dial. Com. *lucèrna*.
lucernàrio, m. Log. *isperàgliu* → abbaìno.
lucernière, m. Mer. *lanternèri*.
lucèrta, lucèrtola, f. Log. *tiligherta*. Mer. *caluxèrtula*. Sett. *tilicherta*. Gall. *zirichelta*.
lùchera, f. Log. *ojimbesse*. Mer. *cillamala*.
lucheràre, v. n., abbaidare a ojos tortos.
lucherìno, → lucarino.
luchesìno, m., qualidade de pannu ruju.
lucidamènte, avv. Log. *lughidamente*, *claramente*. Mer. *claramenti*. Gall. *chiaramenti*.
lucidàre, v. a. Log. *lughidare*. Mer. *lùxiri*.
lucidezza, lucidità, Log. *lugore*, *risplendore*. Mer. Sett. *-òri*.
lùcido, agg. Log. *lùzzidu*, *lùghidu*. Mer. *luxènti*.
lucìfero, m. Dial. Com. *luzziferru*.
lucìfugo, agg., qui fuit sa lughe.
lucignolàto, agg., factu a modu de lughinzu.
lucìgnolo, m. Log. *istuppinzu*, *lughinzu*. Mer. *luxìngiu*, *stuppignu*. Sett. *stoppignu*.
lucòre, → splendore, luce.
lucràre, v. a. Log. *lucrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
lucratìvo, agg. Dial. Com. *lucrativu*.
lùcro, m. Dial. Com. *lucru*.
lucubràre, → elaborare.
luculènto, agg. Voc. Lat. → luminoso.
ludìbrio, m. Log. *derisione*. Mer. Sett. *-òni*.
ludificàre, v. a. Voc. Lat. → ingannare.
lùdo, m. Log. Mer. *giogu* → giuoco.
lùe, → peste, contagio.
lùffa, f., ispecie de herba.
lùffo, m., cosa trobojada cumpare.
luglièa, f., ua de su mese de triulas.
lùglio, m. Log. *trìulas*. Sett. *triula*. Mer. *lugliu*, *treulas*, *mesi de argiolas*.
lùgubre, agg. Dial. Com. *malinconicu*.
lui, pron. pers. Log. *ipse*. Mer. *issu*. Sett. *èddu*.
lùlla, f., parte de sa cuba. Mer. *migianu*.
lumàca, f. Log. *gioga*. Mer. *sizzigorru*. Sett. *giogga*.
lumachìno, m. Log. *gioghitta*. Sett. *giogga minudda*. Mer. *sizzigoreddu*, *mungetta*.
lumacòne, m. Log. *coccoi*. Sett. *coccòitu*. Fig. *homine cupu*, *saturnu*. Mer. *sizzigòrru boveri*.
lumàre, → illuminare.
lùme, m. Log. *lughe*. Mer. *luxi*. Sett. *luzi*.
lumeggiàre, → illuminare.
lumèlla, f., istampa in su furraghe pro isfogu.
lumièra, f., candela manna.
luminàre, → splendore, stella.
luminària, f., quantidade de candelas accesas.
luminèlla, f., ispecie de pianta.
luminèllo, m. Mer. *micèri*. Aneddu, lughinzu.
lumìno, m. Dial. Com. *luminu*.
luminosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
luminòso, agg. Dial. Com. *luminosu*.
lùna, f. Dial. Com. *luna*.
lunàre, m. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-àri*.
lunàrio, m. Dial. Com. *lunariu*. Calendariu.
lunàtico, agg. Dial. Com. *lunaticu*. Instabile.
lunàto, agg. Log. *lunadu*. Curvu.
lunedì, m. Log. Mer. *lùnis*. Sett. *luni*.
lunètta, f. Dial. Com. *lunetta*.
lungàja, f., discursu longu et tediosu.
lungamènte, avv. Log. *longamente*. Mer. Sett. *-ti*.
lunganimità, → longanimità.
lungàre, → allungare.
lungherìa, f. Log. Mer. *longhesa*. Sett. *longhezia*.
lunghèsso, avv. Log. *serente*, *rasente*. Mer. *-ènti*.
lunghèzza, f. Log. Mer. *longària*, *longhesa*.
lunghièra, → lungaja.
lùngi, lùnge, avv. Dial. Com. *allargu*.
lùngo, avv. Dial. Com. *a longu*.
lùngo, m. e agg. Dial. Com. *longu*.
luògo, m. Log. Mer. *logu*. Sett. *loggu*.

luogotenènte, m. Log. *logutenente*. Mer. Sett. *-ti*.
lupanàre, → postribolo.
lupeggiàre, v. a. e n., devorare a modu de lupu.
lùpia, lopia, Dial. Com. *lùpia*.
lupìgno, -pesco, agg., de razza de lupu.
lupinàja, f., ispecie de pianta.
lupìno, m., ispecie de basolu.
lùpo, m., lupa f. Dial. Com. *lupu*, *lupa*.
lùrco, → goloso, ghiotto.
lùrido, agg. Log. *lorinu*, *imbruttadu*, *nieddu*. Mer. Sett. *nieddu*, *bruttu*. Gall. *schivizzosu*.
lùsco, losco, agg. Log. *visticurzu*. Mer. *gliuscu*.
lusignuòlo, m. Log. Sett. *russignolu*, *rissignolu*. Mer. *arrissignolu*.
lusìnga, f. Dial. Com. *lusinga*. Isperanzia.
lusingàre, v. a. coi deriv. Log. *lusingare*. Mer. *-ài*.
lussàrsi, v. n. p. Log. *islogaresi sos ossos*. Mer. *slogaisì*. Sett. *illogassi*. Bogare de pare.
lussazìone, f. Log. *islogamentu*.
lùsso, m. Dial. Com. *lussu*.
lussureggiàre, v. n. Log. *lussuriare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cresche bene de sas piantas.
lussùria, f. Dial. Com. *lussuria*.
lussurièare, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
lussuriosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
lussuriòso, agg. Dial. Com. *lussuriosu*.
lustràre, v. a. coi deriv. Log. *lustrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Risplendere, pulire.
lùstre, f. pl. Log. *lusingas*, *fintu affectu*.
lustrìna, f., ispecie de cariasa.
lustrìno, m., ispecie de drappu.
lùstro, m. Dial. Com. *lustru*. Isplendore, lughe. Spaziu, giru de 5 annos.
lustròre, → splendore.
lutàre, v. a., impiastrare de ludu → lotare.
lutifigolo, → vasellajo.
lùto, loto, m. Log. *ludu*, *fangu*. Sett. *lozzu*.
lutòso, agg. Log. *ludosu*, *fangosu*.
lùtta, → lotta.
luttàre, v. n. Log. *attitare*, *leare corruttu*.
lùtto, m. Dial. Com. *luttu*. Luctu, piantu.
luttuosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
luttuòso, agg. Log. *dolorosu*, de piangher.
lutulènto, agg. Log. *fangosu*, *pienu de ludu*.

M

m, litera conson. qui si pronunziat cum sas laras.
ma, cong. Dial. Com. *ma*.
macàco, m., animale simile ad sa moninca.
macca, f., abbundanzia de cosas. A macca, avv. *in de badas*. Mer. *a offu*. Gall. *a lu jetu*.
maccabèi, m., nomen de sos duos ultimos libros de s'antigu Testamentu. Voc. Ebr.
maccatèlla, f., cibu factu cum petta pistada.
maccherìa, f. Dial. Com. *bonaccia*. Calma.
maccheròne, m. Log. *maccarrone*. Mer. Sett. *-òni*. Fig. *simplize*, *balordu*.
maccheronèa, f., componimentu poeticu in latinu misciadu cum paraulas vulgares.
maccherònico, agg. Dial. Com. *macheronicu*.
màcchia, f. Dial. Com. *mancia*. Culpa, difettu. Neu, disizu. Matta, buscu, tuppa. Tacca.
macchiajuòlo, m., qui frequentat sas mattas → cavamacchie.
macchiàre, v. a. Log. *manciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
macchierèlla, f. Log. *mattighedda*. Mer. *-xèdda*.
màcchina, f. Dial. Com. *màcchina*. Voc. Gr.
macchinalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
macchinamènto, m. Dial. Com. *ingannu*.
macchinàre, v. a. e n. Log. *macchinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Insidiare.
macchinazióne, f. Dial. Com. *insidia*.
macchinìsta, m. Dial. Com. *macchinista*.
macchinòso, agg. Log. *macchinosu*, de macchina.
macchióne, m. Log. *matta manna*, *tuppa*.
macchiòso, agg., pienu de mattas, de tuppas.
macchiùzza, f. Log. *mancighedda*. Mer. *mancixedda*. Sett. *manciaredda*. Tacchighedda.
macciànghero, → goffo, grossolano.
màcco, m., vivanda de fà cotta et facta in pasta. A macco, avv. *in abbundanzia*.
mace, m., filamentu tra sa prima et sa segunda buccia de sa nughe.
macellàjo, -àro, m. Log. *masellaju*. Mer. *carnazzeri*. Sett. *mazzeddaggiu*. Gall. *macciddaju*.
macellamènto, m. Log. *masellamentu*. Mer. *carneficina*. Sett. *mazzeddamentu*.
macellàre, v. a. Log. *masellare*. Mer. *bocciri*. Sett. *mazzeddà*. Gall. *macciddà*.
macellerìa, f. Log. *maselleria*. Mer. *boccidroxu*. Sett. *mazzeddu*. Masellu.
macèllo, m. Log. *masellu*. Mer. *macellu*. Sett. *mazzeddu*. Gall. *macceddu*.
macèra, -èria, f., muru siccu o barbaru pro substenner sa terra.
maceramènto, m. Log. *ammoddigamentu*.
maceràre, v. a. Log. *ammoddigare*. Ponner a modde linu o atera cosa. Mer. *indurcai*.
maceratòjo, m. Log. *poju ue si ponet su linu*.
macerazióne, f., mortificassione de sa carre.
màcero, agg. Log. *pistadu*, *impojadu*. Afflittu.
macerône, m., erba qui naschet in sos muros.
machiavellìsta, m., qui professat sa doctrina de Macchiavelli. Astutu, furbu.
macìa, f. Log. *moderina*. Muru barbaru.
macìgno, m. Log. *pedra*, *contone*. Propr. pedra de molas. Mer. *perda de mola*.
macilènto, agg. Log. *lanzu*. Mer. *langiu*. Sett. *lagnu*.
macilènza, f. Log. *lanzesa*, *lanzidudine*.
màcina, f. Dial. Com. *mola*. Pedra de mola.
macinamènto, m. Log. *marghinamentu*. Mer. *molidura*, *molimentu*. Sett. *mazinamentu*.
macinàre, v. a. Log. *marghinare*. Mer. *mòliri*. Sett. *mazinà*. Gall. *macinà*.
macinàta, f. Log. *marghinada*. Mer. *mòlida*. Sett. *mazinadda*. Gall. *macinata*.
macinatòjo, m. Log. Sett. *molinu d'ozu*.
macinatòre, m., qui marghinat colores. Pro molinarzu → mugnajo.
macinatùra, -nazione, f. Log. *marghinadura*. Mer. *molidura*. Sett. *mazinadura*.
macinìno, macinèllo, m. Dial. Com. *molineddu*.
macinìo, m., su marghinare, marghinamentu.
macinòso, agg., aptu a podersi marghinare.
maciùlla, f. Log. *àrgada*. Mer. *òrganu de linu*.
maciullàre, v. a. Log. *argadare*. Mer. *organai*.
macolàre, → macchiare, imbrattare.
màcro, voce poet. → magro.
maculàre, → macchiare, contaminare.
maculùzza, → macchiuzza.
madàma, f. Dial. Com. *madama*. Signora.
madamigèlla, f. Dial. Com. *madamigella*.
maddaleòne, m., cannone de unguentu.
madefàtto, agg., bagnato. Umido. Voc. Lat.
madefaziòne, f. Log. Mer. *umidesa*.
màdia, f. Log. *conca de suighere*. Mer. *scivedda de cumessai*. Vasu pro impastare farina.
madiàta, f., medas arveres de nae unidas senza esser trabagliadas.
màdido, agg. Dial. Com. *infustu*. Bagnadu.
Madònna, f. Dial. Com. *segnora*, *Nostra Segnora*.
madòre, → umore, sudore.
madornàle, agg. Log. *madornale*. Mer. Sett. *-àli*. Mannu, principale, russu.
madre, f. Dial. Com. *mama*, *mamma*.
madrefamìglia, f. Log. *pobidda*. Mer. *pubidda*.
madreggiàre, v. n. Log. *matrizare*, esser simile in su faghere ad sa mama.
madrepèrla, f. Dial. Com. *madriperla*.
madrèpora, f., ispecie de corallu.
madresèlva, f. Mer. Log. *mammelinna*, pianta.
madrevìte, f. Log. *traffila*.

madrigàle, m., ispecie de poesia.
madrìgna, → matrigna.
madrìna, f. Log. *nonna*. Mer. Sett. *padrina*.
madròne, m., male de su fiancu.
maestà, f. Log. *magestade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-ài*.
maestèvole, agg. Dial. Com. *maestosu*.
maestosamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
maestòso, agg. Dial. Com. *maestosu*, *venerandu*.
maèstra, f. Log. Sett. *mastra*. Mer. *maista*. Agg. Dial. Com. *maestra*, sa plus manna.
maestràle, m. Log. *maestrale*. Mer. Sett. *-àli*.
maestraleggiàre, v. n., boltaresi a ponente.
maestramènto, m. Dial. Com. *ammaestramentu*.
maestrànza, f. Dial. Com. *maestranza*, *-ànzia*.
maestràre, v. a. e n. Log. *ammaestrare*, *imparare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Addottorare.
maestràto, → magistrato.
maestrèssa, f. Log. *mastra* → maestra.
maestrèvole, → artificioso, istruttivo.
maestrevolmènte, avv. Log. *ingeniosamente*. Mer. Sett. *ingegnosamenti*.
maestrìa, f. Log. *maestria*. Perizia.
maèstro, agg. Dial. Com. *maestru*. Doctu, principale. Vela maestra.
maèstro, m. Log. Sett. *mastru*. Mer. *maistu*.
maga, f. Log. Sett. *istria*. Mer. *coga*. Bruscia.
magàgna, f. Dial. Com. *magagna*. Difettu.
magagnamènto, m. Dial. Com. *magagna*.
magagnàre, v. a. Log. *guastare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
magagnàto, agg. Log. *manciadu*, *guastadu*.
magalèppo, m., ispecie de arvere de pruna.
magàri, avv. Log. *aggàlia*. Mer. *acabbonu*.
magazzinàggio, m., usu, derettu de su camasinu.
magazzinière, m. Dial. Com. *magasineri*.
magazzìno, m. Log. Sett. *camasinu*.
maggesàre, v. a. Log. *barvattare*. Mer. *brabattai*.
maggèse, m. Log. Sett. *barvattu*. Mer. *manìxiu*.
maggiajuòla, agg., de pizzinna qui girat in maju.
maggiàtico, m. Log. *pabarile*. Mer. Sett. *-li*.
màggio, m. Mer. *maju*. Sett. *maggiu*.
maggioràna, → majorana.
maggiorànza, f. Log. *maggioranzia*.
maggiordomàto, m. Log. *maggiordomadu*.
maggiordòmo, m. Log. *maggiordomo*.
maggiòre, agg. Log. *mazore*. Anzianu.
maggiòre, m. Log. *mazore*, *maggiore*. Sett. *maggiori*. Pro ufficiale, *majore*. Mer. *maggiori*.
maggioreggiàre, v. a. Log. *cumandare*. Dominare.
maggiorènne, agg., mazore de edade.
maggiorènte, maggioringo, agg. Log. *prinzipale*. Mer. Sett. *-àli*.
maggioràia, → superiorità.
maggiorità, f. Log. *maggioridade*. Mer. *-àdi*.
maggiormènte, avv. Log. *mazormente*. Mer. Sett. *maggiormenti*. Plus et plus.
maggiornàto, m. Dial. Com. *primogenitu*.
magi, m., sacerdotes, res philosofos persianos.
magìa, f. Log. *majìa*. Mer. *mazina*. Sett. *magia*.
magicamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
màgico, agg. Dial. Com. *magicu*. Lanterna magica, *lanterna magica*.
maginàre, → immaginare, pensare.
magiòne, f. Log. *domo*. Mer. *domu*. Sett. *casa*.
magiòstra, agg., de una ispecie de fràula.
magistèrio, -tero, m. Dial. Com. *magistèriu*.
magistràle, agg. Log. *magistrale*. Mer. Sett. *-àli*.
magistralità, f. Log. *magistralidade*. Mer. *-àdi*.
magistralmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
magistràto, m. Log. *magistradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
magistratùra, f. Dial. Com. *magistradura*.
màglia, f. Dial. Com. *maglia*.
maglianèse, m., ispecie de pruna.
magliàre, v. a. Log. *magliare*, *ligare cum maglia*.
magliettàre, v. a. t. mar., intaulare su fundu de su bastimentu. Mer. *magliettai*.
magliètto, m. Log. *taedda*, *mazu*. Mer. *mallu*.
magliuòlo, magliolo, m. Log. *probàina*, (Margh.) *prabaina*. Mer. *pizzu de sarmentu*.
magnamènte, → magnificamente.
magnanimamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
magnanimità, f. Log. *magnanimidade*. Mer. *-dàdi*.
magnànimo, agg. Dial. Com. *magnanimu*.
magnàno, m., mastru de ferru in minudu.
magnàre, → mangiare.
magnàte, m. Log. *principale*. Mer. Sett. *-àli*.
magnatìzio, agg., qui appartenit a magnate.
magnèsia, f. Dial. Com. *magnesia*.
magnète, m. Dial. Com. *calamita*, *-ìda*.
magnètico, agg., de calamida.
magnetìsmo, m. Dial. Com. *magnetismu*.
magnetizzàre, v. a. Log. *magnetizzare*. Mer. *-ài*.
magnetizzatòre, m. Log. *-adore*. Mer. Sett. *-òri*.
magnificamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
magnificàre, v. a. Log. *magnificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
magnificatòre, m. Log. *magnificadore*. Mer. *-ri*.
magnificènte, agg., qui hat magnificenzia.
magnificènza, f. Dial. Com. *magnificenzia*.
magnìfico, agg. Dial. Com. *magnìficu*.
magniloquènza, f., magnilòquio m., manera grandiosa de faeddare.
magnìloquo, agg., qui faeddat in istile grave.
magnitùdine, f. Voc. Lat. → grandesa.
màgno, agg. Dial. Com. *mannu* → grande.
magnòlia, f., ispecie de pianta.
màgo, m. Log. *majarzu*. Mer. *brùsciu*, *mazineri*. Sett. *majàgliu*. Voc. Pers. (sapiente).
magògo, → goffo, stolido.
magolàto, m., ispaziu de terra tra sulcu et sulcu.
magòna, f. → ferriera. Fig. *logu abbundante*.
magonière, m., attendente in sa ferriera.
magramènte, avv. Log. *lanzamente*, *meschinamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
magrèdine, f., tela de linu de su Cairo (Egitto).
magrèzza, f. Log. *lanzighesa*, *lanzesa*, *lanzidùdine*. Mer. *langiori*. Sett. *lagnitudini*.
magricciuòlo, agg. Log. *lanzigheddu*. Mer. *langixeddu*. Sett. *lagnareddu*.
magrìno, agg. Log. *lanzigheddu*. Mer. *-gixeddu*.
màgro, agg. Log. *lanzu*. Mer. *langiu*. Sett. *lagnu*.
mai, avv. Dial. Com. *mai*. Mai sempre, *sempremmai*. Mai che, *salvu qui*. Mai no, *mainò*.
maìz, m. Log. Sett. *trigu india*. Mer. *trighìndia*.
majàle, m. Log. *majale*. Mer. Sett. *majàli*.
majo, m., alvere de muntagna.

majòlica, f. Dial. Com. *majolica*.
majoràna, f. Log. Sett. *prensa*. Mer. *meirana*.
majoràsco, m., heredidade qui pertoccat ad su frade mazore.
majùma, f., festa qui si faghiat sa prima die de maju pro s'innamorada.
majuòlo, agg. e m., ispecie de ua frisca.
majùscolo, agg. Dial. Com. *majusculu*. Mannu.
malàbile, → disadatto.
malaccòlto, agg., rezzidu male, de mala grassia.
malacconcio, agg. Log. *malacconzu*. Mer. *mali arrangiau*. Inutile.
malaccòrto, agg. Dial. Com. *disattentu*.
malacreànza, f. Log. *rustighidade*. Mer. *rustichènzia*. Sett. *rusticitài*.
maladettamènte, avv. Log. *malaittamente*.
malafàtta, f., isbagliu in sa tessidura.
malaffètto, agg., qui portat odiu.
malafitta, f. Log. *cananzàda*, *tremulèu*.
màlaga, f. Dial. Com. *malaga*, vino.
malagèvole, agg. Log. *diffizile*. Mer. Sett. *-li*.
malagevolèzza, f. Log. *difficultade*. Mer. *-àdi*. Sett. *difficultài*.
malagiàto, agg. Log. *iscassu*, *poveru*, *bisonzosu*. Mer. *bisongiosu*. Sett. *bisognosu*.
malàgma, m., ispecie de meigamentu esternu.
malaguìda, f. Log. *malaghìa*, *malaguida*.
malagùrio, m. Dial. Com. *malauguriu*.
malaguròso, -àto, agg. Log. *malauguradu*.
malalìngua, f. Log. *limba mala*. Mer. *lingua mala*. Sett. *linga mala*.
malallevàto, agg. Log. *maleallevadu*. Mer. *maleallevau*. Sett. *maleducatu*.
malamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
malandàre, v. n. Log. *malandare*. Mer. *malandai*, *scaminai*. Sett. *malandà*.
malandàto, agg. Log. *malandadu*, *iscaminadu*. Mer. *scaminau*. Sett. *malandatu*.
malàndra, f. Log. *malandra*. Maladia de caddu.
malandrìno, -nèsco, agg. Dial. Com. *malandrinu*.
malandròne, m., homine vile pro avarissia, o poveru et miserabile pro culpa sua.
malànimo, m. Dial. Com. *malànimu*.
malànno, m. Log. *malannu*.
malapàsqua, f. Dial. Com. *mala pasca*. Imprec.
malardìto, → temerario, sfrontato.
malàre, agg. e m., qui appartenit ad sa barra.
malarrivàto, → infelice, misero.
malàrsi, → ammalarsi.
malassettàto, malasetto, agg. Log. *iscompostu*.
malatìccio, agg. Log. *malaidazzu*, *malaidonzu*.
malàto, agg. Log. *malaidu*. Mer. *malàdiu*.
malattìa, f. Log. Mer. *maladia*. Sett. *maladdia*.
malauguròso, agg. Log. *malassortàdu*. Mer. *-àu*.
malaventùra, f. Log. *mala sorte*. Mer. Sett. *-ti*.
malavèzzo, agg. Log. Mer. *malavvesu*. Sett. *-èzzu*.
malavòglia, f. Log. *malaoza*. Mer. *mala gana*.
malavogliànza, f. Dial. Com. *odiu*. Su querrer male. Malevolenzia, malignidade.
malavvedutamènte, avv. Log. *disattentamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
malavvedùto, agg. Dial. Com. *disattentu*.
malavventùra, f. Dial. Com. *disavventura*.
malavventuratamènte, avv. Log. *malavventuradamente*. Sett. *-ènti*. Mer. *disfortunadamenti*.
malavventuràto, agg. Log. *malavventuradu*. Mer. *malaffortunau*. Sett. *malavventuratu*.
malavviàto, agg. Log. *malaviadu*. Mer. *-àu*.
malazzàto, → malaticcio.
malbigàtto, agg. Log. *malintenzionadu*. Mer. *-àu*.
malcadùco, m. Log. Mer. *malecadùcu*.
malcapitàto, agg., reduidu in mal'istadu.
malcàuto, agg. Log. *inconsideradu*, *incautu*.
malcòncio, agg. Log. Sett. *malacconzu*. Mer. *malacconciu*. Maltrattadu.
malcontènto, m. Log. *disgustàdu*. Mer. *-àu*.
malcostumàto, agg. Log. *malaccostumadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Iscostumadu.
malcreàto, agg. Log. *iscostumadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *scostumau*. Maleducadu.
maldicènte, agg. e com. Log. *limba mala*. Satiricu.
maldicènza, f. Log. *murmurassione*. Mer. Sett. *murmurazioni*.
maldìre, v. n. Log. *narrer male*. Mer. *nai mali*. Sett. *dì mali*. Murmurare.
maldisposto, agg. Dial. Com. *maledispostu*.
male, m. Log. *male*. Mer. Sett. *mali*.
malebòlge, m., logu de pena et de dolore.
maledètto, agg. Log. *malaittu*, *maladittu*.
maledicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
malèdico, agg. Log. *limbimannu*, *limbudu*. Mer. *lingudu*. Sett. *lingutu*.
maledìre, maldire, v. a. Log. *malaighere*. Mer. *maladìxiri*. Sett. *maladizì*.
maledizióne, f. Log. *-ssione*. Mer. Sett. *-zioni*.
maleficamènte, avv., in modu maleficu.
maleficàto, → ammaliato.
maleficio, -fizio, m. Log. *malefissiu*, *maleficiu*. Mer. Sett. *malefiziu*. Delittu.
malèfico, agg. Dial. Com. *malignu*, *velenosu*.
malemèrito, agg., qui meritat pena o gastigu.
malèmme, → malandrino.
malèo, → infermiccio, ostinato, fiero.
malèrba, f. Log. *herva mala*. Mer. *erba mala*.
malèscio, agg. Voc. Franc. → infermiccio.
malestànte, agg. e m., qui istat male.
malèstruo, → disastro.
malevolènza, → malavoglianza.
malèvolo, agg. Dial. Com. *malignu*.
malfacènte, agg. e com. → colpevole, facinoroso.
malfacimènto, → maleficio.
malfàre, v. n. Log. *fagher male*. Mer. *fai mali*. Sett. *fà mali*.
malfàtto, agg. Log. *malefattu*. Mer. Sett. *malifattu*. Fattu male, deforme.
malfattòre, m. Log. *birbante*. Mer. Sett. *-ànti*.
malfèrmo, agg. Log. *malefirmu*. Debile.
malferùto, m., illumbamentu de sos caddos.
malfondàto, agg. Log. *malefundadu*. Mer. *-àu*.
malfrancèse, m. Log. *malefranzesu*. Mer. Sett. *malifranzesu*.
malgradìto, agg. Log. *disaggradèssidu*. Mer. *malagradessiu*.
malgràdo, avv. Log. *a malaoza*. Mer. *a marolla*.
malìa, f. Log. *majìa*. Mer. Sett. *magìa*, *brusceria*.

maliàrda, f. Log. *majàrza*. Mer. *bruscia*. Sett. *majàglia*. Incantadora.
maliàrdo, m. Log. *majarzu*. Mer. *brusciu*.
malignamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
malignàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *malignitài*.
malìgno, agg. Dial. Com. *malignu*.
malinconìa, f. Dial. Com. *malinconia*.
malinconicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
malincònico, -conioso, agg. Dial. Com. *malinconicu*.
malincuòre, avv. Log. *a malu coro*.
malintenzionàto, agg. Log. *maleintenzionadu*. Mer. *malintenzionau*. Sett. *-àtu*.
malintèso, agg. Log. Sett. *malintesu*. Mer. *-tèndiu*.
maliscènte, agg., malàidu qui non est ancora intradu in convalescenzia.
malìto, agg. Log. *malesanu*.
malìzia, f. Log. *malissia*. Mer. Sett. *malizia*.
maliziàre, v. a. Log. *immalissiare*, *invissiaresi*.
maliziàto, agg. Log. *falsificadu*. Mer. *-àu*.
maliziosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
maliziòso, agg. Log. *malissiosu*. Mer. Sett. *-ziosu*.
malleàbile, agg., qui si podet marteddare.
màlleo, m. Log. *marteddu* → martello.
mallevadòre, m. Log. Sett. *fidanzia*. Mer. *fianza*.
mallevàre, v. a. Log. *fagher fidanzia*.
malleverìa, -vadorìa, f. Log. Sett. *fidanzia*.
màllo, m., s'iscorza prima de sa nughe, etc.
malmaèstro, → malcaduco.
malmenàre, v. a. Log. *maltrattare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
malmenìo, m. Dial. Com. *maltrattamentu*.
malmèttere, v. a. Log. *dissipare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
malmòndo, → inferno.
malnàto, → ignobile, cattivo.
malnaturàto, agg. Log. *gràcile*. Mer. Sett. *-li*.
malo, agg. Dial. Com. *malu*.
malòra, f. Dial. Com. *malora*. Andare in malora, *andare in hora mala*.
malordinàto, agg. Log. *maleordinadu*. Mer. *-àu*.
malòre, m. Log. *infermidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *infirmitài*. Male, maladia.
malpensàto, agg. Log. *malepensadu*.
malpìglio, → cipiglio.
malpizzòne, m., maladia de su caddu ad s'ungia.
malprò, m. Log. *maluprò*e. Damnu.
malsanìa, f. Log. *mala salude*.
malsàno, agg. Log. *malesanu*. Mer. Sett. *malisanu*.
malsicùro, agg. Log. *maleseguru*. Mer. *paguseguru*.
malsoffrènte, agg. Log. *insufferente*. Mer. Sett. *-ti*.
màlta, f. Log. *ludu* in fundu de sas paludes.
maltalènto, m. Log. *malintenzione*. Mer. *-òni*.
maltòlto, m. ed agg. Log. *male leadu*. Mer. *malipigau*. Sett. *malpigliatu*. Sa cosa male leada.
maltrattàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
malùria, → malaventura.
malusànza, m. Dial. Com. *malusanzia*.
màlva, f. Log. Sett. *palmuzza*. Mer. *narbedda*.
malvagìa, -vasìa, f. Dial. Com. *malvasia*.
malvàgio, agg. Dial. Com. *malignu*. Malu.
malvedère, v. a. Log. *bider de mal'oju*.
malversàre, v. n., fagher balanzos illicitos.
malvestìto, m. Log. *malestidu*. Mer. *malibistiu*. Sett. *malvestutu*. Malarrepiccadu.
malvicìno, agg. e m. Log. *malubighinu*. Mer. *malubixinu*. Sett. *maluvizinu*.
malvivènte, agg. e com., de mala vida.
malvoglièntе, → malevolo.
malvolentièri, avv. Dial. Com. *a mala gana*.
malvolère, m. Log. *malavoluntade*.
malvòlto, → stravolto, disordinato.
malvolùto, agg. Log. *male cherfidu*, *odiadu*. Mer. *maliboffiu*. Sett. *malvolutu*.
màmma, f. Dial. Com. *mamma*, *mama*.
mammalùcco, m., iscrau cristianu in sos Arabos.
mammàna, f. Log. *mama de partu*. Mer. *levadòra*.
mammèlla, f. Dial. Com. *titta*.
màmmola, f. Log. Sett. *bascu*. Mer. *viola*.
màmmolo, → bambino, fanciullo.
manàta, f. Log. Mer. *manada*. Sett. *manata*.
mancànza, f. Dial. Com. *mancanzia*.
mancàre, v. n. coi deriv. Log. *mancare*. Mer. *-ài*. Sett. *mancà*. Esser mancante.
mancia, f. Dial. Com. *mancia*, *istrina*, *bonamanu*.
mància, f. Dial. Com. *mancia*.
manciàta, f. Log. *francada*. Sett. *francàta*. Mer. *farrancada*.
mancìno, m. Log. Sett. *mànchinu*. Mer. *mancheddu*.
mancipàre, → emancipare.
mancìpio, m. Voc. Lat. → schiavo.
mànco, agg. Dial. Com. *mancu*. Imperfectu, mànchinu. Avv. Dial. Com. *mancu*.
mandamènto, m. Dial. Com. *mandamentu*.
mandatàrio, m. Dial. Com. *mandatariu*.
mandàto, m. Dial. Com. *mandatu*.
mandìbola, f. Dial. Com. *barra*.
mandòla, f., -dolìno m. Log. *mendulinu*, istrum.
màndorla, f. Dial. Com. *mendula*, fructu.
mandorlàto, m. Log. *menduladu*. Mer. *-àu*.
màndorlo, m. Log. *arvure de mendula*.
màndra, -àndria, f. Log. *mandra*.
mandràcchio, m., sa parte interna de unu portu.
mandriàle, -àno, m. Log. *boinarzu*. Mer. *mandriali*.
manducare, v. a. Voc. Lat. → mandigare.
màne, f. Log. Sett. *manzanu*. Mer. *mangianu*.
manècchia, f. Log. *manuza*, parte de s'aradu. Gall. *manìli*.
maneggiàre, v. a. coi deriv. Log. *manizare*. Mer. *-igiài*. Sett. *-ggià*. Tractare, exercitare.
manèggio, m. Log. *manizu*. Mer. Sett. *maniggiu*.
manèlla, f., -llo m. Log. *manada*, *mannuju*.
manèsco, agg. Log. *prontu de manos*. Manescu.
manètte, f. pl. Log. *manettas*. Mer. *castagnettas*. Sett. *manetti*. Castanzettas.
manfanìle, m., bastone pro mazare su trigu.
manganàre, -ganeggiare, v. a., dare su lustru ad su pannu. Mer. *calandrai*.
manganèlla, m. Log. *istallu*, *cadrea de coru*.
màngano, m., istrumentu pro dare su lustru ad su pannu. Mer. *calandra*.
mangerèccio, agg., qui si podet mandigare.
mangerìa, f. Log. *mandigadoria*. Mer. *pappadoria*. Sett. *magneria*.
mangiafèrro, → sgherro, lima.
mangiaguadàgno, m. Log. *zoronaderi*. Mer. *giornaderi*. Propr. de cosa vile.

mangialèsso, m. Log. *pettaju*. Mer. *pappallissu*.
mangiaminèstre, m. Log. Mer. *minestraiu*.
mangiapàne, m., homine inutile.
mangiàre, v. a. coi deriv. Log. *mandigare*. Mer. *pappai*. Sett. *magnà*. Mangiare il pane a tradimento, *mandigare su pane in de badas*.
mangiarètto, → manicaretto.
mangiàta, f. Log. *mandigada*. Mer. *sazzàda*, *pappàda*. Sett. *magniadda*, *sazzata*.
mangiatòja, f. Log. *mandigadorza*. Mer. *pappadorgia*, *-droxa*. Sett. *magnadoggia*.
mangiòne, m. Log. *mangione*. Sett. *-òni*. Mer. *pappadori*. Ingurdone.
mangiucchiàre, v. a. Log. *mandighizare*.
manguàrdia, f., cosa de riserva.
manìa, f. Dial. Com. *manìa*.
manìaco, agg. Dial. Com. *maniaticu*.
mànica, f., -co m. Log. Mer. *maniga*. Sett. *manica*.
manicarètto, m. Dial. Com. *piattu appettitosu*.
manichìno, manichetto, m. Log. *bulzu de camija*. Mer. *manighitta*. Gall. *bulzu*. Manighile.
manicotto, m., manighile de pedde pro guvernare sas manos. Ornamentu de bestire.
manièra, f. Dial. Com. *manera*.
manieràre, → ammanierare.
manieròso, agg. Dial. Com. *manerosu*. Gentile.
manifàtto, agg., factu, trabagliadu a manu.
manifattùra, f. Dial. Com. *manifattura*.
manifatturière, -fattore → artefice.
manifestamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
manifestàre, v. a. coi deriv. Log. *manifestare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Palesare, declarare, iscoberrere.
manifèsto, m. ed agg. Dial. Com. *manifestu*.
manìglia, f., -glio m. → smaniglia.
manignòne, m. Log. *maninzone*. Mer. *pedignoni*. Sett. *manignoni*.
manigòldo, m. Log. *birbante*. Mer. Sett. *-ànti*.
manimòrcia, agg., de femina iscumposta.
maninconìa, f. coi deriv. → malinconia.
manipolàre, v. a. Log. *manipulare*. Mer. *-ài*.
manipolatòre, m. Log. *manipuladore*. Mer. Sett. *manipuladori*.
manìpolo, m. Log. *mannuju*, *manada*. Mer. *mannugu*. Manipulu.
maniscàlco, m. Log. *meigu de caddos*.
mànna, f. Dial. Com. *manna*.
mannàja, f. Dial. Com. *mannaja*.
mannarèse, m., istrumentu simile a mannaia.
mannàro, agg. Log. *babboi* → spauracchio.
mannerìno, m. Log. *crastadu*. Mer. *maschittu sanau*. Sett. *crastaddu*.
mano, f. Dial. Com. *manu*. Forza, aggiudu. Cader in mano, *ruer in manos*.
manomèsso, agg. Log. *maltrattadu*. Mer. *-àu*. Liberu.
manomèttere, v. a. Log. *ponner manu*. Liberare. Metaf. *maltrattare*, *guastare*.
manòpola, f. Log. *manighìle*. Armadura de manu.
manoscrìtto, m. Dial. Com. *manuscrittu*.
manòso, → morbido.
manovàle, m. Log. *maniale*. Sett. *-àli*. Mer. *manorba*. Zoronaderi.
manovèlla, → leva.
manòvra, f. Dial. Com. *manovra*.
manovràre, v. a. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
manrìtta, f. Log. Mer. *manuderetta*.
manrìtto, m. Log. *destru*, qui usat sa derecta.
manrovèscio, m. Log. *istuturrada*. Sett. *-àta*. Mer. *manottada*.
mansiòne, f. Log. Mer. *posàda*.
mànso, m. → podere. Agg. → mansueto.
mansuefàre, v. a. Log. *ammasedare*. Mer. *ammasedài*. Sett. *ammasità*.
mansuefàtto, agg. Log. *ammasedadu*. Mer. *-àu*.
mansuetamènte, avv. Log. *masedamente*. Mer. Sett. *masedamenti*.
mansuèto, agg. Log. Mer. *masedu*. Sett. *maseddu*.
mansuetùdine, m. Log. *mansuetudine*. Mer. Sett. *-ni*. Masedumen, masedia.
mantacàre, v. a. Log. *buttazzare*, *sulare*.
màntaco, m. Log. Sett. *buttazzu*. Gall. *buttàcciu*.
mantèca, f. Dial. Com. *manteca*, *-ga*. Ozu casu.
manteggiàre, v. n., sulare que buttazzu.
mantellàre, v. a. Log. *coberrer cum mantu*.
mantelleggiàre, → ammantare.
mantellètta, f. Dial. Com. *mantelletta*. Beste.
mantèllo, m. Dial. Com. *cappa*. Mantu.
mantenère, v. a. coi deriv. Log. *mantènnere*. Mer. *-tèniri*. Sett. *mantenì*. Gall. *mantinè*.
mantenimènto, m. Dial. Com. *mantenimentu*.
màntice, m. Log. *fodde*. Sett. *foddi*. Mer. *mancia*.
mantìglia, f. Dial. Com. *mantiglia*.
mantìle, m., tiaza russa, o minore.
mànto, m. Dial. Com. *mantu*. Iscusa, velu.
mantrugiàre, v. a. Log. *appalpuzare*. Mer. *apprapuddai*. Gall. *mantruggià*.
manuàle, agg. e m. Log. *manuale*. Mer. Sett. *-àli*.
manùbrio, m. Voc. Lat. → manico.
manucàre, v. n. poet. → mangiare.
manudùrre, v. a. Log. *giugher a manu tenta*.
manumissióne, f. Log. *libertade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tài*.
manuscrìtto, → manoscritto.
manutenzióne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
mànza, amànza, f. Log. Mer. *amiga*.
mànzo, m. Log. *seddalittu*. Mer. *malloru domau*. Gall. *manzu*.
màppa, f. Dial. Com. *mappa*.
mappamòndo, m., carta o globu in su quale est descrittu su mundu.
marachèlla, f. Dial. Com. *ingannu*. Ispia.
maragnuòla, f., massa de fenu.
maràme, m., refudu de mercanzias.
marangòne, m. Log. *corvu marinu*. Nadadore qui andat subta s'abba. Mer. *accabussadori*.
maràsca, f., ispecie de cariasa.
maràsmo, m., maladia qui illanzigat.
maravìglia, f. Dial. Com. *maraviglia*. Maraviza.
maravigliàre, v. n. coi deriv. Log. *maravigliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
maravigliosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
maravigliòso, agg. Dial. Com. *maravigliosu*.
màrca, f. Dial. Com. *marca*. Lacana.
marcàre, v. a. Log. *marcare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
marcescìbile, agg., qui si corrumpit.
marchesàto, m. Log. *marchesadu*. Mer. *-àu*.

marchèse, m., -sa f. Dial. Com. *marchèsu*, *-sa*.
marchiàna, f. e agg., ispecie de cariasa.
marchiàre, → marcare.
marchiatòre, m. Log. *marcadore*. Mer. Sett. *-òri*.
màrchio, m. Dial. Com. *marcu*. Sinnu.
màrcia, f. Dial. Com. *marcia*, *materia*.
marciapiède, m. Log. Mer. *marciapè*. Sett. *-pedi*.
marciàre, v. a. Log. *marciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
màrcido, màrcio, agg. Log. *malzu*. Mer. *marcìu*.
marciòso, marcito, agg. Log. *pienu de materia*.
marcìre, v. n. Log. *pudrigare*. Mer. *purdiai*.
marciùme, m. Dial. Com. *materia*. Frazigumen.
màrco, m. Dial. Com. *marcu*.
marcorèlla, f. Log. *cadone*. Mer. *cadoni*.
màre, m. Log. *mare*. Mer. Sett. *màri*.
marèa, f. Dial. Com. *maretta*, *marea*.
mareggiàre, → ondeggiare.
marèma, f., campagna affacca a mare.
marescàlco, → maniscalco.
maresciàllo, m. Dial. Com. *maresciallu*.
marèse, → stagno, lago.
marètta, f. Dial. Com. *maretta*.
marezzàre, v. a., dare s'ondeggiamentu.
marezzo, m., ondeggiamentu de colore variu.
màrga, f., ispecie de luzana.
margarìta, f. Dial. Com. *margarita*. Perla.
margheritìna, f. Log. Sett. *margheritina*.
margigràna, f., ispecie de ua.
màrgine, f. Log. *oru*, *margine*. Mer. Sett. *-ini*.
margolàto, m., sarmentu de bide. Mer. *pizzu de sarmentu*.
margòlla, → befana.
margòtta, f., parte de sa pianta qui si sutterrat pro ponner raighinas et pro la traspiantare.
margottàre, v. a., trasportare sa pianta.
margùtto, → scimunito.
marigiàna, f., ispecie de anade.
marìna, f. Dial. Com. *marina*.
marinàjo, marinaro, m. Dial. Com. *marineri*.
marinàre, v. a. Log. *marinare*. Mer. *scabecciai*. Iscabbecciare, fagher su pische a iscabecciu.
marinarèsca, f., totu sos marineris de sa nae.
marinarèsco, agg. Dial. Com. *marinarescu*.
marinèlla, f., ispecie de giòga.
marinerìa, f. Dial. Com. *marineria*.
marìno, m. Dial. Com. *marinu*.
mariolàre, v. n. Log. *imbrogliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
mariolerìa, f. Log. Mer. *imbrogliu*. Ingannu.
mariscàlco, → maniscalco.
maritàggio, m. Dial. Com. *matrimoniu*. Affidu.
maritàle, agg. Log. *matrimoniale*. Mer. Sett. *-li*.
maritamènto, m. Log. *cojuamentu*. Mer. *còja*.
maritànda, f. Log. *de cojuare*. Mer. *bagadia*.
maritàre, v. a. Log. *cojuare*. Sett. *-à*. Mer. *cojai*.
marìto, m. Log. Mer. *maridu*. Sett. *mariddu*.
marìttimo, agg. Dial. Com. *marittimu*.
mariuolerìa, → marioleria.
mariuòlo, mariolo, m. Dial. Com. *malu*. Ladru.
màrlia, f. Log. ferru qui sustenit su muzulu o su linnamen de sa campana.
marmàglia, → plebaglia.
marmàre, v. n., esser frittu que marmaru.
marmèggia, f. Log. *berme de sa petta siccada*. Mer. *tidingiolu*. Sorde.
marmìsta, m. Dial. Com. *marmureri*.
marmìtta, → pentola, pignatta.
màrmo, m. Log. *marmaru*. Mer. *màrmori*.
marmòcchio, m., pizzinnu quasi istolidu.
marmoràre, v. a. Log. *marmurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imitare su marmaru.
marmoràrio, m. Dial. Com. *marmoreri*.
marmòreo, -moreccio, agg. Dial. Com. *marmoreu*.
marmorizzàto, agg. Log. *marmorizadu*. Mer. *-àu*.
marmoròso, agg., assimizante a marmaru.
marmòtta, f., ispecie de sorighe. Fig. *mandrone*.
màrna, → marga.
maròso, m., unda de mare. Palude.
màrra, f. Log. *zappu*, *marrone*. Mer. *marra*, *marroni*. Sett. *zappa*, *zappitta*.
marrabìsso, → sgherro.
marràno, m. e agg. → infedele, disleale.
marreggiàre, v. a. Log. *zappare* → zappare.
marròbbio, m. Log. *marrùju*. Mer. *marrupìu*.
marrocchìno, m. Dial. Com. *marrocchinu*.
marròne, m. Log. *marrone*. Mer. *-òni*. Ispecie de castanza madura.
marrùca, f. Log. *calarighe*. Mer. *calàvrigu*. Ispecie de pruna. Pianta ispinosa.
marrùgola, → marmàglia.
martedì, m. Log. Mer. *martis*. Sett. *marti*.
martellàre, v. a. coi deriv. Log. *marteddare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fig. *turmentare*.
martèllo, m. Dial. Com. *marteddu*.
martignòne, m., homine goffu de sas biddas.
martinèllo, m., istrumentu pro alzare pesos.
martingàla, f., ispecie de calzettas.
màrtire, m. Log. *màrtire*. Mer. Sett. *martiri*.
martìrio, martiro, m. Dial. Com. *martiriu*.
martirizzamènto, m. Dial. Com. *-amentu*.
martirizzàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
martirològio, m. Dial. Com. *martirològiu*.
màrtora, f., -ro m. Log. *assile*. Mer. *schirru*.
martoriàre, v. a. Log. *turmentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
màrza, f. Log. *infertura*. Mer. *pizzu de inferriri*.
marzajuòlo, agg., de su mese de martu.
marzapàne, m. Log. *marzapane*. Mer. Sett. *-ni*.
marzeggiàre, v. n., fagher una die abba, et una die sole in su mese de martu.
marziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
marzimìno, m., ispecie de bidighinzu.
màrzo, m. Log. Sett. *martu*, *maltu*. Mer. *marzu*.
marzolìno, m., casu de martu. Agg., de martu.
mascalcìa, f., arte de ferrare o meigare caddos.
mascalzòne, m. Dial. Com. *malu*. Birbante.
mascella, f. Dial. Com. *barra*.
mascellàre, agg., qui appartenit ad sas barras.
mascellòne, m., barra manna. Colpu ad barras.
màschera, f. Log. Mer. *màscara*, *maschera*. Sett. *mascheriglia*.
mascheràjo, m., qui bendet màscaras.
mascheràre, v. a. Log. *mascarare*, *mascherare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bestiresi a maschera.
mascheràta, f. Log. Mer. *mascherada*. Sett. *-àta*.
mascherìzzo, → macchia, lividura.

mascheròne, m. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
maschiamènte, avv., de modu maschile. Forte.
maschifèmmina, → ermafrodito.
maschìle, → mascolino.
màschio, m. ed agg. Log. Sett. *masciu*. Mer. *mascu*.
mascolìno, agg. Dial. Com. *mascolinu*.
masièra, f. Log. *moderina*. Mer. *muridina*.
masnàda, f. Log. *masonada*. Mer. *quadriglia*.
masnadière, m. Dial. Com. *sanguinariu*. Ladru.
màssa, f. Dial. Com. *massa*.
massacràre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
massàcro, m. Dial. Com. *massacru*.
massàjo, m., -ja f., massaro m., -ra f. Dial. Com. *massaju*, *massaja*. Messaju, padrona.
massellàre, v. a., ribatter su ferru in su furraghe.
masserìa, f., domo de campagna.
masserìzia, f. Log. *transtros*, instrumentos.
masseriziòso, agg. e m. Log. *aurradore*.
massicciàta, f., massicciato m., bettadura de pedras collocadas peri sos caminos.
massìccio, agg. Log. Mer. *massissu*. Solidu.
màssima, f. Dial. Com. *massima*.
massimamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
màssimo, agg. *massimu*, *maximu*.
màsso, m. Log. *contone*. Mer. *corongiu*. Pezzu.
mastàno, agg. Dial. Com. *cumplessu*.
mastèllo, m. Log. *bajone*, *tina*. Mer. *tina*.
masticacchiàre, v. a. Log. *mastigare a istentu*.
masticamènto, m. Log. *mastigamentu*. Sett. *masticamentu*. Mer. *mazziamentu*.
masticàre, v. a. coi deriv. Log. *mastigare*. Mer. *mazzulài*. Sett. *masticà*.
masticatìccio, m. Log. *cosa mastigada*.
masticatùra, f. Log. *mastigadura*. Mer. *mazzuladura*. Sett. *masticaddura*.
màstice, m. Log. *màstice*. Mer. Sett. *mastici*.
mastiettàre, v. a., ponner frontissas o cancaros. Mer. *frontissai*.
mastièttо, m. Log. *càncaru*. Mer. *frontissa*.
mastìno, m. Dial. Com. *mastinu*. Cane de mossa.
màstio, m. e agg. → maschio.
mastrìna, f., cascia pro su tabaccu.
màstro, m. Dial. Com. *mastru*.
mastròzio, m. Log. Mer. *suttaberritta*.
masturbaziòne, → onanismo.
masuòla, f., macchina pro fagher funes.
matàssa, f. Log. Sett. *azzòla*. Mer. *madassa*.
matemàtica, f. Dial. Com. *matematica*.
matemàtico, m. Dial. Com. *matematicu*.
materàssa, → materasso.
materassàjo, m. Log. *tramattaju*. Mer. *matalafferi*.
materàsso, m. Log. *tramatta*. Mer. *matalàffiu*. Sett. *tramazza*.
matèria, f. Dial. Com. *materia*.
materiàle, m. ed agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
materialìsmo, m. Dial. Com. *materialismu*.
materialìsta, m. Dial. Com. *materialista*.
materialità, f. Log. *materialidàde*. Mer. *-àdi*.
materializzàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
materialmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
maternità, f. Log. *maternidade*. Mer. *-àdi*.
matèrno, agg. Dial. Com. *maternu*.
materòzzolo, m., biculu de linna pro sa crae.
matìta, f., lapis pro disignare.
matitòjo, m., su qui portat su lapis.
matràccio, m., vasu de bidru pro distillare.
matricàle, f. Dial. Com. *matricaria*, erba.
matrìce, f. Log. *matrice*. Mer. Sett. *matrici*.
matricìda, m. Log. *bocchimàma*. Matricida.
matricìna, f., strum. pro troppiare limone.
matrìcola, f. Dial. Com. *matrìcola*.
matricolàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Registrare in sa matricula.
matricolàto, agg. Log. *matricoladu*. Mer. *-àu*.
matrìgna, f. Log. *bidriga*. Mer. *birdia*. Sett. *bitrica*.
matrignàre, -gneggiare, fagher de bidriga.
matrimoniàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
matrimonialmènte, avv. Log. *matrimonialmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
matrimoniàre, v. a. Log. *matrimoniare*, *cojuare*. Mer. *fai matrimoniu*. Sett. *cuntraì matrimoniu*.
matrimònio, m. Dial. Com. *matrimoniu*.
matrìna, f. Log. *nonna*. Mer. *pardina*. Sett. *patrina*.
matrizzàre, → madreggiare.
matròna, f. Dial. Com. *matrona*.
màtta, f. Log. *istoja*, *budedda*. Mer. *istoja*.
mattacchiòne, m. Log. *macconazzu*.
mattaccinàre, v. n., fagher giogos de mascaras.
mattaccìno, agg. e m. Log. *balladore mascaradu*.
mattadòre, m. Log. *bocchidore*. Nomen qui si dat ad sa carta in su giogu de spadiglia.
mattajòne, m., terrinu siccu et isterile.
mattamènte, avv. Log. *maccamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
mattàna, f. Dial. Com. *mandronia*.
mattàre, v. a., binchere de su giogu de iscaccu.
mattèa, f. Log. *beffe*. Mer. Sett. *beffa*.
matteggiàre, v. n., fagher macchines.
màttera, f. Log. *banca de suìghere*. Mer. *scivu*.
matterèllo, m. Log. *macchisonzu*, *macchillottu*.
matterìa, mattezza → pazzìa.
mattìna, f., -no m. Log. Sett. *manzanu*. Mer. *mangianu*. Gall. *mani*. Di mattina, *a manzanile*.
mattinàta, v. n. Log. *totu su manzanu*.
mattinièro, agg. Log. *chitulanu*. Sett. *chizzulànu*.
matto, agg. Dial. Com. *maccu*.
mattolìna, f. Log. *chilandrina*.
mattonàre, v. a. coi deriv. Log. *mattonare*, *immattonare*. Sett. *-à*. Mer. *mattonai*.
mattòne, m. Log. *-one*. Mer. Sett. *-òni*.
mattonèlla, f., reparu de taula de bigliardu.
mattonièro, m., qui trabagliat mattones.
mattùgio, agg., de puzone qui notat una ispecie minore de sos ateros. Puzoneddu.
mattutìno, m. Dial. Com. *mattutinu*.
maturàre, v. n. coi deriv. Log. *madurare*. Mer. *ammadurai*. Sett. *-à*. Seberare, creschere.
maturità, f. Log. *maduridade*. Mer. *maturidadi*. Sett. *maturitài*.
matùro, agg. Dial. Com. *cottu*. Maduru, mannu.
mausolèo, m. Dial. Com. *mausoleu*.
mavì, agg. e m., colore biaittu claru.
màzza, f. Dial. Com. *mazza*.
mazzàchera, f., istrumentu pro leare ambidda.
mazzagàtti, m. Dial. Com. *pistoledda*.

mazzamùrro, m., biscottu rattadu.
mazzapicchiàre, v. a., iscuder cum mattòlu.
mazzapìcchio, m. Log. *mattolu*. Marteddu de linna.
mazzeràngа, f., istrumentu pro abbattigare terra.
mazzerangàre, v. a. Log. *abbattigare*. Mer. *picconai*.
mazzeràre, v. a., bettare unu in mare intro unu saccu, cum d'una pedra.
màzzero, m. Log. Mer. *mazzocca*. Pane pùrile.
mazzètto, m. Log. *màttulu*. Mer. Sett. *mazzulu*.
mazzière, m. Dial. Com. *mazzeri*.
màzzo, m. Log. *màttulu*. Mer. *mazzu*.
mazzòcchio, m. Log. *màttulu*. Truncu de piantas.
mazzocchiùto, → pannocchiuto.
mazzolìno, m. Log. *mattuleddu*. Mer. *mazzixeddu*.
mazzucolàre, → precipitare.
mazzuòla, f. Dial. Com. *bacchetta*. Mazza.
mazzuolàre, v. a. Log. *ammazziare*, *iscuder cum sa mazza*. Mer. *mallai*.
mazzuòlo, m. Log. *matulu*. Marteddu.
me, pron. pers. Log. *mi*, *mie*. Mer. *mei*. Sett. *me*.
meàndro, m., giru, ornamentu. Voc. Gr.
meàre, → trapelare.
meàto, m. Log. *via*, *canale de sa traspiratione*.
meccànica, f. Dial. Com. *meccanica*.
meccanicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
meccànico, m. Dial. Com. *meccanicu*.
meccanìsmo, m. Dial. Com. *meccanismu*.
mèco, pron. Log. *cum megus*. Mer. *cum mei*.
medàglia, f. *medàglia*. Mer. *patena*.
medagliòne, m. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
medesimamènte, avv. Log. *su matepsi*. Mer. *su propriu*. De su matepsi modu.
medesimàrsi, v. n. p., faghersi su matepsi.
medèsimo, agg. Dial. Com. *propriu*. Log. *matepsi*.
mediàno, agg. Log. Mer. *medianu*. Mediocre.
mediànte, prep. Log. *mediante*. Mer. Sett. *-ànti*.
mediatamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-enti*.
mediatòre, m. Log. *mediadore*. Mer. Sett. *-òri*.
mediaziòne, f. Log. *mediatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
medicàre, v. a. coi deriv. Log. *meigare*. Mer. *medicai*. Sett. *mediggà*.
medicàstro, m., meigu pagu de bonu.
medicatòre, m. Log. *meigadore*. Mer. *-dicadori*.
medicìna, f., -cinale m. Log. *meighina*. Mer. *mexina*. Sett. *medizina*.
mèdico, agg. Dial. Com. *curativu*.
mèdico, m. Log. *meigu*. Mer. Sett. *medicu*.
medietà, f. Log. *mesidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *mitài*.
mèdio, m. ed agg. Log. Mer. *mesu*. Sett. *mezu*.
mediòcre, agg. Log. *mediòcre*. Mer. Sett. *-i*.
mediocreggiàre, v. n., esser in su mediocre.
mediocremènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
mediocrità, f. Log. *mediocridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *mediocritài*.
meditàre, v. a. e n. coi deriv. Log. *meditare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
mediterràneo, agg. Dial. Com. *mediterraneu*.
mefite, m. Log. *fiàgu pudidu*.
mefìtico, agg. Log. *pùdidu*. Mefiticu.
mèglio, avv. Log. *mezus*. Mer. *mellus*. Sett. *megliu*.
miglioràre, → migliorare.
mèla, f. Dial. Com. *mela*.
melacchìno, agg., de binu dulche.
melacotògna, f. Log. *mela*, *pirachidonza*. Mer. *melatidongia*. Melacotogno, m. s'arvure.
melàggine, f., lentore de austu → melada.
melagràna, f. Log. *melagranada*. Mer. *arenada*.
melagràno, m. Log. *alvure de melagranada*.
melanconìa, → malinconìa.
melàngola, f. Log. Sett. *aranzu de genua*. Mer. *arangiu argu*.
melansàggine, → melensaggine.
melanzàna, melansana, Log. *melinzana*. Mer. *perdingiànu*.
melarància, f., ispecie de aranzu simile a mela.
melàrio, m. Dial. Com. *cassiddu*. Sett. *bugnu*.
melaròsa, f. Dial. Com. *mela rosa*.
melàta, → melaggine.
melàto, agg. Log. *meladu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Cundidu cum mele. Dulche. Fig. *lusingabile*.
mèle, miele, Log. *mele*. Mer. Sett. *-li*.
melenòso, agg. Dial. Com. *fangosu*.
melensàggine, f. Dial. Com. *gofferia*.
melènso, agg. Dial. Com. *goffu*. Maccu, balordu.
melèto, m. Dial. Com. *melariu*.
meliàco, m., ispecie de barracocco. Mer. *piricocu luxenti*.
melichìno, m., ispecie de birra.
mèlico, → melodioso, armonioso.
melìfero, → mellifero.
mèliga, melica → saggina.
melilòto, m., ispecie de trovozu.
melìssa, f., ispecie de amenta. Mer. *melissia*, menta de abis.
mèlla, lima, f., ferru pro razzigare.
mellìfero, agg. Dial. Com. *melliferu*.
mellificàre, v. a., produire, fagher mele.
mellìfluo, agg. Log. *suave*. Mer. *suavi*.
mellonàggine, f. Dial. Com. *tonteria*.
mellonàjo, m. Log. *ortu de melone*.
mellòne, m. Log. *melone*. Mer. Sett. *meloni*.
mèlo, m. Log. *arvure de mela*.
melocotògno, m. Log. *melachidonza*. Mer. *mela tidongia*. Sett. *melachitognia*.
melodìa, f. Dial. Com. *melodia*.
melodiosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
melodiòso, agg. Dial. Com. *melodiosu*.
melodràmma, m. Dial. Com. *melodramma*.
melògnolo, m., ispecie de ua niedda.
melogranàto, → melagrano.
melùca, f. Log. *tremuleu*. Mer. Sett. *fangu*.
melùggine, f., mela campina. Mela areste.
melùme, m., abba qui benit in istiu, qui faghet damnu ad sas bides.
membràna, f. Dial. Com. *membrana*.
membranàceo, agg., de pergamina.
membranòso, agg. Dial. Com. *membranosu*.
membràre, → rimembrare.
membratùra, → simmetria, contorno.
mèmbro, m. Dial. Com. *membru*.
membrùto, agg. Log. Mer. *membrudu*. Sett. *-ùtu*.
memoràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-ili*.
memoràndo, agg. Dial. Com. *memorandu*.
memoràre, v. a. coi deriv. → rammemorare.
mèmore, agg. Log. *mèmore*. Mer. Sett. *-ri*.
memòria, f. Dial. Com. *memoria*. Ammentu. Nomen, monumentu, gloria.

memoriàle, m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
mèna, f. Dial. Com. *fazzenda*. Opera, affare.
menadìto, (a) avv. Log. *a pilu e sinnu*.
menàre, v. a. coi deriv. Log. *portare*. Mer. *portai*. Sett. *-à*. Trattare, agitare, giughere.
menarròsto, girarrosto, m. Log. *coghepetta*. Mer. *arrustipezza*.
mèncio, → floscio.
mènda, f., -do m. Dial. Com. *difettu*.
mendàce, agg. Log. *faularzu*. Mer. *mincidiosu*. Sett. *faulaggiu*. Cattocceri.
mendacemènte, avv. Log. *faularzamente*. Mer. *mincidiosamenti*.
mendàcio, m. Log. Sett. *faula*. Mer. *mincidiu*.
mendàre, → emendare, risarcire.
mendicàre, v. a. coi deriv. Log. *pedire*. Mer. *domandai sa limusina*. Sett. *cherì*. Limosinare.
mendìco, m. Log. *pedidore*. Mer. *-òri*, *poburu*. Sett. *pòbaru*. Gall. *dimandoni*. Miserabile.
mendicùme, m., mendicità f. Log. *pedidorìa*. Mer. *mendicidadi*, *poberesa*.
mendòso, agg. Dial. Com. *difettosu*.
mènno, agg. e m. Log. *cappone*. Gall. *mennu*. Mer. *capponi crastau*. Crastadu.
mèno, avv. Dial. Com. *mancu*. Minus.
menomàre, v. a. coi deriv. Log. *minimare*. Sett. *-à*. Mer. *impiticai*. Diminuire.
mènomo, → minimo.
mènsa, f. Dial. Com. *mesa*.
menseggiàre, v. n. Log. *istare in mesa*.
mensìle, agg. Log. *mensile*. Mer. Sett. *-ìli*.
mensilmènte, avv. Log. *-ènte*, ogni mese.
mènsola, f. Dial. Com. *sustegnu*, qui bessit foras in su muru. Puntellu.
mènstruo, → mèstruo.
mensuàle, → mensile.
mènta, f. Dial. Com. *amenta*.
mentàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
mentalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
mentàstrico, m. Log. *marruju*. Mer. *marrupìu*.
mentàstro, m. Log. Mer. *menta de riu*.
mènte, f. Log. *mente*. Mer. Sett. *menti*.
mentecàtto, agg. Dial. Com. *maccu*.
menticùrvo, agg. Dial. Com. *astutu*. Abbistu.
mentìre, v. a. Log. *narrer faulas*. Mer. *nai mincidius*. Sett. *dì fauli*.
mentìta, f., rinfacciu de fàula. Mer. *mentida*.
mentìto, agg. Log. *nadu faula*. Mer. *nau mincidiu*. Sett. *dittu faula*.
mentitòre, m. Log. *impostore*. Mer. Sett. *-òri*. Faularzu, imbusteri. Gall. *pastucchieri*.
mènto, m. Log. *punta de sa barba*. Gall. *baeddu*.
mentovàre, v. a. Log. *ammentare*. Mer. *arregordai*. Sett. *ammentà*. Gall. *mintuà*.
mentovàto, agg. Log. *nominadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
mèntre, avv. Log. *mentres*. Mer. *-is*. Sett. *-i*.
menzionàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
menziòne, f. Log. *menzione*. Mer. Sett. *-òni*.
menzògna, f. Log. Sett. *faula*. Mer. *mincidiu*.
menzognèro, agg. Log. *faularzu*. Mer. *mincidiosu*. Sett. *faulaggiu*.
meramènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
meravigliàre, → maravigliare.
mercadànte, → mercante.
mercantàre, v. n. Log. *negusciare*, *negussiare*, *mercantare*. Mer. *negoziai*. Sett. *negozià*.
mercànte, m. Log. *mercante*. Mer. Sett. *-ànti*.
mercanteggiàre, v. n. Log. *negossiare*. Mer. *negoziai*. Sett. *-à*. Fagher de mercante.
mercantìle, agg. e m. Log. *-ìle*. Mer. Sett. *-ìli*.
mercantùzzo, m. Dial. Com. *mercanteddu*.
mercanzìa, f. Dial. Com. *mercanzia*.
mercàre, → mercanteggiare.
mercatànte, → mercante.
mercatanzìa, → mercanzia.
mercatàre, → mercare.
mercàto, m. Log. *mercadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
mercatòre, m. Log. *mercante*. Mer. Sett. *-ànti*.
mercatùra, f., arte de mercante.
mèrce, f. Dial. Com. *mercanzia*.
mercède, mercè, Dial. Com. *ricumpensa*.
mercenàrio, -nàjo, agg. e m. Dial. Com. *mercenariu*. Zoronaderi, servidore.
mercerìa, f. Log. *buttega*. Mer. *merceria*.
merciàjo, m. Log. *mercante*. Mer. Sett. *-ànti*.
merciajuòlo, m. Log. *zanfarajolu*. Mer. *buttegheri*.
mercimònio, m., negossiu illizitu.
mercoledì, mercordì, m. Log. Mer. *mèrcuris*. Sett. *màrcuri*.
mercorèlla, → marcorella.
mercuriàle, agg., de mercuriu, o arghentu biu. Preju de sos viveres. Mer. *mercuriali*.
mercùrio, m. Dial. Com. *mercuriu*. Arghentu biu.
mèrda, f. Dial. Com. *merda*. Istercu.
merdòcco, m., pasta pro ispilire.
merènda, f. Dial. Com. *merenda*.
merendàre, v. n. Log. *merendare*. Mer. *-ài*.
merendòne, m. Log. *maccone*. Mer. *babbuinu*.
meretricàre, v. a., fagher s'arte de bagassa.
meretrìce, f. Dial. Com. *bagassa*.
mèrgere, v. a. Log. *affungare*. Sett. *-à*. Mer. *attuffai*, *affungài*. Imberghere.
mèrgo, m. Log. *corvu marinu*. Mer. *crobu anguiddargiu*. Cau marinu.
meridiàna, f. Dial. Com. *meridiana*.
meridiàno, m. Dial. Com. *meridianu*.
meridionàle, agg. e com. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
meriggiàna, f., tempus de mesu die.
meriggiàno, → meridiano.
meriggiàre, v. n. Log. *leare s'umbra*, *fagher su mesu die*. Mer. *fai su meigama*.
merìggio, m. Log. *mesudie*. Mer. *mesu dì*. Sett. *mezzudì*. Solianu.
merìno, m. Dial. Com. *merinos*.
meritàre, v. a. coi deriv. Log. *meritare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dèghere, esser conveniente.
mèrito, m. Dial. Com. *meritu*.
meritòrio, agg. Dial. Com. *meritoriu*.
mèrla, → merlo.
merlàre, v. a. Log. *munire de riparu sos muros*.
merlètto, m. Log. *biccu*, *ornamentu*. Mer. *puntetta*.
merlìno, m. Log. Sett. *trunneu*. Mer. *bolentinu*.
mèrlo, m. Log. Sett. *merula*. Mer. *meurra*.
merlòtto, m. Log. *merula*. Fig. *homine goffu*.

merlùzzo, m. Log. Sett. *baccaglià*. Mer. *merluzzu*.
mèro, agg. Dial. Com. *puru*. Ischiettu.
meròre, m. Log. Mer. *tristesa*. Sett. *tristezia*.
mesàta, f. Log. Mer. *mesada*. Sett. *mesata*.
mèscere, meschiare → mescolare.
meschinamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
meschinèllo, agg. Dial. Com. *meschineddu*.
meschinità, f. Log. *povertade*, *meschinidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *meschinitài*.
meschìno, agg. Dial. Com. *meschinu*. Miseru.
mèschio, agg. Log. *misciadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *ammesturau*.
mesciùto, → meschio, misto.
mescolàre, v. a. Log. *misciare*. Mer. *ammesturài*. Sett. *miscià*. Confundere.
mescùglio, → miscuglio.
mèse, m. Log. *mese*. Mer. Sett. *mesi*.
mèssa, f. Log. Mer. *missa*. Sett. *messa*.
messaggerìa, → ambasceria.
messaggière, -èro, messaggio, m. Log. *ambasciadore*. Mer. Sett. *-òri*.
messàle, m. Log. *missale*. Mer. *-li*. Sett. *messali*.
mèsse, f. Log. *messèra*. Mer. *messi*.
messère, m. Log. *messere*. Mer. *meri*.
messìa, m. Dial. Com. *messia*.
messitùccio, m. Log. *frua*, *infertura*.
mèsso, m. Log. *missu*. Agg. Dial. Com. *postu*, *collocadu*.
mestàre, v. a. Log. *morigare*, *isbattire cum cocciari*. Mer. *murigai*. Sett. *moriggà*.
mestatòjo, m., istrumentu pro isbattere.
mèstica, f., tinta pro preparare sas telas de pintare. Sas tintas misciadas.
mesticàre, v. n., dare sa tinta ad sas telas.
mestière, -èro, m. Log. *arte*. Mer. Sett. *arti*.
mestìzia, f. Log. Mer. *tristesa*. Sett. *tristèzia*.
mèsto, agg. Dial. Com. *tristu*.
mèstola, f. Log. Sett. *trudda*. Mer. *cugliera*.
mestolòne, m. Log. *tontorrone*. Mer. *affroddieri*.
mestruàto, agg., qui patit su menstruu.
mestruazióne, f. Dial. Com. *menstruu*, *mestruu*.
mèstruo, m. Dial. Com. *mestruu*. Mese.
mèta, f. Dial. Com. *meta*. Mer. *accabbu*.
metà, f. Log. *mesidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *mitai*.
metacàrpo, m. Log. *pianta de sa manu*.
metadèlla, f. Log. *mesitta*, misura.
metafisica, f. Dial. Com. *metafisica*.
metafisicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
metafisicàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
metafisico, agg. Dial. Com. *metafisicu*.
metàfora, f. Dial. Com. *metafora*.
metaforicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
metafòrico, agg. Dial. Com. *metaforicu*.
metaforizzàre, -foreggiare, v. n. Log. *faeddare in metafora*. Mer. *bottai*, *ghettai bottas*.
metàllico, agg. Dial. Com. *metallicu*.
metallière, m., qui trabagliat metallu.
metallìfero, agg. Dial. Com. *metalliferu*.
metàllo, m. Dial. Com. *metallu*.
metallurgìa, f., sienzia de sos metallos.
metamòrfosi, f., cambiamentu. Voc. Gr.
metàtesi, f., cambiamentu de literas.
metatòsi, f., cambiamentu de sa maladia.
metèora, f. Dial. Com. *fenomenu*.
metìccio, agg., nàschidu de duas razzas diversas.
metodicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
metòdico, agg. Dial. Com. *metodicu*.
mètodo, m. Dial. Com. *metodu*. Ordine.
metràglia, f. Dial. Com. *mitraglia*.
metrèta, → mezzaruola.
mètrico, agg. Dial. Com. *metricu*.
mètro, m. Dial. Com. *metru*. Mesura.
metròpoli, f. Log. *capitale*. Mer. Sett. *-àli*.
mèttere, v. a. e n. p. Log. *pònnere*, *ponnersi*. Mer. *pòniri*. Sett. *ponì*. – a morte, *bocchire*.
mettilòro, m. Log. *indoradore*. Mer. Sett. *-òri*.
mezzàdo, m., su primu pianu de una domo.
mezzadrìa, f. Log. *ponidura*, *cuntrattu*. Mer. *soccieria*. Giuarìa.
mezzàdro, m. Log. *cumonarzu*. Mer. *sozzu*.
mezzajuòlo, agg. e m. Log. *giuarzu*. Mer. *-àrgiu*.
mezzalàna, f. Log. Mer. *mesalana*. Pannu factu cum linu o cotone, et lana.
mezzalùna, f. Log. *mesaluna*. Mer. *mesuluna*.
mezzàna, f., vela de bastimentu.
mezzanamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
mezzanità, → mediocrità.
mezzàno, m. Dial. Com. *medianeri*, *mezzanu*.
mezzàre, → ammezzare.
mezzaruòlo, f., ispecie de misura.
mezzatìnta, f. Log. Mer. *mesa tinta*.
mezzellòne, m. Log. *ou a modde* → bazzotto.
mezzètta, f. Log. Mer. *mesitta*. Sett. *mezzitta*.
mezzìna, f. Log. *mesina*. Mer. *màriga*.
mèzzo, agg. Log. *fràzigu*. Mer. *purdiàu*.
mèzzo, m. Log. Mer. *mesu*. Sett. *mezu*.
mezzobùsto, m. Log. *mesubustu*.
mezzodì, mezzogiorno, m. Log. *mesudie*. Mer. *mesadì*. Sett. *mezudì*.
mezzogràppolo, m., qualidade de binu.
mezzolàno, agg. Log. Mer. *mesulìnu*, *mediocre*.
mezzomòndo, m. Log. Mer. *mesumundu*.
mezzotèrmine, m. Log. *mesutermine*. Mer. Sett. *-ni*.
mezzùle, m. Log. *sa doa de mesu de su fundu de sa cuba*. Mer. *doa de pibizzìa*.
mi, partic. Dial. Com. *mi*.
miagolàre, v. n. Log. *miaulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
miagolàta, f. Log. Mer. *miaulada*. Sett. *-àta*.
miagolìo, m. Dial. Com. *miaulamentu*.
miào, m. Dial. Com. *miau*.
miàsma, m. Dial. Com. *miasma*. Vapore.
mìca, partic. negat. Dial. Com. *non già*.
micca, f. Log. *bìculu*, *farfaruza* → minestra.
miccìno, agg. Log. *paghittu*. Avv. *unu pagu*.
mìccio, m., -a f. → asino, asina.
micidiàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
mìcio, -cino, m., -a f. Log. *battulinu*. Mer. *gattixeddu*. Sett. *giattaredda*.
microscòpio, m. Dial. Com. *microscopiu*. Voc. Gr.
midolla, f., -llo m. Log. Sett. *meuddu*, *neuddu*. Mer. *mueddu*.
midollàre, agg. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-àri*.
midollonàccio, agg., de persona simplice.
midollòso, -olluto, agg., pienu de meuddu.
mièle, m. Log. *mele* → mele.

mièrere, v. a. Log. *messare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
mietitòre, m. Log. *messadore*. Mer. Sett. *-òri*.
mietitùra, f. Log. *messèra*. Mer. *messadura*.
mietùto, agg. Log. *messadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
migliacciàre, v. n., mandigare turta facta de sambene de porcu.
migliàccio, m. Log., ispecie de turta facta cum sambene de porcu.
migliàjo, -àro, m. Dial. Com. *migliaju*.
migliarìno, m., ispecie de puzone.
migliaròla, f. Log. *ballitta*, *perdigone maduru*.
mìglio, m. Log. *miza*, distanzia. Mer. *migliu*. Ispecie de trigu minudu.
miglioramènto, m. Log. *mezoramentu*. Mer. *mellora-mentu*. Sett. *miglioramentu*.
migliorare, v. a. Log. *mezorare*. Mer. *mellorai*. Sett. *migliorà*. Ingrandire.
migliòre, agg. e com. Log. *mezus*. Mer. *mellus*.
migliormènte, avv. Log. *mezus et mezus*. Mer. *mellus*. Sett. *megliu*.
mìgna, f. Log. Sett. *tramula de olia*. Fiore de olia.
mignàta, f. Log. *ambisua*, *ambisue*. Mer. *sangunera*. Sett. *sanguisùggina*.
mignolàre, v. a. Log. *bogare sa tramula*. Sett. *cabà la tramula*. Mer. *inflorìri*.
mìgnolo, m. Log. *poddigheddu*. Mer. *didixeddu*. Sett. *ditareddu*. Mer. *olia pitichedda*.
mignòne, m. Log. *amigone*. Mer. Sett. *-òni*.
migràre, → emigrare.
mila, agg. Log. *miza*. Mer. Sett. *milla*.
milènso, → melenso.
miliàre, agg., colonna miliare, qui notat sas mizas.
miliòne, m. Log. *milione*. Mer. Sett. *-òni*.
milionèsimo, agg. Dial. Com. *milionesimu*.
militàre, m. Log. *soldàdu*. Mer. *sordau*.
militàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bàlere, esser in favore una rejone.
milite, m. Log. *milite*. Mer. Sett. *militi*. Soldadu.
milìzia, f. Log. *miliscia*. Mer. Sett. *milizia*.
millànta, num. indeterm. Sett. *milianta*.
millantàre, v. a. Log. *bantare*. Mer. *vantai*. Sett. *-à*.
millantatòre, m. Log. *bantadore*. Mer. *vantaggeri*. Sett. *vantadori*. Ispaccone.
millanterìa, f. Log. *fanfarronia*.
mille, agg. Dial. Com. *milli*.
millècuplo, agg., milli boltas de plus.
millefòglie, -foglio, m., ispecie de pianta.
millenàrio, agg. Dial. Com. *millenariu*.
millèsimo, m. ed agg. Dial. Com. *millesimu*.
miluògo, m. Log. *mesu logu*, centru de su logu.
mìlza, Log. *ispiene*. Sett. *-na*. Mer. *spleni*.
mìmico, mimesco, mimetico, agg. Dial. Com. *buffone-scu*, *burlanu*.
mìmo, m. Dial. Com. *comicu*. Buffone.
mimòsa, f., erba qui ad su toccu si ritirat.
mìna, f. Dial. Com. *mina*. Misura.
minaccèvole, agg. Log. *de minata*.
minàccia, f. Log. *minata*. Mer. *ammalezzu*. Sett. *minaz-za*. Gall. *minaccia*.
minacciàre, v. a. Log. *minatare*. Mer. *amelezzai*.
minacciòso, minace, agg. Log. *minattosu*. Mer. *minac-ciosu*. Sett. *minazzosu*. Mer. *amelezzadori*.
minàre, v. a. Log. *minare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
minatòre, m. Log. *minadore*. Mer. Sett. *-òri*.
minatòrio, agg. Log. *minatosu*. Mer. *amelezzosu*.
minchiàte, f., ispecie de giogu de cartas.
minchionàre, v. a. coi deriv. Log. *burlare*, *buffonare*. Sett. *-à*. Mer. *cogliunai*.
minchiòne, m. Log. *buffone*. Mer. Sett. *-òni*.
minchionerìa, f. Dial. Com. *buffoneria*. Nenneria.
mineràle, m. Log. *minerale*. Mer. Sett. *-àli*.
mineralogìa, f., scienzia de sos metallos.
mineràrio, agg., qui trabagliat in sas minieras.
minèstra, f. Dial. Com. *minestra*.
minestràjo, m. Log. Mer. *minestraju*. Sett. *-ggiu*.
minestràre, v. a. Log. *minestrare*. Mer. *-ài*.
minestrèllo, m., homine de corte. Buffone.
mingherlìno, m. Log. *lanzigheddu*, *suttileddu*.
miniàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
miniatòre, m., qui faghet miniaturas.
miniatùra, f. Dial. Com. *miniatura*.
minièra, f. Dial. Com. *miniera*.
minieràle, agg. e m. Log. *minierale*. Mer. Sett. *-li*.
minimàre, coi deriv. → menomare.
mìnio, m. Dial. Com. *miniu*.
ministeriàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
ministèrio, -tèro, m. Dial. Com. *ministeriu*.
ministràre, v. a. coi deriv. → amministrare.
minìstro, m. Dial. Com. *ministru*.
minoràn̄za, f. Dial. Com. *minoranzia*.
minoràre, v. a. Log. *diminuire*, *isminimare*. Mer. *mino-rai*, *diminuiri*. Sett. *diminuì*. Fagher minore.
minoràsco, m., fidecommissu de frade minore.
minòre, m. Log. *minore*. Mer. Sett. *minori*.
minorènne, agg., de edade minore.
minorìngo, agg. e m. Dial. Com. *minimu*.
minorità, f. Log. *minoridade*. Mer. *-àdi*.
minormènte, avv. Dial. Com. *mancu*. Tantu mancu.
minuàle, agg., de bascia gente.
minuètto, m. Dial. Com. *dansa*. Minuettu.
minùgia, f. Log. *istentinas*, *minuzu*, *minuzos*. Mer. *moc-ca*. Sett. *minuzi*. Gall. *minugi*.
minuìre, → diminuire.
minùscolo, agg. Mer. *piticheddu*. Minùsculu.
minùta, f. Log. Mer. *minuda*. Sett. *minuta*.
minutàglia, f. Dial. Com. *minudaglia*.
minutamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
minutàre, v. a., fagher minudas. Fagher, reduire in bic-culos.
minuterìa, m., trabaglios fines de prateri.
minutèzza, f. Log. Mer. *minudesa*.
minutière, m. Dial. Com. *plateri*.
minùto, m. Dial. Com. *minutu*. Agg. Log. Mer. *minu-du*. Sett. *minuddu*, *-ùtu*.
minùzia, f. Dial. Com. *minuzia*.
minuzzàglia, f., -àme m. Log. *minudaza*.
minuzzàre, → sminuzzare.
minuzzàta, f. Mer. *arramadura*.
minuzzolàre, → sminuzzolare.
minùzzolo, minuzzo, m. Log. *farfaruza*. Mer. *pimpiri-na*. Sett. *pezzareddu*. Gall. *carafuddula*.
mio, pron. Log. *meu*. Mer. *miu*. Sett. *meju*.
mìope, m. Log. *miope*. Mer. *gliuscu*. Sett. *miopi*.
mìra, f. Log. Sett. *meria*. Mer. *mira*. Gall. *miria*.

mirabèlla, f., -bolano m., ispecie de pruna.
miràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
mirabìlia, → maraviglia.
mirabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
miracolàjo, agg. e m. Log. *ispantadittu*.
miràcolo, m. Dial. Com. *miraculu*.
miracolosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
miracolòso, agg. Dial. Com. *miraculosu*.
miràndo, → mirabile.
mirare, v. a. Log. *mirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
mirificàre, v. a., render maravigliosu.
mirìfico, agg. Dial. Com. *maravigliosu*.
mìro, → prodigio, miracolo.
mìrra, f. Dial. Com. *mirra*. Gomma.
mirràre, v. a., cundire cum mirra.
mirtàre, v. a., ornare de murta.
mirtèllo, m. Mer. *murtaùci*. Su fructu.
mirtèto, m. Log. Mer. *murtedu*.
mìrto, m. Dial. Com. *murta*.
mis, partic. negat. Dial. Com. *mis*.
misàgio, → disagio.
misàlta, f., petta de porcu salida.
misàntropo, m. Dial. Com. *-pu*. De mal'humore.
misavvedutamènte, avv. Log. *impensadamente*.
misavventùra, f. Dial. Com. *disavventura*.
miscèa, f., miscugliu de cosuccias.
miscellànea, f. Log. *libru de varias cosas*.
mìschia, f. Dial. Com. *disputa*. Briga.
mischiamènto, m., -schianza f. Log. Sett. *ammiscia-mentu*. Mer. *ammesturamentu*.
mischiàre, v. a. Log. *ammisciare*. Mer. *ammesturai*. Sett. *ammiscià*. Confundere.
mischiatamènte, avv. Log. *ammisciadamente*.
mischiatùra, f. Log. *ammisciadura*. Mer. *misturu*.
mìschio, m. Log. Sett. *ammìsciu*. Mer. *ammesturu*.
misconòscere, → vilipendere.
miscontènto, agg. Dial. Com. *discuntentu*.
miseràbile, agg. e com. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
miserabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
miseramènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
miseràndo, agg. Dial. Com. *miserandu*.
miseraziòne, f. Dial. Com. *misericordia*.
miserevolmènte, avv. Log. *miseramente*. Mer. Sett. *mise-ramenti*.
misèria, f. Dial. Com. *miseria*.
misericòrdia, f. Log. Mer. *misericordia*.
misericordiosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
misericordiòso, agg. Dial. Com. *misericordiosu*.
mìsero, agg. Dial. Com. *miseru*.
misèrrimo, -serissimo, agg. Log. *miserrimu*.
misfàre, v. n. Log. *fagher male*. Mer. *fai mali*. Sett. *fa mali*. Damnificare.
misfàtto, m. Dial. Com. *culpa*. Delictu.
misfattòre, → malfattore.
misgradìto, agg. Log. *disaggradèssidu*.
misleàle, agg. Dial. Com. *perfidu*. Traitore.
mislealtà, misleanza, f. Dial. Com. *perfidia*.
misprèndere, v. n. Log. *faddire*. Mer. *faddìri*.
misprèsa, → errore.
missionàrio, m. Dial. Com. *missionariu*.
missiòne, f. Log. *missione*. Mer. Sett. *-òni*.
missirìzio, m. Log. Mer. *gioghittu*.
missìvo, agg., qui si mandat.
mistamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
mistèrio, mistero, m. Dial. Com. *misteriu*.
misteriosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
misteriòso, agg. Dial. Com. *misteriosu*.
misticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
mìstico, agg. Dial. Com. *misticu*, *misteriosu*.
mistiòne, → mescolanza.
mìsto, agg. Log. *ammisciadu*. Mer. *ammesturau*.
mistocchìno, m., covazza de castanza.
mistùra, f. Dial. Com. *mistura*.
misturàre, v. a. Log. *ammisciare*. Sett. *-à*. Mer. *amme-sturai*. Ammisturare.
misùra, f. Dial. Com. *misura*.
misuràre, v. a. coi deriv. Log. *mesurare*. Mer. *misurai*. Sett. *-à*. Leare mesura.
misuratòre, m. Log. *misuradore*. Mer. *-òri*.
misusàre, v. n. Log. *abusare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
misùso, m. Dial. Com. *abùsu*.
mìte, → mansueto, soave.
mitemènte, → soavemente.
mìtera, f. Log. *montera*. Berritta qui si poniat in conca de sos cundennados a galera.
miteràre, v. a. e n., ponner sa montera.
mitùdio, → ordine, modo.
mitigàre, v. a. coi deriv. Log. *mitigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Placare, abblandire.
mìto, m. Log. *fabula*. Mer. Sett. *favola*.
mitologìa, f. Dial. Com. *mitologia*.
mìtra, mìtria, f. Dial. Com. *mitra*.
mitriàre, mitrare, v. a., ornare de mitra.
mo, avv. Log. *como*. Mer. *immoi*. Sett. *abà*, *abàli*; mo mo, *como como*. Sett. *abalabà*.
mòbile, m. Log. *mobile*. Mer. Sett. *mobili*. Agg. Log. *movìbile*. Mer. Sett. *movìbili*.
mobiliàre, → ammobigliare.
mobilità, f. Log. *movibilidade*. Mer. *-àdi*.
mocajàrdo, m., ispecie de tela de pilu.
moccatòjo, → smoccolatojo.
moccicàre, v. n., esser mucconosu.
moccichìno, m. Log. Sett. *muccalòru*. Mer. *-ccadori*.
moccicòso, -ccioso, agg. Dial. Com. *mucconosu*.
mòccio, m. Dial. Com. *muccu*.
moccolàja, f., buttone de su lughinzu.
mòccolo, m. Dial. Com. *mucculu*.
mòco, m., zenina pro mandigu de columbas.
mòda, f. Dial. Com. *moda*. Usanzia.
mòdano, m., agu o roccu pro fagher sas rezzas.
modellàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher modellos.
modèllo, m. Dial. Com. *modellu*. Esemplare.
moderàre, v. a. e n. p. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Temperare, modificare.
modernamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
modèrno, agg. Dial. Com. *modernu*.
modestamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
modèstia, f. Dial. Com. *modestia*.
modèstu, agg. Dial. Com. *modestu*.
mòdico, → piccolo, disperato.
modificàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Moderare, cambiare.
mòdio, m. Log. *moju*. Mer. *moj*. Sett. *moggiu*.

modo, m. Dial. Com. *modu*. Manera, regula.
modulàre, v. a. Log. *modulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
mòdulo, m. Dial. Com. *modulu*, *modellu*.
mofètta, f., logu de vapores velenosos a bestias.
mòggio, m. Log. *moju*. Mer. *moi*. Sett. *moggiu*.
mògio, agg. Log. *dormidu*, *rilasciadu*.
mòglie, f. Log. *muzère*. Mer. *mulleri*. Sett. *mugleri*. Gall. *mudderi*.
moìne, f. pl. Log. *carignos*. Mer. *carizias*.
moinière, m. Log. *qui faghet carignos*.
moja, → salamoja.
mola, f. Dial. Com. *mola*.
molàre, agg. e m. Log. *dentes casciales*.
molàto, agg. Log. *ismoladu*, *affiladu*. Mer. *-àu*.
mòlcere, v. difett. → addolcire.
mòle, f. Log. *mole*. Mer. Sett. *moli*. Edifissiu.
molècola, f., particula de unu corpus.
molènda, f. Log. *molenda* → mulenda.
molestamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
molestàre, v. a. coi deriv. Log. *molestare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Infadare, dare fastizu.
molèstia, f. Dial. Com. *molestia*.
molèsto, agg. Dial. Com. *molestu*.
molìno, → mulino.
molla, f. Dial. Com. *molla*.
mollàme, m. Log. *moddimine*.
mollàre, v. a. Log. *allenare*, *allentare*. Mer. *ammollai*. Sett. *ammollà*.
mòlle, f. pl. Log. *pìttighes*. Mer. *pìzziris*. Agg. Log. *modde*. Mer. *moddi*. Sett. *moddu*.
molleggiàre, v. n. Log. *flèctere*. Mer. *mujare*, *flèttiri*. Sett. *flettì*.
mollemènte, avv. Log. *dulchemente*.
mollètta, f. Dial. Com. *molletta*.
mollètte, f. pl. Log. *pittighes* → molle.
mollèzza, f. Log. Mer. *delicadesa*. Sett. *-dezia*.
mollìca, f. Log. *matta de pane*. Mer. *pulpa de pani*.
mollìccio, agg. Log. *moddittu*.
mollificàre, v. a. coi deriv. Log. *ammoddigare*. Mer. *ammoddiai*. Sett. *ammoddicà*.
mollìzie, f. Log. *delicadesa*, *morbidesa*.
mollòre, -ùme, m. Log. Mer. *umidesa*.
mòlo, m. Dial. Com. *molu*, *molo*.
moltèplice, → moltiplice.
moltìccio, m. Log. Sett. *tremuleu*.
moltifòrme, agg., de medas formas.
moltilòquio, m. Log. *badacciume*, *ciarra*.
moltiplicàre, v. a. coi deriv. Log. *moltiplicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Creschere, avanzare.
moltitùdine, f. Log. *moltitudine*. Mer. Sett. *-ni*.
mòlto, m. ed avv. Log. Mer. *meda*. Sett. *assai*.
momentaneamènte, v. a. Log. Mer. *-ènte*. Sett. *-ènti*.
momentàneo, agg. Dial. Com. *momentaneu*.
momènto, m. Dial. Com. *momentu*.
mommeàre, → berteggiare.
mònaca, v. a. Log. Sett. *monza*. Mer. Gall. *mongia*.
monacàre, v. a. coi deriv. Log. *faghersi*, *ponnersi monza*. Mer. *faisì mongia*. Sett. *fassi monza*.
monachètto, m. Log. *padrigheddu*. Mer. *parixeddu*. Sett. *frataredu*.
monachìne, f. pl., istinchiddas de su fumadigu.
monachìno, m. Log. Mer. *culibiancu*. Puzone.
mònaco, m. Dial. Com. *religiosu*. Monacu.
monàrca, m. Dial. Com. *monarca*. Re.
monarchìa, f. Dial. Com. *monarchia*.
monàrchico, agg. Dial. Com. *monarchicu*.
monastèro, -stèrio, m. Dial. Com. *monasteriu*.
monàstico, agg. Dial. Com. *monasticu*.
moncàre, → mutilare.
moncherìno, moncone, m. Log. *mùnculu*. Sett. *monculu*. Brazzu senza sa manu.
monchìno, -cherino, m. Log. *brazzisegadu*.
mònco, agg. Log. *segàdu*. Mer. *-àu*. Sett. *tagliatu*.
mondamènte, avv. Log. *puramente*. Mer. *-ènti*.
mondàna, f., femina de mundu, mundana.
mondanamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
mondàno, agg. Dial. Com. *mundanu*. Profanu.
mondàre, v. a. coi deriv. Log. *mundare*. Sett. *-à*. Mer. *scovai*. Purgare, innettiare.
mondèzza, -dìzia → nettezza, purità.
mondezzàjo, m. Log. *muntonarzu*. Mer. *-àrgiu*.
mondificàre, v. a. coi deriv. Log. *purificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher nettu.
mondìglia, f. Log. *mundàza*. Sett. *mundaglia*.
mòndo, m. Log. Mer. *mundu*. Sett. *mondu*. Andar pel mondo, *currer mundu*.
mondualdo, agg. e m., tutore de sas feminas pro difendere sos benes.
monellerìa, f. Dial. Com. *birbanteria*.
monèllo, m. Log. *pizzinnu puzone*. Sett. *pizzinnu pizoni*. Mer. *bazzariottu*. Impertinente.
monèta, f. Log. Mer. *moneda*. Sett. *monèta*.
monetàre, v. a. coi deriv. Log. *fagher*, *batter monedas*. Mer. *battiri munedas*.
monetàrio, agg. Dial. Com. *monetariu*.
monetière, m., qui battit monedas.
mongàna, f. Log. *bitella*. Mer. *vitella*. Sett. *vitedda*. Gall. *vitella*.
monìle, m. Log. *collana*. Mer. *cannaca*. Sett. *coddana*.
monimènto, → ammonimento.
monistèro, → monastero.
monitòre, → ammonitore.
monitòrio, m. Dial. Com. *ammonitoriu*.
mònna, f. Dial. Com. *segnora*, moninca. Pigliar monna, *esser imbreagu*.
monòcolo, m. Dial. Com. *bajoccu*. Ad un'oju.
monògamo, m., qui hat tentu una sola muzere.
monomanìa, f., maccu, qui fixat ind'una idea.
monopòlio, m. Dial. Com. *monopoliu*.
monopolìsta, m., qui faghet monopolios.
monossìllabo, m., paraula de una sillaba.
monotonìa, f. Dial. Com. *monotonìa*.
monòtono, agg., de unu tonu semper.
monsignòre, m. Log. *monsignore*. Mer. Sett. *-òri*.
monsòne, m. Mer. *imbàttu*. Bentu periodicu.
monstruòso, → mostruoso.
mònta, f. Dial. Com. *monta*.
montàgna, f. Dial. Com. *muntagna*.
montagnìno, agg., de muntagna.
montagnòso, agg. Dial. Com. *muntagnosu*.
montagnuòlo, agg., abitante de muntagna.
montambànco, m. Dial. Com. *ciarlatanu*.

montanàro, m. Log. *pastore de monte*.
montàno, montanesco, agg., de monte.
montàre, v. n. coi deriv. Log. *alzare*. Sett. *-à*. Mer. *arziai*. Creschere, montare, balere.
montàta, f. Log. *alzada*. Mer. *muntada*.
montatòjo, m. Log. *pezza*, *sezzidorzu*.
mònte, m. Log. *monte*. Mer. Sett. *monti*.
monteròzzolo, m. Log. *montiju*. Mer. *montixeddu*.
monticèllo, m. Log. *montigheddu*. Mer. *montixeddu*. Sett. *montareddu*. Montiju.
montièra, f. Log. *montera*. Ispecie de berritta. Iscoffia de criaduras.
montòne, m. Log. *masciu*. Mer. *mascu*.
montuosità, f. Log. *montuosidade*. Mer. *-àdi*.
montuòso, agg. Dial. Com. *montuosu*.
montùra, f. Dial. Com. *montura*.
monumènto, m. Dial. Com. *monumentu*.
mora, f. Dial. Com. *murra*, giogu. Ritardu, tardanzia. Purgare la mora, *purgare sa mora*.
morajuòla, f. Log. *murighessa*, fructu.
moràle, f. Log. *morale*. Mer. Sett. *morali*.
moralìsta, m. Dial. Com. *moralista*.
moralità, f. Log. *moralidade*. Mer. *-àdi*.
moralizzàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
moralmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
moràto, agg. Log. *muradu*, *nieddu*. Mer. *-àu*.
morbidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
morbidèzza, f. Log. Mer. *morbidesa*.
morbìfico, -ìfero, agg., damnosu ad sa salude.
morbigliòne, m., ispecie de pigotta.
morbìno, m., boza de rier, o de fagher rier.
morbisciàto, → infermiccio, malsano.
mòrbo, m. Log. Mer. *maladia*. Sett. *malatia*.
morbosità, f. Log. *morbosidade*. Maladia.
morbòso, agg. Dial. Com. *morbosu*. De maladia.
mòrchia, f. Log. *mulza*. Sett. *mulcia*. Mer. *murga*.
morchiòso, agg. Log. *mulzosu*. Sett. *mulciosu*.
mordàcchia, f. Log. *crabìstu de sos canes*. *Cariasa de caddos*. Mer. *mordassa*.
mordàce, agg. Log. *frizzante*. Mer. Sett. *-ànti*.
mordacemènte, avv., in modu toccante.
mordacità, f. Dial. Com. *frizzu*. Botta.
mordènte, m., materia de indorare.
mòrdere, v. a. Log. *mossigare*. Mer. *mossiài*. Sett. *mossicà*. Addentigare.
mordicàre, v. a. Log. *brujare*, *siccare* qui si faghet in sas ulzeras.
mordimènto, m. Dial. Com. *mossu*. Riprensione.
morditòre, m. Log. *mossigànzulu*. Mer. *mossiadori*, maledicu. Gall. *mussicanciu*.
mordùto, agg. Log. *mossigadu* → morso.
moreccio, m., ispecie de cugumeddu.
morèlla, f. Log. *imbrèstia* → piastrella.
morèllo, agg., de colore nieddu.
morèllo, m. Log. *bucconeddu*. Mer. *mussieddu*.
morèna, f. Dial. Com. *murena* → murena.
morèsca, f., ispecie de ballu.
morèsco, agg. Dial. Com. *moriscu*.
morètto, agg. Log. Mer. *morittu*. Nieddu.
morfèa, f., marcu biancu de sa pittigada.
morganàto, → signoria.
morgiàno, m., ispecie de bide de sa ua niedda.
morìa, f. Log. *mortalidade*. Mer. *-àdi*.
moribòndo, agg. Dial. Com. *moribundu*.
morìccia, f. Log. *moderina*. Mer. *muridina*.
morìce, f., le morìci, Log. Mer. *murenas*.
morigeràre, m. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
morigeratèzza, f. Log. Mer. *morigeradesa*.
morigeràto, agg. Log. *benaccostumadu*. Mer. *-àu*.
morióne, m. Dial. Com. *cascu*, *armadura*.
morìre, v. n. Log. *mòrrere*. Mer. *mòrriri*. Sett. *morì*. Finire, mancare, accabbare.
mormoracchiàre, v. n. freq., istare murmurende.
mormoràre, v. n. coi deriv. Log. *murmurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Narrer male de su prossimu.
mormoreggiàre, → romoreggiare.
mormorìo, m. Dial. Com. *murmuriu*.
moro, m. Log. *mòro*. Mer. Sett. *moru*.
moròide, → emorroide.
moròne, m., ispecie de bide de ua aspra.
morosamènte, avv. Log. *discuidadamente*.
moròso, agg. Log. *trascuradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
mòrsa, f. Log. *tenazza*. Mer. *tenalla*. Sett. *tenaglia*. Cariasa de caddos. Morsetta, caragolu.
morsecchiàre, v. a., istare mossighende.
morsecchiatùra, f. Log. *mossigadura*. Mer. *mussiadura*. Su signale qui laxat su mossu.
morsèllo, m. Log. *mossetta* → morsa.
morsètta, f. Log. *morsetta*. Caragolu → morsa.
morsicare, morseggiare, v. a. Log. *mossigare*. Mer. *mussiai*. Sett. *mossicà*. Dare mossu.
morsicatùra, morsura, f. Log. *mossigadura*. Mer. *mussiadura*. Sett. *mossicatura*.
mòrso, m. Log. *mossigu*. Mer. *mossiu*. Sett. *mossu*.
mortadèlla, f., ispecie de saltizzone.
mortàjo, mortàro, m. Log. *pistone*. Sett. *pistoni*. Mer. *murtaju*.
mortàle, m. ed agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
mortalètto, -taretto, m. Log. *masciu*. Mer. *murtarettu*. Masciu pro isparare.
mortalità, f. Log. *mortalidade*. Mer. *-àdi*.
mortalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
mortàro, → mortajo.
mòrte, f. Log. *morte*. Mer. Sett. *morti*.
mortèlla, -tellina, f. Dial. Com. *murta*.
mortìccio, agg., qui tenet de su mortu.
mortìfero, agg. Dial. Com. *mortiferu*.
mortificàre, v. a. coi deriv. Log. *mortificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Attristare, fagher penitentia.
mortìto, m., ispecie de beladina.
mòrto, m. ed agg. Dial. Com. *mortu*.
mortòrio, m. Log. *interru*. Mer. *mortoriu*.
mosàico, m. Dial. Com. *mosàicu*.
mòsca, f. Log. Mer. *musca*. Sett. *mosca*.
moscadèllo, m., -lla f. Log. *muscadellu*. Mer. *muscadeddu*. Sett. *muscateddu*.
moscàdo, m. Dial. Com. *muschiu* → muschio.
moscàjo, m., quantidade de musca.
moscajuòla, f. Log. *cazzamusca*. Mer. *muscatera*.
moscardìno, m. Log. *cannellinos*. Mer. *muscardinu*.
moscàrdo, m., ispecie de astore. Mer. *storimascu*.
moscatèllo, → moscadello.

moscerìno, moscherino, moschino, m. Log. *muschina*. Mer. *muschittu*. Musca de su binu.
moschèa, f. Dial. Com. *moschea*.
moschettàre, v. a. Log. *muschettare*, *fusilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
moschettière, m. Dial. Com. *muschetteri*.
moschètto, m. Dial. Com. *muschettu*.
moscìno, → moscerino.
mòscio, agg. Log. *allaccanadu*, *attrippoddidu*, *modde*. Mer. *allaccanau*.
moscòne, m. Log. *muscone*. Mer. Sett. *musconi*.
mòssa, f. Log. *mossa*, *movida*. Mer. *mòvida*. Sett. *mobìta*. Dar le mosse, *dare su segnale*.
mòsso, agg. Log. *movidu*. Mer. *mòviu*. Sett. *mobìtu*.
mossolìna, → mussolina.
mostàcchio, m. Dial. Com. *mustazzu*.
mostacciàta, f. Log. *iscavanada*. Mer. *bussinada*.
mostàccio, m. Dial. Com. *murru*, *faccia*.
mostacciòne, m., colpu de manu ad sos murros.
mostacciuòlo, m. Mer. *mustacciolu*.
mostàja, f. Mer. *bovali*. Ispecie de ua dulche.
mostàrda, f. Dial. Com. *mostarda*.
mòsto, m. Dial. Com. *mustu*.
mostòso, agg. Dial. Com. *mustosu*.
mòstra, f. Log. *mustra*. Mer. Sett. *mostra*. Cumparfida, apparenzia.
mostràre, v. a. coi deriv. Log. *mustrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Palesare, insinzare.
mostrìno, m., quadrante de orolozu.
mòstro, m. Dial. Com. *mostru*, *monstru*.
mostruosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
mostruosità, f. Log. *monstruosidade*. Mer. *-àdi*.
mòta, f., -tàccio m. Log. Sett. *tremuleu*.
motivàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Sett. *-à*.
motìvo, m. Dial. Com. *motivu*. Causa, rejone.
moto, m. Dial. Com. *motu*.
motòre, m. Log. *motore*. Mer. Sett. *-òri*.
motòso, agg. Log. *impiastradu de ludu*.
mòtta, f. Log. *isteremada*. Mer. *smuronada*.
motteggèvole, → scherzevole.
motteggiamènto, m. Dial. Com. *frizzadura*.
motteggiàre, v. a. Log. *frizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
motteggiatòre, m. Log. *burlista*, *frizzante*. Mer. Sett. *-ànti*. Beffadore.
mottèggio, m. Dial. Com. *frizzu*. Beffe, burla.
mottètto, m. Dial. Com. *muttettu*.
mòtto, m. Dial. Com. *frizzu* → motteggio.
motupròprio, m. Dial. Com. *motu propriu*. Risolutione ispontanea de su Papa.
movènte, agg. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
movènza, → movimento.
mòvere, → muovere.
movìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
movimènto, m. Dial. Com. *movimentu*.
moziòne, f. Dial. Com. *mòvida*, *motu*.
mozzàre, v. a. coi deriv. *muzzare*. Mer. *truncai*. Sett. *-à*. Segare, separaresi.
mozzètta, f. Log. Sett. *muzzetta*. Mer. *armussa*.
mozzicàre, v. a. Log. *isbiculare*. Sett. *-à*. Mer. *spistorai*. Segare, isasciare.
mozzicòne, m. Log. *restu de cosa segada*.
mòzzo, m. Dial. Com. Log. *muzzu*. Agg. Log. *muzzadu*, *segadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
mozzòne, m., punta de làttigu qui zoccat.
mùcca, f. Log. *mannalitta*, *bacca qui allactat*.
mùcchero, m., abba rosada. Voc. Arab.
mùcchio, m. Log. *muntone*. Mer. Sett. *-òni*.
muccosità, f. Log. *viscosidade*. Mer. *-àdi*.
muccòso, agg. Dial. Com. *viscosu*.
mùcido, agg. Log. *murgheradu*. Sett. *mulgheratu*. Mer. *allanau*. Gall. *muffitu*.
mucilàggine, f., suzzu viscosu de herbas.
mùda, mudagione, f. Dial. Com. *muda*.
mudàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *mutà*.
mùffa, f. Log. *muffa*.
muffàre, v. n., esser leadu dai sa muffa.
muffatìccio, agg., mesu ammuffadu.
muffàto, muffito, muffo, muffido, agg. Log. *muffadu*, *ammuffadu*. Mer. *ammucorau*.
muffeggiàre, v. n. Log. *ammuffare*. Mer. *-ài*.
muffètto, m. e agg. Log. *inamorazzadu*.
muflòne, f. Log. *murone*. Mer. Sett. *muroni*.
mugghiàre, v. a. Log. *muilare*. Mer. *ammuinai*.
mùgghio, m. Log. *mùilu*. Mer. *muinu*.
mùggine, m. Mer. *lissa*. Log. Mer. *mugheddu*.
muggìre, v. n. Log. *muilare*. Mer. *ammuinai*.
muggìto, m. Log. *mùilu*. Mer. *muìnu*.
mughètto, m., ispecie de fiore.
mugnàjo, m. Log. *molinarzu*. Sett. *-àggiu*. Mer. *molinaju*.
mùgnere, v. a. Log. *mùrghere*. Mer. *mùlliri*.
mugolàre, v. n. Log. *ticchirriare*. Mer. *murrungiài*.
mugolìo, m. Log. *ticchirriu*. Sett. *zicchirriu*.
mùla, f. Dial. Com. *mula*.
mulattière, m. Log. *trumarzu*. Mer. *molentraxu*.
mulàtto, mulazzo, m., generadu de unu europeu et de unu moro. Mer. *mulazzu*.
mulènda, f. Dial. Com. *molenda*.
mulìebre, agg., de femina.
mulinàre, → fantasticare.
mulinàro, → mugnajo.
mulinèlla, f., parte de sa crae de sas bardias.
mulinèllo, m. Log. *mulinette*. Mer. *molineddu*.
mulìno, m. Dial. Com. *molinu*.
mùllo, m. Dial. Com. *triglia*.
mùlo, m. Dial. Com. *mulu*.
mùlsa, f., mulso m., mele coctu cum abba.
mùlta, f. Dial. Com. *multa*. Penale.
multàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
multàto, agg. Log. *multadu*. Mer. *-àu*.
multifòrme, → moltiforme.
multilòquio, m. Log. Sett. *ciarra*. Mer. *ciarla*.
multiplicàre, v. a. coi deriv. → moltiplicare.
mùmmia, f. Dial. Com. *mùmmia*.
mùngere, → mùgnere.
municipàle, agg. Log. *municipale*. Mer. *-àli*.
municipalità, f. Log. *-palidade*. Mer. *-àdi*.
municìpio, m. Dial. Com. *municipiu*.
munificènza, f. Log. *liberalidade*. Mer. *-àdi*.
munìfico, agg. Log. *liberale*. Mer. Sett. *liberali*.
munìre, v. a. Log. *fortificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
muniziòne, f. Log. *munissione*. Mer. Sett. *-ziòni*.

munizionière, m., qui provvidit sa munissione.
muòvere, v. a. Log. *mòvere*. Mer. *-iri*. Sett. *mobì*.
muràglia, f. Dial. Com. *muraglia*.
muragliòne, m. Dial. Com. *muraglione*, *-òni*.
murajuòlo, agg., qui andat peri sos muros.
muràle, agg., de muru.
muràre, v. a. Log. *ammurare*, *fagher muru*. Mer. *murai*. Sett. *-à*.
muratòre, m. Log. *fraigamuru*. Mer. *piccaperderi*. Sett. *fabbricamuru*.
mùrcido, agg. Log. *mandrone* → pigro.
murèna, → morena.
mùria, f. Log. *murza* → salamoja.
muriccia, f. Log. *moderina*. Mer. *muridina*.
muriccio, -cciuòlo, m. dim. Log. *pezza*, *sezzidorzu*.
mùro, m. Dial. Com. *muru*.
mùsa, f. Dial. Com. *musa*.
musàre, v. n. Log. *attraucare*, *esser abbentadu*. Mer. *abbrabbalaisì*. Sett. *attrauccà*.
musàta, f. Log. *ismurriada*. Mer. *smurrada*.
mùschio, musco, m. Dial. Com. *muschio*.
muschiòso, muscoso, agg., qui hat de muschiu.
muscolàre, agg. Log. *musculare*. Mer. Sett. *-àri*.
muscolatùra, f. Dial. Com. *musculatura*.
mùscolo, m. Dial. Com. *musculu*.
muscolòso, agg., pienu de musculos.
musèo, m. Dial. Com. *museo*, *museu*.
museruòla, f. Log. *murrale*. Mer. Sett. *-àli*.
mùsica, f. Dial. Com. *musica*.
musicàle, agg. Log. *musicale*. Mer. Sett. *-àli*.
musicàre, v. n. Log. *musicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
mùsico, m. Dial. Com. *musicu*.
mùso, m. Dial. Com. *murru*. Muzzighile.
musolièra, f. Log. *murrale*. Mer. Sett. *-àli*.
musòne, agg. e m., qui faghet murru tortu.
mussolìno, mùssolo, m. Dial. Com. *mussolina*.
mustàcchio, → mostacchio.
musulmàno, m. Dial. Com. *musulmanu*, moro.
mùta, f. Dial. Com. *muta*. Iscambiu.
mutàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-ili*.
mutànde, f. pl. Log. Mer. *mudandas*.
mutàre, v. a. coi deriv. Log. *cambiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mudare, variare.
mutàstro, agg. Log. *surdastru*. Mer. *-dixeddu*.
mutèzza, → mutolezza.
mutilàre, v. a. coi deriv. Log. *truncare*. Mer. *-ài*, *mutilai*. Sett. *-à*. Muzzare, segare.
mùtilo, agg. Log. *muzzu*. Truncadu.
muto, m. Dial. Com. *mudu*. Agg. Log. Mer. *mudu*. Sett. *mutu*.
mutolèzza, f. Log. *mudesa*, privu de limba.
mùtolo, m. Log. Mer. *mudu*. Sett. *mutu*.
mutuamènte, avv. Log. *appare*. Mer. *impari*.
mutuànte, agg. e m., su qui imprestat.
mutuàre, v. a. Log. *imprestare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
mutuatàrio, m. Log. *depidore*. Mer. *-òri*.
mutuazióne, f. Dial. Com. *contraccambiu*.
mùtuo, m. Log. *imprèstidu*. Agg. → scambievole.

N

n, f., litera conson. de s'alfab. *enna*, *enne*.
nabissàre, v. a. Log. *subissare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
nabìsso, → abisso.
nàcchera, f., -ro m., istrumentu simile ad su tamburinu.
nànfa, agg. e f., abba de fiore de aranzu.
nànna, f. Dial. Com. *ninnìa*, *ninna*.
nàno, m. Dial. Com. *nanu*.
nànti, → innanzi.
nàpo, m. Log. Sett. *napa*. Mer. *nàpia*. Raba.
nàppa, f. Dial. Com. *fioccu*, *frangia*.
nàppo, f. Dial. Com. *vasu*. *Tazza* de biere.
naràncio, → melarancio.
narcìso, m. Dial. Com. *narzisu*, fiore.
narcòtico, agg. Dial. Com. *sonniferu*.
nàrdo, f., pianta odorifera.
nàre, nari, f. pl. Log. *pinnas de nare*. Mer. *carigas*. Sett. *penni*. Gall. *tivi*.
narràre, v. a. coi deriv. Log. *nàrrere*, *narrare*. Mer. *nai*. Sett. *contà*. Contare, raccontare.
narraziòne, → racconto.
nasàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *nasali*.
nasàre, → annasare.
nasàta, f. Log. Mer. *innasada*. Sett. *-àta*.
nascènte, agg. Log. *naschènte*. Mer. Sett. *nascenti*.
nascènza, → nascita.
nàscere, v. n. Log. *nàschere*. Mer. *nàsciri*. Sett. *nascì*.
nascimènto, m. Mer. Sett. *-entu*. Log. *naschimentu*.
nàscita, f. Log. *nàschida*. Mer. *nàscida*.
nascondàglia, f., -àglio m. → nascondiglio.
nascòndere, v. a. Log. *cuare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
nascondìglio, m. Dial. Com. *secretu*. Cuadorzu.
nasconditòre, m. Log. *cuadore*.
nascosamènte, avv. Log. *occultamente*. Mer. Sett. *occultamenti*. A cua, accùa.
nascòso, nascosto, agg. Log. *cuadu*. Mer. *-àu*. Sett. *cuatu*.
nasèllo, m. Log. Mer. *naseddu*. Nasu minore, nasu de sa crae, o de cricca.
nasètto, nasìno, m. Log. *nasigheddu*, *nasiminore*. Mer. *nasixeddu*. Sett. *nasareddu*.
nàso, m. Dial. Com. *nasu*. Nare.
nasòne, m. Log. *nasone*. Mer. Sett. *nasoni*.
naspare, → annaspare.
nàspo, m. Log. *naspa* → aspo.
nàssa, f. Dial. Com. *nassa*. Rezza de piscare.
nastràjo, m., tessidore de cordedda.
nastrièra, f., mustras de cordedda, o fetta.
nàstro, m. Log. *cordedda*. Mer. Sett. *fetta*.
nastùrcio, nasturzio, m. Log. *nastruzzu*.
nasùto, agg. Log. *narimannu*. Mer. *nasudu*.
natàle, m. Log. *nadale*. Mer. Sett. *natali*.
natàli, m. pl. Log. *nàschida*. Mer. *nàscida*.
natalìzio, agg. Dial. Com. *nataliziu*.
natàre, v. n. Log. *nadare*. Mer. *-ài*. Sett. *-ddà*.
nàtica, f. Log. *nàdiga*. Mer. *nàdia*. Sett. *natica*.
naticùto, agg. Log. *nadighimannu*. Fiancùdu.
natìo, nativo, agg. Dial. Com. *nativu*.
natività, f. Log. *-vidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *natibitai*.
nàto, → figliuolo.
nàto, agg. Log. *nadu*, *naschidu*. Mer. *nàsciu*. Sett. *naddu*, *natu*.
nàtta, f. Dial. Com. *natta*. Tumore. Beffa.
natùra, f. Dial. Com. *natura*.
naturàle, agg. e m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
naturalèzza, f. Log. Mer. *naturalesa*. Sett. *-èzia*.
naturalìsta, m. Dial. Com. *naturalista*.
naturalità, f., derettu de cittadinanzia.
naturalizzàre, -leggiare, v. a. Log. *naturalizzàre*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Avvesare.
naturalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
naturàre, v. a., fagher abituare, avvesare.
naufragàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
naufràgio, m. Dial. Com. *naufragiu*.
nàufrago, agg., qui hat factu naufragiu.
nàusea, f. Dial. Com. *nausea*. Gana mala.
nauseàre, v. a. Log. *nauseare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
nauseòso, agg. Log. *nauseante*. Mer. Sett. *-ànti*.
nàuta, m. Dial. Com. *marineri*.
nàutica, f. Dial. Com. *nàutica*.
navàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *navali*.
navalèstro, m. Log. *barcajolu de flumen*.
navàta, f. Log. Mer. *navada*. Sett. *navata*.
nàve, f. Log. *nae*. Mer. *nai*. Sett. *navi*. Barca.
nàvera, f. Voc. Provenz. → ferita.
navicchière, → navalestro.
navicèlla, f. Log. *timanzera*. Barchitta.
navicellàjo, m., patronu de barchitta.
navicèllo, m. Dial. Com. *barchitta*.
navigàbile, agg. Log. *navigabile*. Mer. Sett. *-bili*.
navigànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
navigàre, v. n. coi deriv. Log. *navigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Andare per mare.
navìlio, naviglio, navile, m. Dial. Com. *bastimentu*. Mer. *barca*. Naviliu.
nàvolo, m. Dial. Com. *nolu* → nolo.
navòne, m. Dial. Com. *nàpa*. Fig. *tontu*.
nazàrda, f., barchitta facta de truncu.
nazionàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
nazionalità, f. Log. *-alidade*. Mer. *-àdi*.
nazionalizzàre, v. a., tenner sa nazionalidade.
naziòne, f. Log. *nassione*. Mer. Sett. *-zioni*.
nè, partic. negat. Dial. Com. *nè*. Nen, partic. disgiunt. o pron. Log. Mer. *nde*. Sett. *ni*.
nèbbia, f. Log. Sett. *nèula*. Mer. *borea*, *nèbbia*.
nebbiòne, m. Log. *neulone*.
nebbiòso, agg. Log. *anneuladu*. Pienu de neula.
nèccio, nìccio, m., turta facta de castanza.

necessariamènte, avv. Log. *nezzessariamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Absolutamente.
necessàrio, agg. Dial. Com. *nezzessariu*.
necessità, f. Log. *nezzessidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *nezzessitai*. Bisonzu.
necessitàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Violentare, haer bisonzu, abbisonzare.
necessitòso, agg. Dial. Com. *nezzessitosu*.
necrologìa, f., discursu de morte.
nefandèzza, -dìgia, -dità, f. Log. *iscelleragine*, *delictu*. Mer. Sett. *delìttu*.
nefàndo, agg. Dial. Com. *iscelleradu*.
nefàsto, agg., de die proibida. De mal'auguriu.
nefrìtico, agg., de male a sos renules.
negàre, v. a. coi deriv. Log. *negare*. Mer. *-ài*. Sett. *neggà*. Dennegare.
neghittosamènte, avv. Log. *discuidadamente*.
neghittòso, agg. Log. *discuidadu*. Sett. *-àtu*.
neglettamènte, → negligentemente.
neglètto, agg. Log. *trascuradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
negligentàre, v. a. Log. *trascurare*. Mer. *-ài*.
negligènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
negligènza, f. Dial. Com. *negligènzia*.
neglìgere, → trascurare.
negòssa, f., -sso m., rezza de piscare.
negoziànte, m. Log. *negusciante*, *negossiante*. Mer. Sett. *negozianti*. Mercante.
negoziàre, v. a. e n. coi deriv. Log. *negusciare*. Mer. *negoziài*. Sett. *negozià*.
negoziatòre, m. Log. *negusciadore*. Mer. Sett. *negoziadori*.
negòzio, m. Log. *negusciu*. Mer. Sett. *negoziu*.
negreggiàre, v. n., tender ad esser nieddu.
nègro, → nero.
negrofùmo, m. Dial. Com. *negrufumu*.
negromànte, m. Log. *majarzu* → mago.
negròre, m. Log. *nieddore*. Mer. Sett. *nieddori*.
nel, nello, art. Log. Mer. *in su*. Sett. *in lu*.
nembo, m. Log. *nue*, *tempesta*. Mer. Sett. *nui*.
nembòso, agg. Dial. Com. *tempestosu*.
ne mèno, nemmeno, avv. Dial. Com. *nemancu*.
nemicamènte, avv. Log. *inimigamente*.
nemicàre, → nimicare.
nemichèvole, agg. Dial. Com. *contrariu*.
nemichevolmènte, avv., a modu de inimigu.
nemìco, m. Log. Mer. *inimigu*. Sett. *nemicu*.
nemistà, nemistade, nemistate, f. Log. *inamistade*. Mer. *-àdi*. Sett. *inamistai*. Inimicizia.
nènia, f. Log. Mer. *attìtidu*.
nèo, m. Dial. Com. *neu*.
neòfito, m., cunvertidu ad sa fide.
nepitèlla, f., -llo m., oru de sas pibiristas.
nepòte, → nipote.
nepotìsmo, m. Dial. Com. *nepotismu*.
ne pùre, → ne meno.
nequitòso, → malvagio.
nequìzia, f. Log. *malignidade*. Mer. *-àdi*.
neràstro, agg. Dial. Com. *niedduzzu*.
nerbàre, v. a. Log. *dare innerviadas*. Mer. *attrippai cun zironia*.
nerboròso, -boruto, -buto, agg. Log. *forzudu*.
nereggiàre, v. n. Log. *tendere ad su nieddu*.
nerètto, agg. Log. *niedduzzu*.
nèro, agg. Dial. Com. *nieddu*. Brunu. Sost. *moro*.
nerùme, → nerezza.
nervàta, f. Log. *innerviada*. Mer. *zironiada*.
nèrvo, m. Log. Sett. *nerviu*. Mer. *nerbiu*.
nervosamènte, avv. Log. *fortemente*. Mer. Sett. *-ènti*.
nervòso, agg. Dial. Com. *nervosu*.
nervùto, agg. Log. *nervudu*. Mer. *nerbudu*.
nesciènte, agg. Log. *ignorante*. Mer. Sett. *-ànti*.
nescientemènte, → ignorantemente.
nesciènza, avv. Dial. Com. *ignoranzia*.
nèscio, agg., qui non ischit.
nèspola, f. Dial. Com. *nespula*, fructu. Nespolo, m. Dial. Com. *nèspula*, arvere.
nèsso, m. Log. Sett. *nodu*. Mer. *nuu*. Unione.
nessùno, nissuno, pron. Log. Mer. *niunu*, *niune*, *nesciunu*. Sett. *nissunu*, *nisciunu*.
nestàre, → annestare.
nèsto, m. Dial. Com. *innestu*.
nettacèssi, m., innèttia litrinas.
nettamènte, avv. Log. *pulidamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
nettamènto, m. Log. *innettiamentu*. Pulimentu.
nèttare, m., bevanda de sos deos. Bibita.
nettàre, v. a. Log. *innettiare*. Mer. *pulìri*.
nettatòjo, m., istrumentu pro innettiare.
nettatùra, f. Log. *innettiadura*. Limpiadura.
nettèzza, f. Log. Mer. *nettesa*. Sett. *nettèzia*.
nèttile, agg. Log. *filadittu*, de filare.
nètto, agg. Dial. Com. *nettu*. Avv. *a nettu*.
neutràle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
neutralità, f. Log. *neutralidade*. Mer. *-àdi*.
neutralmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
nèutro, agg. Dial. Com. *nèutru*. Nè de s'unu, nè de s'ateru.
nevàjo, -àzzo, Log. *niadu*. Nie meda.
nève, f. Log. *nie*. Mer. *nii*. Sett. *nebi*.
nevicàre, nevare, v. n. Log. *niare*, *fioccare*. Mer. *niai*. Sett. *nevicà*, *fà nebi*.
nevicòso, agg., pienu de nie.
nevìschio, m. Log. *ranzola*. Mer. *floccamentu*.
nèvola, f., ispecie de pasticciu.
nevòso, agg., de nie, qui portat nie.
nìbbio, m. Log. *astoreddu*. Mer. *zerpedderi*.
nìcchia, f. Dial. Com. *nìcciu*.
nicchiamènto, m. Log. *tùnciu*. Zùnchiu.
nicchiàre, v. n. Log. *tunciare*. Sett. *-à*. Mer. *zunchiài*.
nìcchio, m., perra de joga marina.
nidàce, agg., de puzone leadu dai nidu.
nidàta, nidiata, f. Log. *nidada*.
nidificàre, v. n. Log. *fagher nidu*. Mer. *fai niu*.
nìdo, m. Log. Sett. *nidu*. Mer. *niu*.
nidòre, f., fiagu simile ad su ou pudidu.
nidoròso, agg. Log. *fiagosu*, *pudidu*.
niegàre, → negare.
nièllo, m. Log. *trabagliu subra s'oro o plata*.
niènte, avv. Log. *niente*. Mer. Sett. *nienti*.
nientedimèno, -manco, avv. Log. *niente de mancu*. Mer. *nienti de mancu*.
nigèlla, f. pianta Log. *nieddone*.
nighitòso, agg. Log. *mandrone* → neghitoso.
nimicàre, v. a. e n. coi deriv. → nemicare.
nimistà, → inimicizia.
nìnfa, f. Dial. Com. *ninfa*.
ninfàre, -àrsi, v. n. p. Log. *abbelliresi*.

ninfèa, f. Dial. Com. *ninfea*, pianta de flumen.
ninfeggiàre, → cicisbeare.
nìnna, f. Dial. Com. *ninna*. Far la ninna, *anninnare*, *ammutare*.
ninnàre, v. a. Log. *ninnare*. Mer. *anninniai*.
ninnolàre, v. n. Log. *appentaresi*, *perder tempus*.
nìnnolo, m. Dial. Com. *bagatella*. Appentu.
nipòte, nepote, f. Log. *nebode*. Mer. *nebodi*. Sett. *nipoti*. Netta, nepta.
nipotìsmo, → nepotismo.
niquità, f. Log. *iniquidade*. Mer. *iniquidàdi*.
niquitòso, → iniquo, cattivo.
nissùno, → nessuno.
nìtido, agg. Log. Mer. *claru*. Sett. *ciaru*.
nitòre, m. Log. Mer. *limpidesa*.
nitrìre, v. n. Log. *annigrare*, *anninnijare*. Mer. *annirgai*. Sett. *anniggià*.
nitrìto, m. Log. *ninnìju*. Mer. *annirghidu*.
nìtro, m. Dial. Com. *nitru*.
niùno, → nessuno.
no, avv. Dial. Com. *no*.
nòbile, agg. e com. Log. *nobile*. Mer. Sett. *nobili*.
nobilìre, → annobilire.
nobilitàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
nobilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
nobiltà, nobilità, nobilezza, f. Log. Mer. *nobilesa*. Sett. *nobilezia*. Gall. *nobilesa*.
nòcca, f. Log. *giuntura de poddighe*, *de didu*.
nòcchia, f., linzola quando est birde.
nocchière, nocchiero, m. Dial. Com. *marineri*.
nòcchio, m. Log. *nodu*. Su coro de sa linna.
nocchiùto, agg. Dial. Com. *nodosu*.
nocciòlo, m., ossu de sos fructos. Ranu de sa ua. Male de sa bula.
nocciuòla, f. Log. *linzola*. Mer. *nuxedda*. Sett. *lizola*. Nocciuolo, m. Log. *arvure de linzola*.
noce, m. Log. *nughe*. Mer. *nuxi*. Sett. *nozi*.
nocèlla, f. Gall. *nucedda* → nocciuola.
nocellàta, f., ispecie de dulche.
nocevòle, agg., qui noghet.
nocevolmènte, -civamente, avv. Log. *damnosamente*. Mer. *malamenti*.
nocìfero, agg., qui produit nughe.
nocìvo, agg. Dial. Com. *nocivu*, *nozzivu*.
nocumènto, m. Dial. Com. *nocumentu*, *damnu*.
nodèllo, m., giuntura de manos et pès.
noderòso, noderuto, agg., pienu de nodos.
nòdo, m. Log. Sett. *nodu*. Mer. *nuu*.
nodosità, f. Log. *nodosidade*. Mer. *nuosidàdi*.
nodòso, agg. Dial. Com. *nodosu*. Mer. *nuòsu*.
nodrìre, → nutrire.
nòja, f. Dial. Com. *infadu*. Molestia.
nojàre, → annojare.
nojèvole, agg. Dial. Com. *infadosu*.
nojosamènte, avv. Log. *infadosamente*.
nojosità, f. Dial. Com. *infadu*.
nojòso, agg. Dial. Com. *infadosu*. Siccante.
noleggiàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
nolèggio, nolo, m. Dial. Com. *nolu*.
nòmade, agg. e com. Log. *errante*. Mer. Sett. *-ànti*.
nomàre, → nominare.
nòme, m. Log. *nomene*. Mer. *nòmini*. Sett. *nomu*.
nomenclatùra, f. Dial. Com. *nomenclatùra*.
nomìgnolo, m. Log. *paralumen*. Mer. *lumingiu*. Sett. *sopranòmi*. Gall. *stivignu*.
nòmina, f. Dial. Com. *nomina*.
nominanza, → rinomanza.
nominàre, v. a. Log. *nominare*, *fentomare*, *lumenare*. Mer. *-ài*. Sett. *fentomà*. Gall. *mintuà*.
nominatamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
nominatìvo, m. Dial. Com. *nominativu*.
non, partic. negat. Dial. Com. *non*, *no*.
nòna, f. Dial. Com. *nona*. Hora Canonica.
nonagenàrio, m. Dial. Com. *-àriu*. De 90 annos.
noncuránza, f. Dial. Com. *noncuránzia*.
nondimèno, nondimanco, avv. Log. *nudda de mancu*. Mer. Sett. *nienti de mancu*.
nònna, f. Dial. Com. *jàja*, *giaja*.
nònno, m. Dial. Com. *jaju*. Gall. *minnannu*.
nonnùlla, m. Dial. Com. *cosa niuna*.
nòno, agg. num. Dial. Com. *nonu*.
nonostànte, avv. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
nonùso, m. Dial. Com. *disusu*.
norcìno, agg. e m., bocchidore de porcos. Chirurgu qui sanat su male de sas pedras.
nòrma, f. Dial. Com. *norma*. Regula.
nòsco, pron. Log. *cum nois*. Mer. *cun nosu*. Sett. *cun noi*.
nostalgìa, f., maladia de torrare ad sa patria.
nostràle, -trano, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
nòstro, agg. Dial. Com. *nostru*.
nòta, f. Dial. Com. *nota*.
notàbile, m. Log. *notabile*. Mer. Sett. *notabili*.
notabilità, f. Log. *notabilidade*. Mer. *-dàdi*.
notabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
notàjo, notaro, m. Dial. Com. *notariu*.
notamènte, → notabilmente.
notamènto, m. Log. Mer. *nadamentu*.
notantemènte, avv., in modu notabile.
notàre, nuotare, v. n. Log. *nadare*. Mer. *-ài*. Sett. *natà*, *naddà*.
notàre, v. a. Log. *notare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
notarèsco, -iesco, agg., de notariu.
notariàle, -arìle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-ali*.
notariàto, m. Log. *notariadu*. Mer. Sett. *-àtu*.
notatamènte, → notabilmente.
notatùra, f. Dial. Com. *notadura*.
notaziòne, → annotazione.
noterìa, notaria, f. Dial. Com. *notarìa*.
notèvole, agg. Log. *notabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
notevolmènte, → notabilmente.
notificàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
notìzia, f. Log. *notissia*. Mer. Sett. *notizia*.
notiziàre, v. a., fagher ischire, avvisare.
noto, m. Log. *bentu solianu*. Noto, agg. Dial. Com. *manifestu*. Palese. Gall. *nutitu*.
notomìa, f. Dial. Com. *anatomia*.
notomizzàre, v. a., fagher s'anatomia.
notoriamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
notorietà, f. Log. *pubblicidade*. Mer. *-àdi*.
notòrio, agg. Dial. Com. *notoriu*.
notricàre, → nutricare.
nottàmbulo, agg. Dial. Com. *sonnambulu*.
nottàta, f. Log. Mer. *nottada*. Sett. *nottata*.
notte, f. Log. *notte*, *nocte*. Sett. *notti*.

nottetèmpo, avv. Log. *a de nocte*. Mer. *de notti*.
nottilùce, agg., qui risplendet de nocte.
nòttola, f. Log. *alibedde*, *sorighe pinnadule*. Mer. *arratapignata*. Giòttula de cricca.
nottolìno, m. Log. *giottuledda*. Nodu de bula.
nottolòne, m., qui andat a de nocte.
nottùrno, agg. Dial. Com. *notturnu*.
novàle, agg. Log. *narvone*. Mer. Sett. *narboni*.
novamènte, avv. Log. Mer. *de nou*.
novànta, agg. num. Log. Mer. *noranta*. Sett. *nobanta*.
novàre, → rinnovare.
novatòre, m. Log. *innovadore*. Mer. *-òri*.
novaziòne, f. Log. *innovazione*. Mer. *-azioni*.
nove, agg. num. Log. *noe*. Mer. *noi*. Sett. *nobi*.
novèlla, f. Log. Sett. *paristoria*. Mer. *novastòria*. Factu, contu, fola, discursu.
novellamènte, avv. Log. Mer. *de nou*.
novellàre, v. a. Log. *narrer contos*, *contare*. Mer. *nai notizias*. Narrer folas.
novellatòre, -velliere, -ro, m., qui narat contos.
novellìsta, m., qui iscriet contos.
novellìzia, → primizia.
novèllo, agg. Log. *noellu*. Mer. *noeddu*.
novèmbre, m. Log. Sett. *Santu Andria*. Mer. *totussantus*, *novembri*.
novèna, f. Dial. Com. *novena*.
novenàrio, agg. Dial. Com. *novenariu*.
novendiàle, agg., de noe dies.
novènnio, m. Dial. Com. *novenniu*.
noveràre, → annoverare.
novèrca, f. Voc. Lat. → matrigna.
nòvero, → numero.
novilùnio, m. Dial. Com. *noviluniu*, *luna noa*.
novìssimo, agg. Log. Mer. *noissimu*. Sett. *nobissimu*.
novità, f. Log. *novidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *nobitai*. Cosa noa.
noviziàto, m. Log. *noviziadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
novìzio, novizzo, m. ed agg. Log. *novissiu*. Mer. *noviziu*. Sett. *nobiziu*.
noziòne, f. Log. *cognitione*. Mer. Sett. *-zioni*.
nozze, f. Log. *cojua*. Mer. Sett. *matrimoniu*.
nùbe, f. Log. *nue*. Mer. *nui*. Sett. *nèula*, *nubi*.
nùbile, agg. e com. Log. *bajànu*, *-na*, *sorteri*. Mer. *bagadìu*, *-a*. Sett. *vaggianu*, *-na*.
nubilòso, agg. Log. *anneuladu*. Sett. *-àtu*. Mer. *annuilau*, *annuau*. Gall. *anniulatu*.
nubiòla, f., ispecie de ua.
nùca, f. Log. *attile*. Mer. *pistiddu*, *tidingiu*. Sett. *tupezzu*. Gall. *tupizzu*.
nudamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
nudàre, v. a. Log. *ispozare*. Mer. *spollai*. Sett. *ispoglià*. Fagher nudu.
nudità, f. Log. *nudidade*. Mer. *-àdi*.
nùdo, agg. Dial. Com. *nudu*.
nudrìre, → nutrire.
nugatòrio, agg., pienu de cosas vanas.
nugaziòne, f. Voc. Lat. → bagatella.
nùgola, → nuvola.
nùlla, partic. negat. Dial. Com. *nudda*. Niente.
nulladimèno, nullamanco, avv. Log. *niente de mancu*. Mer. Sett. *nienti di mancu*.
nullità, nullezza, f. Log. *nullidade*. Mer. *-àdi*.
nùllo, m. Dial. Com. *nullu*. Inutile.
nùme, m. Log. *deidade*. I numi, *sos deos*.
numeràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
numeràle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
numeràre, v. a. coi deriv. Log. *numerare*, *contare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
numèrico, agg. Dial. Com. *numericu*.
nùmero, m. Log. Mer. *nùmeru*. Sett. *numaru*.
numerosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
numeròso, agg. Log. Mer. *numerosu*. Sett. *-arosu*.
numismàtica, f. Dial. Com. *numismatica*. Scienzia de connoscher sas monedas.
nùncio, → nunzio.
nuncupatìvo, agg., de testamentu.
nunziàre, → annunziare.
nunziatùra, f. Dial. Com. *nunziadura*.
nùnzio, nùncio, m. Dial. Com. *nunziu*.
nuòcere, v. n. Log. *nòghere*. Mer. *nòxiri*.
nuòra, f. Dial. Com. *nura*.
nuotàre, Log. *nadare* → notare.
nuotatòre, m. Log. *nadadòre*. Mer. *nadadòri*.
nuòto, m. Log. *nadu*. Mer. *nàdidu*. Gall. *natu*.
nuòva, → notizia, avviso.
nuovamènte, avv. Log. Mer. *de nou*.
nuòvo, novo, agg. Log. Mer. *nou*. Sett. *nobu*.
nùsca, → collana.
nùtica, agg. Log. *ispiga senza reste*.
nutricàre, v. a. Log. *alimentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
nutrìce, f. Log. *mama de titta* → bàlia.
nutrimènto, m. Dial. Com. *nudrimentu*.
nutrimentòso, agg. Dial. Com. *nutritivu*.
nutrìre, v. a. Log. *nudrire*, *alimentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare alimentu, mandigare.
nutritìvo, agg. Dial. Com. *nutritivu*.
nutritùra, f. Dial. Com. *nutridura*.
nutriziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
nùvola, f. Log. *nue*. Mer. Sett. *nui*.
nuvolàglia, f. Log. *muntone de nues*.
nuvolàto, agg. Log. *annuadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
nùvolo, m. → nuvola. Quantidade de cosas.
nuvolòso, agg., pienu de nues.
nuziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*. Qui appartenit a nuntas, a isposoriu.

O

o, littera vocale Dial. Com. *o*. Avv. di vocaziòne, o voi, *o bois*. O Pedru, *o Pietro*. Cong.
obbediènte, agg. Log. *ubbidiente*. Mer. Sett. *-ti*.
obbedientemènte, avv. Log. *ubbidientemente*. Mer. Sett. *-ènti*.
obbediènza, f. Dial. Com. *ubbidienzia*.
obbedìre, obedìre, ubbidire, v. a. Log. *ubbidire*. Mer. *-ìri*. Sett. *ubbidì*.
obbiettàre, v. a. Log. *contraìghere*. Mer. *contradìxiri*. Sett. *contradizì*.
obbiettìvo, agg. Dial. Com. *obbiettivu*, de oggettu.
obbiètto, m. Dial. Com. *oggettu*. Objectu.
obbieziòne, objezione, f. Log. *opposizione*. Mer. Sett. *opposizioni*.
obbiòso, agg. Dial. Com. *suspettosu*.
obblatòre, oblatore, m., qui offerit. Offeridore.
obblaziòne, f. Dial. Com. *offerta*.
obbliamènto, m. Log. Sett. *ismentigamentu*. Mer. *scarescimentu* → obblio.
obbliàre, obliare, v. a. Log. *ismentigare*. Mer. *scaresciri*. Sett. *ismentiggà*, *ismenticà*.
obbligàre, v. a. coi deriv. Log. *obbligare*. Mer. *obbligai*. Sett. *obbligà*.
obbligatamènte, avv. Log. *obbligadamente*. Mer. Sett. *obbligadamenti*.
obbligatòrio, agg. Dial. Com. *obbligatoriu*.
obbligaziòne, f. Log. *obbligassione*, *-atione*. Mer. Sett. *-azioni*.
obbligo, m. Dial. Com. *òbbligu*. Dovere.
obblìo, m. Log. *ismèntigu*. Mer. *scarescimentu*.
obbliòso, agg. Log. *ismemoriadu*, *ismentigadittu*. Mer. *de pagu memoria*.
obbliquamènte, avv. Log. *a tortu*.
obbliquàre, v. a. Log. *deviare*, *andare a tortu*. Mer. *andai a trotu*.
obblìquo, agg. Log. *tortu*, *incurvadu*. Mer. *trotu*.
obbliviòne, oblivione → dimenticanza.
obbrobriàre, v. a. Log. *azzantarare*. Sett. *-à*.
obbròbrio, m. Log. Sett. *zantara*. Mer. *obrobriu*.
obbrobriosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
obbrobriòso, agg. Log. *birgonzosu*. Mer. *brigungiosu*. Sett. *valgognosu*.
obduràto, → indurato, pertinace.
obduraziòne, f. Log. *bèttia*. Mer. *abbettia*.
obedìre, → obbedire.
obelìsco, m. Dial. Com. *obeliscu*.
oberàto, → fallito.
obesità, f. Log. *rassesa*. Mer. *grassesa*. Sett. *-èzia*.
obèso, agg. Log. *rassu*. Mer. Sett. *grassu*.
obice, m. Dial. Com. *intoppu*. Ostaculu.
obìzzo, → obice.
objètto, → obbietto.
objurgatòre, m. Log. *rinfacciadore*.
objurgaziòne, → rimprovero.
oblàto, m., legu. Padre legu. Terziariu.
oblaziòne, → obblazione.
obliàre, → obbliare.
oblìquo, → obbliquo.
obliteràre, → abolire, scancellare.
oblùngo, agg. Log. *meda longu*, *longhittu*.
obolo, m., moneda antiga de pagu valore.
obumbràre, obbumbrare → adombrare.
oca, f. Dial. Com. *oca*, *occa*.
occàre, v. a., lavorar la terra coll'erpice (Lat. *occa*) → erpicare.
occasionàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
occasionalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
occasionàre, v. a. Log. *occasionare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare occasione.
occasiòne, f. Log. *occasione*. Mer. Sett. *-òni*.
occàso, m. Dial. Com. *tramuntu*. Cala de sole.
occhiàja, f., s'incavu de s'oju.
occhialàjo, -alista, m., qui faghet ispijittos.
occhiàle, m. Log. *ispijittos*. Mer. *oglieras*. Sett. *ispiccitti*. Agg., de s'oju.
occhialètto, occhialino, m. Mer. *occhialinu*.
occhiàre, v. a. Log. *ojare*. Mer. *oghiài*. Sett. *occià*.
occhiàta, f. Log. *ojada*, *ogiada*. Mer. *oghiada*. Sett. *occiàta*, *occiadda*. Gall. *ucchiata*.
occhiatìna, f. Log. *mirada*. Mer. *castiadedda*.
occhiàto, occhiuto, agg. Log. *ojiazzu*.
occhiatùra, f. Log. *abbaidadura*. Mer. *castiadura*.
occhiazzùrro, agg. Log. *ojos de battu*.
occhibagliàre, v. n. Log. *illuinare*. Mer. *alluinai*.
occhibàgliolo, → abbagliamento.
occhieggiàre, v. n., abbaidare cum cuntentesa.
occhiellatùra, f., su logu de sas bagas.
occhièllo, m. Log. *baga*. Mer. *trau*. Sett. *traucu*.
occhiètto, m. Log. *ojigheddu*. Mer. *oghixeddu*. Sett. *occiareddu*. Zinnu. Gall. *ucchittu*.
occhìno, occhiolino, m. Log. *ojigheddu*.
occhio, m. Log. *oju*, *ogru*. Mer. *ogu*. Sett. *òcciu*.
occhiòne, m. Log. *ojimannu*. Mer. *ogòni*.
occhiùto, agg. Log. *ojimaduru*. Mer. *ogùdu*.
occidentàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
occìdere, → uccidere.
occìduo, agg., occidentale. Voc. Lat.
occìpite, occipizio, m. Log. *attìle*. Mer. *pistìddu*. Sett. *tupezzu*. Gall. *tupizzu*.
occorrènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
occorrènza, f. Dial. Com. *occurrenzia*.
occòrrere, v. n. Log. *occurrere*. Mer. *occurriri*. Sett. *occurrì*.
occorrimènto, m. Dial. Com. *occurrimentu*.
occòrso, agg. Dial. Com. *occùrtu*.
occòrso, m. Dial. Com. *incontru*. Casu.

occultamènte, avv. Log. *cuadamente*. Mer. *a sa scusi*. Sett. *a cua*. Gall. *a fultu*. Segretamente.
occultamènto, m. Log. Sett. *cuamentu*.
occultàre, v. a. coi deriv. Log. *cuare*. Mer. *accuai*. Sett. *cuà*, *occultà*.
occùlto, agg. Log. *cuadu*. Mer. *accuau*.
occupàre, v. a. coi deriv. Log. *occupare*. Mer. Sett. *occupai*. Sett. *-à*.
occupaziòne, f. Log. *occupatione*. Mer. Sett. *-azioni*.
occursiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
ocèano, m. Dial. Com. *ocèanu*.
oco, m. Dial. Com. *oca*. Fig. *maccu*.
ocra, f. Log. *terra gialla*.
oculàre, agg. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-àri*. Testimonio oculare, *testimonzu de vista*.
oculatamènte, avv., cum cautela.
oculatèzza, f. Dial. Com. *vigilanzia*.
oculàto, agg. Dial. Com. *attentu*, *càutu*.
oculìsta, m., meigu de ojos.
od, cong. Dial. Com. *o* → o.
oda, ode, f. Dial. Com. *ode*.
odiàre, v. a. coi deriv. Log. *odiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Astiare, tenner odiu.
odiernamènte, avv. Log. *a dies de hoe*. Mer. *a diis de hoi*. Sett. *a dì d'oggi*.
odièrno, agg. Log. *de ogni die*. Mer. *odiernu*.
odio, m. Dial. Com. *odiu*.
odiosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
odiosità, f. Log. *odiosidade*. Mer. *-àdi*.
odiòso, agg. Dial. Com. *odiosu*.
odontalgìa, f., dolore de dentes.
odoràbile, -èvole, agg. Log. *odorabile*. Mer. Sett. *odorabili*.
odoracchiàre, v. n., tramandare odore.
odoràre, v. a. coi deriv. Log. *odorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fiagare.
odòre, m. Log. *odore*, *fiagu*. Mer. Sett. *odori*.
odorètto, m. Log. *odoreddu*. Mer. *fraghixeddu*.
odorìfero, agg. Log. *odoriferu*.
odorìno, m., unu certu fiagu.
odorosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
odoròso, agg. Dial. Com. *odorosu*.
offa, f., covazza facta de farina cum ateras cosas dulches. Buccone.
offellàro, m., pasticceri, qui faghet dulches.
offèndere, v. a. Log. *offendere*. Mer. *offendiri*. Sett. *offendì*. Fagher male.
offendìbile, -endevole, agg. Dial. Com. *offensìvu*.
offendìcolo, m. Voc. Lat. → inciampo.
offendimènto, m. Dial. Com. *offesa*.
offenditòre, m. Log. *offendidore*. Mer. *-òri*.
offensiòne, → offesa.
offensivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
offensìvo, agg. Dial. Com. *offensivu*.
offensòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
offerènte, agg. e com. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
offerìre, v. a. Log. *offèrrere*. Mer. *-iri* → offrire.
offeritòre, m. Log. *offeridore*. Mer. Sett. *-òri*.
offèrta, f. Dial. Com. *offerta*.
offertòrio, m. Dial. Com. *offertoriu*.
offèsa, m. Dial. Com. *offesa*. Offensa.
offèso, agg. Log. Sett. *offesu*. Mer. *offendiu*.
officiàle, agg. e m. f. Log. *uffissiale*. Mer. *uffiziali*.
officiàre, v. n. Log. *uffissiare*. Mer. *uffiziai*.
officiatùra, f. Log. *uffissiadura*. Mer. Sett. *-ziatura*.
officìna, f. Dial. Com. *officina*. Buttega. Fabbrica.
officio, uffizio, m. Dial. Com. *offiziu*. Offissiu.
officiosamènte, avv. Log. *cortesemente*. Mer. *-ti*.
officiosità, f. Dial. Com. *cortesìa*.
officiòso, agg. Dial. Com. *cortèsu*, *cortese*.
offrìre, → offerire.
offuscamènto, m. Dial. Com. *offuscamentu*.
offuscàre, v. a. coi deriv. Log. *offuscare*, *oscurare*. Mer. *offuscai*, *scuressiri*. Sett. *offuscà*.
oftalmìa, f., maladia de ojos.
oggettàre, v. a., proponner coment'oggettu.
oggettìvo, → obbiettivo.
oggètto, m. Dial. Com. *oggettu*. Objectu.
oggi, avv. Log. *hoe*. Mer. *hoi*. Sett. *oggi*.
oggidì, oggigiorno, avv. Log. *a dies de hoe*. Mer. *hoindì*, *a dì de hoi*. Gall. *oghiindì*.
oggimài, avv. Log. *como*. Sett. *comu*. Mer. *immoi*.
oglia, ogliapodrìda, f. Dial. Com. *ogliapodrida*. Caulada cum fà frisca, lardu, sartizza, etc.
ogliàro, m. Log. *bendidore de ozu*. Mer. *ollaju*.
oglio, Log. *ozu* → olio.
ogni, agg. Log. *ogni*, *onzi*, *dogni*. Mer. *dognia*. Sett. *dùgnia*. Ogni bellezza, *dogni bellesa*.
ognissànti, m. Log. *totu sos santos*. Mer. *tot'is santus*. Sett. *tutti li santi*. Gall. *ugnassanti*.
ognivòlta, avv. Log. *ogniolta*. Mer. *dugniaborta*. Sett. *dugnabolta*. Totu sas boltas.
ognòra, avv. Log. *ogniora*, *semper*. Mer. Sett. *sempri*. Continuamente.
ognùno, agg. Log. Mer. *ogniunu*. Sett. *dognunu*.
oh, ohi, interj. Dial. Com. *oh*, *hoi!*
ohimè, interj. Dial. Com. *ahi de me!*
oibò, interj. Dial. Com. *oibò*.
olà, interj. Dial. Com. *olà*.
oleàceo, → oleoso.
oleaginòso, agg., qui cuntenet ozu.
oleàstro, m. Log. *ozastru*. Mer. *ollastu*.
olènte, agg. Voc. Lat. → odoroso.
oleosità, f. Log. *ozosidade*. Mer. *ollosidadi*.
oleòso, agg. Log. Sett. *ozosu*. Mer. *ollosu*.
olezzàre, v. n. Log. *mandare odore*, *haer fragranzia*. Mer. *fragai*, *tènniri fragu*.
olèzzo, m. Dial. Com. *fragrànzia*.
olfàre, v. a. Log. *fiagare*, *odorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mandare fiagu.
olfàtto, m. Log. *odoradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
oliàndolo, m., qui bendet ozu a minudu.
oliàstro, → oleastro.
oliàto, agg. Mer. *ollau*. Cundidu cum ozu.
olimpìade, f., ispaziu de 4 annos.
olìmpo, m. Dial. Com. *olimpu*. Chelu.
olio, m. Log. Sett. *ozu*. Mer. *ollu*.
oliòso, agg. Log. Sett. *ozosu*. Mer. *ollosu*.
olìre, v. n., tramandare odore.
olìva, f. Log. Mer. *olìa*. Sett. *oliba*, *aliba*.
olivàgnolo, → oleastro.
olivastro, agg., in colore de olia.
olivèto, m. Log. *oliariu*. Mer. *olivariu*. Sett. *olibariu*, *alibari*. Gall. *uliari*.
olivìgno, agg., in colore de olia. Oscuru.

olìvo, → ulivo.
olla, f. Log. Sett. *padedda*. Mer. *pingiada*.
olmèto, m., logu de ulumos.
olmo, m. Log. Sett. *ùlumu*. Mer. *ùlmu*.
olocàusto, m. Dial. Com. *olocaustu*.
ològrafo, m., testamentu factu de propria manu.
olosèrico, agg., de doppia seda.
oltra, → oltre.
oltracciò, avv. Log. Mer. *de plus*. Sett. *di più*.
oltracotànza, f. Dial. Com. *arrogànzia*, *superbia*.
oltracotàto, agg. Dial. Com. *presuntuosu*.
oltraggiàre, v. a. coi deriv. Log. *disattinare*, *inzulzare*. Mer. *strappazzai*. Sett. *-à*. Offendere.
oltràggio, m. Log. *offesa*, *inzulzu*. Mer. Sett. *oltraggiu*. Vituperiu.
oltraggiòso, agg. Log. *insultante*. Mer. Sett. *-ànti*.
oltramàre, → oltremare.
oltramarìno, agg. Log. *de cuddas partes*.
oltramontàno, agg. Log. *ai cuddae de sos montes*.
oltrandàre, v. n., andare plus innantis.
oltrànza, → oltraggio, eccesso.
oltrapassàre, → oltrepassare.
oltràrsi, v. n. p. Log. *avanzaresi*. Mer. *andai innantis*. Sett. *avanzassi*.
oltre, prep. Log. Mer. *a plus*. Sett. *a più*.
oltremàre, avv., ai cuddae de su mare.
oltremarìno, → oltramarino.
oltremisùra, avv. Log. Mer. *foras de misura*.
oltremòdo, avv., in modu estraordinariu.
oltremontàno, → oltramontano.
oltremònte, avv. Log. *ai cudd'ala de sos montes*.
oltrepassàre, avv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
omaccìno, m. Log. Mer. *homineddu*.
omàccio, -acciotto, m. Log. Mer. *hominazzu*.
omacciòne, m. Log. *hominone*. Mer. *-òni*.
omàggio, m. Dial. Com. *offerta*.
omài, avv. Dial. Com. *omai*. Hora mai.
ombelicàle, agg., de s'imbilighu.
ombelìco, m. Log. *imbiligu*. Mer. *bìddiu*. Sett. *imbìlicu*. Gall. *biddìcu*. Metaf. *mesu*, *centru*.
ombra, f. Log. Mer. *umbra*. Sett. *ombra*.
ombràcolo, m. Log. *umbraghe*. Mer. *umbragu*.
ombramènto, m. Log. Mer. *umbramentu*.
ombràre, v. a. coi deriv. Log. *umbrare*. Mer. *-ài*. Sett. *ombrà*. Aumbrare, timire.
ombratùra, f. Log. Mer. *umbradura*. Sett. *ombratura*.
ombre, f., ispecie de jogu de cartas.
ombreggiamènto, m. Dial. Com. *umbreggiamentu*.
ombreggiàre, v. n. Log. *umbreggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *umbreggià*. Fagher, dare umbra.
ombrèlla, f. -ellìno Log. *parasole*. Mer. Sett. *-li*.
ombrellàjo, m., qui faghet parapioggias.
ombrèllo, m. Log. Sett. *parapioggia*. Mer. *paraqua*.
ombrosità, f. Log. *umbrosidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *ombrositài*.
ombròso, agg. Log. *umbrosu*. Sett. *ombrosu*.
omèi, m. pl. Log. *lamentos*. Ohis, ahis.
omelìa, f. Dial. Com. *omelia*. Preiga.
omènto, m. Log. *trippale*, *ozu de istentinas*.
omeopatìa, f., sienzia de curare cum sos similes.
omeràle, agg., de sas palas.
omero, m. Log. Mer. *pala*. Sett. *omaru*, *ispadda*.
omèttere, → ommettere.
omicciuòlo, -cciàtto, -cciàttolo, m. Log. *omineddu*.
omicìda, m. Dial. Com. *omicìda*, *homizida*.
omicìdio, m. Dial. Com. *homizidiu*, *omicidiu*.
omìno, m., homine pagu de bonu.
omissiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
ommèttere, v. a. anom. Log. *omittere*. Mer. *omittiri*. Sett. *ommittì*. Trasandare, laxare andare.
omnìscio, agg., qui ischit totu.
omo, → uomo.
omogèneo, agg. Dial. Com. *omogeneu*, de su propriu genere.
omologàre, → paragonare, confrontare.
omòlogo, agg. Log. *corrispondente*. Mer. *-ènti*.
omònimo, agg., qui hat su matepsi nomen.
onanìsmo, m. Log. *pollutione*. Mer. Sett. *-zioni*.
oncia, f. Dial. Com. *unza*. Gall. *uncia*.
oncinàto, → uncinato.
onda, f. Dial. Com. *unda*.
ondàre, v. a. Log. *undare*, *aundare*. Mer. *-ài*.
ondàta, f. Log. Mer. *undada*. Sett. *undata*.
onde, avv. Log. *inue*, *ue*. Mer. Sett. *undi*. Proite.
ondeggiamènto, m. Dial. Com. *ondeggiamentu*.
ondeggiàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ondòso, agg. Dial. Com. *undosu*. Aundosu.
ondulaziòne, f., movimentu de sos fluidos.
ondùnque, avv., in dogni logu, in dogni parte.
oneròso, agg. Dial. Com. *onerosu*.
onestà, f. Log. *honestade*. Mer. *-àdi*. Sett. *onestai*.
onestamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
onestàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
onesteggiàre, v. a., tractare cum honestade.
onèsto, agg. Dial. Com. *onestu*, *honestu*.
onèsto, m. Dial. Com. *onestu*. Honestu.
onfàcio, m. Log. Gall. *zimpina*. Ua de matta.
onice, f., pedra pretiosa.
onìre, → svergognare, vituperare.
onnìmodo, avv., ind'ogni modu.
onninamènte, avv. Log. Mer. *de su totu*.
onnipossènte, -potente, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Totu poderosu.
onnipotentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
onnipotènza, avv. Dial. Com. *onnipotenzia*.
onnisciènte, agg., qui ischit totu.
onnisciènza, f., scienzia de totu sas cosas.
onnivedènte, agg., qui bidet ogni cosa.
onomàstico, m., sa die de su Sanctu sou.
onoràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
onorabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
onoràndo, agg. Dial. Com. *onorandu*.
onoranza, f. Dial. Com. *onoranzia*.
onoràre, v. a. Log. *onorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
onoràrio, m. Dial. Com. *salariu*.
onoratamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
onoratèzza, f. Log. Mer. *onoradesa*.
onoràto, agg. Log. *onoradu*. Mer. *-au*. Sett. *-àtu*.
onòre, m. Log. *honore*, *onore*. Mer. Sett. *onori*.
onorèvole, agg. Log. *onoràbile*. Mer. *-li*.
onorevolèzza, f. Log. Mer. *onoradesa*.
onorevolmènte, avv. Log. *honoradamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
onorificamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
onorificàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.

onorificènza, f. Dial. Com. *onorificenzia*.
onorìfico, agg. Dial. Com. *onorificu*. Honorificu.
onta, f. Dial. Com. *onta*, *affrontu*.
ontàno, m., arvere meda alta.
ontàre, v. a. Log. *affrontare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
onteggiàre, v. a. Log. *vituperare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ontosamènte, avv. Log. *vituperosamente*.
ontòso, agg. Log. *birgonzosu*. Mer. *brigungiosu*. Sett. *valgognosu*. De affrontu.
onùsto, agg. Log. *garrigadu*, *barriadu*, *pienadu*. Mer. *carrigau*. Sett. *barriàtu*. Gàrrigu.
opàco, agg., pienu, non trasparente.
opàlo, m., pedra pretiosa de colore biancu.
opera, f. Dial. Com. *opera*. Obera, opus.
operàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
operàjo, m. Dial. Com. *artista*, *operaju*.
operàre, oprare, v. a. coi deriv. Log. *operare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher, esighire.
operosità, f. Log. *operosidade*. Mer. *-àdi*.
operòso, agg. Dial. Com. *operosu*. Cuidadosu.
opìfice, m. Dial. Com. *mastru* → artefice.
opificio, m. Dial. Com. *fabrica*. Officina.
opìmo, agg. Log. *rassu*. Mer. Sett. *grassu*.
opinàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
opinànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
opinàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
opiniòne, m. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
opìparo, → suntuoso.
oppiàre, v. a. Log. *dare oppiu*. Mer. *donai oppiu*.
oppignoramènto, m. Dial. Com. *sequestru*.
oppignoràre, v. a. Log. *pignorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
oppignoraziòne, f. Log. Mer. *pignoramentu*.
oppilàre, v. a., serrare, impedire sos meatos o poros de su corpus.
oppilaziòne, f., impedimentu de su fluxu.
oppio, m. Dial. Com. *oppiu*.
opponènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
opponimènto, m. Dial. Com. *opponimentu*.
oppòrre, v. a. Log. *opponere*. Mer. *opponiri*. Sett. *opponì*. Contraighìre, contraìghere.
opportunamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
opportunità, f. Log. *opportunidade*. Mer. *-àdi*.
opportùno, agg. Dial. Com. *opportunu*.
oppòsito, m. Dial. Com. *oppòstu*, *contrariu*.
oppositòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
opposiziòne, f. Log. *oppositione*. Mer. Sett. *opposizioni*. Contrariedade.
oppòsto, m. ed agg. Dial. Com. *oppostu*.
oppressàre, → opprimere.
oppressiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
oppressìvo, agg. Dial. Com. *oppressivu*.
opprèsso, agg. Dial. Com. *oppressu*.
oppressòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
oppressùra, f. Dial. Com. *aggravamentu*.
opprìmere, v. a. Log. *opprimere*. Mer. *-ri*. Sett. *-ì*.
oppugnàre, v. a. coi deriv. Log. *espugnare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Contrariare, superare.
oppùre, avv. Log. Mer. *o puru*. Sett. *ovveru*.
opràre, → operare.
opulènte, -ènto, agg. Dial. Com. *riccu*.
opulènza, f. Log. Mer. *ricchesa*. Sett. *ricchezia*.
opùscolo, m. Dial. Com. *opùsculu*. Libereddu.
ora, f. Dial. Com. *ora*. Hora. Avv. Log. *como*. Mer. *immoi*. Sett. *abà*.
oràcolo, m. Dial. Com. *oràculu*.
orafo, orefice, m. Dial. Com. *prateri*, *platteri*.
oragàno, m. Dial. Com. *uraganu*, *tempesta*.
oramài, avv. Log. *finalmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
oràre, v. a. Log. *pregare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
oràrio, m. Dial. Com. *orariu*.
oràta, f. Dial. Com. *canina*. Ispecie de pische.
oratòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
oratòria, f. Dial. Com. *oratoria*.
oratoriamènte, avv. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
oratòrio, m. Dial. Com. *oratoriu*.
orazìone, f. Log. *oratione*. Mer. Sett. *orazioni*.
orbàcca, f., fructu de su laru, cipressu, etc.
orbàre, v. a. Log. *privare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
orbe, m. Dial. Com. *mundu*.
or bene, avv. Log. *bene*, *benes*. Mer. Sett. *beni*.
orbèzza, orbità, f. Log. *privatione*. Mer. *-zioni*.
orbicolàre, agg. Dial. Com. *tundu*.
orbita, f. Dial. Com. *circulu*.
orbo, agg. Log. *cegu*, *zegu*. Mer. *zurpu*. Sett. *ceggu*.
orcètto, m. Log. *ozaloru*. Mer. *vasarollu*.
orchèstra, f. Dial. Com. *orchestra*.
orcio, m. Log. *conzu*. Mer. *congiali*. Sett. *urzolu*.
orciuolàjo, m., qui faghet conzos.
orciuòlo, m. Log. *conzeddu*. Mer. *congialeddu*.
orco, m. Dial. Com. *orcu*.
orda, f. Log. *frotta*. Mer. *cerda*. Gall. *troppa*.
ordìgno, m. Log. Sett. *ordignu*. Mer. *-dingiu*.
ordimènto, m. Dial. Com. *ordimentu*.
ordinàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
ordinalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ordinamènto, m. Dial. Com. *ordinamentu*.
ordinàndo, agg. Dial. Com. *ordinandu*.
ordinànza, f. Dial. Com. *ordinanzia*.
ordinàre, v. a. coi deriv. Log. *ordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cumandare. Disponnere.
ordinariamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-enti*.
ordinatìvo, agg. Dial. Com. *ordinativu*.
ordine, m. Log. *ordine*. Mer. Sett. *ordini*.
ordìre, v. a. Log. *boldìre*, *ordire*. Mer. *ordiri*.
ordìto, m. Log. *bordidu*. Mer. *ordìu*.
orditòjo, m. *bordidorzu*. Mer. *ordidròxu*.
orditòre, m. Log. *ordidore*. Mer. Sett. *-òri*.
orditùra, m. Dial. Com. *ordidura*.
orècchia, → orecchio.
orecchiàre, → origliare.
orecchiàta, f., colpu ad s'orija.
orècchio, m. Log. *orija*. Mer. *origa*. Sett. *oreccia*.
orecchiòne, m. Log. *orijone*. Mer. *origoni*.
orecchiùto, agg. Log. *orijudu*, de orijas mannas.
orèfice, m. Log. *prateri*. Mer. *orìfizi*.
oreficerìa, f., buttega de su prateri.
orèggio, m. Log. *aeresitta*. Mer. *tirantella*.
orerìa, f. Log. *orerìa*. Quantidade de oro.
orèzza, f., -zzo m. → oreggio.
orfana, f. Dial. Com. *orfana*.
orfanèllo, m. Dial. Com. *orfaneddu*.
orfanèzza, f. Log. *orfanesa*. Mer. *-fanìa*.
orfano, m. Dial. Com. *orfanu*.
orfanotròfio, m. Dial. Com. *orfanotrofiu*.

organàjo, m. Mer. *organista*. Fabbricante.
organàre, v. a. Log. *organare* → organizzare.
organicamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
orgànico, agg. Dial. Com. *organicu*.
organìsta, m. Log. *organista*. Qui sonat organos.
organizzàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
organo, m. Dial. Com. *organu*.
organzìno, m., sa seda de ordire.
orgàsmo, m. Dial. Com. *orgasmu*. Impetu.
orgia, f., misura.
orgie, f. pl. *isfrenadesa*.
orgogliàre, v. n. Log. *insuperbire*. Mer. *-ìri*.
orgòglio, m. Dial. Com. *superbia*.
orgogliosamènte, avv. Log. *superbamente*. Mer. *-ti*.
orgogliosità, f. Dial. Com. *superbia*.
orgoglìoso, agg. Dial. Com. *superbu*. Fieru.
oribàndolo, m., ispecie de cintura antiga.
oricàlco, m. Log. *latone*. Mer. Sett. *latoni*.
oricànno, m., vasettu de cosas odoriferas.
oricèllo, m., tintura de pannos.
orichìcco, m., gomma de pruna, mendula, etc.
oricrinìto, agg., pilibrundu, pilos de oro.
orientàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
orientalìsta, agg., qui ischit limbas orientales.
orientàre, v. a. Log. *regulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
oriènte, m. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
orifiàmma, f., bandela cum sa fiamma.
orificerìa, → oreficerìa.
orificio, m. Dial. Com. *oru*. Abbertura.
orìgano, m., ispecie de erva.
originàle, m. Log. *originale*. Mer. Sett. *-àli*.
originalità, f. Log. *originalidade*. Mer. *-àdi*.
originalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
originàre, v. a. Log. *originare*. Mer. *-ài*.
originariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
originàrio, agg. Dial. Com. *-àriu*, *originativu*.
orìgine, f. Log. *origine*. Mer. Sett. *-ni*. Causa.
origliàre, v. n., iscultare cum s'orija.
origlière, m. Log. *cabidale*. Mer. *cuscinu*.
orìna, m. Dial. Com. *orina*.
orinàle, m. Log. *orinale*. Mer. Sett. *orinali*.
orinàre, v. n. Log. *orinare*. Mer. *orinai*. Sett. *-à*.
orinàta, f. Log. Mer. *orinada*, *pisciada*.
oriolàjo, m. Log. *orolozaju*. Mer. *arrelogieri*.
oriòlo, Mer. *arrelogiu*, *relogiu* → oriuolo.
Oriòne, m. Log. *istentales*, *sos tres Res*, costellaz.
oriùndo, agg. Log. Mer. *oriundu*. Nativu.
oriuolàjo, Mer. *arrelogieri*, *relogieri* → oriolajo.
oriuòlo, m. Log. *horolozu*. Mer. *arrelogiu*.
orizònte, → orizzonte.
orizzontàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
orizzontalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
orizzònte, m. Log. *orizzonte*. Mer. Sett. *-ònti*.
orlàre, v. a. Log. *orizare*. Sett. *-à*. Mer. *forettai*.
orlatùra, f. Log. *orizu*. Mer. *forettadura*.
orlìccio, m. Log. *origheddu*. Mer. *pizzicorru*.
orlo, m. Dial. Com. *oru*. Mer. *foretta*.
orma, f. Log. *semida*. Mer. *rasta*, *peada*.
ormài, → oramai.
ormàre, -meggiare, v. a. Log. *seguzare*. Mer. *portai a castiu*, *portai avatu*.
ormatòre, m. Log. *seguzadore*. Mer. *arrastadori*.
ormesìno, m. Dial. Com. *armisinu*. Drappu.
ornamènto, m. Dial. Com. *ornamentu*.
ornàre, v. a. coi deriv. Log. *ornare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ornatamènte, avv. Log. *ornadamente*. Mer. Sett. *-ti*.
ornatòre, m. Log. *ornadore*. Mer. Sett. *-òri*.
ornatùra, f. Dial. Com. *ornadura*.
ornitologìa, f., sienzia de sos puzones.
orno, m., ispecie de arvere.
oro, m. Log. *oro*. Mer. Sett. *oru*.
oròbo, m., ispecie de legumen.
orologière, m. Log. *orolozaju*. Mer. *arrelogeri*.
oròscopo, m. Log. *bonaventura*. Puntu dai su quale sos antigos leaiant sa bona fortuna.
orpellàjo, m., qui faghet s'oropedde.
orpellàre, v. a. coi deriv. Log. *tinghere*, *coberrer de oropedde*. Mer. *orpellai*. Fig. *ingannare*.
orpèllo, m. Log. *oropedde*. Fig. *pretestu*, *ingannu*.
orpimènto, m., ispecie de velenu.
orrànza, → onoranza.
orrendamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
orrèndo, agg. Dial. Com. *orrendu*. Horrendu.
orrèvole, → onorevole.
orrevolèzza, f. Log. *honoradesa*. Sett. *onoratezia*.
orrevolmènte, avv. Log. *honoradamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum honore.
orrìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
orribilità, f. Log. *orribilidade*. Mer. Sett. *-àdi*.
orribilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
orridèzza, orriditàà, f. Log. Mer. *orridesa*.
orrido, agg. Dial. Com. *orridu*.
orrìfico, → onorifico.
orripilàto, agg. Log. *astuddidu*. Mer. *azziccau*.
orripilazìone, f. Log. *astuddimentu*.
orrisonànte, agg., de sonu orrendu.
orròre, m. Log. *orrore*. Mer. Sett. *orrori*.
orsa, f. Dial. Com. *ursa*.
orsàcchio, m., ursu minore.
orsàta, f., lamentu cum paraulas pagu intesas.
orso, m. Dial. Com. *ursu*.
orsòjo, m., seda qui servit a ordire.
ortàggio, m. Dial. Com. *ortaggiu*, *erbaggiu*.
ortàglia, f. Dial. Com. *ortaglia*.
ortatòrio, agg. Dial. Com. *ortatoriu*.
ortèfica, f., male qui laxat mancias in sa pedde.
ortìca, f. Log. *ortija*. Mer. *pizzianti*. Sett. *ortigga*.
orticàjo, -ticheto, m. Log., logu de ortija.
orticèllo, m. Log. *ortigheddu*. Mer. *ortixeddu*.
orticheggiàre, v. n., pungher cum ortija.
orticoltùra, f. Dial. Com. *orticoltura*.
orto, m. Dial. Com. *ortu*. Nàschida. Agg. Log. *nàschidu*. Mer. *nàsciu*. Sett. *naddu*, *natu*.
ortodòsso, agg. Dial. Com. *ortodossu*, *cattolicu*.
ortografìa, f. Dial. Com. *ortografia*.
ortolàno, m. Dial. Com. *ortulanu*.
or vìa, interj. Dial. Com. *olà*, *he*, *bah!*
orza, f. Dial. Com. *orza*. Andare a orza.
orzajuòlo, m. Log. *arzòlu*. Mer. *braxòlu*.
orzàre, v. n., andare a orza.
orzàta, f. Dial. Com. *orzata*.
orzeggiàre, → orzare.
orzèse, m., ispecie de bidighinzu.
orzo, m. Log. *orzu*. Mer. *orgiu*. Sett. *ozu*.

orzuòlo, m., male caducu de sos caddos.
osannàre, v. n., cantare osannas.
osàre, v. n. Log. *azzardare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
oscenamènte, avv. Log. *disonestamente*. Mer. Sett. *-ti*.
oscenità, f. Log. *disonestade*. Mer. Sett. *-àdi*.
oscèno, agg. Dial. Com. *disonestu*.
oscillàre, v. n. coi deriv. *movere*, *ballare*. Mer. *sanziai*. Sett. *mobì*. Gall. *muì*.
oscio, m., ispecie de pulcinella.
oscitaziòne, → sbadiglio.
osculàre, → baciare.
oscuràre, v. a. coi deriv. Log. *oscurare*. Mer. *-ài*. Sett. *abbugià*.
oscurèzza, -curità, f. Log. *iscuru*. Mer. *scurìu*. Sett. *bugiu*.
oscurìccio, agg., unu pagu oscuru.
oscùro, m. Log. *iscuru*. Mer. *scuriu*. Sett. *bùgiu*. Agg. Log. *iscùru*. Mer. *scurìu*. Sett. *bugiu*.
oso, → audace, ardito.
ospedàle, m. Log. *ispidale*. Mer. Sett. *ispidali*.
ospitàle, agg., qui rezzit istranzos. Sost. → ospedale.
ospitalità, f. Log. *posada*. Mer. *alloggiu*.
ospite, m. Log. *istranzu*. Mer. *stràngiu*. Sett. *istragnu*.
ospiziàre, v. a. Log. *allogiare*, *allozare*. Mer. *alloggiai*. Sett. *alloggià*.
ospìzio, m. Dial. Com. *ospiziu*.
ossàjo, m., qui trabagliat in ossu.
ossàme, m. Log. *ossa*, *ossiga*. Mer. *ossera*. Quantidade de ossos.
ossàrio, m. Log. *òssiga de zimitoriu*.
ossatùra, f. Dial. Com. *ossadura*.
ossecràre, → pregare.
osseo, agg. Dial. Com. *osseu*, de ossu.
ossequiàre, v. a. Log. *venerare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rispectare, obbedire.
ossèquio, m. Dial. Com. *rispettu*, *riverenzia*.
ossequiosamènte, avv. Log. *rispettosamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
ossequiòso, agg. Dial. Com. *rispettosu*.
osserèllo, ossicello, m. Log. *ossigheddu*.
osservàre, v. a. coi deriv. Log. *osservare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher attenzione, istare attentu.
osservaziòne, f. Log. *observatione*. Mer. Sett. *osservazioni*.
ossèsso, agg. Log. *indemoniadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
ossidàre, v. a. Log. *ossidare*, *ruinzare*. Mer. *ossidai*, *arruinai*. Gall. *arrughiinì*.
ossidaziòne, f. Log. *ruinzadura*.
ossidiòne, f. Voc. Lat. → assedio.
ossido, m. Log. *ruinzu*. Mer. *arruìnu*.
ossificàrsi, v. n. p. Log. *-àre*. Faghersi a ossu.
ossimèle, m., bivanda de aghedu et mele.
osso, m. Dial. Com. *ossu*.
ossolèto, → antiquato, disusato.
ossòso, agg., pienu de ossos.
ossùto, agg. Log. Mer. *ossùdu*. Sett. *ossutu*.
ostàcolo, m. Dial. Com. *ostàculu*.
ostàggio, m. Log. *presonèri*. Mer. *ostaggiu*, persona dada pro seguranzia.
ostànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
ostàre, v. n. Log. *-are*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Impedire.
ostàtico, → ostaggio.
oste, m. Log. *osteriarzu*. Mer. *osteriargiu*.
osteggiàre, v. n. Log. *assediare*, *attaccare*.
ostellàggio, m., alloggiamentu.
ostellàno, -elliere → oste.
ostèllo, m. Dial. Com. *osteria*. Albergo.
ostensìbile, agg. Log. *ammustrabile*. Mer. Sett. *ammostràbili*.
ostensione, f. Log. *mustra*. Mer. Sett. *mostra*.
ostensìvo, → demostrativo.
ostensòre, m., su qui ammustrat.
ostensòrio, m. Log. Mer. *ostensoriu*, *isfera*.
ostentamènto, m. Dial. Com. *vanagloria*.
ostentàre, v. a. Log. *fagher mustra*, *impompare*. Mer. *ostentai*, *spacconai*. Sett. *-à*.
ostentatòre, m. Dial. Com. *vanagloriosu*.
ostentaziòne, f. Dial. Com. *vanagloria*.
ostènto, → prodigio, portento.
osterìa, f. Log. Mer. *osteria*.
ostèssa, f. Log. *osteriàrza*. Mer. *osteriargia*.
ostetricàre, v. a., fagher de mama de partu.
ostetrìce, f. Log. *mastra de partu*. Mer. *levadora*. Sett. *mamma di partu*.
ostia, f. Dial. Com. *ostia*. Offerta.
ostiàrio, → portinajo, usciere.
ostichèzza, → rozzezza, stranezza.
òstico, agg. Dial. Com. *aspru*. Fig. *istranu*.
ostière, ostièro → ostello, oste.
ostìle, agg. Log. *ostile*. Mer. Sett. *-li*. Inimigu.
ostilità, f. Dial. Com. *inimicizia*. Ostilidade.
ostilmènte, avv. Log. *inimigadamente*.
ostinamènto, m., -nazione f. Log. *ostinassione*. Mer. Sett. *ostinazioni*.
ostinàrsi, v. n. p. Log. *ostinaresi*. Mer. *-aisì*. Sett. *-àssi*.
ostinatamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ostinàto, agg. Log. *ostinadu*. Mer. *-àu*. Sett. *ostinatu*. Testardu, arrogante.
ostracìsmo, m. Dial. Com. *exiliu*. Disterru.
ostrica, f. Log. *gioga marina*. Mer. *ostioni*.
ostricàjo, m., qui bendet gioga marina.
ostro, m. Log. *mesudie*, bentu. Purpura.
ostruìre, v. a. Log. *ostruire*. Mer. *ostruiri*. Tenner su male de induramentu de visceres.
ostrùtto, agg. Log. Mer. *ostruttu*, *induridu*.
ostruzìone, f. Log. *ostrussione*, *induramentu*.
ostupefàre, v. a. Log. *fagher istupidu*.
ostupefaziòne, f. Dial. Com. *maraviglia*.
otalmìa, → oftalmia.
otre, otro, m. Log. *buza*. Mer. *ùrdi*. Pl. *urdis*.
otrètto, otricello, m. Log. *buzighedda*.
ottànta, agg. num. Dial. Com. *ottanta*.
ottàrda, f., ispecie de puzone de rapina.
ottàre, v. a. Log. *eligere*. Mer. *eligiri*. Sett. *eligì*.
ottatìvo, m., qui si disizat, qui si pregat.
ottàva, m. Dial. Com. *ottava*.
ottavarìma, f. Dial. Com. *ottavarima*.
ottavàrio, m. Log. *ottavariu*.
ottàvo, agg. num. Dial. Com. *ottavu*.
ottemperàre, v. n. Voc. Lat. → ubbidire.
ottenebràre, v. a. coi deriv. Oscurare.
ottenère, v. a. Log. *ottènnere*. Mer. *ottèniri*. Sett. *ottenì*. Consighire.
ottenùto, agg. Log. *ottènnidu*. Mer. *ottenniu*, *ottentu*. Sett. *ottenutu*.
ottestaziòne, → giuramento.

ottica, f., sienzia subra sos ojos.
ottico, m. Dial. Com. *otticu*. Qui faghet ispijitos.
ottimamènte, avv. Log. *ottimamente*. Mer. Sett. *-ti*.
ottimàte, m. Log. *principale*. Mer. Sett. *-àli*.
ottimo, agg. Dial. Com. *ottimu*. Optimu.
otto, agg. Log. *otto*, *octo*. Mer. Sett. *ottu*.
ottòbre, m. Log. Sett. *Santuaini*. Mer. *ottobre*, *mesi de ledaminis*. Gall. *Santigaini*.
ottogenàrio, agg., de ottant'annos.
ottoleàre, → concedere.
ottonàjo, m. Log. *lattoneri*. Mer. *lottoneri*.
ottonàrio, agg. Dial. Com. *ottonariu*, de octo.
ottòne, m. Log. *lattone*. Mer. *lottoni*.
ottuagenàrio, → ottogenario.
otturàre, v. a. coi deriv. Log. *tuppare*. Mer. *-ài*.
ottusità, ottusezza, f. Log. Mer. *duresa*, *tontesa*. Sett. *tontezia*.
ottùso, agg. Dial. Com. *duru*, *tontu*.
ovàja, f. Dial. Com. *ovaja*.
ovàle, agg., in forma de ou.
ovànte, → giulivo.
ovàrio, → ovaja.
ovàtta, f., ispecie de beste de camera.
ovazióne, f. Log. Sett. *allegria*. Mer. *allirghia*.
ove, avv. Log. *ue*, *inue*. Mer. *aundi*. Sett. *inui*.
ovìle, m. Log. *cuile*. Sett. *-li*, *stazzu*. Mer. *madau*.
ovìparo, agg., qui faghet oos.
ovo, ovolo → uovo.
ovra, → opra.
ovùnque, avv. Log. *ue si siat*. Mer. *aundi si siat*. Sett. *undi si sia*.
ovvèro, avv. Log. Mer. *opuru*. Sett. *ovveru*.
ovviamènte, avv. Log. *facilmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
ovviàre, v. n. coi deriv. *impedire*, *attoppare*. Mer. *impedìri*. Sett. *impedì*. Gall. *intuppà*.
ovvio, agg. Log. *facile*, *fàzzile*. Mer. Sett. *-li*.
ozèna, f., ulzera intro de su nare.
ozìaco, → infausto.
ozio, m. Dial. Com. *òziu*.
oziosàggine, -sità, f. Log. *oziosidade*. Mer. *-àdi*.
oziosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ozióso, agg. Dial. Com. *oziosu*. Isfaccendadu.
ozzimo, m. Log. *basile*. Sett. *-li*. Mer. *affàbica*. Gall. *basalicò*. Ispecie de erba odorosa.

P

p, litera conson., Dial. Com. *pe*, *pi*.
pacàre, → pacificare.
pacatamènte, avv. Log. *tranquillamente*. Mer. Sett. *tranquillamenti*. Pazificamente.
pacatèzza, f. Log. *tranquillidade*. Mer. *-àdi*.
pacàto, agg. Log. Mer. *tranquillu*, *placidu*.
pàcca, f., voce bassa → percossa.
pacchètto, m. Dial. Com. *pacchèttu*.
pacchiàre, v. a. e n., mandigare meda, lambridu.
pàcchio, m., voce bassa → pasto.
pacchióne, m. Log. *mandigadore*. Mer. *pappadori*. Sett. *mangioni*. Lambridu.
pacciàme, -iume, m., frazigumen de cosas pro alledaminare sa terra.
pacciàno, → poltrone, disutile.
pacciòtta, → corpacciata.
pàcco, m. Log. Mer. *paccu*. Imboligu.
paccottìglia, f. Dial. Com. *paccottiglia*.
pàce, f. Log. *paghe*. Mer. *paxi*. Sett. *pazi*.
pacìare, → pacificare.
pacière, m. Log. *ponepaghe*, *pazificadore*.
pacificàre, v. a. coi deriv. Log. *pazificare*. Mer. *pacificai*. Sett. *pazificà*.
pacìfico, agg. Log. Sett. *pazificu*. Mer. *pacificu*.
padèlla, f. Log. Sett. *padèdda*. Mer. *sartània*.
padellàjo, m. Log. *padeddaju*. Qui faghet, o bendet padeddas.
padigliòne, m. Log. *pabaglione*. Mer. *pabilloni*.
pàdre, m. Dial. Com. *babbu*. Pro religiosu, Log. *padre*. Mer. *para*. Sett. *frati*.
padrefamìglia, agg. e m. Log. Mer. *babbu de familia*.
padreggiàre, v. n., esser simile ad su babbu.
padrìno, m. Log. *nonnu*, *padrinu*. Mer. *pardinu*. Sett. *patrinu*. Gall. *nonnu*.
padròna, f. Log. Sett. *padrona*. Mer. *meri*.
padronànza, f. Dial. Com. *dominiu*.
padronàto, -tronàto, -tronàggio, m. Dial. Com. *patronatu*, *dominiu*, *derettu*.
padroncìno, m. Log. *padroneddu*, *merigheddu*. Mer. *merixeddu*.
padróne, m. Log. *padronu*, *mere*. Mer. *meri*. Sett. *patronu*, *paddronu*.
padroneggiàre, → dominare.
padùle, -lùde, m. Log. *paule*. Mer. Sett. *paùli*.
padulòso, agg. Gall. *padulosu* → paludoso.
paesàggio, m. Dial. Com. *paesaggiu*.
paesàno, m. Dial. Com. *paisanu*.
paèse, m. Dial. Com. *paisu*. Gall. *paesi*. Paesu.
paesìsta, m. Dial. Com. *paesista*. Qui pintat vedutas de campagna.
paffùto, agg. Log. *rassu et tundu*. Mer. *grassottu*.
paga, f. Dial. Com. *paga*.
paganèsimo, m. Dial. Com. *paganesimu*.
pagàno, m. Dial. Com. *paganu*.
pagàre, v. a. coi deriv. Log. *pagare*. Mer. *-ài*.
pagèllo, m. Dial. Com. *pagellu*, pesce.
pàggio, m. Dial. Com. *paggiu*. Servidore.
pagherò, m. Log. *obbligazione*, *iscriptura*.
pàgina, f. Dial. Com. *pàgina*.
pàglia, f. Log. *paza*. Mer. *palla*. Sett. *paglia*.
pagliàjo, m. Log. *peddarzu*. Muntone de paza.
pagliajuòlo, m., qui bendet paza.
paglierìccio, m. Log. *saccone*. Sett. *-òni*. Mer. *pagliazza*.
paglièto, m., logu profundu de istagnu, ue creschet paza meda.
pagliolàja, → giogaja.
pagliòso, agg., pienu de paza.
pagliùme, m., quantidade de paza minuda.
pagliuòla, -gliùzza, f. Log. *paza minore*.
pagnòtta, f. Dial. Com. *pagnotta*.
pàgo, m. → paga. Agg. → appagato.
pagòde, m., tempiu de sos Indianos.
pàjo, paro, m. Log. *paju*. Mer. *loba*. Sett. *paggiu*.
pajolàta, f. Log. *labiolada*. Mer. *cardaxàda*.
pajuòlo, m. Log. *labiòlu*. Mer. *cardàxiu*. Sett. *paggiolu*. Gall. *pagghiolu*.
pàla, f. Log. Sett. *pala*. Mer. *palia*.
paladìno, m. Dial. Com. *paladinu*.
palafìtta, f. Dial. Com. *palafitta*. Pilotaggiu.
palafittàre, v. a., fagher palafittas, ficchire palos in terra pro reparu de s'abba.
palafrenière, m. Dial. Com. *palafreneri*.
palafrèno, m. Dial. Com. *palafrenu*.
palàgio, → palazzo.
palàja, f., chigula qui criat in sa canna.
palamènto, m., totu sos remos de una galera.
palamidòne, m. Log. *homine pagu de bonu*.
palamìta, f., ispecie de pische.
palànca, f., palu divisu in duos pro serrare.
palancàto, m., tancadura facta a palos.
palàncola, f., bancu, o trae pro passare riu.
palàndra, f., ispecie de bastimentu.
palandràno, m. Log. Mer. *cabbànu*.
palàre, v. a. Log. *ficchire palos*. Mer. *ficchiri palus*.
palàta, f., riparu factu a palos.
palatìna, ornamentu de tuju de sas feminas. Ispecie de maladia de sos caddos.
palatìno, m. Dial. Com. *palatinu*. Paladinu.
palàto, m. Log. *chelu de sa bula*. Mer. *paladari*. Gall. *palatrai*. Agg. fortificadu cum palos.
palàzzo, m. Log. *palatu*. Mer. Sett. *palazzu*.
palcàto, agg. Log. *intauladu*. Sett. *-àtu*.
palchètto, m. Log. *salaju*. Loggia de teatru.
palco, m. Dial. Com. *palcu*.
palèo, m. Log. *marrocula* → trottola.
palesàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.

palèse, agg. Log. *palese*, *palesu*. Mer. Sett. *palesi*. Claru, patente.
palesemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
palèstra, f., logu de eserciziu.
palètta, f. Dial. Com. *palitta*.
palettatùra, f., incrastu de sas taulas.
palettière, m., istrumentu de orìfize.
palètto, m. Log. *rocchittu*. Mer. *palixeddu*.
palificàre, v. a., ficchire palos pro reparu.
palificàta, f., riparu factu cum palos.
palinodìa, f. Voc. Gr. → ritrattazione.
pàlio, m. Dial. Com. *paliu*, *palu*. Premiu.
paliòtto, m., frontale de altare.
palischèrmo, m. Log. Mer. *barchitta*, *ischiffu*.
paliùro, m., ispecie de pianta ispinosa.
palizzàta, f., reparu factu cum palos.
pàlla, f. Dial. Com. *balla*. Pilotta.
pallàjo, m. Log. *pazarzu*. Mer. *domu de palla*.
pallamàglio, m., ispecie de giogu.
pallàre, v. n., giogare a pilotta.
pallàta, f., colpu de boccia de nie.
palleggiàre, v. n., istare gioghende cum sa pilotta. Burlare, trattènnere.
pallènte, agg. Dial. Com. *pàllidu*.
pallerìno, m., giogadore de pilotta.
palliamènto, m. Dial. Com. *palliamentu*.
palliàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fingere.
palliatìvo, m. Dial. Com. *palliativu*. Lenitivu.
pallidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pallidèzza, f. Log. Mer. *pallidesa*.
pallidòre, -llidùme → pallidezza.
pàllidu, agg. Dial. Com. *pallidu*.
pallìno, m. Log. *perdigone*. Mer. Sett. *-òni*.
pallio, m. Dial. Com. *palliu*, *mantu*.
pallonàre, v. n., giogare ad su pallone.
pallòne, m. Mer. *balloni*. Pilotta manna.
pallòre, m. Log. Mer. *pallidesa*.
pallòttola, f. Log. *pilotta*. Mer. *ballotta*.
palma, f. Dial. Com. *palma*.
palmàre, agg., de unu palmu. Notabile.
palmàta, f. Dial. Com. *ciaffu*.
palmèlla, f., lana a fioccos et curza.
palmènto, m. Log. *lacu*, ue si cattigat sa ua.
palmèto, palmàjo, m., logu de palma.
palmière, m. e agg. → pellegrino.
pàlmite, m. Log. *probaina*. Sarmentu.
palmìzio, m. Log. *palmittu*. Sett. *palmizzu*.
pàlmo, m. Log. *palmu*, *parmu*. Mer. *palmu*.
palmòne, m. Sett. *arbureddu*. Mer. *-èdda*. Palu ue si ponet su biscu pro leare puzones.
palmòso, agg., abbundante de palma.
pàlo, m. Log. *roccu*. Mer. Sett. *palu*.
palombàro, m., homine qui andat subt'abba.
palombèlla, f. Log. *tudone*. Mer. *succella*.
palombìna, f., ispecie de ua.
palòmbo, m. Log. *columba areste*. Mer. *tidu*.
palòscio, m., ispada curza de unu tagliu.
palpàre, v. a. coi deriv. Log. *apparpidare*, *appalpuzare*, *palpare*. Mer. *apprapuddai*. Sett. *appalpà*. Fig. *assegurare-si*, *adulare*.
palpatòre, m. Log. *aduladore*. Mer. Sett. *-òri*.
palpèbra, f. Dial. Com. *pibirista*.
palpeggiàre, v. a. Log. *appalpuzare*. Mer. *appalpài*, *mangiucai*. Sett. *appalpà*.
palpitàre, v. n. coi deriv. Log. *-àre*. Sett. *-à*. Mer. *palpitai*, *affannai*. Affannare.
palpitaziòne, f. Log. *-zione*. Mer. Sett. *-òni*.
palpòne, (a) avv. Log. *ad s'appalpone*. Mer. *a prapponi*, *a prapponis*.
paltòne, → accattone.
paltoneggiàre, v. n., fagher de birbante pedende.
paltonerìa, f. Dial. Com. *birbanteria*.
paltonière, m. Log. *birbante*, *andalieni*.
paludàle, -dano, agg. Dial. Com. *paludosu*.
paludamènto, m., beste de sos Romanos.
palùde, f. Log. *paùle*. Mer. Sett. *pauli*.
palvèse, → pavese.
pampanàta, f. Dial. Com. *mussa*.
pampanèlla, f. Log. *fozatta*.
pàmpano, -àmpino, m. Dial. Com. *pàmpinu*, *bide*.
pampìneo, -pinoso, agg., pienu de pampinos.
panàce, m., -àcea f., rimediu universale.
panàta, f. Log. *abba panada*. Mer. *papparedda*.
panàtica, f., provvisione de pane.
panattièra, f. Dial. Com. *panattera*.
panattièro, m. Dial. Com. *panatteri*.
pànca, f. Log. Mer. *mesa*. Pezza, sezzidorzu.
pancàccia, f., bancu in logu pubblicu ue si trattenet sa gente pro ciarrare.
pancàle, m. Log. *coberibanca*. Mer. *coberibàngu*.
pancàta, f., quantidade de gente in su bancu.
pancèlla, → grembiale.
panchìna, f. Log. *mesighedda*. Mer. *mesixedda*.
pància, f. Log. *matta*. Sett. *panza*. Mer. *pancia*.
pancièra, f., armadura de sa panza.
panciòtto, m. Dial. Com. *corpette*, *corpettu*.
panciùto, agg. Log. *mattùdu*, *panzudu*. Mer. *panciudu*. Sett. *panciutu*. Mattimannu.
pancòne, m. Dial. Com. *bancu*.
pancòtto, m. Log. *panecottu*. Mer. Sett. *panicottu*.
pàndere, v. a. Voc. Lat. → manifestare.
pàne, m. Log. *pane*. Mer. Sett. *pani*.
panegìrico, m. Dial. Com. *panegiricu*.
panèllo, m., istrazzu accesu pro dare lughe.
panerìccio, m. Log. *panarighe*. Mer. *panereddu*.
panerìno, m. Log. *paneri*. Mer. *panereddu*.
pània, f. Dial. Com. *biscu*. Mer. *viscu*.
pànico, agg. Dial. Com. *panicu*. Timore panicu.
panìco, m., zenina pro sos puzones.
panièra, f., panière m. Log. *panerìna*.
panificàre, v. a. Log. *-àre*, *fagher pane*. Mer. *fai pani*. Faghersi a pane.
panificio, m., fabbrica de pane.
paniòne, m. Log. *bertiga de biscu*. Mer. *fustìgu*.
paniòso, agg. Log. *biscosu* → viscoso.
paniùzza, f., bertighitta de biscu. Mer. *fustigheddu*.
pànna, f. Log. *pizu de latte*. Mer. *pillu de latti*.
pannajuòlo, m., mercante de pannu.
panneggiàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pànnia, f. Log. *uda* → sala.
pannicèllo, m. Log. *pannigheddu*. Mer. *-nixeddu*.
pannière, → pannajuolo.
pannilìno, -olìno, m. Log. *pannu*, *biancheria*.
pannìna, f. Log. *pannìa*. Pannu de ogni sorte.

pànno, m. Dial. Com. *pannu*.
pannòcchia, f. Log. *ispiga*, *budrone de trigu india*.
pannocchiùto, agg., qui faghet a budrones.
pannolìno, → pannilino.
pannòso, agg. Log. *poveru*, *istrazzuladu*.
pannùme, m. Log. *qui illuinat sa vista*.
panporcìno, m. Log. *paneporcu*. Mer. *fà de porcus*. Herba, pianta.
pantalòne, m. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
pantàno, m. Dial. Com. *pantàmu*, *-ànu*.
pantanòso, agg. Dial. Com. *pantamosu*, *-anosu*.
pantèra, f. Dial. Com. *pantera*. Bestia feroce.
panteràna, f., ispecie de puzone. Chilandra.
pantòfola, -ùfola, f. Log. Mer. *pantòfola*.
pantomìma, f. Mer. *pantomima*. Gestos.
panùnto, m. Log. *panuntu*. Fig. *cosa opportuna*.
panzanàre, v. n. Log. *coglionare*. Sett. *-à*. Mer. *cogliunai*. Beffare, fagher cionfra.
panzàne, f. Log. Mer. *coglionerias*, *burlas*.
pàolo, m. Dial. Com. *paulu*, moneda.
paòne, → pavone.
papà, m. Dial. Com. *bàbbu*.
pàpa, m. Log. *pàba*. Mer. *pàpa*. Sett. *pàbba*.
papàle, agg. Log. *papàle*. Mer. *-àli*.
papàsso, m., sacerdote de falsas religiones.
papàto, m. Log. *pabadu*. Mer. *-àu*. Sett. *pabbatu*.
papàvero, m. Log. *pabaùle*. Mer. *pabaùli*.
paperìna, f., ispecie de lattuca.
pàpero, -erino, m., oca minoredda.
papèsco, → papale.
papiliòne, → farfalla.
papìlla, m. Log. *cabiju* → capezzolo.
papìro, m., pianta da ue si faghiat antigamente su pabiru de iscriere.
papìsta, m., seguace de su Paba.
pàppa, f. Dial. Com. *pappa*.
pappafico, m., ispecie de iscuffia.
pappagàllo, m. Dial. Com. *papagallu*.
pappardèlle, f. Log. *pappardellas*. Regottu frixu.
pappàre, v. n. Log. *mandigare*. Mer. *pappai*. Sett. *magnà* → mangiare.
pappàta, f. Log. *mandigada*. Mer. *pappàda*.
pappatàci, m., qui mandigat et cagliat.
pappatòre, m. Log. *mandigadore*. Mer. *pappadori*.
pappìna, f. Dial. Com. *pappìna*.
pappìno, m., servidore de ispidale.
pàppo, m. voce puer. → pane.
pappolàta, f., cosa liquida. Fig. *buffonada*.
pappòne, m. Log. *mandigadore*. Mer. *pappadori*.
pàra, → parata, riparo.
paràbola, f. Dial. Com. *parabula*. Contu.
parabolàno, → parolajo, ciarlone.
paràclito, paraclèto, m., s'Ispiridu Sanctu.
Paradìso, m. Dial. Com. *Paradisu*.
paradossàre, v. n., narrer cosas ispropositadas.
paradòsso, m. Dial. Com. *ispropositu*.
parafàngo, m., qui parat su fangu.
parafèrna, f. Log. Mer. *subraddòda*. Parafrenu.
parafernàli, → sopraddotale.
paràffo, m., sa cifra o firma de su notariu.
parafrasàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
paràfrasi, f., paraula in termines plus claros.
parafùlmine, m., qui parat su raju.
paràggio, → paragone.
paragonàre, v. a. coi deriv. Log. *paragonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cunfrontare.
paragòne, m. Log. *paragone*. Mer. Sett. *-òni*.
paràgrafo, m. Dial. Com. *paràgrafu*.
paragràndine, m., qui parat su randine.
paralèllo, -allelo, agg. Dial. Com. *parallèlu*.
paràlisi, -alisìa, f. Dial. Com. *paralisi*.
paralìtico, agg. Dial. Com. *paraliticu*.
paralogizzàre, v. n., arrejonare falsamente.
paramènto, m. Dial. Com. *paramentu*.
paramòsche, m., istrum. pro cazziare musca.
paràmco, m., istrum. de marineri pro pesos.
parangària, f., ispecie de servitudine.
paranìnfo, m. Log. Mer. *paralimpu*.
parantìna, f., pedra forte et dura.
paràmza, f., ispecie de barca.
paraòcchi, m., su qui si ponet ad sos caddos innantis de sos ojos. Paraojos.
parapètto, m. Log. Mer. *parapèttus*.
parapìglia, f. Log. *pelèa*, *confusione*. Chertu.
paràre, v. a. Log. *parare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Addobbare, resessire. Dove anderà a parare, *ad ue hat andare a parare*.
parasìto, -assìto, m., -sìtico agg. → ghiotto.
parasòle, m. Log. *parasole*. Mer. Sett. *parasoli*.
paràta, f. Log. Mer. *parada*. Sett. *parata*.
paràto, -amènto, m. Dial. Com. *addobbu*.
paratòre, m., su qui preparat ad sa festa.
paratùra, f. Dial. Com. *paradura*, *addobbu*.
paràula, f. (Fra Guittone) Dial. Com. *paràula*.
paravènto, m. Dial. Com. *paraventu*.
parcamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
parcàre, v. a., collocare sos attrezzos de artiglieria.
pàrcere, Voc. Lat. → perdonare.
parcità, f. Log. *sobriedade*. Mer. Sett. *-àdi*.
pàrco, agg. Dial. Com. *parcu*. Iscassu.
pàrdo, → leopardo.
parècchi, -ècchie, agg. Log. *parizzos*. Mer. *pariccius*, *algunus*. Sett. *parecci*.
parecchiàre, v. a. Log. *apparizzare*. Mer. *appariccìai*. Sett. *-à* → apparecchiare.
pareggiàre, v. a. coi deriv. Log. *paragonare*, *aggualare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Esser pari a pari.
parèggio, m. Log. *paragone*. Mer. Sett. *-òni*.
parèglio, → pari, simile.
parenètico, → ammonitorio.
parentàdo, m. Log. *parentadu*. Mer. *parentau*.
parènte, m. Log. *parente*. Mer. Sett. *parenti*.
parentèla, f. Dial. Com. *parentela*.
parèntesi, f. Dial. Com. *parentesi*.
parère, v. n. Log. *pàrrere*. Mer. *pàrriri*. Sett. *parì*. Sost. Log. *parère*, *opinione*. Mer. Sett. *opinioni*.
parète, f. Dial. Com. *mùru*.
paretèlla, f., rezza pro leare puzones.
pargoleggiàre, v. n., fagher actos de pizzinnu.
pàrgolo, m. Dial. Com. *pizzinnu*, *piccinnu*.
pàri, agg. Log. *paris*, *uguale*. Mer. Sett. *-li*.
parietària, f. Log. *erba de bentu*. Mer. *erbientu*.
parificàre, v. a. Log. *aggualare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
parifòrme, agg., de forma uguale.
parìglia, f. Dial. Com. *contracambiu*.

parimènte, avv. Log. *similmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
paritè, f. Log. *paridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *paritài*.
parlamentàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
parlamentàrio, agg. Dial. Com. *parlamentariu*.
parlamènto, m. Dial. Com. *parlamentu*.
parlantìna, f., ciarra ismoderada.
parlàrdo, agg. Dial. Com. *verbosu*. Ciarrone.
parlàre, v. n. e a. Log. *faeddare*. Mer. *fueddai*. Sett. *fabeddà*. Sost. Log. *faeddu*, *peraula*. Mer. *fueddu*. Sett. *fabeddu*.
parlàta, f. Log. *faeddàda*. Mer. *fueddàda*. Sett. *fabeddada*. Discursu.
parlatòre, m. Log. *faeddadore*. Mer. *fueddadori*. Sett. *fabeddadori*.
parlatòrio, m. Dial. Com. *parlatoriu*.
parlètico, m., su tremore qui tenent sos bezzos.
parlottàre, v. n., faeddare a pianu. Ciacciarare.
parnàso, -àsso, m. Dial. Com. *parnassu*.
pàro, → pajo, pari, coppia.
pàroco, → parroco.
parodìa, f., componimentu pro burla applichende sos versos de unu ad s'ateru.
parodiàre, v. a., applicare sos versos de àtere.
paròla, f. Log. *peràula*. Mer. *fueddu*. Sett. *fabeddu*.
parolàjo, → verboso, ciarlone.
parossìsmo, m., eccessu de frebba.
parricìda, m. Log. *quie bocchit su babbu*.
parricìdio, m. Dial. Com. *parricidiu*.
parrocchètto, m., ispecie de pappagallu.
parròcchia, paròchia, Log. Mer. *parròcchia*.
parrocchiàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
parrocchiàno, m. Dial. Com. *-ànu*.
parroco, pàroco, m. Dial. Com. *pàrrocu*, *vicàriu*.
parrùcca, f. Dial. Com. *pilùcca*.
parrucchière, m. Dial. Com. *pilucchèri*.
parsimònia, f. Dial. Com. *paga ispesa*.
pàrso, agg. Log. *pàrfidu*. Mer. *partu*. Sett. *parutu*.
pàrte, f. Log. *parte*. Mer. Sett. *parti*.
partecipàre, v. n. coi deriv. *participare*, *partizipare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
partècipe, agg. Log. *partìcipe*. Mer. Sett. *-pi*.
parteggiàre, v. n. Log. *leare parte*, *daresi a sa parte*. Mer. *pigai parti*.
partenère, → appartenere.
partènza, f. Dial. Com. *partenzia*.
partèrre, m., giardinu a ispartimentos.
particèlla, f. Dial. Com. *particella*. Biculeddu.
participàre, → partecipare.
particìpio, m. Dial. Com. *participiu*.
partìcola, f. Dial. Com. *partìcula*.
particolàre, agg. Log. *particulare*. Mer. Sett. *-ri*.
particolareggiàre, → particolarizzare.
particolarità, f. Log. *particularidade*. Mer. *particularidadi*. Sett. *particularitài*.
particolarizzàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *particularizzai*. Narrer, raccontare minudamente.
particolarmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
partigiàna, f., ispecie de arma antiga.
partigiàno, m. Dial. Com. *partigianu*.
partìre, v. a. Log. *partire*, *dividere*. Mer. *sparziri*. Sett. *partì*, *dividì*. V. n. Log. *partire*. Mer. *partìri*. Sett. *partì*. Andare.
partìta, f. Dial. Com. *partènzia*. Partida.
partitamènte, avv. Log. *distintamente*. Mer. *-ènti*.
partitìvo, agg., aptu a dividere.
partìto, m. Dial. Com. *partidu*. Modu, istadu.
partitòre, m. Log. *partidore*. Mer. Sett. *-òri*.
partiziòne, f. Log. *divisione*. Mer. Sett. *-òni*.
pàrto, m. Dial. Com. *partu*.
partoriènte, agg. e f. Log. *partorza*. Mer. *partera*. Sett. *partòrgia*.
partorìre, v. n. Log. *partorire*, *illierare*. Mer. *sfendiài*. Sett. *-à*.
parùto, agg. Log. *pàrfidu*. Mer. *parfiu*.
parvènza, f. Dial. Com. *apparenzia*.
parvificàre, → appiccolire.
parvità, f. Log. *parvidàde*. Mer. *pitticària*.
pàrvo, agg. Log. *minore*. Mer. Sett. *minori*.
pàrvolo, → fanciullo, piccolo.
parziàle, agg. Log. *-ziale*. Mer. Sett. *-ziàli*.
parzialeggiàre, v. n. Log. *esser parziale*. Mer. *-àli*.
parzialità, f. Log. *parzialidade*. Mer. *-zialidadi*. Sett. *parzialitài*.
parzialmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pàscere, v. n. Log. *pàschere*. Mer. *pàsciri*. Sett. *pascì*.
pascibiètola, f. e agg. → sciocco, insipido.
pascimènto, m. Log. *paschimentu*. Mer. Sett. *pascimentu*. Pastura.
pasciòna, f. Dial. Com. *pastura*.
pasciùto, agg. Log. *pàschidu*. Mer. *pàsciu*. Sett. *pasciutu*. Nutridu, alimentadu.
pàsco, → pascolo, pastura.
pascolàre, v. a. e n. Log. *pàschere*, *pasturare*. Mer. *pàsciri*. Sett. *pascì*.
pàscolo, m. Dial. Com. *pastùra*, *pàsculu*.
pàsqua, f. Dial. Com. *pasca*, *pascha*.
pasquàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
pasquàre, v. n. Log. *fagher sa pasca*. Mer. *fai sa pasca*. Sett. *fa la pasca*.
pasquinàta, f. Log. Mer. *pasquinada*. Mer. Sett. *pasquinata*. Sàtira.
passàbile, agg. Log. *passàbile*. Mer. Sett. *-li*.
passaggètto, → andito.
passaggièro, → passeggiere.
passàggio, m. Log. *passàzu*. Mer. Sett. *-àggiu*.
passamanàjo, m., su qui faghet gallones o frangia.
passamàno, m. Log. *cordoneri*. Mer. *passamanu*.
passapòrto, m. Dial. Com. *passapòrtu*.
passàre, v. n. Log. *passare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
passàta, f. Log. Mer. *passada*. Sett. *passata*.
passatèmpo, m. Log. Mer. *passatèmpus*.
passàto, m. Log. *passadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
passatòjo, m. Log. *passadorzu*. Mer. Sett. *passu*.
passavìa, → cavalcavìa.
passeggiàre, v. n. Log. *passizare*. Mer. *passillai*. Sett. *passiggià*.
passeggiàta, f. Log. *passizada*. Mer. *passillada*. Sett. *passiggiata*.
passeggière, -gièro, m. Log. *passizeri*. Mer. *passaggieri*. Sett. *passiggeri*.
passèggio, m. Log. *passizu*. Mer. *passillu*, *passillada*. Sett. *passiggiu*.
pàssera, f., -ssere, -ssero, -rotto, m. Log. *furfurinu*, *furfurarzu*. Mer. *cruculeu*. Sett. *biddisò*.

passìbile, agg. Log. *passibile*, *paziente*. Mer. Sett. *-ti*.
passibilità, f. Log. *passibilidade*. Mer. *-àdi*.
passimàta, f. Log. *cozzula purile*. Lat. dei bassi tempi pazamatum.
pàssio, m. Dial. Com. *pàssiu*.
passionàre, v. a. e n. Log. *pascionare*, *passionare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Patire, affligere.
passiòne, f. Log. *passione*. Mer. Sett. *passioni*.
passivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
passività, f. Log. *passividàde*. Mer. *-àdi*.
passìvo, agg. Dial. Com. *passivu*.
pàsso, m. Dial. Com. *passu*.
pàssola, f. Dial. Com. *pabassa*.
passonàja, f., mandra facta a palos.
passonàta, → palafitta.
passòne, m. Dial. Com. *palu*.
pàsta, f. Dial. Com. *pasta*.
pastàccio, m. e agg., homine materiale.
pastàjo, m. Log. *findeàju*. Mer. *fianderi*. Sett. *findeaggiu*.
pastareàle, f. Log. *pane de ispagna*.
pasteggiàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pastèllo, m., biculeddu de varias materias reduidas in pasta, et pustis rassodadas.
pasticcerìa, f. Dial. Com. *pasticcieria*.
pasticciàno, m. e agg. → pastaccio.
pasticciàre, v. a. Log. *impasticciare*. Mer. *-ài*.
pasticcière, m. Dial. Com. *pasticceri*.
pastìccio, m. Dial. Com. *pastìcciu*. Pastissu.
pastìglia, f. Dial. Com. *pastiglia*.
pastìme, → pascolo, pastura.
pastinàca, f. Log. *fostinàja*, *aligarza saligheresa*. Mer. *pistinaga*.
pastinàre, v. a. Log. *zappare*. Sett. *-à*. Mer. *marrai*.
pastìno, m. Log. *zappadura*. Mer. *marradura*.
pàsto, m. Dial. Com. *pastu*.
pastòcchia, → inganno, finzione.
pastocchiàta, f. Log. *macchinada*, *cosa macca*.
pastòja, f. *trava*, *trobea*. Mer. Sett. *trava*.
pastòra, f. Dial. Com. *pastorissa*.
pastoràle, m. ed agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
pastòre, m. Log. *pastore*. Mer. Sett. *-òri*.
pastoràccio, agg. Dial. Com. *pastorinu*.
pastorèlla, f. Dial. Com. *pastorella*.
pastorìzia, f. Dial. Com. *pastorizia*.
pastorìzio, agg. Dial. Com. *pastoriziu*.
pastosità, f. Log. *pastosidade*. Mer. *-àdi*.
pastòso, agg. Dial. Com. *pastosu*.
pastràno, m. Dial. Com. *pastranu*, *gabbanu*.
pastùme, m. Dial. Com. *minestra*, *pasta*.
pastùra, f. Dial. Com. *pastura*.
pasturàre, v. a. e n. Log. *pasturare*. Mer. *pasciri*. Sett. *pascì*. Paschere.
patàcca, f., moneda vile e de pagu contu.
patàta, f. Log. *patata*, *pumu de terra*. Mer. *patata*. Sett. *pomu di terra*.
patèlla, f., s'ossu de su benuju.
patèma, f., passione de animu.
patènte, f. e agg. Log. *patente*. Mer. Sett. *-ti*.
patentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pàtera, f., tazza o vasu pro sos sacrifizios.
paternàle, agg. Log. *paternale*. Mer. Sett. *-àli*.
paternamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
paternità, f. Log. *paternidade*. Mer. *-àdi*.
patèrno, agg. Dial. Com. *paternu*.
paternòstro, m. Dial. Com. *babbunostru*.
pateticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
patètico, agg. Dial. Com. *pateticu*. Commovente. Qui movet a cumpassione.
patìbolo, m. Log. Mer. *furca*. Sett. *forca*.
pàtina, f. Dial. Com. *tundu*, *piattu*. Su colore birde qui si ponet subra sas monedas.
patìre, v. a. Log. *patìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *patì*.
patrasso, (andare a) Log. *mòrrere* (ad patres suos).
pàtria, f. Dial. Com. *pàtria*.
patriàrca, m. Dial. Com. *patriarca*.
patriarcàle, agg. Log. *patriarcale*. Mer. Sett. *-àli*.
patricìda, m. Log. *quie bocchit su babbu*.
patricìdio, parricìdio, m. Dial. Com. *patricidiu*.
patrìgno, m. Log. *bìdrigu*. Mer. *bìrdiu*.
patrimoniàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
patrimònio, m. Dial. Com. *patrimoniu*.
patrìno, → padrino.
pàtrio, agg. Dial. Com. *patriu*.
patriòtta, m. Dial. Com. *patriotta*, *patriottu*.
patriòttico, agg. Dial. Com. *patriotticu*.
patriottìsmo, m. Dial. Com. *patriottismu*.
patrìzio, m. Dial. Com. *patriziu*. Nobile.
patrizzàre, v. n. Log. *assimizaresi a su babbu*. Mer. *assimillaisì a su babbu*.
patrocinàre, v. a. Log. *fagher de avvocadu*. Mer. *patrocinai*, *fai de abogau*. Patrocinare.
patrocìnio, m. Dial. Com. *patrociniu*.
patròna, f. Log. Mer. *garrighera*. Giberna.
patronàto, m. Dial. Com. *patronatu*.
patronìmico, agg., nomen leadu dai sa familia.
patròno, m. Dial. Com. *patronu*.
patta, f. Dial. Com. *patta*. Paghe.
pattàre, v. n. Log. *appattare*, *aggualare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Essere a patta in su giogu.
patteggiàre, v. n. Log. *fagher pactos*. Pattuire.
pattìno, m., iscarpas pro caminare in sa biddia.
patto, m. Dial. Com. *pattu*, *pactu*.
pattùglia, f. Dial. Com. *pattuglia*.
pattuìre, v. a. e n. Log. *pattuire*. Mer. *-ìri*.
pattùme, m., mundadura de cosas frazigas.
paùra, f. Log. Mer. *paùra*. Sett. *parùa*.
pauròccia, f., capricciu de paura.
paurosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pauròso, agg. Dial. Com. *paurosu*.
pàusa, f. Dial. Com. *pàusa*. Pasu.
pausàre, v. n. Log. *pasare*. Mer. *pausai*. Sett. *pasà*. Fagher pausa, cessare, firmaresi.
paventàre, v. n. Log. *timìre*, *timere*. Mer. *tìmiri*, *azziccai*. Sett. *timì*. Tenner timore.
pavènto, m. Log. *timore*. Mer. *timori*, *paura*.
paventosamènte, avv. Log. *paurosamente*. Mer. *-ti*.
paventòso, agg. Dial. Com. *paurosu*.
pavesàre, v. a., ornare de bandelas.
pavesàta, f., bandelas pro ornare sos vascellos.
pavèse, f., arma difensiva que iscudu.
pàvido, agg. Dial. Com. *paurosu*.
pavimentàre, v. a. Log. *pamentare*. Mer. *regiolai*.
pavimènto, m. Log. Sett. *pamentu*. Mer. *sòstri*.

pavonàzzo, m. Dial. Com. *violaceu*.
pavòne, m. ucc. Log. *paone*. Sett. *-òni*. Mer. *poni*.
pavoneggiàrsi, v. n. p. Log. *impompàresi*. Mer. *impompaisì*. Sett. *impompassi*.
pavonèssa, f. Log. *paone femina*.
paziènte, agg. e com. Dial. Com. *paziente*. Mer. Sett. *pazienti*.
pazientemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
paziènza, f. Log. *patientia*, *passienzia*. Mer. *passenzia*. Sett. *pazenzia*.
pazzacchiòne, m. Log. Mer. *macconazzu*.
pazzamènte, avv. Log. *maccamente*. Mer. Sett. *-ti*.
pazzeggiàre, v. n. Log. *fagher macchines*.
pazzerèllo, m. Dial. Com. *maccocciu*, *-ccottu*.
pazzeròna, (alla) avv. Log. *ad sa maccona*.
pazzescamènte, avv. Log. *maccamente*. Mer. Sett. *maccamenti*. Ad sa macconazza.
pazzìa, f. Log. *macchine*. Sett. *-ni*. Mer. *macchiori*.
pazziàre, → pazzeggiare.
pazzìccio, agg. Log. *machisonzu*. Mer. *-sòngiu*.
pàzzo, agg. Dial. Com. *maccu*.
pècca, f. Log. *peccu*. Difectu.
peccàbile, agg. Log. *peccabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
peccaminòso, agg. Dial. Com. *peccaminosu*.
peccàre, v. n. Log. *peccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
peccàto, m. Log. *peccadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
peccatòre, m. Log. *peccadore*. Mer. Sett. *-òri*.
peccatùzzo, m. Log. Mer. *peccadeddu*.
pècchero, m., ispecie de tazza manna.
pècchia, f. Log. *abe*. Mer. Sett. *abi*.
pecchiàre, v. a., suzzare a modu de abe.
pecchiòne, f. Log. *abe masciu*. Mer. *abi màscu*.
pèccia, f. Log. Sett. *pànza*. Mer. *pància*.
pèce, f. Log. *pighe*. Mer. *pixi*. Sett. *pezi*.
peciòso, agg., impiastradu de pighe.
pècora, f. Log. *arveghe*. Mer. *brebèi*. Sett. *pègura*.
pecoràggine, → sciocchezza.
pecoràjo, m. Log. *arvegarzu*. Mer. *brebegàrgiu*.
pecorèccio, m. Log. *confusione*. Mer. Sett. *-òni*.
pecorèlla, f. Log. *anzonedda*. Mer. *angionedda*.
pecorìle, m. Log. *cuìle*. Mer. *madàu*. Sett. *cuili*.
pecorìna, f., istercu de anzone. Cuilarza.
pecorìno, agg. Log. *berbeghinu*. Fig. *maccu*.
pecoròne, m. Log. *maccone*. Mer. Sett. *maccottu*. Entrar nel pecorone, *ostinaresi*.
pecuària, f., s'arte de allevare bestiamen.
peculàto, m., fura de dinari publicu.
peculiàre, agg. Log. *particulare*. Mer. Sett. *-àri*.
peculiarmènte, → particolarmente.
pecùlio, m. Log. *masone*. Dinari aquistadu cum industria. Fundu, peculiu, ricchesa.
pecùnia, f. Log. *dinari*. Mer. *dinai*. Sett. *dinà*.
pecuniòso, agg. Dial. Com. *dinarosu*.
pedaggière, m., qui arregoglit su passazu.
pedagogìa, f., istrussione de sos piccinnos.
pedagògo, m., mastru de piccinnos.
pedàle, m. Log. *truncu de arvere*. Corria de calzolaju, Mer. *tirapei*.
pedalièra, f., tastera de pès in s'organu.
pedàna, f., taula de pès de su carrozzeri.
pedànte, m. → pedagogo. Materiale.
pedanterìa, f. Dial. Com. *pedanterìa*.
pedàta, f. Log. *ormìna*, *sèmida*. Mer. *vestigiu*.
pedàto, agg., qui tenet pès.
pederastìa, f., peccadu contra natura.
pedèstre, agg., qui est a pè. De pè.
pedicèllo, m. Log. *peigheddu*. Mer. *peixeddu*.
pedignòne, m. Log. *pedinzone*. Mer. *piringioni*. Sett. *pedignoni* → gelone.
pedilùvio, m. Dial. Com. *pediluviu*.
pedìna, f. Dial. Com. *pedìna*.
pedìssequo, agg. Voc. Lat. → seguace.
pèdo, m. Voc. Lat. → bastone.
pedòne, m. Log. *peone*, *soldadu de pè*. Mer. Sett. *pedoni*.
pedòtto, m., ghia de mare.
pedùccio, m., pè separadu dai sa bestia. Base.
pedùle, m. Dial. Com. *peuncu*.
pedùncolo, m., tenaghe de sos fiores.
pèggio, avv. com. Log. Mer. *peus*. Sett. *peggiu*.
peggioramènto, m. Log. *peoramentu*.
peggioràre, v. a. Log. *peorare*. Mer. *peggiorài*, *andai de mali in peus*. Sett. *peggiu*.
pègno, m. Log. *pignu*, *prenda*. Mer. Sett. *prenda*.
pegnoramènto, m. Dial. Com. *pignoramentu*.
pegnoràre, v. a. Log. *pignorare*. Mer. *scicuttai*.
pègola, f. Log. *pighe*. Mer. *pìxi*. Sett. *pezi*.
pèlago, m. Log. *mare*. Mer. Sett. *mari*. Abissu.
pelamantèlli, agg. e m. Dial. Com. *ladru*.
pelàme, m. Log. Mer. *pilu*. Sett. *pelu*. Manta.
pelàre, v. a. coi deriv. Log. *ispilire*. Mer. *spignai*, *spinniai*. Sett. *ispilì*.
pelatòjo, m., istrumentu de ispilire.
pellàjo, m. Log. Mer. *peddaju*.
pellàme, quantidade de peddes.
pèlle, f. Log. *pedde*. Mer. Sett. *peddi*.
pellegrinàggio, m. Dial. Com. *pellegrinaggiu*.
pellegrinàre, v. n. Log. *pellegrinare*. Mer. *-ài*.
pellegrìno, m. Log. Mer. *pellegrinu*, *pelegrinu*.
pellicàno, m., ispecie de puzone.
pelliccerìa, f., buttega de peddes conzadas.
pellìccia, f. Log. *peddizza*, *pellizza*. Mer. *bestiri de peddi*.
pellicciàjo, m., qui bendet pellizzas.
pellìcola, f. Log. *pizu de sa pedde*, *pellicula*.
pellùcido, agg. Log. *trasparente*. Mer. Sett. *-ènti*.
pèlo, m. Log. Mer. *pilu*. Sett. *pelu*.
pelosità, f. Log. *pilosidade*. Mer. *-àdi*.
pelòso, agg. Log. Mer. *pilosu*, *piludu*. Sett. *pelosu*.
pèltro, m., istagnu raffinadu.
pelùria, f. Log. *pilu bastardu*.
pelùzzo, m. Log. *piligheddu*. Ispecie de pannu.
pèna, f. Dial. Com. *pena*.
penàce, f., qui dat pena.
penàle, agg. Log. *penale*. Mer. Sett. *penali*.
penalità, f. Log. *penalidade*. Mer. *penalidadi*.
penalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
penàre, v. n. Log. *penare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pendàglio, m. Log. *tenente*, cosa qui pendet ue si attaccat atera cosa.
pendènte, m. Dial. Com. *pendìu*. Recalas.
pendènza, f. Dial. Com. *pendenzia*, *pendìu*.
pèndere, v. n. Log. *pèndere*. Mer. *-iri*. Sett. *pendì*.
pendìce, f. Log. *faladorza*. Mer. *caladroxa*.

pendìo, m. Dial. Com. *pendìu*.
pendolàre, v. n. Log. *pendulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pèndolo, m. Dial. Com. *pendulu*.
pendòne, m. Log. *pendone*. Mer. Sett. *-òni*.
pendùto, agg. Log. *pèndidu*, *penduladu*.
peneràta, f. Log. *bulzas*. Mer. *pindu*, *pindulu*.
pènere, f. Log. *giobu pro leare puzones*.
penèse, m., marineri qui istivat sa roba.
penetràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
penetràle, m., logu secretu ind'una domo.
penetrànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
penetràre, v. a. coi deriv. Log. *penetrare*. Mer. *-ài*.
penìsola, f. Dial. Com. *penisula*.
penitènte, agg. e com. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
penitènza, f. Dial. Com. *penitèntia*, *penitenzia*.
penitenziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
penitenzière, m. Dial. Com. *penitenzieri*.
pènna, f. Log. Mer. *pinna*. Sett. *penna*.
pennacchièra, f. Dial. Com. *piumàcciu*, *pinnacciu*.
pennàcchio, m. Log. *pinnazzu*. Mer. *pinnàcciu*.
pennàta, f. Log. Mer. *pinnada*. Sett. *pennata*.
pennàto, m. Log. *pudajola*. Mer. *pudazza*.
pennècchio, m. Log. *pubada*, *cannujada*. Mer. *cannugada*. Gall. *pinnicchiu*.
pennellàre, -nelleggiare, v. a. Log. *pinzellare*.
pennellàta, f. Log. Mer. *pinzellada*.
pennèllo, m. Log. Mer. *pinzellu*.
pennìno, m., ornamentu de conca de feminas.
pennìto, m. Dial. Com. *caramella*.
pennòne, m. Dial. Com. *bandela*. Istendardu.
pennùto, agg. Log. *impinnidu*. Mer. *-ìu*.
penosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
penòso, agg. Dial. Com. *penosu*.
pensamènto, m. Dial. Com. *pensamentu*.
pensàre, v. n. coi deriv. Log. *pensare*. Mer. *-ài*. Sett. *pensà*. Considerare.
pensatamènte, avv. Log. *pensadamente*. Mer. *-ènti*.
pensière, m. Dial. Com. *pensamentu*.
pensieròso, agg. Dial. Com. *pensamentosu*.
pènsile, agg. Dial. Com. *suspesu*.
pensionàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pensiòne, f. Log. *pensione*. Mer. Sett. *pensioni*.
pensionìsta, agg. e m. Dial. Com. *pensionista*.
pensòso, agg. Dial. Com. *pensosu*. Pensamentosu.
pentàcolo, m. Log. *breve*, *punga*. Mer. *scrittu*.
Pentecòste, f. Log. *pascha de fiores*. Mer. *pascha de su Spiridu Santu*.
pentimènto, m. Dial. Com. *pentimentu*.
pentìrsi, v. n. p. Log. *pentìresi*. Mer. *-irisì*. Sett. *pentissi*. Pentire, arrepentiresi.
pèntola, f. Log. Sett. *padèdda*. Mer. *pingiàda*.
pentolàjo, m. Log. *padeddaju*. Mer. *pingiadaju*.
pentolàta, f. Log. *padeddada*.
pentolìno, m. Log. *padezone*. Mer. *pingiadedda*.
pentùto, -tùto, agg. Log. *penetidu*, *pentidu*. Mer. *pentìu*. Sett. *pentutu*, *pentìddu*.
penùltimo, agg. Dial. Com. *penùltimu*.
penùria, f. Dial. Com. *penùria*. Carestìa.
penuriàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
penuriòso, agg. Dial. Com. *penuriosu*. Bisonzosu.
penzolàre, v. n. Log. *pèndere*. Mer. *pèndiri*. Sett. *pendì*. Esser pende pende.
pènzolo, m. Log. *pesu*, *pesile*. Mer. *appicconi*.
penzolòne, avv. Log. *pende pende*. Mer. *pendi pendi*. Sett. *penduloni*.
peònia, f. Dial. Com. *peonia*. Peògnica.
peòta, f., ispecie de barca.
pepajuòla, f. Log. Mer. *piberera*.
pepàto, agg. Log. Mer. Pan pepato, *pane saba*.
pèpe, m. Log. *pìbere*. Mer. *pìbiri*. Sett. *pèbaru*.
peperèlla, f., pianta de sabore de pibere.
peperòne, m. Log. *piberone*. Mer. *piberòni*.
per, prep. Log. *per*. Mer. *po*. Sett. *pa*, *par*.
pèra, f. Dial. Com. *pira*, fructu e arvure (pero).
percepìre, → apprendere, intendere.
percettòre, m. Voc. Lat. → ricevitore.
percezióne, f. Dial. Com. *intendimentu*.
perchè, cong. interr. Log. *proite*. Mer. *poìta*. Sett. *palchì*. Laìte, pro motivu.
perciò, prep. Log. *pro cussu*. Mer. *po cussu*.
perciocchè, prep. Log. *proitequì*. Mer. *poita chi*.
percòrrere, v. a. Log. *percurrere*. Mer. *-ùrriri*.
percòssa, -cossiòne, f. Log. Sett. *colpu*. Mer. *corpu*. Surra. Mazada.
percuòtere, v. a. Log. *iscùdere*, *mazare*. Mer. *arroppai*. Sett. *battì*.
percussiòne, → percossione.
pèrdere, v. a. Log. *pèrdere*. Mer. *-iri*. Sett. *perdì*.
perdìce, → pernice.
perdigiòrni, m. Log. *perdezoronadas*. Oziosu.
perdimènto, m. Dial. Com. *perdimentu*.
pèrdita, f. Log. Mer. *pèrdida*. Sett. *persa*.
perditèmpo, m. Log. Mer. *perditempus*.
perditòre, m. Log. *perdidore*. Mer. Sett. *-òri*.
perdiziòne, f. Log. *perditione*. Mer. *perdizioni*.
perdonàbile, agg. Log. *perdonabile*. Mer. *-li*.
perdonànza, → perdono.
perdonàre, v. a. coi deriv. Log. *perdonare*. Mer. *-ài*. Sett. *pardunà*.
perdòno, m. Log. Mer. *perdonu*. Sett. *pardonu*.
perduràre, v. n. coi deriv. Log. *durare*, *continuare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Perseverare.
perdutamènte, avv. Log. *eccessivamente*. Mer. *-ti*.
peregrinàre, → pellegrinare.
perènne, → continuo, perpetuo.
perennemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
perennità, f. Dial. Com. *indeficienzia*.
perentoriamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
perentòrio, agg. Dial. Com. *-òriu*, *ultimu*.
perèto, m. Log. *piredu*. Logu de piras.
perfettamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
perfettìvo, agg. Dial. Com. *perfettivu*.
perfètto, agg. Dial. Com. *perfettu*, *perfectu*.
perfezionamènto, m. Dial. Com. *èntu*.
perfezionàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-zionài*.
perfeziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-zioni*.
perfìdia, f. Dial. Com. *perfidia*.
perfidiàre, v. n. Log. *perfidiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
perfidiòso, Dial. Com. *perfidiosu*.
pèrfidu, agg. Dial. Com. *perfidu*. Infidele.
perfino, avv. Log. Mer. *finzas*. Sett. *finza*.
perforàre, v. a. coi deriv. Log. *istampare*. Sett. *-à*. Mer. *stampai*. Pertunghere, pertusare.
pergamèna, f. Log. Sett. *bargaminu*. Pergamena.

pèrgamo, m. Dial. Com. *trona*. Pulpitu.
pergamòtta, f. Dial. Com. *pira bargamotta*.
pergiuràre, → spergiurare.
pèrgola, f., -àto m. Log. *pergula*, *triga*, *trija*. Mer. *parrali*. Gall. *trigghia*. Intrecciu de bides.
pergolèse, m. Log. *trija*. Ispecie de ua.
pergolèto, → pergola.
pèrgolo, m. Dial. Com. *palcu de su teatru*.
periclitàre, → pericolare.
pericolàre, v. n. coi deriv. Log. *perigulare*. Mer. *-ài*. Sett. *periculà*. Currer perigulu.
perìcolo, m. Log. Mer. *perigulu*. Sett. *periculu*.
pericolòso, agg. Log. Mer. *perigulosu*. Sett. *-culosu*.
periferìa, f. Dial. Com. *periferia*.
perifrasàre, v. a., fagher perifrases.
perìfrasi, f., giru de paraulas. Perifrase.
perìglio, m. Log. Mer. *perigulu* → pericolo.
perimènto, m. Dial. Com. *perimentu*.
perìmetro, m. Dial. Com. *circumferenzia*.
periodàre, -deggiare, v. n., fagher periodos.
periòdico, agg. Dial. Com. *periodicu*.
perìodo, m. Dial. Com. *periodu*. Giru, ordine.
peripatètico, agg. Dial. Com. *peripateticu*.
peripezìa, f., passazu de unu istadu ad s'ateru.
perìre, v. n. Log. *mòrrere*. Mer. *morriri*. Sett. *morì*.
peritamènte, avv. Log. *peridamente*. Mer. *-ènti*.
peritànza, f. Dial. Com. *timorìa*.
peritàrsi, v. n. p., esser timidu, birgonzosu.
perìto, agg. Dial. Com. *peritu*, *peridu*.
peritòso, agg. Dial. Com. *tìmidu*. Birgonzosu.
peritùro, part. fut., qui devet morrere.
perìzia, f. Dial. Com. *perizia*. Pratica.
perizòma, m., fascia pro coberrer sos lumbos.
pèrla, f. Dial. Com. *perla*. Cosa pretiosa.
perlustràre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
permalòso, agg. Log. *bisbettigu*, *annuzadittu*. Mer. *primòsigu*. Sett. *bisbetticu*.
permanènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
permanentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
permanènza, f. Dial. Com. *permanenzia*.
permanèvole, agg. Log. *duràbile*. Mer. *-àbili*.
permansìvo, agg. Log. *duràbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
permeàre, v. n. Log. *colare*, *passare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Penetrare sos poros.
permessìvo, permissìvo, Dial. Com. *permissivu*.
permèttere, v. a. Log. *permìttere*. Mer. *-mìttiri*. Sett. *permittì*.
permischiàre, v. a. Log. *ammisciare*. Sett. *-à*. Mer. *ammisturai*.
permissiòne, f. Log. *permissione*. Mer. Sett. *-òni*.
permistiòne, → miscuglio.
permùta, f. Dial. Com. *permuta*, *cambiu*.
permutàre, v. a. coi deriv. Log. *cambiare*. Mer. *-ài*. Sett. *ciambà*.
permutaziòne, f. Log. Mer. *càmbiu*. Sett. *ciambu*.
pernìce, f. Log. *perdìga*, *perdija*. Mer. *perdixi*. Sett. *parnizi*. Gall. *parrìci*.
perniciòso, agg. Dial. Com. *perniciosu*, *dannosu*.
pernicòne, m. Log. *perdijedda*. Mer. *perdiscona*.
pèrnio, perno, m. Dial. Com. *pernu*. Tenente.
pernìzie, f. Dial. Com. *dannu*. Damnu.
pernottàre, v. n. Log. *fagher nocte*, *dormire*. Mer. *dormiri*. Sett. *passà la notti*.
però, cong. Dial. Com. *però*, *ma*.
pèro, m. Dial. Com. *pira*, arvure e fructu (pera).
perocchè, avv. Log. *proite quì*. Mer. *poitachì*.
peroràre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
perpendicolàre, agg. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-àri*.
perpendicolarmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
perpendìcolo, m. Dial. Com. *perpendiculu*.
perpetràre, v. a., mandare ad effectu (de male).
perpetuamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
perpetuàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Fagher perpetuu. Rendere eternu.
perpetuità, f. Log. *perpetuidàde*. Mer. *-àdi*.
perpètuo, agg. Dial. Com. *perpètu*, *perpetuu*.
perpignàno, m., qualidade de pannu.
perplessità, → irresoluzione.
perplèsso, agg. Dial. Com. *irresolutu*.
perquisiziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
pèrsa, f. Log. *prensa* → maggiorana.
perscrutàre, → ricercare.
persecutòre, m. Log. *persecutore*. Mer. Sett. *-òri*.
persecuziòne, f. Log. *persecutione*. Mer. *-zioni*.
perseguìre, v. a. Log. *persighìre*, *sighìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *persighì*. Giagarare.
perseguitàre, v. a. Log. *persighìre*, *pessighire*.
perseverànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ti*.
perseverantemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-enti*.
perseveràn̄za, f. Dial. Com. *perseveranzia*.
perseveràre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
persiàna, f. Dial. Com. *gelosia*, *gelosias*.
pèrsica, pèsca, f. Log. *persighe*. Mer. *prèssiu*. Sett. *pessicu*, fructu e arvere (persico).
persicanòce, f. Log. *persighenughe*.
persicària, f., pianta contra ad sos bermes.
persicàta, f., conserva de pèrsighe.
persistènza, f. Dial. Com. *persistenzia*.
persìstere, v. n. Log. *perseverare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pèrso, agg. Log. *pèrdidu*. Mer. *pèrdiu*. Sett. *persu*.
persòlvere, v. n. Voc. Lat. → soddisfare.
persòna, f. Log. *persone*. Mer. Sett. *persona*.
personàggio, m. Log. *personazu*. Mer. *-àggiu*.
personàle, agg. Log. *personale*. Mer. Sett. *-àli*.
personalità, f. Log. *personalidade*. Mer. *-àdi*.
personificàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
perspicàce, agg. Log. *acutu de mente*.
perspicàcia, -cacità, f. Log. *acudesa de mente*.
perspicuità, f. Voc. Lat. → chiarezza.
perspìcuo, agg. Log. Mer. *claru*. Sett. *ciaru*.
persuadère, v. a. Log. *persuadire*. Mer. *persuadiri*. Sett. *persuadì*. Cumbinchere.
persuasiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
persuasìva, f. Dial. Com. *persuasìva*.
persuasìvo, agg. Dial. Com. *persuasìvu*.
persuàso, agg. Dial. Com. *persuasu*.
pertànto, avv. Dial. Com. *impertantu*, *trattantu*.
pertèmpo, avv. Log. Mer. *in tempus*. Sett. *in tempu*.
pèrtica, f. Log. *bastone*. Mer. Sett. *-òni*. Bèrtiga.
perticàre, v. a. Log. *bastonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
perticàta, f., colpu de bertiga, de binchiza.
perticatòre, m., misuradore de terrinu.

pertinàce, agg. Dial. Com. *ostinadu*. Pertinace.
pertinacemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pertinàcia, f. Dial. Com. *pertinàcia*.
pertinènza, f. Dial. Com. *pertinenzia*.
pertugiàre, v. a. Log. *pertusare*. Mer. *stampai*.
pertùgio, m. Log. *pertusu*. Mer. *stampu*.
perturbàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Turbare, agitare.
perùcca, → parrucca.
perùggine, m., -ni pl. Log. *piràstru campinu*.
peruviàno, agg. Dial. Com. *-ànu*. De su Perù.
pervenìre, v. n. Log. *bènnere*. Mer. *bènniri*. Sett. *venì*.
perversamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
perversàre, → imperversare.
perversiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
perversità, f. Log. *perversidade*. Mer. *-àdi*.
pervèrso, agg. Dial. Com. *perversu*. Pessimu.
pervertìre, v. a. Log. coi deriv. *pervertire*. Mer. *-ìri*. Sett. *pervertì*. Iscaminare, guastare.
pervicàce, agg. Dial. Com. *ostinadu*. Arrogante.
pervicàcia, f. Dial. Com. *arroganzia*.
pervìnca, f. erba Dial. Com. *proninca*.
pèrvio, agg. Log. *penetrabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
pesamòndi, → saccentone.
pesànte, agg. e m. Log. *pesante*. Mer. Sett. *-ànti*.
pesàre, v. a. Log. *pesare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pesatamènte, avv. Log. *consideradamente*.
pèsca, → persica.
pèsca, f. Dial. Com. *pisca*. Sett. *pesca*.
pescagiòne, f. Log. *su piscare*. Mer. *piscai*.
pescàja, f. Log. Mer. *pischèra*.
pescajuòlo, m. Log. *piscajuolu*. Mer. Gall. *piscadori*. Sett. *pesciaggiolu*.
pescàre, v. a. Log. *piscare*. Mer. *-ài*. Sett. *pescà*.
pescarèccio, agg., qui appartenit a pisca.
pescàta, f. Log. Mer. *piscada*.
pescatòre, m. Log. *piscadore*. Mer. *-òri*.
pèsce, m. Log. *pische*. Mer. *pisci*. Sett. *pesciu*.
peschería, f. Log. *pischetteria*. Mer. *pisceria*.
peschièra, f. Dial. Com. *pischera*.
pescìna, f., istagnu de pische. Mer. *piscina*.
pesciolìno, m. Log. *pischigheddu*. Mer. *piscixeddu*. Sett. *pesciareddu*. Pische minudu.
pescivèndolo, m. Log. *piscajolu*. Mer. *pisciaiu*. Sett. *pesciaggiòlu*. Bendidore de pische.
pèsco, persico, m. Log. *persighe*. Mer. *pressiu*.
pescòso, agg. Log. Mer. *piscosu*. Riccu de pische.
pèso, m. Dial. Com. *pesu*.
pèsolo, -olòne → penzolone.
pessimamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pessimità, f. Log. *pessimidade*. Mer. *-àdi*.
pèssimo, agg. Dial. Com. *pèssimu*.
pèsta, f. Log. *semida*, *camineddu*. Mer. *rastru*.
pestàre, v. a. Log. *pistare*. Mer. *-ài*. Sett. *pestà*.
pèste, f. Log. *peste*. Mer. Sett. *pèsti*.
pestèllo, m. Log. *pistone*. Mer. Sett. *pistoni*.
pestìfero, agg. Dial. Com. *pestiferu*.
pestilènza, f. Dial. Com. *pestilenzia*.
pestilenziàle, agg. Log. *-ziàle*. Mer. *-ziàli*.
pestìo, → pestamento, calpestìo.
pèsto, agg. Log. *pistadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
pestòne, m. Log. *pistone*. Mer. Sett. *pistoni*.
petàrdo, m., macchina de brunzu pro destruire. Log. *troddione*, *troddiadore*. Mer. *-òri*.
pètaso, m., ispecie de sumbreri.
petècchie, f. Log. Sett. *russette*, *-ttu*. Mer. *pigoni*.
petitòre, m. Log. *pedidore*. Mer. *-òri*.
petiziòne, f. Log. *petitione*. Mer. Sett. *petizioni*.
pèto, m. Dial. Com. *troddiu*. Ventosidade.
petràja, f. Log. *pedraja*. Mer. *perdaja*.
petrificàre, v. a. coi deriv. Log. *pedrificare*. Mer. *pietrificai*. Sett. *petrificà*. Faghersi a pedra.
petrìfico, agg., convertidu in pedra.
petriòlo, m. Log. *imbudu de incubare*. Mer. *umpricubeddus*.
petronciàna, f. Log. *melinzana*. Mer. *perdingianu*.
petrosèllo, petrosillo, m. Log. *pedrusimula*. Mer. *perdusemini*. Gall. *petrusimulu*.
petròso, agg. Log. *pedrosu*. Mer. *perdosu*. Sett. *petrosu*. Pienu de pedra.
pettabòtta, f., armadura pro difesa de pectus.
pettègola, f. Log. *feminazza*. Mer. *crastula*.
pettegoleggiàre, v. n. Mer. *fai crastuladas*.
pettègolo, agg. e m. Mer. *affroddieri*.
pettignòne, m., parte de su corpus sutta sa matta. Mer. Gall. *pettignoni*.
pettinàgnolo, m. Log. *quie faghet pettenes*.
pettinàre, v. a. coi deriv. Log. *pettenare*. Mer. *pettonài*. Sett. *pettinà*.
pettinàro, m. Mer. *pettinaju* → pettinàgnolo.
pèttine, m. Log. *pecten*, *pettene*. Mer. Sett. *pettini*.
pettinièra, f. Mer. *pettinera*. Buscia de pectenes.
pettiròsso, m. Log. (Margh.) *iscarzirùju*.
pètto, m. Log. Mer. *pettus*, *pectus*. Sett. *pettu*.
pettoràle, m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *pettorale*.
pettoreggiàrsi, v. n. p., iscùdersi ad su pectus.
pettorùto, agg., pectus altu. Fig. *orgogliosu*.
petulànte, agg. Log. *arrogante*. Mer. Sett. *-ànti*.
petulantemènte, avv. Log. *arrogantemente*. Mer. Sett. *-ènti*. Isfacciadamente.
petulànza, f. Dial. Com. *arroganzia*.
pèvera, f., imbudu de incubare → petriolo.
peverèlla, f., herba de sabore de pibere.
pèza, f., ispecie de rezza de piscadore.
peziòlo, m., tenaghe de sas fozas.
pèzza, f. Dial. Com. *pezza*. Documentu. Moneda.
pezzàme, → rottame.
pezzàto, agg., de caddu qui hat diversu pilu.
pezzènte, m. Log. *miserabile*. Mer. Sett. *-li*.
pezzìre, → chiedere, limosinare.
pèzzo, m. Log. *bìculu*. Mer. *arrogu*. Sett. *pezzu*.
pezzuòla, → fazzoletto.
pezzuòlo, m. Log. *biculeddu*. Mer. *arrogheddu*.
piacentemènte, avv., cum piaghere.
piacenterìa, → adulazione.
piacènza, f. Dial. Com. *dilettu*.
piacère, m. Log. *piaghère*. Mer. *praxèri*. Sett. *piazeri*. Messè, finesa. Gall. *piaceri*.
piacère, v. n. Log. *piàghere*. Mer. *pràxiri*. Sett. *piazì*.
piaceròso, agg. Log. *piagherosu*. Mer. *praxerosu*.
piacèvole, agg. Log. *affabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
piacevoleggiàre, v. n. Log. *buffonare*. Mer. *-ài*.

piacevolèzza, f. Log. Mer. *gentilesa*.
piacevolmènte, avv. Log. *cortesemente*. Mer. *-ènti*.
piacimènto, m. Log. *piaghère*, *piaghimentu*. Mer. *praximentu*. Gall. *piacimentu*.
piàcolo, m. Voc. Lat. → delitto, misfatto.
piàga, f. Log. *piàe*, *piàga*. Mer. *gliàga*.
piagàre, v. a. Log. *piagare*. Mer. *gliagai*.
piàggia, f., alzada de monte. Costa.
piaggiàre, v. n. coi deriv. → adulare.
piàgnere, v. n. e a. → piàngere.
piagnistèo, m. Log. *attìtidu*. Attitu.
piagnolòso, agg. Log. *pianghijolu*.
piagnòne, m., quie pianghet su mortu.
piagnucolàre, v. n., piangher a pagu.
piagòso, agg. Log. Mer. *piagosu*. Pienu de piaes.
piàlla, f. Log. Sett. *àscia*. Mer. *prana*. Piana.
piallàccio, m., taula segada da una sola parte.
piallàre, v. a. Log. *isasciare*. Metaf. *abblandire*.
piallòne, m. Log. *aduladore*. Mer. Sett. *-òri*.
piamàdre, f., membrana de su carveddu.
piamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
piàna, f. Log. *trae*. Mer. *biga*. Una de sas dentes de su caddu.
pianamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pianàre, → appianare.
pianèlla, f. Log. Sett. *mattone*. Mer. *arregiola*.
pianellàjo, m., qui faghet mattones.
pianeròtto, -rottolo, m. Log. *repianu de iscala*. Mer. *replanu*. Sett. *ripianu*.
pianèta, m. Dial. Com. *casuglia*. Gall. *càsula*.
pianèzza, f. Log. Sett. *pianura*. Mer. *planura*.
piàngere, v. n. a. Log. *piànghere*. Mer. *pràngiri*.
piàno, m. ed agg. Log. Sett. *pianu*. Mer. *pràna*.
pianofòrte, m. Log. *pianu forte*. Mer. Sett. *-ti*.
pian piàno, avv. Log. Sett. *pianu pianu*.
piànta, f. Log. Mer. *planta*, *pianta*, *pranta*.
piantàggine, f. Log. *nerviadile*. Mer. *erba de cincu follas*.
piantaggióne, f. Dial. Com. *piantamentu*.
piantàre, v. a. coi deriv. Log. *piantare*, *prantare*. Mer. *-ài*. Sett. *piantà*.
pianterrèno, m. Dial. Com. *pianuterrenu*.
piànto, m. Log. Sett. *piantu*. Mer. *prantu*.
piantonàjo, → vivajo, semenzajo.
piantòne, m. Log. *piantone*. Mer. *plantoni*.
piantorìso, m., unu piantu unu risu. Mer. *risugrogu*. Movimentu tra piantu et risu.
pianùra, f. Log. Sett. *pianura*. Mer. *planura*.
piàstra, f. Dial. Com. *piastra*. Lama de ferru.
piastrèlla, f. Log. *imbrestia*. Mer. *piastra*.
piastrìccio, m. Dial. Com. *imbrogliu*. Impiastru.
piateggiàre, piatìre, v. n. Log. *brigare*, *litigare*. Mer. *pletài*. Sett. *-à*. Disputare.
piatitòre, m. Log. *brigajolu*. Mer. *pletista*.
piàto, m. Dial. Com. *pretu*, *pletu*. Fazzenda.
piàtta, f., barca cum fundu pianu.
piattafòrma, f., pro collocare sos cannones.
piattàre, v. a. Log. *ammajare*, *cuare*. Mer. *-ài*.
piattèllo, m. Log. *piatteddu*. Mer. *prattixeddu*.
piatterìa, f., quantidade de piattos.
piattìno, m. Log. *piattinu*. Mer. *prattìgliu*.
piàtto, m. Log. Sett. *piàttu*. Mer. *prattu*. Agg. Log. *cuadu*. Sett. *cuatu*. Mer. *accuau*.
piàttola, f. Log. *piogu ladu*. Mer. *laredda*.
piattolòne, m., persona vile, qui si attaccat.
piattolòso, agg., pienu de piogu, ischifosu.
piattonàre, v. a., iscuder cum su dolu de isciabula.
piattonàta, f., colpu de isciabula a s'imbesse.
piattòne, m., piattu mannu. Piogu mannu.
piàzza, f. Log. *piatta*. Mer. *prazza*. Sett. *piazza*.
piazzàta, f. Log. Sett. *istrepitu*. Iscandalu.
piazzeggiàre, v. n., passizare in piatta.
piazzètta, f. Log. *piazzìtta*. Mer. *prazzitta*.
piazzuòla, f., piatta minore.
pìca, f. Dial. Com. *piga*. Puzone.
pìcca, f., ispecie de arma antiga.
piccanèllo, m. Log. *iscaluza*. Sett. *-lugia*. Mer. *sciscilloni*, *cicilloni*.
piccànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
piccàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Frizzare.
piccatìglio, m. Log. *suchètte*. Mer. *succhittu*.
picchettàto, picchiettato, agg. Log. *randinadu*.
picchetto, m. Dial. Com. *picchettu*.
picchiapètto, m. Dial. Com. *ipocrita*.
picchiàre, v. a. coi deriv. Log. *toccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Iscudere.
picchiarèllo, m., ispecie de marteddu.
picchiettàre, v. a. Log. *picchettare*. Iscuder a pagu.
pìcchio, m. Log. *biccalinna*. Mer. *attaccadorza*.
picchiòtto, m. Log. *mattòlu*. Gall. *mazzolu*.
pìccia, f., medas panes attaccados umpare.
piccìno, agg. Log. *picoccu*, *minore*. Mer. *piticcu*. Sett. *piccinneddu*. Minoreddu.
picciolèzza, → piccolezza.
pìcciolo, m. Log. *pìzzulu*. Mer. *picciulu*.
picciòne, m. Log. *piccione*. Mer. *piccioni*.
picciuòlo, m. Log. *tenàghe*. Mer. *tenàxi*.
pìcco, m., muntagna alta et iscoscesa. Agg. Log. *toccadu*, *istimuladu*. Mandare a picco, *affungare*. Si narat de bastimentu.
piccolèzza, f., cosa minore, bagatella.
pìccolo, agg. Log. *picoccu*, *minore*. Mer. *piccinnu*, *pitìcu*.
piccòne, f. Log. *piccone*. Mer. Sett. *picconi*.
picconière, m., qui trabagliat cum piccone.
piccòso, agg. Dial. Com. *puntigliosu*.
piccòzza, f. Log. *asciolu*. Mer. *marteddu piccaperderi*. Picchetta.
pìceo, agg., in colore de pighe.
pidocchierìa, → spilorcerìa, meschinità.
pidòcchio, m. Log. *piogu*. Mer. *priògu*. Sett. *pidòcciu*. Gall. *pidocchiu*.
pidocchiòso, agg. Log. *piogosu*. Mer. *priogosu*. Sett. *pidocciòsu*. Gall. *pidocchiosu*.
piède, piè, m. Log. *pè*. Mer. *pei*. Sett. *pedi*.
piedestàllo, m. Dial. Com. *piedestallu*.
pièdica, f. Log. *pèiga*, *piàdiga*. Mer. *lazzu*.
pièga, f. Log. *pija*. Mer. *pinnìca*. Sett. *piggia*.
piegàre, v. a. coi deriv. Log. *pijare*. Mer. *pinnicài*. Sett. *piggià*. Gall. *pigghià*.
piegatùra, → piega.
pieggerìa, -egeria → malleveria.
pieghèvole, agg., qui si mujat.
pieghevolèzza, f. Log. *flexibilidade*. Mer. *-àdi*.
piègo, m. Dial. Com. *piegu*.
piegolìna, f. Log. *pijighedda*. Mer. *pinnichedda*.

pièna, f. Log. Sett. *piena*. Mer. *prena*.
pienamènte, avv. Log. *pienamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
pienèzza, f. Log. *pienesa*. Mer. *prenesa*.
pièno, m. ed agg. Log. Sett. *pienu*. Mer. *prenu*.
pienòtto, agg. Dial. Com. *grassottu*.
pièta, f. Dial. Com. *affannu*, *pena*.
pietà, f. Log. *piedade*. Mer. *-àdi*. Sett. *pietai*.
pietànza, f. Dial. Com. *pitanzia*.
pietosamènte, avv. Log. *piedosamente*. Mer. *-ènti*.
pietosètto, agg. Log. Mer. *piedoseddu*.
pietòso, agg. Log. Mer. *piedosu*. Sett. *piatosu*.
pièttra, f. Log. *pedra*. Mer. *perda*. Sett. *petra*.
pietràme, m. Log. *pedramen*. Mer. *perdamini*.
pietràta, f. Log. *colpu de pedra*. Mer. – *de perda*.
pietròso, → petroso.
pietrùzza, f. Log. *pedrischèdda*, *-scheddula*. Mer. *perdiscedda*. Sett. *petraredda*.
pievanìa, pieve, f. Dial. Com. *plebania*.
pievàno, m. Dial. Com. *plebanu*.
pifferàre, v. n. Log. *pipiriolare*. Mer. *sonai su sulittu*.
pìffero, m. Log. Sett. *piffaru*. Mer. *sulìttu*.
pigiàre, v. a. Log. *cattigare*. Mer. *cracài*. Sett. *calzicà*.
pigiatòre, m. Log. *cattigadore*. Mer. *cracadori*.
pigionàle, -nànte, m. Log. *pejonante*. Mer. *pensionèri*, *affittavolu*. Sett. *pixonanti*.
pigiòne, f. Log. *pejone*. Mer. *affittu*. Sett. *pixoni*.
pigliàre, v. a. coi deriv. Log. *leare*. Mer. *pigai*. Sett. *piglià* → prendere.
pìglio, m. Log. *leada*. Mer. *pigada*. Dar di piglio, *dare manu*, *leare cum forza*.
pigmèo, agg. e m., homine meda basciu.
pìgna, f. Log. *budrone*. Mer. *gurdoni*.
pignàtta, f. Log. Sett. *padedda*. Mer. *pingiàda*.
pignattàro, m. Log. *padeddaju*. Pingiattaju.
pìgnere, → spingere, dipingere.
pignòlo, m. Dial. Com. *pinu*, fructu.
pignòne, m., muraglia pro s'abba de fiumen.
pignoramènto, m. Dial. Com. *imprendamentu*.
pignoràre, v. a. Log. *pignorare*. Mer. *imprendai*.
pigolàre, v. n. Log. *piulare*. Mer. *schiliai*.
pigolìo, m. Log. *piulu*. Mer. *schìliu*.
pigolòne, m. Log. *lamentosu*, qui non si cuntentat de su qui hat. Mer. *chesciosu*.
pigramènte, avv. Log. *lentamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
pigrèzza, -grìzia, f. Dial. Com. *mandronia*.
pigrìre, → impigrire.
pìgro, agg. Log. *mandrone*. Mer. Sett. *mandroni*.
pìla, f. Log. *conca*, *recipiente*. Mer. *picca*.
pilàccola, → pillaccola.
pilàstro, m. Dial. Com. *pilàstru*. Colunna.
pilière, m., pilastru de sos pontes.
pillàcchera, f. Log. Mer. *fangu*. Ludu.
pillàccola, f. Log. *laddajone*. Mer. *caddajoni*.
pillàre, v. a., abbattigare cum mazzocca (pillo).
pìllo, m. Log. *mazzocca*. Mer. *mazzuccu*. Bastone cum conca pro abbattigare.
pìllola, pillora, f. Log. Sett. *pillula*. Mer. *pìndula*.
pillòne, m., istrum. pro abbattigare sa terra.
pillottàre, v. a. Log. *preutire*. Mer. *allardiai*.
pilòne, m., ispecie de pilastru.
pilòso, → peloso.
pilòta, pilòto, m. Dial. Com. *pilotu*.
piluccàre, v. a. Log. *ispupujonare*. Mer. *spibionai*.
piluccòne, m. Log. *iscroccone*. Mer. Sett. *-òni*.
pimàccio, m. Log. *cabidale*. Mer. *cuscinu*.
pimpinèlla, f. Log. *pimpinella*, erba.
pìna, f. Dial. Com. *pinu*, fructu.
pinàcolo, → comignolo, sommità.
pinacotèca, f., gallerìa de quadros.
pinàstro, m. Dial. Com. *pinu marittimu*.
pinàzza, f., nae manna mercantile.
pincastrèllo, m. Log. *sempliciottu*. Mer. *scìmpru*.
pìnco, m., ispecie de bastimentu non mannu.
pincòne, m. Log. *coglione*. Mer. Sett. *-òni*.
pinèto, m., buscu de pinos.
pìngere, v. a. Log. *pintare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pìngue, agg. Log. *rassu*. Mer. Sett. *grassu*.
pinguèdine, f. Log. *rassesa*. Mer. *grassesa*.
pìnna, f. Log. *ala de pische*. Mer. *de pisci*.
pìno, m. Dial. Com. *pinu*, arvere.
pinocchiàto, m., -àta f., confettura de pinu.
pinòcchio, m. Dial. Com. *pinu*, fructu.
pìnto, pintore → dipinto, pittore.
pìnza, f. Log. *monza de domo*. Mer. *muzza*.
pinzàcchio, m. Log. *pedrufà* → tonchio.
pinzàre, v. a. Log. *punghere*, de s'espe.
pinzètte, f. pl. Log. Mer. *pinzettas*. Mollettas.
pìnzo, m. → pungiglione. Agg. Log. *attattu*. Mer. *sazzau*. Sett. *tècciu*. Pienu, imbuttidu.
pinzòchero, m. Dial. Com. *ermanu*, *terziariu*.
pìo, agg. Dial. Com. *piu*, *devotu*.
piòggia, f. Log. *abba*, *proja*. Mer. Sett. *aqua*.
piòggia, f. Log. *abba*, *proja*. Mer. Sett. *aqua*.
piombàggine, f., erba de dentes.
piombàre, v. a. → scagliare, stare a perpendicolo.
piombinàre, v. a., misurare cum sa lenza.
piombìno, m. Log. *lenza*. Agg., de colore de piumbu.
piombo, m. Log. *piumu*. Mer. *prumu*. Sett. *piombu*.
piombòso, agg. Log. *pesante*. Mer. Sett. *pesanti*.
pioppèto, m., logu de fustialvos.
pioppo, m., -pa f. Log. *fustialvu*. Mer. *linnarbu*.
piòrno, agg., inciuppìdu de abba.
piòta, f., pianta de su pè. Chesva attaccada ad sas raighinas de sas piantas.
piòva, → pioggia.
piovàno, agg. Log. *pioànu*. Mer. *proinosu*.
piòvere, v. n. Log. *pioere*. Mer. *proiri*. Sett. *piobì*.
piovigginàre, v. n. Log. *moddinare*, *rosinare*. Mer. *arrosinai*. Fagher rosina.
piovigginòso, agg. Log. *modde*, *pioànu*.
pioviscolàre, → piovigginare.
piovitòjo, m., logu ue falant sos canales.
piovitùra, f., su pioer meda.
piovòso, agg. Log. *proighinosu*, *pioanu*.
pìpa, f. Dial. Com. *pipa*.
pipàre, v. a. Log. *pipare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pipèrno, m., ispecie de pedra niedda.
pipilàre, v. n. Log. *piulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
pipistrèllo, vipistrello, m. Log. *tirriolupedde*. Mer. *ratapignata*. Sett. *zirriola*.
pipìta, f. Log. Mer. *pibìda*.
pippionàta, f., cosa insipida et macca.
pippióne, → piccione.
piramidàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
piràmide, f. Log. *piràmide*. Mer. Sett. *piramidi*.

piràta, m. Dial. Com. *pirata*. Corsale.
piraterìa, f. Dial. Com. *piraterìa*.
pirètro, m. erba Log. Mer. *erba de S. Pollonia*.
piroètta, f., giru in tundu.
piròlo, m. Log. *traessa*, *roccu*. Mer. *scalinu*.
pirône, m. Log. Sett. *istanga pro alzare pesos*.
piscialètto, m. Dial. Com. *piscialettu*.
pisciàre, v. n. coi deriv. Log. *pisciare*, *pissiare*. Mer. *pisciai*. Sett. *piscià*. Orinare.
pisciarèllo, m., ispecie de binu.
pisciatòjo, m. Log. *pisciadorzu*. Mer. *-droxu*.
piscìna, f. Log. *pischina*. Mer. *piscina*.
pìscio, m. Dial. Com. *pisciu*. Pissiu.
piscòso, pescoso, agg. Log. *piscosu*.
pisèllo, m. Log. Sett. *pisellu*. Mer. *pisurci*.
pispiglìare, → bisbigliare.
pispillorìa, f., cantigu de medas puzones.
pispìno, m. Log. *brigliadore*, *cantaru de abba*. Mer. Sett. *brigliadori*.
pispissàre, v. n., sonu qui si faghet faeddende.
pìspola, f., ispecie de puzone.
pìsside, f. Log. *pisside*. Mer. Sett. *pissidi*.
pìssi pìssi, m. Log. *bisbigliu*. Cantu de puzone.
pistàcchio, m. Log. Sett. *pistachiu*. Mer. *pistaccu*.
pistàgna, f., afforru de collu de bestires.
pìstola, → epistola.
pistòla, f. Dial. Com. *pistola*.
pistolettàta, f. Log. Mer. *pistolettàda*.
pistône, m. Log. *pistone*. Mer. Sett. *pistoni*.
pistòre, m. Voc. Lat. → fornajo.
pitàle, m. Log. Sett. *bazzinu*. Mer. *bassinu*.
pitoccàre, v. n. Log. *fagher de su poveru*.
pitoccherìa, → spilorceria.
pitòcco, m. Log. *pedidore*. Mer. *-ri*. Sett. *pobaru*.
pìttima, f., cosas aromaticas coctas in binu pro las applicare ad sa parte de su coro.
pittòre, m. Log. *pintore*. Mer. Sett. *-òri*.
pittùra, f. Dial. Com. *pintura*.
pitturàre, v. a. Log. *pintare*. Mer. *-ài*.
pitùita, f. Dial. Com. *flemma*. Umore.
pituitòso, agg. Dial. Com. *flemmosu*.
più, avv. Log. *pius*, *plus*. Mer. *prus*. Sett. *più*.
piùma, f. Dial. Com. *piuma*. Pinna.
piumàccio, → pimaccio.
piumàto, -mòso, agg., pienu de piumas.
piumìno, m., piumas pro ornamentu de conca.
piuòlo, m. Log. *traessa*, *roccu*. Mer. *palu*.
piuttòsto, avv. Log. *piusprestu*. Mer. *plusprestu*.
pìva, f., istrumentu musicale.
piviàle, m. Dial. Com. *cappa*.
pivo, → bertone, drudo.
pìzza, f. Dial. Com. *turta*.
pizzicàgnolo, m. Log. *salamaju*. Mer. *arragatteri*.
pizzicalìngua, f. erba Log. *pittigalimba*.
pizzicàre, v. a. Log. *pittigare*. Mer. *spizzulai*.
pizzicaròlo, → pizzicàgnolo.
pizzicàta, f. Log. *pittighe*. Mer. *spìzzulu*.
pizzicatòpo, → pugnitopo.
pizzichìna, → rogna.
pìzzico, pizzicotto, Log. *pìttighe*. Mer. *spizzulu*.
pizzicòre, m. Log. *pittigore*. Mer. *piziori*.
pizzicòtto, → pizzico.
pìzzo, m. Dial. Com. *barbetta*.
pizzòchero, → pinzochero.
placàbile, agg. Log. *placàbile*. Mer. *-àbili*.
placàre, v. a. coi deriv. Log. *placare*. Mer. *-ài*. Sett. *placà*. Appasigare.
placidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
placidèzza, f. Log. Mer. *placidesa*, *calma*.
plàcido, agg. Dial. Com. *placidu*.
placitàre, → biasimare, tacciare.
plàcito, → beneplacito.
plàga, → clima, regione.
plagiàrio, m., qui furat sos iscriptos anzenos.
plàgio, m., furtu de unu iscriptu.
planetàrio, agg. Dial. Com. *planetariu*.
plàsma, f. Dial. Com. *forma*, *figura*.
plasmàre, v. a. coi deriv. Log. *formare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare sa forma.
plàstica, f. Dial. Com. *plastica*.
plasticàre, v. a., formare figuras de terra cocta.
plàtano, m. pianta Dial. Com. *platanu*.
platèa, f. Dial. Com. *platèa*.
plateàre, v. n., fagher su fundamentu a muru inghiriadu de abba.
plàtino, m., ispecie de metallu biancu.
plàtta, f., massa, summa de dinaris.
plàudere, → applaudire.
plausìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
plausibilità, f. Log. *-sibilidàde*. Mer. *-àdi*.
plausibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
plàuso, m. Dial. Com. *plausu*.
plaùstro, m. Voc. Lat. → carro.
plebàglia, f. Dial. Com. *plebaglia*. Zentaglia.
plèbe, f. Log. *plebe*. Mer. Sett. *plebi*.
plebeìsmo, m., manera plebea.
plebejamènte, avv., in modu plebeu, vile.
plebèo, agg. Dial. Com. *plebeu*.
Plèjadi, f. pl. Log. *budrone*, costellaz.
plenariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
plenàrio, agg. Dial. Com. *plenariu*.
plenilùnio, m. Dial. Com. *pleniluniu*.
plenipotènza, f. Dial. Com. *plenipotenzia*.
plenipotenziàrio, m. Dial. Com. *-àriu*.
plenitùdine, f. Voc. Lat. → pienezza.
plèttro, m., arcu pro sonare sas cordas.
pleurisìa, pleuritide, f. Log. *dolore de costazu*.
plìco, m. Dial. Com. *plicu*.
ploràre, v. a. Voc. Lat. → piangere.
plùmbeo, agg. Dial. Com. *plumbeu*. De piumu.
plurale, m. Log. *plurale*. Mer. Sett. *plurali*.
pluralità, f. Dial. Com. *maggioranzia*.
pluviàle, agg. Log. *pioanu*. Mer. *proinosu*.
plùvio, → piovoso.
pneumonìa, f., infiammatione ad sos pimones.
pò, abbrev. di → poco.
poc'ànzi, avv. Log. *como como*. Mer. *immoi immoi*.
pocciòso, agg. Log. *rassu*. Mer. Sett. *grassu*.
pochettìno, m. Log. *paghittu*, *paghigheddu*. Mer. *pagheddu*. Sett. *pocareddu*.
pochèzza, f. Log. *paga cosa*.
pochìno, m. Log. *paghigheddu*. Appenas appenas.
pòco, m. Log. Mer. *pagu*. Sett. *poggu*, *pocu*.
pòculo, m. Voc. Lat. → bicchiere.

podàgra, Log. *peana*. Mer. *pruaga* → gotta.
podagròso, agg. Dial. Com. *podagrosu*.
poderàjo, m. Log. *fattore*. Mer. *guardianu*. Sett. *vignateri*. Binzatteri.
podère, m. Log. *possessione*. Mer. Sett. *-òni*.
poderosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
poderòso, agg. Dial. Com. *poderosu*.
poderùccio, m. Log. *cunzadu*. Mer. *podereddu*.
podestà, f. Log. *-estade*. Mer. *-àdi*. Sett. *potestài*.
pòdice, m. Log. *parte de addaisegus*. Mer. *paneri*.
podicòne, agg. e m. → sodomista.
poèma, m. Dial. Com. *poema*.
poemizzàre, v. n., fagher poemas.
poesìa, f. Dial. Com. *poesia*. Cantòne.
poèta, m. Dial. Com. *poeta*. Cantonarzu.
poetàre, v. n. coi deriv. Log. *poetare*. Mer. *-ài*.
poetàstro, m. Dial. Com. *poetazzu*.
poeteggiàre, -tizzare → poetare.
poetèssa, f. Dial. Com. *poetessa*.
poeticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-enti*.
poètico, agg. Dial. Com. *poeticu*.
poffàre, interj. de maraviza, Log. Mer. *balla!*
pòggia, f., fune qui ligat unu de sos cabos de s'antenna, o vela de nantis.
poggiàre, v. n. Log. *andare in altu*. Mer. *arziài*. Sett. *alzà*. Appoggiare.
pòggio, m. Log. *montiju*. Mer. *punta*.
poggiuòlo, m. Log. *passizu*. Mer. *curridoriu*.
poh, interj. Log. Sett. *pucci*, *puzzi*.
poi, avv. Log. Mer. *poi*, *pustis*. Sett. *poi*.
poichè, avv. Log. *pustis qui*. Mer. Sett. *poi chi*.
pòla, f., ispecie de puzone → mulacchia.
polàcca, ispecie de nae manna.
polàre, agg. Log. *-àre*. Mer. *-àri*. De su polu.
polèdro, → puledro.
polèggio, puleggio, m. Log. *puleju*. Mer. *puleu*.
polèmica, f., gherra litteraria, o in iscriptu.
polènta, f. Dial. Com. *pulenta*.
poligamìa, f., pluralidade de muzeres.
poliglòtto, m., qui faeddat medas limbas.
pòlipo, m. Log. Sett. *pulpu*. Mer. *pruppu*.
polipòdio, m. Log. *erba de chentu nodos*.
polìre, → pulire.
politamènte, → pulitamente.
politeìsta, m., qui adorat medas deos.
polìtica, f. Dial. Com. *politica*.
politicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
polìtico, m. ed agg. Dial. Com. *politicu*.
polizìa, f. Dial. Com. *pulizìa*.
pòlizza, f. Log. *obbligatione*, *rezzivu*. Mer. *pòlizza*. Sett. *rezzibu*.
pòlla, f. Log. *vena*. Mer. *mizza*.
pollàjo, m. Log. *puddìle*, *cannittu*. Mer. Sett. *cannizzu*. Domo de puddas.
pollajuòlo, m., quie bendet puddas.
pollàme, m., quantidade de puddas.
pollànca, f. Log. *puddighina*. Mer. *puddasta*.
pollàre, → germogliare.
pollastrèllo, -strino, m. Log. *puddighineddu*. Mer. *cabonischeddu*.
pollastrière, → ruffianu.
pollàstro, m. Log. *puddighinu*. Mer. *caboniscu*. Sett. *puddighinu*. Gall. *ghiaddittu*.
pollerìa, f., logu ue si bendent sas puddas.
pollèzzola, f., tenerumen de sas piantas.
pòllice, m. Log. *su poddighe mannu*. Mer. *su didu mannu*. Sett. *lu ditu mannu*.
pollìna, f., istercu de sas puddas.
pollinàro, → pollajuolo.
pòlline, f., piuere qui fecundat sas piantas.
pollìno, agg. Log. *puddinu*. Mer. *de pudda*.
pòllo, m. Log. *puddu*. Mer. *caboni*. Sett. *giaddu*.
pollonàre, v. n. Log. *abbuttonare*, *aoire*. Mer. *inzeurrai*. Puzonare.
pollòne, m. Log. *frua* → rampollo, ramo.
pollùto, agg. Log. *imbruttadu*. Mer. *polluìu*.
polluzióne, f. Log. *pollussione*. Mer. Sett. *-uzioni*.
polmentàrio, m. Log. *frascu*, *fiascu*. Vasu istrintu.
polmonàre, -onàrio, agg., de sos pimones.
polmòne, m. Log. *pimone*, *pulmone*. Mer. *leu*.
polmonìa, -monèa, f., maladia de pimones.
polo, m. Dial. Com. *polu*.
pòlpa, f. Log. *pulpa*. Mer. *pruppa*. Sett. *polpa*.
polpàccio, m. Log. *su pische de sa camba*. Mer. *piscioni*.
polpacciùto, agg. Log. *pulpudu*, *rassu*. Mer. *pruppudu*. Sett. *pulputu*.
polpètta, f. Mer. *-pettoni*. Ispecie de mandigu.
pòlpo, m. Log. Sett. *pulpu*. Mer. *pruppu*.
polpòso, polputo, agg. Log. *pulpudu*, *pulposu*. Mer. *pruppudu*, *prupposu*.
pòlso, m. Log. Sett. *bulzu*. Mer. *pursu*.
poltìglia, f. Dial. Com. *fangu*. Tremuleu.
poltrire, poltreggiare, v. n. Log. *ammandronire*. Mer. *-ìri*. Viver in oziu.
poltroncèllo, m. Dial. Com. *mandroneddu*.
poltrône, m. Log. *mandrone*, *preittiosu*. Mer. Sett. *mandroni*.
poltroneggiàre, → poltrire.
poltronerìa, f. Dial. Com. *mandronia*.
poltronescamènte, avv., cum mandronia.
pòlvere, f. Log. *piùere*, *pruine*, *bùrvura*. Mer. *pruini*, *bruvùra*. Sett. *piùaru*, *pòlvara*.
polverièra, f. Log. Mer. *bruvurera*.
polverìno, m. Log. Sett. *burvarinu*. Mer. *bruvurinu*. Sett. *polvarinu*.
polverìo, m. Log. *piùere*, (Margh.) *mumujone*.
polverìsta, m., fabbricante de bùrvura.
polverizzàre, v. a. coi deriv., reduire in piùere.
polveròso, agg., pienu de piuere.
polvìglio, m. Log. *piuereddu*.
polvìscolo, m., piuere de sas piantas.
pomàrio, -meto, m., logu de melas.
pomàta, f. Dial. Com. *pumada*.
pomellàto, agg., mantu de caddu.
pomèllo, m., ossu de sos cavanos.
pomeridiàno, agg., pustis de mesu die.
pòmice, f. Log. *pedra fumiga*. Mer. *perda tosca*.
pomiciàre, v. a. Log. *allijare*. Mer. *allisai*, *invernissai*. Sett. *pomizà*. Pulire cum pomize.
pomidòro, m. Log. Sett. *pumata*. Mer. *tomata*.
pòmo, m. Dial. Com. *mela*, arvure. Pomo di terra, *pumu de terra*. Pomo di adamo, *mossu de adamu*. *Pumu*, ogni cosa tunda.
pòmpa, f. Dial. Com. *pompa*. Isfarzu.
pompeggiàre, v. n. Log. *impompare*. Fagher pompa.

pomposamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pomposità, f. Dial. Com. *pòmpa*. Isfarzu.
pompòso, agg. Dial. Com. *pomposu*.
ponderàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pesare. Esaminare, considerare.
ponderatamènte, avv. Log. *-ente*. Mer. Sett. *-ènti*.
ponderòso, agg. Dial. Com. *pesante*. Mer. Sett. *-ti*.
pòndo, m. Dial. Com. *pesu*. Voc. Lat.
ponènte, m. Log. *ponente*. Mer. Sett. *-ènti*.
pònere, → porre.
ponsò, m. e agg., ispecie de colore ruju.
pontàggio, m. Dial. Com. *pontaggiu*.
pontàre, v. a. Log. *isforzare*. Mer. *puntai*.
pònte, m. Log. *ponte*. Mer. *ponti*.
pontèfice, m. Log. *pontifize*. Mer. Sett. *-tìfizi*.
ponticèllo, m. Log. *pontigheddu*. Mer. *pontixeddu*.
pòntico, → aspro, brusco.
pontificàle, agg. Log. *-àle*. Mer. *-àli*.
pontonàja, f., -io m. Log. *guardia de su ponte*.
ponzàre, v. n. Log. *ispremere*, *isforzare*. Mer. *sprèmiri*. Fagher forza, isforzaresi.
popinòne, → ghiottone.
popolàccio, m. pegg. Log. *pobulazzu*. Mer. *-àcciu*.
popolàno, m. Dial. Com. *filigresu*. Populanu.
popolàre, v. a. coi deriv. Log. *pobulare*, *populare*. Mer. *populai*. Sett. *-à*.
popolarizzàre, v. a., render populare.
popolàto, agg. Log. *pobuladu*, *populadu*. Mer. *populau*. Sett. *populatu*.
popolazióne, f. Log. *pobulatione*, *populazione*. Mer. Sett. *populazioni*.
pòpolo, m. Log. Sett. *pòbulu*. Mer. *populu*.
popolòso, agg. Log. Sett. *pobuladu*. Mer. *populau*.
poponàjo, m. Log. Mer. *melonaju*, bendidore.
popòne, m. Log. *melone*. Mer. Sett. *meloni*.
pòppa, f. Dial. Com. *puppa*. Parte de sa nae.
poppamillèsimo, → beccamorti.
poppàre, v. n. coi deriv. Log. *sùere*. Mer. *sùiri*. Sett. *suggì*. Dare su lacte.
poppatòjo, m. Log. *tiralacte*.
poppàtola, f. Log. *puppìa*. Mer. *pippia de zappulu*. Giogu de criaduras.
poppèse, f., fune de sa nae in sa puppa.
poppùto, agg. Log. Mer. *tittudu*.
poràre, v. n., penetrare in sos poros.
pòrca, f. Log. *tula*. Ispaziu tra sulcu et sulcu.
porcàjo, -aro, m. Log. *porcàrzu*. Mer. *porcàrgiu*.
porcàstro, m. Log. *occhisorzu*. Mer. *occisorgiu*.
porcellàna, f. Dial. Com. *porcellana*, *-ddana*.
porcèllo, m. Log. Sett. *porcheddu*. Mer. *porceddu*.
porcherìa, f. Dial. Com. *porcheria*.
porcìle, m. Log. *porchile*. Mer. *porcili*.
porcìno, agg. Dial. Com. *porchinu*.
pòrco, m. Dial. Com. *porcu*.
pòrfido, m., ispecie de marmaru ruju.
pòrgere, v. a. coi deriv. Log. *pòrrere*, *apporrire*. Mer. *appòrriri*. Sett. *apporrì*. Gall. *puglì*.
porgitòre, m. Log. *porridore*, *consignadore*. Mer. Sett. *consignadori*.
pòro, m. Dial. Com. *poru*.
porosità, f. Log. *porosidade*. Mer. Sett. *-àdi*.
poròso, agg. Dial. Com. *porosu*. Pienu de poros.
pòrpora, f. Dial. Com. *purpura*.
porporàto, agg., bestidu de purpura. Cardinale.
porporìno, agg. Log. Mer. *purpurinu*, colore.
porracìna, f., lana de truncu de arvure.
porràta, → pappolata.
pòrre, v. a. Log. *pònnere*. Mer. *pòniri*. Sett. *ponì*.
porrìgine, f. Log. *iscatta*, *freadu de conca*.
pòrro, m. Dial. Com. *porru*.
porròso, agg. Log. Mer. *porrosu*.
pòrta, m. Log. *carriarzu*. Mer. *bastasciu*; f. Log. *porta*, *janna*. Mer. *porta*. Sett. *janna*.
portacappèllo, m., beste de sumbreri.
portafòglio, m. Dial. Com. *portafogliu*.
portalèttere, m., qui portat sas literas a domo.
portamantèllo, m. Log. *attaccabestire*. Mer. *portabistiri*. Homine.
portànte, m. Log. *portante*. Mer. *-ànti* → ambio.
portantìna, f. Dial. Com. *portantina*.
portantìno, m., su qui jughet sa portantina.
portàre, v. a. coi deriv. Log. *portare*, *giughere*. Mer. *portài*. Sett. *portà*. Battire, comportare.
portàta, f. Log. Mer. *portada*. Sett. *-àta*.
portàtile, agg. Log. *portàtile*. Mer. Sett. *-àtili*.
portèllo, m. Log. *isportellu*. Mer. *porteddìttu*.
portèndere, v. a. Voc. Lat. → presagire. Predire.
portènto, m. Dial. Com. *portentu*, *prodigiu*.
portentòso, agg. Dial. Com. *portentosu*.
porterìa, f. Dial. Com. *porteria*.
porticàle, m. Log. *portigale*. Sett. *-ticàli*.
porticciuòla, f. Log. *portighedda*. Mer. *-tixedda*.
pòrtico, m. Dial. Com. *porticu*. Logu cobertu.
portière, m. Log. Mer. *porteri*.
portinàjo, -àro, m. Log. Mer. *portinaju*.
pòrto, m. Log. Mer. *portu*. Agg. da porgere. Log. *apporridu*, *presentadu*. Mer. *appurtu*.
portogàllo, m. Log. Sett. *aranzu*. Mer. *arangiu*.
portolàno, m., patronu, su qui ghiat sa nae.
portolàto, m., su primu qui est a remare.
portóne, m. Log. *portone*, *portale*. Mer. Sett. *portoni*, *portali*.
portuòso, agg., qui tenet portu.
porzioncèlla, f. Log. Mer. *porzionedda*.
porzióne, f. Log. *porzione*. Mer. Sett. *-òni*.
pòsa, f. Log. *posu*. Mer. *discansu*. Pausa.
posapiàno, m. Dial. Com. *posapianu*.
posàre, v. a. coi deriv. Log. *posare*. Mer. *-ài*, *discansai*. Sett. *posà*.
posàta, f. Log. Mer. *posàda*, *firmada*.
posatamènte, avv. Log. *tranquillamente*.
posatèzza, f. Log. Mer. *posadesa*.
posatòjo, m. Log. *posadorzu*. Mer. *postroxu*.
pòscia, avv. Log. *posca*. Mer. *pustis*. Sett. *poi*.
posciachè, avv. Log. *pustisqui*. Mer. *depustischi*.
poscrìtta, f., -itto m. Dial. Com. *poscrittu*.
posdomàni, avv. Log. Mer. *posticras*. Sett. *poidumani*.
positivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
positìvo, agg. Log. Mer. *positivu*.
posizióne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
pòsola, f., -olino m. Log. Sett. *latranga*. Mer. *retranga*. Gall. *litranga*.
pospàsto, m. Log. *proste*. Mer. Sett. *prostri*.
pospòrre, v. a. Log. *ponner pustis*.

pospòsto, agg. Dial. Com. *pospostu*.
pòssa, f. Dial. Com. *forza*. Podere.
possànza, f. Dial. Com. *energia*. Vigore.
possedère, v. a. Log. *possèdere*, *possedìre*. Mer. *possidìri*, *possèdiri*. Sett. *possedì*.
possedimènto, m. Dial. Com. *possedimentu*.
posseditòre, → possessore.
possènte, agg. Log. *potente*. Mer. Sett. *-ènti*.
possessióne, f. Log. *possessione*. Mer. Sett. *-òni*.
possessìvo, agg. Dial. Com. *possessivu*.
possèsso, m. Dial. Com. *possessu*.
possessòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
possìbile, agg. Log. *possìbile*. Mer. Sett. *possìbili*.
possibilità, f. Log. *possibilidade*. Mer. *-àdi*.
possibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
possidènte, m. Log. *possidente*. Mer. *-ènti*.
pòsta, f. Dial. Com. *porta*.
postàrsi, v. n. p. Log. *leare postu*. Mer. *pigai postu*. Sett. *piglià postu*. Impostaresi.
posteggiàre, v. a., andare peri sas postas.
postèma, f. Dial. Com. *pustema*, *postema*.
postemàto, -moso, agg. Log. *appostemadu*.
postergàre, v. a. Log. *lassare addaisegus*. Mer. *ghettai a palas*.
pòsteri, m. pl. Log. *posteros*. Mer. *posterus*.
posteriòre, agg. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
posteriormènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
posterità, f. Log. *posteridade*. Mer. *-àdi*.
postèrla, f., porta minore de sa cittade.
postìccio, agg. Log. Mer. *appostizu*.
posticipàre, v. a. e n. → differire.
postière, m., qui hat sos caddos de sa posta.
postigliòne, m. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
postìlla, f., nota a margine de liburu.
postillàre, v. a. Log. *notare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher notas in sos oros de su liburu.
pòsto, m. ed agg. Dial. Com. *postu*.
postrèmo, agg. Dial. Com. *ultimu*. Extremu.
postrìbolo, m. Log. Mer. *burdellu*. Sett. *burdeddu*.
postulànte, agg. e m. Log. *-ante*. Mer. Sett. *-ànti*. Concurrente, dimandadore.
pòstumo, agg. Dial. Com. *postumu*. Fizu nàschidu de pustis de sa morte de su babbu.
postùra, → positura.
potàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. *-àbili*. De biere.
potagióne, f. Dial. Com. *pudadura*.
potajòlo, m. Log. *pudajolu*, *-òla*. Mer. *-dazza*.
potamènto, m. Log. Mer. *pudamentu*, *pudadùra*.
potàre, v. a. Log. *pudare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
potatòjo, m. Log. *pudajola*. Mer. *pudazza*.
potatòre, m. Log. *pudadore*. Mer. Sett. *-òri*.
potatùra, f. Log. Mer. *pudadura*.
potazióne, → potagione.
potènte, agg. Log. *potente*. Mer. Sett. *-ènti*.
potentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
potènza, f. Dial. Com. *potenzia*.
potère, v. n. Log. *pòdere*. Mer. *pòdiri*. Sett. *podè*. Sost. Log. *podère*. Mer. Sett. *-èri*.
potestà, f. Log. *podestàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *potestai*.
pòtta, f., parte birgonzosa de sa femina.
pottinìccio, m. Log. *tappulu male postu*.
poveràglia, f. Log. *poveraza*. Mer. *poberitàlla*.
poveramènte, avv. Log. *poveramente*. Mer. *-ènti*.
pòvero, agg. Log. *poveru*, *poberu*. Mer. *poburu*. Sett. *pobaru*. Pedidore, miseru.
povertà, f. Log. *povertade*. Mer. *-àdi*, *poberesa*. Sett. *pobartai*.
poziòne, → bevanda.
poziòre, → maggiore.
pòzza, f., fossu pienu de abba morta.
pozzànghera, f. Log. *paule*. Mer. *piscina*.
pozzètta, f., fossigheddu. Fossu de su cavanu.
pòzzo, m. Log. *putu*. Mer. *pou*. Sett. *pozzu*, *puzzu*.
pozzolàna, f. Dial. Com. *puzzolana*.
pragmàtica, prammatica, f. Dial. Com. *-àtica*.
pràndio, Voc. Lat., pranzo m. Log. *bustu*. Mer. *prangiu*. Sett. *gustà*, *gustu*. Gall. *gultari*.
pranzàre, v. n. Log. *bustare*. Mer. *pràndiri*. Sett. *gustà*. Gall. *gultà*. Mandigare.
pràssio, → marrobbio.
pratajuòlo, agg., de su padru, de silva.
pratàre, v. n., seminare unu terrinu a padru.
pratènse, agg., qui naschet in su padru.
praterìa, f., campagna de padru. Padru.
pràtica, f. Dial. Com. *pratica*.
praticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
praticànte, agg. Log. *praticante*. Mer. *-ànti*.
praticàre, v. a. coi deriv. Log. *praticare*. Mer. *-ài*.
pratichèzza, f. Log. *pratighesa*. Mer. *pratica*.
pràtico, agg. Dial. Com. *praticu*.
pràto, m. Log. *padru*. Mer. *pardu*. Sett. *patru*.
pratolìno, m., ispecie de cugumeddu.
pratòso, agg., qui hat meda pastura.
pravità, f. Log. *malignidade*. Mer. *-àdi*.
pràvo, agg. Dial. Com. *malignu*, *perversu*.
preàmbolo, m. Dial. Com. *preambulu*.
prebènda, f. Dial. Com. *prebenda*.
precariamènte, avv., in modu de pregadoria.
precàrio, agg., dimandadu in gratia. Provvisoriu.
precauzióne, f. Log. *precautione*. Mer. Sett. *-zioni*.
prèce, f. Log. Mer. *pregadorìa*.
precedènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
precedènza, f. Dial. Com. *precedenzia*.
precèdere, v. n. Log. *precèdere*. Mer. *-èdiri*.
precèsso, -ceduto, agg. Log. *prezedìdu*, *precedìdu*. Mer. *precèdiu*. Andadu innantis.
precettàre, v. a. Log. *prezettare*. Mer. *prezettai*.
precètto, m. Log. Sett. *prezettu*. Mer. *-cettu*.
precettòre, m. Log. Sett. *mastru*. Mer. *maistu*.
precìdere, v. a. Voc. Lat. → troncare.
precìngersi, → accingere.
precìnto, m. Log. *inghiriu*. Agg. *inghiriadu*.
precipitànza, f. Dial. Com. *precipitànzia*.
precipitàre, v. a. coi deriv. Log. *precipitare*, *prezipitare*. Sett. *-à*. Mer. *precipitai*.
precipitòso, agg. Dial. Com. *precipitosu*.
precipìzio, m. Dial. Com. *precipizziu*.
precipuamènte, avv. Log. *massimamente*. Mer. *-ti*.
precìpuo, agg. Log. *principale*. Mer. Sett. *-àli*.
precisamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
precisàre, v. a. Log. *precisare*. Mer. *precisài*. Determinare. Tenner esattesa.
precisióne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
precìso, agg. Dial. Com. *precisu*, *prezisu*.

precitàto, agg., cittadu innantis.
preclàro, agg. Dial. Com. *preclaru*. Illustre.
preclùdere, → impedire, vietare.
precòce, agg. Log. *primadiu*. Mer. *cabudarxu*.
precocità, f. Log. *antizìpu*. Primadiu.
precònio, m. Log. *laude*. Mer. Sett. *lodi*.
preconizzàre, v. a. Log. *pubblicare*. Mer. *-ài*.
preconòscere, v. a., connoscher innantis.
precòrdii, m. pl. Log. *visceres*. Gall. *pricogghj*.
precòrrere, v. a., currere innantis.
precursòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
prèda, f. Log. *pisca*. Aquistu cum sa violentia. Dare in preda, *daresi in podere*.
predàce, agg., qui leat cum violenzia.
predàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare per forza. Furare, pijare cum violentia.
predecessòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*. Qui hat precedidu, istadu innantis.
predefinìre, → stabilire, definire.
predèlla, f. Log. *peana*. Mer. *peagna*. Base.
predestinàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Destinare, istabilire innantis.
predeterminàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
predètto, agg. Log. *subranadu*. Mer. *nau innantis*. Sett. *sopraddittu*. Profetizadu.
prediàle, agg., de su prediu, possessu.
prediatòrio, agg., qui appartenit a possessu.
prèdica, f. Log. *preiga*. Mer. Sett. *predica*.
predicàre, v. a. coi deriv. Log. *preigare*. Mer. *predicai*. Sett. *-à*. Publicare, laudare.
predicatòre, m. Log. *preigadore*. Mer. Sett. *predicadòri*. Oratore sacru.
predicimènto, m. Dial. Com. *presagiu*.
predicitòre, m. Log. *prevididore*. Mer. *-òri*.
predilètto, agg. Dial. Com. *predilettu*.
predileziòne, f., amore distintu.
predilìgere, v. a. Log. *amare cum distinctione*.
prèdio, m. Dial. Com. *prediu*, *possessu*.
predìre, v. a. Log. *profetizare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
predisposiziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
predizióne, f. Dial. Com. *profezia*.
predominàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
predomìnio, m. Dial. Com. *predominiu*.
predòne, m. Log. *ladrone*. Mer. Sett. *-òni*.
preelèggere, v. a., eligere innantis.
preesistènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
preesistènza, f. Dial. Com. *preesistènzia*.
preesìstere, v. n., esistere innantis.
prefàto, agg. Log. *subranadu*. Sett. *sopraddittu*.
prefàzio, m. Dial. Com. *prefaziu*.
prefaziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
preferènza, f. Dial. Com. *preferenzia*.
preferìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
preferìcolo, m., vasu a una maniga.
preferimènto, m. Dial. Com. *-èntu*.
preferìre, v. a. Log. *preferire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
prefètto, m. Log. *prefèctu*. Mer. *prefettu*.
prefettùra, f. Log. *prefectura*. Mer. *prefettura*.
prèfica, f. Log. *attitadora*. Mer. *attitadrixi*.
prefiggere, v. a. Log. *determinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
prefisso, agg. Dial. Com. *prefissu*. Istabilidu.
prefocaziòne, f. Log. Mer. *affogamentu*.
pregàre, v. a. coi deriv. Log. *pregare*. Mer. *-ài*.
pregèvole, agg. Log. *appressiadu*. Mer. *apprezziau*. Distintu, claru.
preghièra, f. Log. Mer. *pregadoria*.
pregiàre, v. a. coi deriv. Log. *prejare*, *pressiàre*. Mer. *preziài*. Sett. *prezià*.
prègio, m. Log. *preju*, *pressiu*. Mer. Sett. *preziu*.
pregiudicàre, v. a. coi deriv. Log. *prejudicare*. Mer. *pregiudicai*, *criticai*. Sett. *pregiudicà*.
pregiudiziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
pregiudìzio, m. Dial. Com. *pregiudiziu*. Damnu.
prègno, agg. Log. *raidu*. Mer. *pringiu*. Sett. *gràbitu*.
prègo, priègo → preghiera.
pregustàre, → assazare.
prelatìzio, agg. Dial. Com. *prelatiziu*.
prelàto, m. Dial. Com. *prelatu*, *preladu*.
prelatùra, f. Dial. Com. *prelatura*.
prelibàre, → assaggiare.
prelibàto, agg. Log. *prelibadu*. Mer. *-àu*. Isquisitu.
preliminàre, m. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-àri*.
prelodàto, agg. Log. *subranadu*.
prelùdio, m. Dial. Com. *auguriu*. Incominzu.
prematùro, agg. Log. Mer. *primadiu*. Maduru innantis de su tempus.
premeditàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Pensare.
premeditatamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
premeditàto, agg. Log. *-àdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
premeditaziòne, f. Log. *premeditatione*. Mer. Sett. *-zioni*. Pensada innantis.
prèmere, v. a. Log. *prèmere*. Mer. *-ri*. Sett. *premì*. Importare, haer premura. Abbattigare.
premèttere, v. a., ponner innantis. Anteponnere.
premiàre, v. a. coi deriv. Log. *premiare*. Mer. *-ài*.
preminènza, f. Dial. Com. *preminenzia*.
prèmio, m. Dial. Com. *premiu*.
prèmito, m. Log. Mer. *premida*, *ispremida*.
premoniziòne, f., avvisu anticipadu.
premorìre, v. n., morrer innantis.
premunìre, v. a. Log. *premunire*. Mer. *-ìri*.
premùra, f. Dial. Com. *premura*.
premurosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
premuròso, agg. Dial. Com. *premurosu*.
premùto, agg. Log. *premidu*. Abbattigadu.
prenarràre, v. a., narrer innantis.
prènce, prencipe, m. Log. *prinzipe*. Mer. Sett. *prinzipi* → principe.
prèndere, v. a. Log. *leare*, *afferrare*. Mer. *pigài*. Sett. *piglià*. Agganzare.
prenditòre, m. Log. *leadore*, *afferradore*. Mer. *pigadori*. Sett. *pigliatori*.
prenòme, m. Log. *nomen*. Prenomen.
prenominàre, v. a., nominare innantis.
prenotàre, v. a. Mer. *-ài*. Log. *notare innantis*.
prenoziòne, f., notissia precedente.
prenunciàre, prenunziare → predire.
preoccupàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
preordinàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Predestinare.
preparàre, v. a. coi deriv. Log. *preparare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Apparizzare, tenner prontu.
preponderànza, f. Dial. Com. *preponderanzia*.
preponderàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Superare su pesu, prevalere.

prepòrre, → anteporre.
preposiziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
prepòstero, agg. Dial. Com. *inopportunu*.
prepòsto, agg., postu innantis. Per → prevosto.
prepotènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
prepotènza, f. Dial. Com. *prepotenzia*.
prepùnta, f. Log. *cocce*. Gall. *trapunta* → coltre.
prepùzio, m., su pizu subra de su membru.
prerogatìva, f. Dial. Com. *prerogativa*.
prèsa, f. Log. *leada*, *afferrada*. Sett. *presa*, *pigliata*. Pizzigada de cosa. Venir alle prese, *azzuffare*. Far presa, *cazare*.
presàcchio, m., parte de su zappu pro l'abbattigare bene in terra cum su pè.
presàgio, m. Dial. Com. *auguriu*, *pronosticu*.
presagìre, v. a. Log. *pronosticare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
presàgo, m., qui previdit su futuru. Indovinu.
presàme, m. Log. *cazu*. Mer. *callu*. Madrighe.
prèsbita, m., de vista longa.
presbitèrio, m. Dial. Com. *presbiteriu*.
prescègliere, v. a. Log. *seberare*, *eligere*. Mer. *elìgiri*. Sett. *eligì*. Leare mezus.
prèscia, f. Log. *presse*. Mer. *pressi*. Sett. *pressa*.
presciènza, f. Dial. Com. *prescienzia*.
prescìndere, v. a. Log. *prescindere*, *eccettuare*. Mer. *prescindiri*, *eccettuai*. Sett. *prescindì*.
prescìto, agg. Log. *cundemnadu*. Mer. *cundannau*. Sett. *cundannatu*. Ischidu innantis.
presciùtto, → prosciutto.
prescrìtto, m. Log. *ordinadu*. Mer. *-àu*.
prescrìvere, v. a. e n. Log. *prescriere*, *acquistare dominiu*. Mer. *prescriviri*. Ordinare, istabilire.
prescriziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Acquìstu pro rejone de tempus. Ordine.
presedère, -siedere, v. n. Log. *presìdere*, *tenner presidenzia*. Mer. *presidìri*, *presìdiri*.
presentaneamènte, → subitamente.
presentàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Offerrere, regalare, donare.
presènte, m. ed agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
presentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
presentimènto, m. Dial. Com. *presentimentu*.
presentìre, v. a. Log. *-ìre*. Mer. *-ìri*. Tenner sentore.
presènza, f. Dial. Com. *presenzia*.
presenziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
presèpe, -èpio, m. Dial. Com. *presèpiu*.
preservàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Difendere, guardare dai ogni male.
presidènte, preside, m. Log. *presidente*, *preside*. Mer. Sett. *-ènti*, *presidi*.
presidènza, f. Dial. Com. *presidenzia*.
presidiàre, v. a., guarnire de presidiu unu logu.
presìdio, m. Dial. Com. *presidiu*.
presiedère, → presedere.
presmòne, m., suzzu qui dat sa ua innantis de la cattigare.
prèssa, f. Log. *presse*. Mer. *pressi*. Sett. *pressa*.
pressànte, agg. Dial. Com. *pressosu*.
pressappòco, presso a poco, avv. Log. *pagu pius pagu mancu*. Mer. *pagu prus pagu mancu*.
pressàre, v. a. Log. *ponner presse*. Mer. *pressai*. Sett. *pressà*. Gall. *imprissichinà*.
pressiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
prèsso, agg. Log. *abbattigadu*. Mer. *prèmiu*. Avv. Log. *affacca*. Mer. *accanta*. Sett. *vizinu*.
pressochè, avv. Dial. Com. *quasi*, *in circa*.
pressùra, → compressione, oppressura.
prestabilìre, → determinare.
prestamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
prestànte, → eccellente.
prestànza, f. Dial. Com. *imprèstidu*.
prestanziàre, v. a., ponner a imposta, a gravesa.
prestàre, v. a. coi deriv. Log. *prestare*. Mer. *imprestai*. Sett. *-à*. Accordare, dare a imprestidu.
prestètto, avv., unu pagu prestu.
prestèzza, f. Log. Mer. *prestèsa*. Sett. *-stèzia*.
prestigiàre, → affascinare.
prestigio, m. Dial. Com. *incantu*.
prestigiòso, agg., factu cum incantu.
prestinàjo, → fornajo.
prèstito, presto, m. Log. *imprèstidu*, *prestidu*. Mer. *imprèstidu*. Sett. *imprestitu*.
prèsto, agg. Dial. Com. *prestu*, *prontu*. Avv. Log. *prestamente*. Mer. *-ènti*, *prestu*.
presùmere, v. a. Log. *presumere*. Mer. *-ùmiri*. Sett. *presumì*. Immaginare.
presumìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
presuntìvo, agg. Dial. Com. *presuntivu*.
presùnto, agg. Dial. Com. *presuntu*. Presuppostu.
presuntuosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
presuntuosità, f. Log. *presuntuosidade*. Mer. *-àdi*.
presuntuòso, agg. Dial. Com. *presuntuosu*.
presunziòne, f. Log. *presunzione*. Mer. Sett. *-òni*.
presuppòrre, v. n. Log. *presupponnere*. Mer. *-niri*.
presùra, → presa.
pretarìa, f. Log. *preideraglia*. Mer. *preidàlla*.
pretazzuòlo, m. Log. *preiderazzu*.
prète, m. Log. *preideru*. Mer. *predi*. Sett. *preti*.
pretèlle, f. pl., formas de pedra pro bettare metallu iscazadu.
pretendènte, agg. e m. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pretendènza, f. Log. *pretesa* → pretensione.
pretèndere, v. a. Log. *pretendere*. Mer. *-iri*. Sett. *-dì*.
pretenditòre, m. Log. *pretendidore*. Mer. *-òri*.
pretensiòne, f. Log. *pretensione*. Mer. Sett. *-òni*.
pretensòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-ori*.
preterìa, f. Dial. Com. *cleru*.
preterìre, v. n. Voc. Lat. → omettere.
pretèrito, m. Dial. Com. *preteritu*.
pretermèsso, agg. Log. *omittìdu*. Mer. *omìttiu*.
pretermèttere, → tralasciare, omettere.
pretèsa, f. Dial. Com. *pretesa*. Pretensione.
pretèsco, agg., de preìderu. Preiderinu.
pretèsto, m. Dial. Com. *pretestu*.
pretìno, m. Log. *preidereddu*. Mer. *preideddu*.
pretònzolo, m. Log. *preiderazzu*. Mer. *-idazzu*.
pretòre, m. Log. *pretore*. Mer. Sett. *-òri*.
pretòrio, m. Dial. Com. *pretoriu*. Logu de su Pretore ue si amministrat sa justitia.
prettamènte, → schiettamente.
prètto, agg. Dial. Com. *schiettu*, *veru*.
prevalènza, f. Dial. Com. *preponderanzia*.
prevalère, v. n. Log. *prevàlere*. Mer. *prevàliri*.
prevalùto, agg. Log. *prevalidu*. Mer. *prevalsu*.
prevaricàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Disubbidire, mancare.

prevedère, v. a. Log. *previdire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-dì*.
prevedimènto, m. Dial. Com. *previdimentu*.
prevenìre, v. a. Log. *prevènnere*. Mer. *prevènniri*.
preventivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
prevenziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
prevertimènto, m. Dial. Com. *prevertimentu*.
prevertìre, v. a. Log. *prevertire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-tì*.
previdènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
previdènza, f. Dial. Com. *previdenzia*.
prèvio, agg. Dial. Com. *previu* → precedente.
previsiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
prevìso, -vìsto, agg. Log. *previdìdu*. Mer. *-vìdiu*.
preziosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
preziosità, f. Log. *preziosidade*. Mer. *-àdi*.
preziòso, agg. Dial. Com. *preziosu*. De valore.
prezzàre, v. a. Log. *prejare* → apprezzare.
prezzèmolo, m. Log. Sett. *pedrusìmula*. Mer. *perdusèmini*. Gall. *petrusimulu*.
prèzzo, m. Log. *prèju*. Mer. *preziu*. Sett. *prexu*.
prezzolàre, v. a. Log. *prejare*, *leare a preju*.
prìa, avv. Dial. Com. *prima*. Primu. Innantis.
priègo, m. Log. *pregadorìa*. Mer. *preghiera*.
prigionàre, → imprigionare.
prigiòne, f. Log. *prejone*, *presone*. Mer. *presoni*. Sett. *prixoni*.
prigionìa, f., su istare in presone.
prigionière, m. Log. Mer. *presoneri*.
prìma, f. Dial. Com. *prima*, *primu*.
primàccio, → pimaccio.
primamènte, avv. Log. Sett. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
primàrio, agg. Dial. Com. *primariu*.
primàte, m. Log. *primate*. Mer. *-ti*. Principale.
primatìccio, agg. Log. Mer. *primadiu*. Sett. *-atìu*.
primavèra, f. Dial. Com. *primavera*, *beranu*.
primazìa, f. Dial. Com. *primazia*.
primaziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
primeggiàre, v. n., esser su primu.
primevità, f., autoridade de tempus.
primicèrio, m., nomen de dignidade.
primièra, f. Dial. Com. *primera*. Giogu.
primieramènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
primièro, agg. Dial. Com. *primu*.
primigènio, agg. Dial. Com. *primitivu*. Originale.
primipìlo, m., cabu de sa prima ischiera.
primitìvo, agg. Dial. Com. *primitivu*.
primìzia, f. Dial. Com. *primizia*. Primissia.
prìmo, agg. Dial. Com. *primu*.
primogènito, m. Dial. Com. *primugenitu*.
primogenitòre, m., su primu babbu.
primogenitùra, f. Dial. Com. *primogenitura*.
primòrdio, m. Dial. Com. *principiu*. Prinzipiu.
principàle, agg. e m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
principalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
principàre, v. n., dominare que principe.
prìncipe, agg. e m. Log. *prinzipe*. Mer. Sett. *-pi*.
principèssa, f. Dial. Com. *prinzipessa*.
principiàre, v. a. coi deriv. Log. *prinzipiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Incominzare.
princìpio, m. Dial. Com. *principiu*, *prinzipiu*.
priòra, f. Dial. Com. *priora*. Priorissa.
prioràto, m. Log. *prioràdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
priòre, m. Log. *priore*. Mer. Sett. *-òri*.
priorità, f., s'esser su primu.
priscamènte, avv. Log. *antigamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
prìsco, agg. Dial. Com. *antigu*.
prìsma, m. Dial. Com. *prisma*.
prìstino, agg. Dial. Com. *antigu*, *primu*.
privàre, v. a. coi deriv. Log. *privare*. Mer. *-ài*.
privàta, f. Mer. *privada* → cesso, litrina.
privìgno, m. Voc. Lat. → figliastro.
privilegiàre, v. a. Log. *privilegiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
privilègio, m. Dial. Com. *privilegiu*.
prìvo, agg. Dial. Com. *privu*. Mancante.
prizzàre, -zzolare, v. a., manciare de plus colores ispartos minudamente.
pro, prode, m. Dial. Com. *pro*, *proe*, *proi*.
proàvo, m. Log. *nonnumannu*. Mer. *jajumannu*.
probàbile, agg. e m. Log. *-le*. Mer. Sett. *-li*.
probabilìsta, m. Dial. Com. *probabilista*.
probabilità, f. Log. *probabilidade*. Mer. *-àdi*.
probabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
probaziòne, → prova.
probità, f. Log. *probidade*. Mer. *-àdi*.
problèma, m. Dial. Com. *problema*.
problematicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
problemàtico, agg. Dial. Com. *problematicu*.
pròbo, agg. Dial. Com. *probu*. Reale.
probòscide, f., sa trumba de s'elefante.
procacciàre, v. a. Log. *procurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Industriaresi.
procaccìno, m., qui s'inzegnat.
procàccio, m., utile, balanzu. Currèu.
procàce, agg. Log. *petulante*. Mer. Sett. *-ti*.
procacità, f. Dial. Com. *audacia*, *petulanzia*.
procèdere, v. n. Log. *prozzèdere*, *procedere*. Mer. *procèdiri*. Sett. *prozzedì*. Sighire, continuare.
procedimènto, m. Dial. Com. *procedimentu*.
procedùra, f., ordine de su processu.
procedùto, agg. Log. *procedìdu*. Mer. *procèdiu*. Sett. *prozzeditu*. Operadu.
procèlla, f. Dial. Com. *tempesta*.
procellòso, agg. Dial. Com. *tempestosu*.
pròcere, pròcero → magnate.
processàre, v. a. Log. *processare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
processionalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
processionàre, v. n., andare in processione.
processiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
procèsso, m. Dial. Com. *procèssu*, *prozzessu*.
procìnto, m. Log. *apparizzu*. Mer. *procintu*. Esser in procinto, *esser dispostu*, *apparizzadu*.
proclàma, m. Dial. Com. *proclama*.
proclamàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
proclìve, m. Log. *inclinadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
proclività, f. Dial. Com. *tendènzia*.
pròcolo, m., naschidu lontanu dai su babbu.
procrastinàre, v. a. Log. *dilatare* → differire.
procreàre, → generare.
procùra, f. Dial. Com. *procura*.
procuràre, v. a. Log. *procurare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
procuratòre, m. Log. *procuradore*. Mer. Sett. *-òri*.
procurerìa, f., professione de procuradore.
pròda, → sponda, ripa, orlo.
pròde, pro, m. Dial. Com. *pròe*, *proi*.
prodemènte, → valorosamente.
prodèzza, f. Log. Mer. *prodesa*. Sett. *prodèzia*.

prodièro, agg. e m., su qui remat in prua.
prodigalità, f. Log. *-alidàde*. Mer. *-àdi*. Sett. *-litài*.
prodigalizzàre, v. a. e n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
prodigalmènte, prodigamente, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Isfarzosamente.
prodìgio, m. Log. Mer. *prodigiu*.
prodigiosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
prodigiòso, agg. Dial. Com. *prodigiosu*.
pròdigo, m. Dial. Com. *pròdigu*.
proditoriamènte, avv. Log. *a traittorìa*.
proditòrio, agg. Log. *proditoriu*, *traitore*.
prodiziòne, f. Log. Mer. *traittorìa*, *traitione*.
prodòtto, m. Dial. Com. *prodottu*, *produttu*.
producimènto, m. Log. *produimentu*.
prodùrre, v. a. Log. *produire*. Mer. *prodùsiri*. Sett. *produzì*. Naschere, puzonare.
produttìvo, agg. Dial. Com. *produttivu*.
produttòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
produziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
proèmio, m. Dial. Com. *proemiu*. Principiu.
profanamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
profanàre, v. a. coi deriv. Log. *profanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Violare sas cosas sagras.
profàno, agg. Dial. Com. *profanu*. Impiu.
profènda, f. Log. *proenda*. Mer. *provenda*. Sett. *prubenda*. Mandigu pro caddos.
profendàre, v. a. Log. *approendare*. Mer. *donai sa provenda*. Dare a mandigare.
proferìre, v. a. Log. *pronunziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
profèssa, f. Log. Mer. *professa*. Monza.
professàre, v. a. coi deriv. Log. *professare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Esercitare un'arte.
professiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
profèsso, m. Dial. Com. *professu*.
professòre, m. Log. *professore*. Mer. Sett. *-òri*.
profèta, m. Dial. Com. *profeta*.
profetàre, -tizzare, v. a. e n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
profetèssa, f. Dial. Com. *profetissa*.
profeticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
profètico, agg. Dial. Com. *profeticu*.
profezìa, f. Dial. Com. *profezia*, *prophezia*.
profferìre, → proferire.
proffèrta, f. Dial. Com. *offerta*.
proffìlo, → profilo.
proficuo, agg. Dial. Com. *proficuu*. Utile.
profilàre, v. a., pintare in profilu.
profilo, m. Dial. Com. *profilu*. Figura rappresentada da una sola parte.
profittàre, v. n. coi deriv. Mer. *profittai*.
profitto, m. Dial. Com. *profittu*, *profettu*.
proflùvio, m. Dial. Com. *abbundanzia*.
profondamènte, avv. Log. *-fundamènte*. Mer. *-ènti*.
profondàre, v. n. Log. *profundare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
profòndere, v. a. Log. *bettare*, *isparghere*. Mer. *profundiri*, *ghettai senza risparmiu*.
profondità, f. Log. *profundidade*. Mer. *-àdi*.
profòndo, m. ed agg. Log. Mer. *profundu*.
pròfugo, agg. Log. Mer. *fuidu*, *vagabundu*.
profumàre, v. a. coi deriv. Log. *profumare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Puliresi, acconzaresi.
profumatùzzo, m. e agg. → cacazibetto.
profumerìa, f. Dial. Com. *profumeria*.
profumière, m., fabbricante de profumos.
profùmo, m. Dial. Com. *profumu*.
profusiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Abbundanzia, grandesa, liberalidade.
profùso, agg. Log. *bettadu*, *senza risparmiu*.
progeneràre, v. a. Log. *generare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
progènie, progenia, f. Log. Sett. *razza*. Mer. *arrazza*.
progenitòre, → antenato.
progettàre, v. a. Log. *progettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
progètto, m. Dial. Com. *progettu*.
prognòstico, → pronostico.
progràmma, m., avvisu de un'opera.
progredimènto, m. Dial. Com. *avanzamentu*.
progredìre, v. n. Log. *avanzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
progressivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
progressìvo, agg. Dial. Com. *progressivu*.
progrèsso, m. Dial. Com. *progressu*.
proibìre, v. a. Log. *proibire*. Mer. *-ìri*. Sett. *proibì*.
proibitòre, m. Log. *proibidore*. Mer. *-òri*.
proibiziòne, f. Log. *proibitione*. Mer. Sett. *-zioni*.
projeziòne, f. Log. *bettamentu*. Mer. *ghettamentu*.
prolàsso, m., rilasciu de una parte de corpus.
pròle, m. Dial. Com. *familia*. Razza, schiatta.
prolegòmeno, m., discursu preliminare.
proletàrio, agg. e m., su qui faghet fizos.
prolificàre, v. n. Log. *-àre*. Fagher fizos.
prolìfico, agg. Dial. Com. *fecundu*.
prolissamènte, avv. Log. *distesamente*. Mer. Sett. *distesamenti*. Longamente.
prolissità, f. Log. Mer. *longhesa*. Sett. *longhezia*.
prolìsso, agg. Dial. Com. *longu*. Qui durat meda.
prologàre, -logizzare, v. n., fagher prologos.
pròlogo, m. Dial. Com. *pròlogu*, *preambulu*.
prolungàre, v. a. coi deriv. Log. *allongare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Prorogare, differire.
prolusiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Incominzamentu de unu discursu o de un'opera.
prolùvie, f. Dial. Com. *flussu*, *fluxu*.
promèssa, f. Dial. Com. *promissa*.
promèsso, agg. Log. *promissu*, *promittidu*. Mer. *promittiu*. Sett. *promittitu*.
promèttere, v. a. Log. *promittire*. Mer. *promìttiri*. Sett. *promittì*. Impromittere.
promettitòre, m. Log. *promittidore*. Mer. Sett. *-òri*.
prominènza, f. Dial. Com. *prominènzia*.
promiscuamènte, avv. Log. *misciadamente*.
promiscuàre, v. a. e n. p. Log. *ammisciare*, *ammisturare*. Mer. *amisturai*. Sett. *ammiscià*.
promiscuità, f. Log. *ammisciamentu*. Mer. *ammesturu*. Confusione, comune.
promìscuo, agg. Log. *misciadu*. Mer. *promiscuu*, *ammesturau*. Sett. *ammisciatu*, *confusu*.
promontòrio, m. Dial. Com. *promontòriu*.
promòsso, agg. Log. *promòvidu*. Mer. *promòviu*.
promotòre, m. Log. *-òre*. Mer. *-òri*.
promòvere, promuovere, v. a. Log. *promòvere*. Mer. *-iri*. Sett. *promobì*. Alzare.
promovimènto, m. Log. Mer. *promovimentu*.
promoziòne, f. Log. *promotione*. Mer. *-zioni*.
promulgàre, v. a. coi deriv. Log. *pubblicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Promulgare, render pubblicu.
promuòvere, → promovere.

promutàre, → permutare.
pronepòte, -nipote, com. Log. *pronebode*. Mer. *pronebodi*. Fizu de su nebode.
pròno, agg. Log. *inclinadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
pronòme, m. Log. *pronomen*. Mer. Sett. *pronòmini*.
pronosticàre, v. a. coi deriv. Log. *pronosticare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Previdire, annunziare.
pronòstico, m. Dial. Com. *pronosticu*, *annunziu*.
prontamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
prontàre, v. a. Log. *sollicitare*. Mer. *-ài*.
prontèzza, f. Log. Mer. *prontesa*. Sett. *prontezia*.
pròntо, agg. Dial. Com. *prontu*. Isvoligadu.
prontuàrio, m., libru pro tenner cosas prontas.
pronùbo, m., pronuba f. → paraninfo.
pronùnzia, f. Dial. Com. *pronunzia*.
pronunziàre, -nunciare, v. a. coi deriv. Log. *pronunziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Proferire.
propagàre, v. a. coi deriv. Log. *propagare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Distendere, allargare.
propagginàre, v. a. Log. *probainare*. Mer. *ghettai brabainas*. Bettare probainas.
propàggine, f. Log. *probàina*. Mer. *brabàina*.
propalàre, → manifestare, pubblicare.
propèndere, v. n. Log. *propèndere*. Mer. *-èndiri*. Sett. *propendì*. Inclinare. Tuccare.
propensiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
propènso, agg. Dial. Com. *propensu*. Inclinadu.
propìna, f. Dial. Com. *propina*.
propinàre, v. a. Log. *brindare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher brindis. Dare a biere.
propinquàrsi, → avvicinarsi.
propinquità, f. Log. *propinquidade* → vicinità.
propìnquo, agg. Dial. Com. *propinquu*. Parente.
pròpio, m. e agg. → proprio.
pròpio, propietà → proprio, proprietà.
propiziàre, v. a., render propiziu, favoridu.
propìzio, agg. Dial. Com. *propiziu*, *benignu*.
pròpoli, f. Log. *cheròbida*, de sas istampas de casiddos. Mer. *ceròbida*, *pixicera*.
proponimènto, m. Dial. Com. *proponimentu*.
propòrre, -ònere, v. a. coi deriv. Log. *propònnere*. Mer. *-pòniri*. Sett. *proponì*.
proporzionàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
proporzionalmènte, avv. Log. *proporzionalmènte*. Mer. *-ènti*.
proporzionàre, v. a. Log. *proporzionare*. Mer. *-ài*. Sett. *proporzionà*.
proporzionatamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
proporzionàto, agg. Log. *-àdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
proporziòne, f. Log. *proporzione*. Mer. Sett. *-òni*.
propòsito, m. Dial. Com. *propòsitu*. Proponimentu.
proposiziòne, f. Log. *propositione*. Mer. Sett. *-òni*.
propòsta, f. Dial. Com. *proposta*.
propòsto, m. → prevosto. Agg. Dial. Com. *propostu*.
propriamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
proprietà, f. Log. *propriedade*. Mer. *-àdi*. Sett. *proprietài*.
proprietàrio, m. Dial. Com. *proprietariu*.
pròprio, m. e agg. Dial. Com. *propriu*.
propugnàcolo, m. Voc. Lat. → difesa.
propugnàre, v. a. Log. *difendere*. Mer. *difèndiri*. Sett. *difendì*. Proteggere.
propulsàre, → respingere, ribattere.
proquòjo, procòjo, m., mandra de boes.
pròra, f. Dial. Com. *prua*.
prorìto, m. Log. *pistighinzu* → prurito.
pròroga, f. Dial. Com. *pròroga*. Dilatione.
prorogàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
proròmpere, v. n. Log. *prorumpere*. Mer. *prorùmpiri*. Bessire cum impetu.
pròsa, f. Dial. Com. *prosa*.
prosàico, agg. Dial. Com. *prosaicu*.
prosàpia, → stirpe, schiatta.
prosàre, -seggiare, v. a., iscriere in prosa.
proscènio, m., parte de su Teatru. Palcu.
prosciògliere, prosciorre, v. a. Log. *assolvere*. Mer. *assolviri*. Sett. *assolvì*. Liberare. Isolvere.
prosciugàre, v. a. Log. *siccare*. Mer. *prosciugai*.
prosciùtto, m. Dial. Com. *presuttu*.
proscrìtto, agg. Log. *disterradu*. Mer. *esiliau*.
proscrìvere, v. a. Log. *disterrare*. Sett. *-à*. Mer. *esiliai*. Exiliare.
proscriziòne, f. Dial. Com. *esiliu*, *disterru*.
prosecuziòne, f. Log. *continuatione*. Mer. *-zioni*.
proseguìre, v. a. Log. *continuare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
prosèlito, m., qui sighit sa lege de unu.
prosodìa, f. Dial. Com. *prosodia*.
prosontuòso, → presuntuoso.
pròspera, f. Log. *bancu de sezzere in coru*.
prosperamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
prosperàre, v. a. coi deriv. *prosperare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mezorare, andare in mezus.
prosperità, f. Log. *prosperidade*. Mer. *-àdi*.
pròspero, agg. Dial. Com. *prosperu*.
prosperosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
prosperòso, agg. Dial. Com. *prosperosu*.
prospettàre, v. a., abbaidare in prospettu.
prospettìva, f. Dial. Com. *prospettiva*.
prospètto, m. Dial. Com. *prospettu*. Progettu.
prossimamènte, avv. Log. *acculzu*. Mer. *accanta*.
prossimàno, → prossimo, vicino.
prossimàre, → approssimare.
prossimità, f. Dial. Com. *vicinanzia*.
pròssimo, m. Dial. Com. *prossimu*. Agg. Log. *bighinu*, *acculzu*. Mer. *bixinu*.
prostèndere, → distendere.
prosternàrsi, → costernare, prostrare.
prostèrnere, → abbattere, distendere.
prostituìre, v. a., avviliresi, daresi a mala vida.
prostitùta, → meretrice.
prostituziòne, f. Dial. Com. *avvilimentu*.
prostràre, v. a. coi deriv. Log. *prostrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bettaresi per terra, umiliaresi.
prosunziòne, → presunzione.
protèggere, v. a. Log. *protegere*, *proteggere*. Mer. *protegiri*. Sett. *proteggì*. Amparare.
proteggitòre, m. Log. *protegidore*. Mer. *-òri*.
protèndere, v. n. e n. p. → distendere.
protervamènte, avv. Log. *ostinadamente*. Mer. *-ti*.
protèrvia, f. Dial. Com. *arroganzia*.
protèrvo, agg. Log. *arrogante*. Mer. Sett. *-ànti*.
protèsta, -tazione, f. Dial. Com. *protesta*.
protestànte, agg. e com. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ti*.
protestàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
protèsto, m. Dial. Com. *protesta*.

protettòre, m. Log. *protettore*. Mer. *-òri*.
proteziòne, f. Log. *protezione*. Mer. Sett. *-òni*.
protocòllo, m. Dial. Com. *protocollu*.
protomàrtire, m. Log. *protomartire*. Mer. *-iri*.
protomèdico, m. Dial. Com. *protomedicu*.
protonotàrio, m. Dial. Com. *protonotariu*.
protoparènte, agg. e m., su primu babbu.
protoplàste, m., primu formadore, Deus.
protòtipo, m. Dial. Com. *modellu*. Esemplare.
protràrre, protraere → prorogare.
protraziòne, f. Dial. Com. *differimentu*.
protuberànza, f. Log. *zuellu*, *cosa rilevada*.
pròva, f. Log. *proa*. Mer. Sett. *prova*.
provanàre, → propagginare.
provàno, agg. e m. → ostinato, caparbio.
provàre, v. a. coi deriv. Log. *provare*, *proare*. Mer. *-ài*. Sett. *probà*, *provà*. Ammustrare.
provecciàre, → approvecciare, avvantaggiare.
provèccio, m. Log. Sett. *profettu*. Mer. *profittu*.
provènda, f. Log. *proenda*. Mer. *provenda*. Sett. *prubenda* → profenda, vettovaglia.
provenièǹza, f. Dial. Com. *provenienzia*.
provenìre, v. n. Log. *provenire*. Mer. *-ìri*. Sett. *provenì*. Derivare, procedere.
provènto, m. Dial. Com. *proventu*.
proverbialmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
proverbiàre, v. a. Log. *proverbiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Inzulzare, burlare, rinfacciare.
provèrbio, m. Dial. Com. *proverbiu*. Diciu.
provètto, agg. Dial. Com. *mannu*. Avanzadu in edade. Bezzu.
proviànda, → vettovaglia.
providamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
providènza, f. Dial. Com. *providenzia*.
pròvido, agg. Dial. Com. *pròvidu*. Attentu.
provigiòne, → provvisione.
provìncia, f. Dial. Com. *provinzia*.
provinciàle, m. Log. *provinziale*. Mer. Sett. *-àli*.
provisiòne, → provvisione.
provocàre, v. a. coi deriv. Log. *provocare*. Mer. *provocai*. Sett. *-à*. Aizzare, dare occasione.
provvedère, v. a. e n. Log. *provvidire*. Mer. *provvidìri*. Sett. *provvidì*. Apparizzare.
provvedimènto, m. Dial. Com. *provvedimentu*.
provveditòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
provveditorìa, f., officiu de su provvedidore.
provvedùto, agg. Log. *provvididu*. Mer. *provvidùu*. Sett. *provvedutu*.
provvidènza, → providenza.
provvigiòne, → provisione.
provvisiòne, f. Dial. Com. *provìsta*. Provisione.
provvisòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
provvisòrio, agg. Dial. Com. *provvisoriu*.
provvìsta, f. Dial. Com. *provvista*.
provvìsto, → provveduto.
prùa, f. Dial. Com. *prua* → prora.
prudènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
prudentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
prudènza, f. Dial. Com. *prudenzia*.
prudenziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
prudenzialmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
prùdere, → pizzicare.
prùdo, m., ispecie de erba.
prudòre, m. Log. *pittigore* → pizzicore.
prueggiàre, v. n., boltare sa prua.
prùgna, f. Dial. Com. *pruna*, fructu.
prùgno, m. Log. Sett. *pruna*, arvere. Mer. *mata de pruna*.
prugnolàta, f. Log. *prunischedda*. Mer. *-xèdda*.
prùgnolo, m. Log. *pronizza*. Mer. *prunixedda*.
pruìna, f. Log. *lentore* → brina.
pruinòso, agg., pienu de lentore.
prùna, → prugna.
prunàja, f., prunajo m. Log. *pronizzarzu*.
prunàme, m., medas prunas.
prunèto, m., logu de prunas.
prùno, m. Log. *pronizza* → prugnolo.
prunòso, agg., pienu de pronizza.
prurìgine, m. Log. *mandighinzu*. Mer. *furighedda*, *furigheddu*. Sett. *magnazzona*.
pruriginòso, agg. Log. *pittigosu*. Mer. *pizziosu*.
prurìre, v. n. Log. *tenner mandighinzu*. Mer. *tenniri papingiu*, *pappai*. Gall. *prudì*.
prurìto, m. Log. *pittigore*, *mandighinzu*. Mer. *pappìngiu*. Sett. *magnazzona*.
prùzza, f. Log. *iscarpinzu*, *runza*. Iscaldamentu de samben subra sa pedde.
psèudo, m. Dial. Com. *falsu*. Voc. Gr.
psicologìa, f., discursu de s'anima.
pubblicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pubblicàno, m. Log. *esattore*. Mer. Sett. *-òri*.
pubblicàre, v. a. coi deriv. Log. *pubblicare*. Mer. *-ài*. Divulgare, fagher notoriu.
pùbblicu, agg. Dial. Com. *pubblicu*.
pùbe, → pettignone.
pùbero, agg., qui est arrivadu ad sa pubertade.
pubertà, f. Log. *pubertade*. Mer. *-àdi*.
publicàre, → pubblicare.
pùca, f. Log. *isticcu de inferrere*. Mer. *pizzu*.
pudènde, f. pl., sas partes birgonzosas.
pudibòndo, agg. Log. *birgonzosu*. Mer. *bregungiosu*. Sett. *valgugnosu*.
pudicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
pudicìzia, f. Dial. Com. *pudicizia*. Pudore.
pudìco, agg. Dial. Com. *pudicu*, *castu*.
pudòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*. Birgonza.
puerìle, agg. Log. *de pizzinnu*. Mer. *de pippiu*. Ridiculu, isapidu.
puerilità, f. Log. *pizzinnada*. Mer. *pippiada*.
puerilmènte, avv., a modu de pizzinnos.
puerìzia, f., s'edade de pizzinnos. Pizzinnia.
puèrpera, f. Log. *partorza*. Mer. *partèra*. Sett. *paltoggia*, *partoggia*.
puerpèrio, m. Dial. Com. *partu*.
pugilàto, m., giogu a punzos.
pugìllo, m. Voc. Lat. → pizzico.
pùglia, f., su premiu qui si ponet in su piattu gioghende a cartas. Mer. *posu*.
pùgna, f. Dial. Com. *cumbattimentu*.
pugnàce, agg., aptu a gherrare.
pugnalàta, f. Log. Mer. *pugnalada*. Sett. *-àta*.
pugnàle, m. Log. *pugnale*. Mer. Sett. *-àli*.
pugnàre, → combattere, contrastare.
pugnèllo, m. Log. *punzigheddu*. Mer. *-ixèddu*.

pùgnere, pungere, v. a. Log. *punghere*. Mer. *pùngiri*. Sett. *pugnì*. Ispunzonare.
pugnètto, → pungolo, stimolo.
pugnimènto, m. Log. *punghimentu*.
pugnitòpo, m. Log. *sorìghina*. Mer. *spinetopis*.
pugnitùra, f. Log. *punghidura*. Mer. *pungidura*.
pùgno, m. Log. *punzu*. Mer. *pugnigosu*. Sett. *pugnu*.
pùla, f. Log. *tipidiu* → lolla, loppa.
pùlce, m. Log. *pùlighe*. Mer. *pulixi*. Sett. *pulizi*. Metter una pulce nell'orecchio, *dare ite pensare*.
pulcèlla, pulzella, f. Log. *bajanedda*. Mer. *bagadiedda*. Sett. *vaggianedda*.
pulcellòni, avv., star pulcelloni, *bajana bedusta*.
pulcesecca, f. Log. *pittighe* → pizzicotto.
pulcinèlla, m. Dial. Com. *pulcinella*.
pulcìno, m. Log. *puddighinu*, *puzoneddu*.
pulciòso, agg. Log. *puligosu*. Mer. *pulixosu*.
pulèdro, polèdro, m. Log. *puddedru*. Mer. *purdeddu*. Sett. *putreddu*. Gall. *puddetru*.
pulèggia, → girella.
pulèggio, m. erba Log. *puleju*. Mer. *puleu*.
pulgàto, m., misura de duos poddighes.
pùlica, f., ispaziu o vacuu qui est in su bidru.
pùlice, com. Log. *pulighe*. Mer. *pulixi*.
pulìre, v. a. Log. *pulire*. Mer. *puliri*. Sett. *pulì*.
pulitamènte, avv. Log. *pulidamente*. Mer. *-ènti*.
pulitèzza, f. Log. Mer. *pulidesa*. Sett. *pulitezia*.
pulìto, agg. Log. *pulidu*, *polidu*. Mer. *pulìu*.
pulitòre, m. Log. *pulidore*. Mer. *-òri*.
pulitùra, f. Dial. Com. *pulidura*.
pulizìa, f. Dial. Com. *pulizia*.
pullàre, v. n. coi deriv. Log. *puzonare*. Mer. *pillonai*, *appillonai*. Sett. *pizonà*.
pulmènto, → manicaretto.
pùlpito, m. Log. Sett. *trona*. Mer. *pulpitu*.
pulsàre, v. a. Voc. Lat. → percuotere.
pulsaziòne, f., bàttidu de su pulsu.
pulvinàre, m., cabidale de lettu. Mer. *cuscinu*.
pulzèlla, → pulcella, donzella.
pulzòne, → punzone.
pùnchio, m. Dial. Com. *pùnciu*.
pungèllo, → pungolo.
pungènte, agg. Log. *punghente*. Mer. *pungenti*.
pùngere, Log. *pùnghere* → pugnere.
pungìglio, m. Log. *puntorzu* → pungolo.
pungigliòne, m. Dial. Com. *agu*, *punta*. Punta cum sa quale punghet s'abe.
pungitòjo, m., istrumentu pro punghere.
pungitòre, m. Log. *punghidore*. Mer. *pungidori*.
pungolàre, v. a. Log. *ispuntorzare*. Mer. *strumbulai*. Sett. *ispuntoglià*. Punghere.
pùngolo, m. Log. *puntorzu*. Mer. *strumbulu*.
punìre, v. a. coi deriv. Log. *castigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Curreggere. Iscudere.
pùnta, f. Dial. Com. *punta*.
puntàglia, f. Dial. Com. *contrastu*.
puntàle, m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
puntàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Marcare cum puntos, ponner puntos.
puntàta, f. Log. Mer. *puntada*. Colpu de punta.
puntatòre, m. Log. *puntadore*. Mer. Sett. *-òri*.
puntatùra, f. Dial. Com. *puntadura*.
puntàzza, f., punta de ferru.
punteggiàre, v. a., ponner sos puntos in iscriptura.
puntellàre, v. a. Log. *appuntellare*. Mer. *appunteddai*. Sett. *-à*. Rinforzare.
puntèllo, m. Log. *puntellu*. Mer. Sett. *punteddu*.
punteruòlo, m. Log. *isgurzone*. Mer. *gurgulloni*.
puntìglio, m. Dial. Com. *puntigliu*.
puntigliòso, agg. Dial. Com. *puntigliosu*.
puntìno, m. Dial. Com. *puntinu*.
puntiscrìtto, m., marca de sa biancheria.
pùnto, avv. Log. *niente*. Mer. Sett. *nienti*. Nudda.
pùnto, m. ed agg. Dial. Com. *puntu*. Punctu.
puntòne, m. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Appoggiu. I puntoni, *sas duas traes qui si unint in sa cobertura*. Mer. *coscias de su quaddu armau*.
puntuàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
puntualità, f. Dial. Com. *diligenzia*.
puntualmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
puntuaziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
puntùra, f. Dial. Com. *puntura*.
puntùto, agg. Log. Mer. *puntùdu*.
punzecchiàre, v. a. Log. *ispunzonare*. Pungher.
punzèllo, m. Dial. Com. *suggerimentu*.
punzòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
pupìlla, f. Log. Sett. *puppìa*. Mer. *pipìa de s'ogu*. Fig. *sa cosa plus cara*.
pupillàre, agg. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-àri*.
pupìllo, m. Dial. Com. *pupillu*.
puramènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
purchè, avv. Log. *bastet qui*. Mer. *bastat chi*.
pùre, partic. riemp. Dial. Com. *puru*.
purèzza, f. Log. Mer. *puresa*. Sett. *puritai*.
pùrga, f. Dial. Com. *purga*.
purgàre, v. a. coi deriv. Log. *purgare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Innettiare, pulire, espiare sa culpa.
purgatòrio, m. Dial. Com. *purgadoriu*, *purgatoriu*.
pùrgo, m. Log. *samunadorzu*. Sett. *labatoggiu*.
purificàre, v. a. Log. *purificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
purificatòjo, m. Dial. Com. *purificatoriu*.
purificatòre, m. Log. *purificadore*. Mer. Sett. *-ri*.
purificaziòne, f. Log. *purificatione*. Mer. *-zioni*.
purità, f. Log. *puridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *purezia*.
pùro, agg. Dial. Com. *puru*. Nettu, purgadu.
purpùreo, agg. Dial. Com. *purpureu*.
purulènto, agg. Log. *malzìdu* → marcioso.
purulènza, f., quantidade de materia.
pus, m. Dial. Com. *materia*.
pusignàre, v. n. Log. *succhenare*. Mandigare pustis de sa chena.
pusìgno, m. Log. *succhena*. Mer. *pustiscena*.
pusillanimamènte, avv. Log. *timidamente*. Mer. *-ti*.
pusillànime, agg. Dial. Com. *timidu*. De pagu animu. Mer. *pussillanimu*, *cagacarzonis*.
pusillanimità, f. Dial. Com. *timoria*.
pustolòso, agg., pienu de pustulas.
pùstula, f. Dial. Com. *pustula*. Tumore.
putativamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
putatìvo, agg. Dial. Com. *putativu*.
putidèzza, f. Log. *pudidesa*. Mer. *pudesciori*.
pùtido, agg. Log. *pudidu*. Mer. *pudesciu*.
putidòre, m. Mer. *puzza*. Fiagu malu.
putìre, v. n. Log. *pudire*. Mer. *pudèsciri*.

pùtre, agg. Log. *pudre*. Mer. *pùrdiu*.
putrèdine, f. Log. *pudrimine*. Mer. *purdiadura*.
putredinòso, agg. Log. *pudrigadu*. Mer. *purdiau*.
putrefàre, v. a. Log. *pudrigare*, *putrefare*. Mer. *-ài*, *purdiai*, *pudesciri*.
putrefaziòne, f. Log. *pudridura*. Mer. *purdiadura*.
putrescènza, f. Log. *pudridura*. Mer. *-dumini*.
putridàme, m., quantidade de cosas putrefattas.
putridìre, → imputridire.
putridità, → putrefazione.
pùtrido, agg. Log. *pudrigadu*. Mer. *putridu*.
putridùme, → putridame.
pùtta, f. Log. *pizzinna* → ragazza.
puttàna, f. Dial. Com. *puttana*. Bagassa.
puttanàre, v. n. Log. *fagher sa bagassa*.
puttaneggiàre, v. n. Log. *bagassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
puttanerìa, f. Log. *bagassumen*. Mer. Sett. *-mini*.
pùtto, puttino → fanciullo.
pùzza, f. Log. *fiagu malu*. Mer. *fragu*. Fetore.
puzzàre, v. n. Log. *fiagare*. Mer. *fragài*. Sett. *fiaggà*.
puzzazibètto, agg. e m. → cacazibetto.
pùzzo, m. Log. *fetore*. Mer. Sett. *-òri*.
pùzzola, f., ispecie de formiga, e de fiore.
puzzolènte, agg. Log. *pùdidu*. Mer. *pudèsciu*.
puzzolènza, → puzza.
puzzòre, m. Log. *fetore*. Mer. Sett. *fetori*.
puzzòso, agg. Log. *fiagosu*. Mer. *fragosu*.
puzzùra, → sporcizia.

Q

q, littera conson. *qu*.
quà, avv. Log. *inòghe*. Mer. *innoi*. Sett. *inogghi*.
quaccìno, m. Log. *cozzula purile*. Mer. *fogazza*.
quadèrno, m. Dial. Com. *quadernu*, *quinternu*.
quàdra, f. Dial. Com. *quadra*.
quadragèsima, → quaresima.
quadrangolàto, agg., de 4 angulos.
quadrànte, m. ed agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
quadràre, v. a. coi deriv. Log. *quadrare*. Mer. *quadrai*. Sett. *-à*. Isquadrare.
quadràto, agg. Log. *quadradu*. Mer. *quadrau*.
quadratùra, f. Dial. Com. *quadradura*.
quadrèlla, f., lima quadra.
quadrèllo, m. Log. *agu de saccos*. Mer. *agusacchera*. Agu russa de tres attas.
quadrerìa, f., quantidade de quadros.
quadrètto, m. Log. *quadrigheddu*, *quadrittu*.
quadrèzza, f. Log. Mer. *quadresa*.
quadriènnio, m. Dial. Com. *quadrienniu*.
quadrifòrme, agg., de battor formas.
quadrìga, f. Dial. Com. *quadriga*, de 4 caddos.
quadrìglia, f. Dial. Com. *quadriglia*.
quadrilàtero, m., de battor ladus.
quadrilùngo, m. Dial. Com. *quadrilongu*.
quadrilùstre, agg., de 4 lustros → lustro.
quadrimèstre, m., spaziu de battor meses.
quadripartìre, v. a., partire in 4 partes.
quadrirème, f., barca de 4 ordines de remos.
quadrissìllabo, agg., de battor sillabas.
quadrìvio, m., puntu ue concurrent 4 carreras.
quàdro, m. Dial. Com. *quadru*. Cona.
quadrùpede, m., animale de battor pes.
quadruplicàre, v. a. Dial. Com. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Multiplicare in 4 partes.
quadrùplice, agg. Dial. Com. *quadruplu*.
quàdruplo, agg. Dial. Com. *quadruplu*.
quaggiù, avv. Log. *inoghe giosso*. Mer. *innoi in basciu*. Sett. *inchibi sottu*.
quàglia, f. Log. *trepodrès*. Mer. *quàglia*, *circuri*. Sett. *trepotrè*.
quaglièare, v. n. coi deriv. Log. *cazare*. Mer. *callai*. Sett. *giaggà*. Gall. *cagghià*. Giagare.
quaìco, m. Mer. *chaìcu*. Bastimentu minore.
quàlche, agg. Log. *qualqui*, *calchi*. Mer. *calincunu*, *qualecunu*. Sett. *calchi*.
qualchedùno, agg. Log. *calchiunu*. Mer. *calincunu*. Sett. *dognunu*. Qualecunu.
qualchessìa, f. Log. *qualesisiat*. Mer. *calesisiat*. Sett. *ca si sia*. Quie si siat.
qualcòsa, f. Log. *quale cosa*. Mer. Sett. *calicosa*.
qualcùno, → qualcheduno.
quàle, m. e pron. relat. Log. *quale*, *cale*. Mer. Sett. *cali*. Tal quale, *tale et quale*.
qualìfica, f. Dial. Com. *qualifica*.
qualificàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Attribuire una qualidade.
qualità, f. Log. *calidade*, *qualidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *caliddai*, *calitai*.
qualitatìvo, agg. Dial. Com. *qualitativu*.
qualmènte, avv. Log. *comente*. Mer. Sett. *comenti*.
qualòra, avv. Log. *quando mai*, *in su casu*. Mer. *casu mai*. Sett. *qualora*.
qualsivòglia, qualsisìa, pron. Log. *qualesisiat*. Mer. *calisisiat*. Sett. *casisia*.
qualùnque, agg. Log. *ogni*, *quie si siat*. Mer. *chini si siat*, *dognunu*. Sett. *dugna*.
qualvòlta, avv. Log. *qualesisiat bolta*. Mer. *calisisiat borta*. Sett. *calibolta*.
quàndo, avv. Dial. Com. *candu*. Quando.
quantità, f. Log. *cantidade*, *quantidade*. Mer. *cantidadi*. Sett. *cantitài*.
quantitatìvo, agg. Dial. Com. *quantitativu*.
quànto, agg. Dial. Com. *cantu*, *quantu*.
quantoprìma, avv. Log. *quantu prima*. Mer. *cantunantis*. Sett. *cantu prima*.
quantùnque, agg. Dial. Com. *mancari*. Cong. Log. *sibbenes*. Mer. *purucuntotu*. Sett. *sibbeni*.
quaràntа, agg. Log. *baranta*. Mer. Sett. *quaranta*.
quarantèsimo, agg. Dial. Com. *quarantesimu*.
quarantìna, f. Log. *barantina*. Mer. *quarantena*.
quarantòre, f. Log. *barantoras*. Mer. *quarantoras*. Sett. *quarantori*.
quarèsima, f. Dial. Com. *caresima*, *quaresima*.
quaresimàle, m. Log. *quaresimale*. Mer. *-àli*.
quaresimeggiàre, v. n., fagher sa quaresima.
quàrta, f. Dial. Com. *quarta*.
quartabuòno, m. Dial. Com. *squadra*.
quartàna, f. Dial. Com. *quartana*, frebba.
quartanàrio, m. Dial. Com. *quartanariu*.
quartàre, v. a., divider in battor partes.
quartaruòla, f., ispecie de misura.
quartàto, agg., de animale rassu et membrudu.
quarteruòlo, m., biculu de latone comente a forma de moneda.
quartière, m. Dial. Com. *quarteri*.
quartiermàstro, m., su qui in sa milissia tenet su contu de sas pagas.
quartìna, f. Dial. Com. *quartina*.
quàrto, m. Dial. Com. *quartu*.
quartùccio, m. Log. *cartuzzu*, misura.
quartùltimo, agg., su quartu dai s'ultimu.
quàrzo, m., ispecie de pedra durissima.
quàsi, avv. Dial. Com. *casi*, *quasi*.
quassù, quassùso, Log. *inhoghe subra*. Mer. *innoi susu*. Sett. *inogghi sopra*.
quaternàrio, agg. e m., istrofa de battor versos.
quatriduàno, agg., de battor dies.

quattamènte, avv. Log. *a peutu*, *cuadamente*. Mer. *a piotu a piotu*.
quàtto, agg. Log. *cuadu*, *incinadu*.
quattòne, avv. Log. *a peutu*. Mer. *a piotu*.
quattòrdici, agg. num. Log. *battordighi*. Mer. *quatordixi*. Sett. *quatordizi*.
quattrìno, m. Log. *battorinu*. Mer. *bajocca*. Sett. *quattrinu*. Battor dinaris.
quàttro, agg. num. Log. *bàttoro*. Mer. Sett. *quattru*. Quattro Tempora, f. Log. *battor temporas*.
quazzàglia, m., attrezzos de marina.
quègli, quello, pron. Log. Mer. *cuddu*. Sett. *chiddu*.
quercèto, m., logu de chercos. Mer. *de orroli*.
quèrcia, f. Log. Sett. *chercu*. Mer. *orròli*.
querciuòla, f. Log. *cherchizolu*. Mer. *suergeddu*.
querèla, f. Dial. Com. *carella*. Querela.
querelàre, v. a. coi deriv. Log. *carellare*.
querimònia, m. Dial. Com. *lamentu*. Chèscia.
quèrulo, -loso, Dial. Com. *lamentosu*.
quesìto, m. Dial. Com. *quesitu*, *quisitu*.
questionàre, v. n. coi deriv. Log. *questionare*, *chistionare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Disputare.
questiòne, quistione, f. Log. *questione*, *chistione*. Mer. Sett. *chistioni*. Disputa, briga.
quèsto, agg. relat. Log. Mer. *custu*. Sett. *chistu*.
questòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
quèstua, f. Log. *chirca*. Mer. *circa*. Gall. *cilca*.
questuàre, v. a. e n. Log. *fagher sa chirca*. Mer. *fai circa*. Limosinare.
quetàre, → quietare.
quèto, cheto → quieto.
quì, avv. Log. *inhòghe*. Mer. *innoi*. Sett. *inogghi*.
quiddità, f., essenzia de una cosa.
quiescènza, f. Dial. Com. *reposu*, *riposu*.
quietamènte, avv. Log. *tranquillamente*. Mer. *-ènti*.
quietànza, quitanza, f. Dial. Com. *quitanzia*.
quietàre, quetare, v. n. Log. *dare reposu*.
quiète, -tèzza, f. Dial. Com. *reposu*.
quièto, agg. Log. *chietu*, *quietu*. Mer. Sett. *chietu*.
quìnci, avv. Log. *da inhòghe*. Mer. *de innòi*. Quinci e quindi, *inhoghe e incuddae*.
quindènnio, m., ispaziu de 15 annos.
quìndi, avv. Log. *pro sa quale cosa*. Mer. *po cussu*. Sett. *palchissu*.
quìndici, agg. Log. *bindighi*. Mer. *quindixi*. Sett. *quindizi*.
quinquagenàrio, agg., homine de 50 annos.
quinquènne, agg., de 5 annos.
quinquènnio, m., ispaziu de 5 annos.
quìnta, f. Dial. Com. *quinta*.
quintàle, m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
quintàna, f., signu ue feriant sos giostradores.
quinternètto, m. Dial. Com. *quinterneddu*.
quintèrno, m. Dial. Com. *quinternu*.
quintessènza, f. Dial. Com. *quintessenzia*.
quìnto, agg. num. Dial. Com. *quintu*.
quintuplicàre, v. a., multiplicare pro quimbe.
quìntuplo, agg. Dial. Com. *quintuplu*.
quisquìglia, -quìlia, f. Log. *superfluidade*. Mer. *-àdi*. Cosa vile, mundadura.
quistionàre, questionare, v. n. Log. *faeddare*. Mer. *fueddai*. Sett. *faeddà*. Chistionare, arrejonare.
quitànza, quetanza, quietanza, f. Dial. Com. *quitanzia*, *quitanza*. Rezzivu. Mer. *ricida*.
quitàre, v. a. Log. *saldare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
quìvi, avv. Log. *incuddae*. Mer. *innì*. Sett. *inchiddà*.
quòjo, → cuojo.
quòndam, Dial. Com. *quondam*. Sa bon'anima.
quòta, f. Dial. Com. *quota*. Porzione.
quotidianamènte, avv. Log. *ogni die*. Mer. Sett. *dogna dì*. Cada die.
quotidianeggiàre, v. n., fagher una cosa ogni die.
quotidiàno, agg. Dial. Com. *-ànu*. De ogni die.
quotizzàre, v. a. Log. *tassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
quoziènte, m., su qui resultat dai sa divisione.

R

r, f., litera conson. Dial. Com. *erra*, *erre*.
raballinàre, v. a. Log. *imballonare*. Mer. *imballai*. Fagher collos de mercanzias.
rabàrbaro, m. Dial. Com. *rebarbaru*.
rabbaruffàre, v. a. Log. *confusionare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in disordine.
rabbassàre, → riabbassare.
rabbàttere, → dibattere, abbattere.
rabbattìno, m., qui tenet in contu ogni minuzia.
rabbatuffolàre, v. a., imboligare confusamente.
rabbellìre, v. a., abbellire de nou.
rabberciàre, v. a., acconzare una cosa male fatta.
rabbì, rabbino, m. Dial. Com. *rabbinu*.
ràbbia, f. Log. Sett. *arrabbiu*. Mer. *inchietudini*.
rabbiosamènte, avv. Log. *arrabbiadamente*.
rabbiòso, -bosetto, agg. Log. *arrabbiadittu*.
rabboccàre, v. a. Log. *pienare a bucca*.
rabbonacciàre, v. a. Log. *pacificare*. Mer. *-ài*. Sett. *pacificà*. Tranquillizàresi.
rabbonìre, → abbonire.
rabbreviàre, v. a., abbreviare de nou.
rabbrividàre, rabbrividire, v. n. Log. *intender brividos*. Mer. *intendiri strioris*, *titifrius*.
rabbrìvido, m. Log. *astriamentu*. Mer. *striori*.
rabbruscàrsi, v. n. p. Log. *offuscaresi*, *ponnersi in malu tempus*. Mer. *annuaisì*.
rabbruzzàrsi, v. n. p. Log. *iscurigare*, *faghersi iscuru*. Mer. *iscurigaisì*, *oscuraisì*. Sett. *imbugiassi*.
rabbuffàre, v. a. Log. *disordinare*, *rinfacciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rabbùffo, m. Dial. Com. *rinfacciu*.
rabbuiàre, v. n. Log. *innieddigare*, de sas aeras. Sett. *abbuggiassi*. Mer. *scurigai*.
rabescàre, v. a., ornare cum rabescos.
rabèsco, m., trabagliu in pintura o intagliu a fozas, et ateras cosas.
rabicanàto, agg., de caddu qui portat sa gamba a striscias de pilu biancu.
rabicàno, m. Log. Mer. *pia*. Mantu de caddu.
rabidèzza, → rabbia.
rabido, → rabbioso.
raccantucciàrsi, v. n. p. Log. *inchizolaresi*.
raccapezzàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
raccapitolàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
raccapricciàre, v. a. Log. *astuddire*, *astriare*. Mer. *raccappricciai*. Gall. *spamintà*.
raccaprìccio, m. Dial. Com. *raccapricciu*.
raccenciàre, v. a. Log. *tappulare*. Mer. *azzappulai*. Sett. *zappulà*.
raccèndere, v. a., torrare a accendere.
raccennàre, v. a., torrare a fagher menzione.
raccertàre, → certificare.
raccettàre, → ricettare, ricoverare.
raccètto, → ricovero.
racchettàre, v. a. Log. *appasigare*. Mer. *appaxiai*. Sett. *appasiggà*.
racchiùdere, v. a. Log. *inserrare*. Mer. *-ài*.
racciabattàre, v. a. Log. *cianfainare*. Mer. *azzappulai*, *acciappuzzai*. Sett. *ciappuzzà*.
raccògliere, v. a. Log. *regogliere*. Mer. *arregolliri*. Sett. *accoglì*. Accoglire.
raccoglimènto, m. Dial. Com. *regoglimentu*.
raccòlta, f. Log. *regolta*, *incunza*. Mer. *arregorta*. Sett. *ricolta*.
raccòlto, agg. Log. *regoltu*. Mer. *arregortu*. Sett. *rigoltu*, *raccoltu*. Accoglidu.
raccomandàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Incumandare, pregare.
raccomandazióne, f. Log. *-atione*. Mer. Sett. *-zioni*.
raccomandìgia, f. Log. *incumandissia*. Mer. *-ìzia*.
raccomodàre, v. a., acconzare de nou.
raccompagnàre, v. a., accumpagnare de nou.
raccomunàre, v. a., torrare a ponner in comune.
racconciàre, v. a., acconzare atera bolta.
racconciliàre, → riconciliare.
racconcio, agg. Log. *acconzadu*, *cunfettadu*.
racconsigliàre, → riconsigliare.
raccontàre, v. a. coi deriv. Log. *contare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Narrare.
racconto, m. Dial. Com. *contu*. Paristoria, factu.
raccorciàre, v. a. Log. *inculziare*. Mer. *incurziai*. Sett. *incurtà*.
raccòrcio, -ciato, agg. Log. *inculziadu*. Mer. *incurzau*. Sett. *incurtatu*.
raccordàre, → riaccordare, ricordare.
raccòrgersi, v. n. p., abbizaresi de sa mancanzia.
raccòrre, → raccogliere.
raccortàre, → raccorciare.
raccosciàrsi, v. n. p., abbasciaresi istringhende sas coscias. Mer. *accuaisì*. Gall. *accusciassi*.
raccostàre, v. a., acculziaresi atera bolta.
raccottàre, → ritrovare, riscattare.
raccozzàre, v. a. Log. *accottare*. Mer. *accozzai*.
raccozzòne, avv. Log. *unidamente*. Mer. *-ènti*.
racèmo, m. Log. *budrone*. Sett. *-òni*. Mer. *gurdoni*.
rachìtico, agg., istroppiadu a cumeros.
racimolàre, v. a. Log. *iscaluzare*. Mer. *sciscillonai*. Arregogliere sas ultimas partes.
racimolatùra, f. Log. *iscaluzadura*.
racìmolo, m. Log. *iscaluza*. Mer. *sciscilloni*.
racquatàre, → raccosciare.
racquetàre, -quietare → racchetare.
racquistàre, v. a. Log. *recuperare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
racquìsto, m. Dial. Com. *racquistu*. Riscattu.
racrèscere, → accrescere.
racrespàrsi, → increspare.

rada, f., mare affacca ad s'ispiaggia.
radamènte, → raramente.
radàzza, f., ispecie de iscoba.
radazzàre, v. a., iscobare, mundare sa nae.
raddensàre, v. a., torraresi a cazare.
raddimandàre, v. a., dimandare de nou.
raddirizzàre, v. a. Log. *adderettare*. Mer. *adderezzai*. Sett. *addrizzà*.
raddobbàre, v. a., acconzare su bastimentu.
raddòbbo, m., acconzu de sa nae.
raddolcàre, v. a. Log. *mitigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
raddolcìre, v. a. Log. *abblandare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher dulche, temperare. Gall. *indulcà*.
raddomandàre, v. a., dimandare atera bolta.
raddoppiàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Addoppiare, duplicare.
raddòppio, m. Log. *trabassu*, *passu de caddu*.
raddormentàre, v. a., dormire de nou.
raddossàre, v. a. Log. *barriare*, *garrigare*. Mer. *-ài*. Sett. *carricà*. Bettare a palas.
raddòtto, → ridotto.
raddrizzàre, v. a. Log. *adderettare*. Mer. *adderezzai*. Sett. *raddrizzà*.
ràdere, v. a. Log. *rasare*. Mer. *arrasai*. Sett. *-à*. Andare rasente, iscolumare.
radèzza, f. Log. *giaresa*. Mer. *claresa*.
radiàre, v. a. Log. *illuminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ràdica, f. Log. *aligarza* → radice.
radicàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
radicalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
radicàre, v. n. Log. *arraighinare*. Mer. *arraixinai*. Sett. *radizinà*. Approffundare.
radìcchio, m., ispecie de cicoria, erba.
radìce, f. Log. *raighina*. Mer. *arrèxini*.
radificàre, → rarificare.
radimàdia, f., istrum. pro razzigare sa pasta.
ràdio, → raggio.
raditùra, f. Log. *rasigadura*. Mer. *arrasigadura*.
ràdo, agg. Dial. Com. *raru*. Leccu.
radunàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Unire, ammuntonare, congregare.
radùra, f., ispaziu tra unu buscu de arveres.
ràfano, m. Log. *rabanella*. Mer. *ravanellu*, *arreiga*. Sett. *rabanella*.
raffa, a raffa raffa, avv. Log. *a rampiadura*.
raffacciàre, → rinfacciare, rimproverare.
raffàre, v. a. Log. *arrampionare* → rapire.
raffazzonàre, v. a. Log. *assentare*, *ordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
raffermàre, → confermare.
raffermo, agg. Log. *firmadu*, *confirmadu*.
raffibbiàre, v. a. Log. *affibbiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fig. *replicare*, *repitere paraulas o colpos*.
ràffica, f. Log. *bulione*. Impetu de bentu forte.
raffidàrsi, → confidare.
raffiguràre, v. a. coi deriv. Log. *assimizare*. Mer. *assimillai*. Sett. *assimiglià*.
raffilàre, v. a. Log. *affilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
raffilatòjo, m., istrumentu de affilare.
raffinàre, v. a. coi deriv. Log. *raffinare*. Mer. *raffinài*. Sett. *raffinà*. Purificare, purgare, perfectionare. Insuttiligare, isfinigare.
raffinìre, v. n. Log. *faghersi fine*. Mer. *insuttiligai*, *isfinigai*. Sett. *isfinicà*.
ràffio, m. Log. *unchinu* → graffio.
rafforzàre, → rinforzare.
raffrancàre, → rinfrancare.
raffreddàre, v. a. Log. *isfrittare*. Mer. *sfridai*. Sett. *isfreddà*. Accattarrare, leare colpu de aera, arromadiaresi, resfreare.
raffrèddo, agg. Log. *isfrittadu*. Mer. *sfridau*.
raffreddòre, m. Dial. Com. *catarru*. Resfreadu.
raffrenàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Reprimere, frenare, cuntennere.
raffrettàre, → sollecitare.
raffrontàre, v. a. Log. *confrontare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Affrontaresi, acordaresi.
raffusolàre, → affusolare.
ràgana, f., ispecie de pische.
raganèlla, f. Dial. Com. *matracca* (de chida sancta). Ispecie de rana birde.
ragàzza, f. Log. Sett. *pizzinna*. Mer. *pippìa*.
ragazzàglia, f., -gazzàme m. Log. *pizzinnaglia*. Mer. *picciocculla*. Gall. *stiddaglia*. Pizzinaza.
ragazzàta, f. Log. *pizzinnada*. Mer. *pippiada*.
ragazzètto, m. Log. *pizzinneddu*. Mer. *pippieddu*.
ragàzzo, m. Log. *pizzinnu*, *piccinnu*. Mer. *pippìu*.
raggavignàre, → aggavignare.
ragghiàre, v. n. Log. *orriare*. Sett. *orrià*. Mer. *corroxinai*. Arroncare. Gall. *runcà*.
ràgghio, m. Log. *orriu*. Mer. *corròxinu*.
raggiàre, v. n. Log. *illuminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
raggiàta, f., ispecie de pische.
raggièra, f., parte de s'isfera.
ràggio, radio, m. Log. *raju*, *radiu*. Mer. *raju*.
raggiornàre, v. a. Log. *fagher die*. Mer. *fai dì*.
raggiramènto, m. Dial. Com. *raggiramentu*.
raggiràre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
raggiratòre, m. Log. *insidiadore*. Mer. Sett. *-òri*.
raggìro, m. Dial. Com. *raggiru*, *ingannu*.
raggiùngere, v. a. Log. *sighire*. Mer. *sighiri*. Sett. *sighì*. Ponner fattu.
raggiùnto, agg. Log. *sighidu*. Mer. *sighìu*.
raggiustàre, v. a. Log. *acconzare*. Sett. *-à*. Mer. *acconciai*. Accomodare.
raggomitolàre, v. a. Log. *allorumare*. Mer. *allomburai*. Sett. *aggiumeddà*.
raggracimolàre, v. a. Log. *iscaluzare*. Arregogliere sas iscaluzas. Mer. *arregolliri sciscilloni*.
raggrandìre, → aggrandire, ingrandire.
raggranellàre, v. a. Log. *arregogliere*, *unire*. Mer. *uniri*. Sett. *unì*. Ponner cumpare.
raggricchiàre, -gricciare → rannicchiare.
raggrinzamènto, m. Log. *incrispamentu*.
raggrinzàre, v. a. Log. *incrispare*. Mer. *frunziri*. Sett. *incrispà*. Pijare, attrippoddire.
raggrottàre, v. a. Log. *inchizare*, *abbasciare sos chizos*. Mer. *incilliri*, *ammutriai*.
raggruppàre, → avviluppare.
raggrùppo, m. Dial. Com. *raggiru*. Imboligu.
raggruzzàre, → raggricchiare.
raggruzzolàre, v. a. Log. *fagher paccotiglia*, *ammassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner a banda dinari → gruzzolo.
ragguaglìanza, f. Log. *aggualamentu*, *paridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *paritài*.

ragguaglìare, v. a. Log. *aggualare*, *appattare*.
ragguàglio, m. Dial. Com. *ragguagliu*, *avvisu*. Notitia, proporzione.
ragguardàre, v. a. coi deriv. Log. *considerare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Abbaidare attentamente.
ragguàrdo, m. Dial. Com. *rispettu*, *riguardu*.
ragguazzàre, v. a. Log. *iscioccolare* → diguazzare.
ràgia, f. Log. *raza*. Mer. *ragia*. Fig. *ingannu*.
ragionamènto, m. Log. *arrejonamentu*. Mer. Sett. *arrexonamentu*. Discursu.
ragionàre, v. a. Log. *arrejonare*. Mer. *arrexonai*. Sett. *-à*. Discurrere.
ragionatamènte, avv. Log. *arrejonadamente*.
ragionàto, agg. Log. *arrejonadu*. Mer. *arrexonau*. Sett. *-àtu*.
ragionatòre, m. Log. *arrejonadore*. Mer. Sett. *arrexonadori*. Qui discurret bene.
ragiòne, f. Log. *rejone*. Mer. *rexoni*, *arrexoni*.
ragionèvole, agg., qui est cunforme ad sa rejone.
ragionevolèzza, → razionalità.
ragionevolmènte, avv. Log. *cum rejone*.
ragionière, m. Log. *contadore* → computista.
ragliàre, v. a. Log. *orriare*. Sett. *-à*. Mer. *corroxinai*. Gall. *runcà* → ragghiare.
ràglio, m. Log. *orriu* → ragghio.
ràgna, f. Log. *rezza de puzones*. Mer. *arrezza*. Chelu de ranzolu → ragnatela.
ragnàre, v. a., cazziare puzones cum sa rezza.
ragnatèla, f., -lo m. Log. *chelu de ranzolu*. Sett. – *di tarranculu*. Mer. *tirinnia*. Gall. *cilàtica*.
ràgno, ragnatèlo, -gnuòlo, m. Log. *ranzolu*. Mer. *aragna*. Sett. *tarrànculu*. Gall. *ragnu*.
ragù, m., ispecie de istuffadu. Voc. Franc.
ragunàre, v. a. coi deriv. Log. *aunire*. Mer. *radunai* → radunare.
raitàre, v. n., narrer ohi, ticchirriare pro dolore o pro arrabbiu.
ràja, f. Mer. *scritta*. Ispecie de pische.
ralingàre, v. n., cosire sas funes de sas velas.
ralìnghe, f., sas funes de s'oru de sas velas.
ràlla, f. Log. *puntorzu*. Mer. *strumbulu*. Sett. *puntogliu*.
rallargàre, v. a. coi deriv. → allargare.
ralleggiàre, → alleviare, alleggerire.
rallegrànza, f. Dial. Com. *allegria*.
rallegràre, v. a. coi deriv. Log. *allegrare*. Mer. *allirgai*. Sett. *alligrà*. Cumpiaghere.
rallègro, m., dare il mi rallegro, *dare sas in horas bonas*, *sos acchentannos*.
rallenàre, → allenare.
rallentàre, v. a. Log. *allentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rallevàre, → educare, accostumare.
rallungàre, v. a. Log. *allungare*, *fagher plus longu*.
rama, f. Log. *ratu*, *nae* → ramo.
ramajuòlo, m., trudda manna de ferru.
ramàrro, m. Log. *tiligugu*. Mer. *sazzaluga*.
ramatàre, v. a., cazziare puzones cum pala facta de bertighittas (ramata).
ramàzza, f., istrum. tessidu de ramos pro trasinare pesos.
ramazzòtta, f., ispecie de iscuffia.
rame, m. Log. *ràmine*. Mer. *arramini*. Sett. *ramu*.
ramerino, → rosmarino.
ràmice, f., ispecie de ernia.
ramicèllo, -moscello, m. Log. *ramigheddu*.
ramière, m. Log. *raminaju*. Mer. *cardareri*, *acconciacardaxu*. Sett. *raminaggiu*.
ramificàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Distendersi in ramos, diramare.
ramingàre, v. n. Log. *andare ramingu*, *vagabundu*.
ramìno, m., vasu de ramine.
rammanzìna, f., -anzino m. → riprensione.
rammarginàre, → cicatrizzare.
rammaricàre, v. a. e n. p. coi deriv. Log. *affliggere*, *lamentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rammarichìo, m. Dial. Com. *lamentu*.
rammàrico, m. Dial. Com. *chescia*, *lamentu*.
rammassàre, v. a. Log. *ammuntonare*. Mer. *-ài*.
rammattonàre, v. a., ammattonare de nou.
rammembràre, → rimembrare.
rammemoràre, v. a. Log. *ammentare*, *fagher menzione*. Mer. *fai memoria*.
rammemorazìone, f. Dial. Com. *memoria*.
rammemoriàrsi, → ricordarsi.
rammendàre, → ammendare, correggere.
rammentàre, v. a. Log. *ammentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rammentìo, m. Dial. Com. *ammentu*.
rammezzàre, v. a. Log. *immesare*. Mer. *sperrài*. Sett. *immezà*. Fagher perra perra.
rammollàre, rammollìre, v. a. Log. *ammoddigare*. Mer. *ammoddiai*. Gall. *ammuddà*.
rammontàre, v. a. Log. *ammuntonare*. Mer. *-ài*.
rammorbidàre, -bidìre, v. a. Log. *ammoddigare*. Mer. *ammoddiai*.
rammorzàre, → ammorzare.
rammucchiàre, v. a. Log. *ammuntonare*.
ramo, m. Log. *ratu*, *nae*. Mer. Sett. *ramu*.
ramògna, f., auguriu de bonu viaggiu.
ramolàccio, → rafano.
ramoscèllo, m. Log. *ramigheddu*. Mer. *-ixeddu*.
ramosità, f. Log. *ramosidade*. Mer. *-àdi*.
ramòso, agg. Log. *pienu de ramos*.
rampa, f. Dial. Com. *rampa*, *franca*. Alzada.
rampàre, v. a. Log. *ferrer cum sa franca*.
rampàta, f. Log. *raffiada de battu*. Scarràffiu.
rampicàre, v. n. Log. *alzare*, *agganzare*. Mer. *appicculaisì*, *arrampicai*. Sett. *aggrappà*.
rampicòne, m., ferru mannu uncinadu.
rampinàre, v. a., afferrare cum unchinu.
ràmpo, rampinu, m. Log. *unchinu*. Mer. *gànciu*, *gancìttu*, *uncinu*. Ferru uncinadu.
rampògna, f. Dial. Com. *rinfacciu*. Disattinu.
rampognàre, v. a. coi deriv. Log. *rinfacciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare in faccia, disatinare.
rampollamènto, m. Log. *brottadura*.
rampollàre, v. n. Log. *brottare*. Mer. *abenai*.
rampòllo, m. Log. *brotta*. Mer. *mizza*. Frua.
rampòne, m., ferru mannu uncinadu.
ramuscèllo, ramicello, ramuscolo, m. Log. *naighedda*. Mer. *ramixeddu*.
ràna, f. Dial. Com. *rana*.
rancàre, -chettare, v. n. Log. *arrancare*. Mer. *azzoppiai*. Sett. *zoppicà*. Andare toppi toppi.
ranciàto, → rancio.
rancidèzza, rancidità, f. Log. *tosconumen*. Mer. *rancidesa*.
ràncido, agg. Log. *tosconosu*. Mer. *ràncidu*, *stantissu*.

rancidùme, m., sabore tosconosu. Cosa bezza, andada in disusu.
rancière, m. Log. *rangèri*. Mer. *ranceri*. Qui faghet su mandigu a sos soldados.
ràncio, agg., de colore de aranzu. Sost. *rangiu*.
ránco, agg. Log. *toppu*. Mer. Sett. *zoppu*.
rancòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*. Odiu.
rànda, (a) avv. Log. Sett. *affacca*. Mer. *accanta*.
randàgio, m. Log. *vagabundu*, *andalieni*.
randellàre, v. n. Log. *iscuder cum trozza*.
randellàta, f. Log. *colpu de trozza*.
randèllo, m. Log. Sett. *trozza*.
ranèlla, f. Log. *ranighedda*. Mer. *ranixedda*.
ràngo, m. Dial. Com. *rangu*. Gradu.
rangolàre, v. a. Log. *operare cum cuidadu*. Mer. *operai cum cuidau*, *cum premura*.
ràngolo, m. Dial. Com. *cura*. Sollicitudine.
rangolòso, agg. Dial. Com. *lestru*, *lestu*.
rannàta, f. Log. Sett. *lìscia*. Mer. *lissìa*.
rannestàre, v. a., inferchire, aggiungher de nou.
rannicchiàre, v. n. Log. *accucaresi*, *abbasciaresi*.
rannière, m. Log. *corve de liscia*. Mer. *còssiu*.
ránno, m. Log. Sett. *lìscia*. Mer. *lissìa*.
rannobilìre, → ingentilire.
rannodàre, v. a. Log. *annodare*, *fagher nodu*, *aggiunghere*. Mer. *riuniri*. Sett. *riunì*. Gall. *annodà*.
rannòso, agg., de liscia.
rannuvolàre, -ugolare, v. n. Log. *annuaresi*. Sett. *annuàssi*. Mer. *annuaisì*. Turbaresi.
ranòcchio, m. Dial. Com. *rana*.
ranticòso, agg. Dial. Com. *catarrosu*.
ránto, ràntolo, m. Dial. Com. *catarru*. Sarragu, qui non podet faeddare.
rantolòso, agg. Dial. Com. *catarrosu*.
ranùncolo, m. Dial. Com. *ranùnculu*.
rapa, f. Log. *raba*. Mer. *napiu*. Sett. *napa*.
rapàce, agg. Log. *rapace*. Mer. Sett. *rapaci*. De sos animales qui vivent de rapina.
rapacità, f. Dial. Com. *afferramentu*. Rapazidade, violentia.
rapàta, f., colpu de raba.
rapè, m. Dial. Com. *rapè*.
raperèlla, f., pedrischeddula pro tappare un'istampa. Sa loriga de sa maniga de su bulteddu.
raperellière, m., istrumentu pro fagher lorigas.
raperìno, m., ispecie de puzoneddu.
raperònzo, -ònzolo, m., ispecie de erva qui si mandigat a insalada.
rapicìda, agg., qui furat et bochit.
rapidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
rapidità, -èzza, f. Log. Mer. *rapidesa*. Sett. *-èzia*.
ràpido, agg. Dial. Com. *rapidu*.
rapimènto, m. Log. *arrampionamentu*. Mer. *fura*. Fig. *estasi*, *elevassione de s'anima a Deus*.
rapìna, f. Dial. Com. *rapina*.
rapinàre, v. a. Log. *arrampionare*. Mer. *rapignai*.
rapìre, v. a. Log. *furàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rapìto, agg. Log. *furadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
rapitòre, m. Dial. Com. *ladru*. Isfrappadore.
ràppa, f., maladia de caddos a sos pes.
rappaciàre, v. a. Log. *appasigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rappacificàre, v. a. coi deriv. Log. *rappazificare*. Sett. *-à*. Mer. *appaxiai*. Gall. *appaccià*.
rappallottolàre, v. a. Log. *fagher a ballas*.
rapparecchiàre, v. a., apparizzare de nou.
rapparìre, v. n., cumparrer de nou.
rappattumàre, v. a. Log. *pacificare*. Mer. *-ài*. Fagher sas paghes, torrare in paghe.
rappezzamènto, m. Log. *tappulamentu*. Mer. Sett. *zappulamentu*.
rappezzàre, v. a. Log. *tappulare*. Mer. *zappulai*. Sett. *-à*. Acconzare.
rappezzatòre, m. Log. *tappuladore*. Mer. Sett. *zappuladori*.
rappezzatùra, f. Log. *acconzadura*. Mer. *acconciadura*, *affioncadura*. Acconzu.
rappèzzo, m. Log. *tàppulu*. Mer. Sett. *zappulu*.
rappianàre, → appianare, spianare.
rappiattàrsi, v. n. p. Log. *appiattàresi*, *cuaresi*. Mer. *accuaisì*. Sett. *cuassi*. Gall. *appiattassi*.
rappiccàre, v. a., attaccare de nou.
rappiccinìre, → appiccolare, diminuire.
rappiccolìre, v. a. Log. *isminuire*, *isminorigare*.
rappigliàre, v. a. Log. *cazare*. Mer. *callai*.
rapportàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rapportò, m. Dial. Com. *rapportu*.
rapprèndere, → riprendere.
rappresàglia, f. Dial. Com. *rappresaglia*. Qui si tenet cum forza pro compensu.
rappresagliàre, v. n., fagher rappresaglia.
rappresentàre, v. a. coi deriv. Log. *rappresentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Presentare, rassegnare.
rapprèso, agg. Log. *cazadu*. Mer. *callau*.
rappressàre, v. a., accurziare de nou.
rapprossimàre, → approssimare.
rapprossimàre, v. a., accurziare de nou.
rapsodìa, f., poesia cumposta de varios versos arregortos da unu et dai s'ateru.
rapùglio, m., quantidade de rabas.
raramènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
rarefàre, v. a. Log. *rarefagher*. Mer. *rarefai*. Sett. *-à*. Fagher raru, dilataresi de unu corpus.
rarefaziòne, f. Log. *-zione*. Mer. Sett. *-òni*.
rarèzza, f. Log. *raridade*. Mer. *-àdi*.
rarificàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Fagher raru.
raripilo, agg., qui tenet pilos raros.
rarità, f. Log. *raridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *raritai*. Cosa rara, singulare. Singularidade.
ràro, agg. Dial. Com. *raru*. Iscarsu.
ràschia, ispecie de runza. Istrum. pro razzigare.
raschiamènto, m. Log. *razzigamentu*.
raschiàre, v. a. Log. *razzigare*. Mer. *raschiai*. Sett. *razziggà*. Iscorzolare.
raschiatòjo, m. Log. *razzigadore*. Istrum.
raschiatùra, f. Log. *razzigadura*. Mer. *arresigadura*. Sett. *razzicatura*.
ràschio, → raschiatojo.
ràscia, f., ispecie de pannu russu.
rasciugàre, → asciugare.
rasentàre, v. a. Log. *accostare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Passare affacca, o rasente.
rasènte, avv. Log. *rasente*. Mer. *accanta*.
rasièra, f. Log. *raidore*. Mer. *raidori*.
raso, m. Dial. Com. *rasu*. Drappu. Agg. Dial. Com. *rasu*. Mer. *arrasau*. Rasadu, ispianadu.
rasòjo, m. Log. *resorza*. Mer. *arresoja*. Sett. *rasoggia*.

ràspa, f. Dial. Com. *raspa*.
raspàre, v. a. Log. *raspare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pulire cum raspa. Fig. *furare*, *leare*.
raspatòjo, m., istrumentu pro pulire sa terra.
raspatùra, f. Log. Mer. *raspadura*.
raspìno, m., istrumentu tundu de ferru.
ràspo, m. Log. *budrone*. Sett. *-òni*. Mer. *gurdoni*.
raspollamènto, m. Log. *iscaluzamentu*.
raspollàre, v. a. Log. *iscaluzare*. Sett. *iscaluggià*. Mer. *sciscillonai*.
raspollatùra, f. Log. *iscaluzadura*.
raspòllo, m. Log. *iscaluza*. Sett. *iscaluggia*.
rassaggiàre, v. a. Log. *torrare a assazare*.
rassecuràre, v. a., assegurare de nou.
rassegàre, v. n., cazare, de su buttiru, seu, etc.
rassègna, f. Dial. Com. *rassegna*.
rassegnàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare in podestade, cunfessaresi obbligadu ad unu.
rassegnatamènte, avv. Log. *-gnadamente*. Mer. *-ti*.
rassegnàto, agg. Log. *rassegnadu*. Mer. *-àu*.
rassegnazióne, f. Log. *-azione*. Mer. Sett. *-azioni*. Uniformidade ad sa voluntade de un'ateru.
rassembramènto, m. Dial. Com. *figura*.
rassembrànza, f. Log. *simizanzia*, *similanzia*. Mer. *simbillanzia*. Sett. *figura*.
rassembràre, v. a. Log. *assimizare*. Mer. *assimbillai*. Sett. *assimiglià*. Gall. *assumiddà*. Parrere.
rasserenàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Faghersi serenu. Confortare.
rassettàre, v. a. coi deriv. Log. *ordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in ordine, acconzare.
rassètto, -ettàto, agg. Log. *acconzadu*, *postu in ordine*. Mer. *ordinau*. Sett. *ordinatu*.
rassicuràre, v. a. Log. *incoraggiare*. Mer. *-ài*.
rassimigliàre, → rassomigliare.
rassodàre, v. a. Log. *fortificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher sodu, indurire. Confirmare.
rassomiglianza, f. Log. *assimizu*. Mer. *assimbillu*.
rassomigliàre, v. a. coi deriv. Log. *assimizare*. Mer. *assimbillai*. Sett. *assimiglià*. Gall. *assumiddà*.
rassottigliàre, v. a. Log. *insuttiligare*. Mer. *-ài*.
rassùmere, → ristringere, ricapitolare.
rasta, ràstia, f., ispecie de zappitta pro innettiare sa terra dai sas ervas.
rastello, m. Log. *rastrellu*.
rastiàre, v. a. Log. *razzigare*, *pulire*. Mer. *rasigai*, *arresigai*. Sett. *pulì*, *razziggà*.
rastiatòjo, -stione, m., istrum. pro razzigare.
rastiatùra, → raschiatura.
rastrellàta, f., quantidade de fenu qui si leat cum su triuttu.
rastrellièra, f., cannittu qui sustenet su fenu in sa mandigadorza.
rastrèllo, m. Log. Sett. *triuttu*. Mer. *tribuzzu*.
rasùra, f. Dial. Com. *rasura*. Razzigadura.
ràta, f. Dial. Com. *rata*. Parte.
ratafià, m., liquore factu cum cariasa, etc.
ratificàre, v. a. coi deriv. *ratificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Confirmare.
ratìo, (andare) avv., chircare peri su logu.
ratìre, v. n., respirare tardu quando unu est morzende. Morrer de dolore.
ràto, agg. Dial. Com. *ratu*. Validu, approvadu.
rattaccàre, v. a., torrare a attaccare.
rattacconàre, v. a. Log. *tacconare*. Mer. *-ài*.
rattamènte, avv. Log. *velocemente*. Mer. Sett. *-ti*.
rattemperàre, v. a. Log. *moderare*. Mer. *-ài*.
rattenère, v. a. e n. p. Log. *trattènnere*, *cuntennere*. Mer. *cuntènniri*. Sett. *cuntenì*.
rattenimènto, m. Dial. Com. *ritegnu*, *frenu*.
rattenùta, → ritegno.
rattenùto, agg. Log. *raffrenadu*. Mer. *-àu*.
rattepidìre, → intiepidire.
rattestàre, v. a., riunire cumpare.
rattèzza, f. Log. *prestesa* → velocità.
rattinàre, v. a., fagher a rattina su pannu.
rattizzàre, v. a. Log. *acchicare*. Mer. *azzizzai*. Gall. *attizzà*. Acconzare su fogu. Fig. *accreschere*.
ràtto, m. Dial. Com. *rapina*. Fura. Agg. Log. *veloce*. Mer. *-òci*. Lestru. Avv. → velocemente.
rattoppàre, v. a. coi deriv. Log. *tappulare*. Mer. *zappulai*. Sett. *-à*. Acconzare.
rattòrcere, v. a. Log. *attortigare*, *imboligare*. Mer. *attrottoxai*. Sett. *torzì*. Gall. *tulcì*.
rattòre, → rapitore.
rattorniàre, → attorniare, circondare.
rattorzolàrsi, → rannicchiare.
rattrappàre, rattrappire, v. n. Log. *cancarare*. Sett. *-à*. Mer. *siddiri*. Aggrunciuppire, istiraresi.
rattràrre, -àere, v. n., ritiraresi de sos nervios.
rattristàre, v. a. Log. *attristare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
raucamènte, avv. Log. *arrughidamente*.
raucèdine, f. Log. *arrughimentu*. Mer. *raucedini*.
ràuco, agg. Log. *arrughidu*, *sarragadu*. Mer. *raucu*, *sarragau*. Sett. *arrugghitu*.
raumiliàre, → placare, mortificare.
raunàre, → ragunare.
rauncinàto, agg. Log. *uncinadu*. Mer. *accancarronau*. Sett. *uncinatu*.
ravagliòne, m., ispecie de arzolu, o pigotta.
ravanèllo, ràvano → rafano.
raverùsto, m. Log. *bidighinzu*, *zimpina*.
raviggiuòlo, m. Log. *fresa*. Casu illadiadu.
raviuòli, m. Log. *culunzone*. Mer. *culungionis*. Sett. *culugnoni*. Gall. *pululgioni*.
ravvaloràre, → avvalorare.
ravvedèrsi, v. n. p. Log. *emendaresi*. Mer. *emendaisì*. Sett. *emendassi*.
ravvedimènto, m. Dial. Com. *ravvedimentu*.
ravviàre, v. a. Log. *avviare*, *ponner in bonu caminu*. Mer. *avviai*. Sett. *-à*.
ravvicinàre, v. a. Log. *acculziare*. Mer. *abbixinai*. Sett. *avizinà*. Gall. *avvicinà*.
ravvilìre, → avvilire, disanimare.
ravviluppàre, → avviluppare, avvolgere.
ravvincidìre, v. n. Log. *ammoddigare*. Mer. *ammoddiai*. Sett. *ammoddicà*. Gall. *ammuddà*.
ravvisàre, v. a. Log. *assimizare*, *connoschere*. Mer. *assimbillai*, *connosciri*. Sett. *assimiglià*.
ravvivàre, v. a. coi deriv. Log. *avvivare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Torrare a vida.
ravvòlgere, v. a. Log. *imboligare*. Mer. *imboddiai*. Sett. *imbolicà*.
ravvolgimènto, m. Log. *imboligu*.

ravvolgitùra, f. Log. *imboligadura*.
ravvoltàre, v. a. Log. *imbrossinare*. Sett. *-à*.
ravvòlto, m. Log. *imbrossinadu*. Mer. *imbrussau*. Imboligadu, pijadu, unidu cumpare.
razàre, v. n., navigare in linea non deretta.
raziocinàre, v. n. Log. *raziocinare*. Mer. *-ài*.
raziocìnio, m. Dial. Com. *raziociniu*.
razionàbile, agg. f. Log. *arrejonabile*. Mer. *-àbili*.
razionabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
razionàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
raziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Parte.
ràzza, f. Dial. Com. *razza* → stirpe.
razzàjo, m. Mer. *guetteri*, *artifizieri*.
razzàre, (*z* dol.) v. n. Log. *risplendere*. (*z* asp.) Log. *marrare*, de su caddu.
razzeggiàre, v. n. Log. *risplendere*. Mer. *-èndiri*.
razzènte, agg. Log. *ispuntadu*, de binu.
razzimàrsi, v. n. p. Log. *imbellettaresi*. Mer. *imbellettaisì*. Sett. *imbeddettassi*. Puliresi.
razzimàto, agg. Log. *imbellettadu*, *pulidu*.
ràzzo, m. Log. *coete*. Mer. *guettu*. Sett. *voladori*.
ràzzola, f. Dial. Com. *raspa*.
razzolàre, v. n. Log. *raspare*, de sas puddas. Fig. *indagare*, *quircare*. Gall. *razzulà*.
razzolìo, m. Log. *forrojadura*, *raspadura*. Mer. *forrogu de puddas*.
razzuffàre, -àrsi, v. n. p. Log. *azzuffaresi*. Sett. *azzuffàssi*. Mer. *agganciaisì*.
razzumàglia, → marmaglia, plebaglia.
razzuòlo, m. Log. *rajos de sa roda*. Sarmentu de duos ojos, o segadu a curzu.
rè, rege, m. Log. Sett. *re*. Mer. *rei*.
reàle, m. Log. *reale*. Mer. *cinqu soddus*. Sett. *rià*. Moneda. Agg. Log. *reale*. Mer. Sett. *-àli*.
realìsta, m. Dial. Com. *realista*.
realità, realtà, f. Log. *realidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *realitài*. Sinceridade.
realizzàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
realmènte, avv. Log. *realmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
reàme, m. Dial. Com. *regnu*.
reamènte, → iniquamente.
reàto, m. Dial. Com. *culpa*.
reazione, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
rebbiàre, v. a., iscuder cum sa punta de su triutu, o forchetta.
rèbbio, m., punta o corru de triutu o forchetta.
rebèlle, → ribello.
reboàto, m. Dial. Com. *rimbombu*.
recadìa, → noja, molestia.
recalcitràre, v. n. Log. *calchidare*. Mer. *carcinai*. Gall. *calcià*. Fig. *repugnare*, *ostinare*.
recapitolàre, → ricapitolare.
recàre, v. a. Log. *battire*. Mer. *portai*. Sett. *arreggà*.
recàta, f. Log. *battìda*. Mer. *portada*. Sett. *arregadda*. De sos piattos. Ultimu respiru.
recatòre, m. Log. *portadore*, *battidore*. Mer. *portadori*. Sett. *arriggadori*.
recatùra, f. Log. *battidura*. Mer. *portadura*.
recchiòne, m., istuturrada. Colpu ad s'orija.
recèdere, v. n. Log. *ritirare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
recedimènto, m. Dial. Com. *ritiramentu*.
recènte, agg. Log. *rezente*. Mer. Sett. *-ènti*.
recentemènte, avv. Log. Mer. *de pagu*, *de nou*.
rècere, v. a. Log. *buttare*, *rigettare*. Mer. *vomitai*. Sett. *vomità*. Bombittare.
recèsso, m. Dial. Com. *ritiru*, *solitudine*.
recètto, agg. Log. *rezzidu*, *recidu*. Mer. *reccìu*. Sett. *rizebutu*. Gall. *riciutu*.
recettòre, m. Mer. *-òri*. Log. *accoglidore*.
receziòne, → ricevimento.
recìdere, v. a. Log. *segare*. Mer. *-ài*. Sett. *taglià*.
recidìva, f. Log. *recaida*. Recidiva.
recidivàre, v. n., torrare a ruere ind'una maladia.
recidìvo, agg., torradu a ruere ind'una culpa.
recìnto, m. Dial. Com. *recintu*, *mandra*.
rècipe, m. Dial. Com. *rezzetta*.
recipiènte, m. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
reciprocamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
reciprocàre, v. a. Log. *alternare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher a vicenda, a muda.
reciprocaziòne, f. Log. *avvicendamentu*.
recìproco, agg. Dial. Com. *reciprocu*. Vicendevole.
recìsa, -cisione, f. Dial. Com. *tagliu*.
recìso, riciso, agg. Log. *segadu*. Mer. *segau*. Sett. *tagliatu*. Muzzadu, truncadu.
rècita, f. Dial. Com. *recita*. Resu.
recitamènto, m. Dial. Com. *recitamentu*.
recitàre, v. a. coi deriv. Log. *resare*, *rezitare*, *recitare*. Mer. *recitài*. Sett. *-à*. Gall. *risà*.
recitìccio, m., sa materia qui si vomitat. Log. *rigettadura*. Mer. *regettadùra*. Buttadura.
reclamàre, v. a. coi deriv. *reclamare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Lamentaresi, chesciare.
reclàmo, m. Dial. Com. *reclamu*. Chescia.
reclinàre, v. a. Voc. Lat. → posare, adagiare.
reclinatòrio, m., logu ue si reposat.
reclùso, agg. Log. *serradu*. Mer. *-àu*.
reclùta, f. Dial. Com. *reclùta*.
reclutàre, v. a. Log. *reclutare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
recognizióne, f. Log. *-zione*. Mer. Sett. *-zioni*.
reconciliàre, → riconciliare.
recòndito, m., sa parte plus interna. Agg. Dial. Com. *segretu*. Cuadu, profundu.
recreàre, → ricreare.
recriminàre, v. a., imputare o accusare qui faghet su reu ad s'accusadore.
recriminaziòne, f., accusa contra ad s'accusadore.
recrudescènza, f., inasprimentu de su male.
recuperàre, → ricuperare.
recusàre, → ricusare.
rèda, rede → erede.
redàbolo, m., ispecie de zappu.
redàggio, → retaggio, eredità.
redàre, → ereditare.
redarguìre, v. a. Log. *rigettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Riconvennere, rimproverare.
redarguiziòne, f. Dial. Com. *rimproveru*.
redaziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
reddìre, redire → ritornare.
reddìta, f. Log. Mer. *torrada* → ritorno.
redènto, agg. Log. *redimidu*. Mer. *redìmiu*. Sett. *redimitu*. Redemptu, riscattadu.
redentòre, m. Log. *redentore*. Mer. Sett. *-òri*.
redenziòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.

redificàre, → riedificare.
redìgere, v. a. Log. *reduire*. Mer. *redùxiri*.
redìmere, v. a. Log. *redìmere*. Mer. *redimiri*. Sett. *redimì*. Riscattare.
redimìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
redimibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
redimìre, v. a. Voc. Lat. → incoronare.
rèdina, -ne, f. Log. *brancu*, *redina*. Mer. *redini*.
redintegràre, → reintegrare.
redìre, → reddire.
redità, f. Log. *eredidade*. Mer. *eredidadi*, *eredadi*.
reditàggio, m., cosa ereditata → retaggio.
reditière, → erede.
redivìvo, agg. Log. *abbiadu*, torradu a biu.
rèdola, f., camineddu pienu de laddias in sos viales de sos giardinos.
redolìre, v. Log. *dare odore* → olezzare.
rèduce, agg. Log. *torradu*. Mer. *torrau*.
reduplicàre, v. a. Log. *addoppiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
reedificàre, coi deriv. → riedificare.
refajuòlo, m., qui bendet filu.
refe, m. Dial. Com. *filu*. Mer. *refa*, *arrefa*.
referendàrio, agg. Dial. Com. *referendariu*.
referìre, → riferire.
refèrto, m. Dial. Com. *rapportu*. Denunzia.
refettorière, m. Dial. Com. *reffettorieri*.
refettòrio, m. Dial. Com. *reffettoriu*.
refezionàre, v. n. Log. *alimentare*, *ristorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare alimentu. Consolare.
refeziòne, f. Dial. Com. *restoru*.
refizière, reficiare, v. a. Log. *consolare*, *ricreare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rinvigorire.
reflèttere, → riflettere.
refluìre, → rifluire.
reflùsso, riflusso, m. Dial. Com. *reflussu*.
refocillàre, v. a. Log. *consolare*, *restorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rèfolo, m. Log. *trimizone*. Bentu improvvisu.
refràngersi, v. n. p., segaresi. Si narat de sos rajos de sa lughe.
refrattàrio, agg. Log. *disubbidiente*. Mer. *-ènti*.
refràtto, agg. Log. *segadu* (da refrangere).
refrenàre, → raffrenare.
refrigeràre, v. a. coi deriv. *refriscare*, *consolare*, *alleviare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ricreare.
refrigèrio, m. Dial. Com. *refrigeriu*, *consolu*.
refugiàrsi, v. n. p. Log. *refugiare*, *ricoverare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Arrumbaresi.
refùgio, m. Dial. Com. *refugiu*. Salvesa.
refulcìre, v. a. Log. *appuntellare*. Mer. *appunteddai*. Sett. Gall. *appuntiddà*.
refùlgere, → risplendere.
refùso, m., forma de literas confusas in stampa.
regalàre, v. a. coi deriv. Log. *regalare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Donare, fagher presente.
regàle, agg. Log. *reale*. Mer. Sett. *reali*.
regalìa, f. Dial. Com. *regalìa*. Derettu.
regalmènte, avv., de re. Magnificamente.
regàlo, m. Dial. Com. *regalu*. Donu.
règamo, m., ispecie de erba.
regàta, -àtta, f., gherra o palu de barchittas.
rege, → re.
regeneràre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
reggènte, agg. e com. Log. *reggente*. Mer. Sett. *-ènti*.
reggènza, f. Dial. Com. *reggènzia*.
règgere, v. a. Log. *reere*, *guvernare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Substennere, suffrire. Regulare.
reggètta, f., piastra de ferru pro rodas.
règgia, f. Dial. Com. *reggia*.
reggìme, m. Dial. Com. *usu*. Guvernu.
reggimènto, m. Dial. Com. *reggimentu*. Log. Mer. *guvernamentu*. Sett. *gubernamentu*.
reggitòre, m. Log. *reggidore*. Mer. Sett. *-òri*.
regiamènte, avv. Log. *regiamente*. Mer. Sett. *regiamenti*. In modu regiu.
regicìdio, m. Dial. Com. *-diu*. Morte de re.
regìna, f. Log. Mer. *reina*. Sett. *regina*.
règio, agg. Dial. Com. *regiu*.
regiòne, f. Dial. Com. *paesu*, *paisu*, *paesi*.
registràre, v. a. coi deriv. Log. *registrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
regìstro, Dial. Com. *registru*.
regnànte, agg. Log. *regnante*. Mer. Sett. *-ti*.
regnàre, v. n. coi deriv. Log. *regnare*. Mer. *-ài*.
regnìcolo, agg. Dial. Com. *regnicolu*. De su regnu.
règno, m. Dial. Com. *regnu*.
règola, f. Dial. Com. *regula*. Modu.
regolamènto, m. Dial. Com. *regulamentu*.
regolàre, v. a. Log. *regulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Agg. Log. *regulare*. Mer. *-àri*.
regolarità, f. Log. *regularidade*. Mer. *-àdi*.
regolarmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
regolatamènte, avv. Log. *-guladamente*. Mer. Sett. *-ti*.
regolatìvo, agg. Log. *attu a regulare*.
regolatòre, m. Log. *reguladore*. Mer. Sett. *-òri*.
regolètta, f., -tto m. Log. *riga minore*.
regolìzia, f. Log. Sett. *licarissu*. Mer. *regalizia*.
règolo, m. Dial. Com. *regula*. Riga.
regrèsso, m., torrada in segus. Regressu.
regrettàre, → rincrescere, dispiacere.
regurgitamènto, m. Dial. Com. *ribuccamentu*.
regurgitàre, v. n. Log. *ribuccare*. Mer. *-ài*. Sett. *riboccà*. Bessire foras, pienare. Birare.
regùrgito, m. Dial. Com. *trabuccamentu*.
reimpiegàre, v. a. Log. *impiegare de nou*, *remittere ad s'impleu*. Mer. *impleai de nou*.
reimpiègo, m. Log. *impleu nou*.
reimprìmere, v. a. Log. *istampare de nou*.
reìna, f. Dial. Com. *reina*. Regina.
reincidènza, f., ruta de nou in errore.
reintegràre, v. a. Log. *renovare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ristabilire, riparare.
reintegraziòne, f. Dial. Com. *ristabilimentu*.
reità, f. Dial. Com. *culpa*, *delictu*.
reiteràre, v. a. Log. *replicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Repitere, fagher o narrer una cosa plus boltas.
reiteratamènte, avv. Dial. Com. *replicadamente*.
reiteraziòne, f. Dial. Com. *replica*.
rejètto, agg. Log. *rigettadu*, *riprovadu*. Mer. *-àu*.
relassamènto, m. Dial. Com. *rilassamentu*.
relassàre, v. a. Log. *relassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rilasciare, allentare.
relassaziòne, Dial. Com. *rilassamentu*. Istracchidudine, lentesa in s'operare.
relàsso, agg. Dial. Com. *recaìdu*. Rutu in eresia pustis de l'haer abjurada.
relativamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
relativizzàre, v. a., refèrrere unu cum ateru.

relatìvo, agg. Dial. Com. *relativu*.
relatòre, m. Log. *reladore*. Mer. Sett. *-òri*.
relaziòne, f. Log. *relatione*. Mer. Sett. *relazioni*.
relegàre, v. a. coi deriv. Log. *disterrare*, *esiliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
relegaziòne, f. Dial. Com. *esiliu*, *disterru*.
religiòne, f. Log. *religione*. Mer. Sett. *religioni*.
religiosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
religiosità, f. Log. *religiosidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *religiositài*. Piedade. Esattesa.
religiòso, m. Dial. Com. *religiosu*.
relìquia, f. Dial. Com. *relichia*, *reliquia*.
reliquiàrio, -quière, m. Dial. Com. *relichiariu*.
relocaziòne, f., allogu de nou. Nou affittu.
reluttànza, f. Dial. Com. *ripugnanza*.
remàjo, m. Dial. Com. *qui faghet remos*.
remàre, v. n. Log. *remare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
remàta, f. Log. Mer. *remada*. Sett. *remata*.
rematòre, m. Log. *remadore*. Mer. Sett. *-adori*.
remèggio, m., armadura de remos.
remenàto, m., boveda de sa porta a parte intro.
remigàre, v. a. coi deriv. Log. *remare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Conduìre una barca a remos.
rèmige, → rematore.
reminiscènza, f. Dial. Com. *memoria*.
remissìbile, agg. Log. *perdonàbile*. Mer. *-àbili*.
remissiòne, f. Log. *remissione*. Mer. Sett. *-òni*.
remissòria, f. Dial. Com. *remissoria*.
rèmo, m. Dial. Com. *remu*.
remolàre, → indugiare, tardare.
remolìno, m. Log. *marigore*, *trimizone de bentu*. Gall. *mulinata*. Mer. *molinada de bentu*.
rèmora, f. Log. *tremulosa*. Pische. Metaf. *impedimentu*. *Tardanzia*.
remòto, agg. Dial. Com. *lontanu*, *attesu*.
remoziòne, f. Dial. Com. *allontanamentu*.
rèmpiere, → rièmpiere, riempìre.
remuneràre, coi deriv. → rimunerare.
rèna, arena, f. Log. Sett. *rena*. Mer. *arena*.
renajuòlo, m., su qui portat o bendet sa rena.
renàle, agg., de su renule.
rèndere, v. a. Log. *torrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rendere, fruttare, daresi in manu.
rendèvole, agg. Log. *flessibile*. Mer. Sett. *-li*.
rendimènto, m. Dial. Com. *rendimentu*.
rèndita, f. Log. *intrada*. Mer. *renda*. Renta.
rène, m. Log. *renùle*. Mer. *arrigu*. Sett. *rugnoni*.
renèlla, f. Log. *renighedda*. Mer. *-nixedda*.
renìccio, m., logu de rena.
renìschio, -ìstio, agg. Dial. Com. *renosu*.
renitènte, agg. Log. *ripugnante*. Mer. Sett. *-ànti*.
renitènza, f. Dial. Com. *ripugnanzia*.
renosità, f. Log. *renosidade*. Mer. *arenosidadi*.
renòso, agg. Log. Sett. *renosu*. Mer. *arenosu*.
rènsa, f., ispecie de tela fine.
renùnzia, f. Dial. Com. *rinunzia*.
renunziàre, coi deriv. → rinunziare.
rèo, m. ed agg. Dial. Com. *reu*.
reobàrbaro, Dial. Com. *rebarbaru*.
reparàre, riparare, v. a. coi deriv. Log. *reparare*. Mer. *riparai*. Sett. *riparà*.
repàrto, m. Dial. Com. *ripartu*. Distribuzione.
repatriàre, v. n. Log. *ripatriare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
repèllere, → respingere.
repentàglio, avv. Dial. Com. *arriscu*. Perigulu.
repènte, agg. Dial. Com. *prestu*. Veloze.
repènte, -temente, avv. Log. *repentemente*. Mer. Sett. *-ènti*. Subitu, de bottu.
repentìno, agg. Dial. Com. *improvvisu*.
rèpere, v. n. Voc. Lat. → serpeggiare.
reperìbile, agg., qui si podet incontrare.
reperìre, v. a. Log. *incontrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Agatare → ritrovare.
repertòrio, m. Dial. Com. *repertoriu*.
repètere, v. a. coi deriv. → ripetere.
repetìo, m., cuntrastu de paraulas.
replèto, agg. Log. Sett. *pienu*. Mer. *plenu*.
repleziòne, → riempimento.
rèplica, f. Dial. Com. *replica*.
replicàre, v. a. coi deriv. Log. *replicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Repitere, contraighere.
repositòrio, m. Log. Mer. *guardaroba*.
reprèndere, → riprendere.
reprimènto, m. Dial. Com. *raffrenamentu*.
reprìmere, v. a. Log. *reprimere*. Mer. *-ìmiri*. Sett. *reprimì*. Raffrenare.
reprobàre, → riprovare, rigettare.
rèprobo, agg. Dial. Com. *reprobu*. Cundennadu.
reprovàre, v. a. Log. *reprovare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
repùbblica, f. Dial. Com. *repubblica*.
repubblicàno, agg. Dial. Com. *repubblicanu*.
repubblicòne, agg. Dial. Com. *faccenderi*.
repudiàre, v. a. Log. *refudare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Repudiare, allontanare.
repùdio, m. Log. *repudiu*. Refudu.
repugnàre, v. n. coi deriv. → ripugnare.
repùlsa, f. Dial. Com. *negativa*.
repulsàre, → ripulsare, rigettare.
repùlso, agg. Dial. Com. *respintu*, *riggettadu*.
reputàre, v. a. Log. *reputare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
reputaziòne, f. Log. *reputassione*. Mer. Sett. *-zioni*.
requiàre, v. n., tenner reposu. Posare.
rèquie, f. Voc. Lat. → riposo.
requisìto, m. Dial. Com. *requisitu*. Titulu.
requisiziòne, f. Dial. Com. *instanzia*.
rèsa, f. Dial. Com. *resa*. Subtammissione.
resarcìre, → risarcire.
rescìndere, v. a. Dial. Com. *annullare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isconzare, segare.
rescissiòne, f. Dial. Com. *truncamentu*.
rescrìtto, m. Dial. Com. *rescrittu*. Risposta in iscriptu de sas supplicas.
rescrìvere, v. a. Log. *rescriere*, *trascriere*. Mer. *rescriri*. Sett. *rescribì*. Rispondere in iscriptu.
resecàre, v. a. Voc. Lat. → tagliare.
reservàre, → riservare.
residènte, m. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
residènza, f. Dial. Com. *residenzia*.
residenziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
residuàre, v. a. Log. *residuare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
resìduo, m. Dial. Com. *residuu*, *avanzu*.
resiliènza, f., su torrare in segus unu corpus.
rèsina, f. Dial. Com. *resina*. Ispecie de gomma.
resipiscènza, f. Dial. Com. *emendamentu*. Connoschimentu de s'errore.
resistènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.

resistènza, f. Dial. Com. *resistènzia*.
resìstere, v. a. Log. *resistere*. Mer. *-iri*. Sett. *resistì*.
reso, agg. Log. *rèndidu*. Mer. *rèndiu*. Sett. *rendutu*.
resolùbile, agg., qui si podet resolvere.
resolutamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
resolutìvo, agg. Dial. Com. *resolutivu*.
resoluzióne, risoluzione, f. Log. *risoluzione*. Mer. Sett. *-zioni*.
respettìvo, agg. Dial. Com. *respettivu*.
respìngnere, respingere, v. a. Log. *respinghere*. Mer. *respingiri*. Sett. *respignì*.
respìnto, agg. Dial. Com. *respintu*. Torradu in palas.
respiràbile, agg. Log. *respirabile*. Mer. Sett. *respirabili*.
respiràre, v. n. coi deriv. Log. *respirare*. Mer. *-ài*.
respiraziòne, f. Log. *respiratione*. Mer. Sett. *-zioni*.
respìro, m. Dial. Com. *respiru*.
responsióne, f. Dial. Com. *risposta*.
responsìvo, agg. Dial. Com. *responsivu*.
respònso, m. Voc. Lat. → risposta.
responsòrio, m. Dial. Com. *responsoriu*.
ressa, f. Dial. Com. *instanzia*. Presse.
rèsta, f. Log. *reste de ispiga*. Mer. *arista*.
restàda, f. Log. *restada*. Fine, termine.
restànte, m. Log. *restante*. Mer. Sett. *-ànti*.
restàre, v. a. Log. *restare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Firmaresi, cessare, laxare de fagher.
restauràre, v. a. coi deriv. Log. *ristaurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Emendare, acconzare.
resticciuòlo, m. Log. *restigheddu*. Residuu.
restìo, agg. Log. *rumpellu*, *redossu*. Mer. *rebellu*.
restituìre, v. a. Log. *restituire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
restitutòre, m. Log. *restituidore*. Mer. *-òri*.
restituzióne, f. Log. *restitutione*. Mer. Sett. *-zioni*.
rèsto, m. Dial. Com. *restu*.
restòppio, m., sa paza de s'ispigadura.
restòso, agg., pienu de reste de ispiga.
restoviglìare, v. a. Log. *bedustare*, trabagliare unu terrinu senza lu laxare in reposu.
restrìngere, v. a. Log. *restringhere*. Mer. *restringiri*. Sett. *restrignì*.
restringìbile, agg. Log. *restringhibile*. Mer. *-gìbili*.
restrizióne, f. Log. *restringhimentu*. Mer. *restringimentu*. Restrizione.
resultamènto, m. Dial. Com. *resultamentu*.
resultàre, risultare, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *risultà*.
resultàto, m. Dial. Com. *resultadu*.
resupìno, agg. Log. *a bentr'a chelu* → supino.
resurrezióne, f. Log. *resurrectione*. Mer. Sett. *resurrezioni*.
resuscitàre, → risuscitare.
retàggio, → eredità.
retàre, v. a., bettare sa rezza subra disignos.
retàta, f. Log. Mer. *rezzada*. Leada de pische quantu istat in sa rezza.
rète, f. Dial. Com. *rezza*. Fig. *ingannu*, *insidia*.
retentìva, f. Dial. Com. *retentiva*.
retenzióne, f. Log. *retenzione*. Mer. Sett. *-òni*.
reticèlla, f. Log. *rezzighedda*. Mer. *rezzixedda*.
reticènza, f. Dial. Com. *reticenzia*.
reticolàre, v. a., intrecciare a modu de rezza.
retìcolo, m. Log. *bentre pizàdule*. Mer. *ruminadroxu*, *centupilloni*.
retifòrme, m. Log. *in forma de rezza*.
retìna, f. Dial. Com. *retina*. Parte de s'oju.
retinènte, agg. Dial. Com. *cautu*.
retinènza, f., su retennere qualqui cosa.
retòne, m., rezza de ambiddas.
rètore, m. Log. *mastru de retorica*.
retòrica, f. Dial. Com. *retorica*.
retòrta, f. Dial. Com. *istorta*.
retràere, → ritrarre.
retribuìre, v. a. Log. *retribuire*, *ricumpensare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pagare.
retributòre, m. Log. *cumpensadore*. Mer. *-òri*.
retribuzióne, f. Dial. Com. *ricumpensa*, *paga*.
retrìvo, → tardivo, stantìo.
rètro, avv. Log. Mer. *a palas*. Sett. *dareddu*.
retroattìvu, agg., qui operat in su passadu.
retrocàmera, f., appusentu de segus.
retrocèdere, v. n. Log. *torrare in palas*. Mer. *torrai in palas*. Sett. *torrà in dareddu*.
retrocedimènto, m., -cessione f. Log. *torràda in segus*. Mer. *torrada in palas*.
retrocèsso, agg. Log. *ritiradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
retrodàre, v. a. Log. *restituire*, *torrare a dare*.
retrodonàre, v. a., torrare in segus su regalu.
retrogradàre, v. a., torrare in segus, si narat de sas istellas.
retrògrado, agg. Dial. Com. *retrògradu*.
retrogredìre, v. n., torrare addaisegus.
retroguàrdia, f. Dial. Com. *retroguardia*.
retropìgnere, v. a., ispinghere in segus.
retròrso, avv. Voc. Lat. → indietro.
retroscrìtto, agg., iscriptu addaisègus.
retrotràrre, v. a., ritirare in segus, qui una cosa sia bennida in tempus anteriore.
retrovèndita, f., bendida de una matepsi cosa ad su matepsi bendidore.
rètta, f. Dial. Com. *durada*. Dar retta, *ponner mente*. Mer. *poniri a menti*. Sett. *ponì menti*.
rettamènte, avv. Log. *giustamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
rettàngolo, f., figura de battor angulos.
rettàre, v. n., andare a matta a terra.
rettèzza, → rettitudine.
rettificàre, v. n. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Aggiustare, mezorare.
rèttile, m. Log. *rettile*. Mer. Sett. *rettili*. De sos animales senza pes.
rettitùdine, f. Log. Mer. *giustesa*. Rettitudine.
rètto, agg. Dial. Com. *rettu*, *giustu*. Sinceru.
rettoràto, m. Log. *rettoradu*, *rectoradu*.
rettòre, m. Log. *rectore*, *rettore*. Mer. Sett. *-òri*.
rettorìa, f. Dial. Com. *rettorìa*.
rettòrica, f. Dial. Com. *rettorica* → retorica.
rettòrico, m. Dial. Com. *rettoricu*.
retùndere, → rintuzzare, ribattere.
rèuma, reumatismo, m. Dial. Com. *reumatismu*.
reumàtico, agg. Dial. Com. *reumaticu*.
revelàre, coi deriv. → rivelare.
revèllere, v. a. Log. *distaccare*, *estirpare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Separare qualqui umore de una parte de su corpus ad s'atera.
reverberàre, → riverberare.
reverèndo, agg. Dial. Com. *reverendu*.
reverènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
reverentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.

reverènza, -verire → riverenza, riverire.
revificàre, v. a. Log. *ravvivare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
revisiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
revisòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
revocàre, coi deriv. → rivocare.
revoluziòne, → rivoluzione.
revulsiòne, f. Log. *distaccu*, da → revellere.
rèzza, f. Dial. Com. *rezza*.
rèzzo, m. Log. Mer. *umbra*. Sett. *ombra*.
rezzòla, f., ispecie de rezza de piscare.
riabbarbàre, v. a. Log. *puzonare*. Torrare a creschere una pianta. Mer. *ripillonai*, *rebrotai*.
riabbassàre, v. a. Log. *abbasciare de nou*.
riabbàttere, v. a. Log. *abbattere de nou*.
riabbracciàre, v. a. Log. *abbrazzare de nou*.
riabilitàre, v. a., abilitare de nou.
riabitàre, v. a. Log. *abitare de nou*.
riaccèndere, v. a. Log. *azzendere de nou*.
riaccertàrsi, v. n. p. Log. *assecuraresi de nou*.
riaccettàre, v. a. Log. *azzettare de nou*.
riaccomodàre, v. a. Log. *acconzare de nou*.
riacquistàre, v. a. Log. *acquistare de nou*.
riàlto, m. Log. *logu elevadu*.
rialzàre, v. a. Log. *alzare de nou*, *sullevare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Suppesare.
riamàre, v. a. Log. *currispondere in s'amore*.
riamicàre, v. a. Log. *riconciliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riammalàrsi, v. n. p. Log. *torrare a ruer malaidu*.
riammèttere, v. a. Log. *ammittere de nou*.
riammogliàre, v. a. Log. *torrare a cojuaresi*.
riandàre, v. a. Log. *ruminare*, *esaminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ripassare per memoria.
rianimàre, v. a. Log. *animare de nou*, *avvivare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Incoraggire.
riannòdo, m. Log. *cabu de s'azzola*. Càbidu.
riapertùra, f. Log. *abbertura de nou*.
riapparìre, v. n. Log. *cumparrer de nou*.
riappiccicàre, v. a. Log. *appizzigare de nou*.
riaprìre, v. a. Log. *abberrere de nou*. Mer. *obèrriri de nou*. Sett. *abbrì di nobu*.
riassùmere, v. n. Log. *ripigliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riattamènto, m. Dial. Com. *acconzu*, *restauru*.
riattàre, v. a. Log. *acconzare*. Sett. *acconzà*. Mer. *acconciai*. Emendare, ponner in istadu.
riavère, v. a. Log. *recuperare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riàvolo, m., furcone de ferru pro mover sas materias fusas in sos furreddos.
ribadimènto, m. Mer. *arremacciamentu*.
ribadìre, v. a. Mer. *arremacciai*. Ribattere.
ribaditùra, f. Mer. *arremacciadura*.
ribaldàggine, → ribalderia.
ribaldeggiàre, v. n., fagher cosas isceleradas.
ribalderìa, f. Log. *malignidade*. Mer. *-àdi*.
ribàldo, m. Log. *isceleradu*. Mer. *scelerau*.
ribaltàre, v. a. Log. *dare bolta*. Ruere sa carrozza.
ribalzàre, v. a. Log. *saltiare*. Sett. *-à*. Mer. *sartiai*.
ribàlzo, m. Log. Sett. *sàltiu*. Mer. *sartiu*.
ribandìre, v. a., disterrare. Torrare dai su disterru.
ribarbàre, v. n., ponner torra raighinas.
ribassàre, v. a. Log. *rebasciare*. Mer. *ribassai*.
ribàsso, m. Dial. Com. *ribasciu*, *rebassu*.
ribàttere, v. a. Log. *ribàttere*. Mer. *ribàttiri*.
ribattezzàre, v. a. Log. *battizzare de nou*.
ribèba, rebèca, f., istrum. musicale.
ribeccàre, v. a. Log. *frizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ribellàre, v. a. e n. p. coi deriv. Log. *rebellare*, *ribellare*. Mer. *ribellai*. Sett. *-à*. Ribellaresi.
ribelliòne, f. Log. *ribellione*. Mer. Sett. *-òni*.
ribèllo, ribelle, m. Dial. Com. *ribelle*, *ribellu*.
ribenedìre, v. a. Log. *beneigher de nou*.
ribèvere, v. a. Log. *bier de nou*. Mer. *biri de nou*. Sett. *bì altra bolta*. Torrare a bier.
ribobolàre, v. n., narrer pro burla.
ribòbolo, m. Mer. *rebòbulu*. Faeddu in burla.
riboccàre, v. a. Log. *birare*. Mer. *sbruffulai*.
ribòcco, m. Dial. Com. *subrabbundanzia*.
ribòlla, f., sa parte longa de su timone.
ribollìo, m. Log. Mer. *cròculu*, de sa padedda.
ribollìre, v. n. Log. *buddìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *buddì*.
ribrezzàre, v. n. Log. *horrorizare*. Mer. *-ài*.
ribrèzzo, m. Log. *horrore*. Mer. Sett. *-òri*. Paura, malagana, fastìdiu.
ributtàre, v. a. Log. *buttare de nou*. Fig. *allontanare*, *fagher malu geniu*, *ascamare*.
ribùtto, -ttamento, m. Dial. Com. *malu geniu*.
ricacciàre, v. a. Log. *cazzare de nou*. Ispingher per forza. Ficchire intro.
ricadère, v. n. Log. *recaire*. Mer. *-i*. Torrare a ruere.
ricadimènto, m. Log. *recaimentu*.
ricadùta, f. Log. *recaida*.
ricagnàto, qui hat su nare que cacciucciu.
ricalàre, v. n. Log. *abbasciare de nou*.
ricalcàre, v. a. Log. *abbattigare*. Mer. *recraccai*.
ricalcitramènto, m. Log. *cadramìnciu*.
ricalcitràre, v. n. Log. *calchidare*, *cadraminciare*. Mer. *carcinai*. Dare calches.
ricamàre, v. a. Log. *brodare*, *ricamare*. Mer. *abbrodai*, *ricamai*. Sett. *-à*.
ricamatòre, m. Log. *ricamadore*. Mer. Sett. *-òri*.
ricambiàre, v. a. Log. *cambiare de nou*.
ricàmbio, m. Log. *cambiu de nou*, *ricambiu*.
ricàmo, m. Log. *ricamu*. Brodadura.
ricancellàre, v. a. Log. *isburrare*.
ricànto, m. Log. *cantigu*. Cantu ripetidu.
ricapitàre, recapitare, v. a. Log. *avviare*, *mandare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricàpito, recàpito, m. Dial. Com. *recapitu*.
ricapitolàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricàpo, (di) avv. Log. Mer. *de nou*.
ricaricàre, v. a. Log. *garrigare de nou*.
ricascàre, v. n. Log. *ruer de nou*.
ricascàta, f. Log. *rutòrza*, *recaìda*.
ricàtto, m. Dial. Com. *riscattu* → riscatto.
ricavàre, v. a. Log. *ricavare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricàvo, m. Log. *ricavu*. Profettu.
riccamènte, avv. Log. *riccamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
ricchèzza, f. Log. Mer. *ricchèsa*. Sett. *ricchèzia*.
rìccia, f., ledàmine fattu dai sos corros.
ricciàja, f., pilos allorighittados. Capigliera.
ricciàrsi, v. n. p., diventare arrizzadu. Allorighittare.
rìccio, m. Log. Sett. *rizzu*. Mer. *arrizzòni*. Agg. Log. *arrizzadu*, *allorighittadu*. Mer. *arrizzau*.
ricciolìno, m. Log. *boculu*, *-los*. Mer. *bùculu*.
ricciutèzza, f. Log. *arrizzamentu*.

ricciùto, agg. Log. *arrizzadu*. Mer. *arrizzau*.
rìcco, m. Dial. Com. *riccu*.
riccòrso, m. Log. Mer. *recursu*, *ricursu*. Agg. Log. *recurridu*, *recurtu*.
ricentinàre, v. a., ponner sas sindrias.
ricèrca, f. Log. *chirca*. Mer. *circa*.
ricercàre, v. a. coi deriv. Log. *chircare*. Mer. *circai*.
ricercatamènte, avv. Dial. Com. *a posta*.
ricercatòre, m. Log. *chircadore*. Mer. *circadori*.
ricerchiàre, v. a. Log. *inchisciare de nou*.
ricèrnere, v. a. Log. *separare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricessàre, v. n. Log. *zessare*, *firmaresi*.
ricètta, f. Dial. Com. *recetta*, *rezzetta*.
ricettàcolo, m. Dial. Com. *ricoveru*.
ricettàre, v. a. Log. *ricoverare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricettàrio, m., libru de sas rezzettas.
ricettatòre, m. Log. *ricoveradore*. Mer. *-òri*.
ricètto, m. Dial. Com. *ricoveru*.
ricettòre, → ricevitore.
ricettorìa, -cevitorìa, f., ufficiu de rizzevidore.
ricèvere, v. a. Log. *recìre*, *rezzire*. Mer. *arricciri*. Sett. *rezzibì*.
ricevimènto, m. Log. *ricevimentu*, *rizzevimentu*.
ricevitòre, m. Log. *ricevidore*, *rizzevidore*. Mer. *-òri*.
ricevuta, f. Log. *rezzida*. Mer. *arreccida*. Sett. *rizzebuta*. Rezzivu.
ricezióne, f., ammissione ad un'officiu.
richiamàre, v. a. Log. *giamare*, *avvisare*. Mer. *zerriai de nou*. Rivocare.
richiàmo, m. Dial. Com. *revoca*. Lamentu.
richicco, m., maladia de sos fructos cum ossu.
richièdere, v. a. Log. *dimandare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
richièsta, f. Dial. Com. *richiesta*, *dimanda*.
richièsto, agg. Log. *dimandadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
richinàrsi, v. n. p. Log. *ingrusciaresi*. Mer. *incrubaisì*.
richiùdere, v. a. Log. *tancare*, *o serrare de nou*. Mer. *tancai*. Sett. *serrà*.
ricìdere, v. a. Log. *segare*. Mer. *-ài*. Sett. *taglià*.
ricidimènto, m. Dial. Com. *truncamentu*.
ricìgnere, -cìngere, v. a. Log. *inghiriare*.
rìcino, m. Dial. Com. *ricinu*. Mer. *cagamengia*.
ricìnto, m. Log. *rezintu*, *cunzadu*. Mer. *cungiau*.
ricioncàre, v. n., torrare a bier → traccannare.
ricircolàre, v. a., torrare a inghiriare.
ricìsa, f. Dial. Com. *truncamentu*.
ricisamènte, avv. *brevemente*. Mer. Sett. *-ènti*. In d'unu colpu, totu ind'una.
ricìso, agg. Log. *segadu*, *truncadu*. Mer. *-àu*.
riclàmo, m. Dial. Com. *reclamu*.
ricògliere, v. a. Log. *arregogliere*. Mer. *arregolliri*. Sett. *accoglì*.
ricoglimènto, m. Log. Mer. *regolta*, *regorta*.
ricogniziòne, f. Log. *recognizione*. Mer. Sett. *-zioni*. Ricumpensa, tributu.
ricolmàre, v. a. Log. *accolumare*. Mer. *prèniri*.
ricòlmo, -àto, agg. Log. *accolumadu*. Pienu.
ricoloràre, -lorire, Log. *tinghere*, *colorire de nou*.
ricòlta, f. Log. *regolta*, *incunza*. Mer. *arregorta*.
ricominciàre, v. a. Log. *prinzipiare*, *incominzare de nou*. Mer. *torrai a prinzipiai*.
ricompènsa, f. Dial. Com. *ricumpensa*.
ricompensàre, v. a. Log. *ricompensare*. Mer. *-ài*.
ricòmpera, ricompra, f. Log. *compora de nou*.
ricòmpiere, v. a. Log. *perfezionare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricompòrre, v. a. Log. *cumponnere de nou*.
ricompràre, ricomperare, v. a. Log. *comporare*, *comporare de nou*, *riscattare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricomùnica, f., absoluzione de iscomuniga.
ricomunicàre, v. a. Log. *absolvere dai s'iscomuniga*.
riconcentràre, v. a., reduire ad su centru.
riconciàre, → racconciare.
riconciliàre, v. a. coi deriv. Log. *riconziliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Torrare in paghe.
riconciliatòre, m. Log. *riconciliadore*. Mer. *-òri*.
riconcimàre, v. a. Log. *ledaminare*, *alledaminare*. Mer. *alledaminai*. Sett. *allitaminà*.
ricòncio, agg. Log. *cundidu*. Mer. *cundìu*. Sett. *-ìtu*.
ricondensàre, v. a., torrare a cazare.
ricondìre, v. a. Log. *cundire de nou*.
riconducimènto, m. Log. *conduimentu*.
ricondùrre, v. a. Log. *conduire*, *torrare a giughere*. Mer. *torrai a portai*.
riconduzióne, f., allogu nou de unu possessu.
riconfèrma, f. Log. *riconfirma*. Confirma.
riconfermàre, Log. *confirmare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riconficcàre, v. a. Log. *ficchire de nou*.
riconfortàre, v. a. Log. *cunfortare de nou*.
riconfrontàre, v. a. Log. *cunfrontare de nou*.
ricongiùngere, v. a. Log. *unire de nou*.
riconoscènte, part. Log. *riconoscente*. Mer. *-ènti*.
riconoscènza, f. Log. *riconnoschenzia*. Mer. Sett. *riconoscenzia*. Gratitudine, paga.
riconòscere, v. a. coi deriv. Log. *riconnoschere*. Mer. *riconosciri*. Sett. *riconoscì*. Assimizare.
riconoscimènto, m. Log. *riconnoschimentu*. Mer. Sett. *riconoscimentu*.
riconquìsta, f. Log. *conquista*.
riconquistàre, v. a. Log. *conquistare*. Mer. *-ài*.
riconsegnàre, v. a. Log. *consegnare de nou*.
riconsolàre, v. a. Log. *consolare de nou*.
ricontàre, v. a. Log. *contare de nou*. Mer. *raccontai*.
ricònto, m. Dial. Com. *contu*, *raccontu*.
riconvenìre, v. a. Log. *ricumvènnere*. Abbuccare. Rinfacciare de haer mancadu.
riconvitàre, v. a. Log. *torrare su cumbidu*.
ricoperta, -pertùra, Dial. Com. *disculpa*.
ricòpia, f. Dial. Com. *ricopia*. Noa copia.
ricopiàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricoprìre, v. a. Log. *coperrere de nou*, *occultare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricopritòre, m. Log. *occultadore*. Mer. *-òri*.
ricorcàre, ricoricare, v. a. Log. *distendere*. Mer. *-èndiri*. Sett. *distendì*. Torrare a corcare.
ricordànza, f. Log. *ammentu*. Mer. *arregordu*.
ricorrèggere, v. a. e n. p. Log. *curreggere de nou*.
ricorrènte, agg. Log. *recurrente*. Mer. Sett. *-ènti*.
ricòrrere, v. n. Log. *recurrere*. Mer. *recùrriri*. Sett. *recurrì*.
ricorrimènto, m. Dial. Com. *recurrimentu*.
ricorsòjo, m. Log. *bullone*. Buddire a bullones.
ricostruìre, v. a. Log. *costruire de nou*.
ricotonàre, v. a., arrizzare su pilu ad su pannu.
ricòtta, f. Log. *regottu*. Mer. *arrescottu*. Sett. *ricottu*. Gall. *brocciu*.
ricotto, agg. Dial. Com. *troppu cottu*. Isfattu.

ricoveràre, v. a. Log. *alloggiare*, *ricoverare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Refugiare. Dare posada.
ricòvero, m. Dial. Com. *ricoveru*, *ospiziu*.
ricreàre, recreare, v. a. e n. p. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Confortaresi.
ricreazióne, f. Log. *ricreatione*. Mer. *-zioni*.
ricredùto, agg. Log. *ricrètidu*. Mer. *ricretiu*.
ricrescènza, → escrescenza.
ricrèscere, v. a. Log. *aumentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricrescimènto, m. Dial. Com. *aumentu*.
ricucìre, v. a. Log. *torrare a cosire*, *acconzare*. Mer. *cosìri de nou*. Sett. *cuxì*.
ricucitùra, f. Log., su signale de sa cosidura.
ricuòcere, v. a. Log. *coghere de nou*, *torrare a coghere*. Mer. *coiri de nou*, *arrecoiri*.
ricuperàre, v. a. coi deriv. Log. *recuperare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricuperazióne, f. Log. *recuperatione*. Mer. *-zioni*.
ricùrvo, agg. Log. *tònchinu*. Mer. *repiegau*.
ricùsa, f. Dial. Com. *recusa*.
ricusàre, v. a. Log. *recusare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ricusatòre, m. Log. *recusadore*. Mer. *recusadori*.
ridacchiàre, v. n. Log. *fagher su risulinu*.
ridannàre, v. a. Log. *condemnare*. Mer. *condannai de nou*.
ridàre, v. a. Log. *torrare a dare*. Mer. *donai de nou*. Sett. *torrà a dà*.
ridda, f. Dial. Com. *danza*, *dansa*. Ballu.
riddàre, v. a. Log. *dansare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ridènte, agg. Log. Sett. *allegru*. Mer. *allirgu*.
rìdere, v. a. Log. *riere*. Mer. *arriri*. Sett. *ridì*.
ridestàre, v. a. Log. *ischidare de nou*. Mer. *scidai de nou*. Ravvivare.
ridèsto, agg. Log. *ischidadu*. Mer. *scidau*. Sett. *iscitatu*.
ridèvole, → piacevole.
ridicolàggine, f. Log. *ridiculaggine*. Mer. Sett. *-ni*.
ridìcolo, agg. Dial. Com. *ridiculu*.
ridicolosaggìne, ridicolosità → buffoneria.
ridicolòso, agg. Dial. Com. *ridiculu*.
ridimandàre, v. a. Log. *domandare*, *pedire de nou*.
ridìre, v. a. Log. *replicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ridirizzàre, ridrizzare → addrizzare.
ridolère, v. n. Log. *sentire torra su dolore*.
rìdoli, m. pl., sas alas de su carru.
ridomandàre, v. a. Log. *pedire de nou*.
ridonàre, v. a. Log. *dare*, *donare de nou*.
ridondànza, f. Dial. Com. *abbundanzia*.
ridondàre, v. n. Log. *abbundare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Derivare, bennere, risultare.
ridòne, m. e agg. Dial. Com. *risulanu*.
ridòsso, m. Log. *renarzu*. Affianzu de bentu. A ridosso, avv. Log. *a sa nuda* → bardosso.
ridottàre, v. a. Voc. Provenz. Timire meda.
ridòtto, m. Dial. Com. *adunanzia*. Agg. Log. *reduidu*. Mer. *redùxiu*. Sett. *reduzitu*.
ridùrre, v. a. Log. *reduire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-duzì*.
riduttòre, m. Log. *reduidore*. Mer. *redusidori*.
riduzióne, f. Log. *reduzione*. Mer. *-zióni*.
rièdere, v. n. Log. → ritornare.
riedificàre, v. n. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
rielèggere, v. a. Log. *eliggere*, *eleggìre de nou*.
riemendàre, v. a. Log. *emendare de nou*.
rièmpiere, riempire, v. a. Log. *pienare de nou*, *umpìre*. Mer. *preniri*. Sett. *pienà*.
riempimènto, m. Log. *umpimentu*. Mer. *prenimentu*, *prenidura*.
riempitìvo, agg. Dial. Com. *superfluu*.
rientràre, v. a. Log. *intrare de nou*. Mer. *intrai de nou*. Pentiresi, intrare in sè.
riepilogàre, v. a. e n. Log. *recapitulare*. Mer. *-ài*.
riepìlogo, m. Dial. Com. *compendiu*.
riesaminàre, v. a. Log. *esaminare de nou*.
riescìre, → riuscire.
rifabbricàre, v. a. Log. *fraigare de nou*.
rifacimènto, m. Dial. Com. *cumpensu*.
rifàllo, m. Log. *nou errore*.
rifàre, v. a. Log. *rifàghere*. Mer. *rifai*. Sett. *-à*.
rifasciàre, v. a. Log. *fascare de nou*.
rifàtto, agg. Dial. Com. *rifattu*. Fattu de nou.
rifaziòne, f. Log. *reparatione*. Mer. *riparazioni*.
rifèndere, v. a. Log. *redorchere*. Mer. *donai sa segunda manu*.
riferendàrio, m. Dial. Com. *referendariu*.
riferìbile, agg. Log. *riferibile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
riferimènto, m. Dial. Com. *riferimentu*.
riferìre, v. a. Log. *riferire*, *referrere*. Mer. *referriri*. Sett. *riferì*.
rifermàre, → raffermare, confermare.
rifèrmo, agg. Log. *confirmadu*. Mer. *-àu*.
rifèrto, → rapporto, relazione.
rìffa, f., ispecie de giogu de lotto.
rifiancàre, -ancheggiare, v. a., rinforzare sos fiancos, *fortificare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rifiatàre, v. a. Log. *respirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rifiatàta, f. Log. Mer. *respirada*.
rificcàre, v. a. *ficchire de nou*. Inferchire.
rifidàre, v. n. Log. *confidare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rifiggere, → rificcare.
rifigliàre, v. a. e n. Log. *affizare de nou*. Torrare a fagher fizos. Mer. *affillai*.
rifilàre, v. a., ispiare pro relatare.
rifinàre, v. n. Log. *ponner fine*, *cessare*. Mer. *cessai*. Sett. *finì*, *zessà*.
rifinimènto, m. Log. *istracchidudine*, *isfinimentu*. Mancanzia de forzas.
rifinìre, v. a. Log. *isfinire*. Mer. *sfiniri*.
rifiorìre, v. n. Log. *rifiorire*. Mer. *rifioriri*.
rifioritùra, f. Log. Mer. *rifioridura*.
rifiutàre, v. a. Log. *refudare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rifiùto, m. Dial. Com. *refudu*.
riflessàre, v. a., dare lughe ad sas pinturas.
riflessiòne, f. Log. *reflexione*. Mer. Sett. *-ssioni*.
riflessìvo, agg. Dial. Com. *reflessivu*.
riflèsso, m. Dial. Com. *riflessu*, *reflexu*.
riflèttere, v. a. e n. Log. *riflectere*. Mer. *riflèttiri*. Sett. *reflettì*. Considerare.
rifluìre, v. n. Log. *fluire de nou*.
riflùsso, m. Dial. Com. *reflussu*, *riflùssu*.
rifocillàre, v. a. Log. *ricreare*, *cunfortare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Consolare. Restorare.
rifòlo, m. Dial. Com. *burla*.
rifondere, v. a. Log. *rifùndere*. Isparghere, attribuire, accajonare. Bettare.
rifondimènto, m., resfreadura de sos caddos.
riforbìre, v. a. Log. *ripulire*. Mer. *-ìri*. Sett. *ripulì*. Innettiare.
rifòrma, f. Dial. Com. *riforma*.

riformàre, v. a. coi deriv. Log. *riformare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Emendare, riordinare.
rifràngere, v. a., deviare sos rajos de sa lughe dai su caminu derettu.
rifrànto, rifratto, agg. Log. *segadu*. Si narat de sos rajos de sa lughe.
rifreddàre, → raffreddare.
rifrèddo, m. Log. *avanzu*, de mandigu.
rifrenàre, → raffrenare.
rifrìggere, v. a., torrare a friere.
rifrondìre, -fronzire, v. n., torrare a fiorire.
rifrugàre, v. a., torrare a quircare. Buliare.
rifruscolàre, v. a., quircare cum diligenzia.
rifrùsta, f. Log. *chirca*, *quirca*. Mer. *circa*.
rifrustàre, v. a. Log. *iscuder cum fuettu*. Quircare minudamente.
rifrùsto, m. Log. *anzu*. Mer. Sett. *surra*.
rifuggìre, v. n. Log. *refuggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rifuggìta, f. Dial. Com. *refugiu*. Ricoveru.
rifùgio, m. Dial. Com. *rifugiu*, *ricoveru*.
rifùlgere, → risplendere.
rìga, f. Dial. Com. *riga*. Linea, fila.
rigàglia, f. Dial. Com. *mancia*. Bonamanu.
rigaglìare, v. n., arregogliere su qui avanzat pustis de sa regolta.
rigàgno, rigàgnolo, m. Log. Sett. *riu*, *rizzolu*. Mer. *arrìu*. Trainu.
rigàre, v. a. Log. *rigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rigattière, m. Mer. *arragateri*. Propr. su qui bendet bestires o ateras cosas usadas.
rigeneràre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Torrare a naschere.
rigentilìre, → ingentilire.
rigermogliàre, v. n. Log. *bogare de nou*. Mer. *brottai*. Torrare a puzonare.
rigettàre, v. a. coi deriv. Log. *rigettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Refudare, non leare. Vomitare.
rigètto, → rifiuto, scarto.
rigidamènte, avv. Log. *severamente*. Mer. *-ènti*.
rigidèzza, -gidità, f. Log. *rigidesa*, *severidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *severitai*.
rìgido, agg. Dial. Com. *severu*. Duru, aspru.
rigiramènto, m. Log. *reziramentu*.
rigiràre, → circondare.
rigìro, → raggiro.
rignàre, v. a. Log. *arranzare*, de sos canes. Mer. *murrungiai*.
rìgno, m. Log. *arranzu*. Murrunzu.
rigo, m. Dial. Com. *riga*. Segnale.
rigodère, v. a. Log. *gosare de nou*.
rigodòne, m., ispecie de danza.
rigòglio, m. Dial. Com. *fastu*. Su creschere bene de sas piantas. Vigore.
rigogliòso, agg. Dial. Com. *vigorosu*.
rigògolo, m., ispecie de puzone de passazu.
rigolètto, m., ballu tundu → ridda.
rigonfiàre, v. a. Log. *unfiare*. Sett. *-à*. Mer. *unfrai*.
rigònfio, agg. Log. *unfiadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *unfrau*.
rigòre, m. Log. *rigore*. Mer. Sett. *rigori*.
rigorìsmo, m. Dial. Com. *rigorismu*.
rigorosamente, avv. Log. *rigorosamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Severamente.
rigorosità, f. Log. *rigorosidade*. Mer. *-àdi*.
rigoròso, agg. Dial. Com. *rigorosu*.
rigòso, → irrigato, bagnato.
rigovernàre, v. a. Log. *pulire s'isterzu*. Haer cura, tenner contu de sos animales.
rigovernatùra, f. Log. *samunadura de isterzu*.
riguadagnàre, v. a. Log. *balanzare de nou*. Recuperare, torrare in gratia.
riguardàre, v. a. coi deriv. Log. *riguardare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Appartennere.
riguàrdo, risguardo, m. Dial. Com. *riguardu*.
riguardòso, agg. Dial. Com. *guardingu*, *cautu*.
riguarìre, v. n. Log. *sanare de nou*.
riguastàre, v. a. Log. *guastare de nou*.
riguattàre, v. a. Log. *abbaidare de nou*.
riguiderdonàre, v. a. Log. *recumpensare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Premiare de nou.
rigurgitàre, v. n. Log. *irare*, *bessire foras*. Mer. *arribìri*. Allagare de sas abbas quando sunt impedidas in su cursu. Gall. *vassà*.
rigùrgito, m., arrestu de sas abbas.
rigustàre, v. a. Log. *assazare de nou*.
rilasciàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in libertade, allentare, rallentare.
rilàscio, m. Dial. Com. *rilasciu*.
rilassàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isfrittare in su fervore.
rilassatèzza, f. Log. Mer. *rilassadesa*.
rilassatìvo, agg. Dial. Com. *-tìvu*. Purgativu.
rilàsso, agg. Dial. Com. *istraccu*. Debile.
rilegàre, v. a. Log. *ligare de nou*. Mer. *ligai de nou*. Proibire, exiliare.
rilegàto, agg. Log. *exiliadu*. Mer. *esiliadu*.
rilèggere, v. a. Log. *leggere de nou*. Mer. *liggiri de nou*, *riliggiri*. Torrare a leggere.
rilènte, rilento, avv. Log. *a pagu*, *tardu*. Andar a rilento, *andare cum cautela*.
rilevàre, v. a. coi deriv. Log. *rilevare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Alzare, importare, montare.
rilèvo, rilievo, m. Dial. Com. *rilievu*. Cosa di rilievo, *cosa de importanzia*.
rilla, → prepuzio.
rilodàre, v. a. Log. *laudare de nou*. Mer. *lodai*.
rilucènte, agg. Log. *lughente*. Mer. *luxenti*.
rilucentèzza, f. Log. *isplendore*. Mer. *splendori*.
rilùcere, → risplendere.
rilusingàre, v. a., torrare a lusingare.
riluttànte, agg. Log. *repugnante*. Mer. Sett. *repugnanti*. A malu geniu.
riluttànza, f. Dial. Com. *repugnanzia*.
rìma, f. Dial. Com. *rima*.
rimacinàre, v. a. Log. *marghinàre de nou*.
rimandàre, v. a. Log. *rimandare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimàndo, m., de giogu de pilotta quando si torrat a mandare. Di rimando, avv. Log. *a cabu*.
rimaneggiàre, v. a. Log. *manizare de nou*.
rimanènte, agg. Log. *rimanente*. Mer. Sett. *-ènti*.
rimanènza, f. Log. *avanzu*. Firmada.
rimanère, v. a. Log. *restare*, *firmare*. Mer. *abbarrai*. Sett. *istà*, *fermà*.
rimarcàbile, rimarchevole, agg. Log. *rimarcàbile*. Mer. Sett. *-àbili*. Nòdidu.
rimarcàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Notare, osservare, esaminare.

rimàrco, m. Dial. Com. *importànzia*, *rilievu*.
rimàre, v. n. Log. *rimare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimarginàre, → cicatrizzare.
rimàrio, m. Dial. Com. *rimariu*.
rimaritàre, v. a. Log. *cojuaresi de nou*, *torrare a cojuàre*. Mer. *torraisì a cojai*.
rimàso, m. Dial. Com. *avanzu*. Rimaso, rimasto, agg. Log. *restadu*, *avanzadu*. Mer. *-àu*.
rimasticàre, v. a. Log. *mastigare de nou*, *remuzare*. Mer. *romigai*, *torrai a mazziai*.
rimasùglio, m. Dial. Com. *avanzu*.
rimbaldanzìre, v. n., leare torra coraggiu.
rimbaldìre, v. a., leare animu. Allegraresi.
rimbalzàre, v. n. Log. *saltiare*. Mer. *saltai*. Sett. *-à*. Bessire fora, intoppare.
rimbàlzo, m. Dial. Com. *intoppu*. Saltiu.
rimbambìre, v. n. Log. *torrare a pizzinnu*.
rimbarbogìre, v. n., perder su sentidu pro bezzesa.
rimbarcàrsi, v. n. p. Log. *imbarcaresi de nou*.
rimbàtto, m., bentu a contrariu de sas velas.
rimbeccàre, v. a. Log. *respinghere*. Mer. *respingiri*. Iscuder cum su biccu, ponner in bucca.
rimbècco, (di) avv. Log. *arrogantemente*.
rimbellìre, v. n. Log. *abbellire de nou*, *fagher bellu*. Mer. *abbelliri*. Sett. *abbeddì*.
rimberciàre, v. a. e n. → rattoppare.
rimbèrcio, m. Log. *bueltas*, *manigas de camija*.
rimboccàre, v. a. Log. *ponner a bucca a terra*. Fagher sa pija a lentolu, o ateru.
rimboccatùra, f. Log. *pija de su lentolu*.
rimbombàre, v. n. coi deriv. Log. *rimbombare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Zoccare.
rimbòmbo, -bombìo, m. Dial. Com. *rimbombu*.
rimborsàre, v. a. Log. *rimbursare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimbòrso, m. Dial. Com. *rembursu*, *pagamentu*.
rimboscàrsi, v. n. p. Log. *imbuscaresi*. Mer. *-scaisì*.
rimbottàre, v. a., ponner torra in sa cuba.
rimbrancàrsi, v. n. p., torrare in su masone.
rimbrènciolo, biculu de istrazzu, pabiru, etc.
rimbrottàre, → rimproverare.
rimbròtto, -òttolo, m. Dial. Com. *rinfacciu*.
rimbruttìre, v. n., diventare bruttu. Imbruttare.
rimburchiàre, → remorchiare.
rimediàre, v. n. p. coi deriv. Log. *remediare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Acconzare. Rimediare.
rimèdio, m. Dial. Com. *remediu*, *rimediu*.
rimeggiàre, v. n. Log. *rimare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimembrànza, f. Log. *ammentu*. Mer. *arregordu*.
rimembràre, v. n. p. Log. *ammentare*. Mer. *arregordai*. Sett. *ammentà*. Battire a memoria.
rimemoràre, → rammemorare.
rimenàre, v. a., torrare a portare. Agitare.
rimendàre, v. a. Log. *emendare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Curregere. Tappulare. Mer. *impippai*.
rimendatùra, f. Log. *acconzu*. Mer. *acconciu*.
rimenìo, m. Log. Mer. *morigamentu*, *agitamentu*.
rimèno, m. Log. Mer. *torrada*. Sett. *-àta*.
rimentìta, f., faula ripetida.
rimeritàre, v. a. Log. *meritare de nou*.
rimescolàre, v. a. coi deriv. Log. *ammisciare de nou*, *confundere*. Mer. *ammesturai*. Sett. *ammiscià*.
rimèssa, f. Dial. Com. *rimessa*. Carrozzera. Mer. *cocciera*. Domo de ponner carrozzas.
rimessamènte, avv. Log. *humilmente*. Mer. Sett. *-ti*.
rimessìbile, agg. *perdonabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
rimessiòne, f. Dial. Com. *perdonu*.
rimessitìccio, m., ramu postu de nou.
rimèsso, m., trabagliu factu a intarsiadura. Agg. Dial. Com. *ripostu*. Humile, basciu.
rimèsta, f. Dial. Com. *morigamentu*.
rimestàre, v. a. Log. *morigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimèttere, v. a. Log. *reponnere*. Mer. *repòniri*. Sett. *reponì*. Remittere, mandare. Perdonare.
rimettìccio, → rimessiticcio.
rimiràre, v. a. Log. *mirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimischiàre, → rimescolare.
rimmarginàre, v. a. Log. *cosire*, de sas feridas.
rimodernàre, v. a. Log. *rimodernare*. Mer. *-ài*.
rimolinàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Girare de s'abba, et de sos bentos.
rimondàre, v. a. Log. *mundare*, *purgare*. Mer. *-ài*.
rimondatùra, f. Log. Mer. *purgadura*.
rimontàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Alzare, creschere. Guarnire, assestare.
rimorchiàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Tirare a remos unu bastimentu.
rimòrchio, m. Log. Sett. *rimorchiu*. Mer. *remurcu*.
rimòrdere, v. a. Log. *rimòrdere*. Mer. *rimòrdiri*. Pungher, haer dolore, sentire sa pena.
rimorìre, v. n. Log. *morire de nou*.
rimorsètta, f., istrum. pro pulire su pannu.
rimòrso, rimordimento, m. Dial. Com. *rimorsu*.
rimòso, agg. Log. *filadu* → fesso.
rimòsso, agg. Log. *allontanadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
rimostrànza, f. Log. *chescia*. Mer. Sett. *dimanda*.
rimostràre, v. a. Log. *fagher connoschere*.
rimòto, → remoto.
rimovìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
rimovimènto, m. Dial. Com. *removimentu*.
rimoziòne, f. Dial. Com. *allontanamentu*.
rimpadronìrsi, v. n. p. Log. *torrare a impadronire*.
rimpalmàre, v. a. Log. *impigare sas naes*. Mer. *ispalmai*, *impixai is bastimentus*.
rimpannucciàrsi, v. n. p. Log. *ponnersi in bestires*.
rimpastàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Impastare.
rimpatriàre, v. n. e n. p. Log. *rimpatriare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Torrare in patria.
rimpazzàre, aggiungher macchine a macchine.
rimpeciàre, v. a. Log. *impigare*. Mer. *impixai*.
rimpedulàre, v. a. Log. *rifagher su peuncu*.
rimpèllo, m., fundamentu nou de muru.
rimpennàre, v. a. Log. *alzaresi derettu*, de su caddu. Ponner pinnas. Fig. *dare vigore*.
rimpettìto, → pettoruto.
rimpètto, prep. Log. *a ojos*. Mer. *a faccia*. Sett. *a occi*. In faccia.
rimpiàgnere, v. a. Log. *piangher de nou*, *ammentaresi de una cosa cum dolore*.
rimpiastràre, v. a. Log. *impiastrare de nou*.
rimpiattàre, v. a. Log. *cuaresi* → appiattare.
rimpiattìno, m. Log. *cualèpere*. Giogu.
rimpiazzàre, v. a. Log. *rimpiazzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimpicciolìre, v. a. Log. *isminorigare*. Mer. *impiticai*.
rimpinzàre, v. a. Log. *imbuttire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-tì*.
rimpolpàre, v. n. Log. *ponner a pulpas*.
rimpotìo, m. Dial. Com. *marea* → risacca.

rimpozzàre, v. a., istagnare de sas abbas.
rimprocciàre, v. a. Log. *rinfacciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimpròccio, m. Dial. Com. *rinfacciu*.
rimugghiàre, v. n. Log. *muilare*. Fig. *rimbombare*.
rimuggìre, v. n. Log. *muilare*. Mer. *corrinai*.
rimuginàre, v. n. Log. *ruminare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Quircare cum attenzione.
rimuneràre, v. a. coi deriv. Log. *rimunerare*, *ricumpensare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimunerazìone, f. Dial. Com. *cumpensu*, *paga*.
rimuòvere, v. a. Log. *allontanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rimuràre, v. a. Log. *serrare de nou*, *ammurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pagare.
rimurchiàre, → rimorchiare.
rimutàre, v. a. Log. *cambiare*, *mudare*. Mer. *-ài*.
rinacerbìre, → inasprire, inacerbire.
rinascènte, agg., qui naschet de nou.
rinàscere, v. n. Log. *nascher de nou*. Mer. *rinàsciri*, *nasciri de nou*.
rinascimènto, m. Mer. *-scimentu*. Log. *rinaschimentu*.
rinàto, agg. Log. *torradu a nascher*. Mer. *torrau a nasciri*, *a rinasciri*.
rincacàre, v. a. voce bassa → disprezzare.
rincacciàre, v. a. Log. *ispinghere*. Mer. *spingiri*. Sett. *spignì*. Fagher fuìre.
rincagnàrsi, v. n. p., fagher su murru de cane.
rincalorìre, v. a. Log. *incalorire*. Metaf. *infervorare*.
rincalzàre, v. a., ammuntonare sa terra ad una pianta. Metaf. *avvalorare*, *sollicitare*.
rincàlzo, m. Dial. Com. *fortificamentu*.
rincanàta, f., rinfacciu cum minetas.
rincapellàre, v. a. Log. *ponnersi su sumbreri*.
rincaràre, -carìre, v. a. e n. Log. *incarìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *incarì*. Crescher de preziu.
rincartàre, v. a., imboligare in pabiru.
rincassàre, v. a. Log. *incasciare*. Mer. *incasciai*.
rincatucciàrsi, v. n. p. Log. *inchizolaresi*. Mer. *arranconaisì*. Ritiraresi, cuaresi.
rinceffàre, v. a. Log. *rinfacciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rincerconìre, → incerconire.
rinchiùdere, v. a. Log. *serrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rinchiùso, m. Log. *inserradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
rinciprignìre, → inasprire, incrudelire.
rincivilìre, v. a. Log. *inzivilire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ivilì*.
rincollàre, v. a. Log. *incollare de nou*. Attaccare.
rincòllo, m. Log. *piena*, de abba.
rincominciàre, → ricominciare.
rincontràre, v. a. Log. *incontrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rincòntro, m. Dial. Com. *incontru*. Avv. *in faccia*.
rincoràre, v. a. Log. *incoraggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rincordàre, v. a., ponner o cambiare sas cordas ad unu istrumentu de sonu.
rincòrrere, v. n., currere in segus. Mer. *avatu*.
rincrèscere, v. n. Log. *rincreschere*, *dispiàghere*. Mer. *displàxiri*. Sett. *dispiazì*.
rincrescèvole, agg. Dial. Com. *molestu*.
rincrescimènto, m. Dial. Com. *molestia*.
rincresciòso, agg. Log. *increscosu*. Mer. Sett. *molestu*. Siccante, infadosu.
rincrespàre, v. a. Log. *incrispare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rincrudelìre, rincrudire, v. a. Log. *incrudelìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *incrudelì*.
rinculàre, v. n., torrare in segus. Mer. *in palas*.
rinculàta, f. Log. *torrada in segus*.
rinegàre, → rinnegare.
rinettàre, v. a. Log. *innettiare de nou*, *pulire*. Mer. *pulìri*. Sett. *pulì*.
rinfacciamènto, m. Dial. Com. *rinfacciamentu*.
rinfacciàre, v. a. Log. *rinfacciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rinfanciullìre, v. n. Log. *appizzinnare*, *benner pizzinnu*. Mer. *torrai a pippìu*.
rinfantocciàre, v. n. Log. *perder su giudissiu*.
rinferràre, v. n., acconzare sas farramentas guastas.
rinfervoràrsi, v. n. Log. *infervorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rinfiammàre, v. a. Log. *infiammare de nou*.
rinfiancàre, v. a., ponner rinforzos a muros.
rinfiànco, m. Dial. Com. *rinforzu*. Appoggiu.
rinfilàre, v. a. Log. *infilare de nou*. Mer. *infilai*.
rinfioràre, → rifiorire.
rinfocàre, -focolare, v. a., infiammare grandemente.
rinfòndere, v. a., ponner intro, si narat de liquidos.
rinformàre, v. a. Log. *rinformare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in forma. Dare forma ad una cosa.
rinforzàre, v. a. Log. *rinforzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rinfòrzo, m. Dial. Com. *rinforzu*.
rinfrancàre, v. a. Log. *avvalorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rinfrancescàre, v. a., ripeter, o torrare a narrer sa matepsi cosa faeddende.
rinfratellàrsi, v. n. p., torrare ad s'amicizia.
rinfrenàre, v. a., imbrigliare. Raffrenare.
rinfrescàre, v. a. Log. *refriscare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rinfrèsco, m. Dial. Com. *rinfriscu*, *refriscu*.
rinfrignàto, → grinzoso, rugoso.
rinfrinzellàre, v. a., acconzare male.
rinfronzàre, rinfronzire, v. n. Log. *fiorire de nou*. Mer. *floriri*, *abbelliresi*. Sett. *fiorì*.
rinfusamènte, avv. Log. *rinfusamente*. Mer. Sett. *rinfusamenti*. Confusamente.
rinfùso, agg. Dial. Com. *rinfusu*. Ammisciadu.
ringagliardìre, v. a. Log. *rinvigorire*. Mer. *-iri*.
ringalluzzìre, v. n. p. Log. *insuperbire*. Mer. *-ìri*. Impomparesi. Appuddare, appuddighinare.
ringeneràre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ringentilìre, v. a., ingentilire, fagher benner gentile, zivile, umanu.
ringhiàre, v. n. Log. *arrinzare*, *murrunzare*. Mer. *murrungiai*. Sett. *murrugnà*.
ringhièra, f., logu da ue si declamat. Trona. Passizu de ferru. Mer. *curridoriu*.
rìnghio, m. Log. *murrunzu*. Mer. *murrungiu*.
ringhiòso, agg. Log. *murrunzadore*.
ringhiottìre, v. a. Log. *ingullire de nou*.
rìngia, f., genere de insettos.
ringiovanìre, -giovenire, v. n. Log. *benner giovanu*.
ringorgàre, v. n. Log. *arrèrre*, *firmare*, de sas abbas. Mer. *arribìri*. Pienaresi.
ringòrgo, m. Log. *firmada*. Mer. *crescimentu*.
ringranàre, v. a. Log. *bedustare*. Semenare duos annos paris a trigu.
ringrandìre, v. a. Log. *immannire*. Mer. *fai mannu*.
ringrassàre, v. a. Log. *ingrassare*. Mer. *ingrassai*.
ringravidàre, v. n. Log. *ingraidare de nou*. Mer. *impringiai de nou*. Sett. *ingrabità*.
ringraziàre, v. a. coi deriv. Log. *ringrassiare*. Mer. *ringraziai*. Sett. *-à*.
ringrinzìre, v. a. Log. *incrispare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.

ringrossàre, v. a. Log. *ingrussare*, *rinforzare*.
ringuainàre, v. a., torrare ad sa bàina.
ringurgitàre, → ringorgare.
rinnaffiàre, v. a. Log. *abbare de nou*, *bagnare*. Mer. *-ài*. Sett. *abbà*.
rinnalzàre, v. a. Log. *inalzare*, *sullevare*. Mer. *-ài*.
rinnegàre, v. a. Log. *rinnegare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ribellaresi, negare sa fide.
rinnegàto, agg. Log. *rinnegadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
rinnestàre, v. a. Log. *inferchire de nou*. Unire.
rinnovàre, v. a. coi deriv. Log. *rinnovare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rifaghere, fagher de nou.
rinnovellàre, v. a. Log. *riformare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rinomànza, f. Dial. Com. *fama*. Celebridade.
rinomàre, v. a. Log. *fentomare*. Mer. *nominai*.
rinomàto, agg. Dial. Com. *famosu*.
rinominànza, → rinomanza.
rinominàre, → rinomare.
rinsaccàre, v. a. Log. *insaccare de nou*. Isciacculare de su caddu.
rinsaldàre, v. a. Log. *pranciare*, *immadonare*.
rinsanguinàre, v. a. Log. *insambenare*. Abbiare sa piae, rinovare.
rinsanìre, v. n. Log. *sanare*, *recuperare sa salude*.
rinsavìre, v. n. Log. *benner sàbiu*. Mer. *insabiai*.
rinserràre, v. a. Log. *inserrare de nou*.
rintanàrsi, v. n. p. Log. *intanaresi de nou*. Mer. *intanaisì de nou*. Sett. *intanassi*.
rintasàre, v. a., tappare cum istuppa.
rintegràre, v. a., torrare a fagher intreu.
rintegrazìone, → risarcimento.
rintenerìre, v. a. Log. *intenerire de nou*.
rinterràre, v. a. Log. *pienare*, *bettare terra*.
rinterzàre, v. a., replicare una cosa tres boltas.
rintiepidàre, -pidire, v. n. Log. *intebidare*. Mer. *intebidai*. Fagher tebiu. Mitigare.
rintonàre, v. a. Log. *rimbombare* → rintronare.
rintoppamènto, m. Dial. Com. *intoppu*.
rintoppàrsi, v. n. p. Log. *incontraresi*. Mer. *-aisì*. Sett. *incontrassi*. Fagher abboja.
rintòppo, m. Dial. Com. *intoppu*, *incontru*.
rintracciàre, v. n. Log. *investigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rintronàre, v. n. Log. *rimbombare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rintròno, m. Dial. Com. *rimbombu*.
rintropìre, v. n. Log. *benner idropicu*.
rintuzzàre, v. a. Log. *ismarrazzare*, *segare s'atta*. Fig. *ribattere*, *reprimere sas paraulas*.
rinùnzia, f. Dial. Com. *rinunzia*.
rinunziàre, v. a. Log. *rinunziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rinvalidàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Render validu.
rinvangàre, v. a. Log. *morigare*, *boltulare*. Mer. *rinvangai*. Fig. *investigare de nou*.
rinvelenìre, v. a., infuriaresi de nou.
rinvenìre, v. a. Log. *incontrare de nou*, *agatare*. Mer. *incontrai*. Sett. *-à*, *agatà*.
rinverdìre, v. n. Log. *benner birde*. Mer. *imbirdèssiri*.
rinvergàre, → ritrovare, rintracciare.
rinvertìre, → rivoltolare, permutare.
rinverzicàre, -verzìre → rinverdire.
rinvesciàrdo, agg. e m. Log. *accusadittu*, *riportadore*. Mer. *-òri*. Sett. *accusatori*.
rinvesciàre, v. n. Log. *riportare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rinvestimènto, m., cambiu de una mercanzia in atera. Investimentu.
rinvestìre, v. a. Log. *investire*. Mer. *-ìri*. Sett. *investì*. Garrigare. Ferrere, colpire.
rinviàre, v. a. Log. *rimandare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Torrare a mandare. Torrare in segus.
rinvigorìre, v. n. Log. *rinvigorire*, *leare vigore*. Mer. *torrai in forzas*, *alluttai*.
rinviliàre, v. a., abbasciare de preziu.
rinvilìre, → avvilire, invilire.
rinviluppàre, v. a. Log. *imboligare*. Mer. *imboddicai*.
rinvitàre, v. a., cumbidare de nou.
rinvogliàre, v. a., aggiungher gana. Fagher gana de nou. Imbozare.
rinvòlgere, → ravvolgere, involgere.
rinvoltàre, v. a. Log. *boltulare dai subta subra*. Mer. *furriai a fundu in susu*.
rinvòlto, m. Dial. Com. *fagottu*.
rinzaffàre, v. a. Log. *calafattare*. Dare sa prima manu de calchina a su muru. Mer. *rebussai*.
rinzaffatùra, f., -zaffo m. Log. *prima manu*.
rinzeppàre, v. a. Log. *attrozzare*, *accottare*, *ponner cottas*. Mer. *accozzai*. Sett. *-à*.
rìo, m. Log. Sett. *riu*. Mer. *arriu*.
riòne, m. Log. *ala*, *parte*. Mer. *appendizziu*. Incontrada, divisione de una cittade.
riordinàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riordìre, v. a. Log. *ordire a nou*. Mer. *ordìri*.
riosservàre, v. a. Log. *osservare de nou*. Mer. *osservai de nou*. Torrare a osservare.
riòtta, → contesa.
riottàre, v. n. Log. *brigare*. Mer. *certai*. Sett. *brià*.
riottosamènte, avv. Log. *litigiosamente*. Mer. *-ti*.
riottòso, agg. Dial. Com. *litigiosu*. Pletista.
ripa, f. Mer. *ripa* → riva.
riparàre, v. a. coi deriv. Log. *riparare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Reparare, remediare, difendere.
ripàro, m. Dial. Com. *riparu*, *reparu*.
ripartigiòne, -tizione, f. Dial. Com. *ripartimentu*.
ripartìre, v. a. Log. *ispartire*, *distribuire*. Mer. *-ìri*. Sett. *distribuì*. Fagher partes.
ripartitamènte, avv. Log. *ripartidamente*. Mer. *ripartidamenti*. Sett. *ripartutamenti*.
ripassàre, v. n. Log. *ripassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ripassàta, f. Log. Mer. *ripassada*. Sett. *-àta*.
ripàsso, m. Dial. Com. *ripassu*.
ripatriàre, v. n. Log. *ripatriare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ripensàre, v. n. Log. *ripensare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Torrare a pensare.
ripentàglio, m. Dial. Com. *arriscu*. Perigulu.
ripentimènto, m. Dial. Com. *arrepentimentu*.
ripentìrsi, v. n. p. Log. *arrepentiresi*. Mer. *-tirisì*.
ripentìto, -tùto, agg. Log. *arrepentidu*. Mer. *-ìu*.
ripercòssa, f. Dial. Com. *surra* → battutta.
ripercòsso, agg. Log. Sett. *iscutu*. Mer. *attrippau*.
ripercuòtere, v. a. Log. *iscudere de nou*, *ribattere*. Mer. *ribàttiri*. Sett. *ribattì*.
ripesàre, v. a. Log. *pesare de nou*. Mer. *torrai a pesai*. Metaf. *considerare*.
ripescàre, v. a. Log. *piscare de nou*.
ripestàre, v. a. Log. *pistare de nou*.
ripètere, v. a. Log. *ripetere*. Mer. *ripitiri*. Sett. *-tì*.

ripetimènto, m. Dial. Com. *ripetimentu*.
ripetìo, m., replica de paraulas. Ritornellu.
ripetitòre, m. Log. *ripetidore*. Mer. Sett. *-òri*.
ripetiziòne, f. Log. *ripetitione*. Mer. Sett. *-òni*.
ripezzàre, → rappezzare.
ripiàngere, v. a. Log. *ripiànghere*. Pianghere.
ripiàno, m. Dial. Com. *ripiànu*, *repiànu*.
ripiantàre, v. a. Log. *ripiantare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ripicchiàre, v. a. Log. *repiccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ripìcchio, ripicco, m. Log. Mer. *contracolpu*.
ripidèzza, f. Log. Mer. *altesa*. Sett. *altezia*.
rìpido, agg. Dial. Com. *iscoscesu*. Malu.
ripiegàre, v. a. Log. *imboligare de nou*. Mer. *torrai a pinnicai*. Sett. *piggià*.
ripiegatùra, f. Log. *imboligadura*.
ripiègo, m. Dial. Com. *ripiegu*.
ripienèzza, f. Log. *pienesa de istogamu*.
ripièno, m. Log. Sett. *repienu*. Mer. *replenu*.
ripiglìare, v. a. Log. *repigliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ripiglìno, m., giogu quando si accoglint sas pedruscheddulas in sa parte de subra sa manu.
ripìglio, m. Log. *riprensione*. Mer. Sett. *-òni*.
ripiòvere, v. n. Log. *torrare a pioere*. Mer. *torrai a proi*. Sett. *ripiobì*.
ripitìo, m. Dial. Com. *pentimentu*. Disputa.
ripolìre, -pulire, v. a. e n. p. Log. *ripulire*. Mer. *-ìri*.
ripopolàre, v. a. Log. *populare de nou*. Mer. *ripopulai*. Sett. *-à*.
ripòrre, v. a. Log. *ripònnere*. Mer. *ripòniri*.
riportamènto, m. Dial. Com. *riportamentu*.
riportàre, v. a. coi deriv. Log. *riportare*. Mer. *-ài*. Sett. *riportà*. Riferrere, apporrire.
ripòrto, m. Dial. Com. *rapportu*.
riposàre, v. a. e n. Log. *reposare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riposatamènte, avv. Log. *reposadamente*. Mer. *-ti*.
ripòso, m. Dial. Com. *riposu*, *reposu*.
ripossedère, v. a. Log. *possidire de nou*.
ripòsta, f. Log. *provvisione*. Mer. Sett. *-òni*.
ripostamènte, avv. Log. *occultamente*. Mer. Sett. *-ti*.
ripostìglio, m. Dial. Com. *ripostigliu*. Armariu.
ripòsto, agg. Log. Mer. *repostu*. Postu a parte.
ripregàre, v. a. Log. *ripregare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riprèmere, v. n. Log. *abbattigare* → reprimere.
riprèndere, v. a., torrare a leare.
riprendèvole, -sìbile, agg., dignu de riprensione.
riprendimènto, m. Log. *riprensione*. Mer. Sett. *-òni*.
riprensiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
riprensìva, f. Dial. Com. *riprensiva*.
riprensòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
riprèsa, f., torrada a leare. Riprensione. A riprese, *a leadas*, *a iscutas*.
ripresàglia, → rappresaglia.
riprèso, agg. Dial. Com. *ripresu*. Ammonestadu.
riprèsso, agg. Log. *raffrenadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
riprèzzo, → ribrezzo.
riprìmere, → reprimere.
riprincipiàre, v. a. Log. *prinzipiare de nou*.
ripristinàre, → ristabilire.
riprobàre, → riprovare.
riprodòtto, agg., produìdu de nou.
riprodùrre, v. a., produire de nou.
ripromèsso, agg. Log. *promissu de nou*. Mer. *promìttiu de nou*.
ripromèttere, v. a. Log. *promittere de nou*. Mer. *promittiri de nou*. Sett. *ripromittì*.
ripropòrre, v. a. Log. *proponnere atera bolta*.
riprotestàre, v. a. e n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ripròva, f. Log. *atera proa*. Mer. *prova*. Sett. *proba*. Esperimentu.
riprovàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riprovaziòne, f. Log. *riprovatione*. Mer. *-òni*. Sett. *-zioni*. Condanna.
riprovvedère, v. a. Log. *provvedìre de nou*.
ripùdio, m. Dial. Com. *repudiu* → repudio.
ripugnàre, v. a. coi deriv. Log. *repugnare*. Mer. *ripugnai*. Sett. *ripugnà*. Fagher resistenzia.
ripùgnere, v. a., pungher de nou.
ripulimènto, m. Dial. Com. *ripulimentu*.
ripulìre, v. a. Log. *ripulire*. Mer. *-ìri*. Sett. *ripulì*.
ripullulàre, v. n. Log. *puzonare*, *ojire*.
ripùlsa, f. Dial. Com. *negativa*.
ripulsàre, v. n. Log. *respinghere*. Mer. *respingiri*. Sett. *respignì*. Dare sa negativa.
ripurgàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Ripulire.
riputàre, → reputare.
riquadràre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Reduire in forma quadra.
risàcca, f., marea lezera, ma incomoda.
risàia, f., campu semenadu a risu.
risaldàre, v. a. Log. *saldare de nou*. Acconzare.
risalìre, v. n. Log. *alzare de nou*. Mer. *torrai arziai*. Sett. *risalì*. Andare in altu.
risaltàre, v. n. Log. *risaltare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
risàlto, m. Dial. Com. *risaltu*. Ispiccu.
risalutàre, v. a. Log. *saludare de nou*, *torrare su saludu*. Mer. *torrai su saludu*.
risaminàre, v. a. Log. *esaminare de nou*.
risanàre, v. a. Log. *risanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
risanciàno, m. Log. *risulanu*.
risapère, v. a. Log. *ischire de nou*. Mer. *sciri de nou*. Ischire una cosa pro relatione o fama.
risarcimènto, m. Dial. Com. *-èntu*. Cumpensu.
risarcìre, v. a. Log. *reparare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
risàta, f. Log. Mer. *risada*. Sett. *risata*.
riscaldàre, v. a. coi deriv. Log. *iscaldire*. Mer. *calentai*. Sett. *iscaldì*. V. n. *arrabbiaresi*.
riscàldo, m. Log. Sett. *iscaldimentu*. Mer. *calentamentu*. Arrabbiu, isfogu de samben.
riscappinàre, v. a. Log. *insolare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner mesus solas ad sas iscarpas.
riscattàre, v. a. coi deriv. Log. *riscattare*. Mer. *riscattai*. Sett. *riscattà*. Recuperare.
riscàtto, m. Dial. Com. *riscattu*.
riscèndere, v. n., torrare a falare.
riscèrre, v. a. Log. *seberare de nou*.
rischiaràre, -ìre, v. a. Log. *isclarire*. Mer. *-ìri*. Declarare, isplicare, bogare de dubbiu.
rischiàre, v. a. Log. *arriscare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rìschio, m. Dial. Com. *arriscu*.
rischiòso, agg. Log. *arriscadu*. Mer. *arriscau*.
risciacquàre, v. a. Log. *samunare*. Mer. *sciacquai*. Sett. *riscialà*. Passare sos pannos de sa bogada.
risciacquatòjo, m., canale ue passat s'abba de su molinu quando non marghinat.
risciacquatùra, f. Log. Mer. *passadura*.
rìscolo, m., pianta da ue si faghet su bidru.

riscomunicàre, v. a., iscomunigare atera bolta.
riscontràre, v. a. Log. *riscontrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cunfrontare, incontraresi, torrare sa risposta.
riscòntro, m. Log. *risposta*, *confrontu*, *incontru*.
riscòrrere, v. n., ripassare un'iscriptu, revidire.
riscòssa, -ssione, f. Dial. Com. *recuperamentu*.
riscòsso, agg. Log. *recuperadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
riscottimènto, → riscossione.
riscrìvere, → rescrivere.
riscuòtere, v. a., recuperare, rezzire pagamentu, tremere pro paura. Gall. *cuprà*. Coberare.
risecàre, → recidere, tagliare.
riseccàre, v. a., siccare, fagher benner siccu.
risedère, v. n. Log. *istanziare*, *haer residenzia*. Mer. *essiri de abbarrada*.
risegàre, → risecare.
risègna, f. Dial. Com. *rinunzia de beneficiu*.
risegnàre, v. a. Log. *rinunziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riseminàre, v. a. Log. *remintere*. Torrare a semenare.
risentimènto, m. Dial. Com. *risentimentu*.
risentìre, v. a. Log. *risentire*. Mer. *-ìri*. Sett. *risentì*.
risentitamènte, avv. Log. *risentidamente*.
risentìto, agg. Log. *risentidu*. Mer. *risentìu*.
riserbàre, → riservare.
risèrbo, m. Dial. Com. *custodia*.
riserràre, v. a. Log. *serrare*, *tancare de nou*.
risèrva, f. Dial. Com. *riserva*.
riservàre, v. a. Log. *riservare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
riservatèzza, f. Log. Mer. *riservadesa*.
risguardàre, → riguardare.
risicàre, v. a. Log. *arriscare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rìsico, m. Dial. Com. *arriscu*.
risìpola, f. Dial. Com. *risipella*. Gall. *disipella*.
rìsma, f. Dial. Com. *risma*.
rìso, m. Log. Sett. *risu*. Mer. *arrisu*. Per pianta, Log. Sett. *risu*. Mer. *arrosu*. Agg. Log. *rìsidu*, *risu*. Mer. *arrisiu*. Sett. *ridìtu*.
risolàre, -solettare, v. a. Log. *insolare*, ponner sas solas.
risolatùra, f. Log. *insoladura*.
risolìno, m. Log. *risigheddu*. Mer. *arrisixeddu*.
risòlto, risoluto, agg. Dial. Com. *resolutu*.
risolutamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
risolutèzza, f. Log. Mer. *risolutesa*. Sett. *-èzia*.
risolutìvo, agg. Dial. Com. *risolutivu*.
risoluzióne, f. Log. *resolutione*. Mer. Sett. *-zioni*.
risòlvere, v. a. Log. *risolvere*. Mer. *risolviri*. Sett. *risolvì*. Consumire. Deliberare.
risomigliàre, → rassomigliare.
risommàre, v. a. Log. *summare de nou*.
risonàre, v. a. coi deriv. Log. *sonare de nou*, *risonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rimbombare.
risorbìre, → assorbire.
risòrgere, v. n. Log. *risuscitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bessire de nou. Remìttersi. Mer. *rimittirisì*.
risorgimènto, m. Dial. Com. *risorgimentu*.
risòrto, agg. Log. *resuscitadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
risospìgnere, -pìngere, v. a., ispingher cum forza.
risovvenìre, v. n. Log. *ammentàresi*. Mer. *-taisì*. Sett. *-tassi*. Fagher memoria.
rispalmàre, → rimpalmare.
risparmiàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
rispàrmio, m. Dial. Com. *risparmiu*.
rispazzàre, v. a., torrare a mundare.
rispèrgere, → aspergere.
rispettàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-ili*.
rispettàre, v. a. Log. *rispettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rispettivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
rispettìvo, agg. Dial. Com. *rispettivu*.
rispètto, m. Dial. Com. *rispettu*, *riguardu*.
rispettosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
rispettòso, agg. Dial. Com. *rispettosu*.
rispianàre, v. a. Log. *apparinare*. Mer. *apparixai*.
rispiàre, v. a. Log. *ispiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rispìngere, → respingere.
rispìtto, → riposo, agio, comodo.
risplèndere, v. n. Log. *risplendere*. Mer. *risplendiri*. Sett. *risplendì*.
risplendimènto, risplendore, m. Log. *risplendore*. Mer. Sett. *risplendori*.
rispogliàre, v. a. Log. *ispozare de nou*.
rispondènza, f. Dial. Com. *corrispondenzia*.
rispòndere, v. n. Log. *rispondere*. Mer. *-iri*. Sett. *-ì*.
rispondièro, m., qui rispondet, qui repìtit.
risponsàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
risponsabilità, f. Log. *risponsabilidade*. Mer. *-àdi*.
risponsìvo, agg. Dial. Com. *risponsivu*.
risposàre, v. a. Log. *risposare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rispòsta, f. Dial. Com. *risposta*.
rispòsto, agg. Dial. Com. *rispostu*.
risprangàre, v. a., unire cum placas, o filuferru.
risquottìbile, agg. Log. *esigibile*. Mer. Sett. *-li*.
rissa, f. Log. *briga*. Mer. *certu*. Sett. *brea*.
rissàre, v. a. Log. *brigare*. Mer. *certai*. Sett. *brèa*.
rissòso, agg. Log. *brigajolu*. Briganteri.
ristabilimènto, m. Dial. Com. *ristabilimentu*.
ristabilìre, v. a. Log. *ristabilire*. Mer. *-ìri*. Sett. *ristabilì*. Remittere, ristabiliresi.
ristaccàre, v. a. Log. *distaccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ristacciàre, dare sa segunda manu a sa farina.
ristagnàre, v. a. Log. *ristagnare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Saldare cum istagnu.
ristàgno, m. Dial. Com. *ristagnu*.
ristàmpa, f. Dial. Com. *ristampa*.
ristampàre, v. a. Log. *ristampare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ristàre, v. n. e n. p. Log. *firmaresi*. Mer. *firmaisì*.
ristàta, f. Log. Mer. *firmada*. Sett. *fermata*.
ristauràre, → restaurare.
ristecchìre, → stecchire.
ristoppàre, v. a. Log. *calafattare*. Mer. *-ài*.
ristoppiàre, → spigolare.
ristoràre, v. a. coi deriv. Log. *ristorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Acconzare, recumpensare.
ristòro, m. Dial. Com. *restoru*, *cunfortu*.
ristrettamènte, avv. Log. *restrintamente*.
ristrettèzza, f. Log. *istrintesa*. Sett. *-tèzia*.
ristrètto, agg. Log. *restringhidu*, *restrintu*. Mer. *restrintu*. Reduidu, unidu.
ristrètto, m. Dial. Com. *compendiu*.
ristrìgnere, v. a. Log. *ristringhere*. Mer. *-strìngiri*. Sett. *restrignì*. Unire, refrenare.
ristuccàre, v. a. Log. *istuccare*, *nauseare*.
ristùcco, agg. Log. *attediadu*. Mer. *-àu*.
ristudiàre, v. a. Log. *istudiare de nou*.
ristuzzicàre, v. a., istuzzicare de nou.

risùcchio, m., torrada in segus de s'unda ad sa ribattida qui faghet in s'iscogliu.
risudàre, v. a., torrare a suerare.
risugellàre, v. a., torrare a sigillare.
risultàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
risupìno, agg. Log. *a bentre a chelu* → supino.
risurreziòne, f. Log. *resurrectione*. Mer. Sett. *resurrezioni*.
risuscitàre, v. a. Log. *risuscitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
risvegliàre, v. a. Log. *ischidare*. Mer. *scidai*. Sett. *iscità*. Gall. *isciutà*.
ritaccàre, v. a. Log. *attaccare de nou*.
ritagliàre, v. a. Log. *ritagliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ritàglio, m. Dial. Com. *ritagliu*.
ritardàre, v. a. coi deriv. Log. *ritardare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Trattènnere, tardare.
ritàrdo, m. Dial. Com. *ritardu*.
ritègno, m. Dial. Com. *modestia*.
ritemère, v. n. Log. *timire de nou*. Mer. *tìmiri de nou*. Sett. *timì di nobu*.
ritenènza, f. Dial. Com. *ritenenzia*.
ritenère, v. a. Log. *ritènnere*. Mer. *ritèniri*.
ritenimènto, m. Dial. Com. *ritenimentu*. Ritegnu.
ritenitòjo, m. Dial. Com. *riparu*.
ritentàre, v. a., tentare de nou, proare.
ritentìva, f. Dial. Com. *ritentiva*, *retentiva*.
ritenùta, f. Log. *ritènnida*. Mer. *ritenuta*.
ritenutamènte, avv. Log. *cautamente*. Mer. *-ti*.
ritenutèzza, f. Dial. Com. *cautela*, in su faeddare.
ritenùto, m. Log. *ritènnidu*. Mer. *ritènniu*. Sett. *ritenutu*. Cautu. Frenadu.
ritenzióne, f. Log. *ritentione*. Mer. Sett. *-zioni*.
ritèssere, v. a., tessere de nou, rifaghere.
ritìgnere, ritingere, v. a. Log. *tingher de nou*.
ritiràre, v. a. coi deriv. Log. *ritirare*. Mer. *-ài*.
ritiratèzza, f. Log. Mer. *ritiradesa*.
ritìro, m. Dial. Com. *ritiru*.
ritmo, m. Dial. Com. *ritmu*. Cadenzia de versu.
rìto, m. Dial. Com. *ritu*.
ritoccàre, v. a. Log. *ritoccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ritòcco, m. Log. Mer. *toccadura*.
ritògliere, v. a., torrare a leare.
ritòlto, agg. Log. *torradu a leare*. Mer. *torrau a pigai*. Sett. *ripigliatu*.
ritondàre, → rotondare.
ritondàstro, agg., tendente ad su tundu.
ritòndo, m. Log. *rotundu* → rotondo.
ritòne, m., vasu antigu in forma de corru.
ritòrcere, v. a. Log. *redorchere*, *foscigare*. Mer. *attortiai*. Sett. *tolzì*. Gall. *tulcinà*.
ritorcimènto, m. Log. *foscigamentu*. Mer. *attrotiamentu*. Sett. *tolzimentu*.
ritorcitùra, f. Log. *intonchinadura*.
ritornàre, v. n. Log. *torrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ritornàta, f. Log. Mer. *torrada*. Sett. *torrata*.
ritornèllo, m. Dial. Com. *ritornellu*.
ritòrno, m. Log. Mer. *torrada*. Sett. *torrata*.
ritòrre, → ritogliere.
ritòrta, -tòrtola, f. Log. *presorzu de binchizas*.
ritortìglio, m. Log. *filu accambadu*. Mer. *tròcciu*.
ritòrto, agg. Log. *attortigliadu*. Mer. *trotoxau*.
ritosàre, v. a. Log. *tùndere de nou*. Mer. *tùndiri*.
ritràere, → ritrarre.
ritràrre, v. a. Log. *bogare*, *riportare*. Mer. *-ài*.
ritrattàre, v. a. coi deriv. Log. *ritrattare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ritrattaresi, torrare in palas sas paraulas. Faghersi su ritrattu.
ritrattazióne, f. Log. *ritrattatione*. Mer. *-zioni*.
ritrattìsta, m. Dial. Com. *ritrattista*.
ritràtto, m. Dial. Com. *retrattu*.
ritrècine, f., rezza tunda de piscare.
ritrèppio, m. Log. *inferzidura*. Mer. *imbastidura*.
ritrinciàre, v. a. Log. *trinciare de nou*, *segare in biculos*. Mer. *trinciai de nou*.
ritritàre, v. a. Log. *isminuzzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ritroncàre, v. a. Log. *truncare de nou*.
ritròsa, f., gabbia pro leare puzones.
ritrosìa, -trosàggine, f. Dial. Com. *repugnanzia*. Log. *redossìa*. Mer. *retrosia*. Gall. *ritrusìa*.
ritrosìre, ritrosare, v. n. Log. *benner redossu*.
ritròso, m. e agg. Log. *redossu*. Mer. *spizzeccu*.
ritrovàre, v. a. Log. *incontrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ritrovìo, m., su incontraresi cumpare.
ritròvo, m., incontru de persones.
rittamènte, avv. Log. *derettamente*.
rìtto, agg. Log. *adderettadu* → rizzato.
rìtto, m. Log. *derettu*, *sa parte deretta*.
rituàle, agg. e m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
rituffàre, v. a. Log. *imbèrghere de nou*.
rituràre, v. a., tuppare de nou.
riudìre, v. a. Log. *iscultare de nou*.
riumiliàre, v. a. Log. *umiliare de nou*.
riùngere, v. a. Log. *unghere de nou*.
riuniòne, f. Log. *riunione*. Mer. Sett. *riunioni*.
riunìre, v. a. Log. *riunire*. Mer. *-ìri*. Sett. *riunì*.
riuscimènto, m. Log. *resessìda*. Mer. *arrenèscia*.
riuscìre, v. a. Log. *resessìre*. Mer. *arrenèsciri*.
riuscìta, f. Log. *resessìda*. Mer. *arrenèscia*.
rìva, f. Log. *isponda*, *oru*. Mer. *riba*. Ripa.
rivàle, m. Dial. Com. *èmulu*. Gall. *rivali*.
rivalèrsi, v. n. p. Log. *prevaleresi*. Mer. *prevalirisì*.
rivalescènza, f. Dial. Com. *sanamentu*.
rivalità, f. Log. *rivalidade*. Mer. *-àdi*.
rivàlsa, f. Dial. Com. *cumpensu*.
rivangàre, v. a., zappare de nou. Morigare.
rivedère, v. a. Log. *bider de nou*, *revìdere*. Mer. *revìdiri*. Sett. *revidì*.
riveditòre, m. Log. *revididòre*. Mer. *-òri*.
rivelàre, v. a. coi deriv. Log. *rivelare*. Mer. *-ài*.
rivelaziòne, f. Log. *rivelatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
rivellìno, m., fortinu separadu.
rivendajuòla, agg. Log. Sett. *bendijola*. Mer. *rivendidora*. Gall. *vindiòla*.
rivèndere, v. a. Log. *bender de nou*. Mer. *torrai a bendiri*. Sett. *torrà a vendì*. Gall. *riindì*.
rivendicàre, v. a. Log. *vendicare de nou*, *rivindicare*. Repitere sa cosa usurpada.
rivendichièsa, m. Dial. Com. *simoniacu*.
rivenditòre, m. Log. *rivendidore*. Mer. Sett. *-òri*.
rivendùgliolo, m. Log. *zanfarajolu*. Mer. *arragateri*. Bendidore de cosuccias.
rivenìre, v. n., torrare, derivare, torrare in sè.
riverberàre, v. a. e n. Log. *risplendere*. Mer. *-iri*. Sett. *risplendì*. Riflettere de sos rajos.

rivèrbero, m. Dial. Com. *riverberu*. Riflessione de sos rajos de sa lughe.
riverdìre, → rinverdire.
riverènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
riverènza, f. Dial. Com. *riverenzia*.
riverìre, v. a. Log. *riverire*. Mer. *-ìri*. Sett. *riverì*.
riversàre, v. a. Log. *boltulare*, *irare*. Bessire foras, fagher ruere. Bettare. Gall. *riissà*.
riversìbile, agg., de benes qui devent torrare ad su propriu padronu.
rivèrso, m. Log. *boltuladu*. Mer. *furriau*. Sett. *voltatu*. Gall. *riiessu*.
rivèrtere, rivertire → rivoltare, convertire.
rivèscio, → rovescio.
rivestìre, v. a. Log. *-ìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *rivestì*.
rivièra, → riva, sponda.
rivificàre, v. a. Log. *ravvivare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rivìncita, f. Log. *rivinzida*, *binchida de nou*.
rivìnta, f. Log. *recuperatione*. Mer. *-zioni*.
rivìsita, f. Log. Mer. *torrada de visita*.
rivisitàre, v. a. Log. *visitare de nou*, *torrare sa visita*. Mer. *torrai sa visita*.
rivìsta, f. Dial. Com. *revista*, *rivista*.
rivìvere, v. n. Log. *vivere de nou*, *torrare a vivere*. Mer. *torrai a biviri*. Torrare a vida.
rìvo, m. Log. Sett. *riu*. Mer. *arriu*.
rivocàre, v. n. coi deriv. Log. *revocare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ritrattare, cambiare.
rivolère, v. n. Log. *cherrer de nou*. Mer. *boliri de nou*. Sett. *volè di nobu*.
rivòlgere, v. a. Log. *boltulare*. Mer. *girai*. Sett. *-à*. Imboligare, piegaresi. Gall. *vultulà*.
rivolgimènto, m. Dial. Com. *sconvolgimentu*.
rìvolo, m. Log. *rieddu*, *rizzolu*. Mer. *piscina*.
rivòlta, f. Dial. Com. *ribellione*. Mer. Sett. *-òni*.
rivoltàre, v. a. Log. *bortare*, *boltulare de nou*.
rivòlto, agg. Log. *boltuladu*. Mer. *girau*. Sett. *-àtu*.
rivoltolàre, v. a. Log. *boltulare in giru*.
rivoltòso, agg. Dial. Com. *rivoluzionariu*.
rivoltùra, f. Log. Mer. *cambiamentu*.
rivoluziòne, f. Log. *rivolutione*. Mer. Sett. *-zioni*.
rivòlvere, → rivolgere, distogliere.
rivomitàre, v. a. Log. *vomitare de nou*. Mer. *-ài*.
rizzàre, v. a. Log. *alzare*, *adderettare*. Mer. *arziai*. Sett. *alzà*, *addrizzà*.
rob, robbo, m. Voc. Arab. Dial. Com. *saba*. Suzzu de fructos reduidu a mele.
ròba, f. Dial. Com. *roba*. Cosa.
ròbbia, f., -bio m. Log. *ruja*. Mer. *cirioxedda*.
robìglia, f. Log. *basolu caddinu*. Pisecoloru.
roboràre, v. a. Log. *corroborare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
roboràrio, m., gabbia de animales feroces.
robustamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
robustèzza, f. Log. Mer. *robustesa*. Sett. *-èzia*.
robùsto, agg. Dial. Com. *robustu*.
rocàgine, f. Log. *arrughimentu*. Acattarru.
ròcca, (*o* str.) f. Log. *rucca*, *cannuja*. Mer. *cannuga*. Sett. *rocca*. Rocca (*o* lar.) Dial. Com. *rocca*, *arrocca*. Gall. *rucca*.
roccàta, f. Log. *pubada*. Mer. *cannugada*.
roccètto, -chetto, m. Dial. Com. *rochettu*.
ròcchio, m., pezzu cilindricu de sa quale si siat materia. Gall. *rocchiu*.
ròccia, f. Dial. Com. *rocca* → rocca.
rochèzza, → rocagine.
ròco, agg. Log. *serragadu*, *arrughidu*. Mer. *serragau*. Sett. *arrughìtu*.
ròdere, v. a. Log. *razzigare*. Mer. *arrosigai*, *rosicai*. Sett. *razziggà*. Mandigare, consumare.
rodimènto, m. Log. *razzigamentu*.
roditùra, f. Log. *razzigadura*. Arrosigadura.
rodomontàta, f. Log. Mer. *ispacconada*. Sett. *ispacconata*. Fanfarronada.
rodomònte, → millantatore.
rogàre, v. a., distendere un'istrumentu legalmente.
rogazìoni, f. pl. Log. *rogationes*. Mer. *-aziònis*.
ròggio, agg. Log. *infogadu*, *ardente*. Mer. Sett. *-ti*. Sost. *erba ruja*. Gall. *rùssula* → robbio.
ròjito, m., cuntractu de su notariu.
ròjna, f. Log. *runza*. Mer. *rungia*. Sett. *rogna*.
rognìre, → grugnire.
rognonàta, f. Log. *runzonada*, parte de sos runzones. Gall. *rugnunata*.
rognòne, m. Log. *runzone*. Mer. *arrigus*. Sett. *rugnoni*. Sos runzones.
rognòso, agg. Log. *runzosu*. Mer. *arrungiosu*. Sett. *rognosu*. Pienu de runza.
ròjo, m., muntone de linna pro brujare sos cadaveres. Per → rogito.
ròlo, m., collu de vacchettas de Russia.
romajolàta, f. Log. *truddada*. Mer. *cuglierada*.
romajòlo, m. Log. Sett. *trudda*. Mer. *cugliera*.
romàno, agg. Dial. Com. *romanu*. M. Log. *pirone*, pesu de s'istadea. Mer. *pilloni*.
romàntico, agg. Dial. Com. *romanticu*.
romànzo, m. Dial. Com. *romanzu*.
ròmba, rombola → fromba, frombola.
rombàre, v. n. Log. *muinare*, *fagher rumore*. Mer. *fai arremoriu*. Gall. *muità*.
rombàzzo, m. Dial. Com. *fracassu*. Rumore.
ròmbo, m. Log. *rumore*. Mer. Sett. *-òri*. Mùina.
rombolàre, v. a., lantare cum sa frunda.
romèo, m., pelegrinu qui andat a Roma.
ròmice, f. pianta Log. *lampattu*. Sett. *lampazzu*.
romìre, → fremere, romoreggiare.
romitàggio, m., domo de eremitanu.
romìto, m. Log. Mer. *eremita*, *eremitanu*.
romitòrio, m., domo de s'eremitanu.
romòre, m. Log. *rumore*. Mer. Sett. *rumori*.
romoreggiàre, v. a. Log. *fagher rumore*. Mer. *fai arremoriu*. Fagher istrepitu.
romorìo, m. Log. *rumore*. Mer. Sett. *-òri*.
romoròso, agg. Dial. Com. *rumorosu*. Famosu.
ròmpere, v. a. Log. *segare*. Mer. *arrogai*. Sett. *taglià*.
rompicàpo, m. Log. *seccante*. Mer. Sett. *-ànti*. Impertinente, importunu.
rompicòllo, m. Log. *pagu de bonu*. Iscameddu.
rompimènto, m. Log. Mer. *segamentu*.
rompinòci, m. Log. *ischizzanughe*. Mer. *seganùxi*. Istrum. pro segare nughe.
rompitùra, f. Log. *segadura*. Mer. *arrogadura*. Sett. *tagliaddura*.
rònca, f. Log. *rustragliu*, *cavana*. Mer. *cavuna*.
roncàre, v. a. Log. *illassanare*, *innettiare su trigu*.
roncheggiàre, → russare.

ròchio, m., nodu de truncu de arvere.
ronchiòso, agg., de linna aspra e nodosa.
roncigliàre, v. n., leare cum s'unchinu.
roncìglio, m. Log. *unchinu*. Mer. *cancarroni*.
ròlco, m. Log. *rustragliu*. Mer. *cavuna*.
ròncola, f. Log. *trunchittu*. Mer. *pudazza*.
roncòne, m. Log. *pudajolu* cum maniga longa.
ròlda, f. Log. Mer. *runda*. Sett. *ronda*.
rondàre, v. n. Log. *rundare*. Mer. *rundai*, *fai sa runda*. Sett. *rondà*, *rundà*. Girare.
ròndine, rondinella, f. Log. *rundine*. Mer. *arrundili*. Sett. *rùndini*. Gall. *rùndula*.
rondinìno, m. Log. *puzone de rundine*.
rondòne, m. Log. Sett. *babbarrottu*. Mer. *varzìa*.
rònfa, f., ispecie de giogu de cartas.
ronfàre, → russare.
ronzàre, v. n. Log. *muinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ronzìno, m. Dial. Com. *runzinu*.
ronzìo, m. Log. *mùina*. Mer. *muìnu*.
rònzo, m. Log. *mùina*. Su rumore qui faghent cum sas alas sos insettos.
ronzòne, (*z* for.) m., caddu de razza.
roràre, v. a., pienare de lentore.
ròrido, → rugiadoso.
ròsa, f. Log. Sett. *rosa*. Mer. *arrosa*.
rosàceo, agg. Log. *rosadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *colori de arrosa*. Rosaceu, qui tendet ad sa rosa.
rosàjo, m., matta de rosa.
rosàrio, m. Dial. Com. *rosariu*.
rosàto, agg. Log. *rosadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
roscàno, m., ispecie de erba pro insalada.
ròscido, → rugiadoso.
rosecchiàre, rosicchiare, v. a. Log. *rozzigare*. Mer. *arrosigai*. Sett. *rosicà*. Gall. *runzicà*.
rosèlla, f. Log. *olidòne*. Mer. *olioni*.
ròseo, agg. Dial. Com. *roseu*. De colore de rosa.
rosèto, m., logu pienu de rosas.
rosètta, f. Log. *rositta*. Mer. *arrosixedda*.
rosignòlo, m. Dial. Com. *russigniolu*.
rosìno, agg., rosinu, in colore de rosa.
rosmarìno, m. Log. *romasinu*. Mer. *romaninu*.
ròso, agg. Log. *mandigadu*. Mer. *spappau*.
rosolàccio, m. Log. *pabaùle*. Mer. *pabaùli*.
rosolàre, v. a. Log. *incrostare*, *irrujare*, de sas vivandas. Mer. *fai sa crosta*. Gall. *accrustà*.
rosolìa, f. Dial. Com. *rosa*, *rosolia*.
rosòlio, m. Dial. Com. *rosoliu*.
rosòne, m., ornam. de architettura.
ròspo, m. Dial. Com. *rana*. Gall. *ruspu*.
rossàstro, agg. Log. *rujastru*. Mer. *arrubiastru*.
rosseggiàre, v. n., tendere a colore ruju.
rossèzza, f. Log. *rujore*. Mer. *arrubiori*.
rossicàre, → rosseggiare.
rossìccio, rossigno, agg. Log. *rujastru*.
ròsso, agg. Log. *ruju*. Mer. *arrubiu*.
rossòre, m. Log. *birgonza*. Mer. *brigungia*. Sett. *valgognia*. Rujore pro birgonza.
ròsta, f. Log. *cazzamusca*. Mer. *sciuliamùsca*. Ispecie de ventagliu. Palafitta.
rostàjo, m., qui bendet ventaglios.
rosticci, m. Log. *ferrina*. Gall. *rudda* → scoria.
rostigiòso, → scaglioso.
ròstro, m. Log. *biccu de sos puzones*. Isprone de brunzu qui sos romanos poniant in punta de sos bastimentos. Trona, pulpitu.
rosùme, m., -ùra f., avanzu de cosa rozzigada.
ròta, → ruota.
rotàja, f. Log. *signu de sa roda de carru*.
rotàre, -teare, v. a. coi deriv. Log. *girare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Girare a modu de roda.
rotazióne, f. Log. *giru in tundu*.
rotèlla, f. Log. *rodighedda*. Ossu de su benuju.
rotolamènto, m. Log. *rodulamentu*.
rotolàre, v. a. Log. *rodulare*, *lodurare*. Mer. *rumbulai*, *rotulai*. Sett. *rotulà*.
ròtolo, m. Dial. Com. *rotulu*. Volumen.
rotolòne, avv. Log. *lodurende*. Mer. *rumboloni*.
rotondàre, v. a. Log. *atturundare*. Mer. *attundai*.
rotondeggiàre, v. a. Log. *fagher tundu*.
rotondità, -dezza, f. Log. Mer. *rotundesa*.
rotòndo, agg. Dial. Com. *rotundu*. Tundu.
ròtta, f. Log. *segada*. Abbertura. Caminu de sa nae in mare.
rottàme, m. Log. *avanzu de cosas segadas*. Mer. *arrogalla*. Sett. *pezzi*.
rottamènte, avv. Log. Mer. *fora de misura*.
ròtto, m. Log. *segadu*. Mer. *-àu*. Sett. *tagliatu*.
rottòrio, m. Log. *funtanella*. Mer. *funtanedda*. Abbertura in sa carre pro calare sos humores.
rottùra, f. Log. Mer. *segadura*, *ernia*. Rottura.
rovagliòne, m. Log. *arzòlu burdu*. Rosa.
rovàjo, m. Log. Mer. *bentu de tramuntana*.
rovàno, agg., de manta de caddu murru qui hat sas estremidades nieddas.
rovèllo, → rabbia, stizza.
roventàre, v. a. Log. *isruggire*, *irrujare*, *infogare*. Mer. *abbrigai*, *arrubiai*. Gall. *caldià*.
rovènte, agg. Log. *ruju*, *infogadu*, *caldu*. Mer. *abbrigau*, *arrubiau*.
roventìno, m., ispecie de turta dorada.
ròvere, -ro, com. Log. Mer. *suerzu*. Sett. *sùaru*.
roverèto, m., logu pienu de suerzos.
rovesciàre, v. a. Log. *boltare*, *boltulare*, *dare bolta*. Mer. *furriai a fundu in susu*. Gall. *riissà*.
rovescìno, m., maglia fatta a su reversu.
rovèscio, m. Log. *reversu*. Mer. *arrevesciu*.
rovesciòne, m. Log. *istutturrada*.
rovesciòne, -òni, avv. Log. *a bentr'a chelu*.
rovèto, m. Log. *ruarzu*. Mer. *-àrgiu*. Logu de ruu.
roviglìare, → rovistare.
rovìna, f. Log. Sett. *ruina*. Mer. *arruina*.
rovinamènto, m. Log. Mer. *arruinamentu*.
rovinàre, v. a. Log. *arruinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
rovinatìccio, agg., mesu arruinadu.
rovinàto, agg. Log. *arruinadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
rovinìo, m. Dial. Com. *precipiziu*. Isfasciamentu.
rovinosamènte, avv. Log. *arruinadamente*.
rovinòso, agg. Dial. Com. *impetuosu*, *furiosu*.
rovistàre, v. n. Log. *boltulare*, *ponner subta a subra*. Mer. *furriai fund'a susu*.
rovìstico, m. Log. *ruu*, *pronizza*. Mer. *arruscu*. Cunzadura.
rovistìo, m. Dial. Com. *iscombussolamentu*.
ròvo, m. Log. Sett. *ruu*. Mer. *arrù*.
ròzza, f., caddu de mala razza.

rozzamènte, avv. Log. *rustigamente*. Mer. Sett. *rusticamenti*.
rozzèzza, f. Log. Mer. *rustighesa*. Sett. *-chezia*.
ròzzo, agg. Log. *rustigu*. Mer. Sett. *rusticu*.
rozzùme, → rozzezza.
ruba, f. Dial. Com. *fura*, *furtu*. Irrobbamentu.
rubacchiàre, v. a., furare unu pagu per bolta.
rubacuòri, m. Log. *accisadora*.
rubajuòlo, agg. Log. *furanciulu*. Mer. *furùncu*.
rubalderìa, → ribalderìa.
rubàre, v. a. Log. *furare*. Mer. *furai*. Sett. *furà*.
rùbbio, m., ispecie de misura.
rubbolàre, v. n., muinare de su mare quando est pro si ponner in tempesta.
rubellàre, → ribellare.
rubèllo, → ribelle.
ruberìa, f. Dial. Com. *fura*.
rubèsto, → feroce, fiero, aspro.
rubicòndo, agg. Log. Mer. *rubicundu*. Ruju.
rubificàre, v. a., fagher benner ruju. Irrujare.
rubìgine, f. Log. *ruinzu* → ruggine.
rubìglia, f., legumen simile a su pisellu.
rubìno, m. Dial. Com. *rubinu*.
rubiòla, f., ispecie de ua.
rubìzzo, m. Log. *ruju*, *prosperu*. Rujastru.
rùbo, rubore → rovo, rossore.
rùbrica, f. Dial. Com. *rubrica*.
rùca, f. Log. *mamarùgula*. Mer. *cugurra*.
ruchètta, f. Log. *rughitta*. Mer. *ruccas*, *arruccas*. Sett. *crozitta*.
rùde, agg. Voc. Lat. → rozzo.
rùderi, m. pl. Log. *avanzos de fabbrica antiga*.
rudimènto, m. Dial. Com. *rudimentu*.
rùffa, f., furia de gente in leare una cosa. A ruffa raffa, avv. *cum prestesa*.
ruffianàre, -eggiare, v. n., fagher de su ruffianu.
ruffianèsimo, -nèccio, m. Log. Mer. *ruffianismu*.
ruffiàno, m. Dial. Com. *ruffianu*.
rùffo, agg., de colore ruju oscuru.
ruffolàre, v. n., mandigare a conca a terra comente i sas bestias.
rùga, f. Log. *pija*. Mer. *frunza*.
rugàrsi, v. n. p. Log. *formaresi pijas*. Mer. *frunzirisì*.
rugghiàre, v. n. Log. *ticchirriare de su leone*. Mer. *zerriai de su lioni*.
rùgghio, m., sa boghe de su leone. Su rumore de su bentu, o de mare.
rùggine, f. Log. *ruinzu*. Mer. *arrùinu*. Sett. *rùggini*. Fig. *odiu*, *mal'animu*.
rugginìre, v. a. Log. *ruinzare*. Mer. *arruinai*.
rugginòso, rugginente, m. f. Log. *ruinzadu*. Mer. *arruinau*. Sett. *ruginatu*. Gall. *rugghiinosu*.
ruggìre, v. n., ticchirriare de su leone.
ruggìto, m., tichirriu de su leone.
rugìada, f. Log. *lentore*. Mer. *rosu*, *arrosu*.
rugiadòso, agg. Log. *allentorigadu*, *pienu de lentore*.
rugosità, f. Log. *pijas de fronte*. Mer. *frunzidura*.
rugòso, agg. Log. *attripunzidu*, *pienu de pijas in fronte*. Mer. *frunzìu*. Gall. *incrispitu*.
rugumàre, → ruminare.
ruìna, → rovina.
rullàre, v. a., giogare a roccos. Mer. – *a rumbulus*. Girare una cosa pro la movere.
rullìo, m., movimentu de barca da ogni parte.
rùllo, m. Mer. *rùmbulu*. Cilindru pro mover pesos. Roccu, giogu de piccinnos.
rum, m. Dial. Com. *rum*. Bivanda ispiritosa.
ruminàre, v. a. coi deriv. Log. *remuzare*. Mer. *ruminai*. Fig. *pensare*, *meledare*.
ruminaziòne, f. Log. *remuzu*. Mer. *rùminu*.
rùmine, m., bentre prima de sos remuzantes.
rumòre, → romore.
ruòlo, m. Dial. Com. *ruolu*. Lista, catalogu.
ruòta, rota, f. Log. Mer. *roda*. Sett. *rota*.
ruotàre, → rotare.
rùpe, f. Dial. Com. *rocca*, *iscogliu*. Iscameddu.
rupinòso, agg. Log. *diroccadu*. Mer. *sderrutu*. Sett. *diroccatu*. Dilabadu.
ruràle, agg. Log. *rurale*. Mer. Sett. *rurali*.
ruscèllo, m. Log. *rizzolu*, *traìnu*. Mer. *arriixèddu*.
rùschia, f., -co m. Log. Gall. *frusciu*.
rusignuòlo, m. Dial. Com. *russignolu*.
rùspa, f., isforroju de puddas.
ruspàre, v. n. Log. *su forrojare de sas puddas*. Metaf. *quircare*. Gall. *razzulà* → ruzzolare.
rùspo, → ruvido, rozzo.
rùspo, -spone, m. Log. *-òne*. Mer. *-òni*. Moneda.
russàre, v. n. Log. *surragare*, *rusciare*. Mer. *surruschiai*. Sett. *russà*. Gall. *sorrigà*.
rùsso, m. Log. *rùscidu*. Mer. *rùssidu*, *surrùschiu*.
rusticàggine, → rustichezza.
rusticàle, agg., qui adpartenit a campagna.
rusticamènte, avv. Log. *rustigamente*. Mer. Sett. *rustigamenti*.
rusticàno, agg. Dial. Com. *rustigu*, *rusticu*.
rustichèzza, f. Log. Mer. *rustighesa*. Sett. *-èzia*.
rùstico, agg. Dial. Com. *rustigu*, *rusticu*.
rùta, f. Dial. Com. *ruda*, *ruta*.
ruticàrsi, v. n. p., moversi appena, ed a pianu.
rutilàre, → scintillare, sfolgorare.
ruttàre, v. n. Log. *ruttare*. Mer. *ruttai*. Sett. *-à*.
rutteggiàre, v. n. Log. *ruttare*, *mandare ruttos*.
rùtto, m. Dial. Com. *ruttu*.
ruvidamènte, avv. Log. *rustigamente*. Mer. Sett. *-ti*.
ruvidèzza, → ruvidità.
rùvido, agg. Dial. Com. *rustigu*, *rusticu*. Aspru.
ruzzàre, v. n. Log. *burlare cum paraulas et cum gestos*. Mer. *burlai*. Sett. *-à*. Ciasconare.
rùzzo, m. Dial. Com. *ciascu*, *burla*.
rùzzola, f., istrumentu a modu de tagliola.
ruzzolàre, v. a. Log. *girare per terra*. Mer. *arrumbulai*. Sett. *-à*. Ponner in abba una nae.
ruzzolòne, m., pedra manna qui si faghet girare. Cader ruzzoloni, *ruere rodulende*.

S

s, littera conson. Dial. Com. *esse*, *essa*.
sabadìglia, f. pianta Dial. Com. *subadiglia*.
sabatìna, f. Dial. Com. *sabatina*.
sabatizzàre, v. n., festeggiare su sapadu.
sàbato, sabbato, m. Log. *sapadu*. Mer. *sabudu*. Sett. *sabbatu*.
sàbbia, f. Log. Sett. *rena*. Mer. *arena*.
sabbiàre, v. a., tuppare cum rena.
sabbiòne, m., terra arenosa.
sabbiòso, sabbionoso, agg. Log. *arenosu*.
sacca, f. Log. Mer. *sacca*. Bertula.
saccàja, f., ispecie de bertula.
saccàrdo, m., su qui conduit sos bagaglios fattu de sos exercitos.
sàccaro, m., pianta de su tucaru.
saccènte, agg. com. Dial. Com. *presuntuosu*. Qui presumit de ischire.
saccentemènte, avv. Log. *arrogantemente*. Mer. *-ti*.
saccenterìa, f. Log. *presunzione*. Mer. Sett. *-òni*.
saccheggiàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ispozare cum violenzia.
sacchètta, f. Log. Mer. *sacchetta*. Saccheddu.
sacchettàre, v. a., iscudere cum saccheddos.
sacciùto, agg., qui affectat de ischire.
sàcco, m. Dial. Com. *saccu*. Vestire il sacco, *bestire abidu de penitenzia*.
saccòccia, f. Log. Sett. *busciacca*. Mer. *bucciacca*.
saccomannàre, → saccheggiare.
saccomànno, m. Dial. Com. *saccheggiu*.
saccomèttere, v. a. Log. *saccheggiare*. Mer. *-ài*.
saccòne, m. Log. *saccone*. Sett. *-òni*. Mer. *pagliazza*.
sacèllo, → cappella, oratorio.
sacerdotàle, agg. Log. *sazerdotale*. Mer. Sett. *-li*.
sacerdòte, m. Log. *sacerdote*, *sazerdote*. Mer. Sett. *sazerdoti*, *predi* o *para de missa*.
sacerdotèssa, f. Log. Mer. *sazerdotessa*.
sacerdòzio, m. Dial. Com. *sacerdoziu*.
sacramentàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
sacramentalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sacramentàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare, rezzire sos sacramentos. Giurare.
sacramènto, -gramento, m. Dial. Com. *sacramentu*.
sacràre, → consacrare.
sacràrio, m. Dial. Com. *sacrariu*.
sacrificàre, v. a. coi deriv. Log. *sacrificare*. Mer. *sacrificài*. Sett. *sacrificà*.
sacrifìcio, m. Dial. Com. *sacrifiziu*, *sacrificiu*.
sacrilegamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sacrilègio, m. Dial. Com. *sacrilegiu*, *sagrilegiu*.
sacrìlego, m. Dial. Com. *sacrìlegu*, *impiu*.
sàcro, m. Dial. Com. *sacru*, *sagru*.
sacrosànto, agg. Dial. Com. *sacrosantu*.
saeppolàre, v. a. Log. *pudare*. Mer. *-ài*. Segare sa probaina dai su fundu de sa bide.
saèppolo, m., puzone de sarmentu de fundu de sa bide. Mer. *pèrtia fundali*.
saètta, f. Dial. Com. *saetta*.
saettàre, v. a. coi deriv. Log. *saettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ferire cum saettas o frizzas.
saettìa, f., barchitta velocissima.
saettière, agg. e m., tiradore de arcu.
saettolàre, → saeppolare.
sàga, → strega, maliarda.
sagàce, agg. Log. Mer. *abbistu*. Sett. *avvistu*.
sagacemènte, avv. Log. *ingeniosamente*. Mer. *-ti*.
sagacità, f. Dial. Com. *talentu*, *ingegnu*.
sagèna, f., ispecie de rezza manna.
saggèzza, f. Log. Mer. *sabiesa*. Sett. *sabièzia*.
saggiamènte, avv. Log. *sabiamente*. Mer. Sett. *-ti*.
saggiàre, v. a. Log. *assazare*. Mer. *assaggiai*, *tastai*. Sett. *-à*. Fagher sa proa.
saggiatòre, m., qui faghet sa proa de s'oro, raffinat sos pesos. Mer. *assaggiadori*.
saggìna, f., ispecie de fenu, nadu puru Melica.
sagginàre, v. a. Voc. Lat. → ingrassare.
sàggio, m. Log. *proa*, *mustra*. Mer. *prova*, *mostra*. Sett. *proba*, *mostra*. Far saggio, *proare*. Agg. Dial. Com. *sabiu*, *prudente*.
saggiuòlo, m., pesu pro pesare s'oro.
sagittàrio, m. Dial. Com. *-àriu*, costellaz.
sagliènte, saglire → salire.
sàgola, f., cordone de s'iscandagliu.
sàgoma, f. Log. *pirone*, pesu de istadea. Pesu.
sàgra, f. Dial. Com. *sacra*. Dedicatione o consacratione de sa Ecclesia.
sagramentàre, → sacramentare.
sagràre, → sacrare.
sagrestàno, m. Log. Sett. *sagristanu*. Mer. *iscolanu*, *segrestanu*.
sagrestìa, f. Dial. Com. *segristia*, *sagristia*.
sagrì, m., pedde de pische conzada.
sagrificàre, → sacrificare.
sagrìsta, m. Log. *sagristanu mazore*.
sàgro, m. Dial. Com. *sacru*, *sagru*.
saìme, m. Dial. Com. *lardu*.
sàja, f. Dial. Com. *saja*. Sajo, m., bestire antigu de su bustu. Saccu.
sàla, f. Dial. Com. *sala*. Appusentu mannu. Pro erba palustre, Dial. Com. *uda*.
salàcca, f., pische simile ad s'arenga. Arringada.
salàce, agg. Dial. Com. *lussuriosu*.
salamalèche, m. Voc. Arab. → saluto.
salamàndra, f., animale simile ad sa tiligherta.
salàme, m. Dial. Com. *salame*, *salamu*, *-amini*.
salamìstra, agg. Dial. Com. *dottoressa*.
salamistràre, v. n., haer presunzione de ischire.
salamìstro, → saccente, presuntuoso.

salamòja, f. Log. *salamùja*. Mer. *salamùrgia*. Sett. *salamùggia*. Gall. *salamuglia*. Abba salida.
salàre, v. a. Log. *salire*. Mer. *saliri*. Sett. *salì*.
salarière, v. a. Log. *assalariare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
salàrio, m. Dial. Com. *salariu*.
salassàre, v. a. Log. *segnare*. Sett. *-à*. Mer. *sangrai*.
salàsso, m. Log. Sett. *segnia*. Mer. *sangrìa*.
salàto, m. Log. *salìdu*. Mer. *salìu*. Sett. *salitu*.
sàlce, sàlcio → salice.
salcèto, m., logu piantadu a salighes. Salciàja, f. riparu de salighes.
salcìccia, → salsiccia.
sàlda, f. Log. Mer. *pranciadura*. Sett. *-atura*.
saldamènte, avv. Log. *firmamente*. Mer. *-ènti*.
saldàre, v. a. Log. *saldare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
saldatòjo, m. Log. *saldadore*. Mer. Sett. *-òri*.
saldatùra, f. Log. Mer. *saldadura*. Sett. *-atura*.
saldèzza, f. Dial. Com. *constanzia*.
sàldo, m. Dial. Com. *saldu*, *firmu*. Avv. → saldamente. Fermamente.
sàle, m. Log. *sale*. Mer. Sett. *sali*.
saleggiàre, v. a. Mer. *saliri*. Aspergere de sale.
sàlice, m. Log. *salighe*. Mer. *salixi*. Sett. *salizi*.
salicèto, m., logu de salighes.
salicòne, m., salighe biancu, qui creschet altu.
salièra, f. Dial. Com. *salera*.
salificàre, v. a. Log. *salificare*. Mer. *salificai*.
salìgno, agg., qui tenet sabore de sale.
salimbàcca, f., iscatula de lata pro cunservare su sigillu de chera in sas patentes.
salìna, f. Dial. Com. *salina*.
salìno, agg. Log. *salinu*. De sale.
salìre, v. a. Log. *alzare*, *arziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
saliscèndo, -di, m. Dial. Com. *gricca*, *cricca*.
salìta, f. Log. *alzada*, *arziada*. Mer. *arzada*. Sett. *alzata*, *alzadda*.
salitòjo, m. Log. *alzada*. Mer. *arziada*.
salìva, f. Log. Mer. *salìa*. Sett. *saliba*.
sàlma, f. Log. *cadavere*. Mer. Sett. *-ri*. Pesu.
salmàstro, agg. Dial. Com. *salmastru*. Salamattu.
salmeggiàre, v. n. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cantare salmos.
salmerìa, f., quantidade de somas o de bestias de garrigu. Barriamentu.
sàlmo, m. Dial. Com. *salmu*.
salmodìa, f. Dial. Com. *salmodia*. Cantigu.
salnìtro, m. Log. *salamidru*. Mer. *salenitru*.
salòne, m. Log. *salone*. Mer. Sett. *saloni*.
salòtto, m. Dial. Com. *salottu*.
sàlpa, f. Dial. Com. *salpa*, pische.
salpàre, tirare s'ancora e ponnersi a sa vela.
sàlsa, f. Log. Sett. *salza*. Mer. *sarza*.
salsaparìglia, f. Dial. Com. *salsapariglia*.
salsèdine, f. Log. *salsèdine*. Mer. Sett. *salsedini*.
salsìccia, f. Log. Sett. *saltizza*. Mer. *sartizzu*.
salsicciàjo, m. Dial. Com. *saltizzaju*, *sartizzaju*.
salsicciòne, m. Log. *sartizzone*. Mer. Sett. *-òni*.
salsicciòtto, m., salame meda russu.
sàlso, agg. Dial. Com. *salsu*. Pulidu.
salsùggine, → salsedine.
salsùme, → salume.
saltabècca, f., ispecie de tilipische.
saltabellàre, → salterellare.
saltaleòne, m., filu suttile de latone.
saltàre, v. n. Log. *sartiare*, *saltiare*. Sett. *-à*. Mer. *sartiai*. Trapassare, ballare.
saltarìzzo, agg. Log. *saltiadittu*. De su caddu.
saltatòre, m. Log. *saltiadore*. Mer. *sartadori*.
saltellàre, -terellare, v. n. Log. *brinchittare*.
salterèllo, m. Log. *saltigheddu*. Mer. *brinchidu*.
saltèro, m. Dial. Com. *salteriu*.
salticchiàre, v. n. Log. *fagher saltigheddos*.
saltimbanco, m. Dial. Com. *ciarlatanu*.
sàlto, m. Log. Sett. *saltu*. Mer. *sartidu*. Saltu.
saltuariamènte, avv. Log. Mer. *dai tempus in tempus*. Sett. *da tempu in tempu*.
salùbre, agg. Dial. Com. *sanu*, *bonu*.
salubremènte, avv. Log. *sanamente*. Mer. Sett. *-ti*.
salubrità, f. Log. Mer. *bonidade de clima*.
salumàjo, m., qui bendet salumen.
salùme, m. Log. *salùmen*. Mer. Sett. *salumini*.
salutàre, v. a. coi deriv. Log. *saludare*. Mer. *saludai*. Sett. *salutà*. Agg. Log. *-are*. Mer. Sett. *-ari*. Qui dat salude, salvesa.
salùte, f. Log. *salude*. Mer. *salùdi*. Sett. *saluti*.
salutèvole, agg., qui portat salude.
salutevolmènte, avv., cum salude.
salutìfero, agg. Dial. Com. *salutiferu*.
salùto, m. Log. Mer. *saludu*. Sett. *salutu*.
sàlva, f., isparos de artiglieria.
salvadanàjo, m. Log. *cunservadinari*. Mer. *serbadinai*. Sett. *cunservadinà*.
salvaggìna, f., -vaggiùme m. Dial. Com. *bestinu*. Mer. *fera*. Petta de ogni animale qui est bonu a mandigare.
salvàggio, → selvaggio.
salvaguàrdia, f. Dial. Com. *salvaguardia*, *difesa*.
salvamènte, avv. Dial. Com. *senza damnu*.
salvamènto, m. Dial. Com. *salvamentu*.
salvàre, v. a. Log. *salvare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
salvastrèlla, → pimpinella.
salvatèlla, f., una de sas venas de sa manu.
salvaticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
salvatichèzza, → rozzezza, zotichezza.
salvàtico, agg. Log. Mer. *selvaticu*. Sett. *rudi*.
salvatòre, m. Log. *salvadore*. Mer. Sett. *-òri*.
salvaziòne, f. Log. *salvatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
salvèzza, f. Log. Mer. *salvesa*. Sett. *salvezia*.
sàlvia, f. Dial. Com. *salvia*. Erba aromatica.
salviètta, f. Log. *frebbeuccu*. Mer. *trattabùccu*.
salvìgia, → asilo, rifugio.
sàlvo, m. ed agg. Dial. Com. *salvu*. In salvo, *in salvu*. Salvu quì, *salvochè*.
salvocondòtto, m. Dial. Com. *salvuconduttu*.
sambùca, f., ispecie de istrum. musicale.
sambùco, m. Log. *sauccu*. Mer. *sambucu*.
sampògna, → zampogna.
sanàbile, agg. Log. *sanabile*. Mer. Sett. *-ili*.
sanamènte, avv. Log. *sanamente*. Mer. Sett. *-ti*.
sanàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sanaziòne, f. Dial. Com. *sanamentu*.
sancìre, v. a. Log. *decretare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
sàndalo, m. Log. *andalia*. Sas andalias.
sandràcca, m., ispecie de gomma.
sàngue, m. Log. *sambene*. Mer. *sanguni*. Sett. *sangu*.

sanguificàre, v. n., generare sambene.
sanguìgno, agg. Dial. Com. *sanguignu*. In colore de samben.
sanguinàccio, m. Log. *samben de porcu*. Sett. *sangulu*. Mer. *sanguinacciu*, *culingioni*, *o pappai de sanguni de porcu*.
sanguinàre, v. a. Log. *insambenare*. Mer. *insanguinai*.
sanguinària, -guinella, f., erba qui faghet bessire samben dai nares.
sanguinàrio, agg. Dial. Com. *sanguinariu*.
sanguìnco, → sanguigno.
sanguineità, f. Dial. Com. *parentela*.
sanguinolènto, agg. Dial. Com. *sanguinariu*. Imbruttadu de samben. Sett. *sanguloni*. Mer. *sanguinosu*.
sanguinolènza, f., brama de ispargher samben.
sanguinòso, agg., imbruttadu de samben. Mer. *sanguinosu*. Insambenadu.
sanguisùga, f. Log. *ambisua*. Mer. *sangunera*. Sett. *sanguisuggia*.
sanicàre, v. a. Log. *risanare* → sanificare.
sànie, f. Log. *materia*. Mer. *sangia* → marcia.
sanificàre, v. a. Log. *sanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Render sa salude, fagher sana s'aera.
sanità, f. Log. *sanidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *sanitai*.
sanna, f. Dial. Com. *sanna*. Iscaglia → zanna.
sannùto, agg., qui est armadu de sannas.
sàno, agg. Dial. Com. *sanu*. Prosperu.
sànsa, sànsena, f. Dial. Com. *sansu*, *sansa*.
santàgio, agg., tardu in s'operare. Mer. *poddòsu*.
santambàrco, m., ispecie de bestire rusticu.
santamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
santèse, m., qui hat cura de su Sanctu.
santèssa, f., femina divota, ipocrita.
santificàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
santimònia, → santità.
santinfizza, m. Dial. Com. *ipocritu*.
santìno, m., immaginedda de Santu.
santità, f. Log. *sanctidade*, *santidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *santitài*. Titulu qui si dat ad su Paba.
sànto, m. Dial. Com. *santu*, *sanctu*.
santocchierìa, f. Dial. Com. *ipocrisia*.
santòcchio, m., homine isimpre.
sàntolo, m. Log. Sett. *padrinu*. Mer. *pardinu*.
santoràggia, f., erba odorifera. Mer. *tumu*.
santuàrio, m. Dial. Com. *santuariu*.
sanzióne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Confirma.
sàpa, f. Dial. Com. *saba*.
sapère, v. a. Log. *ischire*. Mer. *sciri*. Sett. *sapè*. Sost. Dial. Com. *dottrina*. Sienzia.
sapidèzza, f. Log. *sabore*. Mer. *sabori*, *gustu*.
sàpido, agg. Log. *saboridu*. Mer. *-ìu*. Sett. *saporitu*.
sapiènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Doctu.
sapientemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sapiènza, f. Dial. Com. *sapienzia*. Sienzia.
saponàceo, agg., qui hat propriedade de sabone.
saponàja, f. Log. *sabonaria*, erba.
saponàjo, m., fabbricante de sabone. Mer. *sabonaju*.
saponàta, f. Log. Mer. *sabonada*. Abba de sabone.
sapòne, m. Log. *sabone*. Mer. Sett. *saboni*.
saponètto, m. Dial. Com. *sabonetta*.
saporàre, → assaporare.
sapòre, m. Log. *sabore*. Mer. Sett. *sabori*.
saporètto, m. Dial. Com. *saboreddu*.
saporitamènte, avv. Log. *saboridamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
saporìto, agg. Log. *saboridu*. Mer. *saborìu*, *gustosu*. Sett. *saporitu*.
saporosamènte, → saporitamente.
saporosità, f., qualidade de su qui hat sabore.
saporòso, agg. Dial. Com. *saborosu*. Saboridu.
sapùta, → notizia, cognizione.
saputamènte, avv., cum piena cognizione.
saputèllo, → saccentuzzo, sciolo.
sapùto, agg. Log. *ischidu*. Mer. *scìpiu*. Sett. *saputu*.
saracinèsca, f., porta qui serrat dai parte susu.
saracìno, m. Dial. Com. *sarazzinu*. Moro.
sarcàsmo, m. Dial. Com. *insultu*. Derisione.
sarchiàre, v. a. Log. *marrare*, *innettiare su trigu dai sas herbas malas*. Mer. *marrai*.
sarchiatùra, f. Log. *innettiadura*, *marradura*.
sarchièllo, m. Log. *zappitta*, *zappittu*. Mer. *marrixedda*.
sarchiettàre, v. a. Log. *innettiare appenas*.
sàrchio, m. Dial. Com. *marra*. Zappittu.
sarcòfago, m., lacu de pedra o marmaru de sos antigos pro collocare sos cadaveres.
sàrda, f. Dial. Com. *corniola*. Pedra dura.
sardèlla, f. Dial. Com. *sardina*, pische.
sardònico, m. Dial. Com. *sardonicu*. Riso sardonico, *risu sardonicu* → Vocab. Sard. ad voc.
sargàno, m., sargia f., ispecie de pannu de colores diversos o animales, pro coberta de lettu. Mer. *sargànu*.
sarmènto, → sermento.
sarnàcchio, m. Log. Sett. *iscarrasciu*. Mer. *sderrasciu*.
sàrpa, f., ispecie de pische. Mer. *sarpa*.
sarpàre, → salpare.
sarrocchìno, m., mantelletta de pelegrinu.
sàrta, f. Log. Sett. *trappera*. Mer. *maista de pannu*.
sartiàme, m., totu sas funes de una nae.
sàrto, m. Log. Sett. *trapperi*. Mer. *maistu de pannu*.
sassàja, f. Log. *muredda de sos flumenes*.
sassajuòla, f. Log. Sett. *battagliola*. Mer. *sassa*.
sàsseo, agg. Log. *de pedra*. Mer. *de perda*.
sassèto, m., terrinu pedrosu.
sassificàre, v. n. Log. *petrificare*. Mer. *-ài*.
sassìfraga, f., herba qui naschet in sas pedras.
sàsso, m. Log. *pedra*. Mer. *perda*. Sett. *predda*.
sassòso, agg. Log. *pedròsu*. Mer. *perdosu*.
sàtana, m. Dial. Com. *satanassu*. Satan.
satànico, agg. Dial. Com. *diabolicu*.
satèllite, m. Dial. Com. *cumpagnu*. Cagnottu.
satellìzio, m. Dial. Com. *isbirraglia*.
sàtira, f. Dial. Com. *satira*.
satireggiàre, -rizzare, v. a. Log. *satirizare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Frizzare.
sàtiro, satirico, Dial. Com. *satiru*, *satiricu*.
satisfàre, → soddisfare.
satìvo, agg., de piantas qui si cultivant.
satòlla, f., satollamento m. Log. *attattada*. Mer. *sazzada*. Sett. *tecciata*.
satollàre, v. a. Log. *attattare*. Mer. *sazzai*. Sett. *teccià*. Abbuddare, pienaresi.
satòllo, agg. Log. *attattu*. Mer. *sazzau*. Sett. *tecciu*. Pienu, cuntentu.
sàtrapo, m. Log. *guvernadore*. Voc. Pers.
saturità, f. Log. *saziedade*. Mer. *-àdi*.

saturnità, f. Dial. Com. *malinconia*.
Satùrno, m., pianeta. Agg. Dial. Com. *malinconicu*.
sàturo, → satollo.
sàuro, agg. Dial. Com. *mùrtinu*.
savère, → sapere.
saviamènte, avv. Log. *sabiamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
savieggiàre, v. n. Log. *istruìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *istruì*.
savièzza, f. Log. Mer. *sabiesa*. Sett. *sabiezia*.
savìna, f., arvere simile a su cipressu. Mer. *sabina*, spezia de zinibiri burdu.
sàvio, agg. Dial. Com. *sabiu*. Judiciosu.
savòre, → sapore.
savòrra, → zavorra.
saziamènto, m. Log. *attattamentu*. Mer. *saziamentu*.
saziàre, v. a. coi deriv. Log. *attattare*. Mer. *sazzai*. Sett. *sazià* → satollare.
sazietà, f. Log. *saziedade*. Mer. *saziedadi*.
sazièvole, agg., qui attattat. Incresciosu, fastidiosu.
sazievolèzza, → sazietà, seccàggine.
sazievolmènte, avv., cum saziedade.
sàzio, agg. Log. *attattu*. Mer. *sazzu*. Sett. *tecciu*.
sbaccaneggiàre, v. n., fagher rumore.
sbaccellàre, v. a. Log. *ispuligare*. Mer. *sprugai*.
sbacchiàre, v. a. Log. *mazare*, *bastonare*. Mer. *-ài*.
sbàcco, (a) avv., in abbundanzia.
sbadacchiàre, v. n., esser a bucca abbentu.
sbadataggine, f. Log. *disattenzione*. Mer. *-òni*.
sbadàto, agg. Dial. Com. *disattentu*.
sbadigliamènto, → sbadiglio.
sbadigliàre, v. n. Log. *cascare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sbadìglio, m. Dial. Com. *càscu*, *càschidu*.
sbadìre, v. a. Mer. *segai s'arremacciadura*.
sbagliàre, v. n. Log. *isbagliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sbàglio, m. Dial. Com. *isbagliu*, *sbagliu*.
sbaìre, v. n., restare istupidu pro dolore.
sbaldanzìre, v. n. Log. *iscoraggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sbaldòre, → baldanza.
sbalestràre, v. a. coi deriv. Log. *tirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bettare a sa peus. Allontanare.
sballàre, v. a. Log. *isballare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Disfagher collos, perder totu.
sballòne, agg., qui narat cosas non verisimiles.
sbalordimènto, m. Dial. Com. *isbalordimentu*.
sbalordìre, v. a. Log. *attontare*, *sbalordire*. Mer. *-ìri*, *stontonai*. Sett. *isbalordì*. Isturdire.
sbalzàre, v. a. coi deriv. Log. *isbalzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher saltiare, bogare foras.
sbàlzo, m. Log. *pesada*. Mer. *sàrtidu*. Sett. *isbalzu*.
sbandàre, v. a. Log. *isbandare*. Mer. *-ài*. Disperdere, disordinare, appartare.
sbandeggiàre, → esiliare, relegare.
sbandellàre, v. a. Log. *iscancarare*. Mer. *-ài*, *tirai is corrias de is portas*. Sett. *iscancarà*.
sbandimènto, m. Dial. Com. *esiliamentu*, *esiliu*.
sbandìre, v. a. Log. *esiliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sbandìto, m. Log. *esiliadu*. Mer. *-au*. Disterradu.
sbàndo, m., iscomponimentu de s'exercitu cum mandare sos soldados a domo ipsoro. Mer. *cungedu de truppa*.
sbaragliàre, v. a. Log. *disfaghere*, *disordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Iscompigliare, disperdere.
sbaràglio, m. Dial. Com. *iscompigliu*. Confusione.
sbarattàre, v. a., ponner in confusione.
sbarazzàre, v. a. Log. *isbarazzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sbarbàre, v. a. Log. *istoddire*. Mer. *sraixinai*.
sbarbàto, agg. Log. *isbarbadu*. Mer. *isbarbau*.
sbarbazzàre, v. a. Log. *isbrancare*, dare colpos de briglia. Mer. *donai stracciadas de frenu*.
sbarbazzàta, f., isbrancada de briglia.
sbarbicàre, v. a. Log. *israighinare*. Mer. *sraixinai*.
sbarcàre, v. a. Log. *isbarcare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sbarcatòjo, m., logu de isbarcare.
sbàrco, m. Dial. Com. *sbarcu*, *isbarcu*.
sbardellàre, v. a., domare unu puddedru.
sbardellàto, agg. Log. *domadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
sbarlèffe, m. Log. *isfregiu in cara*.
sbàrra, f. Dial. Com. *impedimentu*.
sbarràre, v. a. Log. *isbarrare*. *Tramesare*. Mer. *-ài*.
sbàrro, m. Dial. Com. *impedimentu*.
sbasìre, → basire.
sbassàre, → abbassare.
sbastàre, v. a., leare, falare s'imbastu.
sbatacchiàre, v. a., attappare a terra o a su muru.
sbatàcchio, m. Log. *attappadura*.
sbàttere, v. a. Log. *isbattere*, *agitare*. Mer. *-ài*.
sbattezzàre, v. a., costringhere a cambiare religione.
sbattimènto, m. Dial. Com. *isbattimentu*.
sbàttito, m. Dial. Com. *iscuotimentu*.
sbattùta, f. Log. *agitatione*. Mer. *agitazioni*.
sbattùto, agg. Log. *abbàttidu*. Mer. *abbattiu*.
sbaulàre, v. a., bogare dai su baule.
sbavagliàre, v. a. Mer. *bogai su bavagliu*.
sbavàre, v. a. Log. *bogare sa baa*. Mer. *pigai*, *o strèxiri sa baulada*.
sbavatùra, f. Log. *baa*. Pilu de sa lana male filada. Rasposidade de su metallu fundidu.
sbavigliàre, → sbadigliare.
sbeffàre, -ffeggiare → beffare, deridere.
sbellicàrsi, v. n. p. Mer. *sbiddiaisì*. Isolversi s'imbiligu. Sbellicarsi dalle risa, *ammustrèschere de su risu*. Mer. *sbarraisì de s'arrisu*.
sbendàre, v. a., isbendare, leare sa benda.
sbèrcia, f., pagu praticu in su giogu, o ateru.
sberciàre, v. n., faddire sa meria, su signale.
sberleffàre, → schernire.
sberlèffe, -ffo, m. Dial. Com. *isfregiu*.
sberlingacciàre, → gozzovigliare.
sberrettàre, v. a. Log. *isberrittare*. Mer. *sberritai*. Learesi sa berritta, saludare.
sbertàre, v. a. Log. *beffare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sbevazzàre, v. n., biere a s'ispissa, ma pagu.
sbèvere, v. a., biere meda. Buffare.
sbezzicàre, → bezzicare, beccare.
sbiadàto, agg., de colore biaittu.
sbiadìto, agg. Log. *iscoloridu*. Mer. *scoloriu*.
sbiancàre, v. n. Log. *benner biancu*, *impallidire*. Mer. *-ìri*. Sett. *impallidì*.
sbiavàto, agg., de colore biaittu.
sbiecamènte, avv. Log. *a ojos imbesse*, *a tortu*.
sbiecàre, v. a. Log. *adderettare*. Mer. *adderezzai*. Sett. *addrizzà*. Abbaidare a tortu. Istonchinare.
sbièco, agg. Dial. Com. *tortu*, *istravoltu*. A sbieco, avv. Dial. Com. *a tortu*, *a traversu*.
sbièscio, agg. Log. Sett. *tortu*. Mer. *trotu*.
sbietolàre, v. n., piangher internamente.

sbiettàre, v. a. Log. *iscottare*, *bogare sas cottas*. Mer. *scozzai*. Sett. *iscozzà*.
sbigottimènto, m. Dial. Com. *paura*.
sbigottìre, v. a. Log. *atterrire*. Mer. *-ìri*. Sett. *atterrì*.
sbilanciàre, v. a. Log. *isbilanciare*. Sett. *-à*. Mer. *sbilanciai*. Isquilibrare.
sbilàncio, m. Dial. Com. *sbilanciu*.
sbilènco, agg. Log. Sett. *tortu*. Mer. *trotu*.
sbirbàre, -bonare, v. n. Log. *birbantare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher trufferias.
sbirciàre, v. a. Log. *ispiccitare*. Abbaidare sutt'oju.
sbìrcio, agg. Log. *visticurzu* → bircio.
sbirràglia, f. Dial. Com. *sbirraglia*, *isbirraglia*.
sbìrro, m. Dial. Com. *sbirru*, *isbirru*.
sbisacciàre, v. a., bogare dai sa bertula.
sbittàre, v. a., isolvere dai sa → bitta.
sbizzarrìre, v. a. Log. *iscapricciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sboccàre, v. n. Log. *isbuccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Benner a bessire. Iscolumare unu vasu pienu.
sboccatamènte, avv. Dial. Com. *senza ritegnu*.
sboccatùra, f. Dial. Com. *isbuccadura*, *bessida*.
sboccìare, v. n. Log. *ispuntare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sbòcco, m. Dial. Com. *isboccu*.
sbocconcellàre, v. n., mandigare dai pagu in pagu.
sbolzonàre, v. a. Log. *isbulzonare*, *dare bulzones*.
sbombardàre, v. a., dare bombardadas.
sbombattàre, → sbevazzare.
sbonzolàre, v. n., falarende sa matta. Crebare de su tantu mandigu.
sbordellàre, v. n., tenner, frequentare su burdellu.
sborràre, v. a., bogare su pilu a su pannu. Narrer sa cosa senza prudenzia.
sborsàre, v. a. Log. *isbusciare*. Mer. *sbursai*. Sett. *isbussà*. Pagare.
sborso, m., pagamentu in contantes.
sboscàre, v. a. Log. *isbuscare*. Mer. *sboscai*. Bessire de su buscu. Disbuscare.
sbottàre, v. a. Log. *isboidare*. Mer. *sboidai*. Sett. *isbuiddà*. Disunfiare.
sbottonàre, v. a. Log. *isbuttonare*. Sett. *-à*. Mer. *sbuttonai*.
sbottoneggiàre, v. a., frizzare unu cum paraulas piccantes.
sbozzacchìre, v. n., allegraresi de sas piantas.
sbozzàre, v. a., isbozzare, dare sa prima forma.
sbozzimàre, v. a., bogare su cadassu dai sa tela.
sbòzzo, → abbozzo.
sbozzolàre, v. a., leare sa molenda. Leare sos bozzolos dai sa frasca. Fig. *narrer male*.
sbracàrsi, v. n. p. Log. *isbragaresi*. Mer. *sbraghettaisì*. Isforzaresi.
sbracciàre, v. a., bogare dai su brazzu. Pijaresi. Mer. *arremangaisì*. Disimpegnaresi.
sbraciàre, v. a. Log. *isfaddijare*. Mer. *murigài sa brascia*. Islargare sas brajas. Metaf. *dissipare*.
sbraciàta, f. Log. *imbrajada*. Metaf. *bantu*.
sbràcio, → millanteria.
sbraitàre, v. n. Log. *ticchirriare*. Mer. *zerriai*. Sett. *zirrià*. Abboghinare, fagher rumore.
sbramàre, v. a. Log. *attattare*. Mer. *sazzai*. Sett. *-à*.
sbranàre, v. a. coi deriv. Log. *isbranare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher a bicculos, faeddende de animales ferozes.
sbrancàre, v. a. Log. *separare dai su masone*. Mer. *stallài*.
sbrandellàre, v. a. Log. *isbicculare*, *distaccare unu bicculu de una cosa*. Mer. *smozzeddai*.
sbrànno, m. Dial. Com. *isbranamentu*.
sbrattàre, v. a. Log. *innettiare*, *pulire*. Mer. *-ìri*.
sbravàta, → millanteria.
sbravazzàre, v. n. Log. *ismagliazzare*, *fagher de s'ismagliazzu*. Mer. *fai su smargiazzu*.
sbravazzòne, m. Log. Sett. *ismagliazzu*.
sbregàccia, f. Mer. *cràstula*. Femina vile.
sbrìcchi, m., giogu de indovinare quantu tenet in punzu. Mer. *giogu de cavaleri in porta*.
sbricco, → masnadiere, briccone.
sbricconeggiàre, → bricconeggiare.
sbriciolàre, v. a. Log. *fagher a farfaruzas*. Mer. *fai a pimpirinas*. Segare a biculeddos.
sbrigàre, v. a. coi deriv. Log. *isbrigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Spedire cum prestesa, ispicciaresi.
sbrigliàre, v. a. Log. *isbrigliare*, *bogare sa briglia*. Mer. *bogai su frenu*.
sbrigliàta, f. Log. *isbrancada*, *strappada de briglia*.
sbrigliàto, agg. Log. *isbrigliadu*. Fig. *iscapestradu*.
sbrisciàre, → sdrucciolare.
sbrizzàre, → sbriciolare.
sbroccàre, -ccolare, v. a., distaccare qui faghent sos animales de sas fozas de sas arveres.
sbroccatùra, f., innettiadura de sa seda.
sbròcco, m., frua qui bessit dai su buscu segadu.
sbrodettàre, v. n., iscurrere que brou. Iscobiare.
sbrogliàre, v. a. Log. *isbrogliare*. Mer. *-ài*. Bessire de imbrogliu. Disbrogliare.
sbromonàre, v. a. Log. *isnarvonare*. Mer. *narbonai*. Bogare sa cozzina. Mer. *scozzinai*.
sbrotàre, v. a. Log. *isteremare*, de abbas in sos rios.
sbrucàre, v. a. Log. *isfozare*. Mer. *sfollai*. Sett. *isfoglià*.
sbruffàre, v. a., ispruzzare cum sa bucca, binu o abba. Isbruffare.
sbrùffo, m., ispruzzare de sa bucca.
sbruttàre, v. a. Log. *innettiare*, *pulire*. Mer. *-ìri*.
sbucàre, v. a. Log. *istanare*. Mer. *stanai*.
sbucciàre, v. a. Log. *isbucciare*. Sett. *-à*. Mer. *scroxai*. Ispuligare.
sbudellàre, v. a. Log. *ismattare*. Mer. *sbudellai*. Sett. *ismazzà*. Bogare su mattivuzu.
sbuffàre, v. a. Log. *isbuffare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rusciare de su caddu. Fremere de arrabbiu.
sbùffo, m. Log. *ispruzzu* → sbruffo.
sbugiardàre, v. a. Log. *bogare a faularzu*. Mer. *bogai faulanciu*.
sbùlimo, m., caddu senza pesu, vacante.
sbullettàre, v. n., ispizularesi de su muru.
sburràto, agg. Log. *ispizadu*, de lacte.
sbusàre, v. n. Log. *isbrisgiare*, bincher totu su dinari.
scàbbia, f. Log. *runza*. Mer. *rungia*. Sett. *rogna*.
scabbiàre, v. a., bogare, pulire sa runza.
scabbiòsa, f. Log. *erba de runza*.
scabbiòso, agg. Log. *runzosu*. Mer. *rungiosu*. Sett. *rognosu*.
scabèllo, → sgabello.
scabrèzza, f. Log. Mer. *asprèsa*. Sett. *asprezia*.
scàbro, agg. Dial. Com. *rusticu*, *aspru*.
scabrosità, f. Log. *iscabrosidade*. Mer. *-àdi*.

scabròso, agg. Log. Mer. *iscabrosu*. Fig. *difficile*.
scacazzàre, v. a. Log. *iscagareddare*.
scacazzìo, m. Log. Mer. *cagaredda*.
scacchiàre, v. a., segare sos ojos a sa probaina, cum laxarende unu. V. n. Log. *fuire*.
scacchière, m., taula pro giogare a iscaccos.
scacciamòsche, f. Log. *cazzamusca*. Mer. *scacciamusca*. Sett. *cazzamosca*.
scacciapensièri, m. Log. *pipiriolu*. Mer. *gioghittu*.
scacciàre, v. a. coi deriv. Log. *cazzare*. Sett. *-à*. Mer. *scacciai*, *bogai*. Dispacciare.
scacciàta, f. Log. *cazzada*. Sett. *-àta*. Mer. *scacciada*. Bogada, dispacciu.
scàccio, m. Dial. Com. *iscaccu*. Lavoro a scacchi, *iscaccadu*, *factu a iscaccu*.
scàccolo, m. Log. *biculu de pabiru* → schedola.
scaccomàtto, m. Mer. *scaccumattu*. Fig. *pèrdua*.
scadènza, f. Dial. Com. *iscadènzia*.
scadère, Log. *iscadire*. Mer. *-ìri*. Sett. *iscadì*.
scadimènto, m. Dial. Com. *iscadimentu*.
scafa, f. Dial. Com. *barchitta*.
scafajuòlo, agg. Dial. Com. *barcajolu*.
scafàrda, f. Log. Mer. *cadineddu* → catinella.
scaffàle, m. Dial. Com. *iscanzìa*. Istante.
scaffàre, v. a., fagher uguale in su jogu de indovinu. Mer. *fai paris*.
scàffo, m., su corpus de su bastimentu.
scagionàre, v. a. Log. *disculpare*. Mer. *scusai*.
scàglia, f. Dial. Com. *iscatta*, *scatta*.
scagliàre, v. a. coi deriv. Log. *iscattare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bettare cum forza, avventaresi.
scagliòne, m., iscaglione de su caddu. Iscalone.
scagliòso, agg. Dial. Com. *iscattosu*.
scagliuòla, f., ispecie de marmaru fintu.
scàgno, → scranna.
scàla, f. Dial. Com. *iscala*, *scala*.
scalabrìno, agg., homine astutu, furbu.
scalabròne, m., espe manna.
scalappiàre, v. n., bessire dai su giobu. Fig. *bessire da un'insidia in sa quale fit rutu*.
scalàre, v. a. coi deriv. Log. *iscalare*, *alzare cun iscala*. Mer. *scalai*.
scalcagnàre, v. a., ponner su pè ad unu in su calcanzu. Iscalcanzare.
scalcàre, → calpestare.
scalcheggiàre, scalcare, v. a. Log. *calchidare*. Mer. *carcinai*. Sett. *calzinà*. Dare calches.
scalcinàre, v. a., bogare sa calchina dai su muru.
scàlco, m., su qui ordinat et cumponet sa mesa.
scaldalètto, m. Dial. Com. *iscaldilettu*.
scaldamàne, m., giogu de ponner sas manos una subra s'atera pro s'iscaldire.
scaldàre, v. a. coi deriv. Log. *iscaldire*. Sett. *-dì*. Mer. *calentai*.
scaldavivànde, m., iscaldipiattos.
scaldeggiàre, → accalorare.
scaldìno, m., vasu pro iscaldire sas manos.
scalèa, f. Log. Mer. *iscalinada*. Sett. *iscalinata*.
scalèlla, f., giobu pro leare columbas.
scalètta, f. Dial. Com. *scalitta*, *iscalitta*.
scalficàre, v. n. Log. *isbicculare*. Leare a pagu a pagu qualqui parte da una cosa.
scalfire, v. a. Log. *ispizolare*. Mer. *-ài*. Sett. *graffià*.
scalfitùra, f. Log. *ispizoladura*.
scalinàta, f. Log. Mer. *iscalinada*. Sett. *-àta*.
scalìno, m. Log. Sett. *iscalina*. Mer. *gradinu*.
scalmanàre, → scarmanare.
scalmo, m., roccu pro arrumbare su remu.
scàlo, m. Dial. Com. *iscalu*. Traes dispostas cumpare pro poder boltulare cubas o ateru.
scalogno, m., ispecie de chibudda.
scalpèllo, → scarpello.
scalpicciamènto, → calpestamento.
scalpicciàre, → calpestare.
scalpiccìo, → calpestìo.
scalpitàre, v. a. Log. *appeittigare*. Mer. *-ài*.
scalpitìo, m. Log. Mer. *appeittigamentu*.
scalpòre, m. Dial. Com. *risentimentu*. Istrepitu.
scaltrèzza, f. Dial. Com. *astuzia*. Finesa.
scaltrìre, v. n., fagher astutu, abbistu.
scaltritamènte, avv. Log. *astutamente*. Mer. *-ti*.
scaltrìto, agg. Log. Mer. *abbistu*. Sett. *avvistu*.
scàltro, agg. Dial. Com. *astutu*. Furbu.
scalvàre, v. a., ismuzzurrare sas arveres.
scalzàre, v. a. Log. *iscalzare*. Sett. *-à*. Mer. *scarzai*. Bogaresi sa calzamenta. Bogare sa terra in giru ad sas piantas.
scalzatòjo, m. Log. *iscattadorza*. Mer. *scarnadori*.
scàlzo, agg. Log. *isculzu*. Mer. *scurzu*.
scamatàre, v. a. Log. *ispiuerare*. Mer. *scutulai*.
scamatìno, m., su qui bogat su piuere.
scamàto, m. Log. *bèrtiga*. Mer. *pertia*.
scambiàre, v. a. Log. *cambiare*. Mer. *-ài*. Sett. *ciambà*.
scambiettàre, v. a., cambiare cum frequenzia. Iscambitare, iscuder sos pes a terra ballende.
scambiètto, m., saltiu ballende.
scambièvole, agg. Dial. Com. *reciprocu*.
scambievolmènte, avv. Log. *a chida chida*.
scàmbio, m. Log. Mer. *càmbiu*. Sett. *ciambu*.
scameràre, v. a., bogare dai s'erariu publicu.
scamerìta, f., sa groppa de su porcu.
scamiciàre, v. a., bogaresi sa camija.
scamosciàre, v. a., conzare su camusciu.
scampafòrca, agg. e m. Log. *birbante*. Mer. Sett. *-ti*.
scampanàre, -nellare, Log. *iscampanazzare*. Sonare sas campanas a longu.
scampanìo, m., scampanata f. Log. *iscampanamentu*.
scampàre, v. a. Log. *iscampare*, *liberare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bessire dai manos.
scampatìccio, agg. Log. *cunvalescente*. Mer. Sett. *-ènti*. Pesadu a friscu dai maladia.
scàmpo, m. Dial. Com. *scampu*, *iscampu*.
scampolètto, m., paghittu, cosa paga.
scàmpolo, m. Log. *iscabarrone*. Mer. *iscamparroni*. Bicculu de pannu qui avanzat dai sa pezza.
scamùzzolo, → minuzzolo.
scàna, → sanna, zanna.
scanalàre, v. a., iscanalare, incavare a canales.
scanalatùra, f. Log. Mer. *iscanaladura*.
scancellàre, v. a. coi deriv. Log. *isburrare*. Sett. *-à*. Mer. *sburrai*. Fagher andare, ismentigare.
scancìa, → scansia.
scancìo, agg. Dial. Com. *tortu*, *non derettu*.
scandaglìare, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scandàglio, m. Dial. Com. *iscandàgliu*. Lenza.

scandalezzàre, -dalizzare, -dolezzare, v. a. Log. *iscandalizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare iscandalu.
scàndalo, m. Dial. Com. *iscandalu*.
scandalòso, agg. Dial. Com. *scandalosu*.
scandèlla, f., ispecie de orzu. Scandelle, f. pl. Log. *lorighittas*, buttios de ozu in abba o brou.
scandello, m. Log. *buttìu*. Mer. *stìddiu*. Sett. *gòcciulu*.
scàndere, → salire, montare.
scandescènza, → escandescenza.
scandìglio, m., tassa qui pagat su masellaju, o sos qui bendent binu. Misura pro pedra.
scàndolo, → scandalo.
scanfàrdo, agg. Log. *birbante*, *briccone*. Mer. *-òni*.
scanicàre, v. a., iscrostare de su muru. Perdere caminende trigu, paza, o ateru.
scannabecco, m., ispecie de bulteddu.
scannafòsso, m., ispecie de fortificazione.
scannaminèstre, agg. Log. *inutile*, *isbrittiadu*.
scannapidòcchi, agg. Log. *piogosu*, *istrazzuladu*.
scannàre, v. a. Log. *iscannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scannatòjo, m., logu ue s'iscannant sas bestias de masellu. Mer. *sgannadroxiu*. Fig. *istrinta perigulosa*.
scannatùra, f., terrapienu factu dai sa terra iscavada dai su fossu de affacca.
scannellàre, v. a. Log. *fagher canneddos*, imboligare su filu in sos canneddos.
scannèllo, m., su bicculu de sa linna ad ue sunt attaccadas sas cordas de un'istrumentu.
scànno, m. Log. Mer. *bancu*, *banchittu*.
scansàrdo, agg. Log. *fuifadiga*, *mandrone*.
scansàre, v. a. Log. *iscansare*, *deviare*. Mer. *scansai*, *sfranchìri*. Sett. *iscansà*.
scansìa, f. Dial. Com. *iscanzia*. Istante.
scànso, m. Dial. Com. *iscansamentu*.
scantonàre, v. a. Log. *dare bolta*, *fuire*. Mer. *scapai*.
scapàre, v. a., segare sa conca a su pische.
scapecchiàre, v. a., iscabizzare su linu. Mazare.
scapecchiatòjo, m., istrum. pro iscabizzare.
scapestràre, v. a. Log. *corrumpere*. Mer. *corrumpiri*. Vivere disordinadamente.
scapestratamènte, avv. Log. *isfrenadamente*. Mer. *isfrenadamenti*.
scapestràto, agg. Log. *iscapestradu*. Mer. *-àu*.
scapezzàre, v. a. Log. *ismuzzurrare*. Mer. *-ài*. Segare sas naes de un'arvere.
scapezzòne, m. Log. *iscabittada*. Sett. *iscabizzata*. Mer. *sconcorrada*.
scapigliàre, v. a., iscompigliare sos pilos.
scapigliatùra, f., vida isfrenada e dissoluta.
scapitàre, v. n. Log. *discapitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scàpito, m. Dial. Com. *discapitu*, *perdua*.
scapitozzàre, v. a. Log. *ismuzzurrare*. Segare sas arveres a corona. Mer. *scabizzai*.
scàpo, m., parte inferiore de sa colunna.
scapolàre, m. Log. *iscapulare*. Mer. Sett. *scapulari*.
scapolàre, v. a. Log. *liberare*. Mer. *-ài*. Fuire.
scàpolo, agg. Log. *bajànu*. Mer. *bagadìu*. Sett. *vaggianu*. Sorteri.
scaponìre, v. a., bincher s'arroganzia de unu.
scappàre, v. n. Log. *fuire*. Mer. *fuiri*. Sett. *fuggì*. Scappare la pazienza, *perdere sa passienzia*.
scappàta, f. Log. Mer. *scappada*. Sett. *-àta*.
scappatòja, f., -o m. Dial. Com. *pretestu*.
scappellàre, v. a. Log. *iscapellare*. Mer. *scapeddai*.
scappellàta, f., saludu cum learesi su sumbreri.
scappellòto, m. Log. *iscanterzada*. Mer. *zugada*.
scappinàre, v. a. Log. *remontare*, *imbrigliare* sas iscarpas. Mer. *remontai*.
scappìno, m. Log. *anta de iscarpa*.
scapponèo, → riprensione.
scappucciàre, v. a., learesi su capuzzu. Isbagliare.
scappùccio, → errore, svista.
scapricciàre, v. a. Log. *iscapricciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bogaresi su capricciu.
scàpula, → omero, spalla.
scapulàre, → scapolare.
scarabàttola, f., ispecie de iscattula trasparente pro conservare cosas minudas.
scarabèo, m. Log. *carrabusu*, *carramerda*. Mer. *scarafacciu*, *carrabusu*. Sett. *carramerda*. Gall. *buvoni*. Metaf. *isporcu*.
scarabillàre, v. a., sonare male.
scarabocchiàre, v. a. Log. *fagher burrones*, *isburronare*. Mer. *isburrai*. Sett. *-à*.
scarabocchiatòre, m., qui faghet burrones.
scarabòcchio, m. Log. *burrone*. Mer. Sett. *-òni*.
scarabòne, → scarafaggio.
scaracchiàre, v. a. Log. *iscarrasciare*. Mer. *isderrasciai*. Sett. *iscarrascià*.
scaràcchio, m. Log. *iscarràsciu*. Mer. *isderrasciu*.
scarafàggio, m. Log. *carrabusu* → scarabeo.
scaraffàre, v. a. Log. *isfrappare*. Sett. *-à*.
scaramàzza, f., -zo m., qui non est tundu, si narat de sas perlas.
scaramùccia, f. Dial. Com. *iscaramuccia*. Zuffa de soldados fora de ordinanzia.
scaramucciàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scaraventàre, v. a. Log. *isbazinare*, *imbolare cum forza* → vibrare.
scarbonchiàre, v. a. Log. *ismucculare*. Mer. *-ài*.
scarcàre, → scaricare.
scarceràre, v. a. Log. *bogare dai presone*. Mer. *scarcerài*, *bogai de presoni*.
scarcerazióne, f., bogadura de presone.
scardàre, v. a. Mer. *scriscionai*. Bogare sa castanza dai sa prima buccia ispinosa.
scardassàre, v. n. Log. *ispinazzare*. Fig. *narrer male de unu*.
scardassière, m., qui faghet arte de ispinazzare.
scardàsso, m. Log. *ispinazzu*. Mer. *scardassu*.
scardinàre, v. a. Log. *iscancarare*. Mer. *scardinai*.
scardonàre, v. a. Log. *ispicconare*. Innettiare su campu dai sos bardos. Mer. *scardai*.
scàrdova, f., ispecie de pische de flumen.
scarèzzo, m., dolima de maladia suffrida.
scarferòne, → stivaletto.
scargagliàre, → pubblicare.
scàrica, m. Dial. Com. *sparu*, *isparu*. Parada.
scaricabarìli, m. Log. *giogu de sa campana*. Mer. *scarrigabarrilis*.
scaricamènto, m. Dial. Com. *isgarrigamentu*.
scaricàre, v. a. Log. *isgarrigare*. Mer. *sgarrigai*. Sett. *iscarricà*. Isbarriare.
scaricatòjo, m., logu de isgarrigare.

scàrico, m. Log. *isgàrrigu*. Metaf. *iscuja*. Agg. Log. *isgàrrigu*, *liberu*. Mer. *scaricu*. Sett. *iscaricu*.
scarificàre, → scarnare.
scarificazióne, f. Dial. Com. *iscarnamentu*.
scarlattèa, f., ispecie de fiore ruju.
scarlattìna, f. Dial. Com. *iscarlattina*, maladia.
scarlàtto, m. Dial. Com. *iscarlattu*.
scarmàna, f. Log. *impodda* → scalmana.
scarmanàre, v. n. Log. *leare impodda*, *iscaldamentu*.
scarmigliàre, v. a. Log. *barminare*. Iscompigliare sos pilos. Mer. *scrabionai*.
scarmigliatùra, f. Log. *arruffadura de pilos*.
scàrmo, m. Mer. *scarmu*. Roccu a ue si ligant sos remos. Agg. Log. *lanzu* → magro.
scarnàre, v. a. Log. *ispizolare*, *leare de sa carre appenas*. Mer. *scarnai*. V. n. p. *illanzigare*.
scarnascialàre, v. n. Log. *ribottare*, *iscialare*. Mer. *scialai*. Sett. *-à*. Fagher festa.
scarnatìno, agg., de colore ruju oscuru.
scarnatòjo, m., istrum. pro razzigare.
scarnificàre, scarnire, v. a., segare appenas de carre, ispizolare, intaccare in sa carre bia.
scarnìto, agg. Log. *intaccadu*. Metaf. *lanzu*, *siccu*.
scàrno, agg. Log. *lanzu*. Mer. *langiu*. Sett. *lagnu*. De pagas pettas.
scàro, m., ispecie de pische de mare.
scàrpa, f. Log. Sett. *iscarpa*. Mer. *sabatta*.
scarpellàre, -pellinare, v. a., trabagliare cum s'iscarpeddu. Mer. *scraffeddai*.
scarpellìno, m. Log. *piccapedreri*. Qui trabagliat pedra cum iscarpeddu.
scarpèllo, m. Log. *iscarpeddu*. Mer. *scraffeddu*.
scarpètta, f. Log. *iscarpitta*. Mer. *crapittedda*.
scarpettière, → calzolajo.
scarpiccìo, m. Log. *appeigamentu*. Su pistare cum sos pes. Istripizu.
scarpinàre, v. a. Log. *coitare*. Caminare in presse.
scarpiòne, → scorpione.
scarpòne, m. Log. *iscarpone*. Mer. *crapittona*.
scarrièra, f. Dial. Com. *contrabandu*.
scarrozzàre, v. n., andare in carrozza.
scarrozzàta, f. Log. Mer. *carrozzàda*. Sett. *-àta*.
scarrucolàre, v. n., iscurrere de sa fune in sa tagliola. Iscappare.
scarsamènte, avv. Log. *iscarsamente*. Mer. *-ènti*.
scarsàre, v. a., fagher iscassu.
scarseggiàre, v. a. Log. *mancare*, *iscarsare*. Mer. *scarseggiai*. Esser bisonzosu.
scarsèlla, f. Dial. Com. *busciacca*.
scarsellàme, m., fasciadura de sas gomenas pro non si consumire.
scarsellìno, m., -na f. Dial. Com. *busciacchedda*.
scarsità, f. Dial. Com. *mancanzia*. Iscarsesa.
scàrso, agg. Dial. Com. *scarsu*, *iscarsu*. Mancante.
scartabellàre, v. a. Log. *scartafogliare*. Mer. *-ài*.
scartabèllo, m. Dial. Com. *iscartafogliu*, *iscartaffacciu*.
scartafàccio, m. Dial. Com. *iscartafacciu*.
scartàre, v. a. coi deriv. Log. *iscartare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Refudare, ponner a banda.
scàrto, m. Dial. Com. *iscartu*.
scartòccio, m., ispecie de baina de fasciare.
scàrza, f., ispecie de pische.
scàrzo, agg. Log. *agile de persona*.
scasàre, v. a. Log. *bogare dai domo*. Mer. *fai slogiai*, *bogai de domu*. Isloggiare.
scassàre, v. a. Log. *bogare dai cascia*. Isconquassare.
scassinàre, v. a. Log. *isconquassare*. Mer. *scoscimingiai*. Bogare de pare.
scàsso, m., segadura o frattura de cascia.
scastagnàre, v. n., fuire sa difficultade, evitare.
scatarràre, v. a. Log. *iscarrasciare*. Mer. *sderrasciai*. *Scatarrai*. Ispurgare.
scatarràta, v. a. Mer. *scatarrada*. Ispurgu de catarru. Scarrasciu.
scatenamènto, m. Dial. Com. *iscadenamentu*.
scatenàre, v. a. Log. *iscadenare*. Mer. *-ài*.
scàtola, f. Dial. Com. *iscàtula*, *scatula*.
scatolàjo, m., qui faghet o bendet iscatulas.
scattàre, v. n. Log. *iscappare*, *saltiare* → scoccare.
scattatòjo, m., uncinu ue si attaccant sas cordas.
scàtto, m., s'iscappare de sa molla. Fig. *divariu*.
scaturìgine, f. Log. *vena*. Mer. *vena de acqua*.
scaturimènto, m. Log. *iscaturimentu*. Mer. *mizzadroxu* → sgorgamento.
scaturìre, v. n. Log. *scaturire*, *bessire*, *brottare*. Mer. *scaturiri*. Sett. *iscaturì*.
scavalcàre, v. a. Log. *bettare dai caddu*, *fagher ruere*, *falare dai caddu*. Mer. *calai de cuaddu*.
scavallàre, v. a. Log. *iscabaddare*. Bettare dai caddu. Fig. *fagher ruere dai gradu*.
scavamòrti, m. Log. *interramortos*. Mer. *interramortus*. Sett. *interramorti*.
scavàre, v. a. coi deriv. Log. *iscavare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Forrojare, incavare, fagher fossu.
scavezzacòllo, f. Log. *istrampada*, *ruta a conca in terra*. Mer. *sciottada a conc'innantis*. Fig. *perigulu*. Precipiziu.
scavezzare, v. a. Log. *ismuzzurrare*, de sas arveres. Segare, fracassare.
scavèzzo, agg. Log. *segadu*. Mer. *-àu*. Sett. *tagliatu*.
scavezzòne, m., avanzu o biculos de materias fragiles. Mer. *arrogalla*.
scavigliàrsi, v. n. p., bogaresi su murrale.
scàvo, m. Dial. Com. *iscavu*.
scazzellàre, → trastullare.
scèda, -derìa, Dial. Com. *beffa*. Istròcchidu.
scedàto, → beffardo.
scègliere, v. a. Log. *seberare*. Mer. *scioberài*. Sett. *scioberà*, *sceglì*.
sceglitìccio, agg., sa parte mala de seberamentu.
sceglitòre, m. Log. *seberadore*. Mer. *-òri*.
scelleràggine, -ratezza, -lerità, f. Log. *scelleraggine*, *iniquidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *iniquità*.
scellerato, agg. Log. *iscelleradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Perfidu, malvagiu.
scèlta, f. Dial. Com. *scelta* → elezione.
sceltàme, m. Log. *issèberu*, *seberamentu*. Mer. *scebera-mentu*.
sceltèzza, f., qualidade de seberamentu.
scèlto, agg. Log. *seberadu*, *elegidu*. Mer. *sceltu*.
scemànza, f., -mamento m. Log. *diminutione*. Mer. Sett. *diminuzioni*.
scemàre, v. a. Log. *diminuire*. Mer. *-ìri*. Sett. *diminuì*. Minimare, abbasciare.
scèmo, m. → scemanza. Agg. Log. *mancante*. Mer. Sett. *mancanti*. Maccu. Isimpre.
scempiàggine, -atàggine, Log. *istolidesa*. Mer. *sciempiadura*.

scempiàre, v. a. Log. *isdoppiare*, contrariu de addoppiare. Turmentare.
scempièzza, → sciocchezza, stupidità.
scèmpio, m. Dial. Com. *iscempiu*. Istraziu crudele. Far scempio, *bocchire*. Agg. → scemo.
scèna, f. Dial. Com. *scena*, *iscena*.
scenàrio, m. Dial. Com. *scenariu*.
scèndere, v. n. Log. *calare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Falare, abbasciare.
scendimènto, m. Dial. Com. *calamentu*.
scendisàle, → saliscendi.
sceneggiàre, v. n., recitare in iscena.
scènico, agg. Dial. Com. *scenicu*.
scenògrafo, agg., qui descriet iscenas.
scèrnere, v. a. Log. *distinghere*. Mer. *-iri*. Sett. *distinghì*. Connoschere.
scernìre, → scernere, schernire.
scernitòre, m. Log. *derisore*. Mer. Sett. *-òri*.
scerpàre, v. a. Log. *istrazzare*, *guastare*. Mer. *-ài*.
scerpellàto, qui tenet sas pibiristas boltadas.
scerpellòne, → farfallone, sproposito.
scèrre, → scegliere.
scervellàto, agg. Log. *iscarveddadu*. Mer. *sciorbeddau*. Sett. *iscialbeddatu*.
scèrvola, f., ispecie de cicoria.
scèsa, f. Log. Mer. *calada*. Sett. *falata*.
scèso, agg. Log. *caladu*. Mer. *-àu*. Sett. *caladdu*.
scesòso, agg. Log. *zimigosu* → cisposo.
scèttico, agg. Dial. Com. *iscetticu*. Qui dubitat.
scèttro, m. Dial. Com. *iscettru*, *scettru*.
sceveràre, v. a. Log. *seberare*. Mer. *sceberai*. Sett. *scioberà*.
sceveratamènte, avv. Log. *seberadamente*. Mer. *sceberadamenti*, *a sceberu*.
scèvero, scèvro, agg. Log. *separadu*. Mer. *sceberau*. Sett. *scioberàtu*.
scevràre, → sceverare.
schèda, f., biglietteddu iscriptu.
schèdula, f. Dial. Com. *biglietteddu*.
schèggia, f. Log. Sett. *ascia*. Mer. *àstula*.
scheggiàle, m. Log. *chintorza cun tibbia*. Mer. *cintu de sola*. Sett. *zìntulu*.
scheggiàre, v. a. Log. *isasciare*, *fagher bicculos*. Mer. *astulai*, *gliascai*. Sett. *taglià*, *fà in pezzi*.
schèggio, m., iscogliu iscoscesu.
scheggiòso, agg., segadu a bicculos.
scheletrizzàre, v. a., reduire a ischeletru.
schelètro, m. Dial. Com. *ischeletru*, *scheletru*.
schencìre, → schiencire.
scheràno, m. Dial. Com. *assassinu*.
scheranzìa, → squinanzia.
schericàre, v. a. Log. *degradare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scheriòlo, m., pedde de crabolu.
schèrma, m. Dial. Com. *ischerma*, *scherma*.
schermàglia, f. Dial. Com. *zuffa*, *azzuffa*.
schermàre, -ìre, v. a. Log. *evitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Riparare unu colpu, difendersi.
schermigliàre, → scarmigliare.
schèrmo, m. Dial. Com. *riparu*, *difesa*.
schernèvole, agg., dignu de risu, de beffa.
schernevolmènte, avv. Log. *derisoriamente*. Mer. *-ti*.
schernìre, v. a. coi deriv. Log. *beffare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dispretiare, non curare.
schernitòre, m. Log. *beffadore*. Mer. Sett. *-òri*.
schèrno, m. Log. *beffa*, *beffe*. Mer. *beffa manna*.
schernòla, f., ispecie de lactuca.
scherzamènto, m. Log. Mer. *giogu*. Sett. *giocu*.
scherzàre, v. a. Log. *giogare*. Mer. *-ài*. Sett. *giocà*.
scherzatòre, m. Log. *giogadore*. Mer. *burlanu*.
scherzeggiàre, v. n. Log. *gioghittare*, *ischertiare*. Mer. *giogazzai*. Fagher gioghittos.
scherzèvole, agg. Log. *buglista*, *burulanu*.
scherzevolmènte, avv. Dial. Com. *in buglia*.
schèrzo, m. Log. *giogu*. Sett. *giocu*. Mer. *burla*.
scherzosamènte, avv. Dial. Com. *de buglia*.
scherzòso, agg. Log. *buffone*. Mer. Sett. *-òni*.
schiàccia, f. Log. *piàdiga*. Mer. *lazzu*, *artàna*.
schiacciàre, v. a. coi deriv. Log. *ischizzare*, *segare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*. Reprimere, appianare.
schiacciàta, f. Log. *covazza* → focaccia.
schiaffàre, v. a., bettare in faccia rusticamente.
schiaffeggiàre, v. a. Log. *giogare a ciaffos*, *isciaffittare*. Sett. *-à*. Mer. *pigai a bussinadas*.
schiàffo, m. Log. Sett. *ciaffu*. Mer. *bussinada*.
schiamazzàre, v. n. Log. *cascarare*. Ticchirriare.
schiamazzìo, m. Dial. Com. *istrepitu*.
schiamàzzo, m. Log. *confusione*, *rumore*. Mer. Sett. *-òri*. Ticchirriu.
schiancerìa, f., cosa isporca e schiva.
schiancìo, avv., di schiancìo, *a tortu*.
schiancìre, v. n. Log. *iscuder ad s'imbesse*. Mer. *atripai de traversu*.
schiantàre, v. a. Log. *irraighinare*. Sett. *irradizinà*. Mer. *isreixinai*. Istrappare cum violenzia.
schiànto, m., abbertura, istrazzu, fracassu.
schiànza, f., iscatta sicca de runza.
schiàppa, f. Log. *cannone de pasta*. Àstula.
schiappàre, v. a. Log. *isasciare*, *segare unu truncu*.
schiaràre, -ìre, v. a. Log. *isgiarire*, *isclarire*. Mer. *sclarìri*. Sett. *isciarì*. Declarare, fagher claru.
schiarèa, f. Dial. Com. *salvia*.
schiarimènto, m. Log. Mer. *isclarimentu*.
schiàtta, f. Dial. Com. *razza*. Istirpe.
schiattàre, v. n. Log. *crebare*. Sett. *-à*. Mer. *crepai*.
schiattìre, v. n. Log. *orulare de sos canes*.
schiattòna, f., persona rassa, et membruda.
schiàva, f. Log. Sett. *iscià*. Mer. *iscraà*.
schiavacciàre, v. a., bogare su runzone, su ferru.
schiavàggio, → schiavitù.
schiavàre, v. a. Log. *isgiaittare*, *bogare sas craes*. Abberrere. Mer. *scraittai*.
schiavellàre, → schiodare.
schiavìna, f., beste russa. Coberta de lectu.
schiavitù, f. Log. *isciaitudine*. Mer. *isclavitudini*.
schiàvo, m. Log. *isciau*, *cauptivu*. Mer. *iscrau*.
schiazzamàglia, → plebaglia, marmaglia.
schiccheràre, v. a. coi deriv. Log. *isburronare*. Narrer liberamente una cosa.
schidionàre, v. a. Log. *inferchire in s'ispidu*. Mer. *schidonai*. Sett. *infirchì in l'ispidu*.
schidiòne, schidone, m. Log. Sett. *ispidu*. Mer. *schidoni* → spiedo.
schièna, f. Dial. Com. *ischina*, *schina*. Groppa.
schienàle, m., ischina de sos animales.
schienanzìa, f., dolore de bula. Angina.

schiencìre, v. n. Log. *andare a tortu*. Mer. – *a trotu*.
schienèlla, f., male de sos caddos qui benit dai su benuju ad sa giuntura de sos pes.
schienùto, agg. Log. *ischinilargu*.
schièra, f. Dial. Com. *fila*. Ischiera.
schieràre, v. a. Log. *ischierare*, *infilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in ordine, ordinare.
schiericàre, v. a., privare de s'ordine.
schiettamènte, avv. Log. *puramente*. Mer. *-ènti*.
schiettèzza, f. Log. *sinceridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *sinzeritài*. Franchesa.
schiètto, agg. Dial. Com. *puru*, *francu*.
schifàre, v. a. coi deriv. Log. *ischivare*, *schivare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Istogamare. Evitare.
schifèzza, f. Dial. Com. *schivu*, *ischivu*.
schifiltà, f. Dial. Com. *ritrosìa*, *nàusea*.
schifiltòso, agg. Log. *imberriadu*. Mer. *ischiciddosu*. Difficile a cuntentare.
schìfo, m. Dial. Com. *schifu*, *ischifu*. Agg. → sporco, lordo.
schimbèscio, agg. Log. Sett. *tortu*. Mer. *trotu*.
schinanzìa, → schienanzia.
schìncio, → traverso, obliquo.
schinzàre, v. a., segare s'oro battidu in 4 partes.
schiodacristi, → ipocrita.
schiodàre, v. a. Log. *isgiaittare*, *iscraittare*. Mer. *scravai*. Sett. *isciodà*. Bogare de pare.
schiomàre, v. a. Log. *disfagher sos pilos*.
schioppettàre, v. a. Log. *fusilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
schioppetterìa, f. Dial. Com. *armeria*.
schioppètto, m. Mer. Sett. *iscupetta*.
schiòppo, m. Log. *archibusu*. Mer. Sett. *fusili*.
schiostràrsi, v. n. p. Log. *ispadràresi*. Sett. *sfratassi*.
schippìre, v. n., iscappare cum astuzia.
schiribìzzo, → ghiribizzo.
schisa, a schisa, avv. Log. *a tortu*. Mer. *a trotu*.
schisàre, v. n., reduire su numeru rottu in ateru.
schitarràre, v. n., chiterrare, sonare sa chiterra.
schiùdere, v. a. Log. *abberrere*. Mer. *abèrriri*. Sett. *abbrì*. De fiores, *isbucciare*.
schiùma, f. Log. *isciuma*, *ispuma*. Mer. *spuma*. Sett. *isciuma*. Fig. *avanzu*.
schiumabròdo, agg. e m., coghineri malu.
schiumàre, v. a. Log. *ispumare*. Mer. *spumài*. Sett. *spumà*. Bogare s'ispuma.
schiumatòjo, m. Log. Sett. *trudda pertunta*. Mer. *culliera de spumai*, *colabrodu*.
schiumòso, agg. Log. Mer. *ispumosu*.
schiùso, agg. Log. Sett. *abbertu*. Mer. *abertu*.
schivàre, v. a. Log. *evitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
schivo, agg. Log. *imberriadu*. Mer. *dengosu*. Modestu, impregadu.
schizzàre, v. n. Log. *brottare*, *iscaturire cum impetu*.
schizzatòjo, m. Log. *ischizzalora*. Lavativu.
schizzettàre, v. a., humidare cum ischizzalora.
schizzètto, m. Log. *ischizzigheddu*.
schizzinòso, agg. Log. *imberriadu*, *imbeleschidu*.
schìzzo, m. Dial. Com. *ischizzu*. Per → abbozzo.
scìa, f., su sulcu in mare de sa barca.
sciabècco, m., ispecie de barca.
sciàbica, f., ispecie de rezza.
sciabicàre, v. n., preigare ad sa plebaglia cum preiga non istudiada.
sciàbola, f. Dial. Com. *isciabula*, *sciabula*.
sciabordàre, v. a. Sett. *riscialà*. Isciuccare in su riu sos pannos pro nde bogare sa liscia.
sciabòrdo, → sciocco, insensato.
sciacquamènto, m. Log. *samunamentu*. Mer. *sciaquamentu*. Sett. *labamentu*.
sciacquàre, v. a. Log. *samunare*. Mer. *sciaquai*. Sett. *labà*. Isciuccare.
sciaguattàre, → diguazzare.
sciagùra, f. Log. *disgratia*. Mer. Sett. *-àzia*.
sciaguratàggine, → malvagità.
sciaguratamènte, avv. Log. *disgratiadamente*. Mer. Sett. *disgraziadamenti*.
sciaguratèzza, → sciagurataggine.
sciaguràto, agg. Log. *disgratiadu*. Mer. *disgraziau*. Sett. *-àtu*. Malassortadu, infelice.
scialacquàre, v. a. Log. *dissipare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scialacquatòre, m. Log. *dissipadore*. Mer. Sett. *dissipadori*. Mer. *sperdiziau*.
scialacquatùra, f., -amento, scialacquo, -acquìo m. Dial. Com. *dissipamentu*.
scialamènto, m. Dial. Com. *iscialamentu*.
scialàre, v. n. Log. *scialare*, *iscialare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isfogare, dissipare.
scialbàre, v. n. Log. *incalchinare*. Mer. *imbarchinai*.
sciàlbo, agg. Log. *incalchinadu*, *imbarchinadu*.
scialìva, f. Dial. Com. *salìa* → saliva.
sciàllo, m. Dial. Com. *isciallu*, *sciallu*.
scialòne, m. Log. *dissipadore*. Mer. Sett. *-òri*.
scialuppa, f. Dial. Com. *barchitta*.
sciamannàre, v. n. p., esser iscumpostu in bestires.
sciamannàto, agg. Log. *istrascìnu*.
sciamàre, v. n., puzonare de sas abes.
sciambècco, m., ispecie de bastimentu.
sciàme, -mo, m. Log. *puzone de abes*. Mer. *scossura*. Fig. *multitudine*.
sciampiàre, → ampliare, dilatare.
sciancàre, v. a. Log. *isancare*. Guastare.
sciancàto, agg. Log. *isancadu*. Mer. *sciancau*. Sett. *isciancatu*. Fig. *imperfettu*.
sciapidìre, v. n. Log. *benner isaboriadu*.
sciàrda, f., persona sciarda, *mala persona*.
sciàre, v. n., boltare una barca a remos.
sciàrpa, f. Dial. Com. *sciarpa*. Cintura.
sciarpellàre, v. a., boltulare sas pibiristas.
sciarpellerìa, → sciocchezza, scempiaggine.
sciarpellìno, → scerpellino.
sciàrra, -rrata → rissa, contesa.
sciarràre, → sbaragliare, lacerare.
sciàtica, f. Dial. Com. *seatica*.
sciàtico, agg., affectu de seatica.
sciàtta, f. Dial. Com. *barchitta*.
sciattàggine, f. Dial. Com. *imperizia*.
sciattàre, v. a. Log. *arruinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mandare in mal'hora.
sciatterìa, -ttèzza, f. Dial. Com. *negligenzia*.
sciàtto, agg. Log. *istrascinu*, *malefadadu*.
sciaùra, → sciagura.
sciàvero, m., truncu apparizadu cum sa serra.
scìbile, agg., qui si podet ischire.
sciènte, agg. e m., qui ischit. Sapiente.
scientemènte, avv. Log. *ischidamente*.

scientificamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
scientifico, agg. Dial. Com. *scientificu*.
sciènza, f. Dial. Com. *scienzia*.
scienziàto, agg. Log. *scienziadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
scifràre, → dicifrare.
scìgnere, scingere, v. a. Log. *isolvere*. Mer. *sciògliri*. Sett. *iscioglì*. Istrinzare.
scilècca, → beffa.
scilinguàgnolo, m. Log. *filu de sa limba*.
scilinguàre, → balbettare, tartagliare.
scilinguàto, agg. Log. *limbitentu*. Mer. *acchicchiadori*. Sett. *linghitentu*.
scìlla, f., ispecie de chibudda.
scilòcco, → scirocco.
scilòma, m., preiga longa et inutile.
sciloppàre, → careggiare, vezzeggiare.
scilòppo, → sciroppo.
scìmia, f. Log. Sett. *moninca*. Mer. *martinica*.
scimiàre, -miottàre, v. a., imitare malamente.
scimiàtico, agg., qui hat de moninca.
scimierìa, f., ridicula imitatione.
scimiòtto, m. Log. *moninchedda*.
scimitàrra, f. Log. *zimitarra*.
scimunitàggine, → balordaggine.
scimunìto, agg. Log. *maccu*, *isempiadu*. Mer. *scimpru*. Sett. *maccu*. Isimpre, abbentadu.
scìndere, → separare.
scintìlla, f. Log. *istinchidda*. Mer. *cinciddа*.
scintillànte, agg. Log. *istinchiddante*.
scintillàre, v. n. coi deriv. Log. *istinchiddare*. Mer. *cinciddai*. Sett. *ischinchiddà*.
scìnto, agg. Log. *isoltu*, *isfibbiadu*.
scioccamènte, avv. Log. *maccamente*. Mer. Sett. *-ti*.
sciocchegeàre, v. n., fagher cosas de maccu.
sciocchèzza, -erìa, f. Log. *macchine*. Mer. *macchiori*. Sett. *macchini*.
sciòcco, agg. Dial. Com. *maccu*.
sciògliere, v. a. Log. *isolvere*. Mer. *sciogliri*. Sett. *iscioglì*. Isligazzare.
scioglimènto, m. Log. *isolvidura*, *isolvimentu*. Mer. Sett. *scioglimentu*.
scìolo, agg., qui affectat de ischire.
scioltamènte, avv. Log. *liberamente*. Mer. Sett. *-ti*.
sciòlto, agg. Log. *isoltu*. Mer. Sett. *scioltu*. Liberu, francu. Agile.
sciòlvere, v. a. Log. *ismurzare* → asciolvere.
scionàta, f. Log. *trimizone*. Nodu de bentos.
scioperàggine, -ataggine, f. Dial. Com. *oziu*.
scioperàre, v. a. Log. *distraire*, *fagher perder su tempus*. Mer. *fai perdiri tempus*. Sett. *distrài*.
scioperàto, agg. Log. *isfazzendadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Oziosu.
sciorinàre, v. a. Log. *ispargher pannos*. Mer. *spràxiri*. Iscuttinare bestires pro sa tarula.
sciòrre, → sciogliere.
sciovernàrsi, v. n. p., iscroccare, mandigare a ispesas anzenas, risparmiende su sou.
sciovicchiolàre, v. n., giagarare qui faghet su tilibriu de sas culumbas.
scipàre, v. a. Log. *guastare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scipidèzza, -tezza, -tàggine, f. Log. Mer. *insipidesa*. Frittesa.
scipidìre, scipire, v. n. Log. *isaboriare*, *perder su sabore*. Mer. *sciaboriai*.
scìpido, → scipito.
scipìto, agg. Log. *isaboriadu*. Mer. *sciaboriau*.
scirignàta, f. Log. *colpu de tagliu*.
scirìnga, f. Dial. Com. *sciringa*. Ziringa.
sciringàre, v. a. Log. *sciringare*. Bogare s'orina dai sa buscica cum s'isciringa.
sciròcco, m. Dial. Com. *scirocco*, *sciroccu*.
sciroppàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sciròppo, m. Dial. Com. *sciroppu*.
scìrpo, m. Dial. Com. *giuncu*.
scìrro, m. Dial. Com. *luppia*. Tumore.
scirròso, agg. Dial. Com. *scirrosu*.
scìsma, m. Dial. Com. *discordia*, *separamentu*.
scismàtico, agg. Dial. Com. *scismaticu*.
scissióne, f. Log. *separatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
scìsso, agg. Dial. Com. *divisu*. Separadu.
scissùra, f. Dial. Com. *iscissura*. Divisione.
sciugàre, → rasciugare, asciugare.
sciugatòjo, m. Log. *abbamanu*. Mer. *asciugamanu*.
sciupàre, v. a. Dial. Com. coi deriv. Log. *dissipare*, *isperdere*. Mer. *sperdiziài*. Sett. *dissipà*.
sciupinàre, v. a., guastare, trattare male.
sciupinìo, sciupìo, m. Dial. Com. *dissipamentu*. Isperdimentu, isperdisciu.
scivolàre, v. a. Log. *iscadriare*. Mer. *illiscinai*. Sett. *liscinà*. Trambuccare.
scivolàta, f. Log. *iscadriada*. Sett. *illiscinata*.
sclamàre, v. n. coi deriv. → esclamare.
scoccàre, v. a. Log. *iscappare*, *laxare andare*. De sas horas, *sonare*, *toccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scocciàre, v. a. Log. *istorrare*, *bincher s'ostinatione*.
scòcco, m. Log. *iscappada*, *laxada*.
scoccolàre, v. a., leare su ranu, arregogliere.
scoccoreggiàre, → burlare, beffare.
scodàre, v. a. Log. *iscoare*. Mer. *scoài*. Sett. *iscodà*.
scodèlla, f. Log. *aiscu*. Mer. *discua*.
scodellàre, v. a., ponner sa minestra.
scodellìno, m. Log. *cascioletta de archibusu*.
scodinzolàre, v. n. Log. *mover sa coa*, *iscoittare*. Mer. *moviri sa coa*. Sett. *mobì la coda*.
scofacciàre, v. a. Log. *illadiare a modu de covazza*. Cattare, islargare.
scoffina, f., ispecie de lima.
scòglia, f., beste de colore. Iscogliu.
scogliàto, agg. Log. *crastadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
scoglièra, f., quantidade de iscoglios.
scòglio, m. Dial. Com. *scogliu*, *iscogliu*.
scogliòso, agg. Dial. Com. *iscogliosu*.
scojàre, v. a. Log. *iscorzare*. Mer. *scroxai*.
scojàttolo, m., ispecie de sorighe.
scolàjo, scolare, m. Log. *istudiante*. Mer. Sett. *-ti*.
scolàre, v. a. Log. *iscolare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scolareggiàre, v. n., fagher de istudiante.
scolarèsca, f. Log. *istudiantaglia*. Multitudine de istudiantes.
scolarèsco, agg. Log. *istudiantinu*.
scolàstico, agg. Dial. Com. *iscolasticu*, *scolasticu*.
scolatòjo, m. Log. *iscoladore*. Mer. Sett. *-òri*.
scolatùra, f. Dial. Com. *iscoladura*.
scolazióne, f. Log. *iscòlu involontariu*.

scoliàste, → chiosatore, interprete.
scòlio, m. Dial. Com. *nota*. Interpretazione.
scollacciàto, agg. Log. *iscolladu*. Sett. *iscoddatu*. Mer. *scollau*. A collu nudu.
scollàre, v. a., distaccare una cosa incollada.
scollegàre, v. a. Log. *distaccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scollinàre, v. a., passare unu montiju, barigàreche.
scòllo, m., abbertura de sa camija.
scolmàre, v. a. Log. *iscolumare*. Mer. *scuccurai*.
scolo, m. Dial. Com. *scolu*, *iscolu*.
scolopèndra, f., ispecie de insettu de medas pès.
scoloramènto, m. Dial. Com. *iscoloramentu*.
scoloràre, v. a. Log. *iscolorare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
scolorimènto, m. Log. *iscolorimentu*.
scolorìre, v. n. Log. *iscolorire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
scolpamènto, m. Log. *isculpamentu*. Iscusa.
scolpàre, v. a. Log. *isculpare*. Sett. *-à*. Mer. *sculpai*.
scolpimènto, m. Dial. Com. *isculpimentu*.
scolpìre, v. a. Log. *isculpire*. Sett. *isculpì*. Mer. *sculpiri*. Improntare, imprimere. Piccare.
scolpitòre, → scultore.
scolta, f. Dial. Com. *scùccia*, *iscuccia*. Sentinella.
scombavàre, v. a., imbruttare de baa.
scomberèllo, m., istrumentu pro aspergere.
scombiccheràre, → scarabocchiare.
scombinàre, v. a. Log. *disordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scombùglio, → scompiglio, confusione.
scombujàre, v. a. Log. *disordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Intimidire. V. n. p. *iscurigare*.
scombussolàre, v. a. Log. *iscombussolare*, *isconquassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scòmma, m. Dial. Com. *frizzu*. Paraula punghente.
scommentàto, agg., siccadu dai su sole, carpidu. Si narat de linnamen, barca, o ateru.
scommèssa, f. Dial. Com. *scommissa*, *posta*.
scommèttere, v. a. Log. *disfaghere un'opera*. Ponner una posta.
scommettitòre, m., su qui ponet sa posta.
scommezzàre, (*z* dol.) v. a. Log. *immesare*, *isperrare*. Mer. *sperrai*. Sett. *-à*.
scommiatàre, v. a. Log. *dispacciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scommodàre, → scomodare.
scommòsso, agg. Log. *agitadu*, *movidu*. Mer. *agitau*. Sett. *-àtu*.
scommovimènto, m. Dial. Com. *perturbamentu*.
scommuòvere, v. a. Log. *perturbare*. Mer. *-ài*. Sett. *perturbà*. Commovere.
scomodàre, v. a. Log. *incomodare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scòmodo, → incomodo, disagio.
scompaginàre, v. a. Log. *iscumpaginare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Disordinare.
scompagnamènto, m. Log. *iscumpagnamentu*.
scompagnàre, v. a. coi deriv. Log. *iscumpagnare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Separare, disunire.
scomparìre, v. n. Log. *iscumparìre*, *iscumpàrrere*. Mer. *scumparriri*. Sett. *iscumparì*.
scompartimènto, m. Dial. Com. *iscumpartimentu*.
scompartìre, v. a. Log. *iscumpartire*. Mer. *scumparziri*. Sett. *iscumpartì*. Dividere, distribuire.
scompiacènte, agg. Log. *disaggradessidu*.
scompiacènza, f. Dial. Com. *disaggradimentu*.
scompiacère, v. n. Log. *disaggradèssere*. Mer. *-èssiri*.
scompigliamènto, m. Log. *confusione*. Mer. *-oni*.
scompigliàre, v. a. Log. *disordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scompigliatòre, m. Dial. Com. *confusionista*.
scompìglio, m. Dial. Com. *iscompigliu*. Confusione.
scompigliùme, m., massa de cosas in disordine.
scompisciàre, v. a. Log. *pisciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Scompisciarsi dalle risa, *riere de coro*.
scompisciòne, m. voce plebea *ispropositone*.
scomponimènto, m., trascuranzia de ordine.
scompòrre, v. a. Log. *discumponnere*, *disordinare*. Mer. *scumponiri*. Sett. *discumponì*.
scomposiziòne, f., disfaghimentu, turbatione.
scompostamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
scompostèzza, f. Log. Mer. *discumpostesa*. Sett. *discumpostezia*.
scompòsto, agg. Dial. Com. *discumpostu*.
scomputàre, → diffalcare.
scompuzzàre, v. a., fagher fiagu malu.
scompuzzolàre, v. a., leare sa mala gana cum cosa qui torret s'appetitu.
scomùnica, -cazione, f. Dial. Com. *iscomuniga*.
scomunicàre, v. a. Log. *iscomunigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bettare s'iscomuniga.
scomunicàto, agg. Log. *iscomunigadu*. Mer. *-àu*.
scomunicatòre, m. Log. *iscomunigadore*. Mer. Sett. *-òri*. Qui iscomunigat.
sconcacàre, v. a. e n. p. Log. *imbruttaresi*. Mer. *imbruttaisì*. Sett. *imbruttassi*.
sconcacciàre, → discacciare.
sconcàre, v. a., bogare sos pannos dai sa liscia.
sconcatenàre, v. a. Log. *iscadenare*, *segare sa cadena*. Mer. *scadenai*. Sett. *iscatenà*.
sconcertàre, v. a. Log. *iscunzertare*. Sett. *-à*. Mer. *scuncertai*. Disordinare, disturbare.
sconcèrto, m. Log. Sett. *iscunzertu*. Mer. *scuncertu*, *scunsertu*.
sconcèzza, f. Log. Mer. *iscumpostesa*.
scòncia, f., refriscu rinnovadu.
sconciamènte, avv., in manera iscumposta.
sconciamènto, m. Log. *isconzamentu*.
sconciàre, v. a. Log. *isconzare*. Sett. *-à*. Mer. *sconciai*. Istrumaresi de sas feminas ràidas.
sconciatamènte, avv., in manera iscumposta.
sconciatùra, f. Log. Sett. *istruminzu*.
scòncio, m. Dial. Com. *dannu*. Agg. Log. Sett. *isconzu*. Mer. *scònciu*. Guastu.
sconclùdere, → disfare.
sconcordànza, f. Dial. Com. *discordanzia*.
sconcòrde, agg. Dial. Com. *discuncordu*.
sconcòrdia, f. Dial. Com. *discuncordia*.
scondìto, agg. Log. *iscundidu*. Isaboriadu.
sconfacèvole, → sconvenevole.
sconfèrma, f., ritrattassione de una nova dada.
sconfessàre, v. a., negare una cosa affirmada.
sconficcàre, v. a. coi deriv. Log. *isgiaittare*. Mer. *scravai*. Sett. *ilciodà*.
sconfidànza, f. Dial. Com. *diffidanzia*.
sconfidàre, → diffidare.
sconfiggere, v. a. Log. *destruire*. Mer. *-ìri*. Bincher in battaglia su esercitu.
sconfitta, f. Dial. Com. *isconfitta*. Guastu, ruina.
sconfitto, agg. Dial. Com. *isconfittu*.

sconfòndere, v. a. Log. *disordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sconfortamènto, m. Dial. Com. *isconfortu*.
sconfortàre, v. a. Log. *isconfortare*, *iscoraggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Perder su coraggiu.
sconforto, m. Dial. Com. *isconfortu*. Disconsolu.
scongiùngere, → disgiungere.
scongiuràre, v. a. coi deriv. Log. *iscongiulare*, *iscongiurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bogare su dimoniu. Pregare cum instanzia.
scongiùro, m. Dial. Com. *iscongiùru*.
sconnessiòne, f. Dial. Com. *discordanzia*.
sconnèsso, agg. Log. *iscunnessu*, *distaccadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
sconnèttere, v. a. Log. *disunire*. Mer. *-ìri*.
sconocchiàre, v. a. Log. *falarende sa pubada*.
sconoscènte, agg. Log. *disconnòschidu*, *ingratu*.
sconoscentemènte, avv. Log. *ingratamente*. Mer. Sett. *-ti*. In manera ingrata.
sconoscènza, f. Log. *ingratitudine*. Mer. Sett. *-ni*.
sconòscere, v. a. Log. *essere ingratu*. Mer. *èssiri ingratu*. Sett. *essè ingratu*.
sconoscimènto, → sconoscenza.
sconosciùto, agg. Dial. Com. *incògnitu*. Oscuru.
sconquassàre, v. a. coi deriv. Log. *isconquassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dilabare, guastare.
sconquàsso, m. Dial. Com. *sconquassu*. Ruina.
sconsacràre, v. a. Log. *profanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sconsentìre, v. n. Log. *discunsentire*. Mer. *-ìri*.
sconsiderànza, f. Dial. Com. *inavvertenzia*.
sconsideratamènte, avv. Log. *inavvertidamente*. Mer. *-ti*. Senza riflexione.
sconsideratèzza, f. Dial. Com. *innavvertenzia*.
sconsideràto, agg. Log. *isconsideradu*. Mer. *-àu*.
sconsideraziòne, → sconsideratezza.
sconsigliàre, v. a. Log. *dissuadire*. Mer. *dissuadìri*.
sconsigliatèzza, f. Dial. Com. *imprudenzia*.
sconsigliàto, agg. Dial. Com. *dissuasu*. Dissuadidu.
sconsolamènto, m. Dial. Com. *isconsolu*.
sconsolàre, v. a. coi deriv. Log. *isconsolare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Affliggire, addolorare.
sconsolatamènte, avv. Log. *isconsoladamente*.
scontàre, v. a. Log. *iscontare*. Sett. *-à*. Mer. *scontai*.
scontentàre, v. a. Log. *discuntentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scontentèzza, f. Log. Mer. *discuntentesa*.
scontènto, m. Dial. Com. *discuntentu*. Disgustu.
scontessitùra, f. Dial. Com. *disordinamentu*.
scontinuàre, v. a. Log. *interrumpere*. Mer. *-ùmpiri*.
scònto, m. Dial. Com. *iscontu*, *scontu*.
scontòrcere, v. a. Log. *foscigare*, *forfigare*. Mer. *tròciri*. Sett. *tolzì*.
scontorcìo, m. Dial. Com. *storta*, *istorta*.
scontòrto, agg. Dial. Com. *tortu*, *istortu*.
scontraffàre, v. n. Log. *isfiguraresi*. Mer. *contraffaisì*. Sett. *contrafassi*.
scontramènto, m. Dial. Com. *incontru*.
scontràre, v. a. Log. *incontrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scontràta, f. Dial. Com. *incontru*.
scontràzzo, m. Dial. Com. *incontru*. Attoppu.
scòntro, m. Dial. Com. *incontru*.
sconturbàre, v. a. Log. *disturbare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scontùrbo, → scompiglio.
sconvenèvole, agg., qui non cumbenit.
sconvenevolmènte, avv. Log. *discunvenientemente*.
sconveniènte, agg. Log. *discunveniente*.
sconveniènza, -venenza, f. Dial. Com. *discunvenienzia*. Incunvenienzia.
sconvenìre, v. n. Log. *discumbènnere*. Mer. *non cumbeniri*. Sett. *discunvenì*.
sconvòlgere, v. a. coi deriv. Log. *disordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Iscompigliare, morigare.
sconvòlto, agg. Log. *disordinadu*. Mer. *-àu*. Sett. *disordinatu*.
scòpa, f. Log. *iscoba*. Mer. *scova*. Sett. *iscobba*.
scopagnògne, → furfante.
scopamestièri, m., qui principiat tantas artes et non nde sighit niuna.
scopapollài, → mascalzone.
scopàre, v. a. Log. *mundare*. Sett. *-à*. Mer. *scovai*.
scopatùra, f. Log. Sett. *alga*. Mer. *àliga*.
scopazzòne, → scapezzone.
scoperchiàre, v. a. Log. *iscobèrrere*. Mer. *scobèrriri*. Sett. *scuoprì*. Iscovaccare.
scopèrta, f. Dial. Com. *iscoberta*, *scoberta*.
scopertamènte, avv. Log. *palesemente*. Mer. Sett. *palesementi*. Manifestamente.
scopèrto, agg. e m. Dial. Com. *iscobertu*. Allo scoperto, *in abbertu*. A fronte scoperta, *a faccia parada*.
scopètta, f. Log. Sett. *industria*, *imbrustia*. Mer. *spumadori*.
scopettàre, v. a. Log. *imbrustiare*. Sett. *-à*. Mer. *spumai*.
scòpo, m. Dial. Com. *iscopu*. Fine.
scoppettàta, f. Log. *zàcchida*, *-du*, *zoccu*. Mer. *scuppettada*. Rumore.
scoppiacuòre, → crepacuore.
scoppiàre, v. a. coi deriv. Log. *iscoppiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Zoccare, segaresi, fagher rumore.
scoppiettàre, v. n. Log. *zoccare*, *zoccheddare*. Mer. *strepitai*. Fagher rumore de sa linna quando brujat.
scoppiettìo, m. Log. *rumore*. Mer. Sett. *-òri*.
scoppiètto, m. Log. Sett. *iscuppette*, *scuppetta*.
scòppio, m. Log. *zoccu*, *zàcchidu*. Mer. *arremoriu*. Sett. *rumore*.
scoprìre, v. a. coi deriv. Log. *iscoberrere*. Mer. *scoberriri*. Sett. *iscoprì*.
scopulòso, agg., pienu de iscoglios.
scoraggiàre, scorare, v. a. coi deriv. Log. *iscoraggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Disanimare.
scorbacchiàre, v. a. Log. *manciare de tinta*.
scòrbio, m. Log. *mancia de tinta*. Fig. *cosa imperfecta*.
scòrbuto, scorbùto, m. Dial. Com. *scòrbutu*. Maladia de sas zinzias.
scorcàre, v. n. Log. *pesàresi*. Mer. *pesaisì*. Sett. *pesassi*.
scorciàre, v. a. Log. *abbreviare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scorciatòja, f., caminu curzu, qui abbreviat.
scòrcio, m. Log. *fine*. Mer. Sett. *fini*. Abbreviamentu. Positura de cosa qui cumparit curza.
scordamènto, → dimenticanza.
scordànza, → discordanza.
scordàre, v. a. Log. *discordare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scordèvole, agg., de paga memoria.
scoreggia, f. Log. Mer. *corrìa* → coreggia.
scoreggiàre, v. a. Log. *iscudere cum corria*, *istaffilare*. *Troddiare*.
scoreggiàta, f. Log. *iscorriàda*. Colpu de corrìa.

scòrgere, v. a. Log. *distinghere*. Mer. *distinghiri*. Sett. *distinghì*. Sebestare, abbizare.
scòria, f. Log. *ferrina*. Materia qui si separat dai sos metallos in su fogu.
scornabècco, m. Log. *mudeju burdu*, pianta.
scornacchiamènto, → cicalìo, cicalata.
scornacchiàre, v. a. Log. *ciacciarare*. Avvilire.
scornàre, v. a. Log. *iscorrare*. Fig. *beffare*.
scorneggiàre, v. a. Log. *incorrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scorniciàre, v. a., fagher guarnizas.
scòrno, m. Dial. Com. *ignominia*. Birgonza.
scoronàre, v. a. Log. *ismuzzurrare*. Segare sas arveres a corona.
scoronciàre, v. n., tenner in manu su Rosariu, factende bider de lu narrer.
scorpacciàta, f. Log. *attattàda*. Mer. *sazzàda*.
scorpàre, v. n. Log. *attattare*. Mer. *sazzai*.
scorpìna, f., s'iscorpione femina.
scorpiòne, f. Log. *iscorpione*. Mer. Sett. *-òni*.
scorpionìsta, m., qui faeddat male a palas.
scorporàre, v. n. Log. *separare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scòrporo, m., -razione f. Log. *separatione*. Mer. *-zioni*. Iscorporu.
scorrazzàre, v. n., cùrrere per i su logu.
scorrèggere, v. a., fagher iscurregidu, isreguladu.
scorrènza, f. Log. *cussu*, *cussos* → cacajuola.
scorrère, v. n. Log. *iscurrere*. Mer. *scùrriri*. Sett. *iscurrì*. Passare, accabbare.
scorrerìa, f. Dial. Com. *iscurrerìa*. Guastu qui faghet un'esercitu in paisu inimigu.
scorrettamènte, avv. Log. *iscurrettamente*. Mer. *-ti*.
scorrètto, agg., iscurrettu, dissolutu, disonestu.
scorrèvole, agg., qui iscurret liberamente.
scorreziòne, f., errore de iscriptura.
scorribànda, -bàndola → giravolta.
scorritòjo, → scorsojo.
scorrubbiàrsi, → crucciare, adirarsi.
scorrubbiòso, agg. Log. *arrabbiadittu*. Mer. *inchietosu*. Velenosu.
scorseggiare, v. n., fagher de su corsale.
scorsìvo, agg., qui eccitat sos cussos.
scòrso, m., isreguladesa. Agg. passadu, iscùrridu.
scorsòjo, agg., nodo scorsojo, *nodu currente*.
scòrta, f. Dial. Com. *ghia*. Cumpagnia.
scortamènte, → accortamente.
scortàre, v. a. (*o* str.) → accorciare, abbreviare. (*o* lar.) Log. *ghiare*, *accumpagnare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scortatòre, → puttaniere.
scortecciàre, v. a. Log. *iscorzolare*. Mer. *bogai su scroxu*.
scortèse, agg. Dial. Com. *rusticu*, *iscortesu*.
scortesemènte, avv. Log. *rusticamente*. Mer. Sett. *rusticamenti*.
scortesìa, f. Log. *inzivilidade*. Mer. *-àdi*.
scorticapidòcchi, → spilorcio, avaro.
scorticàre, v. a. coi deriv. Log. *iscorzare*. Mer. *scroxai*. Sett. *iscoglià*. Isbucciare, ispuligare.
scorticatòjo, m., bulteddu, o logu de iscorzare.
scorticatòre, m. Log. *iscorzadore*. Mer. *scroxadori*. Sett. *iscogliadori*.
scortichìno, m. Log. *leppa pro iscorzare*.
scortinàre, v. a., disfagher sa cortina de sa fortesa.
scòrto, (*o* str.) → scorcio.
scòrto, agg. Log. *bidu*. Mer. Sett. *vistu*. Abbizadu.
scòrza, f. Log. *iscorza*. Mer. *scròxiu*. Sett. *buccia*.
scorzàle, agg., de iscorza.
scorzàre, v. a. Log. *isbucciare*. Sett. *-à*. Mer. *scroxiai*. Sett. *isbuccià*.
scorzòne, m., serpente meda velenosu.
scorzùto, agg., qui hat meda buccia.
scoscèndere, v. a. Log. *ispaccare*. Mer. *-ài*.
scoscèso, agg. Dial. Com. *iscoscesu*, *dirupadu*.
scosciàre, v. a. Log. *iscosciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scoscienziàto, agg. Log. *iscunsenziadu*.
scòscio, m. Dial. Com. *precipiziu*.
scòssa, f. Dial. Com. *iscossa*, *scossa*.
scossàre, v. a. Log. *agitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scossìo, m. Log. *àrgada*. Mer. *òrganu*.
scòsso, agg. Log. *agitadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
scostamènto, m. Dial. Com. *iscostamentu*.
scostàre, v. a. Log. *iscostare*, *allontanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scostumatamènte, avv. Log. *iscostumadamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
scostumatèzza, f. Log. Mer. *iscostumadesa*.
scostumàto, agg. Log. *iscostumadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Iscandalosu.
scostùme, m. Log. Mer. *iscostumadesa*.
scotennàre, v. a. Log. *ispizulare*. Mer. *spilloncai*.
scotennàto, m. Dial. Com. *lardu*. Agg. *ispizuladu*.
scotennatòjo, m., istrum. de ferru pro razzigare o apparizare su terrinu.
scoticàre, v. a., razzigare sos campos, apparizare.
scotimènto, m. Dial. Com. *iscotimentu*.
scotitòjo, m., vasu pertuntu ue si ponet s'insalada pro la fagher isguttare.
scòto, m. Log. *iscotu*. Drappo.
scòtola, f., bulteddu o mattòlu pro mazare linu.
scotolàre, v. a. Log. *mazare linu*.
scotolatùra, f. Log. *lisca*.
scotomìa, f., vertigine, oscuramentu de vista.
scòtta, f. Log. *giotta*. Seru de su regottu.
scottamènto, m. Log. *iscottamentu*.
scottàre, v. a. Log. *iscottare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ischeddare, iscarmentare.
scottatùra, f. Log. *iscottadura*.
scòtto, m. Log. *parte*. Mer. Sett. *-ti*. Parte qui toccat ad ognunu in su rangiu.
scovàre, -vacciare, v. a. Log. *istanare*. Bogare sa fera dai sa tana.
scoverchiàre, → scoperchiare.
scovìglia, → spazzatura.
scovrìre, → scoprire.
scozzàre, v. a., fagher, ammisciare sas cartas.
scozzonàre, v. a. Log. *domare sos caddos*. Mer. *domai*. Sett. *-à*.
scozzòne, m., domadore de caddos.
scrànna, f. Log. *banchittu*. Seder a scranna, *cumandare*, *narrer sentenzias*.
screanzàto, agg., senza crianzia, rustigu.
screàto, agg., creschidu a istentu, imperfectu.
credènte, → miscredente.
scrèdere, v. a., non creere su qui creiat.
screditàre, → discreditare.
scrèdito, m. Dial. Com. *discreditu*.
scremento, → escremento.

screpazzàre, → sghignazzare.
screpìo, m. Log. *rumore*. Mer. Sett. *rumori*.
screpolàre, v. n. Log. *chinnire*, *filare*. Mer. *schinnìri*. Sett. *filà*. Abberrersi.
screpolatùra, f. Log. Mer. *filadura*.
scrèpolo, m. Log. Mer. *filadura* → fessura.
scrèscere, → scemare.
screspàre, v. n., disfagher sas pijas, o crispas.
screziàre, v. a. Log. *randinare*, *tingher a plus colores*. Pintirinare.
scrèzio, m. Dial. Com. *discordia*. Variedade de plus colores. Randinadura.
scrìba, m. Dial. Com. *iscriba*, *scriba*.
scribacchìno, m., qui iscriet cosas de nudda.
scricchiolàre, v. n. Log. *zoccàre*, si narat de cosas quando si segant, o de sos poddighes.
scricchiolàta, f. Log. Sett. *zoccu*. Mer. *zicchirriu*.
scrìccio, -ìcciolo, m. Log. *nanni*, puzone.
scrìgno, m. Dial. Com. *iscrianìa*. Forzeri.
scrignùto, agg. Log. Sett. *zumbòsu*. Mer. *gobbosu*.
scrimàglia, f. Dial. Com. *reparu*, *difesa*.
scriminatùra, f. Mer. *gringiera*. Divisione de sos pilos de conca. Riga.
scrinàre, v. a., isolvere, o segare sos pilos.
scrinàrio, m., ispecie de archivista.
scrìtta, f. Dial. Com. *scrittura*. Iscriptura.
scrìtto, agg. Dial. Com. *iscrittu*, *iscriptu*.
scrittòjo, m. Dial. Com. *istudiu*. Appusentu pro iscriere, o pro istudiare.
scrittòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
scrittùra, f. Dial. Com. *iscriptura*. Scrittura.
scritturàle, m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
scritturàre, v. a., distender in iscriptu. Fagher iscriptura ad s'impresariu. Iscriere ogni cosa.
scrivacchiàre, v. a., iscriere malamente.
scrivanerìa, f., impleu de s'iscrianu.
scrivanìa, f. Dial. Com. *iscriania*.
scrivàno, m. Dial. Com. *iscrianu*.
scrivènte, m. Mer. *scriventi*. Qui iscriet.
scrìvere, v. a. Log. *iscriere*. Mer. *-ìri*. Sett. *iscribì*.
scròba, f. Voc. Lat. → fossa.
scroccàre, v. a. Log. *iscroccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scroccatòre, m. Log. *iscroccadore*. Mer. Sett. *-òri*.
scrocchètto, m., su rumore qui si faghet cum sas laras quando si assazat unu liquore.
scrocchìno, m. Log. *iscroccadore*. Mer. Sett. *-òri*.
scròcchio, m. Dial. Com. *usura*, quando si leat una cosa troppu a caru.
scròcco, m. Log. *iscroccu*. A iscroccu, *senza paga*. Mer. *debadas*.
scroccòne, m. Log. *iscroccone*. Mer. Sett. *-òni*.
scròfa, f. Log. *sue* → troja.
scròfano, m., ispecie de pische de mare.
scròfola, f. Dial. Com. *iscrofola*. Tumore.
scrofolòso, agg. Dial. Com. *iscrofolosu*.
scrollàre, v. a. Log. *movere* → crollare.
scròllo, m. Dial. Com. *iscossa*.
scròpolo, m. Dial. Com. *scrupulu*, pesu.
scrosciàre, v. n. Log. *zaccheddare*. Mer. *zaccarrai*.
scròscio, m. Log. *bullone*. Ridere a scroscio, *riere a iscraccallu*.
scrostàre, v. a. Log. *iscrostare*. Bogare sa crosta.
scròto, m. Log. *coza*, buscia de sos buttones.
scrunàre, v. a. Log. *isculare*. Mer. *isculai s'agu*.
scrupoleggiàre, v. n., tenner iscrupulos.
scrùpolo, m. Dial. Com. *iscrupulu*.
scrupolosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
scrupolosità, f. Log. *scrupolosidade*. Mer. *-àdi*.
scrupolòso, agg. Dial. Com. *iscrupolosu*.
scrutàre, scrutinare, v. a. Log. *iscrutinare*, *investigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
scrutinatòre, m. Log. *iscrutinadore*. Mer. *-òri*.
scrutìnio, m. Dial. Com. *iscrutiniu*.
scucchiaràre, v. n., fagher rumore cum cocciaris.
scucìre, v. a. Log. *iscosìre*. Mer. *iscosìri*. Sett. *iscuxì*.
scudàjo, m., qui faghet iscudos.
scudàto, → protetto, difeso.
scuderìa, f. Log. *istalla*. Mer. Sett. *istadda*.
scudètto, m. Log. *isticcu de inferchidura*. Iscudu de armas. Prancia de frisciu.
scudicciuòlo, m., iscudu minore.
scudière, m. Dial. Com. *iscudieri*.
scudiscìare, v. a. Log. *iscuder cum fuettu*. Mer. *attrippai cum zironia*, *frustai*.
scudisciàta, f. Log. *innerviada*. Mer. *ziroviada*.
scudìscio, m. Log. *nerviu*, *fuette*. Mer. *zironia*, *fuettu*. Sett. *fuettu*.
scùdo, m. Log. *iscudu*, *scudu*.
scùffia, f. Dial. Com. *iscoffia*, *scuffia*.
scuffiàra, agg. e f., qui faghet iscoffias.
scuffiàre, v. a., mandigare avidamente.
scuffina, m., lima pro linna, raspa.
scuffinàre, v. a. Log. *limare*, *raspare*. Mer. *limài*, *raspai*. Sett. *-à*.
scuffiòne, m. Dial. Com. *iscuffiottu*. Iscuffione.
sculacciàre, v. a. Log. *isculivitare*. Mer. *innadiai*.
sculacciàta, f. Log. *isculivitada*. Mer. *isculacciada*.
sculacciòne, m. Log. *isculazzada*.
sculettàre, v. n. Log. *isculiare*, *agitare su culu*.
sculmàto, m., maladia de caddos a pès.
scultàre, sculpere → scolpire.
scùlto, agg. Log. *isculpidu*. Mer. *sculpìu*.
scultòre, m. Log. *iscultore*. Mer. Sett. *iscultori*.
scultrìce, f. Dial. Com. *iscultora*.
scultùra, f. Dial. Com. *iscultura*.
scumaruòla, f. Log. Sett. *trudda pertunta*. Mer. *cugliera de spumai*.
scuojàre, v. a. Log. *iscorzare*. Mer. *scroxai*. Sett. *iscoglià*. Bogare su corzu.
scuòla, f. Dial. Com. *iscola*.
scuoràre, → scorare, scoraggiare.
scuòtere, v. a. Log. *iscotere*. Mer. *scotiri*. Sett. *scotì*. Agitare, liberaresi.
scuotimènto, m. Dial. Com. *iscotimentu*.
scuotitòjo, m., istrum. pro iscutinare.
scuràre, → oscurare.
scùre, f. Log. *bistrale*. Mer. *seguri*. Sett. *istradizona*.
scurèzza, f. Log. *iscuru*. Mer. *scurìu*. Sett. *bùgiu*.
scuriàda, -àta, f. Log. *istaffile de corrias*.
scurìre, v. a., rendere oscuru.
scurìscio, scurisciare → scudiscio, scudisciare.
scurità, f. Log. *iscuridade*. Mer. *scuridadi*. Buju.

scùro, m. ed agg. → scurezza.
scurrìle, agg. Dial. Com. *ridiculu*. Buffone.
scurrilità, f. Log. Mer. *buffonada*. Sett. *-àta*.
scùsa, f. Log. *iscuja*. Mer. Sett. *iscusa*.
scusàre, v. a. coi deriv. Log. *iscusare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Iscujare, giustificare, disculpare.
scùsso, agg., privadu, ispozadu de totu. Mangiare pane scusso, *mandigare pane asciuttu*.
scùtica, f. Voc. Lat. → sferza, staffile.
scutìfero, agg., qui portat iscudu.
scùto, m. Dial. Com. *ischifu*, *barchitta*.
sdàrsi, v. n. p., arrendersi, impreittiosire.
sdebitàre, v. a. Log. *satisfagher*, *bessire de obbligatione*. Mer. *soddisfai*. Isdepidare.
sdegnàre, v. a. coi deriv. Log. *arrabbiare*. Sett. *-à*. Mer. *inchietai*. Arrabbiaresi, fagher arrabbiare.
sdegnatamènte, -gnosamente, avv. Log. *isdegnosamente*, *arrabbiadamente*. Sett. *-ti*. Mer. *inchietosamenti*.
sdègno, m. Log. *arrabbiu*. Mer. *inchietudini*.
sdegnòso, agg. Log. *airadu*. Mer. *inchietu*.
sdentàre, v. a. Log. *isdentigare*. Mer. *sdentai*.
sdentàto, agg. Log. *isdentigadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *sdentau*.
sdiacciàre, Log. *isolversi de sa biddia*.
sdicèvole, → disdicevole.
sdigiunàre, v. a. Log. *segare su deunzu*. Mer. *segai su degiunu*.
sdilacciàre, v. a. Log. *istrobeire*, *isolvere*. Mer. *sciogliri*. Sett. *iscioglì*.
sdilinquimènto, → deliquio, svenimento.
sdilinquìre, → intenerire, indebolire.
sdimenticàre, v. a. coi deriv. Log. *ismentigare*. Sett. *-à*. Mer. *scaresciri* → dimenticare.
sdimèntico, agg. Log. *ismentigadittu*.
sdipìgnere, v. a., isburrare sas pinturas.
sdìre, → disdire, ritrattarsi.
sdiricciàre, v. a., bogare sa castanza dai sa prima buccia.
sdisocchiàre, v. a., isojare, bogare sos ojos.
sdivezzàre, v. a. Log. *isvissiare* → divezzare.
sdoganàre, v. a. Log. *isdoganare*. Sett. *-à*. Mer. *bogai de duana*, *sduanai*.
sdogàre, v. a. Log. *isdoare*. Bogare de pare sas doas de sa cuba.
sdogliàre, sdolere, v. n., bessire dai dolores.
sdolcinàto, agg. Log. *isgarbadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
sdonnàre, v. a., ponner in libertade.
sdonneàre, v. n. Log. *disinamorare*. Mer. *-ài*.
sdonzellàrsi, m., giogazzare comente pizzinnas.
sdoppiàre, v. a. Log. *isdoppiare*. Contrariu de addoppiare.
sdormentàre, → destare, svegliare.
sdossàre, v. a. e n. p. → esonerare, disimpegnare.
sdottoràre, v. a., bogare dai duttore.
sdrajàrsi, v. n. p. Log. *isterrujaresi*. Mer. *sdrajaisì*.
sdrajàta, f. Log. *isterrujada*. Isbranconada.
sdrajòne, agg. Log. *isterrujadu*.
sdrisciàre, -ìre, v. n. Log. *pibisare*, lusingare.
sdrucciolamènto, m. Log. *iscadriamentu*. Mer. Sett. *liscinamentu*. Trambuccada.
sdrucciolàre, v. n. Log. *iscadriare*. Mer. *liscinai*. Sett. *-à*. Trambuccare.
sdrucciolèvole, agg. Log. *iscadriajòlu*, *-driadìttu*. Mer. Sett. *liscinosu*.
sdrucciolevolmènte, avv. Log. *iscadriadittu*.
sdrùcciolo, m. Log. *iscadriada*. Mer. Sett. *liscinada*. Verso sdrucciolo, qui hat s'accentu in sa sillaba antipenultima.
sdrucciolòne, avv. Log. *a iscadriu*.
sdrucciolòso, agg. Log. *iscadriadittu*.
sdrùcio, m. Log. Mer. *iscosidura*.
sdrucìre, v. a. Log. *iscosire*. Mer. *scosiri*. Sett. *iscuxì*. Bogare de pare.
sdrucìto, agg. Log. *iscosidu*. Mer. *scosiu*.
sdrucìto, m. Log. *sperradura*. Mer. *sgarradura*.
sdrucitùra, f. Log. *iscosidura*. Sett. *iscoxitura*.
sduràre, v. a. Log. *ammoddigare*. Mer. *ammoddiai*.
sdùrre, → deviare.
se, partic. e pron. Dial. Com. *si*. Se fa, *si faghet*. Da sè, *dai se*, sopra sè, *subra ipsu*.
sebbène, cong. Dial. Com. *mancari*. Sibbenes.
secàre, → segare, tagliare.
sècca, f. Log. Mer. *sicca*. Sett. *secca*.
seccafistole, agg. Dial. Com. *importunu*.
seccàggine, f. Log. Sett. *siccagna*. Metaf. *infadu*.
seccagginòso, agg., qui hat medas ramos siccos.
seccàgna, → secca.
seccamènte, avv. Log. *siccamente*. Mer. *-ènti*.
seccamènto, m. Log. *siccagna* → siccità.
seccàre, v. a. Log. *siccare*. Mer. *-ài*. Sett. *seccà*.
seccatìccia, f. Log. Mer. *linna sicca*.
seccatòjo, m., logu pro siccare, pro asciuttare.
seccatòre, m. Dial. Com. *importunu*. Infadosu.
seccatùra, f. Log. Mer. *siccatura*. Sett. *seccatura*.
seccherèccio, agg. Log. Mer. *siccu*. Sett. *seccu*.
secchèzza, f. Log. Mer. *aridesa*.
sècchia, f. Log. *istagnàle*, *upuàle*. Mer. *carcida* (se di legno *baddironi*). Sett. *istagnali*.
secchiàta, f. Log. *istagnialada*. Quant'istat in s'istagnale.
secchièllo, m. Log. *upu*. Mer. *casiddeddu*.
sècchio, m. Log. *moiteddu*. Mer. *casiddu*.
secchiolìna, f. Log. *abbasantera*. Mer. *acquasantera*. Sett. *ebasantera*.
sèccia, f. Log. *istùla*, ma propr. sa paza qui restat attaccada ad sa canna de su trigu.
sècco, agg. Log. *siccu*. Mer. *sicca*. Sett. *seccu*.
seccùme, m., frasca sicca de sas arveres.
secentìsta, m., iscriptore de su seculu XVI.
secessiòne, f. Dial. Com. *partenzia*.
secèsso, m. Voc. Lat. → recesso, ritiro. Scaricare per secesso, *evacuare*.
sèco, Log. Mer. *cum ipsu*, *issu*. Sett. *cun eddu*.
secolàre, agg. Dial. Com. *mundanu*. De seculu.
secolàre, m. Log. *seculare*. Mer. Sett. *seculari*.
secolarèsco, agg. Log. *seculare*. Mer. Sett. *-ri*.
secolarizzàre, v. a. Log. *secularizzare*. Mer. *-ài*.
sècolo, m. Dial. Com. *seculu*.
secònda, -dìna, f. Dial. Com. *secundina*.
secondamènte, avv. Log. *segundamente*. Mer. *-ti*.
secondàre, v. a. Log. *segundare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
secondariamènte, avv. Log. *segundariamente*. Mer. Sett. *-ènti*. In segundu logu.
secondàrio, agg. Dial. Com. *segundariu*.
secondìno, m., subtacanzilleri de presone.
secòndo, agg. ed avv. Dial. Com. *segundu*.

secondogènito, agg. Dial. Com. *segundugenitu*.
secretàrio, secreto → segretario, segreto.
secreziòne, f., separatione facta de sos umores de su corpus.
securamènte, avv. Log. *seguramente*. Mer. Sett. *-ti*.
secùre, → scure.
securità, f. Log. Mer. *seguresa*. Sett. *-èzia*.
secùro, agg. Dial. Com. *seguru*.
sedanìna, agg., appiu areste.
sedàre, v. a. Log. *calmare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sedatamènte, avv. Log. *asseliadamente*.
sède, f. Log. *sede*. Mer. Sett. *sedi*.
sedentàrio, agg. Dial. Com. *sedentariu*.
sedère, m. Log. *sezzidorzu*. Sas nadigas.
sedère, v. a. Log. *sèzzere*. Mer. *sèzziri*. Sett. *posà*.
sèdia, f. Log. *cadrea*. Mer. *cadìra*. Sett. *caddrèa*.
sèdici, agg. Log. *sèighi*. Mer. *sèxi*. Sett. *sedizi*.
sedìle, m. Log. *bancu*. Mer. *scannu*.
sedimènto, m. Log. *funduluza*. Mer. *fundurulla*.
sedimentòso, agg., qui faghet funduluza.
sediziòne, f. Dial. Com. *tumultu*.
sediziòso, agg. Dial. Com. *revoluzionariu*.
sedòtto, agg. Log. *seduìdu*. Mer. *sedùsiu*. Sett. *seduzìtu*.
seducènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
seducimènto, m. Dial. Com. *seducimentu*.
sedulità, f. Dial. Com. *diligenzia*. Esattesa.
sedùrre, v. n. Log. *seduire*. Mer. *sedùsiri*. Sett. *seduzì*. Ingannare, traviare.
sedùta, f. Log. *sèzzida* → sessione.
seduttòre, m. Log. *-òre*. Mer. Sett. *-òri*.
seduttòrio, agg. Dial. Com. *seduttoriu*.
seduziòne, f. Dial. Com. *ingannu*.
sèga, f. Dial. Com. *serra*.
sègala, -le, f., ispecie de trigu nieddu.
segalìgno, agg., de cumplexione lanza, sicca.
segàre, v. a. Log. *segare*. Mer. *arrogai*. Sett. *taglià*. Serrare, messare.
segatìccio, agg., aptu a si poder serrare.
segatòre, m. Log. *serradore*. Mer. *-òri*.
segatùra, f. Dial. Com. *serradura*.
segavène, m., tirannu pro propriu interesse.
seggètta, f. Dial. Com. *portantina*.
seggettière, m., su qui jughet sa portantina.
sèggia, f. Log. *cadrea*. Mer. *cadìra*. Sett. *caddrea*.
sèggio, m. Dial. Com. *postu*. Cadrea.
sèggiola, f. Log. *cadrea a brazzos*.
seggiolòne, m. Log. *cadreone*. Mer. *cadironi*.
seghètta, f. Log. *serrighedda*. Mer. *-xèdda*.
seghettàto, agg., intagliadu a modu de serra.
segmènto, → semmento.
segnacàso, m. Dial. Com. *segnacasu*. Articulu.
segnàcolo, m. Dial. Com. *contrassignu*.
segnalàre, v. a. Log. *segnalare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
segnalatamènte, avv. Log. *segnaladamente*. Mer. *-ti*.
segnalàto, agg. Log. *-àdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
segnàle, m. Log. *signale*. Mer. Sett. *signali*.
segnàre, v. a. Log. *signare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Firmare, marcare, fagher su signu.
segnatamènte, avv. Log. *signadamente*. Mer. *-ti*.
segnàto, agg. Log. *notadu*. Mer. *-àu*. Signadu.
segnatòjo, m., istrumentu pro imprimer signu.
segnatùra, f. Dial. Com. *signu*, *signadura*.
sègno, m. Log. *segnale*. Mer. Sett. *-àli*. Figura, signu, meria, zinnu, vestigiu.
segnòre, → signore.
sègo, m. Dial. Com. *seu*.
sègolo, m. Log. *pudajòla*. Mer. *pudazza*.
segòne, m. Log. *serramanna*. Mer. *serroni*.
segregàre, v. a. Log. *separare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
segrènna, agg., de persona lanza et sicca.
segrèta, f. Dial. Com. *segreta*, presone.
segretamènte, avv. Log. *segretamente*. Mer. *-ènti*.
segretariàto, agg. Log. *-àdu*. Sett. *-àtu*.
segretarièsco, agg. Dial. Com. *segretariescu*.
segretàrio, m. Dial. Com. *segretariu*.
segreterìa, f. Dial. Com. *segreteria*.
segretèzza, f. Log. Mer. *segretesa*. Sett. *-tèzia*.
segrèto, m. Dial. Com. *segretu*, *secretu*.
seguàce, agg. Log. *aderente*. Mer. Sett. *-ènti*.
seguènte, agg. Log. *sighente*. Mer. Sett. *-ènti*.
seguentemènte, avv. Log. *sighentemente*. Mer. Sett. *-ènti*.
seguènza, f. Log. *continuatione*. Mer. *-zioni*.
segùgio, m. Log. *braccu de tratta*.
seguimènto, m. Dial. Com. *sighimentu*.
seguitamènte, avv. Log. *sighidamente*. Mer. *-ti*.
seguitàre, v. a. Log. *sighire*. Mer. *sighiri*. Sett. *-ì*.
sèguito, agg. Dial. Com. *compagnia*. Progressu.
seguìto, agg. Log. *sighidu*. Mer. *sighìu*. Sett. *-ìtu*.
sei, Log. *sex*. Mer. *sesi*. Sett. *sei*.
sèlce, sèlice, f. Log. *pedra de attarzu*, *de cazzare fogu*. Mer. *perda de fogu*.
selciàre, v. a. Log. *impedrare*. Mer. *imperdai*. Sett. *impetrà*. Fagher a impedradu.
selciàta, f. Log. *impedradu*. Mer. *imperdau*.
selciòso, agg. Dial. Com. *selciosu*.
sèlla, f. Dial. Com. *sedda*.
sellàjo, m. Log. Sett. *seddaju*. Mer. *seddèri*.
sellàre, v. a. Log. *inseddare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sèlva, f. Log. Sett. *buscu*. Mer. *boscu*. Silva.
selvaggiamènte, avv., in modu selvaggiu.
selvaggìna, f., peta de fera, o de cazza.
selvàggio, agg. Dial. Com. *selvaggiu*.
selvaggiùme, → salvaggiume.
selvarèccio, agg., de silva, de buscu.
selvastrèlla, f. Dial. Com. *pimpinella*.
selvatichèzza, f. Log. Mer. *selvatichèsa*.
selvàtico, agg. Dial. Com. *selvaticu*. Rude.
selvòso, agg. Dial. Com. *silvosu*, *buscosu*.
sembiànte, -ànza, f. Log. *cara*. Mer. Sett. *faccia*.
sembiàre, → sembrare.
sème, m. Log. *semen*. Mer. *sèmini*. Sett. *semi*.
semènta, -te, f. Log. *sementa*. Semen.
sementàre, v. a. Log. *semenare*. Mer. *seminai*. Sett. *seminà*. Bettare su semen.
sementatòre, m. Log. *semenadore*. Mer. *-òri*.
semènza, f. Log. *semenza*. Semen.
semenzàjo, m. Log. *cuncolla*. Mer. *pipiniera*.
semenzìre, v. a. Log. *sirìre*. Fagher su semen.
semèstre, m. Log. *semestre*. Mer. Sett. *semestri*.
sèmi, partic. qui indicat sa mesidade.
semicanùto, agg. Log. *mesu canu*. Mer. *canudu*.
semicèrchio, m., mesu circulu.
semicircolàre, agg. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-àri*.
semicìrcolo, m. Dial. Com. *semicirculu*.

semicùpio, m., bagnu a mesidade de su corpus.
semidèo, m. Dial. Com. *semidèus*. Mesu deu.
semidòppio, m. Dial. Com. *semidoppiu*.
semidòtto, agg., mesu doctu.
semignùdo, m. Log. Mer. *mesu nudu*.
semimòrto, agg. Log. Mer. *mesu mortu*.
seminagiòne, f. Dial. Com. *semineriu*.
seminàjo, m., vivaju de sos os.
seminàre, v. a. coi deriv. Log. *semenare*. Sett. *-à*. Mer. *seminai*.
seminàrio, m. Dial. Com. *seminariu*.
seminarìsta, m. Dial. Com. *seminaristu*.
seminatùra, f. Log. *semenadura*. Mer. *-minadura*.
seminèlla, f. Log. *miccia*, camineddu de burvura pro dare fogu a sa mina.
seminùdo, agg. Log. Mer. *mesu nudu*.
semiparàlisi, f., paralisia imperfecta.
semipoèta, m. Log. Mer. *mesu poeta*.
semispènto, agg., mesu istudadu.
semivìvo, agg. Dial. Com. *semivivu*. Mesu biu.
semiviziòso, agg., vitiosu pro mesidade.
semmàna, → settimana.
sèmola, m. Log. Sett. *simula*. Mer. *simbula*.
semolèlla, f. Log. *simuledda*.
semolìno, m. Log. *succu*. Mer. *fregula*.
semolòso, agg. Log. *simulosu*. Mer. *simbulosu*.
semònzolo, m., ispecie de trigu minudu.
semovènte, agg., benes qui si movent comente est ogni ispecie de bestiamen.
sempiternamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
sempiternàre, v. a., fagher sempiternu.
sempitèrno, agg. Dial. Com. *sempiternu*.
sèmplice, agg. Log. *simplize*. Mer. Sett. *-zi*.
semplicemènte, avv. Log. *simplizemente*. Mer. Sett. *-ènti*. Solamente.
semplicètto, agg. Log. *simplotto*. Mer. *-òttu*.
sempliciòne, m. Log. *simplicione*.
semplicìsta, m., qui connoschet sas virtudes de sas herbas.
semplicità, f. Log. *simplicidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *simplizitai*.
sèmpre, avv. Log. *semper*, *sempre*. Mer. Sett. *-pri*.
semprevìva, f., -vo m., Log. *semprevivu*, fiore.
sèna, f. Dial. Com. *sena*. Herva medicinale.
sènape, sènapa, f. Log. *làssana*. Mer. *senapa*.
senapìsmo, m. Dial. Com. *senapìsmu*.
senàrio, agg. Dial. Com. *senàriu*, de sex numeros.
senàto, m. Log. *senadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
senatoconsùlto, m., deliberatione de su senadu.
senatòre, m. Log. *senadore*. Mer. *-òri*. Sett. *-tori*.
senatòrio, agg. Dial. Com. *senatoriu*.
senaziòne, f. Log. *ascione* → crescione.
sène, m. Log. *bezzu* → vecchio.
senettù, f. Log. *bezzesa* → vecchiezza.
sènici, f., tumores ad sa bula.
senìle, agg. Log. *bezzu*. Mer. *bècciu*. Sett. *vecciu*.
sènio, m., ultima bezzesa.
seniòre, m. Log. *bezzone*. Mannu, magnate.
sènno, m. Dial. Com. *giudiziu*. Sabiesa, prudenzia.
sèno, m. Mer. *sinu*. Sett. *senu*.
senòpia, f., ispecie de terra o tinta ruja.
sensàle, m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
sensatamènte, avv. Log. *sensadamente*. Mer. *-ti*.
sensatèzza, f. Log. Mer. *sabiesa*.
sensàto, agg. Log. *sensadu*. Mer. Sett. *sabiu*.
sensaziòne, f. Log. *sensazione*. Mer. Sett. *-òni*.
senserìa, f. Dial. Com. *sensalìa*.
sensìbile, agg. Log. *sensibile*. Mer. Sett. *-ili*.
sensibilità, f. Log. *-lidade*. Mer. *-àdi*.
sensibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sensificàre, v. a., dare, fagher sensu.
sensitìva, f. Dial. Com. *sensitiva*.
sensitìvo, sensivo, agg. Dial. Com. *sensivu*.
sènso, m. Dial. Com. *sensu*.
sensòrio, m. Dial. Com. *sensoriu*.
sensuàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
sensualità, f. Log. *sensualidade*. Mer. *-àdi*.
sensualmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sentàcchio, -acchioso, agg., qui hat sensu acutu.
sentàre, v. n. Log. *sèzzere*. Mer. *sèzziri*. Sett. *posà*.
sentènza, f. Dial. Com. *sentenzia*. Sententia.
sentenzeggiàre, v. n., narrer sententias.
sentenzialmènte, → sentenziosamente.
sentenziàre, v. a. Log. *sentenziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Judicare, cundannare cum sententia.
sentenziosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
sentenziòso, agg. Dial. Com. *sentenziosu*.
sentière, -ro, m. Dial. Com. *caminu*.
sentìme, m. Log. *dòlima*. De male bezzu.
sentimènto, m. Dial. Com. *sentimentu*.
sentimentòso, agg. Dial. Com. *sentimentosu*.
sentìna, f. Dial. Com. *sentina*. Fundu de nae.
sentinèlla, f. Dial. Com. *sentinella*.
sentìre, v. a. Log. *intendere*. Mer. *-iri*. Sett. *sentì*.
sentìta, → accortezza, sagacità.
sentitamènte, m. Log. *cautamente*. Mer. Sett. *-ti*.
sentìto, agg. Log. *intendidu*. Sett. *intesu*.
sentòre, m. Dial. Com. *fama*. Fiagu, iudiciu, rumore, sentimentu.
sènza, prep. Dial. Com. *senza*.
senziènte, agg., dotadu de sensu.
sepajuòla, f., puzoneddu de cresura.
separàre, v. a. coi deriv. Log. *separare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Disunire, dividere.
separatamènte, avv. Log. *separadamente*. Mer. *-ti*.
separaziòne, f. Log. *separatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
sepellìre, v. a. Log. *interrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sepellitòre, m. Log. *interradore*. Mer. Sett. *-òri*.
sepòlcro, m. Dial. Com. *sepulcru*. Tumba.
sepòlto, agg. Log. *interradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
sepoltùra, f. Dial. Com. *sepultura*. Tumba.
sèppia, f. Dial. Com. *seppia*.
sequèla, f., successu qui nde sighit.
sequènza, f., totu sas cartas de sa propria arma.
sequestràre, v. a. Log. *sequestrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sequestratàrio, m., cuddu a quie si faghet su sequestru.
sequestraziòne, f. Dial. Com. *sequestru*.
sequèstro, m. Dial. Com. *sequestru*.
ser, sere, m. Log. *segnore*. Mer. Sett. *segnori*.
sèra, f. Log. *sero*. Mer. *merì*. Sett. *sera*.
seràfico, agg. Dial. Com. *seraficu*.
serafìno, m. Dial. Com. *serafinu*.
seràle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
seralmènte, avv. Mer. *dognia merì*. Ogni sero.

serappuntìno, agg. Log. *literadeddu*.
seràta, f. Log. Mer. *serada*. Sett. *-àta*.
serbàre, v. a. Log. *conservare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
serbatòjo, m., logu serradu ue si cunservant animales, abba o piantas.
sèrbo, m. Dial. Com. *custodia*.
serenàre, v. n. Log. *aquietare*. Mer. *acchietai*. Sett. *-à*. Fagher serenu, passare sa nocte a serenu.
serenàta, f. Log. Mer. *serenada*. Sett. *serenata*.
serenità, f. Log. *serenidade*. Mer. *-àdi*, *serenitài*, de su tempus. Tranquillidade de animu.
serèno, m. e agg. Dial. Com. *serenu*.
serentìna, f. Log. *serentina*. Tramuntadu sole.
serfaccenda, m. Log. *fazzendone* → affannone.
serfedòcco, m. Log. *maccone*. Mer. *maccòni*.
sergènte, m. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sergozzòne, → sorgozzone.
seriamènte, avv. Log. *seriamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
sèrico, agg. Log. Mer. *de seda*. Sett. *di seta*.
sèrie, f. Log. *ordine*. Mer. Sett. *ordini*.
serietà, f. Log. *seriedade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-etai*.
sèrio, agg. Dial. Com. *seriu*. Grave, cuntegnosu.
seriogiocòso, agg., mistu de seriu et de jogu.
seriòso, agg. Log. *importante*. Mer. Sett. *gravi*.
sermargòtto, → scimunito.
sermènto, m. Dial. Com. *sarmentu*.
sermentòso, agg. Dial. Com. *sarmentosu*.
sermocinàre, v. a. Log. *preigare*. Mer. *predicai*.
sermocinaziòne, f. Dial. Com. *discursu*. Preiga.
sermollìno, m. Log. *armidda* → serpillo.
sermonàre, -neggiare → sermocinare.
sermonatòre, m., faeddadore qui faghet preigas.
sermòne, m. Log. *preiga*. Mer. *sermoni*. Sett. *predica*. Discursu.
seròcchia, → sorella.
serosità, f. Log. *serosidade*. Mer. *-àdi*.
seròso, agg. Dial. Com. *serosu*. Qui hat de seru.
serotinamènte, avv. Dial. Com. *tardu*.
serotìno, agg. Log. Sett. *tardìu*. Mer. *coàinu*.
serpàjo, m., logu de serpes, et meda umidu.
serpàto, agg., in colore de serpente. Iscaccadu.
sèrpe, m. Log. *serpente*. Mer. Sett. *-ènti*.
serpeggiàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Andare terra terra que serpente.
serpentàre, v. n. Log. *importunare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
serpentària, f., ispecie de herba.
serpentàrio, m., costellazione.
serpènte, m. Log. *serpente*. Mer. Sett. *-ènti*.
serpentìfero, agg., qui produit serpentes.
serpentìna, f. Dial. Com. *serpentina*. Ispecie de pedra, et roda de horolozu.
serpentìno, agg. Dial. Com. *serpentinu*.
serpentìno, m., ispecie de marmaru birde.
sèrpere, → serpeggiare.
serpìgine, → impetiggine.
serpìllo, Log. *armidda* → sermollino.
sèrqua, f., una dozina de cosas, oos, etc.
sèrra, f. Dial. Com. *serra* → sega.
serràglio, m. Dial. Com. *serragliu*. Reparu.
serràme, m. Log. Sett. *frisciu*. Mer. *tancadura*.
serràre, v. a. Log. *serrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
serratamènte, avv. Log. *istrintamente*. Mer. *-ti*.
serràto, agg. Log. *serradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Istrintu, unidu, compattu, fittu, segretu.
serratùra, f. Log. Sett. *frisciu*. Mer. *tancadura*.
sersaccènte, agg., presuntuosu, qui affectat de ischire.
sèrto, → ghirlanda, corona.
sèrva, f. Log. Sett. *servidora*. Mer. *serbidora*.
serväggio, → servitù.
servàre, v. a. coi deriv. → serbare, mantenere.
servidoràme, m. Log. *servidoramen*. Mer. *serbidoramini*.
servidòre, m. Log. *servidore*. Sett. *-òri*. Mer. *serbidori*. Teraccu.
servigiàle, m., servidore de ispidale.
servigiàna, f. Dial. Com. *mandataria* de monzas.
servìgio, m. Log. *servisciu*. Mer. *serbiziu*. Sett. *serviziu*. Negotiu, opera, faccenda.
servìle, agg. Log. *servile*. Mer. Sett. *-li*.
servilità, f. Log. *servilidade*. Mer. Sett. *-àdi*.
servilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
servìre, v. a. Log. *servire*. Mer. *serbìri*. Sett. *servì*.
servìto, m. Log. *servìdu*. Mer. *serbìu*. Sett. *servitu*.
servitù, f. Log. *servitudine*. Mer. *serbitudini*.
serviziàle, m. Dial. Com. *lavativu*. Ziringa.
servìzio, m. Log. *servìssiu*. Mer. *serbiziu*. Sett. *serviziu*.
sèrvo, m. Log. *servidore*. Sett. *-òri*. Mer. *serbidori*.
sèsamo, m., ispecie de pianta.
sessagenàrio, agg. Dial. Com. *sessagenariu*.
sessànta, f. Dial. Com. *sessanta*.
sessantìna, f. Dial. Com. *sessantina*.
sessènnio, m., ispaziu de sex annos.
sèssile, agg., qui est senza tenaghe.
sessiòne, f. Dial. Com. *cungressu*.
sessitùra, f. Log. *pijadura*, *pija*. Mer. *pinnica*.
sèsso, m. Dial. Com. *sessu*. Sexu.
sèssola, f. Log. *truddone pro bogare s'abba dai sa barca*. Mer. *sàssula*.
sèsta, f. Dial. Com. *sesta*, *sexta*.
sestàre, v. a. Log. *sestare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sestière, -ro, m., ispecie de misura de binu.
sestìna, f., istrofa de sex versos.
sèsto, m. Dial. Com. *sestu*. Ordine, misura. Agg. num. Dial. Com. *sestu*. Sextu.
sèstuplo, agg., qui cuntenet sex boltas.
sèta, f. Log. Mer. *seda*. Sett. *seta*.
setàceo, agg., simile ad sa seda.
setajuòlo, m., qui trabagliat drappos de seda.
sète, f. Log. *sidis*. Mer. *sidi*. Sett. *seti*, *seddi*.
seterìa, f. Log. Mer. *sederia*.
setificio, m., manifattura de sedas.
setìno, m. Dial. Com. *rasu*. Drappu de seda.
sètola, f. Log. *tudda*. Mer. Sett. *zudda*.
setolàre, v. a. Log. *imbustriare*. Mer. *spumai*.
setolinàjo, m., qui bendet imbrustias.
setolìno, m. Log. *imbrustiedda*, pro sas dentes.
setolòne, m. Log. *coa de caddu*, erba.
setolòso, setoso, agg., pienu de tuddas.
setòne, m., fune de tuddas.
sètta, f. Dial. Com. *setta*. Fazione.
settànta, f. Dial. Com. *settanta*.
settàrio, m. Dial. Com. *settariu*.
sètte, agg. Dial. Com. *sette*. Septe.

setteggiàre, v. n., fagher setta, combricula.
settèmbre, m. Log. Sett. *capidanni*. Mer. *settembri*, *cabudanni*.
settenàrio, agg. Dial. Com. *settenariu*.
settènnio, m., ispaziu de septe annos.
settentrionàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
settentrióne, m. Dial. Com. *tramuntana*.
settimàna, m. Log. *chida*. Mer. *cida*. Sett. *chedda*.
settimanalmènte, avv., ind'ogni chida.
settimàno, settimo, agg. Dial. Com. *settimu*.
settòre, m. Dial. Com. *anatomista*.
settuagenàrio, agg. Dial. Com. *de 70 annos*.
settuagèsima, f. Dial. Com. *settuagesima*.
sèttuplo, agg. Dial. Com. *sèttuplu*. Septe boltas.
seudoprofèta, m. Dial. Com. *falsu profeta*.
severamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
severàre, sevrare → sceverare.
severità, f. Log. *severidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tài*.
sevèro, agg. Dial. Com. *severu*.
sevìzia, → crudeltà.
sèvo, m. Dial. Com. *seu*. Agg. → crudele.
seziòne, f. Log. *divisione*. Mer. Sett. *-òni*.
sezzàjo, agg. Dial. Com. *ùltimu*, *ùrtimu*.
sèzzo, agg. Dial. Com. *ùltimu*, *ùrtimu*. Gullìu.
sfabbricàre, v. a. Log. *isfraigare*. Mer. *sfraigai*.
sfaccendàto, agg. Log. *isfazzendadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *isfaccendau*. Isfainadu.
sfaccettàre, v. a., segare a faccettas su diamante.
sfacchinàre, -neggiare → fadigare.
sfacciamènto, m., -ataggine, -atezza, f. Dial. Com. *isfacciamentu*. Audacia, imprudenzia.
sfacciatamènte, avv. Log. *isfacciadamente*. Mer. *-ti*.
sfacciàto, agg. Log. *isfacciadu*. Mer. *sfaccidu*.
sfacèlo, m., maladia qui attaccada una parte si estendet ad sas ateras.
sfacimènto, m. Log. *distruzione*. Mer. Sett. *-òni*.
sfaldàre, v. a., dividere in faldas, in pizos.
sfaldellàre, v. a., reduire in azzoleddas.
sfallìre, → errare, sbagliare.
sfalsàre, v. a., render falsos sos colpos in s'ischerma.
sfamàre, v. a. Log. *bogare su famine*.
sfamatùra, f. Log. *attatadura*. Mer. *sazzadura*.
sfanfanàre, v. a. Log. *destruire*. Mer. *-ìri*.
sfangàre, v. n., caminare, e bessire dai su fangu.
sfardàre, v. a., manifestare sos difectos anzenos.
sfàre, → disfare.
sfarfallàre, v. n., bessire foras sas mariposas dai sos bermes de seda.
sfarfallòne, m. Dial. Com. *ispropositu*.
sfarinacciàre, v. a. e n. Log. *isfarinare*. Mer. *sfarinai*, *spimpirinai*. Sett. *isfarinà*.
sfàrzo, m. Dial. Com. *pompa*. Isfarzu.
sfarzosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sfarzosità, f. Dial. Com. *magnificenzia*.
sfarzòso, agg. Dial. Com. *pomposu*, *isfarzosu*.
sfasciàre, v. a. coi deriv. Log. *isfasciare*. Sett. *-à*. Mer. *sfasciai*. Destruire, dilabare.
sfasciùme, m. Dial. Com. *ruìna*.
sfatàre, v. a. coi deriv. Log. *dispreziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner in derisione.
sfàtto, agg. Dial. Com. *disfattu*. Destruidu.
sfavàta, f. Log. *faada*. Minestra de fà.
sfavillàre, v. n. Log. *istinchiddare* → scintillare.
sfavorèvole, m. Log. *sfavorevole*. Mer. *-li*.
sfavorìre, v. n., isfavorire, disaggradessere.
sfecciàre, v. a., bogare sa feghe.
sfederàre, v. n., bogare sa coberta (federa) dai su cabidale.
sfegatàto, agg. Log. *isfidigadu*, senza visceres.
sfèndere, → fendere, spaccare.
sfenditùra, f. Log. *crebadura*. Mer. *filadura*.
sfèra, f. Dial. Com. *sfera*, *isfera*.
sferebràre, v. a., segare sas vertebras.
sfericamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sfericità, f. Log. *rotundidade*. Mer. *-àdi*.
sfèrico, agg. Log. Mer. *tundu*. Sett. *tondu*.
sfèrra, f., ferru bezzu de caddu.
sferrajolàre, v. a., bogaresi sa cappa.
sferràre, v. a. Log. *isferrare*. Mer. *sferrai*. Isolver dai sos ferros. De naes, portare dai su bentu senza àncora.
sfervoràre, v. a. Log. *isfervorare*. Mer. *sfervorai*. Abbandonare su fervore.
sfervoràto, agg., senza fervore.
sfèrza, f. Log. *isprametta*, *istaffile*. Mer. Sett. *-li*.
sferzàre, v. a. Log. *isprametare*, *istaffilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Iscudere.
sferzàta, f. Log. Mer. *ispramettada*. Sett. *-àta*.
sferzìna, f., una de sas funes de sa rezza.
sferzìno, trunnèu pro attaccare funes de sa nae.
sfessatùra, → fessura, crepatura.
sfèsso, agg. Log. *ispaccadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *spaccau*.
sfetteggiàre, v. a. Log. *affittare*. Mer. *-ài*. Reduire, fagher a fittas.
sfiancàre, v. a., segare sos fiancos.
sfiancàta, f. Log. *isfiancada*. Colpu ad sos fiancos.
sfiandronàta, f. Dial. Com. *ispacconerìa*.
sfiatamènto, m. Log. *isfiadamentu*.
sfiatàre, v. a. Log. *isfiadare*. Mer. *isfiatai*.
sfiatatòjo, m., abbertura pro isvaporare.
sfiatatùra, f. Log. *isfiadadura*.
sfiàto, m. Log. *isperagliu*. Abbertura.
sfibbiàre, v. a. Log. *isfibbiare*. Mer. *sfibbiai*.
sfibràre, v. a., perder sas fibras, indebolire.
sfida, f. Dial. Com. *sfida*, *isfida*.
sfidànza, f. Dial. Com. *diffidenzia*.
sfidàre, v. a. coi deriv. Log. *isfidare*. Sett. *-à*. Mer. *sfidai*. Ponner sa marrania. V. n. p. *diffidare*.
sfiduciàto, agg. Log. *disanimadu*. Mer. *-àu*.
sfiguràre, v. a. coi deriv. Log. *isfigurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Guastare, fagher perder sa figura.
sfilacciàre, -accicare, v. a. Log. *isfilazzare*. Mer. *sfilacciai*. Sett. *isfilazzà*.
sfilacciatòjo, m., istrum. pro isfilazzare.
sfilàccico, m. Log. *pilu*, *piluzzu*. Mer. *sfilau*.
sfilàre, v. a. Log. *isfilare*. Sett. *-à*. Mer. *sfilai*. Per uscir di fila, Log. *isbandare*.
sfingardàggine, → infingardaggine.
sfinge, f., mostru fabulosu.
sfinimènto, m. Dial. Com. *isfinimentu*, *svenimentu*.
sfinìre, v. a. Log. *isfinire*, *accabbare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isvennere, ispossare, mancare de forzas.
sfioccàre, v. a. Mer. *sfrocai*. Fagher a frangia.
sfiocinàre, v. a., isbucciare sa ua. Mer. *sfoddonai*.

sfiondàre, v. a. Log. *frundare*, *iscuder cum frunda*.
sfiondatùra, f., lantada de pedra cum frunda.
sfioràre, v. a. Log. *isfiorare*, *leare su fiore*. Perder sa cosa plus bella. Mer. *sflorai*.
sfioreggiàre, v. a., ispargher de fiores.
sfiorìre, v. n., perder su fiore. Seberare su mezus.
sfioritùra, f. Log. *isfiorimentu*. Mer. *sfloradura*.
sfittonàre, v. a., bogare sos palos dai terra.
sflagellàre, → sfracellare.
sfocàto, agg. Log. *isfrittadu*. Temperadu.
sfociàre, v. a., pulire sa foga de canale, o fossu.
sfoconàto, agg. Log. *isfogonadu*. Mer. *-àu*.
sfoderàre, v. a. Log. *isforrare*. Isbainare.
sfogàre, v. n. Log. *isfogare*. Sett. *-à*. Mer. *sfogai*.
sfogatòjo, m., abbertura, isperagliu pro isfogare.
sfoggiàre, v. a. Log. *isfoggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sfoggiatamènte, avv. Log. *ismoderadamente*.
sfoggiàto, agg. Dial. Com. *pomposu*. Isfoggiadu.
sfòggio, m. Dial. Com. *isfoggiu*, *pompa*.
sfòglia, f., pizu suttilissimu. Mer. *pillu*.
sfogliàme, m. Log. *ispizoladura*.
sfogliàre, v. a. Log. *isfozare*. Mer. *sfogliai*. Sett. *-à*.
sfogliàta, f., ispecie de turta a pizos de pasta.
sfognàre, v. n., bessire dai su ludu, litrina.
sfògo, m. Dial. Com. *sfogu*, *isfogu*. Bessida.
sfojàre, v. n. Log. *isvulare*. Bogaresi sa boza.
sfolgoràre, -goreggiare, v. n. Log. *risplendere*. Mer. *-èndiri*. Sett. *risplendì*.
sfolgorìo, m. Log. *isplendore*. Mer. Sett. *-òri*.
sfollàre, v. a., separare sa gente. Fagher largu.
sfondàre, v. a. Log. *isfundare*. Mer. *-ài*. Sett. *isfondà*. Segare su fundu. Lantare cum frunda.
sfondàto, agg. Log. *isfundadu*. Mer. *-àu*. Sett. *isfondatu*. Guastu. Sost. *pintura in lontananzia*.
sfondatòjo, m., iscabicciu pro pulire su fundu.
sfòndo, m. Dial. Com. *isfundu*. Ispaziu de palcos.
sfondolàre, v. a. Log. *isfundare*. Ruere in fundu.
sfondolàto, agg., abbertu, pertusu. Ismisuradu.
sforacchiàre, → foracchiare.
sforcàre, v. a., alzare s'àncora in su bordu.
sformàre, v. a. Log. *isempiare* → disformare.
sformatamènte, avv. Log. *ismisuradamente*.
sformàto, agg. Log. *isempiadu*, *deforme*.
sformazióne, f. Log. *deformidade*. Mer. *-àdi*.
sfornàre, v. a., bogare dai su furru. Mer. *sforrai*.
sfornìre, v. a. Log. *isfornire*, *ispozare*.
sfortùna, f. Log. *mala sorte*. Mer. Sett. *disgrazia*.
sfortunàre, v. a., rendere, fagher isfortunadu.
sfortunàto, agg. Log. *isfortunadu*. Mer. *-àu*.
sfortunèvole, agg. Log. *disgratiadu*. Mer. *-ziau*.
sfortùnio, m. Dial. Com. *infortuniu*. Mala sorte.
sforzamènto, m. Dial. Com. *isforzamentu*.
sforzàre, v. a. coi deriv. Log. *isforzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Violentare, costringhere.
sforzatamènte, avv. Log. *isforzadamente*. Mer. *-ti*.
sforzatìccio, m., unu pagu isforzadu.
sfòrzo, m. Dial. Com. *isforzu*.
sforzòso, agg. Dial. Com. *forzosu*. Qui faghet forza.
sfossàre, v. a., bogare dai su fossu su trigu.
sfracassàre, → fracassare.
sfracellàre, v. a. Log. *isfasciare*. Sett. *-à*. Mer. *-ài*, *fai a cirfinus*. Iscossiminzare.
sfragìstica, f., sienzia de sos sigillos.
sfrangiàre, v. a. Log. *isfilazzare*.
sfrascàre, v. n., moversi de sas fozas dai su bentu.
sfratare, v. n. Log. *ispadrare*. Mer. *sfratai*.
sfrattàre, v. a. Log. *esiliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sfràtto, m. Dial. Com. *isfrattu*. Exiliu.
sfreddimènto, → raffreddore.
sfregacciolàre, v. a. Log. *isfrigazzare*. Frigare.
sfregàcciolo, m. Log. *frigazzulu*. Mer. *frigadròxu*. Sett. *friazzulu*.
sfregàre, → fregare, stropicciare.
sfrègio, m. Log. *disonore*. Mer. Sett. *-òri*. Isfregiu.
sfregolàre, v. a. Log. *isfrigazzare*. Mer. *sfrigongiai*.
sfrenàre, v. a. Log. *bogare sa briglia*. Mer. *sfrenai*. Sfrenare la lingua, *faeddare male*.
sfrenatàggine, f. Log. Mer. *isfrenadesa*.
sfrenatamènte, avv. Log. *isfrenadamente*. Mer. *-ti*.
sfrenatèzza, f. Log. Mer. *isfrenadesa*. Sett. *-èzia*.
sfrenàto, agg. Log. *isbrigliadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *sfrenau*. Sett. *impetuosu*, *libertinu*.
sfriggolàre, v. n., su rumore de sa cosa qui si friet.
sfringuellàre, v. n. Log. *cantare comente fringuellu*.
sfrizzàre, → frizzare.
sfrogiàto, agg., nasu de pinnas largas.
sfrombolàre, v. a. Log. *iscuder cum frunda*.
sfrondàre, v. a. Log. *isfozare*. Mer. *sfollai*. Sett. *isfoglià*. Leare sas fozas.
sfrontàrsi, v. n. p. Log. *isfacciare*. Mer. *sfaccirisì*.
sfrontatàggine, f. Log. *isfrontadesa*.
sfrontatamènte, avv. Log. *isfacciadamente*. Mer. *-ènti*. Ad s'iscarada.
sfrontàto, agg. Log. *faccimannu*. Mer. *sfaccìu*.
sfronzàre, → sfrondare.
sfruttàre, v. a., render su terrinu infructuosu.
sfucinàta, f., multitudine, grande quantidade.
sfuggèvole, agg. Log. *iscapadittu*, *lisciu*.
sfuggevolmènte, avv., in modu qui iscapat.
sfuggiàsco, agg. Dial. Com. *profugu*.
sfuggimènto, m. Log. Mer. *fuidura*.
sfuggìre, v. a. Log. *fuire*. Mer. *-ìri*. Evitare.
sfuggìto, agg. Log. *fuidu*. Mer. Sett. *sfuggìu*, *fuiu*, *fugitu*. Alla sfuggita, *de passazu*, *quasi a cua*.
sfumàre, v. a. coi deriv. Log. *isvaporàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isvanire, diminuire sos colores.
sfumìno, m., pinzellu de pedde pro pintura.
sfuriàta, f., ammassu de paraulas injuriosas.
sgabbiàre, v. a. Log. *isgabbiare*. Bogare dai gabbia.
sgabellàre, v. a. Log. *isdoganare*. Mer. *sdoganai*.
sgabèllo, m. Log. Sett. *banchittu*. Mer. *scabellu*.
sgabuzzìno, m., gabinettu segretu.
sgagliardàre, v. a., leare, bogare su vigore.
sgaglioffàre, v. a. Log. *isbrijare*. Leare su dinari ad unu.
sgalànte, agg. Log. *isempiàdu*. Disgrassiadu.
sgalèra, f. Log. *pubùnzula*.
sgallettàre, v. n. Log. *fagher de su bellu*.
sgambàre, v. n. Log. *isancare*, *mover sas ancas*. Caminare prestu. Mer. *scambai*.
sgambàto, agg. Log. *isancadu*. Mer. *sciancau*.
sgambettàre, v. n. Log. *mover sas cambas*. Mer. *scoitài*, *fai de cambas*. Mer. *scambettai*.
sgambettàta, sgambetto, m. Log. *ancada*, *colpu de anca*. Ponner s'anca pro ruere.

sgambucciàto, agg. Log. *iscambarittadu*, *ad s'iscambaritta*. Mer. *scambarittau*.
sganasciàre, v. a., segare sas barras. Mer. *sbarrai*.
sgangasciàre, v. n., riere ismoderadamente.
sgangheramènto, m. Log. *iscancaramentu*.
sgangheràre, v. a. Log. *iscancarare*. Segare sos cancaros de sa porta. Isfaghere.
sgangheratàggine, f. Log. *istroppiadura*. Mala manera.
sgangheratamènte, avv., in modu ismoderadu.
sgangheràto, agg. Log. Sett. *isconzu*. Mer. *scònciu*.
sgannàre, v. a. Log. *disingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sgaraffàre, → graffiare, sgraffignare.
sgaràre, v. a., bincher s'abbettiu, disimpegnare.
sgarbatamènte, avv. Log. *isgarbadamente*. Mer. *-ti*.
sgarbatèzza, f. Log. Mer. *isgarbadesa*.
sgarbàto, agg. Log. *isgarbadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
sgàrbo, m. Dial. Com. *isgarbu*. Modu malu.
sgargarizzàre, → gargarizzare.
sgarràre, v. a. Log. *isbagliare*. Sett. *-à*. Mer. *sbagliai*.
sgarrettàre, v. a. Log. *iscarronare*. Mer. *sgarronai*.
sgarrimènto, m. Log. *riprensione*. Mer. Sett. *-ni*.
sgàrro, m. Log. *errore*. Mer. Sett. *-òri*.
sgattajolàre, v. n., fuire a cua. Ispisaresila.
sgattigliàre, v. a. Log. *isbursare*. Bogare foras.
sgavazzàre, v. n. Log. *scialare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sgelàre, v. a., isolvere sa biddia.
sgemmàre, v. a., bogare sas gemmas.
sghèmbo, m., tortuosidade. A sghembo, *a tortu*. Agg. Dial. Com. *tortu*, *obbliquu*.
sghermìre, v. a. Log. *ispicciare*. Mer. *distaccai*.
sgheronàto, agg., segadu a tortu. Segadu male.
sgherrettàre, → sgarrettare.
sghèrro, m. Dial. Com. *isbirri*, *sbirru*.
sghiacciàre, v. n. Log. *iscazaresi*, de sa biddia. Mer. *scallai*. Sett. *iscioglì*.
sghignàre, → deridere, schernire.
sghignazzamènto, m. Dial. Com. *beffa*.
sghignazzàre, v. n. Log. *beffare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Riere isbeffende.
sghignazzàta, f., sghignazzìo, sghigno, m. Dial. Com. *risu beffardu*.
sghimbèscio, agg. Log. Sett. *tortu*. Mer. *trotu*.
sgobbàre, v. a. Log. *portare a palas*. Mer. *sgobbai*.
sgocciolàre, v. a. Log. *isguttare*. Mer. *sguttai*. Sett. *isgucciolà*.
sgocciolatòjo, m. Log. *grunda*. Mer. *sguttadori*.
sgocciolatùra, f., sgòcciolo m. Log. *isguttadura*.
sgolàto, agg., senza bula, iscolladu, su tuju iscobertu. Mer. *sgutturau*.
sgomberamènto, -bramento, m. Dial. Com. *isbarrazzamentu*. Isbarrazzu.
sgomberàre, v. n. Log. *isbarrazzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sgombero, sgòmbro, m. Log. *isbarrazzu*. Ispecie de pische. Agg. Dial. Com. *liberu*. Isbarrazzadu.
sgombinàre, v. a. Log. *imbrogliare*, *disunire*. Mer. *disuniri*, *imbrogliai*. Sett. *imbroglià*.
sgombràre, → sgomberare.
sgomentàre, v. a. coi deriv. → sbigottìre.
sgomentìre, → atterrire.
sgominàre, → scompigliare, disordinare.
sgomìnio, sgomìno → scompiglio.
sgomitolàre, v. a., disfagher su lòrumu.
sgonfiamènto, m., unfiadura, abbasciada.
sgonfiàre, avv., abbasciare, passare s'unfiadura.
sgònfio, agg. Log. *disunfiadu*, *abbasciadu*.
sgonnellàre, v. a., bogare sa munnedda.
sgoratàta, f., ispurgu de sa gora.
sgòrbia, f. Log. Mer. *isgubbia*.
sgorbiàre, v. a. Log. *impriastare de tinta*, *manciare*. Mer. *impiastrai*. Sett. *-à*.
sgòrbio, m. Log. *isburrone*. Mer. Sett. *-òni*.
sgorgàre, v. n. coi deriv. Log. *isbuccare*, *bessire*, *iscolare*. Mer. *bessiri*.
sgòrgo, m. Log. *bessìda*, *ischizzu*.
sgovernàre, v. a., guvernare male.
sgozzàre, v. a. Log. *iscannare*. Sett. *-à*. Mer. *sgannai*.
sgracimolàre, v. a. Log. *iscaluzare*, *ispuppujonare*. Mer. *spibionai*. Sett. *iscaluggià*.
sgradàre, v. a. Log. *dispiàghere*. Mer. *displaxiri*.
sgradèvole, agg. Log. *dispiaghente*. Mer. *-plaxènti*.
sgradìre, v. n. Log. *disaggradessere*. Mer. *-èssiri*.
sgràffa, f., unione de rigas in s'istampa.
sgraffiàre, v. a. Log. *raffiare*. Mer. *scarraffiai*. Sett. *graffià*.
sgraffignàre, v. a. Log. *arrampionare*, *furare*. Mer. *rappignai*. Sett. *affrancià*.
sgràffio, m. Log. *ràffiu*. Mer. *scarràffiu*. Sett. *graffiu*. Raffiadura.
sgraffito, m., pintura in su muru a lineas.
sgramaticàre, v. n., fagher errores de gramatica.
sgramuffàre, v. n., faeddare in gramatica.
sgranàre, v. a. Log. *ispuligare*. Sett. *-à*. Mer. *scroxai*.
sgranchiàre, v. a., tenner in actividade. V. n. p. Log. *istiraresi*.
sgranellàre, v. a. Log. *ispuppujonare*. Mer. *spibionai*.
sgranellatùra, f. Log. *ispuppujonadura*. Mer. *ispibionadura*.
sgranocchiàre, v. a. Log. *mazziare*. Mer. *mazzulai*.
sgratàre, → sgradire.
sgravamènto, m. Log. *allezerimentu*. Mer. *alligirimentu*.
sgravàre, v. a. Log. *allezerire*. Sett. *-rì*. Mer. *alleggerìri*. V. n. p. Log. *illieraresi*. Mer. *sfindiaisì*.
sgravidànza, f., bessida dai su partu.
sgravidàre, v. n. Log. *partorire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
sgràvio, m. Log. *isgravamentu*. Innettiadura de su flumen dai sas materias.
sgraziatàggine, f. Log. Mer. *isgarbadesa*.
sgraziatamènte, avv. Log. *disgraziadamente*, *isgarbadamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
sgraziàto, agg. Log. *disgraziadu*. Mer. *-aziàu*.
sgretolamènto, m. Log. *farfaruza*. Mer. *pimpirina*.
sgretolàre, v. a. Log. *fagher a farfaruzas*. Mer. *fai a pimpirinas*.
sgretolìo, m. Log. *farfaruza*.
sgricchiolàre, → scricchiolare.
sgrìcciolo, m. Log. *nanni*, puzoneddu.
sgridamènto, m. Log. *riprensione*. Mer. Sett. *-òni*.
sgridàre, v. a. Log. *riprendere*. Mer. *-ri*. Sett. *riprendì*.
sgrìdo, m. Log. *boghe*, *ticchìrriu*. Mer. *riprensione*. Sett. *-òni*.
sgrigiolàre, v. n., attappare. Su sonu qui faghent sas armas iscutas cumpare.
sgrignàre, v. n. Log. *riere beffende*, *ciasconare*.
sgrillettàre, v. n. Log. *tirare su puntu*.
sgroppàre, v. a. Log. *isnodare*. Mer. *snuai*.
sgrossàre, v. a. Log. *irrussare*. Mer. *sgrussai* → abbozzare.

sgrottàre, v. a., disfagher sa grutta → smottare.
sgrufolàre, → grufolare.
sgrugnàrsi, v. n. p., daresi colpos de muzzighile.
sgrùgno, -òne, m. Log. *ismuzzighilada*. Mer. *smurrada*. Colpu dadu a murros.
sgruppàre, → sgroppare.
sguagliàre, v. a. Log. *disuguagliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sguàglio, m. Dial. Com. *differenzia*. Disugualidade.
sguainàre, v. a. Log. *isbainare*. Mer. *sbainai*.
sguajatàggine, f. Log. *imbèrriu*. Mer. *denghi*.
sguajàto, agg. Log. *imberriadu*. Mer. *dengosu*.
sgualcìre, → gualcire.
sgualdrìna, f. Dial. Com. *bagassedda vile*.
sgualdrineggiàre, v. n., fagher de femina vile.
sguància, f. Log. *brancu de briglia*.
sguanciàre, v. a., segare su càvanu.
sguàncio, (a) Dial. Com. *a tortu*. Traversalmente.
sguaraguardàre, v. a., abbaidare attentamente.
sguardàre, v. n. Log. *pompiare* → guardare.
sguardàta, f. Log. *abbaidada*, *ojada*. Mer. *oghiàda*. Sett. *occiata*.
sguàrdo, m. Dial. Com. *vista*. Ojada.
sguarnìre, v. a. Log. *isguarnire*. Mer. *sguarniri*.
sguarnìto, agg. Log. *isprovvedidu*. Mer. *sprovvedìu*.
sguazzàre, → guazzare, scialacquare.
sgùccio, m. Dial. Com. *incavu*.
sguerciatùra, f., abbaidada ad s'imbesse.
sguernìre, → sguarnire, sfornire.
sgufàre, v. a. Log. *burlare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sguiggiàre, v. a., istrappare sas corrias.
sguìncio, (a) avv. Dial. Com. *de traversu*.
sguinzagliàre, v. a. Log. *iscadenare*. Mer. *scadenai*.
sguisciàre, sguizzare, v. n., iscappare su pische dai manus. Saltiare foras de s'abba.
sguittìre, → squittire.
sgusciàre, v. a. Log. *isbucciare*. Sett. *-à*. Mer. *sbucciai*.
sgustàre, → dispiacere, infastidire.
si, avv. afferm. Dial. Com. *sì*. Emmo.
sibarìta, m., homine effeminadu.
sibilàre, v. a. Log. *frusciare*, *tinnire*.
sibilìo, m. Log. *rumore*. Mer. Sett. *-òri*.
sibìlla, f. Dial. Com. *sibilla*, *indovina*.
sibillàre, → fischiare.
sibillòne, → susurrone.
sìbilo, m. Log. *frùsciu*, *rumore*. Mer. Sett. *-òri*.
sicàrio, m. Dial. Com. *sicariu*. Assassinu.
sicchè, m. Dial. Com. *ba*. De modu quì.
sìcciolo, m. Log. Sett. *berda*. Mer. *cerda*.
siccità, f. Log. Sett. *siccagna*.
siccòme, avv. Log. *comente*. Mer. Sett. *-ènti*.
siclo, m. Dial. Com. *siclu*, moneda antiga.
sicofànta, m. Log. *calunniadore*. Mer. Sett. *-òri*.
sicomòro, m., ispecie de arvere de figu.
sicuramènte, avv. Log. *seguramente*. Mer. *-ènti*.
sicuranza, f. Log. Mer. *seguranzia*.
sicuràre, → assicurare.
sicurèzza, f. Log. Mer. *seguresa*. Sett. *sicurezia*.
sicùro, agg. Log. Mer. *seguru*. Sett. *sicuru*.
sicurtà, sicurità, f. Log. Mer. *seguresa*. Sett. *sicurezia*. Promissa. Fidanzia, asseguramentu.
sidèreo, agg. Log. *celeste*. Mer. Sett. *celesti*.
sìdo, m., frittu ezzessivu → ghiado.
sìdro, m., ispecie de bivanda facta cum mele.
sièffo, m., meigamentu pro sos ojos.
siepàglia, f., cresura male facta.
siepàre, v. a. Log. *tancare*, *cresurare*. Mer. *ammurai*. Sett. *tancà*. Impronizzare.
sièpe, f. Log. Mer. *cresura*.
sièro, m. Dial. Com. *soru*, *seru*. Giotta.
sierosità, f. Log. *serosidade*. Mer. *sorosidadi*.
sieròso, agg. Dial. Com. *serosu*. Qui hat de su soru.
siffàtto, agg. Log. *tale*. Mer. *tali*. Tale et quale.
sifilide, f. Dial. Com. *male franzesu*.
sifòne, m. Log. *canneddu bòidu*. Trumba.
sigillàre, v. a. coi deriv. Log. *sizigliare*. Sett. *-à*. Mer. *sigillai*. Confirmare, cumbasare.
sigillatamènte, avv. Log. *sizigliadamente*. Mer. *sigilladamenti*. Puntualmente.
sigìllo, m. Log. Sett. *sigillu*, *sizigliu*. Mer. *sigillu*.
signìfero, m., qui portat sa bandela.
significànza, f. Log. *significadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
significàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher intendere, avvisare, palesare.
signòra, f. Dial. Com. *signora*, *segnora*.
signoràggio, m., -ànza f., Dial. Com. *signoria*.
signòre, m. Log. *segnore*. Mer. Sett. *signori*.
signoreggiàre, v. n. Log. *dominare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
signorèsco, agg. Log. *segnorile*. Mer. Sett. *-ìli*.
signorìa, f. Dial. Com. *segnorìa*, *signoria*.
signorìle, agg. Log. *-ìle*. Mer. Sett. *-ìli*. Gentile.
signorilità, f. Log. *signorilidade*. Mer. *-àdi*.
signorilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
signorizzàre, → signoreggiare.
signoròtto, m. Dial. Com. *signorottu*.
signozzàre, → singhiozzare.
silènzio, m. Dial. Com. *silenziu*.
silenziòso, agg. Dial. Com. *silenziosu*, *taciturnu*.
sìlice, f., pedra de cazzare fogu.
silìceo, agg., de sa natura de pedra dura.
silìgine, f., ispecie de trigu.
sìlio, → fusaggine, pianta.
sìliqua, f. Log. *tiliba*. Mer. *tega*. Iscorza.
sìllaba, f. Dial. Com. *sillaba*.
sillabàre, v. a. Log. *confuggere*. Sett. *confuggì*. Mer. *sillabai*, *cunfiggiri*.
sillàbico, agg. Dial. Com. *sillabicu*.
sillogìsmo, m. Dial. Com. *sillogismu*.
sillogizzàre, v. a., fagher sillogismos.
silobàlsamo, m., suzzu de sa pianta de balsamu.
silocòlla, f., colla forte de iscultores.
siloè, m., ispecie de linna odorifera.
silvàno, agg., abitatore de buscu.
silvèstre, silvoso → selvoso.
simboleggiàre, -bolizzare, v. n. Log. *simbolizare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Indicare una cosa cum signos.
simboleità, f., cunvenienzia de duas cosas.
simbolicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
simbòlico, agg. Dial. Com. *simbolicu*.
sìmbolo, m. Dial. Com. *simbolu*. Signu. Regula.
simetrìa, → simmetria.
sìmia, f. Log. Sett. *moninca*. Mer. *martinica*.
simiàno, m., ispecie de pruna.
simigliànte, agg. Log. *assimizante*. Mer. *simbillanti*. Sett. *assimiglianti*.

simigliantemènte, → similmente.
simiglianza, f. Log. *assimizànzia*. Mer. *assimbillanzia*, *similitudini*.
simigliàre, v. a. Log. *assimizare*. Mer. *assimbillai*.
simiglièvole, agg. Log. *simizante*. Mer. *simbillanti*. Sett. *simiglianti*.
similàre, agg. Log. *simplice*. Mer. *simplici*.
sìmile, m. Log. *simile*. Mer. Sett. *sìmili*.
similitudinariamènte, avv., cum similitudine.
similitùdine, f. Log. *simizànzia*, *similitudine*. Mer. *simbillànzia*.
similmènte, avv. Log. *similmente*. Mer. *-ènti*.
similòro, m. Log. *semidoro*. Mer. *semiloru*.
simmetrìa, f. Dial. Com. *simmetria*.
simmètrico, agg. Dial. Com. *simmetricu*.
sìmo, agg. Log. *nasu de cacciucciu*. Nasiladu.
simonìa, f. Dial. Com. *simonia*.
simonìaco, agg. Dial. Com. *simoniacu*.
simonizzàre, v. a., bender cosas sagras.
simpatìa, f. Dial. Com. *simpatia*.
simpàtico, agg. Dial. Com. *simpaticu*.
simpatizzàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
sìmplo, m., risarcimentu de su damnu.
simpòsio, m., vasu antigu de sos sacrifizios. Fig. Log. Mer. *cumbidu*.
simulàcro, m. Dial. Com. *simulacru*.
simulàrdo, agg. e m. Log. *mazzone*, *astutu*.
simulàre, v. a. coi deriv. Log. *fingere*, *finghere*. Mer. *fingiri*. Sett. *fingì*.
simulatamènte, avv. Log. *fintamente*. Mer. Sett. *-ti*.
simulatòre, m. Log. *fingidore*. Mer. Sett. *-òri*.
simulaziòne, f. Log. *finzione*. Mer. Sett. *-òni*.
simultaneità, f., concursu de duas cosas.
simultàneo, agg. Dial. Com. *simultaneu*.
sinagòga, f. Dial. Com. *sinagoga*. Tempiu o cheja de sos Hebreos. Fig. *confusione*.
sinapìsmo, → senapismo.
sinceramènte, avv. Log. *sinzeramente*. Mer. Sett. *sinceramenti*.
sinceramènto, m. Log. *sinceridade*. Mer. *-àdi*.
sinceràre, v. a. Log. *assegurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Persuadire cum rejones. Benner in claru.
sinceraziòne, f. Dial. Com. *asseguramentu*.
sincerità, f. Log. *sinzeridade*. Mer. *-àdi*. Sett. *sinzeritai*.
sincèro, agg. Dial. Com. *sinzeru*, *sinceru*.
sincìpite, f., parte de sa conca subra su fronte.
sincopàre, v. a. Log. *-àre*, *segare*. Mer. *-ài*.
sìncope, f., figura gramm. quando si truncat una o plus sillabas. Log. Mer. *dismaju*, *isvenimentu*.
sincopizzàre, v. n. Log. *patire azzidentes*.
sincretìsmo, m., conciliamentu tra varias settas.
sincronìsmo, m., relatione de cosas de su propriu tempus.
sindacamènto, m., rendimentu de contos.
sindacàre, v. a., dare contos, censurare.
sindacàto, m., rendimentu de contos.
sindacatùra, f. Dial. Com. *sindicatura*.
sìndaco, m. Log. Mer. *sindigu*. Sett. *sindacu*.
sindèresi, f., rimordimentu de consienzia.
sìndone, m., lentolu, pannu. Sacra Sindone.
sinèddoche, f., figura retorica.
sinèdrio, m., tribunale de sos Hebreos.
sinfonìa, f. Dial. Com. *sinfonia*, *cuncertu*.
singhiozzàre, v. n. Log. *tenner sas taccullidas*. *Piangher a toroju*. Mer. *zunchiai*.
singhiòzzo, m. Log. *taccullittu*, *ziccullitas*. Mer. *zùnchiu*, *zuccullittu*. Suspiru.
singolàre, agg. Log. *singulare*. Mer. Sett. *-àri*.
singolarità, f. Log. *singularidade*. Mer. *-àdi*.
singolarizzàre, v. a. Log. *singularizzare*. Mer. *-ài*.
singolarmènte, avv. Log. *singularmente*. Mer. *-ti*.
sìngolo, agg. Dial. Com. *solu*, ognunu de sè.
singùlto, → singhiozzo.
siniscàlco, m., su qui trinciat in taula, o preparat et tenet cura de sa mesa.
sinìstra, f. Dial. Com. *manca*.
sinistramènte, avv. Log. *infaustamente*. Mer. *-ti*.
sinistràre, v. n., tenner mala fortuna.
sinìstro, m. Log. *disgratia*. Mer. Sett. *disgrazia*. Agg. *infaustu*, *ad sa parte manca*.
sìno, prep. Dial. Com. *fina*, *finza*. Finzas.
sinodàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
sinòdico, agg., tempus quando sa luna est congiunta cum su sole.
sinòdio, m., cuncertu a duos, duettu.
sìnodo, m. Dial. Com. *sinodu*.
sinonimizzàre, v. n., usare sinonimos.
sinònimo, agg. Dial. Com. *sinonimu*.
sinòpia, f. Log. *terra ruja*. Mer. *màngara*.
sinòssi, f. Dial. Com. *cumpendiu*.
sinòttico, agg. Dial. Com. *cumpendiosu*.
sintàssi, f. Dial. Com. *sintassi*.
sintèresi, f., cognizione de sas cosas cum sa sola rejone. Bonu sensu.
sìntoma, sintomo, m. Dial. Com. *sintomu*.
sintomàtico, agg. Dial. Com. *sintomaticu*.
sinuosamènte, avv. Log. *tortuosamente*. Mer. *-ènti*.
sinuosità, f. Log. *tortuosidade*. Mer. *-àdi*.
sinuòso, agg. Log. Mer. *tortuosu*.
sióne, m., cuntrastu de bentos in sas nues.
sipàrio, m. Dial. Com. *sipariu*.
sìre, m., titulu de re → signore.
sirèna, f. Dial. Com. *sirena*.
sirìnga, f., istrum. de sonu factu de canneddos.
sìrio, m. Dial. Com. *canicula*.
siròcchia, → sorella, cugina.
siròcco, m. Dial. Com. *siroccu*, *sciroccu*.
sirône, m., ispecie de bentu africanu.
siroppàre, v. a., fagher a siroppu, dare siroppu.
siròppo, m. Dial. Com. *siroppu*. Isciroppu.
sìrte, f. Dial. Com. *sicca*. Logu renosu de mare.
sìsamo, m., semen de una ispecie de pianta da ue si faghet ozu.
sìsaro, m., ispecie de erba de insalada.
sissìzio, m., cumpagnia de solos homines qui mandigant cumpare. Olomia.
sistèma, m. Dial. Com. *sistema*, *metodu*.
sistemàre, v. a. Log. *sistemare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sistemàtico, agg. Dial. Com. *sistematicu*.
sistematizzàre, v. n., formare sistemas.
sìstole, f., motu de su coro quando si respirat.
sìstro, m., istrum. musicale a triangulu.
sitàre, → puzzare.
siterèllo, m. Log. *fiagheddu malu*.
sitibòndo, agg. Log. *sididu*. Mer. *sidiu*. Sitibundu.

sitìre, v. n. Log. *tenner sidis*. Sett. *abè seti*.
sìto, m. Dial. Com. *situ*. Logu.
situàle, agg. Log. *locale*. Mer. *locali*.
situamènto, m. Dial. Com. *situamentu*, *situ*.
situàre, v. a. Log. *situare*, *collocare*. Mer. *-ài*.
situazìone, f. Dial. Com. *situ*. Situatione.
sivertàre, v. a., t. mar. Log. *boltare*.
sìza, f., frittu de tramuntana.
siziènte, agg., qui hat meda sidis.
slabràre, v. a. Log. *segare sas laras*.
slacciàre, v. a. Log. *islazzare*, *isòlvere*. Mer. *sciògliri*. Sett. *scioglì*.
slagàre, v. a. Log. *allagare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
slamàre, → dilamare, smottare.
slanciamènto, m. Log. *imboladura*.
slanciàre, v. a. Log. *imbolare*. Mer. *sartiai*, *ghettai*. Sett. *ildobà*.
slàncio, m. Log. Sett. *sàltiu*. Mer. *sàrtiu*.
slàndra, → baldracca.
slappolàre, v. a., bogare sos ranos de sa → *lappola*.
slargamènto, m. Dial. Com. *islargamentu*.
slargàre, v. a. Log. *islargare*. Sett. *-à*. Mer. *slargai*.
slatinàre, v. n., faeddare male su latinu.
slattàre, v. a. Log. *istittare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
slazzeràre, v. a., bogare dinaris senza ritegnu.
sleàle, agg. Log. *disleale*. Mer. Sett. *-àli*.
slealtà, f. Log. *falsidade*. Mer. *-àdi*.
slegàre, v. a. coi deriv. Log. *isolvere*. Mer. *sciòlliri*. Sett. *iscioglì*.
slentatùra, f. Log. *allentadura*.
slìtta, f., carru pro caminare in sa biddìa.
slittàre, m., andare in carru (slitta).
slogàre, v. a. coi deriv. Log. *islogare*, *bogare de pare*. Mer. *slogai*. Sett. *isloggà*.
sloggiamènto, m. Dial. Com. *isloggiamentu*.
sloggiàre, v. n. Log. *isloggiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
slombàre, v. a. Log. *islumbare*. Mer. *slumbai*.
slontanàre, v. a. Log. *allontanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
slungàre, v. a. Log. *illongare*. Mer. *slongai*.
smaccàre, v. n. Log. *avvilire*. Mer. *-ìri*. Sett. *avvilì*.
smaccàto, agg. Log. *isbirgonzadu*. Mer. *sbregungìu*.
smacchiàre, v. n. Log. *irmattare*, *innettiare dai sas mattas*. Mer. *sbuscai*. Sett. *disbuscà*.
smàcco, m. Log. *isbirgonzamentu*. Mer. *sbregungiamentu*.
smagàre, v. n. Log. *ismarriresi*. Mer. *smarririsì*.
smàgio, m., actu infadosu, infadu.
smagliàre, v. a., segare sas maglias. Risplendere.
smagrimènto, m. Log. *illanzigamentu*.
smagrìre, v. n. Log. *illanzigare*. Mer. *slangiri*.
smallàre, v. a. Log. *isbucciare*. Sa prima buccia de sa nughe o mendula.
smaltàre, v. a. Log. *ismaltare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Coberrer de ismaltu.
smaltatùra, f. Log. Mer. *ismaltadura*.
smaltimènto, m. Dial. Com. *ismaltimentu*.
smaltìre, v. a. Log. *ismaltire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
smaltìsta, m., trabagliadore de ismaltos.
smaltìto, agg. Log. *ismaltidu*. Mer. *smartìu*.
smaltitòjo, m., logu pro isfogare sas immundizias.
smàlto, m. Dial. Com. *ismaltu*, *smaltu*.
smammàrsi, v. n. p., riere meda. Tenner meda affectu.
smancerìa, f. Log. *bischidumen*. Mer. *schencèriu*.
smanceròso, agg. Log. *bìschidu*. Mer. *dengosu*. Sett. *vìschitu*. Imberriadu.
smangiàre, v. a. Log. *ismandigare*. Mer. *spappai*.
smània, f. Dial. Com. *smania*, *ismania*.
smaniànte, agg. Log. *ismaniante*. Mer. Sett. *-ti*.
smaniàre, v. a. Log. *ismaniare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
smanìglia, f. Dial. Com. *ismaniglia*, *smaniglia*.
smaniòso, agg. Dial. Com. *ismaniosu*. Pistighinzosu.
smannàta, → frotta, brigata.
smantellamènto, m. Log. Mer. *diroccamentu*.
smantellàre, v. a. Log. *iscaddigare*, *diroccare*. Mer. *sfasciai*. Sett. *isfascià*. Disfaghere.
smanzière, m. Log. Sett. *inamoradittu*.
smargiassàre, v. n. Log. *ismagliazzare*. Sett. *-à*. Mer. *spacconai*. Sett. *ispacconà*.
smargiassàta, f. Dial. Com. *ispacconada*.
smargiàsso, m. Log. *ispaccone*. Mer. Sett. *-òni*.
smarrimènto, m. Dial. Com. *ismarrimentu*.
smarrìre, v. a. Log. *ismarrire*. Sett. *-ì*. Mer. *smarriri*, *pèrdiri*. Perdersi de animu.
smarritamènte, avv. Log. *confusamente*. Mer. *-ènti*.
smarrìto, agg. Log. *ismarridu*. Sett. *-ìtu*. Mer. *smarrìu*, *perdiu*.
smascellamènto, m., islogamentu de barras.
smascellàre, v. a. Log. *segare sas barras*. Mer. *segai is barras*. Riere a boghe alta.
smascheràre, v. n. Log. *ismascherare*. Sett. *-à*. Mer. *smascherai*. Faeddare cum franchesa.
smaschiàto, agg. Log. *mazadu*, *crastadu*. Mer. *-àu*.
smàscio, avv. Log. *superfluidade*. Mer. *-àdi*.
smattanàrsi, v. n. p. Log. *divagaresi*. Mer. *divagaisì*. Sett. *divagassi*. Ricrearesi. Fuire sa malinconia.
smattonàre, v. a. Log. *ismattonare*. Mer. *sragiolai*.
smelàre, v. a. Log. *bogare su mele dai sos casiddos*.
smelatùra, f., tempus de bogare sos casiddos.
smèlia, agg., femina sofistica.
smembràre, v. a. Log. *ismembrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-a*.
smemoràggine, f. Log. Sett. *ismentigu*.
smemoramènto, m. Log. *ismemoriamentu*.
smemoràre, v. n. Log. *ismemoriare*. Mer. *smemorai*.
smemoratàggine, → smemoraggine.
smemoràto, agg. Log. *ismemoriadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *smemoriàu*.
smenomàre, v. a. Log. *isminimare*. Mer. *sminimai*.
smentàre, v. a., segare una cosa a forma de ùngia.
smenticàre, → dimenticare.
smentìre, v. a. Log. *bogare a faularzu*. Mer. *sminciri*. Gall. *smintì*.
smeraldìno, agg., de colore birde, de ismeraldu.
smeràldo, m. Dial. Com. *ismeraldu*, pedra.
smeràre, v. a. Log. *lustrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. V. n., benner cegu.
smeratèzza, f. Log. Mer. *limpidesa*. Sett. *-dezia*.
smerciàre, v. a. Log. *ismerciare*, *ispazzare*. Mer. *spacciai*. Sett. *ispaccià*, *vendì*.
smèrcio, m. Log. *bèndua*, *bèndida*. Mer. *bènda*. Sett. *ispacciu*. Ispazzu.
smerdàre, v. a., imbruttare de istercu.
smèrgo, m. Log. *cau marinu*. Mer. *accabussadori*.
smerigliàre, v. a., brunire cum ismerigliu.

smerìglio, m. Dial. Com. *ismerigliu*. Minerale.
smerigliòne, m., ispecie de puzone de rapina.
smeritàre, v. n. Log. *perder su meritu*.
smèrlo, m., astoreddu pro puzonare.
smèttere, v. a., cessare, laxare de fagher, de pensare, o faeddare. Bogare de cabu.
smezzamènto, m. Log. *isperramentu*.
smezzàre, v. a. Log. *isperrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
smidollàre, v. a., bogare, perder su meuddu. Fig. *declarare*, *bider in s'internu*.
smigliacciàre, v. a., mandigare samben porchinu.
smilàce, f., ispecie de erba pro decoctu.
smillantatòre, → millantatore.
smìlzo, agg. Log. *fine*. Mer. Sett. *fini*. Istrizile.
sminchionàre, v. a. Log. *burlare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sminuimènto, m. Log. *isminorigamentu*.
sminuìre, v. a. Log. *isminorigare*, *assuttiligare*. Mer. *smenguài*, *sminuiri*. Sett. *diminuì*.
sminuzzamènto, m., segamentu in bicculeddos.
sminuzzàre, v. a. Log. *segare a bicculeddos*. Mer. *segai in arrogus*. Sett. *taglià a pezzareddi*.
sminuzzolàre, v. a. Log. *isfarfaruzare*. Mer. *spimpirinai*. Reduire in farfaruzas.
smiracchiàre, → sbirciare.
smiràre, v. a. → sguardare. Fig. *lustrare*.
smìrnio, m., erba pro decoctu pro mossigu de velenosos serpentes.
smisuràbile, agg. Dial. Com. *immensu*.
smisuratamènte, avv. Log. *-adamente*. Mer. *-ènti*.
smisuratèzza, f. Log. Mer. *ismisuradesa*.
smisuràto, agg. Log. *ismisuràdu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
smocciàre, v. n. Log. *inniscire*. Mer. *smuccai*.
smoccolàre, v. a. Log. *ismucculare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
smoccolatòjo, m., -toje f. pl. Log. *ismucculadore*. Mer. *spibilladeras*.
smoccolatùra, f. Log. *ismucculadura*.
smodàre, v. a., benner ismoderadu, senza modos.
smodatamènte, avv. Dial. Com. *senza modu*.
smodàto, agg. Dial. Com. *rusticu*. Inzivile.
smoderatamènte, avv. Log. *ismoderadamente*.
smoderatèzza, f. Log. Mer. *ismoderadesa*.
smoderàto, agg. Log. *ismoderadu*. Mer. *-àu*.
smogliàre, v. a., abbandonare sa muzere.
smogliàto, agg., qui non hat muzere.
smontàre, v. a. Log. *falare*. Sett. *-à*. Mer. *calai*.
smorbàre, v. a., bogare sa maladia, fagher sanu.
smòrfia, f. Log. *istròcchidu*. Mer. *stròcciu*.
smorfiòso, agg. Dial. Com. *dengòsu*. Bìschidu.
smorfire, v. n. Log. *istròcchere*. Mer. *stròcciri*.
smorìre, v. n., benner mancu, ismortu.
smorsàre, v. a., bogare sa mossa de sa briglia.
smortìre, v. n. Log. *allizare*. Mer. *ammortixinai*.
smòrto, agg. Dial. Com. *pallidu*, *biancu*.
smorzamènto, m. Dial. Com. *istudamentu*.
smorzàre, v. a. Log. *istudare*. Sett. *-à*. Mer. *studai*.
smòssa, f. Dial. Com. *movimentu*.
smossìccio, agg., facile a moversi.
smòsso, agg. Log. *mòvidu*. Mer. *smòviu*. Sett. *mobìtu*.
smòtta, f., -amento m. Log. *isteremamentu*.
smottàre, v. n. Log. *isteremare*. Mer. *smuronai*.
smovitùra, f. Log. Mer. *movidura*, *-vimentu*.
smozzàre, v. a. Log. *ismuzzare*. Mer. *spistorài*.
smozzatùra, f. Log. *ismuzzadura*.
smozzicàre, v. a. Log. *isbicculare*. Smozzicare le parole, *mandigaresi sas paraulas*.
smozzicatùra, f. Log. *isbicculadura*.
smòzzo, agg., qui si mandigat sas paraulas.
smucciàre, v. n. Log. *iscappare*, *iscadriare*.
smùgnere, v. a. Log. *mulghere*. Mer. *mùlliri*.
smugnimènto, m. Log. *mulghimentu*.
smunìre, v. a., render de nou abile ad sos ufficios.
smùnto, agg. Log. *siccu*, *lanzu*. Mer. *langiu*.
smuòvere, → rimuovere.
smuràre, v. a., disfagher su muru, atterrare.
smusicàta, f., sonada senza gratia.
smussàre, v. a. Log. *isbiccare*, segare su biccu de una cosa. Mer. *smurrai*. Fig. *struncai*.
smùsso, m., sa segadura de su biccu.
smùsso, -ussato, agg. Log. *isbiccadu*.
snamoràre, v. a. Log. *disinamorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
snasàre, v. a., segare su nasu. Mer. *snasai*.
snasàto, agg., isnasadu, senza nare.
snaturàre, v. a., fagher cambiare natura.
snaturàto, agg. Log. *crudele*. Mer. Sett. *crudeli*.
snebbiàre, v. a., render claru, bogare sa neula.
snellamènte, avv. Log. *agilmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
snellèzza, f. Log. *agilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tài*.
snèllo, agg. Log. *àgile*. Mer. Sett. *-li*. Lezeri.
snervàre, v. a. coi deriv. Log. *isnervare*, *indebilitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
snervatèzza, f. Log. Mer. *debilesa*. Sett. *-èzia*.
snervatùra, f., imperfectione de su ferru quando si faghet a iscattas pro su troppu fogu.
snidàre, -idiare, v. a., bogare, bessire dai su nidu.
snighittìrsi, v. n. p., bogaresi sa mandronia.
snìnfio, m., giovaneddu affectadu.
snocciolàre, v. a. Log. *bogare dai su chiu*, *ischizzare*. Fig. *declarare*, *ispiegare minudamente*.
snocciolatamènte, avv. Log. *apertamente*. Mer. *-ti*.
snodàre, v. a. Log. *isolvere su nodu*. Mer. *sciòlliri su nuu*. Fig. *isolvere sa difficultade*.
snodatùra, f., pijadura de sas giunturas.
snodolàrsi, → dinoccolarsi.
snoviziàre, v. n., bessire dai novissiadu.
snudàre, v. a. Log. *isbainare*. Mer. *sfoderai*.
soàtto, sovatto, m. Log. *caizzolu*. Mer. *suattu*.
soàve, agg. Log. *suave*. Mer. Sett. *suavi*.
soavemènte, avv. Log. *suavemente*. Mer. Sett. *-ti*.
soaveolènte, agg., qui dat suave odore.
soavèzza, soavità, f. Log. *suavidade*. Mer. *-àdi*.
soavizzàre, v. a. Log. *render suave*. Mer. *suavizai*.
sobbalzàre, v. n. Log. *fagher saltieddos*.
sobbarcàrsi, v. n. p. Log. *suttaponnere*. Garrigaresi.
sobbarcolàrsi, v. n. p. Log. *pijaresi*. Mer. *arremangaisì*. Alzaresi su bestire.
sobbissàre, v. a. Log. *subissare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sobbollìre, v. n. coi deriv. Log. *buddire appenas*.
sobbòrgo, m. Dial. Com. *burgu*. Appendizzu.
sobbraccìare, v. a., abbrazzare subta sos cuidos comente a substenner unu qui est malaidu.
sobillàre, v. a., istraccare unu cum pregadorias.
sòbole, → prole.

sobriamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sobrietà, f. Log. *sobriedade*. Mer. *-àdi*.
sòbrio, agg. Dial. Com. *sobriu*. Moderadu. Parcu in su vivere.
sobùglio, → subuglio, confusione.
soccavàto, agg., terrinu trabagliadu a fundu.
soccenerìccio, agg. Log. *cozzula pùrile*.
socchiamàre, v. a., giamare subta boghe.
socchiùdere, v. a. Log. *serrare a coloru*. Fagher sa porta mesu serrada. Mer. *schiringiai*.
socchiùso, agg. Log. *factu a coloru*.
sòccida, f. Log. *ponidura*, *cumonarzu*.
sòccio, m. Log. *cumonarzu*. Mer. *sozzu*. Dare a soccio, *dare a cumonarzu*. Mer. *donai a cumoni*.
soccodàgnolo, m. Log. *lattranga*. Propr. fascia de pedde qui ligat s'imbastu, et girat in sa coa de sa bestia.
soccòmbere, v. a. Log. *succùmbere*. Mer. *-ùmbiri*.
soccorrènza, f. Log. *iscursina*, *cursu*.
soccòrrere, v. a. Log. *succurrere*. Mer. *-ri*. Sett. *succurrì*.
soccorrimènto, m. Dial. Com. *succurrimentu*.
soccorritòre, m. Log. *succurridore*. Mer. *-ori*.
soccòrso, m. Dial. Com. *succursu*. Aggiudu. Agg. Log. *succurridu*. Mer. *succùrriu*.
sociàle, -àbile, agg., qui amat cumpagnia.
socialità, f. Log. *sozialidade*. Mer. *-àdi*.
sociatìvo, agg., aptu ad s'assoziare.
società, f. Log. *sociedàde*, *soziedade*. Mer. *soziedàdi*. Sett. *societai*.
sòcio, m. Dial. Com. *compagnu*, *cumpagnu*.
sòda, f. Dial. Com. *soda*.
sodàle, m. Voc. Lat. → compagno.
sodalìzio, m. Dial. Com. *compagnia*.
sodamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sodàre, v. a. Log. *consolidare*. Mer. *-ài*.
soddiaconàto, m. Log. *suddiaconadu*. Mer. *-àu*.
soddiàcono, m. Dial. Com. *suddiacunu*.
soddisfacènte, agg. m. f. Log. *soddisfaghente*. Mer. Sett. *soddisfacenti*.
soddisfacentemènte, avv., cum soddisfatione.
soddisfacimènto, m. Log. *soddisfactione*. Mer. Sett. *soddisfazioni*. Riparu de offesa.
soddisfàre, v. a. Log. *soddisfaghere*. Mer. *soddisfai*.
soddisfàtto, agg. Dial. Com. *soddisfattu*.
soddisfattòre, agg. Log. *soddisfattore*. Mer. *-òri*.
soddisfaziòne, f. Log. *sodisfactione*. Mer. Sett. *soddisfazioni*. Satisfacta.
sodèzza, f. Log. Mer. *sodesa*. Sett. *sodezia*.
sòdo, agg. Dial. Com. *sodu*. Terreno sodo, *terrinu incultivadu*. Firmu.
sodomìa, m. Dial. Com. *sodomia*.
sodomitàre, v. a., committere peccadu contra natura.
sodomìtico, agg. Dial. Com. *sodomiticu*.
sodomìto, -ta, m., qui faghet sodomia.
sofà, m. Dial. Com. *soffà*.
sofferènte, agg. m. f. Log. *sufferente*. Mer. Sett. *-ti*.
sofferènza, f. Dial. Com. *sufferenzia*.
sofferìre, v. a. Log. *suffrire*. Mer. *suffriri*. Sett. *suffrì*. Supportare.
sofferitòre, m. Log. *suffridore*. Mer. Sett. *-òri*.
soffermàre, v. a. Log. *firmare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
soffermàta, f. Log. Mer. *firmada breve*.
soffèrto, agg. Log. *suffrìdu*. Mer. *suffrìu*. Sett. *suffritu*. Toleradu, supportadu.
soffiàre, v. n. coi deriv. Log. *sulare*. Mer. *buffai*. Sett. *-à*. Fig. *aunzare*, *incitare*.
soffiàta, f. Log. *sulada*. Mer. *buffada*.
soffiatòre, m. Log. *qui sulat*, qui aunzat.
sofficcàre, v. a. Log. *cuare*. Sett. *-à*. Mer. *accuai*.
sòffice, agg. Log. *modde*. Mer. Sett. *moddi*.
soffiètto, m. Log. *buttazzu*. Mer. *buffadori*.
soffiggersi, v. n. p. Log. *cuaresi*, *ficchiresi sutta*.
sòffio, m. Log. Sett. *sulu*. Mer. *sùlidu*.
soffiòne, m. Log. *suladore*. Mer. Sett. *suladori*.
soffionerìa, → presunzione.
soffismo, sofismo, m. Dial. Com. *sofisma*.
soffitta, f., -tto m. Log. *chelurasu*. Sett. *zelu rasu*. Mer. *sostri*.
soffittàre, v. a. Log. *fagher sostres*. Mer. *insostrai*.
soffocàre, → soffogare.
soffogàre, v. a. Log. *suffogare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
soffogàto, agg. Log. *affogadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
soffogaziòne, f. Dial. Com. *suffogamentu*.
soffoggiàta, f., imboligu subta su brazzu, o atera cosa coberta cum sa cappa.
soffòlcere, v. a. difett. → riporre.
soffòlto, agg. Log. *substentadu*. Mer. *-àu*.
sofforàre, v. a. Log. *pertungher subta*.
soffornàto, agg. Log. *incavadu*. Mer. *-àu*.
soffràta, f. Dial. Com. *carestia*. Bisonzu.
soffrèddo, agg., unu pagu frittu.
soffregàre, v. a. Log. *frigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Frigare appena. Accostaresi quasi preghende.
soffrènte, → sofferente.
soffrìbile, agg. Log. *suffribile*. Mer. Sett. *-li*.
soffribilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
soffrìggere, v. a. Log. *suffriere*. Mer. *suffriggiri*.
soffrìre, → sofferire.
soffrìtto, m. Dial. Com. *suffrittu*.
soffumicàre, v. a. Log. *affumigare*. Mer. *-ài*.
sofisma, -mo, m. Dial. Com. *sofisma*.
sofismàre, v. n., narrer soffismas. Argumentu.
sofista, m., philosofu soffista.
sofisticamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sofisticàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Suttilizzare.
sofisticherìa, f. Dial. Com. *sofisticheria*.
sofistico, agg. Dial. Com. *sofisticu*, *fantasticu*.
sòga, f. Dial. Com. *soga*. Corria de corzu.
soggettàbile, agg. Log. *assuggettabile*. Mer. *-abili*.
soggettamènto, Dial. Com. *assuggettamentu*.
soggètto, m. ed agg. Dial. Com. *suggettu*.
soggeziòne, f. Log. *suggezione*. Mer. Sett. *-òni*.
sogghignàre, v. n. Log. *riere pro dispreziu*.
sogghìgno, m. Dial. Com. *risu de beffa*.
soggiacère, v. n. Log. *esser suttapostu*. Mer. *essiri suggettu*, *stai a sutta*.
soggiacimènto, m. Log. *summissione*. Mer. *-oni*.
soggiogàja, → giogaja.
soggiogàre, v. a. coi deriv. Log. *soggiogare*. Mer. *-ài*. Reduire in podestade.
soggiògo, → giogaja.
soggiornamènto, m. Dial. Com. *vivimentu*.
soggiornàre, v. n. Log. *vivere*. Mer. *vìviri*. Sett. *istà*.

soggiòrno, m. Dial. Com. *residenzia*. Istadu.
soggiùgnere, v. a. Log. *rispondere*, *aggiungher paraulas*. Mer. *aggiùngiri*.
soggiuntìvo, f. Dial. Com. *soggiuntivu*.
soggiùnto, agg. Dial. Com. *rispostu*. Ripetidu.
soggiunzìone, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
soggolàre, v. a. Log. *ponner su arvule*.
soggòlo, m. Log. *suttabarba*, *arvule de sa briglia*.
soggrottàre, v. a., fagher sos fossos pro piantare.
sogguardàre, v. a., abbaidare ad ojimbesse.
sogguatàre, v. a. Log. *abbaidare a subt'oju*.
sòglia, f. Log. *liminarzu de sa porta*. Mer. *liminargiu*. Giannìle.
sòglio, m. Dial. Com. *sogliu*, *tronu*.
sogliòla, f., ispecie de pische.
sognàre, v. a. Log. *sonniare*. Mer. *-ài*. Sett. *sognà*.
sognatòre, m. Log. *sonniadore*. Mer. *-òri*.
sògno, m. Dial. Com. *sonnu*, *sognu*.
sòja, f., adulatione cum beffe. Dar soja, *laudare in modu de beffa*, *ismoderadamente*.
sojàre, v. a. Log. *bantare cum beffa*.
sòla, → schifo, lancia.
solàjo, m. Log. Mer. *solaju* → soffitta.
solamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
solàno, m. Log. *pumatta areste*.
solàre, agg. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-ari*. De sole.
solàta, f. Log. *soliada* → solinata.
solatìo, v. n. Log. *soladiu*. A solatìo, *a mesu die*.
solcamaèstro, m., sulcu mannu qui dividit.
solcàre, v. a. coi deriv. Log. *sulcare*. Mer. *-ài*. Fagher sulcos. Caminare de sa barca in mare.
sòlcio, m., petta fatta a biculos in s'aghedu.
sòlco, m. Log. Mer. *sulcu*. Sett. *solcu*.
soldàre, → assoldare.
soldatàglia, f. Log. *soldadaza*.
soldatèsca, f., quantidade de soldados.
soldatescamènte, avv., a manera de soldadu.
soldatèsco, agg. Log. *soldadiscu*.
soldàto, m. Log. *soldàdu*. Sett. *-àtu*. Mer. *sordau*.
sòldo, m. Log. Mer. *soddu*. Sett. *soldu*.
sòle, m. Log. *sole*. Mer. Sett. *soli*.
solècchio, m. Log. *parasole*. Mer. Sett. *parasoli*.
solecismo, m., errore de gramatica.
solecizzàre, v. n., fagher solecismos.
soleggiàre, v. a. Log. *leare su sole*, *assoliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner cosa ad su sole.
solènne, agg. Log. *solenne*. Mer. Sett. *solenni*.
solennemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
solennità, f. Log. *solennidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *solennitài*.
solennizzamènto, m. Dial. Com. *solennizzamentu*.
solennizzàre, v. a. Log. *sollennizzare*. Mer. *-ài*.
solère, v. a. Log. *esser solitu*. Mer. *èssiri solitu*. M. Dial. Com. *usanzia*.
solerètta, f., ordinzu de ferru pro difendere sas piantas de sos pes.
solèrte, agg. m. f. Log. *diligente*. Mer. Sett. *-ènti*.
solèrzia, f. Dial. Com. *diligenzia*. Actividade.
solètta, f. Dial. Com. *peùncu*.
solettàre, v. a. Log. *ponner*, *attaccare sos peuncos*.
solettatùra, f. Log. Mer. *soladura*, *insoladura*.
solètto, agg. Dial. Com. *solu solu*.
solfa, f. Dial. Com. *musica*, nota de musica.
solfanàjo, agg., bendidore de sulfanellos.
solfanerìa, f., cava de sulfuru.
solfanètto, m. Dial. Com. *sulfanettu*.
solfàre, v. a., profumare cum sulfuru. Log. *allucchettare*. Mer. *allucchittai*.
solfàto, m. Dial. Com. *solfatu*. T. chimico.
solfeggiàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
solfèggio, m. Dial. Com. *solfeggiu*.
sòlfo, m. Log. Sett. *sulfuru*. Mer. *lucchittu*.
solforàto, agg., qui tenet de sulfuru.
solforeggiàre, v. n., buttare fogu o fumu sulfureu.
solfòrico, agg., de natura de sulfuru.
solforòso, agg., qui tenet de sulfuru.
solfùreo, agg. Dial. Com. *sulfureu*. De sulfuru.
solfùro, m., combinatione de sulfuru cum ateras materias.
solìcchio, → solecchio.
solidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
solidàre, v. a. Log. *assodare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
solidàrio, agg. Dial. Com. *solidariu*. Quando ognune de sas partes si obbligat a pagare totta sa summa.
solidèzza, -dità, f. Log. Mer. *solidesa*. Sett. *-èzia*.
sòlido, m. agg. Dial. Com. *solidu*. Firmu, duru.
solilòquio, m., faeddada da unu solu.
solimàto, → sublimato.
solinàta, f., impressione de su sole.
solìngo, agg. Dial. Com. *solitariu*.
solìno, m. Log. *bulzu*, *su collu de sa camija*.
sòlio, m. Dial. Com. *soliu*.
solitariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
solitàrio, agg. Dial. Com. *solitariu*.
sòlito, agg. Dial. Com. *solitu*.
solitùdine, f. Log. *solitudine*. Mer. Sett. *-dini*.
solìvago, agg., qui vagat da per se et solu.
sollalzàre, v. a. Log. *suppesare*. Alzare appena.
sollazzàre, v. a. Log. *iscialare*. Daresi ad sos piagheres. Mer. *spassiaisì*.
sollazzèvole, agg., qui produit piaghere.
sollazzevolmènte, avv. Log. *allegramente*. Mer. Sett. *-ènti*.
sollàzzo, m. Log. *piaghere*. Mer. *praxèri*. Sett. *piazeri*. Ricreazione, iscialu, giogu.
sollècciola, → acetosella.
sollecitamènte, avv. Log. *sollicitamente*. Mer. *-ti*.
sollecitàre, v. a. Log. *sollizitare*, *sollicitare*. Mer. *-ài*.
sollecitatìvo, agg. Dial. Com. *sollicitativu*.
sollecitatòre, m. Log. *sollizitadore*. Mer. *-òri*.
sollecitaziòne, f. Log. *sollicitatione*. Mer. Sett. *sollicitazioni*.
sollècito, agg. Dial. Com. *sollicitu*, *sollizitu*.
sollecitùdine, f. Dial. Com. *diligenzia*. Pretesa.
solleòne, → sollione.
solleticamènto, m. Log. Sett. *coricori*. Mer. *chirighittas*. Solleticare, *fagher coricori*.
sollètico, m. Log. Sett. *cori cori*. Mer. *chirighitta*.
sollevamènto, m. Dial. Com. *sullevamentu*.
sollevàre, v. a. coi deriv. Log. *sullevare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Alzare.
sollevaziòne, f. Dial. Com. *tumultu*.
sollicitàre, → sollecitare.
sollicitùdine, → sollecitudine.
sollièvo, m. Dial. Com. *sullievu*.

solliòne, m. Log. *solleone*. Mer. Sett. *-òni*. Sole de leone de su mese de triulas et austu.
sòllo, agg. Log. *modde*. Si narat de sa lana.
sollucheramènto, m. Dial. Com. *allegria*.
sollucheràre, v. a., allegraresi cum piaghere.
sollucheràta, f. Log. *affectu de teneresa*.
sollucheròne, agg. Dial. Com. *libidinosu*.
sòlo, agg. Dial. Com. *solu*. Avv. Dial. Com. *solu*.
solòndra, f., maladia ad carrones de caddos.
solstìzio, m. Dial. Com. *solstiziu*. Quando su sole est in sa plus distanzia dai s'Equatore.
soltànto, avv. Log. *solamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
solùbile, agg., qui si podet isolvere.
solubilità, f. Log. *solubilidade*. Mer. *-àdi*.
solutìvo, agg. Log. *aptu a isolvere*.
solùto, agg. Log. *isoltu*. Mer. *scioltu*. Sett. *iscioltu*.
soluziòne, f. Log. *solutione*. Mer. Sett. *-zioni*.
solvènte, agg., qui pagat o podet pagare.
sòlvere, v. a. Log. *isòlvere*. Mer. *sciòlliri*. Sett. *scioglì*. Pagare, liberare, declarare.
solvìbile, agg., qui podet pagare.
solvimènto, → scioglimento.
solvitòre, m., qui isolvet sos dubbios.
sòma, f. Log. *soma*. Pesu. A soma, *in quantidade*.
somàjo, m. Dial. Com. *de soma*, *de càrrigu*.
somàra, f. Log. Sett. *aina*. Mer. *burrica*.
somàro, m. Log. Sett. *ainu*. Mer. *molenti*.
someggiàre, v. n. Log. *portare somas*.
somèlla, f., soma minore, garrigu minore.
somière, m., sa bestia qui portat sa soma.
somigliànte, agg. Log. *simizante*. Mer. *simbillanti*.
somigliànza, -gliare → simiglianza, -gliare.
somiglièvole, agg., qui si assimizat.
sòmma, f. Dial. Com. *summa*.
sommàco, m., ispecie de pianta dai sa quale si faghet su piuere pro conzare peddes.
sommamènte, avv. Log. *summamente*. Mer. Sett. *-ti*.
sommàre, v. a. Log. *summare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sommariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sommàrio, agg. Dial. Com. *summariu*.
sommatamènte, avv. Log. *brevemente*. Mer. Sett. *-ti*.
sommèrgere, v. a. Log. *imbèrghere*. Mer. *attuffai*. Affungare. Mandare a fundu.
sommergìbile, agg., qui si podet imberghere.
sommergimènto, m. Log. *imberghimentu*. Mer. *attuffamentu*, *affungamentu*.
sommergitòre, m. Log. *affungadore*. Mer. *attuffadori*.
sommersiòne, f. Log. Mer. *affungamentu*.
sommèrso, agg. Log. *affungadu*. Mer. *attuffau*.
sommèssa, f., su qui servit de fundu ad unu trabagliu.
sommessamènte, avv. Log. *pianu*, *a boghe bàssa*. Mer. *a sa scusi*, *a boxi bascia*.
sommessiòne, f. Dial. Com. *ubbidienzia*.
sommèsso, m., sa longhesa de su punzu cum su poddighe mannu alzadu. Agg. *summittidu*.
sommèttere, v. a. Log. *subtamittere*. Mer. *suttomittirisì*. Sett. *suttamittì*.
somministràre, v. a. coi deriv. Log. *somministrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare, apporrire.
sommissiòne, → sommessione.
sommìsta, m., compiladore de materias teologicas.
sommità, f. Log. *summidàde*. Mer. *summidàdi*. Sett. *summitài*.
sòmmo, m. ed agg. Dial. Com. *summu*. Supremu.
sòmmolo, m., extremidade de s'ala.
sommòmmo, m., colpu dadu subta s'àrva.
sommormoràre, v. n. Log. *murmuttare*.
sommoscàpo, m., parte superiore de sas columnas.
sommosciàre, v. a. Log. *ammoddigare*. Mer. *ammoddiai*. Sett. *ammoddicà*.
sommòscio, agg. Log. *allizadu*. Mer. *allaccanàu*.
sommòssa, f. Dial. Com. *tumultu*. Rivolutione.
sommòsso, agg. Log. *mòvidu*. Mer. *mòviu*.
sommòvere, v. a. Log. *mòvere subta*, *instigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rimuovere.
sommovimènto, m. Dial. Com. *tumultu*.
sommovitòre, f. Dial. Com. *rivoluzionariu*.
sommoziòne, f. Log. *rivolutione*. Mer. *-zioni*.
sonagliàre, v. a. Log. *sonare sas ischiglias*.
sonagliàta, f. Log. *sonada de ischiglias*.
sonaglierìa, f. Log. *ischiglias*. Mer. *sonaglerìa*.
sonàglio, m. Log. *sonazu*. Mer. *sonajolu*.
sonàre, v. a. coi deriv. Log. *sonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Sonare a distesa, *sonare a bolu*.
sònco, m., ispecie de pianta bona a mandigare.
sònda, f. Dial. Com. *iscandàgliu*.
sonerìa, f. Dial. Com. *soneria*.
sonettàre, v. a., fagher, cumponner sonettos.
sonètto, m. Dial. Com. *sonettu*.
sonèvole, agg. Log. *risonante*. Mer. Sett. *-ànti*.
sonnacchiàre, v. n. Log. *ingalenare*. Dormire.
sonnacchiòni, avv. Log. *ad s'ingalenada*.
sonnacchiòso, agg. Log. *dormicciosu*.
sonnambulìsmo, m. Dial. Com. *sonnambulismu*.
sonnàmbulo, m., qui caminat dormidu.
sonnecchiàre, → sonnacchiare.
sonnèllo, m. Log. *sonnigheddu*, *sustu*.
sonniferàre, → sonnecchiare.
sonnìfero, m. Dial. Com. *sonniferu*.
sonnìloquo, m., qui faeddat dormidu.
sònno, m. Dial. Com. *sonnu*.
sonnolènte, -o, agg. Log. *sonnìdu*. Mer. *sonnigosu*.
sonnolènza, f. Dial. Com. *sonnolènzia*, *sonnu*.
sonnottàre, v. a., passare sa notte in abbertu.
sonoramènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sonorità, f. Log. *tinnimentu*. Mer. *trinnidura*.
sonòro, agg. Dial. Com. *sonoru*.
sòntico, agg., tardu pro maladia.
sontuosamènte, avv. Log. *sontuosamente*. Mer. *-ti*.
sontuosità, f. Log. *suntuosidade*. Mer. *-àdi*.
sontuòso, agg. Dial. Com. *suntuosu*. Magnificu.
soperchiamènte, → soperchievolmente.
soperchiamènto, m. Log. *superfluidade*.
soperchiànteagg. Log. *regagliosu*.
soperchiànza, f. Log. *regaglia*. Ingiuria.
soperchiatòre, m. Log. *oppressore*. Mer. Sett. *-òri*.
soperchierìa, f. Log. *oppressione*. Mer. Sett. *-òni*.
soperchièvole, agg. Dial. Com. *eccessivu*.
soperchievolmènte, avv. Log. *eccessivamente*.
sopèrchio, agg. Dial. Com. *superfluu*.
sopèrchio, m. Dial. Com. *avanzu*. Mer. *subercu*. Plus de su bisonzu. Di soperchio, *de avanzu*.

sopìre, v. a. Log. *istudare*, *calmare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sopòre, m. Log. *sopore*. Mer. Sett. *-òri*. Sonnu.
soporìfero, agg. Dial. Com. *soporìferu*.
soporòso, agg., qui produit sopore.
soppàlco, m., palcu factu subta sa cobertura pro difender sa domo dai su frittu.
soppannàre, v. a. Log. *afforrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
soppannàto, agg. Log. *afforradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
soppànno, m. Dial. Com. *afforru*.
soppassàre, v. a., diventare mesu allizadu, siccu.
soppàsso, agg. Log. *mesu asciuttu*.
soppediàno, m., ispecie de cascia ue si poniant sas robas a pè de lettu.
soppèlo, m., tagliu de petta affacca ad sa pala.
sopperìre, v. n. Log. *supplire*. Mer. *-ìri*. Sett. *supplì*.
soppestàre, v. a. Log. *pistare*. Mer. *pistai*.
soppèsto, agg. Log. *pistazzadu*. Mer. *pistau*.
soppiàno, avv. Log. *suttaboghe*. Mer. *a boxi bascia*.
soppiantàre, v. a. Log. *ingannàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
soppiantatòre, m. Log. *ingannadore*. Mer. *-òri*.
soppiattàre, → nascondere.
soppiàtto, (di) avv. Dial. Com. *accùa*.
soppiattòne, m. Dial. Com. *fintu*, *doppiu*.
soppidiàno, → soppediano.
soppiegàre, v. a., pijare subta.
soppòrre, v. a. Log. *supponnere*. Mer. *supponiri*. Sett. *supponì*. Subtaponnere, ponner subta.
sopportàbile, agg. Log. *supportabile*. Mer. Sett. *-ili*.
sopportamènto, m. Dial. Com. *supportamentu*.
sopportàre, v. a. coi deriv. Log. *supportare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Tollerare.
soppòrto, m. Dial. Com. *tolleranzia*.
soppòsto, agg. Dial. Com. *suppostu*.
soppottièra, f. Mer. *crastula*.
soppottière, m. Dial. Com. *presuntuosu*.
soppozzàre, → sommergere.
sopprèndere, → sorprendere.
sopprèssa, f. Dial. Com. *suppressa*.
soppressàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
soppressiòne, f. Log. *suppressione*. Mer. Sett. *-òni*.
sopprèsso, agg. Dial. Com. *suppressu*.
sopprìmere, v. a. Log. *abbattigare*. Mer. *cracai*. Cuare, abolire, bogare foras.
soppùnto, m., puntu andante.
sòpra, prep. Log. *subra*. Mer. *asùba*. Sett. *sopra*.
soprabbastàre, v. n. Log. *subrabastare*. Esser plus que bastante.
soprabbèllo, agg. Log. Mer. *plus que bellu*.
soprabbère, v. a., biere subitu, ingullidu.
soprabbollìre, v. n. Log. *buddire meda*. Mer. *buddiri*.
soprabbondànte, agg. Log. *subrabbundante*. Mer. Sett. *subrabbundanti*.
soprabbondantemènte, avv. Log. *subrabbundantemente*. Mer. *de subra prus*.
soprabbondànza, f. Log. Mer. *subrabbundanzia*.
soprabbondàre, v. n. Log. *subrabbundare*. Mer. *-ài*. Sett. *suprabbondà*. Abbundare meda.
soprabbondèvole, → soprabbondante.
soprabbuòno, agg. Log. Mer. *plus que bonu*.
sopraccàlza, f. Log. Mer. *subracalza*.
sopraccamìccia, f., camija subra de un'atera.
sopraccàpo, m. Log. *subrintendente*. Mer. *-ènti*.
sopraccaricàre, v. a., garrigare plus de su solitu.
sopraccàrico, m. Log. Mer. *subragàrrigu*.
sopraccàrta, f. Log. Mer. *coberta de litera*.
sopraccàssa, f. Dial. Com. *subracascia*.
sopraccelestiàle, agg., superiore a cosas celestes.
sopraccennàre, v. a. Log. *narrer prima*. Mer. *nai prima*. Sett. *dì prima*. Narrer innantis.
sopracchiàro, agg. Log. Mer. *clarissimu*.
sopracchièdere, v. a., dimandare plus de su qui cumbenit.
sopraccièlo, m. Log. *subrachelu de lettu*.
sopracciglio, m. Log. *chizu*. Mer. *cillu*.
sopraccìgnere, v. a. Log. *inchingiare*. Mer. *subracingiri*. Inchingiare subra.
sopraccìnghia, f. Log. *subracchingia*.
sopraccìnto, agg. Log. *inchingiadu*.
sopracciò, m. Log. *subrintendente*. Mer. *-ti*. Avv. Log. Mer. *subra plus*. Sett. *soprapiù*.
sopraccitàre, v. a. Log. *subranarrer*, *subracitare*. Mer. *subrazitai*. Sett. *soprazità*.
sopraccitàto, agg. Log. *subranadu*. Mer. *subrazitau*.
sopraccòllo, (di) avv. Log. Mer. *pro giunta*.
sopraccòmito, agg., su cabu de sos comitos.
sopraccomperàre, v. a., pagare plus de su valore.
sopraccopèrta, m. Log. Mer. *subracoberta*.
sopraccòrrere, v. n. Log. *currere subra*.
sopraccòtta, f., ispecie de bestire antigu.
sopraccrèscere, v. a. Log. *creschere de plus*.
sopraccuòco, agg. Log. *coghineri mazore*.
sopraddègno, agg. Log. Mer. *plus que dignu*.
sopraddènte, m., dente qui bessit dai sas ateras.
sopraddètto, agg. Log. *subranadu*. Mer. *subranau*. Sett. *sopradittu*.
sopraddìre, v. a. Log. *subranarrer*. Mer. *nai asùba*. Sett. *sopradì*.
sopraddòta, -te, f. Log. *subradote*. Mer. *subradoda*. Sett. *sopradoti*.
sopraddotàre, v. a. Log. *subradotare*. Mer. *donai prus de sa doda*. Sett. *sopradotà*.
sopraddòtto, agg. Log. Mer. *plus que doctu*.
sopraddovère, m. Log. *plus de su dovere*.
sopraeccellènte, agg. Log. *subraeccellente*.
sopraeminènte, agg. Log. *subraeminente*. Mer. *-ti*.
sopraesaltàto, agg. Log. *subresaltadu*. Mer. *-àu*.
sopraffàccia, → superficie.
sopraffacciamènto, → soperchierìa.
sopraffàre, → soperchiare, opprimere.
sopraffàscia, f. Log. Mer. *subrafascia*.
sopraffàto, agg. Log. *subraffattu*, *isfattu*.
sopraffino, agg. Log. *subraffinu*. Mer. *sopraffini*. Sett. *sopraffinu*.
sopraffiorìre, avv. Log. *florire de nou*, *fiorire*.
sopraggiràre, v. n., girare superiormente.
sopraggirèllo, signu de luctu in sas manigas.
sopraggittàre, v. a., orizare, fagher su filettu ad su pannu in s'extremidade.
sopraggìtto, m. Log. *orizu*, *filettu*, *subraffilu*.
sopraggiùgnere, v. n., bennere improvvisamente. Aggiunghere de plus.
sopraggiùnto, agg. Log. *bènnidu*. Mer. *benniu*. Sett. *giuntu*.
sopraggiuràre, v. a., fagher giuramentu subra giuramentu.
sopraggravàre, v. a., gravare de plus, garrigare.

sopraggràve, agg. Log. *meda grae*. Mer. – *grai*.
sopraimpossìbile, agg. Dial. Com. *impossibilissimu*.
sopralètto, m. Log. Mer. *subralettu*.
sopralimitàre, m. Log. *liminarzu de subra*. Mer. *incroamentu de is portas*.
soprallevàre, v. a. Log. *pesare subra* → innalzare.
soprallodàre, v. a. Log. *alabare*. Mer. *-ài meda*.
soprallòde, f. Log. *laude insigne*.
soprallunàre, agg., su qui est dai sa luna in susu.
sopralzàre, → sollevare.
sopramàno, agg. Dial. Com. *istraordinariu*.
soprammàno, m., colpu de manu. Fig. *angarìa*.
soprammattòne, m. Log. *muru de mattones*. Mer. *tabiccu*. Mesu muru.
soprammemoràre, v. a., ammentare subra.
soprammentovàre, v. a., fentomare subra.
soprammercàto, agg. Log. *subraplus*.
soprammèttere, v. a. Log. *ponner subra*.
soprammisùra, avv. Log. Mer. *subramisura*.
soprammòdo, avv. Log. Mer. *fora de modu*.
sopranamènte, avv. Log. *ottimamente*. Mer. Sett. *-ti*.
soprànimo, avv. Log. *cum animosidade*. Mer. *-àdi*.
soprannarràre, v. a. Log. *subrannarrer*. Mer. *nai asuba*. Sett. *sopradì*.
soprannaturàle, agg. Log. *subrannaturale*. Mer. Sett. *subrannaturali*.
soprannestàre, v. a., inferchire subra s'infertura.
soprànno, agg. Log. *bestia qui hat plus de un'annu*.
soprannomàre, v. a. Log. *paralumenare*. Mer. *lumingiai*, *allumingiài*.
soprannòme, m. Log. *paralumene*. Mer. *allumingiu*. Sett. *soprannomu*.
soprannominàre, → soprannomare.
soprannotàre, v. a. Log. *subranotare*. Mer. *-ài*.
soprannumeràrio, agg. Log. Mer. *subranumerariu*.
soprannuotàre, v. n. Log. *nadare subra*. Istare subrabba → galleggiare.
sopràno, m. Log. *tìpiri*, *falzìttu*. Mer. *sopranu*.
sopransègna, f. Log. Mer. *contrassignu*.
soprantendènte, m. Log. *subraintendente*. Mer. *-ti*.
soprantendènza, f. Log. Mer. *subraintendenzia*. Qui hat sa directione generale de un'opera.
soprantèndere, v. n., tennere sa subraintendenzia.
sopraordinàrio, → straordinario.
soprappagàre, v. a., pagare plus de su dovere.
soprappàrto, m. Log. Mer. *subrappartu*. Sett. *soprapartu*.
soprappèso, m., pesu plus de s'usuale.
soprappiàgnere, v. n. Log. *piangher de coro*.
soprappienèzza, f. Log. *pienesa*. Mer. *prenesa*.
soprappièno, agg. Log. *pienu meda*. Mer. *plenu meda*, *plenu a cùcuru*.
soprappigliàre, v. a., leare plus de su qui toccat.
soprappiù, m. Log. *subrapiùs*. Mer. *subraplus*. Sett. *soprapiù*.
soprappòrre, v. a. Log. *ponner subra*. Mer. *pòniri asuba*. Sett. *sopraponì*.
soprapportàre, v. a., giugher subra, in altu.
soprappòrto, m., ornamentu in sa parte interna de sa porta.
soprapprèndere, → sopraggiungere.
soprapprofòndo, agg. Dial. Com. *profundissimu*.
sopraraddoppiàre, v. a., addoppiare de plus.
sopràrco, m. Log. Mer. *russesa de s'arcu*.
soprarìccio, m., trabagliu subra trabagliu in drappu de oro.
soprarrivàre, → sopraggiungere.
soprasàzio, agg. Log. *plus que attattu*. Mer. *sazzau*.
sopraschièna, f., istriscia de s'ischina in su caddu de carrozza.
soprascrìtta, f. Log. *subriscriptu*. Mer. *subrascrittu*. Indirizzu de litera.
soprascrìtto, m., iscriptu o nominadu subra.
soprascrìvere, v. a., fagher su subriscriptu.
soprasmisuràto, agg. Log. Mer. *ismisuradissimu*.
soprasòldo, m., aumentu de paga ad sos soldados.
soprasòma, → soprassoma.
sopraspàrgere, v. a. Log. *isparghere subra*.
sopraspèndere, v. a. Log. *ispendere troppu*. Mer. *spendiri troppu*.
soprassagliènte, agg., qui alzat in susu.
soprassalàre, v. a., salire meda. Mer. *fai saliu*.
soprassalìre, v. a. Log. *assaltizare*. Mer. *assaltai*.
soprassàlto, m. Dial. Com. *assaltu improvvisu*.
soprassedènza, f. Dial. Com. *tardanzia*.
soprassedère, v. a. Log. *laxare*, *suspendere*. Mer. *suspèndiri*. Sett. *suspendì*. Ritardare.
soprassegnàre, v. a. Log. *marcare subra*. Mer. *marcai asuba*.
soprassègno, m. Dial. Com. *marca*. Signu.
soprassèllo, m. Dial. Com. *aggiunta*.
soprasseminàre, v. a. Log. *remintere*. Semenare atera bolta in su semenadu.
soprassènno, m. Dial. Com. *giudiziu*. Sabiesa.
soprassète, f. Log. *sidis meda*. Mer. *sidi meda*. Sett. *seti assai*.
soprassòglio, m. Log. *architrave*. Mer. *-àvi*.
soprassòma, f. Dial. Com. *aggiunta*. Cosa de plus.
soprastànte, m., subrastante, custodia. Agg. Dial. Com. *imperiosu*. Insistente.
soprastànza, f. Dial. Com. *tardanzia*.
soprastàre, v. a. Log. *tardare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Esser eminente, cuntennersi, esser affacca.
soprastòria, f., istoria subra cosa jà nada.
sopratàcco, m., sa sola subra su taccone.
soprattenère, v. a. Log. *trattenner meda*. Mer. *trattennìri troppu*. Sett. *trattenì assai*.
soprattièni, m., dilatione pro unu pagamentu.
soprattùtto, avv. Log. *subratottu*. Mer. *màssimu*.
sopravanzàre, v. a. Log. *superare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Avanzare meda, bessire a foras, esser plus.
sopravànzo, m. Log. Mer. *subravanzu*. Sett. *sopravanzu*.
sopravvedère, v. a., mirare cum attenzione.
sopravvedùto, agg. Dial. Com. *cautu*. Abbistu.
sopravveggiàre, v. n., bizare meda.
sopravvegnènte, -venente, agg., qui benit pustis.
sopravvegnènza, f., su subravenner.
sopravvèndere, v. a., bendere plus de su valore.
sopravvenimènto, m. Log. *bènnida improvvisa*.
sopravvenìre, v. n. Log. *subravènnere*. Mer. *benniri asuba*. Sett. *sopravvenì*. Benner de repente.
sopravvènto, m. Log. Mer. *subrabentu*. Sett. *sopravventu*, *sobbraventu*.
sopravvenùta, f. Log. Mer. *bennida improvvisa*.
sopravvèsta, f. Log. *subrabeste*. Mer. *sopravesti*.

sopravvestìre, v. a., ponner sa subrabeste.
sopravvìncere, v. a. Log. *bìnchere*. Mer. *bìnciri*. Sett. *vinzì*. Bincher de plus.
sopravvissùto, agg. Log. *subrabìvidu*. Mer. *subrabìviu*. Sett. *sopravissutu*.
sopravvivènte, agg., qui subravivet.
sopravvivènza, f. Log. Mer. *subravivenzia*. Sett. *sopravivenzia*.
sopravvìvere, m. Log. *subrabìvere*. Mer. *subrabìviri*. Sett. *sopravibì*.
sopravvìvolo, m. Log. Mer. *sempervivu*, fiore.
sopravvolàre, m., bolare subra, in altu meda.
sopreccedènte, agg., qui eccedit meda.
sopreccedènza, f. Log. Mer. *grand'eccedenzia*.
sopredificare, v. a. Log. *fraigare subra*.
sopreminènza, f. Log. Mer. *subreminenzia*.
soprinnalzàre, v. a., inalzare meda, alzare in altu.
soprintellettuàle, agg., superiore ad s'intellectu.
soprintendènza, → sopraintendenza.
sopròsso, m., ossu qui bessit in sos membros pro esser male sanadu, nè postu a logu sou.
soprumàno, agg. Log. Mer. *subrumanu*. Sett. *soprumanu*.
soprusàre, v. a. Log. *opprimere*, *abusare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ingiuriare, querrer bincher.
soprùso, m. Dial. Com. *abusu*. Injuria.
soqquadràre, v. a. Log. *arruinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
soqquàdro, m. Dial. Com. *ruìna*. Isconvolgimentu.
soràre, v. n., bolare a giogu, si narat de s'astoreddu.
sòrba, f. Log. *suerva*. Mer. *sorba*.
sorbecchiàre, v. a. Log. *suvrusciare*. Mer. *sorbìri*.
sorbettàre, v. a., cunfettare a modu de sorbettu.
sorbettièra, f. Dial. Com. *sorbettera*.
sorbettière, m., su qui bendet sos sorbettos.
sorbètto, m. Dial. Com. *sorbettu*. Carapigna.
sorbìgno, agg., qui tenet de suerva.
sorbìre, v. a. Log. *suvrusciare*. Mer. *sorbìri*.
sorbiziòne, f. Log. *suvrusciu*. Mer. *surbidura*.
sòrbo, m., s'arvure de sa suerva.
sorbondàre, → soprabbondare.
sorbòne, m., homine cupu qui pensat pro sè.
sorbottàre, → forbottare.
sorciàja, f. Log. *nidu de sorighes*. Mer. *niu de topis*. Logu de sorighes.
sorcìno, agg., ispecie de manta de caddu.
sòrcio, m. Log. *sorighe*. Sett. *soricu*. Mer. *topi*.
sòrcolo, m. Log. *isteccu* → marza.
sordacchiòne, m. Log. Mer. *surdastru*. Qui fingit de non intendere.
sordàggine, f. Log. Mer. *surdesa*. Sett. *sordezia*.
sordamènte, avv. Log. *surdamente*. Mer. *-ènti*.
sordàstro, agg. Log. Mer. *surdastru*. Sett. *sordastru*.
sordellìna, f., istrumentu music. de sulu.
sordidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sordidàre, v. a., render sòrdidu, ischifosu.
sordidèzza, f. Log. Mer. *sordidesa*. Avarizia.
sòrdido, agg. Dial. Com. *sordidu*, *avaru*. Spilorciu.
sordìna, f. Dial. Com. *surdina*. Inzegnu pro render mancu sonu. Alla sordina, avv. *segretamente*, *accùa*, *occultamente*.
sordità, f. Log. Mer. *surdesa*. Sett. *sordezia*.
sòrdo, agg. Log. Mer. *surdu*. Sett. *sordu*.
sordomùto, agg. Log. Mer. *surdumudu*. Sett. *sordumutu*. Mudu.
sorèlla, f. Log. *sorre*. Mer. *sorri*. Sett. *soredda*.
sorellèvole, agg., qui appartenit a sorre.
sorgènte, f. Log. Sett. *vena*. Mer. *mizza*.
sòrgere, v. n. Log. *bessire*, *ispuntare*. Mer. *-ài*.
sorgèvole, agg., qui bessit o ispuntat.
sorgimènto, m. Log. *bessida*, *ispuntadura*.
sorginòcchio, m., sa parte de subra su benuju.
sorgiùgnere, → sopraggiungere.
sorgìva, f., bessida, o sumidura de abba in s'argine.
sòrgo, → saggina, melica.
sorgozzòne, m., bigarone intro de muru pro substenner ponte. Colpu a subta sa barba.
soriàno, agg. Log. *arrigadu*, manta de battu.
sòrice, m. Log. *sorighe de campagna*.
sormontàre, v. a. Log. *avanzare subra*. Bessire.
sornacchiàre, v. a. Log. *iscarrasciare*. Sett. *iscarrascià*. Mer. *sderrasciài*.
sorniòre, m., homine de pagos amigos, seriu.
sornòcchio, m. Log. Sett. *iscarràsciu*. Mer. *serca*.
sornuotàre, v. n., nadare subra.
soro, m., sa saurra de sas galeras. Agg. manta de caddu. De homine, Log. *simplize*. Mer. Sett. *-zi*.
sorpassàre, v. a. Log. *passare subra*. Mer. *passai asuba*. Iscumpassare.
sorprendènte, agg. Log. *surprendente*. Mer. *-ti*.
sorprèndere, v. a. Log. *surprendere*. Mer. *-èndiri*. Sett. *surprendì*. Leare a limba.
sorprendimènto, m. Dial. Com. *surpresa*.
sorprèsa, f. Dial. Com. *surpresa*, *maraviglia*.
sorprèso, agg. Dial. Com. *surpresu*.
sorquidàre, v. n., leare arroganzia.
sòrra, f. Dial. Com. *surra*. Petta de su tunnu.
sorràdere, v. a., razzigare appenas.
sorrecchiàre, v. n. Log. *dare*, *ponner orija*.
sorrèggere, v. a. Log. *substènnere*. V. n. p. *cuntennersi*.
sorrenàre, v. a., formare bancos de arena.
sorridènte, agg. Log. *allegru*, *gratu*.
sorrìdere, v. n. Log. *fagher su risu*.
sorrìso, m. Log. *risu de cumpiaghenzia*.
sorròdere, v. a. Log. *razzigare a pagu a pagu*.
sorrogàre, v. a. Log. *surrogare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sorsaltàre, v. a. Log. *saltiare subra*. Mer. *sartiai a pizzus*. Sett. *saltà sopra*.
sorsàre, -seggiare, v. n. Log. *biere a buccones*.
sorsàta, f. Log. Mer. *bucconada*. Mer. *surbìda*.
sorsettìno, m. Log. *bucconeddu*.
sòrso, f. Log. *bucconada*. Mer. *sùrbidu*.
sòrta, f. Log. *ispecie*, *ispezia*. Mer. *spèzia*.
sòrte, f. Log. *sorte*. Mer. Sett. *sorti*. Fortuna. Di sorte che, *de modu qui*.
sorteggiàre, v. a., dare in sorte, leare in sorte.
sorterìa, → sortilegio.
sortière, m., su qui faghet sortilegios.
sortilègio, m. Dial. Com. *sortilegiu*.
sortìlego, m. Dial. Com. *sortilegu*. Majàrzu.
sortimènto, → assortimento.
sortìre, v. a. Log. *bessire*. Mer. *-ìri*. Sett. *uscì*. Eligere in sorte, ottennere in sorte.
sortìta, f. Dial. Com. *iscelta*. Bessida de unu logu pro assalire s'inimigu.
sortiziòne, f. Log. *extratione a sorte*. Mer. Sett. *estrazioni*. Bessida, fortuna.

sòrto, agg. Log. *sullevadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
sortù, m. Voc. Franc. Beste subra sas ateras.
sorvenìre, → sopravvenire.
sorvìvere, → sopravvivere.
sorvolàre, v. n., bolare in altu. Subravanzare.
soscrìtto, m. Dial. Com. *sottoscrittu*.
soscrìvere, → sottoscrivere.
soscriziòne, f. Log. *suttiscriptione*. Mer. *sottoscrizioni*. Sett. *sottiscrizioni*.
sospèndere, v. a. Log. *suspendere*. Mer. *-èndiri*. Sett. *suspendì*.
sospendimènto, m. Dial. Com. *suspendimentu*.
sospendìo, m., istrumentu pro suspendere.
sospensiòne, f. Log. *suspensione*. Mer. Sett. *-òni*.
sospensivamènte, avv., cum suspensione.
sospensìvo, agg. Dial. Com. *suspensivu*.
sospensòrio, m. Log. *bragalittu*. Mer. *bragheri*.
sospèso, agg. Dial. Com. *suspesu*. Suspèndidu.
sospettamènte, avv. Log. *suspettosamente*. Mer. *-ti*.
sospettàre, v. n. Log. *suspettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sospettèvole, agg. Dial. Com. *suspettosu*.
sospètto, m. Dial. Com. *suspettu*. Agg. *suspettosu*.
sospettosamènte, avv. Log. *suspettosamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Cum suspettu.
sospettòso, agg. Dial. Com. *suspettosu*.
sospeziòne, f. Dial. Com. *suspettu*.
sospicàre, → sospettare.
sospignere, v. a. Log. *ispingher cum forza*.
sospìnta, f. Dial. Com. *ispinta*.
sospìnto, agg. Dial. Com. *ispintu cum forza*.
sospiràre, v. n. coi deriv. *suspirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sospìro, m. Dial. Com. *suspiru*.
sospiròso, agg. Dial. Com. *suspirosu*.
sossannàre, v. n. Log. *istròcchere*. Sett. *istrocchì*. Mer. *stròcciri*.
sossòpra, avv. Log. *sutta a subra*. Mer. *sutta a susu*, *a fundu in susu*. Sett. *sottusopra*.
sossopràre, v. n. Log. *andare subra subra*.
sòsta, f. Dial. Com. *reposu*.
sostantìvo, m. Dial. Com. *sustantivu* → sustantivo.
sostànza, f. Dial. Com. *sustanzia* → sustanza.
sostàre, v. a. Log. *reposare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sostègno, m. Dial. Com. *sustegnu*. Aggiudu.
sostenènza, f. Dial. Com. *sustenimentu*.
sostenère, v. a. Log. *sustènnere*. Mer. *sustèniri*. Sett. *sustenì*. Cumportare, mantennere.
sostenimènto, m. Dial. Com. *sustenimentu*.
sostenitòre, m., qui sustenit, qui protegit.
sostentàcolo, m. Dial. Com. *sustegnu*.
sostentamènto, m. Dial. Com. *sustentamentu*.
sostentàre, v. a. Log. *sustentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sostentatìvo, agg., aptu a sustentare.
sostentatòre, m., qui sustentat, qui difendet.
sostentaziòne, f. Dial. Com. *sustentu*.
sostenutèzza, f. Log. Mer. *sustenidesa*, *ritegnu*.
sostenùto, agg. Log. *sustènnidu*. Mer. *sustèniu*. Sett. *sustenutu*.
sostituìre, v. a. Log. *sustituire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
sostitùto, m. Log. *sustituidu*. Mer. *sustituiu*.
sostitutòre, m., su qui sustituit.
sostituziòne, f. Log. *sustitutione*. Mer. Sett. *-zièni*.
sottàbito, m. Dial. Com. *corpettu*, *corpette*.
sottaffittàre, v. a. Log. *suttaffittare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Allogare ad atere.
sottaffitto, m. Dial. Com. *subaffittu*.
sottàna, f. Dial. Com. *suttana*.
sottanìno, m., beste de femina subta su bestire.
sottècchi, avv. Dial. Com. *accua*. Guardar sottecchi, *abbaidare a sutta oju*. Mer. *a suttogu*.
sottentràre, v. n. Log. *benner pustis*. Mer. *bèniri avatu*. Intrare daipoi.
sotterfùggio, m. Dial. Com. *sutterfugiu*. Iscuja.
sotterfuggìre, v. a., incontrare sotterfugiu.
sottèrra, avv. Log. Mer. *suttaterra*. Sett. *sottuterra*.
sotterramènto, m. Dial. Com. *sutterramentu*.
sotterràneo, agg. Dial. Com. *sutterraneu*.
sotterràre, v. a. Log. *sutterrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sotterratòre, m. Log. *interramortos*.
sotterratòrio, m., logu ue si sutterrant sas bestias mortas.
sottèsso, agg. Log. *suttaipse*. Mer. *sutta de issu*.
sottigliàre, → assottigliare.
sottiglièzza, f. Log. Mer. *suttilesa*. Sett. *-èzia*.
sottigliùme, m., unione de cosas suttiles.
sottìle, agg. Log. *suttile*. Mer. Sett. *-li*. Lezeri. Avv. Log. *suttilmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
sottilità, → sottigliezza.
sottilizzàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sottilmènte, avv. Log. *suttilmente*. Mer. Sett. *-ti*.
sottinsù, avv. Log. *suttasùbra*. Mer. *suttasusu*.
sottintèndere, v. a. Log. *suttintèndere*. Mer. *-ri*. Sett. *sottintendì*.
sòtto, prep. Log. Mer. *sutta*, *subta*. Sett. *sottu*.
sottocalzòni, m. Log. Mer. *mudandas*.
sottòcchi, avv. Log. *suttoju*. Mer. *suttogu*.
sottocòda, → soccodagnolo.
sottocopèrta, f. Dial. Com. *suttacoberta*.
sottocòppa, f. Dial. Com. *suttacoppa*.
sottocuòco, m. Log. *muzzu de coghina*. Mer. *muzzu de cuxina*. Suttacoghineri.
sottodiàcono, → suddiacono.
sottogòla, f. → soggòlo. Avv. *suttabùla*.
sottogrondàle, m. Log. *iscoladorzu de coghina*.
sottolèva, f., linna, o cotta sutta su palu.
sottomaèstro, m., mastru segundariu.
sottomandàre, v. a., mandare a cua.
sottomàno, m. Dial. Com. *regalu*. Avv. *accùa*.
sottomàre, m. Log. *fundu de mare*. Mer. *fundu de su mari*. Sett. *fondu di mari*.
sottomèssa, → propaggine.
sottomessiòne, → sottomissione.
sottomèsso, agg. Log. *suttamittidu*. Mer. *suttomìttiu*. Sett. *suttamìssu*. Humiliadu.
sottomèttere, v. n. Log. *suttamittere*. Mer. *suttomìttiri*. Sett. *suttamittì*. Humiliaresi.
sottomissione, f. Log. *suttomissione*. Mer. *sottomissioni*. Sett. *suttamissioni*.
sottomòrdere, v. a. Log. *murrunzare*. Mer. *murrungiài*. Mossigare sutta, accua.
sottomuràta, f., fundamentu de una fabbrica.
sottopiède, m., parte de segus de sa carrozza ue istant sos laccajos.
sottopòrre, v. a. Log. *suttaponnere*. Mer. *sottoponiri*. Sett. *suttaponì*.
sottopòsto, agg. Dial. Com. *suttapostu*. Dipendente.

sottoprìore, m. Log. *suttapriore*. Mer. Sett. *-òri*.
sottorìdere, → sorridere.
sottoscàla, m. Log. *granàriu*. Mer. *suttascàla*.
sottoscàtto, m. Log. *puntu de archibusu*.
sottoscrìtta, f. Log. *suttiscriptione*. Sett. *-zioni*. Mer. *sottoscrizioni*. Firma.
sottoscrìvere, v. n. coi deriv. Log. *suttiscriere*. Mer. *suttoscriri*. Sett. *sottiscribì*. Firmare.
sottosedère, → sottostare.
sottosegretàrio, m. Dial. Com. *suttasegretariu*.
sottosolàno, m., bentu solianu.
sottosòpra, avv. Log. *suttasubra*. Mer. *suttasùsu*. Sett. *sottusopra*. A su reversu, in confusione.
sottosquàdro, m., incavu profundu in quale si siat trabagliu.
sottostàre, v. n. Log. *istare sutta*. Mer. *abbarrai a sutta*. Sett. *istà sottu*.
sottotenènte, m. Log. *suttatenente*. Mer. Sett. *-ti*.
sottotèrra, → sotterra.
sottotìngere, v. a., dare sa prima tinta.
sottouffiziàle, m. Log. *suttofficiale*. Mer. *-àli*.
sottovènto, m., fiancu de sa nae oppostu ad su bentu. Bentu contrariu.
sottovèsta, f. Dial. Com. *corpette*, *corpettu*.
sottovòce, avv. Dial. Com. *pianu*. Mer. *a iscusi*.
sottràrre, v. a. Log. *suttraire*. Mer. *-èri*. Sett. *suttraì*.
sottrattìvo, → serviziale.
sottratto, m. Dial. Com. *astuzia*, *ingannu*. Agg. Log. *suttraìdu*. Mer. *suttraìu*.
sottrazióne, f. Log. *suttratione*. Mer. Sett. *-zioni*.
sovàtto, -vàttolo, m. Dial. Com. *soga*. Corzu da ue si faghet. Caizzolu.
sovènte, avv. Log. *tantas boltas*. Mer. *tantas bortas*. Sett. *tanti bolti*. A s'ispissa. Agg. Log. *frequente*. Mer. Sett. *frequenti*.
soventemènte, avv. Log. *ad s'ispissa*.
soverchiamènte, avv. Dial. Com. *troppu*.
soverchiànza, → soperchierìa.
soverchiàre, → soperchiare coi deriv.
sovèrchio, m. Log. Mer. *subrabbundanzia*. Agg. *subrabbundante*. Mer. *-ànti*.
sòvero, m. Log. *suerzu*. Mer. *suru*. Sett. *sùaru*.
sovèscio, m., fenu qui non faghet ispiga, ma si sutterrat pro ingrassare su terrinu.
sòvra, avv. Log. *subra* → sopra.
sovrabbondànte, agg. Log. *subrabbundante*. Mer. *subrabbundanti*.
sovrabbondànza, f. Dial. Com. *subrabbundànzia*.
sovraccennàto, agg. Log. *subranadu*. Mer. *subranau*. Sett. *sopradittu*.
sovracitàto, agg. Log. *subracitadu*. Mer. *-àu*. Sett. *soprazitatu*. Subranadu.
sovraggiùgnere, → sopraggiungere.
sovranamènte, avv. Log. *soberanamente*. Mer. *-ti*.
sovranaturàle, → sopranaturale.
sovraneggiàre, v. n., fagher de soberanu.
sovranità, f. Log. *sovranidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *sovranitài*. Soberanìa.
sovràno, m. Log. Mer. *soberanu*. Sett. *re*. Agg. Log. *eminente*. Mer. Sett. *-ènti*.
sovrappièno, agg., meda pienu.
sovrappòrre, → sopraporre.
sovrastàre, → soprastare coi deriv.
sovrèmpiere, v. a. Log. *pienare a bucca*.
sovrèsso, avv. Log. *subra*. Mer. *asùba*. Sett. *sopra*.
sovroffèsa, f., offensa meda manna.
sovrumàno, agg., plus que humanu.
sovvàllo, m., cosa qui benit senza ischire da inue. Metter a sovvallo, *fagher rangiu*, *unu tantu per homine*. Mer. *unu tantu per testa*.
sovvenènza, f. Log. Mer. *arregordu*.
sovvenèvole, agg., qui succurret.
sovvenimènto, m. Dial. Com. *succursu*.
sovvenìre, v. a. Log. *succurrere*. Mer. *-ùrriri*. Sett. *succurrì*. V. n. p. *ammentaresi*, *benner a mente*.
sovvenitòre, m. Log. *succurridore*, *amparadore*.
sovventòre, m. Log. *amministradore*. Mer. Sett. *amministradòri*. Succurridore.
sovvenùto, agg. Log. *succùrridu*. Mer. *succùrriu*.
sovvenziòne, f. Dial. Com. *succursu*, in dinari.
sovversiòne, f. Log. *boltulamentu*. Mer. *rumbullu*.
sovvertimènto, m., movimentu dai subta a subra.
sovvertìre, v. a. Log. *mòvere dai subta a subra*.
sovvertitòre, m. Log. *perturbadore*. Mer. *-òri*.
sòzio, m. Dial. Com. *cumpagnu* → socio.
sozzamènte, avv. Log. *bruttamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
sozzamènto, m. Dial. Com. *imbruttamentu*.
sozzàre, v. a. Log. *imbruttare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sozzèzza, f. Log. Mer. *bruttesa*. Sett. *brutezia*.
sòzzo, agg. Dial. Com. *bruttu*. Manciadu.
sozzùme, m., quantidade de cosas isporcas.
sozzùra, f. Log. Mer. *isporchesa*. Deformidade.
spaccamènto, m. Dial. Com. *ispaccamentu*.
spaccamòndo, m. Log. *fanfarrone*. Mer. *-òni*.
spaccàre, v. a. Log. *ispaccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spaccassàssi, f. Log. *surzaga*. Mer. *sugargia*.
spaccatùra, f. Log. Mer. *ispaccadura*. Sett. *-tura*.
spacciafòsso, m. Log. *trumbone*. Mer. Sett. *-òni*.
spacciàre, v. a. coi deriv. *ispazzare*, *ispacciare*. Sett. *-à*. Mer. *spacciai*. Isbrigare, ispedire.
spacciatamènte, avv. Log. *subitamente*. Mer. *-ènti*.
spacciatìvo, agg. Dial. Com. *ispicciu*.
spàccio, m. Log. Sett. *ispazzu*, *ispacciu*. Mer. *spacciu*, *smerciu*. Bendua.
spàcco, m. Dial. Com. *ispaccu*. Su de intro, o su vanu de sa cosa ispaccada.
spaccòne, f. Log. *ispaccone*. Mer. Sett. *-òni*.
spàda, f. Dial. Com. *spada*, *ispada*. Filo della spada, *atta de s'ispada*. Mer. *azza*.
spadaccìno, m., qui portat s'ispada pro pompa.
spadàjo, -àro, m., mastru de ispadas.
spadàta, f. Log. Mer. *isciabulada*. Sett. *-àta*.
spadèrno, m., istrum. pro leare pische.
spadìglia, f. Dial. Com. *ispadiglia*. Assu.
spadìna, f. Log. *ispada curza*.
spadòna, f. ed agg. Log. *pira spadona*.
spadòne, m., ispada manna.
spadulàre, v. a., siccare, asciuttare paule.
spaghètto, m. Mer. *spaghittu*. Ispagu suttile.
spaglìare, v. a., leare sa paza, pulire. Ispazare.
spàglio, m., isparghimentu de abba.
spagnolètta, f., ispecie de frisciu, et de dansa.
spagnolìsmo, m., modu de fagher ispagnolu.
spàgo, m. Log. Sett. *ispàu*. Mer. *spagu*.

spajamènto, m. Dial. Com. *iscumpagnamentu*.
spajàre, v. a. Log. *iscumpagnare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spalancàre, v. a. Log. *isbambarriare*. Mer. *spalancai*. Sett. *ispalancà*.
spalàre, m., leare sos palos. Innettiare cum pala.
spalcàre, v. a., disfagher su palcu.
spàldo, m., bessida de muru, o de turre.
spàlla, f. Log. Mer. *pala*. Sett. *ispadda*.
spallàcce, f., male de caddos a sas palas.
spallàccio, m. Log. Mer. *ispallinas*, de soldadu.
spallàre, v. a. Log. *ispalare*. Mer. *spalai*. Bogare sa pala ad sos caddos pro troppu pesu.
spallàto, agg., pienu de depidos. Indepidadu.
spalleggiamènto, m. Log. *amparamentu*.
spalleggiàre, v. n. Log. *protegere*, *amparare*. Mer. *spalleggiai*, *aggiudai*. Sett. *-à*.
spallètta, f. Dial. Com. *parapettu*.
spallièra, f. Log. *pala*, *ispalera de cadrea*. Mer. *spalliera*.
spallìno, m. Log. Mer. *ispallina*.
spàllo, m. Log. *isballamentu*. Mer. *vagliu*. Eccessu de numeru in su jogu.
spallùccia, f. Log. *palighedda*. Far spallucce, *istringhersi de coddos*. Mer. *arrunzai is palas*.
spallùto, agg. Log. *palilargu*, *palimannu*.
spalmàre, v. a. Log. *incatramare sas naes*. Mer. *-ài*.
spalmàta, f. Log. Mer. *isprammettada*.
spalmatòre, m., acconzadore de sas naes.
spalpebràto, agg., qui non hat pibiristas.
spàlto, → spaldo.
spampanàre, -pinare, v. a., bogare su pampinu dai sa bide. Esagerare, esse pomposu.
spampanàta, f. Log. Mer. *bantu*. Sett. *vantu*.
spampanatòre, m. Log. *fanfarrone*. Mer. Sett. *-òni*.
spanciàta, f., colpu dadu a panza. Log. *isventrada*, *mandigada*. Mer. *sazzada*.
spàndere, v. a. Log. *isparghere*. Mer. *spàrgiri*. Sett. *ispaglì*. Bettare, distendere.
spandimènto, m. Log. *isparghimentu*. Mer. *spargimentu*. Sett. *ispaglimentu*.
spanditòjo, m., logu ue si sparghet su pabiru.
spanditòre, m. Log. *isparghidore*. Mer. *-gidori*.
spaniàre, v. a., leare sas bertighittas de su biscu. Fig. *liberaresi de impicciu*.
spànna, f. Dial. Com. *palmu*.
spannàle, agg., de longhesa de unu palmu.
spannàre, v. a. Log. *isclarire*. Mer. *-ìri*. Sett. *inciarì*. Fig. Log. *innettiare*. Ispallattare.
spannocchiàre, v. a., segare sos budrones.
spantanàre, v. a., bogare dai su pantamu.
spantàre, v. n. Log. *ispantare*. Sett. *-à*. Mer. *spantai*.
spànto, agg. Dial. Com. *ispantu*.
spappolàre, v. a. Log. *disfaghersi*, *faghersi a pappa*.
sparabìcco, (a) avv. Log. *andalieni* → zonzo.
sparadràppo, m., lista de tela pro zirottu.
sparagiàja, f., logu piantadu a isparau.
sparàgio, m. Dial. Com. *ispàrau*.
sparagnàre, → risparmiare.
sparàgno, m. Dial. Com. *risparmiu*.
sparalèmbo, m. Log. *pannu de nantis*. Mer. *pannu de ananti*. Sett. *panneddu*.
sparàre, v. a. coi deriv. Log. *isparare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Abberrere su cadavere. Disimparare.
sparàta, f. Dial. Com. *isparada*.
sparàto, m., abbertura de nantis de sa camija.
sparècchia, m. Log. *mandiga ogni cosa*.
sparecchiàre, v. a. Log. *isparizzare*. Mer. *sparicciai*. Sett. *spariccià*.
sparècchio, m. Log. *sparizzu*. Mer. Sett. *sparicciu*.
sparèggio, m. Log. *disparidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *disparitai*.
spàrgere, v. a. Log. *isparghere*. Mer. *spargiri*. Sett. *ispaglì*. Bettare, distendere.
spargimènto, m. Log. *isparghimentu*. Mer. *spargimentu*. Sett. *ispaglimentu*.
spàrgola, f., ispecie de erba pro fagher iscobas.
spàrgolo, agg., budrone qui hat sos ranos raros.
sparigliàre, v. a. Log. *iscumpagnare unu caddu*.
sparimènto, m. Dial. Com. *disparimentu*.
sparìre, v. n. Log. *disparire*. Mer. *-ìri*. Sett. *isparì*.
sparizióne, f. Dial. Com. *isparimentu*.
sparlamènto, → maldicenza.
sparlàre, v. n. Log. *narrer male*. Mer. *nai mali*. Sett. *dì mali*. Criticare.
sparlatòre, m. Dial. Com. *malèdicu*.
sparmiàre, → risparmiare.
sparnazzàre, v. n., isparpagliare qui faghent sas puddas de su trigu. Fig. → scialacquare.
sparnazzatòre, m. Log. *isperdidore*. Mer. *-dori*.
sparniccìare, v. n., ispargher peri su logu.
sparnìccio, m. Log. *isparghimentu*. Spaniamentu.
spàro, m. Dial. Com. *sparu*, *isparu*.
sparpagliàre, v. a. coi deriv. Log. *disperdere*, *isparghere*. Mer. *sparzinai*. Sett. *ispaglì*.
sparpagliatamènte, avv., in modu ispartu.
sparpagliòne, m., homine irreguladu.
sparsamènte, avv. Log. *separadamente*. Mer. *-ti*.
spàrso, agg. Log. Sett. *ispartu*. Mer. *sparzinau*.
spartamènte, → sparsamente.
spartàre, v. a. Log. *separare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spartàto, agg. Log. *appartadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
spàrte, (a) avv. Log. *a disparte*. Mer. *a disparti*.
spartìbile, agg., qui si podet dividere.
spartimènto, m. Dial. Com. *ispartimentu*.
spartìre, v. a. coi deriv. Log. *partire*. Sett. *partì*. Mer. *sparzìri*. Dividere.
spartitamènte, avv. Log. *ispartidamente*. Mer. *-ti*.
spartizióne, f. Log. *divisione*. Mer. Sett. *-òni*.
spàrto, agg. Log. *ispartu*, *disunidu*. Mer. *-ìu*. Sost. Dial. Com. *ispartu*. Ispecie de giuncu.
sparutèzza, f. Log. Mer. *pallidesa*.
sparùto, agg. Dial. Com. *pallidu*. Lanzu.
sparvière, m. Log. *astore*. Sett. *-òri*. Mer. *stori*.
spàrza, f., ispecie de isporta, canistru.
spàsa, f., ispecie de panerina.
spàsima, → spasimo.
spasimànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. *-ànti*.
spasimàre, v. n. Log. *ispasimare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spasimatamènte, avv. Log. *ispasimadamente*.
spasimàto, agg. Log. *ispasimadu*. Sett. *-atu*. Mer. *spasimau*. Atturdidu, assustadu.
spàsimo, spàsmo, m. Dial. Com. *ispàsimu*, *spasimu*.
spasimòso, agg. Log. *ispasimante*. Mer. Sett. *-ti*.
spasmàre, v. n. Log. *ispasimare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spasmòdico, agg. Dial. Com. *convulsivu*.
spàso, → sparto, disteso.

spassamènto, → spasso, diporto.
spassàre, v. n. Log. *ispassiare*, *divertire*. Mer. *-ìri*.
spasseggiàre, v. n. coi deriv. → passeggiare.
spassèvole, agg., qui dat ispassu.
spassionàrsi, m. Log. *disappassionare*.
spassionatamènte, avv. Log. *disappassionadamente*.
spassionatèzza, f. Log. Mer. *candidesa*.
spassionàto, agg. Log. *disappassionadu*. Mer. *-àu*.
spàsso, m. Dial. Com. *divertimentu*. Ispassu.
spastojàre, v. a. Log. *istrobeire*. Mer. *stravai*.
spàta, f., beste de su fruttu de sa palma.
spaternostràre, v. n., narrer babbunostros.
spàto, m., fossile de diversos colores.
spàtola, f., istrum. pro distender s'unguentu.
spatòso, agg., qui hat de ispatu.
spatriàre, v. a. Log. *spatriare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spauràcchio, m. Log. *pinnàzzulu*. Mer. *mustajoni*.
spauràre, → impaurire.
spaurimènto, m. Dial. Com. *paùra*.
spaurìre, v. a., fagher paura, e bogare paura.
spavalderìa, → sfacciataggine.
spavàldo, agg. Log. *isfrontadu*, *faccimannu*.
spaventàcchio, → spauracchio.
spaventàggine, → spavento.
spaventamènto, m. Dial. Com. *assustu*.
spaventàre, v. a. Log. *asciucconare*, *assustare*. Sett. *-à*. Mer. *azziccai*.
spaventatìccio, agg., unu pagu assustadu.
spaventàto, agg. Log. *asciucconadu*, *assustadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *azziccau*.
spaventatòre, m. Log. *assustadore*. Azzicòsigu.
spaventèvole, agg., qui battit paura.
spaventevolèzza, m. Dial. Com. *ispaventu*.
spaventevolmènte, avv. Log. *assustadamente*.
spavènto, m. Log. Sett. *assustu*. Mer. *azzichidu*.
spaventosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
spaventosità, → spaventevolezza.
spaventòso, agg. Dial. Com. *ispaventosu*.
spaziàre, v. a., andare vagabundu, vagare.
spazientàrsi, v. n. p., perdere sa patientia.
spazièvole, agg. Dial. Com. *largu*. Ispaziosu.
spàzio, m. Dial. Com. *spaziu*, *ispaziu*.
spaziosità, f. Log. *ampiesa*. Mer. *amprària*.
spaziòso, agg. Dial. Com. *ispaziosu*, *spaziosu*.
spazzacamìno, m., su qui innettiat sas zimineas.
spazzacampàgne, f. Log. *trumbone*. Mer. Sett. *-òni*.
spazzacontràde, m. Dial. Com. *oziosu*.
spazzafòrno, m. Log. *furcone*. Mer. Sett. *-òni*.
spazzàre, v. a. coi deriv. Log. *mundare*. Sett. *-à*. Mer. *scovai*. Bogare s'alga.
spazzatùra, f., -atùme m. Log. *àlga*. Mer. *àliga*.
spazzìno, m., su qui attendet a mundare.
spàzzo, m. Dial. Com. *pavimentu*.
spàzzola, f. Log. *imbustria*. Mer. *spumadori*.
spazzolàre, v. a. Log. *imbrustiare*. Mer. *spumai*.
spazzolìno, m. Log. *imbrustiedda*.
specchiàjo, m. Log., su qui faghet ispijos.
specchiàre, v. a. Log. *abbaidaresi in s'ispiju*.
spècchio, m. Log. *ispiju*. Mer. *sprigu*. Sett. *ispicciu*.
speciàle, agg. Log. *ispeciale*. Mer. Sett. *-àli*.
specialità, f. Log. *ispecialidade*. Mer. *-àdi*.
specializzàre, v. a., specificare.
specialmènte, avv. Log. *ispecialmente*. Mer. Sett. *-ti*.
spècie, f. Dial. Com. *ispecie*, *modu*, *forma*.
specificamènte, → specialmente.
specificamènto, m. Dial. Com. *ispecificamentu*.
specificàre, v. a. Log. *ispecificare*. Sett. *-à*. Mer. *specificài*.
specificatamènte, avv. Log. *ispecificadamente*.
specificazióne, f. Log. *ispecificazione*. Mer. *specificazioni*.
specìfico, agg. e m. Dial. Com. *ispecificu*.
speciosità, → speziosità.
speciòso, agg. Log. Mer. *bellu*. Sett. *beddu*.
spèco, → spelonca.
spècola, f., logu eminente pro observare.
speculamènto, m. Dial. Com. *ispeculamentu*.
speculàre, v. n. coi deriv. Log. *ispeculizare*. Sett. *-lizà*. Mer. *speculitai*. Abbaidare attentu.
speculatìvo, agg. Dial. Com. *contemplativu*.
speculatòre, m. Log. *cuntempladore*. Mer. *-òri*.
speculazióne, f. Log. *ispeculatione*. Mer. *-zioni*. Observatione, progettu de impresa.
spèculo, m. Voc. Lat. → specchio.
spedàle, m. Log. *ispidale*. Mer. Sett. *-àli*.
spedalière, m., padre de s'ispidale.
spedantìre, v. a., bogare sa pedanteria.
spedàrsi, v. n. p. Log. *ispeazare*. Mer. *speaisì*.
spedàto, agg. Log. *ispeazadu*, *istraccu*.
spedatùra, f., istracchidudine. Mer. *speamentu*.
spediènte, m. Dial. Com. *cumpensu*. Agg. *utile*.
spedìre, v. a. Log. *ispedire*. Mer. *spediri*. Sett. *spedì*.
speditamènte, avv. Log. *ispedidamente*. Mer. *-ènti*.
speditèzza, f. Log. Mer. *ispedidesa*. Mer. *cuidau*.
speditivamènte, avv. Log. *prontamente*. Mer. *-ti*.
spedìto, agg. Dial. Com. *ispicciu*. Prontu.
spediziòne, f. Log. *ispeditione*. Mer. Sett. *-zioni*.
spedizionière, m. Dial. Com. *spedizionieri*.
spèglio, m. voce poet. → specchio.
spegnàre, v. a., bogare, riscattare su pignus.
spègnere, v. a. Log. *istudare*. Sett. *-à*. Mer. *studai*.
spegnìbile, agg., qui si podet istudare.
spegnimènto, m. Log. *istudamentu*.
spegnitòjo, m. Log. Mer. *studacandelas*.
spegnitòre, m. Log. *istudadore*. Mer. Sett. *-òri*.
spelacchiàto, agg., ispilidu male.
spelàre, v. a. Log. *ispilìre*. Mer. *spilìri*.
spelatòre, m. Log. *ispilidore*. Mer. *spilidori*.
spelazzàre, seberare sa lana bona dai sa mala.
spelazzatùra, f., ripulidura de sa lana.
spèlda, spelta, f., ispecie de biada.
spellamènto, m. Log. *iscorzamentu*.
spellàre, v. a. Log. *iscorzare*. Mer. *scroxai*. Sett. *iscoglià*. Bogare sa pedde.
spellicciàrsi, v. n. p., mossigaresi de sos canes.
spellicciatùra, f., mossigadura de sos canes.
spellicciòsa, f., bardu areste.
spelònca, f. Log. Mer. *grutta*. Sett. *grotta*.
spèlta, → spelda.
spemallettatòre, m., qui allettat cum isperanzia.
spème, f. Dial. Com. *isperanzia*.
spèndere, v. a. Log. *ispendere*. Sett. *-dì*. Mer. *spendiri*.
spenderèccio, agg., aptu a ispendere.
spendìbile, agg., qui si podet ispendere.
spendimènto, m. Dial. Com. *ispendimentu*.
spèndio, → dispendio.

spenditòre, m. Log. *ispendidore*. Mer. Sett. *-òri*.
spennacchiàre, v. a. Log. *ispinnare*. Mer. *spinniài*. Sett. *ispinnaccià*. Fig. → scapigliare.
spennàcchio, → pennacchio.
spennàre, v. a. Log. *ispilire*. Sett. *-lì*. Mer. *spinniai*.
spennatamènte, avv., senza pinnas.
spensieratàggine, f. Log. Mer. *trascuradesa*.
spensieratamènte, avv. Dial. Com. *senza pensamentu*.
spensieratèzza, f. Log. Mer. *trascuradesa*. Sett. *trascuratezia*.
spensieràto, agg. Log. *trascuradu*. Mer. *-àu*.
spènto, agg. Dial. Com. *mortu*. Istudadu.
spenzolàre, v. n. Log. *pendulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spenzolòne, agg. Log. *pendulone*. Mer. Sett. *-òni*.
spenzolòni, avv. Log. *pende pende*. Mer. Sett. *-di*.
spèra, → sfera, globo.
speràbile, agg. Log. *isperabile*. Mer. Sett. *-àbili*.
speranza, f. Dial. Com. *isperanzia*, *speranza*.
speranzàre, v. a. Log. *isperanziare*. Mer. *-ài*. Sett. *isperanzà*. Tenner isperanzia.
speranzatamènte, avv. Log. *isperanzosamente*.
speranzòso, agg. Dial. Com. *isperanzosu*.
speràre, v. a. Log. *isperare*. Sett. *-à*. Mer. *sperai*.
spèrdere, v. a. Log. *sperdere*, *isperdissiare*. Mer. *sperdiziai*. Sett. *isperdì*. De femina, *istrumare*.
sperdidòre, m. Log. *isperdissiadu*. Mer. *sperdiziau*. Sett. *dissipadori*.
sperdimènto, m. Dial. Com. *istrumadura*.
spèrgere, → aspergere, disperdere.
spergiuràre, v. n. Log. *giurare in falsu*. Mer. *giurai in falsu*. Sett. *giurà in falsu*.
spergiuratòre, m., qui jurat in falsu.
spergiùro, m. Dial. Com. *giuramentu falsu*.
spericolàre, v. n., timire perigulos in ogni cosa.
spericolàto, agg., qui timet ogni cosa.
speriènza, → esperienza.
sperimentàre, v. a. Log. *experimentare*. Mer. *sperimentai*. Sett. *-à*. Proare, fagher esperimentos.
sperimentàto, agg. Log. *proadu*. Mer. *provàu*. Qui hat experientia. Isperimentadu.
sperimènto, m. Log. *experimentu*. Mer. Sett. *sperimentu*.
spèrma, m. Dial. Com. *isperma*. Semen.
sperone, m. Log. *isprone* → sprone.
speronèlla, f. Log. *isproneddu*. Ispecie de erba.
sperperamènto, → sperpero.
sperperàre, v. a. Log. *mandare in ruina*. Mer. *mandai in ruina*.
spèrpero, m. Dial. Com. *ruina*. Disfaghimentu.
sperpètua, f., massima disgratia.
spèrso, agg. Log. *dispèrdidu*. Mer. *dispèrdiu*. Sett. *dispersu*. Isperdissiadu. Istrumadu.
sperticàre, v. n., andare in altu, de arvures.
sperticàto, agg. Dial. Com. *longu in eccessu*.
spèrto, agg. Dial. Com. *praticu*. Espertu.
spèsa, f. Dial. Com. *ispesa*, *spesa*.
spesàre, v. a. Log. *ispesare*. Sett. *-à*. Mer. *spesai*.
speserèlla, f. Log. *ispesighedda*. Mer. *spesixedda*.
spèso, agg. Log. Sett. *ispesu*. Mer. *spèndiu*.
spessamènte, avv. Dial. Com. *a s'ispissa*.
spessamènto, m. Log. *cazamentu*.
spessàre, v. a. Log. *cazare*. Mer. *callai*. Sett. *ciaggà*.
spesseggiamènto, m. Dial. Com. *frequenzia*.
spesseggiàre, v. a., fagher a s'ispissa.
spessèzza, f. Log. Mer. *ispissesa*. Frequenzia.
spessìre, v. n., giagaresi pro su meda buddire.
spèsso, agg. Dial. Com. *densu*. Avv. *cum frequenzia*.
spetezzamènto, m. Dial. Com. *troddiamentu*.
spetezzàre, v. n. Log. *troddiare*. Mer. *troddiài*. Sett. *troddià*. Dare ventosidades.
spetràre, v. a., disfagher sa duresa de sa pedra.
spettàbile, agg. Log. *considerabile*. Mer. *-àbili*.
spettàcolo, m. Dial. Com. *ispettaculu*.
spettànte, agg. Log. *appartenente*. Mer. Sett. *-ti*.
spettànza, f. Dial. Com. *appartenenzia*.
spettàre, v. n. Log. *appartènnere*. Mer. *appartèniri*. Sett. *appartenì*. Toccare.
spettatòre, m., qui assistit a ispettaculu.
spettegolàre, v. a. Mer. *fai crastuladas*.
spettoràre, v. n. Log. *ispectorraresi*. Ispettorare.
spettoratamènte, avv., cum su pectus iscobertu.
spèttro, m., figura terribile. Paura.
speziàle, → speciale.
speziàle, m. Dial. Com. *butecàriu*.
spezialità, f. Log. *particularidade*. Mer. *-àdi*.
spezialmènte, → specialmente.
spèzie, f. Dial. Com. *ispecie*, *spezie*, *ispèssia*. Per droghe, *ispèttia*. Mer. *spezias*.
spezierìa, f. Dial. Com. *butecarìa*.
speziòso, agg. Log. Mer. *bellu*. Sett. *beddu*.
spezzacatenàcci, → smargiasso.
spezzacuòri, f. Log. *accisadora*.
spezzàme, f., quantidade de cosas segadas.
spezzàre, v. a. coi deriv. Log. *segare*. Mer. *-ài*. Sett. *taglià*. Fagher a bicculos.
spezzatamènte, avv., a bicculos segados.
spìa, f. Dial. Com. *ispia*, *spia*. Spione.
spiacènte, agg. Log. *dispiaghènte*. Mer. *dispraxènti*.
spiacènza, f., -acimento m. → dispiacere.
spiacère, → dispiacere.
spiacevolmènte, avv., in modu dispiaghente.
spiàggia, f. Log. Sett. *spiaggia*. Mer. *riba*.
spiaggiàta, f., costera de ispiaggias.
spiagìone, f. Log. Mer. *ispiamentu*. S'ispiare.
spianacciàta, (alla) avv. Log. Mer. *a sa sarda*.
spianàre, v. a. coi deriv. Dial. Com. *ispianare*. Sett. *-à*. Mer. *spranai*. Reduire a pianu.
spianatòjo, m. Log. *cannone*. Mer. *tùtturu*.
spiàno, m. Dial. Com. *ispianamentu*.
spiantàre, v. a. Log. *ispiantare*. Sett. *-à*. Mer. *sprantai*. Israighinare, destruire.
spiantàto, agg. Log. *ispiantadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *sprantau*, *spiantau*.
spiantazìone, f. Dial. Com. *ruina*.
spiànto, m. Log. *destruzione*. Mer. Sett. *-zioni*.
spiàre, v. a. Log. *ispiare*. Sett. *-à*. Mer. *spiài*.
spiatòre, m., qui ispiat, qui quircat attentu.
spiattellàre, v. a., narrer sa cosa apertamente.
spiattellatamènte, avv. Log. *apertamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Senza riguardu.
spìca, → spiga.
spiccamènto, m. Dial. Com. *ispiccamentu*.
spiccànte, agg., qui faghet ispiccu.
spiccàre, v. a. Log. *distaccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ispiccare, cumparire, fagher mustra.

spiccatamènte, avv. Log. *ispiccadamente*. Mer. *-ti*.
spiccatòja, agg. e f., pèssighe isperradittu.
spiccatùra, f. Dial. Com. *risaltu*.
spìcchio, m. Log. *spiju*. Mer. *titula*. Sett. *ispìciu*. Berretta a spicchio, *berritta a tres puntas*.
spicchiùto, agg., qui tenet ispijos, aranzu, etc.
spicciàre, v. n. Log. *ispicciare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spicciatìvo, agg. Dial. Com. *ispeditivu*. Lestru.
spicciàto, agg. Log. *ispicciadu*, *accabbadu*.
spicciolàre, v. a. Log. *istenagare*. Distaccare su tenaghe. Mer. *spibionai*. Gall. *spicciulà*.
spicciolatamènte, avv. Log. Mer. *a sa minuda*.
spicciolàto, agg. Log. *istenagadu*. Alla spicciolata, avv. Log. *a ripresas*, *unu pagu per bolta*.
spicciolo, agg. Log. *moneda minuda*. Pizzulu.
spìcco, m. Dial. Com. *ispiccu*. Mustra.
spicilègio, m. Log. Mer. *ispigadura*.
spìco, m. Log. *ispigula* → spigo.
spìculo, m., punta de sa saetta.
spidocchiàre, v. a. Log. *ispiogare*. Mer. *spriogai*.
spiède, -do, m. Log. Sett. *ispìdu*. Mer. *schidoni*.
spièga, f., explicatione de s'Evangeliu.
spiegacciàre, v. a. Log. *isburronare*. Manciare.
spiegàre, v. a. coi deriv. Log. *explicare*, *ispiegare*. Mer. *esplicai*. Sett. *ispiegà*. Declarare.
spiegazìone, f. Log. *explicatione*. Mer. Sett. *spiegazioni*. Declaratione.
spiegazzàre, v. a., pijare male drappos o tela.
spieggiàre, v. n. Log. *ispiare*. Sett. *-à*. Mer. *spiai*.
spieghèvole, agg. Log. *explicabile*. Mer. *spiegabili*. Qui si podet explicare.
spietatamènte, avv. Log. *senza piedade*. Mer. *-àdi*.
spietàto, agg. Log. *crudele*. Mer. Sett. *crudeli*.
spietràre, → spetrare.
spifferàre, v. a., repiter sas cosas nadas.
spìga, f. Dial. Com. *ispiga*, *spiga*.
spigàre, v. n. Log. *ispigare*. Sett. *-à*. Mer. *spigai*.
spigatùra, f. Dial. Com. *ispigadura*.
spigionàto, agg. Log. Mer. *disaffittadu*. Sett. *-àtu*.
spigliàrsi, v. n. p. Log. *ispicciaresi*. Mer. *spicciaisì*.
spignere, v. a. Log. *ispinghere* → spingere.
spignimènto, m. Dial. Com. *ispinta*, *spinta*.
spigo, m. Log. Sett. *ispìgula*. Mer. *spicu*.
spìgola, f. Mer. *aragna de mari*. Ispecie de pische.
spigolamènto, m. Dial. Com. *ispigadura*.
spigolàre, v. n. Log. *ispigare*. Sett. *-à*. Mer. *spigai*.
spigolatòre, m. Log. *ispigadore*. Mer. Sett. *-òri*.
spigolatùra, f. Log. *ispighera*. Mer. *spigadura*. Tempus de ispigare.
spigolìstra, f. Dial. Com. *ispigadora*, *spigadora*.
spigolìstro, agg. Dial. Com. *ipocrita*. Basamattones.
spìgolo, m. Log. *contone*. Sett. *-òni*. Mer. *pizzu*.
spigòso, agg., ispigosu, qui hat ispigas.
spigrìre, v. n., laxare sa mandronia.
spìlla, → spillo.
spillaccheràre, v. n., impiastraresi de ludu.
spillàre, v. a., ispuntare su binu. Bettare a buttìos.
spillatùra, f. Log. *ispuntadura*.
spillettàjo, m., su qui bendet aguzas.
spillètto, m. Log. *aguzedda*. Mer. *agullixedda*.
spillettòne, m. Log. *aguzamanna*.
spìllo, m. Log. *aguza*. Mer. *agùlla*. Sett. *aùza*.
spilluzzicamènto, m. Log. *isbicculamentu*.
spilluzzicàre, v. a. Log. *isbicculare*. Mer. *spizzulai*.
spillùzzico, (a) avv., a pagu, a istentu.
spilorcerìa, f. Dial. Com. *ispilorceria*.
spilòrcia, f., fune cum suaru pro tirare sa rezza.
spilòrcio, agg. Dial. Com. *ispilorciu*. Avaru.
spiluccàrsi, v. n. p., samunare o lingher qui si faghent sas battos.
spilungòne, agg., longu meda.
spimacciàre, → spiumacciare.
spìna, f. Dial. Com. *ispina*, *spina*.
spinàce, f. Dial. Com. *ispinacciu*, erba.
spinaciòne, m., beda, o ispinacciu areste.
spinàjo, m., logu pienu de ispinas.
spinàle, agg. Log. *ispinale*. Mer. Sett. *spinali*.
spinapèsce, (a) avv., a serpeggiamentu.
spinàre, v. a., trafiggere, pungher cum ispina.
spincionàre, v. n., distendersi in paraulas oziosas.
spinèlla, f., maladia de caddos sutta sos carrones.
spinèllo, m., s'ischina de su tunnu. Surra.
spinèto, m., buscu, matta de ispinas.
spinètta, f. Dial. Com. *ispinette*, *spinettu*.
spinettàjo, m., qui fabbricat ispinettes.
spingàrda, f., arma de artiglieria.
spingàre, v. n. Log. *iscadriare cum sos pes*.
spìngere, → spignere.
spingimènto, m. Log. *ispinghimentu*.
spingitòre, m. Log. *ispinghidore*.
spìno, m. Log. *pronizza*. Mer. *prunixedda*.
spinosità, f. Log. *ispinosidade*. Mer. *-àdi*.
spinòso, agg. Dial. Com. *ispinosu*. Fig. *difficile*.
spìnta, f. Dial. Com. *ispinta*, *spinta*.
spìnto, agg. Dial. Com. *ispintu*.
spintòne, m. Dial. Com. *ispinta manna*.
spiombàre, v. a., bogare su piumu. Falare su piumu ind'unu canale arressu pro istuppare.
spiòne, m. Log. *ispione*. Mer. Sett. *spioni*.
spiovimènto, m., su cessare de pioere.
spippolàre, v. a., narrer una cosa francamente.
spìra, f. Log. Sett. *caragolu masciu*. Mer. *via*.
spiràcolo, -àglio, m. Dial. Com. *isperagliu*.
spiralmènte, avv. Log. Mer. *a caragòlu*.
spiramènto, m. Log. *alènu*, *ispiratione*. Mer. Sett. *-zioni*.
spiránte, agg. Log. *ispirante*. Mer. Sett. *-ti*.
spiràre, v. n. coi deriv. Log. *ispirare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Sulare, fagher bentu. Morrere, finire.
spiraziòne, f. Log. *alènu*. Mer. *spirazioni*.
spiritàle, → spirituale.
spiritamènto, m. Dial. Com. *ispiridamentu*.
spiritàre, v. n. Log. *ispiridare*. Mer. *spiridai*. Sett. *ispirità*. Esser indemoniadu. Haer paura.
spiritatìccio, agg., unu pagu ispiridadu.
spiritàto, agg. Log. *indimoniadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*. Ispiridadu.
spiritèssa, f., ispiritu malu.
spìrito, m. Dial. Com. *ispiritu*, *spiritu*.
spiritosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
Spiritosànto, m. Dial. Com. *Ispiridu Sanctu*.
spiritosità, f. Log. *ispiritosidade*. Mer. *-àdi*.
spiritòso, agg. Dial. Com. *ispiritosu*.
spirituàle, agg. Log. *ispirituale*. Mer. Sett. *-àli*.
spiritualità, f. Log. *ispiritualidade*. Mer. *-àdi*.

spiritualizzàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spiritualmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
spìro, m. Log. *ispiratione*. Mer. Sett. *-zioni*.
spìrto, → spirito.
spispissàre, v. n. Log. *piulare*. Sett. *-à*. Mer. *spibisai*. De sos puzones.
spiùma, f., sa piuma plus fina de sos puzones.
spiumacciàre, v. a. Log. *suppesare su lettu*. Iscutinare sa tramatta pro nde bogare su piuer.
spiumacciàta, f., colpu de manu abberta.
spiumàre, v. a. Log. *ispumare*. Mer. *spumai*.
spizzèca, agg. Dial. Com. *ispizzeca*, *spilorciu*.
spìzzico, (a) avv. Dial. Com. *a istentu*. A pagu.
spizzicòne, (a) avv. Log. Mer. *a pagu a pagu*.
splendènte, agg. Log. *risplendente*. Mer. Sett. *-ti*.
splendentemènte, avv., cum isplendore.
splèndere, v. n. Log. *risplèndere*. Mer. *-èndiri*, *lùxiri*. Sett. *risplendì*.
splendidamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
splendidèzza, f. Log. Mer. *isplendidesa*.
splèndido, agg. Dial. Com. *isplèndidu*, *splendidu*.
splendòre, m. Log. *risplendore*. Mer. Sett. *-òri*.
splenètico, agg., affectu ad s'ispiene.
spòcchia, → boria, grandezza.
spodestàrsi, v. n. p. Log. *privaresi*. Mer. *privaisì*.
spòdio, m., avanzu de cosa brujada.
spoetizzàre, v. a., abbandonare sa poesia.
spòglia, f. Log. Sett. *ispoglia*. Mer. *scròxu*.
spogliàre, v. a. Log. *ispozare*. Mer. *spollai*. Sett. *ispoglià*. Gall. *spoddà*.
spogliatòjo, m., logu pro collocare sas ispoglias.
spogliatòre, m. Log. *ispozadore*. Mer. *spolladori*.
spogliaziòne, f. Log. *ispozamentu*.
spogliàzza, f., surra dada a unu qui siat nudu.
spogliazzòtto, agg. Log. *mesu ispozadu*.
spòglio, m. Dial. Com. *ispogliu*. Attrezzos.
spòla, f. Dial. Com. *ispola*.
spolaccàto, agg. Log. *disingannadu*. Mer. *-àu*.
spolètto, m., su fostiju de s'ispola.
spollastràre, v. n. Log. *iscialàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mandigare bene girende dai unu et s'ateru.
spollonàre, v. a. Log. *ispuzonare*. Mer. *smamai*. Segare totu sos ramos inutiles pudende sa bide.
spollonatùra, f. Log. *ispuzonadura*.
spolpàre, v. a. Log. *ispulpare*. Sett. *-à*. Mer. *spruppai*.
spòlpo, agg. Log. *ispulpadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *spruppau*.
spoltìglia, f., piuere de sos orifices.
spoltràre, -tronare, v. n., laxare sa mandronìa.
spolveràre, v. a. Log. *ispiuerare*. Mer. *spruinai*. Sett. *ispiubarà*. Pienare de piuere.
spolveratùra, f. Log. *ispiueradura*.
spolverìna, f., beste de viaggiu pro su piuere.
spolverizzàre, v. a., reduire in piuere.
spolverìzzo, m., ispecie de pinzellu pro disignare.
spòlvero, m., fogliu qui cuntenit unu disignu et passende su pinzellu laxat s'impronta.
spònda, f. Log. Mer. *parapettus*. Oru.
spondàggio, m., derettu pro isbarcare sas merces.
spondèo, m. Dial. Com. *ispondeu*. Versu.
sponderuòla, f., ispecie de ascia istrinta.
spònga, → spugna.
spongiòso, agg. Dial. Com. *spongiosu*.
sponitòre, → esponitore.
sponsàle, agg., qui appartenit a isposaliziu. Sponsali, m. pl. Log. *isponsales*. Mer. *sponsalis*.
sponsalìzia, f. Dial. Com. *sposaliziu*.
spònso, → sposo.
spontaneamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
spontaneità, f. Log. *ispontaneidade*. Mer. *-àdi*.
spontàneo, agg. Dial. Com. *spontaneu*, *ispontaneu*.
spontòne, → spuntone.
spopolàre, v. n. Log. *ispobulare*. Mer. *spopulai*.
spopolaziòne, f. Log. *ispobulatione*.
spoppamènto, m. Dial. Com. *istittamentu*.
spoppàre, v. a. Log. *istittare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sporcamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sporcàre, v. a. Log. *isporcare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sporchèzza, sporcizia, f. Log. Mer. *bruttesa*.
sporco, agg. Dial. Com. *sporcu*, *isporcu*. Bruttu.
spòrgere, v. n. Log. *ispòrgere*. Mer. *spòrgiri*.
sporgimènto, m. Dial. Com. *ispuntamentu*.
spòrre, → esporre, dichiarare.
spòrta, f. Dial. Com. *isporta*, *sporta*.
sportàre, → sporgere, trasportare.
sportatùra, → sporto.
sportellàre, v. a., abberrer, fagher passare in s'isportellu.
sportèllo, m. Log. Mer. *isportèllu*. Sett. *-èddu*.
spòrto, m., sa parte de s'edifiziu qui isporget.
spòrtula, f. Dial. Com. *isportula*. Donu qui si faghiat ad sos juìghes.
spòsa, f. Dial. Com. *isposa*, *sposa*.
sposalìzio, m. Dial. Com. *isposoriu*.
sposamènto, m. Dial. Com. *isposamentu*.
sposàre, v. a. Log. *isposare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sposerèccio, agg., qui appartenit a isposoriu.
sposìna, f. Dial. Com. *sposa*, *isposina*.
spositìvo, agg. Dial. Com. *espositivu*.
spositòre, m. Log. *commentadore*. Mer. *-òri*.
sposiziòne, → esposizione.
spòso, m. Dial. Com. *isposu*. Cojuadu nou.
spossàre, v. a. Log. *indebolire*. Mer. *-ìri*. Sett. *spossà*.
spossatamènte, avv. Log. *ispossadamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
spossatèzza, f. Log. Mer. *fiacchesa*. Mancanzia de forzas.
spossàto, agg. Log. *ispossadu*. Mer. *spossàu*. Sett. *spossàtu*. Indebilitadu.
spossedère, v. a., bogare dai possessu. Ispossidire.
spossessàre, v. a. Log. *ispossessare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spostàre, v. a. Log. *ispostare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bogare dai postu, laxare su postu.
spòsto, → esposto.
spotestàre, v. a. Log. *ispodestare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spràche, sonu qui si faghet cum sa bucca quando si assazat binu o ateru liquore.
sprajàre, v. a., iscavare in argines de salinas.
spràngа, f. Log. *fitta*, *listone*. Mer. *listroni*.
sprangàre, v. a. Log. *ponner listones*. Mer. *assegurai cum listonis*. Sprangar calci, *tirare a calches*. Mer. *tirai càrcinus*.
sprazzàre, → spruzzare.
spràzzo, → spruzzo.
sprecamènto, m. Log. *isperdissiu*. Mer. *sperdiziu*.
sprecàre, v. a. Log. *isperdissiare*. Mer. *sperdiziai*. Sett. *isperdizià* → scialacquare.
sprecatòre, m. Log. *isbaidore*. Mer. *sperdizieri*.
sprecatùra, f. Log. *isperdissiu*. Mer. *sperdiziu*.

sprecipitàre, → precipitare.
spregèvole, agg. Log. *dispressiabile*. Mer. Sett. *dispreziabili*.
spregevolmènte, avv., cum dispressiu, dispreziu.
spregiàre, v. a. Log. *dispreziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
spregiatòre, m. Log. *dispreziadore*. Mer. Sett. *-òri*.
sprègio, → disprezzo, scherno.
spregiòso, agg. Dial. Com. *dengosu*.
spregiudicàto, agg. Log. *ispregiudicadu*. Mer. *-àu*.
spregnàre, -àrsi, v. n. p. Log. *illierare*. Sett. *-à*. Mer. *sfindiai*, *sfindiaisì*.
sprèmere, v. a. Log. *ispremere*. Mer. *spremiri*. Sett. *ispremì*. Succuttare.
spremitùra, f. Dial. Com. *ispremidura*.
spremùto, agg. Log. *isprèmidu*. Mer. *sprèmiu*. Sett. *ispremitu*.
spressiòne, → espressione.
spretàrsi, v. n. p. Log. *ispreideraresi*. Mer. *spreidaisì*.
sprezzàre, v. a. coi deriv. Log. *dispressiare*, *-eziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → spregiare, disprezzare.
sprèzzo, m. Dial. Com. *dispreziu*.
sprigionàre, v. a. Log. *ispresonare*. Mer. *spresonai*.
sprillàre, v. a., ispremere fortemente.
sprimacciàre, → spiumacciare.
sprimanzìa, → schinanzia, angina.
sprìmere, → esprimere.
springàre, → spingare.
sprizzàre, v. a. Log. *isbruffulare*. Mer. *sbruffulai*.
sprizzàto, agg. Log. *pintirinadu*. Mer. *steddau*.
sproccatùra, f., ferida ad su pe de su caddu cum zou o atera cosa punghente.
spròcco, m. Log. *frua*, *puzone*. Mer. *broccu*. Presorzu de fascinas. Linna de brujare.
sprofondamènto, m. Log. Mer. *isprofundamentu*.
sprofondàre, v. n. coi deriv. Log. *isprofundare*. Mer. *-ài*. Sett. *isprofondà*. Annichilare.
sprolòquio, m., faeddada risentida et longa.
sprolungàre, v. a., tirare in longu → allungare.
spromèttere, v. a., non mantenner sa promissa.
spronàja, f., ferida facta dai s'isprone.
spronàjo, m., qui faghet o bendet isprones.
spronàre, v. a. Log. *ispronare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fig. *ponner presse*, *sollicitare*.
spronàta, f. Log. Mer. *ispronada*. Sett. *-àta*.
sprône, m. Log. *ìsprone*. Sett. *-òni*. Mer. *sproni*.
spronèlla, f. Log. *roda de s'isprone*.
sproporzionàle, agg., qui non hat proporzione.
sproporzionàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sproporzionatamènte, avv., senza proporzione.
sproporzióne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
spropositàggine, f. Dial. Com. *ispropositu*.
spropositàre, v. n. Log. *ispropositare*. Mer. *-ài*.
spropositatamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
spropòsito, m. Dial. Com. *ispropositu*, *spropositu*.
spropriàre, v. a. coi deriv. Log. *ispropriare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Privaresi de sa cosa propria.
spròprio, m. Dial. Com. *ispropriu*.
sprotètto, agg., non proteggidu.
sprovvedère, v. a. Log. *sprovvedire*. Mer. *-ìri*.
sprovvedutamènte, avv. Log. *incautamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
sprovvedùto, agg. Log. Mer. *isprovvistu*.
spruffàre, → spruzzare.
sprunàre, v. a. Log. *ispronizzare*. Mer. *sprunai*. Bogare sa pronizza.
sprunèggio, → pugnitopo.
spruzzàglia, f. Log. *moddina*. Mer. *rosina*.
spruzzàre, v. a. coi deriv. Log. *bagnare appenas*. Mer. *umidai*, *striddicai*, *sbruffulai*.
spruzzo, -ùzzolo, m. Log. *isbruffulu*. Mer. *striddicu*, *sbruffulu*. Gall. *sprinzuli*.
spruzzolàre, v. n. Log. *moddinare*. Mer. *rosinai*.
spruzzolàta, f. Log. *moddina*. Mer. *rosina*.
sprùzzolo, m., bagnadura lezeri. Mer. *zioinedda*.
spùgna, f. Log. Sett. *ispugna*. Mer. *spongia*.
spugnitòso, agg. Log. *ispugnosu appenas*.
spugnosità, f. Log. *porosidade*. Mer. *-àdi*.
spugnòso, agg. Dial. Com. *ispugnosu*.
spulàre, v. a. Log. *innettiare*. Mer. *scravigai*. Purgare su trigu dai sa paza.
spulcellàre, v. a. Log. *isvirginare*. Mer. *-ài*.
spulciàre, v. a. Log. *ispuligare*. Sett. *ispulizà*. Mer. *spuligai*. Innettiare dai su pulighe.
spulèzza, m. Log. *ispisada*. Mer. *spisu*.
spulezzàre, v. n., fuire, learesi sas cambas.
spulzellàre, → spulcellare.
spùma, f. Dial. Com. *ispuma*, *spuma*.
spumànte, agg. Log. *ispumante*. Mer. Sett. *-ànti*.
spumàre, -meggiare, v. n. Log. *ispumare*, *fagher ispuma*. Sett. *ispumà*. Mer. *-ài*, *sgumai*.
spumìglia, m., drappu lezeri de seda.
spumosità, f. Log. *ispumosidade*. Mer. *-àdi*.
spumòso, agg. Dial. Com. *ispumosu*.
spuntàre, v. a. Log. *ispuntare*. Sett. *-à*. Mer. *spuntai*. Segare sa punta. Ottennere una cosa.
spuntellàre, v. a., ispuntellare, leare su puntellu.
spùnto, agg. Dial. Com. *pallidu*. Isfinidu.
spuntonàta, f. Log. Mer. *ispuntonada*.
spuntòne, m. Log. *ispuntone*. Mer. Sett. *-òni*.
spunzecchiàre, → punzecchiare.
spuòla, → spola.
spupillàto, agg., bessidu dai sa minoridade.
spuràre, → nettare, purgare.
spurgàre, v. a. coi deriv. Log. *ispurgare*. Sett. *-à*. Mer. *spurgai*. Ispettorare. Disculpare.
spùrgo, m. Dial. Com. *ispurgu*, *spurgu*.
spùrio, agg. Dial. Com. *bastardu*. Burdu.
sputacchiàre, v. a. Log. *ruspiare*. Sett. *-à*. Mer. *scupìri*, *stai scupi scupi*.
sputacchièra, f. Mer. *scupera*. Vasu pro ruspiare.
sputàcchio, m. Log. Sett. *iscarrasciu*. Mer. *sderrasciu*, *sèrca*. Gall. *ràscia*.
sputapèrle, → saccente, saccentone.
sputàre, v. a. Log. *ruspiare*. Sett. *-à*. Mer. *scupiri*.
sputasènno, agg., qui affectat sabiesa.
sputasentènze, agg., qui faeddat sentenziosu.
sputàto, agg., imbruttadu de ruspiu. Ruspiadu.
sputazùcchero, agg. Log. *nauseante*. Mer. *-ànti*.
spùto, m. Log. Sett. *rùspiu*. Mer. *spudu*, *scùpidu*.
squàcchera, f. Log. Mer. *iscussina*, *scurrenza*.
squaccheràre, v. n. Log. *iscussinare*. Mer. *scurrenzai*. Andare liquidu de su corpus.
squadernàre, v. n., iscartafogliare unu libru pro lu leggere, e l'esaminare.
squàdra, f. Dial. Com. *isquadra*, *squadra*.

squadràre, v. a. Log. *isquadrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher quadru, osservare attentamente.
squadratùra, f. Log. Mer. *isquadradura*.
squadrìglia, f. Dial. Com. *quadriglia*.
squàdro, m., misura cum s'isquadra.
squadronàre, v. a., ordinare isquadrones.
squadròne, m. Log. *isquadrone*. Mer. Sett. *-òni*.
squagliamènto, m. Log. *iscazadura*. Mer. *-lladura*.
squagliàre, v. a. Log. *iscazare*. Mer. *scallai*.
squallidèzza, f. Log. Mer. *pallidesa*.
squàllido, agg. Dial. Com. *pallidu*. Malinconicu.
squallòre, m. Log. *desolatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
squàma, squamma, f. Dial. Com. *iscatta*.
squamòso, agg. Dial. Com. *iscattosu*, *scattosu*.
squarciacuòri, → rubacuori.
squarciàre, v. a. coi deriv. Log. *isgarrare*. Mer. *stracciai*, *sgarrai*. Istrazzare, fagher tagliu.
squarciasàcco, (a) avv. Log. *a ojimbesse*.
squarciatùra, f. Log. *istrazzadura*. Mer. *isgarrada*, *stracciadura*.
squarcìna, f., arma pro istrazzare.
squàrcio, m. Dial. Com. *tagliu*. Bicculu, passu de eloquenzia.
squarciòne, m. Log. *ispaccone*. Mer. Sett. *-òni*.
squarquòjo, agg. Log. *bezzu iscadroddadu*.
squartamènto, m. Dial. Com. *isquartamentu*.
squartanàto, agg., liberu de sa quartana.
squartàre, v. a. Log. *isquartare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dividere in 4 partes. Fagher ismagliazzada.
squartàta, f. Dial. Com. *isquartamentu*.
squartatòjo, m. Log. *daga*. Bulteddu pro isquartare su pegus. Mer. *spadìnu*.
squasìlio, m., maraviglia eccedente.
squassafòrche, agg. e m., homine de vida mala.
squassàre, v. a., mover cum impetu.
squàsso, m. Dial. Com. *iscossa impetuosa*.
squèro, m., logu ue si acconzant sas naes.
squìlla, f. Log. *ischiglia*. Chibudda de aspridda.
squillàre, v. n. Log. *risuonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
squìllo, m. Dial. Com. *sonu*.
squinanzìa, f. Dial. Com. *angìna*. Maladia a bula.
squinciàre, v. a. Log. *andare goi et gai*.
squinternàre, v. a. Log. *iscombussolare*. Mer. *-ài*.
squisitamènte, avv. Log. *isquisidamente*. Mer. *-ti*.
squisitèzza, f. Log. Mer. *isquisidesa*. Finesa.
squisìto, agg. Dial. Com. *isquisitu*, *perfettu*.
squittinàre, v. a. Log. *fagher s'iscrutiniu*.
squittìnio, m. Dial. Com. *iscrutiniu*.
squittìre, v. n. Log. *giannittare*. Mer. *aggiannatai*.
squizzàre, -ìre, v. n., intrare a istentu.
squotolàre, → scotolare.
sradicàre, v. a. coi deriv. Log. *israighinare*. Mer. *sderrexinai*. Sett. *irradizinà*. Bogare dai raighinas.
sragionèvole, m. Log. *senza rejone*. Fundoriu.
sregolamènto, m. Log. *disordine*. Mer. Sett. *-ni*.
sregolatamènte, avv. Log. *isreguladamente*.
sregolatèzza, f. Log. *disordine*. Mer. Sett. *-ni*.
sregolàto, agg. Log. *isreguladu*. Mer. *sregulau*.
srugginìre, v. a., pulire, innettiare dai su ruinzu.
stabbiàre, v. a. Log. *fagher cuilarza*. Mer. *stercorai*.
stabbiatùra, f., tempus de sa cuilarza.
stàbbio, m. Log. *ledamen*. Mer. *stercosciu*, *ledàmini*. Sett. *letamu*.
stàbile, agg. Log. *istabile*. Mer. Sett. *-li*.
stabilimènto, m. Dial. Com. *istabilimentu*.
stabilìre, v. a. Log. *istabilìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *-lì*.
stabilità, f. Log. *istabilidade*. Mer. *-àdi*.
stabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
stabulàre, v. a., abitare in s'istalla.
stabulàrio, m. Voc. Lat. → stalliere.
stàcca, f., ferru in forma de aneddu. Loriga.
staccàre, v. a. coi deriv. Log. *distaccare*, *separare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stacciàjo, m., su qui faghet o bendet sedattos.
stacciàre, v. a. Log. *sedattare*. Mer. *sedazzai*.
stacciatùra, f. Log. *sedattadura*. Mer. *-azzadura*.
stàccio, m. Log. *sedattu*. Mer. Sett. *sedazzu*.
stàcco, m., tagliu de drappu pro una beste.
stadèra, f. Log. *istadea*. Mer. *romana*.
staderàjo, m., qui faghet o bendet istadeas.
stàdico, → ostaggio.
stàdio, m., octava parte de una miza.
stàffa, f. Dial. Com. *istaffa*, *staffa*.
staffeggiàre, v. n., bogare su pè dai s'istaffa.
staffètta, f. Dial. Com. *istaffetta*.
staffière, m. Log. *servidore qui a caddu accumpagnat su padronu*. Mer. *stafferi*.
staffilàre, v. a. coi deriv. Log. *istaffilare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Iscudere cum s'istaffile.
staffile, m. Log. *istaffile*. Mer. Sett. *staffili*.
stafisàgra, f. Log. *ammazzapiogu*. Mer. *-priogu*.
stàggia, f., -o m., sas bigas qui sustenent s'iscala de linna. Per → ostaggio.
staggiàre, v. a., appuntellare sas naes de sas arvures gàrrigas de fructu.
staggimènto, m. Dial. Com. *sequestru*.
staggìna, f., depositu de sa cosa sequestrada.
staggìre, v. a. Log. *sequestrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
staggitòre, m. Log. *sequestradore*. Mer. Sett. *-òri*.
stagionàre, v. a. coi deriv. Log. *istajonare*. Mer. *stasonai*. Sett. *staxonà*. Cunservare cum diligentia.
stagiòne, f. Log. *istajone*. Mer. *stagioni*. Sett. *istaxoni*. Tempus indeterminadu.
stagliàre, v. a., segare ad sa russa. Contare ad sa russa a fine de saldare sos contos.
stàglio, m., contu ad sa russa.
stagnàjo, m., qui trabagliat istagnu.
stagnàre, v. a. coi deriv. Log. *istagnare*. Sett. *-à*. Mer. *stangiai*. Firmare, saldare, ristagnare.
stagnàta, f., vasu de istagnu pro ozu.
stagnatùra, f. Log. *istagnadura*. Mer. *-giadura*.
stàgneo, agg., de natura de istagnu.
stàgno, m. Log. Sett. *istagnu*. Mer. *stangiu*.
stagnuòlo, m., fogliu de istagnu bàttidu.
stàjo, m., misura pro trigu. Mer. *quarra*.
stajòro, m., terrinu qui cuntenit unu staju.
stalattìte, f., candelottos de pedra qui pendent in sas gruttas.
stalentàggine, → disadattaggine.
stalentàto, → svogliato.
stàlla, f. Log. *istalla*. Mer. Sett. *stadda*.
stallaggiàre, v. n., fagher dimora de sas bestias.

stallàggio, m. Mer. *stallagiu*. Paga de s'osteriarzu pro sas bestias.
stallàre, v. a. Log. *istallare*. Mer. *stercorai*. Fagher de bisonzu de sas bestias. Istare in s'istalla. Ancorare pro su bentu contrariu.
stallàtico, m. Log. *ledamen*. Letame.
stallìa, f., tempus qui si dimorat in su portu.
stàllo, m. Log. Mer. *istallu*. Postu in coru de sos canonigos. Cadrea.
stallonàggine, f. Log. *brutalidade*. Mer. *-àdi*.
stallòne, m. Log. *ammessarzu*. Mer. *stalloni*. Caddu pro monta.
stalloneggiàre, v. n., fagher de istallone.
stamajuòla, f., traversa superiore de su telarzu.
stamajuòlo, m., su qui trabagliat istamen.
stamàne, -mattina, avv. Log. *custu manzanu*. Mer. *custu mangianu*. Sett. *chista mani*.
stambècco, m., ispecie de craba selvatica.
stambèrga, f., appusentu malu, in malu istadu.
stamburàre, v. n. Log. *sonare su tamburu*.
stàme, m. Log. *istamen*. Mer. *stamini*. Sett. *istamu*.
stamètto, m., drappu factu de istamen.
stamìgna, f., tela facta de pilu de craba.
stamignàre, v. a., trabagliare sa tela dai su pilu.
stàmpa, f. Dial. Com. *istampa*, *stampa*.
stampanàre, → dilacerare, stracciare.
stampàre, v. a. coi deriv. Log. *istampare*. Sett. *-à*. Mer. *stampai*. Imprimere, fagher istampas.
stampatèlla, f., -llo m. Dial. Com. *istampiglia*. Iscrittura qui imitat sas litteras de sa stampa.
stampatòre, m. Log. *istampadore*. Mer. Sett. *-ri*.
stampèlla, f. Log. *baculu de suiscu*. Mer. *baceddu* → gruccia.
stamperìa, f. Dial. Com. *istamperia*, *stamperia*.
stampìta, f., discursu longu et infadosu.
stàmpo, m., istrum. pro istampare peddes.
stanàre, v. n., bessire dai sa tana. Istanare.
stancàre, v. a. coi deriv. Log. *istraccare*. Sett. *-à*. Mer. *cansai*. Benner mancu, perder sas forzas.
stancheggiàre, v. a. Log. *istracchizare*. Mer. *cansai*.
stanchèzza, f. Log. *istracchidùdine*. Mer. *cansesa*, *cansànsiu*. Sett. *istrachitù*.
stànco, agg. Log. Sett. *istraccu*. Mer. *cansàu*.
stànga, f. Log. Sett. *istanga*. Mer. *stanga*.
stangàre, v. a. Log. *istangare*. Sett. *-à*. Mer. *stangai*.
stangàta, f., colpu de istanga. Istangada.
stangheggiàre, v. n., accottare cum istangas.
stanghètta, f. Log. *istanghitta*. Passadore de su frisciu.
stangonàre, v. a., morigare su brunzu in sa forma quando est in su fogu.
stangòne, m., istanga manna. Istrum. pro morigare su brunzu. Mer. *stangoni*.
stanòtte, avv. Log. *istanocte*. Mer. *nottesta*. Sett. *chista notti*. Noctada.
stànte, m. Log. *istante*. Mer. Sett. *-ti*. Punctu, momentu. Agg. Log. *stante*. Mer. Sett. *-ti*. Bene stante, *ben'istante*. Stantechè, *istantequì*.
stantemènte, avv. Dial. Com. *cum istanzia*.
stantìo, agg. Dial. Com. *istantìu*. Mer. *stantissu*.
stantùffo, f. Log. Mer. *trumba*. Sett. *tromba*.
stànza, f. Dial. Com. *appusentu*.
stanzàre, v. n., tenner appunsentu. Istare.
stanziàle, agg. Log. *permanente*. Mer. Sett. *-ènti*.
stanziamènto, m. Log. *ordine*. Mer. Sett. *-ni*.
stanziàre, v. a. Log. *ordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stanzìno, m. Dial. Com. *appusenteddu*.
stanzòne, m. Log. *appusentone*. Mer. Sett. *-òni*.
stàpula, → consiglio, deliberazione.
stàre, v. a. Log. *istare*. Sett. *-à*. Mer. *istai*. Star all'erta, *istare attentu*. Sost. → stanza.
stàrna, f., -no m., ispecie de perdija.
starnazzàre, v. n., isbatter sas alas de sos puzones.
starnutamènto, m. Log. *sturridamentu*.
starnutàre, v. n. Log. *isturridare*. Mer. *sturrudai*. Sett. *isturrità*.
starnutaziòne, f., starnùto m. Log. *isturridu*. Mer. *sturridu*. Sett. *isturritu*.
staroccàre, v. n., giogare a taroccos.
stasàre, v. a., bogare s'araddu dai sas cubas.
stasèra, avv. Log. *istasero*. Mer. *custumerì*. Sett. *istasera*.
stàsi, f., ristagnu de samben qui non si parat.
statàre, -teggiare, v. n., passare un istajone in ateru paesu pro cambiare aèra. Laxare reposare sa terra da unu manizu a s'ateru.
statàrio, m. pl., giudizio statario, *giudiziu senza formalidade*, *factu in su logu de su delictu*.
stàte, f. Log. *istadiale*. Sett. *-li*. Mer. *stadi*.
stateràccio, agg., de s'istadiale.
stàti, m. Log. *sos istados*. Mer. *is istadus*.
statìsta, m. Dial. Com. *istatista*.
statìstica, f. Dial. Com. *statistica*. Scienzia pro conoscher sa pobulatione et forza de un'istadu.
statìstico, agg. Dial. Com. *statisticu*.
stàto, m. ed agg. Log. *istadu*. Sett. *statu*.
stàtua, f. Dial. Com. *istatua*, *statua*.
statuària, f. Dial. Com. *statuaria*, arte.
statuàrio, m., su qui faghet istatuas.
statuìre, v. a. Log. *deliberare*. Mer. *-ai*. Sett. *-à*.
statuminàre, → fortificare.
statùto, m. Dial. Com. *istatutu*, *statutu*. Lege.
stavernàre, v. n., bessire dai su bendijolu.
stàza, f., misura e capacidade de una nae.
stazàre, v. a., misurare unu bastimentu.
stazionàrio, agg. Dial. Com. *istazionariu*.
staziòne, f. Log. *istatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
stàzzo, m. Log. Mer. *firmada*. Gall. *stazzu*.
stazzonàre, v. a. Log. *appalpuzare*. Mer. *apprappai*.
stècca, f. Dial. Com. *istecca*, *isticca*.
steccadènte, m. Log. *ispuligadente*, *limpiadente*.
steccàja, f., conduttu de abba ad sos mulinos.
steccàre, f., fagher isteccados.
steccàta, f., -to m., riparu factu cum isteccas.
steccheggiàre, v. a., iscudere cum isteccas.
stecchètto, m. Log. *fostijèddu*. Viver a stecchetto, *vivere miseramente*. Mer. *a mendìgu*.
stecchìre, v. n. Log. *siccare*. Mer. *-ài*. Sett. *siccà*.
stècco, m. Log. *fostiju*. Mer. *fostigu*.
stecconàto, m., tancadura facta a palos.
steccòne, m. Log. *palu*, *ficchette*.
stègola, f. Log. *manìle*, de s'aradu. Mer. *steva*.
stègolo, sa trae qui girat su molinu de bentu.
stèlla, f. Log. *istella*. Mer. *stella*. Sett. *stedda*.

stellàre, v. n. Log. *istellare*. Mer. *-ài*. Sett. *isteddà*.
stellària, f., pianta. Pietra istellaria, *pedra in sa quale sunt figuradas istellas*.
stellàto, agg. Log. *istelladu*. Mer. *-àu*, *steddau*. Sett. *steddatu*. Pienu de istellas.
stelleggiàre, v. n., ricamare a istellas.
stellìfero, agg., pienu de istellas.
stellificàre, v. a., ponner inter sas istellas.
stellìne, f. pl., ispecie de minestra a istellas.
stellionàto, m., delictu quando unu bendet una cosa non sua, o d'esser libera de pesu.
stelliòne, m. Log. Sett. *taràntula*. Mer. *pistilloni*.
stèlo, m. Log. *ena*, *camba de erba o fiore*.
stèmma, f. Dial. Com. *istemma*, *stemma*.
stemperànza, f. Dial. Com. *istemperanzia*.
stemperàre, v. a. Log. *istemperare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stemperatamènte, → eccessivamente.
stemperatèzza, -atura, f. Log. *istemperadesa*.
stempiàre, v. a., segare sos chizos (tempia).
stempràre, → stemperare.
stendardière, agg. e m., qui portat sa bandela.
stendàrdo, m. Log. Sett. *bandela*. Mer. *bandera*.
stendàre, v. a., leare, bogare sas tendas.
stèndere, v. a. Log. *allargare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stenditòjo, m., logu pro istender sa biancheria.
stenebràre, v. a., bogare, cazzare sas tenebras.
stenografia, f. Dial. Com. *stenografia*. Arte de iscriere prestu per mesu de abbreviaduras.
stensiòne, f. Dial. Com. *allargamentu*.
stentamènto, avv. Log. Mer. *a pagu a pagu*.
stentàre, -acchiare, v. n. Log. *istentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Tenner bisonzu, andare a istentu.
stentàto, agg. Dial. Com. *fattu cum istentu*.
stènto, m. Dial. Com. *istentu*. Mancanzia.
stenuàre, → estenuare, diminuire.
stenuàto, agg. Log. *estenuadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
stenuaziòne, f. Dial. Com. *estenuamentu*.
stèrco, m. Dial. Com. *istercu*, *materia*.
stercoraziòne, f., alledaminamentu de terrinu.
stereotipìa, f., arte de istampare cum paginas de lastras cum caracteres immobiles.
stèrile, agg. Log. *isterile*. Mer. Sett. *stèrili*.
sterilèzza, → sterilità.
sterilìre, v. a. Log. *isterilizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sterilità, f. Log. Mer. *isterilesa*. Sett. *-lèzia*.
sterilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sterminànza, f. Dial. Com. *isterminiu*.
sterminàre, v. a. coi deriv. Log. *esterminare*. Sett. *-à*. Mer. *sterminai*. Destruire.
stermìnio, m. Dial. Com. *esterminiu*.
stèrna, f., ispecie de puzone.
sternàto, agg., bettadu a terra. Mer. *sterrinau*.
stèrnere, v. a. Log. *bettare a terra*. Mer. *sterrinai*.
stèrno, m., s'ossu in mesu de sa pectorra.
sternùto, → starnuto.
stèro, m., misura de cosas solidas.
sterpàme, m., puzonamentu in su truncu de sas arvures.
sterpàre, v. a. Log. *istirpare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sterpèto, m., logu pienu de isterpos.
stèrpo, m. Dial. Com. *isterpu*. Fruas qui bessint dai muzigone, o truncu segadu.
sterquilìnio, m. Log. *muntonarzu*. Mer. *-àrgiu*.
sterràre, v. a., abbasciare su terrinu. Isteremare.
stèrro, m., abbasciamentu de terra.
stertòre, m. Log. *rusciamentu*. Mer. *surruschiu*.
sterzàre, v. a., dividere in terzu in proporzione.
stèso, agg. Mer. *stendiau* → disteso.
stessamènte, → medesimamente.
stèssere, v. a. Mer. *stèssiri*. Disfagher su tessidu.
stèsso, agg. Log. Sett. *matepsi*. Mer. *propriu*.
stìa, f., gabbia manna pro puddas o cappones.
stiacciàre, → schiacciare.
stiacciàta, → schiacciata.
stiappa, → schiappa, scheggia.
stiàre, v. a., tenner in gabbia sas puddas.
stìbio, m., ispecie de minerale. Colore.
stidionàta, f. Mer. *schidonada*.
stidiòne, → schidone.
stìgio, agg. Log. *infernale*. Mer. Sett. *infernali*.
stiglìare, v. a., mazare su linu. Mer. *organai*.
stìgma, m. Dial. Com. *marcu*. Impressione.
stìgnere, v. a., bogare sa tinta. Perder colore.
stilàre, → costumare, praticare.
stìle, -lo, m. Log. *istile*. Mer. Sett. *stili*.
stilettàre, v. a. Log. *istilettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stilettàta, f. Dial. Com. *istilettada*.
stilètto, m. Dial. Com. *istilette*, *istilettu*.
stìlla, f. Log. *buttìu*. Mer. *stiddiu*. Sett. *gutteggiu*.
stillamènto, m. Log. *buttiadura*. Mer. *stiddiadura*.
stillànte, agg. Log. *qui bùttiat*.
stillàre, v. a. Log. *buttiare*. Mer. *stiddiai*. Sett. *gucciolà*. Sumire, lagrimare.
stillaziòne, → stilla, stillamento.
stillicìdio, m. Dial. Com. *stillicìdiu*. Buttìu.
stìllo, m., logu de bùttios. Fig. *astuzia*.
stìma, f. Dial. Com. *istima*, *stima*.
stimàre, v. a. coi deriv. Log. *istimare*. Sett. *-à*. Mer. *stimai*. Giudicare, esser de opinione.
stìmate, f. Log. Mer. *istìmatas*. Sett. *stimati*.
stimatizzàre, v. a., signare cum istìmatas.
stimatòre, m. Log. *istimadore*. Mer. Sett. *-òri*.
stìmma, f., marcu de ferru caldu. Signu.
stimolàre, v. a. coi deriv. Log. *istimulare*. Sett. *-à*. Mer. *stimulai*. Punghere, ispinghere, incitare.
stìmolo, m. Dial. Com. *istimulu*, *stimulu*.
stìnca, f., ischina de muntagna.
stincàta, f., ferida in s'ossu de sa camba.
stinco, m., s'ossu de sa gamba. Istincu.
stìngere, → stignere.
stìnto, agg. Log. *iscoloridu*. Per → estinto.
stìpa, f. Log. *linna minuda*. Mer. *fustigalla*.
stipamàcchie, m. Log. *chercuzadore*. Qui arregoglit linna minuda peri sas mattas.
stipàre, v. a., segare linna de buscu. Condensare.
stipendiàre, v. a. Log. *assalariare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stipendiàrio, agg., qui ritirat sa paga.
stipèndio, m. Dial. Com. *paga*. Salariu.
stipettàjo, m., qui faghet forzeris.
stipètto, m. Dial. Com. *forzeri*, mobile.
stìpite, m. Log. *istantìle de sa porta*. Truncu, muzzigone. Prima persona de sa discendenzia.
stìpo, m., armariu ornadu pro cosas pretiosas.
stìpula, f. Voc. Lat. → stoppia.

stipulànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
stipulàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Fagher distender un'istrumentu.
stipulaziòne, f., factura de s'istrumentu.
stiracchiamènto, m. Log. *istirazzamentu*.
stiracchiàre, v. a. Log. *stirazzare*. Mer. *stiracchiai*. Disputare, dare sensu contrariu a sas paraulas.
stiracchiatùra, f. Log. *stirazzadura*.
stiramènto, m. Dial. Com. *istiramentu*.
stiràre, v. a. Log. *istirare*. Sett. *-à*. Mer. *stirai*.
stiratùra, f. Dial. Com. *istiradura*.
stirpàre, v. a. coi deriv. Log. *israighinare*, *destruire*, *istirpare*. Mer. *-ìri*. Sett. *destruì*. Istoddire.
stìrpe, f. Log. *istirpe*. Mer. Sett. *stirpi*. Origine.
stirpèto, m., logu pienu de musciones.
stiticàggine, f. Dial. Com. *fastidiu*. Siccàggine.
stitichèzza, f. Log. Mer. *istitichesa*. Sett. *-èzia*. Difficultade de andare de su corpus. Aspresa.
stìtico, m. ed agg. Dial. Com. *istiticu*, *stiticu*.
stiticùzzo, agg. Log. *redosseddu*. Arrogante.
stìva, m. Log. *isteva*, maniga de s'aradu. Istiva de barca pro dare pesu.
stivadòre, → battipalla.
stivàggio, m., istivamentu de mercanzias.
stivalàrsi, v. n. p., ponnersi sos bottes.
stivalàta, f., colpu de botte.
stivàle, m. Log. *botte*. Mer. *bottas*. Sett. *botti*.
stivalètto, m. Dial. Com. *bottinu*.
stivamènto, m. Dial. Com. *istivamentu*.
stivàre, v. a. Log. *istivare*. Sett. *-à*. Mer. *stivai*.
stivàto, agg., istivadu, pienu da ogni parte.
stìzza, m. Dial. Com. *arrabbiu*, *stizza*.
stizzàre, v. a., fagher leare arràbbiu ad unu.
stizzìto, agg. Log. *arrabbiadu*. Mer. *inchietu*.
stìzzo, m., tittone allutu. Arrabbiu.
stizzosamènte, avv. Log. *arrabbiosamente*.
stizzòso, agg. Log. Sett. *arrabbiadittu*. Mer. *inchietosu*. Velenosu.
stoccàta, f. Log. Mer. *istoccada*. Sett. *-àta*.
stoccheggiàre, v. n. Log. *istocchizare*. Mer. *stocchiggiai*. Sett. *-à*.
stòcco, m. Dial. Com. *istoccu*, *stoccu*.
stoccofìsso, m. Dial. Com. *istoccafissu*. Baccaglià.
stòffa, f. Dial. Com. *istoffa*, *stoffa*.
stògliere, v. a. Log. *isvoltare* → storre.
stoglimènto, m. Log. *isvoltamentu*.
stoicamènte, avv., cum patientia.
stòico, agg. Log. *patiente*, *coraggiosu*. Stoicu.
stòja, → stuoja.
stòjo, → carezza, lusinga.
stòla, f. Dial. Com. *istola*, *stola*.
stolidamènte, avv. Log. *istolidamente*. Mer. *-ènti*.
stolidètto, agg. Log. *maccariottu*. Macchisonzu.
stolidità, -lidezza, f. Log. Mer. *istolidesa*. Sett. *-lidèzia*. Mancanzia de sinnu.
stòlido, agg. Dial. Com. *stolidu*, *istolidu*. Maccu.
stòllo, agg., sa biga de su peddarzu.
stolòne, m. Log. *istolone*. Mer. Sett. *-òni*.
stoltamènte, avv. Log. *maccamente*. Mer. Sett. *-ti*.
stoltèzza, f. Log. *macchine*. Sett. *-ni*. Mer. *macchiori*, *macchimini*.
stoltilòquio, m., faeddu de maccu.
stòlto, agg. da storre, Log. *isvoltadu*. Sett. *isvoltàtu*. Mer. *furriau*.
stòlto, m. ed agg. Dial. Com. *maccu*.
stomacàggine, f., buliamentu de istogamu.
stomacàle, -àchico, agg., qui cunfaghet.
stomacàre, v. n. Log. *istomagare*. Mer. *stogumai*. Sett. *istomacà*.
stomacàta, f., colpu dadu ad s'istogamu.
stomacaziòne, f., nausea de istogamu.
stomachèvole, agg. Dial. Com. *infadosu*.
stòmaco, m. Dial. Com. *istomagu*, *istogamu*.
stomacòso, agg. Dial. Com. *istomagosu*.
stomàtico, → stomacale.
stonàre, v. n. Log. *istonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stonaziòne, f. Dial. Com. *dissonanzia*.
stòppa, f. Log. Mer. *istuppa*. Sett. *istoppa*.
stoppàccio, m. Log. *iscabicciu*. Matta de tenteri.
stoppàgnolo, agg. Dial. Com. *istupposu*.
stoppàre, v. a., serrare cum istuppa.
stòppia, f. Dial. Com. *stula*, *istula*.
stoppiàro, m., campu de istula.
stoppinàre, v. a., dare fogu cum s'istupinzu.
stoppinièra, f., candela de manu → bugia.
stoppìno, m. Log. *istupinzu*. Mer. *luxingiu*.
stoppiòne, m., erba qui punghet in mesu s'istula.
stoppòso, agg. Dial. Com. *istupposu*.
storàce, m., ispecie de gomma odorifera.
stòrcere, v. a. Log. *intonchinare*. Mer. *attrotoxai*. Sett. *tolzì*. Adderettare una cosa torta.
storcilèggi, agg. e m., doctore malu de leges.
storcimènto, m. Log. *intonchinamentu*. Mer. *storcimentu*, *storcidùra*.
storcitùra, f. Log. *intonchinadura*.
stordimènto, m. Dial. Com. *isturdimentu*.
stordìre, v. a. Log. *isturdire*. Mer. *-ìri*. Sett. *isturdì*.
storditamènte, avv. Log. *isturdidamente*. Mer. Sett. *-ènti*. Confusamente.
storditèzza, f. Log. Mer. *isturdidesa*.
stordìto, agg. Dial. Com. *confusu*, *isturdidu*.
stòria, f. Dial. Com. *storia*, *istoria*.
storiàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
storialmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
storiàre, v. a., pintare, narrer istorias.
stòrico, m. Dial. Com. *istoricu*, *storicu*.
storieggiàre, v. a., pintare historias.
storièlla, f. Dial. Com. *paristoria*.
storiògrafo, m., qui iscriet historias.
storiòne, m., ispecie de pische.
stormeggiàre, v. n., adunaresi meda gente.
stormìre, v. n., fagher rumore de sas fozas.
stòrmo, avv. Log. *nue de puzones*. Suonar a stormo, *sonare sas campanas* pro accudire gente.
stornàre, v. a. Log. *isvoltare*. Sett. *-à*. Mer. *svortai*.
stornèllo, m. ucc. Log. *istrunellu*. Sett. *-èddu*. Mer. *sturru*.
stòrno, istrunellu, annullamentu de cuntractu.
storpiàre, v. a. coi deriv. Log. *istroppiare*. Sett. *-à*. Mer. *stroppiai*. Guastare. Fig. *impedire*.
stòrpio, m. Log. Sett. *istròppiu*. Mer. *stroppiu*.
stòrre, → stogliere, distogliere.
storsiòne, f. Dial. Com. *aggraviu*. Turmentu.
stòrta, f. Dial. Com. *storta*, *istorta*.
stortamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.

storticàto, m. Log. *attortigadu*. Mer. *trottoxau*.
stòrto, agg. Dial. Com. *tortu*. Iniquu.
stovigliàjo, m., qui faghet o bendet isterzu.
stovìglie, f. pl. Log. *isterzu*. Mer. *istrèxu*.
stoviglierìa, f. Log. *isterzamen*. Mer. *strexaglia*.
stòzzo, m., istrum. pro fagher convessu unu biculu de metallu. Stozzare, fagher convessu.
strabalzàre, → trabalzare.
strabalzòni, (a) avv., a istrappazzadura.
strabàttere, v. a., iscuder meda.
strabbondànza, f. Dial. Com. *abbundanzia*.
strabbondèvole, agg., abbundante meda.
strabèllo, agg. Log. Mer. *bellissimu*. Sett. *assai beddu*. Meda bellu.
strabène, avv. Dial. Com. *benissimu*.
strabère, v. n. Log. *trincare*, *biere smoderadamente*.
strabiliàre, -bilire, v. n. Log. *esser fora da sè*.
strabìsmo, m. Log. *ojimbesse*. Mer. *vista trotta*.
straboccàre, v. n. Log. *irare*, *bessire cum forza*. Si narat de sos liquidos. Precipitaresi.
straboccatamènte, avv., a biradura cum forza.
strabocchèvole, agg. Dial. Com. *eccessivu*.
strabocchevolmènte, avv. Log. *eccessivamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
strabòcco, → trabocco.
strabuòno, agg. Log. Mer. *meda bonu*. Sett. *assai bonu*. Bonissimu.
strabuzzàre, → stralunare.
stracantàre, v. n., cantare male, fora de tonu.
stracàrico, agg. Log. Mer. *meda garrigu*.
stracàro, agg. Log. Mer. *meda caru*. Sett. *assai caru*. Carissimu.
stràcca, f. Log. *istracchidùdine*. Mer. *cansesa*.
straccàggine, f. Log. Mer. *infadu* → noja.
straccàle, m. Dial. Com. *fascia*. Tirantes.
straccàre, v. n. coi deriv. Log. *istraccare*. Sett. *-à*. Mer. *cansai*. Indebolire, infadare.
stracchèzza, f. Log. *istracchidudine*. Mer. *cansesa*, *cansànsiu*.
stracchìccio, agg., unu pagu istraccu.
stracchierìa, f. Dial. Com. *ispilorcerìa*.
stracchìno, m., ispecie de casu de Lombardia.
stracciafòglio, m., quinternu pro notare cosas.
stracciajuòlo, m., bendidore de bestires usados.
stracciàre, v. a. coi deriv. Log. *istrazzare*. Sett. *-à*. Mer. *stracciai*. Segare, faghere a bicculos.
stracciatùra, f. Log. Sett. *istrazzadura*.
straccicalàre, v. a. Log. *ciacciarare*. Mer. *-ài*.
stràccio, m. Log. Sett. *istrazzu*. Mer. *stracciu*. Non saper straccio, *non ischire bùcciga*, *niente*.
straccióne, m. Log. *istrazzone*. Sett. *-òni*. Mer. *straccioni*. Ischirrioladu.
stràcco, agg. Log. Sett. *istraccu*. Mer. *cansau*.
straccòcere, v. a., cogher meda, disfaghere.
straccontènto, agg. Dial. Com. *cuntentissimu*.
straccòrrere, v. n., currer meda, senza ritegnu.
straccorrèvole, agg. Dial. Com. *velocissimu*.
stracòtto, agg. Log. Mer. *cottu meda*. Sett. *cottu assai*. Isfattu.
stràda, f. Log. Sett. *carrera*, *carrela*. Mer. *rua*, *arruga*. Escir fuori di strada, *esser in errore*.
stradàle, m., caminu de campagna.
stradàre, v. a., fagher su caminu.
stradèlla, -detta, f. Log. *uturinu*. Mer. *arrughixedda*. Sett. *istrinta*.
stradètta, f. Mer. *arrughixedda*.
stradière, m., guardia pro su daziu.
stradìna, → sgualdrina.
stradolòre, m., dolore grandissimu.
stradòne, m. Mer. *-oni*. Log. *istradone*. Sett. *-òni*.
stradùzza, f., caminu, o istrinta incomoda.
strafalciàre, v. n., caminare o operare senza ritegnu. Segare a rujadura.
strafalciòne, m., errore, ispropositu.
strafàre, v. a., fagher plus de su qui non cumbenit.
strafàtto, agg. Log. Sett. *isfattu*. Mer. *maduru*.
strafelàre, → trafelare.
strafelàto, agg., troppu affatigadu.
strafiguràre, v. a., mudare forma o figura.
strafìno, agg. Dial. Com. *subrafinu*.
strafizzèca, f., cosa noa, istrana.
straforàre, v. n., passare dai parte in parte.
strafòro, m. Log. Sett. *istampa*. Mer. *stampu*. Lavorar di straforo, *trabagliare placas*, *burinare*. Metaf. *operare a cua*.
strafugàre, → trafugare.
stràge, f. Log. *istrage*. Mer. Sett. *stragi*.
stràglio, m., incavu pro tenner seguras sas arveres de su bastimentu.
stragodère, v. n. Log. *gosare*, *allegraresi meda*.
stragrànde, agg. Log. Mer. *meda mannu*.
stragràve, agg. Dial. Com. *gravissimu*.
stralciàre, v. a., segare sarmentos dai sa bide. Segare cosa a sa peus. Accabbare una lite.
stràlcio, m., su segare sarmentos.
stràle, m., punta de lanza. Fig. *affannu*.
stralignàre, → tralignare.
stralunàre, v. a. Log. *istralunare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stralùngo, agg., longu fora de misura.
straluzzàre, v. a., lantare cum dardos minores.
stramatùro, agg. Log. Mer. *meda maduru*.
stramazzàre, v. a. Log. *bettare a terra*, *chimentare*. Mer. *ghettai a terra*. Sett. *gettà a terra*.
stramazzàta, f. Log. *ruta*. Mer. *arrutroxa*.
stramazzòne, m. Log. *ruta*. Mer. *sterrinau*.
stràmba, f., fune senza foscigare fatta de erba.
strambàre, v. n., alternaresi su bentu inconstante.
strambasciàre, → trambasciare.
strambellàre, v. a. Log. *istrazzulare*. Mer. *-ài*.
strambèllo, m. Log. *istrazzu*. Mer. *chirriolu*.
strambità, f. Log. Mer. *istranesa*. Sett. *-nèzia*.
stràmbo, agg. Dial. Com. *stranu*. Stravagante.
strambòtto, m., poesia de inamorados.
stràme, m., erva sicca o paza pro sos animales.
strameggiàre, v. n. Log. *approendare*, ponner a mandigare a sas bestias, appazare.
stramezzàre, → tramezzare.
stramoggiàre, v. a. Log. *subrabbundare*.
stramortìre, → tramortire.
stranamènte, avv. Log. *stranamente*. Mer. Sett. *-ti*.
stranàre, v. a. Log. *allontanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stranaturàre, v. a., fagher cambiare natura.
stràneo, → stranio.
stranèzza, f. Log. Mer. *istranesa*. Sett. *-nèzia*.
strangogliòni, → stranguglione.

strangolàre, v. a. coi deriv. Log. *istrangugliare*, *affogare*. Mer. *affogai*. Sett. *-à*.
stràngolo, m. Dial. Com. *affogamentu*.
strangosciàre, → trambasciare.
strangosciòso, agg. Dial. Com. *affannosu*.
strangugiàre, v. a. Log. *ingullire*. Mer. *ingùrtiri*. Sett. *inguddì* → trangugiare.
stranguglióne, m. Log. *fogale*. Mer. *gutturronis*. Maladia de bula. Gutturrone.
strangùria, f., difficultade de orinare.
stranguriàre, v. n., patire maladia de orina.
stranià re, v. a. Log. *allontanare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stranieggiàre, v. a., trattare cum troppu rigore.
stranière, -ro, m. ed agg. Dial. Com. *furisteri*.
stràn io, agg. Dial. Com. *alienu*. Inusitadu.
stràno, agg. Dial. Com. *stranu*, *istranu*.
straòra, f. Log. Mer. *hora istrana*. Disora.
straordinariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
straordinàrio, agg. e m. Dial. Com. *estraordinariu*.
strapagàre, v. a., pagare plus de su qui balet.
strapanàto, agg. Dial. Com. *meschinu*.
straparlàre, v. n., faeddare troppu et male.
strapazzàre, v. a. coi deriv. Log. *istrappazzare*. Sett. *-à*. Mer. *strapazzai*. Maltrattare.
strapàzzo, m. Dial. Com. *istrapazzu*, *strapazzu*.
strapèrdere, v. a., perdere meda.
strapiòvere, v. a., pioer meda.
strapotènte, agg. Mer. *meda potenti*.
strappabècco, (a) avv. Dial. Com. *cum furia*.
strappacchiàre, v. a., istrappare unu pagu per bolta.
strappàre, v. a. coi deriv. Log. *istrappare*. Sett. *-à*. Mer. *strappai*. Allontanare per forza.
strappàta, f. Log. Mer. *istrappada*. Sett. *-àta*. Strappata di corda, *alzada de tortura*.
stràppo, m., principiu de separatione.
strapuntìno, m. Log. *tramattedda*. Mer. *strapuntinu*.
strapùnto, m. Log. *coccia*. Mer. *corcia* → coltre.
straricco, agg. Dial. Com. *ricchissimu*.
straripàre, v. n. Log. *allagare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
straripèvole, → dirupato, scosceso.
strascicàre, v. a. coi deriv. Log. *istrasinare*. Mer. *strascinai*. Sett. *istraxinà*. Esser pende pende.
stràscico, m., parte de su bestire qui istrasinat.
strascicòni, (a) avv. Log. Mer. *a istrasinadura*.
strascinàre, v. a. coi deriv. Log. *istrasinare*. Mer. *strascinai*. Sett. *istraxinà*. Afferrare cum forza.
strascinatùra, f. Log. *istrasinadura*. Mer. *strascinadura*. Sett. *istraxinatura*.
strascinìo, m. Log. *istrasinamentu*.
stràscino, m., ispecie de rezza pro piscare.
strascìno, m., su qui bendet petta peri sas carrelas. Masellaju vile.
strasecolàre, → trasecolare.
strasentire, v. n., sentire falsamente.
stratagèmma, m. Dial. Com. *istratagemma*.
stratàre, v. n. Log. *sèzzersi a longuladu*.
stratèzza, f., modu istranu de vivere.
stratificàre, v. a., ordinare a pizos ite si siat.
stràto, m. Log. *pizu*. Mer. *pillu*. Pavimentu, salaju. Tappettu.
stràtto, m. → estratto. Agg. → strano.
stravagànte, agg. Log. *istravagante*. Mer. *-ànti*.
stravagantemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
stravagànza, f. Dial. Com. *istravaganzia*.
stravalciàre, v. a., passare cum presse.
stravasamènto, m. Dial. Com. *istravasamentu*.
stravasàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stravedère, → travedere.
stravèro, agg. Log. Mer. *berissimu*. Sett. *verissimu*. Sinzeru.
stravestìrsi, → travestire.
straviàre, → traviare.
stravisàre, → travisare.
straviziàre, v. n. Log. *vivere isreguladu*. Mer. *bìviri senza regula*. Fagher eccessu in su mandigare et biere.
stravìzio, m. Log. *istravìtiu*, *disordine de su bivere*. Mer. *straviziu*.
stravòlgere, v. a., movere, bogare dai logu sou.
stravolgimènto, m. Log. *boltulamentu*.
stravoltàre, v. a., boltulare cum violenzia.
stravòlto, agg. Log. *istraoltu*, *disordinadu*.
straziàre, v. a. Log. *turmentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
straziatamènte, -ziosamente, avv. Dial. Com. *cum istraziu*, *turmentu*.
strazieggiàre, → beffare.
strazièvole, agg. Dial. Com. *beffardu*.
stràzio, m. Dial. Com. *istraziu*, *turmentu*.
strebbiàre, → pulire, lisciare, stropicciare.
strecciàre, v. a., isfagher sas trizzas.
strècola, f., colpu dadu a sa bula.
strefolàre, v. a., disfagher cordones (trefoli).
strèga, f. Log. Sett. *istria*. Mer. *stria*. Bruscia.
stregàre, v. a. Log. *fagher majias*. Mer. *fai bruscierias*. Sett. *fa maji*.
strègghia, f. Dial. Com. *istriglia*. Mer. *strigiula*.
stregghiàre, v. a. Log. *istrigliare*. Sett. *-à*. Mer. *strigiulai*. Pulire.
stregghiatùra, f. Log. Sett. *istrigliadura*. Mer. *strigiuladura*. Pettenada.
stregherìa, f. Log. *majia*. Logu de istrias.
stregòne, m. Log. *majarzu*. Mer. *brùsciu*.
stregonerìa, f. Log. *majia*. Mer. *brusceria*.
strègua, f. Log. *parte de su rangiu*.
stremamènte, → estremamente.
stremàre, v. a. Log. *imminorigare*. Mer. *impiticai*.
stremenzìre, v. a., fagher benner a istentu.
stremità, f., stremo m. → estremità.
strèmo, → estremo, ultimo.
strènna, f. Dial. Com. *istrina*, *istrinas*.
strenuamènte, avv. Log. *valorosamente*. Mer. Sett. *valorosamenti*.
strenuità, f. Log. *valore*. Mer. Sett. *-òri*. Fortesa.
strènuo, agg. Dial. Com. *valorosu*. Forte.
strepitàre, v. n. Log. *istrepitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
strepiteggiàre, v. n., fagher istrepitu repitidu.
strèpito, m. Dial. Com. *istrepitu*, *strepitu*.
strepitosamènte, avv. Dial. Com. *cum istrepitu*.
strepitòso, agg. Dial. Com. *istrepitosu*.
strètta, f. Dial. Com. *istrinta*, *strinta*. Esser alle strette, *esser in perigulu*, *in bisonzu*.
strettamènte, avv. Log. *istrintamente*. Mer. Sett. *-ti*.
strettèzza, f. Log. Mer. *istrettesa*. Sett. *-tèzia*.
strettìre, v. a., restringher una larghesa.
strètto, agg. Dial. Com. *istrintu*. Parenti stretti, *parentes istrintos*. In su primu o 2 gradu.

strètto, m. Dial. Com. *istrintesa*, *angustia*.
strettòja, f., fascia pro istringhere.
strettojàta, f., quantu si ponet in una bolta sutta sa suppressa, suppressada.
strettòjo, m. Dial. Com. *suppressa*.
strettùra, f. Log. *istrintura* → strettezza.
strìa, f., incavu in sas colunnas.
striàto, agg. Log. *incavadu*, *factu a incavos*.
stribuìre, → distribuire.
stricàre, → districare, strigare.
stridènte, agg., qui ticchirriat.
strìdere, v. n. Log. *ticchirriare*. Mer. *zicchirriai*. Sett. *-à*. Tenner boghe acuta.
stridèvole, agg. Dial. Com. *acutu*.
stridimènto, m. Log. *ticchirriu*.
stridìo, m. Log. *ticchirriu continuadu*.
stridìre, v. n. Log. *ticchirriare forte*.
strìdo, m. Log. *ticchirriu*. Mer. *zicchirriu*.
stridòre, m. Log. *istriore*. Mer. *striori*.
strìdulo, agg. Dial. Com. *stridulu*, *acutu*.
strigàre, v. a. Log. *isbrogliare*. Mer. *sbrogliai*.
strìge, f. Dial. Com. *stria*, *istria*.
strìgile, m., istriglia pro pulire su suore.
strìglia, → stregghia.
strìgnere, v. a. coi deriv. → stringere.
strìgolo, m. Mer. *nappa*. Rezza de istentinas.
strillàre, v. n. Log. *ticchirriare*. Mer. *zicchirriai*.
strìllo, m. Log. *ticchìrriu*. Mer. *zicchirriu*.
strillòzzo, m. Log. Sett. *cincirri*, puzone.
strimpellàre, v. a., sonare male un'istrumentu.
strimpellàta, f. Log. Mer. *sonada mala*.
strimpèllo, m., rumore de istrum. male sonadu.
strinàre, v. a., brujare appenas una cosa.
strìnga, m. Log. *cordoneri*. Mer. *cordonera*.
stringàjo, m., qui faghet o bendet cordoneris.
stringàre, → restringere.
stringàto, agg. Dial. Com. *istrintu*.
strìngere, v. a. Log. *istringhere*. Mer. *stringiri*. Sett. *istrignì*. Apprettare.
striòne, → istrione.
strìscia, f. Dial. Com. *striscia*, *istriscia*, *riga*.
strisciamènto, m. Dial. Com. *istrisciamentu*.
strisciàre, v. n. Log. *istrisciare*. Sett. *-à*. Mer. *strisciai*. Frigare, passare rasente.
strisciàta, f. Log. Mer. *istrisciada*. Sett. *-àta*.
strisciatòjo, m., bicculu de pedde pro inzomare.
strisciàttola, → cutrettola.
strisciòne, avv. Log. *frighende*, *a frigadura*.
stritolàre, v. a. coi deriv. Log. *fagher a firchinidas*. Mer. *fai a pimpirinas*. Sett. *fa a pezzareddi*. Segare.
strizzàre, v. a., ispremere cum forza pro nde bogare su suzzu.
stròfa, f. Dial. Com. *strofa*, *istrofa*.
strofinàccio, m. Log. *frigàzzulu*. Mer. *frigadroxu*. Sett. *friazzulu*.
strofinàre, v. a. coi deriv. Log. *frigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isfrigazzare.
strofinìo, m. Dial. Com. *frigamentu*.
strologàre, v. n., limbiccaresi su carveddu.
stròlogo, → astrologo.
strombàre, v. a., fagher istampa in su muru internu a ladus de sa porta.
strombatùra, f., allargamentu in su muru.
strombazzàre, v. a., pubblicare a sonu de trumba.
strombazzàta, f. Log. Mer. *sonada de trumba*.
strombettàre, f. Log. *sonare sa trumba*. Mer. *sonai sa trumba*.
strombettàta, f. Log. Mer. *sonada de trumba*.
strombettière, m. Dial. Com. *trumbitteri*.
strombettìo, m., sonu de trumba continuadu.
stromènto, → strumento.
stroncàre, v. a. coi deriv. Log. *istruncare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Segare cum forza.
stronzàre, v. a., diminuire, restringher meda.
strònzo, m. Log. Mer. *istrunzu*. Sett. *istronzu*.
stropicciàre, v. a. coi deriv. Log. *frigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cariare.
stropiccìo, m. Dial. Com. *frigamentu*.
stropicciòne, m. Log. *ipocritone*. Mer. Sett. *-òni*.
stròppa, f. Log. *presorzu* pro ligare fascinas.
stroppiàre, → storpiare coi deriv.
stroppiatùra, f. Log. *istroppiadura*. Mer. *strupiadura*.
stròppolo, m., incavu de sa tagliola.
stròscia, f., su rieddu qui faghet s'abba.
strosciàre, v. n., fagher rumore, s'abba.
stròscio, m., rumore de s'abba quando pioet.
stròzza, f. Log. *canna de bula*. Mer. *graguena*.
strozzamènto, m. Log. Sett. *istrangugliamentu*. Mer. *strossamentu*. Affogamentu.
strozzàre, v. a. Log. *istrangugliare*. Sett. *-à*. Mer. *strossai*. Affogare.
strozzàto, agg. Log. *istrangugliadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *strossau*. Iscannadu.
strozzatòjo, agg., qui istrangugliat.
strozzatùra, f. Log. *istrangugliadura*. Sett. *-tura*.
strozzière, m., su qui custodiat o imparat sos puzones de rapina ad sa cazza.
strùffo, strùffolo, m., istrazzos ligados cumpare.
strufonàre, v. a., isfrigazzare cum istrazzos.
strùggere, v. a., isfaghersi pro calore. Desiderare ardentemente. Isfiniresi de dolore.
struggimènto, m. Log. *viva passione*. Mer. *-òni*.
struìre, → istruire.
strùma, f., tumore in sas randulas.
strumentàle, agg. Log. *istrumentale*. Mer. Sett. *-li*.
strumentalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
strumènto, m. Dial. Com. *istrumentu*.
strumòso, agg., qui tenet randulas bessidas.
strùpo, → stupro.
strusciàre, v. a. Log. *istrusciare*, *isciupare*.
strùtta, f. Dial. Com. *materia fusa*.
strùtto, m. Log. *ozu de porcu*. Mer. *ollu de porcu*. Agg. Log. *isfinidu*, *lanzu*.
struttùra, f. Dial. Com. *istruttura*. Ordine.
strùzzo, m. Dial. Com. *istruzzu*, puzone.
stuccàre, v. a. Log. *istuccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stuccatòre, m. Log. *istuccadore*. Mer. Sett. *-òri*.
stucchevolàggine, f. Dial. Com. *fastidiu*.
stucchevolàre, v. a. Log. *infadare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stucchèvole, agg. Dial. Com. *infadosu*.
stucchevolèzza, f. Dial. Com. *infadu*, *fastidiu*.
stucchevolmènte, avv. Log. *infadosamente*.
stùccio, m. Dial. Com. *istugiu*. Tutturu.
stùcco, m. Dial. Com. *stuccu*, *istuccu*. Agg. Log. *infadadu*. Mer. *arrosciu*.
studacchiàre, v. a., istudiare a mala boza.

studènte, agg. Log. *istudiante*. Mer. Sett. *-ànti*.
studiàre, v. a. coi deriv. Log. *istudiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Industriaresi, applicaresi.
studiazzàre, v. a., istudiare a mala gana.
stùdio, m. Dial. Com. *istudiu*, *studiu*.
studiòlo, m., gabinettu pro istudiu.
studiosamènte, avv. Dial. Com. *apposta*.
studiòso, agg. Dial. Com. *studiosu*, *istudiosu*.
stuèllo, f., isfiladu qui si ponet in sas feridas.
stùfa, f. Dial. Com. *istufa*, *stufa*.
stufajuòlo, m., directore de istufas.
stufàre, v. a. coi deriv. Log. *stufare*. Mer. *-ài*. Sett. *stufà*. Istuvare, infastidire.
stùfo, agg. Log. *infadadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *arrosciu*, *infadau*.
stùmmia, f. Log. Sett. *ispuma*. Mer. *spuma*.
stummiàre, v. a. Log. *ispumare*. Mer. *scumai*.
stuòja, f. Dial. Com. *istoja*, *stoja*.
stuòlo, m. Dial. Com. *frota*.
stuonàre, v. n. Log. *istonare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stupefàre, v. a. Log. *ispaventare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stupefàtto, agg. Log. *ispantadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
stupèndo, agg. Dial. Com. *istupendu*, *stupendu*.
stupidèzza, -dità, f. Log. Mer. *istupidesa*. Sett. *-èzia*. Tontesa.
stupidìre, v. n. Log. *istupidire*. Mer. *spantai*.
stùpido, agg. Dial. Com. *istupidu*, *stupidu*.
stupimènto, m. Dial. Com. *ispantu*.
stupìre, v. n. Log. *ispantare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
stupòre, m. Dial. Com. *ispantu*. Maraviglia.
stùpro, m. Dial. Com. *istupru*, *stupru*.
stùra, f. Log. *istuppadura*.
sturàre, v. a. Log. *isturazzare*. Mer. *sturai*.
sturbàre, v. a. coi deriv. → disturbare.
stùrbo, m. Dial. Com. *disturbu*.
stuzzicadènti, m. Log. *ispuligadentes*.
stuzzicàre, v. a. coi deriv. Log. *stuzzicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Impunzare, aunzare, incitare.
stuzzicorècchi, m. Log. *ispuliga orija*. Mer. *limpia origa*.
sù, avv. Log. *subra*. Mer. *susu*. Sett. *sopra*.
suàce, m., ispecie de pische.
suadère, → persuadere.
suasiòne, f. Log. *persuasione*. Mer. Sett. *-òni*.
suàso, agg. Dial. Com. *persuasu*.
suàve, → soave.
subàlbido, agg. Log. Mer. *unu pagu biancu*.
subalternàre, v. a. Log. *rendere subalternu*. Mer. *subalternai*. Sett. *-à*.
subaltèrno, agg. Dial. Com. *subalternu*.
subastàre, v. a. Log. *bendere ad s'incantu*. Mer. *bèndiri a s'incantu*. Incantare.
subastazióne, f. Dial. Com. *incantu*.
subavvisàre, v. a. Log. *avvisare a cua*.
sùbbia, f., ispecie de iscarpeddu de iscultore.
subbiàre, v. a., trabagliare cum s'iscarpeddu.
subbièllo, m., cilindru pro imballonare.
subbiettàre, v. a., leare pro suggettu.
subbiètto, m. Dial. Com. *suggettu*. Subjectu.
subbieziòne, f. Log. *suggezione*. Mer. Sett. *-òni*.
sùbbio, m. Dial. Com. *subbiu*.
subbissàre, subissare, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isprofundaresi.
subbìsso, m. Dial. Com. *subissu*. Ruina.
subbollìre, v. a. Log. *buddire*. Mer. *-ìri*. Sett. *buddì*.
subdivìdere, → suddividere.
sùbdolo, agg. Dial. Com. *marfusu*, *doppiu*.
subentràre, v. n. Log. *subintrare*, *intrare pustis*.
subètico, agg. Log. Mer. *mesu tisigu*.
subillàre, v. a., impunzare a fagher cosa de malu.
subìre, v. a. Log. *leare*, *isbrigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
subitamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
subitaneamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
subitàneo, agg. Dial. Com. *subitaneu*. Improvvisu.
subitàrio, agg., de esercitu formadu in presse.
subitèzza, f., grande prontesa.
sùbito, agg. Dial. Com. *prontu*. Avv. *prestu*, *subitu*.
subiugàre, → soggiogare.
sublimàre, v. a. coi deriv. Log. *alzare*. Sett. *-à*. Mer. *arziai*. Sublimare, fagher sublime.
sublìme, agg. Log. *sublime*. Mer. Sett. *sublimi*.
sublimemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sublimità, f. Log. *sublimidade*. Mer. *-àdi*.
sublinguàle, agg., qui est subta sa limba.
subodoràre, v. a. Log. *leare fiagu*. Mer. *pigai fragu*. Tenner notizia de cosa occulta.
subordinamènto, m. Dial. Com. *-amentu*.
subordinàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Constituire unu dipendente.
subùglio, subbuglio, m. Dial. Com. *iscompigliu*.
suburbàno, agg., qui est affacca a sa cittade.
subventàneo, agg., de ou non bonu a zozzire.
succedàneo, qui si ponet pro atera cosa.
succedènza, f., ordine successivu.
succèdere, v. n. coi deriv. Log. *suzzedere*, *succedere*. Mer. *sussediri*. Sett. *suzzedì*. Provenner.
succenerìccio, -nerino, agg. Log. *coctu sutta sa chijina*. Pane succenericcio, *cozzula purile*.
successióne, f. Log. *successione*. Mer. Sett. *-òni*.
successìvo, agg. Dial. Com. *successivu*, *suzzessivu*.
succèsso, m. Dial. Com. *successu*, *suzzessu*.
successóre, m. Log. *successore*. Mer. Sett. *-òri*.
successòrio, agg. Dial. Com. *successoriu*, *suzzessoriu*.
succhiàre, succiare, v. a. coi deriv. Log. *suzzare*. Sett. *-à*. Mer. *succiai*. Suvrusciare.
succhiellamènto, m. Dial. Com. *berrinamentu*.
succhiellàre, v. a. Log. *berrinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fig. *internaresi ind'una cosa*.
succhiellinàjo, m., qui faghet o bendet berrinas.
sùcchio, -èllo, m. Dial. Com. *berrina*.
succiamèle, m. Log. *suzza mele*, erba.
succiàre, v. a. coi deriv. → succhiare.
succìdere, v. a. Log. *segare*. Mer. *-ài*. Sett. *taglià*. Propr. segare in basciu comente in sa bide.
succìgnere, succingere, Mer. *arremangai*. Pijaresi su bestire ad sa cintura.
succìno, m. Dial. Com. *ambra groga*.
succintamènte, avv. Log. *brevemente*. Mer. Sett. *-ti*.
succìnto, m. Mer. *arremangau*. Log. *pijadu*. De iscriptu, agg. Log. *breve*. Mer. Sett. *brevi*.
sùccio, m. Log. *suzzu*. Mer. Sett. *sùcciu*.
sùcciola, f., castanza buddida. Uom da succiole, *pagu de bonu*, *isbritiadu*.
succiolàjo, m., bendidore de castanza buddida.
sùcco, → sugo.

succòso, agg. Log. *suzzosu*. Mer. Sett. *succiosu*.
sùccubo, m. Log. *ammuttadore*. Mer. *sùccubu*.
succulènto, agg. Log. *suzzosu*. Mer. Sett. *succiosu*.
succùmbere, → soggiacere.
succursàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
sùcido, agg. Dial. Com. *bruttu*, *isporcu*.
sucidùme, m. Log. Mer. *isporchesa*. Sett. *porcheria*.
suco, → sugo.
sucosità, f. Log. *suzzu*. Mer. Sett. *succiu*.
sud, m. Log. *mesu die*. Mer. *mesudì*. Sett. *mezzudì*.
sudacchiàre, v. n., suerare appenas. Mer. *traspirai*.
sudàmini, m. Mer. *aragadda*. Log. *araddu*, *papafarre*. Iscarpinzu.
sudàre, v. n. coi deriv. Log. *suerare*. Mer. *sudài*. Sett. *sudà*. Far sudar uno, *fagherlu trabagliare*.
sudàrio, m. Dial. Com. *sudariu*. Pannu. Su lentolu in su quale istesit interradu G. Christu.
sudatìccio, agg. Log. *mesu sueradu*.
sudàto, agg. Log. *sueradu*. Mer. *sudàu*. Sett. *sudatu*.
sudatòrio, m., logu pro suerare. Mer. *stufa*.
suddelegàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
suddètto, agg. Log. *subranadu*. Mer. *-àu*. Sett. *sopradittu*.
suddiàcono, m. Dial. Com. *suddiaconu*.
sudditèzza, f. Log. Mer. *sudditesa*. Sett. *-èzia*.
sùddito, m. Dial. Com. *sudditu*, *subditu*.
suddivìdere, v. a. Log. *suddividere*. Mer. *-vìdiri*. Sett. *suddividì*.
suddivisiòne, f. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*.
suddivìso, agg. Dial. Com. *suddivisu*.
sudicerìa, f. Log. Mer. *sordidesa*. Sett. *-dèzia*.
sudicètto, agg., unu pagu bruttu.
sudiciùme, m. Dial. Com. *porcheria*. Bruttesa.
sudòre, m. Log. *suore*. Mer. Sett. *sudori*.
sudorìfero, agg., qui promuovet su suore.
suffètto, agg. e m., surrogadu, in postos.
suffeudàre, v. a., trasferire su feudu ad un'ateru.
sufficiènte, agg. Log. *bastante*. Mer. Sett. *-ànti*.
sufficientemènte, avv. Log. *bastantemente*. Mer. Sett. *-ènti*.
sufficientèzza, f. Log. *bastante*. Mer. Sett. *-ti*.
sufficiènza, f. Dial. Com. *sufficienzia*.
suffocàre, v. a. coi deriv. → soffogare.
suffòlcere, v. a. difett. → appoggiare.
suffòlto, agg. Log. *arrumbàdu*. Mer. *appoggiau*. Sett. *appoggiatu*. Appuntelladu.
suffragàneo, agg. Dial. Com. *suffragàneu*.
suffragàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Esser utile, giuare, dare suffragiu.
suffràgio, m. Dial. Com. *suffragiu*, *vantaggiu*.
suffumicàre, suffumigare, v. a. coi deriv. Log. *affumare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ispargher su fumu.
suffumìgio, m. Dial. Com. *suffumigiu*. Fumu pro suore. Mer. *fumentu*.
suffusiòne, f., isparghimentu de umores.
suffùso, → asperso.
sufolàre, v. n. coi deriv. → zufolare.
sùfolo, m. Log. Sett. *mùina*. Mer. *pispisu*.
sugàre, v. a. Log. *suzzare*, *acciuppare*, *inciuppare*.
sugàtto, m., corria pro fagher soga, o collanas.
suggellàre, v. a. coi deriv. Log. *sizigliare*. Sett. *-à*. Mer. *siggillai*. Imprimire.
suggèllo, m. Log. Sett. *sizigliu*. Mer. *sigillu*.
sùggere, → succhiare.
suggerimènto, m. Dial. Com. *suggerimentu*.
suggerìre, v. a. Log. *suggerire*. Mer. *-ìri*. Sett. *suggerì*.
suggeritòre, m. Log. *suggeridore*. Mer. Sett. *-òri*.
suggestiòne, f. Dial. Com. *suggerimentu*.
suggestivamènte, avv., cum suggestione.
suggestìvo, agg. Dial. Com. *suggestivu*.
suggèsto, m., logu altu ue su magistradu aringaiat su pobulu. Logu distintu de sos Pretores.
suggettàre, v. a. Log. *assuggettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à* → soggettare coi deriv.
suggettìno, m., homine pagu de bonu.
suggètto, → soggetto.
sùghera, f., -ro m. Log. *suerzu*, arv., *sùaru*, *ortiju*, s'iscorza. Mer. *suru*, *ortigu*.
sugherèto, m., buscu de suerzos.
sùgna, f. Log. *assunza*. Sett. *-gna*. Mer. *sumini*.
sugnàccio, m., ozu qui est subra sos renules.
sugnòso, agg. Log. *rassu*, qui hat assunza.
sùgo, m. Log. *suzzu*. Mer. Sett. *succiu*.
sugosità, f. Log. *suzzosidade*. Mer. *sugosidadi*.
sugòso, agg. Log. *suzzosu*. Mer. Sett. *succiosu*.
suicìda, m. Dial. Com. *suicida*. Qui si bocchit ipse et totu.
suicìdio, m. Dial. Com. *suicidiu*, *suizidiu*.
suìllo, agg. Dial. Com. *porchinu*.
sulfuràtu, agg., combinadu cum sulfaru.
sulfùreo, agg. Dial. Com. *sulfureu*.
sullogàre, v. a. Log. *suttaffittare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
sultàno, m. Dial. Com. *sultanu*.
sumministràre, → somministrare.
summòmolo, m., colpu dadu subta s'arva.
sùnto, m. Dial. Com. *suntu*, *compendiu*.
suntuosità, f. Log. *suntuosidade*. Mer. *-àdi*.
suntuòso, agg. Dial. Com. *suntuosu*. Magnificu.
suo, agg. pron. Log. *sou*. Mer. *suu*. Sett. *soju*.
suòcero, m. Log. *sogru*. Mer. *sorgu*. Sett. *sozaru*.
suòla, f. Dial. Com. *sola*.
suòlo, m. Log. Mer. *terrinu*. Sett. *terrenu*.
suonàre, v. a. coi deriv. → sonare.
suòno, m. Dial. Com. *sonu*.
suòra, f. Dial. Com. *suora*. Nomen qui si dat ad sas monzas.
superàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
superàre, v. a. coi deriv. Log. *superare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Binchere, esser superiore, oltrepassare.
superbamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
supèrbia, f. Dial. Com. *superbia*.
superbiàre, -bìre → insuperbire.
superbiòso, agg. Dial. Com. *superbiosu*.
supèrbo, agg. Dial. Com. *superbu*.
superedificàre, v. a., fraigare subra.
supererogaziòne, f., cosa qui si faghet plus de su dovere, o de su qui est obbligadu.
superficiàle, agg. Log. *superficiale*. Mer. Sett. *-àli*.
superficialità, f. Log. *superficialidade*. Mer. *-àdi*.
superficialmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
superficie, f. Dial. Com. *superficie*.
superfluamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
superfluità, f. Log. *superfluidade*. Mer. *-àdi*.
supèrfluo, agg. Dial. Com. *superfluu*.
superioranza, → superiorità.
superiòre, m. ed agg. Log. *superiore*. Mer. Sett. *superiori*.

superiorità, f. Log. *superioridade*. Mer. *-àdi*.
superiorizzàre, v. a., fagher de superiore.
superiormènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
superlativamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
superlativo, agg. Dial. Com. *superlativu*.
supernàle, agg. Log. *-àle*. Mer. *-àli*. Summu.
supernalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
supèrno, agg. Dial. Com. *supernu*, *summu*, *altu*.
supersedère, → trascurare, differire.
supèrstite, agg. Log. *superstite*. Mer. Sett. *superstiti*. Qui vivet pustis de sa morte de unu.
superstiziòne, f. Log. *superstizione*, *superstitione*. Mer. Sett. *superstizioni*.
superstiziosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
superstiziosità, f. Log. *superstitione*. Mer. *-òni*.
superstizióso, agg. Dial. Com. *superstitiosu*.
supervacàneo, agg. Dial. Com. *superfluu*.
supervàcuo, agg. Dial. Com. *supervacuu*.
supinamènte, avv. Log. *a bentr'a chelu*, *a susu*.
supìno, m. Dial. Com. *supinu*. Agg. Dial. Com. *supinu*, *a bentr'a chelu*.
sùppa, → zuppa.
suppedàneo, m., taula ue si posant sos pees.
suppellèttile, m. Log. *mobile*. Mer. Sett. *-li*. Attrezzos de domo. Capitale.
supplantàre, v. a. coi deriv. Log. *ponner s'anca*. Fig. Log. *ingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
supplemènto, m. Dial. Com. *supplementu*.
supplènte, agg. Log. *supplente*. Mer. Sett. *-ti*.
suppletìvo, agg. Dial. Com. *suppletivu*.
sùpplica, f. Dial. Com. *supplica*.
supplicàre, v. a. coi deriv. Log. *supplicare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Pregare a boghe o in iscriptu.
sùpplice, -plichèvole, agg. Log. *supplicante*. Mer. *-i*.
supplìcio, -ìzio, m. Dial. Com. *suppliziu*. Pena.
supplimènto, → supplemento.
supplìre, v. a. Log. *supplire*. Mer. *-ìri*. Sett. *supplì*.
supponìbile, agg. Log. *-onìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
supponimènto, m. Dial. Com. *supponimentu*.
suppòrre, v. a. Log. *supponnere*. Mer. *supponiri*. Sett. *supponì*. Presumere, fingere.
suppositìvo, agg. Dial. Com. *suppositivu*.
suppòsito, supposto, agg. Dial. Com. *suppostu*.
supposiziòne, f. Log. *suppositione*. Mer. Sett. *-zioni*.
suppostìzio, agg., qui si supponet de unu quando una cosa est de un'ateru.
supprìmere, → sopprimere.
suppuràre, v. a. coi deriv. Log. *suppurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Materiare, benner in materia.
supputàre, v. a. Log. *summare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
supputaziòne, f. Dial. Com. *summa*.
supremamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
supremazìa, f. Dial. Com. *supremazia*.
supremità, f., auctoridade suprema.
suprèmo, agg. Dial. Com. *supremu*.
sur, prep. Log. *subra*. Si usat innantis de nomen qui principiat dai *u* → su.
sura, f., ossu, istincu de sa gamba.
sùrculo, m., ramu de sos nervios.
surerogaziòne, → supererogazione.
sùrgere, v. n. Log. *ispuntare*, *elevare*. Mer. *-ài*.
surrettizialmènte, avv., in modu surrettiziu.
surrettìzio, agg. Dial. Com. *surrettiziu*. Gratia obtennida cuende sa veridade in sa dimanda.
surreziòne, f., apponimentu de cosa falsa a dimanda. Impetu inconsideradu.
surrogàre, v. a. coi deriv. Log. *surrogare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Sostituire, ponner una cosa in logu de un'atera.
surròne, m., paccu o collu de drogas pretiosas.
sùrto, agg. Log. *bessidu*, *ispuntadu*. Mer. *-àu*.
suscettìbile, agg. Dial. Com. *suscettibile*.
suscettibilità, f. Log. *suscettibilidade*. Mer. *-di*.
suscettìvo, agg. Dial. Com. *suscettivu*.
suscitàre, v. a. coi deriv. Log. *resuscitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Torrare in bida. Eccitare.
susìna, f. Dial. Com. *pruna*, su fructu. Susino, m. *pruna*, arvere.
sùso, avv. Log. *subra* → su.
susorniòne, m. Log. *annuzadu* → sornione.
suspensiòne, → sospensione.
suspicàre, → sospettare.
suspiziòne, f. Dial. Com. *suspettu*.
sussecutivamènte, avv. Log. *ordinadamente*. Mer. *-ti*.
sussecutìvo, agg. Dial. Com. *cunsecutivu*.
sussecùto, agg., sighidu immediatamente.
susseguènte, agg., qui nde sighit subitu.
susseguentemènte, avv. Log. *conseguentemente*.
susseguènza, f. Dial. Com. *conseguenzia*.
susseguìre, v. n. Log. *conseguire*, *succedere*, *nascher*. Mer. *sighiri*. Sett. *consighì*.
sùssi, m. Log. *giogu de imbrestias*.
sussidènza, f. Log. Mer. *posadura*.
sussidiàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Adjuare, dare auxiliu, aggiudu in su bisonzu.
sussidiariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sussidiàrio, agg. Dial. Com. *sussidiariu*.
sussidiatòre, m. Log. *sussidiadore*. Mer. *-òri*.
sussìdio, m. Dial. Com. *sussidiu*. Auxiliu.
sussiègo, m. Dial. Com. *contegnu*. Sustenidesa.
sussistènza, f. Dial. Com. *sussistenzia*.
sussìstere, v. n. Log. *sussistere*. Mer. *sussistiri*. Sett. *sussistì*. Existere, vivere. Esser fundadu.
sussolàno, m. Log. *bentu solianu*, de levante.
sussùlto, m., movimentu improvvisu de tendines.
sussurràre, v. n. coi deriv. Log. *susurrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Murmurare, narrer male.
sùsta, f., fune pro assegurare su barriu.
sustantìvo, agg. Dial. Com. *sustantivu*.
sustànza, f. Dial. Com. *sustànzia* → sostanza.
sustanziàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
sustanzialmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sustanziàre, v. n. Log. *haer sustanzia*, *recire sustanzia*. Mer. *teniri sustanzia*.
sustanziòso, agg. Dial. Com. *sustanziosu*.
sustentaziòne, f. Dial. Com. *sustanziosu*.
sustituìre, → sostituire.
sustruziòne, f., fundamentu de una fabbrica.
susurrìo, m. Log. *muinu*. Rumore.
susùrro, m. Dial. Com. *susurru*. Murmurazione.
susurròne, m. Log. *murmuradore*. Mer. Sett. *murmuradori*. Ponappare.
sutterfùgio, m. Dial. Com. *pretestu*.
sùvero, → sughero.
suvvertìre, → sovvertire.

suzzàcchera, f., ispecie de sciroppu. Cosa grata.
suzzàre, v. a., asciuttare a pagu a pagu.
sùzzo, agg., asciuttadu da un'ateru corpus.
svagàre, v. a. Log. *divagare*, *distraire*. Mer. *distraìri*. Sett. *distraì*. Leare divertimentu.
svaginàre, v. a. Log. *isbainare*. Mer. *sbainai*.
svàgo, m. Dial. Com. *divagamentu*.
svagolàre, v. n. Log. *andare vaghende*.
svaligiàre, v. n. Log. *isvaligiare*. Sett. *-à*. Mer. *sbaligiai*. Ispozare cum violentia.
svampàre, v. n., bessire foras sa fiamma. Perder s'ardore.
svanàre, bogare su pilu vanu dai sos sumbreris.
svanimènto, m. Dial. Com. *isvaporamentu*.
svanìre, v. n. Log. *isvanire*, *isvaporare*. Mer. *-ài*.
svanitìccio, agg., qui isvanit prestu.
svantàggio, m. Dial. Com. *disvantaggiu*.
svantaggiosamènte, avv. Dial. Com. *cum disvantaggiu*. Disvantaggiosamente.
svantaggiòso, agg. Dial. Com. *disvantaggiosu*.
svaporàre, -oreggiare, v. a. coi deriv. Log. *isvaporare*. Sett. *-à*. Mer. *svaporai*. Esalare, perder sa virtude. Fig. *isfogare*.
svariàre, v. a. Log. *variare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
svariatamènte, avv. Log. *isvariadamente*. Mer. *-ti*.
svàrio, m. Dial. Com. *variu*, *isvariu*.
svariòne, m. Dial. Com. *ispropositu*. Isbagliu.
svecchiàre, v. a., bogare fora sas cosas bezzas.
svegghiàre, → svegliare.
svèglia, f. Dial. Com. *isvegliu*, *svegliu*.
svegliamènto, m. Log. *ischidada*. Mer. *scidamentu*.
svegliàre, v. a. Log. *ischidare*. Mer. *scidai*. Sett. *iscità*. Ischidaresi.
svegliatèzza, f. Log. Mer. *accortesa*. Sett. *-èzia*.
svegliàto, agg. Log. *ischidadu*. Mer. *scidu*. Sett. *iscitatu*. Ispiritosu, ispertu.
svegliatòjo, m. Dial. Com. *isvegliarinu*.
svegliatòre, m. Dial. Com. *isvegliarinu*.
svegliatòre, m. Log. *ischidadore*. Mer. *sbeliadori*.
svègliere, → svellere.
sveglierìno, m. Dial. Com. *isvegliarinu*.
svelàre, v. a. Log. *isvelare*. Sett. *-à*. Mer. *svelai*. Iscobiare, manifestaresi.
svelatamènte, avv. Log. *isveladamente*. Mer. *-ti*.
svelenàre, -lenire, v. a., bogare su velenu.
svèllere, v. a. Log. *israighinare*. Mer. *sradixinai*. Sett. *isradizinà*. Istoddire.
svellimènto, m. Log. *istoddimentu*.
sveltèzza, f. Log. Mer. *isveltèsa*, *lebiesa*.
sveltìre, v. n., esser sas partes de una fabbrica proporzionadas plus in longhesa que russesa.
svèlto, agg. Dial. Com. *isveltu*, *sveltu*. Prontu.
svenàre, v. a. Log. *isvenare*. Sett. *-à*. Mer. *svenai*.
svenevolàggine, -volezza, f. Log. Mer. *isgarbadesa*. Sett. *isgarbatezia*.
svenèvole, agg. Log. *isgarbadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *sgarbau*. Rustigu.
svenevolmènte, avv. Log. *isgarbadamente*.
svènia, f. Log. *bischidùmen*, delicadesa affectada.
svenimènto, m. Dial. Com. *isvenimentu*.
svenìre, v. n. Log. *isvennere*. Mer. *benniri mancu*.
sventàre, v. a. Log. *isventare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Render vanu, guastare un affare.
sventàto, agg. Log. *abbentadu*, *inconsideradu*.
sventolamènto, m. Log. Mer. *isbentulamentu*.
sventolàre, v. a. Log. *isbentulare*. Exponner una cosa ad su bentu. Bentulare su trigu.
sventolatòre, m. Log. *bentuladore*. Mer. *-òri*.
sventràre, v. a. Log. *ismattare*. Mer. *sbrentai*. Bogare sas istentinas. Fig. *faghersi una pappada*.
sventràta, f. Log. *isventrada*. Mer. *sazzada*.
sventùra, f. Dial. Com. *isventura*, *disgrazia*.
sventuratamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
sventuràto, agg. Log. *disgratiadu*. Mer. *disgraziau*. Sett. *-àtu*. Isfortunadu, malassortadu.
svenùto, agg. Log. *isvènnidu*. Mer. *dismajau*.
sverdìre, v. n., perder su birde, siccaresi.
svergheggiàre, → vergheggiare.
sverginàre, v. a. Log. *isvirginare*. Mer. *-ài*. Fig. *cominzare a usare o trattare una cosa noa*.
svergognamènto, m. Log. *isbirgonzamentu*. Mer. *sbrigungiamentu*.
svergognàre, v. a. Log. *isbirgonzare*, *azzantarare*. Mer. *sbrigungìri*. Sett. *isvalgugnà*.
svergognatàggine, -tezza, f., -ognamento m. Log. *birgonza*, *isbirgonzamentu*. Mer. *brigùngia*.
svergognatamènte, avv. Log. *isbirgonzadamente*.
svergognàto, agg. Log. *isbirgonzadu*. Mer. *sbrigungìu*. Sett. *isvalgugnatu*.
svernamènto, m., passu de s'ierru in d'unu logu.
svernàre, v. n. Log. *passare s'ierru*. Mer. *svernai*, *passai s'ièrru*.
svernàta, f., passada de s'ierru. Mer. *svernada*.
svèrre, → svegliere.
svertàre, v. a., narrer una cosa in dishonore de atere.
svèrza, f. Log. *asciuza*. Astuledda de linna.
sverzàre, v. a., fagher asciuzas. Tappare.
svesciàre, v. a., narrer ogni cosa, iscobiare.
svesciatrìce, f., femina troddiona. Qui non reet et narat totu. Iscobiadora.
svesciòne, m. Log. *culu de pudda*. Mer. *culu abertu*. Qui narat totu. Isfundadu.
svestìre, v. a. Log. *ispozare*, bogare sa beste.
svettàre, v. a. Log. *ismuzzurrare*. Mer. *struncai*.
svezzàre, v. a. Log. *isbizzare*. Mer. *sbizzai*.
sviamènto, m. Dial. Com. *isviamentu*.
sviàre, v. a. Log. *isviare*. Sett. *-à*. Mer. *sviai*. Bogare dai su veru caminu.
sviàto, agg. Log. *isviadu*. Sett. *-àtu*. Mer. *sviau*.
sviatòre, m. Log. *isviadore*. Mer. Sett. *-òri*.
svignàre, v. n., fuire cum grande prestesa. Andaresique, ispisaresìla. Mer. *spisaisidda*.
svigorìre, v. n., perder su vigore.
svigorìto, agg., ispossadu, senza vigore.
svilimènto, m. Dial. Com. *avvilimentu*.
svilìre, v. a. Log. *avvilire*. Mer. *-ìri*. Sett. *avvilì*.
svillaneggiàre, v. a. Log. *azzantarare*. Sett. *-à*. Mer. *beffai*, *isbrigungiri*. Disattinare.
svillaneggiatòre, m. Log. *azzantaradore*.
sviluppamènto, m. Log. *isvoligamentu*. Mer. *sboddicamentu*, *sviluppamentu*.
sviluppàre, v. a. Log. *isòlvere*, *isvoligare*. Mer. *sboddicai*. Sett. *iscioglì*. Fig. *liberare*.
svilùppo, m. Dial. Com. *isviluppu*. Isvoligamentu.
svinàre, v. a., bogare su mustu dai sa tina.
svìncere, v. n., laxare de binchere, perdere.

svinciglìare, v. a., isolver dai su presorzu de binchizas. Iscuder cum bertiga.
svincolàre, v. a. Log. *isolvere*. Mer. *sciòlliri*. Sett. *sciogli*. Isvinculare, liberare.
svisàre, v. a. Log. *guastare*. Sett. *-à*. Mer. *sbisurài*.
svisceramènto, m., affectu summu.
svisceràre, v. a. Log. *ismattare*. Mer. *sviscerai*. Sett. *-à*. Fig. *fagher su possibile pro compiagher una persona amada*.
svisceratamènte, avv. Log. *isvisceradamente*.
svisceratèzza, f., amore ardentissimu.
svisceràto, agg. Dial. Com. *intensu*, *summu*.
svìsta, f. Dial. Com. *isvista*, *svista*. Isbagliu.
svitàre, v. a. Log. *isvidare*. Mer. *svidai*. Istorinare.
sviticchiàre, v. a. Log. *isganzare*. Mer. *sganciai*.
svivagnàto, agg., senza zimusa. Fig. *maccu*.
svizièare, v. a., isvissiare, bogare de vissiu.
svogliamènto, m. Log. Sett. *gana mala*. Mer. *mala spezia*. Mala boza.
svogliàre, v. a., passare sa gana. Dissuadìre.
svogliatàggine, f. Log. Sett. *mala gana*. Mer. *mala spezia*. Malesa.
svogliatamènte, avv. Dial. Com. *a mala gana*.
svogliatèzza, f. Dial. Com. *gana mala*.
svogliàto, agg. Dial. Com. *senza gana*.
svolàre, -lacchiare → volare, -acchiare.
svolazzàre, v. n. coi deriv., bolare peri su logu.
svolazzìo, m., boladura frequente.
svolàzzo, m. Log. Mer. *bolu*. Sett. *volu*.
svolère, v. a. Log. *non querrer*. Mer. *non bòliri*.
svòlgere, v. a. Log. *isvoligare*. Mer. *sboddiai*.
svolgimènto, m. Log. *isvoligadura*. Mer. *sboddiadura*.
svolgitòre, f. Log. *isvoligadore*. Mer. *sboddiadori*.
svòlta, f. Log. *boltada*. Mer. *furriada*. Sett. *voltata*.
svoltàre, v. a. Log. *torrare bolta*. Mer. *furriai*. Gall. *svultà*. Induire, isvoltare, persuadire.
svòlto, agg. Log. *isvoligadu*. Mer. *sboddiau*.
svoltolàre, → svoltare.
svoltùra, f. Log. *isvoligadura*. Mer. *sboddiadura*.
svòlvere, → svolgere.
svotàre, v. a. Log. *isboidare*. Mer. *isboidai*. Sett. *isboità*. Isbarrazzare, bogare foras.

T

t, littera decimottava conson. de s'alfabetu.
tabaccàjo, m. Dial. Com. *tabaccaju*, *tabacchista*.
tabaccàre, v. n. Log. *tabaccare*. Mer. *-ài*.
tabacchièra, f. Dial. Com. *tabacchera*.
tabacchìsta, -baccòne, m. Dial. Com. *tabacchista*.
tabàcco, m. Dial. Com. *tabaccu*.
tabàllo, timballo, m., ispecie de istrum. music.
tabàno, m. Dial. Com. *malignu*.
tabàrro, m. Dial. Com. *cappa*. Pastranu.
tàbe, f. Dial. Com. *tisi*. Tisichenzia.
tabefàtto, tabido, agg., frazigu dai sa tisi.
tabèlla, f. Dial. Com. *matracca*. Tauledda.
tabellionàto, m., sizigliu, o cifra de su notariu.
tabelliòne, m., notariu.
tabellòne, m., grande ciacciarone.
tabernàcolo, m. Dial. Com. *tabernàculu*.
tàbido, → tabefatto.
tàcca, f. Dial. Com. *tacca*, *intaccu*.
taccagnerìa, f. Dial. Com. *ispilorceria*.
taccàgno, agg. Dial. Com. *avaru*, *spilorciu*.
taccàto, agg. Log. *taccadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
tàcchia, → verme, bruciolo.
tàccia, f. Dial. Com. *taccia*, *mancia*.
taccièare, v. a. Log. *tacciare*, *imputare*. Mer. *-ài*.
tàccio, m., computu ad sa russa.
tàcco, m. Log. *taccone*. Mer. Sett. *-òni*.
tàccola, f., puzone simile ad sa piga.
taccolàre, → ciarlare, trescare.
taccolo, m. Dial. Com. *burla*.
taccòne, m. Log. *taccone*. Mer. Sett. *-òni*.
taccuìno, m. Dial. Com. *portafogliu*.
tacère, m. Dial. Com. *silenziu*.
tacère, v. n. Log. *cagliare*. Sett. *-à*. Mer. *citiri*.
tacitamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
tàcito, agg. Dial. Com. *silenziosu*, mudu.
taciturnità, f. Log. *mudulesa*. Mer. *silenziu*.
tacitùrno, agg. Dial. Com. *silenziosu*.
tafanàrio, m. Dial. Com. *tafanariu*, *culu*.
tàfano, m. Log. *muscone*. Mer. Sett. *musconi*.
tafferìa, f., ispecie de vasu de linna.
tafferùglio, m., confusione, briga.
taffettà, m. Dial. Com. *taffetà*.
taffiàre, v. a. Log. *iscattucciare*. Mer. *attaffiai*. Mandigare bene et meda.
tàffio, m. Dial. Com. *iscialu*.
tàglia, f. Dial. Com. *taglia*, *imposta*. Far taglia, *fagher unione*, *lega*.
tagliabòrse, m. Log. *furabuscias*. Mer. *furabussas*. Sett. *furabossi*.
tagliacantòni, m. Log. *ismagliazzu*.
taglialègna, m. Log. *linnadore*. Mer. *segalinna*.
tagliamàre, m., sa parte arcada de sa nae.
tagliamènto, m. Log. Mer. *segamentu*.
tagliapiètre, m., qui bogat sa pedra.
tagliàre, v. a. Log. *segare*. Mer. *-ài*. Sett. *taglià*.
tagliaricòtte, m. e agg., homine de nudda.
tagliatèlli, tagliarini, m. pl. Log. *tagliarinos*. Mer. *tallarinus*. Sett. *tagliarini*. Minestra.
tagliatùra, f. Log. Mer. *segadura*.
taglieggiàre, v. a. Log. *pregonare*. Mer. *-ài*.
tagliènte, agg. Log. *affiladu*. Mer. *-àu*.
taglière, -èro, m. Log. *tazeri*. Mer. *talleri*.
tàglio, m. Dial. Com. *tagliu*.
tagliolìni, → tagliarini.
tagliòne, m. Log. *taglione*. Mer. Sett. *-òni*.
tagliuòla, f. Log. *mazzonera*. Mer. *artana*.
tagliuzzàre, v. a., segare minudamente.
tàlamo, m., lettu de isposos.
talàre, agg., veste talare, Dial. Com. *suttana*.
talchè, avv. Log. *de modu qui*. Mer. *de modu chi*.
tàlco, m. Dial. Com. *talcu*. Ispecie de fossile.
tàle, agg. Log. *tale*. Mer. Sett. *tali*.
talentàre, v. n. Log. *andare a geniu*, *piàghere*. Mer. *praxiri*, *andai a gustu*. Sett. *piazì*.
talentèlla, f. Log. Mer. *anninnamentu*.
talènto, m. Dial. Com. *talentu*.
taliòne, → taglione.
talismàno, m. Log. *punga* → amuleto.
tallìre, v. n. Log. *sirire*. Sett. *sirì*. Mer. *pillonai*.
tàllo, m. Log. Sett. *siriu*. Mer. *cima*, *pilloni*.
talmènte, talmentechè, avv. Log. *de modu qui*.
talòra, talvòlta, avv. Log. *taleolta*. Mer. *taliborta*.
tàlpa, f. Dial. Com. *talpa*.
talùno, agg. Dial. Com. *talunu*.
talvòlta, avv. Log. *taleolta*. Mer. *taliborta*.
tamarìndo, m., arvere de sas Indias.
tambàscia, m., grande divertimentu.
tambellòne, m., mattone mannu. Fig. *maccu*.
tamburàre, v. n., tamburinare, sonare su tamburu.
tamburière, m., qui faghet tamburros.
tamburìno, m. Dial. Com. *tamburinu*.
tambùro, m. Dial. Com. *tamburru*, *tamburu*.
tambussàre, v. a. Log. *iscudere*. Mer. *arroppai*.
tamerìce, tamerige, m. Mer. *tramazzu*, arvere.
tamerìsco, m. Dial. Com. *tameriscu*, pianta.
tampòco, avv. Dial. Com. *nè mancu*.
tàna, f. Dial. Com. *tana*.
tanàglia, f. Log. *tenazza*. Mer. *tenalla*. Sett. *tenaglia*.
tanè, m., colore castanzinu.
tanfanàre, v. a. Log. *maltrattare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tànfo, m. Log. *fiagu*. Mer. *fragu*. Sett. *fiaggu*.
tangènte, f. Log. *porzione*. Mer. Sett. *-òni*.
tàngere, → toccare.
tànghero, m., persona russa et rustiga.
tangòccio, m., russu et goffu. Mer. *matalloni*.
tantafèra, -feràta, f., discursu senz'ordine.

tantìno, m. e agg. dim. Dial. Com. *tantinu*.
tànto, agg. Dial. Com. *tantu*.
tantòsto, avv. Dial. Com. *sùbitu*.
tapinàre, v. n., vivere miseru, a istentu.
tapinèllo, agg. Log. Mer. *poverinu*. Sett. *pobarettu*.
tapinità, f. Dial. Com. *miseria*.
tapìno, agg. Dial. Com. *miseru*.
tàppa, f. Dial. Com. *tappa*.
tappàre, v. a. Log. *tappare*, *serrare*. Mer. *-ài*.
tappèto, m. Dial. Com. *tappetu*.
tappezzàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tappezzerìa, f. Dial. Com. *tappezzeria*.
tappezzière, m. Dial. Com. *tappezzeri*.
tàppo, m. Dial. Com. *tappu*.
tàra, f. Dial. Com. *tara*.
tarabùso, m., puzone aquaticu. Pudda de abba.
tarantèlla, f. Log. *arza*. Dansa napolitana.
tarantìsmo, m. Dial. Com. *tarantismu*.
taràntola, f. Log. *taràntula*. Mer. *pistilloni*.
tarantolàto, agg., mossigadu dai tarantula.
taràre, v. a., reduire in giustu valore.
taratantàra, f., su sonu de sas trumbas.
tàrchia, f., vela de sas filuccas.
tarchiàto, agg. Log. Mer. *membrudu*. Cumplessu.
tardamènte, avv. Log. *tardamente*. Mer. Sett. *-ènti*.
tardànza, f. Dial. Com. *tardànzia*, *-nza*. Istentu.
tardàre, v. n. Log. *tardare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tardètto, agg. dim. Dial. Com. *tardittu*.
tardèzza, f. Dial. Com. *tardanzia*. Tardu.
tàrdi, avv. Log. Sett. *tardu*. Mer. *tardi*.
tardìno, agg. Log. *tardighinu*, *distempus*.
tardìvo, agg. Log. *tardinu*. Mer. *fiaccosu*.
tàrdo, agg. Dial. Com. *tardu*.
tàrga, f., fitta russa de pane.
tarìffa, f. Dial. Com. *tariffa*.
tarlàre, v. n. coi deriv. Log. *tarulare*, *pubujonare*. Sett. *-à*. Mer. *tarlai*, *arnai*.
tàrlo, m. Log. Sett. *tarula*. Mer. *arna*.
tàrma, f. Log. Sett. *tarula*. Mer. *tarla*, *arna*.
tarmàto, agg. Log. *taruladu*. Mer. *arnau*.
tarmatùra, f. Log. *taruladura*. Mer. *arnadura*.
taroccàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Arrogantare.
taròcchi, m. pl. Log. Mer. *taroccos*. Giogu.
taròla, f., maladia ad pes de sos caddos.
tarpagnuòlo, m. e agg., homine malignu.
tarpàre, v. a. Log. *isalare*. Mer. *sdalai*. Ispuntare sas alas. Fig. *indebolire*, *leare sa forza*.
tarsìa, f. Dial. Com. *intarsiadura*.
tarsiàre, v. a. Log. *intarsiare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tàrso, m. Log. *calcanzu*. Mer. *craccangiu*.
tartaglìare, v. n. Log. *esser limbi tentu*. Mer. *acchicchiai*. Sett. *essè linghi tentu*. Gall. *intaltaddà*.
tartagliòne, m. Log. *limbitentu*. Mer. *acchicchiadori*. Limbichiccu.
tartàna, f. Dial. Com. *tartana*, *barca*.
tartàreo, agg. Log. *infernale*. Mer. Sett. *-àli*.
tartarizzàre, v. a., purificare cum su tartaru.
tàrtaro, m. Dial. Com. *tartaru*. Inferru.
tartarùga, f. Log. *tostòine*. Mer. *tostoìni*.
tartassàre, v. a. Log. *maltrattare*. Mer. *-ài*.
tartùfo, m. Dial. Com. *tartuffu*.
tàsca, f. Dial. Com. *busciacca*.
tascàta, f. Log. *imbusciaccada*.
taschìno, m. Dial. Com. *busciacchedda*.
taso, → tartaro.
tàssa, f. Dial. Com. *tassa*, *imposta*.
tassàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ponner tassa. Fig. *tacciare*, *biasimare*.
tassellàre, v. a., ponner tassellos. Mer. *tasseddai*.
tassèllo, m. Dial. Com. *tassellu*. Bicculeddu.
tassètto, m., incudinedda pro intagliu.
tàsso, m. Dial. Com. *tassu*.
tassòne, m., muntone de alga marina.
tasta, f. Mer. *sesta*, *lacinu*. Isfilazzu qui si ponet in sas piaes.
tastàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Toccare, indagare.
tasteggiàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Toccare sos tastos, tentare.
tastièra, f. Dial. Com. *tastèra*, *tastiera*.
tàsto, m. Dial. Com. *tastu*.
tastòne, -òni, avv., andar a tastoni, *andare a palpone*. Mer. *andai a pràpidu*, *a praponis*.
tattamèlla, f. Log. *badacciumen*. Faeddu longu.
tattamellàre, v. n. Log. *badacciare*.
tàttera, → magagna, minuzia.
tàttica, f. Dial. Com. *tattica*. Pratica.
tàtto, m. Dial. Com. *tattu*, *tactu*.
taumatùrgo, m., operadore de miraculos.
tàuro, → toro.
tavèrna, f. Dial. Com. *taverna*. Bendijolu.
tavernàjo, m. Mer. *tavernaju*.
tavernière, m., qui frequentat su zilleri.
tàvola, f. Dial. Com. *tàula*, *mesa*.
tavolàre, v. n., pattare su jogu de iscaccos.
tavolàto, m. Log. *tauladu*. Mer. *intaulau*.
tavoleggiàre, v. n., ponner in mesa.
tavolèllo, tavoletto, m. Dial. Com. *mesa*.
tavolètta, f. Log. Mer. *taulitta*, *tauledda*.
tavolètto, m. Dial. Com. *taulinu*, *banchittu*.
tavolière, m., taulinu ue si jogat.
tavolìno, m. Dial. Com. *taulinu*, de istudiu.
tavolòne, m. Log. *taulone*. Mer. *tauloni*.
tavolòzza, f., tauledda de pintores.
tàzza, f. Log. *tazza*. Mer. *tassa*.
tè, thè, m. Mer. *the*.
teatràle, agg. Log. *teatrale*. Mer. *-àli*.
teàtro, m. Dial. Com. *teatru*.
tècca, f., mancia minoredda.
tecchìre, → attecchire.
tècnico, agg. Dial. Com. *tecnicu*, de arte.
tèco, Log. Mer. *cum tegus*. Sett. *cun tecu*.
tèda, → fiaccola.
tediàre, v. a. Log. *cascaviare*. Mer. *arròsciri*, *tediai*. Sett. *infaddà*. Infadare.
tediatòrem. Dial. Com. *infadosu*.
tèdio, m. Log. *cascaviu*. Mer. *arroscimentu*.
tediosamènte, avv. Log. *infadosamente*. Mer. *-ti*.
tedióso, agg. Log. *infadosu*, *siccante*, *pistighinzosu*. Mer. *seccanti*. Sett. *infaddosu*.
tegàme, m. Log. Mer. *ischiscionera*. Dianu.
tèggia, teglia, f. Dial. Com. *turtèra*.
tegliòne, m., cobertore mannu de turtera.
tegnènza, → tenacità.

tègola, f. Dial. Com. *tèula*.
tegolàja, f., furraghe de teulas. Mer. *forru*.
tegolàjo, m. Log. *teulaju*, qui faghet teulas.
tèla, f. Dial. Com. *tela*.
telàjo, telaro, m. Log. *telarzu*. Mer. *telargiu*. Sett. *telaggiu*.
tele, → capezzolo.
telègrafo, m. Dial. Com. *telegrafu*.
telerìa, f. Dial. Com. *teleria*.
telescòpio, m. Dial. Com. *telescopiu*.
telètta, f., drappu tessidu cum oro et prata.
tellìna, f., ispecie de còcciula. Cocciulaniedda.
tèlo, → dardo, fulmine.
telonàrio, → gabelliere.
tèma, m. Dial. Com. *tema*, *argumentu*. Paura.
temènza, f. Log. *timore*. Mer. Sett. *-òri*.
temerariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
temeràrio, agg. Dial. Com. *temerariu*.
temère, v. a. Log. *timere*. Mer. *timiri*. Sett. *timì*.
temerità, f. Log. *temeridade*. Mer. *-àdi*.
tempàccio, m. Log. Mer. *tempus malu*.
tempèlla, f., istrum. de linna pro ischidare sos padres de su sonnu. Mer. *cannas*.
tempellàre, v. a., agitare. Esser dubbiosu.
tempellàta, f., sonu interrumpidu de campanas.
tempellòne, m., persona goffa. Irresolutu.
tèmpera, tempra, Dial. Com. *tempera*.
temperamènto, m. Dial. Com. *temperamentu*.
temperànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
temperànza, f. Dial. Com. *temperanza*, *-ànzia*.
temperàre, temprare, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
temperatamènte, avv. Log. *-damente*. Mer. *-ènti*.
temperatèzza, f., tempera, temperanzia.
temperatòjo, m. Dial. Com. *temperinu*.
tempèrie, f. Dial. Com. *temperie*.
temperìno, m. Dial. Com. *temperinu*.
tempèsta, f. Dial. Com. *tempesta*.
tempestàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher tempus malu, imperversare.
tempestìvo, agg. Dial. Com. *tempestivu*.
tempestosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
tempestòso, agg. Dial. Com. *tempestosu*.
tèmpia, f. Log. *membos*. Mer. *trempa*.
tèmpio, templo, m. Dial. Com. *tempiu*. Cheja.
tempiòne, m., colpu dadu ad sa massidda.
tempìssimo, avv. Log. *meda chito*. Mer. *in chizi*.
tèmpo, m. Log. Mer. *tempus*. Sett. *tempu*.
tempòne, m. Dial. Com. *allegria*. Far tempone, *istare in allegria*, senza pensamentu.
tèmpora, f. pl. Dial. Com. *tèmpora*, *temporas*.
temporàle, m. e agg. Log. *-àle*. Mer. *-àli*.
temporàneo, agg. Dial. Com. *temporaneu*.
temporàrio, agg. Dial. Com. *temporariu*.
temporeggiàre, v. n. Log. *temporeggiàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare tempus.
tèmpra, temprare → tempera, temperare.
temùto, agg. Log. *timidu*. Mer. *tìmiu*. Sett. *timitu*.
tenàce, agg. Log. *tenace*. Mer. Sett. *tenaci*. Forte, firmu in s'opinione.
tenacemènte, avv., cum tenacidade.
tenacità, f. Log. *tenacidade*. Mer. *tenacidadi*.
tenàglia, → tanaglia.
tènda, f. Dial. Com. *tenda*.
tendàle, m., tenda manna pro barca.
tendènza, f. Dial. Com. *tendenzia*.
tèndere, v. a. Log. *tendere*. Mer. *tendiri*. Sett. *-dì*.
tendìna, f. Dial. Com. *tendina*. Mer. *cortina*.
tèndine, m. Log. *tèndine*. Mer. Sett. *tèndini*.
tendinòso, agg., pienu de tendines.
tendòne, m., tenda manna. Sipariu.
tènebra, f. Dial. Com. *tenebra*. Tenebras.
tenebràre, v. n. Log. *iscurigare*. Mer. *scurigai*. Sett. *imbuggià*. Fagher iscuru.
tenebròre, m. Log. *iscuru meda*. Mer. *scuriori*.
tenebrosità, f. Log. *tenebrosidade*. Mer. *-àdi*.
tenebròso, agg. Dial. Com. *tenebrosu*.
tenènte, agg. e m. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
teneramènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
tenère, m. Dial. Com. *dominiu*, *territoriu*.
tenère, v. a. Log. *tènnere*. Mer. *tèniri*. Sett. *tenì*.
tenerèto, m., parte tenera de sa pianta.
tenerèzza, f. Log. Mer. *teneresa*. Sett. *-nerezia*.
tènero, agg. Dial. Com. *teneru*. Modde.
tenerùme, m. Log. *tenerumen*. Mer. *moddori*. Sa parte tenera de sas piantas.
tenèsmo, m. Log. Sett. *ispremida*.
tenìa, m. Log. *berme solitariu*.
tenimènto, m. Dial. Com. *tanca*. Possessu.
tenitòjo, m. Dial. Com. *maniga*.
tenitùra, f. Dial. Com. *tenimentu*.
tenòre, m. Log. *tenore*. Mer. Sett. *-òri*. Modu.
tenoreggiàre, v. n., cantare in tenore.
tènsile, agg., qui si podet tendere.
tensiòne, f. Dial. Com. *distendimentu*.
tènta, f. Mer. *prova*. Istrum. pro sas feridas.
tentàre, v. a. coi deriv. Log. *tentare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Proare, isforzaresi.
tentènna, f. Log. *banzigamentu*. Mer. *stontuna*. Star in tentenna, *istare pro ruere*.
tentennamènto, m. Log. *banzigamentu*.
tentennàre, v. a. Log. *banzigare*. Dubitare.
tentennatòre, m. Log. *instabile*, *irresolutu*.
tentennèlla, f., sa roda minore de su molinu.
tentennìo, m. Log. *banzigadura*.
tentènno, -òne, m. Dial. Com. *irresolutu*.
tentòne, -òni, avv., andar tentoni, *andare a pianu*, *a palpone*. Mer. *a piotu a piotu*.
tènue, agg. Log. *subtile*. Mer. Sett. *suttili*.
tenuemènte, avv. Log. *debilmente*. Mer. Sett. *-ti*.
tenuità, f. Log. Mer. *iscarsesa*.
tenùta, f. Dial. Com. *tanca*, *possessu*.
tenùto, agg. Dial. Com. *tentu*.
tenzòna, -ne, f. Dial. Com. *disputa*. Briga.
tenzonàre, v. n. Log. *brigare*. Mer. *certai*. Sett. *brià*. Disputare, gherrare.
teocrazìa, f., guvernu de Deus.
teologàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
teologìa, f. Dial. Com. *teologia*, *theologia*.
teologicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
teologicàre, -gizzare, faeddare de teologia.
teòlogo, m. Dial. Com. *teologu*, *theologu*.
teorèma, m. Dial. Com. *teorema*.
teorìa, f. Dial. Com. *teoria*.
teòrica, f., scienzia ispeculativa, qui dat regula ad sa pratica.

teoricamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
teòrico, m. e agg. Dial. Com. *teoricu*.
tepefàre, v. a., iscaldire unu pagu. Mer. *tebidai*.
tèpere, v. n. difett. Log. *esser tebidu*, *tebiu*.
tepidamènte, tiepidamente, Log. *tebiamente*.
tepidèzza, tiepidezza, f. Log. *tebidesa*.
tèpido, agg. Log. *tèbiu*. Mer. *tèbidu*.
tepificàre, v. a. Log. *tebiare*, *intebiare*. Mer. *tebidai*.
tepòre, m. Log. *calore*, *tebiesa*. Mer. *calori*.
terapèutica, f., parte de sa meighina qui imparat su modu de curare.
terebentìna, → trementina.
terebìnto, m., arvure qui istillat sa trementina.
tèrebra, f., macchina antiga de gherra.
terèdine, f., berme de sa linna, serrone.
tèrgere, v. a. Log. *frobbire*. Mer. *strexiri*. Sett. *frobbì*. Gall. *sfrià*. Pulire.
tergiversàre, v. n. Log. *fingere*, *iscansare*.
tergiversazìone, f. Dial. Com. *pretestu*.
tèrgo, m. Log. *parte de addaisegus*. Palas.
teriàca, triaca, f. Dial. Com. *tiriaca*.
tèrma, f., terme pl., termas, bagnos termales.
terminamènto, m. Dial. Com. *finimentu*.
terminàre, v. a. coi deriv. Log. *finire*, *accabbare*. Mer. *finiri*, *accabbai*. Sett. *finì*. Haer fine, ponner signale pro lacana.
tèrmine, m. Log. *fine*. Mer. Sett. *fini*.
tèrmino, m. Log. *lacana*. Mer. *tremiri*. Cunfine.
termòmetro, m. Dial. Com. *termometru*.
tèrno, m. Dial. Com. *ternu*.
tèrra, f. Dial. Com. *terra*.
terràccio, → mezzùle.
terràcqueo, agg. Dial. Com. *terraqueu*.
terràglia, f. Dial. Com. *terraglia*.
terràglio, m. Dial. Com. *terrazza*, *terrapienu*.
terràgno, agg., qui alzat subra sa terra. Paris.
terràgnolo, agg., affacca a terra.
terrapienàre, v. a. Log. *terraplenàre*. Mer. *-ài*.
terrapiènо, m. Dial. Com. *terrapienu*, *-plenu*.
terràtico, m. Log. *terradigu*, *allogu de sa terra*.
terràto, m., reparu factu de terra.
terràzza, f., -zzo m. Dial. Com. *terrazzu*, *-zza*.
terrazzàno, agg., de sa propria bidda o terra.
terremòto, terremuoto, tremuoto, m. Dial. Com. *terremotu*.
terrenamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
terrèno, agg. Dial. Com. *terrenu*. Sost. *terrinu*.
terrèstre, agg. Log. *terrestre*. Mer. *-tri*.
terrìbile, agg. Log. *terribile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
terribilèzza, terribilità, f. Log. *terribilidade*.
terribilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
terrìccia, f., terra isolta et lezera.
terrìccio, m., terra formada dai sa putrefactione.
terricciuòla, f., terra lezeri et subtile.
terrière, → terrazzano.
terrìfico, agg. Log. *qui causat terrore*.
terrìgeno, agg., naschidu dai sa terra.
terrìgno, agg., qui habitat subta terra.
terriòla, f., terra lezeri et subtile.
territoriàle, agg. Log. *territoriale*. Mer. Sett. *-àli*.
territòrio, m. Dial. Com. *territoriu*.
terròre, m. Log. *terrore*. Mer. Sett. *terrori*.
terrorìsmo, m. Dial. Com. *terrorismu*.
terròso, agg. Dial. Com. *terrosu*, imbruttadu.
tersamènte, avv. Log. *pulidamente*. Mer. Sett. *-ti*.
tersèzza, f. Log. Mer. *pulidesa*. Lugore.
tèrso, agg. Dial. Com. *nettu*. Pulidu, lughente.
terzamènte, avv., in terzu logu.
terzàna, f. Dial. Com. *terzana*, *terziana*.
terzanàrio, agg. Dial. Com. *terzanariu*.
terzàre, v. a. Log. *redorchere*. Trabagliare sa terra sa terza bolta. Mer. *arretrociri*.
terzàvo, terzavolo, m., su babbu de su bisaju.
terzerìa, f. Dial. Com. *terzerìa*. Sa terza parte.
terzeruòlo, m., vela minore de sa nae.
terzètta, f. Dial. Com. *terzetta*, *pistola*.
terzètto, m., sonu o cantu a tres boghes.
terziàrio, agg. e m. Dial. Com. *terziariu*.
tèrzo, m. e agg. Dial. Com. *terzu*. Tertiu.
terzòne, m., tela russa pro imboligare.
tèsa, f., ala de sumbreri. Mer. *stendida*.
tesàre, v. a., tendere cum forza. Istirare.
tesaurizzàre, v. n. Log. *arricchire*. Mer. *-ìri*.
tèschio, m. Dial. Com. *conca de mortu*.
tèsi, f. Dial. Com. *tèsia*, *tèsi*.
tèso, agg. Dial. Com. *tesu*.
tesoràre, v. a. e n., accumulare tesoros.
tesoreggiàre, → tesaurizzare.
tesorerìa, f. Dial. Com. *tesoreria*.
tesorière, m. Dial. Com. *tesoreri*.
tesòro, m. Log. *tesòro*. Mer. Sett. *tesoru*.
tessellàto, m., trabagliadu a iscaccu.
tessèllo, m., pedruscheddula quadrata, bicculu de linna pro mosaicu.
tèssera, f. Log. Mer. *signu*, *contrassignu*.
tesseràgnolo, -àndolo, m. Log. *tessidore*. Mer. *tessidori*. Sett. *tessitori*.
tèssere, v. a. Log. *tèssere*. Mer. *-iri*. Sett. *tessì*.
tessimènto, m. Dial. Com. *tessimentu*.
tessitòre, m. Log. *tessidore*. Mer. Sett. *-òri*.
tessitùra, f. Dial. Com. *tessidura*.
tessulàre, agg., factu a modu de dados.
tessùto, m. Log. *tèssidu*. Mer. *tèssiu*. Sett. *tessutu*.
tèsta, f. Log. Mer. *testa*, *conca*. Sett. *capu*.
testacciùto, agg. Log. *arrogante*. Mer. Sett. *-ànti*.
testàmentare, v. n. Log. *testare*, *fagher testamentu*. Mer. *fai testamentu*, *testai*. Sett. *testà*.
testamentàrio, agg. Dial. Com. *testamentariu*.
testamènto, m. Dial. Com. *testamentu*.
testàrdo, agg. Dial. Com. *testardu*. Testarrone.
testàre, v. n. Log. *testare*, *fagher testamentu*.
testàta, f., extremidade de una cosa.
testàtico, m., testaticu, imposta personale.
testatòre, m., -trìce f. Log. *testadore*, *-òra*. Mer. *-òri*, *-òra*.
testè, avv. Log. *como como*. Mer. *immoi immoi*. Sett. *abalabà*. Ipsara, como paga hora.
testerèccio, agg. Log. *ettiosu*. Mer. *abbettiosu*.
testìcolo, m. Log. *buttone*. Mer. Sett. *buttoni*.
testièra, f. Log. *cavanile*. Mer. *testera*, *conca de frenu*. De sa briglia.
testièro, → testereccio.
testificàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
testimòne, m. Log. *testimonzu* → testimonio.
testimoniàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.

testimoniànza, f. Dial. Com. *testimonianzia*.
testimoniàre, v. a. e n., fagher testimonianzia.
testimònio, agg. e m. Log. *testimonzu*. Mer. *testimongiu*. Sett. *testimognu*.
tèsto, m. Dial. Com. *testu*. Textu.
testòne, m. Log. *conchimannu*. Testarrudu.
testùdine, → testuggine.
testùra, f., tessidura, ordine.
tètano, m., convulsione de sos nervios.
tetràggine, f. Log. Mer. *tristesa*.
tetràgono, agg., corpus de 4 angulos.
tetràrca, m. Dial. Com. *regulu*. Segnore de sa quarta parte de unu regnu.
tetràstilo, m., tempiu de 4 columnas.
tètrico, agg. Dial. Com. *tristu*.
tetrinàre, v. n., fagher sa boghe de sas anades.
tètro, agg. Dial. Com. *tristu*.
tètta, f. Dial. Com. *titta*.
tettàre, v. n. Log. *suere*, *dare sa titta*.
tètto, m. Log. Sett. *cobertura*. Mer. *teulada*.
tettòja, f. Log. *lolla*. Mer. *umbragu*.
teurgìa, teurgica, f. Log. *majìa*. Mer. *magìa*.
tèza, f., intrada, o portigale in sos feniles.
thè, → tè.
ti, pron. Dial. Com. *ti*.
tiàra, f., sa mitra de su Paba. Tiara.
tìbia, f. Dial. Com. *trumba*. Istrum. musicale. S'ossu de sa gamba.
tibiàre, v. a. e n. → trebbiare.
tibìcine, m., sonadore de trumba.
ticchettàre, v. a. Log. *repiccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tìcchio, m. Dial. Com. *cappricciu*.
tiepidàre, v. a. Log. *tebiare*. Mer. *tebidai*.
tièpido, → tepido.
tièra, f. Dial. Com. *fila* → schiera.
tìfo, m., ispecie de frebba epidemica.
tìfolo, → strido, strillo.
tifòne, m. Log. *trimizone*. Mer. *turbini*.
tìglia, f. pl. Log. *castanza cocta*, *buddida*.
tìglio, m. Dial. Com. *filu*, ena o filamentu de sas piantas, linnamen o ateru.
tigliòso, agg. Log. Sett. *corriattu*. Mer. *corriazzu*.
tìgna, m. Log. *tinza*. Mer. *tingia*. Sett. *tigna*.
tìgnere, tingere, v. a. Log. *tinghere*. Mer. *tìngiri*, *intìngiri*. Sett. *tignì*.
tignolàto, agg. Log. *taruladu*. Mer. *arnau*.
tignòne, m. Log. Mer. *coronetta*. Nodu de sos pilos de sas feminas.
tignòso, agg. Log. *tinzosu*, *beccosu*. Mer. *tingiosu*.
tignuòla, f. Log. *tàrula*. Mer. *arna*.
tigràto, agg. Log. *iscaccadu*. Mer. *pintau*.
tìgre, m. Dial. Com. *tigre*, *tigri*.
timbàllo, m., istrum. a modu de tamburu.
timelèa, f., ispecie de erba meighinale.
timidamènte, avv. Log. *timidamente*. Mer. Sett. *-ti*.
timidàrsi, v. n. p. Log. *impauriresi*. Mer. *impauririsì*.
timidèzza, timidità, f. Dial. Com. *paura*.
tìmido, agg. Dial. Com. *timidu*.
tìmo, m. Log. Mer. *tumbu*. Pianta odorifera.
timòne, m. Log. *timone*. Mer. Sett. *timoni*.
timoneggiàre, v. a., regulare su timone.
timonière, -ro, m. Dial. Com. *timoneri*.
timoràto, agg. Log. *timoradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
timòre, m. Log. *timore*. Mer. Sett. *timòri*.
timorosità, f. Log. *timorosidade*. Mer. *-àdi*.
timoròso, agg. Dial. Com. *timorosu*.
timpaneggiàre, v. n., sonare su timpanu.
timpanìte, f., ispecie de idropisia.
tìmpano, m. Dial. Com. *timpanu*, istrumentu. Membrana interiore de s'orija.
tìna, f. Dial. Com. *tina*.
tinàja, f., logu ue si tenent sas tinas.
tìnca, f., tinca. Ispecie de pische de flumen.
tincionàre, v. n. Log. *faeddare risentidu*.
tincòne, m., postema de male franzesu.
tinèllo, m. Log. *tineddu*, *conculu*.
tìngere, → tignere.
tìno, m. Log. *cubone*. Mer. *cuponi*.
tinòzza, f. Dial. Com. *tina*.
tìnta, f. Dial. Com. *tinta*.
tintilàno, m. Dial. Com. *pannu tintu in lana*.
tintìn, m. Dial. Com. *dindì*. Sonu de campana.
tintinnàbulo, m. Voc. Lat. → campanella.
tintinnamènto, m. Log. *tinnimentu*. Mer. *trinnimentu*. Sett. *tintinnu*.
tintinnìo, m. Log. *tinnìda*. Mer. *trinnidura*.
tintìnno, m. Log. *tinnimentu*. Mer. *trinnimentu*.
tìnto, agg. Dial. Com. *tintu*.
tintòre, m. Log. *tintore*. Mer. Sett. *tintori*.
tintorìa, f. Dial. Com. *tintoria*.
tintùra, f. Dial. Com. *tintura*.
tiòrba, f., ispecie de istrum. music.
tipo, m. Dial. Com. *tipu*, *impronta*.
tipografìa, f. Dial. Com. *istamperia*. Imprenta.
tipògrafo, m. Log. *istampadore*. Mer. *-òri*.
tìra, → gara, controversia.
tirabussòne, m. Log. *tirabuscione*. Mer. *-òni*.
tiracùlo, m., beste istrinta e misera.
tiràglio, m. Log. Mer. *tirada*, *tiradura*.
tiramàntici, agg. Mer. *tiramancias*. Qui tirat sas foddes.
tirannàre, → tiranneggiare.
tirannescamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
tirannìa, f. Dial. Com. *tirannia*.
tiràn nico, agg. Dial. Com. *tirannicu*. Crudele.
tiràn nide, f. Dial. Com. *tirannia*.
tirannizzàre, → tiranneggiare.
tiràn no, m. Dial. Com. *tirannu*.
tiràn te, m. e agg. Log. *tirante*. Mer. Sett. *-ànti*.
tiràre, trarre, v. a. Log. *tirare*, *allettare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Imbolare, bogare, tendere.
tirastivàle, m. Log. *tirabottes*. Mer. *tirabottas*.
tiràta, f. Log. *impasida*. Bìere a un'impasida.
tiratìna, tiratella, f. Log. Mer. *tiradedda*.
tiràto, agg. Log. *tiradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
tiratòjo, m. Log. *tiradorzu*. Mer. *tiradorgiu*.
tiratòre, m. Log. *tiradore*. Mer. Sett. *-òri*.
tirchierìa, f. Dial. Com. *ispilorceria*.
tìrchio, agg. Dial. Com. *avaru*. Crudele.
tirèlla, f., fune, corria pro attaccare. Corrione.
tiritèra, f. Log. *badacciumen*. Paraulas vanas.
tìro, m. Dial. Com. *tiru*. Colpu, offensa.
tirocìnio, m. Log. *noviziadu*. Mer. *noviziau*.
tìrso, m., bastone attorniadu de edera et bide qui portaiant sos baccantes.

tisàna, f., ispecie de bivanda de orzu.
tìsi, f. Dial. Com. *tisi*.
tisichèzza, f. Dial. Com. *tisichenzia*.
tìsico, agg. Dial. Com. *tìsigu*, *tisicu*.
tisicùme, m. Log. *tisicumen*. Mer. *tisicumini*.
titillàre, v. a. coi deriv. Log. *dilettare*, *rattare*. Mer. *grattai*. Sett. *grattà*.
titimàglio, titìmalo, m. Log. *lattìrigu*, *lua*.
titolàre, agg. Log. *titulare*. Mer. Sett. *-àri*.
titolàre, v. a., dare titulu. Mer. *titolai*.
titolàto, m., qui hat titulu de signoria.
titoleggiàre, v. n., dare su titulu qui cumbenit.
tìtolo, m. Dial. Com. *titulu*. Derettu, gradu.
titubànza, f. Dial. Com. *titubanzia*. Mer. *duda*.
titubàre, v. n. coi deriv. Log. *titubare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Esser in dubiu. Dudare.
tizzòne, tizzo, m. Log. *tittone*. Mer. *muzzioni*.
tò, voce sincopata per togli. Log. *lè*, *lea*. Mer. *piga*. Sett. *piglia*.
toccamàno, m. Dial. Com. *toccamanu*.
toccàre, v. a. coi deriv. Log. *toccare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Appartennere, pertoccare.
toccàta, f. Log. Mer. *toccada*. Sett. *toccata*.
toccatìna, f. Log. Mer. *toccadedda*.
toccatòjo, m., istrum. pro toccare. Toccadore.
toccheggiàre, v. a., toccare cum frequenzia.
tòcco, m. Dial. Com. *toccu*. Bicculu.
toelètta, → toletta.
tòga, f. Dial. Com. *toga*.
togàto, agg. Log. *togadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
tògliere, torre, v. a. Log. *leare*. Mer. *pigai*. Sett. *piglià*. Furare.
toglimènto, m. Dial. Com. *furtu*.
tòlda, f., intauladu de sos vascellos.
tolètta, f., totu sas cosas qui servint pro si ornare sa femina. Voc. Franc.
tolleràbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. Sett. *-àbili*.
tollerabilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
tolleràn te, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
tolleràn za, f. Dial. Com. *tolleranzia*.
tolleràre, v. a. Log. *tollerare*, *bajulare*. Mer. *tollerai*. Sett. *tollerà*.
tollètta, f., tolletto m., sa cosa leada.
tòlo, m. Dial. Com. *cupula*. Bovida.
tòlto, agg. Log. *leadu*. Mer. *pigau*. Sett. *pigliatu*.
tòma, f., far Roma e toma, *fagher s'impossibile pro unu*. Mer. *fai romas e tomas*.
tomàjo, m. Log. *runcale*. Sa parte de subra de s'iscarpa. Mer. *tacconi*.
tomàre, v. n., andare cum sas manos in terra, et pes in altu. Mer. *fai sa matta de s'arenara*.
tòmba, f. Log. Mer. *tumba*. Sett. *tomba*.
tòmbola, f., ispecie de giogu.
tombolàre, v. n. Log. *tambulare*. Ruere dai s'iscala.
tombolàta, f. Log. *ruta dai s'iscala*.
tòmbolo, m., ruta a conca in giosso.
tòmo, m. Dial. Com. *tomu*.
tòmolo, m., misura de laore.
tònaca, → tonica.
tonamènto, m. Log. Mer. *tronamentu*.
tonàre, v. n. Log. *tronare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tonchiàre, v. n., punghersi de su trigu.
tònchio, m. Log. *isgurzone*. Mer. *grugulloni*.
tonchiòso, agg. Dial. Com. *puntu*.
tondàre, v. a. Log. *attundare*, *fagher tundu*.
tondatùra, f. Log. *attundadura*, *atturundadura*.
tondeggiànte, agg., de figura tunda.
tondeggiàre, v. n., tendere a figura tunda.
tòndere, v. a. Log. *tundere*. Mer. *tùndiri*. Sett. *tundì*. Tusare.
tondèzza, f. Log. *rotundidade*. Mer. *-àdi*.
tondìno, m. Dial. Com. *tundinu*. Piattu.
tonditòre, m. Log. *tundidore*, *tusore*, qui tundat.
tonditùra, f. Log. *tusura*, *tundidura*.
tòndo, m., tundu o piattu pro ponner tazzas.
tondùto, agg. Log. *tusu*, *tùndidu*. Mer. *tundiu*.
tonellàta, f., misura de portada de sas naes, cumposta de 30 cantares. Mer. *tonellada*.
tonfachiòtto, agg., de persona tunda et rassa.
tònfano, m., poju de abba in su flumen.
tònfo, m., rumore qui si faghet ruende.
tonfolàre, v. n., ruere cum rumore.
tònica, tonaca, f. Log. *tùniga*. Mer. *tunica*.
tonicèlla, f. Log. *tunighedda*. Mer. *tunichedda*.
tònico, agg. Dial. Com. *tonicu*.
tonnàra, f. Dial. Com. *tunnara*.
tonnaròtto, m., marineri pro pisca de tunnu.
tonneggiàre, v. n., tirare una nae per mesu de unu palu ficchidu in terra.
tonnèggio, m., tiramentu de sa nae.
tonnellàta, → tonellata.
tonnìna, f. Log. Mer. *tunnina salida*.
tònno, m. Log. Mer. *tunnu*. Sett. *tonnu*.
tonsùra, f. Dial. Com. *tonsura*.
tonsuràre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
topàja, -pinaja, f. Log. *nidu de sorighes*. Mer. *niu de topis*. Sett. *nidu di sorighi*.
topàzio, m. Dial. Com. *topaziu*, pedra preziosa.
tòpico, agg. Dial. Com. *topicu*. Rimedio topico, *remediu locale*, *esternu*.
topinàra, f. Log. *istampa facta dai sos animales*.
topìno, agg., in colore de sorighe, sorighinu.
tòpo, m. Log. *sorighe*. Mer. *topi*. Sett. *sòricu*.
topografìa, f. Dial. Com. *topografia*. Descriptione de unu logu.
topomàtto, → razzo matto.
tòppa, f. Log. Sett. *frisciu*. Mer. *tancadura*.
tòppo, m., truncu de linna pro s'incudine, o pro segare petta.
toppòne, m., cabidaleddu pro ponner sutta sas criaduras in su lettu pro s'orina.
toràce, m. Log. *gianna de s'anima*. Mer. *tuvu*.
tòrba, f. Log. *abbuluzu* de su riu dai sas abbas pioanas. Mer. *prim'unda*.
torbidamènte, avv. Log. *turbadamente*. Mer. *-ènti*.
torbidàre, → intorbidare.
torbidèzza, f. Log. *abbuluzu*. Mer. *sumbullu*.
torbidìccio, agg., qui non est bene limpiu.
tòrbido, agg. Log. *abbuluzadu*. Mer. *trullu*.
torbidùme, m. Log. *abbuluzamentu*. Mer. *sumbullamentu*, *trullamentu*.
tòrbo, agg. Log. *abbuluzadu*. Mer. *trullu*.
tòrcere, v. a. Log. *tòrchere*. Mer. *trociri*. Sett. *tolzì*.
torchiàre, v. a. Log. *suppressare*. Mer. *-ài*.

torchiàtico, agg. Log. *suppressadura*, de su binu.
tòrchio, m. Log. Sett. *suppressa*. Mer. *prenza*.
tòrcia, f. Dial. Com. *accia*, *torcia*. Mer. *accia*.
torcicollàre, v. n., andare codditortu.
torcicòllo, m. Log. *passalitorta*. Fig. *ipocrita*.
torcière, m., candelotto pro sa torcia. Accera.
torcigliàre, → attorcere, avviticchiare.
torcitòjo, → strettojo.
torcitùra, f. Log. *tolchidura*. Mer. *trocidura*.
torcolàre, → strettojo, torchio.
torcolière, m., qui trabagliat in su torchiu.
tòrcolo, → strettojo.
tordèlla, f., ispecie de turdu. Turdu suerinu.
tòrdo, m. Dial. Com. *turdu*. Ismurtidu.
torèllo, m. Log. *seddalittu*. Mer. *malloreddu*.
torèutica, f., arte de trabagliare o pro incidere sas pedras duras cum su torchiu.
toriccia, f., craba saccaja. Mer. *gragallu*.
tòrma, turma, f. Log. *truma*. Quantidade de gente o de animales.
tormentàre, v. a. coi deriv. Log. *turmentare*. Mer. *turmentai*. Sett. *-à*.
tormentatòre, m. Log. *turmentadore*. Mer. *-ri*.
tormento, m. Dial. Com. *turmentu*.
tormentosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
tormentòso, agg. Dial. Com. *tormentosu*.
tòrmini, m. pl. Dial. Com. *colica*. Dolores.
tornagùsto, m., cosa qui torrat s'appetitu.
tornàjo, → tornitore.
tornalètto, m. Log. *inghirialettu*.
tornàre, v. n. Log. *torrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tornarròsto, m. Log. *coghepetta* → girarrosto.
tornasòle, → girasole.
tornàta, f. Log. Mer. *torrada*. Sett. *torrata*.
torneamènto, m., giogu de armas in occasione de qualecuna festa. Mer. *torneamentu*.
torneàre, v. n., fagher torneos, festas. Moversi in giru, inghiriare. Mer. *torneai*.
torneggiàre, v. n., trabagliare in su tòrinu.
tornèo, torniamento → torneamento.
torniàre, v. a. e n., trabagliare in su tòrinu.
tòrnio, m. Log. *tòrinu*. Mer. *turnu*.
tornìre, v. a. e n., trabagliare in su tòrinu.
tornitòre, torniero, m. Log. *torinaju*.
tòrno, m. Log. *tòrinu*. Mer. *turnu*.
tòro, m. Log. Sett. *trau*. Mer. *malloru*.
toròso, agg. Dial. Com. *forzudu*, *musculosu*.
torpèdine, f. Log. *tremulosa*. Fig. *cancaramentu*.
tòrpere, v. n. difett. Log. *cancarare de su frittu*.
torpidèzza, → torpore.
tòrpido, agg. Log. *mandrone*. Mer. Sett. *-òni*.
torpìglia, → torpedine.
torpòre, m. Log. Mer. *attetterigamentu*. Impedimentu de motu. Cancaradura.
tòrre, → togliere.
tòrre, f. Log. *turre*, *turra*. Mer. *turri*. Sett. *torra*.
torrefàre, → adustare, abbronzare.
torreggiànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. *-ànti*.
torreggiàre, v. n., ispuntare subra sas ateras cosas pro altesa. Mer. *turreggiai*.
torrènte, m. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*. Riu.
torrètta, -rricella, f. dim. Log. *turrighedda*.
torriàre, v. a., armare de turres.
tòrrido, agg., abbrunzidu dai su caldu.
torrière, -rigiano, m. Dial. Com. *turrigianu*.
torrionàre, v. a., fiancheggiare de turres.
torriòne, m., torrione, turre manna.
torrìto, agg., armadu de medas turres.
torròne, m. Log. *turrone*. Mer. Sett. *turroni*.
torsèllo, m. Mer. *cuscinettu*. Cabidaleddu de feminas pro tenner sas agos.
tòrso, m. Log. *truncu de caula*. Istatua ad sa quale mancat conca, manos et pès. Bustu.
torsolàta, f., colpu cum truncu.
torsolo, m. Log. *truncu de caula*.
tòrta, f. Dial. Com. *turta*. Istorta.
tortamènte, avv. Log. *tortamente*. Mer. *-ènti*.
torteggiàre, v. a., fagher unu tortu. Opprimere.
tortellàjo, m., qui bendet turtas.
tortèllo, m., ispecie de turta. Mer. *pastissottu*.
tortèzza, f. Log. *tortuosidade*. Mer. *-àdi*.
torticchiare, v. n., andare a tortu.
tortigliòne, m., sa parte torta de sas arvures.
tòrto, m. Dial. Com. *tortu*. Offensa.
tortòne, m. Log. *crabione*. Mer. *truttona*.
tòrtora, f. Log. *turture*. Mer. *tùrturi*.
tortòre, m., su qui daiat sa tortura.
tortorèlla, f. Log. *tùrture*. Mer. *turturèdda*.
tòrtoro, m., mattulu de ferru o paza pro pulire caddu, o a s'accendere pro allegria.
tortuosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
tortuosità, f. Log. *tortuosidade*. Mer. *-àdi*.
tortuòso, agg. Dial. Com. *tortu*, *tortuosu*.
tortùra, f. Dial. Com. *tortura*.
torturàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tòrvo, agg. Dial. Com. *tortu*. Occhio o viso torvo, Log. *ojimbesse*, faccia fiera.
torziòne, f., istiramentu dolorosu.
torzòne, m., padre legu, su qui servit.
torzùto, agg., cavoli torzuti, *caula a truncu*.
tòsa, → fanciulla.
tosàre, v. a. Log. *tùndere*. Mer. *tùndiri*.
tosatùra, f. Log. Mer. *tundidura*.
toscanizzàre, -neggiare, v. n., affectare de faedare in toscanu, imitare su sonu, s'accentu.
toscàno, agg. Dial. Com. *toscanu*.
tòsco, → tossico.
tosèllo, m. Log. *trigu iscoronadu*. Senz'arista.
tòso, agg. Log. *tusu*. Mer. *tùndiu*.
tosolàre, → tosare.
tosòne, m. Log. *lana tusa*. Mer. *lana*.
tòsse, tossa, f. Log. *tùssiu*, *tùsciu*. Mer. *tussi*.
tossicàre, v. a. Log. *avvelenare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tossicatùra, f. Dial. Com. *avvelenamentu*.
tòssico, m. Dial. Com. *velenu*. Mer. *toscu*.
tossicòso, agg. Dial. Com. *velenosu*.
tossimènto, m. Log. Mer. *tussimentu*.
tossìre, v. n. Log. *tussire*, *tuscire*. Mer. *tussìri*. Sett. *tossì*, *tussì*.
tostamènte, avv. Dial. Com. *subitu*.
tostàre, v. a. Log. *brujare*. Mer. *bruschiai*, *abbruschiai*. Sett. *bruxà*.
tostatùra, f. Log. *brujadura*. Mer. *abbruschiadura*. Sett. *bruxatura*.

tosticchiàre, v. a., brujare appenas.
tòsto, agg. Dial. Com. *prestu*. Tostu. Brujadu. Avv. Log. Mer. *luego*. Sett. *subitu*.
totàle, agg. Log. *totale*. Mer. Sett. *-àli*.
totalità, f. Log. *totalidade*. Mer. *totalidadi*.
totalizzàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
totalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
tòtano, m. pesce Mer. *calamaris*.
tovàglia, f. Log. *tiaza*. Mer. *tialla*. Sett. *tobaglia*.
tovagliòlo, -gliolino, m. Log. *frebbeuccu*. Mer. *trattabuccu*. Sett. *terzabuccu*.
tòzzo, agg., cosa larga et russa plus que alta.
tòzzo, m. Log. *bìcculu*. Mer. *arrogu*. Sett. *pezzu*.
tozzolàre, v. n., andare dimandende bicculos de pane. Elemosinare. Pedire.
tra, fra, prep. Dial. Com. *tra*. Inter.
trabàcca, f. Dial. Com. *tenda*, *barracca*.
traballàre, v. n. Log. *traballare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
traballìo, m. Dial. Com. *traballamentu*.
trabalzàre, v. a., agitare tra una parte et atera.
trabàlzo, m., iscossa, movimentu.
trabàttere, v. a., iscudere cum pare duas cosas.
trabère, v. a. e n., biere ismoderadamente.
trabìccolo, m., istrumentu pro iscaldire pannos, ponzende su fogu sutta.
traboccàre, v. n. coi deriv. Log. *precipitare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Irare, bessire foras.
trabocchèllo, -bocchetto, m. Dial. Com. *fossu*. Ingannu, insìdia.
trabocchèvole, agg., foras de mesura.
trabocchevolmènte, avv., cum grande furia.
trabòcco, m. Log. *còlumu*, *biradura*. De samben, *isbuccu*, *bessida*.
traboccòne, avv. Log. *furiosamente*. Mer. *-ènti*.
tracannàre, v. a., biere foras de modu.
traccheggiàre, → temporeggiare.
tràccia, f. Log. *semida*. Mer. Sett. *segnali*.
tracciamènto, m. Log. *segnale*. Mer. Sett. *-àli*.
tracciàre, v. a. Log. *segnalare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Mancare, ordinare.
tracciatòjo, m., istrumentu pro marcare.
trachèa, f. Log. *arghentolu*. Mer. *trachèa*.
trachelìsmo, m. Log. *banzigarone*. Giogu de pizzinnos portendesi a coddu pari pari.
tracimàre, v. n., bessire, allagare de su riu.
tracòlla, f. Dial. Com. *tracolla*.
tracollàre, v. n. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Segaresi sa mola de su tuju.
tracòllo, m. Dial. Com. *tracollu*, *ruina*.
tracòrrere, v. n., currere innantis.
tracòrso, agg. Log. *trapassadu*. Mer. *-àu*.
tracotànte, agg. Log. *arrogante*. Mer. Sett. *-ti*.
tracotànza, f. Dial. Com. *arroganzia*.
tracòtto, agg., meda coctu, isfactu.
tradigiòne, f. Log. *traissione*. Mer. Sett. *traizioni*.
tradimènto, m. Log. *traighimentu*. Mer. Sett. *tradimentu*.
tradìre, v. a. Log. *traìghere*. Mer. *traìxiri*.
traditòre, m. Log. *traitore*. Mer. Sett. *-òri*.
traditorescamènte, avv., de traitore.
traditorèsco, agg., qui hat de traitore.
tradiziòne, f. Log. *traditione*. Mer. *-zioni*.
tradòtto, agg. Log. *traduidu*. Mer. *tradùsiu*.
tradùrre, v. a. Log. *traduire*. Mer. *tradùsiri*. Sett. *traduzì*.
traduttòre, m. Log. *traduidore*. Mer. *-òri*.
traduziòne, f. Log. *tradutione*. Mer. *traduzioni*.
traènza, f., incantu, allettativu.
tràere, → trarre.
trafelàre, v. n. Log. *ispossare*, benner mancu.
trafelòne, m. Log. *fazzenderi* → affannone.
trafficàre, v. n. coi deriv. Log. *travigare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Negossiare.
tràffico, m. Dial. Com. *tràvigu*. Negossiu.
trafiggere, v. a. Log. *trapassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
trafila, f. Dial. Com. *trafila*.
trafilàre, v. a., passare metallu in trafila.
trafitta, -ttura, Dial. Com. *puntura*. Ferida.
trafitto, agg. Dial. Com. *trafittu*. Trapassadu.
traforàre, v. a. Log. *istampare*. Sett. *-à*. Mer. *stampai*. Passare dai parte in parte.
traforèllo, m. Log. Mer. *ladroneddu*.
traforerìa, f. Dial. Com. *ingannu*.
trafòro, m. Log. Sett. *istampa*. Mer. *stampu*.
trafugàre, v. a. Log. *bogare accùa*. Mer. *trafugai*.
trafugòne, m., sa cosa leada accùa.
trafùsola, f., -lo m., azzola de seda.
tragèdia, f. Dial. Com. *tragedia*.
tragemàto, m., fructos cunfectados.
tragettàre, -ghettare, v. a. Log. *passare da una parte ad s'atera*. Si narat de sos fiumenes.
tragètto, -gitto, -ghetto, m. Dial. Com. *tragittu*. Passazu de distanzia.
tràgico, agg. Dial. Com. *tragicu*. Tristu.
tragiogàre, v. a. Log. *cumandare*, tirende unu da una parte, et s'ateru dai s'atera.
tragittàre, → tragettare.
traguardàre, v. a., abbaidare in lontananzia.
traimènto, m. Log. *trazamentu*.
traìna, m., homine tristu et malu.
trainàre, v. a. Log. *istrasinare*. Mer. *strascinai*.
tràino, m. Log. *trazu*. Su pesu qui si tirat.
tralasciàre, v. a. Log. *interrumpere*. Mer. *-iri*.
tràlce, tralcio, m. Dial. Com. *sarmentu*. Probàina, puzone, rattu, nae.
tralciàja, f. Log. *ordine de bides*. Mer. *fundali*.
tralciùto, agg., pienu de probàinas.
tralìccio, m., tela de colore ordinariu.
tralìce, (a) avv. Dial. Com. *a tortu*.
tralignàre, v. n. Log. *imbastardire*. Mer. *-ìri*.
tralineàre, v. n., bessire foras de sa linea.
tralucènte, agg. Log. *trasparente*. Mer. Sett. *-ti*.
tralùcere, v. n. Log. *lùghere*. Mer. *lùxiri*.
tralùcido, agg. Log. *trasparente*. Mer. Sett. *-ti*.
tralunàre, → stralunare.
tràma, f. Dial. Com. *trama*. Fig. *insidia*.
tramàglio, m., rezza pro puzones, et pro pische.
tramandàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tramàre, v. a. Log. *tramare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tramazzàre, → stramazzare.
tramàzzo, m. Dial. Com. *tumultu*. Confusione.
trambasciàre, v. n., disizare ardentemente.
trambustàre, v. a. Log. *trambustare*, *confusionare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
trambùsto, trambustìo, m. Dial. Com. *trambustu*, *avvolottu*. Abbulottu.

tramenàre, v. a. Log. *manizare*. Mer. *maniggiai*.
tramendùe, -mendui, agg. Log. *ambos duos*, *totos duos*. Mer. *totus duus*. Sett. *tutti e dui*.
trameschiàre, v. a. e n. Log. *ammisciare* → tramischiare.
tramescolàre, v. a. e n. Log. *ammisciare cumpare*. Mer. *ammisturai*. Sett. *ammiscià*.
tramèssa, f. Log. Mer. *tramesa*. Digressione.
tramèsso, m., vivandas tra una portada et s'atera. Agg. Log. *tramandadu*. Mer. *-au*.
tramestàre, v. a. Log. *ammisciare*. Sett. *-à*. Mer. *ammesturai*.
tramestìo, m. Dial. Com. *miscugliu*. Confusione.
tramèttere, v. a. Log. *mandare*, *remittere*. Mer. *tramandai*. Sett. *-à*.
tramèzza, f., -zo m. Log. Mer. *tramesu*. Sett. *tramezzu*.
tramezzàre, v. a. Log. *tramesare*. Mer. *tramesài*. Sett. *tramezzà*. Separare, bogare de pare.
tramezzatòre, Log. *ispartidore*. Mer. *mediadori*.
tramischiànza, f. Dial. Com. *miscugliu*.
tramischiàre, v. a. Log. *misciare*. Mer. *ammesturai a pari*.
tràmite, m. Dial. Com. *caminu* → sentiere.
tramòggia, f. Log. *mojolu*. Mer. *majolu*.
tramontàna, f. Dial. Com. *tramuntana*.
tramontanàta, f. Log. Mer. *tramuntanada*.
tramontàno, agg. Dial. Com. *tramuntanu*.
tramontàre, v. n. Log. *tramuntare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tramònto, m. Dial. Com. *tramontu*, *tramuntu*. Al tramonto del sole, *a sa calada de su sole*.
tramortimènto, m. Dial. Com. *dismaju*.
tramortìre, v. n., benner mancu, isvènnere.
tràmpali, tràmpoli, m. pl., bastones ue appoggiant sos pes pro passare fiumenes.
tramugghiàre, v. n., muilare horribilmente.
tramùta, f. Log. Mer. *tramùda*.
tramutànza, f. Dial. Com. *tramudanzia*.
tramutàre, v. a. coi deriv. Log. *tramudare*. Mer. *tramudai*. Sett. *-à*. Cambiaresi.
tranàre, → strascinare.
trància, f., istrum. pro segare su metallu innantis de lu coniare. Mer. *trancia*.
tranellàre, → *ingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tranèllo, m. Dial. Com. *ingannu*.
tranghiottìre, trangolare, v. a., ingullire avidamente.
trangosciamènto, m. Dial. Com. *affannu*.
trangosciàre, v. a. Log. *affannare*. Mer. *-ai*.
trangosciòso, agg. Dial. Com. *affannosu*.
trangugiàre, v. a. Log. *ingullire*. Mer. *ingùrtiri*. Sett. *inguddì*.
tránne, avv. Dial. Com. *salvu*. Eccettuadu.
tranquillamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
tranquillàre, v. a. coi deriv. Log. *tranquillizare*. Mer. *-ài*. Appassigare.
tranquillità, f. Log. *tranquillidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *tranchillitai*.
tranquìllo, agg. Dial. Com. *tranquillu*, *-chillu*.
transattàre, v. a., fagher pactos, transactione.
transàtto, agg. Log. *transìgidu*. Mer. *transìgiu*.
transazióne, f. Log. *transazione*. Mer. Sett. *-òni*.
transìgere, v. a. e n. Log. *transìgere*. Mer. *transìgiri*. Sett. *transigì*. Aggiustaresi.
transitàre, v. n., passare per qualqui logu.
transitivamènte, avv., in modu transitivu.
transitìvo, agg. Dial. Com. *transitivu*.
tránsito, m. Dial. Com. *transitu*, *passazu*.
transitoriamènte, avv. Log. *de passu*, *passazu*.
transitòrio, agg. Dial. Com. *transitoriu*.
translatàre, → traslatare.
transmarìno, → trasmarino.
transumanàre, v. n. e n. p., passare dai s'esser humanu a gradu plus altu.
transuntàre, v. a., fagher s'estractu de una iscriptura, trascriere su sensu.
transùnto, m. Dial. Com. *transuntu*, *estrattu*.
transustanziàle, agg., qui mudat substantia.
transustanziàre, v. a., mudare sa substantia in un'atera. De s'Eucharistia.
transustanziazióne, f., s'actu qui cambiat su pane et binu in Corpus de G. Christu.
trapagàre, v. a., pagare plus de su depidu.
trapanàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
trapanatòjo, m. Log. *trapanu*. Mer. *trapanti*.
tràpano, m. Dial. Com. *trapanu*, *drapanu*.
trapassamènto, m. Dial. Com. *trapassamentu*.
trapassàre, v. a. coi deriv. Log. *trapassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Passare dai banda in banda.
trapassètto, m., difectu in sa tessidura.
trapàsso, m. Dial. Com. *trapassu*. De caddu.
trapelamènto, m. Log. Mer. *sumidura*.
trapelàre, v. n. Log. *sumire*, *penetrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fig. *passare accùa*.
trapiantàre, -spiantare, v. a. Log. *trapiantare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
trapòrre, v. a. Log. *intrapònnere*. Ponner in mesu.
traportàre, → trasportare.
trapòsto, agg. Log. Mer. *intrappostu*.
tràppola, f. Log. *sorigarzu*. Mer. *ratonera*, *ratera*. Sett. *soriggaggiu*. Fig. *trama*.
trappolàre, v. a., leare cum su sorigarzu. Fig. Log. *ingannare*.
trappolatòre, -poliere, m. Log. *ingannadore*. Mer. *ingannadori*.
trappolerìa, f. Dial. Com. *trama*, *ingannu*.
trapuntàre, v. a. Log. *trapuntare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Trabagliare de trapuntu.
trapùnto, m. Dial. Com. *trapuntu*. Ricamu.
traricchìre, → straricchire.
traripàre, v. a. e n. Log. *precipitare*. Mer. *-ài*.
tràrre, v. a. Log. *tirare*. Mer. *-ài*.
trarupàre, v. n. Log. *irrocare*, *precipitare*.
trarupàto, agg., luogo trarupato, *iscolladorzu*.
trasamàre, v. a., amare ardentemente.
trasandàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
trascègliere, trascerre, v. a. Log. *seberare*. Mer. *scioberai*. Sett. *iscebberà*.
trascèlta, f. Log. *seberamentu*. Mer. *sceberu*.
trascendentàle, agg. Log. *eccedente*. Mer. *-ti*.
trascendènza, f. Dial. Com. *eccedenzia*.
trascèndere, v. a. e n. Log. *ezzèdere*, *superare*. Mer. *superai*. Sett. *-à*.
trascinàre, → strascinare.
trascolàre, v. n. Log. *iscolare*. Mer. *scolai*.
trascoloràre, v. n. e n. p., mudare colore.

trascòrrere, v. n., passare innantis.
trascorrevolmènte, avv. Log. *de passazu*.
trascòrsa, f. Log. Mer. *passada*.
trascorsivamènte, avv. Log. *de passu*, *passazu*.
trascòrso, m. e agg. Log. *passadu*. Mer. *-àu*.
trascritto, agg. Dial. Com. *trascrittu*.
trascrittòre, m. Dial. Com. *copista*.
trascuràggine, f. Dial. Com. *negligenzia*. Preìttia.
trascuramènto, m. Log. Mer. *trascuramentu*.
trascuràre, v. a. coi deriv. Log. *trascurare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Discuidare, non fagher contu.
trascuratàggine, f. Log. Mer. *trascuradesa*.
trascuratamènte, avv. Log. *trascuradamente*. Mer. Sett. *trascuradamenti*.
trascuratèzza, → trascuraggine.
trasecolàre, v. a., maravigliaresi meda.
trasentìre, v. n., iscultare, intender male.
trasferimènto, m. Dial. Com. *trasferimentu*.
trasferìre, v. a. e n. Log. *-ìre*. Mer. *-ìri*. Sett. *trasferì*. Portare da unu logu ad s'ateru.
trasfiguramento, m., cambiamentu de figura.
trasfiguràre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*.
trasfiguraziòne, f., cambiamentu de figura. Sa trasfiguratione de Gesu Christu.
trasfòndere, v. a. Log. *trasfundere*, fagher passare una cosa de unu vasu ad s'ateru.
trasformàre, v. a. coi deriv. Log. *trasformare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cambiare, mudare forma.
trasfugàre, v. a. e n. p. → trafugare.
trasfùso, agg. Dial. Com. *trasfusu*.
trasgredimènto, m. Dial. Com. *disubbidienzia*.
trasgredìre, v. a. Log. *disubbidire*. Mer. *-ìri*. Sett. *disubbidì*. Mancare, violare.
trasgreditòre, -gressòre, m. Log. *trasgressore*.
trasgressiòne, f. Dial. Com. *mancanzia*.
traslatàre, v. a. coi deriv., trasportare de logu in logu. Traduire da una limba in atera.
traslàto, m. Dial. Com. *metafora*. Agg. *metaforicu*.
traslaziòne, → traduzione.
trasmarìno, agg., de cuddas partes, de cudd'ala de su mare.
trasmèsso, agg. Log. *mandadu*. Mer. *-àu*.
trasmèttere, v. a. Log. *mandare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
trasmigràre, v. n., passare da unu logu ad s'ateru.
trasmissiòne, f. Log. *remissa*, *mandada*.
trasmodàre, v. n., bessire foras de misura.
trasmutàre, v. a. coi deriv. Log. *cambiare*. Mer. *-ài*. Sett. *ciambà*. Mudare de istadu.
trasnaturàre, v. n., cambiare natura.
trasognàre, v. n., andare vaghende cum sa mente, quasi in sognu. Sonniare.
trasòne, m. Dial. Com. *ismagliazzu*. Fanfarrone.
trasoneggiàre, v. n., fagher de ismagliazzu.
trasonerìa, → millanteria.
trasordinatamènte, → disordinatamente.
trasòrdine, m. Log. *disordine*. Mer. Sett. *-ni*.
traspallàrsi, v. n. p. Log. *ispalaresi*, *iscollaresi*.
trasparènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
trasparènza, f. Dial. Com. *trasparenzia*.
trasparìre, v. n. Log. *trasparire*. Mer. *-èssiri*. Sett. *trasparì*. Apparire a traversu.
traspiantàre, v. a. Log. *traspiantàre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cambiare una pianta da unu logu ad s'ateru.
traspiràre, v. n. Log. *suerare*. Mer. *sudai*. Sett. *-à*. Fig. *principiare ad intendersi una cosa occulta*.
traspiraziòne, f. Log. Mer. *umidesa*.
trasponimènto, m., cambiamentu de ordine.
traspòrre, v. a., ponner in ateru logu.
trasportàre, v. a. coi deriv. Log. *trasportare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Portare de unu logu ad ateru.
traspòrto, m. Dial. Com. *trasportu*. Portàdiga.
trasposiziòne, f., cambiamentu de ordine.
traspòsto, agg. Dial. Com. *traspostu*.
trasricchìre, v. n., diventare ricchissimu.
trassinàre, v. a. Log. *imbruttare*, *maltrattare*, usende una cosa. Mer. *maltrattai*. Sett. *-à*.
tràsto, m., bancos de sa nae pro sezzere.
trastornàre, → frastornare.
trastravàto, agg., caddu balzanu a pè destru innantis, et mancu addaisegus.
trastullàre, v. a. coi deriv. Log. *appentare*, *giogare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
trastùllo, m. Log. *appentu*. Mer. Sett. *giogu*.
trasudàre, v. n. Log. *suerare meda*. Mer. *sudai meda*. Sett. *sudà assai*. Sumere, iscolare.
trasumanàre, → transumanare.
trasversàle, agg., linea trasversale, de parentes qui non sunt in linea recta.
trasvèrso, agg. Dial. Com. *obliquu*. Fig. *malu*.
trasviàre, v. a. Log. *discaminare*. Mer. *-ài*.
trasvòlgere, v. a. Log. *disordinare*. Mer. *-ài*.
tràtta, f. Dial. Com. *tirada*, *distanzia*.
trattàre, v. a. coi deriv. Log. *trattare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Manizare, operare.
tratteggiàre, v. a., fagher trattos de pinna, tirare lineas in disignu.
trattèggio, m. Dial. Com. *tratteggiu*, rigas de su disignu pro s'umbra.
trattenère, v. a. Log. *trattènnere*. Mer. *trattèniri*. Sett. *tratenì*. Divagare, appentare.
trattenimènto, m. Dial. Com. *trattenimentu*.
trattenùto, agg. Log. *trattènnidu*, *trattesu*. Mer. *trattènniu*. Sett. *trattenutu*.
tràtto, m. Dial. Com. *trattu*. Ad un tratto, *in una bolta*. Di tratto in tratto, *ad intervallos*. Agg. Log. *tiradu*, *giuttu*. Mer. *tirau*. Sett. *-àtu*.
trattòre, m. Dial. Com. *locanderi*.
trattorìa, f. Dial. Com. *locanda*.
trattòso, agg., de bellu trattu, de bellu modu.
trauccìdersi, v. n. p., bocchiresi pari pari.
traudìre, v. n., intender una cosa pro s'atera.
travagliàre, v. a. coi deriv. Log. *trabagliare*. Sett. *-à*. Mer. *traballai*. Operare.
travagliatòre, m. Log. *trabagliadore*. Mer. *traballadori*. Zoronaderi.
travàglio, m. Log. Sett. *trabagliu*. Mer. *traballu*.
travagliòso, agg. Dial. Com. *operosu*. Trabagliosu.
travalicàre, v. a. Log. *trapassare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Passare innantis.
travamènto, m., riparu factu cum traes.
travasàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Isboidare da unu vasu a s'ateru.

travàto, m. Log. *balzanu*, de caddu.
tràve, f. Log. *trae*. Mer. *biga*. Sett. *trabi*.
travedère, v. n., bider una cosa pro s'atera.
travedimènto, → abbaglio.
travèggole, f. pl., aver le traveggole, *bider una cosa pro un'atera*.
travèrsa, f. Dial. Com. *traversa*.
traversàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
traversalmènte, avv. Log. *traversalmènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
traversamènto, m. Dial. Com. *traversamentu*.
traversàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
traversària, f., ispecie de rezza.
traversìa, f. Dial. Com. *traversia*. Bentu.
travèrso, agg. Log. *tònchinu*, *non derettu*.
travestìre, v. a. Log. *travestire*. Mer. *-ìri*. Sett. *travestì*. Fingersi bestire.
traviàre, v. n. Log. *iscaminare*. Mer. *iscaminai*.
traviàto, agg. Log. *iscaminadu*.
travicèllo, m. Log. *bigarone*. Mer. *serradizzu*.
travisàre, v. a. coi deriv. Log. *iscarenare*. Fig. *ammustrare una cosa pro s'atera*.
travìso, m. Log. *iscarenadura*. Mer. *disfalsu*.
travìto, m., logu serradu de traes.
travòlgere, v. a. Log. *disordinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Buliare dai sutta a subra.
travoltàre, v. a. e n. p., boltare ad ateru logu.
travòlto, agg. Log. *boltadu*, *agitadu*. Occhj stravolti, *ojos istravoltos*. Mer. *ogus stralunaus*.
travòne, m. Log. *trae manna*.
travvèggole, → travèggole.
tre, agg. Log. *tres*. Mer. *tresi*. Sett. *tre*.
trèbbia, f. Log. *triùttu*. Mer. *trebuzzu*.
trebbiàna, f. Mer. *nuragus*.
trebbiàno, m., binu biancu dulche.
trebbiàre, v. a. Log. *triulare*. Sett. *triulà*. Mer. *treulai*. Arzolare.
trebbiatòjo, m., macchina pro triulare.
trebbiatùra, f. Log. *triulera*. Mer. *treuladura*.
trèbbio, m., logu ue s'incontrant tres caminos.
trècca, f. Log. Sett. *bendijola* de erbas, fructures et ateru.
treccàre, v. n. Log. *ingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
treccherìa, f. Dial. Com. *ingannu*.
trecchièro, m. Log. *incatramadore*. Mer. *-òri*.
trèccia, f. Log. Sett. *trizza*. Mer. *triccia*.
trecciàre, v. a., reduire in trizzas.
treccièra, f., ornamentu de sas trizzas.
treccolàre, → cicalare.
treccòne, m. Log. *bendidore*. Mer. *arragateri*.
trecentìsta, m., autore dai su 1300 a 1400.
trèdici, agg. Log. *treighi*. Mer. *trèxi*. Sett. *tredizi*.
trefòglio, → trifoglio.
trèfolo, m. Log. *trunnèu*. Mer. *bolentinu*.
tregènda, f., cumpagnia de istrias o de ispiritos qui creent qui andent sa nocte.
treggèa, f. Dial. Com. *confettura*. Mer. *traggea*.
trèggia, f. Log. *trazu*. Carru senza rodas.
treggiàta, f. Log. *carrada*. Mer. *tragada*.
treggiatòre, m. Log. *carradore*. Mer. Sett. *-òri*.
trègua, triegua, f. Dial. Com. *pasu*, *reposu*.
trèguo, m. Dial. Com. *vela maestra*.
tremacuòre, → batticuore.
tremàglio, → tramoglio.
tremàre, v. n. coi deriv. Log. *trèmere*. Mer. *trèmiri*. Sett. *tremì*. Dibattersi, movere.
tremarèlla, f. Log. Mer. *tremeddera*.
tremefàtto, agg. Log. *atterridu*. Mer. *atterrìu*.
tremendamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
tremèndo, agg. Dial. Com. *tremendu*.
trementìna, f. Dial. Com. *trementina*.
tremerèlla, → tremarella.
tremèstre, m. Log. *trimestre*. Mer. Sett. *-tri*.
trèmito, m. Log. *tremidu*. Mer. *striori*.
trèmola, f. Dial. Com. *tremulosa*.
tremolàre, v. n. Log. *tremulare*. Mer. *-ài*.
tremuòto, tremòto, m. Dial. Com. *terremotu*.
trèno, tràino, m. Dial. Com. *trenu*. Seguitu, accumpagnamentu, equipaggiu.
trenodìa, f. Log. Mer. *attìtidu*.
trènta, agg. Log. Mer. *trinta*. Sett. *trenta*.
trentìna, f. Log. Mer. *trintina*. Sett. *trentina*.
trepidàre, v. n. Log. *timire*. Mer. *-ìri*. Sett. *timì*.
trepidaziòne, f. Log. *timore*. Mer. Sett. *-òri*.
trepidèzza, -pidità, f. Log. *timorosidade*.
trèpido, agg. Dial. Com. *timorosu*, *paurosu*.
treppiè, -ède, m. Log. *trìbide*. Mer. *trebini*. Sett. *trìpiti*.
trerème, → trireme.
trèsca, f., -scamento m. Dial. Com. *intrigu*.
trescàre, v. n. Log. *ingannare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Burlare, buffonare, traffigare.
trescàta, f. Log. Mer. *ciacciarrada*.
trescòne, m. Log. Mer. *ballu sardu*.
tresètte, -ètti, m. pl. Log. *tresette*. Mer. *-ti*. Giogu de cartas.
trèspolo, trèspido, -pide, m., istrumentu a forma de tribide.
trevière, acconzadore de velas in sa barca.
triàca, teriaca, f. Dial. Com. *tiriàga*.
trìade, f., numeru ternariu. Trinidade.
triangolàre, agg. Log. *triangulare*. Mer. Sett. *-ri*.
triàngolo, m. Dial. Com. *triangulu*.
trìbada, -ade, f., femina disonesta.
tribbiàre, → trebbiare.
tribolàre, v. a. Log. *tribulare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tribolàto, agg. Log. *tribuladu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
tribolatòre, m. Log. *tribuladore*. Mer. Sett. *-òri*.
tribolaziòne, f. Log. *tribulatione*. Mer. *-ziòni*.
trìbolo, m. Dial. Com. *tribulu*.
tribolòso, agg., pienu de tribulatione.
tribù, f. Dial. Com. *tribù*.
tribuìre, v. a. Log. *attribuire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
tribulàre, → tribolare.
tribùna, f. Dial. Com. *tribuna*.
tribunàle, m. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
tribùno, m. Dial. Com. *tribunu*.
tributàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tributàrio, agg., obbligadu a pagare tributu.
tribùto, m. Log. Mer. *tributu*. Pagamentu.
tricùspide, agg., qui hat tres puntas.
tridènte, m. Log. *triuttu*. Mer. *tridenti*. Istrumentu de tres dentes.
triduàno, agg., de tres dies.
trìduo, m. Dial. Com. *triduu*. Cursu de tres dies.
triègua, → tregua.
trièmito, → tremito.

triennàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
triènne, agg., qui recurrit ogni 3 annos.
triènnio, m. Dial. Com. *trienniu*.
trifàuce, agg., qui hat tres bulas.
trìfido, agg., qui si podet dividere in 3 partes.
trifòglio, m. Log. *trovozu*. Mer. *truvullu*.
triforcàto, agg., qui hat tres puntas.
trìga, f., cocciu a tres caddos.
trìgamo, m., qui tenet o hat leadu 3 muzeres.
trigànte, m., sa trae qui tenet firma sa puppa.
trigèmino, agg., de tres formas.
trigèsimo, agg. Dial. Com. *trigesimu*.
trìglia, f. Dial. Com. *triglia*.
triglìfo, m., ornamentu de s'ordine doricu.
trignòne, m. Log. *iscorpione*. Mer. Sett. *-òni*.
trìgono, m. Dial. Com. *triangulu*.
trigonometrìa, arte de misurare sos triangulos.
trilàtero, agg., qui tenet tres ladus.
trillàre, v. n. Log. *murmutare*. Mer. *trillai*.
trìllo, m., tremulu de sa boghe cantende.
trilùstre, agg., de tres lustros, 15 annos.
trimèstre, m. Log. *trimestre*. Mer. Sett. *-stri*.
trimpellàre, → strimpellare.
trimpellìo, m. Log. *rumore*. Sett. *-òri*. Mer. *arremoriu*, *sonu legiu*.
trìna, f. Dial. Com. *trina*.
trinàre, v. a. Log. *ornare de trina*. Mer. *trinai*.
trincàre, v. n. Log. *trincare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bier meda, et senza modu.
trincarèllo, m., canneddu de linna pro conduire abba.
trincèa, -cièra, f. Dial. Com. *riparu*, *parapettu*.
trinceàre, -cerare, v. a. e n. p. Log. *ripararesi*, *diffendersi cum riparos*.
trincètto, m. Log. Sett. *trunchittu*. Mer. *-cettu*.
trinchètta, f., vela de sa prua.
trincìare, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
trincìata, f. Log. Mer. *trinciada*.
trinciatòre, m. Log. *trinciadore*. Mer. *-òri*.
trinciatùra, f. Log. Mer. *trinciadura*.
trìncio, m. Log. *trincu*. Segadura de bestire.
trincòne, m. Log. *imbreagone*. Mer. *-òni*.
trinèlle, f. pl., funighedda pro accappiare sas gomenas.
trinità, f. Log. *trinidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *trinità*.
trìno, agg. Dial. Com. *trinu*.
trinsàre, → trinare.
triòcca, f., triocco m., trattenimentu de cunversazione.
trionfànte, agg. Log. *triunfante*. Mer. *-ànti*.
trionfàre, -unfare, v. n. coi deriv. Log. *triunfare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Festeggiare, restare vittoriosu.
triònfo, -ùnfo, m. Dial. Com. *triunfu*.
tripartìto, agg., partidu in tres.
triplicàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ripetere tres boltas.
trìplice, agg. Log. *triplicadu*. Mer. *-àu*.
trìplo, agg. Dial. Com. *triplu*.
trìpode, m. Log. *tribide*. Mer. *trèbini*. Logu ue si sezziat sa Pitonissa pro dare sos oraculos.
trìpolo, m., ispecie de terra pro pulire.
trìppa, f. Dial. Com. *trippa*.
trippaiuòla, f., sa qui bendet trippa.
trippèllo, m., ispecie de cugumeddu.
trippòne, m. Log. *buddone*, *mattimannu*, *isventradu*. Mer. *brentimannu*.
tripudiàre, v. n. Log. *fagher festa*. Mer. *fai festa*.
tripùdio, m. Log. Sett. *allegria*. Mer. *allirghia*.
trirègno, m., mitra de su Pontifice.
trirème, f., galera cum tres ordines de remos.
trisàgio, m., cantigu trinu a Deus.
trisàvolo, m., babbu de donnu mannu.
trisìllabo, agg. Dial. Com. *trisillabu*, 3 sillabas.
trìsta, agg. e f., femina de mala vida.
tristàggine, → scelleratezza.
tristamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
tristanzuòlo, agg., de pagu ispiritu.
tristàrsi, → attristarsi.
tristèzza, f. Log. Mer. *tristesa*. Sett. *-èzia*.
tristimanìa, f., deliriu malinconicu.
tristìzia, f. Log. Mer. *tristesa*. Malignidade.
trìsto, agg. Dial. Com. *tristu*. Tristo uomo, *homine malu*, *iscelleradu*.
trisùlco, agg., qui hat tres puntas, o taglios.
tritamènte, avv. Log. *a farfaruzas*, *minudamente*.
tritàre, v. a. Log. *isfarfaruzare*, *segare a minudu*. Mer. *segai a pimpirinas*.
tritèllo, m. Log. *furfure*. Mer. *poddini*.
tritellòso, agg., qui tenet de su furfure.
tritìceo, agg., de trigu.
trìtico, m. Dial. Com. *trigu* → grano.
trìto, agg. Log. *isfarinadu*. Triviale, comune.
tritolàre, v. n. Log. *isfarfaruzare*. Mer. *ispimpirinai*, *segai a pimpirinas*, *sfarinai*.
trìtolo, m. Log. *farfaruza*. Mer. *pimpirina*.
tritùme, m. Log. *farfaruza*. Mer. *pimpirina*.
trituràre, v. a. Log. *mastigare*, *pistare*. Mer. *-ài*.
trituraziòne, f. Log. *mastigamentu*.
triùmviro, m., unu de sas tres personas qui costituiant su magistradu de su triumviratu.
trivèlla, f. Log. Sett. *berrina*. Mer. *barrina*.
trivellàre, v. a. Log. *berrinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
trivellatòre, m. Log. *berrinadore*. Mer. Sett. *-òri*.
trivellatùra, f. Log. Mer. *berrinadura*.
trivèllo, m. Dial. Com. *berrina*.
triviàle, agg. Dial. Com. *ordinariu*. Comune.
trivialmènte, avv. Log. *ordinariamente*. Mer. *-ti*.
trìvio, m., piatta ue si unint tres vias.
tròclea, f. Log. *tagliola*. Macchina pro tirare pesos in altu. Mer. *tagliora*.
trofèo, m. Dial. Com. *trofeu*. Victoria.
trogiolatùra, f. Log. *asciuza*, *gallone de taula*. Mer. *burumballa*.
trogliàre, → tartagliare.
tròglio, m. Log. *limbichìccu*. Mer. *acchichiadori*.
trògolo, → truogolo.
tròja, f. Log. *sue*. Mer. *mardi*. Sett. *sui*.
trojàno, agg., de caddu qui hat orijas longas.
tròmba, f. Log. Mer. *trumba*. Sett. *tromba*.
trombàjo, m., qui faghet canales de conductos.
trombàre, v. n., sonare sa trumba. Fagher rumore.
trombàta, f., sonu de trumba, rumore.
trombeggiàre, v. n., fagher rumore.
trombètta, f. Sett. *-ètta*. Log. Mer. *trumbitta*.
trombettàre, v. a. e n. Log. *trumbittare*. Mer. *-ài*.

trombettière, m., sonadore de trumba.
trombòne, m. Log. *trumbone*. Mer. *-òni*.
troncàre, v. a. coi deriv. Log. *truncare*, *istruncare*. Mer. *truncai*. Sett. *troncà*. Segare.
troncatùra, f. Log. Mer. *truncadura*. Sett. *troncatura*. Segadura.
tròncо, m. Dial. Com. *truncu*. Agg. Log. *ismuzzurradu*, *truncadu*. Mer. *truncau*. Sett. *troncatu*.
troncòne, m. Mer. *-òni*. Log. *truncu mannu*.
tronfiàre, v. n. Log. *alzaresi in superbia*.
tronfièzza, f. Dial. Com. *superbia*.
trònfio, agg. Dial. Com. *superbu*. Inchiberadu.
tròno, m. Dial. Com. *tronu*. Postu elevadu.
tròpo, m. Dial. Com. *tropu*, *figura*.
tropològico, agg. Dial. Com. *metaforicu*.
tròppo, avv. Dial. Com. *troppu*. Meda.
tròscia, f., riga de sos liquores iscurrende.
tròta, f. Dial. Com. *trota*.
trottàre, v. n. Log. *trottare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Andare a trottu, caminare saltiende.
tròtto, m. Dial. Com. *trottu*.
tròttola, f. Log. Sett. *marrocula*. Mer. *barduffula*. Gall. *baddaroccula*.
trottolàre, v. n., girare que marroccula.
trottòne, avv. Dial. Com. *a trottu*.
trovàre, v. a. Log. *incontrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Haer, consighire, obtennere.
trovatèllo, m. Dial. Com. *bastardu*. Inventu.
trovàto, agg. Log. *incontradu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
trovatòre, m. Dial. Com. *poeta*. Antigu poeta.
tròzze, f., ballas infiladas qui si ponent in s'arvure de sa nae.
tròzzo, m., truppa de gente armada.
truccàre, v. a., bogare sa balla de s'avversariu in su giogu de su truccu.
truccìno, m., giogu de pizzinnos cum linzola.
trùcco, m. Dial. Com. *truccu*, *bigliardu*.
trùce, agg. Dial. Com. *fieru*. Crudele.
trucidamènto, m. Dial. Com. *assassiniu*.
trucidàre, v. a. Log. *bocchire*, *assassinare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bocchire crudelmente.
truciolàre, v. a. Log. *fagher gallones*. Mer. *fai burumballa*.
trùciolo, m. Log. *gallone*. Mer. *burumballa*. Sett. *asciuza*.
truculènto, agg. Log. *crudele*. Mer. Sett. *crudeli*.
trùffa, f. Dial. Com. *trampa*.
truffàre, v. a. Log. *trampare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
truffaruòlo, agg. e m. Dial. Com. *tramposu*.
truffatòre, m. Log. *ingannadore*. Mer. Sett. *-ri*.
trufferìa, → truffa.
truffière, m. e agg. Dial. Com. *tramposu*.
truògolo, trogolo, m. Log. *cònculu*. Vasu pro ponner a mandigare porcos.
trùppa, f. Dial. Com. *truppa*.
trutilàre, v. n., su cantare de sos turdos.
tu, pron. Log. *tue*. Mer. *tui*. Sett. *tu*.
tùba, f. voce poet. → tromba.
tubèrcolo, m. Log. *bessida*, *randula*, *prominenzia*. Mer. *guroneddu*. Sett. *ciccioni*.
tubercolùto, agg., pienu de prominenzias.
tùbero, m. Dial. Com. *tuvara*, *tuvaru*.
tuberosità, f. Dial. Com. *prominenzia*.
tuberòso, agg., pienu de randulas.
tùbo, m. Dial. Com. *tubu*. Cilindru boidu.
tubolàre, -àto, agg., factu a canneddu.
tubolòso, agg., pienu de tubos.
tùbulo, tùbolo, m. Log. Sett. *canneddu*.
tuèllo, m., parte de s'ungia de su caddu.
tùfa, f., terra vulcanica dura.
tufàceo, agg., pienu de tufu.
tufàto, agg., logu basciu, de paga aera.
tuffamènto, m. Log. Mer. *affungamentu*.
tuffàre, v. a. Log. *affungare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tuffètto, m., ispecie de anade.
tùffo, m. Log. *imbèrghida*. Ruta.
tùfo, m., terrinu aridu et sodu.
tufòso, → tufaceo.
tugùrio, m. Dial. Com. *tuguriu*. Domo povera.
tulipàno, m. Mer. *tulipanu*. Pianta et fiore.
tullurù, → baggeo, stolido.
tumefàre, v. a. Log. *unfiare*. Mer. *unfrai*.
tumefàtto, agg. Log. *unfiadu*. Mer. *unfrau*.
tumefazióne, → gonfiezza.
tumideggiàre, v. n., dare in unfiamentu.
tumidèzza, f. Log. *unfiadura*. Mer. *unfradura*.
tùmido, agg. Log. *unfiadu*. Mer. *unfrau*. Superbu.
tùmolo, tùmulo, m. Dial. Com. *tumulu*.
tumòre, m. Log. *tumore*. Mer. Sett. *tumori*.
tumorosità, → gonfiezza.
tumoròso, agg. Dial. Com. *tumorosu*.
tumùlto, m. Dial. Com. *tumultu*.
tumultuànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
tumultuariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
tumultuàrio, agg. Dial. Com. *factu in tumultu*.
tumultuosamènte, avv., cum tumultu.
tumultuòso, agg. Dial. Com. *tumultuosu*.
tùnica, f. Dial. Com. *tuniga*, *tunica*.
tuo, pron. agg. Log. *tou*. Mer. *tuu*. Sett. *toju*.
tuonàre, v. n. Log. *tronare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
tuòno, m. Dial. Com. *tronu*.
tuòrlo, m. Log. *oideddu*, *turulu*. Mer. *ollanu*, *arrevegliu*. Sett. *tòralu*.
turàccio, m. Dial. Com. *tappu*. Tuppone.
turamènto, m. Dial. Com. *tupadura*.
turàre, v. a. Log. *tupare*, *tuponare*, *tapare*. Mer. *tapai*. Sett. *-à*.
turàta, f. Dial. Com. *tupadura*. Tancadura de taulas qui si faghet provisoriamente.
tùrba, f. Dial. Com. *turba*. Populu.
turbàre, v. a. coi deriv. Log. *turbare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Buliare, guastare.
turbinàrsi, v. n. p., lodurare que turbine.
turbinàto, agg., tundu, factu a punta.
tùrbine, m. Log. *mumujone*, *trimizone*. Mer. Sett. *turbini*.
turbinìo, m. Log. Mer. *cuntrastu de bentos*.
turbinòso, agg. Dial. Com. *tempestosu*.
turbo, voce poet. → turbine.
turbolentemènte, avv. Log. *confusionadamente*.
turbolènto, agg. Dial. Com. *confusionista*.
turbolènza, f. Log. *confusione*. Mer. Sett. *-òni*.
turcàsso, m. Mer. *turcassu* → faretra.
turchèse, -chìna, f. Dial. Com. *turchina*. Pedra pretiosa in colore biaittu.
turchinìccio, agg., qui tendet ad su biaittu. Mer. *asulettu*.
turchìno, agg. Log. Sett. *biaittu*. Mer. *asùlu*.
turcimànno, m. Log. *interprete*. Mer. Sett. *-ti*.

turco, m., turca f. Dial. Com. *turcu*, *turca*.
turfa, f., terrinu padulosu.
turgènza, f. Log. *unfiadura*. Mer. *unfradura*.
tùrgere, → gonfiare.
turgidèzza, f. Log. *unfiadura*. Superbia.
tùrgido, agg. Log. *unfiadu*. Mer. *unfrau*.
turìbole, -olo, m. Log. *inzenseri*. Mer. *incenseri*.
turiferàrio, m., su qui portat s'incensu.
turificàre, v. a. Log. *incensare*, *inzensare*. Mer. *incensai*. Sett. *inzensà*.
tùrma, tòrma, f. Log. *truma*. Mer. *turma*. Multitudine de gente, o de animales.
tùrno, m. Dial. Com. *turno*. Acchidamentu.
tùrpe, agg. Log. *birgonzosu*. Mer. *brigungiosu*. Sett. *valgugnosu*.
turpemènte, avv. Log. *birgonzosamente*.
turpèzza, -pità, f. Log. *deformidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *deformitai*. Birgonza.
turpilòquio, m. Log. *faeddu dishonestu*.
turpitùdine, f. Log. *dishonestade*. Mer. *disonestadi*. Bruttesa de anima et de corpus.
turrìbolo, → turibolo.
turrìto, agg., guarnidu, armadu de turres.
tussilàggine, f. Mer. *tussilaggini*, erba.
tutèla, f. Dial. Com. *tutèla*. Difesa, protezione.
tutelàre, agg. Log. *-àre*. Mer. Sett. *-àri*.
tutelàto, agg. Log. *tutelàdu*. Mer. *-àu*. Difesu.
tutòre, m. Log. *tutore*. Mer. Sett. *tutori*.
tutorìa, f., ufficiu de su tutore. Mer. *tutorìa*.
tuttadùe, Log. *ambos duos*. Mer. *tot'is duus*. Sett. *tuttedui*. Ambos cum pare.
tuttafiàta, avv. Log. *semper*. Mer. Sett. *sempri*.
tuttavìa, avv. Log. *niente de mancu*. Mer. Sett. *nienti de mancu*. Belleggai.
tuttavòlta, → tuttafiata.
tuttìssimo, m., in totu et per totu.
tùtto, m. Log. Mer. *tottu*, *totu*. Sett. *tuttu*. Ogni cosa. Al tutto, *a ogni modu*.
tuttochè, avv. Dial. Com. *totu qui*, *mancari*.
tuttòra, avv. Dial. Com. *ancora*. Semper.
tùtulo, m., zuffu de pilos factu a longu.
tutùtto, superl. Log. Mer. *tottu tottu*. Sett. *tuttu*.

U

u, ultima litera vocale, *u*.
ubbìa, f., paura fundada in su falsu.
ubbidiènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ubbidiènza, f. Dial. Com. *ubbidienzia*.
ubbidìre, v. n. Log. *ubbidire*. Mer. *-ìri*. Sett. *ubbidì*.
ubbiditòre, m. Log. *ubbidiente*. Mer. Sett. *-ènti*.
ubbiòso, agg. Dial. Com. *paurosu*.
ubbriacàrsi, ubriacarsi, v. n. p. Log. *imbreagàresi*. Mer. *imbriagaisì*. Sett. *imbriaggassi*.
ubbriachèzza, f. Log. Mer. *imbreaghera*.
ubbriàco, agg. Dial. Com. *imbreagu*.
ubbriacòne, m. accr. Log. *imbreagone*. Mer. Sett. *imbriagoni*.
uberìfero, agg., qui hat tittas. Fertile.
ubero, m. → poppa. Ubèro, agg. Log. *baju ispanu*.
ubertà, f. Log. *fertilidade*. Mer. *-àdi*.
ubertòso, agg. Log. *fertile*. Mer. Sett. *fertili*.
ubicaziòne, f. Dial. Com. *situ*. Positura.
ubriachèzza, -àco → ubbriachezza, -àco.
udo, m., ispecie de calzamenta. Burzighinu.
ufficiàle, agg. Log. *uffiziale*. Mer. Sett. *-àli*.
ufficiàre, uficiare, uffiziare, v. a. Log. *ufficiare*, *uffiziare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ufficiatòre, m., qui ufficiat.
ufficiatùra, f. Dial. Com. *ufficiadura*.
ufficio, uficio, uffizio, m. Dial. Com. *ufficiu*, *uffiziu*. Occupatione.
ufficiòso, uficiòso, uffizioso, agg., cumpiaghente, dispostu a fagher servissios.
uffiziàle, → ufficiale.
ufo, (a) avv. Log. *de badas*. Mer. *auffu*, *in cantidadi*, *avoglia*. Sett. *avoglia*. Auffu.
uggia, f. Log. Mer. *umbra* de sas arvures. Venir in uggia, *benner in odiu*. Mer. *piccaisì*.
uggiolàre, v. n. Log. *tunciare* de su cane in cadena.
uggiòso, agg., qui dat umbra suspettosa.
ugiòli, m. pl., tra ugiòli e barugiòli, Log. Mer. *tra una cosa et s'atera*.
ugna, unghia, f. Log. *ùngia*, *ungra*. Mer. *ùnga*. Sett. *ugna*.
ugnàre, v. a. Log. *segare a tortu*. Mer. *ungai*.
ugnàta, f. Log. *ungiàda*, *raffiu*. Intaccadura de sa lama de temperinu. Mer. *ungada*.
ugnatùra, f., tagliu obbliquu a forma de ungia.
ugnèllo, m., ispecie de iscarpeddu.
ugnere, ungere, v. a. Log. *unghere*. Mer. *ungiri*. Sett. *ugnì*.
ugnimènto, m. Log. *unghimentu*. Mer. *ungimentu*. Sett. *ugnimentu*.
ugnòne, m. Log. *ungiona*. Ungia manna.
ugola, f. Log. *pupujone*. Mer. *àngula*.
uguagliamènto, m. Log. Mer. *aggualamentu*.
uguagliànza, f. Log. *aggualanzia*. Mer. *ugualianza*, *agualanza*.
ugualàre, v. a. Log. *aggualare*. Sett. *-à*. Mer. *ugualai*, *agualai*, *eguagliai*.
uguàle, agg. Log. *uguàle*. Mer. Sett. *-àli*.
ugualità, f. Log. *aggualanzia*. Mer. *-ualidadi*.
ugualmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
uguànno, in custu annu. In fine.
uh, interj. de dolore, Dial. Com. *uh*, *eh!*
ulcera, f., -ro m., Dial. Com. *ùlzera*, *ùlcera*.
ulceràre, v. a. Log. *ulzerare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Causare un ulzera.
ulceròso, agg. Dial. Com. *ulzerosu*.
ulìgine, f., humore naturale de sa terra.
ulìva, f. Log. Mer. *olìa*. Sett. *alìba*.
uliväggine, f. Log. *ozastru*. Mer. *ollastu*.
ulivàre, v. a. Log., piantare unu terrinu a olia.
ulivàstro, agg., in colore de olia.
ulivèto, m. Log. Mer. *olivariu*. Sett. *alibari*.
ulivìgno, agg., factu de linna de olia.
ulìvo, m. Log. Mer. *olia*. Sett. *aliba* (alb.).

ulna, f., ossu de sos brazzos.
ulteriòre, agg., qui procedit plus innantis.
ulteriormènte, avv. Log. *de plus*. Sett. *di più*. Mer. *ulteriormenti*. Plus innantis.
ultimamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
ultimàno, agg., qui est in ultimu logu. Gullìu.
ultimàre, v. a. Log. *finire*. Mer. *-ìri*. Sett. *-ì*.
ultimaziòne, f. Dial. Com. *finimentu*.
ultimo, agg. Dial. Com. *ultimu*.
ulto, agg. Log. *vindicadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
ultòre, m. Log. *vindicadore*. Mer. *vengativu*.
ultroneamènte, avv. Log. *voluntariamente*. Mer. *-ti*.
ulula, → allocco.
ululàre, v. n. Log. *orulare*. Mer. *urlai*, *zerriai*.
ululàto, m. Log. *òrulu*. Mer. *ùrlu*.
ululo, m. Log. *orulu*. Mer. *zùnchiu forti*.
ulva, f. Mer. *gintilla de aqua*. Erba palustre de sos flumenes.
umanamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
umanàrsi, v. n. p. Log. *incarnaresi*, *faghersi homine*. Mer. *umanaisì*, *faisì omini*. Sett. *incarnassi*.
umanìsta, m. Dial. Com. *umanista*.
umanità, f. Log. *umanidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *umanitai*. Sentimentu humanu.
umàno, agg. Dial. Com. *umanu*. Humanu.
umaziòne, f. Dial. Com. *interru*.
umbellìco, → umbilico.
umbilicàle, agg., de s'imbiligu.
umbilìco, m. Log. *imbìligu*. Mer. *bìddiu*. Sett. *imbilicu*. Gall. *biddìcu*.
umbòne, m., centru rilevadu de s'iscudu.
umbràle, umerale, m. Dial. Com. *velu* de sos sacerdotes quando portant su SS. Mer. *banda*.
umettàre, v. a. coi deriv. Log. *umidare*, *bagnare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bagnare appenas.
umidètto, agg. Log. Mer. *umideddu*.
umidèzza, f. Log. Mer. *umidesa*. Sett. *umitezia*.
umidìccio, agg., unu pagu umidu.
umidìre, v. a. Log. *umidare*. Mer. *umidai*.
umidità, f. Log. *umididade*. Mer. *umididadi*, *umidesa*. Sett. *umiditai*.
umido, agg. Dial. Com. *ùmidu*.
umidòre, m. Log. *umidore*. Mer. *-òri*.
umidòso, -duccio, agg., unu pagu umidu.
umigàre, v. n., diventare isfattu o modde.
umile, agg. Log. *ùmile*, *hùmile*. Mer. Sett. *umili*.
umiliàre, v. a. coi deriv. Log. *umiliare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Abbasciare. Humiliaresi.
umilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
umiltà, f. Log. *umilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tai*.
umoràccio, umorazzo, m. Log. *umore pessimu*.
umòre, m. Log. *umore*. Mer. Sett. *umori*.
umorìsta, m. Dial. Com. *umorista*.
umoròso, agg., de medas umores.
una, avv. Log. *cumpare*. Mer. *impari*, *umpari*.
unanimamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
unànime, agg. Log. *unanime*. Mer. Set *-mi*. De su matepsi sentimentu.
unanimità, f. Log. *unanimidade*. Mer. *-àdi*.
uncinàre, v. a. Log. *unchinare*. Leare cum s'unchinu, furare. Mer. *rapinai*.
uncìno, m. Log. Sett. *unchinu*. Mer. *ganciu*.
uncinùto, → adunco.
unghia, f. Log. *ùngia*. Mer. *ùnga* → ugna.
unghiàta, f. Log. *ràffiu*. Mer. *scarraffiu*, *ungada*. Sett. *graffiu*.
unghiòne, m. Dial. Com. *artigliu*. Franca.
unghiùto, agg., armadu de ungias. Mer. *ungudu*.
ungimènto, m. Log. *unghimentu*. Mer. *ungimentu*.
ungitòre, m. Log. *unghidore*. Mer. *ungidori*.
unguentàre, v. a., ungher cum unguentu.
unguentàrio, m. e agg. → profumario.
unguènto, m. Dial. Com. *unguentu*.
unìbile, agg. Mer. *unibili*. Qui si podet unire.
unibilità, f. Log. *unibilidade*. Mer. *unibilidadi*.
unicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
unicità, f. Log. *singularidade*. Mer. *-àdi*.
unicizzàre, v. n. Log. *esser unicu*. Mer. *faisì unicu*.
unico, agg. Dial. Com. *ùnicu*. Singulare.
unicòrno, m., animale de unu corru.
unificàre, v. a., reduire ad una sola cosa.
uniformàrsi, v. n. p. Log. *uniformaresi*. Mer. *uniformaisì*. Sett. *uniformassi*. Rassegnaresi.
uniforme, agg. Log. *uniforme*. Mer. Sett. *-mi*.
uniformemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
uniformità, f. Log. *uniformidade*. Mer. *-àdi*.
unigènito, m. Dial. Com. *unigenitu*.
unimènto, m. Dial. Com. *unimentu*.
uniòne, f. Log. *unione*. Mer. Sett. *unioni*.
unìparo, agg., qui faghet unu solu vivente.
unìre, v. a. Log. *unire*. Mer. *unìri*. Sett. *unì*.
unisìllabo, agg., de una sola sillaba.
unisonànza, f. Dial. Com. *unisonanzia*.
unìsono, m. Dial. Com. *unìsonu*. Accordu de plus sonos o boghes. De su matepsi sonu.
unità, f. Log. *unidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *unitai*.
unitamènte, avv. Log. *unidamente*. Mer. *-ènti*.
unitìvo, agg., qui hat forza de unire.
unìto, agg. Log. *unidu*. Mer. *unìu*. Sett. *unitu*.
unitòre, m. Log. *unidore*, qui ponet concordia.
univàlvo, -ve, agg., conghiglia de unu solu pezzu. Mer. *porceddana*.
universàle, m. e agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
universalità, f. Log. *universalidade*. Mer. *-àdi*.
universalizzàre, v. a., rendere universale.
universalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
università, f. Log. *universidade*. Mer. *universidadi*. Sett. *universitai*.
univèrso, m. Dial. Com. *universu*. Mundu.
univòco, agg., de su matepsi nomen.
unizzàrsi, v. n. p. Log. *faghersi unu*. Mer. *unizai*.
uno, agg. Dial. Com. *unu*.
unòcolo, agg. Dial. Com. *bajoccu*. Ad un'oju.
unqua, unque, unquemai → giammai.
untàre, → ungere.
unto, m. e agg. Dial. Com. *untu*. Unctu.
untùme, m. Log. *untùme*. Mer. *-umini*. Sett. *-mi*.
untuòso, agg., qui hat de s'unctu.
unzióne, f. Log. *unzione*. Mer. Sett. *unzioni*.
uòmo, m. Log. *homine*. Mer. Sett. *omini*.
uòpo, m. Log. *bisonzu*. Mer. *bisongiu*. Aver d'uopo, Log. *abbisonzare*. Mer. *abbisongiai*.
uovaròlo, m. Mer. *ovarolu*. Vasettu pro s'ou.
uòvo, ovo, m. Log. Mer. Gall. *ou*. Sett. *obu*.

uòvolo, m., ornamentu de architettura.
upupa, f. Log. Mer. *pubusa*.
uragàno, oragano, m. Dial. Com. *tempesta*.
urbanamènte, avv. Log. *civilmente*. Mer. Sett. *-ènti*.
urbanità, f. Log. *civile*. Mer. Sett. *-li*. Zivile.
urèdine, f. Log. *neula*. Mer. *abboamentu*.
uretra, f., su canale de s'orina.
urgènte, agg. Dial. Com. *precisu*, *prezisu*.
urgentemènte, avv. Log. *premurosamente*. Mer. *-ti*.
urgènza, f. Dial. Com. *premura*. Bisonzu grave.
urgere, v. n. difett. → spingere.
urìna, urinario → orina.
urlamènto, m. Log. *orulamentu*. Mer. *zunchiu*.
urlàre, v. n. Log. *orulare*. Mer. *urlai*, *zerriai*.
urlìo, m. Log. Sett. *òrulu de medas*.
urlo, m. Log. *orulu*. Mer. *zerriu*.
urna, f. Dial. Com. *urna*.
urta, f. Dial. Com. *mal'animu*, *contrageniu*. Aver in urta uno, *haerli contrageniu*.
urtàre, v. a. coi deriv. Log. *ispinghere*. Mer. *spingiri*. Sett. *ispignì*. Contraighere.
urto, m. Dial. Com. *ispinta*.
urtòne, m. Dial. Com. *ispinta*.
usànza, f. Dial. Com. *usanzia*, *usanza*.
usàre, v. n. coi deriv. Log. *usare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Praticare, frequentare. Manizare.
usbèrgo, m., corazza, armadura antiga.
usciàle, m. Dial. Com. *antiporta*.
uscière, m. Log. Mer. *custodiu de sa porta*.
uscimènto, m. Log. Mer. *bessida*. Sett. *uscita*.
uscio, m. Log. Mer. *porta*. Sett. *gianna*.
usciòlo, m. Log. *portighedda*. Mer. *-tixedda*.
uscìre, v. n. Log. *bessire*. Mer. *bessìri*. Sett. *uscì*.
uscìta, f. Log. Mer. *bessìda*. Sett. *uscita*.
uscitìccio, agg. e m. → disertore.
uscìto, agg. Log. *bessìdu*. Mer. *bessìu*. Sett. *uscitu*.
usignuòlo, m. Dial. Com. *russignolu*.
usitàto, agg. Log. *usadu a fagher*. Mer. *usau*.
uso, m. Dial. Com. *usu*. Agg. *usadu*, *avvesu*.
usoconsùnto, agg., finidu cum s'usu.
usolàre, v. a., iscultare accùa sos factos anzenos.
usolière, m. Log. *ligagamba*. Mer. *liga*.
ussoricìda, m., bocchidore de sa muzere.
usta, f., rastru qui laxat sa fera passende.
ustiòne, f. Log. *brujamentu*. Mer. *bruxamentu*.
ustolàre, v. n., morrer de su famine, brujare, et si narat propr. de sos canes.
ustòrio, agg., specchio ustorio, *ispiju qui brujat*.
ustrìna, f., logu ue si brujant sos cadaveres.
usuàle, agg. Log. *usuale*. Mer. Sett. *-àli*.
usucapiòne, f., prescriptione de una cosa.
usucapìre, v. a., aquistare per prescriptione.
usucàtto, agg. Dial. Com. *prescrittu*. Prescriptu.
usufruttàre, -fruttuare, v. a. Log. *usufructuare*. Mer. *usufruttuai*. Sett. *-à*.
usufrùtto, m. Log. *usufructu*. Mer. *usufruttu*.
usufruttuàrio, agg. e m. Dial. Com. *-àriu*.
usùra, f. Dial. Com. *usura*. Interesse.
usuràjo, m. Dial. Com. *usureri*, *usuraju*.
usureggiàre, v. n., dare ad usura.
usurière, → usurajo.
usurpàre, v. a. coi deriv. Log. *usurpare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Leare cum forza o ingannu.
utèllo, m. Log. *ozaloru*. Mer. *vasittu de ollu*.
utensìli, m. pl. Dial. Com. *istrumentos*. Aìnas.
uterìno, agg., fratelli uterini, Log. *frades de una bentre*. De una mama, et diversu babbu.
utero, m. Dial. Com. *uteru*.
utile, m. e agg. Log. *ùtile*. Mer. Sett. *ùtili*.
utilità, f. Log. *utilidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *utilitai*.
utilitàre, v. n. p. Log. *approfittare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
utilizzàre, v. n. Log. *utilizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
utilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
utopìa, f. Dial. Com. *cosa immaginaria*. Pianu de unu guvernu ideale.
utre, m. Log. *buza*. Mer. *urdi*.
uva, f. Log. *ua*, *àghina*. Mer. *àxina*. Sett. *uba*.
uveo, uvàceo, agg. Log. *de ua*. Mer. *de axina*.
uvìzzolo, m. Log. Gall. *isporulu*, *zimpina*.
uzzàto, agg. Dial. Com. *largu*. Si narat de corpus unfiadu in mesu, et istrintu in sos oros.
uzzo, m. Log. *larghesa*, unfiadura de sa cuba.
uzzolo, m. Log. *boza*. Mer. Sett. *gana*. Si narat de pizzinnos. De sas bestias quando sunt in calore.

V

v, litera conson. Dial. Com. *vu*.
vacànte, agg. Log. *vacante*. Mer. Sett. *-ànti*.
vacànza, f. Dial. Com. *vacanza*, *vacanzia*.
vacàre, v. n. Log. *vacare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
vacaziòne, f. Dial. Com. *reposu*.
vàcca, f. Log. Mer. *bacca*.
vaccàjo, vaccaro, m., -ra f. Log. *baccarzu*, *-za*. Mer. *baccargiu*, *-gia*. Sett. *baccagliu*.
vacchètta, f. Dial. Com. *vacchetta*. Corzu.
vaccìna, f. Log. *petta ula*. Mer. *pezza de boi*.
vaccinàre, v. a. Log. *vaccinare*, *inferchire sa pigotta*. Mer. *vaccinai*. Sett. *-à*.
vaccinatòre, m. Log. *vaccinadore*. Mer. *-òri*.
vaccinaziòne, f. Log. *inferchidura de pigotta*.
vaccìno, agg. Log. *bàcchinu*. Sost. Dial. Com. *vaccìnu*, pigotta pro inferchire.
vacillàre, v. n. coi deriv. Log. *vacillare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Non esser firmu, delirare.
vacuàre, → evacuare coi deriv.
vacuità, f., mancanzia de materia.
vàcuo, m. Dial. Com. *vacuu*. Agg. Log. *bòidu*. Mer. *isboidu*. Sett. *isboitatu*.
vada, f. Dial. Com. *posta*, de giogadores.
vadimònio, m., promissa de cumparrer in curia.
vàdo, m. Log. *àdu*. Mer. *bau*. Passu de flumen.
vadòso, agg. Log. *adosu*. Mer. *bauosu*.
vàfro, → malizioso, astuto.
vagabondàre, v. n. Log. *vagabundare*. Mer. *-ài*.
vagabondità, f. Log. *vagabundidade*. Mer. *-àdi*.
vagabòndo, agg. Dial. Com. *vagabundu*.
vagamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
vagànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
vagàre, v. n. coi deriv. Log. *vagare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
vagellàre, v. n., vagare cum sa mente.
vagèllo, m., ispecie de labìa de tintores.
vagheggiàre, v. a. Log. *inamorare*. Mer. *fastigiai*. Abbaidare cum piaghere una persona o cosa.
vagheggiatòre, m. Log. *amante*. Mer. Sett. *-ti*.
vagheggiatòre, m. Log. *inamoradittu*.
vagheggìno, m. Log. *inamoradu*, *galanzette*. Mer. *galanti*, *galanzettu*.
vaghèzza, f. Log. *disizu*, *boza*. Mer. Sett. *gana*.
vagimènto, m., piantu de criadura.
vagìna, f. Dial. Com. *bàina*.
vagìre, v. n. Log. *piànghere*. Mer. *prangiri*. Sett. *piagnì*. Su piangher de sas criaduras.
vagìto, m., piantu de sas criaduras in su giogulu.
vàglia, f. Log. *valore*. Mer. Sett. *-òri*. Rezzivu, o iscriptura de pagare. Vaglia.
vagliàre, v. a. Log. *purgare*, *passare in chiliru* trigu o ateru. Mer. *passai in ciuliru*, *purgai*.
vagliatùra, f. Log. *passadura in chiliru*.
vàglio, m. Log. *chiliru de faùle*. Mer. *ciuliru*.
vàgo, agg. Dial. Com. *vagu*. Amante.
vagolàre, v. n. Log. *girandolare*. Andare vaghende.
vainìglia, f. Dial. Com. *vaniglia*, fiore.
vajàno, m., ispecie de ua niedda.
vajàre, v. n. Log. *murinare*, *innieddigare*, de s'olia. Mer. *imbrascai*.
vajezza, f. Log. *innieddigadura*.
vàjo, agg. Log. *mùrinu*, *nieddu*. Si narat de s'olia o ua quando est cocta.
vajolàto, agg., pintirinadu a nieddu. Imbrascau.
vajuòlo, m. Log. *pigotta*, *arzolu*. Mer. *pigotta*. Sett. *vagliolu*.
vajuolòso, agg. Log. Mer. *pigottosu*. Sett. *vajolatu*.
valànga, f., massa de nie qui precipitat.
vàle, m. Dial. Com. *adìu*. Mer. *adiosu*.
valèggio, → valore, forza.
valènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
valentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
valentìa, -lenterìa, f. Dial. Com. *valentìa*.
valentuòmo, m., homine de vaglia, de meritu.
valènza, f. Log. *preju*. Mer. *preziu*. Sett. *prexu*.
valère, → prezzo, valsente.
valère, v. n. Log. *bàlere*. Mer. *baliri*. Sett. *valì*.
valeriàna, f. Dial. Com. *valeriana*, pianta.
valetudinàrio, agg. Log. *malaidonzu*. Mer. *-òngiu*.
valetùdine, f. Log. *salude*. Mer. *saludi*. Sett. *-ti*.
valèvole, agg. Log. *utile*. Mer. *balidori*.
valevolmènte, avv. Log. *utilmente*. Mer. *-ènti*.
valicàre, v. a. n. Log. *giampare*. Mer. *trapassai*.
vàlico, m. Log. *àidu*. Mer. *passaggiu*, *apertura*.
validamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
validàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
validità, f. Log. *valididade*. Mer. *-didàdi*.
vàlido, agg. Dial. Com. *validu*.
valìgia, f. Dial. Com. *valigia*, *baligia*.
valigiàjo, agg. e m., mastru de valigias.
vallàme, f., distanzia tra duas baddes.
vallàre, v. a., fortificare cum muros o fossos.
vallàta, f., totu s'ispaziu de una badde.
vàlle, f. Log. *badde*. Mer. Sett. *valli*, *baddi*.
vallèa, f. Mer. *vallada* → vallata.
vallètta, f., badde minore.
vallètto, m., giovanu servidore. Paggiu.
valligiàno, m., abitante de badde.
vàllo, m. Dial. Com. *fossu*. Muru pro difesa.
vallonàta, f., ispaziu de una badde. Vallada.
vallòso, agg. Mer. *vallosu*. Pienu de baddes.
vallùra, f., situ o logu de sa badde. Vallada.
valmùnica, f. Dial. Com. *monica*. Ua.
valòre, m. Log. *valore*. Mer. Sett. *-òri*.
valorosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
valoròso, agg. Dial. Com. *valorosu*.
valsènte, m. Log. *preju*, *summa*. Mer. *preziu*, *valori*. Sett. *prexu*.

valùta, f., valore in moneda minuda. Valuta.
valutàre, v. a. Log. *istimare*. Sett. *-à*. Mer. *valutai*, *stimai*.
valutazióne, f. Log. Sett. *istima*. Mer. *valutazioni*.
vàlva, f., perra de cocciula. Mer. *perra de fa*.
valvassòro, → vassallo, magnate.
vàlvula, valvola, f. Dial. Com. *valvula*.
vàmpa, f. Log. Sett. *vampa*. Mer. *pampa*.
vampeggiàre, v. n., fagher fiamma, accendere.
vampìro, m. Log. *sùrvile*. Mer. *duendus*. Ispiritos malos inventados dai sa superstizione.
vàmpo, m. → vampa. Menar vampo, *infuriaresi*.
vanaglòria, f. Dial. Com. *vanagloria*.
vanagloriàrsi, v. n. p. Log. *bantaresi*. Mer. *vantaisì*.
vanagloriosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
vanagloriòso, agg. Dial. Com. *vanagloriosu*.
vanamènte, avv. Dial. Com. *in vanu*.
vanàre, vaneare → vaneggiare.
vaneggiamènto, m. Log. *istupidesa*. Mer. *deliriu*.
vaneggiàre, v. n., narrer o fagher cosas de pizzinnos. Log. *deliriare*. Mer. *deliriai*. Sett. *-à*.
vaneggiatòre, m., qui narat cosas insulsas.
vanèggio, m., pezzu de terra a cultura uguale.
vanerèllo, agg. Log. *bantadittu*. Mer. *bantaxeri*.
vanèzza, → vanità.
vànga, f. Log. Sett. *zappu*. Mer. *vanga*, *marra*.
vangajuòla, → gangamo.
vangàre, v. a. Log. *zappare*. Sett. *-à*. Mer. *marrai*. Esalare vapore.
vangàta, f., colpu dadu cum su zappu.
vangatóre, m. Log. *zappadore*. Mer. *-òri*.
vangatùra, f., tempus de sa zappadura.
vangelìsta, m. Dial. Com. *evangelista*.
vangelizzàre, v. n. Log. *evangelizzare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Preigare s'Evangeliu.
vangèlo, m. Log. Mer. *evangeliu*. Sett. *ebagnèliu*.
vangìle, m., isticca de su zappu furisteri pro l'abbattigare cum su pè. Mer. *sticca de vanga*.
vanguàrdia, f., sa parte qui precedit s'armada.
vanìglia, → vainiglia.
vanilòquio, m. Dial. Com. *discursu vanu*.
vanìre, v. n., andare in fumu, non resessire.
vanità, vanitate, vanitade, f. Log. *vanidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *vanitai*.
vanitòso, agg. Dial. Com. *vanu*.
vànni, m. pl., sas puntas, o pinnas de sas alas.
vàno, agg. Dial. Com. *vanu*. Vanagloriosu.
vàno, m. Dial. Com. *ispaziu*, *vacuu*.
vantaggiàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
vantaggiatamènte, avv. Log. *vantaggiadamente*.
vantàggio, m. Dial. Com. *vantaggiu*.
vantaggiosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
vantàre, v. a. coi deriv. Log. *bantare*. Mer. *vantài*. Sett. *-à*. Bantaresi, gloriaresi.
vanterìa, f. Dial. Com. *fanfarronia*.
vànto, m. Log. Mer. *bantu*. Sett. *vantu*.
vànvera, (a) avv. Dial. Com. *accasu*.
vàpido, agg. Log. *isvaporadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
vaporàre, v. a. coi deriv. Log. *isvaporare*. Sett. *-à*. Mer. *svaporai*. Esalare vapore.
vaporaziòne, f. Dial. Com. *isvaporamentu*.
vapòre, m. Log. *vapore*. Mer. Sett. *vapori*.
vaporosità, f. Log. *vaporosidade*. Mer. *-àdi*.
vaporòso, agg. Dial. Com. *vaporosu*. Pienu de vapores.
varàre, v. a., bettare unu vascellu in mare.
varatòjo, m., macchina pro alzare su vascellu.
varcàre, v. a. Log. *passare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Passare unu riu, su mare.
vàrco, m. Dial. Com. *passu*. Apertura.
variàbile, agg. Log. *-àbile*. Mer. *-àbili*.
variàre, v. a. coi deriv. Log. *variare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cambiare, fagher differenzia.
variatamènte, avv. Log. *variadamente*. Mer. *-ti*.
varìce, f. Mer. *varice*. Dilatatione de vena.
varicèlla, f., pustula simile a sa pigotta.
varicòso, agg., qui patit varices.
variegàto, agg. Log. *iscaccadu* → screziato.
varieggiàre, → variare.
varietà, f. Log. *variedade*. Mer. *-adi*. Sett. *-tà*.
varifòrme, agg., qui hat formas varias.
vàrio, agg. Dial. Com. *variu*. Inconstante.
vàro, m. Log. *disuguale*. Mer. Sett. *disuguali*.
varòle, f. pl. Log. Mer. *pigotta*. Sett. *vagliolu*.
varvassòre, varvassoro → valvassoro.
vasàjo, m., qui faghet o bendet fiascos.
vàsca, f. Log. Sett. *balza*. Mer. *vasca*.
vascèllo, m. Dial. Com. *vascellu*.
vàscolo, m., vasu minore, vasettu. Mer. *vasittu*.
vasellàjo, m. Mer. *strexaju* → vasajo.
vasellàme, m., quantidade de vasos de quale si siat materia pro coghina. Mer. *strèxu*.
vasèllo, m., vasu minore. Carradellu.
vaso, m. Dial. Com. *vasu*.
vassallàggio, m. Dial. Com. *vassallaggiu*.
vassàllo, m. Dial. Com. *vassallu*.
vassòjo, m. Dial. Com. *soffatta*.
vastamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
vastità, f. Log. *vastidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tài*.
vàsto, agg. Dial. Com. *vastu*, *estesu*.
vate, m. Dial. Com. *poeta*, *profeta*.
vaticinamènto, m. Dial. Com. *profetizamentu*.
vaticinàre, v. n. Log. *profetizare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
vaticìnio, m. Dial. Com. *vaticiniu*, *profezia*.
vatti con Dio, avv. Log. *bae cum Deus*.
ve, pron. unidu a *lo*, *la*, *le*. Ve lo dico, Log. *bos lu naro*. Mer. *ti ddu nau*. Avv. → ivi.
vècchia, f. Log. *bezza*. Mer. *beccia*. Sett. *veccia*.
vecchiàja, f. Log. *bezzesa*. Mer. *beccesa*.
vecchiàrdo, agg., bezzone, in malu sensu.
vecchierèllo, m. Log. *bezzigheddu*. Sett. *vecciareddu*. Mer. *beccixeddu*.
vecchiètto, m., unu pagu bezzu.
vecchièzza, → vecchiaja.
vècchio, m. Log. *bezzu*. Mer. *bècciu*. Sett. *vecciu*.
vecchióne, m. Log. *bezzone*. Mer. *beccioni*. Sett. *veccioni*.
vecchiòtto, m., un pagu bezzu ma prosperu.
vecchiùme, m. Log. *bezzùmen*. Mer. *becciùmini*. Quantidade de cosas bezzas.
vèccia, f., ispecie de legumen.
vèce, f. Log. *vece*. Mer. Sett. *veci*. Tener le veci, *esser in logu*. In vece, *in cambiu*, *in logu*.
vedènte, veggente, agg., qui bidet.
vedère, m. Dial. Com. *vista*, *mostra*, *pompa*.
vedère, v. a. Log. *bidere*. Mer. *biri*. Sett. *vedè*.
vedètta, veletta, f., sentinella, logu de sa sentinella. Mer. *galitta*.

veditóre, m., qui visitat sas mercanzias.
vèdova, f. Log. Sett. *battìa*. Mer. *viuda*.
vedovànza, f., -àggio, m. Mer. *viudaggiu*.
vedovàre, v. a. Log. *imbattiare*. Mer. *inviudai*. Privare de sa cosa plus rara.
vedovèlla, -vina, f. Log. *battiedda*. Mer. *viudedda*. Battìa giovana.
vedovèllo, m. Log. *battieddu*. Mer. *viudeddu*.
vedovìle, agg., qui appartenit a battia.
vèdovo, m. Log. Sett. *battìu*. Mer. *viudu*.
vedùta, f. Dial. Com. *vista*. Progettu.
vedutamènte, avv., in manera visibile.
vedùto, visto, agg. Log. *bidu*. Mer. Sett. *vistu*.
veemènte, agg. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
veementemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ti*.
veemènza, f. Dial. Com. *veemenzia*.
vegetàbile, agg. Log. *-abile*. Mer. Sett. *-àbili*.
vegetàle, agg. Log. *vegetale*. Mer. Sett. *-àli*.
vegetàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Su vivere o creschere de sas piantas.
vegetatìva, f., potenzia de vegetare.
vegetatìvo, agg. Dial. Com. *vegetativu*.
vegetaziòne, f. Log. *vegetatione*. Mer. *-zioni*.
vègeto, agg. Dial. Com. *sanu*, *prosperu*.
veggènte, agg. e m., qui bidet, profeta.
veggentemènte, avv. Log. *palesemente*.
vègghia, → veglia, vedetta.
vegghiàre, → vegliare.
vèggia, f. Log. *cabenzia de una cuba*. *Carrada*.
vèggio, m., vasu cum fogu pro iscaldire sas manos. Mer. *fogonittu*. Iscaldinu.
veggiòlo, m., ispecie de legumen.
vèglia, f. Log. *bizada*, *bizadura*. Mer. *billada*.
vegliàrdo, agg. e m. Log. *bezzu*. Mer. *becciu*.
vegliàre, v. n. Log. *bizare*. Mer. *billai*. Sett. *viggià*.
vegliatóre, m. Log. *bizadore*. Mer. *billadori*.
veglièvole, agg. Log. *vigilante*. Mer. Sett. *-ànti*.
vèglio, → vecchio.
vegnènte, agg. Log. *benidore*. Qui benit.
veìcolo, m. Dial. Com. *carru*. Canale de su cibu.
vèla, f. Dial. Com. *vela*. Velas de nae.
velàme, m. Log. *velamen*. Mer. *velamini*. Sett. *velami*. Coberta.
velamènto, m. Dial. Com. *velamentu*.
velàre, v. a. Log. *velare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
velàta, f. Log. *velada*. Andada breve de mare.
velatamènte, avv. Log. *veladamente*. Mer. *-ènti*.
velatùra, f., veladura de disignu.
veleggiàre, v. n., andare a vela, fagher vela.
velèggio, m., su andare a vela.
velenàre, → avvelenare.
velèno, m. Dial. Com. *velenu*.
velenosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
velenosità, f. Log. *-nosidade*. Mer. *-àdi*.
velenòso, agg. Dial. Com. *velenosu*.
velerìa, f., logu ue si acconzant sas velas.
velètta, f. Dial. Com. *sentinella* → vedetta.
velettàjo, m., qui faghet o bendet velos.
velettàre, v. a., istare mirende, fagher sentinella.
velificàre, v. a. e n. → veleggiare.
velìna, agg., carta velina, *pabiru fine, biancu*.
vèliti, m. pl., soldados armados ad sa lezera.
velleità, f., voluntade imperfecta.
vellicàre, v. a. Log. *toccare factende su cori cori*. Mer. *tèniri papingiu*.
vèllo, m. Dial. Com. *lana*. Pedde senza tundere.
vellòso, agg. Log. Mer. *pilosu*. Sett. *pelosu*.
vellutàto, agg., tessidu a modu de bullittinu.
vellùto, m. Log. *bullittinu*. Mer. *velludu*.
vèlo, m. Dial. Com. *velu*. Prender il velo, *faghersi monza*. Mer. *pigai su velu*.
velòce, agg. Log. *veloce*. Mer. Sett. *veloci*.
velocemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
velocìfero, m. Dial. Com. *velociferu*. Carrozza.
velocità, f. Log. *velocidade*. Mer. *-àdi*.
velocitàre, v. a., accrescher velocidade.
vèltro, m. Log. *cane lebreriscu*. Mer. *cani de lepuri*. Sett. *cani lebreri*.
vèna, f. Dial. Com. *vena*. Per → avena.
venàle, agg. Log. *venale*. Mer. Sett. *-ali*. De bender. Qui faghet totu pro dinari.
venalità, f. Log. *venalidade*. Mer. *-àdi*.
venàto, agg. Log. *venadu*. Pienu de venas.
venatòrio, m., qui appartenit a cazza.
vendèmmia, f. Dial. Com. *binnenna*.
vendemmiàbile, agg., qui si podet binnennare.
vendemmiàre, v. a. Log. *binnennare*. Mer. *-ài*.
vendemmiatóre, m. Log. *binnennadore*. Mer. *-ri*.
vèndere, v. a. Log. *bèndere*. Mer. *-diri*. Sett. *vendì*.
venderèccio, agg. Log. Mer. *bendirizzu*, de bendere, de prontu ispazzu.
vendètta, f. Log. *vinditta*. Mer. *venganza*.
vendìbile, agg., de bendere.
vendicàre, v. a. coi deriv. Log. *vendicare*, *vindicare*. Mer. *-ài*, *svengai*. Sett. *vindicà*. Fagher vinditta, vindicaresi.
vendùto, agg. Log. *bèndidu*. Mer. *bendiu*. Sett. *vendutu*.
venefìcio, m. Dial. Com. *avvelenamentu*.
venèfico, agg., qui avvelenat.
venèno, → veleno.
veneràre, v. a. coi deriv. Log. *venerare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Rispettare, amare.
venerdì, m. Log. *chenàbura*. Mer. *cenabara*. Sett. *vènnari*.
venèreo, agg., mal venereo, *male franzesu*.
vènia, f. Voc. Lat. → perdono.
veniàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
venìre, v. n. Log. *bènnere*. Mer. *bènniri*. Sett. *venì*.
venitìccio, → avveniticcio.
venòso, agg. Dial. Com. *venosu*. Pienu de venas.
ventàglia, f. Dial. Com. *visiera* de s'elmu.
ventagliàjo, m., qui faghet o bendet ventaglios.
ventàglio, m. Dial. Com. *ventagliu*.
ventàre, -teggiare, v. n. Log. *fagher bentu*.
ventaruòla, → banderuola.
ventàvolo, m. Dial. Com. *tramuntana*.
venterèllo, m. Log. *aeresitta*. Bentigheddu.
vènti, agg. num. Log. Sett. *vinti*. Mer. *binti*.
ventilàbro, m., istrumentu pro bentulare.
ventilàre, v. a. e n. Log. *bentulare*. Mer. *-ài*. Fagher bentu. Fig. *esaminare*, *considerare*.
ventilatóre, m., macchina pro cambiare s'aera.
ventipiòvolo, m., bentu qui faghet piòere.
vènto, m. Dial. Com. *ventu*, *bentu*.
vèntola, f., istrum. qui si attaccat ad su muru pro sustenner candelas. Mer. *lumiera de muru*.

ventolàre, v. a. Log. *isbentulare*. Mer. *sbentulai*.
ventòsa, f. Dial. Com. *bentosa*.
ventosamènte, avv. Log. *vanamente*. Mer. *-ènti*.
ventosàre, v. a. Log. *bentosare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
ventosità, f. Log. *bentosidade*. Mer. *bentosidadi*.
ventòso, agg. Dial. Com. *bentosu*.
ventràja, f. Log. *matta*. Mer. *brenti*. Sett. *panza*.
ventràta, f., colpu dadu a matta.
vèntre, m. Log. *bentre*. Mer. *brènti*. Sett. *panza*.
ventrèsca, f. Log. *mattivuzu*, de sas bestias.
ventrìcolo, m. Dial. Com. *ventriculu*.
ventrìglio, m. Log. Sett. *tattaḷu*. Mer. *brentigliu*.
ventrìloquo, agg. e m., qui faeddat dai sa bentre, et paret qui faeddet in lontanu.
ventùra, f. Dial. Com. *ventura*. Alla ventura, *a casu*. Mer. *a s'avventura*.
venturière, m., qui andat in quirca de fortuna.
venturìna, f., gemma in colore de oro.
ventùro, agg. Dial. Com. *venturu*.
venturòso, agg. Log. *fortunadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
venustà, f. Log. Mer. *bellesa*. Sett. *beddezia*.
venustàre, v. a., render bellu, abbellire.
venùsto, agg. Log. Mer. *bellu*. Sett. *beddu*.
venùta, f. Log. Mer. *bènnida*. Sett. *giunta*.
venùto, agg. Log. *bennidu*. Mer. *bènniu*. Sett. *giuntu*. Arrivadu.
vepràjo, m. Log. *pronizzarzu*. Mer. *tuppa spinosa*.
vèpre, m. Log. *pronizza*. Mer. *prunixedda aresti*.
ver, verso, prep. Log. Mer. *peri*.
veràce, agg. Log. Mer. *verdaderu*.
veracemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
veracità, f. Log. *veracidade*. Mer. *veracidadi*.
veramènte, avv. Log. *veramente*. Mer. Sett. *-ènti*.
verbàle, agg. e m. Log. *verbale*. Mer. Sett. *-li*.
verbalmènte, avv. Log. Mer. *a paraulas*.
verbèna, f., ispecie de pianta. Mer. *verbena*.
verbigràzia, avv. Dial. Com. *verbigrazia*.
vèrbo, m. Dial. Com. *verbu*. Paraula.
verbosità, f., subrabbundanzia de paraulas.
verbòso, agg. Dial. Com. *verbosu*. Ciacciarone.
verdàstro, agg. Log. *birdastru*. Mer. *birdazzu*.
vèrde, agg. Log. *birde*. Mer. *birdi*. Sett. *verdi*.
verdèa, f., ispecie de bide et de ua.
verdeggiànte, agg., qui est in colore birde.
verdeggiàre, v. n. Log. *esser birde*.
verdemàre, m., colore simile ad su mare.
verderàme, m. Log. *birderamen*. Mer. *birdarramini*. Sett. *verdiramu*.
verderògnolo, agg. Mer. *birdigànciu*, *birdanciu*. De colore birde iscoloridu.
verdètto, m., colore birde de pintores.
verdèzza, f. Log. Mer. *birdesa*.
verdìccio, verdigno, agg. Log. *unu pagu birde*.
verdògnolo, agg. Log. *birde pallidu*.
verdòne, m. Log. Sett. *birdaloru*, *birdarolu*. Mer. *verdarolu*, puzone.
verducàto, agg., tagliante, acutu a 4 attas.
verdùco, m., lama de ispada a 4 attas.
verdùme, m. Log. *birdumen*. Mer. *birdumini*. Sa parte birde de sas piantas.
verdùra, f. Log. Mer. *birdura*. Sett. *verdura*.
verecòndia, f. Log. *suggezione*. Mer. Sett. *-òni*.
verecòndo, agg. Log. *birgonzosu*. Mer. *brigungiosu*.
vèrga, f. Log. Sett. *bèrtiga*. Mer. *pèrtia*.
vergàre, v. a. Log. *rigare*. *Iscriere*. Mer. *scriri*.
vergàto, m., factu a rigas. Iscriptu.
vergèllo, m., ue si ponent sas bertighittas.
vergheggiàre, v. a., iscuder cum bertigas.
verghettàto, agg., cobertu de rigas.
verginàle, agg. Log. *virginale*. Mer. Sett. *-àli*.
vèrgine, agg. e f. Log. *virgine*. Mer. *virgini*. Sett. *vèglini*. Puru, sinceru.
verginèlla, -nello, m. Log. Mer. *virginedda*.
vergìneo, agg. Dial. Com. *virgineu*.
verginità, f. Log. *virginidade*. Mer. *-àdi*. Sett. *veglinitai*.
vergògna, f. Log. *birgonza*. Mer. *brigungia*. Sett. *valgogna*.
vergognàre, v. a. Log. *birgonzare*. Mer. *brigungiài*. Sett. *valgugnà*.
vergognevolmènte, avv., cum birgonza.
vergognòsa, f., ispecie de pianta qui toccada ritirat sas fozas. Si narat puru *sensitiva*.
vergognosamènte, avv. Log. *birgonzosamente*. Mer. *brigungiosamente*. Sett. *valgognosamenti*.
vergognòso, agg. Log. *birgonzosu*. Mer. *brigungiosu*. Sett. *valgugnosu*.
vèrgola, f. Log. *bertighitta*. Mer. *pertiedda*.
vergolàre, v. a., signare cum virgulas.
vergòne, m. Sett. *arbureddu*, pro ponner sas bertighittas de biscu.
veridicamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
verìdico, agg. Dial. Com. *veridicu*. Verdaderu.
verificàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Cunfrontare.
verìgola, → trivella, succhio.
verisimiglianza, f. Log. *similànzia*. Mer. *simbillanzia*.
verisìmile, agg. Log. *verisìmile*. Mer. Sett. *-ili*.
verisimilitùdine, → verisimiglianza.
verisimilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
verità, f. Log. *beridade*, *veridade*. Mer. *beridadi*. Sett. *veritai*.
veritieramènte, avv., cum veridade.
veritière, -ro, m. Dial. Com. *sinceru*, *sinzeru*.
vèrla, velia, f., ispezie de puzone.
vèrme, vermo, m. Log. *berme*. Mer. *bremi*. Sett. *belmu*. Gall. *ghialmu*.
vermicciuòlo, -icello, m. Log. *bermigheddu*.
vermicellàjo, m. Log. *findeaju*. Mer. *fianderi*. Sett. *findeaggiu*.
vermicèlli, m. pl. Log. *maccarrones de padre*. Mer. *findeus*. Sett. *maccarroni di frati*.
vermicolòso, agg., pienu de bermes.
vermìglia, f., pedra pretiosa, rubinu.
vermigliàre, v. a., tinghere a ruju, a vermigliu.
vermìglio, m. Dial. Com. *vermigliu*. Colore ruju.
vèrmine, → verme.
verminòso, agg. Log. *bermigadu*. Mer. *bremigosu*.
vernàccia, f. Dial. Com. *varnaccia*. Ua et binu.
vernàcolo, m., limbazu de su logu.
vernàle, agg., de s'ierru, beranu.
vernàre, v. n., passare s'ierru, faghersi ierru.
vernàta, f. Log. *ierrada*. Tempus de s'ierru.
vernerèccio, agg., qui benit de s'ierru.
vernicàre, -niciare, v. a. Log. *verniciare*. Mer. *vernissai*. Sett. *branizà*, *dà la branizi*.

vernìce, f. Log. *vernice*. Mer. *vernissu*. Sett. *barnizi*.
vèrno, m. Log. Mer. *ierru*. Sett. *inverru*.
vèro, m. e agg. Log. Mer. *beru*. Sett. *veru*.
veròne, m. Log. *passizu*. Mer. *curridoriu*.
verrìna, f. Log. Sett. *berrina*. Mer. *barrina*.
verrinàre, v. a. Log. *berrinare*. Mer. *barrinai*.
vèrro, m. Log. *berre*. Sett. *berri*. Mer. *erri*.
verròcchio, m., suppressa pro olia.
verrùca, f. Dial. Com. *porru*. Gall. *varrùcula*.
verrucària, f., herba pro nd'andare sos porros.
versamènto, m. Log. *isvagantamentu*. Mer. Sett. *versamentu*. Versamentu.
versàre, v. a. Log. *isvagantare*, *bettare*. Mer. *versai*. Sett. *gettà*. Cambiare. Travasare.
versàtile, agg., qui si podet pijare.
versàto, agg. Dial. Com. *praticu*.
verseggiàre, v. n. coi deriv. Log. *verseggiare*. Mer. *-ài*. Fagher versos. Ammutare.
versètto, m. Dial. Com. *versettu*, *versiculu*.
versicoloràto, agg., de varios colores.
versièra, → diavolo, strega.
versificàre, v. n., cumponner versos.
versiòne, f. Log. *versione*. Mer. Sett. *versioni*.
versipèlle, agg. Dial. Com. *astutu*.
verso, m. Dial. Com. *versu*.
vèrso, prep. Log. Mer. *per*, *peri*. Sett. *par*.
versùto, → astuto, malizioso.
versùzia, f. Dial. Com. *astuzia*.
vèrtebra, f. Log. *filu de s'ischina*.
vertebràto, agg., qui hat ossu in s'ischina.
vertènte, com. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*. Anno vertente, *annu currente*.
vèrtere, → ravvolgere.
verticàle, agg. Log. *verticale*. Mer. Sett. *-ali*.
verticalmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
vertùcchi, m. pl., ballas a modu de ruèddulas.
vèrtice, m. Dial. Com. *punta*. Cuccuru.
vertìgine, f. Log. *vertigine*. Mer. *vertigini*, *furrius de conca* → capogiro.
verùno, agg. Log. *nessunu*, *nemos*. Mer. Gall. *nisciunu*. Sett. *niunu*.
verzicàre, v. n., principiare ad esser birde.
verzière, m. Mer. *frageri*, *vargeri*. Giardinu o logu de piantas birdes.
verzùme, m., sa parte birde de sas piantas.
verzùra, f., birdura de sos campos.
vèscia, f. Log. *fodde*. Tròddiu a sulu.
vesciàja, vesciòna, f. Mer. *crastula*. Femina qui narat totu su qui intendet.
vescìca, f. Log. *buscìca*. Mer. *vessica*.
vescicatòrio, m. Log. *buscicante*. Mer. *viscicanti*. Sett. *buscicanti*.
vescichètta, f. Log. *buscichedda*. Mer. *bucciuchedda*. Sett. *bisciccaredda*.
vescicòso, agg., pienu de buscicas.
vescovàdo, m. Log. *piscamadu*. Mer. *obispau*.
vescovìle, agg. Log. *piscamale*. Mer. *obispali*.
vèscovo, m. Log. *piscamu*, *munsegnore*. Mer. *obispu*, *munsignori*. Sett. *vèscamu*.
vèspa, f. Log. *espe*. Mer. *espi*. Sett. *vespa*.
vespàjo, vespeto, m. Log. *nidu de espes*.
vespertìno, agg. Dial. Com. *vespertinu*.
vespistrèllo, → pipistrello.
vespòne, m., espe mannu. Isperanza.
vèspro, -pero, m. Log. *pèsperu*. Mer. *vìspera*. Sett. *vespru*.
vessàre, v. a. coi deriv. Log. *vessare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Opprimere, infadare.
vessìllo, m. Dial. Com. *vessillu*. Bandela.
vèsta, veste, f. Log. *beste*. Mer. *bistìri*. Sett. *vèsti*. Bestire, àbidu, ispoglia.
vestiàrio, m., logu ue si ponent sas ispoglias.
vestìbolo, -bulo, m. Dial. Com. *vestibulu*.
vestìgia, f. pl., -gios, avanzos de antighidade.
vestìgio, m. Dial. Com. *vestigiu*. Signale.
vestìre, v. a. Log. *bestire*. Mer. *-ìri*. Sett. *vestì*.
vestìto, m. Log. *bestire*. Mer. *-ìri*. Sett. *vestiri*.
vestiziòne, f., professione de monza.
veteràno, m., soldadu bezzu. Mer. *veteranu*.
veterinària, f., arte de sas maladias de bestias.
veterìno, agg., de animale de soma.
vetràja, f., fabbrica de bidru.
vetràjo, m. Log. *bidraju*. Mer. *birdieri*.
vetràme, m., mercanzia de bidros. Mer. *birdalla*.
vetràta, f. Log. *bidriera*. Mer. *birdiera*.
vetrièra, f. Log. *bidriera* → vetrata.
vetrificàre, v. a., diventare bidru.
vetrìna, → vetrata, invetriata.
vetrìno, agg. Log. *bìdrinu*. Ferro vetrino. Mer. *ferru zaccadinu*.
vetriòlo, -uòlo, m. Log. *bidriolu*. Mer. *vitriolu*.
vètro, m. Log. *bidru*. Mer. *birdi*. Sett. *vetru*.
vètta, f. Dial. Com. *punta*. Cuccuru.
vètte, m. Log. Sett. *palu*. Mer. *prapàli*.
vettigàle, → dazio, tributo.
vettòne, → pollone.
vettovàglia, f. Dial. Com. *provvista*. Su qui est necessariu pro un'esercitu. Mer. *vittuaglia*.
vettovaglìare, v. a., provvidire de vettovaglias.
vettovaglière, → vivandiere.
vettùra, f. Dial. Com. *vettura*, *carrozza*.
vetturàle, m. Dial. Com. *carrozzeri*.
vettureggiàre, v. a. e n., andare in carrozza.
vetturìno, m. Dial. Com. *carrozzeri*.
vetustà, f. Log. *antighidade*. Mer. *antighidadi*.
vetùsto, agg. Dial. Com. *antigu*. Bedustu.
vezzatamènte, avv. Log. *graziosamente*. Mer. *-ti*.
vezzeggiamènto, m. Dial. Com. *lusinga*, *carignu*.
vezzeggiàre, v. a. e n. Log. *carignare*. Mer. *lusingai*.
vezzeggiatìvo, agg. Log. *carignosu*.
vèzzo, m. Log. *carìssia*, *carignu*. Mer. *carizia*, *denghi*. Giogu. Collana, abbellimentu.
vezzosamènte, avv. Log. *graziosamente*. Mer. *-ti*.
vezzòso, agg. Dial. Com. *graziosu*, *caru*.
vi, pron. pers. Log. *bos*. Mer. *osi*. Sett. *vi*.
via, f. Dial. Com. *via*, *caminu*. Avv. Log. *olà*, *bessi*. Partic. riemp., andar via, *andaresique*.
viaggiàre, v. n. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher viaggiu. Girare.
viàggio, m. Dial. Com. *viaggiu*. Biazu.
viàle, m. Log. *viale*, *caminera de arvures*.
viandànte, m. Log. *biazante*. Mer. *viaggianti*.
viarèccio, agg., de poder giugher in viaggiu.
viàtico, m. Dial. Com. *viaticu*. Comunione.
viatòre, m. Log. *passizeri*. Mer. Sett. *passiggeri*.

vibràre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ispingher, iscudere, mandare cum forza.
vicariàto, m. Log. *vicariadu*. Mer. *-àu*. Sett. *-àtu*.
vicàrio, m. Dial. Com. *vicariu*.
vìce, f. Dial. Com. *vice*. Qui si ponet a nomen de impleados qui faghent sas veces.
viceammiràglio, m. Dial. Com. *viceammiragliu*.
vicecàso, → segnacaso.
vicecuràto, m. Dial. Com. *viceparrocu*.
vicegerènte, agg. e m., qui operat pro ateru.
vicènda, f. Dial. Com. *vicenda*, *vizenda*.
vicendèvole, agg. Dial. Com. *reciprocu*.
vicendevolmènte, avv. Dial. Com. *a vicenda*.
vicerè, m. Log. *visuderè*. Mer. *visurei*. Sett. *visu di Rè*.
vicerettòre, m. Log. *vicerectore*. Mer. Sett. *vicerettori*.
vicevèrsa, avv. Dial. Com. *viceversa*. Ad s'oppostu.
vicinàle, agg. Log. *bighinu*. Mer. *bixinu*.
vicinamènte, avv. Log. *affacca*. Mer. *accanta*.
vicinànza, f. Dial. Com. *vicinanza*, *vicinanzia*.
vicinàre, v. n. Log. *accurziare*. Mer. *bixinai*.
vicinàto, m. Log. *bighinadu*. Mer. *bixinau*. Sett. *vizinatu*. Adprobe.
vicinità, f., paga distanzia.
vicìno, agg. e m. Log. *bighinu*. Mer. *bixinu*. Sett. *vizinu*. Pagu distante. Avv. Log. Sett. *affacca*. Mer. *accanta*. Gall. *vicinu*.
vicissitùdine, f. Log. Mer. *cambiamentu*.
vìco, vìcolo, m. Log. *uturinu*. Mer. Sett. *istrinta*.
viduàto, agg. Log. *imbattiadu* → vedovato.
vie, avv. Log. Mer. *meda*. Sett. *assai*. Vie più, Log. Mer. *meda plus*. Sett. *più assai*.
vietàre, v. a. coi deriv. Log. *proibire*. Mer. *-ìri*. Sett. *proibì*. Impedire.
vièto, agg. Log. *imbezzadu*. Mer. *imbecciau*. Sett. *invecciatu*. Ranzigu, tusconosu. Mer. *arràncidu*.
vietùme, m., roba bezza, tosconosa.
vievìa, avv. Log. Mer. *de sighidu*. Subitu.
vigècuplo, agg., vinti boltas de plus.
vìgere, v. n., esser in vigore, durare. Mer. *vìgiri*.
vigèsimo, agg. Dial. Com. *vigesimu*, *ventesimu*.
vigilànza, f. Dial. Com. *vigilanzia*.
vigilàre, v. n. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Bizare, dare attenzione.
vìgile, agg. Log. *vigilante*. Mer. Sett. *vigilanti*.
vigìlia, f. Dial. Com. *vigilia*.
vigliaccamènte, avv., cum vilesa, paga forza.
vigliaccherìa, f. Log. Mer. *vilesa*. Sett. *vilezia*.
vigliàcco, agg. Log. *vile*. Mer. Sett. *vili*. De pagu animu. Gall. *bigliaccu*.
vigliàre, v. a., arregoglier sa mundaza.
vigliètto, → biglietto.
vigliuòlo, m., ispigas separadas dai su trigu pustis triuladu. Restuju.
vigna, f. Log. *binza*. Mer. *bingia*. Sett. *vigna*.
vignajuòlo, m. Log. *binzateri*. Mer. *bingiateri*. Sett. *vignateri*.
vignàre, v. a., reduire a binza.
vignèto, m., logu piantadu a binza.
vignuòlo, → viticcio.
vigògna, f., animale dai su pilu de su quale si faghent sos sumbreris.
vigoràre, -ìre, v. a. Log. *invigorire*. Mer. *-ìri*.
vigòre, m. Log. *vigore*. Mer. Sett. *-òri*.
vigoreggiàre, v. a., ponner vigore, ponner animu.
vigorìa, f. Dial. Com. *vigoria*. Vigore.
vigorosità, f. Log. *vigorosidade*. Mer. *-àdi*.
vigoròso, agg. Dial. Com. *vigorosu*.
vìle, agg. Log. *vile*. Mer. Sett. *vili*.
vilèzza, f. Log. Mer. *vilesa*. Sett. *vilezia*.
vilificàre, v. a. e n., fagher vile, humiliaresi.
vilipèndere, v. a. Log. *dispretiare*. Mer. *-eziai*.
vilipèndio, m. Dial. Com. *vilipendiu*, *disprèziu*.
vilipendiòso, agg. Log. *dispreziante*. Mer. *-ànti*.
vilipensiòne, f. Dial. Com. *dispreziu*. Vituperiu.
vilipensòre, m. e agg. Log. *dispreziadore*. Mer. Sett. *dispreziadori*.
vilipèso, agg. Log. *vilipesu*, *vituperadu*. Mer. *dispreziau*. Sett. *-àtu*. Azzantaradu.
vìlla, f., -aggio, m. Dial. Com. *bidda*.
villanamènte, avv. Log. *rusticamente*. Mer. *-ti*.
villaneggiàre, v. a. Log. *ingiuriare*. Mer. *-ài*.
villanèlla, → contadinella, forosetta.
villanèllo, m. Log. *massajeddu*. Villaneddu.
villanescamènte, avv. Log. *rusticamente*. Mer. *-ti*.
villanìa, f. Dial. Com. *vituperiu*.
villàno, agg. Dial. Com. *rusticu*.
villàno, m. Dial. Com. *massaju*. Mer. Sett. *villanu*. Biddaju.
villanzòne, m., biddaju rusticone.
villaràccio, -erèccio, agg., qui appartenit a campagna. De bidda.
villeggiàre, v. n. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
villeggiatùra, f. Dial. Com. *villaggiatura*.
vìllico, m. Log. Mer. *biddaju*. Sett. *sardu*.
villòso, agg. Log. Mer. *pilosu*. Sett. *pelosu*.
vilmènte, avv. Log. *vilemente*. Mer. *vilmenti*.
viltà, viltade, f. Log. Mer. *vilesa*. Sett. *vilezia*.
vilùppo, m. Log. Sett. *nodu*, *imbrogliu*. Mer. *nuu*.
viluppòso, agg., pienu de nodos (de su filu).
vimàrsi, v. n. p. Log. *ligare*, *uniresi*. Mer. *trogaisì*.
vìme, vimine, m. Log. *ligamen*. Bertiga.
vinàccia, f. Log. *binatta*. Mer. Sett. *binazza*.
vinacciuòlo, m. Log. *ranu de ua*. Mer. *granu*.
vinàjo, m., bendidore de binu.
vinàto, agg., de colore de binu.
vinattière, m., bendidore de binos.
vincàja, f., vincheto m., logu de fruas, bertigas.
vincapervìnca, f. Dial. Com. *proninca*.
vincàstro, m., bacchetta, bertiga, bastone.
vìncere, v. a. Log. *superare*, *bìnchere*. Mer. *binciri*. Sett. *vinzì*.
vìncido, agg. Log. *isfattu*, *ammuffadu*. Mer. *-au*.
vincìglio, m., bertigas de presorzu.
vincimènto, m. Log. *binchimentu*. Mer. *bincimentu*.
vìncita, f. Log. *bìnchida*. Mer. *bìncida*.
vincitòre, m. Log. *binchidore*. Mer. *bincidori*.
vìnco, bertiga de salighe pro fagher coinzolos.
vincolàre, v. a. Log. *vinculare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
vìncolo, m. Dial. Com. *vinculu*. Ligamen.
vìndice, agg. Log. *vindicadore*. Mer. *-òri*.
vinèllo, m. Log. *abbadu*. Mer. *piricciolu*.
vinìfero, agg., qui produit binu.
vìno, m. Log. Mer. *binu*. Sett. *vinu*.
vinolènto, agg. Log. *imbreagone*. Mer. *-òni*.

vinolènza, f., eccessu in su biere.
vinosità, f. Log. *imbreagumen*. Mer. *imbriagumini*.
vinòso, agg. Log. Sett. *muffosu*. Mer. *binosu*.
vìnto, agg. Log. *bìnchidu*. Mer. *bintu*, *bìnciu*. Sett. *vinzìtu*. Superadu.
vinzàglio, → guinzaglio.
viòla, f. Log. Sett. *bascu*. Mer. *viola*, fiore.
violàceo, agg., in colore de viola, violaceu.
violàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Trasgredire, disubbidire.
violentàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Forzare, ispinghere.
violentemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
violènza, f. Dial. Com. *violenzia*.
violètta, f. Dial. Com. *violetta*, fiore.
violètto, agg. Dial. Com. *violettu*, de colore viola.
violìna, → borbottamento.
violinìsta, agg. e m., qui sonat su violinu.
violìno, m. Dial. Com. *violinu*.
violoncèllo, m. Mer. *violoncellu*. Istrum. music.
violòne, m. Log. *-òne*. Mer. Sett. *-òni*. Strum.
viòttola, f. Log. *pitteracca*. Mer. *andaledda*.
viòttolo, m. Log. *uturinu*. Sett. *istrinta*. Mer. *viottulu*, *mori*, *strinta*.
vìpera, f. Dial. Com. *pibera*.
vipèreo, agg. Dial. Com. *vipereu*, *velenosu*.
viràgine, f., femina de coraggiu.
virare, v. a., fagher girare sa nae o barca.
virginàle, agg. Log. *virginale*. Mer. *-àli*.
vìrgola, f. Dial. Com. *virgula*.
virgolàre, v. a., ponner sas virgulas.
virgùlto, m. Log. *pianta*, *puzone*. Mer. *pilloni*.
viridàrio, m. Voc. Lat. → giardino.
vìride, → verde.
virìle, agg., de homine. Fig. *coraggiosu*.
virilità, f. Log. *juventura*. Mer. *virilidadi*.
virilmènte, avv. Log. *coraggiosamente*. Mer. *-ti*.
virtù, f. Log. *virtude*. Mer. *-ùdi*. Sett. *virtù*.
virtualmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
virtuòso, agg. Dial. Com. *virtuosu*.
virulènto, agg. Dial. Com. *velenosu*.
virulènza, f. Log. *umore velenosu*. Fele.
visàccio, m. Log. *cara mala*. Mer. *facci mala*.
vìscera, f., viscere pl. Log. *intragnas*. Mer. *visceras*. Sett. *intragni*.
visceràre, → sviscerare.
vischio, visco, m. Dial. Com. *viscu*, *biscu*.
vischiòso, agg. Dial. Com. *viscosu*, *biscosu*.
visciditàà, f. Log. *viscosidade*. Mer. *viscosidadi*.
vìscido, agg. Log. *bischidu*. Mer. *viscoseddu*.
viscidùme, m. Log. *bischidumen*.
vìsciola, f. Mer. *ghinda*. Ispecie de cariasa.
viscònte, m., -tèssa, f. Dial. Com. *visconte*, *viscontessa*. Viscontissa.
viscosità, f. Log. *viscosidade*. Mer. *viscosidadi*.
viscòso, agg. Log. *attaccadittu*. Mer. *appiccigosu*.
visìbile, agg. Log. *-ìbile*. Mer. Sett. *-ìbili*.
visibìlio, m., andare in visibilio, *andare in estasi pro allegria o maraviglia*.
visibilità, f. Log. *-lidade*. Mer. *-àdi*.
visibilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ti*.
visièra, f. Dial. Com. *visiera*.
visionàrio, agg. Dial. Com. *visionariu*.
visiòne, f. Log. *visione*. Mer. Sett. *-òni*.
vìsita, f. Dial. Com. *visita*. Mer. *avvisita*.
visitàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Fagher visita, imbisitare.
visivamènte, avv., per mesu de sa vista.
visìvo, agg., qui hat potentia de bidere.
vìso, m. Log. Sett. *faccia*. Mer. *facci*. Cara.
visòrio, agg., qui appartenit ad sa vista.
vispèzza, f. Dial. Com. *spiritu*, *ispiritu*.
vispistrèllo, → pipistrello.
vìspo, agg. Log. *vivace*. Mer. Sett. *vivaci*.
vìsso, vissuto, agg. Log. *bìvidu*. Mer. *bìviu*. Sett. *vissutu*.
vìsta, f. Dial. Com. *vista*.
visto, agg. Log. *bìdu*. Mer. *bistu*. Sett. *vistu*.
vistosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
vistosità, f. Mer. *vistosidadi*. Bella apparenzia.
vistòso, agg. Dial. Com. *vistosu*.
visuàle, agg. Log. *visuale*. Mer. Sett. *-àli*.
visualmènte, avv., per mesu de sa vista.
vìta, f. Log. Mer. *vida*. Sett. *vita*.
vitàlba, f. Log. *bide areste*. Mer. *auzzàra*.
vitàle, agg. Log. *vitale*. Mer. Sett. *vitali*.
vitalità, f. Log. *vitalidade*. Mer. *vitalidadi*.
vitalìzio, m. Dial. Com. *vitaliziu*.
vitalmènte, avv., cum vitalidade.
vitàme, m., logu o multitudine de bides.
vitàre, → evitare.
vitàto, agg., pienu de bides.
vìte, f. Log. *bide*. Sett. *viti*. Mer. *sarmentu*.
vitèlla, f. Log. *bitella*. Mer. *vitella*. Sett. *-èdda*.
vitellìno, m. Log. *biju*. Mer. *vitelleddu*.
vitèllo, m. Log. *bitellu*. Mer. *vitellu*. Sett. *-èddu*.
vitìccio, m. Log. *lorighitta de sa bide*. Mer. *inzillu*. Candelotto a duos brazzos.
vitìgno, m. Log. *bidighinzu*.
vìtreo, agg. Dial. Com. *vitreu*. De bidru.
vitrificàrsi, v. n. p., reduiresi ad istadu de bidru.
vitriòlo, m. Log. *bidriolu*. Mer. *birdiolu*.
vìttima, f. Dial. Com. *vittima*, *victima*.
vittimàre, v. a., offerire victimas.
vìtto, m. Dial. Com. *sustentamentu*, *alimentu*.
vittòria, f. Dial. Com. *vittoria*, *victoria*.
vittoriàre, v. a., ottenner victoria.
vittoriosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
vittoriòso, agg. Dial. Com. *vittoriosu*.
vittuàglia, → vettovaglia.
vittuàle, agg., de alimentu.
vittuària, f. Dial. Com. *alimentu*.
vituperàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Ingiuriare, infamare.
vitupèrio, vitupero, m. Dial. Com. *vituperiu*.
vituperosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
vituperòso, agg. Log. *vituperadu*. Mer. *-àu*.
viùzzolo, m. Dial. Com. *caminu*, *semida*.
vìva, m. Dial. Com. *vivat*, *bivat*, et vivat.
vivacchiàre, v. n. Log. *campizare*. Mer. *campillai*. Viver ad sa mezus. Tirare sa vida.
vivàce, agg. Log. *vivace*. Mer. Sett. *vivaci*.
vivacemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
vivacità, f. Log. *vivacidade*. Mer. *vivacidadi*.
vivàgno, m. Log. *zimusa*. Mer. *voraviva*.

vivàjo, m., cunserva o balza de pische.
vivamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
vivànda, f. Log. *bivanda*. Mer. *fianda*.
vivandàre, v. n., mandigare bivandas meda.
vivandière, m. Log. *bivanderi*. Mer. *vivanderi*. Su qui faghet su mandigu ad sos soldados.
vivènte, agg. Log. *vivente*. Mer. Sett. *-ènti*.
vìvere, m. Log. *bìvida*. Mer. *bìviri*. Sett. *vìvita*.
vìvere, v. n. Log. *vivere*, *bìvere*. Mer. *bìviri*. Sett. *vibì*.
vivèzza, f. Log. Mer. *vivesa*. Efficacia.
vìvido, agg. Dial. Com. *vigorosu*.
vivificàre, v. a. coi deriv. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Dare vida, mantenner sa vida.
vivìfico, agg. Dial. Com. *vivìficu*. Qui dat vida.
vivìparo, agg. Dial. Com. *viviparu*. De sos animales qui si produint cum ispecies bias → oviparo.
vìvo, m. e agg. Log. Mer. *vivu*, *biu*. Sett. *vibu*.
vìvole, f. pl., male qui benit ad sos caddos unfiendesi sas randulas de su tuju.
vivùto, agg. Log. *bividu*. Mer. *biviu*. Sett. *vibitu*.
vizièare, v. a. coi deriv. Log. *invissiare*. Mer. *avviziai*. Sett. *invizià*.
vìzio, m. Log. *vitiu*. Mer. Sett. *viziu*.
viziosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
viziòso, agg. Log. *vitiosu*. Mer. Sett. *viziosu*.
vìzzo, agg. Log. *allizadu*. Mer. *siccàu*, *appassiu*.
vocabolàrio, m. Dial. Com. *vocabulariu*.
vocabolarìsta, m., compiladore de vocabulariu.
vocàbolo, m. Dial. Com. *vocabolu*, *vocabulu*.
vocàle, agg. Log. *-àle*. Mer. Sett. *-àli*.
vocalizzàre, v. n., usare vocales.
vocalmènte, avv., cum proferire paraulas.
vocatìvo, m. Dial. Com. *vocativu*.
vocaziòne, f. Log. *vocatione*. Mer. Sett. *-azioni*.
vòce, f. Log. *boghe*. Mer. *boxi*. Sett. *bozi*. Vocabulu, sonu. Fama.
vociàccia, f. Mer. *boxàzza*. Boghe alta.
vociferàre, v. n. Log. *narrer*. Mer. *bessiri sa boxi*.
vociòne, m. Mer. *boxona*. Boghe alta, manna.
vòga, f. Log. Mer. *remada*. Sett. *-àta*. Fig. *impetu*. Esser in voga, *esser in usu*.
vogàre, v. n. Log. *remare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
vogàta, f. Log. Mer. *remada*. Sett. *remata*.
vogatòre, m. Log. *remadore*. Mer. Sett. *-òri*.
vòglia, f. Log. *boza*. Mer. Sett. *gana*. Disizu.
vogliènza, → volontà.
vogliòso, agg. Log. *disizosu*. Mer. *disigiosu*.
vogliùzza, f. Log. *ganighedda*. Mer. *disigeddu*.
volàre, v. n. coi deriv. Log. *bolare*. Mer. *bolai*. Sett. *volà*.
volàtica, f. Log. *boladiga*. Mer. *zerra*.
volàtile, m., nomen genericu a totu sos animales qui bolant. Agg. qui isvaporat.
volatilizzàre, v. a., reduire a istadu de fluidesa. Isvaporare per mesu de su fogu.
volàto, m. Log. *bolu*. Mer. *bolidu*. Sett. *volu*.
voleggiàre, v. n., andare bolende.
volère, m. Log. *voluntade*. Mer. *voluntàdi*. Sett. *voluntai*. Appitittu.
volère, v. a. Log. *querrer*, *cherrer*. Mer. *bolliri*. Sett. *volè*. Ordinare, disizare.
volgàre, m. Log. *limba materna*. Mer. *vulgari*. Agg. *comune*. Uomo volgare, *homine legu*.
volgarizzàre, -gareggiare, v. a., traduire da una limba in sa propria qui si faeddat.
volgarmènte, avv. Log. *comunemente*. Mer. *-ènti*.
volgènte, agg., qui curret, faeddende de mese.
vòlgere, v. a. Log. *furriare*. Mer. *-ài*. Sett. *girà*. Inclinare, boltulare, pijare.
volgìbile, agg., qui si podet boltulare.
volgimènto, m. Log. *boltulamentu*. Mer. *furriamentu*. Sett. *giramentu*.
vòlgo, m. Log. *vulgu*. Mer. *vulgu*, *gentalla*.
vòlgolo, m. Log. *imboligu*. Mer. *imboddicamini*.
volitàre, v. n. Log. *bolazzare* → svolazzare.
vòlo, m. Log. Mer. *bòlidu*. Sett. *volu*. Bolu.
volontà, f. Log. *voluntade*. Mer. *-àdi*. Sett. *-tai*.
volontariamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
volonteròso, agg. Dial. Com. *voluntariosu*.
volontière, volentièri, avv. Log. *cum piaghère*. Mer. *cun praxeri*. Sett. *cum piazeri*.
volpàja, f. Log. *tana de mazzone*. Mer. *tana de margiani*.
volpàto, agg., grano volpato, *trigu anneuladu*.
vòlpe, f. Log. *mazzone*. Sett. *-òni*. Mer. *margiani*.
volpeggiàre, v. n. Log. *mazzonare*. Fagher astuzias.
volpicìna, f., -no m. Log. *mazzoneddu*. Mer. *margianeddu*. Sett. *mazzonareddu*.
volpìno, -pigno, agg., de mazzone. Fig. *astuziosu*.
volpòne, m., mazzone canu. Astutu.
volta, f. Log. Sett. *bolta*. Mer. *borta*. Girada, boltulamentu. Bòvida, boveda.
voltafàccia, m., mancadore de paraulas.
voltàre, v. a. Log. *boltare*. Sett. *-à*. Mer. *furriai*.
voltàta, f. Log. *boltada*. Sett. *-àta*. Mer. *furriada*.
voltàtile, agg. Log. *volùbile*. Mer. Sett. *-li*.
volteggiàre, v. n. e n. p., mover in giru. Boltulare. Cambiare opinione.
volterràna, f., bovida facta a mattones.
vòlto, agg. Log. *boltuladu*. Sett. *-àtu*. Mer. *furriau*.
vòlto, m. Log. Sett. *faccia*. Mer. *facci*. Cara.
voltòjo, m., aneddu de sa briglia.
voltolàre, v. a. Log. *lodurare*, *rodulare*. Mer. *rumbulai*. Sett. *rotulà*. Imbrossinare.
voltolòne, -òni, avv. Log. *lodura lodura*. Mer. *rumbula rumbula*. Sett. *roddula roddula*.
voltùra, f., alzada de populu. Traductione.
volùbile, agg. Log. *volubile*. Mer. Sett. *-ùbili*.
volubilità, f. Dial. Com. *inconstanzia*.
volubilmènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
volùme, m. Log. *volumen*. Mer. Sett. *volumini*.
voluminòso, agg. Dial. Com. *voluminosu*.
volùta, f., ornamentu de architettura.
volùto, agg. Log. *quèrfidu*. Mer. *bòffiu*. Sett. *volutu*.
voluttà, f. Log. *piaghère*. Mer. *praxèri*.
voluttàbro, m., imbrossinadorzu de porcos.
voluttuàrio, agg. Dial. Com. *voluttuosu*.
voluttuosamènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. *-ènti*.
voluttuòso, agg., pienu de piagheres.
vòlva, f., su pizu de su cugumeddu.
vòlvere, → volgere.
vòlvulo, m., male de su miserere.
vòmere, vòmero, m. Log. *arvàda*. Mer. *orbada*.
vòmere, vomire → vomitare.
vòmica, f. Dial. Com. *postema*. Bombitivu.
vomicàre, → vomitare.

vomichèvole, agg., qui provocat su vomitu.
vòmico, agg., noce vomica, Log. *resegadu*. Mer. *bucconi*, *pilardedda*.
vomitàre, v. a. Log. *vomitai*, *buttare*. Mer. *vomitai*, *regettai*. Sett. *vomità*. Rigettare.
vomitatòrio, m. Log. *bombitivu*. Mer. *vomitivu*.
vomitìvo, m. Log. *bombitivu*. Mer. *vomitivu*.
vòmito, m. Dial. Com. *vomitu*. Bòmbitu.
vomitòrio, m., abbertura in sos teatros antigos da ue intraiat su pobulu.
vomituriziòne, f. Log. *bòmbitu bòidu*. Conos.
voràce, agg., ingurdu, mandigadore.
voracità, f. Log. *voracidade*. Mer. *-àdi*.
voràgine, f. Log. *voràgine*. Fossu profundu.
voraginòso, agg. Log. *voraginosu*. Mer. *fungudu*.
voràre, v. a. Log. *devorare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
vòrtice, m. Log. *trimizone*. Mer. *vortici*.
vorticòso, agg. Dial. Com. *vorticosu*.
vòsco, Log. *cum bois*. Mer. *cum bosu*, *impari*. Sett. *cun voi*.
vosignorìa, vossignoria, Dial. Com. *vossignoria*.
vòstro, agg. Log. Sett. *bostru*. Mer. *bostu*.
votabòrse, m., qui portat ispesas.
votacèsso, m. Mer. *bassèri*. Limpia litrinas.
votamènto, m. Log. *isboidamentu*.
votàre, vuotare, v. a. Log. *isboidare*. Mer. *sbuidai*.
votatòre, m. Log. *isboidadore*. Mer. *votadòri*.
votatùra, f. Log. *isboidadura*. Mer. *votadura*.
votaziòne, f. Log. *votatione*. Mer. Sett. *-zioni*.
votàzza, f. Mer. *sàssula*.
vòtico, agg., appartenente a votu.
votìvo, agg. Dial. Com. *votivu*.
voto, m. Dial. Com. *votu*.
voto, vuoto, agg. Log. *bòidu*. Mer. *sbuìdu*. Sett. *bòitu*, *bòiddu*.
vulcànico, agg. Dial. Com. *vulcanicu*.
vulcàno, volcano, m. Dial. Com. *vulcanu*.
vulgàre, → volgare.
vulgàta, f., sa versione dai s'ebreu in latinu de sa S. Bibbia.
vulneràre, v. a. Log. *ferire*, *offendere*. Mer. *ferriri*. Sett. *ferì*. Pregiudicare.
vulnerària, f., erba de feridas.
vultùrno, m., bentu gregale.
vùlva, f. Log. *ulva*, *urva*. Mer. *ulba*, *urba*.
vulvària, f. Log. *cadone*. Mer. Sett. *cadoni*.
vuotàre, vuoto → votare, voto.

Z

z, f., ultima littera de s'alfab. *zetta*, *zitta*.
zabajòne, m. Log. *sambajone*. Mer. Sett. *-òni*.
zabàrio, m., ripostigliu de carrozzas.
zàcchera, f. Log. *istinchiddas de ludu* qui si attaccat a su bestire caminende.
zaccheròso, agg. Log. *impiastradu de ludu*.
zaffardàta, f., colpu dadu cum cosa brutta.
zaffardòso, agg. Log. *imbruttadu*. Mer. *sporcau*.
zaffàre, v. a. Log. *tappare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
zaffàta, f., colpu qui dat su liquore bessende cum furia. Fig. *frizzada*.
zafferanàre, v. a. Log. *intafaranare*. Mer. *zaffaranai*. Tingher cum tanfaranu.
zafferàno, m. Log. *tanfaranu*. Mer. *zaffaranu*.
zaffètica, f., assa fetida.
zaffiro, m. Dial. Com. *zaffiru*, pedra pretiosa.
zàffo, m. Log. Sett. *tappu*. Mer. *maffulu*.
zagàglia, f., ispecie de arma. Daga.
zagonèlla, f. Dial. Com. *beffa*. Derisione.
zàino, m. Log. Mer. *tasca*. Ispecie de saccu de pedde qui si portat a palas.
zambècco, m., ispecie de bastimentu.
zàmbra, f., camerinu de su comodu.
zambràcca, f., femina de mala vida.
zambraccàre, → puttaneggiare.
zambùco, → sambuco.
zàmpa, f. Dial. Com. *franca*. Mer. *farrunca*.
zampàta, f. Log. Mer. *marrada*. Sett. *marrata*.
zampeggiàre, v. n. Log. *marrare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
zampettàre, v. n. Log. *marrare*, *zampittare*. Mer. *marraceddai*. Sett. *marrà*.
zampètto, m., su pe de ogni animale dai su benuju in basciu.
zampillàre, v. n. Log. *brottare*. Mer. *sbruffulai*.
zampillìo, m. Log. Sett. *ischizzu*. Mer. *istricchiddu*.
zampìllo, m. Log. *brottamentu*. Mer. *ciurru*.
zampìno, → zampetto.
zampògna, f. Log. *truvedda*, *trumba*, *ena*. Mer. *launedda*, *zampognas*.
zampognàre, v. n. Log. *sonare sas truveddas*, *sas enas*. Mer. *sonai is launeddas*.
zàna, f. Dial. Com. *sporta*, *isporta*.
zanajuòlo, m., su qui portat s'isporta.
zanca, f. Dial. Com. *anca*. Camba.
zancàto, agg. Mer. *sciancau*. Mujadu da una parte.
zànco, agg. Log. Sett. *mànchinu*. Mer. *mancosu*.
zàngola, f. Log. *buttirera*. Macchina pro fagher su buttiru.
zànna, f. Log. *sanna*, *iscaglia*. Mer. *sanna*.
zannàre, v. a. Log. *lustrare*, *imbrunire cum s'iscaglia*.
zannàta, f. Log. *cosa de nudda*, *buffonada*.
zannùto, agg. Log. *iscagliudu*, *armadu de iscaglia*.
zanzàra, f. Log. *tintula*, *zinzula*. Mer. *sinzulu*, *muschittu*. Sett. *tintula*.
zanzarière, m., cortina pro difender dai sa tintula. Mer. *zanzariera*.
zanzaveràta, f., salsa pro vivandas.
zànzero, m., jovanu de bonu tempus.
zàppa, f. Log. Sett. *zappu*. Mer. *marra*.
zappàre, v. a. Log. *zappare*. Sett. *-à*. Mer. *marrai*.
zapparìglia, f., mistura pro fagher isturridare.
zappàta, f., colpu, o isojada de zappu.
zappatòre, m. Log. *zappadore*. Sett. *-òri*. Mer. *marradori*, *massaju*.
zappatùra, f. Log. *zappadura*. Mer. *marradura*.
zappettàre, v. a. Log. *zappittare*. Mer. *marrai*.
zapponàre, v. a. Log. *marronare*. Mer. *-ài*.
zappòne, m. Log. *marrone*. Mer. *marroni*.
zàra, f. Log. rischiu, burla, contu.
zàtta, f., ispecie de melone. Mer. *meloni bugnau*.
zàttera, f., traes unidas cumpare pro portare pesu in mare.
zavardàrsi, v. n. p., imbruttaresi, faghersi a beffe.
zavòrra, f. Log. Mer. *saurra*.
zavorràre, v. a., ponner sa saurra ad sas naes.
zàzzera, f. Log. *capigliera*, *pilucchera*. Pilos longos. Mer. *cabelliera*.
zazzerùto, agg. Log. *impiluccadu*.
zèa, f., ispecie de biada.
zèba, f. Log. Mer. *craba*. Sett. *crapa*.
zèbra, f., animale africanu simile a su mulu.
zècca, f. Dial. Com. *zecca*. Logu ue si coniant sas munedas. Animaleddu, Log. *zecca*.
zeccàre, v. a. Log. *coniare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
zecchièro, m., qui trabagliat in zecca.
zecchìno, m. Dial. Com. *zecchinu*. Moneda.
zèffiro, zefiro, m. Dial. Com. *zefiru*. Bentu.
zelànte, agg. Log. *-ànte*. Mer. Sett. *-ànti*.
zelantemènte, avv. Log. *-ènte*. Mer. Sett. *-ènti*.
zelàre, v. a. Log. *-àre*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*. Haer zelu.
zèlo, m. Dial. Com. *zelu*. Fervore.
zelosamènte, avv. Dial. Com. *cum zelu*.
zelòso, agg. Dial. Com. *zelosu*. Qui hat zelu.
zendàdo, m., drappu suttile de seda.
zenìt, m., punctu a perpendiculu subra sa conca.
zenzàra, → zanzara.
zenzeveràta, f., miscugliu de cosas confusas.
zèppa, f. Log. *cotta*. Mer. Sett. *cozza*.
zeppàre, v. a. Log. *pienare*, *imbuttire*. Mer. *-ìri*. Sett. *imbuttì*. Pienare a saccu. Mer. *pleniri a stibu*. Sett. *pienà a zeppu*.
zeppatùra, f. Log. *insaccadura*. *Stibidura*.
zèppo, agg. Log. *pienu*, *insaccadu*. Mer. *prenu a stibu*. Sett. *imbuttitu*. Sett. *pienu a zeppu*.
zerbinerìa, f. Dial. Com. *galanteria*.
zerbìno, m. Dial. Com. *damerinu*. Galante.
zerbinòtto, Mer. *ganimede* → zerbino.

zèro, m. Dial. Com. *zero*, *zeru*.
zèta, f., dall'a alla zeta, *dai principiu a fine*. Essere alla zeta, *esser ad su fine*.
zèzzolo, → capezzolo.
zìa, f. Log. *tia*. Mer. Sett. *zia*.
zibaldòne, m. Log. *zibaldone*. Mer. *zibaldoni*.
zibbìbo, m. Dial. Com. *pabassa*.
zibètto, m., ispecie de animale de unu bellu odore simile ad s'assile. Mer. *schirru*.
ziènda, azienda, f. Log. *sienda*.
zìfica, zìfiga, f., ispecie de ua.
zìgolo, m. Log. Sett. *zizì*, puzone.
zig-zag, m. Dial. Com. *zig zag*, *zighi zaghi*.
zimàrra, f. Dial. Com. *zimarra*.
zimbellàre, v. a. Log. *allettare*, *incatramare*. Mer. *-ài*. Sett. *-à*.
zimbellièra, f., bastone ad ue si attaccat su *zimbello*. Mer. *zimbellera*.
zimbèllo, m. Mer. *ingràngulu*. Puzone ligadu ind'unu bastone pro giamare sos ateros. Esser lo zimbello, *esser sa beffa*.
zinàle, m. Log. *antedda*. Mer. *pannixeddu*, *devantali*. Sett. *panneddu*.
zìnco, m. Dial. Com. *zincu*. Metallu.
zingoncèllo, m., roccu in su muru pro appiccare bestires, o atera cosa.
zìnna, f. Dial. Com. *titta*.
zinnàle, → zinale.
zinnàre, v. n. Log. *dare sa titta*. Mer. *donai sa titta*. Sett. *dà la titta*.
zinzinàre, zinzinnare, v. n. Log. *biere a ticcu a ticcu*. Mer. *biri a zicheddu a zicheddu*.
zinzìno, m. Log. *lùttiu*, *lambria*. Mer. *zicchèddu*. Parte minore de cosa, plus de binu.
zìo, m. Log. *tiu*. Mer. Sett. *ziu*.
zipolàre, v. a. Log. *tappare sa tughe cum su turazzu*. Mer. *tuppai sa scetta*.
zìpolo, m. Log. *turazzu*. Mer. *tappu*.
zìrbo, → omento.
zirlàre, v. n. Log. *frusciare de sa mèrula*.
zìrlo, m. Log. *frusciu*, *cantigu de merula*.
zìro, m. Log. Sett. *giorra*. Mer. *ziru*.
zìta, f., zito m. → fanciulla, fanciullo.
zitèlla, f. Log. *bajana*. Mer. *bagadìa*. Sett. *vaggiana*. Bajanedda de maridu.
zitèllo, m. Log. *giovaneddu*. Mer. *piccinnu*.
zittìre, v. n. Log. *muscire*. Mer. *cittìri*. Sett. *zittì*.
zitti zitti, Log. *zittu zittu*. Mer. *cittu*. Silenziu.
zitto, m. Dial. Com. *zittu*. Quietu.
zizzània, f. Log. *zizzània*, *lozu*. Mer. *zizzania*.
zizzaniòso, agg., pienu de lozu.
zizzìfo, m., arvure de sa zinzula. Mer. *zìnzulu*.
zìzzola, → giuggiola.
zizzolàre, → sbevazzare.
zocchètto, m., ponte ue s'attaccant sas cordas de unu istrumentu de arcu.
zòcco, → zoccolo.
zoccolàjo, m., qui bendet o faghet zocculos.
zoccolànte, m. Log. *zocculante*. Mer. Sett. *-ànti*. Padre osservante.
zoccolàre, v. n., fagher rumore cum sos taccones.
zòccolo, m. Dial. Com. *zòcculu*. Taccone. Base de sas columnas.
zodìaco, m. Dial. Com. *zodiacu*. Fascia de sas 12 costellationes de s'annu.
zojàtro, agg. e m., meigu de sos animales.
zòlfa, → solfa.
zolfàjo, m., su qui depurat su sulfuru.
zolfanèllo, m., fostiju infustu in sulfuru pro accendere. Lucchette. Mer. *lucchittu*.
zolfàre, → solfare.
zolfatàra, f., logu o cava de sulfuru.
zolfàto, m., ammisciadu cum sulfuru.
zolferìno, zolfino, m. Log. *lucchette*. Mer. *-ìttu*.
zolforàto, → solforato.
zòlla, f. Log. *cherva*, *creva*. Mer. *leura*.
zollàta, f., colpu de chelva.
zollòso, agg., pienu de chelva.
zombamènto, m. Log. *attumbamentu*.
zombàre, zombolare, v. a. Log. *attumbare*, *iscudere*. Mer. *zubbai*, *attrippai*. Sett. *battì*.
zombatùra, f. Log. *attumbadura*.
zombolatùra, f. Log. *attumbadura*. Mer. *zubbadura*.
zòna, f. Dial. Com. *zona*, *fascia*.
zònfo, → rombo.
zòno, m., ispecie de giogu → rullo.
zonzàre, v. n., istare gira gira, andare peri su logu.
zònzo, m., andare a zonzo, *andare rue rue*. Mer. *andai stontuna stontuna*.
zoòfito, m., animale qui participat de pianta comente corallu, etc.
zoolatrìa, f., adoratione de sos animales.
zoologìa, f., parte de s'historia naturale qui tractat de sos animales.
zoppàggine, f. Log. *toppimine*. Mer. Sett. *zoppimini*, *azzoppiadura*.
zoppàrsi, v. n. p., diventare toppu.
zoppeggiàre, v. n. Log. *andare toppi toppi*.
zoppicamènto, m. Log. *intoppigamentu*.
zoppicàre, v. n. Log. *andare toppu*. Mer. *azzoppiai*. Sett. *zopicà*. Fig. *tenner difectu*.
zoppicatùra, f. Log. *intoppidura*.
zoppicòne, avv. Log. *toppi toppi*. Mer. *azzoppia azzoppia*. Andai zoppia zoppia.
zoppìna, f. Log. *toppimine*. Mer. Sett. *zoppina*. Maladia de sas bestias ad sos pès.
zòppo, agg. Log. *toppu*. Mer. Sett. *zoppu*.
zoticàggine, f. Log. Mer. *rustighesa*.
zoticamènte, avv. Log. *rusticamente*. Mer. *-ènti*.
zotichèzza, f. Log. Mer. *rustichesa*.
zozàna, f., refluxu de su mare.
zùcca, f. Log. Sett. *zucca*. Mer. *crocoriga*.
zuccàja, f., ispecie de ua.
zuccàjo, m., hortu semenadu a zucca.
zuccajuòla, f. Mer. *cucumerargiu*. Animaleddu qui rozzigat sas raighinas de sas piantas.
zuccajuòlo, m., ispecie de figu primadia.
zùccaro, → zucchero.
zuccheràjo, m., bendidore de tùccaru.
zuccheràre, v. a. Log. *intuccherare*, *intuccarare*. Mer. *zuccurai*. Sett. *inzuccherà*.
zuccherièra, f. Log. *tuccarera*. Mer. *zuccurera*.

zuccherìno, m. Mer. *piricchittu*.
zùcchero, m. Log. *tuccaru*. Mer. *zuccuru*.
zuccheròso, agg. Log. *tuccarosu*. Mer. *zuccurosu*.
zucchètta, f. Log. *zucchitta*. Mer. *corcorighedda*.
zucchètto, m. Dial. Com. *solidèu*. Berrittedda de preideru. Camauru.
zucconàre, v. a. Log. *tundere*, *segare sos pilos*. Mer. *segai is pilus*. Sett. *fa li peli*.
zuccòne, m. Log. *tontorrone*. Mer. *-òni*.
zuccòtto, m., armadura antiga qui difendiat sa conca et i su tuju.
zùffa, f. Log. *briga*. Mer. *certu*. Sett. *brea*.
zuffàre, v. n. Log. *azzuffare*. Sett. *-à*. Mer. *acciuffai*. Brigare, azzuffaresi.
zufolamènto, m. Log. *ammuinamentu*. Mùina.
zufolàre, v. n. Log. *muinare*, *zoccheddare*. Mer. *ammuinai*. Si narat de sonu ad orijas.
zufolatòre, m. Log. *susurrone*. Mer. *-òni*.
zùfolo, m. Log. Sett. *frusciu*. Mer. *sulittu*. Istrum. de sonu acutu, *muina a orijas*.
zùppa, f. Dial. Com. *suppa*.
zuppièra, f. Dial. Com. *suppèra*.
zùppo, agg. Log. *surzidu*, *suspìdu*. Mer. *suspìu*.
zurlàre, v. n., disizare una cosa ismoderadamente.
zùrlo, zurro, m. Log. *manìa*, *disizu*. Mer. *disigiu*. Andare in zurlo, *haer ezzessu de disizu*. Cavar il zurro, *bogare su macchine de conca*.
zùrna, f., ispecie de istrum. turcu de sulu.

Finito di stampare nel mese di giugno 2004
presso lo stabilimento della
Lito Terrazzi, Firenze